

සුත්‍රාන්තරපිටකයෙහි

තිස්සවැනි ග්‍රන්ථය

ආපද්‍යනපාළි

ප්‍රථම භාගය

බුද්ධ ඝනිකායෙහි

තුදස්සවැනි ග්‍රන්ථය

ලංකා බෞද්ධ මහානිකායෙහි ආරාධනයෙන්

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාදාය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි කපිකාවායී
දෙමටගොඩ ජයගෙනරාජාමාත්‍ය

පණ්ඩිත

තලල්ලේ ධම්මානන්ද සම්චරයන් වහන්සේ

විසිත් කරණ ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

ලංකාණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත යි.

බු. ව. 2505

ක්‍රි. ව. 1961

Buddha Jayanti Tripitaka Series Volume XXXVI.

THE THIRTIETH BOOK IN
THE SUTTANTAPITAKA
KHUDDAKANIKĀYA

BOOK 14

APADĀNAPĀLI

Part 1

WITH THE SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE PANDITA

TALALLE DHAMMANANDA THERA

LECTURER AT THE VIDYODAYA UNIVERSITY OF CEYLON.

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

B. E. 2505

C. E. 1961

සුභානන්දපීටක

මුද්දකනිකායෙ

මුද්දසමො ගණො

සුත්තානන්දපීටකයෙහි

මුද්දකනිකායෙහි

තුද්දස්වන ග්‍රන්ථය

“තථාගතස්සවෙදීතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විච්චො විරොමති
තො පටිච්ඡන්තො.” –

“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද ධර්ම හා
විනය විවෘත වූයේ බබ්ලිසි. වැසුණේ නො ම බබ්ලිසි.”

(අභ්‍යුත්තරනිකාය, නිකානිපාත - කරණෙවුමහ, 9 සූත්‍රය)

CONTENTS

සංස්කාරකනිවේදනය	XI
සංඥාපනය	XIII - XVII
සංකීර්ණකර්ම - Abbreviations	XVIII
පාළි ගෝතිය - Pali Alphabet	XIX
විසයසූචි	XXI - XXXIV
පෙළ හා පරිච්ඡින්නය	2 - 629
ගාථාදිපාදසූචි	631 - 661

සංස්කාරකනිවේදනය

සූත්‍රාන්තපිටකයෙහි මුද්දකනිකායට ඇතුළත් අපද්‍යනපාළියෙහි ප්‍රථමභාගය බුද්ධජයනතිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා සබ්‍යාසවශයෙන් 36 වැනි - සූත්‍රාන්තපිටකග්‍රන්ථසබ්‍යාසවෙන් 30 වැනි ග්‍රන්ථය වෙයි.

ලබ්බාබ්බොදධමණ්ඩලයෙහි අයැදුමෙන් මේ ග්‍රන්ථය සිංහලභාෂාවට පරිවර්තය කළ කොළඹ දෙමටගොඩ ජයශෙබරරුමාඥපති වූ, ශ්‍රී ලබ්බා විද්‍යොදය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි කපිකාවායථී වරයතු ද වූ පණ්ණීන තලල්ලේ ධම්මානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ විසින් සංකායථීය මැනවින් ඉටු කරණ ලද බව පෙනේ.

කාලාන්තරගත ලිපිපද්‍ය හා අප්‍රසාදසංයෝගයෙන් ද යුක්ත ව තුබූ මේ ග්‍රන්ථය යථාසථානවට පැමිණවීම සම්බන්ධයෙන් උන්වහන්සේ දරා තිබෙන ප්‍රයත්නය පැසසිය යුතු වේ. මෙහි ශෝඬ්‍යපත්‍ර බැලීමේ දී පරිවර්තක - කවීන් වහන්සේ ද පණ්ණීන ගලගම ධම්මික සථවිරයන් වහන්සේ ද සහාය වූහ.

බුද්ධි - පව්වකබුද්ධි - අග්‍රප්‍රාචක, මහාප්‍රාචක, ප්‍රාචකයන් වහන්සේගේ ස්වාධිකාර සමාදායෙහි සමථී වූ පුරුකාතකුශලකම්චිශෙෂයන් දැන තමන් විසින් ද අභිමතබොධියකින් නිවන් පසක් කරණු කැමැති සැදැහැකියන්ට මාහීදෙනෙක වූ මේ ග්‍රන්ථය මෙසේ මුද්‍රණයෙන් පළ කිරීම සඳහා ස්වායත්ත ක්‍රියා යථාශක්තීන් සිද්ධි කිරීමෙන් ත්‍රිපිටක පටිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය සථවිරයන් වහන්සේ ද ලබ්බාජය පිළිබඳ සාංක්‍යනික කායථීයයෙහි අධිකාරීහු ද, මහාබෝධි මුද්‍රණාලයෙහි අධිකාරීන් හා සෙවකපිරිස ද තමන් ලත් පුණ්‍යමතිමයට අනුරූප වන පරිදි සාදාගත් සිය අපද්‍යනයන් මෙන් සම්බුද්ධන් වෙත පහළ කිරීමෙහි පොහොසත් වෙත්වා.

පරවාහාර වර්ජිතයන් සථවිර
ත්‍රිපිටකපරිවර්තක කාරක සභාවෙහි ද
සංස්කාරක මණ්ඩලයෙහි ද
සමපාදක.

ශ්‍රී බුද්ධිවර්ධන 2505.
ත්‍රිපිටකකායථීයාලය, ධම්පුතාග්‍රම විද්‍යාලය,
දෙමටගොඩ, කොළඹ 9.

සංඥාපනය.

අපද්‍යනපාළි:

නිකාය විසින් සූත්‍රාන්ත පිටකාන්තයින් බුද්ධකතීකායෙහි එන, පාවචන දසින් පයඝීපතිධම්මෙහි වැටෙන, රස (සමපත්) විසින් විමුක්තිරසයෙහි - සංසාර දුෂ්ඨිකිවෘත්තියෙහි යෙදෙන, ශාස්තෘශාසනාඛග විසින් ගාථාඛගයෙහි ලා ගැනෙන, ධර්මාපිභාන විසින් ජාතක, බුද්ධවංස, පෙනවැවු, විමානවැවු ආදිය මෙන් කම්මසංකතාඤ්ඤයෙහි වැටෙන අපද්‍යනපාළිය ආශය වශයෙන් බුද්ධාපද්‍යන, පච්චෙකබුද්ධාපද්‍යන, ථෙරාපද්‍යන, ථෙරීඅපද්‍යන යි කාණ්ඩ සතරෙකින් යුක්ත වේ. එහි බුද්ධාපද්‍යන, පච්චෙකබුද්ධාපද්‍යන සහිත ථෙරාපද්‍යනයෙහි වගීඝඛ්ඛ්‍යාව පස් පණසෙකි. ථෙරී අපද්‍යනයෙහි වගී දසසෙකි. මෙසෙසින් වගී පන්සැටක් ඇති මෙහි අපද්‍යනයෝ පන්සිය අනුසෙකි. ඒ ඒ අපද්‍යනයෙහි එන ගාථාවන්ගේ මුළුගණන සන්දහස් සහිය එකුත් විස්සෙකි.

පූජිකමිටිපාකයෙන් සැදුනු උදරවර්තයන් පූජේතිවාසඤ්ඤා ප්‍රතිසංයුක්ත වෘත්තාන්තකථායෙන් විභාවතා කිරීම අපද්‍යන ශබ්දයේ යථාතීය වේ.

“අපද්‍යනසඤ්ඤා කාරණ ගහණ අපගමන පටිපාටි අකෙකාසනාදිසු දිස්සති - පෙ - ඉධ පත කාරණෙ දිස්සති. තස්මා බුද්ධානං අපද්‍යනානි බුද්ධා - පද්‍යනානි, බුද්ධකාරණානිති අත්ථො” යි කියු.

අපද්‍යනශබ්දය කාරණ, ග්‍රහණ, අපගමන, පටිපාටි, ආක්‍රොශන ආදි අඵයෙහි පෙණේ...මෙතැන්හි ‘අපද්‍යන’ශබ්දය කාරණයෙහි දැක්වෙයි. එහෙයින් බුද්ධවරයන්ගේ අපද්‍යනයෝ බුද්ධාපද්‍යනයෝයි. බුද්ධකාරණ-පැරාමි දම්භ යන අතීතී.

මෙයින් සම්බුදු, පසේබුදු, මහරහන් යන ආර්ථයන් වහන්සේගේ මූලප්‍රණීතිසිද්ධිකාරණ ‘අපද්‍යන’යි කියු ශාස්ත්‍රභූතධෙරාපද්‍යනයෙහි එකාඝඛ්ඛ්‍යකල්පලක්ෂයෙකින් පෙරු අනවමදර්ශී සමයක් සම්බුද්ධයන් දවස ගෞතම සමයක් සම්බුද්ධ ශාසනයෙහි අග්‍රශ්‍රාවකපදලාභය පිණිස සරද තාපසයන් තුළ පැවැති කාරණය පැවසෙයි. මෙලෙසින් අපද්‍යනපාළියෙහි එන්නේ සමයක්සමෝධි, ප්‍රත්‍යෙකබෝධි, ශ්‍රාවකබෝධි යි තුන්බෝධීන් පිණිස ප්‍රතීතා කරමින් ඒ ඒ පුද්ගල විශේෂයන් විසින් කරණ ලද පූජිකමයන්ගේ වෘත්තාන්තකථා සංග්‍රහය යි

විසදුශතා:

“පඤ්චව අපද්‍යනානි පඤ්ච සුගතානි යස්ස ව
ඉදා බුද්ධාපද්‍යනනති පඨමං අනුලොමතො” යි -

කියු පිළිවෙල අනුව මූල එන බුද්ධාපද්‍යනය අපද්‍යන පසෙකින් හා සුත්‍රපසෙකින් හා සමන්විත යයි අටුවායෙහි පැවසුහ. බුද්ධාපද්‍යනාවසානයෙහි එන ‘ඉත්ථා සුදං භගවා අත්තතො බුද්ධවරියං සම්භාවයමානො බුද්ධාපද්‍යනියං නාම ධම්මපරියායං අභාසිත්ථ’ යන පාඨයෙන් බුද්ධාපද්‍යනය ‘බුද්ධාපද්‍යනිය’ නම් ධම්මදෙශනා වන සෙ දක්වති. බුද්ධාපද්‍යන - යෙහි සම්බුදුරජානන් වහන්සේගේ අතීත කුසලකම්මාපද්‍යනයන් හා

පුබ්බකම්මපිලොඤ්ඤාපදානයෙහි උන් වහන්සේගේ අතීත අකුසල-කම්මාපදානය ද දැක්වේ. බුද්ධාපදානයේ නිදානය සාවස්ථියෙහි ජේතවන විහාරය වෙයි. පුබ්බකම්මපිලොඤ්ඤාපදානයෙහි නිදානය අනොත්තර-දහතීරය අසල පිහිටි ගල්තලායෙකි. මෙසේ මෙ අපදාන දෙකට නිදාන දෙකෙක. අපදානලක්ෂණ ද කුශලාකුශල විසින් දෙකෙකි. බොධිසත්වයන් අතීත භවයෙහි කළ අකුශලකම්යනට ප්‍රවෘත්තිවශයෙන් ඉභානම්යෙහි දුන් විපාක දෙළොස පුබ්බකම්මපිලොඤ්ඤාපදානය යි කියැවෙයි.

පච්චෙකබුද්ධාපදානයෙහි සුත්තනිපාතයෙහි එන ඛණ්ඩසාණ් සුත්‍රාගත ගාථා ද එහි ගමිතීර ඛණ්ඩානී සංදීපනය ද ඇත.

අපදානපාළියෙහි එන රහත් තෙරහු බොහෝ දෙනෙක් ථේරගාථාපාළි-යෙහි දු දැක්වෙයි. අපදානපාළියෙහි එනුයේ උන් වහන්සේගේ පූර්වරතාප-දාන ගාථා පමණෙකි. ථේරගාථායෙහි උන් වහන්සේගේ පච්චුසන්න-වත්තියෙහි වැටෙන උදානගාථා එයි. මෙසෙයින් ගත් කල අපදානපාළි, ථේර - ථේරගාථාපාළි යන ග්‍රන්ථයන්හි අපදාන පිළිබඳ විසදාගතා පෙනෙයි.

ථේරාපදානයන්හි-

“කිලෙසා කාපිකා මය්හා භවා සබ්බෙ සමුහතා
නිසෙසා විජ්ඣා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
පටිසම්බදා වතෙසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ
ජලිනිකුඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.”

යන ගාථා ද ඇත. මේ උදානගාථා ෂබ්දික මහරහතුන් විසින් ම ගැයූ සේ පෙනේ. එහෙත් ථේරගාථාධර්මකථායෙහි දැක්වෙන වක්‍රපාල නම් සුකම්මපසංක රහත්තෙරහු අපදානපාළියෙහි උමමාපුප්ඵිය තෙරග සි සදහන් කොට ඇත. සුකම්මපසංක රහත්තට ෂබ්දික මහරහත්තට අගත් ත්‍රිවිද්‍යා ප්‍රතිසංවිද්, විමොක්ඛ, ෂබ්දික යන ගුණවිශේෂයෝ නැත. එසේ වුව ද උමමාපුප්ඵියකේන්ද්‍රපදානයෙහි ෂබ්දික ක්ෂිණසුචයන්ගේ උදානගාථා උකත නසින් එයි. ඒ ඒ ඇදුරොල්ලි සක්පල් තෙරණුවන් පිළිබඳ මතහෙද පැවැති සේ මෙයින් සිතිය හෙන්නේ ය.

විමැඤ්ඤා සුතුති:

අපදානපාළියෙහි එන පුබ්බකම්මපිලොඤ්ඤාපදානය වෙසෙයින් විමැසුමට නිස්සැ. එ ද බුද්ධාපදානයෙකි. එහි එන කම්මවිපාකයන් කෙරෙහි:

“වෙමාතුභාතරං පුබ්බෙ ධනහෙතු හතිං අතං,
පකක්ඛිං ගිරිද්‍රග්ගසම්මං සිලාය ව අපිංසයි.
තෙන කම්මවිපාකෙන දෙවදතෙතා සිලං බිපි,
අඛ්‍යාට්ඨං පිංසයි පාදෙ මම පාසාණසකකරා” යි

බුදුරජාණන්ගේ අකුසලකම්මවිපාකයෙන් එයි. දෙවදතුන් වුහුටු ගල්කුල බුදුන් කර තො අව ද පට්ටිකායෙන් නැගි ඔබ පයැ ලේ සෙල් විය. වන-වලායෙහි දී “භගවතො පාදෙ රුහිරං උප්පාදෙසි” යනුයෙන් බුදුන් පයැ ලේ උපත් බව කියූ අපදානයෙහි දී “අඛ්‍යාට්ඨං පිංසයි” යනුයෙන්

මහජන ඇතිලි තැළ සෙ කියැවෙයි. බුදුන් කය වජ්‍රකය වන බැවින් පරොපක්‍රමයෙන් කායභෙදයෙන් නොවියැ හෙන්නේ යැ.

තෙල රැඳිරොත්තාදග පුළුකමිහෙතුවෙහි අපද්‍යනයෙහි දක්වති. එසේ දැක් වුව ද මිලිඤ්ඤාත්මයෙහි එන සෙ බලන්න පරිසාර විරෝධයෙන් පැහැණේ. “අපි ව මහාරාජ, තප්පි භගවතො කම්මවිපාකජා වෙදනා, තප්පි විසම්පට්ඨාරජා වෙදනා. අවසෙසෙහි සමුට්ඨානෙහි භගවතො වෙදනා උප්පජ්ජති” යනුයෙන් කම්මවිපාකජ වූත් විසම්පට්ඨාරජ වූත් වෙදනා බුදුන්ට නැතිසෙය ද, අවසෙස සමුට්ඨානයෙන් වෙදනා උපද්‍යානයෙය ද දක්වා “න සා සකලිකා ප්‍රබ්බ කතෙන භගවතො පාදෙ නිපත්තා,” යනුයෙන් ඒ ගල් පහර පුළුකමිහෙතුවෙහි නො වූ බව සෘජු කොට කියති. මිලිඤ්ඤාත්මයෙහි එන පරිදි එය ප්‍රත්‍යක්ෂවත්තයෙකුයෙන් වූ ඕනෑම පක්ෂයක වෙදනායෙකි. ආරක්ෂිතව පිකා කල ශාස්ත්‍රප්‍රකාශකරුවාදිහු අපද්‍යනය ප්‍රමාණ කොට ගෙන වෙරළප්‍රායෙහි දී යව වැලිදිම් ආදිය පුළුකමිහෙතුවෙහි සේ කියති. මිලිඤ්ඤාත්මය ප්‍රමාණ කොට නොගත් සේය. මෙය නිත්‍යනිකායික මතභෙදයක් දැයි බවටයන්න විසින් විමැසිය යුතු. මෙබඳු බොහෝ තැන් අපද්‍යාපාලයෙහි ඇත ද එක් කරුණක් ගෙන දිශිමාත්‍රයක් දැක්වූමහ.

කලපිතමත:

අපද්‍යාපාලිය විවෙචනය කරණ සමහරු පෙරාපද්‍යනයෙහි එන

“අභිධම්මකයඤ්ඤා”හං කථාවන්තී විසුද්ධියා

සබ්බසං විඤ්ඤාපෙත්තාන විතරාමි අනාසවො.”

යන ගාථාව ඇර පාමින් “නිසාකයෙන් ‘කථාවන්තී විසුද්ධියා’ යනුවෙන් කථාවන්තී පසකරණය සදහන් කෙරෙත්”යි කියති. මෙසේයින් සාධක තනා මොගගලිප්පනනායා මහරහතුන් විසින් ප්‍රණීත කථාවන්තී පසකරණ නැමැති අභිධම්මප්‍රකරණයෙන් පසු අපද්‍යනය සැකැස්තැ යි බෙණෙත්.

පුළුකමන ගාථායෙහි ‘කථාවන්තී විසුද්ධියා’ යන්නෙන් අපෙක්ෂිත වන්නේ කථාවන්තී පසකරණය නො වේ. පුළුකමනනායායා මහරහතුන්ගේ අපද්‍යනයෙහි එන තෙල ගාථායෙහි යථාතීය නම්:

“ඒ පිසුමතුන් බුදුන් කල විජ්ඣනය දත් මම (කථාවන්තී ප්‍රවිභාගයෙහි දක්ෂ වූයෙමි දැන් ඒ) කථාවන්තී විසුද්ධියා හැම මහණුන්ට ගහවමින් ක්ෂණිකව වූයෙමි වෙසෙමි” යනු යි.

“කථාවන්තී විසුද්ධියා”=කථාවන්තී පසකරණ විසුද්ධියා ඡෙකො; අපිච්ඡ-කථා සනතුට්ඨිකථාදිසු වා දසසු කථාවන්තී ඡෙකො. තාය කථාවන්තී-විසුද්ධියා” යනු අවුවා යි. මෙය ‘කථාවන්තී විසුද්ධියා’ යන පදයෙහි අතීත යි දන්නේ ය.

බුද්ධිකාලයෙහි විසු බවටකම්ම මහතෙරුන් අතුරෙහි පුළුකමනනායා-පුත්ත තෙරහු අගතැන්පත් වූහ. උන් වහන්සේ සමුච්ඡාරයට දසකථා වන්තීයෙන් දම් දෙසූහ. මෙහි ලා මජ්ඣිමනිකායෙහි එන රජවිනිත සූත්‍රය ද බලන්නේ ය. පුළුකමනපද්‍යනයෙහි එබව සර්ව වෙසි. තෙල ගාථාහි එන ‘කථාවන්තී’ නම් ප්‍රවිභාගෝචිතධම්මකථාවන්තී හෝ සංසකයෙහි ප්‍රතිභා ‘අපිච්ඡකථා, සනතුට්ඨිකථා, පවිච්ඡකථා, අසංසකකථා,

මිරිසාරමහකථා, සීලසම්පදකථා, සමාධිසම්පදකථා, පඤ්ඤාසම්පදකථා විමුක්තිසම්පදකථා, විමුක්තිඤ්ඤාදසසන්නසම්පදකථා, යන දශකථාවස්සකි.

තවද ඒ වාදීහු අඤ්ඤානන්තිකායාගත පඤ්ඤා නිපාතයෙහි යොධාපීච වශීයං අයත් තවවැනි අනාගතභාවය සුත්‍රයෙහි සිවුවැනි කරුණු ගෙන හැර පාමින් “භික්ෂුන් තථාගතභාවය වූ... සුත්‍රයත් පසෙක තබා ශ්‍රාවකභාවය වූ කාව්‍යප්‍රබන්ධ ප්‍රගුණ කරති සි වදාලයේකැ.” යි කියමින් අපදානපාලි, ථෙරගාථාපාලි, විමානවක්ඛු, පෙතවක්ඛු ආදී බුද්ධකතිකාසික පොත්පෙළ ශ්‍රාවකභාවයෙහි තබමින් ඒ හැම පාවචනයට අයත් නොවෙති” යි කියත්. සුචාසු දහසක් ධර්මසංකයෙහි ශ්‍රාවකභාවය වූ ධර්මසංකයෝ දෙදහස ද බුද්ධදෙව්‍ය ධර්මාසායානුකූල වන බැවින් බුද්ධ භාවය පාවචන වෙත්. එහෙයින් බුද්ධකතිකාසෙහි එන අපදානපාලිය වැනි ග්‍රන්ථ බුද්ධදෙව්‍යා අනුව ගාථාවකියෙන් නැනුනාහු ‘කපිකාති’ වෙති යි පෙන්වීමට කරුණ යන්නය උත්මාගීයෙහි වූ ව්‍යායාමයෙකි. සම්බුද්ධරජාතන් වහන්සේගෙන් එහිභික්ෂු භාවයෙන් පැවිදි උපසංඝන් ලද මහරහතුන් වහන්සේ බොහෝදෙනෙක් අපදානයෙහි එත්. සාරිපුත්ත, මහාමොග්ගලලාන, අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා, මහාකස්සප, අනුරුද්ධ, උපාලි, පුණ්ණමන්තරානිපුත්ත, පිණ්ණාලොභාරදාජ, බද්ධරතිය රෙවත, ආනන්ද, රාහුල ආදී ඤාණාසුච මහාශ්‍රාවකයෝ තුමු ම සවකිය පුමාපදාන දෙසුහ. තථාගතපරිනිෂ්ටයෙන් පසු ධර්මාන වූ උත් වහන්සේ අතුරෙන් ඇතැම් දෙනෙකුත් වහන්සේ පටිමධම්මසංඛිතියෙහි දී සවකිය අපදාන ද ධර්මසංඛිතියට නැගුහ.

ඇතැම් අපදානයෝ ද්විතිය, තෘතීය ධර්මසංඛිතීන්හි පෙළට ආරෝපිත වූහ. අපදානපාලියෙහි බුද්ධසංඤ්ඤාසංකප්පේර නමින් ද, ථෙරගාථා-පාලියෙහි චිත්තසංඝාත නමින් ද එන රහතුන් වහන්සේගේ අපදානය තෘතීයධර්මසංඛිතියෙහි දී පෙළදහමට ඇතුළත් වූ එක් අපදානයෙකි. තෘතීයධර්මසංඛිතියෙන් පසු අපදානපාලියට හෝ ථෙරගාථාපාලියට ඇතුළත් කළ අපදානයෙක් නැත. නිදගීත වශයෙන් දක්වත් ම අනාගත සම්බුද්ධශාසනය සුරක්ෂිත කොට තැබීමට මහාපරිශ්‍රම දැරූ මොග්ගලී-පුත්තනිසංකප්පේර, මහාමනිසංකප්පේර බදු මහාඤ්ඤාසුචයන් වහන්සේගේ අපදාන හෝ උදානගාථා අපදානපාලි ථෙරගාථාපාලි ආදියෙහි නැත. මේ පොත් පශ්චාත්තාලිත ‘කපිකාති’ නම් උත් වහන්සේගේ ද අපදාන වාචී එහි ඇතුළත් කටයුතු ම වෙති යි එහෙත් එබන්දෙක් පෙළපොත්හි නො පැහැනි. මේ කරුණෙනුදු බුද්ධකතිකායානතගීත ඒ පොත් පශ්චාත්තාලිතකෘති නොවනු පෙනේ. “පාලි අපදානය සංස්කෘතාපදානයට පසුකලෙක සමග්‍රහ කරණ ලද්දෙක” යන තෘතීය ද එයින් ම බිඳේ.

භාෂානන්තය හා පද විනි.

තථාගතයන් වහන්සේගේ ධර්මානකාලයෙහි සිට පැවැතෙන අපදානගාථාපාලිය පුරාතනවාදයෙන් වහන්සේ විසින් සමාදානය. රතනත්‍රය ශරණපරයණ භක්තිමත් ජනයාට ප්‍රසාදජනනය කරවන්නෙකි. පුතභිවවාදය, කම්මවාදය වැනි සුඤ්ඤාමාර්ගී නිරූපණය කරණ හස්ත-සාරයෙකි. සරල, සුමධුර, පඤ්ඤාවිත භාෂායෙන් සමුද්ගත අපදාන ගාථාවෝ අසන, කියන, කියවනුවන්ගේ ල ගැන්මෙහි පොහොසත් වෙත්. අනිවාර්යඥාන සම්පන්නයෙන් පිරිසුන් අපදාන ගාථා විර, කරුණා, ශාන්ත, අද්භූත ආදී රස මමන විශේෂපදසටනායෙන් ඔව්හු සම්පන්නය.

අවදානසාහිත්‍යය:

හාරතයෙහි උනන්දුගෙඩියවෘද්ධියන්ගේ අවදානසාහිත්‍යයෙන් ද ඇත. එය අපදානපාලියට වඩා වයසින් දෙටු තත්හි ලා හැර පාත්තානු ද ඇත. පෙරිසතිකායෙන් හිනන වූ සමාසනිවාදි හිසුනු ද අනුක්‍රමයෙන් අවදාන සාහිත්‍යයක් නෙකුත. සුත්‍රපිටකයෙහි එන පඤ්ච මහාආනමයන් හා විතසපිටකය හා පිටුවහල් කොට ගෙන ඔවුන්ගේ අපදානසාහිත්‍යය ක්‍රමයෙන් පාපුලනියට ගියේ ය. ශාසනෙතිහාසයෙහි අවදාන සාහිත්‍යයට ලැබෙනුයේ අපදාන පාලියට වඩා කනිටු තැනෙකි. සංස්කෘතබෞද්ධ සාහිත්‍යයෙහි ආදශාඛගප්‍රචචනයෙන් එයි:

“සුත්‍රා ගෙයං ව්‍යාකරණං ගාථොද්‍යනාවදානකම්,
ඉතිවෘත්තකං නිදානඤ්ච චෛපුලාඤ්ච සර්වකම්,
උපදෙශාදහුතබ්‍රමේ ආදශාඛගමිදං වච්ඤා”

යන ලෙඛකයෙහි සඳහන් වනුයේ එ ආදශාඛගප්‍රචචනයි. අවදානාඛගය ද ඔවුන් අතුරෙහි එක් අඛගයෙකි. ඒ අවදානාඛගයෙහි වැටෙනුයේ අවදානගතනා, මහාවස්තු, දිව්‍යාවදාන, ජාතනමාලා, කලප-දාමාවදානමාලා, අවදානකලපලතා ආදී ග්‍රන්ථසමුදයයි. මොවුනතුරෙහි පැරණි ම පොත නම් අවදානගතකයයි. එ ද ක්‍රිස්තුපූර්ව ප්‍රථම ශතවර්ෂයට වඩා පැරණි නොවේ. අවදානසාහිත්‍යයෙහි එන හැම ග්‍රන්ථයෙක්හි ඇති බොහෝ චරිතාවදානයෝ පාලිසාහිත්‍යයෙහි ද එයි. මහාවස්ථාවදානය හිනන-නිකායක වන අතර දිව්‍යාවදානය සමාසනිවාදින් සතුය. එය ක්‍රිස්තුපූර්ව-ශතසංවත්සරයෙහි සම්භාවිතය අවදානකලපලතාව කාශමිරදෙසිය කේෂමඥයන් විසින් එකතුවන වන සිය වස්ති ලියැවින. මෙසේ පාලිසංස්කෘතභාෂායෙන් සම්භාවිත බෞද්ධග්‍රන්ථපරම්පරායෙහි ඉතිහාසය අනුව සලකන්නම් පාලි සාහිත්‍යය ආශ්‍රය කොට ගෙන සංස්කෘතාවදාන සාහිත්‍යය විකසිත වූ බව සැකකුක ව පෙනෙයි. එහෙයින් අපදාන-පාලිය සංස්කෘතාවදාන සාහිත්‍යය ඇසුරින් සම්භාවිත යයි කීම අතෘප්‍ය.

අපදානපාලියේ සිංහලපරිවර්තනය:

සමුද්‍රණ් අටකථා නෙමැති ටිකායෙකින් හෝ පැරණි සන්නයෙකින් වහලක් නොලැබිය හෙන අපදානපාලි නම් වූ මේ පද්‍යබ්‍රහ්මයානුසාරී ලෙසට පරිවර්තනය කිරීමේ භාග්‍යයෙහි තනපරවූවෝ කොළඹ දෙමටගොඩ ජයගෙබරාරාමාධිපති, ත්‍රිලිංකාවිද්‍යාදායවිශ්වවිද්‍යාලයෙහි ද කම්බාවායඞ්ග වූ පණ්ණිත කලේපල් බම්මානඤ්ඤ සභිකයන් වහන්සේගේ, බම්බෙරය හා භාෂා-ශාස්ත්‍රඥනය ඇති ජනප්‍රියබම්කරික බම්මානඤ්ඤ සභිකයන් වහන්සේ සවකීය කාශ්‍යීය මැතැමින් ඉටු කොට ඇත පශ්චාත්තීර්ණසංග්‍රහය පිණිස වූ මේ අධිකාරයෙන් පණ්ණිත බම්මානඤ්ඤ සභිකයන් වහන්සේ ලත් ප්‍රණීතමිමය ද ප්‍රශස්‍ය අපදානයක් වේවා.

පරවාහැර පඤ්ඤානඤ පෙර.

බම්බෙරයාග්‍රම විද්‍යාලය,
දෙමටගොඩ, කොළඹ - 9.

සංකේතනිරූපණය

ABBREVIATIONS

මජ්ඣ.	——	මජ්ඣිමනිකායා සූත්තපිටකය - පිටකපොතකය.
සං.	——	සංගමකර - මුද්‍රිතපොතකය.
සිං.	——	සිංහලකර - මුද්‍රිතපොතකය.
සෙ.	——	සෙලුහරාරාම - තාලපණ්ණපොතකය.
PTS.	——	Pali Text Society - Edition.

THE PĀLI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS

ආ ආ ā ඉ ඉ ī ඊ ඊ u උ උ ū එ ට් ඔ ඔ

CONSONANTS

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඛ්ṇa
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ṇa
ට ṭa	ඨ ṭha	ඳ ḍa	ඳ්ḍha	ණ ṇa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ල ා la	අං am
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ග ga	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කක kka	ඡඣ jjha	ථථ ttha	බ් බ bra
කඛ kkha	ඤඤ ṇṇa	ත් ත tra, ත් ත tva	මප mpa
කය kya	ඤහ, ṇha	දද dda	මථ mpha
කි kri	ඤච, ච ṇca	ද්ධ, ධ ddha	මඛ, ඛ mba
කච kva	ඤඡ, ඡ ṇcha	ද් ද dra	මභ mbha
කය khya	ඤජ, ජ ṇja	ද්ව, ව dva	මම mma
කච khva	ඤඣ ṇjha	ධව dhva	මහ mha
කි ṇka	ච ට ṭa	නන nta	ය්, ය yya
කි ṇkha	චඨ, ඨ ṭṭha	නථ ntha	ය් ය yha
ගග gga	ඛඛ ḍḍa	නද nda	ලල lla
ගඝ gggha	ඛඨ ḍḍha	නධ ndha	ල් ල lya
ග් ග gra	ණණ ṇṇa	නන nna,	ලභ lha
ඛග ṅga	ණච ṇṭa	නහ nha	වන vha
ඛය ṅgha	ණඨ ṇṭha	පප ppa	සස ssa
ච ච cca	ණඳ, ධ ṇḍa	පථ ppha	සම sma
චඡ ccha	ණන ṇha	බබ bba	සව swa
ජ ජ ja	නන tta	බභ bbha	හම hma
	හව hva	ලහ lha	

ආ ā ඉ i ඉ ī ඊ u උ ū ට් ට් ට් ට්

බුද්දකනිකායෙ අපද්‍යනසාලි

පඨමභාග - විසයසූචි

විසයා

පිටපබ්ඛයා

බුද්ධචග්ගයා

2 - 96

1. බුද්ධාපද්‍යනං	2 - 12
2. පච්චෙකබුද්ධාපද්‍යනං	12 - 22

ථෙරාපද්‍යනං

1. සාරිපුත්තතෙරාපද්‍යනං	24 - 56
2. මහාමොග්ගලානතෙරාපද්‍යනං	56 - 58
3. මහාකසිපතෙරාපද්‍යනං	60 - 62
4. අනුරුද්ධතෙරාපද්‍යනං	62 - 64
5. පුණ්ණතෙරාපද්‍යනං	64
6. උපාලිතෙරාපද්‍යනං	66 - 86
7. අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤාතෙරාපද්‍යනං	86 - 88
8. පිණ්ඩාලභාරද්වාජතෙරාපද්‍යනං	90
9. ඛදිරවනිසරෙවනතෙරාපද්‍යනං	92
10. ආනන්දතෙරාපද්‍යනං	94 - 96

බුද්ධචග්ගයා පඨමො.

2. සීහාසනද්‍යයකචග්ගයා

98 - 116

11. සීහාසනද්‍යයකතෙරාපද්‍යනං	98
12. එකත්ථමභිකෂතෙරාපද්‍යනං	98 - 100
13. නන්දතෙරාපද්‍යනං	100 - 102
14. චූලපත්තකතෙරාපද්‍යනං	102 - 104
15. පිළිඤ්චවජ්ජතෙරාපද්‍යනං	106
16. රාහුලතෙරාපද්‍යනං	108 - 110
17. උපසෙකතෙරාපද්‍යනං	110

18.	රට්ඨපාලකේරාපද්‍යනං	112
19.	සොපාකකේරාපද්‍යනං	114
20.	සුමිභිගලකේරාපද්‍යනං	114 - 116

සිහාසනදායකවග්ගො දුතියො.

3. සුභුනිවග්ගො		118 - 144
21.	සුභුනිකේරාපද්‍යනං	118 - 124
22.	උපවානකේරාපද්‍යනං	124 - 130
23.	සරණගමනියකේරාපද්‍යනං	132 - 134
24.	පඤ්චසීලසමාදානියකේරාපද්‍යනං	134 - 138
25.	අන්තසංසාවකකේරාපද්‍යනං	138
26.	බුපදායකකේරාපද්‍යනං	138 - 140
27.	පුලිනපුජකකේරාපද්‍යනං	140
28.	උත්තරියකේරාපද්‍යනං	140 - 142
29.	එකඤ්ඤිකකේරාපද්‍යනං	142
30.	බොමදායකකේරාපද්‍යනං	142 - 144

සුභුනිවග්ගො තතියො.

4. කුණ්ඩබානවග්ගො		144 - 160
31.	කුණ්ඩබානකේරාපද්‍යනං	144 - 146
32.	සංගතකේරාපද්‍යනං	146 - 148
33.	මහාකම්මානකේරාපද්‍යනං	148 - 150
34.	කාචදාසිකේරාපද්‍යනං	152
35.	මොසරාජකේරාපද්‍යනං	156 - 156
36.	අභිමුඛකකේරාපද්‍යනං	156
37.	ලගුණදායකකේරාපද්‍යනං	156 - 158
38.	ආයාගදායකකේරාපද්‍යනං	158
39.	බමමවකක්ඛිකකේරාපද්‍යනං	158 - 160
40.	කප්පරුක්ඛිකකේරාපද්‍යනං	160

කුණ්ඩබානවග්ගො චතුත්තො.

5. උපාලිවග්ගො		162 - 182
41.	භාගිනෙය්‍යඋපාලිකේරාපද්‍යනං	162 - 164
42.	සොණකොට්ඨකණ්ණිකකේරාපද්‍යනං	164 - 168
43.	කාලීගොධාපුත්තනදායකේරාපද්‍යනං	168 - 170
44.	සන්තීට්ඨාපකකේරාපද්‍යනං	172

45.	පඤ්චග්ගවිදියකතෝරාපදානං	172
46.	පදුමච්ඡදනියතෝරාපදානං	174
47.	සයනදායකතෝරාපදානං	174
48.	වඩකමදයකතෝරාපදානං	174 - 176
49.	සුභද්දතෝරාපදානං	176 - 178
50.	වුඤ්ඤතෝරාපදානං	180 - 182

උපාලිවග්ගො පඤ්චමො.

විජනිවග්ගො

182 - 196

51.	විඬුපනදයකතෝරාපදානං	182
52.	සතරංසිකතෝරාපදානං	184
53.	සයනදයකතෝරාපදානං	184 - 186
54.	ගකොදනියතෝරාපදානං	186
55.	ඔපවයකතෝරාපදානං	186 - 188
56.	සපරිවාරාසතෝරාපදානං	188 - 190
57.	පඤ්චදීපකතෝරාපදානං	190
58.	බජදයකතෝරාපදානං	190 - 192
59.	පදුමතෝරාපදානං	192 - 194
60.	අසතබ්බොධිසතෝරාපදානං	194 - 196

විජනිවග්ගො ජමෙයා.

සකවිනනියවග්ගො

196 - 208

61.	සකවිනනියපොරාපදානං	196
62.	අවොපුප්ඵියතෝරාපදානං	198
63.	පච්චාගමිතියතෝරාපදානං	198
64.	පරපසසාදකතෝරාපදානං	200
65.	භිසදයකතෝරාපදානං	200 - 202
66.	සුචිත්තතෝරාපදානං	202
67.	වන්දයකතෝරාපදානං	204
68.	අමබදයකතෝරාපදානං	204 - 206
69.	සුමිතතෝරාපදානං	206
70.	පුප්ඵිවග්ගොපියතෝරාපදානං	206

සකවිනනියවග්ගො සතනමො.

නාගසමාලවග්ගො

208 - 220

71.	නාගසමාලතෝරාපදානං	208
72.	පදසඤ්ඤකතෝරාපදානං	210
73.	බුද්ධසඤ්ඤකතෝරාපදානං	210

74.	භික්ෂුචර්යාසකතෝරාපදානං	210
75.	එකසකුකුකතෝරාපදානං	210 - 212
76.	තිණසජ්ජරජයකතෝරාපදානං	212
77.	සුචර්යාසකතෝරාපදානං	213 - 214
78.	පාචලිපුප්පියකතෝරාපදානං	214
79.	සිතකුප්පියකතෝරාපදානං	214 - 216
80.	තිපදුමියකතෝරාපදානං	216 - 220

නාගසමාලවගෙනා අට්ඨමො.

නිමිරපුප්පියවගෙනා		220 - 230
81.	නිමිරපුප්පියකතෝරාපදානං	220 - 222
82.	ගතසකුකුකතෝරාපදානං	222
83.	තිපනනකුප්පියකතෝරාපදානං	222 - 224
84.	අධොපුප්පියකතෝරාපදානං	224
85.	රංසිසකුකුකතෝරාපදානං	226
86.	දුතියරංසිසකුකුකතෝරාපදානං	226
87.	එලදයකතෝරාපදානං	226
88.	සද්දසකුකුකතෝරාපදානං	228
89.	බොධිසිඤ්චකතෝරාපදානං	228
90.	පදුමපුප්පියකතෝරාපදානං	228 - 230

නිමිරපුප්පියවගෙනා නවමො.

සුඛාපිණ්ඩියවගෙනා		230 - 240
91.	සුඛාපිණ්ඩියකතෝරාපදානං	230
92.	සුචිත්තකතෝරාපදානං	232
93.	අසිඤ්චෙලකතෝරාපදානං	232
94.	සුචර්යාසකතෝරාපදානං	234
95.	ගනිමාලියකතෝරාපදානං	234
96.	තිපුප්පියකතෝරාපදානං	236
97.	මධුපිණ්ඩිකතෝරාපදානං	236
98.	සෙතාසනදයකතෝරාපදානං	238
99.	වෙය්‍යාවච්චකතෝරාපදානං	238
100.	බුද්ධිපට්ඨාකතෝරාපදානං	238

සුඛාපිණ්ඩියවගෙනා දසමො.

භික්ඛාදාසිවග්ගො

240 - 252

101.	භික්ඛාදාසකතේරාපදානං	240
102.	ඤ්ඤාසඤ්ඤාකතේරාපදානං	242
103.	උප්පලහනිකතේරාපදානං	242
104.	පදපුප්පකතේරාපදානං	244
105.	මුට්ඨිපුප්පිකතේරාපදානං	244
106.	උදකපුප්පකතේරාපදානං	246
107.	නලමාලිකතේරාපදානං	246 - 248
108.	ආසනුපට්ඨාපකතේරාපදානං	248
109.	බිලාලිදාසකතේරාපදානං	250
110.	රෙණුපුප්පකතේරාපදානං	250 - 252

භික්ඛාදාසිවග්ගො එකාදසමො,

මහාපරිවාරවග්ගො

254 - 266

111.	මහාපරිවාරතේරාපදානං	254
112.	සුමඛගලතේරාපදානං	254
113.	සරණගමනිකතේරාපදානං	254 - 256
114.	එකාසනිකතේරාපදානං	256 - 258
115.	සුමනෙණුපුප්පිකතේරාපදානං	258
116.	චිතකපුප්පකතේරාපදානං	260
117.	බුද්ධසඤ්ඤාකතේරාපදානං	260 - 262
118.	මග්ගසඤ්ඤාකතේරාපදානං	262
119.	පච්චුට්ඨානසඤ්ඤාකතේරාපදානං	262 - 264
120.	ජාතිපුප්පකතේරාපදානං	264 - 266

මහාපරිවාරවග්ගො ද්වාදසමො,

සෙරෙය්‍යකිවග්ගො

266 - 282

121.	සෙරෙය්‍යකතේරාපදානං	266 - 268
122.	පුප්ඵප්පිකතේරාපදානං	268 - 270
123.	පායාසදාසකතේරාපදානං	270 - 272
124.	ගකොදානිකතේරාපදානං	272
125.	සමමුඛාත්ථිකතේරාපදානං	272 - 276
126.	කුසුමාසනිකතේරාපදානං	276
127.	එලදාසකතේරාපදානං	278
128.	ඤ්ඤාසඤ්ඤාකතේරාපදානං	278 - 280
129.	ගකුපුප්පිකතේරාපදානං	280
130.	පදුමපුප්පකතේරාපදානං	280 - 282

සෙරෙය්‍යකිවග්ගො තෙරසමො,

	සොභිතවග්ගො	282 - 292
131.	සොභිතතේරාපදානං	282 - 284
132.	සුදස්සනතේරාපදානං	284
133.	චන්දනපුප්පකතේරාපදානං	284 - 286
134.	පුප්පච්ඡිදනිකතේරාපදානං	286
135.	රත්නසංඝකතේරාපදානං	288
136.	චම්පකපුප්පකතේරාපදානං	288
137.	අනුසන්ධිකතේරාපදානං	290
138.	එකපසාදනිකතේරාපදානං	290
139.	සාලපුප්පදායකතේරාපදානං	292
140.	පිඨාලඵලදායකතේරාපදානං	292

සොභිතවග්ගො වුද්දසමො.

	ජනනවග්ගො	294 - 302
141.	අතිජනනිකතේරාපදානං	294
142.	ඵමනාරොපකතේරාපදානං	294
143.	වෙදිකාරකතේරාපදානං	296
144.	සපරිවාරිකතේරාපදානං	296
145.	උමාපුප්පකතේරාපදානං	296 - 298
146.	අනුලෙපදායකතේරාපදානං	298
147.	මග්ගදායකතේරාපදානං	298
148.	ඵලදායකතේරාපදානං	300
149.	වට්ඨකිකතේරාපදානං	300
150.	පලලිකදායකතේරාපදානං	300 - 302

ජනනවග්ගො පණ්ණරසමො.

	බන්ධුජීවකවග්ගො	302 - 312
151.	බන්ධුජීවකතේරාපදානං	302
152.	තමබ්බපුප්පකතේරාපදානං	304
153.	විවිසමවස්සකතේරාපදානං	304
154.	කකකාරපුප්පකතේරාපදානං	306
155.	මන්දරවපුප්පකතේරාපදානං	306
156.	කදම්බපුප්පකතේරාපදානං	306
157.	තිණසුලකතේරාපදානං	308
158.	නාගපුප්පකතේරාපදානං	308
159.	පුනාගපුප්පකතේරාපදානං	310
160.	කුමුදදායකතේරාපදානං	310

බන්ධුජීවකවග්ගො සොලසමො.

312

සුපාරිච්ඡිසවග්ගො

312 - 320

161.	සුපාරිච්ඡිසකේරාපදානං	312
162.	කණ්ණිකේරාපදානං	312
163.	බ්‍රහ්මදායකකේරාපදානං	314
164.	දෙසපුප්පකකේරාපදානං	314
165.	කණ්ණිකාරච්ඡිදායකකේරාපදානං	316
166.	සුපාරිච්ඡිසකකේරාපදානං	316
167.	සුපාරිච්ඡිසකකේරාපදානං	316
168.	දායකකේරාපදානං	318
169.	සමාදායකකේරාපදානං	318
170.	පඤ්චායකකේරාපදානං	320

සුපාරිච්ඡිසවග්ගො සන්තරසමො.

කුමුදවග්ගො

320 - 328

171.	කුමුදමාලියකේරාපදානං	320 - 322
172.	තිස්සකණ්ණිදායකකේරාපදානං	322
173.	රතනපුප්පකකේරාපදානං	322 - 324
174.	උදායකකේරාපදානං	324
175.	සිංහාසනදායකකේරාපදානං	324
176.	මහාදායකකේරාපදානං	326
177.	එකද්විසකකේරාපදානං	326
178.	මහාදායකකේරාපදානං	326
179.	තිස්සකකේරාපදානං	328
180.	සමාදායකකේරාපදානං	328

කුමුදවග්ගො අධාරසමො.

කුටප්පප්පිසවග්ගො

328 - 336

181.	කුටප්පප්පිසකේරාපදානං	328
182.	බ්‍රහ්මදායකකේරාපදානං	328
183.	කොට්ඨකකේරාපදානං	332
184.	පඤ්චායකකේරාපදානං	332
185.	ඉතිස්සකකේරාපදානං	334
186.	බොධිඋපදායකකේරාපදානං	334
187.	එකච්ඡිකකේරාපදානං	334 - 336
188.	තිස්සකකේරාපදානං	336
189.	එකච්ඡිකකේරාපදානං	338
190.	තිස්සකකේරාපදානං	338

කුටප්පප්පිසවග්ගො එකච්ඡිකකේරාපදානං

නමාලප්පට්ඨයවග්ගො

340 - 350

191.	නමාලප්පට්ඨයතෝරාපදානං	340
192.	තිණසන්තරදායකතෝරාපදානං	340
193.	බණ්ඩුපුලලියතෝරාපදානං	342
194.	අසොකපුප්පකතෝරාපදානං	342
195.	අසොකාලදායකතෝරාපදානං	344
196.	තිසලපුප්පකතෝරාපදානං	344
197.	තිඤ්ඤදායකතෝරාපදානං	346
198.	මුට්ඨිපුප්පකතෝරාපදානං	346
199.	කිංකිණිපුප්පකතෝරාපදානං	348
200.	යුට්ඨකපුප්පකතෝරාපදානං	348

නමාලප්පට්ඨයවග්ගො විසතිමො.

350

හික්කාවගගදසකං.

දුතියසතකං සමන්තං.

කණිකාරපුප්පට්ඨයවග්ගො

350 - 360

201.	කණිකාරපුප්පකතෝරාපදානං	350
202.	මිනෙලපුප්පකතෝරාපදානං	350 - 352
203.	කිංකිණිකපුප්පකතෝරාපදානං	352
204.	තරණියතෝරාපදානං	352
205.	තිගුණිකපුප්පකතෝරාපදානං	354
206.	උදකදායකතෝරාපදානං	354
207.	සලලමාලියතෝරාපදානං	346
208.	කොරණිකපුප්පකතෝරාපදානං	356
209.	ආධාරදායකතෝරාපදානං	358
210.	වාතාතපනිවාරියතෝරාපදානං	358

කණිකාරපුප්පට්ඨයවග්ගො එකවිසතිමො.

360

හත්ථිවග්ගො

360 - 368

211.	හත්ථිදායකතෝරාපදානං	360
212.	පානබිදායකතෝරාපදානං	360
213.	සච්චසඤ්ඤකතෝරාපදානං	362
214.	එකසඤ්ඤකතෝරාපදානං	362
215.	රංසිසඤ්ඤකතෝරාපදානං	364
216.	සණ්ඨිතතෝරාපදානං	365
217.	තාලවණ්ටදායකතෝරාපදානං	366
218.	අකකන්තසඤ්ඤකතෝරාපදානං	366
219.	සප්පිදායකතෝරාපදානං	368
220.	පාපනිවාරියතෝරාපදානං	368

හත්ථිවග්ගො බාවිසතිමො.

ආලම්බනයකවග්ගො.

170 - 378

221.	ආලම්බනයකපොරාපද්‍යනං	370
222.	අජිතදයකපොරාපද්‍යනං	370
223.	දවුරතනියපොරාපද්‍යනං	372
224.	අරකකදයකපොරාපද්‍යනං	372
225.	අව්‍යාධිකපොරාපද්‍යනං	374
226.	අබ්බකාලපුප්පියකපොරාපද්‍යනං	374
227.	සොවණ්ණවට්ඨසකියකපොරාපද්‍යනං	376
228.	මිඤ්ඤවට්ඨසකියකපොරාපද්‍යනං	376
229.	සුක්කතාවෙලියකපොරාපද්‍යනං	376 - 378
230.	එකවජ්ඣියකපොරාපද්‍යනං	378

ආලම්බනයකවග්ගො තෙව්විසතිමො.

උදකාසනයවග්ගො

378 - 386

231.	උදකාසනයකපොරාපද්‍යනං	378 - 380
232.	භාජනයකපොරාපද්‍යනං	380
233.	සාලපුප්පියකපොරාපද්‍යනං	380
234.	කිලිඤ්ඤකපොරාපද්‍යනං	382
235.	වෙදිකාරකපොරාපද්‍යනං	382
236.	වණ්ණකාරකපොරාපද්‍යනං	382 - 384
237.	පියාලපුප්පියකපොරාපද්‍යනං	384
238.	අමබ්‍යාගදයකපොරාපද්‍යනං	384
239.	ජගතිකාරකපොරාපද්‍යනං	386
240.	වාසිදයකපොරාපද්‍යනං	386

උදකාසනයකවග්ගො චතුර්විසතිමො.

භුවරදයකවග්ගො

386 - 394

241.	භුවරදයකපොරාපද්‍යනං	386
242.	නාගකෙසරියකපොරාපද්‍යනං	388
243.	නලිනකෙසරියකපොරාපද්‍යනං	388
244.	මිරිසිපුප්පියකපොරාපද්‍යනං	388 - 390
245.	කුට්ඨුපකපොරාපද්‍යනං	390
246.	පතනයකපොරාපද්‍යනං	390
247.	බාහුපුප්පියකපොරාපද්‍යනං	390 - 392
248.	සතනලිපුප්පියකපොරාපද්‍යනං	392
249.	බිම්බිභාලියකපොරාපද්‍යනං	392
250.	උද්දාලදයකපොරාපද්‍යනං	394

භුවරදයකවග්ගො පඤ්චවිසතිමො.

ථොමකවග්ගො

394 - 402

251. ථොමකසොරාපදානං	394
252. එකාසනදායකසොරාපදානං	396
253. විතකපුජකසොරාපදානං	396
254. තිවම්පකපුජායකසොරාපදානං	396 - 398
255. සතනපාටලියකසොරාපදානං	398
256. උපාහනදායකසොරාපදානං	398
257. මඤ්ජරිපුජකසොරාපදානං	400
258. පණණදායකසොරාපදානං	400
259. ඩුට්ඨදායකසොරාපදානං	402
260. අග්ගජපුජායකසොරාපදානං	402

ථොමකවග්ගො ජබ්බිසනිමො.

ආකාසුකඛිපියවග්ගො

404 - 410

261. ආකාසුකඛිපියකසොරාපදානං	404
262. තෙලමකඛිපියකසොරාපදානං	404
263. අඛිච්ඡේදකසොරාපදානං	404 - 406
264. පදිපියකසොරාපදානං	406
265. බිලාලිදායකකසොරාපදානං	406
266. මව්දායකකසොරාපදානං	408
267. ජවහ.සදායකකසොරාපදානං	408
268. සලලපුජායකසොරාපදානං	408
269. උපාහතාසයකසොරාපදානං	410
270. තරණියකසොරාපදානං	410

ආකාසුකඛිපියවග්ගො සතනවිසනිමො.

සුවණ්ණබ්බෙහනවග්ගො

412 - 420

271. සුවණ්ණබ්බෙහනියකසොරාපදානං	412
272. තිලමුට්ඨදායකසොරාපදානං	412
273. වඛෙහාටකියකසොරාපදානං	412 - 414
274. අබ්භඤ්ජනදායකසොරාපදානං	414
275. එකඤ්ජලියකසොරාපදානං	414 - 416
276. පොසාදායකසොරාපදානං	416
277. විතකපුජකසොරාපදානං	416
278. ආලුච්ඡදායකසොරාපදානං	418
279. පකපුණ්ණිකසොරාපදානං	418
280. තරණියකසොරාපදානං	418

සුවණ්ණබ්බෙහනවග්ගො අධ්ඨවිසනිමො.

420

පණ්ණාසකවග්ගො

420 - 428

281.	පණ්ණාසකකෙරාපදානං	420
282.	ඵලදායකකෙරාපදානං	420
283.	පච්චුග්ගමනිකකෙරාපදානං	422
284.	ඵකපුප්පයකෙරාපදානං	422
285.	මසවසුප්පයකෙරාපදානං	424
286.	උපට්ඨාකදායකකෙරාපදානං	424
287.	අපදානිකකෙරාපදානං	426
288.	සත්තාහප්පකකෙරාපදානං	426
289.	බුද්ධිපට්ඨාකකෙරාපදානං	426 - 428
290.	පුබ්බිග්ගමිකකෙරාපදානං	428

පණ්ණාසකවග්ගො ඵකුනතිංසනිමො.

විතකපුප්පකවග්ගො

430 - 438

291.	විතකපුප්පකකෙරාපදානං	430
292.	පුප්පථධාරකකෙරාපදානං	430
293.	ඡත්තදායකකෙරාපදානං	432
294.	සද්දසඤ්ඤකකෙරාපදානං	432
295.	ගොසීසනිකකපකකෙරාපදානං	434
296.	පාදපුප්පකකෙරාපදානං	434
297.	දෙසකිත්තකකෙරාපදානං	436
298.	සරණගමනිකකෙරාපදානං	436
299.	අමබ්විකකකෙරාපදානං	436
300.	අනුසංසාරකකෙරාපදානං	438

විතකපුප්පකවග්ගො නිංසනිමො.

නතිංසකවග්ගො සමන්තං.

පදුමකෙසරියවග්ගො

440 - 448

301.	පදුමකෙසරියකෙරාපදානං	440
302.	සබ්බගන්ඨිකකෙරාපදානං	440
303.	පරමත්තදායකකෙරාපදානං	440 - 442
304.	ධම්මසඤ්ඤකකෙරාපදානං	442
305.	ඵලදායකකෙරාපදානං	442 - 444
306.	සමපසාදකකෙරාපදානං	444
307.	ආරාමදායකකෙරාපදානං	446
308.	අනුලෙපදායකකෙරාපදානං	446
309.	බුද්ධිසඤ්ඤකකෙරාපදානං	448
310.	පබ්බාරදායකකෙරාපදානං	448

පදුමකෙසරියවග්ගො ඵකතිංසනිමො.

ආරකකදයකවගෙයා

450 - 458

311.	ආරකකදයකවෙරාපදනං	450
312.	භොජනදයකවෙරාපදනං	450
313.	ගතසඤ්ඤකවෙරාපදනං	450 - 452
314.	සත්තපද්ධතියකවෙරාපදනං	452
315.	ප්‍රපථාසතදයකවෙරාපදනං	452 - 454
316.	ආසන්නාසිකවෙරාපදනං	454
317.	සද්දසඤ්ඤකවෙරාපදනං	456
318.	තිරංසියකවෙරාපදනං	456
319.	කඤ්චිප්‍රපථියකවෙරාපදනං	458
320.	කුමුදමාලියකවෙරාපදනං	458

ආරකකදයකවගෙයා බහනිංසනිමො.

උමමාප්‍රපථියවගෙයා

460 - 476

321.	උමමාප්‍රපථියකවෙරාපදනං	460
322.	පුලිතපුජකවෙරාපදනං	460
323.	භාසජනකවෙරාපදනං	462
324.	සඤ්ඤසාමිකවෙරාපදනං	462 - 464
325.	නිමිත්තසඤ්ඤකවෙරාපදනං	464
326.	අනන්තසංභාවකවෙරාපදනං	464 - 466
327.	නිගුණිකප්‍රපථියකවෙරාපදනං	466 - 470

දවාදසමභාණවාරං

328.	සුමනාවෙලියකවෙරාපදනං	470
329.	ප්‍රපථජනනියකවෙරාපදනං	472
330.	සපරිවාරජනනදයකවෙරාපදනං	472 - 476

උමමාප්‍රපථියවගෙයා තෙනනිංසනිමො.

ගනිඤ්චියවගෙයා

476 - 498

331.	ගනිඤ්චියකවෙරාපදනං	476
332.	උදකපුජකවෙරාපදනං	478
333.	පුත්තාගප්‍රපථියකවෙරාපදනං	478
334.	එකදුසංඝදයකවෙරාපදනං	480 - 482
335.	පුඤ්ඤකවෙරාපදනං	482 - 484
336.	පහච්ඡාරකවෙරාපදනං	484 - 486
337.	තිණකුට්ඨදයකවෙරාපදනං	488 - 490
338.	උත්තරෙයදයකවෙරාපදනං	490 - 492
339.	ධම්මසවණියකවෙරාපදනං	492 - 494
340.	උත්තරාසනපද්ධතියකවෙරාපදනං	496

ගනිඤ්චියවගෙයා චතුරනිංසනිමො.

498

එකපදමයවග්ගො

498 - 508

341.	එකපදමයයෝරාපද්‍යනං	398
342.	තිලසලමාලියයෝරාපද්‍යනං	500
343.	බජදයකයෝරාපද්‍යනං	500
344.	තිකිබ්බිණිපුජකයෝරාපද්‍යනං	502
345.	නලාගාරිකයෝරාපද්‍යනං	502 - 504
346.	වමපකපුපථියයෝරාපද්‍යනං	504
347.	පදුමපුජකයෝරාපද්‍යනං	504 - 506
348.	තිණමුට්ඨදයකයෝරාපද්‍යනං	506
349.	තිණුකඵලදයකයෝරාපද්‍යනං	508
350.	එකඤ්ජලියයෝරාපද්‍යනං	508

එකපදමයවග්ගො පඤ්චනිංසනිමො.

සද්දසඤ්ඤාභවග්ගො

510 - 516

351.	සද්දසඤ්ඤාකයෝරාපද්‍යනං	510
352.	යවකලාපියයෝරාපද්‍යනං	510
353.	කිංසුභපුජකයෝරාපද්‍යනං	512
354.	සකොටකකොරණිකයෝරාපද්‍යනං	512
355.	දණ්ඩදයකයෝරාපද්‍යනං	512
356.	අමබදයකයෝරාපද්‍යනං	514
357.	සුපුටකපුජකයෝරාපද්‍යනං	514
358.	මඤ්චදයකයෝරාපද්‍යනං	516
359.	සරණගමනියයෝරාපද්‍යනං	516
360.	පිණ්ඩපාතිකයෝරාපද්‍යනං	516

සද්දසඤ්ඤාවග්ගො ජනනිංසනිමො.

මඤ්ජරවපුපථියවග්ගො

518 - 524

361.	මඤ්ජරවපුපථියයෝරාපද්‍යනං	518
362.	කකකාරුපුපථියයෝරාපද්‍යනං	518
363.	භිසමුලාලදයකයෝරාපද්‍යනං	518 - 520
364.	කෙසරපුපථියයෝරාපද්‍යනං	520
365.	අබ්බකාලපුපථියයෝරාපද්‍යනං	520
366.	කදම්බපුපථියයෝරාපද්‍යනං	522
367.	උදුලපුපථියයෝරාපද්‍යනං	522
368.	එකවමපකපුපථියයෝරාපද්‍යනං	522
369.	තිමරපුපථියයෝරාපද්‍යනං	524
370.	සලලපුපථියයෝරාපද්‍යනං	524

මඤ්ජරවපුපථියවග්ගො සතනනිංසනිමො.

බෝධිවංශකාවගො

526 - 536

371.	බෝධිවංශකාවෝරාපදනං	526
372.	පාටලිපුප්ඵයකෝරාපදනං	526
373.	තිරිසුලමාලියකෝරාපදනං	528
374.	පට්ටිපුප්ඵයකෝරාපදනං	528 - 530
375.	සතකපණ්ණීකෝරාපදනං	530
376.	ගකිච්චසියකෝරාපදනං	530 - 532
377.	විතකපුජකෝරාපදනං	532
378.	සුමනතාලවණවිසකෝරාපදනං	532 - 534
379.	සුමනදාමයකෝරාපදනං	534
380.	කාසුමාරිඵලදායකෝරාපදනං	534 - 536

බෝධිවංශකාවගො අධ්‍යානිංසනිමො.

අවණ්චඵලදායකාවගො

536 - 552

381.	අවණ්චඵලදායකෝරාපදනං	536
382.	ලබ්ඤ්ඤාකෝරාපදනං	538
383.	උදුමරඵලදායකෝරාපදනං	538 - 540
384.	පිලකභිදායකෝරාපදනං	540
385.	ථාරුසඵලදායකෝරාපදනං	540
386.	වලලිඵලදායකෝරාපදනං	542
387.	කදලිඵලදායකෝරාපදනං	542 - 544
388.	පතසඵලදායකෝරාපදනං	544
389.	සොණකොට්ඨිසකෝරාපදනං	544 - 546
390.	පුබ්බකමමපිලොතිකාපදනං	548 - 552

අවණ්චඵලදායකාවගො ඵකුනවතනාලිසනිමො.

පිලිඤ්චවණ්චගො

552 - 628

391.	පිලිඤ්චවණ්චකෝරාපදනං	552 - 580
392.	සෙලකෝරාපදනං	582 - 594
393.	සබ්බකිනතිකෝරාපදනං	596 - 600
394.	මුද්දායකෝරාපදනං	600 - 602
395.	පද්මකුට්ඨාසාරියකෝරාපදනං	604 - 608
396.	බකකුලකෝරාපදනං	608 - 612
397.	තිරිමානඤ්ඤාකෝරාපදනං	612 - 616
398.	සලලම ආබිසකෝරාපදනං	618
399.	සබ්බදායකෝරාපදනං	618 - 622
400.	අජිතකෝරාපදනං	622 - 626

පිලිඤ්චවණ්චගො වතනාලිසනිමො.

628

වතුකාසකං සමනං.

සුභවසිරිපායේ බුදුකන්තියාය

අපද්‍රව්‍යපාලි

පඨමො භාගො

සුභසම්පන්න බුද්ධකතියේ අපද්‍යනපාලි.

පඨමො භාගො

— 3 —

නමො කසස භගවතො අරහතො සමමාසමබ්බසස.

I

බුද්ධාපද්‍යනං.

- *1. නථාගතා ජෙනවනෙ එසන්තං අප්‍රමිඡ් ඛෙදෙනමුනි නතඛො,
“සබ්බඤ්ඤබුද්ධා කීර නාම ගොතනි භාවනා නෙ තෙනුනි කෙහි වීර ?”¹
2. තද්භ සබ්බඤ්ඤවරො ඵතෙඤ් ආනඤ්ඤදං මධුරස්සරෙන,
සෙ පුබ්බ²බුද්ධෙසු ඤානාධිකාරා අලලිඛොකං ඡන්දසාසනෙසු.
3. තෙනෙව³ සමොධිපුට්ඨන ධීරා අඤ්ඤාසංයොගි ඵතාවලෙන,
පඤ්ඤාය තෙජන සුභික්ඛපඤ්ඤ සබ්බඤ්ඤනාවං අනුපාපුණන්ති.
4. අහමි පුබ්බබුද්ධෙසු බුද්ධගතමභිපජ්ඣිං,
මනසායෙව හුත්වාන ධම්මරාජා අසඞ්ඛයා. *
5. අථ බුද්ධාපද්‍යනානි සුණංථ සුභිමානසා;†
නිසපාරමිසමපුණ්ණා ධම්මරාජා අසඞ්ඛයා.
6. සමොධිං බුද්ධසංවරානං සසංඛස් ලොකනායකො,
දසබ්බලි නමසංඛවා සිරසා අභිවාදමි.⁴
7. යාවතා බුද්ධබෙතෙනසු රතනා විජ්ජන්ත’සඞ්ඛයා,
ආකාසට්ඨා ව භුමමට්ඨා මනසා සබ්බමාහරිං.⁵

* ආදිතො පඨාය ඉමා මතස්සො ගාථායො P T S. පොත්තො න සන්ති.

† මහස්මාගාථාය දුතියදධො මච්ච පඤ්ඤමිගාථාය පඨමධො ව සඤ්ඤපොත්තො න සන්ති.

1. ධීරා. සෙ. 2. සබ්බ. සෙ. 3. තෙනිධි. සෙ. 4. අභිවාදයෙ සෙ

5. මාහරෙ. P T S. සෙ

සුත්‍රපිටකයෙහි - බුද්ධචරිතයේ අපද්‍යානපාලිය

ප්‍රථමභාගය

ඒ භාග්‍යවන් අහිංසු සම්මාසම්බුදුරජානන්වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

1

බුද්ධාපද්‍යානය

1 (වැදුම පිණිස) නැමුනු සිරුරු ඇති චේදෙනිසුනු (ආනන්දසඨවිර) හෙළි දෙවිරම් වෙහෙරෙහි වැඩ වසන්නාවූ බුදුරජානන් වහන්සේගෙන් “වීරයන් වහන්ස, සමීඤ බුදුවරු ලොව පහළ වෙත්. ඒ බුදුවරු කිනම් හේතුවකින් පහළ වෙත් ද?”යි විමාළේ ය.

2.-3. එකල්හි මහර්මි වූ සමීඤ වූ බුදුරජානන් වහන්සේ හඳු වූ ආනන්දසඨවිරයන් වහන්සේට “පෙර බුදුවරයන් වෙහෙර කරණ ලද අබිකාර (පිත්) ඇති, ඒ බුදුසසුනැති නො ලැබූ නිවන් ඇති, ඉතා සියුම් නුවණ ඇති, ඒ ප්‍රාඥයෝ ඒ සම්මන්සමේඛායා ම අරමුණු කොට මහත් බෝධියෙන් කළ පැතුමින් ද, වඩන ලද ප්‍රඥාවෙන් ද, බලයෙන් ද බුදුවට පැමිණෙත්” ය යි මිහිරි හඬින් වදාළ සේක.

4. බුදුවරයෝ අසඬිය වෙති. මම ද ඒ පෙර බුදුවරයන් හමුවෙහි සිතින් ම එසේ වී බුදුවට පැතීමි.

5. අනතුරු ව බුද්ධාපද්‍යානයන් (බුදුවට හෙතු කරුණු) පිරිසිදු සිතින් අසවූ සමතිස් පැරැඹි පිරු බුදුවරු අසඬිය ගණන් වෙති.

6. ශ්‍රේෂ්ඨ බුදුවරයන් වහන්සේලාගේ සමීඤාඥනය ද, ශ්‍රාවකසම්ඝයා සහිත බුදුවරයන් වහන්සේලා ද, බද්ධිලි ව නැවැද හිස නමාත් වැන්දෙමි.

7. ඇති නාක් බුද්ධිකෞතුකයන්හි අනසෙහි වූ ද පොලොවෙහි වූ ද අනන්තරත්නයන් සිතින් (ඉවා මාගේ ප්‍රාසාදය හාත්පස) රැස් කෙළෙමි.

8. තත්ථ රූපියභූමියං පාසාදං මාපසිං¹ අහං,
තෙකභූමං² රතනමයං උබ්බිද්ධං නතමුග්ගතං.
9. විවිත්තථමහං සුකතං සුවිහත්තං මහාරතං,
කතකාමයසඛිසං³ තොරණවජ්ජනමණ්ඩිතං⁴.
10. පඨමා වෙඨරියා භූමි විමලාබ්හසමා සුභා,
නළිනී⁵ජලජාකිණ්ණවරකඤ්චනභූමියා.
11. පවාලංසා⁶ පවාලවණ්ණා කාචි ලොහිතකා සුභා,
ඉන්ද්‍රගොපකවණ්ණාභා භූමි ඔභාසනී දිසා.
12. සුවිහත්තා සරමුඛා නිශස්සභා සිහපඤ්ජරා,
චතුරො වෙදිකා ජාලගඤ්චල⁷මනොරමා.
13. නිලා පිතා ලොහිතා ඔදනා සුඛිකාලකා,
කුටාගාරවරූපෙනා සත්තරතනභූසිතා.⁸
14. ඔලොකමයා⁹ පද්මා වාල-විහගසොභිතා,
නකබන්ධාරකාකිණ්ණා වන්දසුරියෙති¹⁰ මණ්ඩිතා.
15. තෙමජාලෙන සඤ්ජනනා සොණ්ණ-කිංකිණිකාසුභා,
වාතවෙගෙන කුජනනි සොණ්ණමාලා මනොරමා.
16. මඤ්ජරියංකං ලොහිතංකං පිතංකං හරිපිඤ්ජරං,
නානාරභෙගති සුපටිතං උසසිතඛිජමාලිනිං.
17. නානා බහු තෙකසතා ඵලිකා රජතාමයා,
මණිමයා ලොහිතඛිකා මසාරගලලමයා තථා,
නානාසයනවිවිත්තා සණ්ඨකාසිකසන්ධා.
18. කම්බලා දුකුලා විතා පතභූණ්ණා පණ්ඩුපාචුරා,
විවිධත්ථරණං¹¹ සබ්බං මනසා පඤ්ඤපෙස'තං.¹²
19. තාසු තාසෙව භූමිසු රතනකුටලඛිකා,
මණ්ඩවෙරොචනා උකකා ධාරයනතා සුතිට්ඨරෙ.
20. සොභනනි ඵසිකාථමහා සුභා කඤ්චනතොරණා,
ජමෙබ්බන්දා සාරමයා අපො රජතමයාපි ව.
21. තෙකා සකි¹³ සුවිහත්තා කවාටග්ගලවිත්තිතා,
උභතො පුණ්ණසංථා'තෙකා පද්මපාලසංසුතා.
22. අතීතෙ සබ්බබුද්ධො ව සසංසෙ ලොකනායකෙ,
පකතිවණ්ණරූපෙන නිමිතිනිදා සසාවකෙ.

1. මාපසෙ. PTS. සෙ. 2. තෙකභූමි. PTS. 3. සඛිසං.ම.
4. සොභනවජ්ජෙනති මණ්ඩිතා. ම. 5. නළින. ම. 6. පවාලංස. PTS.
7. ගඤ්චලා. PTS. 8. විකුසිතා. PTS. 9. ඔලොකසමයා. සෙ.
10. වන්දසුරෙති. ම. සෙ. 11. විවිත්තත්ථරණං. 12. පඤ්ඤපෙමහං. සෙ. PTS.
13. තෙකාසනනි. අ.මු. සෙ.

8. එහි රිදිමුවාබිඞ්ගි සක්ඛ්‍යාවන් කරණලද්ද වූ අහස්හි උස් ව නැංගා වූ නොයෙක් මහල් ඇති පහසක් මැවීම්.

9. ඒ ප්‍රාසාදය දිගුපුළුල්ව සර්ලන සේ මැනවින් කළ බෙදුම් ඇති මාතෘහි තොරණින් හා සේසතින් බබලන රුවන්මුවා දෘවවලලු ඇති විසිතුරු කණුවලින් යුතු විය.

10. එහි පළමුවැනි මාලය පිරිසිදු වලාකුළක් සේ මනොඥ වෙරළමණියෙන් කරණලද බිම ඇත්තේ විය. ජලයෙහි හටගන්නා පිසුම්වලින් ගැවසිගත් උතුම් රුවන්මුවා භූමියෙන් ද යුතු විය.

11. එහි කිසි මහලක් මනහර පබළයෙන් කළ පැති ඇත්තේ පබළුවන් විය. අතිකක් රත්පැහැ විය. අතිකක් රතිදුගොව්වන්ගේ පැහැයට බදු පැහැයෙන් යුතු වූයේ දසදිගුත් බබුළුවයි.

12. මැනවින් බෙදු ගෘහආර ද පිටතට තෙරාභිය ප්‍රමුඛශාලා (=පෝටිකෝ) ද වෙන් වෙන් ව තබනලද සීමැදුරු ද මුතුලැලින් මනහර වූ සුවදමල්දම් ලෙලෙන වෙදිකා සතරක් ද එහි විය.

13. (ඒ ප්‍රාසාදය) සක්ඛ්‍යාවන් දිලෙන නිල්, කහ, රතු, සුදු, නො මුසු කළුවන් වූ උතුම් කුළුගෙවලින් ද යුතු විය.

14. (එම පහස) පිපුනු (අයුරින් කළ) පිසුමින් ද, වාෂල මාගයන්ගේ හා පක්ෂීන්ගේ ද රුවින් බබලන (ඉතා උස් බැවින් පිළිබිඹු වූ) නැකැත්තරුවලින් ගැවසී ගත් සදහිරුරුවලින් ද යොහන විය.

15. එහි රත්කිකිණියෙන් යුත් රුවන්දැලින් ගැවසුනු මනහර වූ රත්මල්දම්නු වායුවෙගයෙන් තාද කරති.

16. මදටපැහැ, රතු, කහ, පලාවන්, පිතුරන් යන නන්වැදූරුම් සායම් පොවනලද ඔසවනලද්ද වූ දදපෙළ ද වෙයි.

17. ඒය රිදිමුවා වූ ද නිල්මණිමුවා වූ ද දූරගමණිමුවා වූ ද, එසේ ම මැසිරිමණිමුවා වූ ද පුවරු ඇති සිසුම් කසිසඵ අතුළු නොයෙක් සියගණන් සයනයන්ගෙන් විසිතුරු විය.

18. කම්බිලි ද දුහුල්පට ද විනපට ද පතතුණන්දෙසයෙහි කළ පට ද පඬුවන් පට ද යන මෙයින් කළ ප්‍රාවරණයන් ඇති බැවින් විවිධ ඇතිරිලිවලින් යුත් සියලු (අයුරින්) මම සිතින් ඉටා පැණවීම්.

19. ඒ ඒ භූමින්හි රුවන්කුළුවලින් අලඛකාත වූ රත්මණියෙන් කළ දඬුවැටපහන් දරන්නෝ සිටිත්.

20. එහි නුවරදොර හොබවනුවස් සිටවූ ඉඤ්චිලයෝ බබලත්. සාවණිමය වූ ද ජාමබුතදසාවණිමය වූ ද බදිර(=කිහිරි)දරුමය වූ ද රජතමය වූ ද තොරන්හු බබලති.

21. මැනවින් බෙදු බොහෝ සකිනු වෙන්. (ඒ පහස) ජනෙල් වලින් හා අගුළුවලින් විසිතුරු විය. පිසුම්උපුල් වලින් යුත් දෙපස තැබූ නොයෙක් පුන්කලස්සු ද එහි වෙති.

22. අතීතයෙහි වූ ශ්‍රාවකසමුහයා සහිත ලොකනායක සම්මා සමුද්වරයන් ද එසේ ම ශ්‍රාවකසමුහයා සහිත පස්බුදුවරයන් ද පියවි-සටහනින් මවා.-

23. තෙන දොරෙන පටිසිත්වා සබ්බෙ බුද්ධා සසාවකා,
සබ්බසොචණ්ණයො* පිටො නිසින්නා අරියමණ්ඩලා.
24. යෙ ව එතරහි අභි බුද්ධා ලොකෙ අනුත්තරා,
අතීතා¹ චත්තමානා ච භවනං සබ්බෙ සමාරුහුං.²
25. පච්චෙකඛුද්ධො නෙකසතෙ සයමු අපරාජතෙ,
අතීතෙ චත්තමානෙ³ ච භවනං සබ්බෙ සමාරුහුං.⁴
26. කප්පරුකකා බහු අභි යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා,
සබ්බං දුස්සං සමාහත්වා අච්ඡාදෙඤ්⁵ නිවිටරු.
27. ඛණං තොණං සායනීයං සමපන්නං⁶ පානතොජනං,
මණ්ණිමයෙ සුතෙ පතෙන සමුපුරෙත්වා අදාසනං.
28. දිබ්බචකඛුසමා හුත්වා මට්ඨවිටරසංසුතා,⁷
මධුනා සකඛරු වෙච තෙලෙන මධුඵාණිතා.
29. තපපිතා පරමනෙන්න සබ්බෙ තෙ අරියමණ්ඩලා,
රතනගබ්භං පටිසිත්වා කෙසරිව ගුහාසයා.
30. මහාරහමිති සයනෙ සීහසෙය්‍යමකපපසුං,
සමපජානා සමුදාය සයනෙ පලලඛකමාතුජ්ඣං,
ගොවරං සබ්බබුද්ධානං ක්කාන්තතිසමපපිතා.
31. අසෙසෙඤ්ඤා ධම්මානි දෙසෙහති අසෙසෙඤ්ඤා කිලනති ඉභියා,
අසෙසෙඤ්ඤා අභිඤ්ඤා අපොනති අභිඤ්ඤාචරිතාපිතා,
විකුබ්බතා විකුබ්බනති අසෙසෙඤ්ඤා නෙකසහසසියො.⁸
32. බුද්ධාපි බුද්ධො පුච්ඡනති විසයං සබ්බසෙසෙඤ්ඤාමාලයං,
ගමිතරං නිපුණං ථානං පසෙසෙඤ්ඤා විනිබුජ්ඣරෙ.
33. සාවකා බුද්ධො පුච්ඡනති බුද්ධා පුච්ඡනති සාවකෙ,
අසෙසෙඤ්ඤා ච පුච්ඡනති⁹ අසෙසෙඤ්ඤාසු¹⁰ බ්‍යාකරොනති තෙ.
34. බුද්ධා පච්චෙකඛුද්ධා ච සාවකා පරිවාරකා,
එවං සකාය රතියා¹¹ පාසාදෙ' තීරමනති තෙ.
35. ඡත්තා නිට්ඨනතු රතනා කඤ්ඤාතාචෙලපතතිකා¹²,
මුත්තාජාලපරිකඛිත්තා සබ්බෙ¹³ ධාරෙනතු¹⁴ මත්ථකෙ.
36. භවනතු චෙලවිතානා සොණ්ණන්තාරකවිත්තිතා,
විවිත්තමාලාපිතානා¹⁵ සබ්බෙ ධාරෙනතු මත්ථකෙ.
37. විතතා මාලාදාමෙහි ගකුදාමෙහි සොභිතා,
දුස්සාදාමෙහි පරිකිණ්ණො රතනදාමවිහුසිතා.

1. අතීතෙ. ම. 2. සමාහරි. මු අ. 3. චත්තමානා. ම. 4. සමාහරි. මු අ.

5. අච්ඡාදෙඤ්ඤා (?) 6. සබ්බත්ත. සෙ. ම. 7. මධා. සෙ. ම. අ.

8. අනෙකසහසහසසියො. සෙ. අසෙසෙඤ්ඤා නෙක සහසසියො. PTS. 9. පුච්ඡිතා. ම.

10. අසෙසෙඤ්ඤා. PTS. සෙ. 11. එවං රතීසුරමානා. PTS. සෙ.

12. සුවණ්ණජාලාති සංඤ්ඤා රජතජාලමණිති ව PTS.

13. මුත්තාජාලපරිකඛිත්තා ඡත්තා. PTS. 14. ධාරෙනති. සෙ. 15. විවිත්තා මලා-PTS

* සොණ්ණමයෙ (අට්ඨකථා.)

23. ශ්‍රාවකයන් සහිත ඒ බුදුවරු එකී දොරටුවෙන් (ප්‍රාසාදයට) ඇතුළුව ආර්‍යාසමුතත සඵ සෞචර්‍ය (=සියල්ල රුවන්මුඛ) වූ පුටුවල වැඩහුන්න.

24. මෙකල ලොකයෙහි අනුතතර වූ යම් බුදුකෙනෙක් වෙත් ද, එසේ ම අතීතයෙහි වූ ද, වර්තමානයෙහි වූ ද ඒ සියලු බුදුවරයෝ ම මේ ප්‍රාසාදයට නැංගන.

25. තමන් විසින් ම පරොපදෙශ රහිතව ධර්මය අවබෝධ කර ගත් පස්මාරුන් දිනූ අතීතයෙහි හා වර්තමානයෙහි වූ නොයෙක් සියගණන් පස්බුදුවරු ද මේ පහසට නැංගන.

26. දිව්‍ය වූ ද මනුෂ්‍ය වූ ද කල්පවාක්‍ෂයෝ බොහෝ වෙති (එසින්) සියළු වස්තු ගෙනවුත් කුන්සිදුරින් (උන්වනන්සේලා) කැඳවීම්.

27. කැසුකු වූ ද, බිඳියසුකු වූ ද, රස විදගතසුකු වූ ද, සමාඥ වූ ආහාරපානයෙන් මනොඥ වූ මුණිමුඛා පාත්‍රයන් පුරවා ම උන්වනන්සේලාට දිනීම්.

28-29. දිවස් ඇත්තවුන් වැනි වූවාහු මටසිලවු සිවුරු දැරුවා වූ මි සකුරු තලතෙල් මිපැණි යන මෙකී උකුම් ආහාරපානයන්ගෙන් සැතිමට පත් වූ ඒ සියලු ආර්‍යාසමුතතා ගුණවන්ති සයනය කරණ කෙශරසිංහයන් මෙන් රත්නගභීයට පිවිස-

30. මානුෂි සයනයෙහි සිහියෙන් යුතු ව ඩිගසෙය්‍යාවෙන් දකුණුල යෙන් සැතපුනන. සිහියෙන් යුතු ව නැගිට සයනයෙහි ම පලක් බැඳ වැඩිතිද සියලු බුදුවරයනට විෂය වූ ධ්‍යානයට සමවත්ත.

31. (ඒ පස්බුදුවරයන් අතුරෙන්) ඇතැම් කෙනෙක් දනම් දෙසත්. අතික් කෙනෙක් ධ්‍යානයෙන් උපදවාගත් සාද්ධියෙන් ක්‍රීඩා කෙරෙත්. තව කෙනෙක් පඤ්චාගිනිගේ චංචයෙන් වසා කළ අතීඥවනට සමවදිති ඇතැම්හු නොයෙක් දහස්ගණන් සාද්ධිවිකුම්භයන් කෙරෙත්.

32. බුදුවරු සම්ඥානාඥනයට ගොවර වූ කරුණු බුදුවරුන්ගෙන් විමාරත්. ගැඹුරු වූ ද සියුම් වූ ද තැන් ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධ කෙරෙත්.

33. ශ්‍රාවකයෝ බුදුවරුන්ගෙන් විමාරත්. බුදුවරු ශ්‍රාවකයන්ගෙන් විමාරත් ඔවුනොවුනු ද විමාරත්. ඔහු ඔවුනොවුන්ගේ සැණ විසඳත්.

34. සමයක් සම්බුදුවරුද පස්බුදුවරුද ශ්‍රාවකයෝද පිරිවරජනයාද මෙසේ සවකිය කැමැත්ත පරිදි ඒ (වෛජයනන) ප්‍රාසාදයෙහි ඇලී වෙසෙති.

35. සත්ථුවන්මුඛා ඡත්‍රයෝ රත්ලැල් සහිත ජත්‍ර ඇතිව එල්බෙමින් සිටිත්වා, මුතුලැල් එල්ලුනු සියලු ඡත්‍ර මාගේ මුදුනෙහි (හිසට) දරත්වා සි (සිතු කෙණෙහි එසේ පහල විය.)

36. රුවන්තරුයෙන් බබලන සෙල්විසන් පහල වෙවා! විසිකුරු මල් ගැවසුනු නොයෙක් විසන් මාගේ මසනකයෙහි දරත්වා!

37. මල්දමන් ගැවසිගත්, සුවද දමන් තෙබුනා වූ, දුස්සදාමයන්ගෙන් ආකුල වූ, රත්නදාමයන්ගෙන් අලංකාර වූ-

38. පුප්පාභිකිණ්ණො සුචිතතා සුරභිගතබුද්ධිතා¹,
ගතපඤ්චාලිකතා² තෙමච්ඡදනජාදිතා.³
39. චතුර්දිසා පොකකරඤ්ඤා පදුමුපාලසන්තා,
සොචණ්ණරූපා බායනතු පදුමරෙණුරජ්ඣනා.
40. පුප්පනතු පාදපා සබ්බෙ පාසාදස්ස සමන්තතො,
සයං ච පුප්පා මුඤ්චිතා ගන්තා⁴ භවනමොකිරාං⁵
41. සිබ්බෙනා තත්ත භව්වනතු දිබ්බහංසා පකුප්පරො,
කරචිකා ච ගායනතු දිප්පංසා සමන්තතො.
42. තෙරියො සබ්බා චජ්ජනතු චිණ්ණ සබ්බා රචනතු⁶ තා,
සබ්බා සංගීති වන්තනතු පාසාදස්ස සමන්තතො.
43. යාවතා බුද්ධබෙන්නමහි වක්කවාලෙ තතො පරො,
මහනතා ජොතිසමපන්නා අච්ඡිද්දා රත්තාමයා.
44. නිඨ්ථනතු සොණ්ණපලලකා දිප්පරාකඩා ජලනතු තෙ,
භවනතු එකපජොතා දසසහසසිපරමපරා.
45. ගණිකා ලාසිකා වෙච තච්චනතු අච්ඡරාගණා,
නානාරභනා පදිස්සනතු පාසාදස්ස සමන්තතො.
46. දුමගෙහ පබ්බතගෙහ වා සිතෙරාගිරිමුඛති
උස්සාපෙමි ධජං සබ්බං විචිතතං පඤ්චාලණේකං.
47. නරා නාගා ච ගතබ්බා සබ්බෙ දෙවා උපෙනතු තෙ,
නාමස්සන්නා පඤ්ඤාලිකා පාසාදං පරිවාරයං.
48. යං කිඤ්චි කුසලං කමමං කත්තබ්බං කිරියං මම,
කායෙන වාචා මනසා තිදසෙ සුක්කතං කතං.
49. යෙ සත්තා සඤ්ඤාදිනො අත්ථ යෙ ච සත්තා අසඤ්ඤාදිනො,
කතං පුඤ්ඤාඵලං මය්හං සබ්බෙ භාගී භවනතු තෙ.
50. යෙසං කතං සුචිදිතං දින්නං පුඤ්ඤාඵලං මයා,
යෙ ච තසමිං න ජානන්ති දෙවා ගන්තා නිවෙදයං.
51. සබ්බලොකමහි⁷ යෙ සත්තා ජිවන්තා'භාරතෙකුකා,
මුඤ්ඤං හොජන්තං සබ්බං ලහනතු මම තෙජසා⁸.
52. මනසා දුතං මයා දින්නං මනසා පාසාදමාවතිං,⁹
පුජිතා සබ්බසම්බුධා පච්චෙකා ජිනසාවකා.
53. තෙන කමෙමන සුඤ්ඤෙන වෙතතාපණ්ණිති ච,
ජිහ්වා මානුසං දෙහං තාවතිංසමගඤ්ඤං.
54. දුට්ඨෙ භට්ඨෙ පජානාමි දෙවතෙන අථ මානුසෙ,
අඤ්ඤං ගතිං න ජානාමි මනසා පත්තාඵලං.

1. භූසිතා. සෙ. 2. ගුලඛකිතා. සෙ. 3. ජදනමාලිකා. සෙ. 4. ගතා. P T S.

5. මොතරා. සෙ. 6. රසනතු. ම. 7. සබ්බං. P T S.

8. වෙතසා. P T S. සෙ. 9. මාපසි. සෙ.

38. විසිතුරු මලින් ගැවසිගත් සුවදදුම් ගැස්වූ සුවද පසතුල් කළ රත්වකලින් වැසූ-

39. සිවුදිගෙහි වූ පුෂ්කරිණිහු පියුම්උපුල්වලින් ගැවසිගත්තාහු උඩට නැති පියුම් රොන් රජස් ඇත්තාහු සාක්ෂිමය ව මෙන් වැටහෙත්වා!

40. මාගේ (වෛජයනන) ප්‍රාසාදය හාත්පස සියලුගස් පිණේවා! ඒ මල් ඉබේ ම ගිලිහි පහසු මතුයෙහි විසිරේවා!

41. එහි මොනරු නටත්වා! දිව්‍යභංගයෝ ශබ්ද කෙරෙත්වා! හාත්පසකි කොටුලෝ ද පක්ෂි සමූහයෝ ද ගයත්වා!

42. සියලු හෙරිහු වාදනය කරණු ලැබෙත්වා! ඒ සියලු විණාවෝ රැඳී දෙත්වා! පහසු හාත්පස සියලු සංඛිතයෝ පවතිත්වා!

43.-44. බුද්ධිකෞතුක හැමතැන ද, එයින් පිටත් සත්වලෙහි ද, මහත් වූ පලුදු නො වූ දිලිසෙන රුවන්මුවා රන්පලහනු වෙත්වා! ප්‍රදීපවාක්ෂයෝ දුල්වෙත්වා! දසදහස් ලෝද පරපුර එකාලොක වෙත්වා!

45. ගණිකාවෝ ද නිලියෝ ද දිව්‍යප්සරාවෝ ද නටත්වා! පහසු අවට නත් රහමඩුලු පෙණෙත්වා!

46. (එකල්හි මම නිලොක විජය නම් සත්විතිරජ ව මුළුසත්වල) ගස් මුදුනෙහි ද පථිත මුදුනෙහි ද සිනෙරුපථිතමුදුනෙහි ද, පස්වණින් විසිතුරු වූ සියලු දද එසවිමි.

47. මනුෂ්‍යයෝ ද නාගයෝ ද ගකුළියෝ ද දෙවියෝ ද යන ඒ සියල්ලෝ එළඹෙත්වා! ඒ මිනිස් ආදිහු නමදින්නාහු බදාදිලි ඇත්තාහු ඒ ප්‍රාසාදය පිරිවරගණිත්වා!

(මෙසේ ඒ තුන්ලෝ ජයගත් සත්විති රජතෙම පහසෙහි ද තමාගේ ද අනුභාවය වණිතා කොට දැන් එය ලැබීමට තමා කළ කුශලය දක්වයි.)

48. තවතිසාවෙහි ඉපදීමට සුදුසු යම් කුශලයක් කළයුතු වී ද එය කසින් වචනයෙන් හා සිතින් මම මැනවින් කෙලෙමි.

49. (දිව්‍ය මනුෂ්‍යාදි) සංඤ්ඤාසත්තයෝ ද (අසංඤ්ඤාසත්තයෙහි වූ) අසංඤ්ඤාසත්තයෝ ද යම් තාක් වෙත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මා විසින් කරණලද එකී පුණ්‍යඵලය අනුමෝදන් වෙත්වා!

50. මා විසින් කරණලද පිණ යම් දිව්‍යමනුෂ්‍යනාගාදි කෙනෙකුන් විසින් මැනවින් දැනගන්නා ලද ද, ඔවුන්ට මා විසින් පුණ්‍යඵලය දෙනලදී. මා විසින් ඒ කරණලද පිණ දුන් බව යම් කෙනෙක් නො දනිත් නම්, දෙවිවරු ගොස් ඔවුනට එය දන්වත්වා!

51. ආහාර හේතුවෙන් ජීවත් වන සියලු ලොකවාසී සත්තයෝ සියලු ම මනහර බොජුන් මාගේ පුණ්‍යර්ථයෙන් ලබත්වා!

52. පිරිසිදු සිතින් යම් දානයක් මා විසින් දෙනලද නම් එහි අනන්‍ය වෙනතාවන්ගෙන් සතුට ඉපදවිමි. සියලු සම්බුදුවරයෝ ද පසේ බුදුවරයෝ ද බුදුසම්මෝ ද මා විසින් පුදන ලදහ.

53. මැනවින් කළ ඒ විණින් ද කරණ ලද ප්‍රාචීනාවන්ගෙන් ද මම මිනිස් සිරුර හැර තවතිසාදෙවිලොවට ගියෙමි.

54. දෙවි මිනිස් දෙගති ය දනිමි. එයින් පිටත් අතික් ගතියක් ගැණ නොදනිමි. සිතින් කළ පැතුමෙහි මේ ඵලයයි.

55. දෙව්‍යානං අධිකො තොමි භවාමි මනුජාධිපො,
රුපලකකිණ්ණසම්පන්නො පඤ්ඤාය අසමො භවෙ.
56. නොජනං විවිධං සෙයං රතනඤ්ච අනායුකං,
නානාවිධානි¹ චක්ඛානි නහා බිප්පං උපෙනති මං.
57. පථව්‍යා² පබ්බතෙ වෙච්ච ආකාසස උදකො චනෙ,
යං යං හත්ථං පසාරෙමි දිබ්බා භක්ඛා උපෙනති මං.³
58. පථව්‍යා² පබ්බතෙ වෙච්ච ආකාසස උදකො චනෙ,
යං යං හත්ථං පසාරෙමි රතනා සබ්බෙ උපෙනති මං.³
59. පථව්‍යා²-පෙ-පසාරෙමි සබ්බෙ ගඤ්ඤා උපෙනති මං.³
60. පථව්‍යා-පෙ-පසාරෙමි සබ්බෙ යානා උපෙනති මං.³
61. පථව්‍යා-පෙ-පසාරෙමි සබ්බා මාලා උපෙනති මං.³
62. පථව්‍යා-පෙ-පසාරෙමි අලඞ්කාරා උපෙනති මං.³
63. පථව්‍යා-පෙ-පසාරෙමි සබ්බා කඤ්ඤා උපෙනති මං.³
64. පථව්‍යා-පෙ-පසාරෙමි උපෙනති මධුසක්කරා.
65. පථව්‍යා-පෙ-පසාරෙමි සබ්බෙ බජ්ජා උපෙනති මං.³
66. අබ්බතෙ අද්ධිකජ්ජනෙ යාවනෙ ච පථාපිනො,
දදුම'නං⁴ දුනවරං සමෙබ්බිවරපතතිසා
67. නාදෙවනො පබ්බතං සෙලං ගජ්ජනො⁵ බ්බලා ගිරිං,
සදෙවලොකං භාසෙන්නො⁶ බුද්ධො ලොකෙ භවාම'නං.
68. දිසා දසවිධා ලොකෙ යායතො නත්ථි අනායුකං,
නසම්ඤ්ච දිසාභාගමෙති බුද්ධිකෙබ්බතො⁷ අසබ්බිසා.
69. පතා පක්ඛිනිනා මය්හං යමකා රුසිවාහනා,
ඵස්සන්තරෙ රංසිජාලං ආලොකො විජුලො භවෙ.
70. ඵන්තකෙ ලොකාබ්බාදුමිති සබ්බෙ පසුසන්තු මං ජනා,
සබ්බෙ ච සුමනා තොන්තු සබ්බෙ මං අනුචත්තරෙ,^{*}
(සබ්බෙ මං අනුචත්තන්තු යාච බුහුනිවෙසනං).[†]
71. විසුඤ්ඤා⁸ මධුනාදෙන අමකං හෙරිමාහනිං⁹,
ඵස්සන්තරෙ ජනා සබ්බෙ සුඤ්ඤා මධුරං ගිරිං.
72. බම්මමෙසෙ පවිසුසන්නෙ සබ්බෙ තොන්තු අනාසවා,
යෙ'ත්ථ පච්ඡමකා සත්තා සොභාපත්තා භවන්තු වො.
73. දකා දුතබ්බකං දුතං සීලං පුරෙකි'සෙසතො,
නෙකකමෙම පාරමිං ගන්තො¹⁰ පතොනා සමෙබ්බිමුත්තමං.
74. පණ්ණිනෙ පරිපුච්ඡකා කකා පිරිසමුත්තමං,
බන්තිසා පාරමිං ගන්තො පතොනා සමෙබ්බිමුත්තමං,
75. කකා දළහමබ්බිසානං¹¹ පුරෙකා සච්චපාරමිං¹²,
මෙත්තාය පාරමිං ගන්තො පතොනා සමෙබ්බිමුත්තමං.
76. ලාභාලාපෙ සුබ්බෙ දුක්ඛෙ සම්මානෙ වාචමානනෙ¹³,
සබ්බත්ථ සම්මො හුත්වා පතොනා සමෙබ්බිමුත්තමං.

1. විවිධානි ච. ම. සෙ. 2. සුථව්‍යා. PTS. 3. මෙ. PTS. 4. සමෙබ්බතං. PTS.

5. ගජෙව්‍යනො. ම. 6. සදෙව්‍යං භාසෙන්නො. ම. සෙ. 7. බෙන්නො. ම.

8. විසිඤ්ඤා. PTS. 9. මාහනො. PTS සෙ. 10. පතො. PTS.

11. සම්මමබ්බිසාන PTS. 12. සච්චපාරමි පුරිස. ම. සෙ.

13. ච විමානනො. ම. PTS. * PTS. පොතෙකෙසු දිසස්සති.

† අද්ධවන්දකසීති අනන්තරකො භාගො මරම්මපොත්ථකෙසු වෙච්ච
සෙලිත්තරාගමපොත්ථකෙ ව දිසස්සති.

55. (දෙව්ලොව උපන් කල්හි) දෙවියන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වෙමි. (මිනිස් ලොව උපන් කල්හි) මනුෂ්‍යයන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ රජ වෙමි. රූපලක්ෂණයෙන් සමන්විත වූයෙහි අසම් වූ ප්‍රඥාව ඇත්තේ ද වෙමි.

56. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ නානාප්‍රකාර නොජන ද බොහෝ වූ සත්ත්වයන් ද නානාප්‍රකාර පට්ටකොසෙය්‍යාදී වස්තු ද මා වෙතට අහසින් එන පැමිණෙමි.

57. පාරිච්ඡය, පථිතය, ආකාශය, ජලය, වනය යන යම් යම් නැනෙක්කි අත දික් කරමි ද, ඒ ඒ නැම නැනකින් ම මා වෙත දිවබොජුන් පහල වෙමි.

58 - 65. පාරිච්ඡය - පෙ - යම් යම් නැනෙක්කි අත දික්කරමි ද, ඒ නැම නැනකින් ම රුවන් ද සියලු සුගන්ධවනි ද යානා මාලා අලංකාරයෝ ද සියලු කන්‍යාවෝ ද මි සතුරු ද කැටිලි ද මා වෙත පැමිණෙමි (පහල වෙමි).

66. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සමයක් සමෝධියට පැමිණීම පිණිස දුගී මගී යාවකා දීන්ට මම උතුම් දන් දෙමි.

67. සන ඛනල ගෞලපථිතයන් ගජිතය කරවමින් දෙවියන් සහිත ලොකයා සොම්නස් කරවමින් මම ලෙවිහි බුදු වෙමි.

68. ලෙවිහි ඒ ඒ දිගට ගමන් කරන්නාවූ කෙළවරක් දැක ගත නො හැකි දිසා දසයකි. ඒ ඒ දිශාවෙහි ද බ්‍රහ්මස්මත්‍රයෝ අනන්ත වෙති.

69. ඒ සක්විතිරජවූ කල්හි චක්‍රරත්නාදීන්ගේ ආලෝකය රැස් වීහිදුවමින් ප්‍රකට විය. මේ දස දහසක් සක්වල අතුරෙහි රැස්සමුත්ත ද ආලෝකය ද අධික විය.

70. මෙපමණ වූ ලොකයානුන්හි සියලු දෙන මා දකින්නවා! එසේ ම සියළු දෙන සතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙන්නවා! බබ්බලොව දක්වා වූ නැම දෙනම මා අනුගමනය කෙරෙන්නවා!

71. විහිද වූ මධුරනාදයෙන් අමා, බෝය ගැසිමි. (=දම් දෙසීම) මේ දස දහසක් සක්වල ඇතුළත සියලු ජනයෝ මිනිරි නාදය අසන්නවා!

72. දහම්වැසි පස්නා කල්හි සියල්ලෝ ආශ්‍රමරහිතයෝ (=රහත්වූ) වෙන්නවා! මේ ජනයා අතුරෙහි යමෙක් පශ්චිමක (=අඩු ගුණ ඇත්තෝ) වෙත් නම්, ඔහු සෝවාන් වෙන්නවා!

73. දිය යුතු දන් දී නිරවශේෂයෙන් සිල් පුරා නෛෂ්ඨමය පාරමිකොටි ප්‍රාප්ත ව සමයක් සමෝධියට පැමිණියෙමි.

74. නැණටතුන් විවාරා උතුම් විෂ්ඨි කොට ඉවසීමේ කෙළවරට ම ගොස් ස්නානනිපාරමිතාව පුරා බුද්ධත්වට පැමිණියෙමි.

75. දුස් අබිෂ්ඨානය කොට සත්‍යපාරමිතාව හා මෛත්‍රීපාරමිතාව පුරා සමයක් සමෝධියට පැමිණියෙමි.

76. ලාභය, අලාභය, සැපය, දුකය, සම්මානය, අවමානය යන මේ සියලු න්‍යායන්හි සම්බන්ධ ඇත්තේ උපෙක්ෂා පාරමිතාව පුරා බුද්ධත්වට පැමිණියෙමි.

77. කොසජ්ජං භයතො දිස්වා පිරියඤ්චාපි¹ බෙමතො,
ආරභිවිරියා හොථ එසා බුද්ධානුසාසනී.
78. විවාදං භයතො දිස්වා අවිවාදඤ්ච බෙමතො,
සමග්ගා සබ්බො හොථ එසා බුද්ධානුසාසනී.
79. පමාදං භයතො දිස්වා අපමාදං ච බෙමතො,
නාවෙථ'ධස්සිතිකං මග්ගං එසා බුද්ධානුසාසනී.
80. සමාගතා ඛ්‍යු බුද්ධා අරහන්තා ච සබ්බසො,
සබ්බෙදො අරහන්තො ච වඤ්ඤානා නමස්සථ,
81. එවං අවිනිශ්චා බුද්ධා බුද්ධබලො අවිනිශ්චා,
අවිනිශ්චයෙසු පසන්නානං විපාකො හොති අවිනිශ්චයො.
- ඉත්ථං සුදං භගවා අත්තන්තො බුද්ධචරියං² සමනාවයමාන්තො බුද්ධාපදානියං
නාම ධම්මපරියායං අභාසිත්ථාති.

බුද්ධාපදානං සමන්තං.

2

පච්චෙක බුද්ධාපදානං

අථ පච්චෙකබුද්ධාපදානං සුඤ්ඤාථ-

82. තථාගතං ජෙතවනෙ වසන්තං අපුච්ඡි වෙදෙහමුනි නතභොගා,
“පච්චෙකබුද්ධා කීර නාම භොගාති, භාවනාති තෙ තෙනුහි කෙහි වීර.”
83. තද්'හ සබ්බඤ්ඤාවරො මහෙසී ආනඤ්ඤාදං මධුරස්සරෙන,
යෙ පුබ්බබුද්ධෙසු³ කතාසිකාරා අලභිමොක්ඛා ජිනසාසනෙසු.
84. තෙනෙව සංවෙගමුබෙන සිරා විනාපි බුද්ධෙහි සුතිකම්පඤ්ඤා,
ආරම්මණෙනාපි පරිත්තකෙන පච්චෙකබොධිං අනුපාපුණන්ති.
85. සබ්බමහි ලොකමහි මමං ධර්මො පච්චෙකබුද්ධෙහි සමො'ව නඤ්ඤ,
තෙසං ඉමං වණ්ණපදෙසමන්තං වක්ඛාමහං සාධු මහාමුනීනං.
86. සයමෙව බුද්ධානං මහාඉසීනං⁴ සාධුති වාක්‍යාති මධුංච⁵ බුද්දං,
අනුත්තරං හෙසජං පත්ථසන්තා සුඤ්ඤාථ සබ්බෙසු පසන්නාවිත්තා.
87. පච්චෙකබුද්ධානං සමාගතානං⁶ පරමපරව්‍යාකරණාති යාති,
ආදීනවො යඤ්ච වීරාගච්ඡු යථා ච බොධිං අනුපාපුණිංසු.

1. අකොසජ්ජං ම. සෙ. 2. බුඛවරිතං. ම. 3. සබ්බබුද්ධෙසු. P T S. ම. සෙ.

4. මහෙසීනං. ම. 5. මධුඤ්ඤා. P T S. මධුංච ම. 6. සහගතානං. ම.

77. කුසිත ඛව භය වශයෙන් ද වියතීය ක්ෂෙම (ආරක්ෂා ස්ථානය) වශයෙන් ද දෑක පටන්ගත් වියතී ඇත්තෝ වවු. මෙය බුද්ධානුශාසනයයි.

78. විවාදය භය වශයෙන් ද අවිවාදය ක්ෂෙමවශයෙන් ද දෑක සමග ව සිලිවු මාදුගුණ ඇත්තෝ වවු. මෙය බුද්ධානු ශාසනය යි.

79. ප්‍රමාදය භයවශයෙන් ද අප්‍රමාදය ක්ෂෙමවශයෙන් ද දෑක අරි අටගිමග වඩවු. මෙය බුද්ධානුශාසනය යි.

80. නොයෙක් සිය දහස් ගණන් පසේබුදුවරු ද රහත්හු ද රැස් වූහ. ඒ බුදුවරයන් ද රහතුන් ද වදිමින් නමස්කාර කරවු.

81. මෙසේ බුදුවරයෝ විනතාවිෂයානික්‍රාන්තයහ. බුද්ධදේශිතධර්මය ද විනතාවිෂයානික්‍රාන්තය. විනතාවිෂයානික්‍රාන්ත වූ බුදුන් කෙරෙහි ද ධර්මය කෙරෙහි ද පහන් වුවන්ට ලැබෙන විපාකය ද විනතාවිෂයානික්‍රාන්ත වේ, හෙවත් සිතාඅවසන් කළ නොහැකි වේ.

මෙසේ බුදුරජානන් වහන්සේ තමන්වහන්සේගේ බුද්ධචරිතය පවසන සේක් බුද්ධාපදානය නම් වූ ධර්මපයතියය වදාළසේක.

බුද්ධාපදානය සමාපත යි.

2

පච්චෙකබුද්ධාපදානය

අනතුරු ව පච්චෙකබුද්ධාපදානය අසවු:-

82. (වැදුම පිණිස) නැමුනු සිරුරු ඇති වෙදෙහිපුත්‍ර (ආනන්ද ස්ථවිර) තෙමේ දෙවරම් වෙහෙරෙහි වැඩවසන්නා වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ගෙන් “වීරයන් වහන්ස පසේබුදුවරු ලොව පහළ වෙත්. ඒ බුදුවරු කිනම් හේතු වකින් පහළ වෙත් ද?” යි නැමදුම් පෙරවු ව විවාලේ ය.

83-84. එකල්හි මහර්මී වූ සමීඤ බුදුරජානන් වහන්සේ හද වූ ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේට “පෙර බුදුවරයන් වෙත කරුණුලද පුණ්‍යසමහාර ඇති ඒ බුදුසසුන්හි නො ලබන ලද නිවන් ඇති ඉතා සිග්‍රම් නුවණින් යුත් ඒ ප්‍රාඥයෝ එ ම සංවෙගය ම මුල් කොට බුදුවරුන්ගේ අවවාදානුශාසනාවන් රහිත ව සංඝප්‍රමාද වූ ද අරමුණක් හෙතු කොට ගෙන පසේබුදුවට පැමිණෙත් ය” යි මධුරසාරයෙන් වදාළසේක.

85. සකල ලොකයෙහි (සමීඤබුදු වූ) මා හැර පසේ බුදුවරයන් සමාන වූ අතිකෙක් නැත්මය. ඒ පසේබුදුවරයන්ගේ ගුණයන් පිළිබඳ කොටසක් පමණක් මම (දැන් තොපට) මැනවින් දෙශනා කරමි.

86. පරොපදෙශරහිත ව තමන් ම අවබෝධ කරගත් පසේබුදුවරයන්ගේ මිහිරි වූ උදනවාක්‍යයෝ දඹුවෙල් බැ මීවදයක් මෙන් මිහිරි වෙති. අනුත්තර වූ නිමාණ සංඛ්‍යාත ඖෂධය පතන (නෙපි) සියල්ලෝ ම මනා කොට පහන් වූ සිත් ඇත්තෝ (එය) අසවු.

87. එහි රැස් වූ පසේබුදුවට පත් උතුමන් පිළිවෙලින් කළ යම් යම් ප්‍රකාශයෝ වෙත් නම්, කාමයන් පිළිබඳ ආදීනව ද නො ඇලීමේ කරුණු ද උන්වහන්සේලා ප්‍රත්‍යෙක සමෝධායිකට පත් වූ පරිදි ද, (පවසන ඒ ප්‍රකාශයන්) අසවු.

88. සංරාගවක්ඛුසු¹ විරාගසංකප්පි රතතමහි ලොකමහි විරතතවිතතා,
හිතා පපසෙව² විජ්ජා ඵග්ගිනානි³ තපෙව⁴ බොධිං අනුපාපුණ්ණිසු.
89. සබ්බස්ස භුතෙසු නිශ්චය දණ්ඩං අවිනේයං අසුසුතරමපි තෙසං,
මෙතෙතන චිතෙතන හිතානුකමපි ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.*
90. සබ්බස්ස භුතෙසු නිශ්චය දණ්ඩං අවිනේයං අසුසුතරමපි තෙසං,
න පුතනමිච්ඡස්ස කුතො සත්ථං ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
91. සංසග්ගජාතස්ස භවනති සෙතනා සෙතනක්ඛයං දුක්ඛමදං පටොති,
ආදිනවං සෙතනජං පෙක්ඛමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
92. මිත්තො සුතප්පෙ අනුකම්පමානො නාපෙති අත්ථං පටිබ්භවිතොනා,
ඵතං භස්සං සත්ථෙව පෙක්ඛමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
93. වංසො විසාලොව යථා විසතොනා පුතොසු දුරෙසු ව යා අපෙක්ඛා,
වංසකලීරොව අසජ්ජමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
94. මිත්තො අරසුසුමහි යථා අබ්භෙදා. සෙතිච්ඡිකං ගච්ඡති ගොවරාය,
විසුසුකු නරො සෙරිතං පෙක්ඛමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
95. ආමනනනා නොති සත්ථාසමප්පෙක්ඛි වාසෙ ව⁵ ධාතෙ ගමනෙ වාරිකාය,
අනතිජ්ඣිතං සෙරිතං පෙක්ඛමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
96. බිඬ්ඛා රති නොති සත්ථාසමප්පෙක්ඛි පුතොසු පෙමං විපුලසුඛං නොති,
පියවිප්පයොගං⁶ විජ්ගුච්ඡමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
97. වානුදදිසො අපාරිසො ව නොති සත්ථාසමප්පෙක්ඛි ඉහරිතරෙන,
පරිසසයානං සතිතා අජමහි ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.

1. සංරාගවක්ඛුසු- ම. සෙ. 2. පපසෙව. PTS සෙ. 3. ජිත ඵග්ගිනානි. PTS.
4. තපෙව. PTS

* අස්සං ගාථා මර්මමටොක්ඛෙ ව සුත්තනිපාතෙ ව භාෂිතේ
5. වාසෙ මු අ. 6. පියබ්බිසොගං. ම.

88. ඇලුමිකං යුතු දූෂකං නො ඇලෙන නැතිමි ඇත්තානු ඇලුමිකං යුතු ලොකායකං නො ඇලුනු අදහස් ඇත්තානු රාගාදි කෙලෙස් තසා දූෂිට්වලකයන් දිනා එසේ ම ප්‍රත්‍යාක බුද්ධිකයා පිළිවෙලින් පැමිණියානු ය.

89. සියලු සත්‍යයන් කෙරෙහි කිසි දඬුවමක් (කායාදි ධාරත්‍රයයෙන් කරුණ වරදක් නොතොත් පහර දීමක්) නොකර ඒ සත්‍යයන් අතුරෙන් කිසියකුට හිංසා ද නොකරන්නේ මෙය සිතීන් යුතු ව තිනානුකම්පා ඇතිව ඒ පසේබුදුරජනෙම කතවෙතණකුගේ අත මෙන් තනි ව හැසිරෙන්නේ ය.

90. සියලු සත්‍යයන් කෙරෙහි කිසි දඬුවමක් (කායාදි ධාරත්‍රයයෙන් කරුණ වරදක් නොතොත් පහර දීමක්) නොකර කිසි දු කෙනෙකුට හිංසා ද නො කරන්නේ පුත්‍රයා ගැණ පවා බලාපොරොත්තුවාත් නැත්තේය. සත්‍යයයන් ගැණ කියනු ව තිබේ ? (ඒ පසේ බුදු තෙමේ) කතවෙතණකුගේ අත මෙන් තනි ව හැසිරෙන්නේ ය.

91. නටගත් සංසරි ඇත්තනුට (ඒ තෙතුවෙන්) ස්වෝත්ස ඇති වේ. ඒ ස්වෝත්ස අනු වයන්නාවූ මේ දක ඇති වේ. ස්වෝත්සයෙන් නටගන්නා වූ දෙස් දකින්නේ කතවෙතණකුගේ අත වෙන් හුදකලා ව හැසිරෙන්නේ ය.

92. සුතද ඉතුරන්ට අනුකම්පා කරන්නේ මිත්‍රයා හා පිළිබඳ සිත් ඇතිබව හේතු කොට ගෙන නමාලේ පදලෝ අභිවාදයිය පිරිනෙලා ගණි. සත්‍යවයෙහි ඇති මෙහෙය දක්වාත් කතවෙතණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

93. යම්පෙ එකට පොවනා වූ පිංගල් හුණපුරුක් මෙන් පුත්‍රදරාවන් කෙරෙහි යම් ස්වෝත්සයක් විනමි. (එය ඒ ඒ වස්තූන් හෝ අය තොනා ගෙන සිටී. එහි ආදිගාට දක්නේ) පුණකිලිලක් මෙන් නො ඇලෙන්නේ කතවෙතණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

94. යම්පේ තිත්මුවා උයතෙහි රුකක්ආදියකින් නො බදනා ලද්දේ කැපැති නැපැති තැනකට පොදුරු පිණිස යේ ද, නුවණැති මනුෂ්‍ය තෙමේ කෙසේත් බව ද එසේ ම දක්නේ කතවෙතණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

95. ඉතුරන් පැද සිටින විට සයනයෙහි ද සිටිමෙහි ද ගමනෙහි ද මාරිකාපෙහි ද (පිත්තන, මෙහි එන්න. මාලේ බස අසන්න. මෙය දෙන්නා යනාදි වශයෙන්) ඇපනිමි ඇති වටී. (නිශ්චිත පැරැණයන් විසින්) නො පහතලද (ප්‍රමුඛයා සඳහා) පොරොන්තාවයෙහි අනුසස් දක්නේ කතවෙතණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

96. ඉතුරන් අතර සිටින විට (කාසික වංචසික) ක්‍රියාවන් ද, පසුව-කාමගුණිකරාගයෝ ද වටවි. එසේ ම පුත්‍රයන් කෙරෙහි ප්‍රේමය ද අධික වේ. එහි ඇතිවන ප්‍රියප්‍රියෝගය පිළිකුල් කරුණුයේ කතවෙතණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

97. ලද්දෙයින් සතුටු වන තැනැත්තෝ ගැටුම් නැති ව හැසිරිය නැති සිටු දිග ඇත්තෝ නොතොත් සිව්දිගෙහි පැතිරවූ මෙයසින් ඇත්තෝ කිසිවකු හා නො ගැටෙන්නේ වේ. (සානාදිගාලෙන් හා කාමවිෂ්ඨාදියෙන් ද වූ) කායමිත්ත උපද්‍රවයන් ඉවසා සිල ව ප්‍රාමුද්ගගැණිමි නැත්තෝ කතවෙතණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

98. දුස්සංඛගතා පබ්බජිනාපි එකෙ අපො ගතංඨා සරමාවසන්තා,
අප්පොසුකෙකා පරපුතෙනසු හුඬා එකො වරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
99. ඔදොපසිඬා ගිහිබ්‍යඤ්ඤානාති සංඝිනප්පත්තො¹ යථා කොට්ඨාරො,
ඡේඬාන විරො² ගිහිබ්‍යඤ්ඤානාති එකො වරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
100. සථෙ ලභෙඨ නිපකං සහායං සද්ධිංවරං සාධුට්ඨාගි ධිරං,
අභිභූය්‍ය සබ්බාති පරිස්සයාති වරෙය්‍ය තෙනතනාමනො සතීමා.
101. නො ථෙ ලභෙඨ නිපකං සහායං සද්ධිංවරං සාධුට්ඨාගි ධිරං
රාජාව රඨං විජිතං පතාය එකො වරෙ මානසින 'රඤ්ඤ'ව නාගො³.
102. අද්ධා පසංසාම සහායසම්පදං සෙට්ඨා සමා සෙවිතබ්බා සහායා,
එතෙ අලද්ධා අනවජ්ජනොජි එකො වරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
103. දිස්වා සුචණ්ණස්ස පහස්සරාති කම්මාරපුතෙනන සුතිට්ඨිනාති,
සංඤට්ඨානාති දුචෙ භුජස්මිං එකො වරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
104. එචං දුතියෙන සහා මම'ස්ස වාචාභිලාපො අභිසජ්ජනා ව,
එතං භයං ආයතීං පෙකම්මානො එකො වරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
105. කාමා හි විත්තා මධුරා මනොරමා විරූපරූපෙන මථෙනති විතතා,
ආදිනවං කාමගුණෙසු දිස්වා එකො වරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
106. ජිනි ව ගණෙකා ව උපදදුචො ව රොගො ව සලලඤ්ච භයඤ්චලෙනං,
එතං භයං කාමගුණෙසු දිස්වා එකො වරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
107. සිතඤ්ච උණහඤ්ච බුදං පිපාසං වාතානපෙ ඩංසසිරිංසපෙ ව,
සබ්බාති පෙ'නාති අභිබ්බවිඬා⁴ එකො වරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.

1. සංඝිනප්පත්තො. මු අ. 2. ධිරො. සෙ. 3. බග්ගවිසාණකප්පො. සු නි.
4. අභිසම්මතච්ඡි. සු නි

98. ඇතැම් පැවිද්දෝ ද යළි ගිහිගෙයි වසන ශාක්‍යස්ථයෝ ද සඛග්‍රහ කිරීමෙන් තැන කළ නො හැක්කෝ වෙත්. (ඒ ගතියට පිළිකුල් කරන්නේ) අන්‍යපුත්‍රයන් කෙරෙහි කළකිරුණේ කනවෙහෙණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

99. කොළ වැවුනු කොබෝලිලගසක් මෙන් (මාගී) වියසියෙන් යුත් පුද්ගලයෙකු (කෙස් රැවුල් ආදී) ගිහි ලකුණු හැරදමා කාමාදී ගිහිබැඳුම් සිදු කනවෙහෙණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

100. ධේය්‍යවත් වූ (අභිණා-උපමාර-සමාධිනීති යෙදීම් වශයෙන්) යහපත් විහරණ ඇති සමග හැසිරෙන්නා වූ ස්වානෝචිතප්‍රාඥමිත්‍රයකු ඉදින් ලැබේ නම්, සියලු කරදර මැඩ සිහියෙන් යුතු ව ඔහු සමග සතුට ව හැසිරෙන්නේ ය.

101. ධේය්‍යවත් වූ යහපත් විහරණ ඇති සමග හැසිරෙන්නා වූ ප්‍රාඥමිත්‍රයකු ඉදින් නො ලැබේ නම්, යම් සේ රජයෙහි ජයගත් රට (උවදුරු සහිත ය සි සිහා) හරණ ද, එසේ ම මහ අරන්හි ඇත් රජකු මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

102. එකාන්තයෙන් මිත්‍රසමපන්නියට පසසමු. තමාට වඩා ගුණධම් යන්ගෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූවෝ ද සම වූවෝ ද සෙවනය කටයුතු මිත්‍රයෝ වෙති. නිවරදයොපුන් ඇත්තේ මෙබඳු මිතුරන් නො ලැබ (කුහන ලප නාදියෙන් උපදවාගත් ආතාරයෙන් නොයැපෙන බැවින්) කනවෙහෙණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

103. රන්කැවකු විසින් මැනවින් නිමා කළ දිප්තිමත් රන්වලලු (එක්තැන් වූ කල) දූතෙහි ගැටෙන අසුරු ද (එසේ එක්තැන් නො වී වෙන ම පවත්නා කල නො ගැටී ශබ්දවිරහිත ව පවත්නා අසුරු ද) දූක කනවෙහෙණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

104. මෙසේ දෙවැන්නකු සමග සලොපයෙහි යෙදීම ද ඇලීම ද යන දෙක ම මතු (ඇති වන අභිගමයට අන්තරාය කර ය සි) මේ භය දක්නේ කනවෙහෙණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

105. වසනුකාමකෙලශනාපයෝ විචිත්‍රයන. මධුරයන. සිත් අලවන සුල්ලන. විවිධ සවිකාව ඇති රූපයන්ගෙන් සිත කලඹක්. කාමගුණයන්හි ඇති මේ ආදිනව දූක කනවෙහෙණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

106. පඤ්චකාමය නොයෙක් වාසන ඵලවන්නකි. කෙලශාශුචි වැගිරණ බැවින් ගඩෙකි. (අවාඩ සිදුකරණ බැවින්) උවදුරකි. (නිරෝග බව පැහැරගන්නා බැවින්) රෝගයකි. (හදවන විදින බැවින්) උළකි. (දෙලොව භය උපදවන බැවින්) බියකි. කාමගුණයන්හි ඇති මේ බිය දූක කනවෙහෙණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

107. සිතය ද උණ්ණය ද බඩගින්න ද පටස ද අවිසුලං දෙක ද බැහැලෙන බොන මැස්සන් හා සර්පයන් ද යන මේ සියල්ල මැඩ කනවෙහෙණකුගේ අත මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

108. නාගොව යුථානි විවජ්ඣසිචා සංජානබ්බො පදුමී උලාරො,
යථාතිරන්තා* විතරං ¹ අරඤ්ඤ ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
109. අට්ඨාන නං සසිගණ්ඤාඤාතස්ස යං ඵස්සයෙ සාමසිකං විමුක්තිං,
ආදිච්චබ්බස්ස චචො නිසම්ම ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
110. දිට්ඨිවිසුකානි උපාතිවගොනා පනොනා නියාමං පටිලඬමගො,
උප්පන්නඤ්ඤො'මිති අනඤ්ඤානෙයො ඵකො චරෙ
බග්ගවිසාණකප්පො.
111. නිලොලුපො නිකකුතො නිපපිපාසො නිමමකං-²
නිඬානාකසාවමොතො,
නිරාසො ³ සබ්බලොකෙ භවිඤා ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
112. පාපං සකායං පිරිවජ්ජයෙථ අනත්ථසස්සි විසමෙ නිවිට්ඨං,
සයං ⁴ න සෙවෙ පසුතං පමනං ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
113. බහුස්සුතා ධම්මධරා නපෙථ භික්ඛා උලාර පටිභාණවන්තං,
අඤ්ඤාස අත්ථානි විතෙය්‍ය කඛිං ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
114. බිඛං රතීං කාමසුබ්බච්ච ලොකෙ අනලඞ්කරිඤා අනපෙකබ්බානො,
විතුසනට්ඨානා විරතො සච්චවාදී ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
115. පුත්තඤ්ඤ ධාරං පිතරඤ්ඤ මාතරං ධනානි ධඤ්ඤානි ච බබ්බවානි,
හිඤාන කාමානි යථොධිකානි ⁵ ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
116. සබ්බො ඵසො පරිත්තං ඵත්ථ සොබ්‍යං අප්පස්සාදො
දුක්ඛමෙවෙත්ථ භීයො,
ගාතො ⁶ ඵසො ඉති ඤ්ඤා මතීමා ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
117. සඤ්ජයිඤාන සංයොජකානි ජාලං 'ච ගොඤ්ඤා සලිලච්චිවාරි,
අනභිච්ච දසිං අනිවහනමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
118. ඔක්ඛිත්ථාචකඤ්ඤා න ච පාදලොලො ගුහනිඤ්ඤො රක්ඛිතමානසානො,
අනවස්සුතො අපිරිසය්‍යාමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.

* යථාතිරන්තා?

1. විතරෙ. සු නි. 2. නිමිමකො. සෙ. PTS සු නි 3. නිරාසංසො. ම. සෙ.
4. පස්සං සෙ. 5. යතොට්ඨිතානි. සෙ.
6. ගාලො. ම. කප්පො. PTS. කඛිපථා. සෙ. ගලො. සු නි
7. සිඤා. ම. සෙ. ජාලං පතිඤා. PTS.

108. මැනවින් හටගත් ශ්‍රීවා ඇති ගෝමර ඇත්තා වූ උදර වූ ඇත් රජෙක් හස්ති සමූහයා හැර දමා කැමැති තාක් කල් අරණෙහි වෙසේ ද, එමෙන් කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

109. යමක් හේතු වශයෙන් ගෙන ලොකික සමාපත්තියට පැමිණේ නම්, ගණසංගණිකාවෙහි ඇලුනුට එ සමාපත්තිය සිදු නොවේ. පසේ බුදු-රජානන් වහන්සේගේ මේ චරිතය අසා කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

110. මිසද්වු නමැති හුල් ඉක්මවූයේ ගති නියත බවට පැමිණියේ ලබන ලද සෙසු මාගී ද ඇත්තේ අතිකෙතෙක් මාගීපදෙශකතවයක් නොමැති ව ලබන ලද ප්‍රත්‍යක්‍ෂබෝධිශුන්‍ය ඇත්තේ වෙමි ද, එහෙයින් කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

111. ලොඤ නොවූයේ කුහක නොවූයේ රසසාමණ්‍ය රහිත වූයේ ගුණමකු නොවූයේ නසනලද රාගාදි කසට හා මොහ ඇත්තේ තුන්-ලොව මැඩගෙණ සිටින නාමිකාවෙන් තොර වූයේ ව කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

112. අවැඩ දක්නාසුලු වූ කායදුශ්චරිතාදියෙහි යෙදෙන පටිවු මිතුරන් දුරු කරන්නේ ය. එ එ තන්හි ඇලුනා වූ ප්‍රමාදයෙන් සුඛ එබඳු මිතුරන් නොමේ නොසෙව්වේ ය. කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

113. බහුශ්‍රාව වූ පැමිණි අධිගම ඇති වැටහෙන පැණැති උසස් මිතුරකු හර්තය කරන්නේ ය. මෙලෝ පරලෝ වැඩ දැන සැක දුරු කොට සිටියේ කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් තනි ව හැසිරෙන්නේ ය.

114. ලෙවහි ක්‍රියාව ද රතිය ද කාමසුඛය ද නොසලකා හැර එහි අපේක්ෂා නැත්තේ සිරුර සැරසීමෙන් ද තොර වූයේ සත්‍යවාදී වූයේ කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

115. තමතමනට අයත් අභිදරුණන් ද දෙමාපියන් ද අධික ලෙසින් වූ ධනධාන්‍ය ද බැඩුන් ද යන මේ කාමවස්තුන් හැර දමා කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

116. “මේ පස්කම් සුවය ඇලෙන නැතැකි. මෙහි ඇති සැපත ද සාල්පය. මෙහි ආස්වාදය ටික ය. දුක ම වැඩි ය. නුවණැත්තේ මෙය මත්ස්‍යයන් බඳින්නා වූ බිලියක් මෙනැ”යි සලකා කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

117. දෑල පළාගෙණ ගිය මත්ස්‍යයකු මෙන් සංයෝජනයන් සිදු, දූවිතිය නැත නොනැවතෙන ගින්න යම්සේ ද, එසේ කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

118. යටට හෙලන ලද බැලුම් ඇත්තේ ගණසංගණිකාවෙහි ඇලීම සඳහා පිරිස් මැදට යාමෙහි ලොල්බව නැත්තේ රක්තා ලද පසිඳුරන් ඇත්තේ රැකගත් සිත ඇත්තේ අරවුණු විෂයෙහි පහලෙස් වැගිරෙණ ගතිසයන් තොර වූයේ කෙලෙස්ගින්නෙන් නොදූවෙන්නේ කතවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලාව ම හැසිරෙන්නේ ය.

119. ඔතාරසිංහා¹ ගිහිබ්‍යඤ්ජනානි සංජින්නපනෙනා යථා පාරිජ්ඣෙනා,
කාසායවන්තො අභිනිකබ්බිතො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
120. රසෙසු ගෙඩං අකරං අලොලො අනඤ්ඤපොසි සපදානවාරි,
කුලෙ කුලෙ අප්පට්ඨබ්බිතෙනා ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
121. පතාය පඤ්චාවරණානි වේතසො උපකක්කිලෙසෙ බ්‍යපනුජ්ජ සබ්බෙ,
අනිස්සිතො ඡේජ්ජ සිනෙනදෙසං² ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
122. විට්ඨි කචාන සුඛං ච දුක්ඛං³ පුබ්බං ච සොමන-දොමනස්සං⁴,
ලඞ්ඛානුපෙකං සමථං විසුඞ්ඛං ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
123. ආරඞ්චිරියො⁵ පරමත්තප්පතිසා අලිනවිතෙනා අකුසිතචුහති,
දුලහතිකකමො ථාමබ්බුපපනෙනා ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
124. පටිසල්ලානං⁶ ක්කානමරිඤ්ඤමානො⁷ ධම්මෙසු නිවං අනුධම්මවාරි,
ආදීනවං සමමසිතා නවෙසු ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
125. තණ්හකකයං පත්තං අප්පමනෙනා අනෙලමුගො සුතවා සතීවා,
සඬාතධම්මො නිසතො පටානවා ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
126. ඩිට්ඨොප සදෙදසු අසන්නසනෙනා වාතොච්ඡාලමි අසප්පමානො,
පද්ධමං වොගෙත අලිප්පමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
127. සිතො යථා දුඨංඛි පසස්ස රාජා මිභානං අභිභුය්‍යවාරි,
සෙවෙථ පනනානි සෙනාසනානි ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
128. මොහනං උපෙකං කරුණං විමුහනං ආසෙවමානො මුද්දිතඤ්ඤ කාලෙ,
සබ්බෙන ලොකෙන විරුජ්ඣමානො ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.
129. රාගඤ්ඤ දොසඤ්ඤ පතාය මොහං සංගුලසිචාන සංගොජනානි,
අසන්නසං ජිවිතසංඛියමි ඵකො චරෙ බග්ගවිසාණකප්පො.

1. අභිතොපසිංහා. ම. 2. ඡේතො ස්නෙනපදෙසං. P.T.S. 3. දුක්ඛං ච. P.T.S.

4. සොමනස්ස- P.T.S. සෙ. සු. නි. 5. ආරඞ්චිරියො. ම.

6. පටිසල්ලිත ම. පටිසල්ලානං. P.T.S. 7. ක්කානපරිවමානො. ම.

119. කොළ හැළුනු පරසතුරුකන් මෙන් ගිහිසලකුණු හැරදමා කසාවත් හැඳගත්තේ ගිහිගෙන් නික්ම කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

120. ලොල් නො වූයේ රසයෙහි ගිජුවත් නැත්තේ පොමණය කළ යුතු අතිකෙකු නැත්තේ ගෙපිළිවෙළින් පිඩු සිතා වසිනේ ඝෘත්‍රිය කුලාදි යම් කිසි තැනක කෙලෙස්වසයෙන් නො ඇළුනු සිත් ඇත්තේ කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

121. පඤ්චවරණයන් සිතින් ම හැරදමා සියලු කෙලෙසුන් දුරු කොට දූෂිතශ්‍රිත නො වූයේ කාමරාගසංඛ්‍යාත කෘෂණාදේශය සිදු කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

122. (ප්‍රථමධ්‍යානොපමාරයෙහි දී ම දුක ද තෘතීයධ්‍යානොපමාර-යෙහි දී ම සුඛය ද හරණා බැවින්) පළමු කොට ම සැප ද දුක ද ගැණ නො බලා එසේ ම සොම්නස් දෙමිනස් දෙක ද හැර (පඤ්චවරණයන් ගෙන් හා විතකී විචාර දිනි සුඛයන්ගෙන්) පිරිසිදු වූ උපෙක්‍ෂාවෙන් යුත් (චතුර්ධ්‍යාන) සමථය ලබා කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

123. නිවණට පැමිණීම සඳහා ඇරඹූ වීර්යය ඇත්තේ නො ම හැකුළුනු සිත් ඇත්තේ කුසිත පැවැත්මෙන් තොර වූයේ වීර්යයෙන් ප්‍රතිපක්‍ෂ කෙලෙසුන් කෙරෙන් ඉවත් වූයේ (මාගීක්‍ෂණයෙහි) සථිර කාය ශක්තිශෝන් හා ඥානශක්තිශෝන් ද යුක්ත වූයේ කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් තනි ව හැසිරෙන්නේ ය.

124. කායවිවෙක විතතවිවෙක දෙක සිස් නො කරණුයේ නිරතුරු ධර්මයකට අනු ව හැසිරෙන්නේ ත්‍රිවිධ භවයෙහි ආදීනව මෙනෙහි කරන්නේ කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

125. අප්‍රමාද වූයේ නිවණ පතනුයේ කෙළතොලු නො වූයේ බහුශ්‍රැත වූයේ සිහි ඇත්තේ අවබෝධ කරගන්නා ලද ධර්මය ඇත්තේ (ආර්යමාගී යෙන්) ගතිනියත වූයේ සමයක් ප්‍රදහන වීර්යයෙන් යුක්ත වූයේ කනවෙ-හෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

126. ශබ්දයන් විෂයයෙහි තැනි ගැණීමකට පත් නො වන සිංහයකු මෙන් ද, දූලක නො බැඳෙන වාතයමෙන් ද, දිය නො තැවරෙණ පිහුම් පතක් මෙන් ද වූයේ කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

127. දායාබලය ඇති මාගයන් බලාත්කාරකමින් මැඩපවත්වා හැසිරෙණ සුලු කෙශර සිංහයෙකු මෙන් (ගමින්) දුරු වූ සෙනසුන් සෙවුනේ ය. කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

128. ප්‍රත්‍යතික කෙලශයන්ගෙන් මිදුනා වූ මෛත්‍රිය ද, උපෙක්‍ෂාව ද කරුණාව ද, මුදිතාව ද ඒ ඒ සුදුසු කල්හි සෙවුනේ සකල ලෝකවාසී සත්ත්වයන් සමග පිරුද්ධ නො වන්නේ කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

129. රාග දෝෂ මොහයන් හැර (මාගීයෙන්) දශසංයෝජනයන් සිදු මරණාසන්නයෙහි තැනි නො ගන්නේ කනවෙහෙණකුගේ අභ මෙන් හුදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

130. හජ්ඣති සෙවනති ච කාරණත්ථා නික්කාරණා දුලලහා අජ්ජ මිත්තා,
අත්තත්ථපඤ්ඤා අසුචි මුත්‍රස්සා ඵකො චරෙ ඛගගිසාණකප්පො.
131. විසුඤ්ඤා සුචිසුඤ්ඤා සමාතිනා ජාගරියානුසුත්තා,
විපස්සකා ධම්මවිසෙසදස්සි මගගඛිගබ්බාජ්ඣකිගගෙන විජ්ඤ්ඤා.
132. සුඤ්ඤානපණ්ණිතිනඤ්ඤානිමිත්තං¹ ආසෙවසිච්චා ජනසාසනමහි,
යෙ සාවකානං න වජ්ජනති ධීරා හවනති පච්චෙකඤ්ජනා සයමහු.
133. මහනන්ධමමා බහුධම්මකායා විතතිස්සරා සබ්බදුකෙකාසතිණ්ණො,
උදගගිවිත්තා පරමත්ථදස්සි සීතොපමා ඛගගිසාණකප්පො.
134. සන්නිඤ්ඤා සන්නමනා සමාධි පච්චත්තගමහිරමතප්පචාරා²
දීපා පරත්ථං ඉධ විජ්ජෙත්තා පච්චෙකබුද්ධා සත්තච්චිතා³මෙ.³
135. පතිණසබ්බාවරණං ජනිඤ්ඤා ලොකප්පදීපා සන්තකඤ්ඤානානා,
නිස්සංසයං ලොකසුද්ධකිණ්ණොයා පච්චෙකබුද්ධා සත්තච්චිතා⁴මෙ.⁴
136. පච්චෙකබුද්ධානං සුභාසිතානි වරනති ලොකමහි සදෙවකාමහි,
සුචා තථා යෙ න කරොන්ති බාලා වරනති දුකෙබ්බ සුත්තප්පනං හෙ.
137. පච්චෙකබුද්ධානං සුභාසිතානි මධුං යථා බුද්දමචස්සවන්තං⁵
සුචා තථා යෙ පටිපත්තිසුත්තා හවනති හෙ සච්චදසා සපඤ්ඤා.
138. පච්චෙකබුද්ධෙහි ජනෙහි චූත්තා⁶ ගාථා⁷ උලාරා අභිතික්කමිච්චා,
නා සක්ඛාසීහෙන නරුහනමෙත පකාසිතා ධම්මවිජානනත්ථං.
139. ලොකානුකම්පාය ඉමානි හෙසං පච්චෙකබුද්ධාන විකුබ්බිතානි,
සංවෙගාසබගමනි⁸ මත්ථච්ඣිත්තත්ථං සයමහුසීහෙන පකාසිතානි.

පච්චෙක බුද්ධාපදානං සමන්තං.

1. පඤ්ඤාපපණ්ණිතිකඤ්ඤා නථානිමිත්තං. P.T.S. සුඤ්ඤාපපනිති.-ම.

2. පච්චත්ත සහෙතසු සතිප්පචාරා. P.T.S. සෙ. 3. සත්තං සිතා මෙ. ම. P.T.S. සෙ.

4. සත්තං සිතා මෙ ම සෙ. 5. බුද්දමිථ. P.T.S. 6. භාසිතා, ම.

7. කාථා, ම. සෙ. 8. සංවෙගසබ්බං, මති. මු. අ.

130. මිත්‍රයෝ කිසියම් ලාභයක් සඳහා ම යම් යම් අය හජනය ද සෙවනය ද කෙරෙත්. එසේ ලාභාපෙක්ෂාවක් නොමැති ව හජනය කරණ මිත්‍රයෝ මෙකල දුර්ලභ වෙති. මිනිස්සු ආත්මාභිකාමී කල්පනාවන් ගෙන් හා අපිරිසිදු කායචාඛිමනා කම්පන්ගෙන් යුක්ත වූවාහු ය. (එබැවින්) කතවෙතෙණකුගේ අඟ මෙන් ධූදකලා ව ම හැසිරෙන්නේ ය.

131. වෙසෙසින් පිරිසිදු සිල් ඇති එසේ ම අතිපරිශුද්ධ ප්‍රඥව ද ඇති එකඟ සිත් ඇති නිදි වැරිමෙහි යෙදුනා වූ පිදගික වූ (දෙකුගල වතුසාන්‍ය නවලොකොත්තර) ධර්මයන් වෙසෙසින් දන්නාසුලු වූ මාගීඛන බොධියඛයන් හා එක් ව යෙදුනා වූ ආර්යධර්මයන් පිණිසයෙන් දන්නාවූ,

132. සුඤ්ඤන අසංකිතින අනිමිත්ත සංඛ්‍යාන පිමොක්ඛයන් වඩා ඒ ප්‍රඥයෝ සම්මානසත්‍යයෙහි ශ්‍රාවක බවට නොපැමිණෙද්දී ඔහු පරොපදෙශ රහිත ව තුමු ම (වතුසාන්‍යය) අපබෝධ කරගත් පසේබුදුවරයෝ වෙත්.

133. පුරුණලද පතත් බොධිසම්භාරධර්ම ඇති බොහෝ වූ ධර්මකාය සම්පත් ඇති සිතට අධිපති වූ සකල සංසාරඛසය තරණය කලා වූ සොම්නස් සිත් ඇති පරමාභි ධර්මයන් දන්නාසුලු වූ සිංහයන් වැනි වූවෝ ද කතවෙතෙණකුගේ අඟ වැනි වෙති.

134. සන්ත්‍රන් ඉදුරන් ඇති සන්සුන් සිත් ඇති තමා තුළ ම ගැඹුරු වූ ප්‍රඥවගේ පැතිරීම් ඇති (අනුන් ලවා වතුසාන්‍ය ධර්මවබෝධය කරවිය නො හැකි) (අන්‍යයන්ට) ප්‍රතික්ෂාධාර වූ මෙලොව අන්‍යයන් පිණිස බබලන්නා වූ මේ පසේබුදුවරයෝ හැමකල්හි ම පුදන ලද්දෝ වෙත්.

135. ජනෙඤ්ඤ වූ ප්‍රතිණ කරණලද සියලු නිවරණ ඇත්තාවූ ගතරත් පැනැ ඇත්තාහු ලොකසාධ අසානය ප්‍රදීප වූවෝ වෙති. නිසැක ව ම ලොකයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ දක්ෂිණාර්ථ වූ ඒ පසේබුදුවරයෝ හැමකල්හි ම පුදන ලද්දෝ වෙත්.

136. පසේබුදුවරුන්ගේ සුනාමිත වචනයෝ දෙවියන් සහිත ලොක යෙහි පවතිත්. යමෙක් තුමු ඒ ම ධර්මය අසා ඒ වූ පරිදි නොකෙරෙත් නම්, ඔහු සංසාර දුක්ඛයෙහි නැවත නැවත හැසිරෙති.

137. පසේබුදුවරුන්ගේ සුනාමිත වචනයෝ පැණි වැගිරෙන්නා වූ මවද වැනි ය. එය අසා යමෙක් තුමු ඒ වූ පරිදි ප්‍රතිපත්තියෙහි යෙදුනාහු නම්, ඔහු තුමු වතුසාන්‍යය දන්නා වූ සප්‍රඥයෝ වෙති.

138. ගාතාතිනිෂ්ක්‍රමණය කොට කෙලෙසුන් දිනු පසේ බුදුවරයන් විසින් වදලා වූ ගාථාවෝ උදර වෙති. ශාක්‍යසිංහ ගෞතම බුදුරජුන් වහන්සේ විසින් ඒ ගාථා (ලොකයාගේ) ධර්මවබෝධය පිණිස දෙශනා කරණ ලද හ.

139. ඒ පසේබුදුවරයන් විසින් දෙශනා කරණලද මේ ගාථාවෝ (නුවණැත්තන්ගේ) සංවේගය හා නො ඇලීම ද ඉහා වැඩිම පිණිස ස්වයමහු ශ්‍රේෂ්ඨ සම්‍යක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදහ.

ප්‍රත්‍යාකෘතිබුද්ධාවදානය සමාපතයි.

අප පෙරාපදානං සුඤ්ඤාං.

1

(සාරිපුත්තත්ථෙරාපදානං.)

140. ගිමිවනනස්ස අවිදුරෙ ලම්බකො නාම පබ්බතො,
අස්සමො සුක්කතො මයං පණ්ණසාලා සුමාපිතා.
141. උභතානකුලා නදිකා සුපථිත්ථා මනොරමා,
සුසුඛා¹පුලිනාක්ඛණ්ණා අවිදුරෙ මම'ස්සමං.
142. අසකඛරා අපඛාරා සාදු අපපටිගක්ඛිකා,
සඤ්ඤි නදිකා තත්ථ සොභයන්තා මම'ස්සමං.
143. කුමභිලා මකරා වෙත්ථ සුංසුමාරා ච කච්ඡපා,
චරන්ති නදියා² තත්ථ සොභයන්තා මම'ස්සමං.
144. පාසිනා පාටුසා මච්ඡා චලජා³ මුඤ්ඤරොතිතා
මග්ගුරා⁴ පපතායන්තා⁵ සොභයන්ති මම'ස්සමං.
145. උභොකුලෙසු නදියා පුපථිනො ඵලිනො දුමා,
උභතො අභිලම්බන්තා සොභයන්ති මම'ස්සමං.
146. අම්බා සාලා ච⁶ තිලකා පාටලී සිඤ්ඤාරකා⁷
දිබ්බගඤ්ඤා⁸ සමපචන්ති පුපථිතා මම අස්සමෙ.
147. වමපකා සලලා නිපා⁹ නාගපුත්තාගකෙතකා,
දිබ්බගඤ්ඤා⁸ සමපචන්ති පුපථිතා මම අස්සමෙ.
148. අතිමුත්තා අසොකා ච හගිනිමාලා ච පුපථිතා,
අභේකාලා බිම්බිජාලා¹⁰ ච පුපථිතා මම අස්සමෙ.
149. කෙටකා¹¹ කඤ්ඤි වෙච ගොඬුකා¹² තිණසුලිකා,
දිබ්බගඤ්ඤා⁸ සමපචන්ති සොභයන්තා¹³ මම'ස්සමං.
150. කණ්ණිකාරා කණ්ණිකා¹⁴ ච අසනා අජ්ජනා¹⁵ බහු,
දිබ්බගඤ්ඤා සමපචන්ති සොභයන්තා¹⁶ මම'ස්සමං.
151. පුත්තාගා ගිරිපුත්තාගා කොට්ඨාරා ච පුපථිතා,
දිබ්බගඤ්ඤා සමපචන්ති සොභයන්තා¹⁶ මම'ස්සමං.
152. උඤ්ඤා ච කුටජා කදම්බා චකුලා¹⁷ බහු,
දිබ්බගඤ්ඤා සමපචන්ති සොභයන්තා මම'ස්සමං.
153. ආලකා ඉසිමුග්ගා ච කදලී මාතුලබ්බියො,
ගකොදකෙත සංවඬා ඵලානි ධාරයන්ති තෙ.
154. අඤ්ඤා පුපථිනා පදුමා අඤ්ඤා ජායන්ති කෙසරී,
අඤ්ඤා ඔපුප්ථා පදුමා පුපථිතා තලාකෙ¹⁸ සදා.

1. සංසුඛා. PTS. 2. සඤ්ඤි නදිකා. PTS. සෙ. අ.

3. බලජා. ම. පෙ. ජලජා. PTS. 4. මඩගුරා (?). 5. ච පතායන්ති. PTS

6. අම්බා කොලකා. PTS. 7. සිඤ්ඤාරකා. PTS. අ. සිඤ්ඤාරකා. ම. සෙ.

8. දිබ්බගඤ්ඤා. PTS. අ. සෙ. 9 නිම්බා. පෙ. 10. බිම්බිජාලා. ම.

11. කෙතකා. PTS. 12. කෙටුකා. PTS. සෙ.

13. සමපචන්තා සොභයන්ති. ම. සෙ. 14. කණ්ණිකා. PTS.

15. අජනී. PTS. සෙ. අජනා. ම. පෙ. අජනා. අ. 16. සොභමානා. PTS.

17. බහුලා. ම. 18. තදා. ම. PTS. සෙ.

යළි සම්මාරාවදානය අසවු.

1

ගාථිපුත්‍රසම්මාරාවදානය.

140. ගිමවනට නුදුරෙහි ‘ලමබ්බ’ නම් පඵතයකි. එහි මට අසපුවක් කරණ ලදී පණ්ණාලාවක් (=පන්සලක්) ද මැනවින් මවන ලදී.

141. නොගැඹුරු ඉවුරු ඇති මනාවූ කුඩා තොටුපලවල් ඇති මනොඥ වූ සුඥසුදුවැලිතලාවන්ගෙන් ගැටසිගත් කුඩා ගහන් මාගේ අසපුවට නුදුරෙහි විය.

142. බොරළු රතන වූ ගැඹුරු ඉවුරු නැති මිනිසුන් ජලයෙන් යුත් ද්‍රව්‍ය වරහින වූ කුඩා ගහ එහි මාගේ අසපුව තොබවමින් ගලා බසී.

143. කිඹුල්ල ද මෝරු ද ගැටකිඹුල්ල ද කැසුබුවෝ ද එහි වූ මාගේ අසපුව තොබවමින් ගහෙහි තැසිරෙත්.

144. පෙටියෝ ද ලීල්ල ද වලයෝ ද මොද්ද ද රෙහෙරු ද මතුරෝ ද (යන මහස්සයෝ) පෙරළෙමින් මාගේ අසපුව තොබවත්.

145. එම ගහ දෙපසෙහි (හැම කල්හි) මල් පිපුනා වූ ද පල ගත්තා වූ ද වෘක්ෂයෝ දෙතෙරෙහි නැඹුනාහු මාගේ අසපුව තොබවත්.

146. අඹ සල් මදට පළොල් නික යන මේ වෘක්ෂයෝ පිපිගිය මල් ඇත්තාහු මාගේ අසපුවෙහි තාත්පස දිව්‍යමය සුවද පතුරුවත්.

147. පිපුනු මල් ඇති සපු සලල කොළොම් නා දොඹ වැටකෝ යන මේ වෘක්ෂයෝ ද මාගේ අසපුව හාත්පස දිව්‍යමය සුවද වහනය කරත්.

148. මාගේ අසපුවෙහි යොනොඹු වැල් ද හෝපල රුක් ද හනිතිමාලා නම් වෘක්ෂයෝ ද මල් පිපී ගියාහු ය. එසේ ම රුකතුණු රත්කරවූ යන වෘක්ෂයෝ ද සුපුෂ්පිත වූවාහු ය.

149. වැටකෝ කඳල ගොඩුක බෝලිද්ද යන මොහු ද මාගේ අසපුව තොබවමින් දිවසුවද හමවත්.

150. කිණිහිරි ය සිහින් මිදි ය පියා ය කුඹුක් ය යන බොහෝ වෘක්ෂයෝ මාගේ අසපුව තොබවමින් දිවසුවද හමවත්.

151. දොඹ ය ගල්දොඹ ය කොබෝලිල ය යන වෘක්ෂයෝ සුපුෂ්පිත වූවාහු මාගේ අසපුව තොබවමින් දිවසුවද වහනය කරත්.

152. ඇසල ය කෙළිඳ ය කොළොම් ය මුහුනමල් ය යන බොහෝ වෘක්ෂයෝ මාගේ අසපුව තොබවමින් දිවසුවද හමවත්.

153. ආලක ය ඉසිමුහු (වනමු) ය කෙසෙල් ය ලප්තාරු ය යන මේ ගස් සුවද දියෙන් වැඩුනාහු එල දරත්.

154. (අසපුව අසල වූ) තඩාගයෙහි හැමකල්හි ඇතැම් පද්මයෝ පිපෙත්. ඇතැම් කෙසරපද්මයෝ හටගනිත්. ඇතැම් පිපුනු පද්මයෝ ගිලිහුනු පත් හා කෙසරු ඇත්තෝ වෙත්.

155. ගබ්භං ගණනනති පද්ධමා නිඛාටනති මුලාලියො,
සිඛිසාටකපතතමාක්ඛණ්ණො¹ සොනනති² තලාකෙ සද්ද.
156. නසිතා අමබගඤ්ච උත්තාරා³ ඛද්ධුජ්චකා,
දිබ්බගඤ්ච සමපචනති තලාකෙ පුප්ඵිතා⁴ සද්ද³.
157. පාසීනා පාචුසා මච්ඡා චලජා මුඤ්ඤ-රොහිතා
සඬ්ඛුලා⁵ මඬ්ඛුරා⁶ වෙච්ච වසනති තලාකෙ සද්ද.
158. කුමභිලා සුංසුමාරා ච තනනිගාතා ච රක්ඛසා,
ඔගුතා⁷ අජගරා⁸ ච වසනති තලාකෙ සද්ද.
159. පාරෙචතා රවිසාසා වසකවාකා නදීවරා,
කොකිලා සුකසාලිකා⁹ උපජ්චනති තං සරං.
160. කුකුඤ්ඤා කුලිරකා චනෙ පොකබරසාතකා
දිඤ්ඤා සුචපොතා ච උපජ්චනති තං සරං.
161. හංසා කොඤ්ඤා මයුරා ච කොකිලා තමබ්බ චූලිකා,
පමපකා¹⁰ ජීවංජ්චා ච උපජ්චනති තං සරං.
162. කොසිකා පොඨස්සිසා ච කුරරා¹¹ සෙනකා බහු,
මහාකාලා ච සකුණො උපජ්චනති තං සරං.
163. පසද්ද ච වරාතා ච චකා¹² තෙරණකිකා¹³ බහු,
රොහිච්චා සුග්ගපොතා¹⁴ ච උපජ්චනති තං සරං.
164. සීත ව්‍යග්ගා ච දීපී ච අච්ඡකොකතරච්ඡකා,
තිබාපතින්නා මානඛකා¹⁵ උපජ්චනති තං සරං.
165. කින්නරා චානරා වෙච්ච අපො පි වනකමමිකා,
වෙතා ච ලුද්දකා වෙච්ච උපජ්චනති තං සරං.
166. තිඤ්ඤාති පියාලාති මධුකා කාසුමාරසො¹⁶,
ධුචපඵලාති¹⁷ ධාරෙන්නි අච්ඡරෙ මමස්සමා.
167. කොසුඤ්ඤා¹⁸ සලලා නිපා¹⁹ සාද්දඵලසමායුතා²⁰,
ධුචපඵලාති ධාරෙන්නි අච්ඡරෙ මමස්සමා.
168. හරිතකා ආමලකා අමබා ජමබ්බුච්ඡිටකා²¹,
කොලා හලාතකා බිලලා²² ඵලාති ධාරෙන්නි තෙ.
169. ආලුචා ච කලමබා ච බිලාලිතකකලාති²³ ච,
ජීවකා සුතකා²⁴ වෙච්ච බහුකා මම අස්සමෙ.

1. සිඛිසාට. P T S. සෙ. ම. සඛිසාටි. පෙ. අ. සිපාටි. මු. අ.

2. සොනනති. මු. අ. සොනසනති. P T S. 3 උතුලති. P T S. උත්තලි. මු. අ.

4. පුප්ඵිතා තලාකෙ. ම. පෙ. 5. සඬ්ඛුලා. P T S. සෙ.

6. මඬ්ඛුරා. ම. පෙ. අ. 7. ඔගුතා. P T S 8. අජකාරා. මු. අ.

9. සාලි ව. P T S. සෙ. සාලිකා ම. පෙ. 10. සමපකා. P T S

11. කුරරා. ම. පෙ. 12. මමරා. ම. පෙ. ඔසා. සෙ. 13. ගණකිකා. ම. පෙ.

14. සුග්ගපොතා ම. පෙ. සුග්ග. සෙ. 15. තිබපපතින්නා. ම. පෙ.

16. මධුසකකා සුමාරසො. P T S. පෙ. අ. 17. ධුච. ම. පෙ. අ.

18. කොසමබ්බා. ම. පෙ. 19. නිමබ්බා ම. පෙ. 20. සාද්දඵල. P T S. සෙ. අ.

21. විහෙදකා. ම. පෙ. සෙ. 22. බෙලා. ම. පෙ. සෙ. බෙලලා. P T S. අ.

23. බිලාති P T S. තසකකාලාති, පෙ. 24. සහකා. P T S සරණා. පෙ.

155. පද්මයෝ කැකුළු ව ගව ගණිත්. නෙළුබුදුල (මඩ අතුරින් ඇත්දල මෙන්) වැඩ යෙත්. පත්‍ර ගැවසුනු 'සිංඝාටක*' නම් පැලැව් ගැමකල්හි එම විලෙහි බබළත්.

156. විල අසල පිරිහිය නසිත ය, ආමුගකී ය, උස් වූ බඳුවද ය යන මේ ගස්හු හැම කල්හි දිවසුවද හමවත්.

157. පෙටියෝ ය, දිල්ලිය, වලයෝ ය, මොද්ද ය, රෙහෙරු ය, අතුලුවෝ ය, මගුරෝ ය යන මත්ස්‍යයෝ ද හැම කල්හි නිබාගයෙහි වසත්.

158. කිඹුලෝ ය, සු-සුමාරයෝ ය, නන්තිනාහයෝ ය, රකබසයෝ ය, ඔගුහයෝ ය, අජගරයෝ ය යන මොද්දු හැම කල්හි මෙම නිබාගයෙහි වසත්.

159. පරෙටියෝ ය, රවිතාසයෝ ය, සත්වාලිහිණියෝ ය, නදිවර-යෝ ය, කොකිලයෝ ය, ගිරවු ය, සැලලිහිණියෝ ය යන මේ පක්ෂීහු ඒ විල ඇසුරෙන් ජීවත් වෙති.

160. වලිකුකුලෝ ය, රත්වන් කකුළුවෝ ය, පියුම් වෙනෙහි විල්-ලිහිණියෝ ය, කිරල්ල ය, ගිරාමලිත්තෝ ය යන මේ පක්ෂීහු එම විල ඇසුරෙන් ජීවත් වෙති.

161. හ-සයෝ ය, කොස්වාලිහිණියෝ ය, මොනරු ය, කොටුලෝ ය, කුකුලෝ ය, හුණපුපුලෝ ය, ජිවකජීවයෝ ය යන මේ පක්ෂීහු එම විල ඇසුරු කොට ජීවත් වෙති.

162. බකමුහුණෝ ය, පොටඬිසිසයෝ ය, කබරුස්සෝ ය, උකුස්සෝ ය, මහාකාලයෝ ය යන බොහෝ පක්ෂීහු එම විල ඇසුරු කොට ජීවත් වෙති.

163. තිත්මුවෝ ය, වල්ලාගරෝ ය, වාකයෝ ය, සිවල්ල ය, රේරු-මුවෝ ය, සුග්ගපොතයෝ ය යන බොහෝ මාගයෝ එම විල ඇසුරු කොට ජීවත් වෙති.

164. සිංහයෝ ය, ව්‍යාසුරයෝ ය, දිවියෝ ය, වලස්සු ය, කර බානා වලස්සු ය, තෙතැනකින් මද වැහෙන ඇත්තු ය යන මොහු ඒ විල ඇසුරු කොට වෙසෙත්.

165. කිඳුරෝ ද, වඳුරෝ ද, තවද වනයෙහි කම්පානනයන්හි යෙදුනෝ ද, දසයෝ ද, වැද්දෝ ද එම විල ඇසුරු කොට වෙසෙත්.

166. තිබිරි ය, පියල් ය, මිගස් ය, ඇද්දෙමට ය යන මේ වෘක්ෂයෝ මාගේ අසපුවට නුදුරෙහි තිරතුරු ව එල දරත්.

167. ශ්‍රීරි එළයන්ගෙන් යුත් කොසුමා ය, සලල ය, බක්මි ය යන මේ වෘක්ෂයෝ මාගේ අසපුවට නුදුරු තන්හි තිරතුරු ව එම එල දරත්.

168. අරළු ය, නෙල්ලි ය, අඹ ය, ජමබු ය, බුළු ය, බෙබර ය, බඳුල ය, බෙලි ය යන මෙකී වෘක්ෂයෝ එල දරති.

169. ආලු ය, කලමා ය, බිලාලි (කිරිබදු) ය, නකකාල ය, ජීවක ය, සුතක ය යන බොහෝ අලවර්ගයෝ මාගේ අසපුවෙහි වෙති.

* 'සිංඝාටක' යනු සකකටියගසට නමක් සේ පාළිනිකණ්ණුවෙහි දක්වන ලදී සංඝාතයෙහි 'ශාඛිගාටක' යන්නා පාළියෙහිදී මෙසේ වෙනස් වූ සේ සිතිය හැකි ය 'ශාඛිගාටක' යනු කොහිල ගසැ' යි මේ රටේ වඩවරු සලකති. දඹද්ව දිය මතු පිට පාවෙමින් වැවෙන, අල සහිත පැලැව් ජාතියක් 'සිංඛා' නමින් හැඳින් වේ. 'ශාඛිගාටක' යන්නෙන් ගැණන්තේ ද එම වර්ග යි හතිමු. ගොසටු ගසට නම් වූ 'සිංඝාට' ශබ්දයක් ද පාළියෙහි තිබේ.

170. අසුමසායාපිදුරමි තලාකාසු¹ සුනිමිතා,
අපේඡාදකා සිතජලා සුපතින්ථා මනෝරමා.
171. පදුමුපාලසංචින්නා පුණ්ණිරිකසමායුතා,
මඤ්ඤකෙති² සංඡන්නා දිබ්බගකො පවායති.³
172. එවං සබ්බභගසමපනො සුපජිතෙ ඵලිතෙ වතෙ,
සුතතෙ අසුමෙ රමෙම විතරාමි අහං තදා⁴.
173. සිලවා වතසමපනො කොසි කොනරතො සදා,
පඤ්ඤාභිඤ්ඤාචලපනො⁵ සුරාචි නාම තාපසො
174. වතුබ්බිසසහසානි සිසායා මයාං උපට්ඨාසු,
සබ්බෙව බ්‍රාහ්මණා එතෙ ජාතිමනො යසස්සිනො
175. ලකඛණේ ඉතිහාසෙ ව සතිස්සඤ්ඤාසකෙවුතෙ,
පදකා වෙය්‍යාකරණා සබ්බෙම⁶ පාරමං ගතා.
176. උප්පාතෙසු⁷ නිමිතෙතසු ලකඛණෙසු ව කොට්ඨි,
පථව්‍යා භූම්‍යනනලිකෙක⁸ මම සිසායා සුසිකඛිතා.
177. අපට්ඨිඡා නිපකා එතෙ අප්පාහාරා අලොභුපා,
ලාභාලාභෙන සනතුට්ඨා පරිවාරෙන්නි මං සදා.
178. කොසි කොනරතා ධීරා සනතචිත්තා සමාහිතා,
ආකිඤ්ඤාභිඤ්ඤා පඤ්ඤානා පරිවාරෙන්නි මං සදා.
179. අභිඤ්ඤාපාරමිපනතා පෙතතිකෙ ගොවරෙ රතා,
අනනලිකචරා ධීරා පරිවාරෙන්නි මං සදා.
180. සංවුතා ඡසු ආරෙසු අනෙජා රකඛිතිඤ්ඤා,
අසංසට්ඨා ව තෙ ධීරා මම සිසායා දුරාසදා.
181. පලලභෙකන නිසජ්ජාය ධාන⁹වඛිකමනෙන ව,
විතිනාමේනති තෙ රතතිං මම සිසායා දුරාසදා.
182. රජ්ඣියෙ න රජ්ජනති දුස්සභියෙ න දුස්සරෙ,
මොහභියෙ න මුය්‍යනති මම සිසායා දුරාසදා.
183. ඉද්ධං විමංසමානා තෙ වත්තනති නිවට්ඨාලිකං,
පඨවිං තෙ පකමෙපනති සාරමෙන න දුරාසදා.

1. තලාකාපි, ථෙ, තලාකාසු. P T S.

2. මඤ්ඤකෙති. ථෙ. 3. දිබ්බගකො පවායරෙ. ථෙ. 4. තද අහං. ථෙ.

5. ඵලපනො. P T S. සෙ. 6. සද්ධමෙම. P T S. සෙ.

7. උප්පාදෙසු. P T S. සෙ. 8. භූමිමනනලිකෙක. ථෙ P T S.

9. ධානා. P T S. සෙ.

170. අසපුටට නුදුරෙහි මැනවින් මැවූ පිරිසිදු සිසිල් දියඇති මනා තොටින් යුත් මනහර වූ තඩාගයෝ වූහ.

171. සුදුතෙළුම් රතුතෙළුම් හා උසුල් මලින් ආකූල වූ තඩාගයන්ගෙන් දිවසුවද හමයි.

172. මෙසේ සුපුෂ්පිත වූ එළ දරුවා වූ සමාඛසම්පුණ්ණ වනයෙහි මැනවින් කරණලද රම්‍ය වූ ආශ්‍රමයෙහි මම එකල්හි වෙසෙමි.

173. සිල්වත් වූ මුතසම්පන්න වූ ධ්‍යාන කරණසුලු වූ හැමකල්හි ධ්‍යානයෙහි ඇලුනා වූ පඤ්චාභිඤ්ඤා බලයට පැමිණියා වූ 'සුරැව්' නම් තවුසෙක් වීමි.

174. සුවිසි දහසක් ශිෂ්‍යයෝ අට උපට්ඨාත් කලානු ය. මේ සියලු ශිෂ්‍යයෝ ජාතිමත් කීර්තිමත් බ්‍රාහ්මණයෝ වූහ.

175. නිසේණු කෙටුන සිහින අභිලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි ද, ඉතිහාස-යෙහි ද, වෙදනුයෙහි ද, සංකීය බ්‍රාහ්මණධර්මයෙහි ද, පරතෝප ගීයානු වෙදපදපාඨකයෝ වූහ. එසේ ජ මහාකරණයෙහි ද දක්ෂයෝ වූහ.

176. උල්කාපාන භූමිවලනාදිය පිළිබඳ වැඩ අවැඩ දැනගන්නා උත්සාහශාස්ත්‍රයෙහි ද, ගුනාගුන නිමිති දැනගන්නා ශාස්ත්‍රයෙහි ද, සත්‍රි පුරුෂයන්ගේ හා මහා පුරුෂයන්ගේ ලකුණු දන්නා ශාස්ත්‍රයෙහි ද දක්ෂ වූවානු ය. එසේ ජ පාටිච්ඡ පිළිබඳ වූ ද අතස පිළිබඳ වූ ද ශාස්ත්‍රයන්හි මාගේ ශිෂ්‍යයෝ දක්ෂයෝ වූහ.

177. අලොච්ඡි වූ අලාභාර වූ ලොල්බව නො මැති මුහුකුරාගිය නුවණැති ඔහු ලාභ අලාභ දෙකින් ම එක සේ සතුටු වූවානු හැම කල්හි මා පිරිවරන්.

178. ධ්‍යාන වඩන්නා වූ ධ්‍යානයෙහි ඇලුනා වූ ධේර්යාසම්පන්න වූ ශාන්ත වූ එකහ වූ සිත් ඇති අකිංචනපාලය (පළිබෝධ විරහිත බව) කැමැති වන්නා වූ ඒ තවුසෙක් හැම කල්හි මා පිරිවරන්.

179. පඤ්චාභිඤ්ඤාවන්හි පරතෝප පත් පරමපරානුගත ගොවරයෙහි ඇලුනා වූ අහසින් යාම් ජම් කරන්නා වූ සරිගහි ඇති එම තවුසෙක් හැමකල්හි මා පිරිවරන්.

180. සද්දර සංවරණය කරගත් තෘෂණාවෙන් තොර සුරැකි ඉඳුරන් ඇති ගිහියන් සමග නො ගැටෙන ධේර්යාසම්පන්න ඒ මාගේ ශිෂ්‍යයෝ ලං විස නො හැක්කෝ වෙත්.

181. දුරාසද වූ ඒ මාගේ ශිෂ්‍යයෝ පලන බැඳීමෙන් ද, හිඳීමෙන් ද, සිටීමෙන් හා සක්මන් කිරීමෙන් ද රාත්‍රිය ගෙවත්.

182. ලං විස නොහැක්කා වූ මාගේ ඒ ශිෂ්‍යයෝ ඇලිය යුතු දෙයෙහි නො ඇලෙත්. ගැටිය යුතු දෙයෙහි නො ගැටෙත්. මුලා විස යුතු දෙයෙහි මුලා නො වෙත්.

183. ඉදුහබල ආදිසෙන් කිසිවෙකු විසිනුග ලං විස නො හැක්කා වූ මාගේ ශිෂ්‍යයෝ නිරතුරු ම ජ විකුළුණසාදායීය විමසමින් පවතිත්. පාටිච්ඡ ද කම්පා කෙරෙත්.

184. කිලමානා ව තෙ සිසා කිලනති කුන්තිකිත්‍රිතං,
ඡබ්බො ඵලමානෙනති මම සිසා දුරාසදා.
185. අඤ්ඤා ගච්ඡන්ති ගොයානං අඤ්ඤා පුබ්බවිදෙනකං¹
අඤ්ඤා ව උත්තරකුරුං ඵසනාය දුරාසදා.
186. පුරතො බාරිං පෙසෙනති පච්ඡතො² ව චජන්ති තෙ,
චතුබ්බිසසගස්සෙති ඡාදිතං තොති අබ්බරං.
187. අග්ගිපාකි අනග්ගි ව දනෙතා දුක්ඛලිකා පි ව,
අසමෙන කොට්ඨකා³ කෙවි පචත්තඵලභොජනා.
188. උදකොරොහනා⁴ කෙවි සායං පාතො සුචීරතා,
තොයාභිසෙවනකරා⁵ මම සිසා දුරාසදා.
189. පරුලුහකච්ඡන්තිලොභා පඤ්ඤානා රජසසිරා,
ගඤ්ඤා සීලගඤ්ඤා මම සිසා දුරාසදා.
190. පාතොව සන්තිපතිත්වා⁶ ජට්ටො උග්ගතාපනා,
ලාභාලාභං පකිත්තොති ගච්ඡන්ති අබ්බරෙ තදා.
191. ඵතෙසං පකකමන්තානං මහාසද්දො පචත්තති,
අජ්ඣත්තමමසද්දොති මොදිතා⁷ හොත්ති දෙවතා.
192. දිසො දිසං පකකමන්ති අනුලික්ඛවරා ඉසී,
සකෙ බලෙහුපත්ථා⁸ තෙ ගච්ඡන්ති යදිච්ඡකං.
193. පඨවිකම්පකා ඵතෙ සබ්බෙව නන්තාරිනො,
උග්ගතෙජා දුප්පසිනා සාගරො⁹ ව අබොභිතා.
194. ඨානවඤ්ඤා¹⁰ තොති කෙවි කෙවි තෙසජ්ජකා ඉසී,
පචත්තනොජනා කෙවි මම සිසා දුරාසදා.
195. මෙත්තාභිනාරිනො ඵතෙ භිතෙසී සබ්බපාණිනං,
අනුත්තකංසකා සබ්බෙ න තෙ වමෙහන්ති කස්සපි.
196. සීතරාජා¹¹වසමිතිතා¹² ගජරාජා ව පාමවා,
දුරාසදා ව්‍යග්ගාරිව ආගමිතිති මම¹³න්තිකෙ.

1. පුබ්බවිදෙනා. ම. PTS සෙ 2. කොට්ඨකා. PTS. කොට්ඨකා මු. අ.

3. රොහකා. PTS. සෙ 4. සෙසවරණා. PTS. සෙ. -සෙවකරණා. ම.

5. සන්තිපාතොති. ම. සෙ. අ. 6. චුදිතා. ම. සෙ. අ. 7. සකබ්බලෙ. PTS

8. ඨානවඤ්ඤා. PTS. 9. ව. 'ජමසිතා. පෙ

184. ඒ මාගේ ශිෂ්‍යයෝ ඉදින් ක්‍රියා කරන්නාහු නම්, ධ්‍යානක්‍රියාව ම කෙරෙත්. දුරාසද වූ ඔහු මත දඩ රුකෙන් ගෙහි ගෙනෙත්.

185. ලං විස නොතැක්කා වූ ඔවුනතුරුන් ඇතැම් කෙනෙක් ප්‍රත්‍යය සෙවීම පිණිස අපරගොයානසට යෙත්. ඇතැම් කෙනෙක් පූජිතදෙහසට ද ඇතැම් කෙනෙක් උතුරුකුරුදිවසිනට ද යෙත්.

186. අතසින් යන්නා වූ මාගේ ශිෂ්‍යයෝ පළමු කොට (පිරිකර) කද යවති. ඔහු පසු ව යෙත්. සුවිසිදහසක් වූ ඔවුන් විසින් අතස්තලය වසන ලද්දේ වේ.

187. ඔවුනතුරුන් ඇතැම් කෙනෙක් (ඵලාඵලපත්‍රාදිය) ගින්නෙන් පිස කති. ඇතැම්හු නොපිසා අප්‍රවේණි ව කති. ඇතැම්හු දත්වලින් ම පොතු ගලවා කති. කිසිකෙනෙක් ගලින් කොටාගෙන කත්. ඇතැම්හු ස්වයංපතිත ඵලාතාරයෙන් ජීවත් වෙති.

188. ලං විස නො තැක්කා වූ මාගේ ශිෂ්‍යයෝ ගුද්ධිය කැමැති වන්නාහු දෙසෙන් තමා වෙමීම කරන්නාහු උද්ගාන ද ස්වස ද දියෙහි ගිලෙති.

189. දුරාසද වූ මාගේ ශිෂ්‍යයෝ දික් වූ කිසිලි ලොම් නා නිය ඇත්තාහු මල බැඳුනු දත් ඇත්තාහු දිලි වැඩුනු හිස් ඇත්තාහු සීලසුගකියෙන් සුගකිවත් වූහ.

190. ඵකල්හි උග්‍රතපස් ඇති ජටාසුර වූ නවුසෝ උද්ඝනම රූස් ව (ඔවුනට ලැබුනු) කුද්‍රමකත් ලාභයන් ගැණ කපා කොට අතසෙහි යෙති.

191. ඵසේ යන්නා වූ පොවුන්ගේ (වැහැර සිවුරුවලින් තටගත්) මහා ශබ්ද පවති. අදුන් දිවිසමිතසින් දෙවියෝ සොමිතස් වූවාහු වෙති.

192. අතසෙහි හැසිරෙන්නා වූ ඵම සෘණ දිසානුදිසාවන්ට ගමන් කෙරෙති. ස්වකීය ශරීරබලයෙන් හා ධ්‍යානබලයෙන් යුත් ඔහු යම් යම් තැනකට යනු කැමැත්තාහු නම්, ඒ ඒ තැනට ම යෙති.

193 මේ සියලු නන්හි කැමැති සේ හැසිරෙණ පොහු හැම දෙන ම පාරිච්ඡිකම්පනයෙහි සමත් වූවෝ ද අතසෙහි හැසිරීමෙහි දක්ෂ වූවෝ ද උග්‍ර කේපස් ඇත්තාහු ද අභිභවනය කළ නො තැක්කාහු ද සසුර මෙන් අනුන් විසින් නො කැලඹිය හැක්කෝ ද වෙති.

194. ගුණයන් කරණ කොට ගෙන ලං විස නො තැක්කා වූ මාගේ ශිෂ්‍ය වූ ඇතැම්හු සිරිමය සක්මන් කිරීම ය යන ඉරියව් දෙකින් යුක්තයෝ ය. ඇතැම්හු හිදිමුඛයට පමණක් ඇත්තෝ ය. ඵසේ ම ඇතැම්හු ස්වයං පතිත ඵල අනුභව කරන්නෝ වෙති.

195. මොහු ස්වසතුනට හිඟවත් වූවාහු මෙවු විහරණ ඇත්තාහු ය. සියල්ලෝ ම තමා හුවා නො දක්වන්නෝ ය. කිසිවෙකු හෙළා දක්නෝ ද නො වෙති.

196. සිහරජකු මෙන් නිර්හිත වූවෝ ඇත්තරජකු මෙන් බලවත් වූවෝ ව්‍යාසුයකු මෙන් ලං විස නො තැක්කෝ මාගේ සම්පයට පැමිණෙත්.

197. විජ්ජාඛරා දෙවතා ව නාගාගකඛබරකකසා,
කුමනණ්ඩා දනවා ගරුලා උපජීවනති තං සරං.
198. තෙ ජවාබ්බාසිහරිතා¹ අජ්ඣතතරවාසනා²,
අනතලිකඛවරා සබ්බෙ උපජීවනති තං සරං.
199. සද්දනුච්ඡිකා එතෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං සගාරවා,
වතුබ්බිසසහසානං බිජිතසඤ්ඤා³ න විජ්ජති.
200. පාදෙ පාදං නිකක්ඛන්තා අසසදා සුසංවුතා,
උපසංකමම සබ්බෙ'ව සිරසා වන්දෙරෙ මමං.
201. තෙහි සසොහි පරිවුතො සන්තොහි ව තපස්සිහි,
වසාමි අස්සමෙ තත්ථ ක්කාපි ක්කානරතො අහං.
202. ඉසිතං ඩිලගඤ්ඤන පුප්ඵගඤ්ඤන චූතං,
එලිතං එලගඤ්ඤන ගඤ්ඤනො තොති අස්සමො.
203. රතතිඤ්ඤි වං න ජානාමි අරතී මෙ න විජ්ජති,
සකෙ සිසෙස ඔවදන්තො භියෙසා හාසං ලභාම'හං.
204. පුප්ඵානං පුප්ඵමානානං එලානඤ්ඤ ව්ජච්චනං
දිබ්බා ගකා පමාසනති සොභස්සනා මම'ස්සමං.
205. සමාඨිමනා වුට්ඨතිකා ආනාපී නිපකො අහං,
බාරිතාරං ගතෙතාන වනං අපේකාගතිං තදා.
206. උප්පාතෙ සුපිතෙ වාපි ලකඛණේසු සුසිකඛිතො,
පචන්තමානං⁴ මනනපදං ධාරයාමි අහං තදා.⁵
207. අගොමදස්සි භගවා ලොකජෙට්ඨා නරාසභො,
විවෙකකාමො සමුද්දො හිමවන්තමුපාගමි.
208. අපේකාගතෙතා හිමවන්තා අගො කාරුණිකො මුනි,
පලලඛනං ආභුජ්ඣාන නිසීදි පුරිසුත්තමො.
209. තත්ථ'දුසාසිං⁶ සමුද්ධං සප්පභාසං මනෝරමං,
ඉන්ද්වරං'ව ජලිතං ආදිත්තං'ව හුතාසනං.
210. ජලන්තං දීපරුකකං'ව විජ්ජුං'ව ගගනෙ⁷ යථා,
සුචුලිං සාලරාජා ව අදදසං ලොකනායකං.
211. අයං නාගො මහාවීරො දුකඛස්ස'න්තකරො මුනි,
ඉමං දස්සනමාගමම සබ්බදුකකා⁸ පමුච්චරෙ.
212. දිස්වාන'හං දෙවදෙවං ලකඛණං උපධාරයිං,
බුද්ධො හු බො න වා බුද්ධො හන්ද පස්සාමි⁹ වකඛුමං.

1. -හරිතා. PTS පේ. 2. වාසිනො ම. PTS. සෙ.

3. බින්න සද්ද. PTS. 4. වන්තමානං. ම සෙ. 5. සද්ද. ම. සෙ.

6. තමදුසාහං. පේ ම. සෙ. 7. විජ්ජුතංගගනෙ. පේ විජ්ජු.වබ්බසනෙ. PTS

8. සබ්බෙ දුකකා. PTS 9. තං තමස්සාමි. පේ.

197. විදුධිරයෝ ද, දෙවතාවෝ ද, නාග ගක්ඛී රාක්ෂස කුමාරාණං
අසුර ගුරුථ යන මොහු ද ඒ විල ඇසුරෙන් වෙසෙති.

198. ජලා හා නවුසපිරිකරකැති බර උසුලන්නා වූ අදුන්දිවසම්
පොරවා ගත් ආකාශවාදී වූ සියලුම සෘෂිහු ඒ විල ඇසුරෙන් වෙසෙති.

199. නැවතල්ලි මනා පැළැඳුම් ඇති ඔහු ඔවුනොවුනට ගොරව
සතින වූවාහු ය. සුවිසිදාසයන් වූ ඔවුන්ගේ කිසිසිලි ශබ්දයකුදු නැත.

200. විශවරින් පිසවර නමන්නාහු නිශ්ශබ්දව මනා සංවරයෙන්
යුත් ව සියල්ලෝ ම මා වෙත එළඹ හිස නමා වදිත්.

201. ශාන්ත වූ තපොගුණ ඇති ඒ සිසුන් විසින් පිරිවරණ ලද
මම ඒ අසපුරෙහි ධ්‍යාන කරණ සුලු ව ධ්‍යානයෙහි ඇලුනෙමි වෙසෙමි.

202. සෘෂිත්ගේ සිල්සුවදින් ද මල්සුවදින් ද යන මේ උභය
සුගන්ධයෙන් නා ගස්වල පල සුවදින් ද අසවූව සුවදවත් වේ.

203. රු දාවල් මනා දැනිමි. මාගේ සිත්හි කුසල් දහමිහි නො ඇලීමක්
නැත. සිය සිසුනට අවවාද කරන්නා වූ මම වැඩියක් ම ප්‍රීතිය ලබමි.

204. පිපෙනන්නා වූ මල්වල ද පැසෙනන්නා වූ ගෙඩිවල ද දිව්‍යමය වූ
සුගන්ධයෝ මාගේ අසවූව කොබවමින් හමත්.

205. එකල්හි මම සමාධියෙන් නැගිට කෙලෙස් තවන විධිස
ඇත්තේ සප්‍රාඥ වූයේ නවුසපිරිකරකද ගෙණ වනයට පිවිසියෙමි.

206. උභයානශාස්ත්‍රයෙහි ද සම්පන්නශාස්ත්‍රයෙහිද ලක්ෂණශාස්ත්‍රයෙහි ද
මෑනවින් හික්මුනේ දඹදිව පවත්නා මනත්‍රපද ද දරමි.

207. ලොකපෝෂ්‍ය වූ ද තරශ්‍රණ්‍ය වූ ද සියල්ල දත්තා වූ
අනාමමදග්ගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවෙක සැප කැමති සේක් හිමවනට
එළඹි සේක.

208. පුරුෂොත්තම වූ ශ්‍රණ්‍ය වූ භාරුණික වූ බුදුරජානන් වහන්සේ
හිමවනට පිවිස. පලත බැඳ වැඩහුන් සේක.

209. දිලියෙන මහනෙල්මලක් මෙන් ද ආලෝකවත් ගින්නක් මෙන් ද
මහතර ප්‍රභා සතින වූ බුදුරජානන් වහන්සේ එහි දී දිවිමි.

210. දිලියෙන පහන් රුකක් මෙන් ද, අභසෙහි විදුලිය මෙන් ද
මනා ව පිපී ගිය සල්ලැකක් මෙන් ද බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

211. මේ “අග” සංඛ්‍යාත පමි නැති මනාවීර වූ දුක් කෙළවර
කරන්නා වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ය. මේ දශීනිය ලැබ සියල්ලෝ දුකින්
මිදෙත්.

212. මම දෙවියනට දෙවි වූ උන්වහන්සේ දෑක “බුදු කෙනෙක් ඥා!
බුදු කෙනෙක් නොවෙත් ඥා” යි ලක්ෂණ පරික්ෂා කෙලෙමි. “ඒකාන්තයෙන්
පසැස් ඇති උතුමෙකු” යි දකිමි.

213. සහසාරානි වක්කානි දිස්සන්ති චරණ්ණතමෙ,
ලක්ඛණානි'ස්ස දිස්වාන නිට්ඨං ගච්ඨං තථාගතෙ.
214. සමමජ්ඣනිං ගතෙතාන සමමජ්ඣාන'හං තදා,
අථ¹ පුපෙථ සමානෙතා බුද්ධිසෙට්ඨං අපුප්පිං.
215. පුප්පිතාන සමබුද්ධං ඔසතිණණමනාසවං,
ඵකංසං අජිනං කතා නමසසිං ලොකනායකං.
216. යෙන ඤාණෙන සමබුද්ධො විහරිත්ථ² අනාසවො,
නං ඤාණං කිත්තසිස්සාමි සුණාථ මම තාසතො.
217. සමුඤ්ඤාමං ලොකං සයමනු අමිතොදය,
තථ දස්සනමාගමම කාඛාසොනං තරනති තෙ.
218. තුවං සත්ථා ච කෙනු ච ධර්මා යුපො ච පාණීනං,
පරායණො පතිට්ඨා ච දීපො ච දිපද්වතතමො.
219. සක්කා සමුදෙද උදකං³ පපෙතුං ආලුහතෙන වා,
න තෙව තථ සබ්බඤ්ඤා ඤාණං සක්කා පමෙතවෙ.
220. ධරෙතුං පඨවිං සක්කා ධරෙතා තුලමණ්ඩලෙ,
න තෙව තථ සබ්බඤ්ඤා ඤාණං සක්කා ධරෙතවෙ.
221. ආකාසං මිනිතුං සක්කා රජ්ජයා අඛ්ඤාලෙන වා,
න තෙව තථ සබ්බඤ්ඤා ඤාණං සක්කා පමෙතවෙ.
222. මහාසමුදෙද උදකං පඨවිං වා'බ්ලං ජනෙ⁴,
බුද්ධිඤාණං උපාදය උපමාතො⁵ න යුජ්ජරෙ.
223. සදෙවකස්ස ලොකස්ස විතතං යෙසං⁶ පවත්නති,
අනෙතාජාලිකතා⁷ එතෙ තථ ඤාණමහි වක්ඛම.
224. යෙන ඤාණෙන පතෙතාසි කෙවලං බොධිමුත්තමං,
තෙන ඤාණෙන සබ්බඤ්ඤා මද්දසි පරතිජීයෙ.
225. ඉමා ගාථා ඵවිත්තා⁸ සුරුච්ඡි නාම තාපසො,
අජිනං පත්ථරිත්තාන පඨවියං නිසීදි සො.
226. චුල්ලාසිතිසහස්සානි අර්කොගාලොකා මහණණ්ණවෙ,
අවමුග්ගතො තාවදෙව ගිරිරාජා පවුච්චති.

1 අට්ඨ PTS යස.

2 චතරෙති ම. චතරති. PTS.

3. සමුදෙද උදකං සක්කා. පෙ. 4. පඨවි වා'බ්ලං ජනෙ PTS. පඨවි අබ්ලා ජනෙ ම.

5 උපමා. පන. PTS

6 යෙසං. යස

7 අනෙතාජාලකා PTS අ

8. පවිත්තා PTS

213. උතුම් ශ්‍රී පාදයෙහි දහසක් දූව් ඇති චක්‍ර ලක්ෂණයෝ පෙනෙත්. උන්වහන්සේගේ මහාපුරුෂලක්ෂණ දක තථාගත බැව්හි නිශ්චයට පැමිණියෙමි.

214. එකල්හි මම මුක්ත ගෙන හැමද මල් ගෙනවුත් බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ පිළිමි.

215. චතුරොස්සත් තරණය කලා වූ ආශ්‍රව රහිත වූ සම්මා සම්බුදු රජානන් වහන්සේ පුද අලුත්දිවසම් එකස් කොට ලොකනායක වූ තථාගතයන් වහන්සේට නමස්කාර කෙළෙමි.

216. ආශ්‍රව රහිත වූ බුදුරජානන් වහන්සේ යම් සද්දණයකින් යුක්ත ව පැවිසිසු සේන් නම්, ඒ සද්දණය කියන්නෙමි. කියන්නා වූ මාගේ ඒ වචනය අසවු.

217. අම්බෝදය වූ ගෙවත් අපමණ වූ දියුණුව ඇති බුදුරජානන් වහන්ස, මේ ලොකවාසී සත්ත්වයා නොලැබ මැනව. ඔවුහු ඔබවහන්සේගේ දර්ශනය නිසා සැකය නැමැති සැබව්‍යතර තරණය හෙරෙත්.

218. ඔබවහන්සේ ලොකයාට ශාස්තෘ වනසේක. උතුම්බැවින් ජයකොඩිය ද වනසේක. (ප්‍රකටාභියෙන්) යවජය ද වනසේක. (යාග) ඝනමහය ද වනසේක. උතුම් වූ පිහිට ද වනසේක. මොහුර නසන ප්‍රදීපය ද වනසේක. දෙසා ඇතියන්ට උතුම් ද වනසේක.

219. සමුදුරෙහි ජලය නැළියකින් හෝ මිනුමට හැකි වුව ද ඔබ වහන්සේගේ සම්මතභාෂනය මිනුමට නො හැක්කේ මැයි.

220. පොළොව කරාදිතවූවක තබා දරනු හැකි වුව ද ඔබ වහන්සේගේ සම්මතභාෂනය දරන්නට නො හැක්කේ මැයි.

221. අහස රැහැනකින් හෝ අගලෙන් හෝ මිනිය හැකි වුව ද ඔබවහන්සේගේ සම්මතභාෂනය පමණ කරුණු නො හැක්කේ මැයි.

222. බුද්ධභාෂනය හෙම මහසමුදුරෙහි අපමණ වූ ජලය ද, අපමණ වූ මහ පොළොව ද, ඉන්මවා යයි. බුදු නැණ හා සම් කරන්නට උපමාවශයෙන් (කිසිවක්) නො යෙදේ.

223. පසැස ඇතියානන් වහන්ස, දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි යම් පමණ සත්වයෙකුගෙන් පිළිබඳ ව සිත පවති නම් එපමණ වූ මේ සත්ව සමූහයා ඔබ වහන්සේගේ ග්‍රවණ නැති දූලෙහි ඇතුළට පිවිසියානු වෙති.

224. සම්මතභාෂා වහන්ස, ඔබ වහන්සේ යම් ග්‍රවණක් කරණ කොට ගෙන බුදු උතුම් වූ සම්මතභාෂාවෙහි පැමිණියානු ද එම සද්දණය කරණ කොට ගෙන අන්‍ය නිවිකයන් මගින්තෙහි ය.

225. ඒ 'සුරැව්' නම් නවුස් හෙමේ * මෙම ගාථාවන්ගෙන් (උන්වහන්සේට) සතුති කොට පොලොවෙහි අලුත්දිවසම් ඵලා හිඳ ගත්තේ ය.

226. මොරු පමිතරාජයා මහසමුදුරෙහි යොදුන් අසුසාරදහසක් ඇතුළට බැසගත්තේ එපමණ ම (යොදුන් අසුසාරදහසක්) සමුදුරෙන් උඩට නැග ඇත්තේ ය යි කියනු ලැබේ.

* සෙසු අවුච්චත්ත සරද නවුස්සයි දක්වා ඇත.

227. තාව අවුග්ගතො තෙරු ආයතො වින්තො ච සො,
චුණ්ණිතො අණුතෙදෙන කොට්ඨකසකස්සො¹
228. ලකෙකි යපියමානමහි පරිකකයමගච්ඡථ,
න කෙව තව සබ්බඤ්ඤා ඤාණං සකකා පමෙතවෙ².
229. සුමුමච්ඡකෙන ජාලෙන උදකං යො පරිකකිපෙ,
යෙ කෙවි උදකෙ පාණං අනෙතාජාලිතා සිසුං.
230. නපෙච හි මහාවීර යෙ කෙවි පුපු නිඤ්ඤා,
දිට්ඨිගහනපකකනා³ පරමාසෙන මොතිතා.
231. තව සුදොධන ඤාණෙන අනාවරණදසිනා,
අනෙතාජාලිතා⁴ ඒතෙ ඤාණං තෙ නාතිවහ්නෙර.
232. භගවා නමහි සමයෙ අනොමදසසි මහායසො,
වුට්ඨතිනා සමාධිමා දිසං ඔලොකසි ජනො.
233. අනොමදසසිමුනිතො නිසතො නාම ඝාවකො,
පරිවුතො සතසකස්සෙති සනාචිතොති තාදිති.
234. ඕණාසවෙහි සුදොධි ජලභිඤ්ඤාති ක්කාසිති⁵,
චිත්තමඤ්ඤාය බුද්ධස්ස උපෙසි⁶ ලොකනායකං.
235. අනාලිකෙකි සිතා තත් පදකකිණමකංසු තෙ,
නමස්සනා පඤ්ඤාලිකා ඔහරු බුද්ධසන්නිකෙ.
236. අනොමදසසි භගවා ලොකපෙට්ඨා නරාසතො,
භික්ඛුසමෙස⁷ නිසිදිනා සිතං පාතුහරි ජනො.
237. මරුගො නාමුප්ඨාකො සබ්බඤ්ඤාය පතෙසිතො⁸,
එකංසං චිවරං කචා අපුච්ඡ ලොකනායකං.
238. “කො නු බො භගවා තෙතු සිතකමමස්ස සඤ්ඤානො?
ත හි බුද්ධා අතෙතු හි සිතං පාතුකරොත්ති තෙ.”
239. අනොමදසසි භගවා ලොකපෙට්ඨා නරාසතො,
සමසමපෙකි⁹ නිසිදිනා ඉමං ගාථමනාසථ.
240. ‘යො මං පුපෙථන පුපෙසි ඤාණඤ්ඤාති අනුත්ථි,
තමහං කිත්තසිස්සාඤ්ඤා සුණාථ මම භාසතො.’
241. බුද්ධස්ස ගිරමඤ්ඤාය සමෙක දෙවා සමාගතා,
සද්ධිමම සොතුකාමා තෙ සබ්බුද්ධං උපසංඝාමු.

1. සතසසියො ම. PTS 2. බසෙන වෙ පෙ 3. පකකඤ් ම. පෙ. PTS.

4. ජාලිකා. ම. 5. තාදිති. PTS. 6. උපෙති. පෙ.

7. භික්ඛුසමෙකි. පෙ. 8. අනොමදසසි සඤ්ඤානො. ම. පෙ. පස.

9. භික්ඛුසමෙකි. පෙ. පස

227. දිගුපුළුල්ලුදු ඵලමණ ම උඩට නැගුනු මේරුපථිතය කෙළලක්ක
ගණතින් අණ්ණපෙදයෙන් සුණ්ණ කරණ ලද්දේ-

228. (එම අණ්ණ) ලත් (=අලගු) තබන කල්හි දුක්ඛය චිතට පැමිණියහ.
ඔබ වහන්සේගේ සමීඤ්ඤාභාවය ප්‍රමාණ කරන්නට නො හැක්කේ මැ යි.

229. යමෙක් සියුම් ඇස් (=සිදුරු) ඇති දැලකින් දිය වට කරන්නේ ද,
ඵලට ජලයෙහි යම් කිසි ප්‍රාණී කෙනෙක් වෙත් නම්, (ඔහු) එම දැල
තුළට වදින්නාහු ය.

230. පනාමිරයන් වහන්ස, එසේ ම යම් කිසි පාඨග්ජන නිව්ඤ
කෙනෙක් දෙසැට මිසිදිලි නමැති දැලට පිවිසියාහු දෘශ්ටිපරමභිතයෙන්
මුළා වූවාහු වෙද්ද.

231. ආවරණයක් නැති ව දක්නාසුලු වූ පිරිසිදු නුවණින්
තෙල නිව්ඤයෝ ඔබ වහන්සේගේ නුවණ දැල තුළට පිවිසවන ලදහ.
ඔවුහු ඔබ නැණ නො ඉක්මවත්.

232. පස්මාරුන් දිනූ පනා යශ්‍ය ඇති අනවමදර්ශී නම් භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ එසවයෙහි සමාධියෙන් නැගිට දිශාවලොකනය කළසේක.

233-234. අනවමදර්ශී නම් බුදුරජානන් වහන්සේගේ නිසග
නම් ශ්‍රාවක තෙමේ සන්තිසිද්ධු සිත් ඇති (අටලෝ දහමිනි නො සැලෙන)
තාදිගුණ සුත් ශුද්ධ වූ භවිතීඥ ඇති ධ්‍යාන කරණ සුලු වූ ලක්ඛණන්
රතතුන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සිත දැන ඒ
ලොකනයකයන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය

235. එහි අගසෙහි සිටියා වූ උන්වහන්සේලා (බුදුරජානන් වහන්සේ)
ප්‍රදක්ඛණා කළාහු ය. බද්දිලි ඇති ව නමදිමින් සමීඤයන් වහන්සේ
වෙතට බැස්සාහු ය.

236. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරජ්‍යෙෂ්ඨ වූ පස්මාරුන් දිනූවා වූ අනවමදර්ශී
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ඛු-සංඝා අතර වැඩහිඳ සිතා පහල කළසේක.

237. මහර්මී වූ සමීඤයන් වහන්සේගේ 'වරුණ' නම් උපසාධක
තෙමේ සිවුර එකස කොට ගෙන ලොකනයක වූ බුදුරජානන් වහන්සේ-
ගෙන් මෙසේ විචාළේ ය:-

238. 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ශාස්තෘ වූ ඔබ වහන්සේගේ සිතා පහල
කිරීමට හේතුව තුමක් ද? ඒ සමීඤ බුදුවරයෝ කරුණු රහිත ව සිතා පහල
නො කරති.'

239. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරජ්‍යෙෂ්ඨ වූ අනවමදර්ශී භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ සංඝයා මැද හිඳ මෙ ම ගාථාව වදාළසේක:-

240. 'යම් තවුසෙක් තෙම මා මිලින් පිදි ද, මාගේ (සමීඤයා) ඥානයට
නැවත නැවත සතුහි කෙළේ ද, ඒ තවුසා (කවරෙක් දැයි) මම නොටට
පැහැදිලි කරන්නෙමි. පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.'

241. බුදුරජානන් වහන්සේගේ වචනය දැන සියලු දෙවියෝ එක් වූහ.
සභමිය අසනු කැමැත්තා වූ ඔහු බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත
එළඹියාහු ය.

242. දසසු¹ ලොකධාතුසු දෙවතා යා² මහිඤ්ඤා,
සඤ්චමං සොතුකාමා නා සමුද්ධං උපසඤ්ඤාමු.
243. “කඤ්ඤා අසා රථා පනති සෙනා ව චතුරඤ්ඤා,
පරිවාරෙසානති’මං³ නිවං බුද්ධසුඡායිදං ඵලං.
244. සමඤ්ඤාසසකසානි හෙරියො සමලඤ්ඤා,
උපට්ඨසානති’මං⁴ නිවං බුද්ධසුඡායිදං ඵලං.
245. සොලඤ්ඤාසසකසානි නාරියො සමලඤ්ඤා,
විචිතතවජාභරණා ආමුතතමණිකුණකලා.
246. අලාරපමා හසුලා⁵ සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමා,
පරිවාරෙසානති’මං³ නිවං බුද්ධසුඡායිදං ඵලං.
247. කප්පසතසකසානි දෙවලොකෙ රමිසානි,
සහසාකකතනුං චක්කවතති රාජා රටෙඨ භවිසානි.
248. සහසාකකතනුං දෙවියො දෙවරජං කරිසානි,
පදෙසරජං විපුලං ගණනානො අසංඛිඛියං.
249. පච්ඡිමහවෙ සමපනො⁶ මනුසානං ගමිසානි,
බ්‍රාහ්මණී ‘සායො’ නාම ධාරිසානි කුච්ඡනා.
250. මාතුසා නාමගොගොගන පඤ්ඤාසසකසානා⁷ නරො,
සායොනො ‘නි නාමෙන නිකපඤ්ඤා භවිසානි.
251. අසිතිකොට්ඨි⁷ ජනෙඤ්ඤා පබ්බජිසානා⁸ කිඤ්ඤානො,
ගවෙසනො සනතිපදං චරිසානි මහිං ඉමං.
252. අපරිමෙයො⁸ ඉතො කප්ප ඔක්කාකාලසමභවො,
ගොතමො නාම ගොතෙන සත්ථා ලොකෙ භවිසානි.
253. නසා ධම්මසු දායාදො ඔරසො ධම්මනිමිතො,
සායොනො ‘නි නාමෙන හෙසානි අගගසාවකො.
254. අයං භාගිරප්පි⁹ගඛො හිමවනො පභාවිතා,
මහාසමුද්දමසොති නප්පයනති මහොදධිං.
255. තථෙවා ‘යං සාරිපුතො සකො තිසු¹⁰ විසාරදො,
පඤ්ඤාය පාරමිං ගනාමා නප්පසිසානි පාණිනො.
256. හිමවනං උපාදාය සාගරඤ්ඤා මහොදධිං,
ඵත්තනරෙ යං පුලිතං ගණනානො අසංඛිඛියං.
257. තමිසි සකකා අසෙසෙන සඤ්ඤානුං ගණනා යථා,
න තෙව සාරිපුතසා පඤ්ඤායනො භවිසානි.

1. සඤ්ඤා. පෙ. 2. දෙවතායා. මු. අ. 3. පරිවාරෙකති න. P T S.
4. න. P T S. 5. හසුලා. P T S. 6. පච්ඡිමෙ භවසමපනො. ම. පෙ.
7. කොට්. ම. පෙ 8. අපරිමෙය. ම. 9. භාගිරප්පි. ම. P T S.
10. සාකො තිසු. ම. පෙ. අ.

242. දසදහස්සක්වල මහර්ඬි ඇති යම් දෙවතාවෝ වෙත ද, ඔහු සඬාමය අසනු කැමැත්තානු බුද්ධජාතන් වහන්සේ වෙත ඵලසොනු ය.

243. ඇත්, අස්, රස, පාඛල යන සිවුරන සෙනහ නිතර මොහු පිරවරාගන්නානු ය. බුද්ධජාතෙහි මේ ඵලය සි.

244. සැට දහසක් නුය්ඤ්ඤාද අලංකාර කළ හෙරිහු ද, මොහුට නිතර (පැසීමෙන්) උවටැන් කරන්නානු ය. මෙය බුද්ධජාතෙහි ඵලය සි.

245-246. මැනවින් අලංකාර කරනලද විසිතුරු අඛරණ ඇත්තා වූ ඵල්බනලද මණ්ණිකොඬාල් ඇත්තා වූ දිග ඇසිපිතාටු ඇත්තා වූ සිතා සහිත වූ මනා වූ ශරීරාවයට ඇති සිහින් කට්භුදෙශ ඇති සොළොස් දහසක් යැවුනු නිරතුරු ව ම මොහු පිරවරන්නානු ය. බුද්ධජාතෙහි මේ විපාකය සි.

247. කලාප ලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දෙවල්ලෙහි සිත් අලවා වසන්නේ ය. දහස්වරක් රටෙහි සක්විති රජවන්නේ ය.

248. ශක්‍රදෙවෙයු ව දහස්වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. (කරන්නා වූ) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් විසින් අපමණ ය.

249. අනම්ම (රහස් වන) නවය පැළණිකල්හි මිනිසත්ඛවට පැමිණෙන්නේ ය. “ශාරී” නම් බැමණියගේ කුසින් දරන්නී ය.

250. මේ නැතැත්තෙ මවගේ නාමගොත්‍රයෙන් ප්‍රකට වන්නේ ය. නාමයෙන් ශාරීපුත්‍ර නම් වූ තික්ෂණප්‍රඥ ඇත්තෙක් වන්නේ ය.

251. අසුකෙලක් (ධනය) හැරදමා අනිඤ්ඤාත (=ධනය නැත්තෙක්) ව පැවිදි වන්නේ ය. මොක්ෂපදය සොයමින් මේ උච්චියෙහි ගැසිරෙන්නේ ය.

252. මෙයින් ඵකාසභ්‍ය කලාපලක්ෂයක් මතුයෙහි ‘ධක්ඛාන’ කුලයෙහි උපදින ගොත්‍රයෙන් ‘ශෛතම්’ නම් වූ ශාක්‍යාන් වහන්සේ ලොකයෙහි පහළ වන සේක.

253. උත්චගන්සෙගේ ධර්මය දායාද්‍යකොට ඇති ඔරස බුද්ධපුත්‍ර වූ ධර්මයෙන් ම මවාළුවාක් වැනි වූ නමින් ශාරීපුත්‍ර නම් වූ අග්‍රශ්‍රාවක යෙක් වන්නේ ය.

254. හිමවනින් පටන් ගත් මේ ‘හාගිරි’ ගඟනා තොමෝ මහ සමුද්‍ර පුරවමින් සයුරට පැමිණෙන්නී ය.

255. ඵසෙ ම මේ ශාරීපුත්‍රතෙමේ සාධකය (කුලපරපරාවෙහි පවත්නා වූ) ත්‍රිවෙදයෙහි විහාරද වූයේ ප්‍රඥවෙන් ශ්‍රාවකපාරමිඤ්ඤාතයෙහි තෙරට ගොස් (සියලු) සත්තවයන් සන්නාමණය කරන්නේ ය.

256. හිමාලයපථිතයෙහි පටන් මහා ජලසකකය දරන්නා වූ සයුර තෙක් මේ අතරෙහි යම් පමණ වැලිඊසක් ඇද්ද, ඵ ද ගණන් වසයෙන් අසඬා මේ.

257. ඵ වැලිඊස ද සම්පුර්ණයෙන් ගිණිමෙන් මෙ පමණ යයි ප්‍රමාණ කරන්නට හැකි වන්නේ නුමුදු ශාරීපුත්‍රසම්මුඛයන් වහන්සේගේ ප්‍රඥවෙහි කෙළවරක් නො වන්නේ ය.

258. ලකෙඛ ධ්වස්මානමභි ඩියෙ ගඛාය චාලුකා,
න තෙච්ච සාරිපුත්තස්ස පඤ්ඤාය'නොනා හවිස්සති.*
259. මහාසමුදෙද උභිසො ගණනානො අසඬ්ඛියා,
තථෙච්ච සාරිපුත්තස්ස පඤ්ඤාය'නොනා න හෙස්සති.
260. ආරාධසිච්චා සමබ්බුඤ්ඤාං ගොතමං සත්තපුඤ්ඤාං,
පඤ්ඤාය පාරමිං ගතච්චා හෙස්සති අග්ගසාවකො
261. පචතතිතං ධම්මවකකං සත්තපුත්තෙන තාදිනා,
අනුචතෙනස්සති සමමා¹ චස්සෙනො² ධම්මවුට්ඨියො
262. සබ්බමෙතා අභිඤ්ඤාය ගොතමො සත්තපුඤ්ඤාං,
භික්ඛුසබ්බෙ නිසීදිච්චා අග්ගට්ඨානෙ ධ්වපෙස්සති.
263. අනො මෙ සුකතං කමමං අනොච්ඤස්සිස්ස සඤ්ඤානා,
යස්සා'හං කාරං කච්චාන සබ්බා පාරමිං ගතො.
264. අපරිමෙය්‍යෙ කතං කමමං ඵලං දස්සෙහි මෙ ඉධ,
සුමුත්තො සරවෙගොච කිලෙසෙ ක්කාපසිං අහං.
265. අසඬ්ඛිතං ගවෙසනො නිබ්බාණං අචලං පදං,
විචිතං නිත්තියෙ සබ්බෙ තදා'හං සංසරිං භවෙ.
266. යථාපි ව්‍යාධිනො පොසො පරිසෙසෙය්‍ය ඔසධං,
විචිතෙය්‍ය වතං³ සබ්බං ව්‍යාධිනො පරිමුත්තියා.
267. අසඬ්ඛිතං ගවෙසනො නිබ්බාණං අමතං පදං,
අබ්බාතිණ්ණං⁴ පඤ්ඤායං පබ්බජං ඉසිපබ්බජං.
268. ජට්ඨානාරෙන හරිතො අජ්ඣුත්තරතිවාසනො⁵
අභිඤ්ඤාපාරමිං ගතච්චා බ්‍රහ්මලොකං අගච්ඡ'හං.
269. නත්ථි බාහිරකෙ⁶ සුද්ධි ධ්වපච්චා ජනසාසනං,
යෙ කෙවි බුද්ධිමා සත්තො සුඤ්ඤානි ජනසාසනෙ.
270. අත්තකාරමයං⁷ ඵතං නසිදං ඉතිභිතිහං,⁸
අසඬ්ඛිතං ගවෙසනො කුත්ථං සඤ්ඤං අහං.

1. අනුචතතිස්සති සදධම්මං. ම. පෙ. 2. වස්සෙනො, ම. පෙ. PTS. සෙ.
3. ධතං ම. පෙ. 4. අව්‍යාතිණ්ණං. PTS. 5. නිවාසන. ම. PTS. සෙ.
6. බාහිරකෙ. පෙ. 7. අත්තකාරමං මම. PTS සෙ.
8. ඉතිහං තදා. PTS සෙ.

258. අලඟු නාන කල්හිදු ගඬගා නම් නදියෙහි වැලි අවසන් වන්නේ ය. ශාරිපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේගේ ප්‍රඥවෙහි කෙළවරක් නො වන්නේ මැ යි.

259. පහසසුරෙහි රළ ගණන් වශයෙන් මෙපමණයයි සංඝ්‍යා කළ හැකි නො වේ. එසේ ව ශාරිපුත්‍රසථවිරයන් වහන්සේගේ ප්‍රඥවෙහි කෙළවරක් නො වන්නේ ය.

260. ශාන්තකුල ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතම සම්මා සම්බුදුරජානන් වහන්සේ සතුටු කොට ප්‍රඥවෙන් ශ්‍රාවක පාරමිඥනයෙහි තෙරට ගොස අග්‍රයාවක යෙක් වන්නේ ය.

261. නාදිදාණ ඇති (=අටලොද දනමිති නො සැලෙන) (සම්ඥ වූ) ශාන්තපුත්‍රයන් වහන්සේ විසින් පවත්වන ලද ධර්මක්‍රිය දනම්මැසි වස්තුවන් මැනවින් ඒ අනු ව පවත්වන්නේ ය.

262. ශාන්තකුලශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතමබුදුරජානන් වහන්සේ මේ සියල්ල වෙසෙසින් නුවණින් දැන නික්‍රිය සංඝා චර්යායෙහි හිඳ අග්‍රසාධනයෙහි නම්වන්නේ ය.

263. “අනවමදර්ශි” බුදුරජානන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි මා විසින් පුණ්‍යකම්පක් මැනවින් කරණ ලදි. ආශාවියෙකි. යම් ඒ අනවමදර්ශි නම් බුදුවරයෙක් වී ද, උන්වහන්සේ විෂයයෙහි එකි පුණ්‍යසමාරාය කොට සකලගුණසමූහයෙහි පරතෙරට ගියේ වෙමි.

264. අපමණ කලක් මුළුල්ලෙහි මා විසින් කරණ ලද කුශලකම් ඵලය මේ පශ්චිමානවභාවයෙහි දී දැක්වී ය. දක්‍ෂ දුටුවායෙකු විදි ගියෙහි වෙගය මෙන් සුඡිද්‍රනෙමි. මම කෙලෙස් දූෂිමි.

265. තෙතුප්‍රත්‍යයයන්ගෙන් සකස් නො වූ නිශචල වූ නිමාණපදය සොයන්නෙමි සියලු නිමිත්තයන් පරික්‍ෂා කරන්නෙමි ඵකල්හි මම තවයෙහි සැරිසැරිමි.

266. ලෙඩකින් පෙළෙන්නා වූ පුරුෂයෙක් තෙම ලෙඩින් මිදීම පිණිස ඖෂධයක් සොයන්නේ යම්සේ සියලු වනය පරික්‍ෂා කරන්නේ ද,

267. (එසේ) අසංසකාන වූ අමෘතපදය වූ නිමාණය සොයන්නා වූ මම අවිච්ඡිනා ව (=නො කඩ කොට පිළිවෙලින්) පන්සියයක් අත්බැවිති සාමි ප්‍රමුඡ්‍යාවෙන් පැවිදි වීම.

268. මම නවුස් දලමඩුලුබරින් බර වූයෙමි අදන්දිවිසමින් කල උතුරුසඵ පොරවන්නෙමි අභිඤ්චානේ පරතෙරට පැමිණ බබලොවට ගියෙමි.

269. බුදුසසුනෙහි නැර ඉන් පිට සසුනක ගුඬ්ඨයක් නැත. බුද්ධිමත් වූ කිසියම් සත්‍යාකෙතෙක් වෙත් නම් ඔහු සම්ඥශාසනයෙහි දී පිරිසුදු වෙති.

270. එය (=ඒ පිරිසිදු වීම) ම විසින් කරණ ලද්දක් ව ය (= මගේ අත් දැකීමක් ව ය). ‘මෙය මෙසේ විය. මෙසේ වී ය’ යි කියන ආරාචියක් නො වේ. මව නිවණ සොයන්නෙමි වැරැදි නිමිසත්ති හැසුරුනෙමි.

271. යථා සාරඤ්ඤා පොසො කදලිං ඡේතාන ඵාලසෙ,
න තත්ථ සාරං විඤ්ඤාස සාරෙන ජිත්තකො හි සො.
272. තථෙච නික්ඛයා ලොකෙ නානාද්ධසී ඛුට්ඨතා,
අසඬ්ඛිතෙන ජිත්තා'සෙ¹ සාරෙන කදලී යථා.
273. පච්ඡමහපෙ සමපතෙන² බ්‍රහ්මබඤ්ඤා අනොස'හං,
මහාහොගං³ ඡිඬ්ඛිසිත්වා පබ්බජිං අනගාරිසං.

(පඨමහාණවාරං)

274. අජකායකො මනනධරො තිණණං වෙදනපාරගු,
බ්‍රාහ්මණො සඤ්ඤායො නාම තස්ස මුලෙ වසාමහං.
275. සාවකො තෙ මහාචීර අසසජ් නාම බ්‍රාහ්මණො,
දුරාසද්දෙ උගගතෙතො පිණ්ඩාය වරතී තදා.⁴
276. තමදදසාසිං⁵ සප්පඤ්ඤා මුනිං මොනෙ සමාහිතං,
සන්තචිතං මහානාගං සුඵුලං පදුමං යථා.
277. දිස්වා මෙ විත්තමුපපජ්ජි⁶ සුදන්තං සුඬාමානසං,
උසහං පවරං වීරං අරතා'යං භවිස්සති.
278. පාසාදිකො ඉරීයති අභිරුපො සුසංවුතො,
උත්තමෙ දමථෙ දන්තො අමතදසසී⁷ භවිස්සති.
279. යනනුනා'හං උත්තමත්ථං පුච්ඡෙය්‍යං තුට්ඨමානසං,
සො මෙ පුට්ඨො කථෙස්සති පටිපුච්ඡාම'හං තදා.
280. පිණ්ඩපාතං⁸ වරන්තස්ස පච්ඡතො අගමාස'හං,
ඔකාසං පටිමානෙනො පුච්ඡතුං අමතං පදං.
281. විජිනනරෙ⁹ අනුප්පන්නං උපගන්ත්වාන පුච්ඡ'හං,
කථං ගොතොනා'සි කිං වීර කස්ස සිස්සො'හි මාරිස?
282. සො මෙ පුට්ඨො විශාකාසි අසමහිතොච¹⁰ කෙසරි,
බුද්ධො ලොකෙ සමුප්පන්නො තස්ස සිස්සො'මග් අභුසො.
283. කිදිසං තෙ මහාචීර අනුජාන මහායස,¹¹
බුද්ධස්ස සාසනං ධම්මං? සාධු මෙ කථයස්සු හො.

1. ජිත්තාච. PTS. 2. පච්ඡමෙ හව. ම. පෙ. 3. කොවිසො සතං. PTS.

4. සදා PTS 5. තමදදසානං. ම. පෙ. තමදදසාමි. සෙ

6. විත්තිමුපපජ්ජි ම. පෙ. 7. අතොමදසසී ම. 8. පිණ්ඩවාරං. PTS.

9. විජිනනර. ම. පෙ. 10. අභිමහිතොච. පෙ. 11. මහායසො. PTS.

271. යම් සේ හර කැමැත්තා වූ පුරුෂයෙක් තෙම කෙසෙල්ගසක් කරා පලන්තෝ ද, තෙතො එහි හරයක් නො ලබන්නෝ ය. ඒ කෙසෙල්ගස හරයෙන් හිස් වූවක් ම ය.

272. එසේ ම ලෝකයෙහි නිව්‍යකයෝ ද නානාදූෂි ගත බොහෝ දෙන ද නිවණින් හිස් වූවෝ ම වෙති. හරයෙන් හිස් වූ කෙසෙල්ගස මෙනි.

273. අනන්තජාතියෙහි මම බ්‍රාහ්මණකුලයෙහි උපන්නෙක් වීම. මහත් වූ නොගසකකිය හැර අනගායනී සංඝායන සසුනෙහි පැවිදි වීම.

(පළමුවැනි බණවර සි.)

274. වෙද හදාරන්නා වූ මහාගුරු වූ ත්‍රිවේදයෙහි පරතෝරට ගිය සංක්‍රමය නම් බළුණෙක් වී ය. මම ඔහුගේ සම්පයෙහි වසමි.

275. මහාචර්යන් වහන්ස, “අසසජ්” නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම ඔබ වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෙක් වී ය. එකල්හි ලං විය නො හැක්කා වූ උග්‍ර වූ තෙජස් ඇති උන්වහන්සේ පිඩු පිණිස හැසිරෙණ සේක.

276. මැනමින් පිපි පියුමක් වැනි වූ අතිශ්‍රේෂ්ඨ වූ සන්සුන් සිත් ඇති සප්තාඥ වූ මොහු ධර්මප්‍රියයෙහි එකඟ සිත් ඇති ඒ අසසජ් සංචරියන් වහන්සේ දුටුවෙමි.

277. මනා ව දැමුනා වූ පිරිසිදු සිත් ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ වූ උත්තම වූ චීර වූ උන්වහන්සේ දැක තෙතෙම රහත් කෙනෙක් වන්නෝ ය සි මට සිහික් උපත.

278. දුටුවන් පහදවන්නෝ ඉරියවු පවත්වයි. මනා රු ඇත්තේ ය. සංවරණය කළ ඉදුරන් ඇත්තේ ය. උතුම් දමනයෙන් දැමුනෝ ය. නිවන් දක්නාසුලු වූවෙක් වන්නෝ ය.

279. මම සතුටු සිත් ඇති උන්වහන්සේගෙන් (නමන් වහන්සේ පැමිණ සිටින) උතුම් ඵලය ගැන විචාරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකි. මා විසින් විචාරණ ලද තෙතො එය කියන්නෝ ය. එහෙල්හි මම නැවත විචාරමි.

280. මම අමාත්‍යපදය ගැණ විචාරන්නට අවසරයක් බලමින් පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නා වූ උන්වහන්සේ පසුපස ගියෙමි.

281. මම විවිධ කුලට පැමිණි උන්වහන්සේ වෙත ඵලම ‘චීරයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ කිනම් ගොහු ඇති සේක් ද? නිදුකානන් වහන්ස, කවරෙකුගේ ශිෂ්‍යයෙක් වන සේක්ද’ යි විචාරෙමි.

282. ආ විසින් විචාරණලද උන්වහන්සේ කෙරෙහි සිංහයකු මෙන් නිර්භීත ව මෙසේ ප්‍රකාශ කළ සේක: බුදුරජානන් වහන්සේ ලොව පහළ වූ සේකි. ඇවැත්නි, මම උන්වහන්සේගේ ශිෂ්‍යයෙක් වෙමි.’

283. ‘අනුජාත (බුද්ධ) පුත්‍රයානෙහි, මහා යශස් ඇත්තානෙහි, මහා චීරයානෙහි, ඔබගේ ඒ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශාසනධර්මය කෙරෙහි ද? පින්වත, මට යහපත් ලෙස ශාසනය පවසනු මැනව.’

284. සො මෙ පුට්ඨො කපි¹ සබ්බං ගමහිරං නිපුණං පදං,
නණ්ණාසලලස්ස හතතාරං සබ්බද්ධකම්පනුදනං.²
285. “යෙ ධම්මා තෙතුප්පනවා තොසං තෙතුං නාථාගතො ආහ,
තොසඤ්ච යො නිරොධො, එවාංවාදී මනාසමණො”
286. සො’ හං විස්සජ්ජිතෙ පඤ්ඤා පඨමං ඵලමජ්ඣගං,
විරජො විමලො ආසිං සුඛාන ජිනසාසනං.
287. සුඛාන මුනිනො චාන්ය පසසිඨා ධම්මමුහුතමං,
පරිසොභාලාසද්ධිමෙවා ඉමං ගාථං අනාස’නං.
288. “ඵසෙ’ව ධම්මො යදි තාවදෙව පඨමඛ්‍යථා පදමසොකං,
අද්ධිං අක්කතිනං බහුකෙති³ කප්පනහුතෙති.
289. සවාහං ධම්මං ගවෙසනොතා ඤාතිරෙථ සඤ්චරං අහං,
සො මෙ අරො අනුප්පනොතා කාලො මෙ නිප්පජ්ජිතුං”.
290. තොසිතො’හං අස්සජ්ජනා පඛාන අචලං පදං,
සනායනං ගවෙසනොතා අස්සමං අගමා’සනං.
291. දුරතොච මමං දිස්වා සතායො මෙ සුසිකතිතො,
ඉරියාපථසමපනොතා⁴ ඉදං චචනමබුචි.
292. පසන්නාමුඛනෙහොතා’සි මුනිභාවොච දිස්සති
අමනාසිගතො කච්චි නිබ්බාණං අච්චුතං පදං⁵
293. සුනානුරුපො ආයාසි ආනෙඤ්ජකාරිතො විස,
දනොතාච දනාදමපෙ⁶ උපසනොතාසි බ්‍රාහ්මණ.
294. අමතං මයා අභිගතං සොකසලලපනුදනං⁷,
චම්පි තං අභිගමිති⁸ ගමිත්ම බුද්ධසන්නිකං.
295. ‘සාධු’ති සො පටිස්සුඛා⁹ සභායො මෙ සුසිකතිතො,
හරෙථනි හරෙථං ගණිතිවා උපාගමි¹⁰ නව’නතිකං.¹⁰

1. සථා. ම. 2. දකුණ-ම. පෙ. 3. බහුසි. ම.

4. අරියාපථං මම. දිස්වා. ම. පෙ. 5. දනොතාමුහුතමදමපෙ. මු. අ.

6. සලල විසොධනං පෙ. සලලවිනොදා P T S. සෙ. 7. අභිගමිති ම. P T S. සෙ

8. සාධුති පටිස්සුඛිවා. ම. පෙ. සෙ 9. උපගමම ම

10 සසුසකතිකං P T S.

284. මාවිසින් විවාරණලද තෙතෙමේ ගැඹුරු වූ සියුම් වූ තෘෂණ නැමැති හුල නැති කරන්නා වූ සියලු දුක් දුරු කරන්නා වූ අමාන පද සංඝානාන ධර්මය මෙසේ පැවැසී ය:-

285. “තෙතුවුනු වූ තෙවන් හේතුවන් නිසා ඇති වන්නා වූ යම් ඵලධර්ම කෙනෙක් ඇත් නම්, එම (ඵල) ධර්මයන්ගේ තෙතුවම් ද, තථාගතයන් වහන්සේ පදාලසේක. (එසේ ම උන්වහන්සේ) එකී තෙතුවම්යන්ගේ පැළැත්ත (=නිරෝධය) ද (තෙතුව නිරෝධයෙන් ඇති වන්නාවූ ඵලනිරෝධය ද) පදාලසේක. මහාශ්‍රමණ වූ බුදුරජානන් වහන්සේ මෙබඳු කථා ඇති සේක”.

286. එම මම ප්‍රශ්නය (මෙසේ) විසඳු කළේහි ප්‍රථමඵලයට තෙවන් සෝවාන්ඵලයට පත් වීම. එම බුද්ධානුශාසනය අසා කෙලෙස් රජය රහිත වූ නිමිල වූවෙක් වීම.

287. (අසානී) තෙරුන්ගේ චරිතය අසා උත්තම වූ ධර්මය (ආර්ය මාග්ගසූත්‍රයෙන්) දැක ආසන්නාලද බුදුසසුන් ඇත්තෙමි මෙම ගාථාව කීම:-

288. “ඉදින් මෙපමණක් වුවත් යම්ය පෙය මැ සි. ඔබ නිමාණ පදය ප්‍රතිවෙධ කෙලෙහි ය. බොහෝ වූ කල් නහුන ගණනක් අප විසින් නො දක්නාලද ම ඉක්මගිය එ නිමාණපදය ඔබ වහන්සේ ප්‍රතිවෙධ කළ සේක.

289. එම පෙය යම්ය සොයන්නෙමි කුනිඨියන්හි හැසුරුණෙමි. සෙවිය යුතු එම අර්ථය ම විසින් ලබන ලදී. මට පමා නො වන්නට කාලය වේ.”

290. මම අසානී තෙරුන් විසින් සතුටු කරණ ලද්දෙමි වෙමි. මම නිශ්පල වූ අපානපදයට (=සෝවාන් ඵලයට) පැමිණ මිත්‍රයා (=කොලික) සොයමින් අසපුටට ගියෙමි.

291. පනා ප තිත්මුනා පු පාගේ මිත්‍ර තෙමේ දුර දී ම සන්හුන් ඉරියවු වලින් යුතු වූ මා දැක පම ම වචනය කී ය:-

292. “ඔබ පහන් වූ මුත්‍රණ හා තෙත් ඇත්තේ ය. මුනිභාවය ම පෙනේ. කිප, අප්‍රාතය (=නිවණ) අපරාධය කෙළේ ද? අවසර සංඝානාන නිමාණ පදය අවබෝධ කෙළේ ද?”

293. බ්‍රාහ්මණය, උත්තම දමටයෙන් (වෘෂස්ස වෘණ්ඤ ආදියෙන්) හික්මවනලද ඇතැකු මෙන් පහන් පැහැයට සුදුසු ම එන්නේ ය. (ඔබ) සන්සිදුනේ ද?”

294. “ශාකය නැමැති හුල දුරු කරන්නා වූ (ඇඳ දමන්නා වූ) අමාන (නිවණ) මා විසින් අවබෝධ කර ගන්නාලදී. ඔබ ද එය අවබෝධ කර ගන්න. අපි බුදුරජානන් වහන්සේ සම්පයට යමු”.

295. තිත්මුනා වූ එම මාගේ යතම තෙමේ මැනවැසි පිළිවදන් දී අතින් අත ගණ ඔබවහන්සේගේ සම්පයට පැමිණියේ ය

296. උනොපි පබ්බජ්ඣාම සක්කපුත්ත තච'නතිකෙ¹,
තච සාසනමාගමම විහරාම අනාසවා.
297. කොලීතො ඉද්ධියා සෙට්ඨා අත පඤ්ඤා පාරගො,
උනොච ඵකතො හුඤ්ඤා සාසනං සොහසාමසෙ.
298. අරජසොසිතසඞ්ඛාපෙසා ඤාතිනෙථ සඤ්චරිං අතං,
තච දස්සනමාගමම සඞ්ඛාපෙසා පූරිතො මම.
299. පඨවියං පතිට්ඨාය පුප්ඵනති සමයෙ දුමා,
දිබ්බගඤ්ඤා සමපචනති නොසෙතති සබ්බපාණීනං².
300. තපොවා'තං මහාචාරි සක්කපුත්ත මහායස,
සාසනෙ තෙ පතිට්ඨාය සමයෙ'සාමි පුප්ඵිකුං.
301. විමුක්තිපුප්ඵං ඵසනෙතා තචසංසාරමොචනං,
විමුක්තිපුප්ඵලානෙන නොසෙමි සබ්බපාණීනං.
302. යාවතා බුද්ධබ්වත්තමහි ථපෙඤ්ඤාන මහාමුනිං,
පඤ්ඤා සද්දිසො නත්ති තච පුත්තස්ස චක්ඛුම.
203. සුචරිතා ච තෙ සිස්සා පරිසා ච සුභික්ඛිතා,
උත්තමෙ දමපෙ දන්නා පරිවාරෙතති තං සදා.
304. ඤාසි ඤානරතා සිරා සන්තචිත්තා සමාහිතා,
මුනි මොනෙය්‍යසමපන්නා පරිවාරෙතති තං සදා.
305. අප්පිච්ඡා නිපකා සිරා අප්පාතාරා ආලොඋපා,
ලාභාලානෙන සනතුට්ඨා පරිවාරෙතති තං සදා.
306. ආරඤ්ඤා බුතධරා ඤාසිතො ලුබ්චිචරා,
විවෙකාහිරතා සිරා පරිවාරෙතති තං සදා.
307. පටිපන්නා ඵලට්ඨා ච සෙබ්බා ඵලසමඞ්ඛිතො,
ආසිංසකා³ උත්තමත්ථං පරිවාරෙතති තං සදා.
308. සොතාපන්නා ච විමලා සකදගාමිනො ච යෙ,
අනාගාමී ච අරතා පරිවාරෙතති තං සදා.
309. සතිපට්ඨානකුසලා බොජ්ඣංගභාවනාරතා,
සාවකා තෙ බහු සබ්බෙ පරිවාරෙතති තං සදා.

1. සක්ක පුත්තස්ස සන්තිකො. පථ. 2. (ඵවා සබ්බත්ථ) 3. අසිසකා ම. පථ.

296. ශාක්‍යපුත්‍රයානන් චන්ද්‍රිකා, ඔබ්බන්දේගේ සම්පයෙහි (අම්) දෙදෙන ම පාවිදි වන්නෙමු. ඔබ්බන්දේගේ අවවාදය ලැබ ආශ්‍රිත ව වසමු.

297. කොලිකතෙමේ සාදබ්බෙත් ප්‍රභූස් ය. එම ප්‍රභූවේ පරතොර ගියෙමි. දෙදෙන ම එක් ව සසුන නොබවමු.

298. කෙළවරට නො පත් බලාපොරොත්තු ඇත්තෙමි කුතියුයන්ති තෙවන් නො යා යුතු මගෙහි හැසුරුණෙමි. ඔබ්බන්දේ දැකීම නිසා මාගේ බලාපොරොත්තුව සම්පූර්ණ විය.

299. පොළොවෙහි පිහිටා පාක්‍ෂයෝ (සුදුසු) කාලයෙහි පිටෙන්. දිව සුවඳ හමන්. සියලු ප්‍රාණීන් සතුටු කරන්.

300. මනාපිරියන් චන්ද්‍රිකා, ශාක්‍යපුත්‍රයන් චන්ද්‍රිකා, එකා යශස් ඇත්තානන් චන්ද්‍රිකා. එසේ ම ඔබ චන්ද්‍රිකාගේ සසුනෙහි පිහිටා (රහත්මග හුවණින්) පිටෙන්තට (සුදුසු) කාලය සොයමි.

301. නවසංසාරයෙන් මුදවන්නා වූ විමුක්තිය නැමැති පූජ්‍ය සොයන්නෙමි දැන් එම විමුක්තිපූජ්‍යානායකයන් සියලු සත්ත්වයන් සතුටු කරමි.

302. පසැස් ඇත්තානන් චන්ද්‍රිකා, බුද්ධිකෛත්‍යය යම් පමණ වේ නම්, ඒ සියලු හන්ති (කෝටිලක්‍ෂයක් සක්වළ) සම්මා සම්බුදුරජානන් චන්ද්‍රිකාගේ හැර ප්‍රභූවෙන් ඔබ්බන්දේගේ පුත්‍රයාට (=ශාරිපුත්‍රයන්ට) සමාන කෙනෙක් නැත.

303. ඔහුගේ ශිෂ්‍යයෝ ද සුවිනිතයෝ ය. පිරිස ද මැනවින් හික්මුවෝ ය. උතුම් ශිෂ්‍යාවෙහි දමනය වූවෝ හැම කල්හි ඔහු ඒ ශාරිපුත්‍රයන් පිරිවරන්.

304. ධ්‍යාන කරණ සුලු වූ ධ්‍යානයෙහි ඇලුනාවූ සොයන්නා වූ ශාන්ත සිත් ඇති සන්සුන් වූ නැණවන් මොන නම් වූ හුවණින් යුත් හිඤ්ඤා හැම කල්හි ඔහු පිරිවරන්.

305. දළොස් වූ ප්‍රාඥ වූ සොයන්නා වූ සාලාභාසාර ගන්නා වූ ලොල් නො වූ ලාභ දායක දෙකෙහි සප ව සතුටු වන්නා වූ හිඤ්ඤා ඔහු පිරිවරන්.

306. අරණෙහි වසන්නාවූ (=දාරණසක) ධුතාසාධාරී වූ ධ්‍යාන කරන්නා වූ රුක්‍ෂවීර්ඪාරී (=ගොරෝසු සිවුරු දරන්නා) වූ විවේක යෙහි ඇලුනා වූ සොයන්නා වූ (හිඤ්ඤා) හැමකල්හි ඔහු පිරිවරන්.

307. සිවුමගට පැමිණියෝ ද රහත්පෙලෙහි සිටියෝ ද යට තුන් පෙලෙන් යුතු වූවෝ ද යන පමි ආයුෂි හිඤ්ඤා අවදෙන නිවණ බලාපොරොත්තුවෙන් හැම කල්හි ඔහු පිරිවරන්.

308. යම්, පිරිසිදු වූ සොනාපතනිමාගිප්පයට පැමිණියෝ ද සකාද-ගාමිහු ද අනාගාමිහු ද රහත්හු ද වෙත් නම්, ඔහු හැම කල්හි ඔහු පිරිවරන්.

309. (සතර) සතිපට්ඨානසන්ති දැක් වූ ද (සත්ත) බොධ්‍යඛන නාවනාවෙහි ඇලුනාවූ ද, බොහෝ ව ඒ සියලු ශ්‍රාවකයෝ හැමකල්හි ඔහු පිරිවරන්.

310. ඉද්ධිපාදෙසු¹ කුසලා සමාධිනාවතාරතා,
සමමසාධානමනුසුතතා පරිවාරෙතනි නං සදා.
311. තෙවිජ්ජා ජලභිඤ්ඤා ව ඉද්ධියා පාරමං ගතා,
පඤ්ඤාය පාරමං පතතා පරිවාරෙතනි නං සදා.
312. එදිසා තෙ මහාවීර තව සිසාං සුසිකම්මතා,
දුරාසද උග්ගතෙජා පරිවාරෙතනි නං සදා.
313. තෙහි සිසෙසහි පරිවුතො සඤ්ඤාතෙහි තපස්සිති,
මගරාජාව² සමභිතො³ උචරාජාව සොහසි.
314. පඨවියං පතිට්ඨාය රුහනනි ධරණිරුහා,
වෙසුලලතං පාපුණනනි ඵලඤ්ඤා දස්සාසනනි තෙ.
315. පඨවිසදිසො නිමංස සක්කාපුත්තා මහායස,
සාසනෙ තෙ පතිට්ඨාය ලහනනි අමතං ඵලං.
316. සිඤ්ඤා සරස්සනි වෙච නදිසො මහානාගිකා⁴,
ගඞ්ඨා ව යමුතා වෙච සරඬු ව අපො මගි.
317. එතාසං සඤ්ඤානානා සාගරො සමපට්ඨන්ති,
ජ්ඣනනි පුරිමං නාමං සාගරොතෙව⁵ සද්ධති.
318. තපෙවිමෙ මතුබ්බණ්ණා⁶ පබ්බජනා තව⁷ නනිකෙ,
ජ්ඣනනි පුරිමං නාමං බුද්ධිපුත්තානි ඤාසරෙ.
319. යථාපි වසෙසු විමලො ගච්ඡං ආකාසධාතුසා,
සබ්බෙ තාරාගණෙ ලොකෙ ආනාස අතිරොචති.
320. තපෙච නිමාසො මහාවීර පරිවුතො දෙවමානුසෙ,
එතෙ සබ්බෙ අතිකක්මම ජලසි සබ්බදා තුවා.
321. ගමභිරෙ උට්ඨිතා උභිත වෙලං අතිවහ්නරෙ,⁸
සබ්බාව වෙලං⁹ පුසනති, සංවුණ්ණා විකිරනති නා.
322. තපෙච නිමාසා ලොකෙ නානාදිට්ඨි බහුජ්ජනා,
බම්මං වදිතුකාමා¹⁰ තෙ නාතිවහ්නනි නං මුක්තිං.
323. සවෙ ව නං පාපුණනනි පටිවාරෙති¹¹ වක්ඛුම,
තවනතිකං උපාගන්ති සඤ්ඤාණ්ණාව නවනති තෙ.
324. යථාපි උදකෙ ජාතා කුමුදා මහලක්ඛා¹² බහු,
උපලිච්ඡනති තොයෙන කදදම¹³ කලලෙන ව.
325. තපෙච බහුකා සත්තා ලොකෙ ජාතා විරුහරෙ,
අට්ඨිතා රුගදෙසෙන කදදමෙ කුමුදං යථා.
326. යථාපි පද්මං ජලජං ජලමස්සෙවි විරුහති,
න සො¹⁴ ලිමපති තොයෙන පරිසුද්ධො¹⁵ හි කෙසරි.

1 ඉද්ධිපාදෙ ව. ම. 2. ජලභිතො. පෙ 3 නාගියො. PTS.

4 මතුබ්බණ්ණා. ම. PTS. 5. අතිවහ්නති ම. PTS සෙ.

6 සබ්බා වෙලා. ම PTS පෙ 7. වදිතුකාමා ම. පෙ. ධාරිතුකාම. PTS. සෙ

8 පරිවාරෙත සෙ. 9. මද්දලනා. PTS. 10 කදදම. ම. පෙ

11. නං පෙ. 12 පරිසුද්ධං පෙ.

310. (සතර වැදූරුව) සාද්ධිපාදයන්හි දක්ෂවූවෝ ද, සමාධි භාවනාවෙහි ඇළවෙත් ද (සතර) සමයක් ප්‍රධානයෙහි යෙදවෙත් ද ඔහු හැමකල්හි පිරිවරත්.

311. ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෝ ද, පබ්බතියා ඇත්තෝ ද සාද්ධියෙන් හා ප්‍රඥාවෙන් පරතරව ගියෝ ද ඔහු හැම කල්හි පිරිවරත්.

312. මහාචාර්ය වූ බුදුරජානන් වහන්ස, මැනවින් හික්මුණා වූ ලංචිය නො හැක්කා වූ උග්‍ර වූ තෙජස් ඇති ඒ මොවු වූ ඔබවහන්සේගේ ශිෂ්‍යයෝ ඔහු හැමකල්හි පිරිවරත්.

313. සංයත වූ කෙලෙස් නවන ගුණ ඇති එම ශිෂ්‍යයන් විසින් පිරිවරණ ලද්ද වූ ද හෙතෙම බිය රහිත සිතරදකු මෙන් ද වන්දනා මෙන් ද බබලන්නේ ය.

314. වාක්‍ෂයෝ පොළොවෙහි පිහිටා වැඩෙත්. මහත්බවට ද පැමිණෙත්. ඒ වාක්‍ෂයෝ එල ද දක්වත් (=එල දරත්).

315. (එසේම) ශාක්‍යපුත්‍රයන් වහන්ස, මහා යහස් ඇත්තානන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ පොළොව සමාන වනසේක. ඔබවහන්සේගේ සසුනෙහි පිහිටා ඒ උතුමෝ අධ්‍යාපනය (නිවන) ලත්.

316-317. සිඤ්ඤා ය, සරසවනී ය, වන්දනා ය, ගඛනා ය, යමුනා ය, සරභා ය, මහි ය, යන වේ ගඛනාවෝ වෙත් ද, ගලා බස්නා වූ මේ ගඛනාවන්ගේ ජලය සාගරය පිළිගනී. (සසුරට වැටිමෙන් පසු සිඤ්ඤා ජලය ගඛනා ජලය යන) පළමු නම් අත්තරිසි. සාගරය ලෙස ම ප්‍රකට වේ.

318. එසේ ම මේ කුල සතරට අයත් වූවෝ ඔබවහන්සේගේ සම්පයෙහි පැවිදි ව පළමු නම හරිත්. බුද්ධිපුත්‍රයෝ යයි ප්‍රකට වෙත්.

319. යම් සේ අහසෙහි ගමන් කරන්නා වූ නිම්ල වූ වන්දනා සියලු තාරකාසමූහය සංකීර්ණප්‍රභාවෙන් මැඬ ලෝකයෙහි අතිශයින් බබලා ද,

320. එසේ ම මහාචාර්යන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ දෙවිමිනිසුන් විසින් පිරිවරණ ලද්දක් මේ සියලු දෙන ඉක්මවා හැම කල්හි ඔබවහන්සේ ම බබලනසේක.

321. ගැඹුරු දියෙහි නැගුනු රළුනු වෙරළ නො ඉක්මවත්. ඒ සියලු ම රළුනු වෙරළෙහි කැපෙත්. කැඩී ගිය ඒ රළුනු (වෙරළෙහි ම) විසිරී යත්.

322. එසේ ම ලොකයෙහි නිව්විකයෝ ද නොයෙක් ලබ්ධි ඇති නිව්වික වූ බොහෝ දෙනා ද බමිය දෙසනු කැමැත්තාහු ඒ බුදුරජානන් වහන්සේ නො ඉක්මවත්.

323. පසැස් ඇත්තානන් වහන්ස, ඉදින් (යවෙක් ඒ ඒ ලබ්ධි ගෙණ විරුද්ධවාදයෙන් වාදකිරීමට) ඔබ කරා පැමිණෙත් ද, ඔහු ඔබවහන්සේ සම්පයට පැමිණ පුණ්‍ය විසුණු වෙත්.

324. දියෙහි හටගත් කුමුදු ද මඳලා නම් ජලජප්‍රජා ද අනිකුත් බොහෝ ජලජප්‍රජාවෝ ද යම් සේ දියෙන් ද මිසිත් ද නැවරි පවතිත් ද,

325. එසේ ම ලොකයෙහි උපන්නා වූ බොහෝ සත්ත්වයෝ මඬෙහි කුමුදු මෙන් රාගදෝෂයන්ගෙන් පිහින වූවෝ වැඩෙත්.

326. යම් සේ ජලයෙහි හටගන්නා වූ පිසුම දිය මැද වැඩේ ද, එය දියෙන් නො ම නැවරෙයි. පිසුම පිරිසිදු මැයි.

327. තපෙව කං මහාවීර ලොකෙ ජාතො මහාමුනි,
තො පලිපෙසි¹ ලොකෙන තොයෙන පදුමං යථා.
328. යථාපි රමමකෙ මාසෙ බහු පුප්ඵන්ති වාරිජා,
නාතික්කමන්ති තං මාසං සමයො පුප්ඵනාය සො.
329. තපෙව කං සත්ථාපුත්ත පුප්ඵිතො තෙ විමුත්තිසා,
සාසනං නාතිවත්තන්ති² පදුමං වාරිජං යථා.
330. සුපුප්ඵිතො සාලරාජා දිබ්බං ගඤ්ඤං පවායති,
අඤ්ඤාසාලෙහි පරිවුත්තො සාලරාජාව සොහති.
331. තපෙව කං මහාවීර බුද්ධඤ්ඤෙන පුප්ඵිතො,
භික්ඛුසංඝපරිවුත්තො සාලරාජාව සොහති.
332. යථාපි සෙලො හිමවා ඔසබො සබ්බපාණීනං,
නාගානං අසුරානඤ්ච දෙවතානඤ්ච ආලයො.
333. තපෙව කං මහාවීර ඔසබො විෂ පාණීනං,
තෙවිජ්ජා ජලභිඤ්ඤා ච ඉද්ධියා පාරමිං ගතා.
334. අනුසිට්ඨා මහාවීර නසා කාරුණිකෙන තෙ,
රමන්ති ධම්මරතියා වසන්ති තච සාසනෙ.
335. මිගරාජා යථා සිතො අභිනික්කමම ආසයා,
චතුද්දිසා විලොභෙත්වා³ තික්කන්තං අභිනාදති⁴.
336. සබ්බෙ මිගා උත්තසන්ති මිගරාජස්ස ගජ්ජතො,
තථා හි ජාතිමා එසො පසු⁵ තාසෙති සබ්බදා.
337. ගජ්ජතො තෙ මහාවීර චසුධා සමපකම්පති,⁶
බොධිනෙය්‍යං⁷ චබුජ්ඣන්ති තසන්ති මාරකාසිකා.
338. තසන්ති තිස්සා සබ්බෙ නදතො තෙ මහාමුත්තෙ⁸,
කාකසෙනාව විබ්බන්තා⁹ මිගරඤ්ඤා යථා මිගා.
339. යෙ කෙවි ගණිතො ලොකෙ සත්ථාරොති පට්ඨච්චරො,
පරම්පරාගතං ධම්මං දෙසෙන්නි පරිසාය තෙ.
340. න හෙ'වං⁹ කං මහාවීර ධම්මං දෙසෙසි පාණීනං,
සාමං සච්චාති බුජ්ඣති කෙවලං බොධිපත්තිං.

1. ලිපෙති ම. පෙ. 2. (එවං සබ්බන්) 3. දිසානුලොකෙත්වා. ම. චතුද්දිසං. පෙ.

4. අභිනාදති. ම. පෙ. සෙ. 5. පසු. ම. 6. චසුධායං පකම්පති. පෙ. ම.

7. මහාමුනි. ම. පෙ. 8. කාකා සෙනාව විබ්බන්ති. ම. පෙ.

9. නහෙව. P T S. නහෙවං. ම. පෙ.

327. එසේ ම ලොව පහළ වූ මහාවීර වූ බුදුරජානන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ පියුමක් මෙන් ලෝකයා හා නො තැවරෙන්නෙක්.

328. යම් සේ ජලජප්‍රභවයෝ බන්ධාසයෙහි බෙහෙවින් පිපෙත් ද ඒ මාසය නො ඉක්මවත් ද, (ඒ මස) මල් පිටීමට සුදුසු කාලය වේ.

329. එසේ ම ශාක්‍යපුත්‍රයානන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ සුබුදු වූ සේක. ඔබවහන්සේගේ ශිෂ්‍යයෝ (අතීත්පලශ්‍යනයෙන්) සුබුදු වූවාහු ය. යම් සේ ජලජ වූ පියුම් පිපෙන කාලය නො ඉක්මවා ද, එසේ ම ඔහු අවවාදනු-ශාසනය නො ඉක්මවත්.

330. (යම් සේ) මැනවින් පිපුනා වූ ශාලවාක්‍ෂරාජයා දිවසුවද වනයක කෙරේ ද, අතින් සල්ලැත් විසින් පිරිවරණ ලද ශාලවාක්‍ෂරාජයා ම හොබනේ වේ ද,

331. එසේ ම මහාවීරයන් වහන්ස, ඔබ (වහන්සේ) බුදුනැණින් පුබුදු වූ සේක. භික්ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද සේක් ශාලවාක්‍ෂරාජයකු මෙන් ශෝභමාන සේක.

332. යම් සේ හිමවත්පථිතය හැම සතුනට (අවශ්‍ය) ඖෂධ ඇත්තේ වේ ද, නාගයනට ද අසුරයනට ද දෙවතාවනට ද වාසස්ථානවේ ද,

333. එසේ ම මහාවීරයන් වහන්ස, ඔබ ප්‍රාණින්ගේ සසර ලෙඩ නැසීමට (අවශ්‍ය) ඖෂධය වනසේක. ත්‍රිවිද්‍ය ඇත්තෝ ද, ඡබ්භිශ්‍ය ඇත්තෝ ද, සාද්ධියෙන් පරතොරට ගියෝ ද ඔබවහන්සේ ඇසුරු කෙරෙත්.

334. මහාවීරයන් වහන්ස, කාරුණික වූ ඔබ වහන්සේ විසින් අනුශාසනා කරණලද ඔහු ධර්මයෙන් ඇලෙති. (එසේ ඇලී) ඔබ වහන්සේගේ සසුනෙහි වෙසෙත්.

335. යම් සේ කෙශරසිංහයෙක් ගුහාවෙන් නික්ම සිටුදිග බලා තෙවරක් සිංහනාද කෙරේ ද,

336. කෙශර සිංහයාගේ ගජනයෙන් සියලු සිවුපාවෝ තැති ගණිත්. ඒ එසේ ම ය. ජාතිමත් වූ සිංහ තෙමේ හැම කල්හි සිවුපාවුන් තැති ගන්වයි.

337. මහාවීරයන් වහන්ස, (එසේ) ගජනා කරන්නා වූ ඔබවහන්සේගේ නාදය පෘථිවිය කම්පා කරයි. ඉන් අවබෝධයට සුදුස්සෝ ධර්මය අවබෝධ කෙරෙත්. මාරපාක්‍ෂිකයෝ තැති ගණිත්.

338. මහාමුඛීන් වහන්ස, නාද කරන්නා වූ (=දහම් දෙසන) ඔබ-වහන්සේගේ නාදයෙන් සියලු තිඤ්ඤයෝ තැති ගණිත්. (ඒ තිඤ්ඤයෝ) කවුඩුරුලක් මෙන් තැති ගන්නාහු කෙශරසිංහයා කෙරෙන් පලායන සිවුපාවුන් මෙනි.

339. යම් කිසි ගණප්‍රධාන කෙනෙක් ලෙව්හි ශාස්තෘ යයි කියනු ලැබෙත් ද, ඔහු පිරිසට පරමපරාගත වූ ධර්මය දෙශනා කෙරෙත්.

340. මහාවීරයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ සත්‍යධර්මයට එසේ පරමපරා-ගත ධර්ම දෙශනා නො කරණ සේක හුදෙක් බොධිපාක්‍ෂික වූ සත්‍යයන් තමන්වහන්සේ ම අවබෝධ කොට ගෙණ, -

341. ආසයානුසයං සද්ධා ඉන්ද්‍රියානං බලාබලං,
භබ්බාහබ්බෙ විදික්ඛාන මහාමෙසොව ගජ්ජි.
342. චක්කවාලපරියන්තං¹ නිසින්නා පරිසා භවෙ,
නානාදිට්ඨි විවින්නන්තා² විමතිට්ඨදන්තාය තං.
343. සබ්බෙසං වින්තමඤ්ඤාය ඔපමමකුසලො මුනි,
එකං පඤ්ඤං කපෙන්නොව විමතිං ජිහ්වසි³ පාණිනං.
344. උපතිස්සසදිසෙහෙව⁴ වසුධා පූරිතා භවෙ,
සබ්බෙව තෙ පඤ්ඤිකා කිත්තයුං ලොකනායකං.
345. කප්පං වා තෙ කිත්තායන්තා නානාවණ්ණෙති කිත්තයු,
පරිමෙඤුං න සකෙකය්‍යං⁵ අප්පමෙය්‍යා තථාගතා.
346. යථා සකොන ථාමෙන කිත්තිතො හි මයා⁶ ජිනො,
කප්පකොට්ඨි කිත්තන්තා එවමෙව පකිත්තයු.
347. සවෙ හි කොචි දෙවො වා මනුසො වා පුස්සකිනො,
පමෙඤුං පරිකප්පෙය්‍යං⁷ විසානං 'ව ලහෙය්‍ය සො.
348. සාසනෙ තෙ පතිට්ඨාය සක්‍යපුත්ත මහායස,
පඤ්ඤාය පාරමිං ගන්ඛා විහරාමි අනාසවො.
349. නිජ්ජයෙ සමපමද්දුමි වතෙනමි ජිතසාසනං,
බමමසෙතාපති අජ්ජ සක්‍යපුත්තස්ස සාසනෙ.
350. අපරිමෙය්‍යෙ කතං කමමං එලං දසෙස්සි මෙ ඉධ,
පුබ්බෙනො සරවෙගොව කිලෙසෙ ක්කාපසිං අනං⁸.
351. යො කොචි මනුජො භාරං ධාරෙය්‍ය මත්ථකෙ සදා,
භාරෙන දුක්ඛිතො අස්ස භාරෙහි භරිතො තථා.
352. ඩය්‍යමානො තිත්තගති භවෙසු සංසරිං අතං,
භරිතො භවභාරෙන තෙරුං උච්චාරිතො⁹ යථා.
353. ඔරොපිතො ව මෙ භාරො භවා උග්ගාටිතා මයා,
කරණීයං කතං සබ්බං සක්‍යපුත්තස්ස සාසනෙ.
354. යාවතා බුද්ධබෙත්තමහි ධරෙතා සක්‍යපුබ්බවං,
අතං අග්ගොමහි පඤ්ඤාය සදිසො මෙ න විජ්ජති.

1. පරියන්තා. ම පෙ. සෙ. 2. විවින්නන්ති P T S. විවින්නා. පෙ
3. ජිහ්ව (සබ්බන්.) 4. උපතිස්සසදිසෙහෙව P T S. අ.
5. න පපපය්‍යං. පෙ. P T S. නපබ්බෙය්‍යං. ම. 6. මහා. P T S සෙ.
7. පූරිතා පරිකප්පෙය්‍යං. P T S. සෙ. අ. 8. ක්කාපසි මම. අ මු.
9. ගිරි උච්චාරිතො. මු අ ගිරි උදධරිතො. පෙ. සෙ.

341. (සන්තප්තියෙන්) අධ්‍යායනයෙන් හෙවත් වර්ධාවන් ද එමගහ වූ කෙලෙස් ද දැන (ග්‍රහිතදි) ඉන්ද්‍රියයන්ගේ බලදුබලබව ද (ධර්මව-බෝධයට) හව්‍ය අනව්‍ය (=සමත් අසමත්) පුතුලන් ද දැන (සමුදයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ) මහා මෙහෙයක් (=සිවුදිගට ම වසින්නා වූ මහ වැසිවලාවක්) මෙන් ධම්මදෙශනා නමැති සිංහනාදයෙන් ගජිනා කරණසේක.

342-343. නානාලබ්ධින්ට ගැති ව වසන්නා වූ සක්වලගල කෙලවර කොට පිරි හුන් පිරිස වන්නී ය. සැක දුරු කිරීම පිණිස ඒ සියලු දෙනාගේ සිත් (මේ මේ යයි) දැන, (සුදුසු) උපමා කීමෙහි සමත් බුදුරජානන් වහන්ස, (ඔබවහන්සේ) එක ම ප්‍රශ්නයක් (විසඳා) කියමින් ම (සක්වලගාම පුරා සිටි) ප්‍රාණීන්ගේ සැක සිදින සේක.

344. උපනිශ්‍ය නමැති සැරියුත්මහතෙරුන් වැඩියන්ගෙන් මේ පොළොව පිරි නිබ්බි නම්, ඒ සියල්ලෝ ම බද්දලි ඇත්තාහු ලොකනායක වූ බුදුරජුන් ගුණ කියන්නාහ.

345. ඔහු කරක් මුළුල්ලෙහි ද නානාප්‍රකාර ලෙස ගුණ කියන්නාහු නමුදු, එම ගුණ පමණ කරන්නට නො හැක්කාහු ය. තථාගතවරයෝ අපමණ ගුණ ඇත්තෝ ය.

346. සංකීර්ණයක් පරිදි මා විසින් බුදුරජානන් වහන්සේ වණිනා කරණ ලදහ. කල්පකොටි සංඛ්‍යාත කාලයක් මුළුල්ලෙහි ගුණ නිභ්භිතය කරන්නාහු නමුත් මෙසේ ම කීර්තනය කෙරෙත්.

347. දිගින් මනා ව හික්මුනා වූ කිසියම් දෙවියෙක් හෝ මිනිසෙක් හෝ (එ ම ගුණ) මතින්නට සිතන්නේ නම්, හෙතෙම වෙහෙසට ම පැමිණෙන්නේ ය.

348. මහායශස් ඇත්තානන් වහන්ස, ශාක්‍යපුත්‍රයානන් වහන්ස, (මම) ඔබවහන්සේගේ සසුනෙහි පිහිටා ප්‍රඥවෙන් පරතෙරට ගොස් ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

349. තිබ්බකයන් මහිමි. බුදුසසුන පවත්වමි. අද ශාක්‍යපුත්‍ර වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි ධර්මසෙනාපති වෙමි.

350. ම විසින් අපමණ කලක් මුළුල්ලෙහි කරණලද කමිය මෙහි දී එලය දැක්වී ය. මැනවින් විද හරණා ලද ඊපහරක් මෙන් ඒ කම්ඵලය මාගේ කෙලෙස් දැවී ය

351. යම්කිසි මිනිසෙක් තෙම හැම කල්හි හිසින් බරක් දරන්නේ නම්, (එ ම) බර කරණකොට ගෙන දුකින් පෙළුනෙක් වන්නේ ය. එසේ ම බරින් බරට පත් වූවෙක් ද වෙයි.

352. මම (රාග - දෙස - මොහ යන) ත්‍රිවිධාශ්‍රියෙන් දූවෙමින් සසරෙහි හැසුරුණෙමි. මහමෙර ඕසොවා ගත්තකු මෙන් හවය නමැති බරින් බර වූයෙමි වෙමි.

353. මා විසින් මාගේ (ඒ නව) භාරය බහා තබන ලදී. සියලු (නව) භවයෝ විධිවිසන් කරණ ලදහ. ශාක්‍යපුත්‍ර වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි සියලු කටයුතු කරණලදී.

354. සම්පූර්ණ බුද්ධිකෞතුකයෙහි බුදුරජානන් වහන්සේ හැර මම ප්‍රඥවෙන් අග්‍ර වෙමි. මට සමානයෙක් නො පෙනේ.

355. සමාබ්බිති සුකුසලො ඉද්ධියා පාරමිං ගතො,
ඉච්ඡානො ච්ඡං අජ්ජ සත්ථං අභිනිමිතො.
356. අනුපුබ්බවිතාරස්ස වසිභුතො මහාමුඛි,
කපේසි සාසනං මස්සං නිරොධො සයනං මම.
357. දිබ්බවක්ඛු විසුද්ධං මෙ සමාබ්බුසලො අහං,
සමමසාධානානුසුතො බොජ්ඣක්ඛනාවතාරතො.
358. සාවකෙන හි පත්තබ්බං සබ්බමෙව කතං මයා;¹
ලොකනාථං ධරෙතොති සද්දසො මෙ න විජ්ජති.
359. සමාපත්තිතයකුසලො² කුතාවිමොක්ඛානං බිසුලාභී³,
බොජ්ඣක්ඛනාවතාරතො සාවකගුණපාරමිං ගතො'සමි.⁴
360. සාවකගුණනාපි පුස්සෙත⁵ බුද්ධියා පුරිසුත්තමගාරවා⁶,
සද්ධාය සබ්බගතිනං⁷ විතතං සද්ද සබ්බමාරිසු.
361. උද්ධට්ඨසො'ට්ඨ⁸ සප්පො ඡිත්තවිසාණො'ව උසහො,
නික්ඛිත්තමානදප්පො⁹ උපෙමි ගරුගාරවෙන ගණං.
362. යදි රුපිනී භවෙය්‍ය පඤ්ඤා මෙ වසුමනී න සමෙය්‍ය,
අනොමදසසිස්ස භගවතො ඵලමෙනං ඤාණථවතාය.¹⁰
363. පච්ඡන්තිනං ධම්මවික්කං සක්ඛ්‍යපුත්තෙන තාදිනා,
අනුවතෙනමනං සමමා¹¹ ඤාණථවතායිදං ඵලං.
364. මා මෙ කදපි පාපිච්ඡො කුසිතො හිතවීරියො,
අප්පසුසුතො අනාවාරො සමෙතො අහු කන්ධවි.
365. චුක්ඛස්සුතො ච මෙධාවි සිලෙසු සුසමාහිතො,
වෙනොසමථානුසුතො අපි මුද්ධති තිට්ඨතු.
366. තං වො වදමි හදදන්තො යාවන්තන්ථ සමාගතා,
අප්පිච්ඡා හොථ සන්තුට්ඨා කොසි කොන්තො සද්ද.
367. යමනං පඨමං දිසවා විරජො විමලො අහුං,
සො මෙ ආචරියො ධිරො අස්සජ්ජි නාම සාවකො.
368. නස්සානං වාහසා අජ්ජ ධම්මසෙනාපති අහුං,
සබ්බන්ථ පාරමිං පත්වා¹² විහරාමි අනාසවො.
369. යො මෙ ආචරියො ආසි අස්සජ්ජි නාම සාවකො,
යස්සං දිසායං වසති උසසිසමිති කරොමනං.

1. කතං මම, ම. P T S. සෙ.

2. සමාපත්තිනං කුසලො, ම. පෙ. සමාපත්තිනිකය සෙ.

3. කුතාවිමොක්ඛපට්ටාභි, පෙ. විමොක්ඛබිසුලාභි, ම.

4. සාවකපාරමිං ගතො, පෙ. සාවකපාරමිං, ම. 5. පුස්සෙත. සෙ. P T S.

6. පරිසුත්තමගාරවා, P T S. සෙ.-ගාරවා, පෙ.

7. සබ්බෙසං සතිනං, පෙ. යං සද්ධාසබ්බගතිනං, ම. 8. උද්ධත, ම. P T S. පෙ.

9. දප්පොච්ච, ම. පෙ. 10. ඤාණපොමනාය සෙ.

11. අනුවතෙනසහං සබ්බං, ම. පෙ. 12. පත්තො, සෙ.

355. සමාධියෙහි අතිශයින් දක්ෂ වෙමි. සාද්ධියෙහි පරතෙරට ගියෙමි වෙමි. මම අද කැමැති වන්නෙමි නම්, සාද්ධිය රූප දහසක් මවන්නෙමි.

356. අනුසූචිභාර පිළිබඳ වසඟව ඇති සඵලයෝ මට සසුන වදාලන. මාගේ සැනපීම නිරෝධය (=නිරෝධසමාපත්තියට සමවැදීම) යි.

357. මාගේ දිවැස පිරිසිදු ය. මම සමාධියෙහි දක්ෂ වෙමි. සමයක් ප්‍රදානයෙහි යෙදුනෙමි බොධ්‍යඛගභාවනාවෙහි ඇලුනෙමි ද වෙමි.

358. ශ්‍රාවකයකු විසින් ලැබියයුතු සියල්ල මා විසින් ලබන ලදී. බුදුරජානන් වහන්සේ හැර මට සමාන වූවෙක් විද්‍යමාන නො වේ.

359. සමාපත්තික්‍රමයන්හි දක්ෂ වූයෙමි (ලෝකික) ධ්‍යානයන්ට ද (ලෝකොත්තර වූ) විමෝක්ෂයන්ට ද ගිහි ව සමවදිනෙමි බොධ්‍යඛ භාවනාවෙහි ඇලුනෙමි ශ්‍රාවකගුණයන්ගේ පරතෙරට ගියෙමි වෙමි.

360. පොෂිත වූ හෝ පවිත්‍ර වූ ශ්‍රාවක ගුණයෙන් ද බුද්ධියෙන් ද බුද්ධ ගෞරවයෙන් වූ ශ්‍රද්ධාවෙන් ද යුත් මාගේ සිත හැමකල්හි සබ්බසරුත් කෙරෙහි යෙදුනේ ය.

361. උදුරා කළ විෂ (දළ) ඇති සඵයකු මෙන් ද, සිඳුනු අං ඇති ගවයකු මෙන් ද, බාහැර කළ (ගොනුමදාදි) මානදූෂි ඇත්තෙමි සංඝයා වෙත ආදරබහුමානයෙන් එළඹෙමි.

362. ඉදින් මාගේ ප්‍රඥාතෝ මුර්තිමත් වන්නී නම්, මහපොළොව ජට සම නො වන්නී ය. අනවමදර්ශී බුදුරජානන් වහන්සේගේ නුවණට පැසසීමේ එළයයි මේ.

363. තාදිගුණ ඇති ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් සවත්වන ලද ධර්මක්‍රියා මම මැනවින් ඒ අනු ව පවත්වමි. (අනවමදර්ශී බුදුරජානන් වහන්සේගේ) නුවණට පැසසීමේ මේ එළය යි.

364. කිසි කලෙකත් පටිපෙත්තු කුසිතයෙක් පසුබට වියැහී ඇත්තෙක් අලපශ්‍රාතයෙක් ආචාර විරහිතයෙක් මාගේ ආශ්‍රයට නො පැමිණේවා.

365. බහුශ්‍රාත වූ ද, නුවණැති වූ ද, සිවුපිරිසුදුසිල්ලි මැනවින් හික්මුනා වූ ද චිත්තසමථයෙහි යෙදුනා වූ ද පුද්ගලයා මාගේ හිස මත පවා සිටිවා.

366. මෙහි රැස් වූ යම් පමණ කෙනෙක් වෙත් නම්, පින්වත්තී, තෙයි අලෙපව්ශයෝ ද, ලද දෙසින් සතුටු වන්නෝ ද, ධ්‍යාන ඇත්තෝ ද, ධ්‍යානයෙහි ඇලුනෝ ද වටු යන (මේ වචනය) තොපට කියමි.

367. මම යම්කෙනකුත් පළමුකොට දැක කෙලෙස් රජස් නැති නිමිල වූවෙක් වීම් ද, ඒ බෙධයැවත් වූ මාගේ ආවායැව්තෙමේ අසාඤ්ඤා නම් ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ ය.

368. මම උන්වහන්සේගේ බලයෙන් අද ධර්මසෙනාපති වීමි. සියලු ගුණයන්හි පරතෙරට පැමිණියෙමි ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

369. යම් අසාඤ්ඤා නම් ශ්‍රාවකයෙක් තෙම මාගේ ආවායැව් වී ද, උන්වහන්සේ යම් දිසාවක වෙසෙත් නම්, මම එ දෙසට හිස හරවා තිදමි.

370. මම කමමං සරිකාන ගොතමො සකාපුබ්බවො,
භික්ඛුසංඝෙස නිසීදිකා අග්ගධානෙ ධරෙසි මං.
371. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං භවා සබ්බ සමුත්තා,
නාගොව බකිනං ඡේකා විහරාමි අනාසවො.
372. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
නිසෙස්ස විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.*
373. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ව විමොක්ඛා'පි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.*
- ඉත්ථං සුදං ආසංඝො ඝාණිපුත්තො පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.

ඝාණිපුත්තකේරසස් අපද්‍යනං පඨමං.

2. මහාමොග්ගලොනිකේරාපද්‍යනං

374. අනොමදස්සි භගවා ලොකජෙට්ඨො නරාසනො,
විහාසි භිමවන්තමි දෙවසංඝපුරකකතො.
375. වරුණො නාම නාමෙන නාගරාජා අභං තදා,
කාමරූපී විකුබ්බාග්¹ මනොදුකිතිවාසකං.²
376. සංඝණිකං³ ගණං භිකා කුරියං පට්ඨපෙසකං,
සමුද්ධං පරිවාසෙත්වා වාදෙසුං අවජ්ජා තදා.
377. වජ්ජමානෙසු කුරියෙසු⁴ දෙවා කුරියාති⁵ වජ්ජසු,⁶
උභින්නං සද්දං සුකාන බුද්ධො'පි⁷ සමපබුජ්ඣති.
378. නිමන්තසිත්වා සමුද්ධං සකං භවනමුපාගමි,
ආසනං පඤ්ඤාපෙත්වාන කාලමාරොචසිං අභං.
379. ඛිණ්ණසට්ඨකසංඝාති පරිවුත්තො ලොකනායකො,
ඛනාසකන්තො දිසා සංඛා භවනං මෙ උපාගමි.
380. උපට්ඨං මහාචීරං දෙවදෙවං නරාසනං,
සභික්ඛුසංඝං තපෙසිං⁸ අන්තරානෙත්තං තදා.
381. අනුමොදි මහාචීරො සඨමහු අග්ගපුග්ගලො,
භික්ඛුසංඝෙස නිසීදිකා ඉමා ගාථා අනාසති.

1. විකුප්පාමි. පෙ. 2. නිවාසයා. ම පෙ. 3. අඛිණිකං. සෙ. අභිනිකං. අ.

4. කුරෙසු. ම. පෙ. 5. කුරාති. ම පෙ. 6. වජ්ජි. P T S. සෙ. අ.

7. සමුද්දෙධා. පෙ. 8. තපෙසමි. පෙ. ම.

* 372-73 ඉමා දෙව් ගාථායො - සෙ. P T S. පොත්කෙසු න විජ්ජනසි

370. ශාක්‍යසිංහ වූ ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේ මාගේ (කුශල) කම්ප පුළුන්විවාසානුසාරිකයෙක් සිහි කොට භික්ෂුසංඝයා මැද හිඳ මා අග්‍රශ්‍රාවකස්ථානයෙහි තැබුවේක.

371. මා විසින් කෙලෙසෝ දවන ලද්දහු ය. සියලු භවයෝ සමුහනනය (=විනාශ) කරණ ලද්දහු ය. කසිරාජයකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

372. බුද්ධශ්‍රෙණියන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ පැමිණීම යහපත් වී ය. ත්‍රිවික්කවෝ ලබන ලද්දහු ය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ අනුසාසනය කරණලදී.

373. මේ සිද්ධිප්‍රිතිසියාවෝ ද, අමාවමොක්‍ෂයෝ ද, ඡායානිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන ද කරණලදී.

මේ අසුරින් ආසුමෙන් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙගනා කළසේකි.

පළමුවැනි වූ ශාරිපුත්‍රස්ථවිරාවද්‍යනය සි.

2. මහාමේඝදහලයායනසථවිරාවද්‍යනය

374. ලොකජොශ්ඨ වූ තරශ්‍රෙණි වූ අනොමදසී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිව්‍යසමුග්ගයා විසින් පිරිවරණ ලද ව ගිමිවතෙහි වසූහ.

375. එකල්හි මම තමන් වරුණ නම් වූ නාගරාජයෙක් වීම. කැමැති රූපයන් මවනසුලු වූයෙමි සාද්ධිවිකුමණය කරමි. මම මහසසුර නිවාස කොට ඇත්තේ වීමි.

376. නිකර සිය පිරිවර වූ නාගසමුග්ගයා හැර මම තුය්‍යවිද්‍යානන් පැවැත්වීමි. එකල්හි නාගවෙණ්ඩියෝ (අනොමදසී) බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිවරා ගෙන වාදනය කළාහු ය.

377. (මනුෂ්‍ය - නාග) තුය්‍යයන් වාදනය කරණු ලබන කල්හි (වාතුමහාරාජික) දෙවියෝ ද දිව්‍යතුය්‍යයන් වාදනය කළාහු ය. මේ දෙපිරිස ගේ තුය්‍යබ්‍යවය අසා බුදුරජානන් වහන්සේ ඒ බව දන් සේක.

378. බුදුරජානන් වහන්සේට ආරාධනා කොට සවකිය නාගනවනයට එළඹියෙමි. මම අසුන් පණවා (දනයට සුදුසු) කාලය සැල කෙළෙමි.

379. රහතුන් දහසක් විසින් පිරිවරණලද බුදුරජානන් වහන්සේ සියලු දිසාවන් බමුවමින් මාගේ භවනයට එළඹිසේක.

380. එකල්හි මම (එසේ) වැඩිහුන් භික්ෂුසංඝයා සහිත වූ මහාචීර වූ දෙව්‍යානිදෙව වූ තරශ්‍රෙණි වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ආහාරපානයෙන් සන්නාමිණය කෙළෙමි.

381. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ මහාචීර වූ අග්‍රප්‍රද්ගල වූ බුදුරජානන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා මැද හිඳ අනුමොදනාව කළසේක. මේ ගාථාවෝ ද වදාරණ ලදහ:-

382. “යො¹ සො සඛිං අපුජෙසි² බුද්ධිඤ්ච ලොකනායකං,
තෙන චිත්තපසසාදෙන දෙවලොකං ගමිසුති.
383. සත්තසත්තතිකඛිත්තං ච දෙවරජං කරිසුති,
පථව්‍යා රජං³ අට්ඨසතං චසුධං ආවසිසුති.
384. පඤ්චඤ්ඤසත්තභගුඤ්ච චකඛවතති භවිසුති,
තොගා අසඬිඛියා තස්ස උපපජ්ජිසුන්ති නාවදෙ.
385. අපරිමෙය්‍ය ඉතො කප්ප ඛකාකාකුලසමහවො,
ගොතමො නාම නාමෙන⁴ සත්ථා ලොකෙ භවිසුති.
386. නිරයා සො චචිකාන මනුසුන්තං ගමිසුති,
කොලිතො නාම නාමෙන බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම භවිසුති.
387. සො පථ්‍යා පබ්බජිකාන කුසලමූලෙන චොදිතො,
ගොතමස්ස භගවතො දුතියො හෙසුති සාවතො.
388. ආරභ්විට්ඨො පභිතතො ඉද්ධියා පාරමිං ගතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිසුන්තාසවො.”
389. පාපමිතොපතිස්සාය කාමරාගවසං ගතො,
මාතරං පිතරඤ්චාපි සාතසිං දුට්ඨමානසො.
390. යං යං යොනුපපජ්ජාමි නිරයං අථ මානුසං,
පාපකමමසමඛිතිනා⁵ භින්නසිසො මරාමහං.⁶
391. ඉදං පච්ඡිමකං මයං චරිමො චත්තතෙ හවො,
ඉධාපි ඵදිසං⁷ මයං මරණකාලෙ භවිසුති.
392. පටිචෙකමනුසුතො සමාධිභාවනාරතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
393. ධරණිමපි සුගමභීරං බහලං දුප්පධංසියං,
වාමඬ්ඛුට්ඨෙන බොහෙය්‍යං⁸ ඉද්ධියා පාරමිං ගතො.
394. අසමිමානං න පස්සාමි මානො මයං න විජ්ජති,
සාමණෙරෙ උපාදාය ගරුචිත්තං කරොමහං.
395. අපරිමෙය්‍ය ඉතො කප්ප යං කමමමභීතිකරිං,
තාගං භූමිමනුසුතො පතොතා⁹මහි ආසවකකයං.
396. කිලෙසා කාපිතා මයං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

(396, 397, 398 ගාථා 371, 372, 373 ගාථාහි සමා.)

ඉත්ථං සුද්දං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො පෙරො
ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

මහාමොග්ගලානිකේරස්ස අපදානං දුතියං.

1. යං. ම. පෙ. 2. අනොජෙසි. පෙ. 3. පථව්‍යා රජං. මු. අ.

4. ගොතෙතන. සෙ. 5. සමඬ්ඛිතො. පෙ.-සමඬ්ඛිතං P T S.

6. භවාම'හං P T S. සෙ 7. තාදිසො. පෙ. ඵදිසො. ම. 8. චලෙය්‍යා. පෙ.

382. “යමෙක් තෙම ලොකනයක වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ද සාසනා ද පිදී නම්, තෙතෙම ඒ සිත පැහැදවීම හෙතුවෙන් දෙව්ලොවට යන්නේ ය.

383. තවද සත්සැත්තැවරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. අටසියක් චරෙක පෘථිවීරාජ්‍යය කරමින් පොළොවෙහි වෙසෙන්නේ ය.

384. පස්පණස්වරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය. එකල්හි ඔහුට අපමණ භොගයෝ උපදින්නාහු ය.

385. මෙයින් අපරිමේය කල්පයෙහි (=එකාසඛිය කල්පලක්ෂයකින් පසු ව) ඔක්කාක කුලයෙහි උපන්නා වූ ගොත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොකයෙහි පහළ වන්නේ ය.

386. තෙතෙම (=වරුණ නාගරාජ තෙම) නිරයෙන් ටුත ව මිනිසක් බවට යන්නේ ය. නමින් කොලික නම් වූ බ්‍රාහ්මණයෙක් වන්නේ ය.

387. තෙතෙමේ පසු ව කුහලමූලයන් විසින් මෙහෙයන ලද්දේ පැවිදි ව ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ දව්‍යය ශ්‍රාවකයා වන්නේ ය.

388. පටන් ගන්නා ලද චීය්‍යආත්තේ සෘණියෙහි කෙළ පැමිණියේ සියලු ආශ්‍රව්‍යමයන් පිරිසිදු දෑන (දුරු කොට) ආශ්‍රවරහිත ව කෙලශ-පරිනිමාණයෙන් පිරිනිවන් පාන්නේ ය.”

389. පාපමිත්‍රයන් ඇසුරෙන් කාමරාගයෙහි වසනයට ගියේ දුෂ්ට සිත් ඇත්තේ මව ද පියා ද නැසීම.

390. මම නිරයෙහි හෝ නැතහොත් මිනිසුන් අතර හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි නම්, (එකී) පාපකම්යෙන් යුක්ත වීම නිසා බිඳීගිය හිස් ඇත්තෙමි මැරෙමි.

391. මෙය මාගේ සසරෙහි අවසානය යි. අනනිම ආකමනාවය වේ. මේ ආත්මයෙහි දී ද මැරෙණ කල්හි මට මෙබන්දක් වන්නේ ය.

392. ප්‍රකෘතිවිවෙකයෙහි යෙදුනේ සමාධිනාවනාවෙහි ඇලුනේ සියලු ආශ්‍රවයන් පිරිසිදු දෑන (දුරු කොට) ආශ්‍රවරහිත ව වෙසෙමි.

393. සෘණියෙහි කෙළ පැමිණියා වූ මම ඉතා ගැඹුරු වූ සන වූ නො සෙල්විය හැකි පොළොව ද වම්පය මහපටැහිල්ලෙන් සොලවන්නෙමි.

394. අසම්මානය (=මම ය යන නැගීම) නො දකිමි. මට මානය නැත. මම තෙරණකු පටන් කොට සියලු භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි ගෞරව සිත (ඇති) කරමි.

395. මෙයින් එකාසඛිය කල්ප ලක්ෂයකට (=අපරිමේය කල්පයකට) පෙර (අගසව බව පිණිස) යම් කම්යක් රැස් කෙළෙමි ද, මම ඒ ශ්‍රාවක භූමියට පත් වීමි. ආශ්‍රවක්ෂයසඛියාන නිවණට පැමිණියෙමි.

396. මා විසින් කෙලශයෝ දවන ලද්දහු ය. -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ අනුශාසනය ද කරණ ලදී.

(396 397-398- යන ගාථාවෝ 371-372-373 යන ගාථාවන් හා සමාන වෙති.

මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් මහාමෞද්ගල්‍යායන සඨවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙශනා කළ සේකි.

දෙවෙනි වූ මහාමෞද්ගල්‍යායනසඨවිරාචදානය යි.

3. මහාකස්සපධෙරාපදානං

399. සද්ධම්මනරස්ස ගතවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
තිබ්බුතෙ ලොකනාථමහි පූජං කුබ්බන්ති සඤ්චනො.
400. උදග්ගචිත්තා¹ ජනතා ආමොදිතපමොදිතා,
තෙසු සංවෙගජාතෙසු පීති මෙ උපපජ්ජතං².
401. සද්දතිමිත්තෙහ සමානෙත්වා ඉදං වචනමබ්බිමි,
“පරිනිබ්බුතො මහාචරො හද්ද පූජං කරොමසෙ.”
402. සාමුත්ති තෙ පටිසසුත්වා භියො භාසං ජනිංසු මෙ.
“බුද්ධස්මිං ලොකනාථස්මිං කාතාම පුඤ්ඤසඤ්චයං.”
403. අග්ගිසං සුකතං කත්වා සත්තත්ථසමුග්ගතං,
දියංඝ්ඤාත්ථපත්ථං³ විමානං නහමුග්ගතං.
404. කත්වාන හමමිසං⁴ තත්ථ තාලපනතිහි චිත්තිතං,
සකං චිත්තං පසාදෙත්වා චෙතිසං පූජසුත්තමං.
405. අග්ගිකකුට්ඨො ජලිතො සාලරාජා⁵ ඵලලිතො,
ඉද්දලට්ඨි⁶ ච ආකාසෙ ඔහාසෙති වතුදදිසා.
406. තත්ථ චිත්තං පසාදෙත්වා කත්වාන කුසලං බහුං,
පුබ්බකමමං සරිත්වාන තිදසං උපපජ්ජතං.
407. සහස්සසුත්තතයවාහිං දිබ්බයානමබ්බිමිතො,
උබ්බිද්ධං⁷ භවතං මයහං සත්තභුමං⁸ සමුග්ගතං.
408. කුටාගාරසහස්සානි සබ්බසොණණමයා⁹ අහු,
ජලනති සකතෙජෙන දිසා සබ්බා පහාසයං.
409. සන්ති අඤ්ඤාපි නියස්සා ලොතිතිබ්බමයා තදා,
තෙපි ජොතෙනති ආභාය සමන්තා වතුරො දිසා.
410. පුඤ්ඤකමමාහිනිබ්බන්තා කුටාගාරා සුතිමිත්තා,
මණ්ඩමයාපි ජොතෙනති දිසා දස සමන්තතො.
411. තෙසං උජ්ජානමානානං ඔහාසො විපුලො අහු,
සබ්බෙ දෙවෙ අතිතොමි පුඤ්ඤකමමස්සිදං ඵලං.
412. සට්ඨිකපසහස්සමහි උබ්බිදෙධා¹⁰ නාම බහනියො,
වාතුරන්තො චිජ්ජාමි පඨවිං¹¹ ආවසිං අහං.
413. තප්ථව¹² භාද්දකෙ කප්පෙ තිංසකිකන්තුං අහොසහං,
සකකමමාහිරඥොමහි වක්කවන්ති මහබ්බලො,
සත්තරත්තසමපන්තො වතුදිපමි ඉස්සරො.
414. තත්ථාපි භවතං මයහං ඉද්දලට්ඨි¹³ ච උග්ගතං,
ආයාමතො වතුබ්බිසං¹⁴ විත්ථාරෙන ව ද්වාදසං¹⁵.

1. “අග්ගි මිත්තතා ජනතා”හි සමුතො අග්ගි ආදිත්තත්ථාය මිත්තතා-රාසි කිරොන්තා”- අට්ඨකථා.

2. උදපජ්ජතං. ම. PTS.

3. දියංඝ්ඤාත්ථපත්ථමි PTS. 4. අග්ගිසං PTS. සෙ.

5. කාසුකො පිය. සෙ. 6. උබ්බිදං. පෙ. 7. සත්තභුමි. PTS. සෙ.

8. සබ්බෙ සොවණණයා PTS. සබ්බෙ. පෙ. 9. උබ්බිදෙ. පෙ.

10. පඨවිසං. පෙ. 11. තප්ථව. පෙ. 12. වතුබ්බිස. ම පෙ. සෙ.

13. ද්වාදස සෙ. ම. පෙ ද්වාදසා. PTS.

3. මහාකාශ්‍යපස්ථවිරාවදානය

399. නාදිගුණ (=අවලෝදහමිති නො සැලකෙන ගති) ඇති ලොක-
ජේෂ්ඨ වූ සද්ධුත්තංග භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ (ශාසනයෙහි)
ලොකනාථ වූ ඒ (පදමුත්තර) බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ කල්හි
(දිව්‍ය මන්ත්‍රාසයෝ භාසනාත් වහන්සේට) සූජා කෙරෙත්.

400. ජනකමුත්තා ඔද වැඩි සිත් ඇත්තාහු අතිශයින් ප්‍රමුදිත වූහ.
ඔවුන් සංවේගයට පැමිණ සිටින තල්හි මට ශ්‍රීතියක් ඇති වී ය.

401. නැ ඔතුරන් කැදවා “මහාවිර වූ බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවන්
පෑ සේක. ඒකාන්තයෙන් සූජාවක් කරමු”යි යන මෙ වචනය කිමි.

402. ඔහු ‘වෑනවැ’යි පිළිවදන් දී “ලොකනාථ වූ බුදුරජානන්
වහන්සේ විෂයයෙහි හින් රැස් කරන්නෙමු” ය කියා මාගේ සතුට
වැඩියක් ම ඇති කලාහු ය.

403. රිඳන් සියයක් උස් වූ මොනවට නැහැ ඇඟවක් කොට රියන්
එක්සිය පණසක් පුළුල් වූ උස් විමානයක් කොට -

404. එහි තල්ගස් පෙළින් විසිතුරු වූ ප්‍රාසාදයක් කොට සිය සිත
පහදවා උත්තමවේදනය යි දුටෙමි.

405. ඇවිලගත් ගිනිකඳක් මෙන් ද, පිටියා වූ සල්ලුකක් මෙන් ද,
අතසෙහි ඉන්ද්‍රියාවය (ඉන්ද්‍රධර්මය බඳනා ඉන්ද්‍රකිලය) මෙන් ද (ඒ සතුටට)
සිවුදිග බබළුව යි.

406. මම එහි සිත පහදවා බොහෝ කුසල් කොට පෙර කරණ ලද
කුශලකමීය සිහි කොට නම්කියා දෙව්ලොව උපතීමි.

407. සෙදු දහසක් අසුන් විසින් උසුලනලද දිව්‍යසානයට නැගුනෙමි
වෙමි. මාගේ උස් වූ භවනය සත්බුටු වූයේ උඩට නැංගේ ය.

408. දහස් ගණන් කුටාගාරයෝ නති රණින් කරණ ලද්දේ වූහ. (එම
කුටාගාරයෝ) සංකීය දිස්ත්‍රියෙන් සියලු දිගුන් බබළුවෙන් දිලිසෙත්.

409. පද්මරාග මාණික්‍යමය වූ අත්‍ය වූ පහකුළු ද ඇත. එකල්හි
ඒ පහකුළු ද ගොහාවෙන් හාත්පස සිවුදිග ම බබළුවත්.

410. පුණ්‍යකමීඛලයෙන් නටගත් මැනවින් තිර්මන වූ මණිමුවා
කුළුගෙවල් හාත්පස දසදිගින් බබළුවත්.

411. බලන්තා වූ ඔවුන්ගේ ආලෝකය අධික වී ය. සියලු දෙව්‍යන්
ඉක්මවමි. මේ පුණ්‍යකමීයාගේ ඵලයයි.

412. කල්‍යාණ සැටදහසක් මුළුල්ලෙහි උබ්බද්ධ නම් ඤාතියගෙන් ව
සිවුපහසයුර හා සිවුමහද්වසිත කෙලවර කොට ඇති පාඨවියට අභිපති
වූයෙමි සතුරු රජුන් ජය ගන්නා සුලු ව මම විසීමි.

413. එසේ ම හදසල්සෙසෙහි තිස් වරක් මහත් බල ඇති සක්විති
රජ වීමි. සංකීය පුණ්‍යකමීයෙහි ඇලුනෙමි ම වීමි.

414. එහි ද මානව දිගින් සූරිය රියන් වූ පුළුල්ව දෙදොස්රියන් වූ
ඉන්ද්‍රකිලයක් වැනි වූ භවනයක් පැන නැගේ ය.

415. රමමකං නාම නගරං දළහපාකාරතොරණං,
ආයාමතො පඤ්චසතං විජාරෙන තදඤ්ඤං,
ආකිණ්ණං ජනකායෙහි තිදසානං පුරං විය.
416. යථා සුවිසරෙ සුවි පතබ්බතා පණ්ණවිසත්ථි,
අඤ්ඤමඤ්ඤං පසට්ටනති ආකිණ්ණං හොති තං තදා¹.
417. එවමපි නගරං මය්ගං හත්ථස්සරථසඛකුලං,
මනුස්සෙහි සදා² කිණ්ණං² රමමකං නගරානතමං.
418. තත්ථ භුක්ඛා පිට්ඨා³ ච පුන දෙවතතනං⁴ ගතො,
තථෙ පච්ඡිමකෙ මය්ගං අහොසි කුලසමපදා.
419. බ්‍රහ්මඤ්ඤකුලසමුදානො මහාරතනසඤ්චයො,
අසිතිකොට්ඨො හික්ඛා හිරඤ්ඤස්සා⁵ පබ්බජිං.⁵
- 420, 421, 422. කිලෙසා කුට්ඨා මය්ගං-පෙ-කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉත්ථං පුදං ආයසමා මහාකස්සපො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මහාකස්සපතෝරස්ස අපදානං තතිංසං.

4. අනුරුද්ධතෝරාපදානං

423. සුමෙධං හගවනනාගං ලොකජෙට්ඨං නරාසනං,
වුපකට්ඨං විහරන්තං අද්දසං ලොකනායකං.
424. උපගන්ඛාන සමුද්ධං සුමෙධං ලොකනායකං,
අඤ්ජලිමපගගහෙත්ථාන බුද්ධසෙට්ඨමයාච 'හං.
425. “අනුකමප⁶ මහාචීර ලොකජෙට්ඨ නරාසන,
පදීපං තෙ පදස්සාමි රුක්ඛමුලමිති කුය්ගො.”
426. අධිවාසෙසි සො ධිරො සඤ්ඤා චදතං චරො,
දුමෙසු විනිවිජ්ඣිත්ථා යනං යොජෙත්ථ ‘හං’⁷ තදා.
427. සතස්සවට්ඨං-පාදසිං බුද්ධස්ස ලොකබුද්ධතො,
සත්තාගං පජ්ජලිත්ථාන දීපා වුපසමිංසු මෙ⁸.
428. තෙන විතතපසාදෙන චෙතනාපණ්ඩිති ච,
ජ්ඣිත්ථා මානුසං දෙහං විමානමුපපජ්ජයං.
429. උපපතනස්ස දෙවතනං චෘමතං ආසි සුතිමිමිනං⁹,
සමන්තතො පජ්ජලති දීපදානස්සි⁹ දං එලං.
430. සමන්තා යොජනසතං විරොචෙසිං¹⁰ අතං තදා,
සබ්බෙ දෙවෙ අතිහොමි දීපදානස්සි⁹ දං එලං.

1. හොති ලබ්භතං. ම. පෙ.-ලබ්භතො සෙ. 2. තදකිණ්ණං. P T S. සෙ.

3. භුක්ඛාච පිඨා. P T S. භුක්ඛා ච පිඨා ච. සෙ 4. පුනපි දෙවතං. ම. පෙ.

5 පරිබ්බජිං. P T S. සෙ. 6 අනුකමපි P T S. 7 යොජිය'හා. ම. පෙ.

8. පදීප වුපසමිංසු. P T S. 9. එමෙන ආසි සුතිමිමිතො. ම. P T S. සෙ.

10 විරොචෙමි. P T S.

415. විශාල පවුරු හා තොරන් ඇති දිගින් (යොදුන්) පන්සියයක් වූ ද, ප්‍රඵලින් ඉන් අඩක් වූ ද, නව්නිසාවාසියන්ගේ දෙවිපුරය වැනි ජන සමූහයාගෙන් ගැවසීගත් රමමක නම් නගරයක් වී ය.

416. යම් සේ හිදිකවුගුලාවෙහි බන්තලද පස්වස්සක් හිදිකවු ඔවුනොවුන් ගැටෙත් ද, එකල්හි එය ගැවසීගත්තේ වෙ ද,

417. එසේම මාගේ උතුම් වූ රමමක නගරය ද හසුන් අශව රථයන්ගෙන් පිරී ගියේ මිනිසුන්ගෙන් හැමකල්හි ගැවසීගත්තේ වී ය.

418. එහි කාසි යළි දෙවනියට ගියේ මාගේ අනනිමනවයෙහි ද කුලසම්පත් ඇති වී ය.

419. මහත් වූ රුවන් සමූහ ඇති බමුණුකුලයෙහි උපන්නෙමි අසුකෙලක් රන් හැරදමා පැවිදි වීම.

420, 421, 422, මා විසින් කෙලයෙහි දවන ලද්දහු ය. -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන ද කරණලදී.

මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප සභවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙයනා කළසේකි.

තෙවෙනි වූ මහාකාශ්‍යපස්ථිරාවදානය සි.

4. අනුරුද්ධස්ථිරාවදානය

423. මම ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරජ්‍යෙෂ්ඨ වූ විවෙකි ව වාසය කරන්නා වූ ලොකනායක වූ සුමේධ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිටිමි.

424. මම ලොකනායක වූ සුමේධ සම්බුදුන් වහන්සේ වෙත එලඹ ඇදිලි බැඳගෙන බුද්ධජ්‍යෙෂ්ඨයන් (මෙසේ) අයැදීමි:

425. “මහා වීරයන්වහන්ස, ලොකජ්‍යෙෂ්ඨයන් වහන්ස, නරජ්‍යෙෂ්ඨයන් වහන්ස, අනුකම්පා කොට වදාළ මැනව. රුක්මුල්හි බ්‍යාන කරන්නා වූ ඔබවහන්සේට පහනක් දෙමි.”

426. සියල්ල තෙමේ ව දන්නාවූ වාදීන් අතුරෙන් ශ්‍රෙෂ්ඨ වූ ඒ ප්‍රාඥ වූ බුදුරජනෙම එය ඉවසී ය. එකල්හි මම ගස් වීද යන්නයක් යොදා -

427. ලොකබඩු වූ බුදුරජානන් වහන්සේට දහසක් වැටි දුනිමි. මාගේ පහන්හු සතියක් දෑල්වී නිවී ගියහ.

428. එම විහතප්‍රසාදයෙන් ද, සික්හි වූ ප්‍රාභීතයන්ගෙන් ද, මම මිනිස්සිරුර හැර දෙවිවිමනක උපනිමි.

429. දෙව්අත්බාවෙහි උපන් මට මැනවින් නිර්මිත විමානයක් වී ය. එය තාත්පසින් දිලෙයි. මේ පහන්පූජාවෙහි විපාකය සි.

430. එකල්හි මම ගාත්පස යොදුන් සියයක් බැබළවීමි. සියලු දෙවියන් මැඩපැවැත්වීමි. පහන්පූජාවෙහි මේ විපාකය සි.

431. තිංස කප්පානි දෙවිනෙදු දෙවරජමකාරසිං,
න මං කෙව'තිමඤ්ඤානති¹ දිපද්‍යනසි²දං ඵලං.
432. අට්ඨවිසතිකකිනතුඤ්ච වකකවතති අහොස 'හං,
දිවාරතතිඤ්ච පසාංගි සමනතා යොජනං තද්.
433. සතසාලොකං ඤාණෙන පසාංගි සඤ්චසාසනෙ,
දිබ්බවකඤ්ච අනුසුතෙනා දිපද්‍යනසි³දං ඵලං.
434. සුමෙධො නාම සලිඛුදො තිංසකපසසසසි⁴තො,
තසා දිපො මයා දිනෙනා විපසසනෙනා වෙනසා.
435. 436, 437. කිලෙසා කොපිතා -පෙ-කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අනුරුද්ධො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අනුරුද්ධානේරස්ස අපද්‍යනං වතුත්ථං.

5. සුඤ්ඤානේරාපද්‍යනං

438. අජ්ඣායකො මනනධරො තිණ්ණං වෙද්‍යන පාරගු,
පුරකකිතො¹මහි සිසෙසහි උපගච්ඡිං නරුතතමං.
439. පදුමුතතරො ලොකවිදු ආනුතීනං පටිග්ගහො,
මම කමමං පකිත්තසි සබ්බිනෙනන මහාමුතී.
440. තා'හං ධම්මං සුඤ්ඤාන අභිවාදෙකාන සඤ්චනො,
අඤ්ඤිලිපග්ගහෙනාන පකකාමිං දකඤ්ඤාමුඛො.
441. සබ්බිනෙනන සුඤ්ඤාන විත්ථාරෙන අදෙසසිං,²
සබ්බෙ සියා³ අත්තමනා සුඤ්ඤාන මම භාසතො.
442. සකදිට්ඨිං විනොදෙකා බුද්ධා විතතං පසාදග්ගං,
සබ්බිනෙනනපි දෙසෙමි⁴ විත්ථාරෙන තපෙව 'හං.⁵
443. අභිධම්මනසඤ්ඤා'හං⁶ සථාවඤ්චිසුද්ධියො,
සබ්බෙසං විඤ්ඤාපෙකාන විහරාමි අනාසවො.
444. ඉතො පඤ්චසතෙ කප්පෙ වතුරො සුසසකාසකා,
සතතරතනසම්පන්නා වතුදීපමහි ඉසාරා.
445. පටිසම්භිද්‍ය වතසො ව විමොක්ඛා'පි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුණ්ණා මහාභිජුගො ථෙරො ඉමා
ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පුණ්ණාමනනාතිජුගානේරස්ස අපද්‍යනං සඤ්චමං.

1. කෙවතිමඤ්ඤානති. පෙ. ම. 2. අභාසසිං. ම. 3. පියා, පෙ.
4. දෙසෙසිං. ම. 5. පි භාසසිං. ම. 6. නයඤ්ඤානං. ම. P T S.

431. ගනු ව නිස්සංකං මුඵල්ලෙහි දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි. නිසිවෙක්
 මා ඉක්මනින් නොසිතක්. (=මම අවමන් නොකරන්). මේ පහන්පූජාවෙහි
 විපාකය යි.

432. මම අවමිසිවරක් සක්විතිරජ වීම. එකල්හි තාත්පස
 යොදනක් තැන් දිවා රෑ දෙකෙහි ම (එක සේ) දකිමි.

433. (යුග) වක්‍රසිත් දහසක් සක්වල (ලොක) දකිමි. සජ්ඣ
 ශාසනයෙහි (පැවිදි ව) දිව්‍ය ලබ්‍ධියෙහි ද වෙමි. පහන්පූජාවෙහි
 මේ විපාකය යි.

434. මෙයින් කල්‍යාණිකදහසකට පෙර සමෙධ නම් සම්බුද්ධරජ
 නොවී ය. මා විසින් උන්වහන්සේට පැහැදිනු සිතින් පහනක් දෙනලදී.

435, 436, 437. කෙලශයෝ දවන ලදහ. -පෙ- බුදුරජානන්
 වහන්සේගේ සසුන ද කරණලදී.

මේ අයුරින් ආයුෂමත් අනුරාදධස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන්
 දෙශනා කළ සේකි.

සතරවැනි වූ අනුරාදධස්ථිරාවදනය යි.

5. පුණ්ණිස්ථිරාවදනය

438. වේද හදාරවන්නා වූ මනුෂ්‍යයෙහි පරතෙරට
 ගිය (මම) ශිෂ්‍යයන් විසින් පිරිවරණ ලද්දෙහි මනුෂ්‍යාත්ම වූ බුදුරජානන්
 වහන්සේ වෙත එළඹියෙමි.

439. පුද්ගලිකව පිළිගැන්වීමට සුදුසු වූ තුන්ලෝ දත් මහා
 මුනි වූ පදමුනාර බුදුරජානන් වහන්සේ සංක්‍ෂිප්තවශයෙන් මාගේ
 කම්ය කිතිය කළ සේක.

440. මම එ ධර්මය අසා බුදුරජානන් වහන්සේට ඇදිලි බැඳ
 අභිවාදනය කොට දකුණුදිගට මුහුණ ලා ගියෙමි. (=පැදකුණු කෙලෙමි).

441. සංක්‍ෂිප්තව අසා විස්තරවශයෙන් කිමි. එසේ කියන්නා වූ
 මාගේ වචනය අසා සියලු ශිෂ්‍යයෝ සතුටු වූහ.

442. ඔහු ස්වකීය දෘෂ්ටිය හැර දමා බුදුන් කෙරෙහි සිත පැහැද-
 වූහ. මම සංක්‍ෂිප්ත කොට ද දෙසමි. එසේ ම විස්තරවශයෙන් ද දෙසමි.

443. විජම්නය (=අභිධම්මකූම) දන්නා වූ මම දශකථාවස්තු වෙති
 විශුද්ධින් සියල්ලනට අවබෝධ කරවා ආශුචරතිත ව වෙසෙමි.

444. මෙයින් කළ පන්සියයකින් පෙර සතරමනදිවයිනෙහි අභිෂේක වූ
 සත්ථුවනින් යුත් සුසංඝායන නම් සිවුසක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

445. සිවුපිළිසිසාපෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද (මා විසින්)
 සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශාසනය ද කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පුණ්ණිස්ථිරාවදනය ස්ථිරයන්
 වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙශනා කළ සේකි.

පස්වැනි වූ පුණ්ණිස්ථිරාවදනය යි.

6. උපාලිතේරාපදානං

446. නගරෙ හංසමනියා සුජාතො නාම ඩ්‍රාහමණො,
අසීතියොටිතිවසො පසුතබනබ්බසුඤ්ඤා.
447. අජ්ඣායකො මනනබරො තිණ්ණං වෙදන පාරගු,
ලකබණ්ණ ඉතිතාසෙ ව සබ්බෙම¹ පාරමිං ගතො.
448. පරිබ්බාජා එකසිබ්බා² ගොතමා³ බුද්ධසාවකා,
වරකා⁴ තාපසා වෙච වරනති මහියා තද.
449. තෙපි මං පරිවාරෙතති ඩ්‍රාහමණො විසුසුතො ඉති,
බහුජ්ජනො මං පූජෙති නාතං පූජෙමි කඤ්චනං.⁵
450. පුජාරතං න පසාමි මානස්ථෙඛො අතං තද,
බුද්ධොති වචනං⁶ නඤ්ඤි තාව නුපපජ්ජනෙ ජනො.
451. අව්වසෙන අගොරතතා පදමුනතරනායකො⁷,
සබ්බං තමං විනොදෙත්වා ලොකෙ උපපජ්ජි වක්ඛමා.
452. විත්ථාරිතෙ⁸ බාහුජ්ඤ්ඤා පුද්දුතෙ ව සාසනෙ,
උපාගමි තද බුද්ධො නගරං හංසමනසං.
453. පිතු අත්ථාය සො බුද්ධො ධම්මං දෙසෙසි වක්ඛමා,
තෙන කාලෙන පරිසා සමනතා යොජනං තද.
454. සම්මතො මනුජානං සො⁹ සුභාසො නාම තාපසො,
යාවතා බුද්ධචරිසා පුප්පොභ'වජ්ඣදසී තද.
455. වතුසම්මං පකාසෙතෙන සෙට්ඨි ව¹⁰ පුප්පමණ්ඩපෙ,
කොට්ඨසතසතසානං ධම්මාභිසම්මො අහු.
456. සතතරතනිඤ්ඤා බුද්ධො වසොසා¹¹ ධම්මවුට්ඨියො,¹²
අට්ඨමෙ දිවසෙ පතෙන සුභාසං කිත්තසී ජනො.
457. “දෙවලොකෙ මනුසො වා සංසරනො අයං භවෙ,
සබ්බෙසං පචරො හුත්වා භවෙසු සංසරස්සති.
458. කපපසතසතස්සමති ඔක්කාකතුලසමාචො,
ගොතමො නාම ගොතෙනන සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
459. තස්ස ධම්මෙසු දයාදො ඔරසො ධම්මනිමිතො,
මනනාභිසුතො පුමණොති තෙස්සති සජ්ජසාවකො.”
460. එවං කිත්තසී සම්බුද්ධො¹³ සුභාසං තාපසං තද,
තාසිසනො ජනං සබ්බං දස්සියනො සකං ඛලං.

1. සද්ධම්ම. PTS. පෙ. 2. එකසිකා. ම 3. ගොතම. PTS.

4. වරකා. පෙ. 5. කිඤ්ඤා. අ. ම. 6. සවතා. ම. 7. නාමකො. ම.

8. විත්ථාරිකො. ම. PTS. 9. සො. ම. සෙ. 10. හෙට්ඨා ව. ම. හෙට්ඨනො. පෙ.

11. වසසිත්තා. ම. PTS. පෙ. 12. වුට්ඨියා. P. T. S. පෙ.

13. සො බුද්ධො. ම

6. උපාලිසථවිරාවදානය

146-147. භංසටනීනගරයෙහි රැස්කොට තැබූ අසූ කෙළක් බන්ධ ඇති සමාඛ වූ බන්ධාන්ත ඇති චෛද්‍ය හදාරන්නා වූ මන්ත්‍රධර වූ චෛද්‍යයෙහි පරතෙරට ගියා වූ (අත් පා ආදියෙහි ලකුණු බලා අනාගතය පවසන) ලක්ෂණශාස්ත්‍රයෙහි ද ඉතිහාසයෙහි ද සාක්ෂිය බ්‍රාහ්මණධර්මයෙහි ද පරතෙරට ගියා වූ සුජාත නම් බමුණෙක් වී ය.

148. (හිසා එක් සිඵවක් ඇති) එකසිබයෝ ද පරිව්‍රාජකයෝ ද ගෞතමසාම්මුතියෝ ද (තැනින් තැන හැසිරෙණ) වරකයෝ ද නවුසෝ ද එකල්හි පොළොවෙහි හැසිරෙත්.

149. ඔහු ද ප්‍රසිද්ධ බ්‍රාහ්මණයෙකැයි කියා මා පිරිවරත්. බොහෝ දෙන මා පුදත්. මම කිසිවෙකු නො පුදමි.

150. යම් තාක් කල් නවාගතයත් වහන්සේ ලොව පහළ නො වන්නෙක් ද, ඒ තාක් කල් බුද්ධ යන වචනය පවා (ලෙච්ඡි) නැත. එකල්හි මම මාතයෙන් තද වූයෙහි පිදිය යුත්තකු නො දකිමි.

151. රුද්‍රවල් (බොහෝ කවුරුදු) ගෙවී යාමෙන් (පසු) පසැස් ඇති පද්මනාථ නම් ලොකනායක බුදුරජනෙම සියලු අදුරු දුරු කොට ලොව පහළ වී ය.

152. බුදුසසුන පැතුරුණු කල්හි මැනවැසි සමමත වූ කල්හි අභිවාදිතයට පැමිණි කල්හි බුදුරජනෙම භංසටනී නගරයට එළඹියේ ය.

153. පසැස් ඇත්තා වූ ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේ පියාණන්ට වැඩ පිණිස ධම්මදෙශනා කළසේක. එකල්හි පිරිස ද භාත්පස යොදනක් (තන්හි පැතුරුනේ) වී ය.

154. මිනිසුන් අතර සුනඤ්ඤ නමින් සමමත වූ ඒ තවුස් තෙමේ එකල්හි යම් තාක් බුදුපිරිස ද, ඒ තාක් තැන මල්වලින් වැසී ය.

155. පූජා මණ්ඩපයෙහි සිටි බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වතුසාන්තය දෙශනා කරණ කල්හි කෙළලක්ෂයක් (ප්‍රාණීන්ට) ධර්මානුසාරය වී ය.

156. පස්මරුන් දිනු බුදුරජ තෙම දිවා රූ සතක් (=සතියක්) උතුම් දහම්වැසි වස්වා අටවැනි දිනය පැමිණි කල්හි සුනඤ්ඤ මෙසේ පැවැසී ය.

157. “මෙතෙම සසරෙහි දෙව්ලොවෙහි ද මිනිස්ලොවෙහි ද සැරිසරන්නේ භවයන්හි සියල්ලන්ට උතුම් ව සැරිසරන්නේ ය.

158. කල්පලක්ෂයකින් මතුයෙහි ඔක්කාකකුලයෙහි උපදින ගොනු-යෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොව පහළ වන සේක.

159. ඒ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මයට දායාද (=කොටස් හිමියෙක්) වූ (දහම් අසා සෝවාන් ආදිමාගීඵල පිළිවෙලින් රහත් වූ බැවින් බුදුරජුන්ගේ ඔරස පුත්‍ර වූ ධර්මයෙන් ම මවාලුවාක් වැනි වූ පුණ්ණමනනාභිපුත්‍ර නම් බුද්ධශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

160. එකල්හි සම්බුදුරජ තෙම සියලු දෙනා සතුටු කරමින් සාක්ෂිය බලය ද දක්වමින් සුනඤ්ඤ නවුසාට මෙසේ පැවැසී ය.

461. කතඤ්ඤි නමස්සන්ති සුභද්දං තාපසං ජනා¹,
බුද්ධෝ කාරං කරිත්වාන සොධෙසි² ගතිමත්තතො.
462. තත්ථ මෙ අනු සඛකපොසා සුත්වාන මුතිතො වමං,
අනමපි කාරං කස්සාමි යථා පස්සාමි ගොතමං.
463. එවා'හං වින්තසිත්වාන කිරිසං වින්තසිං³ මමං,
කාසානං කමමං ආවරාමි පුඤ්ඤකෙබ්බෙන්ත අනුත්තරෙ?
464. අයඤ්ඤ පාසිකො⁴ භික්ඛු සබ්බපායීන⁵ සාසනෙ,
විනයෙ ච අග්ගානිකබ්බෙන්තා තං ධානං පඤ්ඤිං⁶ අහං.
465. ඉදං මෙ අමිතං හොගං අකෙඛානං සාගරුපමං,
තෙන හොගෙන බුද්ධස්ස ආරාමං මාපසිං⁷ අහං.
466. සොහනං නාම ආරාමං නගරස්ස පුරත්තො,
කිත්වා⁸ සතසතස්සෙන සඛිඝාරාමං අමාපසිං.
467. කුටාගාරෙ ච පාසාදෙ මණ්ඩපෙ හමමියෙ ගුහා,
වඬකමෙ සුඛතෙ කත්වා සඛිඝාරාමං අමාපසිං.
468. ජන්තාසරං අග්ගිසාලං අපො උදකමාලකං,
නගානසරං මාපසිත්වා භික්ඛුසඛිඝස්ස'දාසනං.
469. ආසඤ්ඤො පීඨකෙ ච පරිනොගෙ ච භාජනෙ,
ආරාමිකඤ්ඤ භෙසජ්ජං සබ්බමෙතං අදාසනං.
470. ආරකකං පට්ඨපෙත්වාන පාකාරං කාරසිං දළ්භා,
මා නං කොචි විතෙසෙසි සන්තච්ඡන්තා තාදිනං.
471. ආවාසං සතසතස්සෙන⁹ සඛිඝාරාමෙ¹⁰ අමාපසිං,
වෙජුලලානං පාපසිත්වා¹¹ සමුද්ධං උපනාමසිං.
472. “නිට්ඨාපිතො මයා ‘රාමො සමපට්ඨිත්ථ කුටං මුති,
නිසාදෙස්සාමි¹² තෙ¹³ ජීර අභිවාසෙහි වක්ඛුමි.”
473. පුදුමුත්තරො ලොකවිද්ධි ආනුභීතං පටිග්ගහො,
මම සඛකපුමඤ්ඤාය අභිවාසෙසි නායකො.
474. අභිවාසනමඤ්ඤාය සබ්බඤ්ඤාස්ස ංහෙසිතො,
හොජනං පටිසාදෙත්වා කාලමාරොවසිං අහං.
475. ආරොචිතමහි කාලමහි පුදුමුත්තරනායකො,
බ්බොසවසතස්සෙහි ආරාමං මෙ උපාගමි.
476. නිසින්නං කාලමඤ්ඤාය අන්තපානෙන නාසසිං,
භුත්තාචං කාලමඤ්ඤාය ඉදං වචනමිබ්බිමි:

1 නද. PTS. සෙ. 2 සොධෙහි. පෙ. 3. වින්තසි. පෙ.

4. පාසිතො. ම. පාසිකො. පෙ

5. සබ්බපායීස්ස. ම. සබ්බපායීව. පෙ. සබ්බපායීවා. අ. ම.

6. පඤ්ඤ. අ. මු. 7. මාපසෙ. අ. මු. 8. කත්වා. PTS පෙ

9. සතසතස්සෙනාවාසං. ම. ආවාසසතසතස්සෙ. සෙ. ආවාසසතසතස්සෙන. පෙ

10. සඛිඝාරාමං. PTS 11. වෙජුලා නං මාපසිත්වා. ම. පෙ.

12. නිසෙ. පෙසසමි. පෙ. 13. තා. ම. සෙ. පෙ.

461. ජනයෝ කරුණුද ඇදිලි ඇත්තාහු “බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි පුණ්‍යකම් කොට තමාගේ ගතිය පිරිසිදු කෙළේ ය” යි සුනභූතවුසාට තමස්කාර කෙරෙත්.

462. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ චම්බය අසා එහි දී මට ද (මේ) අදහස විය. යම් පින්කමක් කිරීමෙන් ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ දැකිය හැකි වෙමි නම්, මම ද එබඳු පින්කමක් කරන්නෙමි (කියායි).

463. මම මෙසේ සිතා මා විසින් ඒ සදහා කෙබඳු පිණික් කට යුතු දැයි සිතීම. තිරුහතර පුණ්‍යකෛත්‍රයෙහි (රත්නත්‍රයයෙහි) මම කවර පින්කමක් කෙරෙමි ද ?

464. (මධුරසාරයෙන් සරසාදකූටසයෙන් ග්‍රන්ථයන් හදාරණ හෙයින්) පාසිඛා නම් වූ මේ භික්ෂු තෙමේ බුද්ධශාසනයෙහි සියලු මධුරසාරපාඨකයන් අතුරෙහි ද විනයයෙහි ද අග්‍රසථානයෙහි තබන ලදී. මම ඒ තනතුර පැතීමි.

465. මාගේ මේ අපමණ සමපත් සයුර මෙන් නො කැලඹිය හැකි ය. මම ඒ ධනයෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේට ආරාමයක් කරවීමි.

466. නගරයට නැගෙනහිරින් සොහන නම් වූ උයනකි. (එය) ලක්ෂයකින් විකිණ ගෙන සංඝාරාමයක් කරවීමි.

467. කුළුගෙවල් ද ප්‍රාසාදයන් ද මණ්ඩපයන් ද සදලු සහිත ගෙවල් ද දොර නො ලී ගුහාවන් ද සක්මන්මළ ද මැනවින් කොට සංඝාරාමය තිබීමි.

468. උසුමෙන් ඩඬු ගන්වන ගෙය ද හිනිහල ද යලි පැන්කල තබන ගෙය ද තනනගෙය ද කොට මම භික්ෂු සංඝයාට දිනීමි.

469. දික්ගහලොපුටු ද (කුඩා) පුටු ද පරිනොගනාජන ද ආරාමිකයනට දෙන බෙහෙත් ද යන මේ සියල්ල මම දිනීමි.

470. සන්තූන් සිත් ඇති අකම්පා ගුණ ඇත්තවුන්ගේ ඒ ගුණයනට කිසිවෙක් පීඩා නොකෙරේවා යි ආරක්ෂා තබවා දැඩි කොට පවුරක් කරවීමි.

471. ලක්ෂයක් (ධන) වියදමින් ඒ සංඝාරාමයෙහි ආවාසයක් කරවීමි. එය උසස්බවට පමුණුවා බුදුරජාණන් වහන්සේට පිරිනැමීමි.

472. “මා විසින් ආරාමය කොට තිබෙන ලදී. වචාගතයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ මෙය පිළිගත මැනවි. වීරයාණන් වහන්ස, මෙය ඔබ වහන්සේට දෙන්නෙමි. පසැස් ඇත්තානන්වහන්ස, මෙය පිළිගත මැනවි” (සි දැන්වීම).

473. පූජාසත්කාරයන් පිළිගැනීමට සුදුසු වූ ලොකනායක වූ පදුමුතාර බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගේ අදහස දැන එය ඉවසුසේක.

474. මහර්මි වූ සමීඤයන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන මම භෝජනය පිළියෙල කරවා කාලය ආරෝචනය කෙළෙමි.

475. කාලය දැන්වූ කල්හි පදුමුතාර ලොකනායකයන් වහන්සේ රහතුන් දහසක් විසින් පිරිවරණ ලදසේක් මාගේ ආරාමයට වැඩිසේක.

476. සුදුසු කාලය දැන වැඩහුන්නාවූ උන්වහන්සේ ආහාර පානයෙන් තෘප්ත කෙළෙමි. (යලි) සුදුසු කලාපි දැන වලඳ අවසන් වූ උන්වහන්සේට මේ චම්බය කීමි.

477. “කිතො සතසතසෙසන තතතකෙනෙ’ව කාරිතො,
සොහතො නාම ආරාමො සමපට්ඨ්ඨි දුවං මුනි.¹
478. ඉමිනා’රාමදුනෙන වෙතනාපණ්ඩිති ව,
හවෙ තිබ්බතතමානො’හං ලහාමි මම පක්ඛිනං.”
479. පටිගගතෙසා සමුද්ධො සඛ්ඝාරාමං සුමාපිතං,
භික්ඛුසංඝෙ නිසීදිතො ඉදං වචනමුමුචි:
480. “යො සො බ්‍රහ්මස්ස පාදාසි සඛ්ඝාරාමං සුමාපිතං,
තමහං කිතතසිස්සාමි සුණාථ මම හාසතො.
481. හත්ථි අස්සා රජා පතති සෙනා ව චතුරඛිනි,
පරිවාරෙස්සනති’මං නිච්චං සඛ්ඝාරාමස්සි’දං ඵලං.
482. සට්ඨිතුරියසතස්සානි තෙරියො සමලඛකතා,
පරිවාරෙස්සනති’මං නිච්චං සඛ්ඝාරාමස්සි’දං ඵලං.
483. ඡළාසීතිසහස්සානි තාරියො සමලඛකතා,
විචිතතචජාහරණා ආමුතතමණ්ණකුණ්ඩලා.
484. ආලාරපමිතා හසුලා සුසංඤ්ඤා තනුමජ්ඣිමා,
පරිවාරෙස්සනති’මං නිච්චං සඛ්ඝාරාමස්සි’දං ඵලං.
485. නිංසකපසතස්සානි දෙවලොකෙ රමිස්සති,
සහස්සකකිනතුං දෙවිනෙදු දෙවරජ්ජං කරිස්සති.
486. දෙවරාජෙන පතතබ්බං සබ්බං පටිලභිස්සති,
අනුනතොගො හුසාන දෙවරජ්ජං කරිස්සති.
487. සහස්සකකිනතුං චක්කවතති රාජා රටෙඨි භවිස්සති,
පථව්‍යා රජ්ජං විජුලං ගණනාතො අසබ්බිසං.
488. කප්පසතසතස්සමති ඔක්කාකකුලසමාපො,
ගොතමො නාම ගොතෙනන සජා ලොකෙ භවිස්සති.
489. තස්ස ධම්මෙසු දායාදෙ ඔරසො ධම්මනිමිමිතො,
උපාලි නාම නාමෙන තෙස්සති සඤ්ඤාවකො.
490. විනයෙ පාරඤ්ඤා පට්ඨා² ඩානාඨානෙ ව කොට්ඨෙදු,
ජිතසාසනං ධාරස්සෙනා³ විහරිස්සති’නාසවො.
491. සබ්බමෙතං අභිඤ්ඤාය ගොතමො සක්ඛාපුඞ්ගවො,
භික්ඛුසංඝෙ නිසීදිතො ඵ්ඨදග්ගෙ ධරෙස්සති.”
492. අපරිමෙය්‍ය’පාදාය පඤ්ඤාමි තථ සාසනං,
සො මෙ අපො අනුප්පනෙනා සබ්බසංයොජ්නකකියො.

1. මුනෙ. ථෙ.

2. පනතා, PTS. ථෙ.

3. ජොතස්සෙනා, ථෙ. ධාරෙනෙනා, PTS. සෙ.

477. “සොහන නම් වූ (මේ ආරාමය ලක්ෂයක් මිල දී ගන්නා ලදී. එපමණ ම මුදලකින් (සෙසු කටයුතු) කරවන ලදී. බුදුරජාණන් වහන්සේ එය පිළිගන්නා සේක්වා.

478. මේ ම ආරාමදානයෙන් ද විත්තප්‍රණයින්ගෙන් ද හවසෙහි උපදින්නා වූ මම මා විසින් පතන ලද්ද ලබමිවා.”

479. බුදුරජාණන් මැනවින් කොට නිමවන ලද සංඝාරාමය පිළිගෙන බික්සහන මැද හිද එ අරමෙහි අනුසස් දක්වන මෙම වචනය වදාලේ ය.

480. “යමෙක් තෙම මැනවින් කොට නිමවනලද සංඝාරාමය බුදුරජාණන් වහන්සේට පූජා කෙළේ ද, මම ඔහු පිළිබඳ තොරතුරු කියන්නෙමි. එය කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

481. ඇත්සේනාව ද අස්සේනාව ද රජසේනාව ද පාබල සේනාව ද යන මේ සිවුරහ සේනා නිරතුරු ව ම මොහු පිරිවරන්නාහු ය. මෙය සංඝාරාමදානයෙහි විපාකය යි.

482. සැටදහසක් කුසරියෝ ද මැනවින් අලඹකාර කළ හෙරිහු ද නිරතුරු ව ම මොහු පිරිවරන්නාහු ය. මෙය සංඝාරාම දානයෙහි විපාකය යි.

483-484. මැනවින් අලඹකාර කරණලද විසිතුරු අරරණ ඇත්තා වූ එල්වනලද මණ්ඩොකොල් ඇති මහත් වූ දිගු ඇස් ඇති සතුට උපදවන ලිලා විලාස ඇති මනා වූ ශරීරාවයව ඇති සිහින් ඉහ ඇති සොළොස් දහසක් සහිත් නිරතුරු ව ම මොහු පිරිවරන්නාහු ය. සංඝාරාම පූජාවෙහි මේ විපාකය යි.

485. කල්‍යාණ කිස්දහසක් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්නේ ය. ශක්‍ර ව දහස් වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

486. දෙවිරජ විසින් ලැබිය යුතු සියල්ල ලබන්නේ ය. සියලු සම්පත් ඇත්තෙක් ව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

487. දහස්වරක් රටෙහි සක්විතිරජ වන්නේ ය. මහත් වූ පාඨවී-රාජ්‍යය (ලබනවාර) ගණන් වශයෙන් ප්‍රමාණ කළ නො හැක්කේ ය.

488. කල්‍යාණ ලක්ෂයකින් මත්තෙහි ධන්ධාන කුලසම්භව වූ ගෝත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාක්‍යයාන් වහන්සේ ලොව පහළ වන සේක.

489. උන්වහන්සේගේ ඔරසපුත්‍ර වූ ධම්මෙහි හිමිකම් ඇති ධම්මෙහි නිම කළාක් වැනි වූ නමින් උපාලි නම් වූ බුද්ධිශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

490. විනයයෙහි කෙළ පැමිණ කටයුතු නො කටයුතු දැනුමෙහි දක්ෂ වූයේ බුදුසසුන (=ත්‍රිපිටකධම්ම) දරන්නේ ආශ්‍රිත රහිත ව වාසය කරන්නේ ය.

491. ශාක්‍යකුලශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුරජ තෙම මේ සියල්ල දැන බික්සහන මැද හිද මොහු අග්‍රසාධනයෙහි තබන්නේ ය” (යනුයි).

492. අපමණ කලක පටන් ඔබවහන්සේගේ සසුන (විනය ධාරිත්‍ර ගෙන් අග්‍රසාධනය) පතමි. සියලු සංයෝජනයන් ශ්‍යය කිරීම වූ එ අභීය මා විසින් ලබන ලදී.

493. යථා සුලාවුතො පොසො රාජදණ්ඩන නජ්ජිතො,
සුලෙ සාතං අවිඤ්ඤො¹ පරිමුතතිංව ඉච්ඡති.
494. තථොචා'හං මහාවීර භවදණ්ඩන නජ්ජිතො,
කම්මසුලාවුතො සන්නො පිපාසාවෙදනට්ටිතො.²
495. භවෙ සාතං න විඤ්ඤාමි ඛය්‍යන්නො තීති අගතිති,
පරිමුතතිං ගවෙසාමි යථාපි රාජදණ්ඩිතො.
496. යථා විසාරදො³ පුරිසො විසෙන පරිපිළිතො,
අගදං සො ගවෙසෙය්‍ය විසඝාතාසුපාලනං.⁴
497. ගවෙසමානො පසෙස්සය්‍ය අගදං විසඝාතකං,
තං පිච්ඡා⁵ සුඛි අස්ස විසමො පරිමුතතියා.
498. තථොචා'හං මහාවීර යථා විසඝතො⁶ නරො,
සම්පිළිතො අවිජ්ජාය සද්ධම්මාගදමෙසසිං.⁷
499. ධම්මාගදං⁸ ගවෙසන්නො අද්දකඛිං සක්‍යසාසනං,
අග්ගං සබ්බොසධාතං තං සබ්බසලලවිනොදනං.
500. ධම්මොසධා පිච්ඡාන නිසං සබ්බං සමුතතිං,⁹
අජරාමරං සිතිහාවං නිබ්බාණං ඵස්සාසිං.¹⁰ අහං.
501. යථා භූතට්ටිතො¹¹ පොසො භූතගාහෙන පිළිතො,
භූතවෙජ්ජං ගවෙසෙය්‍ය භූතසමා පරිමුතතියා.
502. ගවෙසමානො පසෙස්සය්‍ය භූතවිජ්ජාසු කොච්ඡං,¹²
තස්ස සො විහතෙ¹³ භූතං සමුලඤ්ච විනාසයෙ.
503. තථොචා'හං මහාවීර තමග්ගාහෙන පිළිතො,
ඤ්ඤාලොකං ගවෙසාමි තමතො පරිමුතතියා.
504. අථ'දදසං සක්‍යමුතී කීලෙසනමසොධනං,
සො මෙ තමං විනොදෙසි භූතවෙජ්ජොච භූතකං.¹⁴
505. සංසාරසොතං සංජ්ඣං තණ්හාසොතං නිවාරසිං,
හවං උග්ගාටසිං සබ්බං භූතවෙජ්ජොච මූලතො.
506. ගරුලො යථා ඔපතති¹⁵ පතනගං භක්‍කමත්තනො,
සමන්තා යොජනසතං විකෙබ්බොනෙති මහාසරං.
507. පතනගං සො ගහෙච්ඡාන අධොසීසං විකෙඨයං¹⁶,
ආදය සො පක්‍කමති යෙන කාමං විහඞගමො.
508. තථොචාහං¹⁷ මහාවීර යථාපි ගරුලො බලි¹⁸,
අසඬ්ඛනං ගවෙසන්නො දෙසෙ විකබ්බලසිං අහං.
509. දිට්ඨො අහං ධම්මවරං සත්තිපදමුත්තතරං,
ආදය විහරුමෙතං ගරුලො පතනගං යථා.

1. න විඤ්ඤො, P.T.S. ථෙ. 2. චෙදනද්දොතො, ථෙ. 3. විසාරදො, ථෙ.
4. පුරායනා, ම. සෙ අ. පුරායසො, P.T.S. 5. පිච්ඡාන, ථෙ.
6. විසතො, ම. 7. මෙස'හං, P.T.S. ථෙ. 8. ධම්මොසධ, ථෙ.
9. සමුතනං, ථෙ. 10. ඵස්සාසිං, ම. P.T.S. 11. භූතද්දොතො, ථෙ.
12. භූතවෙජ්ජං සුකොච්ඡං ථෙ. 13. විහතෙ ථෙ. 14. භූතිකං, (සබ්බසු.)
5. යථොපතති, ම. ඔපතති, P.T.S. ඔපතනා, ථෙ. 16. විකෙඨයං, ථෙ.
17. තථොචානා, ම. P.T.S. 18. බලං, ථෙ.

493. යම් සේ රාජදණ්ඩනයෙන් තැනි ගත් පුරුෂ තෙමි හුලෙහි ඇමිණුනේ හුලෙහි සැපයක් නොවිදුනේ (ඉන්) ඡිදීම ම කැමති වෙයි ද,

494. මහාචරියන්වහන්ස, මම ද එසේ ම හවදණ්ඩනයෙන් තැනි-ගත්තෙමි කම්ප නැමැති හුලෙහි ඇමිණුනෙමි තෘෂණාවේදනාවෙන් මඩනාලද්දෙමි,

495. (රාග, දෝෂ, මොහ) යන ත්‍රිවිධ අඤ්ඤායෙන් දූවෙන්නෙමි හවයෙහි සැපයක් නොවිදිමි. රාජදණ්ඩනයෙන් තැනි ගත්තකු මෙන් ඡිදීම සොයමි.

496. යම්සේ විෂයෙන් (සපියකු විසින්) ධහනලද පුරුෂයෙක් විෂයෙන් පෙළුනේ විෂ නසන ආයුෂ රකින බෙහෙතක් හෙතෙම සොයන්නේ ද,

497. (එසේ) සොයමින් විෂ නසන්නා වූ බෙහෙතක් දකින්නේ විෂයෙන් ඡිදීම පිණිස එය බි සුවපත් වන්නේ ද,

498. එසේ ම මහාචරියන් වහන්ස, මම විෂයෙන් නටුවා වූ පුරුෂයකු මෙන් අවිද්‍යාවෙන් පෙළුනේ සදහම් බෙහෙත සෙවීමි.

499. දහමබෙහෙත සොයන්නෙමි සියලු ඖෂධයනට අග්‍ර වූ සියලු (රාගාදි) හුල් දුරු කරන්නා වූ ඒ බුද්ධිශාසනය දුටුවෙමි.

500. මම දහමඔසුව බි සියලු (සසර) විෂ දුරු කෙළෙමි. අජරාමර වූ සිසිල් වූ නිවණ ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළෙමි.

501. යම් සේ භූතයකු විසින් පෙළනලද පුරුෂයෙක් තෙමි භූතග්‍රහණයෙන් පිහින වූයේ භූතයාගෙන් මිදීම පිණිස භූතවෛද්‍යයකු සොයන්නේ ද,

502. සොයමින් භූත විද්‍යාවෙහි දක්‍ෂයකු දකින්නේ ය. ඒ වෙද තෙමි ඔහුගේ භූතයා නසන්නේ ය. සහමුලින් ම වහසන්නේ ය.

503. මහාචරියන් වහන්ස, එසේ ම මම කෙලශානුකාරයෙන් පෙළුනෙමි (එම) අඳුරින් ඡිදීම පිණිස ඤාණාලෝකය (ප්‍රඥාව) සොයමි.

504. ඉක්බිති කෙලෙස්අඳුර දුරු කරන්නා වූ ශාක්‍යමුනීන් වහන්සේ දුටුවෙමි. උන්වහන්සේ භූතවෛද්‍යයකු භූතාවශය දුරු කරන්නාක් මෙන් මාගේ කෙලශානුකාරය දුරු කළසේක.

505. භූතවෛද්‍යයකු (භූතාවශය) මෙන් සසර සැඩපහර සිහිදෙමි. තෘෂණාශ්‍රොතස වැළැක්විමි. සියලු පවය මුලින් ම නැසිමි.

506. යම් සේ ගුරුලෙක් තෙමි තමාගේ ගොදුර වූ නාගයා වෙත වේගයෙන් බිහි ද, මහසමුද්‍ර හාත්පස යොදුන් සියයක් කළඹා ද,

507. ඒ ගුරු එ තෙමේ හිස යටිකුරු කොට නාගයා ගෙණ පෙළන්නේ කැමැති තැනකට ගෙණයේ ද,

508. මහාචරියන් වහන්ස, එසේ ම මම ගුරුලා බිලි සොයන්නාක් මෙන් අසංසකාන සංඛ්‍යාන නිමාණය සොයන්නෙමි (කෙලශ) දෙස් (සමුවෙස්ද වශයෙන්) මම සෝද හැරිමි.

509. නිරුත්තරශාන්තපදය වූ උතුම් නිමාණධර්මය දක්නාලද මම ගුරුලා නාගයකු මෙන් මෙය (=ධර්මය) ගෙණ වෙසෙමි.

510. ආසාවනි නාම ලතා ජාතා විතතලතාවතෙ,
තස්සා වස්සසහස්සෙන එකං නිබ්බතතතෙ එලං.
511. නං දෙවා පසිරුපාසනති තාව දුරෙ එලෙ සති,¹
දෙවෘතං සා පියා² එවං ආසාවනිලභුතමා.
512. සතසහස්සුපාදය.තා'හං³ පරිවරෙ මුනිං,
සායං පාතං නමස්සාමි දෙවා ආසාවනිං යථා.
513. අවඤ්ඤා පාරිවරියා අමොඝා ච නමස්සනා,
දුරාගතමපි මං සන්නං බණ්ණා මං⁴ න විරාධසි.
514. පටිසංඝිං න පස්සාමි විචිතතොහා භවෙ අහං,
නිරුපධි විපමුතොහා උපසන්නො වරාම'හං.
515. යථාපි පදුමං නාම සුරියරංසෙන පුප්ඵති,
තථෙවා'හං මහාචීර බුද්ධිරංසෙන පුප්ඵිතො.
516. යථා බලාකායොතිමිති න විජ්ජති පුමා⁵ සදා,
මෙසෙසු ගජ්ජමානෙසු ගඤ්ඤං ගණ්හනති තා සදා.
517. විරමපි ගඤ්ඤං ධාරෙනති යාව මෙසො න වස්සති,⁶
භාරතො පරිමුච්චනති යදා මෙසො පවස්සති.
518. පදුමුතතරබුද්ධස්ස ධම්මමෙසෙන ගජ්ජතො,
සද්දෙන ධම්මමෙසස්ස ධම්මගඤ්ඤං අගණ්ති'හං.
519. සතසහස්සුපාදය⁷ පුඤ්ඤගඤ්ඤං ධරෙම'හං,
නසමුඤ්ඤාමි භාරතො ධම්මමෙසෙ⁸ න ගජ්ජති⁹.
520. යදා භුවං සකාමුතෙ රමෙම කාපිලවස්ථපෙ,
ගජ්ජි¹⁰ ධම්මමෙසෙන භාරතො පරිමුතන'හං¹¹.
521. සුඤ්ඤතං අනිච්ඡතාඤ්ඤා තථාසංඝිහිතමපි¹² ව,
චතුරො ව එලෙ සබ්බෙ ධම්මෙ විජ්ජනසි අහං.¹³

දුතියභාණවාරං.

1. තාව දුරඵලං පති. පෙ. 2. දෙවෘතං භාසියා. පෙ.
3. නාහං. පෙ. 4. යං. ම. 5. පුමො. ම.
6. න වච්ජති. ම. ගජ්ජති P T S. සෙ. පෙ. අ.
7. සතසහස්සං. උපාදය. P T S. පෙ. 8. මෙසො. පෙ. 9. වච්ජති. ම.
10. වච්ජසි ම ගජ්ජිතො. පෙ. 11. පරිමුච්ච'හං. සෙ පරිමුඤ්ඤිතං. පෙ.
12. අථපප. සෙ. පෙ. 13. ධම්මගඤ්ඤා විජ්ජනං. අථ. ධම්මෙ ව විජ්ජනං. P T S. අ.

510. විත්‍රලතාවනයෙහි හටගත්තා වූ (දෙවියන් ආසා කරණ හෙයින්) ආසාවති නම් වූ වැලන් වෙයි. ඒ වැලේ හවුරුදු දහසකින් එක මලක් හටගනී.

511. එතෙක් දිගු කලක් ගොස් මල ඇති වූ කල්හි ඒ වැල දෙවියෝ ඇසුරු කෙරෙත්. ඒ ආසාවති නම් උකුණු ලතාව මෙසේ දෙවියනට ප්‍රිය වන්නී ය.

512. කල්ප ලක්ෂයක පටන් මම ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇසුරු කරමි. උදේ සවස නමදිමි. දෙවියන් ආසාවති ලතාව ඇසුරු කරන්නාක් මෙනි.

513. පාරිවරියාව (බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්සිලිවෙත කිරීම) නො වද ය. නමස්කාරය නො සිස් ය. සසර බොහෝ දුර සිට ආවා වූ මට ඇති වූ මේ බුද්ධෝත්පාදක්ෂණය මා ඉක්මවා නො ගියේ ය.

514. මම පරික්ෂා කොට බලන්නෙමි භවයෙහි ප්‍රතිසංස්කරණ නො දකිමි. (එසේ ම) මම (බකු-කිලෙස) උපති විරහිත වූයෙමි (සියලු කෙලෙසුන්ගෙන්) මිදුනෙමි සන්තිදුනෙමි ගැසිරෙමි.

515. පිසුම වනාහි යම් සේ හිරුරැසින් පිපේ ද, එසේ ම මහා-විරයන් වහන්ස, මම ද බුදුරැසින් පිපුනෙමි වෙමි.

516. යම් සේ බලාකායොනියෙහි (=කොක් ජාතියෙහි) ගැම කල්හි පිරිමිසත්තු විද්‍යාන නො වෙද්ද, ඒ කෙකින්නෝ ගැම ද මෙසගජිතය කරණ කල්හි ගැබ් ගනිත් ද,

517. යම් තාක් කල් වැසි නො වසී ද, (ඒ තාක්) දිඬිකාලයක් නමුදු කෙකින්නෝ ගැබ් දරත්. යම් කලෙක් හි වැසි වසී ද, එකල්හි (ගැබ්) බරින් මිදෙත්.

518. ධම්ම නමැති මෙසයෙන් ගජිතය කරන්නා වූ පළමුතර බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධම්මෙසයාගේ ශබ්දය කරණ කොට ගෙන මම දහමිගැබ් ගනිමි.

519. කල්ප ලක්ෂයක පටන් ම මම (රැස් කල) පින් නමැති ගැබ් දරමි. ධම් නමැති මෙසය ගජිතා නො කරණ කල්හි (එම ගැබ්) බරින් නො මිදෙමි.

520. ශාක්‍යමුනිකුයන් වහන්ස, යම් කලෙක්හි ඔබ රම්‍ය වූ කාසිලවස්සු නගරයෙහි ධම්මෙසයෙන් ගජිතය කලසේක් නම්, මම (ඒ පින් ගැබ්) බරින් මිදුනෙමි වෙමි.

521. (ආත්ම දූෂටි විරහිත බැවින්) ශුන්‍ය වූ, (කෙලශ නිමිති රහිත බැවින්) අනිමිත්ත වූ, (තාමණ්‍ය ප්‍රණීධි රහිත බැවින්) අප්‍රණීතිත වූ විමොක්ඛ ධම්ම ද, චතුර්විධ ශ්‍රාවණ්‍යඵල ද යන මේ සියලු ධම්මන් මම ඉපදවිමි.

දෙවෙනි බණවරයි.

*ආසාවති නම් එකාලතා අති. සා පුප්ඵසසතිති,
දෙවා වසසසහසං උපධ්‍යානා ගමන්තන් (සාරපදීපනී 227. වෙරකුප්පකණ්ඩ)
ආසාවති නම් එක් ලියකුදු ඇත. එහි මල් පිටෙත්තේයයි දෙවියෝ දහසක්
හවුරුදු උපසාරාතයට යෙහි. (බ්‍රහ්මරණ 47)

522. අපරිමෙය්‍යපාදය පණේම් තච සාසනං,
සො මෙ අණේ අනුප්පතො සන්නිපදමනුත්තරං.
523. විනයෙ පාරම් පණො යථාපි පාසිකො¹ ඉසි,
න මෙ සමසමො අත්ථි² ධාරෙම් සාසනං අහං.
524. විනයෙ බකුකො වාපි තිකචෙජ්ඣෙ ව පඤ්චමෙ,
ඵත්ථ මෙ³ විමහි නත්ථි අකබරෙ ව්‍යඤ්ජනෙපි වා.
525. නිගගතෙ පටිකමෙම ව ධානාධානෙ ව කොපිදෙ,
ඔසාරණෙ වුට්ඨාපනෙ සබ්බත්ථ පාරම් ගතො.
526. විනයෙ බකුකො වාපි තිකඛිපිත්වා පදං අහං,
උගතො විනිවෙඨෙත්වා රසතො ඔසරෙය්‍ය'හං.
527. නිරුත්තියා සුකුසලො අත්ථානණේ ව කොපිදෙ,
අනඤ්ඤතං මයා නත්ථි ඵකගො සන්ථුසාසනෙ.
528. රුපදකො අහං අස්ස සක්‍යපුත්තස්ස සාසනෙ,
කඛිං සබ්බං විනොදෙම් ඡ්ඤම් සබ්බසංසයං.
529. පදං අනුපදඤ්චාපි අකබරඤ්චාපි ව්‍යඤ්ජනං⁴,
නිදුනෙ පරියොසානෙ සබ්බත්ථ කොපිදෙ අහං.
530. යථාපි රාජා බලවා නිගගණ්ඨිත්වා පරන්තපෙ⁵,
විජිනිත්වාන සභිගාමං නගරං තත්ථ මාපයෙ.
531. පාකාරං පරිබඤ්චාපි ඵසිකං ආරකොට්ඨකං,
අට්ඨාලකෙ ව විවිධෙ කාරයෙ නගරෙ බහු.
532. සිඬ්ඝාටකං වච්චරඤ්ච⁶ සුචිභත්ත'නත්තරාපණං,
කාරයෙය්‍ය⁷ සහං තත්ථ අත්ථානත්ථවිනිච්ජයං.
533. නිග්ඝාතත්ථං අමත්තානං ඡ්ඤාඡ්ඤාදඤ්ච ජානිතුං,
බලකායස්ස රක්ඛාය⁸ සෙතාපච්චං ධරෙති⁹ සො.
534. ආරක්ඛත්ථාය භණ්ඩස්ස නිධානකුසලං නරං,
මා මෙ භණ්ඩං විතස්සිති භණ්ඩරක්ඛං ධරෙති¹⁰ සො.

1. පාපිකො, සෙ පෙ, පාටකො, ම. 2 න මෙසො ඉදිනත්ථි, පෙ. 3. ඵත්තකො, පෙ.

4. (ඵවා සබ්බබහු) 5. නිගගතො පරිබකඤ්ඤ, පෙ. 6. ඔවර, ව, පෙ.

7. කාරයෙ සො ම.

8. සමෙත්වා බලකායස්ස, පෙ. රක්ඛාය බලකායස්ස, P T S, සෙ.

9-10. ධරෙසි, ම, සෙ පෙ.

522. පමණ කළ නො හැකි කාලයක පටන් ඔබ වහන්සේගේ සසුන පැතිමි. මා විසින් පැමිණෙනලද එම (ප්‍රාණිනා සංඛ්‍යාත) අඩු ඇත්තෙමි පැමිණෙනලද ශාන්තපදය වූ නිවණ ද ඇත්තෙමි වෙමි.

523. (පදුමුත්තර බුදුසසුනෙහි) පාඩු හිඤ්ඤා මෙන් විනයෙහි තෙර පතුයෙමි වෙමි. ඵල සමාන අතිඤ්ඤා ද නැත. මම සසුන (ඔවාදසාසනය) දරමි.

524. විනයයෙහි (=නික්කු හිඤ්ඤා විනය සංඛ්‍යාත උභයොවනසං-යෙහි) ද, බකිකයෙහි (=චුල්ලවග්ග මහාවග්ග දෙකෙහි) ද, තික සංඝාදිසෙස-නික පාචිනිකාදියෙහි ද, පස්වැනි වූ පරිවාරයෙහි ද යන මෙහි (=විනය පිටකයෙහි) අකුරක හෝ ව්‍යාකූලනයක හෝ මාගේ සැකයක් නැත.

525. (පාප නික්කුන්ට) නිග්‍රහ කිරීමෙහි ද, (සාපතනික) නික්කුන්ට (පරිවාස දානාදියෙන්) ප්‍රතිකම් කිරීමෙහි ද, කරුණෙහි හා නො කරුණෙහි ද දක්ෂ වූයෙමි (තජ්ජිකාදි කම්මන්තේ පටිසංසාදාදි වශයෙන් සසුනට ඇතුළු කරගන්නා) ඔසාරණයෙහි ද, ඇවිත් නැගිටුවාලන වුට්ඨාපනයෙහි ද යන මේ සියල්ලෙහි පරතෙරට පැමිණියෙමි වෙමි.

526. (උභයොවනසංඛ්‍යාත) විනයයෙහි ද, (චුල්ලවග්ග මහාවග්ග සංඛ්‍යාත) බකිකයෙහි ද මම සුදුසු පදය බහා (විනය බකික) දෙකින් නිරවුල් කොට (ක්‍රම දක්වා) කාන්‍ය වශයෙන් (සුදුසු) අදහස් ඇතුළත් කරමි.

527. නිරුක්තියෙහි (=ව්‍යවහාරවචනයන්හි නියම අඩු කීමේ ක්‍රමයෙහි) ඉතා දක්ෂ වූයෙමි අභිවාදිත පරිහානිය යන මේ දෙකෙහි ද ඡේත වූයෙමි වෙමි. (ත්‍රිපිටකයෙහි) මා විසින් දැන නො ගන්නාලද්දක් නැත. බුද්ධ ශාසනයෙහි (මම ම) අසහාය වූ අග්‍රවිනයධරයා වෙමි.

528. මම අද ශාක්‍යපුත්‍ර වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි (විනයවිනිශ්චයදර්ශන සංඛ්‍යාත) රූපදර්ශනයෙහි සියලු සැක දුරු කරමි. සියලු කුකුස් සිදිමි.

529. පෙර පසු පද (එක එක) අකුරු ද, (සිංචික වැනිනාදි) දශවිධ ව්‍යාකූලනවිධානය ද, (නෙත සමයෙන යනාදි) නිදානය ද, නිගමනය ද යන මේ සියල්ලෙහි මම දක්ෂ වෙමි.

530. යම් සෙ බලවත් රජෙක් නොව සතුරු රජුන්ගේ සෙනන පහ කොට සංග්‍රාමය ජය ගෙන එහි නුවරක් ඉදි කරන්නේ නම්,

531. පවුර ද දිගඅගල ද ඉඤ්ඤාකිලය ද දෙරටුව ද විවිධ අටුරු ද යන බොහෝ දෙය (මේ) නගරයෙහි කරවන්නේ ය.

532. සිවු මංසකි ද ඇතුළු විවිධ වැනි වන් බෙදනලද ආපණ ශාලාවන් ද (එසේ ම) එහි වරද නිවරද විනිශ්චය කරණ අධිකරණ ශාලාව ද කරවන්නේ ය.

533. ගෙනෙන පසම්බුරු නැසීම පිණිස ද පදස් නිදෙස් දැන ගැනීම පිණිස ද හට(සේනා)සමුග්ග රැකීම පිණිස ද සෙන්පතියකු තබයි.

534. ගෙනෙම “මාගේ භාණ්ඩයන් විනාශ නො වේවායි” රාජ භාණ්ඩයන්ගේ ආරක්‍ෂාව පිණිස (ධනය) නැත්තේ කිරීමෙහි දක්ෂ ව පුරුෂියකු භාණ්ඩාගාරරක්‍ෂකයා කොට තබයි.

535. මාමකො¹ තොති යො රඤ්ඤා චුද්ධං යස්ස ච ඉච්ඡති,
තස්සාධිකරණං දෙනි මිත්තස්ස පටිපජ්ඣං.
536. උප්පාතෙසු නිමිත්තෙසු ලක්ඛණෙසු ච කොට්ඨං,
අජ්ඣාසකං මන්තධරං පොරොභිච්ච ධූපෙති² සො.
537. එතෙහඤ්ඤති සමපනො ඛන්තියොති පට්ඨවති,
සද්ද රක්ඛන්ති රාජානං වක්ඛවාකොව දුක්ඛිනං³
538. තථෙව ඤං මහාවීර හතාමිත්තොව⁴ ඛන්තියො,
සදෙවකස්ස ලොකස්ස ධම්මරාජාති චුච්චති.
539. තිස්සියෙ නිහතිකාන⁵ මාරස්සාපි සසෙතකං,
තමඤ්ඤා රොසිමසා ධම්මතගරං අමාපසී.
540. සීලං පාකාරකං⁶ තස්ස ඤ්ඤානං තෙ ආරාමොධිකං,
සද්ධා තෙ එසිකා ධීර ආරාමාලො ච සංවරො.
541. සතිපට්ඨානමට්ඨාලං පඤ්ඤා තෙ වච්චරං මුනෙ,
ඉද්ධිපාදස්සෙ සිඛ්ඝාටං ධම්මචීරි සුමාපිතා⁷.
542. සුත්තන්තං අභිධම්මො⁸ ච විනයො⁹ චා පි කෙවලං,
තවඛං බුද්ධවච්ඡං එසා¹⁰ ධම්මසත්තා තව.
543. සුඤ්ඤානං අනිත්තඤ්ඤා අප්පණිතිතවිහාරකං¹¹,
අනෙජං¹² ච නිරොධො ච එසා ධම්මකුට්ඨි තව.
544. පඤ්ඤා අග්ගනිකඛිනො¹³ පටිභාතෙ ච කොට්ඨෙ,
සාඤ්ඤානොති නාමෙන ධම්මසෙත්තාපති තව.
545. චුතුප්පාතකුසලො ඉද්ධියා පාරමිඛනො,
කොලිතො නාම නාමෙන මුනෙ තව පුරොභිතො.¹⁴
546. පොරාණකචංසධරො උග්ගතෙජො දුරාසදො,
ධුතවාදිගුණෙත'ගෙහො¹⁵ අකඛදස්සො තවං මුනෙ.

1. මමකො. ම. සෙ. මමකො අ. සමකො. පෙ. 2. ධූපෙති. ම. සෙ. පෙ.
3. දුක්ඛිනං ම. පක්ඛිනං. පෙ. 4. මහාවිත්තොව. පෙ. 5. නිහරිකාන, සෙ. අ.
6. පාකාරකං. ම. PTS සෙ. 7. සුමාපිතං. ම. PTS
8. අභිධම්මං. PTS. ම. සෙ. 9. විනයං. PTS. ම. සෙ.
10. එසා. PTS 11. විහාරස්සවප්පණිසත්තං. (සබ්බසු) 12. අනෙජං. පෙ.
13. අග්ගො-ම. PTS 14. පොරොභිච්චො තවං මුනෙ. ම. PTS සෙ. පෙ.
15. ගුණ අග්ගො. ම. ධුතවාදි- පෙ.

535. යමෙක් රජුට මෙකිය කරන්නේ වේද, යමෙක් ඒ රජුගේ අභිවාදියා කැමැති වේද, ඒ මිත්‍රයාහට (ධම්මානුකූලව ම) පිළිපැදීමට අභිකරණ නායකත්වය දෙයි.

536. හෙතෙම (උල්කාපාහ දිග්දාභාදි භූතවිකාරිනි පිළිබඳ වැඩ අවැඩ දැනගන්නා) උත්පාතශාසත්‍රයෙහි ද, (මුසිකච්ඡින්න -මියන් කැපීම ආදියෙහි වැඩ අවැඩ දැනගන්නා) නිමිති ශාසත්‍රයෙහි ද, (සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ අභ්‍යලක්ෂණ බලා ජීවිතය පිළිබඳ තොරතුරු පවසන) ලක්ෂණශාසත්‍රයෙහි ද දක්ෂ වූ (බොහෝ ශිෂ්‍යයනට) වෙද හදාරවන්නා වූ (වෙදත්‍රය සම්බන්ධ) මනත්‍ර දරන්නා වූ පුරුෂයකු පුරෝභිතනනතුරෙහි තබයි.

537. මේ අභ්‍යන්තරෙන් යුක්ත වූයේ ක්ෂත්‍රියයා යයි කියනු ලැබේ. (ඒ සේනාවෝ) සවකිය කුතීන් වූ දුෂිතයන් රකින සන්වාලිනිණියා මෙන් හැම කල්හි රජතුමා රකිත්.

538. හොඳියන් වහන්ස, එසේ ම ඔබවහන්සේ නසනලද සතුරන් ඇති රජතුමෙක් දෙවියන් සහිත ලෝකයෙහි ධම්මාච් යයි කියනු ලබන සේක.

539. තිණිකයන් ද සෙනා සහිත වූ පාරයාද නසා සනමොහාකි-කාරය දුරු කොට ධම්මනරය මැවූ සේක.

540. ප්‍රඥයන් වහන්ස, ඒ ධම්මනරයෙහි ප්‍රාකාරය ශිලය යි. දොර කොටුව ඔබවහන්සේගේ ඥානය යි. ඉන්ද්‍රියය ඔබවහන්සේගේ ශ්‍රද්ධාව යි. ධාරපාලයා නම් සංවරය වෙයි.

541. අටල්ල සතිපට්ඨානය යි. සඵඥයන් වහන්ස, ඇතුළු විවිධ ඔබවහන්සේගේ ප්‍රඥාව යි. සතර මං සන්ධි සාධිතාදය යි. (මේ ධම්මනරය) සත්තිස්සෝපාකිදහම් නමැති විවිධයෙන් මැනවින් තිර්ථත කරණ ලදී.

542. සූත්‍රය අභිධම්ම විනයය යන සියලු නව්‍යාධිබුද්ධවචනය ඔබගේ (හතරයෙහි) ධර්මාධිකරණයාව යි.

543. (අනත්තානුපස්සනාවසයෙන් ලබන ලද) සුඤ්ඤතවිහාරය ද, (අනිවානුපස්සනාවසයෙන් ලබන ලද) අනිත්ත විහාරය ද, (දුක්ඛානුපස්සනාවසයෙන් ලබන ලද) අසාණිතිවිහාරය ද, (නිශ්චල වූ සතර ශ්‍රමණපඵල සම්බන්ධ) අනෙජවිහාරය ද, (සියලු දුක් වැලැක්වීම නම් වූ) නිච්ඡිකය ද යන මොහු ඔබ වහන්සේගේ ධම්මාධිපති වෙති.

544. ප්‍රඥවෙන් අග්‍රසාතයෙහි නබන ලද, වැටහීමෙහි ද දක්ෂ වූ, නමින් ශාච්ඡුත්‍ර වූ (ශ්‍රාවක) තෙමේ ඔබ වහන්සේගේ ධම්මසේනා-පතියා වෙයි.

545. සඵඥයන් වහන්ස, පුතුට්ඨානක්‍රණයෙහි දක්ෂ වූ සාධියෙහි පරතෝප පැමිණි නමින් කොලිත (නම් ශ්‍රාවක) තෙමේ ඔබවහන්සේගේ පෙරෙවියා (=පුරෝභිතයා) වෙයි.

546. මුනිඥයන් වහන්ස, පෙරාණිකවංශය දරන්නා වූ උග්‍ර වූ චෝළස ඇති, (ගුණධර්මයන්ගෙන්) ලංචිස නො හැක්කා වූ බුහවාදී වූ බුහගුණයෙන් අග්‍ර වූ මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඔබ වහන්සේගේ අකඛදස්ස හෙවත් විවාදවිනිශ්චයයෙහි ප්‍රධානියා වේ.

547. බහුසුසුතො ධම්මබ්බො සබ්බපාසී ව සාසනෙ,
ආනන්දෙ, නාම නාමෙන ධම්මාරකෙඛා නවං මුතෙ.
548. එතෙ සබ්බෙ අතික්කම්ම පමෙසි¹ භගවා මමං,
විනිව්ඡයමෙම පාදාසි විනයෙ² විඤ්ඤාදෙසිනං³.
549. යො කොචි විනයෙ පඤ්ඤං පුච්ඡති බුද්ධිසාවකො,
නන්තෙ විත්තනා නන්ති තඤ්ඤාදව'න්තං කප්පම'හං.
550. යාවතා බුද්ධබෙත්තමහි ධම්මෙකා නං මහාමුනිං,
විනයෙ මාදිසො⁴ නන්ති කුතො භියෙසා භවිස්සති.
551. භික්ඛුසංඝෙස නිසීදිතා එවං ගජ්ජනි ගොතමො,
උපාලිසා සමො නන්ති විනයෙ බනිතෙසු ව.⁵
552. යාවතා බුද්ධභණ්ඩං නවසිතං සජ්චසාසනං,
විනයොගගිතං⁶ සබ්බං විනයමූලංති පස්සතො.⁷
553. මම කමමං සරිත්තාන ගොතමො සකාපුබ්බවො,
භික්ඛුසංඝෙස නිසීදිතා එතදගෙන ධම්මෙ මං.
554. සකසහස්සපාදය ඉමං ධානමපත්තිං,
සො මෙ අත්ථො අනුප්පන්නො විනයෙ පාරමිසිතො.
555. සකාසානං නන්දිජනනො කප්පකො ආස'හං පුරෙ,
විජ්ඣිත්තාන⁸ නං ජාතීං පුත්තො ජාතො මහෙසිනො.
556. ඉතො දුතියකෙ කප්පෙ අඤ්ඤා නාම බන්ධිකො,
අනන්තතෙජො අමිතසසො භුමිපාලො මහද්ධිනො.
557. නස්ස රඤ්ඤා අනං පුත්තො වඤ්ඤො⁹ නාම බන්ධිකො,
ජාතිමදෙනුපත්තද්ධො යසනොගමදෙන ව.
558. නාගසකසහස්සාති සබ්බාලඛකාරභුසිතා,
තිබ්බා පභින්නමානසිතා පරිවාරෙනති මං සදා.
559. සබ්බලෙහි පරිතො'හං¹⁰ උය්‍යානං ගනතුකාමිකො,
ආරුක්ඛා ඩිට්ඨිකං නාගං නගරා නික්ඛමිං තදා.
560. වරණෙන ව සම්පන්නො ගුහනථොරො සුසංවුතො,
දෙවලො නාම සම්බුද්ධො ආගච්ඡි පුරතො මම.
561. පෙසෙත්වා සිරිකං නාගං බුද්ධං ආසාදයං තදා,
තතො සඤ්ජානකොපො සො නාගො නුඬිරතෙ¹¹ පදං.
562. නාගං දුට්ඨමනා¹² දිස්වා බුද්ධි කොපං අකාසනං,
විතෙසසිත්වා¹³ සම්බුද්ධං උය්‍යානං අගමාස'හං.

1. මහෙසි. ම. පේ. පිහෙසි P T S. 2. විනයං ම. 3. විනයඤ්ඤාදෙසිනං. පේ.

4. සදිසො. ම. 5. වා. පේ. 6. විනයෙ කපිතං. පේ.

7. විනය මූලපසසිනො ම. P T S. මූලකපසසිනො. සෙ. 8. විජ්ඣිත්තාන. පේ.

9. සුත්තෙසු. පේ. 10. පරෙතො හං. ම. P T S. අ. 11. මුඛිරතෙ. පේ.

12. රුක්ඛමනා. ම. පස පේ අ. 13. විතෙසසිත්වා. (කප්පි.)

547. බුදුරජානන් වහන්සේ, ශාසනයෙහි බහුශ්‍රාව වූ ධම්මර වූ සියලු ධම් අධ්‍යයනය කරන්නා වූ නමින් **ආනන්ද** (නම් ශ්‍රාවක) තෙමේ ඔබ වහන්සේගේ ධම්(භාණ්ඩාගාර)ආරක්ෂකයා වෙයි.

548. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සියලු ශ්‍රාවකයන් ඉක්මවා මා පමණ කළ සේක. විනයයෙහි විනය දත් නැණවතුන් විසින් ප්‍රකාශ කරණලද දෙම විවාරණය මට ම පැවරුණේක.

549. යම් කිසි බුද්ධශ්‍රාවකයෙක් තෙම විනය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් විවාරා ද, එහි මාගේ විමර්ශයක් නැත. මම ඒ විවෘත අතීය කියමි.

550. බුද්ධස්‍යෙත්‍රය (=ආදෙස්‍යෙත්‍රය) යම් පමණ තනි පැතිරේ නම්, එපමණ තනි ඒ බුදුරජානන් වහන්සේ හැර විනය පිටකයෙහි දක්‍ෂ වූ මා වැනි කෙනෙක් නැත. මට වැඩි කෙනෙක් කොසින් වන්නේ ද ?

551. ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේ භික්‍ෂුසංඝයා මැද හිඳ “(උභතො විහංග සංඝාන) විනයයෙහි ද (වුලලවංග මහාවංග සංඝාන) බකිකයෙහි ද **උපාලි**) භික්‍ෂු හා සම කෙනෙක් නැතැ”යි මෙසේ සිංහනාද කරණ සේක.

552, 553. බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද නවාසිංග ශාසනාශාසනය යම් තාක් නම් ඒ සියල්ල විනයයෙහි ඇතුළත් ය. විනය මුල් කොට ඇත්තේ ය යි දකින්නා වූ මාගේ පුළුප්‍රාණීනාකමිය ගෞතම නම් වූ ශාක්‍යමුනිඥයන් වහන්සේ සිහි කොට භික්‍ෂුසංඝයා මැද වැඩ හිඳ මා එතදග්‍රසථානයෙහි තැබුණේක.

554. කල්පලක්‍ෂයක (පමණ කාලයක) පටන් මේ තනතුර පැතිමි. පැමිණෙනලද එම අතී ඇත්තෙමි විනයෙහි පරතෙරට පත් වීමි.

555. මම පෙර ශාක්‍යයනට සොම්නස ඇති කරන්නා වූ කපුටෙක් වීමි. ඒ කුලය හැර මහර්මී වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ පුත්‍රයෙක් වූයෙමි ශාක්‍යපුත්‍ර වීමි.

556. මෙයින් (=මේ මහාභද්‍රකල්පයෙන්) දෙවෙනි කල්පයෙහි අපමණ තෙද ඇති අනන්ත වූ පිරිවර ඇති මහාධනවත් පාවිච්චි පාලක වූ **අක්‍ෂය** නම් රජෙක් විය.

557. පරිවාරමදයෙන් ද භොගමදයෙන් ද ජාතිමදයෙන් ද මත් වූ මම එම රජුගේ පුත්‍ර වූ **වක්‍රන** නම් ක්‍රත්‍රියකුමාරයෙක් වීමි.

558. හස්තිකුලයෙහි උපන්නා වූ සියලු ඇත්අබරණින් (සැරසුම්) කරණලද්ද වූ ලක්‍ෂයක් (පමණ) ත්‍රිමදගලිත ඇත්තු නිතර මා පිරිවරත්.

559. සවකිය හටසේනාවන් විසින් පිරිවරණලද මම උයනට යනු කැමැත්තෙමි එකල්හි **සිංහ** නම් ඇතුපිට නැගී නුවරින් නික්මුනෙමි.

560. පසලොස් වරණධම්මයන්ගෙන් යුත් වසනලද (වක්‍ෂුරාදි) දෙරවු ඇති මැනවින් රැකි කායවිතන ඇති පදමල නම් පසේබුදු රජානන් වහන්සේ මාගේ ඉදිරිපසින් පැමිණි සේක.

561. එකල්හි **සිංහ** නම් හස්තියා යවා බුදුරජානන් වහන්සේ ගැටවීමි. ඉන් හටගත් කොප ඇති එම ඇත් තෙමේ පිය නුගුළුවයි. (නිශ්චල ව සිටියි.)

562. මම දුෂ්‍ය සිත් ඇති ඇතු දෑක බුදුන් කෙරෙහි කොප කෙළෙමි. බුදුරජානන් වහන්සේ පෙලා මම උයනට ගියෙමි.

563. සාතං තත්ථ න විකුම්භිරො¹පජ්ජලිතො යථා,
පරිලාභෙන ඩය්‍යාමි මචෙජ්ඣ² ඛලිසාදකො.
564. සසාගරන්තා පඨවි ආදින්නා විය තොති මෙ,
පිකුසන්නිකු'පාගමම ඉදං චචනමබ්බිති³:
565. “ආසිවිසං'ච කුපිතං අග්ගිකඛ්ඛං'ච ආගතං,
මත්තං'ච කුඤ්ජරං දන්ති යං සයම්භුමසාදයං.
566. ආසාදිතො ච සා බුද්ධො කොරො උග්ගතපො ජනො,
පුරා සබ්බෙ විනස්සාම බමාපෙස්සාම තං මුතං.
567. නො වෙ තං නිජ්ඣාපෙස්සාම⁴ අත්තදන්තං සමාහිතං,
ඔරෙන සත්තදිවසා⁵ රට්ඨං මෙ විබුඞ්ඝති.
568. සුමෙඛලො හොබ්බසා ච සිග්ගමො වාපි සත්තුකො⁶,
ආසාදසිත්වා ඉසයො දුග්ගතා තෙ සරට්ඨකා.⁷
569. යද්ද කුප්පන්ති ඉසයො සඤ්ඤාතා බ්‍රහ්මචාරිනො⁸,
සදෙවහං විනාසෙනති සසාගරං සපබ්බතං.”
570. තියොජ්නසහස්සමිති පුරිසෙ සන්නිපාතයං,
අච්චයං දෙසන්තොය සයම්භුං උපසඞ්කමි.
571. අලලංඝා අලලසිරා සබ්බෙ පජ්ජලි කතා,
බුද්ධස්ස පාදෙ නිපතිත්වා ඉදං චචනමබ්බුට්ඨි⁹:
572. “බමස්සු කං මහාචීර අභියාචති තං ජනො,
පරිලාභං විනොදෙහි මා නො රට්ඨං විනාසය.
573. සදෙවමානුසා සබ්බෙ සද්දනපසරකඛසා,
අයොමයෙන කුට්ටන සිරං හිනෙය්‍යස්ස මෙ සද්ද.”
574. “උදකෙ¹⁰ අග්ගි න සණ්ඨාති ඩිජං සෙලෙ න රුහති,
අගදෙ කිම් න සණ්ඨාති කොපො බුද්ධෙ න ජායති.
575. යථාපි භුමි අචලා අප්පමෙය්‍යො ච සාගරො,
අත්තන්තො ච ආකාසො ඒවා බුද්ධා අබොභියා.¹¹
576. සද්ද බන්තා මහාචීරා බමිතා ච තපස්සිනො,
බන්තාතං බමිතාතඤ්ච ගමනං තං¹² න විජ්ජති¹³”

1 සිර. අ.මු. 2. නික්කමෙස්සාම. පථ. 3 සත්තමෙ දිවසෙ. P T S. පථ.
4. සත්තකො. ම. 5 සසන්නා. P T S. පථ. 6. බ්‍රහ්මචාරියො. සෙ. P T S. පථ.
7. මබ්බිති. ම. P T S. පථ. 8. දුග්ග. ම.
9. බුද්ධො අබොභියා. අ. ම. P T S. 10. බමිතං. පථ.
11. යුජ්ජති ?

563. එහි (ඒ කම්මිපාකයෙන්) හිස ඇවිළ ගත්තකු මෙන් සුවයක් නො වීදිමි. බිළිය ගිලි මසකු මෙන් (පසුතැවිලියෙන්) දැවිල්ලෙන් නැවෙමි.

564. මට සසුර කෙළවර කොට ඇති පාවිටිය ඇවිළ ගත්තාක් මෙන් විය. (මම) පියාගේ සම්පයට එළඹ මේ වචනය කිමි:

565. “කිපුනු සම්පයකු මෙන් ද, පැමිණි ගිනිකඳක් මෙන් ද, දළ ඇති මතෘතකු මෙන් ද යම් පසේබුදුවරයන් වහන්සේ කෙනෙකුත් ගැටිමි ද,

566. (අනිකකු විසින්) නො ගැටිය හැකි බැවින් සොර වූ උග්‍ර තපස් ඇති පස්මරාත් දිනු පසේබුදුරජනෙම මා විසින් ගවන ලදී. (ඉන්) අප සියලු දෙනා ම වැනසෙන්නට පෙර ඒ පසේබුදුරජානන් වහන්සේ ඤාමා කොට ගණිමු.

567. ඉදින් විතතදමනය කළ එකඟසිත් ඇති ඒ පසේබුදු රජානන් වහන්සේ ඤාමා නො කරන්නෙමු නම්, සත් දිනකින් මෙයට මගේ රට විනාශ වන්නේ ය.

568. සුමෙඛල ය, කොසිය ය, සිග්ගව ය, සනතුක ය යන මේ (සිවු) රජවරු සෘෂිත්ට ගවා (=අනදර කොට) සමකිය රටවල් සමග දුකට පත් වූහ.

569. කායසංයමයෙන් යුත් බ්‍රහ්මචාරී වූ සෘෂිහු යම් කලෙක්හි කීපෙත් ද, (එකල) සාගර පථිත සහිත වූ දෙවියන් සහිත ලොකය වනසත්.”

570. තුන් දහසක් යොදුන් තන්හි පුරුෂයන් රැස් කරවිමි. වරද පැවසීම සඳහා පසේබුදුරජානන් වහන්සේ වෙත එළඹියෙමි.

571. තෙත් වූ වසනු ඇති තෙත් වූ කෙස් ඇති සියල්ලෝ ම බදින ලද ඇදිලි ඇත්තාහු බුදුරජානන් වහන්සේගේ පාමුල වැටි මේ වචන කීවාහු ය:

572. මහාවීරයානෙහි, සමා වනු මැනවි. ජනසමුහයා එය විශෙෂයෙන් ආයාචනය කරයි. පරිලාභය (=දැවිල්ල) දුරු කරණු මැනව. අපගේ රට නො නසනු මැනව.

573. දෙවිමනිසුන් සහිත වූ ද දසුරයන් හා රාක්ෂසයන් සහිත වූ ද සියල්ලෝ හැම කල්හි යකුළින් මාගේ හිස පළන්නාහු ය.”

574. “දියෙහි ගිනි නො සිටී. ගලෙහි බිජුවට පැළ නො වේ. බෙහෙතෙහි කෘමියා නො සිටී. (එසේ ම) බුදුරජුන් කෙරෙහි කොපය හට නො ගණි.

575. යම් සෙ පොළොව නො සෙල්විය හැකි ද, මහසසුර පමණ කළ නො හැකි ද, අහස කෙළවරක් නැත්තේ ද, එසේ ම බුදුවරයෝ නො කැලඹිය හැක්කෝ ය.

576. මහාවීර වූ බුදුවරයෝ හැම කල්හි කමා කළාහු ය. තපස්විහු කමා කරණ ලද්දෝ ද වෙත්. කමා කළවුන්ගේ ද, කමා කරණු ලැබුවන්ගේ ද (ඡන්දුන් වූ) එබඳු (අගනි) ගමනක් නො වේ.” (නොහොත් කමා කිරීමෙන් නො යෙදේ).

577. ඉදං චක්ඛාන සමුද්ධො පරිලාභං විනොදයං¹,
මහාජනයස්ස පුරතො නහං අබ්භුග්ගමි තදා.
578. තෙන කමෙමන'හං ධිර භික්ඛතං අජ්ඣාපාගතො,
සමත්තකමම තං ජාතං පාවිසිං අහයං පුරං.
579. තදපි මං මහාචීර ඩය්‍යමානං පුසණ්ඨිතං²,
පරිලාභං විනොදෙසි සයමභුඤ්ච බමාපසි.
580. අජ්ජාපි මං මහාචීර ඩය්‍යමානං නිත්'ග්ගිති,
නිබ්බාපෙසි නයො අග්ගි සීතිතාවඤ්ච පාපසි.
581. යෙසං සොභාවධාන'නි³ පුණ්ණං මම භාසතො,
අත්ථං භූමිතං පච්ඡක්ඛාමි යථා දිට්ඨං පදං මම.
582. සයමභූං තං විමානෙනා⁴ සන්තවිතතං සමාහිතං,
තෙන කමෙමන'හං අජ්ජ ජාතො'වගි නිවයොනිගං.
583. මා වො බණං විරාධෙථ බණාභිතා හි සොචරෙ,
සදෙත්ථ වායමෙය්‍යාථ බණො වො පටිපාදිතො.
584. එකච්චානඤ්ච චමනං එකච්චානං විරෙචනං,
විසං හලාහලං එකො⁵ එකච්චානං ච ඔසධං.
585. චමනං පටිපන්නානං එලට්ඨානං විරෙචනං,
ඔසධං එලලාහිනං පුඤ්ඤතෙක්ඛනං ගවෙසිතං.
586. සාසනෙන විරුද්ධානං විසං හලාහලං යථා,
ආසිවිසො දිට්ඨවිසො එවං කොපෙති තං නරං.
587. සකිං පීතං⁶ හලාහලං උපරුකිති ජිවිතං,
සාසනෙන විරුජ්ඣිතො කප්පකොට්ඨති ඩය්‍යාති.
588. බන්ධියා අවිතිස්සාය මෙත්තවිත්තචතාය ච,
සදෙවකං සො නාරෙති⁷ නසමා වො අවිරොධියො⁸.
589. ලාභාලාභෙ න සජ්ජනති සමමාහන-විමානනෙ,
පඨවිසදිසා බුද්ධා නසමා තෙන න විරොධියා⁹.

1. විනොදයී. සෙ. P T S. පේ. 2. (එවං සබ්බත්ථ) 3. සොතපථා අත්ථි. පේ.

4. බමාපෙතො. පේ. 5. එතෙ. P T S. 6. සකිං භුත්තං. පේ.

7. නරති. ම. P T S. සෙ. 8. අවිරොධියා. ම. 9. විරොධියා. P T S. ම.

577. එකල්හි පසේබුදු තෙමේ (බුද්ධත්තේ) සන්නාසය දුරු කරමින් මෙය වදාරා මහජනයාගේ ඉදිරියෙහි අහසට නැංගේ ය.

578. ප්‍රාඥයන් වහන්ස, මම ඒ කමීය හේතු කොට ගෙන පතන් (කරනැවැම්සකු) බවට ඵලධියෙහි ඒ කුලය හැරදමා අනසපුරය (=නිවන්)ට පැමිණියෙමි.

579. මහාචාර්යන් වහන්ස, එකල්හි ද දූවෙන්නා වූ (වරද වරද ලෙස පිළිගෙන) මැනවින් සිටියා වූ මා (දැක) සන්නාසය දුරු කෙළේ ය. ඒ බුදුරජානන් වහන්සේ ද ඤානා කොට මා වරද ඉවසුසේක.

580. මහාචාර්යන් වහන්ස, අදත් (රාග - දෝෂ - මොහ) ත්‍රිවිධානි-යෙන් දූවෙන්නා වූ මා නිවූ සේක. ඒ ත්‍රිවිධානිකය ද සිසිල්බවට පැමිණවූ සේක.

581. යම් වද වූ තොපගේ කන් යොමු කිරීමක් ඇත් නම්, (ඒ තෙමි) කියන්නා වූ මාගේ (වචනය) අසවූ. නිව්ණපදය මා දක්නා ලද පරිදි තොපට ද කියමි.

582. ශාන්ත වූ සිත් ඇති එකඟ වූ ඒ පසේබුදුරජානන් වහන්සේට අවමන් කොට මම ඒ කමීය හේතුකොට ගෙන පතන් (කපු) කුලයෙහි උපන්නෙමි වෙමි.

583. තෙමි (මේ බුද්ධෝත්පාද) ඤාණය වරදද නො ගනිමි. (බුද්ධෝත්පාද) ඤාණය ඉක්මවුවෝ හොඳ කෙරෙත් ම ය. සවකිසාභිවාදධියෙහි වැයමි කරවු. තොප විසින් බුද්ධෝත්පාද ඤාණය ලබන ලද්දේ ය.

584. කිසිවෙකුට වමනය ද කිසිවෙකුට විරෙවනය ද එසේ ම කිසිවෙකුට හලාහලවිෂය ද ඔෂමය වේ ය යි ඇතැම්හු කියති.

585. මාගීසමඛනිපුදාලයනට වමනය (=සංසාරමොචනය) ද ඵලසංයනට විරෙවනය (=සංසාරවිරෙවනය) ද, ඵල ලබා සිටිනවුනට නිව්ණය ද, (දිව්‍ය මනුෂ්‍ය නිව්ණ සමපත්) සොයන්නවුනට පුණ්‍ය-කේතු වූ සමඛයා ද ඔෂමය ය යි වදාළසේක.

586. සසුන හා විරුද්ධවූවනට හලාහල ය යි කියනලද කුතුහලය විෂ ය යි (වදාලන) ආශිම්ප දෂට්ඨ සපීයාගමි සේ ද එසේ (එය) ඒ පවිටු මිනිසා දවසි.

587. වරක් පානය කළ හලාහලවිෂය ජීවිතය විනාශ කෙරෙසි. (එසේ ම) සසුන හා විරුද්ධ වීමෙන් (ඒ පවිටු මිනිසා) කප් කෙළ ගණන් මුළුල්ලෙහි දෑවේ.

588. ඤාතනියෙන් ද අවිනිසාවෙන් ද මෙන් සිත් ඇති බැවින් ද ඒ බුදුරජානන් වහන්සේ දෙවියන් සහිත ලොකයා (සසරසයුරින්) එතෙර කරණසේක. එතෙසින් (උන්වහන්සේ) තොප විසින් විරුද්ධ නො විය යුත්තෝ ය.

589. බුදුවරයෝ මහපොළොව වැනියක. ලාභ අලාභ දෙකිනි ද සමානන අවමානන දෙකිනි ද නො ලැගෙත්. එතෙසින් උන්වහන්සේලා තොප විසින් විරොධ නො කළ යුත්තෝ ය.

590. දෙවදනො ව චබ්බකො වොරෙ අභිභුලිමාලකො,
බ්‍රහ්මාලෙ රාහුලෙ ච සබ්බසං සමකො මුනි.
591. එතෙසං පටිඝො¹ නන්ධ රුගො'මෙසං න විජ්ජති,
සබ්බසං සමකො බුද්ධො වධකස්සාරසස්ස ව.
592. පනො දිස්වාන කාසාවං ඡබ්බිතං මිලහමකඛිතං,
සිරසමිං² අඤ්ජලිං කන්වා වන්දිතබ්බං ඉසිභ්ථං³
593. අබ්භතීතා ච සෙ බුද්ධා වත්තමානා අනාගතා,
බජෙනානෙන සුඡක්කිනති තස්මා එතෙ නමස්සියා.
594. සඤ්ඤාසං සුචිතං බාරෙමි හදයෙන'හං
නමස්සමානො විතං විහරිස්සාමි සබ්බදා.
595. විනයො ආසයො⁴ මය්‍යං විනයො ධානවඞ්කමං,
කප්පෙමි විනයෙ වාසං විනයො මය්‍යං ගොවරො.
596. විනයෙ පාරමිසුප්පනො සමපෙ⁵ වාපි කොවිදො,
උපාලි තං මහාවීර පාදෙ වන්දති සඤ්ඤො.
597. සො අහං විවරිස්සාමි ගාමා ගාමං පුරා පුරං,
නමස්සමානො සමබුද්ධං බමමස්ස ව සුධම්මතං.
598. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්‍යං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණො⁶ නන්ධි දාති පුත්තවතවො.

(599-600 ගාථා 372, 373 ගාථාහි සමා.)

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා උපාලිකේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

උපාලිකේරාපදානං ඡබ්බං.

7. අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤාකේරාපදානං

601. පඤ්චනතරසමුද්ධං ලොකජෙට්ඨං විතායකං,
බුද්ධානුමිත්තප්පතනං පඨමං අද්දසං අහං.
602. යාවතා බොධියා මුලෙ යකඛා සබ්බෙ සමාගතා,
සමුද්ධං පරිවාරෙත්වා වන්දනති පඤ්ජලිකතා.
603. සබ්බෙ දෙවා නුට්ඨමනා ආකාසෙ සඤ්ජරනති තෙ,
“බුද්ධො අයං අනුප්පනෙනා අකිකාරතමොනුදො.”

1. පටිඝං. ම. PTS. සෙ. අ. 2. සිරසා. සෙ. පෙ.

3. වන්දිතබ්බං ඉසිභ්ථො, පෙ. 4. ආසයං. PTS. පෙ. 5. සමසෙ. පෙ.

6. සබ්බාසවපරික්ඛිණො, ම.

590. බුදුරජානන් වහන්සේ වසක වූ දෙවදත්තයා ය, වෛර වූ අභිබුලිමාලයා ය (මන් වී ඉදිරියට ආ) බන්ධන හස්තියා ය, (භෞරස පුත්‍ර වූ) රාහුල තෙර ය යන මේ සියලු දෙනාට සමමෙන් ඇති සේක.

591. මොවුන්හට පටිසං (=හරන)ක් නැත. එසේ ම මොවුන් පිළිබඳ රාගය (=ඇලීමක්) ද නැත. සමඟු තෙමේ (තමන් මැරීමට ආ) වධකයාට ද (තමාගේ ම) භෞරසපුත්‍රයාට ද සමමෙන් ඇත්තේ ය.

592. මහ අත හැර දූමු අගුණි වැඩුනු කසාවත (=සිවුර) ද දෑක සෘෂිධර්මයෙහි මුදුනෙහි ඇඳිලි බැඳ වැඳිය යුතු ය.

593. අතීතයෙහි වූ ද, චරිතානන්තයෙහි වූ ද, අනාගතයෙහි වූ ද යම් බුදු කෙනෙක් වෙත් නම්, මේ සෘෂිධර්මයෙන් (=සිවුරෙන්) පිරිසිදු වෙත්. එහෙයින් මේ බුදුවරයෝ වැඳිය යුත්තාහු ය.

594. බුදුරජානන් වහන්සේ වැනි වූ සුඤ්ච විනයපිටකය මම හදයෙන් දරමි. හැම කල්හි විනයයට නමස්කාර කරමින් වසන්නෙමි.

595. මාගේ වාසගාතය විනය යි. සිටින තැන ද සක්මන් කරණ තැන ද විනය යි. විනයපිටකයෙහි (දැරිමි, පැවැත්විමි වශයෙන්) වාසය කරමි. විනය මාගේ ගොවරය යි.

596. විනයපිටකයෙහි පරතෙරට පැමිණියා වූ අභිකරණසමථයෙහි ද දක්ෂ වූ උපාලි තෙමේ මහාචාර්යන් වහන්ස, ශාස්තෘ වූ භරවනන්සේගේ දෙපා වදිසි.

597. ඒ (උපාලි වූ) මම බමිය පිළිබඳ සුඤ්චව දැන ඒ බමියට ද සමාන්තමබුදුරජානන් වහන්සේට ද වදිමින් ගමන් ගමට ද නගරයෙන් නගරයට ද යමි.

598. මා විසින් කෙලශයෝ දවන ලදහ. හැම භවයෝ මනාකොට නසන ලදහ. සියලු ආශ්‍රවයෝ ෂය කරණ ලදහ. දැන් නැවත ඉපදීමක් නැත.

599-600 ගාථා 372-373 ගාථාවන් නා සම ය.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උපාලිසම්මරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙගනා කල සේක් සි.

සවැනි වූ උපාලිසම්මරාවද්‍යනය යි.

7. අසුඤ්ඤානොර්ථසුඤ්ඤා සම්මරාවද්‍යනය

601. (සකල සත්ත) ලෝකයෙහි ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ (විශේෂයෙන් වෛතෙය සත්තයෙන් සසර සයුරින් එතෙරට පමුණුවන බැවින්) විනාශක වූ බුදු-පදවියට පත් පදමුත්තර සම්බුදුරජානන් වහන්සේ මම පළමු කොට දිවිමි.

602. බෝ මූලෙහි යම් පමණ යක්ෂයෝ රැස් වුවාහු ද, ඒ සියල්ලෝ බද්දිලි ඇත්තාහු බුදුරජන් පිරිවරා වදිත්.

603. “ගත මොහදුරු දුරු කරණ මේ සමඟු තෙමේ පැමිණියේ ය”යි (කියමින්) සතුටු සිත් ඇති ඒ සියලු දෙවියෝ අතසෙහි ගැහිරෙත්.

604. තෙසං භාසපරෙතානං මහානාදො පවත්තථ:
“කිලෙසෙ ක්කාපසිසාම සමමාසමබ්බුද්ධිසාසනෙ.”
605. දෙව්නං ගිරමඤ්ඤාය වාචාසතිමුදිරිතං,
හට්ඨා හට්ඨන චිත්තෙන ආදිභික්ඛමදාස’හං.
606. මම සඛකප්පමඤ්ඤාය සත්ථා ලොකෙ අනුත්තරො,
දෙවසබ්බෙහි නිසීදිත්වා ඉමා ගාථා අනාසථ:
607. “සත්තාහං අභිනික්ඛමම බොධිං අජ්ඣගමං අහං,
ඉදං මෙ පඨමං භත්තං බුහමවරියස්ස¹. යාපනං.
608. නුසිතා හි ඉධා’ගන්ත්වා යො මෙ භික්ඛං උපානසී,
තම’හං කිත්තසිස්සාමි සුණංථ මම භාසතො.
609. තිංසකප්පසහස්සානි² දෙවරජ්ඣං කරස්සති,
සබ්බෙ දෙවෙ අභිනොත්වා තිදිවං ආවසිස්සති.
610. දෙවලොකා වසිත්වාන මනුස්සත්තං ගමිස්සති,
සහස්සධා වක්ඛවන්ති තත්ථ රජ්ඣං කරස්සති.
611. කප්පසතසහස්සමහි ඔක්ඛකාකතුලසමාපො,
ගොතමො නාම ගොතෙත්තන සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
612. තිදසා සො වසිත්වාන මනුස්සත්තං ගමිස්සති,
අගාරා පබ්බජිත්වාන ජබ්බස්සානි වසිස්සති.
613. තතො සත්තමකෙ වස්සෙ බුද්ධො සච්චං කප්ථෙස්සති,
කොණ්ඩකෙඤ්ඤා නාම නාමෙන පඨමං සචජ්ඣකාතිති.”
614. නික්ඛන්තොනා’නුපබ්බජිං³ පඨානං සුඛතං මයා,
කිලෙසෙ ක්කාපනත්ථාය පබ්බජිං අනාගාරියං.
615. අභිගන්ත්වාන සබ්බඤ්ඤා බුද්ධො ලොකෙ සදෙවකෙ,
ඉසිනාමෙ⁴ මගාරකෙඤ්ඤා අමතං භෙරිමාහති.
616. සො ‘දානි පතොතා අමතං සත්තං පදමනුත්තරං,
සබ්බාසචෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසචො.
- 617, 618, 619, කිලෙසා ක්කාපිතා-පෙ-කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉත්ථං සුදං ආයසමා අඤ්ඤා⁵කොණ්ඩකෙඤ්ඤා පෙරො
ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.
- අඤ්ඤාකොණ්ඩකෙඤ්ඤාපෙරස්ස අපදානං සන්තමං.

1. බුහමවරියස්ස, ම, පෙ, PTS, බුහමවරිය සෙ.

2. සහස්සෙන, PTS. තිංසමන්තෙක කප්පසහස්සෙ, ම, සෙ.

3. පබ්බජ්ජ, PTS. 4. ඉසිනාමෙ, ම, PTS, සෙ.

5. අඤ්ඤාත, අ මු, අඤ්ඤා, සී ම.

604. “අපි සම්බුද්ධරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි (පිළිවෙත් රැක) කෙලෙස් දවමු” ය යි සතුටින් යුත් ඒ දෙවියන්ගේ මහානාදය පවතී.

605. දෙවියන් විසින් කියාපාලද ඒ අතීත වචනය අසා මම සතුටු වූයෙහි සතුටු සිතින් ම ප්‍රථම භික්ෂාව දුනිමි.

606. ලොකයෙහි අනුතතර වූ ශාසනයන් වහන්සේ මාගේ අදහස දැන දිව්‍යසමූහයා මැද මේ ගාථාවන් වදාළ සේක.

607. “මම අතීතිෂ්ක්‍රමණය කොට සතියකින් සමයක් සමෝඛයට පැමිණියෙහි. බ්‍රහ්මවාරි වූ මාගේ (සිරැර) යැපෙන පමණ වූ මෙය ප්‍රථම ආහාරය යි.

608. යමෙක් තුඤ්ඤාවලොචිත් මෙහි අදහස් මට භික්ෂාව පිළිගැන්වී ද, මම ඔහු (කවරෙක් ද යි) කියන්නෙහි. එසේ කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු:

609. “මෙතෙමේ කල්‍යාණිකයෙක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. සියලු දෙවියන් අභිභවනය කොට දෙව්ලොව වසන්නේ ය.

610. දෙව්ලොවින් වුහ ව මිනිසත් බවට යන්නේ ය. එහි දහස් වරක් චක්‍රවතීරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

611. (මෙයින්) කල්‍යාණයකින් මතුයෙහි ධක්ඛායා කුලයෙහි උපදින්නා වූ ගෝත්‍රයෙන් ගෝතම නම් වූ ශාසනයන් වහන්සේ ලොව පහළවන සේක.

612. තෙතෙම දෙව්ලොවින් වුහ ව මිනිසත් බවට යන්නේ ය. ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි ව සවසක් (දුෂ්කරක්‍රියා කරමින්) වසන්නේ ය.

613. අතීතිෂ්ක්‍රමණයෙන් සත්වැනි වමියෙහි බුද්ධර තෙම සත්‍යය (=ධර්මය) දෙශනා කරන්නේ ය. නමින් කොණ්ඩකුසල නම් තැනැත්තෙක් පළමු කොට (ධර්මය) ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේ ය” (කියායි).

614. (මම අතීතිෂ්ක්‍රමණය කළ) බෝසතුන් අනු ව පැවිදි වීම. මා විසින් ඵ්‍යයීය වැනවින් කරුණුදී. කෙලෙස් දූෂිත විණිස සසුනෙහි පැවිදි වීම.

615. දෙවියන් සතිත ලොකයෙහි (සියලු සත්‍ය අවබෝධ කළ සඵල තෙමේ මිශ්‍රය නම් වූ ඉසිපතනයට එළඹ (එහි දී) අමාබේරය ගැඹිල්ල (තෙවන් දහම් දෙසී ය.)

616. ඒ මම දැන් ශාන්ත වූ නිරුතතරපදය වූ නිවණට පැමිණියෙහි සියලු ආශ්‍රවයන් (ප්‍රයාණපරික්කාවෙන්) ප්‍රසාණය කොට ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

617, 618, 619. කෙලෙස් දවනලදී. -පෙ- බුද්ධරජානන් වහන්සේගේ අනුශාසනය කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමයක් අක්කුකොණ්ඩකුසල ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙශනා කළසේක් යි.

සත්වැනි වූ අක්කුකොණ්ඩකුසල ස්ථිරාචරනය යි.

8. පිණ්ඩාලභාරදවාජකේරාපදානං

620. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සයමිහු අග්ගපුග්ගලො,
පුරතො භිමවන්තස්ස වික්කකුට්ඨෙ වසී තද.
621. අභිතරුපො තත්ථා'සිං මිගරාජා චතුක්කමො,
යස්ස සඤ්ඤා සුණ්ණිනාන වික්කමානති බහුජානා.
622. සුපුලං පදුමං ගග්ගා උපගඤ්ඤිං නරාසතං,
චුට්ඨිතස්ස සමාධිමහා බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
623. චතුර්දිසා නමස්සිත්වා බුද්ධසෙට්ඨං නරුත්තමං,
සකං විතුතං පසාදෙත්වා සිහනාදං නදිං අතං.
624. පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආනුභිතං පටිග්ගහො,
සකාසතෙ නිසිදිත්වා ඉමා ගාථා අභාසථ.
625. බුද්ධස්ස ගිරමඤ්ඤාය සබ්බෙ දෙවා සමාගතා,
ආගතො වදන්තං සෙට්ඨා ධම්මං සොස්සාම නං මයං.
626. තෙසං භාසපරෙතානං පුරතො ලොකනායකො,
මම සද්ධං පක්ඛිතෙහි දීඝදස්සි මහාමුතී.
627. “යෙනි’දං පදුමං දින්නං සිහනාදෙ ච නාදිතො,
තමගං කිත්තසිස්සාමි සුණ්ණං මම භාසතො.
628. ඉතො අට්ඨමකෙ කප්පෙ චක්කවත්ති හවිස්සති,
සත්තරත්තසමපනො චතුදීපමි ඉස්සරො.
629. කාරසිස්සති ඉස්සරිසං¹ මහිසා චතුසට්ඨිසා²,
පදුමො නාම නාමෙන චක්කවත්ති මහබ්බලො.
630. කප්පසතසහස්සමිති ඛක්කාඛාකුලසමගවො,
ගොතමොනාම ගොතෙත්තා සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.
631. පකාසිතෙ පාවචනෙ බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම හවිස්සති,
බ්‍රහ්මඤ්ඤා අභිනික්කමම පබ්බජස්සති නාවදෙ.
632. පබානපභිතතො සො උපසන්නො නිරුප්පි,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සත්තාසවො.
633. විපිනෙ පන්තසෙය්‍යමිති වාලමිගසමාකුලෙ,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සත්තාසවො.”

634, 635, 636. කිලෙසා ඤාපිතා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථා සුද්දා ආයස්මා පිණ්ඩාලභාරදවාජො ථෙරො
ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පිණ්ඩාලභාරදවාජකේරස්ස අපදානං අට්ඨමං.*

1. ඉස්සරං. ම. P.T.S. සෙ.

2. චතුස්සතිසා. අ. මු.

* පෙරනාට්ටිකථාය න සමෙති’දං අපදානං.

8. පිණෙසාලභාරදවාජස්ථවිරාවදානය

620. අග්‍රපුද්ගල වූ තෙමේ ම සියල්ල අවබෝධ කළා වූ පදමුත්තර නම් බුදුරජානන් වහන්සේ එකල්හි හිමවන ඉදිරියෙහි වූ චිත්‍රකූට පමිනියෙහි විසුසේක.

621. බොහෝ සත්ත්වයෝ යමෙකුගේ ශබ්දය අසා විශේෂයෙන් එහි කැලඹෙත් ද, (මම එබඳු) නිර්භයස්වභාව ඇති සිටු දික්ති ම (අභිත ව) යාමට සමත් සිංහයෙක් වීම.

622. මනා ව පිපුනු පියුමක් ඩැහැගෙණ නරඥෙණ වූ බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත එළඹියෙහි. සමාධියෙන් නැති සිටියා වූ තථාගතයන් වහන්සේට (එය) පිදීම.

623. මම සිටු දිගෙහි සිට මනුෂ්‍යත්වය වූ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට නමස්කාර කොට සිය සිත පහදවා සිංහනාද කෙළෙහි.

624. පූජා සත්කාර පිළිගන්නා වූ (පිළිගැණීමට සුදුසු වූ) පදමුත්තර බුදුරජානන් වහන්සේ සිය අසුනෙහි හිඳ මේ ගාථාවත් වදාළසේක.

625. සියලු දෙව්වරු සම්මුඛයෙන් වහන්සේගේ වචනය හැඳින “(‘බුදුහු අපි වෙමු’ යි) කියන්නවුනට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුරජ තෙම පැමිණියෙ ය. අපි (උන්වහන්සේගේ) ඒ බමිය අසමු ය” යි කියමින් රැස් වූහ.

626. ලොකනායක වූ දිඤ්ඳර්ශී වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ඒ ප්‍රීතියෙන් යුක්ත වූ ඔවුන් ඉදිරියෙහි මාගේ ශ්‍රද්ධාව ප්‍රකාශ කළ සේක:

627. “යමකු විසින් මේ පියුම දෙන ලද ද, සිංහනාදය කරුණලද ද, මම ඔහු (පිළිබඳ) තොරතුරු කියන්නෙමි. (එසේ) කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

628. මෙනෙම මෙයින් අටවැනි කල්පයෙහි සත්වත් සහිත වූ සතර මහදිවසිතෙහි අභිපති වූ සක්විතිරජෙක් වන්නේ ය.

629. සුසැට ජාතියක පෘථිවියෙහි අභිපති වූ (රජ) බව කරන්නේ ය. මහාබල ඇති නමින් පදම නම් වූ සක්විති රජෙක් වන්නේ ය.

630. කල්ප ලක්ෂයකින් මතුයෙහි ඝනකාක කුලයෙහි උපදින්නා වූ ගොත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොව පහළ වන සේක.

631. එකල්හි (මේ තෙම) බ්‍රාහ්මණයෙක් වන්නේ ය. (තෙතෙම) බුදුරජානන් වහන්සේ දහම් දෙසූ කල්හි බ්‍රාහ්මණ කුලයෙන් නික්ම ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ සසුනෙහි පැවිදි වන්නේ ය.

632. විශ්වය කිරීම පිණිස මෙහෙයනලද සිත් ඇත්තේ උපශාන්ත වූ (කෙලශ රහිත බැවින්) නිරූපය වූ තෙතෙම සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රතිණ කොට ආශ්‍රව රහිත වූයේ පිරිනිවන් පාන්නේ ය.

633. වණ්ණමාගයන්ගෙන් ගැවසිගත් ජනසමෘද්ධ රහිත දුර අරන් සෙනසුනහි (වැස) සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රතිණ කොට ආශ්‍රව රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය.

634, 635, 636. කෙලෙස් දවන ලදී. -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ අනුශාසනය කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් පිණෙසාලභාරදවාජස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ සේක් යි.

අටවැනි වූ පිණෙසාලභාරදවාජස්ථවිරාවදානය යි.

9. බදිරවනිසරෙවනඤ්චරාපද්‍යනං

637. ගඛො භාගිරපි¹ නාම හිමවන්තා පතාපිතා,²
කුතිඤ්ච³ නාවිකො ආසිං ඔරිමෙ ව තරිං අගං.
638. පුඤ්ඤ මග්ගා සුතා ආසි පදුමුත්තරනායකො⁴,
වසිසතසතස්සෙති ගඛොසොතං තරිස්සති.⁵
639. බහු නාවා සමානෙත්වා වසිස්සිති සුසඛිතං,
නාවාය ඡදනං කත්වා පතීමානිං නරාසතං.
640. ආගන්ත්වාන ව සමුද්ධො ආරුහි තඤ්ච නාවුකං,⁶
වාරිමජෙකි සිතො සත්ථා ඉමා ගාථා අනාසථ:
641. “යො සො තාරෙසි සමුද්ධං සඤ්ඤවාපි අනාසවං,
තෙන විත්තපසාදෙන දෙවලොකෙ රමිස්සති.
642. තිබ්බතතිස්සති තෙ ව්‍යව්හං සුභතං නාවසණ්ඨිතං,
ආකාසෙ පුප්ඵඡදනං ධාරසිස්සති සබ්බදා.
643. අට්ඨපඤ්ඤසකප්පමි නාරකො⁷ නාම බතතියො,
වාතුරන්තො විජිතාපි වක්කවන්ති භවිස්සති.
644. සත්තපඤ්ඤසකප්පමි වම්පකො නාම බතතියො,
උග්ගවජන්තොව සුරියො ජොතිස්සති මහබ්බලො.
645. කප්පසතසතස්සමි ඔක්කාකකුලසම්බවො,
ගොතමො නාම ගොතෙත්ත සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති
646. තිදසා සො වට්ඨාන මුහුස්සත්තං ගමිස්සති,
රෙච්ඡො නාම නාමෙන බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම භවිස්සති.
647. අගාරා තිකඤ්ඤාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
ගොතමස්ස භගවතො සාසනෙ පබ්බජිස්සති.
648. සො පච්ඡා පබ්බජිත්වාන සුත්තයොගො විපස්සකො⁸,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය තිබ්බාසිස්සත්තාසවො.”
649. විරියං මෙ ධුරධොරස්සං යොගකෙඛමාධිවාහනං,
ධාරෙමි අනතිමං දෙසං සම්මාසමුද්ධසාසනො.
650. සතසතස්සෙ කතං කම්මං ඵලං දස්සෙසි මෙ ඉධ,
සුමුත්තො සරවෙගො’ව කිලෙසෙ කොපසි මම.*
651. තතො මං වනතිරතං⁹ දිස්වා ලොකන්තගු මුති,
වනවාසිභිකබ්බනග්ගං¹⁰ පඤ්ඤපෙසි මහාමති.*
652. පටිසම්භිදා වතුස්සො ව විමොක්ඛා පි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බ්‍රහ්මස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසවා බදිරවනියො රෙච්ඡො ථෙරො
ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

බදිරවනිසරෙවනඤ්චරාපද්‍යනං නවමං.

1. භාගිරපි. ම. P T S. සෙ. 2. පතුතා හිමවන්තො. පෙ. 3. නිත්ස්ස. පෙ.
4. පදුමුත්තරනායකො සමුද්ධො දිප්පත්තමො. ම. P T S. අ.
5. ගඛොතිරමුරාගතො. ම. පෙ. 6. නාවාලඤ්ඤකා P T S. සෙ. පෙ. අ.
7. නාරකො. පෙ. සෙ. අ. 8. විපස්සති. පෙ. 9. කොනතිරතං. පෙ.
10. කොසිතං හිකබ්බනං පෙ

* ඉමා දෙව ගාථා P T S. සෙ. පොත්කෙසු න විජ්ජන්ති.

9. බදිරවනියරෙවනසංවිරාවදානය

637. හිමවනින් හටගත් භාගිරි නම් ගඟාවක් වූවා ය. (මම එහි) සැබ රළුවේගසන්නෙන් යුත් විෂමනිභූසක නැවසෙක් වීම.

638. පළමුතර බුදුරජ තෙම රහතුන් දහසක් සමග ගඟාවෙහි සැබරතර තරණය කරන්නේ ය යි පෙර මාගේ ඇසීම වී ය.

639. බොහෝ නැව් එක් කොට නැවු නැවෙහි වඩුවන් ලවා මැනවින් සෙවෙති කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ පිදීම.

640. බුදුරජ තෙම පැමිණ උතුම් නැවට නැංගේ ය. (නැව් නැති) දිය මැද සිටියා වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක:

641. “යමෙක් තෙම සම්බුදු රජු ද ආශ්වා රහිත වූ (රහත්) සඤ්ඤා ද තරණය කරවී නම්, තෙතෙම ඒ චිත්තප්පසාදය හේතුකොට ගෙන දෙව්ලොවෙහි සිත් අලවා වාසය කරන්නේ ය.

642. ඔබගට මැනවින් කළ නැවෙහි සටහන් ඇති විමානයක් (දෙව්-ලොව) පහළ වන්නේ ය. නැම කල්හි අහසෙහි මල් පියනක් ද දරන්නේ ය.

643. (මෙයින්) අටපණස්සකකින් මත්තෙහි සතර මහදිවසිතට අභිපත් වූ දිනනසූච වූ තාරකා නම් සත්විනි රජෙක් වන්නේ ය.

644. (මෙයින්) සත්පණස්පන කපෙහි මහබල ඇති විමසක නම් ඤාත්‍රිය තෙමේ උද වන්නා වූ හිරු මෙන් බබලන්නේ ය.

645. කල්ප ලක්ෂයකින් මතුයෙහි ඔක්කාකාකුලයෙහි උපදින්නා වූ ගොත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොව පහළ වත සේක.

646. ඒ වමසක තෙම (එකල) දෙව්ලොවින් වුත ව මිනිසත්බවට යන්නේ ය. නමින් රෙවන නම් වූ බමුණෙක් වන්නේ ය.

647. කුශල මූලයන්ගෙන් මෙහෙයන ලද්දේ ගිහිගෙන් නික්ම ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුනෙහි පැවිදි වන්නේ ය.

648. තෙතෙම පැවිදි වී පසු ව භාවනානුසොති වූයේ විදුශිතා කරන්නේ සියලු ආශ්වායන් (ප්‍රභාණපරිඥාවෙන්) දැන ආශ්වා රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය.”

649. නිමාණ සංඛ්‍යාත යොගකෞමයට පමුණුවන ධුරවාකකයා (=ගැල් බර උසුලන ගවයා) මාගේ වීර්‍යය යි. (එම මේ) සම්මුඛසතයෙහි අනතිම ශරීරය දරමි. (මේ අනතිම ජාතිය යි.)

650. ඒ විසින් කල්පලක්ෂයකට පෙර කරුණලද කම්ම මෙහි දී පිපාක දැක්වී ය. දුනුදියෙන් මැනවින් විදුනු යියේ වෙගය මෙන් (ඒ කම්ම) මාගේ කෙලෙස් දැවී ය.

651. ඉක්බිති ලොකාන්තයට ගිය මහනුවණැති බුදුරජාණන් වහන්සේ වතසෙනසුනෙහි ඇඳුනා වූ මා දැක වතවාසි භික්ෂූන් අතුරෙන් අගනන්නි තබා වදාළ සේක.

652. සිවු පිළිසිඬියාවෝ ද අමට්ටිමොක්ඛයෝ ද මහනිඤ්ඤෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂමත් බදිරවනියරෙවන සංවිරායන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක යි.

ගවවැනි වූ බදිරවනියරෙවනසංවිරාවදානය යි.

10. ආනන්දවේරාපදානං

653. ආරාමඥාරා නිකකම්ම පදුමුත්තරො මහාමුති,
වසෙසනො¹ අමතං ථුට්ඨිං නිබ්බාපෙසි මහාජනං.
654. සතසතසසා තෙ විරා² ඡලහිඤ්ඤ මහිඤ්ඤා,
පරිවාරෙනති සමුද්ධං ඡායාව අනපාසිති³.
655. හත්ථිකකිකිගතො ආසිං සෙතච්ඡතනං වරුත්තමං,
සුචාරුරුපං දිසවාන විතති මෙ උපපජ්ජථ.
656. ඔරුයා හත්ථිකකිකිමහා උපගච්ඡං නරාසහං,
රතනාමයජතනං මෙ බුද්ධසෙට්ඨස්ස ධාරසිං.
657. මම සබ්බපමඤ්ඤය පදුමුත්තරො මහාඉසි,
තං කථං ධුට්ඨිකාන ඉමා ගථා අභාසථ:
658. “යො සො ඡතනං අධාරෙසි සොණණාලභිකාරභුසිතං,
තමහං කිත්තසිස්සාමි. සුණාථ මම භසනො.
659. ඉතො ගතවා අයං පොසො භුසිතං ආවසිස්සති,
අනුතොස්සති සමපතතිං අච්ඡරාති පුරකිකතො.
660. වතුතතිංසතිකකනභුඤ්ඤ දෙවරජං කරිස්සති,
බලාධිපො අට්ඨසතං වසුධං ආවසිස්සති.
661. අට්ඨපඤ්ඤසකකනභුඤ්ඤ වකකවතති භවිස්සති,
පදෙසරජං විපුලං මහියා කාරසිස්සති.
662. කප්පසතසතසසමහි ඔක්කාකකුලසමහවො,
ගොතිමො නාම ගොතෙනත⁴ සත්ථා ලෙකෙ භවිස්සති.
663. සකායානං කුලකෙතුස්ස ඤ්ඤතිබ්බු භවිස්සති,
ආනන්දො නාම නාමෙන උපට්ඨාකො මහෙසිනො.
664. ආතාපි නිපකො වාපි⁵ බාහුසච්චවසු කොවිදො,
නිවාතවුත්ති අත්ථෙධා සබ්බපාසි භවිස්සති.
665. පඛානපභිතතො සො උපසනො නිරුපධි,
සබ්බාසචෙ පරිඤ්ඤය නිබ්බාසිස්සත’ නාසවො”.
666. සතති ආරඤ්ඤා නාගා කුඤ්ඤරා සට්ඨිභායනා,
නිබ්බා පභිත්තමාතභිගා ඊසාදනනා උරුලුභවා.
667. අනෙකසතසතසසා පණ්ඩිතාපි මහිඤ්ඤා,
සබ්බෙ තෙ බුද්ධිනායස්ස න තොනතු’පතිසිමහි තෙ⁶.

1. වසසනො. ම. PTS.

2. සතසතසසාති විර. PTS.

3. අනුපාසිති. ම. පෙ. 4. නාමෙන. පෙ. 5. සද්ධා. පෙ.

6. හොනති පණ්ඩිතො. ම. න හොනති පරිච්ඡිතො PTS.

10. ආනන්දසම්මරාවදානය

653. පදුමුත්තර බුදුරජ තෙම අරම් දෙරින් නික්ම අමාවැසි වස්වන්නේ මනාජනයා සන්තිදී ය. (=නිවණට පැමිණී ය.)

654. මඩතිඤ ආත්තා වූ ද මහාසාද්ධි ආත්තා වූ ද ලක්ඛයක් ඒ ක්ෂිණාශ්‍රවයෝ අත හැර නොයන්නා වූ සෙවණැල්ල මෙන් සමීඤයන් වහන්සේ පිරිවරන්.

655. (මම) උතුම් සේසත (මාගේ මසානසෙහි දරන්නේ) ඇතුපිට හුන්නෙමි වෙමි. මනොඤ වූ රූමත් බුදුරජානන් වහන්සේ දැන මට ප්‍රීතිය උපන්නේ ය.

656. ඇතු පිටින් බැස නරශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත එළඹියෙමි. මාගේ රුවන්මුඛ ඡත්‍රය බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේට දැරිමි.

657. පදුමුත්තර පතර්ම (බුදුරජ) තෙම මාගේ අදහස දැන (තමන් වහන්සේගේ) ඒ කථාව නවතා මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

658. “ඒ යමෙක් සාංඝිකභික්ඛාරයන්ගෙන් සරසනලද ඡත්‍රයක් දැරී ද ඔහු (පිළිබඳ ව) ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. පවසන්නා වූ මාගේ (ඒ වචනය) අසවු.

659. මේ පුරුෂ තෙම මෙසින් (චූත ව) ගොස් කුෂිනයෙහි වසන්නේ ය. දිව්‍යාජ්ඣරාවන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ සමයක් අනුතව කරන්නේ ය.

660. සුත්තිවරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. (ඉන් චූත ව) සිවුරන සෙනහට අධිපති ව එකසියඅවුරක් (පෘථිවිභර ව) පොළොවෙහි වාසය කරන්නේ ය.

661. අපටණස්මරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය. පෘථිවියෙහි මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ද කරවන්නේ ය.

662. කල්ප ලක්ඛයකින් මතුයෙහි ඔක්කාකාකුලයෙහි උපදින්නා වූ ගෝත්‍රයෙන් ගෝතම නම් වූ ශාසනයන් වහන්සේ ලොව පහළ වන සේක.

663. ශාක්‍යකුලයට සජයක් වැනි වූ මහාවීර වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ඥාති වූ (මෙතෙම) ආනන්ද නම් උපසථායකයා වන්නේ ය.

664. කෙලෙස් තවන වීර්‍ය්‍ය ඇති ප්‍රඥවන් වූ බහුශ්‍රැතනාවයෙහි දක්‍ෂ වූ නිහතමාන පැවැතුම් ඇති තදබැවින් තොර ත්‍රිපිටකධාරියෙක් වන්නේ ය.

665. වීර්‍ය්‍ය කිරීමෙහි පෙතසතලද සිත් ඇති ගෞතම උපශාන්ත වූයේ උපටි රහිත වූයේ සියලු ආශ්‍රවයන් (ප්‍රනාණපරිඤ වශයෙන්) දැන ආශ්‍රව රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය.”

666. (යම් සේ) අරණෙහි උපනින් සැටපස්ඉක්ම ගිය ත්‍රිමද ගලිත වූ මාතඬානසතිකුලයෙහි උපන්නා වූ මහත් දළ ඇති රාජමානව වූ ආත්ත වෙත් ද,

667. (එසේ ම) පණතිව වූ ද මහා සාද්ධිමත් වූ ද නොයෙක් ලක්ෂගණන් රහත් නාගයෝ වෙත් නම්, ඒ සියල්ලෝ බුද්ධිනාගයන් වහන්සේට ල කොට නැබීමෙහි දී (සම) නො වෙත්.

668. ආදියාමෙ නමස්සාමි¹ මජ්ඣිමෙ අථ පච්ඡිමෙ,
පසන්නචිත්තො සුමනො බුද්ධිසෙට්ඨං උපට්ඨතිං.
669. ආතාපි නිපකො වාපි සම්පජානො² පතිස්සනො,
සොතාපතතිඵලමපනො සෙකඛභූමිසු කොචිදො.
670. කප්පො'තො සතස්සසෙසං යං කම්මමතීතිහරිං,
තා'හං භූමිමනුසානො සිතො සඤ්චම්මාචලො¹.
- 671, 672, 673. කිලෙසා ක්කාපිතා - 3ප - කතං බුද්ධියං සාසනං.
9෪෪. සුදං ආසස්මා ආනිදො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වානි.

ආනිදොත්ථපද්‍යනං දසමං.

බුද්ධිවග්ගො පඨමො.

උද්දානං:

බුද්ධො පච්චිකබුද්ධො ව² සාරිපුත්තො ව කොලිත්තො,
කාසස්සො අනුරුද්ධො ව පුණ්ණසේරො උපාලි ව.
අඤ්ඤාසිකොණ්ඩඤ්ඤා පිණ්ඩාලො රෙච්ඡා'නද්දපණ්ණිතො,
ඡස්සානි ව පඤ්ඤාස ගාථායො සබ්බපිණ්ණිතා.

1. ඡිතා...චලා. ථෙ. 2. පච්චිකසමබුද්ධො. සෙ.

668. පෙරයමිති ද මැදියමිති ද පැසුළුයමිති ද නමස්කාර කරන්-
නෙමි. පහන් සිත් ඇත්තෙමි තුටු වූයෙමි බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත
එළඹ සිටියෙමි.

669. කෙලෙස් නවන විධයෙන් යුක්ත වූයෙමි පැණවත් වූයෙමි මනා
දැනුම ඇත්තෙමි සිහියෙන් යුතු වූයෙමි ශෛක්‍ෂ්‍යභූමියෙහි දක්‍ෂ වූයෙමි
සෝවාන් පලයට පැමිණියෙමි වෙමි.

670. මෙයින් කල්ප ලක්‍ෂයකට පෙර යම් කම්යෙන් (කොට යමක්)
ප්‍රාණීනා කෙලෙමි නම්, මම ඒ පදවියට පැමිණියෙමි සසුනෙහි නිශ්චල ව
සිටියෙමි වෙමි.

671, 672, 673, කෙලෙස් දවනලදී -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ
අනුශාසනය කරණලදී.

මෙහි මේ අසුරින් දාසුමත් ආනන්දසම්මිරයන් වහන්සේ මෙ ම
ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

දසවැනි වූ ආනන්දසම්මිරයන යි.

පළමුවැනි බුද්ධචර්යා යි.

(එහි අපදාන) නාමාවලිය-

බුදු පසේබුදු ගා - සැරිසුත් කෝලිත කසුප්,
අනුරුද්ධ පුණ්ණ උපාලී - අකුකුකොණ්ඩකුකු ද.
පිඬොල්බරදූප් රේවත - පඩිඅනඳ යන සිරිතුදු,
සසිය පණසක් ගා වෙසි - එහැම පිඬු කොට දැක්වූ.

2

11. සිභාසනදායකත්ථෙරාපදානං

674. නිබ්බූතෙ ලොකතාප්ථෙහි සිද්ධංසෝ දිපද්වන්තමෙ,
විජාරිතෙ පාචවතෙ බාහුජ්ඣෙද්ධෙ සාසතෙ.
675. පසන්නවිනේනා සුමනො සිභාසනමකාස'හං,
සිභාසනං කර්තෘන පාදපීඨමකාස'හං.
676. සිභාසනෙ ව චස්සනෙන සරං තත්ථ අකාස'හං,
තෙන විත්තප්පසාදෙන භුසිතං උපපජ්ජ'හං.
677. ආයාමෙන චතුර්ඛිසයොජනං ආසි නාචදෙ,
විමානං සුකතං මය්හං විජාරොන චතුරුස¹.
678. සතං² කඤ්ඤාසනස්සානි පරිවාරෙනති මං සදා,
සොණණමයඤ්ච පලලඛකං ව්‍යවෙහ ආසි සුනිමිතං.
679. හන්ධියානං අස්සයානං දිබ්බයානං උපට්ඨිතං,
පාසාදා සිවිකා චෙච උපපජ්ජ'හති³ යදිච්ඡිකං.
680. මණ්ඩයා ච පලලඛකා අඤ්ඤාද සාරමයා බහු,
නිබ්බන්තනති මමං සතෙබ්බ සිභාසනසි'දං ඵලං.
681. සොණණමයා රුපිමයා ඵලිකා චෙච්ඡරියාමයා,
පාදකා අභිරුහාමි පාදපීඨසි'දං ඵලං.
682. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුඤ්ඤකමමසි'දං ඵලං.
683. තෙසන්නතිමිතිතො කප්පෙ ඉඤ්ඤාමා තයො ජනා,
දෙවසන්නතිමිතිතො කප්පෙ තයො සුමනනාමකා.
684. සමසන්නතිමිතිතො කප්පෙ තයො චරුණනාමකා,
සන්නරතනසමසන්නා චතුදිපමිති ඉස්සරා.
685. පටිසම්භිදා චතසස්සා ච-පෙ-කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඉත්ථං සුදං ආසසමා සිභාසනදායකො ථෙරො
ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සිභාසනදායකත්ථෙරස්සාපදානං පඨමං.

12. එකත්ථමිතිකත්ථෙරාපදානං.

686. සිද්ධත්ථස්ස හගවතො මහාසුගගණො අහු,
සරණඛන්තා ච තෙ බුද්ධා සදදන්නති තථාගතා.
687. සතෙබ්බ සමගමම මනෙත්තවා මාලං⁴ කුබ්බනති සජ්ඣතො,
එකත්ථෙහං අලන්නතා විවිත්තති බුභාවතෙ.

1. චතුරුසං 2. සත, ම. සන්න, සෙ. 3. නිබ්බන්තනති, සෙ. 4. කාල, සෙ. ෧෪

2

11. සිංහාසනදායකස්ථවිරාවදානය

674, 675. ලොකතාථ වූ **බිඳායා** බුදුරජුන් පිරිනිවි කල්හි භූමිටක ධර්ම පැතිර ගිය කල්හි බොහෝ ජනයා විසින් මැනැවැයි දන්තාලද සසුනෙහි මම පහන් සිතැත්තෙමි නුවු වූයෙමි සිහසුනක් කෙළෙමි. (එසේ ම) මම සිහසුන කොට පාපුටුක් ද කෙළෙමි.

676. සිහසුන තෙවෙන කල්හි මම එහි ආචරණයට ගෘහයක් ද කෙළෙමි. මම එ සිත පැහැදවීම හේතු කොට ගෙන **නුභිතතවනයෙහි** උපතිමි.

677. එ කෙනෙහි දිගින් සුවිසියොදුන් වූ පුළුලින් නුදුස්සොදුන් වූ මැනැවින් කරණ ලද විමානයක් මට (පහල) වි ය.

678. දිව්‍යකන්‍යාවෝ ලක්‍ෂයක් හැම කල්හි මා පිරවරන්. විමානයෙහි මැනවින් තිර්මිත කළ සාමන්තමයපයාසිකයෙක් වි ය.

679. ගසතිවාහන ද අශ්වවාහන ද දිව්‍යවාහන ද එළඹ සිටියේ ය. කැමැති පරිදි ප්‍රාසාදයෝ ද සිටිනාවෝ (=දේව) ද පහල වෙන්.

680. මිණිමුවා පයාසිකයෝ ද අත්‍ය වූ (රැක්) හරමුවා බොහෝ පයාසිකයෝ ද යන සියල්ල මට පහල වෙන්. සිංහාසනදායයාගේ මේ විපාකය සි.

681. රුවන්මුවා වූ ද, රිදිමුවා වූ ද, පළිඟුමුවා වූ ද, විදුරුමුවා වූ ද, පාදකා (=පාවනන්) නහිමි (=පලදිමි). පාදපිඨ (=පාපුටු) දානයාගේ මේ විපාකය සි.

682. එකල්හි (එනමු) මෙයින් සිදුඅනුපන කපෙහි යම් කම්යක් කෙළෙමි ද, (එ ම කම්බලයෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. මේ පුණ්‍යකම්යාගේ විපාකය සි.

683. මෙයින් (පෙර) සෙසැත්තැවැති කපෙහි තුන්අත්බවෙක ඉඳු නමු (=සක්විති රජ) විමි. (එසේම) මෙයින් දෙසැත්තැවැති කපෙහි සුමන නමු ඇති ව තෙවරක් ද,

684. මෙයින් සමසැත්තැවැති කපෙහි සත්රුවනින් යුත් සතර මහදිවසිනෙහි අසිපති වරැණ නමු ඇති ව තෙවරක් ද සක්විතිරජ විමි.

685. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් සිංහාසනදායකස්ථවිරයන් පහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

සිංහාසනදායකස්ථවිරාවදානය පළමුවැනි සි.

12. එකත්මතිකස්ථවිරාවදානය

686. '**බිඳායා**' නාග්‍යවතුන් පහන්සේට මහත් වූ උපාසක සමූහයෙක් වි ය. ඔහු බුදුරජුන් සරණ ගියාහු නවාගතයන් වහන්සේ අදහන්.

687. (ඒ) සියල්ලෝ එකතු ව මනනුණය කොට බුදුරජානන් වහන්සේට උපධානසාලාවක් කෙරෙත්. (ඒ සදකා) එක් වැසික් නො ලබන්නාහු මහවෙනෙහි සොයත්.

688. තෙ'තං අරඤ්ඤ දිස්වාන උපගමම ගණං තදා,
අඤ්ඤිමපගගතෙනාන පටිපුච්ඡිං ගණං අහං.
689. තෙ මෙ පුට්ඨා විසාකංසු සිලවනෙතා උපාසකා,
මාලං¹ මයං කතතුකාමා එකත්ථෙහා න ලබ්භාහි.
690. “එකත්ථෙහා මම දෙථ අනා දස්සාමි සඤ්ඤානො,
ආහරිස්සාමි'හා එහෙං අප්පොසසුඤ්ඤානා ගමනානු වො.
691. තෙ මෙ එහෙං පට්ඨෙච්ඡිංසු පසනතා නුට්ඨමානසා,
තතො පටිනිවහනිනා අගමිංසු සකං සරං.
692. අචිරං ගතො පුගගණෙ එහෙං අදස්ස'හං² තදා,
තට්ඨා ගට්ඨෙන චිතෙනන පඨමං උස්සපෙස්ස'හා.
693. තෙන විතතපසාදෙන විමානං උපපජ්ජ'හං
උබ්බිදාං භවනා මයාං සතභුමං³ සමුග්ගතං.
694. වජ්ජමානාසු හෙරිසු පරිවාරෙම'හං තදා,
පඤ්ඤාපඤ්ඤාසකපමිති රාජා ආසිං යසොබරො.
695. නත්ථාපි නවනා මයාං සතභුමං සමුග්ගතං,
කුටාහාරවරපෙන එකත්ථෙහා මනෙරමං.
696. එකවිසතිකපමිති උදෙතො නාම බතතිසො,
නත්තාපි නවනා මයාං සතභුමං සමුග්ගතං.
697. යං යං යොනු'පපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,
අනුගොමි සුඛා සබ්බා⁴ එකත්ථෙහාසි'දං එලං.
698. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං එහෙමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි එකත්ථෙහාසි'දං එලං.
699. පටිසම්භිදං-පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථා සුදං ආයසමා එකත්ථෙහා පථරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාහි.

එකත්ථෙහාසි'දංසාරස්සාපදානං දුතියං.

13. නන්දතේරාපදානං*

700. පදුමනරස්ස නගපතො ලොකප්පයස්ස නාදිතො,
චත්ථං බොමං⁵ මයා දින්නං සයමනුස්ස මතෙසිතො.
701. නා මෙ බුද්ධො විසාකාසි ජලජ්ඣතරනාමකො,⁶
ඉමිනා චත්ථදතෙන තෙමවණෙණා භවිස්සසි.

1. සාලං, පේ. සෙ. 2. අනාස'හං අ: මු. ආකාසනං, පේ.

3. සතභුමං, P T S. සතභුමං සෙ. පේ.

4. අනුගොමි සබ්බමිතං, P T S සෙ. 5. චතුත්තමං, P T S

6. ජලජ්ඣතමනායකො P T S. * පේරනාථට්ඨකථාය උසදිසං.

688. එම ඵ් උච්ඡසමුත්තයා වතයෙහි දී දෑක (එම) සමුත්තයා වෙත එළඹ ඇදිලි බැඳගෙන උච්ඡසමුත්තයාගෙන් (වෙසේ) විවාලෙමි.

689. ටා විසිත් විවාරණ ලද ඵ් සිල්වත් උච්ඡවෝ මෙසේ පැවසුන: “අපි උපධානසාලාවක් කරණ කැපැත්තෙමු. ඵ් සදානා එක් වැඩක් නොලැබේ ය” (කියා සි.)

690. එක් වැඩ එව දෙව්. මම ශාසනයන් වහන්සේව දෙන්නෙමි. මම වැඩ ගෙන එන්නෙමි; නවත්නු (ඵ් සදානා) උත්තාන නැත්තෝ වෙත්වා” යි (කිමි)

691. පැහැදුනා වූ සතුටු සිත් ඇති කිහිපුන් වැඩි පැවරුන. එම වතයෙන් පෙරලා ගොස් සවකිය ගාතය ව පැමිණියාහු ය.

692. (උච්ඡ: සමුත්තයා ගිය නොබෝ වෙලාවකින් මම වැඩක් දිනිමි. එකල්හි සතුටු වූ මම සතුටු සිතින් (එය) පළමු කොට ම එසමිමි.

693. එම විතාප්පසාදය හෙතු කොට ගෙන පැන නැගුනා වූ උස් වූ මහල් සියයක් ඇති විශේ විමානයට මම (උච්ඡ) වතයෙන් ගියෙමි.

694. එකල්හි බොර වසද්දී මම (දෙව්) පිරිවරමි. (එයින්) පස් පණස්වන කපෙහි ‘යසොධර’ නම් රජෙක් විමි.

695. එහි ද මට මහල් සියයක් ඇති උසට නැගුනු උතුම් කුළු ගෙවලින් යුත් එක් වැඩි ඇති මනහර වූ භවනයෙක් විය.

696. එක්විසිවන කල්පයෙහි ‘උදෙන’ නම් ක්ෂත්‍රියයෙක් විමි. එහි ද මට සියයක් මහල් ඇති උසට පැන නැගු වැඩ භවනයෙක් විය.

697. යම් යම් දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ සොනියක උපදිමි ද, සියලු සුව අනුභව කරමි. මෙය එක් වැඩි පිදිමේ විපාකය යි.

698. (මෙයින්) සිදු අනුපතකපෙහි එකල යම් වැඩක් දිනිමි ද, (එතෙයින්) දුගතියක් නො දිනිමි. එක් වැඩි පිදිමේ මේ විපාකය යි.

699. සිව්පිළිසිසියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් එකසමුත්ත සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙකතා කළසේක් යි.

එකසමුත්ත සචරියවදානය දෙවැනි යි.

13. නන්දසචරියවදානය

700. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ, නාදි(අපලෝදනමින් නො සැලෙන)ගුණ ඇති, සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කලා වූ, මහරිසි වූ පදුමුතාර භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මා විසින් කොටු පිළියක් දෙන ලදි.

701. ඵ් වස්සුදායක වූ මට පදුමුතාර නම් බුදුරජානන් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රකාශ කළ සේක: “මේ වස්සුදානය කරණ කොට ගෙන සැමවැන්න වන්නෙහි ය.

702. දො සමපනානි අනුනොභා කුසලමුලෙහි වොදිතො,
ගොතමස්ස භගවතො කතිට්ඨො තිං භවිස්සසි.
703. රාගරතො සුඛසීලො කාමෙසු ගෙධමාසුතො,
බුද්ධො වොදිතො සනොතො තදා¹ තිං පබ්බජ්ස්සසි.
704. පබ්බජ්ඣාන තිං තත් කුසලමුලෙන වොදිතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සස'නාසවො.
705. සතකප්පසහස්සමහි² චතුරො වෙලනාමනා,
සට්ඨිකප්පසහස්සමහි උපවෙලා චතුර්තා.
706. පඤ්ඤාකප්පසහස්සමහි වෙලාච චතුරො ජනා,
සත්තරතනසම්පන්නා චතුදිපමහි ඉස්සරා,
707. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉත්තං සුද්දං ආයස්මා නිසෙදා ථෙරො ඉමා ගාඨායො අනාසිත්තාති.

නඤ්ජනපරස්සාපදානං තතිස්සං.

14. චූලපක්ඛනේරාපදානං

708. පදුමුත්තරො නාම ජනො ආහුනිතං පටිග්ගතො,
ගණමනා වූපකට්ඨො සො හිමවනෙන වසී තදා.
709. අනච්ඡි හිමවනමහි වසාමි අස්සමෙ තදා,
අචිරාගතං මහාචිරං උපෙසිං ලොකනායකං.
710. පුප්ඵච්ඡත්තං ගහෙඤාන උපගච්ඡිං නරාසහං,
සමාධිං සමාපජ්ජත්තං අන්තරායමකාස'හං³.
711. උභොතනේහි පග්ගස්ස පුප්ඵච්ඡත්තං අදස්'හං,
පටිග්ගතෙසි භගවා පදුමුත්තරො මහාමුතා.
712. සබ්බෙ දෙවා අත්තමනා හිමවනං උපෙනති⁴ තෙ,
සාධුකාරං පවනෙත්තුං⁵ අනුමොදිස්සති චක්ඛුමා.

1. තනො. සෙ. අ. 2. සත්තකප්පසහස්සමහි 3. ආරාධනමකාසනා. පෙ.
4. (එවං සබ්බත්) 5. පවනති. සු. ම. P T S. සෙ. පෙ.

702. දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සංකීර්ණ) දිවිමිස සමස්ත අනුනව කොට කුසල මූලයෙන් මෙතෙසන ලදුවහ ඔහු ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ බාල සොහොයුරු වන්නහු ය.

703. කෙලශකාමයෙන් අලුතහු කාය - චිත්ත) සුබයන් අනුනව කරණ සමාචාර ඇත්තහු. වස්සකාමයන්හි ගිඤ්ඤ වුවහ, බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් මෙතෙසන ලදුවහ, ශාන්ත වූවහ එකල්හි පැවිදි වන්නහු ය.

704. හෝ එහි පැවිදි ව කුසලමූලයන් විසින් මෙතෙසන ලදයෙහි සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රභාණ්ටරිඤ්ඤෙන් දූන හැර දමා ආශ්‍රව රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නෙහි ය" (කිසාසි).

705. මෙ කපින් පෙර එක්දහස් එක්සිය වන කපෙහි 'වෙල' නම් වූ සක්විතිරජවරු සිවුදෙනෙක් වූහ. එක්දහස් සැට වන කලසයෙහි (සිවු රාහියක) 'උපවෙල' නම් වූ සක්විතිරජවරු සිවු දෙනෙක් වූහ.

706. එක්දහස් පස් වන කපෙහි 'වෙල' නම් වූ ම (සක්විතිරජවරු) සිවුදෙනෙක් වූහ. ඔහු සහරුවනින් යුක්ත වුවාහු සහර මහ දිවයිනෙහි අභිපති වූහ.

707. සිවුවිලිසිසියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් 'නඤ' සම්පරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් සි.

නඤසම්පිණ්ණදායක නොවැනියි.

14. චූලලංකාසම්පරාවදායකය

708. එකල්හි පූජාවන් පිළිගන්නා වූ තෙවන පූජාවනට ගෙයක් බදු වූ පළමුතර නම් බුදුරජානන් වහන්සේ ගණ(=සමුහ)යා කෙරෙහි වෙත් වූ සේක් හිමවතෙහි විසූ සේක.

709. එකල්හි මම ද හිමවතෙහි අසපුමක වෙසෙමි. පැමිණි නොබෝ කල් ඇති ලොකනායක වූ පනාචීරයන් (=බුදුරජානන්) වහන්සේ වෙත එළඹියෙමි.

710. මල්සහන් (=මල්කුඩයක්) ගෙණ නරලූප්පයන් වහන්සේ වෙත එළඹියෙමි. මම තමමතට සමවන් උන්වහන්සේගේ සමාධියට අනන්‍යයයක් නො කෙළෙමි.

711. මම දෑතින් ගෙණ මල්සහ දනිමි. මහාමුනි වූ පළමුතර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (එය) පිළිගත් සේක.

712. සතුටු වූ ඒ සියලු දෙව්වරු හිමවතට එළඹෙත්. "පසැස් ඇති බුදුරජ තෙම අනුමොදනා කරන්නේ ය" සි සාමුකාර පැවැත්වූහ.

713. ඉදං වක්ඛාන තෙන දෙවො උපගමස්ස නරුත්තමං,
ආකාසෙ ධාරයන්නං මෙ¹ පදුමච්ඡන්තමුත්තමං.²
714. සතපත්තඡන්තං³ පගගග්ග⁴ අදාසි තාපසො මමං,
තම'හං කිත්තසිස්සාමි; සුඤ්ඤාථ මම භාසතො:
715. පඤ්චවිසති කප්පාති දෙවරජං කරිස්සති,
චතුත්තිංසතිකචනගුඤ්ච වක්ඛවත්ති හවිස්සති.
716. යං යං යොතිං සංසරති දෙවත්තං අථ මානුසං,
අබ්භාකාසෙ පතිට්ඨන්නං පදුමං ධාරසිස්සති.
717. කප්පසතසහස්සමති ඔක්කාකතුලසමාපො,
ගොතමො තාම නාමෙන සත්ථා ලෙකෙ හවිස්සති.
718. පකාසිතෙ පාවචනෙ මනුස්සත්තං ලභිස්සති,
මනොමයමති කායමති උත්තමො සො හවිස්සති.
719. ඥෙ භාතරො හවිස්සන්ති උගොපි පඤ්චකවහයා,
අනුභොඤා උත්තමත්ථං ජොතසිස්සන්ති සාසනං.
720. සො'හං අට්ඨාරසවස්සො⁵ පබ්බජං අනගාරිසං,
විසෙසා'හං න විඤ්ඤි සකාපුත්තස්ස සාසනෙ.
721. දකාමයහං ගති ආසි පරිභුතො පුරෙ අනුං⁶,
භාතා ච මං පනාමෙසි: ගච්ඡ 'දාති සකං සරං.
722. සො'හං පනාමිතො සනෙතා සංඝාරමස්ස කොට්ඨකෙ,
දුමමනො තත්ථ අට්ඨාසිං සාමඤ්ඤාසම්⁷ අපෙක්ඛවා.
723. භගවා තත්ථ⁸ ආගඤ්ඤි සීසං මය්හං පරාමසි,
බාහාය මං ගහෙත්වානි සංඝාරාමං පවෙසයි.
724. අනුකම්පාය මෙ සත්ථා අදාසි පාදපුඤ්ඤතිං,
ඵලං සුභං අභිට්ඨති ඵකමන්නං සම්බට්ඨිතං.⁹
725. හන්තෙති තමහං ගය්හ සරිං කොකනදං අහං;
තත්ථ විත්තං විමුච්චි මෙ අරත්තනං අපාපුණිං.
726. මනොමයෙසු කායෙසු සබ්බත්ථ පාරමිඛගතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විතරාමි අනාසවො.
727. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බුද්ධපණ්ණා ඵෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

බුද්ධපණ්ණාසාරසංඝා'පදානං චතුස්සං.

1. ධාරයන්නස්ස. අ. මු. 2. පදුමං ම. පෙ. 3. පදුමඡන්තං. PTS 4. ගණහ. ම.
5. සො අට්ඨාරසවස්සො'හං. පෙ. අට්ඨාරසඤ්චවස්සො'හං. ම. PTS. සෙ.
6. අහං. PTS. පෙ. 7. සාසනසම්. පෙ. 8. අපෙ 'සත්ථා. අ. මු.
9. ඵකමන්නා'සිට්ඨිතං ම. මබ්බට්ඨිතං. PTS සෙ

713. ඒ දෙවරු මෙය නිසා මාගේ පියුම සහ අතයෙහි දරන්නා වූ උකුම් වූ තරලශ්‍රව්‍යයන් වහන්සේ වෙත එළඹියාහු ය.

714. “(මෙ)තදංගෙනමෙ පියුමසහාන් ගෙණ වෙ දුන්නෝ ය. ඔහු පිළිබඳ ව මම (කරුණු) ප්‍රකාශ කරමි. එසේ) නිසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු” යි (මෙසේ බුදුහු වදාලන).

715. (මෙතෙම) පස්විසි වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. සුනිස වරක් සක්විතිරජ ද වන්නේ ය.

716. (මෙතෙම) දිව්‍ය වූ තෝ වහුන් වූ තෝ යම් යම් යෝනියක සැරිසරා ද, අභ්‍යවකාශයෙහි (=එලිමතනෙහි) හුන්නෝ පියුමක් (කුඩයක්) මෙන් දරන්නේ ය.

717. කල්‍යාණයෙහිත් මතුයෙහිත් ධර්මානුකූලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ගෞතම නම් වූ ශාස්ත්‍රාග්‍රන්ථ වහන්සේ ලොව පහළ වන සේක.

718. උන්වහන්සේ පිටකතුය යම්ය දෙසු කල්හි තෙතෙම මිනිසන් බව ලබන්නේ ය. විනෝමය වූ ගරීරනිමිණයෙහි අග්‍ර ද වන්නේ ය.

719. සොහොසුරෝ දෙදෙනෙක් වන්නාහු ය. දෙදෙන ම පණ්ඩා නම් වන්නාහු ය. උත්තමානීය වූ නිවණ ප්‍රතිචේය කොට සසුන බබුළු - වන්නාහු ය” (කියායි).

720. ඒ මම අටලොස්වියැත්තේ අනගාරිය නම් වූ භාසනයෙහි පැවිදි වීමි. මම ශාක්‍යපුත්‍ර වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි විශේෂාධිගමය(ධර්මාවබෝධය)ක් නො ලැබීමි.

721. මාගේ ගතිය (=සංචාරය) දකු (=මෝඩ) වී ය. (මම) පළමු කොට ගරුතල දුසෙමි වීමි. දැන් සංකීය ගාහයට යව යි නිසා මාගේ සොහොසුරා ද මා තෙරපා දැමී ය.

722. තෙරපා දමන ලද ඒ මම සහරම්දොරවුරෙහි නැවතී දෙමනස් වූයෙමි පැවිදිබැව්හි බලාපොරොත්තු සහිත ව එහි සිටියෙමි.

723. ශාක්‍යා තෙම එහි පැමිණියේ ය. මාගේ හිස පිරිමැදිදේ ය. මගේ අතින් අල්ලා සහරමට පිවිසවී ය.

724. පෙසේ පිරිසිදු (පෙය ගෙණ) එකභටසෙක හිඳ මනා කොට ඉටුව යි (=සිහි කරවයි) නිසා පට අනුකම්පාවෙන් ශාක්‍යාතෙම පැමිස්නා කඩක් දුන්නේ ය.

725. මම එය දෙන්නා ගෙණ පියුම සිහි කෙලෙමි. එහි දී මගේ සිත (කෙටලසුන්ගෙන්) ඉදිගේ ය. රත්තබවට පැමිණියෙමි.

726. සියලු නාහි විනෝමයගරීරයන් නිර්මිත කිරීමෙහි පරතෙරට පැමිණියෙමි සියළු ආශ්‍රවයන් ප්‍රහාණපරිශුද්ධයෙන් දැන දුරු කෙලෙමි ආශ්‍රව රහිත ව (=රහස් ව) වෙසෙමි.

727. ප්‍රතිසම්බද්ධෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් මුලලපණක සම්මිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

මුලලපණක සම්මිරාවදානය සතරවැනියි.

15. පිළිඤ්චවජ්ජකෝරාපදානං

728. නිබ්බතෙ ලොකතාපමිති සුමෙධෙ අග්ගපුග්ගලෙ,
පසන්නාවිතො සුමනො ථුපපුජමකාස'හං.
729. යෙ ව තිණාසවා තත් ඡලභිඤ්ඤ මහිද්ධිකා,
තෙ'හං තත් සමානෙතවා සංඝහතං අකාස'හං.
730. සුමෙධස්ස හගවතො උපට්ඨාකො තද අහු,
සුමෙධො නාම නාමෙන අනුමොදිත් සො තද.
731. තෙන විත්තප්පසාදෙන විමානං උපපජ්ජ'හං,
ඡලාසිතිසහස්සාති අවජ්ජරායො රමංසු මෙ.
732. මමෙව අනුචතනනති සබ්බකාමෙහි තා සදා,
අඤ්ඤ දෙවෙ අතිභොමි¹ පුඤ්ඤකම්මසස්සි'දං ඵලං.
733. පඤ්චවිසතිකප්පමිති වරුණො නාම බතතියො,
සුසුද්ධිභොජනො² ආසිං වක්කවනති අහං තද.
734. න තෙ ඛජං පවජනති නපි නිසන්ති නඛගලා,
අකට්ඨපාකිමං සාලිං පරිභුඤ්ජනති මාත්‍රසා.
735. තත් රජ්ජං කරුණාන දෙවතාං පුත ගච්ජ'හං,
තදපි ඵදිසා මයාං නිබ්බතාං භොගසම්පදා.
736. න මං මිත්තා අමිත්තා වා හිංසනති සබ්බපාණිනො,
සබ්බෙසම්පි පියො භොමි පුඤ්ඤකම්මසස්සි'දං ඵලං.
737. තිංසකප්පසහස්සමිති යං දුතමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ගකාලෙපසස්සි'දං ඵලං.
738. ඉමසම් හදදකෙ කප්පෙ ඵකො ආසිං³ ජනාධිපො,
මහානුභාවො රාජා'හං⁴ වක්කවනති මහබ්බලො.
739. සො'හං පඤ්චසු ඡිලෙසු යපෙතවා ජනතා ඛත්‍රං,
පාපෙතවා සුගතිංයෙව දෙවතානං පියො අහුං.
740. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඉත්ථං සුදං ආසස්වා පිළිඤ්චමෙජා පෙට්ඨා ඉමා ගාථාසො අනාසිත්වාති.

පිළිඤ්චවජ්ජකෝරාපදානං පඤ්චමං.

1. අතිභොමි, පෙ. 2. විසුද්ධි, ම. සෙ. පෙ.
3. ආසි, ම. සෙ. 4. රජාසිං, PTS, ම.

15. පිළිඤ්චවළඝ්ඨාසවරාවදානය

728. ලොකනාථ චූ අග්‍රපුඤාල චූ ‘සුමෙඛ’ බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ කල්හි පහන් සිත් ඇති මනා සිත් ඇති මේ ස්තුපස්ථානක් කෙළෙමි.

729. යම් සෙතිඤ්ච චූ මහාසාදායී ඇති ස්විණාශ්‍රව කෙනෙක් එහි (වූවානු ද) මම උන්වහන්සේලා එහි රැස් කරවා සතබනක් දිනිමි.

730. එකල්හි ‘සුමෙඛ’ ගාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උපස්ථායකයෙක් විය. නමුත් සුමෙඛ නම් වූ හෙතෙම එකල්හි අනුපොදනා කෙළේ ය.

731. එම (පුපුපුරා කිරිමි වශයෙන් ඇති වූ) චිත්තප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙන මම දිව්‍යවිමානසක උපනිමි. අසුසසදහසක් දෙවනතෝ මාගේ (සිත එහි) ඇලවූහ.

732. එම අප්සරාවෝ සියලු කාමයන් කරණ කොට ගෙන මා අනු ව ම පවතිත්. අතින් දෙවියන් (සමපතතියෙන්) ඉක්මවමි. මේ (ස්තුපස්ථා) පුණ්‍යකම්මයාගේ විපාකය සි.

733. මම එකල්හි පස්විසවන කපෙහි පිරිසිදු බොජුන් ඇති ‘පිරුණ’ නම් සක්විතිරජෙක් වීමි.

734. ඒ පනුප්‍රායෝ බිජුටට නො වජුරත්. නගුල් (සිසිල් වශයෙන්) නො පමුණුවනු ලැබේ. අරණ්‍යයෙහි නො සැබිමිපෙදෙස්හි තෙමේ ම හට ගත් හැල් අනුභව කෙරෙත්.

735. මම එහි රාජ්‍යය කොට නැවත දිව්‍යානුභවයට පැමිණියෙමි. එකල්හි ද මට මෙබඳු ම වූ නොගසමපත්ති තොමෝ උපන්හී ය.

736. මතුරු වූ හෝ පසමතුරු වූ හෝ සියලු ප්‍රාණීන් මට හිසා නො කෙරෙත්. සියලු දෙනාහට ම ප්‍රිය වෙමි. මෙය (ස්තුපස්ථා) පුණ්‍ය-කම්මයාගේ විපාකය සි.

737. එකල මෙසින් එක්දහස්නිස්වන කල්පයෙහි මම යම් දහක් දිනිමි ද, (ඉන්) දුගතිකන් නො දනිමි. (ස්තුපයෙහි) සුගතාලෙපයාගේ (=සුවද ගැල්වීමෙහි) එළය සි.

738. මේ ගදකල්පයෙහි මම ජනාධිපති වූ මහානුනාථ ඇති මහත් බල ඇති එක් සක්විතිරජෙක් වීමි.

739. ඒ මම බොහෝ ජනයා පන්සිල්හි පිහිටුවා සුගතියට ම පමුණුවා දෙවියනට ප්‍රිය වීමි.

740. පරිසමහිදුවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අසුරින් ආශුෂමත් ‘පිළිඤ්චවළඝ්ඨාසවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් සි.

පිළිඤ්චවළඝ්ඨාසවරාවදානය පස්වැනි සි.

16. රාහුලනේරාපදානං

741. පදුමුත්තරස්ස භගවතො ලොකජේට්ඨස්ස තාදිනො,
සත්තභුමිමි පාසාදෙ ආදාසං සජ්ජි¹ අතං.
742. ඩිණ්ණසවසහස්සෙති පරිකිණ්ණො මහාමුනි,
උපාගමී ගඤ්ඤාටිං දිට්ඨිකො නරාසනො.
743. විරොවෙතො² ගඤ්ඤාටිං දෙවදෙවො නරාසනො,
භික්ඛුසංඝෙ සිතො සත්ථා ඉමා ගාථා අනාසථ.
744. යෙනා³ යා ජොතිතා සෙය්‍යා³ ආදාසො ච සුසංඝො,
තමි⁴තං කිත්තසිසංඝාඤ්ඤා සුඤ්ඤාථ මම භාසතො.
745. සොණ්ණමයා රුපිමයා⁴ අපො වෙච්ඡිකාමයා,
නිබ්බතතිස්සන්ති ආදාසා⁵ යෙ කෙවි මනසො පියා.
746. චතුසට්ඨකකතං දෙවිකො දෙවරජං කරස්සති,
සහස්සකකතං චක්කවත්ති භවිස්සති අනන්තරා.
747. එකවිසතිකප්පමි විමලො නාම බතතියො,
වාතුරනො විජිතාචි චක්කවත්ති භවිස්සති.
748. තහරං රෙණුමනි නාම ඉට්ඨිකාති සුමාපිතං,
ආයාමතො තිණ්ණි සතං චතුරස්සසමාසුතං⁶.
749. සුදස්සනො නාම පාසාදෙ විස්සකමෙවන නිමිමො⁷,
කුටාගාරවරුපෙතො සත්තරතනභුසිතො.
750. දස සද්දා අවිචිතතං⁸ විජ්ජාධරසමාකුලො,
සුදස්සනං ච තහරං දෙවනාතං භවිස්සති.
751. පතා නිග්ගච්ඡතෙ නස්ස උග්ගච්ඡතො ච සුරියො⁹,
විරොවෙස්සති¹⁰ නං නිවිට්ඨං සමන්තා අට්ඨයොජනා.
752. කප්පසහසහස්සමි ඔක්කාකකුලසමානො,
ගොතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
753. භුසිතා සො චවික්ඛාන සුක්කමුලෙන වොදිනො,
ගොතමස්ස භගවතො අනුජො සො භවිස්සති.
754. සචෙ වසෙය්‍යාගාරං චක්කවත්ති නවෙය්‍ය සො¹¹,
අට්ඨානමෙනං යා තාදී අගාරෙ රතිමජ්ඣනා.
755. නික්කමික්ඛා අගාරමිතා පබ්බජිස්සති සුබ්බතො,
ගුහුලො නාම නාමෙන අරතා සො භවිස්සති.

1. ආදාසං සජ්ජි. P T S. සෙ. පො. අදාසං. ම. 2. විරොවතො. P T S.

3. ජොතිතො සියා. P T S. 4. සොවණ්ණමයා මණ්ණමයා. සෙ. පො.

5. ආකාසෙ. ම. P T S. පො. සෙ. 6. චතුරස්සං. P T S. සෙ.

7. මාපිතො. සෙ. පො. 8. දසසද්දාවිචිතතං. තං. ම.

9. උග්ගච්ඡතො ච සුරියො. ම. සෙ. 10. විරොවිස්සති. ම. P T S.

11. භවිස්සති. සෙ. ම.

16. රාහුලසංවිරාමදාය

741. එම ලොකප්‍රජාමය වූ තාදි ගුණ ඇති ‘පදමුත්තර’ බුදුරජානන් වහන්සේට සත්ත්වුප්‍රත්‍යක් කැඩපතක් මෙන් පැහැපත් ඇතිරියක් අඩුලෙම්.

742. දෙසා ඇතිගතට අහු වූ මහාපුත්ති වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ රහතුන් දහසක් විසින් පිරිවරණ ලද සේක් ගදකිළියට එළඹ සේක.

743. “දෙවියනට දෙවි වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ ආසාදනෙමි ගදකිළිය බබුළුවන්ගේ බිත්සකන මැද සිටියේ මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

744. සමකු විසින් මේ සෙනසන බබුළුවන ලද ද කැටපතක් මෙන් පැහැපත් ඇතිරියක් මැනැටින් අතුරණ ලද ද මම ඔහු (කවරෙක් දැයි) ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. (එසේ) ප්‍රකාශ කරන්නා වූ තාගේ චරිතය අසවු.

745. “සංකෘතය වූ ද රජකමය වූ ද යළි චරිතශ්‍රීමාවූ ද යම්කිසි සිහට වූ ආදාසයෝ වෙත් නම්, (ඒ ආදාසයෝ) පහල වන්නාහු ය.

746. සුසාට වරක් ඔහු ව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. අනතුරු ව දහස්වරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය.

747. එක්විසිවන කපෙහි සිවුමහසසුර හා සිවුමහදිවසින කෙළවර කොට ඇති පාටිවියට අඩිපත් වූ සතුරුරජුන් ජය ගන්නා සුළු වූ ‘විමල’ නම් සක්විති රජෙක් වන්නේ ය.

748. ගංචාපලවන නිර්මිත කරණ ලද නගරය ඔස්සුවන නම් මේ. (එය) දිනින් ධුන්සියයක් (සොදුන්) වේ. හතරැස්කඩයෙන් යුතු ය.

749. එහි උතුම් වූ කුළුගෙටලින් යුත් සත්රුවන්හි අලංකාර කරණ ලද විශ්වකෘතීය විහිත් නිර්මිත කරණ ලද ‘සුදර්ශන’ නම් ප්‍රාසාදයෙක් වන්නේ ය.

750. එය දගම්‍යකඤ්ඤෙන් වෙන් නොවූ චිත්‍යධරයන්ගෙන් ගැවසී ගත් දෙවියන්ගේ සුදර්ශනනගරය මෙන් වන්නේ ය.

751. එම ප්‍රාසාදයාගේ ප්‍රනාට හිරු උද වන කල්හි විහිදේ. එය නිරතුරු ව ම හාත්පස අපයෝජනයක් (නැති) බවටත්තේ ය.

752. කල්පලක්‍ෂ්‍යයකින් මනුසෙහි ‘බහ්‍යාසා’ කුලයෙහි උපදින්නා වූ නමුත් ‘ගෞතම’ නම් ආසාදනයන් පහන්සේ ලොව පහල වන සේක.

753. හෙතෙම කුලෙමුලයෙන් පෙහෙගන ලද්දේ. නුමිනපුරයෙන් වුන ව ගංගාපයන වහන්සේගේ ඒ ඔරසපුත්‍රයා වන්නේ ය.

754. පහසාප ඉදින් ගිහිගෙයි වසන්නා නම්, සක්විතිරජ වන්නේ ය. තාදිගුණ ඇතියෙක් ගිහිගෙයි ඇලීමට පැමිණේ ය යන මේ කරුණ සිදු නො වන්නකි. (තෙවක් සිදු වීමට හෙතු නැත්තකි.)

755. සුගිහිමා වූ (හෙතෙම) ගිහිගෙන් නික්ම පැමිදි වන්නේ ය. නමින් ඒ හෙම ‘ගුහුල’ නම් වූ රහස් වන්නේ ය”.

756. කිකිච අණ්ඨං රතෙඛය්‍ය, චම්ඨේ විය වාලඛිං,
නිපකො ඩිලසචපනො ඵලං රකිං¹ මහාමුනෙ.
757. තස්සා'හං ධම්මඤ්ඤාය විහාසිං සාසනෙ රතො,
සබ්බාසචෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
758. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 9න්තං සුදං ආයස්මා ගිහුලො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාහි.

ගිහුලකෝර්ණාපදානං ජබ්බං.

17. උපසෙනකෝරාපදානං

759. පදමුත්තරං භගවන්තං ලොකජෙට්ඨං නරාසභං,
පබ්බාරමිති නිසින්නං තං² උපගමිං නරුත්තමං.
760. කණ්ණිකාරං පුප්ඵිතං දිස්වා වණ්ණං³ ඡේතාන'හං නදා,
අලඛකිරිඤා ඡත්තමිති බුද්ධස්ස අභිරොපයි.
761. පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පාදසිං⁴ පරමන්තං සුභොජනං,
බුද්ධෙන නවමෙ තත්ථ සමනෙ අට්ඨි නොජසිං.
762. අනුමොදි මහාචීරො සයලිභු අග්ගපුග්ගලො,
ඉමිනා ඡත්තදානෙන පරමන්තප්පචෙච්ඡනා.
763. තෙන විත්තප්පසාදෙන සමපතතිමුනොස්සති,
ඡත්තිංසකඛන්තං දෙවිඤ්ඤා දෙවරජං කරිස්සති.
764. ඵකචිසතිකඛන්තඤ්ඤා චකඛවග්ගි භවිස්සති,
පදෙසරජජං විජුලං ගණනාතො අසබ්බියං.
765. සභසභස්ස ඉතො කප්පෙ ඔක්කාක කුලසමානවා
ගොතමො නාම ගොතෙත්ත සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති*.
766. සාසනෙ දිප්පමානමිති මුනස්සන්තං ගමිස්සති,
තස්ස ධම්මසු දායාදෙ ඔරසො ධම්මතිමිතිනො
උපසෙනොති නාමෙන හෙස්සති සද්දුසාවකෝ†.
767. වරිමා වන්තතෙ මය්‍යං භවා සබ්බෙ සමුත්තා;
ධාරෙමි අත්තිමං දෙහං ඡේතා මාරං සවාහනං.
768. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

9න්තං සුදං ආයස්මා උපසෙනා වඩගන්තපුත්තො ථෙරො ඉමා
ගාථායො අභාසිත්ථාහි.

උපසෙනවඩගන්තපුත්තකෝර්ණාපදානං සන්තමං.

(තතියනාණවාරං.)

1. මම රකි. PTS. සෙ. මමරකි, ථෙ.
2. නිසිදන්නා. ම. සෙ. 3. වණ්ණං PTS. වණ්ණං. සෙ. 4. පිණ්ඩපාතං උපසෙසිං, ථෙ.
*, ම සෙ. PTS. පොඤ්ඤාසු ඉමිස්සං ගාථාය ථාතො
“යං වදන්ති සුමමධොති භුරිපඤ්ඤා සුමමධසා
සාපප'තො සත්තසත්තස්ස ඵස බුද්ධො භවිස්සති” ඉති.
අයං ගාථා දිස්සති,
| “සමන්තපාසාදිකතාය අග්ගථානෙ උපසෙති” නි ගාථායො ම උපරිගාථාය ගාථායං දිස්සති

756. මහාමුනි වූ ගෞතම බුදුරජානන් වහන්ස, කිරලා බිජුවට රකින්නාක් මෙන් ද, සෙමරවුවා වලග රකින්නාක් මෙන් ද මෙසේ සීලයෙන් යුක්ත වූ මම (මැනවින් ශීලය) ආරක්ෂා කෙළෙමි.

757. මම ඒ බුදුරජානන් වහන්සෙගේ යමය දැන සසුනෙහි ඇලුනෙමි වඩමි. සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රනාණපරිඤ්චකයෙන් දැන හැර දමා ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

758. ප්‍රතිසම්පදාවෝ -සෙ- බුදුරජානන් වහන්සෙගේ සසුන කරුණ ලදි.

මෙහි මෙ අයුරින් 'ගුහුල' සථිවරයන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

ගුහුල සථිවරාවදානය සමාතිසි.

17. උපසෙනසථිවරාවදානය

759. කුලපාමුලක (කිලාපට්ඨයෙකින් විවේකස්ථානයක) වැඩ හුන්නා වූ මහුපොහොත්ත වූ ලොකජොසසී වූ ඒ 'පදමුත්තර' බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මම ඵලබ්බියෙමි.

760. එකල්හි මම මැනවින් මිසුනු කිණ්ඨිමිලෙක් දක නවුලෙන් කඩා ගෙණ ඒ පලින් ඡත්‍රය අලංකාර කොට බුදුරජානන් වහන්සේට (ඒ ඡත්‍රය) තැබිමි.

761. සහරුගොජනසංඝායා උභතම ආහාරය වූ මණ්ඩපානය ද දිනිමි. එහි දී බුදුරජානන් වහන්සේ නව වැනි කොට ඇති ශ්‍රමණයන් අවතමක් වැළඳවිමි.

762-763 සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ, අග්‍රපුද්ගල වූ, මහාමිර වූ (පදුමුත්තර) බුදුරජානන් වෙත (මෙසේ) අනුමොදනාව කෙළේ ය: "මෙ ම ඡත්‍රදානය ද උතුම් ආහාරදානය ද හේතු කොට ගෙන (ඇති වූ) එ ම චිත්තප්‍රසාදයෙන් (පෙරෙමි) සමමත් අනුතම කරන්නෝ ය. සනිස් වරක් ශක්‍ර ව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නෝ ය.

764. එක්මිවරක් සක්මිතිරු වන්නෝ ය. පහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය කරණ (වාරගණන) සංකීර්ණපථානිත්‍රානන ය.

765. මෙයින් කල්පලක්ෂයකින් වඩායෙහි සකකාකඩුලයෙහි උප-දන්නා වූ ගොත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ආසන්නන් වහන්සේ ලොව පතල වන්නෝ ය.

766. (උපාවහන්සෙගේ) සසුන බබළන කල්හි මිනිසත්තවට පැමිණෙන්නෝ ය. උන්වහන්සේගේ යමයෙහි දායාද වූයේ යමයෙන් ඵ නිර්-මිත කලක් වැනි ව නමින 'උපසෙන' නම් වූ බුද්ධිමුචකයෙක් වන්-තෝ ය".

767. (මෙය) මාගේ අනනිමආනමය වන්නේ ය. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. සේනා සහිත වූ මාරයා ජය ගෙන අනනිම ශරීරය දරමි.

768. ප්‍රතිසම්පදාවෝ සෙ බුදුරජානන් වහන්සෙගේ සසුන කරුණ ලදි.

මෙහි මෙ අයුරින් උපසෙනවඩගනපුත්තසථිවරයන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

උපසෙනවඩගනපුත්ත සථිවරාවදානය සන්වැනි සි.

තෙවෙනි බණවර සි.

18. රඬපාලකේරාපදනං

769. පද්මිනකරසස භගවතො ලොකජර්ඬසස නාදිතො,
වරනාගො මයා දිනොනා ජසාදනො උරුලුභවා¹.
770. සෙනවිජනොපසාතිතො,² සකපානො³ සනඬපා,
අග්ගාපෙචාන නා සබ්බං සංඝාරාමං අකාරසිං.
771. චතුපඤ්ඤස සහස්සාති පාසාදෙ කාරසිං අහං,
මහාභතං⁴ කර්ථාන නිසාදෙසිං මනෙසිනො.
772. අනුමොදි මහාචරො සයමෙ අග්ගපුග්ගලො,
සබ්බෙ ජනෙ තාසයනො දෙසෙසි අමතං පදං.
773. තං මෙ බුද්ධො විශාකාසි ජලජ්ඣනරතාමකො⁵,
භික්ඛුසංඝෙ නිසීදිචා ඉමා ගාථා අනාසථ.
774. චතුපඤ්ඤස සහස්සාති පාසාදෙ කාරසිං අහං,
කථාසිස්සාමි විපාකං, සුඤ්ඤං මම භාසතො.
775. අර්ඬාරස සහස්සාති කුපාගාරා භවිස්සරෙ,
මාමුත්තනමමි නිබ්බන්තා සබ්බසොණ්ණමයා ච තෙ.
776. පඤ්ඤසකඩන්තං දෙවිඤ්ඤ දෙවරජං කර්ඬසාති
අර්ඬපඤ්ඤසකඩන්තුඤ්ඤ චකකවන්ති භවිස්සති.
777. කප්පසහසස්සමිති මහකාකකුලසමාවො,
ගොතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
778. දෙවලොකා චවිචාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
අසෙසි කුලෙ මහානොගෙ නිබ්බන්තිස්සති තාවදෙ.
779. සො පච්ඡා පබ්බජ්ඣාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
රඬපාලො⁶ති නාමෙන තෙස්සති සච්ඡුසාවකො.
780. පබ්බතපභිතවොනා සො උපසන්නො නිරුපධි,
සබ්බාසවෙ පරඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සති⁷තාසවො.
781. උර්ඬාය අභිනිකම්ම ජභිතා⁸ භොගසම්පදා,
බෙලුපිණ්ණෙව භොගමිති පෙමා මයා න විජ්ජති.
782. විජයං මෙ ධුරධාරයාං යොගකම්මාධිවාහනං,
ධාරෙඤ්ඤ අනන්තං දෙනං සමමාසමුද්ධාසාසනෙ.
783. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉඤ්ඤා සුදා අයසමා රඬපාලො පෙට්ටා ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

රඬපාලකේරසස අපදනං අර්ඬමං.

1. උරුලුභවා. P T S

2. ජනනාපසෙචිතො. P T S. සෙ, ජනනා සොපසිඤ්ඤා. ම. පෙ.

3. සාදබ්බිනො. ම. සිද්ධබ්බිනො. පෙ. 4. මහාසසුම. ම. සෙ අ. මහාසසුම. පෙ.

5. ජලජ්ඣනරතාමකො P T S. 6. ජනිතා ම. පෙ. සෙ

18. රට්ඨපාලස්ථවිරාවදානය

769-770. ලොකජෝශ්ඨ වූ තාදී ගුණ ඇති ‘පදමුත්තර’ බුදුරජානන් වහන්සේට (නගුලිස් පමණ වූ) විශාල දළ ඇති රාජාභී (=රජුන්ට සුදුසු) වූ (ඇත්තදෙහි ඔසවන ලද) භේවනච්ඡත්‍රයෙන් ශෝභමාන වූ හත්තාලඛකාර සහිත වූ ඇත්ගොව්වෙකු සහිත වූ උතුම් හසකියෙක් තෙම මා විසින් දෙන ලදී. ඒ සියල්ලෙහි වටිනා කමින් (සියල්ල විකුණා) සඛකාරාමයක් ද කරවිමි.

771. මම සුපණස්දහසක් ප්‍රාසාදයන් ද කරවිමි. මහදනක් (පිළි-සෙල) කොට මහරම් වූ බුදුරජානන් වහන්සේට පිළිගැන්විමි.

772. මහාවිර වූ සියල්ල තෙමේ ම දැන වදාලා වූ අග්‍රප්‍රදාල වූ බුදු-රජානන් වහන්සේ සියලු ජනයන් සතුටු කරමින් අමාත්‍යපදය (=නිළාණ බමිය) දෙසු සේක.

773. ‘පදමුත්තර’ නම් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ මාගේ ඒ පිත්තම (ගැණ මෙසේ) පැවසු සේක. භික්ෂුසඛ්ඛයා මැද හිද මේ ගාථාවන් දෙකතා කළසේක:

774. “මෙතෙම සිද්ධපණස්දහසක් ප්‍රාසාදයන් කරවී ය. (එහි) විපාකය කියන්නෙමි. (එසේ) කියන්නා වූ මාගේ ච්චනය අසවු.

775. (මොහුට) අපලොස්දහසක් කුටාගාරයෝ වන්නාහු ය. උතුම් විමනෙහි පහළ වූ ඒ (කුටාගාරයෝ) සමීඝවර්ණමයහ.

776. (මෙතෙම) ශක්‍රදේවෙඤ්ඤ ව පණස්වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්-නේ ය. අටපණස් වරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය.

777. මෙයින් කල්‍යාණයකින් මතුයෙහි ඛකතාකකුලයෙහි උප-දින්නා වූ ගොත්‍රයෙන් ‘ගෞතම’ නම් වූ ශාක්‍යාන් වහන්සේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

778. කුශලමූලයෙන් මෙතෙයන ලද්දේ දෙව්ලොවින් චුත ව එකෙණෙහි ආශ්‍ය වූ මහත් හොග ඇති කුලයක උපදින්නේ ය.

779. කුශලමූලයෙන් මෙතෙයන ලද්දේ තෙතෙම පසු ව පැවිදි ව නමින් රට්ඨපාල ය සි ප්‍රසිද්ධාශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය:

780. වීර්‍යයෙහි යොදන ලද සිත් ඇත්තේ උපශාන්ත වූ උපතිරහිත වූ තෙතෙම සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රභාණපරිඤ්චයෙන් දැන දුරු කොට ආශ්‍රව රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය”.

781. (උත්තනවීර්‍යයෙන්) නැගිට අභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට කෙල පිඬු මෙන් භොගසම්පත් තොවෝ හරණා ලද්දී ය. මාගේ (ඒ) භොග සම්පත්තියෙහි ඇලීමක් නැත.

782. යොගකෞමසඛ්ඛියාන නිළාණයට පමුණුවන ධුරවාහකයා (=ගැල්-බර උසුලනගවයා) මාගේ වීර්‍යය සි. (වම) මේ සමීඤ්ඤාසනයෙහි අනතිම ශරීරය දරමි.

783. ප්‍රතිසම්බිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් රට්ඨපාලස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

රට්ඨපාල ස්ථවිරාවදානය අවමැති සි.

19. සොපාකඤ්චරාපදානං.

784. පබ්භාරං සෙවයනාසං¹ විසිනෙ² පබ්බතනනම,
සිද්ධිකො නාම භගවා ආගච්ඡි මම සනතිකං.
785. බුද්ධං උපාගතං දිස්වා ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
සන්ධරං සන්ධරිකාන³ ප්‍රපථාසනමිදංස'හං.
786. ප්‍රපථාසනෙ නිසිදිස්වා සිද්ධිකො ලොකනායකො,
මමඤ්ච ගතිමඤ්ඤාය අනිච්චතමුදාහරි:
787. “අනිච්චා චත සබ්බාරා උපාදවයධම්මෙනො,
උපපජ්ඣිතා නිරුජ්ඣන්ති තෙසං වූපසමො සුබ්බො.”
788. ඉදං චතාන සබ්බඤ්ඤා ලොකජෙට්ඨා නරාසහො,
නනං අබ්බුගමි ධීරො හාසරාජාච අමිඤ්ජර.
789. සභං දිට්ඨිං ජහිතාන භාවයා'නිච්චසඤ්ඤ'හං,
එකානං භාවිසිතාන තත්ථ කාලකතො අහං.
790. දො සමපනති අනුතොතා සුක්කමුලෙන වොදිනො,
පච්ඡිමනපම සමපතෙන සපාකයොනු'පාගමි⁴.
791. අගාරා අභිනික්ඛමම පබ්බජං අතගාරියං,
ජාතියා සතතවසෙසා'හං අරහතතමපාපුණ්ණිං.
792. ආරභවිජියො පභිතතොනා සිලෙසු සුසමාතිනො,
තොසෙකාන මහානාගං අලංකං උපසම්පදං.
793. චතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුගතිං නාභිජානාමි ප්‍රපථදානසසි'දං එලං.
794. චතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤං භාවසිං තදා,
හං සඤ්ඤං භාවයනාසං පතොනා මෙ ආසවකකියො.
795. පටිසම්භිදං -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදා ආයසමා පසාපාකො ථෙරො ඉවා ගථායො අභාසිත්ථාති.

සොපාකංඤ්චරාපදානං නමමං.

20. සුමඛගලඤ්චරාපදානං.*

796. ආනුභිං සිවුකාමො'හං පටිසාදෙතාන නොජනං,
බ්‍රාහ්මණේ පතිමානෙතොනා විසාලෙ මාලකෙ ධිතො.
797. අථ'දදසාසිං සබ්බෙද්ධං පිඤ්ඤසසිං මහාසසං,
සබ්බලොකවිතොනාරං සසම්මා අග්ගපුග්ගලං.
798. හගවනනං ජුනිමනනං සාවකෙහි පුරකකිනං,
ආදිච්චිත්ථ රොචනනං රතියං පටිපන්නකං⁵.

1. සොබධනාසං, PTS. සොභධනාසං, සෙ

2. පපෙර, PTS. පවනෙ, සෙ පවෙර, පථ 3. පඤ්ඤපෙඨාන, සෙ. පෙ

4. සොපානා, පථ 5. පටිසන්නායා, PTS.

පටිපන්නායා පථ විසදින අපදාන. පඤ්ඤසසි, තාමසා දාදසමයග්ග
සුමඛගලපදානා යාමෙති.

19. සමපාකසමචරාවදානය.

784. වනයෙහි උතුම් පමිනසෙක්කි ගුහාවක් පිරිසිදු කරන්නා වූ
පා වෙත සිද්ධාසී නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැමිණි සේක.

785. මම එළඹ සිටියා වූ බුදුරජානන් වහන්සේ දැක තෘප්තියෙන් ඇති
ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ ශාස්තෘන් වහන්සේට ඇතිරියක් අතුරා පුෂ්පාසනයක්
(=මලසුනක්) දිනිමි.

786. සිද්ධාසී බුදුරජානන් වහන්සේ පුෂ්පාසනයෙහි වැඩිහිඳු මාගේ
මතු උත්පත්තිසානය ද දැන අනිත්‍යතාවය වදාළ සේක.

787. “එකාන්තයෙන් සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයහ. ඉපදීම හා විනාශය
සමානවය කොට ඇත්තාහ. ඉපදී නැති වෙත්. ඔවුන්ගේ සන්සිදීම සැප සි.

788. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරඥෙෂ්ඨ වූ ප්‍රාඥ වූ සමිඤ්ඤන් වහන්සේ මෙය
වදාරා අගසෙහි (යන) හංසරාජයකු වෙත් අගසට පැනනැංගේ ය.

789. මම සමකිය ලබසිය ගැර අනිත්‍යසංඥව වැසිමි. එක්දිනක්
භාවතා කොට මම එයින් වූහ විමි.

790. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දෙහි (දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සංඛ්‍යාත)
අවිච්ඡිකාවෙන් අනුභව කොට අනච්ඡිකාවය පැමිණි කල්හි (සමකිය
පාකය වූ බව අනුන් අනුභව නො කරණ බැවින්) ‘සපාක’ නම් සැබොල්
කුලයට උත්පත්තිවශයෙන් එළඹුනෙමි.

791. අගාර සංඛ්‍යාත ගිහිගෙන් නික්ම අනගායකී සංඛ්‍යාත ශාසන-
යෙහි පැමිදි විමි. උත්පත්තියෙන් සන්තැවිරිදි වයස් වූ මම රතන් බවට
පැමිණියෙමි.

792. ඇරඹූ විශ්වීය ඇත්තෙමි (නිවණ කෙරෙහි) මෙහෙයන ලද සිත්
ඇත්තෙමි ශිලයන්හි මැනවින් හික්මුනෙමි බුදුරජානන් වහන්සේ සතුටු
කොට උපසම්පදාව ලැබිමි.

793. මෙයින් සිදුඅනුභව කපෙහි (වූ) එම කාලයෙහි යම් කම්යක්
කෙළෙමි ද, (එයින්) දුගතියක් නො දනිමි. මෙය පුෂ්පදානයාගේ විපාකය සි.

794. මෙයින් සිදුඅනුභව කපෙහි (වූ) එම කාලයෙහි යම් අනිත්‍ය
සංඥාවක් වැඩුණෙමි නම් එම, සංඥව එබන්නා වූ මාගට ආශ්‍රවක්‍ෂය ය
පැමිණියේ ය.

795. ප්‍රතිසමෙතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ
ලදි.

මෙහි මේ අසුරින් අසුමක් ‘සපාක’ සමචරයන් වහන්සේ මෙ ම
ගාථාවන් දෙයනා කළ සේක් සි.

සමපාක සමචරාවදානය නවවැනි සි.

20. සුමබ්ගලසමචරාවදානය.

796. යාගයක් කරණු කැමැති (දානයක් දෙනු කැමැති) මම බොජුන්
පිළියෙල කරවා (ප්‍රතිග්‍රාහක වූ ශුද්ධ පැවිදි) බමුණන් සොයමින් විශාල
මාලකයෙහි සිටියෙමි.

797-798. ඉක්බිති මහත් යසස් ඇති, සියලු ලොකයා (නිවණට)
පමුණුවන්නා වූ, තමා ම සියල්ල අවබෝධ කළා වූ, අග්‍රපුරාල වූ,
ප්‍රනාසම්පන්න වූ, ග්‍රාමකයන් විසින් පිරිවරණ ලද, සුසංගීත මෙන් බබළන,
විසිසට පිළිපත් සියදසකි බුදුරජානන් වහන්සේ දුටුවෙමි.

799. අඤ්ඤිමපග්ගතෙඤ්ඤාන සකං චිත්තං පසාදසිං,
මනසා 'ච නිමනෙතසිං ආගච්ඡතු මහාමුතීති.
800. මම සඛකප්පමඤ්ඤාය සත්ථා ලොකෙ අනුත්තරො,
බිණ්ණසවසහස්සෙති මම ආරං උපාගමි.
801. “නමො තෙ පුරිසාප්ඤ්ඤා නමො තෙ පුරිසුත්තම,
පාසාදං අභිරුහිත්වා සිභාසනෙ නිසීදි තං”.
802. දනෙතා දන්තපරිවාරො තිණ්ණණා තාරයතං වරො,
පාසාදං අභිරුහිත්වා නිසීදි පවරාසනෙ.
803. යං මෙ අත්ථ සකෙ ගෙතෙ ආමිසං පච්චුපට්ඨිතං,
තා'හං බුද්ධස්ස පාදසිං පසනො සෙති පාණ්ණිති.
804. පසනාචිතෙනා සුමනො වෙදර්ථනො කතඤ්ඤි,
බුද්ධසෙට්ඨං නමස්සාමි අහො බුද්ධස්සුලාරතා!
805. අට්ඨන්තං පටිරුපාසනා¹ භුඤ්ජං² බිණ්ණසවා චුහු,
තුග්ගෙවෙසො ආනුභාවො සරණං තං උපෙමතං.
806. පිසදසසි ව භගවා ලොකප්පෙට්ඨානරාසතො,
භික්ඛුසංඝෙ නිසීදිත්වා ඉමා ගාථා අභාසව:
807. “යො සො සංඝං අහොපේසි උජ්ඣුතං සමාහිතං,
තථාගතඤ්ඤව සමබුද්ධං සුණංථ මම භාසතො.
808. සත්තච්ඡන්තිකඛග්ගං සො දෙවරජං කරිස්සති,
සකකම්මාභිරුද්ධා සො දෙවලොකෙ රමිස්සති.
809. දසඤ්ච'ට්ඨකඛග්ගං සො වකකන්ති භවිස්සති,
පථව්‍යා රජං පඤ්චසතං වසුධං ආවසිස්සති.”
810. අරඤ්ඤං වනමොග්ගා කාතනං ව්‍යග්ගසෙට්ඨිතං,
පඨානං පද්ධිත්වාන නිලෙසා කුට්ඨිතා මයා.
811. අට්ඨාරසෙ කප්පසනෙ යං දන්තමද්දිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි භත්තදුනසසි'දං ඵලං.
812. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථ සුදා ආයස්මා සුමඛගලො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සුමඛගලකේරස්සාපද්‍යනං දසමං.

උද්‍යනං:

සිභාසනී එකථමනී නඤ්ඤ ව චුලලප්ඤ්ඤා,
පිළිඤ්ඤා³ රාහුලො වෙච්ච වසිගනෙනා රට්ඨිපාලකො
සොපාකො මසිගලො වෙච්ච දසෙච දුතියෙ වග්ගො.
සතඤ්ඤ අට්ඨන්තිංසා ව ගාථා ඵත්ථ පකාසිතා.

සිභාසනද්‍රයකවග්ගො දුතියො

1. පටිරුපාසා, ම. 2. (ඵචං සබ්බත්ථ) 3. පිළිඤ, ම. පිළිඤ, සෙ

799. ඇදිලි බැඳ සාකිස චිත්තය පැහැදවිමි. එනමුත් වූ බුදුරජා-
නන් වහන්සේ (මාගේ නිවෙසට) වහින සේක්වා යි සිහින ම ආරාධනා
කෙළෙමි.

800. ලොකයෙහි අනුන්තර වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ මාගේ අදහස
දැන රහතුන් දහසක් සමග මාගේ ගෙදරට එළඹි සේක.

801. “පුරුෂශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වෙවා.
පුරුෂොත්තමයානන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වෙවා. ඔබ පහසට
නැගී සිහසුනෙහි වැඩ හිඳිනු මැනව්”

802. දමුනු සේක් දමුනු පිරිවර ඇති (සසරින්) එතෙර වූ එතෙර
කරන්නවුන් අතුරෙන් උතුම් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ පහසට නැගී
උතුම් අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

803. සාකිසගාතයෙහි මට සමපාදනය කරණලද යම් ආහාරයක්
විද, පහන් සිත් ඇති මම සියහින් ම බුදුරජානන් වහන්සේට එම
ආහාර (දනය) දිනිමි.

804. පහන් සිත් ඇත්තෙමි සතුටු වූයේ හටගත් සොමිනස් ඇත්තෙමි
කරණ ලද ඇදිලි ඇත්තෙමි බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේට නමස්කාර කරන්-
තෙමි. බුදුරජානන් වහන්සේගේ උදරබව ආශ්වාසී යි.

805. (එහි) වළඳන්නා වූ පයඝ්‍රීපාසනය කරණ අභවආයඝ්‍රිපාලයන්
අතුරෙන් රහත්හු ම බොහෝ වූහ. මෙය ඔබ වහන්සේගේ ම අනුභාවය යි.
මම (ඔබවහන්සේ) සරණ කොට යෙමි.

806. ලොකප්‍රේෂය වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ පියදාසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
හික්කුසංඝයා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක.

807. “සෘජුප්‍රතිපත්තතාදි ගුණ යුත් සත්ත්වන් සංඝයා ද තථාගත වූ
බුදුරජානන් වහන්සේ ද ඒ යමෙක් වැළඳවී ද, (ඔහු පිළිබඳ ව) කියන්නා වූ
මාගේ වචනය අසවු.

808. හෙතෙම සත්විසිවරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. පටන්
ගත් සාකිස කට යුතු ඇති හෙතෙම දිව්‍යලොකයෙහි සිත් අලවා වෙසෙයි.

809. හෙතෙම අපලොස්වරන් සක්විතිරජ වන්නේ ය. පන්සිය
වරක් පෘථිවියෙහි රාජ්‍යය ගෙන පොළොවෙහි වාසය කරන්නේ ය.”

810. ව්‍යාඝ්‍රයන් (ව්‍යාලමාගයන්) විසින් සෙවුනා ලද ඔහාවනයට
පිවිස වීර්‍යය කොට මා විසින් කෙළෙස් දවන ලදි.

811. එක්සියඅපලොස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් දනයක් දිනිමි
ද, (එබැවින්) දුගතියක් නො දනිමි. ආහාරදානයාගේ මේ විපාකය යි.

812. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ
ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුමඛගලස්ථිටියන් වහන්සේ මෙම
ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

සුමඛගලස්ථිටිවදානය දසවැනි යි.

උද්දානය:

සිහසුන් ද එක්වැනි - දුන් දෙනම හා නන්ද ද,

සුළුපතු පිළිඳි රාහුල - වංගන්න රටපල් හා.

සෝපාක මංගල ය යි - දසසිරිතකි දෙවන වගා,

එක්සියඅවතිසෙක් හි - යෙන් එය මෙහි කියන ලදි.

දෙවෙනි සිංහාසනදායකවග්ගීය යි.

21. සුභුතිවෙල්ලාපදානං.

813. හිමවන්තසාං අවිදුරේ නිසංභො නාම පබ්බතො,
අසාමො සුකතො මය්හං පණ්ණසාලා සුමාපිතා.
814. කොසියො නාම නාමෙත ජට්ඨො උග්ගතාපතො,
එකාකියො අදුතියො වසාමි නිසංභෙ තදා.
815. එලං මුලඤ්ච පණ්ණඤ්ච න භුක්ඛාමි අතං තදා,
පවන්තපණ්ණපන්තානි¹ උපජ්චාමි තාවදෙ.
816. නා'හං කොපෙමි ආජ්චං වජ්ජමානොපි ජට්ඨනං,
ආරාධෙමි සකං චිත්තං විවජ්ජෙමි අනෙසනං.
817. රාගපසංහිතං චිත්තං යදා උප්පජ්ජතෙ මම,
සයංච පච්චවෙකකාමි එකග්ගො තං දුමෙම'හං.
818. “රජ්ජසි රජනියෙ ව දෙසනියෙ ව දුස්සසි²,
මුය්හසෙ මොහනියෙ ව නිකබ්බසු වතා භුවං.
819. විසුඛානං අයං වාසො නිම්බලානං තපසසිනං,
මා බො විසුඛං දුසසි නිකබ්බසු වතා භුවං.
820. අගාරිකො භවිත්වාන සදා යුත්තං³ ලභිස්සසි,
උතොපි මා විරාධෙසි නිකබ්බසු වතා භුවං.
821. ඡවාලාතං යථා කට්ඨං න කචි කිච්චකාරකං,⁴
තෙව ගාමෙ අරඤ්ඤෙ වා න හි තං කට්ඨසම්මතං.
822. ඡවාලාභූපමො තංසි න ගිහී නාපි සඤ්ඤතො⁵,
උහතො මුත්තකො අජ්ජ නිකබ්බසු වතා භුවං.
823. සියා නු බො තච⁶ එතං කො පජානාති තෙ⁷ ඉදං,
සඤ්ඤාරං ජනසි⁸ තෙ* කොසජ්ජබ්බලාය ව.
824. ජ්ඣවජ්ජස්සනති තං විඤ්ඤ අසුචිං නාගරිකො යථා,
ආකසිතිත්වාන ඉසසො වොදසිස්සනති තං සදා.
825. තං විඤ්ඤ පච්චිදිස්සනති සමතික්කන්තසාසනං,
සංවාසං අලහන්තො හි කථං ජීවිස්සසි⁹ භුවං.

1. පවන්තං සුපානාසං, ම. සෙ. පන්තා'හං, PTS. 2. දුස්සසෙ, පෙ. ම.
3. යද පුත්තා, ම. පෙ. 4. කාරණං, ම. පෙ. 5. ගිහිනා නාපි පඤ්ඤන්තො, PTS.
6. භුවං, ම. 7. කො පජානිත්තො, PTS. සෙ.
8. පාසසි, PTS. වහසි ම. පහසි, පෙ. පිඤ්ඤාරං පහසි, සෙ. * ටෙ
9. ජවාහිසි, සෙ. ම. ජිවිසි, PTS. පෙ.

21. සුභුතිසම්මිරාවදානය.

813. නිමවනට නුදුරෙහි නිසඟ නම් පමිනසකි. (එහි මට අසපුටක් කරණලදී. පන්සලක් ද මැනවින් නිර්මිත කරණලදී.

814. (මම එහි) උග්‍ර වූ නපස ඇති ‘කොසිය’ නම් ජවිලයෙක් (ජවාසරයෙක්) විම. එකල්හි මම ‘නිසඟ’ පමිතයෙහි එකලා ව දෙවැන්නෙකු නො මැති ව වසමි.

815. එකල්හි මම පළ මුල් කොළ (ගස්පලින් නෙලාගෙණ) අනුභව නො කරමි. එකෙණෙහි සවස-පනිත (ඉබේ වැටුනු පඬුවන් පත් ඇසුරු කර (අනුභව කොට) ජීවත් වෙමි.

816. මම පමිතස ගැර දමන්නෙමි නමුදු (සමයක්) ආර්ථස (පලමුල් ආදි ආහාර සෙවීමෙන්) විකොපනය නො කරමි. සවකිය සිත (අලෙවිස් සනතුණුවාවන්ගෙන්) පහදවමි. (වෙදකම් ආදි එක්විසි) අනෙසනයන් දුරු කරමි.

817. යම් කලෙක්හි රාගයෙන් යුක් වූ සිතක් මට උපදි නම්, (එකල්හි) තෙමේ ම ප්‍රත්‍යාවෙක්ඝා කරමි. එකත වූ සිත් ඇති මම එම (රාග අදහස) මෙසේ අවවාද කරගනිමින් දමනය කරමි. (කෙ සෙ ද? යත්:-)

818. “තෝ ඇලුම් කට යුතු දෑයෙහි ඇලෙහි ද, දොප කට යුතු දෑයෙහි දොප කෙරෙහි ද, මුලා විය යුතු දෑයෙහි මුලාවෙහි ද, (එසේ නම්) වනයෙන් නික්ම යව.

819. මේ (අරණ්‍ය)වාසය පිරිසිදු වූ නිමිල තපෝගුණ ඇතියතට ය. තෝ මේ පිරිසිදු (වාසය) දූෂ්‍ය (අපිරිසිදු) නො කරව. (එසේ නම්) වනයෙන් නික්ම යව.

820. ගිහි ව නැමකල්හි (ඒ නමට) සුදුසු දෑ ලබන්නෙහි ය. තෝ (ගිහිබව හා පැවිදිබව යන) දෙක ම එරද්ද නො ගණුව, වනයෙන් නික්ම යව.

821. සොනොන්පෙතෙල්ල යම් සෙ කිසි කට යුත්තකට නො යෙදේ ද, ගමෙහි තෝ අරණෙහි තෝ කාෂට (=දරු ය යි සම්මත නො වෙ ද, (එසේ ම)

822. තෝ සොනොන්පෙතෙල්ලක් වැනි වෙති ය. ගිහියෙක් නො වෙති. පැවිද්දෙක් ද නො වෙති. ගිහි පැවිදි දෙපසින් ම ශ්‍රීද්‍රහේ වෙති ය. අද ම වනයෙන් නික්ම යව.

823. තාගේ මෙබඳු ගතියක් වේ නම්, එය කවරෙක් දැනි ද? තාගේ ශ්‍රද්ධාධුරය දුරු කෙරෙහි නම්, (එය) කුසිහබව වැඩි වීම පිණිස ද පවතී.

824. යම් සෙ නුවර වැසියෙක් අගුවි පිළිකුල් කරන්නේ ද, එසේ නුවණැත්තෝ තට පිළිකුල් කරන්නාහු ය. සාමිහු තා ඇද දමා ගැම කල්හි වොදනා කරන්නාහු ය.

825. නුවණැත්තෝ තා ඉක්මවූ සසුන ඇත්තෙකැයි (වොදනා වශයෙන්) කියන්නාහු ය. නුවණැත්තන්ගේ සත්වාසය නො ලබන්නා වූ තෝ කෙසේ ජීවත් වන්නෙහි ද?.

826. තිඛා පභින්නමානඛිනං කුඤ්ඤරං සට්ඨිතායනං,
බලී තාගො උපගන්තවා යුජා නීතරතෙ ගජං.
827. යුජා විනිසුටො සනෙතා සුඛං සාතං න විඤ්ඤි,
දුක්ඛිනො විමනො¹ හොති පජ්ඣායනො² පච්චෙති³.
828. තථෙව ජට්ටො තමි නීතරිසුත්ති දුමමති,⁴
තෙති කුං නිසුටො සනෙතා සුඛං සාතං න ලච්ඡසි.
829. දිවා වා යදි වා රතතිං සොකසලසමපිනො,
ඛයාසි පරිලාභෙන ගජො සුජා'ව නිසුටො⁵.
830. ජාතරූපං යජා කුටං නෙව ක්කාපෙති⁶ කන්චි,
තජා සිලවිනිනො කුං න ක්කාපෙසුසි⁷ කන්චි.
831. අගාරං වසමානොපි කථං ජිවිතිසි භුවං,
මනතිකං පෙතතිකං වාපි නන්ථි තෙ නිතිතං⁸ ධනං.
832. සයං⁹ කමමං කරිත්තාන ගතෙන සේදං පමොවයං,
එවං ජිවිතිසි ගෙගෙ සාධු තෙ තං¹⁰ න රුච්චති."
833. එවාතං තත්ථ වාරෙමි¹¹ සඞ්ඛිලෙසගතං මනං,
නානාධම්මකථං කන්චා පාපා විතතා නිවාරසිං.
834. එවං මෙ විහරන්තස්ස අසමාදවිතාරිනො,
නිංස වසුසහසස්සාති විපිතෙ මෙ¹² අතිකකමුං.
835. අසමාදරතං දිසවා උතතමන්ථගවෙසකං,
පදුමුනතරසමුද්දො ආගච්ඡි මම සන්නිකං.
836. නිබ්බරුසකවණ්ණානො¹³ අසුමෙයො අනුපමො,
රුපෙන'සදිසො බුද්ධො ආකාසෙ වඞ්කමි තද.
837. සුමුලො සාලරාජා'ව විජ්ජ'ව'බ්බසනන්තරෙ¹⁴,
ඤ්ඤන්තා'සදිසො බුද්ධො ආකාසෙ වඞ්කමි තද.
838. සිහරාජාව'සමිතිනො ගජරාජාව දප්පිනො,
ලසිනො¹⁵ ව්‍යග්ගරාජාව ආකාසෙ වඞ්කමි තද.
839. සිංහිතිකකසුචණ්ණානො බදිරිඛාරසන්තො,
මණි යජා ජොතිරසො ආකාසෙ වඞ්කමි තද.
840. විසුද්ධකෙලාසනිනො පුණ්ණමායෙව¹⁶ වජ්ජිමා,
මජ්ඣන්තිකෙව¹⁷ සුරියො ආකාසෙ වඞ්කමි තද.

1. දුමමනො, පෙ. 2. උජ්ඣා, PTS. 3. පට්ඨවති, PTS.
4. දුමමති, PTS. සෙ. 5. යුජා විනිසුටො, අ. මු. 6. ක්කායති. යායති, PTS.
7. නෙවයාසි, PTS. ක්කාසිසුසි. 8. නිතිතං, පෙ. 9. සකං, PTS. සෙ.
10. කිං, පෙ. 11. ධාරෙමි, සෙ. 12. පච්චෙනව මෙ, PTS. සෙ. පච්චෙනව, පෙ.
13. නිබ්බරුපකක, පෙ. 14. විජ්ජව ගගනන්තරෙ, පෙ.
15. දුරාසදො, පෙ. 16. මාසෙව, PTS; සෙ. 17. කොව, PTS; සෙ.

826. බලවත් ඇත් රජෙක් නෙම එළඹ ත්‍රිමදගලිත වූ මාතඛන හස්තිකුලයෙහි ජාත වූ උපතින් සැටවස් ඉක්ම ගිය මහආතෙකු ඇත්රලෙන් බැහැර කෙරෙහි නම්,

827. ඇත්රලෙන් බැහැර වූ එම ඇතා ලොකුසුවසක් නොවිදි. දූෂිත ව දොමනස් සහිත වේ. ලත වමින් වෙවුල සි.

828. එසේ ම ජවාධර තවුසෝ අඤන වූ තා (තවුස් පිරිසෙන්) බැහැර කෙරෙත්. ඔවුන් විසින් බැහැර කරණ ලද තෝ (සිත - කය දෙකින් ම) සුවසක් නො ලබන්නෙහි ය.

829. දිවාකල්හි ද යලි රාත්‍රියෙහි ද ඇනුනු ශොක නමැති හුල් ඇත්තෝ ඇත් රලෙන් බැහැර කළ ආතෙකු මෙන් (තෝ) පරිලාභයෙන් දූවෙහි ය.

830. යම් සේ සවණිය කිසි තැනෙක්හි යකුල නො දවා ද එසේ ම සීලයෙන් තොර වූ තෝ කිසි තැනෙක්හි (කෙලෙස්) නො දවන්නෙහි ය.

831. තෝ ගිහිගෙයි වසන්නෝ නමුදු කෙසේ ජීවත් වන්නෙහි ද? තට මව සතු වූ හෝ පියා සතු වූ තැන්පත් කොට තබන ලද ධනයක් තැත.

832. සිරැරෙහි ඛන වගුරුවමින් නෙමේ ම කමානතා කොට ගිහිගෙයි මෙසේ ජීවත් වන්නෙහි ය. තට එය පිසි නො වේ නම් මැනවි.”

833. මෙසේ මම එහි දී කිලිපිබවට ගිය සිත වළක්වමි. නොයෙක් බමිකරා කියා පවින් සිත වැලකිමි.

834. නො පමා ව වෙසෙනසුලු වූ මෙසේ වනයෙහි වසන මට හවුරුදු තිස්දහසක් ඉක්ම ගියේ ය.

835. උත්තමාභීය වූ (නිවණ) සොයන අප්‍රමාදයෙහි ඇලුනු මා දූත පදමුනතර බුදුරජානන් වහන්සේ මාගේ සම්පයට එළඹි සේක.

836. තියවරාගෙසියක වණියට බදු පැහැ ඇති පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇති උපමාභීයානික්‍රාන්ත වූ රූපයෙන් අසදාශ වූ බුදුරජානන් වහන්සේ එකල්හි අහසෙහි සක්මන් කළ සේක.

837. මැනවින් පිපුනු මහසල්ලාකක් මෙන් ද, වැසිවලාකුළු අතුරෙහි වූ විදුලියක් මෙන් ද, නුවණින් අසදාශ වූ බුදුරජානන් වහන්සේ එකල්හි අහසෙහි සක්මන් කළ සේක.

838. අභිත වූ සිංහරාජයකු මෙන් ද, දර්පිත වූ ඇත්රජකු මෙන් ද, බැබළුනු ව්‍යාප්‍රරාජයකු මෙන් ද, (බුදුරජානන් වහන්සේ) එකල්හි අහසෙහි සක්මන් කළ සේක.

839. (දිව්‍යසවණියතට ද වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ) සිංහි නම් සවණි නිෂ්කයක* පැහැයට බදු පැහැ ඇති කිහිරතුරු මෙන් (දිලිසෙන්තා) වූ ජොතිරස නම් මැණික මෙන් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ එකල්හි අහසෙහි සක්මන් කළ සේක.

840. නිම්ල කෙලාසය වැනි වූ පූණිවන්ද්‍රයා වැනි වූ මධ්‍යාස්තයෙහි සුය්‍යයා වැනි වූ (බුදුරජානන් වහන්සේ) එකල්හි අහසෙහි සක්මන් කළ සේක.

* කලන් විස්සක හෝ විසිපහක හෝ බර ඇති රන් කාසියක් නිෂ්කය සි.

841. දිස්වා නතෙ¹ චඞ්කමනනං ඵලං විනොස'නං නදා,
“දෙවො නු බො අයං සිතොතා, උදානු මනුජො අයං?”
842. න මෙ සුතො වා දිට්ඨො වා මහියා ඵදිසො නරො,
අපි මනාපදං අජි, අයං සන්ධා භවිස්සති.”
843. ඵවාහං විනාසිත්වාන සකං විහනං පසාදං,
නානාපුප්ඵඤ්ච ගකඤ්ච සන්තිපාතෙත්ව'නං² තදා.
844. පුප්ඵාසනං පඤ්ඤපෙත්වා සාධුචිත්තං මනෝරමං,
නරසාරපිතං අග්ගං ඉදං චචනමබුට්ඨං.
845. “ඉදං මෙ අසනං වීර පඤ්ඤානතං තව'නුච්ඡිට්ඨං³,
භාසසනො මමං චිත්තං නිසීදා කුසුමාසනෙ.”
846. නිසීදා තත්ථ භගවා අසමනිතොව කෙසරී,
සත්තරතනිඤ්චං බුද්ධො පචරෙ කුසුමාසනෙ.
847. නමස්සමානො අධ්ඨාසිං සත්තරතනිඤ්චං අහං,
චුට්ඨතිත්වා සමාධිව්හා සන්ධා ලොකෙ අනුත්තරො.
848. මම කමමං පක්ඛෙතනොතා ඉදං චචනමබුට්ඨං,
“භාවෙහි බුද්ධානුස්සතිං භාවනානමනුත්තරං.
849. ඉමං සතිං භාවයිත්වා පුරිසස්සසි මානසං,⁴
තිංස කප්පසත්තංති දෙවලොකෙ රමිස්සති.
850. අසීතිකඛනතුං දෙවිඤ්ඤ දෙවරජං කරිස්සසි,
සත්තස්සකඛනතුං චකකචන්තී රාජා රට්ඨො භවිස්සසි.
851. පදෙසරජං විපුලං ගණනාතො අසඞ්ඛිසං,
අනුභොස්සසි තං සබ්බං බුද්ධානුස්සතිසා ඵලං.
852. භවාතවෙ සංසරනොතා මහාභොගං ලභිස්සසි,
නොගෙ තෙ උභනතා තත්ථි බුද්ධානුස්සතිසා ඵලං.
853. කප්පසත්තසත්තස්සමහි භික්ඛාකාකුලසමභවො,
ගොතමො නාම ගොතෙත්ති සන්ධා ලොකෙ භවිස්සති.
854. අසීතිකොටං ඡබ්බෙත්වා දුසෙ⁵ කමමකරෙ බහු,
ගොතමස්ස භගවතො සාසනෙ පබ්බජිස්සසි.
855. ආරාධයිත්වා සබ්බෙද්ධං ගොතමං සකාපුඤ්චං,
සුභුනි නාම නාමෙන හෙස්සති සන්ථි සාවකො.

1. දිස්වාහ නං, ම. දිස්වාචන නං නතෙ, පෙ.

2. සන්තිපාතෙස'නං, මං. 3. නුච්ඡිතා, සෙ.

4. පුරිසස්ස සුමාතසං, පෙ.

5. පෙස, සෙ.

841. මම එකල්හි අතසෙහි සක්මන් කරන්නා වූ උන්වහන්සේ දැක මෙසේ සිතීමි: - 'මේ සකු තෙමේ දෙවියෙක් ද? නැතහොත් මේ තෙමේ මනුෂ්‍යයෙක් ද?'

842. මා විසින් පොළොවෙහි (වසන) මෙබඳු මනුෂ්‍යයෙක් තෙම නො අසනලදී. එසේ ම නො දන්නාලදී. (පුරුෂ ලක්ෂණප්‍රකාශක) මන්ත්‍රපදයකුද ඇත. මේ ශාක්‍යා තෙමේ වන්නේ ය, (කියාසි.)

843. එකල්හි මම මෙසේ සිතා සංකිය සිත පැහැදවීමි. මම නොයෙක් මල් ද සුවද ද රැස්කොට,

844. මල්අසුනක් පණවා යහපත් සිත් ඇති මනෝඥ වූ පුරුෂයන් දමනය කරන්නාවූන්ට අග වූ බුදුරජානන් වහන්සේට මෙම වචනය කීමි.

845. 'වීරයන්වහන්ස, මා විසින් මේ අසුන ඔබවහන්සේට සුදුසු කොට පණවනලදී. මාගේ සිත සතුටු කරමින් මල්අසුනෙහි වැඩිහිඳිනු මැනව, (කියාසි.)

846. ගාතෘවන් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ රු දවල් සහක් (=සතියක්) මුළුල්ලෙහි අභිනකෙශරසිංහරාජයකු මෙන් එම මල්අසුනෙහි වැඩිහුන් සේක.

847. මම ද සතියක් මුළුල්ලෙහි නමස්කාර කරමින් සිටියෙමි. ලොක යෙහි (නමන් වහන්සේට වැඩි කෙනෙකුත් නැති හෙයින්) අනුහතර වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ සමාභියෙන් නැගිට,

848. මාගේ කම්ම ප්‍රකාශ කරණ සේක් මෙම වචනය වදාළ සේක. ගාවනාවන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුද්ධානුස්මිතීයාවතාව වඩව.

849. මේ ම බුද්ධානුස්මිතීය වඩා අධ්‍යායය සම්පූර්ණ කරන්නෙහි ය. කල් නිස්දහසක් මුළුල්ලෙහි දිව්‍යලොකයෙහි සිත් අලවා වාසය කරන්නෙහි ය.

850. ශක්‍රදෙවන්ද්‍ර ව අසුපරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නෙහි ය. දහස් වරක් රටෙහි සක්විතිරජ වන්නෙහි ය.

851. (නමා ලබන) වහන් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය (මෙපමණ ය සි) ගණන් වශයෙන් ගිණිය නො හැකි ය. එම සියල්ල හෝ විදින්නෙහි ය. (මෙය) බුද්ධානුස්මිතීයෙහි ඵලය සි.

852. කුඳු මහත් භවයෙහි හැසිරෙන්නේ මහත් වූ නොගසමස්ක් ලබන්-නෙහි ය. ඔබගේ (ඒ) නොගසමිපන්නයෙහි අඩු බවක් (නම්) නැත. මේ බුද්ධානුස්මිතීයෙහි ඵලය සි.

853. කල්පලක්ෂ්‍යකින් මතුයෙහි ඔක්කාකවංසයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොව පතලවන සේක.

854. අසුකෙලක් (ධනය) ද බොහෝ දස්කම්කරුවන් ද. හැරදමා ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි පැවිදි වන්නෙහි ය.

855. ශාක්‍යකුලශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතමබුදුරජානන් වහන්සේ සතුටු කොට නමින් සුභුති නම් වූ බුඩ්ධ්‍යාවකයෙක් වන්නේ ය.

856. හික්කුසුමෙහි නිසිදිවා දක්කිණියාගුණමිති තං¹,
තථා'රණවිහාරෙ ව² දවිසු අග්ගෙ ධරෙස්සති³.
857. ඉදං වසාන සමබ්බුද්ධො ජලජ්ඣනරතාමකො⁴,
නභං අබ්බුග්ගමි තිණෙ තංසරාජාව අබ්බරෙ.
858. සාසිකො ලොකනාපේන නමස්සිසා තථාගතං,
සද්දා හාවෙමි⁵ මුදිතො බුද්ධානුස්සතිමුත්තමං.
859. තෙන කමෙමන සුකංගන වෙනතා පණ්ණිති ව,
ජහිසා මානුසං දෙහං තාවතිංසමගච්ඡ'තං.
860. අසිතිකකතං දෙවිකෙදු දෙවරජමකාරසිං,
සහස්සකකතං රාජා ව චකකචතති අනොස'තං.
861. පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණනාතො අසංඛිංසං,
අනුභොමි සුසම්පතතිං බුද්ධානුස්සතිසා ඵලං.
862. භවානවෙ සංසරතො මහාභොගං ලභාම'තං,
භොගෙ මෙ උභතතා නස්සි බුද්ධානුස්සතිසා ඵලං.
863. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධානුස්සතිසා ඵලං.
864. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්සා සුභුතිසේවරො ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාති.

සුභුතිසේවරස්සාපදානං පඨමං.

22. උපමානිසේවරාපදානං

865. පදුමුත්තරො නාම ජනො සබ්බමිමාන පාරගු,
ජලිනා අග්ගිකකකොප සබ්බුද්ධො පරිනිබ්බුතො.
866. මහාජනා සමාගමෙ පූජසිසා තථාගතං,
විතං⁶ කන්තාන සුකතං සරීරං අභිරොපය්සා.
867. සරීරකිච්චං කන්තාන ඛාතුං⁷ තත්ථ සමානසුං,
සදෙවමානුසා සබ්බෙ බුද්ධානුසං අකංසු තෙ.
868. පඨමා කඤ්චනමයා දුතියා'සි මණිමයා,
තතියා රුපිසමයා චතුත්ථා⁸ ඵලිකාමයා.
869. තථා පඤ්චමියා තෙමි⁹ ලොතිතඛකමයා අහු,
ජට්ඨා මසාරගලලස්ස සබ්බරතනමසුපරි.

1. ඵතදග්ගෙ ධරෙස්සති, පෙ. භණියාගුණමිති, ම.

2. විහාරෙන, ම. අරණවිහාරෙ දක්කිණියො, පෙ. 3. විසු ධානෙසු ගොතමො, පෙ.

4. ජලජ්ඣනනායකො, P.T.S. සෙ. 5. හාවෙමි. 6. විතසා, අ.මු.

7. ඛාතු, P.T.S. 8. චතුත්ථා ම. සෙ. පෙ.

9. පඤ්චමියාමෙති, ම. P.T.S. සෙ. තත්ථ පඤ්චමියාමෙති, පෙ.

856. (ඒ ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේ) භික්ෂුසංඝයා මැද වැඩ හිද ඒ සුභුති තෙරුන් දක්ෂිණේයගුණයෙහි ද එසේ ම නො ඇලී විසීමෙහි ද යන මේ කරුණු දෙකෙහි අග්‍රස්ථානයෙහි නමන සේක (නියායි.)

857. ප්‍රාඥ වූ දිපඛකර නමැති බුදුරජානන් වහන්සේ මෙ ම වචනය වදාරා අහසෙහි (යන) භාසරාජයකු මෙන් අහසට පැන නැගේ ය.

858. ලොකනාථයන් වහන්සේ විසින් අනුශාසනා කරණ ලද මම නථාගනයන් වහන්සේට වැද හැම කල්හි සතුටු වූයෙම් උතුම් වූ බුද්ධානුස්මාති භාවනාව වැසිමි.

859. මැනවින් කරණලද එම කමියන් හා විත්තප්‍රණීතින් ද හේතු කොට ගෙන මම මනුෂ්‍යශරීරය හැරදමා නම්නියාදෙව්ලොවට (උභයනති වශයෙන්) ගියෙමි.

860. මම ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍ර ව දසුවරක් දිව්‍ය රාජ්‍යය කරමිමි. දක්ෂ්වරන් සක්විති රජ මිමි.

861. මහත් වූ ප්‍රදේස රාජ්‍යය (ලැබූ වාරගණන මෙතෙකැයි) ගණනින් ගණිය නො හැකි ය. උතුම් සම්පත් අනුභව කෙරෙමි. මේ බුද්ධානුස්මාති භාවනාවෙහි විපාකය යි.

862. මම කුඳු මහත් නවයෙහි සැරිසරන්නෙමි මහත් වූ නොගසමස්ත් ලබමි. මාගේ නොගසමස්තනියෙහි අඩුවෙක් නම් නැත. මේ බුද්ධානුස්මාති භාවනාවෙහි විපාකය යි.

863. මෙයින් කල්පලක්ෂ්‍යයකින් පෙර වූ එ ම කාලයෙහි යම් කමියක් කෙලෙම් ද, (එයින්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධානුස්මාති භාවනාවෙහි මේ විපාකය යි.

864. ප්‍රතිසම්භිද්‍යවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් සුභුති ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙ ම ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

සුභුතිස්ථවිරාවදානය පළමුවැනි යි.

22. උපවානස්ථවිරාවදානය

865. සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගියා වූ පෑමරුන් දිනු පළමුතර බුදුරජානන් වහන්සේ ගිහිකදක් මෙන් බබළා පිරිනිවන් පෑ සේක.

866. මහාජනයා එක් රැස් ව නථාගනයන් වහන්සේ පුදා මැනවින් සැයක් කොට සම්මදෙහය (එයට) නැගූහ.

867. එහි ශරීරය පිළිබඳ දාදුභතකාන්‍යය කොට බාහු ගෙණාවාහු ය. ඒ සියලු දිව්‍ය මත්‍රපායෝ (එ ම බාහු නිදන් කොට) බුද්ධිස්තුපයක් කලාහු ය.

868. (එ ම ස්තුපයෙහි) පළමු නිම්වලල්ල රන්මුවා ය. දෙවැන්න මණිමුවා ය. තෙවැන්න පිඳිමුවා ය. සිව්වැන්න පළිගුමුවා ය.

869. එසේ ම පස්වැනි නිම්වලල්ල පියුම්රාමණිමුවා ය. සවැන්න මැසිර ගල්මුවා ය. (මේ සියල්ලට) මතුසෙහි (කොටස) සමරන්නමය ය.

870. ජබ්බා මණ්ණියං ආසි වෙදිකා රතනාමයා,
සබ්බසොවණ්ණසො ථූපො උද්ධං යොජනමුග්ගතො.
871. දෙවා තත්ථ සමාගන්ථා එකතො මනනස්සා තදා,
“මයමපි ථූපං කස්සාම ලොකනාථස්ස තාදිතො.
872. ධාතු ආවෙණිකා නන්ධි සරිරං එකපිණ්ඩිතං,
ඉමමහි බුද්ධිථූපමහි කස්සාම කඤ්චුකං මයං.”
873. දෙවා සත්තරතතෙති¹ අඤ්ඤං වසේස්ස යොජනං,
ථූපො දවයොජනුබෙබ්බො නිමිරං ව්‍යප්පනති සො.
874. නාගා තත්ථ සමාගන්ථා එකතො මනනස්සා තදා,
“මහුස්සා වෙච්ච දෙවා ච බුද්ධිථූපං අකංසු තෙ.
875. මා නො පමනතා අස්සුමහා අප්පමනතා සදෙවකා,
මයමපි ථූපං කස්සාම ලොකනාථස්ස තාදිතො.”
876. ඉඤ්ඤාදිලං මහානිලං අපො ජොතිරසං මණ්ණි,
එකතො සන්තිපාතෙත්වා බුද්ධිථූපං අභාදස්සං.
877. සබ්බමණ්ණියං ආසි තාවතා බුද්ධිවෙතියං,
තිංසයොජනමුඤ්ඤං² ආලොකකරණං තදා.
878. ගරුලා³ ච සමාගන්ථා එකතො මනනස්සා තදා,
“මාහුස්සා දෙවා නාගා ච බුද්ධිථූපං අකංසු තෙ.
879. මා නො පමනතා අස්සුමහා අප්පමනතා සදෙවකා,
මයමපි ථූපං කස්සාම ලොකනාථස්ස තාදිතො.
880. සබ්බමණ්ණියං ථූපෙ⁴ අකරු’නතරකඤ්චුකං⁵,
යොජනං තෙපි වසේස්සං ආයතං බුද්ධිවෙතියං.
881. චතුරයොජනමුබ්බිද්ධො⁶ බුද්ධිථූපො විරොචති,
ඕනාසෙති දිසා සබ්බා සතරංසිව උග්ගතො.*
882. කුණ්ඩලං ච සමාගන්ථා එකතො මනනස්සා තදා,
“මහුස්සා වෙච්ච දෙවා ච නාගා ච ගරුලා⁷ තථා.
883. පච්චෙකං බුද්ධිසෙට්ඨස්ස අකංසු ථූපමුග්ගතං,
මා නො පමනතා අස්සුමහා අප්පමනතා සදෙවකා.
884. මයමපි ථූපං කස්සාම ලොකනාථස්ස තාදිතො,
රතතෙති ඡාදසිස්සාම ආයතං බුද්ධිවෙතියං.
885. යොජනං තෙපි වසේස්සං ආයතං බුද්ධිවෙතියං,
පඤ්ඤොජනමුබ්බිද්ධො ථූපො ඕනාසතෙ තදා.

*“ගරුලා”හි ආදායා චතසස්සා ගාථායො සෙ. PTS පොඤ්ඤාස්ස න විජ්ජනති.

1. සත්තති රසත්තති, ම. සෙ. 2. මුබ්බිධා, අ. මු. 3. කුණ්ඩලං, PTS. පෙ.

4. සබ්බං මණ්ණියං ථූපං, ම. පෙ. 5. අකරු’නෙ ච කඤ්චුකා, ම. සෙ. පෙ.

6. මුබ්බිධා, පෙ. 7. නාගා කුණ්ඩලං, පෙ.

870. ජස්තය (=සට කොටස) මිණිමුටාය. චෙදිකාව රුවන්මුටාය. (කෙසේ ද? යන්න:) සොදනක් උසට පැන නැගේ ය.

871. එකල්හි එහි දෙවියෝ එක් රැස්ව මන්ත්‍රණය කළාහු ය. (කෙසේ ද? යන්න:) “නාදිගුණ ඇති ලොකනාථයන් වහන්සේට අපි ද සැයක් කරමු.

872. (ඒ පදමුත්තරබුදුරජානන් වහන්සේගේ) ආභූ වෙන් වෙන් ව නැත. මුළු සිරුර ම එකට කැටි ව නිබ්බි. (එබැවින්) අපි මේ සැයෙහි ම කංචුකයක් කරන්නෙමු ය” (කියා සි).

873. දෙවියෝ (එ ම සැය) සභ්ථාවනින් නවත් සොදනක් වැඩි කළාහු ය. (ඉක්බිති) එ ම සැය දෙයොදනක් උස ය. (එහි ආලෝකයෙන්) අපුර ද දුරු කෙරෙයි.

874. එකල්හි නාගයෝ එහි එක් රැස්ව මන්ත්‍රණය කළාහු ය. (කෙසේ ද? යන්න:) “ඒ මහුප්පයෝ ද දෙවියෝ ද බුදුරජානන් වහන්සේට සැය කළාහු ය.

875. අපි ද පමා නොවෙමු. දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ ද පමා නොවෙති. නාදිගුණ ඇති ලොකනාථයන් වහන්සේට අපි ද සැයක් කරවන්නෙමු” (කියා සි).

876. ඉදුනිල් ද මහනිල් ද යළි ජොතිරස නම් මැණික් ද එක් රැස් කොට බුදුරජානන් වහන්සේගේ සැය වැසූහ.

877. එකල්හි (එය) එපමණකින් සියල්ල මිණියෙන් කරණලද එළිය කරන්නාවූ තුන් සොදන් උස බුඬස්තුපයක් වී ය.

878. එකල්හි ගුරුලෝ ද එක් රැස්ව මන්ත්‍රණය කළාහු ය. (කෙසේ ද? යන්න:) ඒ මහුප්පයෝ ද දෙවියෝ ද නාගයෝ ද බුඬස්තුපයක් කළාහු ය.

879. අපි ද පමා නොවමු. දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ පමා නොවුවෝ වෙති. නාදිගුණ ඇති ලොකනාථයන් වහන්සේට අපි ද සැයක් කරන්නෙමු.

880. ගුරුලෝ සතුපයෙහි සම්මණිමය පිට සැට්ටයක් (=වැස්මක්) කළාහු ය. මහ ද බුඬස්තුපයෙහි උස යොදනකින් වැඩි කළාහු ය.

881. සිදුසොදන් උස (පෙ ම) බුඬස්තුපය බාලයි. උසට නැගුනු සුය්ඨයා මෙන් සියලු දිශාවන් ආලෝක කෙරෙයි.

882-883. එකල්හි කුමාරණකයෝ ද (දිව්‍යවශෙෂයකි). එහි එක් රැස්ව මන්ත්‍රණය කළාහු ය. (කෙසේ ද? යන්න:-) “මහුප්පයෝ ද දෙවියෝ ද නාගයෝ ද එසේ ම ගුරුලෝ ද තෙත වෙන ම බුඬශ්‍රෙණීයන් වහන්සේට උතුම් සැයක් කළාහු ය. අපි ප්‍රමතයෝ නොවෙමු. දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ ද පමා නොවුවෝ වෙති.

884. නාදිගුණ ඇති බුඬශ්‍රෙණීයන් වහන්සේට අපි ද සැයක් කරවන්නෙමු. උස් වූ බුඬස්තුපය අපි ද රතනයන්ගෙන් වසන්නෙමු” (කියා සි.)

885. ඔහු ද බුඬස්තුපය යළි යොදනක් (උස) වැඩි කළාහු ය. එකල්හි පස් සොදන් උස සැය බාලයි.

886. යකඛා ත්ඛා සමාගන්ඛා එකතො මන්තසුං තදා,
“මනුස්සා දෙවනාගා ව ගරුලා කුම්බකකා.
887. පච්චෙකං බුද්ධසෙට්ඨස්ස අකංසු ථූපමුත්තමං,
මා නො පමන්තා අසසුමා අපපමන්තා සදෙවකා.
888. මයමපි ථූපං කස්සාම ලොකනාථස්ස තාදිනො,
එළිකාති¹ ඡාදසිස්සාම ආයතං බුද්ධවෙතියං.
889. යොජනං තෙපි වස්සෙසුං ආයතං බුද්ධවෙතියං,
ඡ යොජනානි උබ්බිද්ධො ථූපො ඔහාසතෙ තදා.
890. ගකුබ්බා ව සමාගන්ඛා එකතො මන්තසුං තදා,
“මනුජා දෙවතා නාගා කුම්බකකා ගරුලා තථා².
891. සබ්බෙකංසු³ බුද්ධථූපං මයමෙත්ථ අකාරකා,
මයමපි ථූපං කස්සාම ලොකනාථස්ස තාදිනො.
892. වෙදියො සත්ත කතාන ඡත්තමාරොපසිංසු තෙ⁴,
සබ්බසොණණමයං⁵ ථූපං ගකුබ්බා කාරසුං තදා*.
893. සත්තයොජනමුබ්බිද්ධො ථූපො ඔහාසතෙ තදා,
රත්තිඤ්චා න ඤයන්ති ආලොකො හොති⁶ සබ්බදා.
894. අභිභොනති න තස්සාභා වන්දසුරා සතාරකා,
සමන්තා යොජනසතෙ පදිපොපි න පජ්ජි.
895. තෙන කාලෙන යෙ කෙවි ථූපං පුජෙන්නි මානුසා,
න තෙ ථූපමාරුහන්ති අමබරෙ උක්ඛිපන්ති තෙ.
896. දෙවෙහි ධූපිතො යකෙකා අභිසම්මන්තාමකො,
ධජං වා පුප්ඵදාමං වා අභිරොපෙති උත්තරි.
897. න තෙ පස්සන්ති තං යකඛං දාමං පස්සන්ති ගච්ඡන්තො,
එවං පස්සිති ගච්ඡන්තා⁷ සබ්බ ගච්ඡන්ති සුග්ගතිං.
898. විසඬා⁸ යෙ පාවචතෙ පසන්නා යෙ ව සාසතෙ,
පාටිතිරං දවස්සිකාමා ථූපං පුජෙන්නි මානුසා.
899. නගරෙ හංසවතියා අනොසිං භතකො⁹ තදා,
ආමොදිතං ජනං දිසවා එවං විනොසභං තදා.
900. “උලාරො භතවා හෙප්පො¹⁰ යස්ස ධාතුසරෙ’දිසං,
ඉමා ව ජන්තා භුට්ඨාකාරං කුබ්බන්තනපසකං¹¹.
901. අගමපි කාරං කස්සාමි ලොකනාථස්ස තාදිනො,
තස්ස ධම්මෙසු දායාදෙ හවිස්සාමි අනාගතෙ.

1. එළිකා, අ. මු. 2. කුම්බකකා ගුයහකා තථා, P.T.S. ගරුලා කුම්බකකා, අ. මු.

3. කථා, ම. P.T.S. 4. යාව ජකා අභාසු තෙ, P.T.S. සෙ. ධජං ඡත්තමාසු තෙ, පෙ.

5. සබ්බසොණණය, P.T.S. 6. ආලොකා හොනති, ම. 7. ගච්ඡන්ති, ම.

8. විරුඬා, ම. පෙ. 9. වරකො, ම. වදකො, P.T.S. සෙ.

10. තෙසො, ම. P.T.S. සෙ. පෙ.

11. කුබ්බා න තප්පරෙ, ම. පෙ. කුබ්බන්ති තප්පරෙ, P.T.S.

*කුම්බකකාදිනං පටිපාථයා විසදිසවා එකමමසු දිසසති. P.T.S. සෙ. පෙ. පොත් කෙසු ජයොජනබෙධතා න වුත්තා. ගරුලා ව චජ්ජිතා.

886-887. එකල්හි යක්‍ෂයෝ ද එහි එක් රැස්ව මන්ත්‍රණය කළාහු ය. (කෙසේ ද ? යන්න) මන්ත්‍රණයෝ ද, දෙවියෝ ද, නාගයෝ ද, ගුරුලෝ ද, කුමාරණ්ඩයෝ ද වෙනවෙන ම බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට උතුම් සැයක් කළාහු ය. අපි ප්‍රමාදී නො වෙමු. දෙවියන් සහිත ලෝවාස්සෝ ද පවා නො වුවෝ වෙති.

888. භාදිගුණ ඇති ලොකනාථයන් වහන්සේට අපි ද සැයක් කරවන්නෙමු. උස් වූ බුද්ධිස්තුපය පළිභූයෙන් වසන්නෙමු” (කියායි).

889. ඔහු ද උස් වූ බුද්ධිස්තුපය යොදනක් වැඩි කළාහු ය. එකල්හි (එම) සැය සමයාදනක් උස් වේ.

890-891. එකල්හි ගකුඵ්‍රියෝ ද එක් රැස්ව මන්ත්‍රණය කළාහු ය. (කෙසේ ද ? යන්න) “මන්ත්‍රණයෝ ද, දෙවියෝ ද, නාගයෝ ද, ගුරුලෝ ද, කුමාරණ්ඩයෝ ද, යක්‍ෂයෝ ද යන සියල්ලෝ බුද්ධිස්තුපය කළාහු ය. මෙහි අපි (කිසිවක්) නො කරපෝ වෙමු. භාදිගුණ ඇති ලොකනාථයන් වහන්සේට අපි ද සැය කරවන්නෙමු (කියායි).

892. ඔවුහු එහි පෙදිඛාසනයක් කොට මන්ත්‍රණය ද නැගූහ. එකල්හි ගකුඵ්‍රියෝ සැය සමසමයාදන කරවූහ.

893. එකල්හි සත්පොදන් උස සැය බබළයි. රුදුවල්ලු නො දැනෙත්. හැමකල්හි ආලෝකය වේ.

894. භාරකා සහිත වූ වන්දසුන්යෝ එම වෛරාග්‍යයාගේ ප්‍රභාව නො මිසිත්. තත්පස යොදන් සියයක් තනති පනනකුදු නො දැල්වුනේ ය.

895. එකල්හි යම්කිසි මන්ත්‍රණයකනෙක් සැයට (කිසිවක්) පූජා කෙරෙත් නම්, ඔහු සැයට නො නගිත්. ඔහු අගසෙති උඩ දමත්.

896. දෙවියනා විසින් කුමනද අභිසම්මත නම් යක්‍ෂයෙක් ව ය. (තෙතෙම උඩට දමු) ජයක් වුවත් ප්‍රභද්ධයක් (=මල්දමක්) වුවත් සැ මුදුනෙහි නගා තබයි.

897. ඔහු එම යක්‍ෂයා නො දකිත්. එය ගණයන යක්‍ෂයාගේ පල්ලම පමණක් දකිත්. මෙසේ දක යන සියල්ලෝ සුගතියට යෙත්.

898. ත්‍රිපිටක බුද්ධවචන සංකල්පනා ධර්මයෙහි සැදහැ නැති යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු ද, සසුනෙහි පහන් වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු ද, (යන සියලු) මන්ත්‍රණයෝ ප්‍රාතිභායාසීය දකිනු කැමැත්තාහු ස්තුපය (මල්දම්ආදියෙන්) පුදත්.

899. එකල්හි මම ගංසමානිතගරයෙහි බැලයෙක් වීමි. එකල්හි සතුටු වූ ජනයා දක මම මෙසේ සිතීමි:

900. “යම (බුදු) කෙනෙකුන්ගේ දගෙය මෙබදු (ගරු සත්කාර ලබා) නම් (එම බාහු අයත්) ඒ භාග්‍යවත් වෙමේ උතුරු කෙනෙකි. මේ ජනසමූහයා ද සතුටු වූවාහු බොහෝ වූ සත්කාර කෙරෙත්.

901. මම ද භාදිගුණ ඇති (පද්මානර) ලොකනාථයන් වහන්සේගේ (වෛරාග්‍යයට) සත්කාරයක් කරන්නෙමි. අනාගතයෙහි උන්වහන්සේගේ ධර්මයෙහි කොටස් හිමියෙක් වන්නෙමි”.

902. සුඛොතං රජකෙනා'හං උත්තරෙය්‍යපටං මම,
වෙළගෙහ ආලගෙකාන ධජං උක්ඛිපිමමිතරො.
903. අභිසම්මතකො ගග්ගා අමිතරො'හාසි මෙ ධජං,
වාතෙරිතං ධජං දිසවා භිසො නාසං'ජනෙස'හං.
904. තත්ථ විතතං පසාදෙකා සමණං උපසඤ්ඤිමං,
තං හික්ඛුං අභිවාදෙකා විපාකං පුච්ඡ'හං ධජෙ.
905. සො මෙ කපථසි ආනන්දපිනිසස්සජ්ජතතං මම,
“කස්ස ධජස්ස විපාකං අනුනොස්සසි සබ්බදා.
906. හපි අස්සා රථා පතති සෙනා ච චතුරඝිනිනී,
පරිවාරෙස්සනති¹ හ පිටිම ධජදාහස්සි'දං ඵලං.
907. සට්ඨි භුරියසහස්සානි හෙරියො සමලඝිකතා,
පරිවාරෙස්සනති හං නිච්චං ධජදාහස්සි'දං ඵලං.
908. ඡලාසිතිසහස්සානි නාරියො සමලඝිකතා,
විචිතතවත්ථානරණං ආමුහනමණිකුණඛලා.
909. අලාරපමනා හසුලා සුසන්තා² තනුමජ්ඣමා,
පරිවාරෙස්සනති හං නිච්චං ධජදාහස්සි'දං ඵලං.
910. නිංස කපසහස්සානි දෙවලොකෙ රමිස්සසි,
අසීතිකතතො දෙවිදො දෙවරජ්ජං කාරිස්සසි.
911. සහස්සකබන්දු රාජා ච චක්කවතති ගවිස්සසි,
පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණනාතො අසඬිසං.
912. කපසහසහස්සමිති ඔක්කාන කුලසමිතවො,
ගොතමො නාම ගොතමතන සත්ථා ලොකෙ ගවිස්සති.
913. පදපලාකා වටිනානි සග්ගඤ්ඤා පචාදිට්ඨා,
සුඤ්ඤකමමන සංසුභොතා බ්‍රහ්මබන්ධු නවිස්සසි.
914. අසීතිකොටි ඡකිකිනා දසෙ කමමකරෙ බහු,
ගොතමස්ස ගතවතො සාසතො පබ්බජස්සසි.
915. ආරාධිසිනා සලිබ්බධිං ගොතමා සකාසුඝිගමං,
උපමානොති නාමෙත ගෙස්සති සත්ථු සාවතො'නි.
916. සහසහස්ස කතා කපස පදා දස්සසි පට ඉං,
සුමුහන සරප්පගාත ධිලොස කාපටි' මම.
917. චක්කවතතිස්ස සහසස්ස චතුර්විස්සරස්ස මෙ,
නියොජනාති සාමනනා¹ උසසිසනති ධජා සදා.
918. සහසහස්ස ඉතො කපස සං කමමකරං තදා,
දුන්නතිං නාතිජානාමි ධජදාහස්සි'දං ඵලං.
919. පටිසමිතිද -පට- කතං බ්‍රහ්මස්ස සාසනං.

උපමානකෙරස්සාපදානං දුතියං.

1. පරිවාරෙතති, P T S. 2. සුසන්තා, පට. සුසස්සදා, බහුසු.
3 කිලෙසා කාපිතා, පට. 4 නිමිති යොජන සාමනනා, සෙ. පට

902. රජකයකු විසින් මැනවින් සෝදා පිරිසිදු කරණලද මාගේ උතුරු සළුව උණදඹුවක අග එල්වා ධජයක් කොට අහසෙහි (උඩට) ඔසොවා ගැනිමි.

903. අභිසම්මත යක්ෂ ගෙන් මාගේ ධජය ගෙණ අහසෙහි එල්වා ගැනි ය. වාතයෙන් සෙලවෙන්නා වූ ධජය දකුණු බොහෝ සතුට ඉපදවිමි.

904. එහි සිත පහදවා ශ්‍රමණයකු වෙත එළඹුනෙමි. මම ඒ හිසෙහි වැද ධජ(දාන)යෙහි විපාක විමසිමි.

905. හෙතෙම මාගේ මහත් ප්‍රීතිය ඇති කරණ (අනුසස්) මට මෙසේ කී ය. (කෙසේද? යත්:) “හැම කල්හි එම ධජයාගේ විපාකය අනුභව කරන්නෙහි ය.

906. ඇත් අසලය පාල යන සිවුරහසේනාවෝ නිරතුරු ම මා පිරිවරන්නාහු ය. මෙය ධජදානයාගේ විපාකය යි.

907. සැරදහසක් නුයෑයෝ ද මැනවින් අලඛකාර කරණලද හෙරිහු ද මා නිරතුරු ම (වැඩිවෙත්) පිරිවරන්නාහු ය. මෙය ධජදානයාගේ විපාකය යි.

908-909. සැරසුනු දසුදහසක් (පමණ) සවුහු විසිතුරු අබරණ ඇත්තාහු පැලදි මණිකොඩොල් ඇත්තාහු දිග ඇසිපිය ඇත්තාහු සිතා සනිහ වූවාහු ඉතා මොළොක් කිරිවසව ඇත්තාහු සිතින් කපිපුදෙහ ඇත්තාහු නිරතුරු ම මා පිරිවරන්නාහු ය. මෙය ධජදානයාගේ විපාකය යි.

910. කල්‍යාණී දහසක් ළුවල්ලෙහි දෙවල්ලාවෙහි සිත් අලවා වසන් නෙහි ය. ශක්‍රදෙවන්ද්‍ර ව අසුරන් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නෙහි ය.

911. දහස්වරක් සක්විතිරජ වන්නෙහි ය. මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ලබන මාර ගණන මෙතෙකැයි ගණන් වශයෙන් ගිණිය නො ගැනි ය.

912. මෙයින් කල්‍යාණයකින් මුහුදෙහි ඔහොසකුලයෙහි උපදින්නාවූ ගොතමයන් ගොතම නම වූ ශාස්ත්‍රාග්‍රන්ථයේ ලොව පහළ වන සේක.

913. කුලල මූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ දෙවල්ලාවන් වූහ එ පුණ්‍ය කමිය හා එක් වූයේ බ්‍රාහ්මණයෙක් වන්නෙහි ය.

914. අසුකෙලක් ධනය ද බොහෝ දස්කම්කරුවන් ද හැර දමා ගොතමබුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි පැවිදි වන්නෙහි ය.

915. ශාක්‍යකුලශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගොතම බුදුරජානන් වහන්සේ සතුටු කොට නමින් උපවාත ය යි බුද්ධ ශ්‍රාවණයෙන් වන්නේ ය” යි වදාළ සේක.

916. කල්‍යාණයකට පෙර මා විසින් කරණලද කමිය මෙහි දි විපාක දැක්වී ය. (උනුදියෙන්) මැනවින් පිරිසිදු ගිසක වෙගය මෙන් මාගේ කෙලෙස් දැවී ය.

917. සාර පහදවසිතට අතිපති වූ සක්විතිරජ වූ මට හැම කල්හි හාත්පස තුන් සොදුනක් ධජයෝ ඔසවනු ලබන්.

918. මෙයින් කල්‍යාණයකින් පෙර වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙලෙම් ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගීයක් නො දනිමි. ධජදානයාගේ මේ විපාකය යි.

919. ප්‍රතිසම්පිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුචෙන් උපවාතස්මරියන් වහන්සේ මෙ ම ගාථාවන් වදාළ සේක යි.

උපවාතස්මරාවදානය දෙවැනි යි.

23. සරණගමනියපේරාපදානං¹

920. නගරෙ වඤ්චනියා¹ මානුපට්ඨායකො අහුං,
අකාමිනා පිනා මග්ගං තෙ පොසෙමි අනා තදා.
921. රතනාගමනා නිසීදිනා ඵලා චිත්තාසාමිනා තදා,
පොසෙමනා මානාපිනාපේ පඤ්ඤානා ලොමාමිනා.
922. නමකාසාරපිනිනා² නිප්පගතිරි සංගාරා,
ඵනාදිසංගාරාසාමිනා නාම පකාපි චිත්තාසාමිනා.
923. බුද්ධො පලාපක සමුප්පන්නා දුට්ඨා ඵලසාසනා,
සකකා ලංකරිතු³ අනානා පුඤ්ඤකම්මනා⁴ ජනානුතා.
924. උග්ගයා නිණි සරණෙ පරිපුණ්ණොති ගොපසිං,
තෙන කමෙමන සුකතෙන පටිමොක්ඛාදි⁶ දුග්ගතිං.
925. නිසංඝො නාම සමණො බුද්ධස්ස අග්ගසාපකො,
නමිතං උපගන්ත්වාන සරණගමනං ගතිං.
926. වස්සසතසතස්සාති ආසු විජ්ජති තාවදෙ,
තාවතා සරණගමනං පරිපුණ්ණං අගොපසිං.
927. වරපප පනාගොගාගා සරණං න අනුසාරි,
තෙන කමෙමන සුකතෙන තාවතීංසං අගච්ඡිතං.
928. දෙවලොකගතො සන්තො පුඤ්ඤකම්මසමාතිනො,
යං දෙසං උපගච්ඡාමි⁷ අට්ඨි තෙනු ලොමිනා.
929. දිසාසු පඤ්චනා පනාමි නිසංපට්ඨස්ස පනාමිතා,
සකෙබ්බි පදානානුපන්නානා අදිවංගොගා ලොමිතා.
930. සුචරිණිණිවණ්ණො සබ්බස්මි පටිකතො නවාමිතං,
මුත්තානං අවලො හොමි සසො අච්චුග්ගතො⁸ මම.
931. අසිනිකාපානා පදවිසෙදා පදවර්ජකොරසි,
දිබ්බං සුඛං අනුනමිං අච්ඡිතාති පුරිකාවො.
932. පඤ්ඤාසන්නාතිකාවනුඤ්ඤා වකකපනාති අනොසාමිතං,
පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණනාතො අසබ්බිසං.
933. පච්ඡිමනවෙ සමපතො පුඤ්ඤකම්මසමාතිනො,
පුරෙ සාපකම්මං ජාතො මහාසාලෙ සුආසිකෙ.
934. නගරා නිකාමිකාන දුරකෙති පුරිකාවො,
නාසබ්බිකාසමංගිතං⁹ සම්ඝාරාමං උපාගමං.
935. තස්සාදදසාසිං සමණං විසමුත්තං නිරුපසිං,
සො මම මුමුමදෙසසි සරණඤ්ඤා අදාසි මෙ.

1. බඤ්චනියා, පස. අ. 2. මනකාසාරපිනිනා, 3. නවෙ, ම. සෙ.

4. චිත්තාරිතු, පස. 5. පුඤ්ඤකම්මනා, පස. 6. පරි, P.T.S.

7. ලංකරිතු, 2. P.T.S. 8. අබ්බුග්ගතො, ම. 9. සහසා බිම්බි, පස. P.T.S.

නිසරණගමනියපේරාපදානං, 2.

23. සරණගමනියසථවිරාවදානය.

920. මම වසුවෙහි නගරයෙහි දෙමාපියනට උවච්චාත් කරන්නෙක් වීම, එකල්හි මාගේ ඒ අදදෙමාපියන් පෝෂණය කරමි.

921. එකල්හි මම රතසිංහා වහිද මෙසෙ සිනිමි. (කෙසේ දැයි.)
“මම දෙමාපියන් පෝෂණය කරන්නෙමි පැවිද්ද නො ලබමි.

922. මහත් වූ මොහදුරින් වසන ලදී. (රාග දෝෂ මොහ යන) ත්‍රිවිධාග්නියෙන් (කාමාදියෝ) දූෂණය. මෙබඳු බිය ඇති වූ කල්හි කිසි ගලවන්නෙක් නැත.

923. බුදුරජාණන් ලොව පහළ වී ය. සම්මුතසභාය බබළයි. මිත්තම් ඇත්තහු විසින් (සංකීර්ණ) ආත්මය ගොඩ නගා නැබිය හැකි ය.

924. කුන් සරණ ඉගෙන සම්පූර්ණ ලෙස රැකිමි. පැනැවිත් කරණලද එම කමිය හෙතු කොට ගෙන දුගතියෙන් මිදෙමි.

925. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අග්‍රශ්‍රාවක වූ නිසග නම් භික්ෂුනමක් වී ය. මම උන්වහන්සේ වෙත එළඹ සරණගමනය ගනිමි. (සරණ ගත වීම.)

926. එකල්හි හවුරුදු ලක්ෂයක් ආයුෂ පිළුමාන වෙ. එපමණ කලක් සරණගමනය සම්පූර්ණ ලෙස රැකිමි.

927. අනන්ත අසංඝාර පවත්නා කල්හි (මරණ සමයෙහි) එම සරණය සිහි කෙළෙමි. එම පැනැවිත් කරණ ලද එම කමිය හෙතු කොට ගෙන තව්නිසාවට ගියෙමි.

928. දෙවලොවට ගියෙමි මිත්තමින් යුත් වූයෙමි සම් දෙසකට සෙමි නම්, අට හේතුවක් (=ආනිසාසයක්) ලබමි.

929. සියලු දිනවැනි ප්‍රදානලදයෙමි වෙමි. මම නිසුණු ප්‍රචණ්ඩත්වෙමි වෙමි. සියලු දෙවියෝ (මා) අනුව පවතින. මම අපමණ වූ ගෝඨසමයන් ලබමි.

930. මම සුභවණ් වූයෙමි හැම නැති දි ප්‍රිය වූයෙක් වෙමි. මිතුරන්ට සමීර වෙමි. මාගේ යසස ඉතා උස ව නැගේ ය.

931. ශක්‍රදෙවොද්‍රව අසුරන් දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි. අප්සරාවන් විසින් පිරිවරණ ලදයෙමි දිවසුව අනුභව කෙළෙමි.

932. මම පන්සැලැවැටුණේ සක්වන් රජ වීම. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් කිය නො හැකි ය. (අපමණ ය.)

933. අනන්තවංශ පැවිණ කල්හි පුණ්‍යාභිෂේ (හා එක් වූයෙමි) සැවැත්නගරයෙහි අතිශයින් ආයුෂ වූ මහාසාරකුලයෙහි උපන්නෙමි.

934. මම කුෂ්‍රාත් විසින් පිරිවරණ ලද්දෙමි. සදාචාර හා කෙළි සෙල්ලමින් යුතු වූ මම සකසාරාමයට එළඹියෙමි.

935. එහි දී කෙලෙසුනා කෙරෙන් මිදුනා වූ උපති රහිත වූ භික්ෂුනමක් දුටුවෙමි. තෙතෙමි මම දහම් දෙමි ය. (මට) සරණ ද දුන්නේ ය.

936. සො'හං සුඛාන සරණං සරණං මෙ අනුස්සරිං,
එකාසනෙ නිසිදිකා අරහත්තමිපාපුණිං.
937. ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං අපාපුණිං,
උපසම්පාදෙසි¹ සම්බුද්ධො ගුණමඤ්ඤාය චක්ඛුමා.
938. අපරිමෙය්‍ය ඉතො කසෙය සරණානි අගච්ඡි'හං,
තතො මෙ සුකතං කම්මං ඵලං දස්සෙසි මෙ ඉධ.
939. සුගොපිතං මෙ සරණං මානසං සුප්පණ්ණිතිනං,
අනුතොඤ්ඤා යසං සබ්බං පතෙතාමති අවලං පදං.
940. යෙසං සොතාවධානඤ්ඤා සුණාථ මම භාසතො,
අහං² වො කථයිස්සාමි සාමං දිට්ඨං පදං³ මම.
941. “බුද්ධො ලොකෙ සමුප්පන්නො චත්තවෙ ජිනසාසනා,
අමිතා වාදිතා හෙරි සොකසල්ලවිතොදතා.
942. යථා සකෙන ථාමෙන පුඤ්ඤකොට්ඨෙන අනුත්තරෙ,
අභිකාරං කරෙය්‍යාථ එස්සයිස්සාථ⁴ නිබ්බුතං.
943. පගග්ග නිණ්ණි සරණෙ පඤ්ච සිලානි ගොපිය⁵,
බුද්ධො විත්තං පසාදෙකා දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සාථ.
944. මමොපමං කරිකාන⁶ සිලානි පරිනොපිය,
අචිරං අරහත්තං වො සබ්බෙපි පාපුණ්ණිස්සාථ”.
945. තෙවිජ්ජො ඉද්ධිපත්තො'මහි චෙතොපරිසකොපිදො,
සාවකො තෙ මහාචර වරණෙ⁷ චූදනි සඤ්ඤානො.
946. අපරිමෙය්‍ය ඉතො කසෙය සරණං බුද්ධස්ස ගච්ඡන්තා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සරණාගමනෙ ඵලං.
947. පටිසම්භිදා -පෙ- කතා බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා නිසරණගමනිකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාහි.

නිසරණගමනිකසේරස්සාපදානං⁸ තතිස්සං.

24. පඤ්චසිලසමාදානියථෙරාපදානං.

948. නගරෙ චූදමනියා භතකො ආස'හං තදා,
පරිකම්මායතෙ යුත්තො පබ්බජ්ජං ත ලනාම'හං.
949. නමකකාරපිතිනා⁹ නිව්ධගතිනි¹⁰ ඛය්‍යතරෙ,
කෙන හු බො උපායෙන විසංයුත්තො භවෙ අහං.
950. දෙය්‍යධම්මො ච මෙ නඤ්ච වරාකො භතකො¹¹ අහං,
යනනුත්තං පඤ්චසිලං රකෙකය්‍යං පරිපුරයං.

1. උපසම්පාදෙසි, ම. 2. අහං, සෙ. 3. දිට්ඨිදා, PTS දිට්ඨිපදා, සෙ.
4. පස්සයිස්සාථ, (සබ්බත්ථ) 5. ගොපය, සෙ PTS. 6. සමමා ධම්මං භාවෙකා, ම.
7. සරණො, ම. සෙ. සරණො, PTS. 8. සරණගමනිය, ම.
9. මහකකාර පිතිනා, සෙ. 10. නිව්ධගති, පි PTS 11. භතකො දුක්ඛතො, ම.

936. මම ඒ සරණ අසා (පෙර) මාගේ සරණය සිහි කෙළෙමි. ඒ අසුනෙහි ම භිද රහත්බවට පැමිණියෙමි.

937. උත්පත්තියෙන් සත්තභිමිදි කල්හි රහත්බවට පැමිණියෙමි. පසැස් ඇති බුදුරජානන් වහන්සේ (මාගේ) නුණ දැන (මා) උපසම්පන්න කළ සේක.

938. මම මෙයින් අපරිමේය කල්පයකට පෙර සරණගත වීම. ඉක්බිති මා විසින් මැනවින් කරුණලද (ඒ මාගේ) කමිය නෙමි පෙනී දි පලය දක්වී ය.

939. මා විසින් සරණය මැනවින් උක්තාලදී. සිත මනා ව පිහිටුවන ලදී. සියලු සම්පත් අනුතා කොට නිශචර වූ නිව්වාණපදයට පැමිණියෙමි වෙමි.

940. යපෙකුට ඇතිවෙති ප්‍රකාශනම් ඇත්තේ නම්, (ඒ නෙමි) කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසල. මා විසින් (හිසැනවිකගේ මාගේ දෙශකතියෙන්) නමා විසින් දක්නා ලද ශාන්තපදය මම පොළව කියන්නෙමි. (කෙසේ ද? යන්න:)

941. “බුදුරජානන් වහන්සේ ලොව පහළ වූ සේක. සම්මෙකාසනය පවති. සෝත්තල් දුරු කරන්නා වූ අමාබෙරය වයනලදී.

942. සාකිය ගගන්ති පපඤ්ඤා නිරුත්තර වූ පුණ්ණසෙත්තයෙහි කුසල් කරන්නා වූ නම්, නිවණ පහසුනා වූ ය. (පලාන්නා වූ ය).

943. නිසරණ ගෙණ සන්ධිල් රැක බුදුන් වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා දුක් කෙළවර කරන්නා වූ ය.

944. මා උපමා කොට ගෙන සිල් රැක නෙමි සියල්ලෝ නො බෝ කලකින් ම රහත්බවට පැමිණෙන්නා වූ ය”.

945. ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙමි පරසින් දන්නා ප්‍රචණ්ඩෙහි දක්‍ෂ වූයෙමි සාද්ධියට පත් වූයෙමි ද වෙමි. මනාමිරියන් වහන්සේ, ඔබ වහන්සේගේ (ඒ) ශ්‍රාවක තෙම ශාස්තෘන්වහන්සේගේ සිරිපා වදිසි.

946. මම මෙයින් අපරිමේය කල්පයෙහි බුදුරජානන් වහන්සේ සරණ කොට ගියෙමි. දුගතියක් නො දැනීම. (මෙය) සරණගමනයෙහි පලය යි.

947. ප්‍රතිසම්මද්‍රවෝ පෙ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදී. මෙහි මේ අසුරින ආසුසමන් නිසරණගමනිය සම්මිරියන් වහන්සේ මෙම ශාථාවන් වදාලසේක යි.

නිසරණගමනිය සම්මිරාවදානය තෙවැනි යි.

24. පඤ්චසිල සමාදානිය සම්මිරාවදානය

948. එකල්හි මම චක්‍රවර්ති නගරයෙහි බැලියෙන් (බැලියට මේහෙ කරන්නෙක්) වීම. අනාගේ කටසුහු කිරීමෙහි යෙදුනා වූ මම පැවිදිද නො ලබමි.

949. මහත් වූ මොහාකිකාරයෙන් වසන ලද (සතියෝ) (රාග-දෝෂ-මොහ-යන) ත්‍රිවිධාත්තියෙන් දූෂිත. මම කවර නම් උපායයකින් (නව දුකින්) වෙන් වූවෙක් වන්නෙමි ද?

950. මා ලක දිස යුතු දෑක් (=දෙයායමක්) ද නැත. මම දුකින වූ බැලියෙක්මි. මම පඤ්චසිලය පසුරැකී කරුණින් උකින්වෙමි නම් ඉතා යෙහෙකි.

951. අනොමදස්සි¹ මුනිනො නිසභො නාම සාවකො,
තම'හං උපසඛකම පඤ්චසිකඛාපද'ගගතිං.
952. වස්සසතසහස්සානි ආයු වජ්ජති තාවදෙ,
තාවතා පඤ්ච සීලානි පරිපුණ්ණානි ගොපසිං.
953. මවුක්කාලමි² සමපතෙන දෙවා අස්සාසයනති මං,
රථො සහස්සස්සගුත්තො මාරිසා'යං³ උරවසීතො.
954. වත්තනො⁴ වරිමෙ විතෙන මම සීලං අනුස්සරිං,
තෙන කමෙමන සුකතෙන තාවතීංසං අගච්ඡ'හං.
955. නිංසකකතානුඤ්ච දෙවිඤ්ඤ දෙවරජං අකාරසිං,
දිබ්බං සුඛං අනුභවිං අච්ඡරාහි පුරකකතො.
956. පඤ්චසත්තතිකකතානුඤ්ච වකකවතති අගොස'හං.
පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණනාතො අසංඛිසං.
957. දෙවලොකා වවිචාන සුකකමුලෙන වොදිතො,
පුරෙ වෙසාරිසං ජාතො මහාසාලෙ සුඅසිසිකො.
958. වස්සුපනාසිකො කාලෙ දිස්සතො ජිනසාසනෙ,
මාතා ව මෙ පිතා වෙව පඤ්චසිකඛාපද'ගගහුං.
959. සහ සුතෙන'හං සිසං මම සීලං අනුස්සරිං,
ඵකාසතෙ නිසීදිතා අරහත්තමපාපුණ්ණිං.
960. ජාතිසා පඤ්චවස්සො'හං අරහත්තමපාපුණ්ණිං,
උපසම්පාදසී බුද්ධො ගුණමඤ්ඤාය වකුමො.
961. පරිපුණ්ණානි ගොපෙඤා පඤ්ච සිකඛාපදා'ග'හං,
අරරිමෙය්‍ය ඉතො කප්පෙ විනිපාතං න ගච්ඡ'හං.
962. ඤාතං යසමනුභවිං තෙසං සීලානවාහසා,
කප්පකොට්ඨපී කිත්තොනො කිත්තොය්‍ය ඵකදෙසහං.
963. පඤ්ච සීලානි ගොපෙඤා තයො හෙතු ලභාමහං,
දිසායුකො මහාභාගො නිකඛපඤ්ඤා භවාම'හං.
964. පකිත්තොනො⁵ ව සබ්බෙසං අබ්බිමත්තඤ්ච පොරිසං,
හවාහවෙ සංසරිතා ඵතෙ ථාතෙ ලභාමහං.
965. අරරිමෙය්‍ය සීලෙසු වත්තනො ජිනසාවකො⁶,
භවෙසු යදි රජ්ජෙය්‍ය⁷ විපාකො කිදිසො භවෙ.

1. දසසිසා, ම. P T S. සෙ.

2. කාලෙ ව, ම.

3. මාරිසස්ස, ම.

4. සමපතෙන, P T S.

5. සංකිත්තොනො, ම. P T S.

6. වත්තනො ජිනසාවකා ම.

7. රජ්ජෙය්‍යා, ම.

951. අනවමදද්ධි චුද්දරානාන චගන්තේනෙ නිසස නම ප්‍රාචකයෙකි
මි ය. මම උන්වහන්සේ පහත එළඹ පඤ්චගික්ඛාපද (=පන්සිල්) ගනිමි.

952. එකල්හි හදුරු ලක්ඛයන් ආයු වෙද්දාන වෙ. එපමණ කලත්
සම්මුණ්ඩු පන්සිල් රැකිමි.

953. පැරණි කළ පැමිණි කල්හි දෙවසේ මා අසවසන්. (කෙසේ ද?
යන්:) “නිදුකානෙනි, ඔබ මේ දහසක් අසුන් යෙදු (දිව්‍ය) රජය එළඹ
සිටියේ ය” (කියාසි.)

954. අන්තිම සිත (=චුතිචිත්තය) පවත්නාකල්හි මාගේ (පඤ්ච) ධුලය
සිහි කෙරෙමි. මැනවින් කරුණුද (ඒ කුල)කම්ම පහදා හොට ගෙන
මම නවතිසාදෙව්ලොවට ගියෙමි.

955. ඔක්කුදෙවොදු ව නිස්වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි. අප්පරාජන
වසින් පිරිවරණ ලද ව දිවසුව අනුතව කෙලෙමි.

956. මම පන්සැත්තැටරන් සක්විති රජ වීමි. (ලොහලද) පහන් වූ
ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වසයෙන්, මෙපමණ ය සි) කිය නො නැතිස.

957. කුලමුලයෙන් පෙනෙන ලද්දෙමි දෙව්ලොවින් වූවා ව පොහොල
නගරයෙහි අභිගසින් ආසර වූ ප්‍රහසාරකුලයෙහි උපන්නෙමි.

958. බුදුසසුන බබලද්දි වය එළයෙන කාලයෙහි මාගේ මදු හොඳින් ද
පිය හෙමේ ද පඤ්චගික්ඛාපද (පන්සිල්) ගත්තාහු ය.

959. (එය) ඇසීම හා සමග ව පහා මාගේ ශිලය මම බිහි කෙරෙමි. එම
අසුනෙහි ම හිද රහත්බවට පැමිණියෙමි.

960. උපතපත්තියෙන් පසුතැවිරිදි වූ මම රහත්බවට පැමිණියෙමි.
පසැස් ඇති බුදුරජ හෙමි (මාගේ). කුණ දැන (මා) උපසපත් කරවි ය.

961. මම සම්මුණ්ඩු පන්සිල් රැක පෙයින් අපරිච්ඡේදකලපයෙහි (සිට),
දුගතිසකට නො ගියෙමි.

962. එම පන්සිල්හි අනුතසින් ඒ මම සම්පත් අනුභව කෙරෙමි.
(ඒ සමඟ) කල්පකොටසක් ප්‍රඵල්ලෙහි වණනා කරන්නේ නමුදු ලෙඟ
මාත්‍රයක් ම වණනා කරන්නේ ය.

963. මම පන්සිල් රැක අනුසස් භුණක් ලබමි. (කවර නම් අනුසස්
භුණක් ද? යන-) මම දිඝ්ඛා ඇතැහෙමි වෙමි. මහත් වූ නොහසමත්
ඇත්තෙමි වෙමි. නික්ම ප්‍රඥ ඇත්තෙමි ද වෙමි.

964. සියලු දෙනාහට (නමාගේ). අභිමාත්‍ර වූ ආර භාවය ප්‍රකාශ
කරන්නාක් මෙන් කුඳවනත් නවයෙහි (සසරෙහි) නැසිර මම වෙට
කනකුරු ලබමි.

965. අප්‍රමාණ වූ ශිලයන්හි (රැකීමි පහසෙන්). පවත්නා බුද්ධිමාමික
හෙමේ ඉදින් හවසන්හි රුදෙන්නේ නම, විපාකය කොටු පන්ගේ ද

966. සුවිණණං මෙ පඤ්චසීලං භතකෙන විපසින්නා,
තෙන සිලෙන'හං අප්ප'මොච්ඡිං¹ සබ්බවකිත්තං.

967. අපරිමෙය්‍ය ඉතො කප්පෙ පඤ්ච සීලාති ගොප්ඤ්ඤා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පඤ්චසීලාති'දං ඵලං.

968. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රියාදි ආයස්මා පඤ්චසීලසමාදානියො ථෙරො. ඉමා ගාථායො අනාසින්නාති.

පඤ්චසීලසමාදානියො ස්වරූපාදානං චතුස්සං.

25. අනන්තසංසාවකථෙරාපදානං

969. සුවිණණවණණං සමුද්ධං ගජ්ජග්ගං අනන්තරාපණං,
කඤ්චනගසීයසසිකාසං ද්වන්තිසවරලකිණං.

970. සිද්ධස්ස ලොකපජ්ජාතං අප්පමෙය්‍යං අනොපමං,
අලන්තං පරමං පිතිං දිස්වා දන්නං ජුතිකිරං.

971. සමුද්ධං අභිමනෙතො² හොජ්ඣිං තං මහාමුත්තිං,
මහාකාරුණිකො³ නාථො⁴ අනුමොදි මමං තදා.

972. තස්මිං මහාකාරුණිකෙ පරමස්සාසකාරකෙ,
බුද්ධො විහතං පසාදෙත්වා කප්පං සගගමි මොද'හං.

973. චතුරමුත්තෙ ඉතො කප්පෙ යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි භික්ඛාදානසි'දං ඵලං.

974. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රියාදි ආයස්මා අනන්තසංසාවග්ගො ථෙරො. ඉමා ගාථායො අනාසින්නාති.
අනන්තසංසාවකථෙරාපදානං පඤ්චමං.

26. ධූපදායකථෙරාපදානං

975. සිද්ධස්ස භගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිතො,
කුට්ඨපං⁵ මයා දින්නං විපසනෙතන වෙනසා.

976. යං යං යොනුපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මාත්‍රසං,
සබ්බෙසම්පි පියො තොමි ධූපදානසි'දං ඵලං.

1. පොඨ්ඤ්ඤා, P T S.

2. අනිත්තාමෙත්වා, අනිත්තාමෙත්වා, ම සෙ

3. මුත්තිකාරුණිකො, P T S.

4. ලොකෙ, ම

5. කුට්ඨපනං, P T S. සෙ.

966. මෙකෙහි දැනුම ඇති බාලයකු වූ මා විසින් පන්සිල් මැනවින්
 කැසිතෙරණ (පරක්කා)ලදි. මම එ ම නිලය හේතු කොට ගෙන අද සියලු හට
 බඩක මිදුවෙමි.

967. මෙයින් අපරිමොක්කලයෙහි පන්සිල් රැක්කෙමි. (ඒ හේතු
 වෙන්) දුගතිසත් නො දනිමි. මේ පන්සිල් (රැකීමේ) විපාකය යි.

968. ප්‍රතිසම්මතියෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ
 ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පඤ්චසිල සමාදානය සම්ප්‍රියන් වහන්සේ
 මෙ ම ගාථාවන් වදාල සේක් යි.

පඤ්චසිලසමාදානය සම්ප්‍රියාවදානය සිවුවැනි යි.

25. අනන්තසංඝාතක සම්ප්‍රියාවදානය

969-970. (අවන්තල් සහිත) ඇතුළු විටියෙහි වඩින්නා වූ සාන්තරණ වූ
 රත්තොරණක් මෙන් බබලන දෙතිස් මහපුරිස්සකුණු ඇති ලොව බබුළු
 වන්නා වූ අපමණ ගුණ ඇති අනුපම (උපමා රහිත) වූ දෑමුනා වූ දිප්තිස
 දරන්නා වූ සිඛාඤ්ච බුදුරජානන් වහන්සේ දෘඪ අතික වූ ප්‍රීතියක් ලැබිමි.

971. මම බුදුරජානන් වහන්සේට නිමන්ත්‍රණය කොට ඒ මහාමුනින්
 වහන්සේ වැලඳවිමි. එකල්හි පහාකාරැණික වූ බුදුරජානන් වහන්සේ මට
 අනුමෝදනා (බමීය දෙයනා) කළසේක.

972. (සත්තියාට) උතුම වූ අස්වැසිලි කරණ ඒ මහාකාරැණික වූ බුදු
 රජානන් වහන්සේ කෙරෙහි සිත පනදවා මම කල්පයක් සමඟෙහි සතුටු
 විමි.

973. මෙයින් සිදු අනුවනකපෙති වූ එකල්හි යම් දායකන් දුනිමි ද,
 (ඒ හේතුවෙන්) දුගතිසත් නො දනිමි. නික්කාදානයාගේ මේ විපාකය යි.

974. ප්‍රතිසම්මතියෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ
 ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් 'අනන්තසංඝාතක' සම්ප්‍රියන් වහන්සේ
 මෙම ගාථාවන් වදාල සේක් යි.

අනන්තසංඝාතක සම්ප්‍රියාවදානය පස්වැනි යි.

26. ධූපදායකසම්ප්‍රියාවදානය.

975. ලොකප්‍රජාප්ති වූ තාදිගුණ ඇති සිඛාඤ්ච බුදුරජානන් වහන්සේට
 පැහැදුනු සිතින් මා විසින් කුටිබ්බසත් (ගඳ නිලියට සුවඳ දුමක්) දෙනලදි.

976. දිව්‍ය වූ පහෝ චත්‍රප්‍රය වූ හෝ යම් යම් යෝනික උපදිමි නම් සියලු
 දෙනාට ම ලිය වෙමි. සුගතිධූපදානයාගේ මේ විපාකය යි.

977. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පො යං ධුපං අදදිං තදා¹,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ධුපදානස්සි²දං එලං.

978. පටිසම්භිදා -පෙ- බුඬියාසාසනං.

ඉත්ථා සුද්දං ආයස්මා ධුපදායකො පඨරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

ධුපදායකසේරසාපදානං ඡව්ඨං.

27. පුලිනපුෂ්කසේරාපදානං

979. විපස්සියා භගවතො බොධියා පාදපුත්තමෙ,
පුරාණපුලිනං ඡබ්බෙතා සුඬං පුලිනමාකිරිං.

980. එකතවුතෙ ඉතො කප්පො යං පුලිනමදස්මා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි පුලිනදානස්සි³දං එලං.

981. නිපඤ්ඤසෙ⁴ ඉතො කප්පො රාජා ආසිං ජනාබ්බා,
මහාපුලිනනාමෙන⁵ මකකවනති මහබ්බලො.

982. පටිසම්භිදා -පෙ- බුඬියාසාසනං.

ඉත්ථා සුද්දං ආයස්මා පුලිනපුෂ්කො පඨරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

පුලිනපුෂ්කසේරසාපදානං සත්තමං.

28. උත්තරියසේරාපදානං

983. චක්ඛාගානදීනිරෙ සුංසුමාරො අහං තදා,
සගොචරපසසුතො¹තං² නදීතිත්ථං අගඤ්ඤ³තං.

984. සිද්ධසේරා තමහි සමසෙ සසම්මා අග්ගපුග්ගලො,
නදිං කරිතුකාමො සො නදීතිත්ථං උපාගමි.

985. උපාගතෙ ච⁴ සබ්බෙඥො අහමි නඤ්ඤ⁵පාගමි,
උපගන්ත්වාන සබ්බෙඥා ඉමා චාචං උදිරසි.

986. අභිරුහ මහාචරිතාරෙස්සාමි අහං කුචං,
පෙතතිකං විසයං මය්ගං අනුකම්ප මහාමුතෙ.

987. මම උග්ගජ්ජනං සුචා අභිරුහි මහාමුති,
තට්ඨො තට්ඨෙන විතොනන තාරෙසිං ලොකනායකං.

988. නදියා පාරිමෙ නිරෙ සිද්ධසේරා ලොකනායකො,
අස්සාසෙසි මමං නත්ථ අමතං පාපුණ්ණියසි.

1. යං ධුපනමදස්මා, ම. සෙ. 2. නිසභිමෙ, ම.

3. මහාපුලිනො, P T S. සෙ 4. සත්තජන, සෙ. P T S. 5. උපාගතමි

977. මෙයින් සිදුඅනුපත කපෙති වූ එකල්හි යම් සුපදුමිදනක් දුනිමි ද, (ඒ හේතුමෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. සගග්ගසුපදානසාමේ මේ විපාකය යි.

978. ප්‍රතිසමෙදාවෝ -පෙ- බුදුරජානනා වහන්සෙයේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අසුරන් ආයුෂමග බුපදායක සම්පරයන් වහන්සෙ මෙම ගාථා වන් වදාල සේක් යි.

බුපදායක සම්පරාවදානය අන්වැනි යි.

27. පුලිනපුප්කසම්පරාවදානය.

979. විසසිබුදුරජානන් වහන්සෙයේ බ්‍රහ්මකාය උපකාර වූ උදාමි ව ද්‍රාමමූලයෙහි පරණ වැලි අස පකාප පිපිසිදු (දළු) වැලි විසිරවිමි.

980. මෙයින් එක් අනුපත කපෙති මම යම් වැලි දනක් දුනිමි ද, (ඒ හේතුමෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. මෙය විප්‍රකා(=වැලි) දානයෙන් විපාකය යි.

981. මෙයින් තෙපණසාන කපෙති ජනයා අසිපති වන මහත්තල අැති මහාපුලින නම් වූ සක්විති රජෙක් වීම්.

982. ප්‍රතිසමෙදාවෝ -පෙ- බුදුරජානනා වහන්සෙයේ සසුන කරණ ලදි.

පුලිනපුප්කසම්පරාවදානය අන්වැනි යි.

28. උතතරයසම්පරාවදානය.

983. මම එකල්හි වජ්‍රසාභානදිනිජයෙහි කිඞුලෙය් වීමි. සිය ගොදුරු සෙවීමෙහි නිරත වූ මම නදිනිභියකට පැමිණියෙමි.

984. එකමයෙහි හෙමේ ම සිංල්ල අපකොස කළා වූ අනුප්‍රද්ගල වූ ඒ සිඛාසී බුදුරජානනා වහන්සෙ ගත කරණය කරණු කැමැති සෙය් නදි නිභියට පැමිණියහ.

985. බුදුරජානන් වහන්සේ එළෙඹි කල්හි මම ද එහි ගියෙමි. එළඹ නළාගනයන් වහන්සේට මෙම වචනය කිමි. (කෙබඳු වචනයක් ද ? යන්න)

986. “මකාච්ඡයන් වහන්ස, (මා පිට) නගිනු පැනමි, මම ඔබ (ගනිනි) එතෙර කරන්නෙමි. (මේ ඡලය) මාගේ පිතෘපරපුරායවන් හිමි සපානය යි. මහාමුනින් වහන්ස, අනුකම්පා කරණු මැනව.

987. මාගේ ගුණමි හස (ආරායනය) අසා බුදුරජානනා වහන්සේ (පාගේ පිටෙහි) නැගුනුසේක. සතුටු සිතින් මණි ගියෙමි. ලොකනාථයන් වහන්සෙ එතෙර කෙළෙමි.

988. ගත පරපොරුහි වූ සිඛාසී බුදුරජානනා වහන්සේ “(හො) ගිවිසෙම පැමිණෙන්නෙහි ය” යි මා සැනසී ය.

989. නමහා කායා චචිකාන දෙවලොකං අගඤ්ජහං,
දිබ්බං සුඛං අනුභවිං අච්ඡරාහි පුරකකිනො.
990. සත්තකඛනතුඤ්ච දෙවිසෙසු දෙවරජං අකාස'හං,
නිණිකකිනතුං චකකචතති මිහියා ඉසුරො අනුං.
991. විචෙකමනුසුත්තො'හං නිපකො ච සුසංවුතො,
ධාරෙමි අකතිමං දෙහං සමමාසමුද්ධසාසනෙ.
992. චතුතවුතෙ ඉතො කපෙප තාරෙසිං යං නරාසහං,
දුගගතිං තාභිජානාමි තාරණාය¹ ඉදං ඵලං.
993. පටිසම්භිදා -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදා අයස්මා උත්තරිසො² පටිපරා ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.

උත්තරිසංචරස්සාපද්‍යනං³ අවධිමං.

29. එකඤ්ජලිකත්ථෙරාපද්‍යනං

994. සුවණ්ණවණ්ණං සමුද්ධං ගඤ්ජනං අත්තරාපණෙ,
විපසිං සත්ථවාගගං නරචිරං විනායකං.
995. අදනනදමකං⁴ නාදිං මහාවාදිං මහාමනිං⁵,
දිසා පසන්නො සුමනො එකඤ්ජලිමකාස'හං.
996. එකතවුතෙ ඉතො කපෙප යමඤ්ජලිං කරො⁶ නදා,
දුගගතිං තාභිජානාමි අඤ්ජලිස්ස ඉදං ඵලං.
997. පටිසම්භිදා -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදා අයස්මා එකඤ්ජලිමහා පටිපරා ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.

එකඤ්ජලිකත්ථෙරස්සාපද්‍යනං නවමං.

30. බොමදයකත්ථෙරාපද්‍යනං

998. නගරෙ බබ්බුමනියා අනොසිං වාණිජො නදා,
තෙතෙ'ව දුරා පොසෙමි රොසෙමි භිජසම්පදං.
999. රවියං පටිපන්නස්ස විපසිස්ස මහෙසිනො,
එකං බොමං මයා දින්නං කුසලත්ථාය සඤ්චනො.

1. නරණාය, ම. P T S. සෙ.

2. උත්තරො, ම. උත්තරො, P T S

3. උත්තර, ම. උත්තර P T S.

4. දමනා, ම. P T S දමනා, සෙ

5. මහාදුතං, P T S.

6. අඤ්ජලිකරි, ම.

989. මම එම කසින් පුත ව දෙවලෙ වට (උත්තරීන් වශයෙන්) ගියෙමි. දිව්‍යාච්ඡරාවන් විසින් පිරිවරණ දෙයෙහි දිවසුව අනුභව කෙලෙමි.

990. මම ශක්‍ය දෙවෙන්ද්‍ර ව සත්වරක් දිව්‍යර ජයය කෙලෙමි. තොරක් පාවිච්ඡාර වූ සත්විතිරජ විමි.

991. මම විවේකයෙහි පාදනෙම ප්‍රඥ අත්තෙමි මානාවන් සංවරණය වූ ඉදුරන් ඇත්තෙමි සමයක් සම්බුදු රජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි මේ අනන්ත ශරීරය දරමි.

992. යම්හෙයකින් මෙසින් සිදුඅනුභවකංචනි නරඥෙහියන් වහන්සේ (ගහිත්) එතෙර කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතෙමා) දුගතිකන් නො දනිමි. එතෙර කිරීමෙහි මේ විපාකය යි.

993. ප්‍රතිසම්බද්ධෝ - පෙ - බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරන් ආයුෂ්මත් උත්තරියසම්පරයන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

උත්තරියසම්පරාවදානය අවමැන යි.

29. එකඤ්ඤිකසම්පරාවදානය.

994. 995. ඇතුළු පරියෙහි වසින්නා වූ (සසර කහරන් සහකයා එතෙර කරණ බැවින්) ශ්‍රේණි සාධිතානකසක වූ මනුෂ්‍ය පිරිසක වූ (සාධාරණ නිවන්පුරයට පමුණුවන බැවින්) මනාසක වූ මනා දූප්‍රභ අස දමනය කරන්නා වූ කාදිගුණ ඇති මොවුන් වූ මොවුන් වූ සංකප්පත් වූ විපසි බුදුරජානන් වහන්සේ දක මිට පැහැරවනම් පොරොන්. සිත් ඇත්තෙමි දැන් එක් කොට එක්වරක් ඇදිලි කෙලෙමි.

996. මෙසින් එක් අනුභව කංචනි වූ එකඤ්ඤි (විපසි බුදුරජානන් වහන්සේ) සම් ඇදිලි බැදීමත් (වැදිලත්) කෙලෙමි ද, (ඒ තේජසවන්) දුගතිකන් නො දනිමි. අකඤ්ඤි කම්සාගේ මේ විපාකය යි.

997. ප්‍රතිසම්බද්ධෝ - පෙ - බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරන් ආයුෂ්මත් එකඤ්ඤිකසම්පරයන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

එකඤ්ඤිකසම්පරාවදානය නවමැන යි.

30. බොමදායකසම්පරාවදානය.

998. එකඤ්ඤි වට බබ්බුභනිනාගරයෙහි වෙළුදැක් විමි. එම වණ්ණ කම්සෙන් ම භාසාව පොරණය කරමි. (දැන නිලාදි පුණ්ණ) බර්හසෙන් ද රොපණය කරමි.

999. විපසට මලිචන් ශාසනා වූ විපසි බුදුරජානන් වහන්සේට මන් පිණිස කොමුපිළියක් මා විසින් දෙන ලදී.

1000. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං බොමං අදදිං නදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි, බොමදානසසි'දං ඵලං.
1001. සත්තවිසෙ ඉතො කප්පෙ ඵකො සිකිවසඤ්ඤො,
සත්තරතනසම්පන්නො චතුදිපමිති ඉසාරො.
1002. පටිසම්භිදා - 3෪ - බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බොමදායගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

බොමදායකතේරසඤ්ඤාපදානං දක්මං.

උද්දානං:

සුභුති උපවානො ච සරණො සීලගාහකො,
අත්තසංසාවකො බුද්ධො පුලිනො උත්තරියෙන¹ ච.
අඤ්ජලී බොමදාසි ච දසෙව නතියෙ ගණෙ,
පඤ්ඤාසීති සතං වුත්තා ගාථායො සබ්බපිණ්ඩිතා.

සුභුතිවග්ගො නතියො.

චතුත්ථං භාණ්ඩාරං.

31. කුණ්ඩානවේරාපදානං

1003. පත්තානං පටිසලලිතං සයම්භුං අග්ගපුග්ගලං,
පසන්නාවිත්තො සුමනො බුද්ධසෙට්ඨං උපට්ඨතිං.
1004. වුට්ඨිතං කාලමඤ්ඤාය පදුමුත්තරං මහාමුතී,
මහනතිං² කදලිකණ්ණිං ගගෙනා උපගඤ්ජ'නං.
1005. පටික්ඛනෙත්වා³ භගවා තං ඵලං⁴ ලොකනායකො,
මම විතතං පසාදෙත්තො පරිභුඤ්ජි මහාමුතී.
1006. පරිභුඤ්ජිත්වාන සබ්බුද්ධො සත්ථවානො අනුහතරො,
සකාසනෙ⁵ තිසිදිත්වා ඉමා ගාථා අනාසථ.
1007. “යෙ වසනති සමෙත්තාරො⁶ සක්කා ඉමමිති පබ්බතෙ,
අරඤ්ඤෙ භුභහව්වාති සුඤ්ඤානු චවතං මම.
1008. යො සො බුද්ධං උපට්ඨාසි⁷ මිගරාජාව කෙසරි⁸
නමිතං කිත්තසිස්සාමි සුඤ්ඤාථ මම නාසතො.

1. උත්තරියෙන, P.T.S. 2. මහනතා, පෙ. P.T.S. 3. පටික්ඛනෙසි, ම. සෙ.

4. සබ්බඤ්ඤා, ම. සෙ. 5. ඵසායනා, පෙ.

6. යෙ ව සනති සමිත්තාරො, ම. පෙ.

7. යො මං උපට්ඨාසි පොසො, පෙ. 8. මිගරාජාව කෙසරි, ම.

1000. මෙසින් එක්අනුවන කපෙති වූ එකල්හි (මම) යම් කොමු පිළියක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුන්නියක් නො දනිමි. කොමුපිළිදෙනහි මේ විපාකය යි.

1001. මෙසින් සත්විසවන කපෙති සිදුමනදවසිනෙහි අබිපති වූ සප්ත රත්තයන්ගෙන් යුක්ත වූ සිකිමසංඤ්ඤා නම් එක් සත්විතිරජෙක් වීම.

1002. ප්‍රතිසමිතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බොමදායක ස්ථිරායන් වහන්සේ මෙ ම ගාථාවන් වදාල සේක යි.

බොමදායක ස්ථිරාවදානය දසවැනි යි.

උද්ගතය:

සුභුති උපවාන ද - සරණ හා සිල් ගන්තෙ ද,
අහර ද දුම් ද දුන්නෝ - යලි උත්තරිය තෙරිද ද.
ආදිලි බැඳි කෙ මුදුන් - තෙරැන් සි වත් දසයකි,
එක්සිය අසුපස් ගය - කිනි එය මෙහි කියවින.

සුභුති වගීය තෙවැනියි.

සතරවෙනි බණවරයි.

31. කුණ්ඩානස්ථිරාවදානය.

1003. සතිසක් (නිරෝයසමාපන්නියට සමවැඳී) විවෙකයෙන් සිටි සිසල්ල තමා ම අවබෝධ කලාවූ අග පුද්ගල වූ (පදුමුහාර) බුද්ධිශ්‍රේණියන් වහන්සේ වෙත එලඹිමි.

1004. පම (නිරෝයසමාපන්නියෙන්) නැගී සිටි මහාමුනි වූ සදුමුහාර බුදුරජානන් වහන්සේට (දානය පිළිගැන්වීමට) සදසු කලැයි දැන එතන් වූ කෙසෙල්කැණක් ගෙන ආයෙමි.

1005. ලොකනායක වූ මහාමුනි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එ ම එලය (කෙසෙල්කැණ) පිළිගෙන මාගේ සිත පහදවනසේත් වැලඳු සේක.

1006. (තමාට වැඩි කෙනෙකුන් නැති බැවින්) අනුහාර වූ සහායන් (සසර කහරින් එතෙර කරණ බැවින්) සාමිවාහනයකු වැනි වූ බුදුරජානන් වහන්සේ වලඳු සමායා අසුනෙහි වැඩි හිඳ මෙ ම ගාථාවන් වදාල සේක.

1007. "මෙ ම පමිතයෙහි රැස් වූ යම් යක්ෂ කෙනෙක් වෙසෙත් නම්, (මහු ද) අරණෙහි මේ යමිය ඇසීමට සුදුසු අතිකුක් භූතයෝ ද මාගේ වචනය අසත්වා.

1008. ඒ යමෙක් කෙරෙහිකියකු මෙන් සම්ඥ වූ මට උපවැටී කෙළේ ද, මම මහු (කවැන්න ද යි) ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. (එය) කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

1009. සො'යමේකාදසකඛගභුං¹ දෙවරාජා හවිස්සති,
චතුරතීංසකඛතභුඤ්ච² චකඛවතතී හවිස්සති.
1010. කප්පසන්සන්සංමති ඔකකාකකුලසමභවො,
ගොතමො නාම ගොතොතන සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.
1011. අකෙකාසිචාන සමණේ සීලවතො අනාසවො,
පාපකමච්චිපාකෙන නාමධෙයං ලභිස්සති³.
1012. නස්ස ධම්මෙසු දයාදෙ ඔරසො ධම්මතිමිනො,
කුණ්ඩායනොති නාමෙන සාවකො සො හවිස්සති.
1013. පටිච්චකමභුසුතො ක්කාසී ක්කානරතො අහං,
තොසසිචාන සත්ථාරං විහරාමී අනාසවො.
1014. සාවකගෙහති⁴ පරිවුටො භික්ඛුසංසපුරකකතො,
භික්ඛුසංසෙ නිසීදිතා සලාභං ගාතසී ජිනො.
1015. ඵකංසං විචරං කතා වඤ්චා ලොකනායකං,
චදනං වරස්ස පුරතො පඨමං අග්ගහෙස'හං.
1016. තෙන කමෙත භගවා දසසහසසීපකමපකො,
භික්ඛුසංසෙ නිසීදිතා අග්ගධානෙ ධරෙසි මං.
1017. විරියං මෙ ධුරධොරස්සං යොගකෙතමාසිවාහනං,
ධාරෙමි අනතිමං දෙහං සමමාසමුද්ධාසාසනෙ.
1018. පටිසම්භිදං -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං,
ඉත්ථ සුදං ආයස්සා කුණ්ඩායනො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්තති.

කුණ්ඩායනපෝරස්සාපදානං පඨමං.

32. සාගතපෝරාපදානං.

1019. මසාහිතො නාම නාමෙන අහොසිං බ්‍රාහ්මණො නදා,
පුරකකතො සසිසෙහි ආරාමං අගමාස'හං.
1020. භගවා නමති සමසෙ භික්ඛුසංසපුරකකතො,
ආරාමඤ්චාරා නිකම්ම අධ්‍යාසි පුරිසුත්තතො.
1021. නමදදසාසිං සමුද්ධං දන්තං දන්තපුරකකතං,
සකං විතතං පසාදෙතා සත්ථං ලොකනායකං.

1 එකාදසකඛතභුං සො. ම. 2. චතුර්විසතිකඛතභුඤ්ච, පෙ. චතුරිංසති. ම. සෙ
3 හවිස්සති, ම. 4 සාවකෙති, සෙ ම.

1009. ඒ මේ තැනැත්තේ එකොළොස් වරක් ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍ර වන්නේ ය. සුභිස් වරක් සක්විති රජ වන්නේ ය.

1010. කල්පලක්ෂ්‍යයකින් මතුයෙහි බක්කාක කුලයෙහි උපදින්නා වූ ගොත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ආත්‍යා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

1011. සිල්වත් රහත් භික්ෂූන්ට ආක්‍රොශ කොට එ ම පාපකම්යාගේ විපාකයෙන් (කුණකබාන යන) නමක් ද ලබන්නේ ය.

1012. හෙතෙම ඒ (ගෞතම) බුදුරජානන් වහන්සේගේ ධර්මයට දයාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කළාක් වැනි වූ නමින් කුණකබාන නම් ඔරස (බුද්ධ) පුත්‍ර වූ ශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය" (කියායි).

1013. මම ප්‍රකම්භිවෙකයෙහි යෙදුනෙම් ධ්‍යාන කරණසුළු වූයෙහි ධ්‍යානයෙහි ඇලුනෙම් ආත්‍යාගන් වහන්සේ සතුටු කොට ආශ්‍රිත රහිත ව වෙසෙමි.

1014. අග්‍රශ්‍රාවකයන් විසින් පිරිවරණ ලද භික්ෂුසමාසයා විසින් පෙරටු කරණලද සඵල තෙම බික්සහන මැද තිද ලඟ ගැන්වී ය.

1015. සිවුරු එකස් කොට ලොකතායක වූ බුදුරජානන් වහන්සේ වැද නපාගතයන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි දී මම පළමු කොට ම (ලඟ) ගනිමි.

1016. ඒ කම්ප හේතු කොට ගෙන දසදහසක් සක්වළ කම්පනය කරන්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා මැද තිද මා අග්‍රස්ථානයෙහි තැබූ සේක.

1017. නිජාණසංඝාත යොග්‍යත්වයට පමුණුවන ධුරවාතකයා (=තැල් උසුලන ගවයා) මාගේ වසභීය සි. (මම මේ) සඵල ශාසනයෙහි අනතිමශරීරය දරමි. (=අනතිම ආත්මයෙහි සිටිමි).

1018. ප්‍රතිසම්භිද්‍යවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුඡමන් කුණකබාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙ ම ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

කුණකබානස්ථවිරාවද්‍යනය පළමුවැනි සි.

32. සාගතස්ථවිරාවද්‍යනය.

1019. එකල්හි මම නමින් සොහිත ය සි (ප්‍රකට) බමුණෙක් වීම. සාධකය ශිෂ්‍යයන් විසින් පිරිවරණ ලද්දෙම ආරාමයට ගියෙමි.

1020. එකල්හි පුරුෂොත්තම වූ (පද්මවතර) භාග්‍යවත් තෙමේ භික්ෂු සංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ අරම් දොරටුවෙන් නික්ම සිටියේ ය.

1021. දුමුතා වූ දුපුනවුන් විසින් පිරිවරණ ලද්ද වූ ඒ ලොක- නායකයන් වහන්සේ දුටුවෙමි. (දැක) සංකීර්ණ විහාරය පහදවා සතුටු සාම්භිකවා කෙලෙමි. (කෙසේ ද ? යන්:)

1022. “සෙ කෙව් පාදපා සබ්බෙ මහියා තෙ විරුහරෙ,
බුද්ධිමනෙතා තථා සත්තා රුහන්ති ජනසාසනෙ.
1023. සත්ථානො’සි සප්පඤ්ඤා මහෙසී¹ බහුකෙ ජනෙ,
විපථා උද්ධරිතාන පථං ආවිකකසෙ තුවං.
1024. දුනෙතා දුන්නපරික්කිණ්ණො ක්කාසී ක්කානරතෙහි ව,
ආනාපී පතිතතෙතති උපසනෙතති තාදිති.
1025. අලඬකතො පරිසාහි² පුඤ්ඤාදුණෙහි³ සොහසී,
පහා නිද්ධාවතෙ තුය්‍යං සුරියොදයතෙ⁴ යථා.
1026. පසන්නවිත්තං දිස්වාන මහෙසී පදුමුත්තරො,
හික්ඛුසංසෙ සිතො සත්ථා ඉමා ගාථා අභාසථ.
1027. යො සො තාසං ජනෙත්වාන මමං කිතෙතසි බ්‍රාහ්මණො,
කප්පානං සත්තසංඝං දෙවලොකෙ රඡ්‍යානි.
1028. තුසිතා හි වසිතාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
ගොතමස්ස හගවතො සාසනෙ පබ්බජ්‍යානි.
1029. තෙන කමෙවන සුක්කතෙන⁵ අරහත්තං⁶ ලභිස්සාති,
සාගතො නාම නාමෙන හෙස්සාති සජ්ඣ සාවතො.
1030. පබ්බජිතාන කායෙන පාපකමමං විවජ්ජසිං,
විච්චිච්චිතං හිත්වා ආජීවං පරිසොධසි.
1031. ථථා විහරමානො’හං තෙජොධාතුසු කොට්ඨෙ,
සබ්බාසමෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසමො.
1032. පටිසම්භිදා -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආයස්සා සාගතො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සාගතංකේරසාපදානං දුතියං.

33. මහාකව්චානකේරාපදානං.*

1033. පදුමුත්තරනාථස්ස පදුමං නාම වෙතිසං,
සිලාසනං¹ කාරසිත්වා සුවණ්ණන්තා’තිලෙපසිං.
1034. රතනාමයජනනඤ්ච පග්ගස්ස චාලිජිජනිං,
බුද්ධස්ස අභිරොපෙසිං ලොකබන්ධුස්ස තාදිතො.

1. පනසි, PTS. 2. පරිසතො, PTS සෙ. 3. සත්තසංඝෙහි, PTS.

4. සුරියොධතණෙ, PTS. 5. විමබ්බපසුතො හුතො, PTS.

6. තුවංගධසී, ම. සෙ. 7. සිතාසනා, ම. PTS.

* කේරාපදානං යන අපද්‍යන දියුණු අපද්‍යන දියුණු. ඉමිනා නාමෙන අඤ්ඤාමපදානං
වතුපඤ්ඤායනං වනෙක විස්තරය.

1022. “යථිකිසි වාක්‍ෂ කෙනෙත් වෙත් නම්, එ සියලු වාක්‍ෂයෝ පොළොවෙහි වැඩෙත්. එසේ ම බුද්ධිමත් සත්ත්වයෝ සම්මොක්‍ෂයෙහි වැඩෙත්.

1023. සප්‍රඥ වූ මහර්මි වූ බුදුරජානන් වහන්ස, (ඔබ වහන්සේ) බොහෝ ජනයා විෂයයෙහි (සසර කතරින් සන්තප්තා එතෙර කරණ බැවින්) සාඝ්ථිවාසයෙන් වන සේක. ඔබ වහන්සේ නො මගින් නගා (සන්තප්තා) මග කියන සේක.

1024. (එසේ ම ඔබ වහන්සේ දූමුත්තස්ස දූමුත්තන් විසින් පිරිවරණ ලද සේක. ධ්‍යාන කරණ සුලු වූයේ ධ්‍යානයෙහි ඇලුනවුන් විසින් ද, කෙළෙස් නවන විශ්‍රාමයෙන් යුක්ත වූ සේක් නිවණ කරා මෙහෙයු සිත් ඇත්තවුන් විසින් ද උපයානන වචන් විසින් හා නාදිගුණ යුක්ත වචන් විසින් ද (පිරිවරණ ලදහ).

1025. පිණිත් හා නුවණින් යුත් පිරිස කරණ කොට ගෙන අලඞ්කාර වූ සේක් නොවනාහ. නිරු උද වන කල්හි මෙන් ඔබවහන්සේගේ ප්‍රභාව පැතිරේ”යි

1026. මහර්මි වූ පදුමත්තර බුදුරජ තෙමේ පහන් සිත් ඇති (මා) දැක බික්සහන මැද හිඳ මෙම ගාථාවන් වදාල සේක. (කෙසේ ද? යන්:)

1027. “යථි බමුණෙත් තෙමේ සතුටු සිත් උපදවා මා වණ්ණා කෙළේ ද, තෙතෙමේ කල්ප ලක්‍ෂයක් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්නේ ය.

1028. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ කුමනදිව්‍යලොකයෙන් ව්‍යුහ ව ගොතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි පැවිදි වන්නේ ය.

1029. මැනවින් කරණලද එම පුණ්‍යකමය කරණ කොට ගෙන රහත්බව ලබන්නේ ය. (නමින්) සාගත නම් වූ බුද්ධිශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ යි”

1030. පැවිදි ව කසින් පමකම් දුරු කෙළෙමි. වාග්දුශවර්තය හැර ආජීවය පිරිසිදු කෙළෙමි.

1031. මෙසේ වසන්නා වූ මම තෙජොධාතුන්හි දක්‍ෂ වූයෙමි (සියලු ආශ්‍රවයන්) ප්‍රහාණපරිඤ්චයෙන් දැන (දුරු කොට) ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

1032. ප්‍රතිසම්බද්ධවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂ්මත් සාගතසම්පිරියන් වහන්සේ මෙ ම ගාථාවන් දෙශනා කලසේක් යි.

සාගතසම්පිරාවදනය දෙවැනි යි.

33. මහාකාන්‍යායනි සම්පිරාවදනය.

1033. පදුමත්තර බුදුරජානන් වහන්සේගේ පදුම නම් වෛරාග්‍යයන් වී ය. (එහි) ගල් අසුනක් කරවා සවණ්ණිලෙප කරවීම.

1034. සවණ්ණිමය වූ ඡත්‍රයක් ද වල්විද්‍යාවක් ද ගෙන ලොකබඩු වූ කාදිගුණ ඇති බුදුරජානන් වහන්සේට නගා තැබීම.

1035. යාවතා දෙවතා භුවමා සබ්බෙ සන්තිපඤ්ඤා තදා,
රතනාමයජනනානං විපාකං කථසිසංති.
1036. තඤ්ඤා සබ්බං සුඤ්ඤාසාම කථයන්තස්ස සද්දුතො,
භික්ඛො භාසං ජනෙත්වාම සමමාසමුදධිසාසනෙ.
1037. හෙමාසනෙ නිසිදිත්වා සසමභූ අග්ගපුග්ගලො,
භික්ඛුසබ්බපරිබ්බලො ඉමා ගාථා අභාසථ.
1038. යෙති'දං ආසනං දින්නං සොවණ්ණරතනාමයං,
තමහං කින්නසිසංභූ සුඤ්ඤාම මම භාසතො.
1039. තිංස කප්පාති දෙවිනෙදු දෙවරජං කරිසංති,
සමන්තා යොජනසතං ආනායා'භිහවිසංති.
1040. මුහුසංග්ගොකං ආගන්ත්වා වක්ඛවන්ති හවිසංති,
සහසංගොති නාමෙන උග්ගතෙජො හවිසංති.
1041. දිවා වා යදි වා රතනිං සතරංසිව උග්ගතො,
සමන්තා අධිස්ථිතං උජ්ජොතෙසංති බන්තියො.
1042. කප්පසතසහසංගමි ඔක්කාකකුලසමහවො,
ගොතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ හවිසංති
1043. කුසිතා භි වට්ඨිත්වා සුක්කමුලෙන වොදිතො,
කව්වාතො නාම නාමෙන බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම හවිසංති.
1044. සො පච්ඡා පබ්බජිත්වාන අරහා හෙසංත'නාසවො,
ගොතමො ලොකපජේජාතො අග්ගධ්මානෙ ධිපෙසංති.
1045. සබ්බින්නපුච්ඡිතං පඤ්ඤං විත්ථාරෙන කපේසංති,
කථයන්තො ව නං පඤ්ඤං අජ්ඣාසං¹ පුරසිසංති"
1046. අසේසි කුලෙ අභිජාතො බ්‍රාහ්මණො මන්තපාරගු,
ඔහාස ධනධානුස්සාති පබ්බජිං අනගාරියං.
1047. සබ්බින්නෙතපි පුච්ඡන්තෙ විත්ථාරෙන කපේම'හං,
අජ්ඣාසං¹ තෙසං පුරෙමි, තොසෙමි දිපදන්නමං.
1048. තොසිතො මෙ මහාචාරො සසමභූ අග්ගපුග්ගලො,
භික්ඛුසබ්බෙ නිසිදිත්වා එතදග්ගෙ ධිපෙසි මං.
1049. පටිසම්භිදා -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආසමා මහාකව්වාතො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මහාකව්වාතකෝරසාපදානං තනියං.

1035, 1036. එකල්හි භූමිය ඇසුරු කළා වූ යම් තාක් දෙවියෝ වූ නම්, ඒ සියල්ලෝ ම රැස් වූහ. (කුමකට ද ? යත්:) “සාණ්ණියජනුයානේ විපාකය වදරන්නේ ය. එසේ වදරන්නා වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ඒ සියලු කථාව අසන්නෙමු. සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි වැඩියක් සතුට උපදවන්නෙමු” යි යනුවට ය.

1037. සියලු දෙනා යුතු දෑ තෙමේ ම දත්තා වූ අග්‍රපුද්ගල වූ බුදුරජානන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද සේක් සාණ්ණියනයෙහි තිද මෙ ම ගාථාවන් වදාළසේක.

1038. “යම්කු විසින් සාණ්ණියනයෙහි වූ (සත් රුවන්හි කරණලද,) මෙ ම අසුන පුදන ලද ද, ඔහු (කවරෙක් ද යි) මම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. (එය) පටසන්නා වූ මාගේ වචනය අසව.

1039. (හෙතෙම) තිස් කපක් මුළුල්ලෙහි ශක්‍රදෙවෙනු ව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. හාත්පස යොදන් සියයක් ප්‍රභාවෙන් යටපත් කරන්නේ ය.

1040, 1041. මිනිස්ලොවට අවුත් උග්‍රතෙජස් ඇති නමින් ප්‍රභාකර නම් වූ සක්විති රජෙක් වන්නේ ය. (මෙ ම) ඤාත්‍රිය තෙමේ උද වූ සුයතියා මෙන් දිවාර දෙකෙහි ම හාත්පස අපරිසන්න (නැග්) බබුළුවන්නේ ය.

1042. මෙයින් කල්පලක්ෂයෙහි මතුයෙහි ඔක්කාකිකුලයෙහි උපදන්නා වූ නමින් ශෞතම නම් වූ ශාසනා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

1043. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්ද වූ මෙතෙමේ තුසිපුරයෙන් වුච ව නමින් කවචායන නම් වූ බමුණෙක් වන්නේ ය.

1044. තෙතෙම පසු ව පැවිදි ව ආශ්‍රව රකිත වූ රහත් නමක් වන්නේ ය. ලොව බබුළුවන්නා වූ ශෞතම බුදුරජ තෙමේ (ඔහු) අග්‍රසථානයෙහි තබන්නේ ය. (කෙසේ ද ? යත්):

1045. මෙතෙම සැකෙවින් විවාරණලද ප්‍රශ්නය විතර විසින් කියන්නේ ය. ඒ ප්‍රශ්නය (විතර විසින්) කියන්නේ ද (අසන්නාගේ) අදහස සම්පූර්ණ කරන්නේ” යි.

1046. ආර්යකුලයෙහි උපන්නා වූ මත්ත්‍රයන්හි පරතෙරට ගියා වූ බ්‍රාහ්මණයෙක් වූ (මම) ඛනානාසයන් අත හැර දමා අනගායනීසංඛ්‍යාන සත්‍යයෙහි පැවිදි වීම.

1047. මම සංඝිහිත ලෙස විවාරණ කල්හි දු විසාරවශයෙන් කියමි. (විවාරන්නා වූ) ඔවුන්ගේ අදහස් සම්පූර්ණ කරමි. ද්විපදෙනතම වූ බුදුරජානන් වහන්සේ සතුටු කරමි.

1048. මා විසින් තුටු කරණ ලද මහාවීර වූ සියල්ල තෙමේ ම දත්තා වූ අග්‍රපුද්ගල වූ (ගෞතම බුදුරජතෙම) වික්සිගත මැද හිද මා එතදග්‍රසථානයෙහි තැබී ය.

1049. මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මහානානාසයන සථවිරයන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

මහානානාසයනසථවිරාවදානය තෙමැති යි.

34. කාථදුසිසේරාපද්‍යනං.

1050. පදුමුත්තරබුද්ධිස්ස¹ ලොකප්‍රධානස්ස තාදිනො,
අද්ධානං පටිපත්තාස්ස වරතො වාරිකං තදු.
1051. සුළුලං පදුමං ගස්ස උසුලං මලලිකඤ්චනං,
පරමන්තං ගතෙතින අදසිං සඤ්චනො අනං.
1052. පරිභුඤ්ඤා මහාවීරො පරමන්තං² සුනොජනං,
තඤ්ච පුප්ථං ගතෙතින ජනස්ස සම්පදස්සසි.
1053. “ඉධං කන්තා පියං ලොකෙ ජලජං පුප්ථමුත්තමං,
සුදුක්කරං තෙන කතං සො³ මෙ පුප්ථං අදසි⁴දං⁴.
1054. සො පුප්ථමහිරොපෙසි පරමන්තඤ්චදසි මෙ,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුණංථ මම භාසතො.
1055. දස වධාකඛනතුං සො⁵ දෙවරජං කරස්සති,
උසුලං පදුමඤ්චාපි මලලිකඤ්ච තදුත්තරි.
1056. අස්ස පුඤ්ඤවිපාකෙන දිබ්බගතිසමාසුතං,
ආකාසෙ ඡදනං කතො ධාරසිස්සති තාවදෙ
1057. පඤ්චවිසතිකඛනඤ්ච වක්කවන්ති භවස්සති,
පථව්‍යා රජජං පඤ්චසතං වසුඛං ආවසිස්සති.
1058. කප්පසතසතස්සමහි ඔක්කාකක්කුලසමාපො,
ගොතමො නාම ගොතෙත්ත සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
1059. සකකමානිරද්ධො සො සුක්කමුලෙන වොදිතො,
සක්කානං නඤ්චිජනතො ඤ්චිඛඤ්ච භවිස්සති.
1060. සො පච්ඡං පබ්බජන්තාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සත්තාසවො.
1061. පටිසම්භිද ව’නුප්පත්තං කතකිච්චමනාසවං,
ගොතමො ලොකබිඤ්ච සො ඵතදග්ගෙ ධූපස්සති.
1062. පඛානපභිතතො සො උප්පත්තො නිරුප්පි,
උදුසි නාම නාමෙත ගෙස්සති සඤ්ච සාවකො.”
1063. රාගො දෙසො ච මොනො ච⁶ මානො මනෙබ්බා ව ඤ්චිතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
1064. තොසසිඤ්චාපි⁷ සම්බුද්ධං ආනාපි නිප්පකො අනං,
පමොදිතො ව⁸ සම්බුද්ධො ඵතදග්ගෙ ධූපෙසි මං.
1065. පටිසම්භිද -පප- බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආසමා කාථදුසි පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

කාථදුසිසේරාසාපද්‍යනං වතුසං.

1. පදුමුත්තරස්ස, P T S. පේ. සෙ. 2. පරිපුණ්ණ, පේ. 3. සං, ම.

4. අදසි සො, සෙ. ම. 5. තං, ම.

6. ඒකතඤ්ච මෙ සුමුත්තං, පේ. P T S. 7. තොසසිඤ්චාපි, පේ.

8. පාසාදිසොව, පේ.

34. කාචදාසිස්ථිරාවදානය

1050, 1051. මම එකල්හි ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ තාදිගුණ ඇති, මහමගට පිළිපත්, චාරිකාවෙහි තැඳිරෙන්නා වූ ශාසනා වූ පමුණතර බුදුරජානන් වහන්සේට මැනවින් පිපනු පිසුම් ද උපුල් ද බෝලිද්ද ද කිරිබත ද ගෙණ (එහි) ගියෙමි.

1052. මහාචීර වූ බුදුරජනෙමේ මනා ගොජනය (කිරිබත) වැලඳී ය. ඒ මල් ද ගෙණ මහාජනයට දක්වී ය. (කෙසේද ? යන්:)

"1053. (මේ) ලොකයෙහි ඉහට වූ මහ වඩන්නා වූ ප්‍රිය වූ උතුම් ජලජ(ජලයෙහි නටගන්නා)පුෂ්පයෝ වෙති. යමෙක් තෙමේ මට මේ මල් දුන්නේ ද, ඔහු විසින් ඉතා දුෂ්කාර (වින්නමක්) කරණලදි.

1054. යමෙක් මට මල් නතා දුන්නේ ද, උතුම් වූ ආකාරය දුන්නේ ද ඔහු (කවරෙක් දැයි) මම කියන්නෙමි. කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු. (කෙසේ ද යන්?)

1055, 1056. තෙතෙමේ අපලොස් වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. එකෙකෙහි ඔහුගේ පුණ්‍යවිපාකයෙන් දිව්‍යමයසුගකයෙන් යුතු උපුල් ද පිසුම් ද බෝලිද්ද ද ඔහු මත අතසෙහි විසිනක් කොට දරන්නේ ය.

1057. පස්පිඩවරක් සක්වන්තීරජ වන්නේ ය. පන්පිඩවරක් පෘථිවි රාජ්‍යය ලබා පොළොවෙහි වෙසෙන්නේ ය.

1058. මෙයින් කල්‍යාණ ලක්ෂ්‍යයකින් මතුයෙහි ධනාකාංකකුලයෙහි උපදින්නා වූ ගොත්‍රයෙන් මහාතම නම් වූ ශාසනා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

1059. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද සංකීය කම්සෙන් සනතුණ වූ හෙතෙමේ ශාක්‍යයන්ගේ සතුට ඇති කරන්නා වූ නැසබද කම් ඇත්තෙන් වන්නේ ය.

1060. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද තෙතෙමේ පසු ව පැවිදි ව සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රනාණපරිඤ්චනයෙන් දැන (දුරු කොට) ආශ්‍රව රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය.

1061. ලොකබහු වූ ගෞතමබුදුරජානන් වහන්සේ පැමිණි(සිටු) පිළිසිඟියාවන් ඇති, කරණ ලද කටයුතු ඇති, ආශ්‍රව රහිත වූ ඔහු එතදග්‍රස්ථානයෙහි නබන සේක.

1062. වීර්‍යය වැඩූ, නිවණ කෙරෙහි මෙහෙයු සිත් ඇති, උපශාන්ත වූ උපධි රහිත වූ තෙතෙමේ නමින් උදයී නම් වූ බුද්ධශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

1063. රාගය ද දෝෂය ද මොහය ද මිකමය (=ගුණමහබව) ද විනය කරණ ලද්දේ ය. සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රනාණපරිඤ්චනයෙන් දැන (දුරු කොට) ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

1064. කෙලෙස් තවන වීර්‍යයෙන් යුක්ත වූ ප්‍රඥවන් වූ මම බුදුරජානන් වහන්සේ සතුටු කෙලෙමි. ප්‍රමුදිත වූ බුදුරජ තෙමේ මා එතදග්‍රස්ථානයෙහි තැබී ය.

1065. ප්‍රතිසම්පිද්ධවෝ -පෙ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් දායුමත් කාචදාසි ස්ථිරයන් වහන්සේ මෙ ම ගාථාවන් දෙකතා කල සේකි යි.

කාචදාසි ස්ථිරාවදානය සිමුවැනි යි.

35. මොඝරාජතේරාපදානං.

1066. අසාදසසි භු භගවා සසඤ්ඤ අපරාජතො,
හික්ඛුසඛසපරිබ්බුලොහා රවියං පටිපජ්ජථ.
1067. සිසෙය්හි සමපරිවුතො ඝරමහා අභිනික්ඛමි,
නික්ඛමිකානහං තත්ථ අදදසං ලොකභායකං.
1068. අභිවාදය¹ සමුද්ධං සිරො කකාන අඤ්ඤාපි,
සකං විතතං පසාදෙකා සන්තං ලොකභායකං.
1069. “යාවතා රුපිනො සහතා අරුපි වා අසඤ්ඤානො,
සබ්බෙ තෙ තව ඤාණමහි අනෙතා භොනති සමොගධා².
1070. සුමුමච්ඡිකජාලෙන උදකං යො පරිහස්සෙ,
යෙ කෙව් උදකෙ ජාණං අනෙතා ජාලෙ භවනති තෙ.
1071. යෙසඤ්ඤා වෙනතා අසී රුපිනො ව අරුපිනො,
සබ්බෙ තෙ තව ඤාණමහි අනෙතා භොනති සමොගධා.
1072. සමුද්ධරසි'මං ලොකං අකිකාරසමාකුලං,
තව ධම්මං සුඤ්ඤාන කඛ්ඛාසොතං තරනති තෙ.
1073. අවජ්ජාතිවුතො ලොකො අකිකාරෙන ඔත්ථො,
තව ඤාණමහි ජොතනෙන් අකිකාරා පබ්බසිතා.
1074. භුවං වක්ඛු'හි සබ්බසං මහාතමපනුදනො,
තව ධම්මං සුඤ්ඤාන නිබ්බායති බ්‍රහ්මජනො.”
1075. පිඨරං³ පුරසිකාන මධුමුදදං⁴ අනෙලකං,
උගොහතේහි පග්ගස්ස උපනෙසිං මහෙසිනො.
1076. පටිගණ්හි මහාවිරො සහතේන⁵ මහාඉසි,
භුඤ්ඤානා තඤ්ඤා සබ්බඤ්ඤා වෙහාසං නහමුග්ගමි.
1077. අනනලකෙහි සිතො සන්තා අසාදසසි නරාසභො
මම විතතං පසාදෙනො ඉමා ගාථා අභාසථ.
1078. “යෙනි'දං ථමිතං ඤාණං බුද්ධසෙවෙධා ව ථොමුතො,
තෙන විතතපසාදෙන දුග්ගතිං සො න ගච්ඡති.
1079. වතුදදසකඛනගුං සො දෙවරජං කර්ඤ්ඤති,
පථව්‍යා රජං⁶ අට්ඨසතං⁷ වසුධං ආවසිස්සති.

1. අභිවාදෙකාන, P T S. පෙ. 2. සමාහවා, PTS. 3. සුටකා, ම. තෙ.

4. බුද්ධමුද්ධ, පෙ. 5. සුභකෙන, PTS. සෙ. 6. පදෙසරජ්ජ, P T S. සෙ.

7. දමිසතා, පෙ

35. මොහරාජසථවිරාවදානිය.

1066. සියල්ල තෙමේ ම දැනගන්නා වූ අපරාජිත වූ (පස්මරුන් දින) අක්කදසසි නායාවකුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද්දහු විවිධ පිළිපත් සේක.

1067. මම ශිෂ්‍යයන් විසින් පිරිවරණ ලද්දෙහි ගෘහයෙන් තික්මුතෙමි. තික්ම එහි ලොකනායකයන් වහන්සේ දුටුවෙමි.

1068. සිරසෙහි ඇඳිලි බැඳ බුදුරජුන් වැඳ සිය සිත පහදවා ලොකනායකයන් වහන්සේ (හා) පිළිසඳර කථා කෙළෙමි.

1069. “යම් පමණ රුචාවචර බ්‍රහ්මලොක වාසි සත්ත්වයෝ වෙත් ද, එසේ ම අරුචාවචර බ්‍රහ්මලොකවාසි සත්ත්වයෝ වෙත් ද, අසංඥාලොකවාසි සත්ත්වයෝ වෙත් ද, ඒ සියල්ලෝ ඔබ වහන්සේගේ ඤාණයෙහි ඇතුළත් වෙත්. (ඔබ වහන්සේගේ නුවණට ඔහු පෙනෙත්.)

1070 යමෙක් කුඩා සිදුරු ඇති දූලක් දියෙහි බහන්නේ නම්, (එවිට) දියෙහි කිසියම් ප්‍රාණි කෙනෙක් වෙත් ද, ඔවුහු දූල තුළෙහි වෙත්.

1071. රුපිසත්ත්වයන් පිළිබඳ වූ හෝ අරුපිසත්ත්වයන් පිළිබඳ වූ යමෙකුගේ වෙනතාවක් ඇත් නම්, ඒ සියලු වෙනතාවෝ ඔබ වහන්සේගේ නුවණෙහි ඇතුළත් වෙත්.

1072. අපුරෝග්‍ය ගැටසි ගත් මේ ලොකයා (ඔබවහන්සේ) නගා සිටුවන සේක. ඔහු ඔබ වහන්සේගේ ධර්මය අසා සැකය නමැති සැබ්‍යතා තරණය කෙරෙත්.

1073. ලොකවාසි සත්ත්ව තෙමේ අවිද්‍යාව විසින් වසාගන්නා ලදී. (මොහ)අකුකාරය විසින් වෙළාගන්නා ලදී. ඔබ වහන්සේගේ නුවණ බබළන කල්හි (ලෝවැස්සෝ) නසන ලද මොහාකුකාර ඇත්තෝ වෙත්.

1074. ඔබ වහන්සේ සියලු දෙනාගේ මහා මොහාකුකාරය දුරුකරන්නා වූ ඇසක් වන සේක. බොහෝ ජන තෙමේ ඔබ වහන්සේගේ ධර්මය අසා (කෙළෙස් ගින්න) නිවාගනී.

1075. තිදෙස් වූ බුද්ධකම්ම (දඬුවෙල්බෑ මිටැණි) සැළියක් පුරවා දෙහොතින් ගෙණ ගොස් බුදුරජානන් වහන්සේට පිළිගැන්වීම.

1076. මහර්ෂි වූ මහාචාර්ය වූ (අක්කදසසි) බුදුරජානෙමේ මි අනුභව කොට අතසට නැංගේ ය.

1077. අහසෙහි සිටියා වූ නරඥෙකු වූ අක්කදසසි නායකා තෙමේ මාගේ සිත පහදවමින් මේ ම ගාථාවන් දෙසී ය.

1078. “මේ (බුද්ධ) ඥානය යමකු විසින් පසසන ලද ද, බුද්ධ ශ්‍රේෂ්ඨ තෙමේ ද (යමකු විසින්) තුනී කරණ ලද ද, හෙතෙමේ එ ම විභතප්‍රසාදය කරණ කොට ගෙණ දුගතියකට නො යයි.

1079. හෙතෙමේ තුදස් වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. අටසිය වරක් පෘථිවි රාජ්‍යය (කොට) පොළොවෙහි වාසය කරන්නේ ය.

1080. අථ පඤ්චසතකතනුං¹ චකකචනාති හවිස්සති,
පදෙසිරජ්ජමසඛෙය්‍යං මහිසා කාරසිස්සති.
1081. අජ්ඣායකො මනතධරො තිණ්ණං වෙදනපාරගු,
ගොතමස්ස භගවතො සාසනෙ පබ්බජිස්සති.
1082. ගමහිරං නිජුණං අත්ථං ඤාණෙන විචිතිස්සති,
මොඝරාජාති නාමෙන හෙස්සති සත්ථු සාවකො.
1083. තිහි විජ්ජාති සමපනතං කතතිච්චං අනාසවං²,
ගොතමෝ සත්ථවානගො ඵඤ්ඤො යපෙස්සති.”
1084. හිත්වා මානුසකං යොගං ජේතාන භවබ්බතං,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
1085. පටිසම්භිදා -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මොඝරාජා ථෙරො ඉමා ගථායො අනාසිත්ථාති.

මොඝරාජකේරසාපදානං පඤ්චමං.

36. අබ්මුතනකේරාපදානං.*

1086. නිබ්බුතො ලොකනාථමහි අත්ථදසානරුත්තමෙ,
උපට්ඨතිං³ භික්ඛුසංඝං විප්පසන්නෙන වෙතස්සා.
1087. නිමනෙතත්වා සසිරතනං උජ්ජුතං සමාහිතං,
උච්ඡුතා මණ්ඩපං කත්වා හොරෙසිං සංඝමුහුතමං.
1088. යං යං යො‘නුපපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,
සබ්බෙ සන්නෙ අභිභොමි පුඤ්ඤකම්මස්සි’දං ඵලං.
1089. අට්ඨාරසෙ කප්පසනෙ යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි උච්ඡුදනස්සි’දං ඵලං.
1090. පටිසම්භිදා -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අබ්මුතනො ථෙරො ඉමා ගථායො අනාසිත්ථාති.

අබ්මුතනකේරසාපදානං ඡට්ඨං.

37. ලසුණදායකකේරාපදානං.

1091. හිමවනනස්ස අවිදුරෙ නාපසා ආස’හං තදා,
ලසුණං උපජ්චාමි ලසුණං මය්හ හොජනං.
1092. බාරිසො පූරසිත්වාන සංඝාරාමමගච්ජ’හං,
ගට්ඨා ගට්ඨෙන විතෙතන සංඝස්ස ලසුණං අදං.

1. පඤ්චවෙ, ම. P T S 2. සම්පන්නා කතතිච්චො අනාසාවො, P T S. සෙ.

* පථනාථච්චිකාථායා දෙව පථරා ඉමිවා ආමේත දිස්සති. අයං පත ථෙරො සොලස- නිපාතෙ දසසිත්තො.

3 නිමනෙතත්වා, P T S

1080. ඉක්කිති පන්සියවරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය. පාවිටියෙහි අසිංහාරගණනක් ප්‍රදේශරාජ්‍යය කරවන්නේ ය.

1081. වෙද හදාරනානා වූ මන්ත්‍රධර වූ වෙදත්‍රයෙකු පරතොට ගියා වූ (හෙතෙමේ) ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි පැවිදි වන්නේ ය.

1082. ගැඹුරු වූ සියුම් වූ අභි නුවණින් දනගන්නේ ය. (හෙතෙමේ) නමින් මොහරාජ ය යි බුද්ධිශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

1083. (සසර කතරින් සවයන් එතෙර කරණ බැවින්) අග්‍ර සාභිවායකු වැනි වූ ගෞතම බුදුරජ තෙමේ ත්‍රිවිද්‍යාවන්ගෙන් යුක්ත වූ කොට නිමවූ කට යුතු ඇති ආශ්‍රව රකින වූ (ඔහු) එතදග්‍රසථානයෙහි නබන්නේ ය.''

1084. මිනිස්සෙදුනු තැර ගවබැදුම සිදු සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රකාණ පරිඥවශයෙන් දැන ආශ්‍රව රකින ව වෙසෙමි.

1085. ප්‍රතිසමන්දපෝ - පෙ - බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මොහරාජස්ථිරයන් වහන්සේ මෙ ම ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

මොහරාජස්ථිරාවදානය පස්වැනි යි.

36. අබිමුත්තස්ථිරාවදානය.

1086. මනුෂ්‍යානාම වූ අක්කදසි බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ කල්හි (මෙ) පැහැදි සිතින් යුතු ව හික්කු සෘෂයාට උපස්ථාන කෙළෙමි.

1087. සාප්‍ර ගුණ යුත් එකක සිත් ඇති සංඝරත්නය පමරා මඩුවක් කරවා උතුම් සම්භයාට උක් වැලඳවිමි.

1088. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් සාධාරණ උපදිමි නම්, සියලු සත්‍යයන් අභිගවනය කරමි. මේ (එ ම) පුණ්‍යකම්මයාගේ එලය යි.

1089. කල්‍යාණ එක්දහසඅවසියයකට පෙර වූ එකල්හි යම් දැනන් දිනිමි ද, (ඒ හේතුපෙන්) දුග්ගතියක් නො දනිමි. උක් දතෙහි මේ විපාකය යි.

1090. ප්‍රතිසමන්දපෝ - පෙ - බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අබිමුත්ත ස්ථිරයන් වහන්සේ මෙ ම ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

අබිමුත්තස්ථිරාවදානය සවැනි යි.

37. ලසුණදායකස්ථිරාවදානය.

1091. මම එකල්හි හිමවහට නුදුරු තන්හි තවුසෙක් වීමි. (රතු) ලුහුණු (ආහාර පොට ගෙණ) ජීවත් වෙමි. මාගේ පාමාණ්‍යය ලුහුණු ය.

1092. මම (ලුහුණු) කදක් පුරවාගෙණ සම්භාරාමයට ගියෙමි. සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතින් ම සම්භයාට ලුහුණු දුන්නෙමි.

1093. විසසසිසස නරගසස සාසනෙ තිරතසස'හං,
සංසසස ලසුණං දඬා කපං සගගමි මොද'නං.

1094. එකතවුතෙ ඉතො කපෙස ලසුණං යම'දං තදා,
දුගගතිං නාතිජානාමි ලසුණානං¹ ඉදං ඵලං.

1095. පටිසම්භිද්‍ය -පෙ- බුද්ධසස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසමා ලසුණදයසොනො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ලසුණදයසකසෙරසසාපද්‍යනං සතනමං.

38. ආයාගදයකසෙරාපද්‍යනං

1096. නිබ්බුතෙ ලොකනාථමි සිබ්බමි වදනං වරෙ,
හටෙයා හටෙයන විතෙනන අවඤ්ඤං පුපමුතනමං.

1097. වසුකිහි කපාපෙතො මුලං දකුන'හං තදා,
හටෙයා හටෙයන විතෙනන ආයාගං කාරපෙස'හං.

1098. අට්ඨ කපාති දෙවෙසු අබ්බොච්ඡන්තං වසිං අහං,
අවසෙසෙසු කපෙසසු වොකිණ්ණං සංසරිං අහං.

1099. කායෙ වසං න කමති සත්ථාති න ච හනති මෙ,
උදකෙ'හං න මිසාමි ආයාගසස ඉදං ඵලං.

1100. යදිච්ඡාමි අහං වසං මහාමෙසො පවසාති,
දෙවාපි මෙ වසං ඵනති පුඤ්ඤකම්මසසි'දං ඵලං.

1101. සතතරතනසම්පන්නො තිංසකකනතුං අහොස'හං,
න මං කෙව'වජානනාති පුඤ්ඤකම්මසසි'දං ඵලං.

1102. එකතිංසෙ ඉතො කපෙස ආයාගං යමකාරසිං,
දුගගතිං නාතිජානාමි ආයාගසස ඉදං ඵලං.

1103. පටිසම්භිද්‍ය -පෙ- බුද්ධසස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසමා ආයාගදයසොනො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති

ආයාගදයසකසෙරසසාපද්‍යනං අට්ඨමං.

39. ධම්මවකතිකසෙරාපද්‍යනං.

1104. සීද්ධසසස භගවතො සිභාසනසස සමමුඛා,
ධම්මවකකං මයා ථපිතං සුකතා විඤ්ඤවණ්ණිනං.

1093. මම විපස්සී තරශ්‍රෙණියන් (බුදුරජානන්) වහන්සේගේ සසු-
තෙහි තීරන වූ සමස්තයට ලුහුණ දී කල්‍යාණක් මුළුල්ලෙහි සංගීයෙහි
සතුටු වීම.

1094. මෙයින් එකානුවන කල්‍යාණෙහි වූ එකල්හි (මම) යම් ලුහුණු
දනක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ලසුණදානයාගේ
විපාකය යි.

1095. ප්‍රතිසම්පිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ
ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ලසුණදායක සම්පිරයන් වහන්සේ
මෙ ම ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

ලසුණදායකසම්පිරාවදානය සන්වැනි යි.

38. ආයාගදායකසම්පිරාවදානය.

1096. කථා කරන්නවුන් අතුරෙන් උතුම් වූ සිහි බුදුරජානන්
වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි මම සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතින් ශ්‍රෙණිය වෛතසය
වැන්දෙමි.

1097. මම එකල්හි වසුවන් සමග කථා කොට මුදල් දී සතුටු වූයෙමි
සතුටු සිතින් දිසී නොජනශාලාවක් කරවීම.

1098. (ඒ හෙතුවෙන්) මම අටකපන් නොකඩ කොට දෙව්ලොව
විසිමි. සෙසු කල්‍යාණන්හි (දිව්‍ය - මනුෂ්‍ය දෙගතියෙහි) මිශ්‍ර ලෙස සැරි සැරිමි.

1099. මාගේ කයෙහි විෂ ඇතුළු නොවේ. ශක්‍ය්‍යෝ (මා) නොතසත්.
දියෙහි මම නො මැරෙමි. ආයාග (දිසිශාලා) දානයාගේ මේ විපාකය යි.

1100. ඉදින් මම වැසස කැමැති වෙමි නම්, මහවැසි වසින්තේ ය.
දෙවියෝ ද මාගේ වසනයට පැමිණෙත්. (ආයාගදානමය) පුණ්‍යකම්මයාගේ
මේ විපාකය යි.

1101. මම නිස්වරක් සන්තරුවනින් යුක්ත වූ සත්වතිරජ වීම. මට
නිසිවෙක් නිකු නොකෙරෙත්. පුණ්‍යකම්මයාගේ මේ විපාකය යි.

1102. (මෙයින්) එක්තිසවන කල්‍යාණෙහි (මම) යම් දිසිශාලාවක්
කරවිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. දිසිශාලාදානයාගේ මේ
විපාකය යි.

1103. ප්‍රතිසම්පිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආයාගදායක සම්පිරයන් වහන්සේ මෙ ම
ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

ආයාගදායකසම්පිරාවදානය අවවැනි යි.

39. ධම්මවකනිකසම්පිරාවදානය.

1104. සිද්ධාසී භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ ධර්මසනය ඉදිරියෙහි මා
විසින් මැනවින් කරණලද පුටිණැත්තවුන් විසින් වර්තා කරණලද
ධම්මකුසක් තබන ලදී.

1105. වාරුවණේණව සොහොමි සයොග්ගවලවානතො,
පරිවාරෙන නිමිං අනුසුතනා බ්‍රහ්මතා.
1106. සරිසිකුරියසහසෙසෙති පරිවාරම'හං¹ සද,
පරිවාරෙන සොහොමි පුඤ්ඤකම්මසි'දං ඵලං.
1107. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං චක්කං ධම්මං අහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ධම්මචක්කසි'දං ඵලං.
1108. ඉතො ඵකාදසෙ කප්පෙ අරියා'සිංසු* ජනාතිපා,
සහසාරාජනාමෙන චක්කවතනි මහබ්බලා.
1109. පටිසම්භිද -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ධම්මචක්කකිංසො පථරො ඉමා ගාථායො අනාසිජාති.

ධම්මචක්කකිංසොසාරාද්‍යානං නිමමං.

40. කප්පරුක්ඛියචෝරාපද්‍යනං.

1110. සිද්ධකම්බස්ස ගගවතො ථුපසෙරියස්ස සම්මුඛා,
විවිතතදුස්සෙ ලග්ගෙතො² කප්පරුක්ඛිං ධම්මෙස'හං.
1111. යං යං යො'නුපපජ්ජාමි දෙවග්ගං අථ මානුසං,
සොතස්සෙතො මම දාරං කප්පරුක්ඛො'පනිධිති³.
1112. අහඤ්ච පරිසා වෙච සෙ කෙචි මම නිසිති,⁴
තමො දුස්සං ගගෙතො නිවාසෙම මයං සද.
1113. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං රුක්ඛං ධම්මං⁵ කද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කප්පරුක්ඛසි'දං ඵලං.
1114. ඉතො ච සත්තමෙ කප්පෙ සුචෙලො අරිය බන්ධියා,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවතනි මහබ්බලා.
1115. පටිසම්භිද -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කප්පරුක්ඛියො පථරො ඉමා ගාථායො අනාසිජාති.

කප්පරුක්ඛියචෝරාපද්‍යනං දසමං.

උද්දානං:

කුණ්ඩ - සාගත - කච්චානා උද්දානි මොහරාජකො,
අබ්බුතො ලසුණෙදො ආයාති⁶ ධම්මචක්කකිංසො,
කප්පරුක්ඛි ච දසමො ගාථායො ද්වාදස සතනති.

කුණ්ඩලානවග්ගො චතුසො.

1 පරිවාරෙන, PTS. සෙ 2 ලසුණො, සෙ PTS 3 පභිද්ධෙ, ම
4 වාසිකා, සෙ විසිතිනා 5. 5. පටිස, සෙ 6 ආසන, ට
දාසි ආසන?

1105. මනොඥ වූ (සවණී) වණී වූයෙම ම (සවර්ණසිවිකාදි) යාන ද (සෙනාපති මහාමාත්‍යාදි) සෙවාහටයන් ද (හසනි අභිරුචි සංඛ්‍යාන) වාහන ද ඇත්තෙම බලෙමි. මා අනු ව පවතින්නා වූ බොහෝ දෙන නිරතුරු ව ම මා පිරිවරන්.

1106. මම හැමකල්හි සැටදහසක් කුසරියන්ගෙන් පරිවරණය කරමි. පිරිවර කරණ කොට ගෙන බලෙමි. පුණ්‍යකමියාගේ මේ ඵලය යි.

1107. මෙයින් සිවුඅනුවන කල්පයෙහි මම යම් (බමී)වක්‍රයක් තැබුයෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බමීවක්‍රදානයාගේ මේ විපාකය යි.

1108. මෙයින් එකොළොස්වන කල්පයෙහි නමින් සහසාරාජ නම් වූ ජනාධිපති වූ මහත් බල ඇති සක්විතීරජවරු අටදෙනෙක් (අවටරකට) වූවාහු ය.

1109. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බමමවකකිහ ස්වරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

බමමවකකිහස්වරාවදානය නවවැනි යි.

40. කප්පරුකතියස්වරාවදානය

1110. මම සිද්ධාසී බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශ්‍රෙෂ්ඨ සතුපය ඉදිරියෙහි විසිතුරු දුහල් ඵල්වා කප්පරුකක් තැබිමි.

1111. දිව්‍ය වූ හෝ චත්‍රාස වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද, (ඒ හැම අත්බැවිහි දී ම) මාගේ දෙරටුව හොබවමින් කප්පරුකක් පිහිටයි.

1112. මම ද මා ඇසුරු කළ යම් කිසි පිරිසක් වේ නම්, ඔහු ද යන අපි හැමකල්හි ඒ කප්පරුකින් දුහල් ගෙන හදිමු.

1113. මෙයින් සිවු අනුවන කල්පෙහි වූ එකල්හි යම් කප්පරුකක් තැබිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. කල්පවාක්‍ෂදානයාගේ මේ විපාකය යි.

1114. මෙයින් සත්වැනි කල්පයෙහි සත්වැනින් යුත් මහත්බල ඇති සුමෙල නම් වූ සක්විතීරජවරු අටදෙනෙක් වූහ.

1115. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කප්පරුකතිය ස්වරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

කප්පරුකතියස්වරාවදානය දසවැනි යි.

උද්‍යානය:

කුංඛ සාගත කසයින් - උදයී මෝහරාජ ද,
අදිමුත්ත ලසුන ආයාහී - දම්සක් කප්පරුක් ද දයි.
තෙරසිරිත් දසයකි - එක්සිය දෙළොස් ගසකින්.

කුණ්ඩානවතීය සිවුවැනි යි.

41. භාගිනෙය්‍යඋපාලිතේරාපද්‍යනං

1116. බිණ්ණසවසහස්සෙහි පරිවුතො ලොකනායකො,
විවෙකමනුසුතො සො ගච්ඡතෙ පටිසලලිතුං.
1117. අජ්ඣෙන නිවතේථා¹ නිදණ්ඨපරිධාරකො¹,
භික්ඛුසංඝපරිබ්බලහං අදදසං ලොකනායකං.
1118. එකංසං අජ්ඣං කන්ධා සිරෙ කන්ධාන අඤ්ඤාලිං,
සලලුඬං අභිවාදෙත්වා සන්ථිං ලොකනායකං.
1119. “සථාණ්ඩරා ව සංසෙදා ඔපපාති ජලාබුජා,
කාකාදිපක්ඛිනො සබ්බෙ අනානලික්ඛවරා සද්ද².
1120. යෙ කෙවි පාණ්ණතභි සඤ්ඤාදිනො වා අසඤ්ඤාදිනො,
සබ්බෙ තෙ තව ඤ්ඤාමහි අනොතො හොනති සමොගධා.
1121. ගන්ධා ව පබ්බතෙය්‍යා යෙ හිමවනනාගුහනමෙ,
සබ්බෙ තෙ තව සීලමහි කලාය³පි න සුජ්ජරෙ.
1122. මොහනිකාරපක්ඛිනො අයං ලොකො සදෙවකො,
තව ඤ්ඤාමහි ජොතනො අකිකාරා විධංඝිතා.
1123. සථා අත්ථඛනෙ සුරියෙ හොනති සත්තා නමොගතා,
එවං බුද්ධො අනුප්පනො හොති ලොකො තමොගතො.⁴
1124. යථොදයනො ආදිවෙවා විනොදෙති තමං සදා,
තථෙව තං බුද්ධසෙට්ඨ විද්ධංසෙසි තමං සදා.
1125. පධානපතිතතො‘සි බුද්ධො ලොකෙ සදෙවකො,
තව කම්මාභිරද්ධොන තොසෙසි ජනනං බහුං.”
1126. තං සබ්බං අනුමොදිත්වා පදුමුත්තරො මහාමුනි,
තභං අබ්භුග්ගමී ධීරො හංසරාජා‘ව අමබ්බරෙ.
1127. අබ්භුග්ගනත්වාන සලබුද්ධා මහෙසී පදුමුත්තරො,
අනානලික්ඛෙ ධිතො සත්ථා ඉමා ගථා අහාසථා:
1128. “යෙනි‘දං එවිතං ඤ්ඤාණං ඔපමෙමහි සමායුතං,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුණංථ මම භාසතො.
1129. අට්ඨාරසක්කනතුං සො දෙවරාජා භවිස්සති,
පථව්‍යා රජ්ජං තිස්සනං වසුධං ආවසිස්සති.
1130. පඤ්චවිසතිකතානුඤ්ච වක්ඛවතානි භවිස්සති,
පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණ්ණාතො අසංඛිටං.
1131. කප්පසතසහස්සමහි ඔක්කාකකුලසමනවො,
ගොතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.

1. ධාරණො, සෙ. පරිවාරණො, PTS.

2. අනානලික්ඛං පදෙසගා, PTS. 3. කලායො, සෙ PTS.

4. හොනති ලොකා තමොගතා, සෙ.

41. භාගිනෙය්‍ය උපාලිසංවිරාවදානය

1116. දහසක් රහතුන් විසින් පිරිවරණ ලද ඒ ලොකනායක වූ බුදුරජානන් වහන්සේ විවේකයෙහි යෙදුනුසේක් එකලාව වසන්නට යන සේක.

1117. (එකල්හි) ත්‍රිදණ්ඩය දරන්නා වූ අඳන්දිවිසම් හැන්ද වූ මේ ලොකනායකයන් (=භාවාගනයන්) වහන්සේ දිවිමි.

1118. අඳන්දිවිසම් එකස් කොට හිසෙහි ඇඳිලි බැඳ බුදුරජානන් වහන්සේ වැද ලොකනායකයන් වහන්සේට සතුහි කෙළෙමි:

1119, 1120. “යම් බඳු අක්කිජ වූ සංසෙදජ වූ, ඔපපාතික වූ, ජලාබුජ වූ සහකයෝ ද, හැමකල්හි අහසෙහි හැසිරෙන සියලු කාකාදිපක්ෂිහු ද යන සංඝී වූ හෝ අසංඝී වූ යම් කිසි ප්‍රාණතුනකෙනෙක් වෙත් නම්, ඒ සියල්ලෝ ඔබ වහන්සේගේ නුවණෙහි ඇතුළත් වෙත්.

1121. උතුම් වූ හිමවත්පව්වෙහි පමනයන්හි හටගන්නා (මෙයජ) සඳුන් (ආදි) යම් ගකයෝ වෙත් නම්, ඒ සියලු සුගකයෝ ඔබ වහන්සේගේ සිල(සුගකි)යෙහි කලාවකට ද නො යෙදෙත්. (=සම් නො වෙත්).

1122. මේ දෙවියන් සහිත ලොකයා මොහඳුරට වැදුනේ වෙයි. ඔබ වහන්සේගේ ඤාණය බබලන කල්හි (ඔහු) වනසන ලද (මොහ) අඳුර ඇත්තෝ වෙත්:

1123. යම් සේ සුය්‍යියා අසනගත වූ කල්හි සහකයෝ අඳුරට ගියාහු වෙත් ද, එසේ ම බුදුරජානන් වහන්සේ නුපන් කල්හි ලොකයා අඳුරට ගියේ වේ.

1124. යම් සේ උද වන්නා වූ සුය්‍යියා හැම කල්හි අඳුරු දුරු කෙරේ ද, එසේ ම බුද්ධිශ්‍රවණයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ හැම කල්හි අඳුර නසනසේක.

1125. දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි සමීඤ වූ ඔබ වහන්සේ වීර්‍යයෙහි මෙහෙයු සිත් ඇති සේක. (එසේ ම) ඔබ වහන්සේ ප්‍රීතිජනක වූ කම්මයෙන් මොහෝ ජනසමූහයා සතුටු කරණසේක” (කියායි).

1126. මහාමුනි වූ පදුමිකර් බුදුරජානන් වහන්සේ ඒ සියල්ල අනුමෙව (=සියල්ලට සතුටු ව) අහසෙහි (යන) භංසරාජයකු මෙන් ආකාශයට පැනනැගුනු සේක.

1127. අහසට පැනනැගී ශාසනා වූ මහර්මි වූ පදුමිකර් බුදුරජ තෙමේ අහසෙහි සිටියේ මේ ගාථාවන් වදාළේය:

1128. “යමකු පිසින් උපමාවන්ගෙන් යුක්ත සේ මාගේ මේ නුවණ පසසන ලද ද, මම ඔහු (කවරෙක් දැ යි) කියන්නෙමි. (එසේ) කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

1129. කෙතෙමේ අවලෝච්චරක් ශක්‍රදිව්‍යරාජයා වන්නේ ය. තුන්සිය වරක් පෘථිවි රාජ්‍යය කරමින් පොළොවෙහි වාසය කරන්නේ ය.

1130. පස්විසිවරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිය නො හැකි ය.

1131. මෙයින් කල්පලක්ෂයකින් මතුයෙහි ඔක්කානකුලයෙහි උපදින්නා වූ ගොත්‍රනාමයෙන් ගෞතමී නම් වූ ශාසනා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

1132. නුහිතා හි වචිනාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
හිනො'ව ජාතියා සන්තො උපාලි නාම හෙසාති.
 1133. සො ව පච්ඡා පබ්බජිතා විරාජෙනාන පාපකං,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිසානනාසවො.
 1134. නුට්ඨා ව ගොනිමො බුද්ධො සකාපුතො මහායසො,
විනසාධිගතං තං ස එතදග්ගෙ ධිපෙසාති.'
 1135. සද්ධායාහං පබ්බජිතො කතකිවෙවා අනාසවො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
 1136. හගවා වානුකමපි මං විනයෙ'හං විසාරදො,
සකකම්මාතිරද්ධො ව විහාරාමි අනාසවො.
 1137. සංවුතො පානිමොකකමිති ඉජ්ජියෙසු ව පඤ්චසු,
ධාරෙමි විනයං සබ්බං කෙවලං රතනාකරං.
 1138. මමඤ්ච ගුණමඤ්ඤාය සන්ථා ලොකෙ අනුභවරො,
හිකමුසංසෙ නිසිදිතා එතදග්ගෙ ධිපෙසි මං.
 1239. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධාසා සාසනං.
- ඉක්ඛං සුදං ආයසමා උපාලිජෙත්තො ඉමා ගාථසො අභාසිත්ථාති.

භාගිනෙය්‍යඋපාලිජෙත්තො¹ අපද්‍යන පඨමං.

42. සොණකොට්ඨකණ්ණ²ජෙත්තපද්‍යනං

1140. * අනොමදස්සිමුනිතො ලොකජෙට්ඨස්ස නාදිතො,
සුඛාය ලෙපනං කතා චිඛිකමං කාරසිං අහං.
1141. නානාවණ්ණෙහි පුපෙථගි චඛිකමං සන්ථරිං අහං,
ආකාසෙ විතානං කතා භොජසිං බුද්ධමුත්තමං.

1 භාගිනෙය්‍යඋපාලිජෙත්තො, අට්ඨකථා; සීගලකාරවුද්දග පොත්තෙක "භාගිනෙය්‍ය" ඉති න දිස්සතෙ.

2. "කුට්ඨකණ්ණ" ඉතිපි පාඨො.

* ඉතො පට්ඨායෙ දිස්සමානං අපද්‍යනං සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං සීගලකාරවුද්දග අපද්‍යනපාලියා ව සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං මරමමකාරවුද්දගාපද්‍යනපාලියා ව ආගච්ඡති. පෙරගාට්ඨකථායමිති ඉමා ගාථා කොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං නිවෙසිතා. අපද්‍යනට්ඨකථාවරියො පන අපද්‍යනදිං සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං ව සො පෙරො කොට්ඨකථාවරියො ජාතො හි ව දස්සෙයි. සො පට්ඨායං පෙරො සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං වා සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං අහං අමානං හගවතො සාසනෙ එතදග්ගට්ඨකථා ලගි'ති අපද්‍යනපාලියා එව විඤ්ඤායතෙ. ආරද්ධවිට්ඨකථා අග්ගතං ගතො සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං චිඛිකමං පෙරො පොත්තො'ති ව සීගලකාරවුද්දගාපද්‍යනපාලියා කුට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං අග්ගතං ගතො සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං චිඛිකමං පෙරො පොත්තො'ති ව මහාවග්ගපාලි මනොරථසුරණිආදීනි පාමාණිකෙහි ගන්තං සුචිසදං පාකම් ගවහි. අපද්‍යනපාලියා එකතං චිඛිකමං වග්ගෙ දිස්සමානං සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං අපද්‍යනං පන මනොරථසුරණියා දස්සිතො ආරද්ධවිට්ඨකථා අග්ගතං ගතො සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං චරිතො සද්ධා සමෙහි. තස්මා ඉදං (42) අපද්‍යනං අපද්‍යනට්ඨකථායං දිස්සමානං සොණකොට්ඨකණ්ණජෙත්තපද්‍යනං'ති අවගතානි.

1132. (එකල) කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ කුමිනදිව්‍යලොක-
යෙන් වුත ව ජාතියෙන් ගිත වූයේ උපාලි නම් වන්නේ ය.

1133. තෙනමේ පසු ව පැවිදි ව පවි දුරු කර සියලු ආසුචයන්
ප්‍රභාණපරිඤ්චනයෙන් දැන (දුරු කොට) ආසුච රහිත වූයේ පිරිනිවන්
පාන්නේ ය.

1134. මහායශ්ඤ්ඤා ඇති ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ඒ ගෞතමබුදුරජ තෙමේ සතුටු
වූයේ විනයපිටකය අවබෝධ කළ ඔහු එතදග්‍රස්ථානයෙහි තබන්නේ ය.”

1135. මම ශ්‍රද්ධාවෙන් පැවිදි වූයෙමි කොට නිමවන ලද කටයුතු
ඇත්තෙමි ආසුච රහිත වූයෙමි සියලු ආසුචයන් ප්‍රභාණපරිඤ්චනයෙන් දැන
(දුරු කොට) ආසුච රහිත ව වෙසෙමි.

1136. නාග්‍යවත් තෙමේ මට අනුකම්පා කෙළේ ය. මම විනයයෙහි
විශාරද වෙමි. සාධකය කුශලකම්යෙන් පිණි ගියෙමි ආසුච රහිත ව වෙසෙමි.

1137. ප්‍රාතිමොක්‍ෂ(ශිල)යෙහි ද පසිදුරන් විෂයෙහි ද මැනවින්
සංවාත වූයෙමි හුදු මැණික් ආකාරයක් වැනි සියලු විනය (ධම්ම) දරමි.

1138. ලොකයෙහි නිරුභතර වූ ශක්‍යා තෙමේ මාගේ ගුණ දැන
නික්කුසලස්‍ය මැද හිද මා (විනයප්‍රශ්නයන්හි නියුණු නුවණ ඇත්තවුන්
අතුරෙහි*) එතදග්‍රස්ථානයෙහි තැබී ය.

1139. ප්‍රතිසමනිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන
කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමන් (හානිනෙය්‍ය) උපාලි සම්මරයන් වහන්සේ
මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

හානිනෙය්‍ය උපාලිසම්මරාවද්‍යනය පළමුවැනි සි.

42. සොණකොට්ඨකණ්ණසම්මරාවද්‍යනය

1140. * මම තාදිගුණ ඇති ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ අනොමදසසි බුදු-
රජානන් වහන්සේට සුණින් ආලෙප කොට සක්මනක් කරවිමි.

1141. මම නානාවණ්ණ ප්‍රභවයන්ගෙන් සක්මන අතුරා වැසිමි. අහසෙහි
වියනක් ද කොට (බදවා) උතුම් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ වැලඳවිමි.

* අලිකථා.

* මෙතැන් පටන් පැණෙන අපද්‍යනය සොණකොට්ඨකණ්ණසම්මරාවද්‍යන තෙරුන්ගේ ස සි
සිංහලාකාරබුද්ධිඅපද්‍යනයෙහි ද සොණකොට්ඨකණ්ණසම්මරාවද්‍යන තෙරුන්ගේ ස සි බුරුම අකුරින් බුද්ධි
අපද්‍යනපාලියෙහි ද සදහන් වෙයි. පෙරගාථාවකිකථාවෙහි ද මේ ගාථාවෝ සොණකොට්ඨකණ්ණ
වර්තයෙහි ඇතුළත් කරණ ලදහ. අපද්‍යනවකිකථාවාර්ත් වහන්සේ මේ අපද්‍යනය
සොණකොට්ඨකණ්ණ තෙරුන්ගේ ස සි ද ඒ පතරහු සොලියරාජවංශයෙහි උපන්හ සි ද
දැක්වූහ. ඒ මේ තෙරුන්වහන්සේ සොණකොට්ඨකණ්ණ හෝ සොණකුට්ඨකණ්ණ හෝ
පෙත්වා. මුත්වහන්සේ අප බුද්ධ ශාසනයෙහි එතදග්‍රස්ථානයක් ලැබූ බව අපද්‍යනපාලියෙන් ම
හැඟේ. ආරම්භවිසිද්දී ඇතිවූත් අතුරෙන් අසු වූ සොණකොට්ඨකණ්ණ තෙරුන්වහන්සේ වම්පා
නුවර වෛශ්‍යකුලයෙහි උපන්හ සි ද කලහණුවන ඇත්තවුන් අතුරෙන් අසු වූ
කොට්ඨකණ්ණතෙරුන් වහන්සේ අවනතිජනපදයෙහි කාලී නම් සිවුබිරියගේ කුසෙහි
උපන්හ සි ද මහාවංශපාලිමහාරාජපුරාණී ආදී ප්‍රාමාණිකග්‍රන්ථයන්ගෙන් සුප්‍රකට වෙයි.
අපද්‍යනපාලියෙහි එකුත්සාලිස්වන වගෙහි පෙණෙන, සොණකොට්ඨකණ්ණ තෙරුන්ගේ
අපද්‍යනය මහාරාජපුරාණියෙහි දැක්වූ ආරම්භවිසිද්දීග්‍රන්ථය ලැබූ සොණකොට්ඨකණ්ණ-
තෙරුන්ගේ චරිතය හා සම වෙයි. එබැවින් මේ (42) අපද්‍යනය අපද්‍යනවකිකථාවෙහි
දැක්වෙන සොණකොට්ඨකණ්ණ තෙරුන්ගේ ම ස සි දහසුහු.

1142. අක්ඛ්‍යාලිමපග්ගහෙතොන අභිවාදෙචාන සුබ්බතං,
දීඝසාලං භගවතො නිය්‍යාදෙසිමහං තදා.
1143. මම සබ්බපපමඤ්ඤාය සත්ථා ලොකෙ අනුතතරො,
පටිග්ගහෙසි භගවා අනුකම්පාය වකුමා.
1144. පටිග්ගහෙතො සමුද්ධො දකඛිණේයො සදෙවකෙ,
භික්ඛුසංසෙ නිසීදිතො ඉමා ගාථා අභාසථ:
1145. “යො සො භවෙය්න විතෙනන දීඝසාලං අකාසි¹ මෙ,
තමහං කිත්තසිසාංගි සුණාථ මම භාසතො.
1146. ඉමස්ස මච්චුකාලමහි පුඤ්ඤකම්මසම්මතො,
සහස්සසුත්තංසාරථො උපට්ඨස්සති තාවදෙ.
1147. තෙන යානෙන’යං පොසො දෙවලොකං ගමිස්සති,
අනුමොදිස්සරෙ දෙවා සම්පතෙන කුසලෙ භවෙ.
1148. මහාරහං ව්‍යමනසෙට්ඨං රත්තමිත්තිකලෙපනං²,
කූටානාරවරුපෙනං ව්‍යමනං අජ්ඣාචසිස්සති.
1149. තිංස කප්පසහස්සාති දෙවලොකෙ රමිස්සති,
පඤ්චවිසති කප්පාති දෙවරජා භවිස්සති.
1150. සත්තසත්තතිකබ්බතුඤ්ඤා වකඤ්චනාති භවිස්සති,
සසොඛර සත්ථාමා³ තෙ සබ්බෙපි එකතාමකා.
1151. දො සම්පතති අනුභොතො විනිතො⁴ පුඤ්ඤසඤ්චයං,
අට්ඨවිසතිකප්පමහි වකඤ්චනාති භවිස්සති.
1152. තත්ථාපි ව්‍යමනං පවරං විස්සකමෙවන මාපිතං,
දසසද්දවිත්තං තං පුරමජ්ඣාචසිස්සති.
1153. අපරිමෙය්‍යෙ ඉතො කප්පෙ භූමිපාලො මහිද්ධිකො,
ඛකකාතො නාම නාමෙන රාජා රට්ඨෙ භවිස්සති.
1154. සොලුසිත්ථසහස්සානං සබ්බාසං පවරා ව සා⁵,
අභිජානා බත්ඨියාති නව පුතෙන ජනෙස්සති.
1155. නව පුතෙන ජනෙතොන බත්ඨියාති මරිස්සති,
තරුණී ව පියා⁶ අඤ්ඤා* මහෙසිත්තං කරිස්සති.
1156. ඛකකාකං තොසසිතොන වරං කඤ්ඤා⁷ ලභිස්සති,
වරං ලද්ධාන⁸ සා කඤ්ඤා පුතෙන පබ්බාජසිස්සති.
1157. පබ්බාජනා ව තෙ සබ්බෙ ගමිස්සන්ති තගුත්තමං,
ජාතිහෙදහයා සබ්බෙ භග්නිති සංවසිස්සරෙ⁹.
1158. එකා ව කඤ්ඤා ව්‍යාධිති භවිස්සති පරිකබ්බා¹⁰,
‘මා තො ජාති පභිජ්ජ’ ති තිබ්බිස්සන්ති බත්ඨියා.
1159. බත්ඨියො නිහරිතොන තාය සද්ධිං වසිස්සති,
භවිස්සති තදා තෙදෙ ඛකකාකකුලසමනවො.

1. අද්ධි, පෙ. සෙ. මජ්ඣං. 2. රත්තසිත්තිසමුජ්ජලං, පෙ. 3. සමානා, සි. මු.
4. වචෙය්චා, සි. මු. 5. යා, පෙ. ස්‍යා. 6. සා පියා, පෙ. * කඤ්ඤා, මජ්ඣං.
7. කඤ්ඤා, පෙ. 8. වරලද්ධා, පෙ. 9. වසිස්සරෙ, මජ්ඣං. PTS.
10. පුරකබ්බා, PTS. සෙ. ස්‍යා.

1142. මනා වුත ඇති බුදුරජානන් ඇදිලි බැඳ වැඳ මම එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දිසිශාලාව පිළිගාත්මි.

1143. ලොකයෙහි අනුතතර වූ භාග්‍යවත් වූ පසැස් ඇත්තා වූ ශාක්‍යා තෙමේ මාගේ අදහස දැන අනුභව්‍යාවෙන් (එය) පිළිගත්තේ ය.

1144. දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි දක්‍ෂිණෙය වූ සඵලයන් වහන්සේ (එය) පිළිගෙන භික්‍ෂුසම්ඝයා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාලසේක:

1145. “ඒ යමෙක් සතුටු සිතින් මට දිසිශාලාවක් කරවී ද, මම ඔහු කවරෙක් දැ යි ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. (එය) ප්‍රකාශ කරන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

1146. පුණ්‍යකම්පයන්ගෙන් යුක්ත වූ මොහුට මැරෙණ අවස්ථාවෙහි දහසක් අසුන් යෙදූ අඛරථයක් එකෙණෙහි එළඹෙන්නේ ය.

1147. මේ පුරුෂ තෙමේ ඒ යානයෙන් දෙව්ලොවට යන්නේ ය. කුශලවිපාකය එළඹී සිටි කල්හි දෙවියෝ සතුටු වෙත්.

1148. රත්සුණුඅලෙවි දුන් උතුම් කුළුගෙවලින් යුක්ත වූ මාතෘගි වූ ශ්‍රේෂ්ඨ සඳලු සහිත විමනක වසන්නේ ය.

1149. කලා නිස්දහසක් දිව්‍යලොකයෙහි සිත් අලවා වසන්නේ ය. පස්විසිකපක් ශක්‍රදෙවෙන්ද්‍රයා වන්නේ ය.

1150. සන්සැත්තැවරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය. ඒ සියල්ලෝ යසෝබර යන සමාන නාම ඇත්තාහු එක ම නම ඇත්තෝ වෙත්.

1151. (දිව්‍ය - මුහුණ යන) ද්විවිසමපත් අනුභව කොට පින් ද රැස් කොට අට්ඨසිටන කපෙහි සක්විතිරජ වන්නේ ය.

1152. එහි විභවකම්පා විසින් මවන ලද උතුම් විමනකි. දශවිධ ශබ්දයන්ගෙන් වෙන් නො වූ ඒ පුරයෙහි අසිප්ති ව වසන්නේ ය.

1153. මෙයින් අපරිමෙයකලායෙහි පාවිච්ඡ පාලනය කරන්නා වූ මහරජ ඇති නමින් බ්‍යාකාන නම් වූ රජෙක් රටෙහි වන්නේ ය.

1154. සියලු සොළොස්දහසක් සත්‍රින්ට උතුම් වූ විශිෂ්ට ජන්ම ඇති ඒ (=ප්‍රසිද්ධ වූ) කැන්දූ තොමෝ පුතුන් (4, දුන් 5) නව දෙනෙකුන් වදන්නී ය.

1155. කැන්දූ තොමෝ පුතුන් නව දෙනෙකුන් වදා මැරෙන්නී ය. (ඉක්බිති) අත්‍ය වූ ප්‍රියාවක් තොමෝ මෙහෙසිබව කරන්නී ය.

1156. ඒ කන්‍යා තොමෝ බ්‍යාකානරජ සතුටු කොට වරයක් ලබන්නී ය. වරය ලැබූ ඒ කන්‍යාතොමෝ පුතුන් රවින් පිටුවහල් කරවන්නී ය.

1157. පිටුවහල් වූ ඒ සියල්ලෝ උතුම් පමිතයට (=නිමවතට) යන්නාහු ය. සියල්ලෝ ජාතිහෙදය වන බියෙන් සොහොයුරියන් සමග සංවාසය කරන්නාහු ය.

1158. (එයින්) එක් (පියා නම්) කන්‍යාවක් තොමෝ ව්‍යාධිය (කුෂ්ටරෝගය)කින් වැළඳගන්නා ලද්දී වන්නී ය. ඝෂ්ත්‍රිය කුමාරවරු ‘ජාති-සමෘද්ධය නො කරුවා’යි ඇය වළක දමා (උභිත්) වසත්.

1159. (ගුම නම්) රජෙක් තෙම (ඇය ඒ වලින්) ගොඩට ගෙන ඇය සමග (අඹු සැමියන් ලෙස) වසන්නේ ය. එකල්හි බ්‍යාකාන කුලයෙහි වූ ජාතිසමෘද්ධය වන්නේ ය.

1160. තෙසං පජා හවිසානති කොලියා නාම ජාතියා,
තත්ථ මානුසකං භොගං අනුභොගානන්තපාකං.
1161. තමා කායා වවිතාන දෙවලොකං ගමිසාති,
තත්‍රාපි පවරං වෘත්තං විඤ්ඤාති¹ මනොරමං.
1162. දෙවලොකා වවිතාන සුක්කමුලෙන වොදිනො,
ආගන්තාන මනුසානං සොණො නාම හවිසාති.
1163. ආරභවිරියො පභිතනෙනා පදහං සඤ්ඤා සාසනෙ,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිසානනාසවො.
1164. අනන්තදස්සි² හගවා ගොතමො සක්කපුබ්බවො,
විසෙසඤ්ඤා මහාචාරො අග්ගට්ඨානෙ ධූපෙසාති.”

* ———

1165. උත්තමෙ දමපෙ³ දනො චිත්තං මෙ සුපපණ්ණිතිතං,
භාරො මෙ ඔතිනො සබ්බො නිබ්බුතො⁴ මහි අනාසවො.
1166. අංගිරසො මහානාගො අභිජාතොව කෙසරි,
භික්ඛුසංසෙ නිසීදිතො එතදග්ගෙ ධූපෙසි මං.
1167. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා සොණො කොට්ඨකණ්ණො පෙරො ඉමා
ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සොණකොට්ඨකණ්ණානෙරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

43. කාලිගොධාසුත්තපද්දියතේරාපද්‍යනං⁴

1168. පදුමුත්තරසමුද්ධං මෙත්තවිත්තං මහාමුනිං,
උපෙති ජනනා සබ්බා සබ්බලොකග්ගනායකං.
1169. වත්ථං සෙනාසනං වෙව්⁵ ආමිසං පානභොජනං,
දදන්ති සඤ්ඤා සබ්බෙ පුඤ්ඤකෙතනෙන අනුත්තරෙ.
1170. අහමි දනං දස්සාමි දෙවදෙවස්ස තාදිනො,
බුද්ධසෙට්ඨං නිමනෙනතා සංසමි ව අනුත්තරං.
1171. උයොසාජිතා මයා වෙතෙ නිමනෙනසුං තථාගතං,
කෙවලං භික්ඛුසබ්බඤ්ඤා පුඤ්ඤකෙතනං අනුත්තරං.

1. ලහිසාති, පෙ. සෙ. මජ්ඣං.

2. අත්ථදස්සි, සෙ. පථ.

* “වුද්ධමහි දෙවෙ වතුරඔතුලමහි - නිණ අභිලෙරිත අභිගණමහි,
ධමාන සොගස්ස පසුත්තතාදිනො - තනොත්තරො පාරගතා න චුජ්ඣති”
දිස්සතෙ වායං ගාථා මරමම ජට්ඨසබ්බාති පොත්ථෙසෙ.

පෙරගාථට්ඨකථායං පත -

“වට්ඨමහි දෙවෙ වතුරඔතුල පතිනෙ අභිලෙරිතාපාදපසමපසුට්ඨං,
කානෙ රතස්සපපසුස්සන තාදිනො තනො රභී පරමත්තරා න චුජ්ඣති”ති
ගාථා ආගතා. තථාපිස්සා එත්ථ උචිතතා නාත්ති.

3. උත්තමෙන දමපෙන, පෙ.

4. හදදියතේරාපද්‍යනං, සි. මු.

5. සත්තුකඤ්ඤා ඛද්ධකඤ්ඤා, මජ්ඣං. PTS. පදකා, සෙ. සත්තුකඤ්ඤා පවාකඤ්ඤා, සකා.

1160. ඔවුන්ගේ ප්‍රජා තොමෝ (දරුමුහුබුරුපරපුර) ජාතිවශයෙන් කොළිය නම් වන්නී ය. එහි (ඔහු) මිනිසුන් සතු අනලප වූ භොග සමපත් අනුභව කරන්නාහු ය.

1161. එ ම කසින් ව්‍යුහ ව දෙව්ලොවට (උත්තරී වශයෙන්) යන්නේ ය. එහි ද මනහර වූ උතුම් විමානසෙක්කි (සැප) විඳින්නේ ය.

1162. කුහලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ දෙව්ලොවින් ව්‍යුහ ව මිනිසුන් වෙතට පැමිණ සොණ නම් වන්නේ ය.

1163. බුදුසසුනෙහි පටන් ගන්නාලද මිසි ඇත්තේ, නිවණ කෙරෙහි මෙහෙයන ලද සිත් ඇත්තේ මිසිසය කරමින් සියලු ආයුධයන් ප්‍රයාණපරිඥාවශයෙන් දැන (දුරු කොට) ආයුධ රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය.

1164. අනන්ත (දෑය) දන්නාසුලු වූ ශාක්‍යකුලපෝෂ්ඨ වූ (දහ සුභු සියල්ල) විශෙෂයෙන් දත්තා වූ ගෞතම බුදුරජ තෙමේ (මොහු) අග්‍රසූතයෙහි තබන්නේ ය” (කියාසි).

1165. උතුම් දමනයෙහි දූමුනෙම. මා විසින් සිත මැනවින් පිහිටුවා ගන්නාලදී. (එසේ ම) මා විසින් සියලු බර වාතා තබනලදී. ආයුධ රහිත ව (කෙලෙස පරිනිමාණයෙන්) පිරිනිවුනෙමි වෙමි.

1166. (සිරුරෙන් රූප විහිදෙන බැවින් හෝ අඛණ්ඩ නම් රුසිහුගේ පරපුරෙහි වූ බැවින්) අංගිරස නම් වූ (සතර අගනියට හෝ සතර අපායට තො යන බැවින්) මහානාග වූ ශ්‍රෙෂ්ඨ ජන්ම ඇත්තා වූ කෙශරසිංහයකු වැනි වූ (සම්ඥ තෙමේ) හික්කුසංඝයා මැද හිඳ මා එතදග්‍රසූතයෙහි තබන්නේ ය.

1167. ප්‍රතිසම්භිදාවෝ - පෙ - බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී. මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කොටිකාණණ සංවරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සොණකොටිකාණණසංවරාවදානය දෙවැනි සි.

43. කාලිගොධාපුත්‍රහද්දියසංවරාවදානය

1168. සියලු ලෝකයෙහි අසහාය නායක වූ මෙන් සිත් ඇති මහා මුනි වූ පළමුතර බුදුරදුන් වෙත සියලු ජනසමූහයා එළඹෙයි.

1169. සියල්ලෝ නිරුතර වූ පුණ්‍යකෛත්‍රයෙහි (හික්කුසංඝයාට ද ශාක්‍යානන් වහන්සේට ද) වසන ද සෙනසුන් ද පාන හා භෝජන ද (යන) ආමිසය දෙත්.

1170. මම ද බුදුරජානන් වහන්සේ ද අනුතර වූ සංඝයා ද පවරා, දෙවියන්ට දෙවි වූ තාද්ගුණ ඇති බුදුරජානන් වහන්සේට දනක් දෙමි.

1171. මා විසින් මෙහෙයන ලද්ද වූ ඒ මනුෂ්‍යයෝ ද තථාගතයන් වහන්සේ ද නිරුතරපුණ්‍යකෛත්‍රය වූ සියලු හික්කුසංඝයා ද පාවරැහ.

1172. සහසහස්ස¹පලලඛිතං සොවණ්ණං ගොණකත්ථනං,
තුලිකා පටලිකාය² බොමකපාසිකෙති³ ව,
මහාරහං පඤ්ඤපෙසිං ආසනං බුද්ධසුත්තකං.
1173. පදමුත්තරො ලොකවිදු දෙවදෙවො නරාසනො,
භික්ඛුසංඝපරිබ්බලොහා මම දාරං උපාගමි.
1174. පච්චුග්ගනාමාන සම්බුද්ධං ලොකනාඨං යසස්සිතං,
පසන්නවිතොනා සුමනො අභිනාමසිං සකං⁴ සරං.
1175. භික්ඛුතං සහසහස්සං බුද්ධඤ්ච ලොකනායකං,
පසන්නවිතොනා සුමනො පරමතොන නසසිං.
1176. පදමුත්තරො ලොකවිදු ආහුතිතං පටිග්ගනො,
භික්ඛුසංඝෙ නිසීදිතා ඉමා ගාථා අභාසථා.
1177. “යෙනිදං ආසනං දින්නං සොවණ්ණං ගොණකත්ථනං,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුණාථ මම භාසතො.
1178. චතුසත්තතික්ඛංගා සො දෙවරජං කරස්සති,
අනුභොස්සති සමපතතිං අච්ඡරාති පුරකකතො.
1179. පදෙසරජං සහස්සං වසුඛං ආවස්සිස්සති,
එකපඤ්ඤසකංගාඤ්ච චක්ඛවතති භවිස්සති.
1180. සබ්බාසු භවයොනිසු උච්චාකුලී⁵ භවිස්සති,
සො ව පච්ඡා පබ්බජිතා සුක්කමුලෙන වොදිතො,
හඤ්ඤො නාම නාමෙන හෙස්සති සඤ්ඤාවකො.”
1181. විවෙකමිත්‍රසුභොනාමති පනතසෙනතිවාසහං,
එලඤ්ඤාබිගතං සබ්බං චත්තකෙලසොමති අජ්ජංකං.
1182. මම සබ්බං අභිඤ්ඤාය සබ්බඤ්ඤා ලොකනායකො,
භික්ඛුසංඝෙ නිසීදිතා එතදග්ගෙ ධරෙසි මං.
1183. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා හඤ්ඤො කාලිගොධාය පුතොනා ථෙරො ඉමා
ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කාලිගොධාපුත්තස්ස හඤ්ඤොසම්පස්ස අපදනා නතියං.

1. සහස්සං, P.T.S. සෙ.	2. පටලිකා ව, පෙ.
3. කප්පාසිකෙති, පෙ.	4. අභිනාමසිතා, පෙ සංඝරං, මජ්ඣ.
5. කුලිකොව, පෙ.	6. සිත්ත, පෙ.

1172. කොටුපලස් අතුරුණ ලද්ද වූ ද, පුලන්ආභිරි හා සන පුප් එළොමආභිරි අතුරුණ ලද්ද වූ ද, කොමුආභිරියෙන් හා කපුආභිරියෙන් අතුරුණ ලද්ද වූ ද, සමණ්ණිය වූ (පාදයන්හි ව්‍යාලරූප නගා කළ) සිසක් දහසක් අගතා, මහාභී වූ බුදුන්ට යොග්‍ය වූ අසුනක් පැණවිමි.

1173. දෙවියන්ට ද දෙවි වූ නරත්‍රෙණ්ඩ වූ පළමුනර බුදුරජානන් වහන්සේ හික්කුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලදසේක් මාගේ ගෙදරට එළඹි සේක.

1174. ලොකනාථ වූ යශස් ආති සම්බුදුරජානන් වහන්සේට පෙරහමන් කොට පහන් සිත් ඇත්තෙමි සතුටු ව සංකීය ගාතය (තුලට) වැඩම කරවිමි.

1175. පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් සතිත වූයෙමි හික්කුන් සිසක් දහස ද ලොකනායක වූ බුදුරජුන් ද කිරි වනින් සනතථණය කෙළෙමි.

1176. පූජාවන් පිළිගන්නා වූ නොහොත් පූජාවන්ට ගෙයක් බඳු වූ පළමුනර බුදුරජානන් වහන්සේ හික්කුසංඝයා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක:

1177. “සමතු විසින් කොටුපලස් අතුරුණ ලද සමණ්ණිය වූ මේ අසුන දෙන ලද ද, ඔහු (කමරෙන් දෑස) මම කියන්නෙමි. (එසේ) කියන්නා වූ මාගේ (වචනය) අසවු:

1178. තෙතෙමි සුසාඤ්ඤාවරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. දිව්‍යාභිසරාවන් විසින් පිරිවරණලද්දේ (දිව්‍ය)සමපත් අනුභව කරන්නේ ය.

1179. දහස්වරක් ප්‍රදේශරාජ්‍යය කරමින් පොළොවෙහි වසන්නේ ය. එක්පණස්වරක් සක්විහිරජ ද වන්නේ ය.

1180. සියලු භවයෝනින්හි උසස් කුල ඇත්තේ වන්නේ ය. කුහල මූලයන් විසින් මෙතෙයතලද පහතෙමි පසු ව පැවිදි ව නමින් පැදිසි තම වූ බුද්ධිශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය” (කියායි).

1181. මම විවෙකයෙහි යෙදුනෙමි වෙමි. අරණෙහි දුරසෙනසුන්හි වසන්නෙමි වෙමි. (මා විසින්) සියලු (ශ්‍රාවණ)ඵල ද ලබනලදි. අද මම හරණාලද කෙලය ඇත්තෙමි වෙමි

1182. ලොකනායක වූ සමීඤ්ඤෙමි මා පිළිබඳ සියල්ල දැන හික්කුසංඝයා මැද හිඳ මා එතදග්‍රස්ථානයෙහි නැඩි ය.

1183. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමත් කාලිගොඛාපුත්‍රහදිසස්ථිරාමදානය වහන්සේමේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

කාලිගොඛාපුත්‍රහදිසස්ථිරාමදානය තෙමැති සි.

44. සනනිධිපකපේරාපදානං

1184. අරඤ්ඤ කුටිකං කන්ධා වසාමි පබ්බතනතරෙ,
ලාභාලාභෙන සනතුට්ඨා යසෙන අයසෙන ව.
1185. පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආනුතීතං පටිග්ගහො,
වසිසතසහසොති ආගච්ඡි මම සනනිකං.
1186. උපාගතං මහාවීරං ජලජ්ඣතරනාමකං,
තිණසන්ධරං පඤ්ඤපෙත්වා අදසීං සඤ්ඤානො අහං.
1187. පසනනච්ඡිතො සුමනො ආමණ්ඩං පානිසංඝව'හං,
අදසීං උජ්ඣුතස්ස විප්පසනෙනාන වේධසා.
1188. සතසහසො ඉතො කප්පො¹ යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ආමණ්ඩස්ස ඉදං ඵලං.
1789. එකතාලිසකප්පමිති එකො ආසීං අභිඤ්ඤො,
සතතරතතසමපනොනා වකකවනති මහබ්බලො.
1190. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා සනනිධිපකො² පේරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.
සනනිධිපකපේරස්ස අපදානං වතුත්ථං.

45. පඤ්චහත්ථියපේරාපදානං

1191. සුමෙධො නාම සම්බුද්ධො ගච්ඡතෙ අනතරාපණේ,
ඔකඛිතතවකුඤ්ඤ³ භික්ඛාණි සතිමා සංවුත්ථිඤ්ඤො.
1192. පඤ්ච උප්පලහත්ථාති ආචෙලත්ථං අහංසු⁴ මෙ,
තෙන බුද්ධං අපුජේසිං පසනො සෙති පාණිති.
1193. ආරොපිතා ව තෙ පුප්ඵා ඡදනං ආසු⁵ සඤ්ඤානො,
සංසාමිංසු⁶ මහානාගං සිස්සා ආවරිසං යථා.
1194. තිංසකප්පසහසමිති යං පුප්ඵමිතිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
1195. ඉතො විසකප්පසතෙ අහෙසුං පඤ්ච බ්වතියා,
හත්ථියා නාම නාමෙන වකකවනති මහබ්බලා.
1196. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා පඤ්චහත්ථියො පේරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.
පඤ්චහත්ථියපේරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

1. ඉතො කප්පසහසහසො, සෙ. 2. සනනිධිපකො, සි මු.
3. බිත්තවකුඤ්ඤ, (සබ්බත්ථ) 4. ආචෙලත්ථකාසි, PTS. සෙ.
5. අස්ස, මජ්ඣං. PTS. සෙ. අස්ස, අ. 6. සමාධිංසු, මජ්ඣං.

44. සනනිධ්‍යාපකසථිතාවදානය

1184. (මම) ලාභ අලාභ දෙකින් ද, යස අයස දෙකින් ද, (සම සේ) සතුටු වූයෙහි කුඳ අතුරෙහි වූ අරණෙහි කුටියක් කොට (ගෙණ) වෙසෙමි.

1185. දුජාවන් පිළිගන්නා වූ නොහොත් දුජාවන්ට ගෘහයක් වැනි වූ පද්මානන්ද බුදුරජානමේ සිසුන් දහසක් හිඤ්ඤා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ මාගේ සම්පතට එළඹියේ ය.

1186. එළඹ සිටි පද්මානන්ද නම් වූ විනාශිරයන් වහන්සේ (දැක) මම ඒ ශාසනයන් වහන්සේට තණඇතිරියක් පණවා දිනිමි.

1187. පැහැදුනු සිත් ඇති සොමිනස් සතික වූ මම සෘජුගුණ ඇති බුදුරජානන් වහන්සේට පහන් සිතන් කැකිරි ද පැන් ද දිනිමි.

1188. මෙයින් කල්‍යාණයකින් පෙර වූ එකල්හි (මම) යම් දතක් දුන්නෙමි ද, (ඒ හෙතුදාවන්) දුගතියක් නො දිනිමි. කැකිරි දතයාගේ මේ එලය සි.

1189. එක්සාළියවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුක්ත වූ මහත් බල ඇති අජිකුම නම් සක්විතිරජෙක් වීම්.

1190. ප්‍රතිසම්ප්‍රදායෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් සනනිධ්‍යාපක සථිතයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

සනනිධ්‍යාපකසථිතාවදානය සිවුවැනි සි.

45. පඤ්චගන්ථියසථිතාවදානය

1191. යටට හෙළන ලද ඇඟ ඇති ප්‍රමාණවත් වචන ඇති, සිතියෙන් යුත් සංවරණය කරණලද බුදුරන් ඇති, ඥාණම නම් බුදුරජානමේ ඇතුළු විවිධයෙහි වඩනා කල්හි-

1192. මට බුදුන්වල්කඩ පිණිස උපුල්අත් (උපුල්මට්) පසක් ගෙණාවාහු ය. මම පහන් වූයෙහි ඒ මලින් සියතින් බුදුන් පිදිමි.

1193. උඬු ගැහැනු ඒ මල් බුදුරජානන් වහන්සේට විසනක් වී ය. සිංහයෝ ගුරුවරයෙකුගේ මෙන් සියලු පුෂ්පයෝ බුදුරජානන් වහන්සේගේ මගින් නිවූහ.

1194. මෙයින් නිස්දහස්වන කපෙහි යම් මල් රැසක් (බුදුන් බුදුනෙහි) එළවූයෙමි ද (ඒ හේතුදාවන්) දුගතියක් නො දිනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1195. මෙයින් දෙදහස්වන කපෙහි නමින් හඬය නම් වූ මහත් බල ඇති සක්විතිරජවරු පස්දෙනෙක් වූහ.

1196. ප්‍රතිසම්ප්‍රදායෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් පඤ්චගන්ථියසථිතයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

පඤ්චගන්ථියසථිතාවදානය පස්වැනි සි.

46. පදුමච්ඡදනියතේරාපදානං

1197. නිබ්බූතෙ ලොකනාථමහි ඩිප්පසිමහස්සපුග්ගලෙ,
සුළුලො පදුමං ගස්සා විතකමාරෙපසිං අහං.¹
1198. ආරොපිතෙ ච විතකෙ චෙතාසං නහවුග්ගමි,
ආකාසච්ඡදනං කච්ඡා විතකමහි අබාරසිං.²
1199. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සං පුප්ථමහිරෙපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං එලං.
1200. සත්තනාලිසිතො කප්පෙ පදුමස්සරනාමකො,
වාතුරනෙතා විජ්ජාචි චක්කවග්ගා මහබ්බලො.
1201. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පදුමච්ඡදනියො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

පදුමච්ඡදනියතේරස්ස අපදානං ජබ්බං.

47. සසන්දායකතේරාපදානං

1202. සිද්ධිසම්පසා නගවතො මෙතනවිතතස්ස නාදිතො,
සසන්දායං මයා දින්නං දුස්සනණ්ඩති අත්ථනං.
1203. පටිග්ගතෙසි හගවා කප්පියං සසන්දායනං,
උඨාය ආසනා තමො චෙතාසං උග්ගමි ජිතො.
1204. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පෙ සං සසන්දායසනං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සසන්දායසිදං³ එලං.
1205. එකපඤ්ඤාසිතො කප්පෙ චරුණො⁴ පදවසව්ගයො,
සත්තරත්තසම්පනෙතා චක්කවග්ගා මහබ්බලො.
1206. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සසන්දායකො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සසන්දායකතේරස්ස අපදානං සත්තමං.

48. චබ්බකමදායකතේරාපදානං

1207. අත්ථදායස්ස මුනිතො ලොකප්ථස්ස නාදිතො
ඉඨාකාති විනිච්ඡාන චබ්බකමං කාරසිං අහං.
1208. උච්චතො පඤ්චරත්තං චබ්බකමං සාධු මාපිතං,
ආයාමතො හත්ථසනං භාවනීයං⁵ මනෝරමං.
1209. පටිග්ගතෙසි හගවා අත්ථදායසි තරුහ්වතො,
හත්ථෙන පුලිතං ගස්සා ඉමා ගාථා අනාසථ:

1. හදා, සිමු. 2. අබාරසි, සිමු. 3. සසන්දාය ඉදං, මජ්ඣං.
4. වරකො, මජ්ඣං. 5. භාවනීයං, මජ්ඣං.

46. පද්මවජ්ජනියසංවිරාවද්‍යනය

1197. එකල්හි අග්‍රපුද්ගල වූ **විසංඝි** බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි මම මැනැවින් පිටුහු පිහුණි ගෙන චිත්තකංථ පිදිමි.

1198. චිත්තකංථ නැහැ කල්හි (ඒ පිහුණි) අහසට නැගුනේ ය. එය අහසෙහි වියනක් කොට චිත්තකයෙහි දැරිමි.

1199. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් මලක් පිදුවෙමි ද, (ඒ හේතු වෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. බුහුපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1200. මෙයින් සත්පාළියවන කපෙහි සිවුමහද්වයින් හා සිවු සයුරු කෙලවර කොට ඇති පාවිච්ඡාර වූ, සතුරු රජුන් ජය ගන්නාසුලු වූ මහත් බල ඇති සද්‍රමාසර නම් සත්විතිරජෙක් වීම.

1201. ප්‍රතිසම්මද්‍යවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් පද්මවජ්ජනියසංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

පද්මවජ්ජනියසංවිරාවද්‍යනය සමාප්ත යි.

47. ගයනදයකසංවිරාවද්‍යනය

1202. තාදිගුණ ඇති ටොට්‍රි සිත් ඇති **සිද්ධසංඝ** භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඇතිරි ආදි වූ දුක්ඛානන්ධයන්ගෙන් අතුරුණ ලද උතුම් සයනයක් මා විසින් දෙනලදී.

1203. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ කැප ශක්‍යතාසනය පිළිගත් සේක. පස්මරුන් දිහු බුදුරජනෙමෙඒ අසුනින් නැගිට අහසට නැගුනේ ය.

1204. මම මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් සයනයක් දිනිමි ද, (ඒ හේතු වෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. සයනද්‍යනයාගේ මේ විපාකය යි.

1205. මෙයින් එක්පණස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහා බල ඇති **වරුණදෙව** නම් සත්විතිරජෙක් වීම.

1206. ප්‍රතිසම්මද්‍යවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ගයනදයක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

ගයනදයකසංවිරාවද්‍යනය සන්මාප්ත යි.

48. වඩිත්‍රමදයකසංවිරාවද්‍යනය

1207. මම ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ තදිගුණ ඇති **අක්ඛදංඝි** බුදුරජානන් වහන්සේට ගඬොළින් බැද සක්මනක් කරවීම.

1208. එය මැනැවින් කරණ ලද්දකි. උසින් පස්විසතකි. දිගින් වයන් සියයකි. සිහි කට යුත්තකි. මනොඥ ය.

1209. නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ **අක්ඛදංඝි** භාග්‍යවත් නෙමෙඒ සක්මන පිළි- ගත්තේ ය. අතින් (එසින්) වැලි (විකක්) ගෙන මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

1210. “ඉභිනා පුලිනදනෙන වඩකමං සුකතෙන ව,
සත්තරතනසමපනාං පුලිතං අනුභොසාසීති.”
1211. තිණි කපාති දෙවෙසු දෙවරජං කරසාසති,
අනුභොසාසීති සමපනති අවිජ්ජාති පුරකබ්බතො.
1212. මනුසාලොකං ආගන්තො රාජා රට්ඨො හවිසාසති,
තිකතිනතුං වකකවනති ව මහියා සො හවිසාසති.”
1213. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ යං කම්මමකරිං නදා,
දුග්ගතීං නාතිජාතාමි වඩකමසා ඉදං ඵලං.
1214. පටිසම්භිද -පෙ- කතං බුද්ධසා සාසනං,
ඉත්ථං සුදං ආයසමා වඩකම¹දයකො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

වඩකමදයකතෙරසා* අපදාන: අට්ඨමං.

49. සුභදදතේරාපදානං

1215. පදුමුනාතරො ලොකවිදු ආනුතීතං පටිග්ගතො,
ජනතං උද්ධරිත්ථාන නිබ්බායති මනාසසො.
1216. නිබ්බායනෙන ව සම්බුද්ධා දසසහසාසි පකම්පථ,²
ජනකාසො මනා ආසි දෙවා සනතිපතුං නදා.
1217. වඤ්ඤං පුජයිත්ථාන³ නගර⁴මල්ලිකාති ව,
තට්ඨා තට්ඨාන විතෙනන ආලෙපෙසිං⁵ නරුත්තමං.
1218. මම සබ්බසමඤ්ඤාය සත්ථා ලොකෙ අනුත්තරො,
තිප්පනාකොව සම්බුද්ධො ඉමා ගාථා අභාසථ:
1219. “යො මෙ පට්ඨමකෙ කාලෙ ගකම්මාලොත්ත⁶ ඡාදසී,
තමහං කිත්තසිසාමි සුණාථ මම භාසතො.
1220. ඉතො චුතො අයං පොසො භුසිතකායං ගමිසාසති,
තස් රජජං කරිත්ථාන තිමමානං සො ගමිසාසති.
1221. ඵතෙනෙව උපාසෙත දත්තා මල්ලා⁷ වරුත්තමං,
සකකම්මාතිරද්ධො සො සමපනති අනුභොසාසීති.
1222. පුතාපි භුසිතෙ කායෙ නිබ්බන්තිසානසං නරො,
තමහා කායා වටිත්ථාන මනුසාතනං ගමිසාසති.
1223. සංඝපුත්තො මහාභාගො අග්ගො ලොකෙ සද්දෙවකෙ,
බොධිසිත්ථා බහු සතෙන නිබ්බාසිසාසීති වකඤ්චො.

1. වඩකමන, මජ්ඣ. සෙ. 2. දසසහසාසිකම්පථ, මජ්ඣ.
3. පුරයිත්ථාන, සිමු. මජ්ඣ. 4. නගර, මජ්ඣ.
5. අරොපෙසි, සෙ. සා. ආරොපසි. මජ්ඣ. 6. මාලෙන, මජ්ඣ. මාලෙන, සා.
7. මාල, මජ්ඣ. මල්ලා, සා. * වඩකමනදයකතෙරසා, මජ්ඣ.

1210. මේ වැලි දිවේ හේතු වෙත් ද, සක්මන මැනවින් කළ හේතු වෙත් ද සත්ථුවනින් යුත් වැලි (පරිභොගයට) ලබන්නේ ය.

1211. තුන්කපක් මුළුල්ලෙහි දෙවියන් අතර දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. දිව්‍යාභිසරුවන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ (දිව්‍ය) සමපත් අනුභව කරන්නේ ය.

1212. මිනිස්ලොවට පැමිණ රටෙහි රජ වන්නේ ය. හෙතෙමේ තෙවරක් පාවිච්ඡෙහි සක්විතිරජ වන්නේ ය” (කියාසි).

1213. එක්දහස්අටසියවන කල්පයෙහි වූ එකල්හි (මම) යම් කමිසක් කෙළෙමි ද ඒ හේතු වෙත් දුගතියක් නො දැනිමි. වඩක්‍රමදහයාගේ මේ විපාකය සි.

1214. ප්‍රතිසමිතිදවෝ -ප- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කර්ණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් වඩක්‍රමදහසක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

වඩක්‍රමදහසස්ථිරාවදහය අවමැති සි.

49. සුභද්‍රස්ථිරාවදහය

1215. පූජාවන් පිළිගන්නා වූ මහ පිරිවර ඇති සද්‍රමුහතර බුදුරජානන් වහන්සේ ජනසමූහයා සසරින් ගොඩ නගා පිරිනිවන් පාතාසේක.

1216. ඒ බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවන් පාතා කල්හි දසදහසක් ලෝකා කම්පිත වී ය. (රැස් වූ) ජනසමූහයා ද මහත් වී ය. එකල්හි දෙවිසෝ ද රැස් වූහ.

1217. සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතින් තුවරලා හා බෝලිද්දමලින් යුත් සදුන් පුද තරොත්තමයන් වහන්සේට සදනින් අලෙවු දිනිමි.

1218. ලොකයෙහි නිරුහතර නායකා වූ සම්බුදුරජ හෙමේ (පරිනිවෘත්ත චක්‍රාකයෙහි) හොත්තේ ම මාගේ අදහස් දැන මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

1219. “යමෙක් මාගේ අනනිමිකාලයෙහි මා ගදිත් මලින් පිඳී ද, ඔහු ප්‍රකට කරන්නෙමි. එසේ කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

1220. මේ පුරුෂහෙමේ මෙසින් වුත ව තුමින දෙව්ලොවට යන්නේ ය. හෙතෙමේ එහි රාජ්‍යය කොට නිමාණරති දෙව්ලොවට යන්නේ ය.

1221. මේ ක්‍රමයෙන් ම උතුම් මල් පුද සංකීර්ණකමයෙන් තුටු වූයේ සමපත් අනුභව කරන්නේ ය.

1222. මේ මිනිස් තෙමේ නැවත ද තුමිනදෙව්ලොව උපදින්නේ ය. ඒ අත්වැලින් වසුත ව මිනිසත්ඛවට පැමිණෙන්නේ ය.

1223. ගාතෘපුත්‍ර වූ මහොත්තම වූ දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි අග්‍රපුද්ගල වූ පසැස් ඇති ශෛවාම බුදුරජානෙමේ බොහෝ සත්ත්වයන්ට බමුවබොධය කරවා පිරිනිවන් පාගේ ය.

1224. පබ්බජ්ජපගතො¹ සනෙතා සුඛකමුලෙන වොදිතො,
උපසංඝමම සමුද්ධං පඤ්ඤං පුච්ඡිස්සති තද.
1225. භාසසිච්ඡාන² සමුද්ධො සබ්බඤ්ඤා ලොකනායකො,
පුඤ්ඤකමම පරිඤ්ඤාය සව්වාති විවරිස්සති.
1226. ආරඥො ච අයං පඤ්ඤා භුට්ඨො ඵකගගමානස්සො,
සත්ථාරං අභිවාදෙත්වා පබ්බජ්ජං යාවසිස්සති.
1227. පසන්නාමානසං දිස්වා සකකමෙමන නොසිතං,
පබ්බාජෙස්සති සො බුද්ධො අග්ගධම්මස්ස කොච්ඡෙදො.
1228. වායමිච්ඡාන'යං පොසො සමමාසමුද්ධාසාසනෙ,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සන්තාසවො''.

(පඤ්චමහාණවාරං.)

1229. පුබ්බකමෙමන සංයුතො ඵකගො සුසමාහිතො,
බුද්ධස්ස ඔරසො පුතො ධම්මජෝමහි සුතිමිතො.
1230. ධම්මරාජං උපාගමම³ ආපුච්ඡි පඤ්ඤාමුත්තමං,
කථයන්තො ච මෙ පඤ්ඤං ධම්මසොනං උපානඤ්ඤි.
1231. තස්සාහං ධම්මමඤ්ඤාය වීතාසිං සාසනෙ රතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
1232. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ ජලජ්ඣනරතායකො,
නිබ්බාසි අනුපාදිතො දීපො'ව තෙලසබ්බියා.
1233. සත්තයොජනිකං ආසි ථූපඤ්ච රතනාමයං,
ධජං තත්ථ අපුජෙසිං සබ්බහද්දං මනෝරමං.
1234. කස්සපස්ස ච බුද්ධස්ස නිස්සො නාමග්ගසාවකො,
පුතො මෙ ඔරසො ආසි දයාදො ජිනසාසනෙ.
1235. තස්ස හිතෙන මනසා වාවං භාසිං අහද්දකං,
තෙන කමමපිපාකෙන පච්ඡිමෙ අද්දසං ජිනං⁴.
1236. උපවත්තනෙන සාලවනෙ පච්ඡිමෙ සයනෙ මුත්ති,
පබ්බාජෙසි මහාවීරො හිතො කාරුණිකො ජිනො.
1237. අජෙජ්ච'දානි පබ්බජ්ජා අජෙජ්ච උපසම්පදා,
අජෙජ්ච පරිනිබ්බාණං සමමුඛා දිපද්වන්තමෙ.
1238. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා සුභද්දො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සුභද්දකෝරස්ස අපදානං නවමං.

1. තදසොපගතො, සිමු, මජ්ඣං.
2. භාසසිච්ඡාන, සෙ. P T S. 3. උපාගන්තො, P T S.
4. පච්ඡා මෙ ආසි හද්දකං, මජ්ඣං, සෙ.

1224. හේ කුශලමූලයෙන් මෙතෙසන ලද්දේ තවුස් පැවිද්දෙන් පැවිදි වූයේ ම එකල්හි බුදුරජුන් කරා එළඹ ප්‍රශ්න විචාරන්නේ ය.

1225. ලොකනායක වූ සමීඤ්ඤ වූ (ගෞතම) බුදුරජු තෙම ඔහු සතුටු කොට (පෙර කළ) පුණ්‍යකම්යෙන් පිරිසිදු දෑන සත්‍යයන් ප්‍රකට කරන්නේ ය.

1226. මෙතෙමේ ප්‍රශ්න (විසජ්ජ)යෙන් ආරාධිත වූයේ සතුටු වූයේ එකඟ සිත් ඇත්තේ ශාස්ත්‍රායන් වහන්සේ වැද පැවිද්ද ඉල්ලන්නේ ය.

1227. අග්‍ර වූ (වතුරායාසිත්‍ය) ධර්මයෙහි දක්‍ෂ වූ ඒ සමාන් සමුදාන තෙමේ සංකීර්ණකම්යෙන් සතුටට පැමිණි පහන් සිත් ඇති ඔහු දෑක පැවිදි කරන්නේ ය.

1228. මේ පුරුෂ තෙම බුදුසසුන්හි වීර්‍ය වඩා සියලු ආසුවයන් ප්‍රහාණපරිඤ්චයෙන් දෑන (දුරු කොට) ආසුව රහිත ව පිරිනිවන් පානේ ය'' (කිසා සි).

(පස්වැනි බණවර සි.)

1229. (මම) පෙර කළ කුශලකම්යෙන් යුක්ත වූයෙමි එකඟ සිත් ඇත්තෙමි සන්තිදුතෙමි බුදුරජුන් උරද පුත් වූයෙමි (කම්පජාන) ධර්මයෙන් ආයාසිජාතියෙහි උපන්නෙමි නිම කළ මහකිස ඇත්තෙමි වීම්.

1230 බුදුරජුන් වෙත එළඹ උතුම් ප්‍රශ්න විචාලෙමි. ඔබ මට ප්‍රශ්න (විසදා) වදාරන්නාහු ම (නිජාණ සංඛ්‍යාත) ධර්මප්‍රවාහය එළවූහ.

1231. මම උන්වහන්සේගේ ධර්මය දෑන සසුනෙහි ඇලුනෙමි විසිමි. සියලු ආසුවයන් ප්‍රහාණපරිඤ්චයෙන් දෑන (දුරු කොට) ආසුව රහිත ව වෙසෙමි.

1232. මෙයින් කල්පලක්‍ෂ්‍යයකට පෙර පදුමුත්තර නම් බුදුරජානන් වහන්සේ තෙල් ක්ෂණ වීමෙන් (නිවෙන) පහතක් මෙන් (පඤ්චසංකකු සංඛ්‍යාත) උපාදාන රහිත ව පිරිනිවන් පෑසේක.

1233. එහි උසින් සත්ශොදන් වූ රුවන්මුවා ස්තූපයෙක් වී ය. සියල්ලෙන් යහපත් වූ මහනර ධජයක් එහි පිදිමි.

1234. තව ද කාශ්‍යප බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි දයාද වූ නිසං නම් අග්‍රශ්‍රාවක තෙමේ මාගේ ඔරසපුත්‍රයා විය.

1235. ඒ මාගේ පුත්‍ර නිසං නම් අග්‍රශ්‍රාවකයන් වහන්සේට ලාමක සිතින් අයහපත් වචනයක් (-“අන්තකයා, පශ්චිමයා”) යන වචනය කීමි. ඒ කම්පිපාකයෙන් පශ්චිම (පරිනිජාණ) කාලයෙහි බුදුරජු දිටිමි.

1236. මහාචර වූ සත්‍යලොකයාට හිත වූ කාරුණික වූ පස්මරුන් දිසු (ගෞතම) බුදුරජානන් වහන්සේ උපවනිනසාලවනයෙහි පරිනිජාණ මඤ්චකයෙහි දී මා පැවිදි කළ සේක.

1237. බුදුරජානන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි අද ම (මාගේ) පැවිද්ද විය. අද ම උපසම්පදාව විය. අද ම පරිනිජාණය ද විය.

1238. පිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුභද්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේකි.

සුභද්‍රස්ථවිරවදානය නවවැනි සි.

50. චූඤ්ඤෝරාපදානං

1239. සිද්ධස්ස භගවතො ලොකජේට්ඨස්ස නාදිනො,
අග්ගිං කාරසිත්වාන ජාතිපුපේති ඡාදයිං.
1240. නිට්ඨාපෙත්වාන තං පුප්ථං බුද්ධස්ස උපනාමයිං,
පුප්ථාචසෙසං පග්ගස්ස බුද්ධස්ස අභිරොපයිං.
1241. කඤ්චගග්ගිසංඝකාසං බුද්ධං ලොකග්ගනායකං,
පසන්නවිනේනා සුමනො පුප්ථග්ගිසමුපානයිං.
1242. විතිණ්ණකඛො සමුද්දො තිණ්ණොසෙති පුරකඛනො,
භික්ඛුසංසෙ නිසීදිත්වා ඉමා ගාථා අනාසථ:
1243. “දිබ්බගඤ්ඤං පවායනනං යො මෙ පුප්ථග්ගිසං අදා,
තමහං කිත්තගිස්සාමි සුණාථ මම භාසතො.
1244. ඉතො චුතො අයං පොසො දෙවසංඝපුරකඛනො,
ජාතිපුපේති පරිකිණ්ණො දෙවලොකං ගමිස්සති.
1245. උබ්බිද්ධං භවනං තස්ස සොවණ්ණඤ්ච මණ්මයා,
ව්‍යවහං පාදුහවිස්සති පුඤ්ඤකම්මපහාපිතං.
1246. චතුසත්තතික්ඛනත්තං සො දෙවරජං කරිස්සති,
අනුභොස්සති සම්පතතිං අච්ඡරාති පුරකඛනො.
1247. පථව්‍යා රජං තිස්සතං වසුධං ආවගිස්සති,
පඤ්චසත්තතික්ඛනත්තඤ්ච චක්ඛවතති භවිස්සති.
1248. දුජ්ජයො නාම නාමෙන ගෙස්සති මුහුජාධිපො,
අනුභොත්වාන තං පුඤ්ඤං සකකම්මං අපසිසිතො.
1249. විතිපාතං අගනත්වාන¹ මුහුස්සතනං ගමිස්සති,
ගිරිඤ්ඤස්ස ච නිවිතං කොට්ඨකමනප්පකං.
1250. නිබ්බතතිස්සති යොනිමිති² බ්‍රාහ්මණේ³ සො භවිස්සති,
චබ්බගනත්තං සුතො ධිමා සාරියා ඔරසො පියො.
1251. සො ච පච්ඡා පබ්බජිත්වා අභිතිරසස්ස සාසනෙ,
චුලචුඤ්ඤා⁴ති නාමෙන ගෙස්සති සන්ථි සාවකො.
1252. සාමණේරො⁵ච සො සනේනා ඩිණ්ණසවො භවිස්සති,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සතනාසවො”.
1253. උපට්ඨතිං මහාචාරං අඤ්ඤා ච පෙසලෙ ඛ්‍යු,
භාතරං මෙ චුපට්ඨාසිං උත්තමත්ථස්ස පත්තියා.
1254. භාතරං මෙ උපට්ඨිත්වා ධාතු පත්තමති ඔපිය,
සමුද්ධං උපනාමෙයිං ලොකජේට්ඨං නරාසතං.

1. අගනත්වා, P.T.S. සෙ. 2. ලොකමිති, P.T.S. 3. බ්‍රාහ්මණො, මජ්ඣ. P.T.S.

50. චූන්දසංචරාවදානය

1239. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ චූන්දාදිගුණ ඇති සිද්ධාසාමිච්ඡා චූන්දරජානන් වහන්සේට රත්ඇඟයක් කරවා දූෂමන්මලින් වැසිමි.

1240. ඒ මල් (වසා) නිමවා චූන්දරජානන් වහන්සේට පිළිගැන්විමි. ඉතිරි මල් අෙතින් ගෙන චූන්දරජානන් වහන්සේ මත්තෙහි විසුරුවා හළෙමි.

1241. පහන්සිතින් යුත් සොමනස් වූ (මම) රත්ඇඟයක් සේ බබලන චූන්දරජානන් මල්ඇඟය පිළිගැන්විමි.

1242. තරණය කළ සැක ඇති චූන්දරජානන් වහන්සේ තරණය කළ ඔස ඇත්තවුන් (=රහතුන්) විසින් පිරිවරණ ලදසේක් මේ ගාථාවන් වදාළසේක:

1243. “යමෙක් මට දිවසුවද හමන මල්ඇඟයක් දුන්නේ ද, ඔහු මම ප්‍රකට කරන්නෙමි. එය කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

1244. මේ පුරුෂයෙමේ මෙයින් ව්‍යුහ වූයේ දිව්‍යසමූහයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ සමන් මලින් ගැවසී ගත්තේ දෙව්ලොවට යන්නේ ය.

1245. ඔහුට පුණ්‍යකම්යෙන් හටගත්තා වූ සවණ්ණිය වූ ද මණ්ණිය වූ ද පැනනැගුනු සඳු සහිත විමානයක් පහළ වන්නේ ය.

1246. හෙතෙම සුසැත්තුවරක් දෙවරජය කරන්නේ ය. අප්සරාවන් විසින් පිරිවැරුණේ සමපත් අනුභව කරන්නේ ය.

1247. තෙසියවරක් පෘථිවි රාජ්‍යය ලැබ පොළොවෙහි වාසය කරන්නේ ය. පන්සැත්තුවරක් සක්විතිරජවන්නේ ය.

1248. නමින් දුෂ්‍ය නම් රජෙක් වන්නේ ය. සංකිය කමිය ඇසුරු කෙළේ ඒ පින් පල විද,

1249-1250. දුගතියකට නො ගොස් මිනිසත්ඛවට යන්නේ ය. ඔහුගේ නොඅඩු කෙළසියක් රත් නිදන්ගත වෙයි. හෙතෙම බමුණු කුලයෙහි උපදින්නේ ය. චංචනානුභවණයාගේ ද සාරී නම් බැමණියගේ ද ප්‍රාඥ වූ ප්‍රිය වූ ඔෆරසපුත්‍රයෙක් වන්නේ ය.

1251. හෙ ද පසු ව සම්බුද්ධසසුනෙහි පැවිදි ව නමින් මුලමුඤ නම් වූ බුද්ධිශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

1252. හෙ තෙම සාමනෙර වූයේ ම රහත් වන්නේ ය. සියලු ආසුවයන් ප්‍රහණ පරිඥානසෙන් දෑත (දුරු කොට) ආසුව රහිත ව පිරිනිවන් පානේ ය” කියා සි.

1253. උත්තමාණියට (රහත්බවට) පෑමණිම පිණිස මහාචර වූ චූන්දරජානන් වහන්සේට ද අතින් ප්‍රියශීල වූ බොහෝ සමසයාට ද උපසංචාන කෙළෙමි. මාගේ සොහොයුරු (ශාරීපුත්‍රයන්) හට උච්චාන් ද කෙළෙමි.

1254. මාගේ සොහොයුරාට උච්චාන් කොට (උන්වහන්සේ පිරිනිව කල්හි) බාහුන් පාත්‍රයෙහි බාහා ගෙන ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරඥෙෂ්ඨ වූ චූන්දරජානන් වහන්සේට පිළිගැන්විමි.

1255. උහො හතෙහි පග්ගස්ස ඛුද්ධො ලොකෙ සදෙවකෙ,
සංදස්සයනොනා තං ධාතුං කිත්තභි අග්ගසාවකං.
1256. විත්තං ච සුචුත්තං මෙ සද්ධා මග්ගං පතිට්ඨිතා,
සබ්බාසථෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
1257. පටිසම්භිදා අනුප්පන්නා විමොක්ඛාපි ච එසසිතා,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චුද්දො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

චුද්දත්ථරස්ස අපද්‍යනං දස්මං.

උද්දනං:

උපාලි සොණො හද්දියො සන්තිධාරක¹හඤ්ඤො,
ඡදනං සෙත්ථවිඛිකමං සුභද්දො චුද්දසචග්ගො,
ගාථා සතං ච තාලීසං චතස්සො ච තද්දත්තරි.

උපාලිවග්ගො පඤ්චමො.

51. විබුපනද්‍යයකත්ථරාපද්‍යනං

1258. පදුමුත්තරබුද්ධස්ස ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
විජනිකා² මයා දින්නා දිපදිද්දස්ස තාදිනො.
1259. සකං විත්තං පසාදෙත්වා පග්ගහෙත්වාන අඤ්ඤිං,
සම්බුද්ධං අභිවාදෙත්වා පක්කාමිං උත්තරාමුඛො.
1260. විජනිං පග්ගහෙත්වාන සත්ථා ලොකෙ අනුත්තරො,³
භික්ඛුසංඝෙ ධිතො සන්තො ඉමං ගාථං අභාසථ:
1261. “ඉමිනා විජනිද්‍යානෙන විත්තස්ස පණ්ඨිති ච,
කප්පානං සතසහස්සං විනිපාතං න ගච්ඡති”.
1262. ආරද්ධිවිරියො පභිතතොන වෙතොගුණසමාභිතො,
ජාතියා සත්තවස්සො‘හං අරහත්තමපාපුණ්ණිං.
1263. සට්ඨිකප්පසහස්සවති විජමානසනාමකා⁴,
සොලසා‘සිංසු රාජානො චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1264. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා විබුපනද්‍යයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

විබුපනද්‍යයකත්ථරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

1. සන්තිධාරක, සෙ. 2. විජනිකා, මජ්ඣ.

3. සත්ථා ලොකග්ගනායකො, මජ්ඣ.

4. විජනාමසමානකා, සෙ විජමානසනාමකා, මජ්ඣ.

1255. දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි සඵල වූ (බුදුරජානම) බාහු දෙතොතින් නගාගෙන දක්වන්නේ ඒ අගසව්වානන් පාසැසි ය.

1256. මාගේ සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මැනැවින් මිදුනේ ය. මාගේ ශ්‍රද්ධාව මැනැවින් පිහිටියේ ය. සියලු ආසුවයන් ප්‍රභාණපරිඤ්චයෙන් දැන (දුරු කොට) ආසුව රහිත ව වෙසෙමි.

1257. සිවුපිළිසැසියා ලැබින. විමොක්‍ෂයෝ පහස්නා ලදහ. ෂබ්භිඤ්චෝ මා විසින් සාක්‍ෂාත්කෘතයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් වුඤ්ඤාචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේකි.

වුඤ්ඤාචරියවදානය දසවැනි සි.

උදාහරණ:-

උපාලිසොණ බද්දිය - සන්නිවටාපක හත්තිය,
සියන් සෙය සක්මන් - සුබද සුදු යසි දසවන්,
එක්සියසුසාලිස් ගයකින් මෙහි නියන ලදී.

උපාලිවගීය පස්වැනි සි.

51. විබුජනදායකස්ථවිරාවදානය

1258. තාදිගුණ ඇති ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ දව්‍යදෙනනම වූ පළමුතර බුදුරජානන් වහන්සේට මා විසින් විද්‍යාවක් දෙන ලදී.

1259. සිය සිත පහදවා ඇදිලි බැඳ සම්බුදුන් වැඳ උතුරුදිගට මුහුණ ලා ගියෙමි.

1260. ලොකයෙහි අසත්‍යයශාසනා වූ බුදුරජානන් වහන්සේ හිඤ්ඤ සසිසයා මැද හිඳ විද්‍යාව ගෙන මේ ගාථාව වදාලසේක:

1261. “මේ විජනි දානය හේතු කොට ගෙන ද විනාශශීලීන් හේතු කොට ගෙන ද කැලප්පයෙන් මුළුල්ලෙහි දුගතිකට නො යයි” යනු සි.

1262. පිරිපුන් වියතිය ඇති (නිවණ) කෙරෙහි මෙහෙයන ලද සිත් ඇති සමාධිගුණයෙන් යුත් උත්පතියෙන් සන්තැවිරිදි වූ මම රතත්ඛවට පැමිණියෙමි.

1263. සැටදහසක් කපින් මතුයෙහි විජමාන යන සමාන නම් ඇති මහා බලවත් සක්විතිරජවරු සොළොස්දෙනෙක් වූහ.

1264. පිළිසැසියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් විබුජනදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේකි.

විබුජනදායකස්ථවිරාවදානය පළමුවැනි සි.

52. සතරංසිකතෝරාපද්‍යනං

1265. උච්චිතං¹ සෙලමාරුය්‍ය නිසීදි පුරිසුත්තමො,
පබ්බතස්සාවිදුරමි බ්‍රාහ්මණො මනනපාරගු.
1266. උපවිට්ඨං මහාචීරං දෙවදෙවං තරාසනං,
අඤ්ඤිමපය්‍යහෙකාන සත්ථං ලොකනායකං;
1267. “ඵස බුද්ධො මහාචීරො වරධමමප්පකාසකො,
ජලභී අගතිබ්බෙකො² ඵ භික්ඛුසංඝපුරකබ්බො.
1268. මහාසමුද්දො ‘වකෙකාහො අණ්ණවො ‘ව දුරුත්තරො,
මිගරාජා‘වසමිතිතො ධම්මං දෙසෙති වක්ඛුමා’.
1269. මම සබ්බප්පමඤ්ඤාය පදුමුත්තරනායකො,
භික්ඛුසංඝෙ සිතො සත්ථා ඉමා ගාථා අභාසථා:
1270. “යෙනායං අඤ්ඤි දිනොතා බුද්ධසෙට්ඨා ව ථොමුතො,
තිංසකප්පසහස්සාති දෙවරජං කරිස්සාති.
1271. කප්පසතසහස්සමිති අංගිරසසනාමකො,
විචන්තව්ජද්දො² සබ්බුද්ධො උප්පජ්ජිස්සාති තාවදෙ.
1272. තස්ස ධම්මෙසු දයාදො ඔරසො ධම්මනිම්මිතො,
සතරංසිති නාමෙන අරහා සො භවිස්සාති.”
1273. ජාතියා සත්තවස්සො‘හං පබ්බජං අනගාරිශං,
සතරංසි³මිති නාමෙන පභා නිද්ධාවතෙ මම.
1274. මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා ක්කාසී කුකුරතො අහං,
ධාරෙමි අනනිමං දෙහං සමමාසමුද්ධාසාසතෙ.
1275. සට්ඨිකප්පසහස්සමිති වතුරො රාම³නාමකා,
සත්තරත්තසමපන්නා වක්ඛවන්ති මහබ්බලා.
1276. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සතරංසිග්ගො⁴ ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සතරංසිකතෝරස්ස අපද්‍යනං දුතීයං.

53. සයනද්‍යයකතෝරාපද්‍යනං

1277. පදුමුත්තරබුද්ධස්ස සබ්බලොකානුකම්පිතො,
සයනං තස්ස පාදස්සිං විප්පසන්නෙන වෙනසා.
1278. තෙන සයනද්‍යෙනෙහ සුබ්බෙනෙහ විජසම්පදා,
නොගා නිබ්බත්තරෙ⁵ තස්ස සයනස්ස ඉදං ඵලං.

1. උච්චිද්ධං, මජ්ඣ. 2. විචන්තව්ජද්දො, මජ්ඣ. සෙ 3. රොම, PTS. සෙ
4. සතරංසි, මජ්ඣ. 5. නොගො නිබ්බත්තතො, PTS. සෙ.

52. සතරංසිකස්ථවිරාවදානය

1265. පුරුෂොත්තම වූ පදමුත්තර බුදුරජානු උස් වූ පථවකට කැහි වැඩ හුන්න. ඒ පමිතයට හුදුරෙහි හුන් වෙදමනාගොති පරතෙරට ගිය බමුණෙක් වූ (මම) -

1266. එසේ වැඩහුන්නා වූ මහාචාර්ය වූ දෙවනිදෙව වූ තරඟෙයු වූ ලොකතායකයන් වහන්සේට ඇදිලි බැඳගෙන සතුති කෙලෙමි:

1267. “උතුම් ධම්ම ප්‍රකාශ කරන්නා වූ මහාචාර්ය මේ සමීඤ්ඤත් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලදසේක් ගිනිකඳක් මෙන් බබළන සේක.

1268. මහසමුදුර මෙන් නො කැලඹිය හැකි සසුර මෙන් තරණය කළ නො හැකි සිහරපේකු මෙන් අසමහිත වූ පසැස් ඇත්තා වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ධම්මදෙශනා කරණ සේක” යනුයි.

1269. ශායනා වූ පදමුත්තර බුදුරජානන් වහන්සේ මාගේ අදහස් දැන භික්ෂුසංඝයා මැද වැඩසිටිසේක් මේ ගාථාවන් වදාලසේක:

1270. “යමකු විසින් (සමීඤ්ඤත්තට) ඇදිලි බඳනා ලද ද, එසේ ම යමකු විසින් බුද්ධිශ්‍රෙයු තෙම පසසන ලද ද, (එසේ කළ) මේ තෙමේ නිස්දහසක් කප් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

1271. මෙයින් කල්පලක්ෂයක් ඉක්ම ගිය කල්හි අංගිරස නම් වූ බැහැර කළ කෙලෙස්සෙවෙහි ඇති ගෞතම සම්බුදුරජ තෙම උපදින්නේ ය.

1272. හෙතෙම ඒ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ධම්මයට දායාද වූ ඔරස පුත්‍ර වූ ධම්මය වූ නමින් සතරංසි වූ රතතෙක් වන්නේ ය” කියා යි.

1273. උත්පත්තියෙන් සත්හැවිරිදි වූ මම සසුනෙහි පැවිදි වීම්. නමින් සතරංසි වෙමි මාගේ සිරුරින් පැහැය නික්ම දිවෙයි.

1274. මණ්ඩපයක හෝ වාක්ෂමුලයක හෝ ධ්‍යාන කරණසුලු වූ ධ්‍යානයෙහි ඇලුනා වූ මම සමීඤ්ඤාසනයෙහි අනනිමශරීරය දරමි. (මේ අනනිම හවය යි.)

1275. සැටදහස්වන කපෙහි සත්පෑවනින් සුත් මහත් බල ඇති ගම නම් වූ සක්විති රජවරු සිවුදෙනෙක් වූහ.

1276. පිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂමත් සතරංසික ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලන.

සතරංසිකස්ථවිරාවදානය දෙවැනි යි.

53. ශයනදායකස්ථවිරාවදානය

1277. සියලු ලොවැසියන්ට අනුකම්පා කරණසුලු වූ ඒ පදමුත්තර බුදුරජානන් වහන්සේට පහන්සිහින් යහනක් දිනිමි.

1278. ඒ ශයනදායක කරණ කොට ගෙන යහපත් කෙනක සසා-සමපත් මෙන් ඔහුට නොගයෝ උපදිත්. ශයනදායකයාගේ මේ ජපාකය යි.

1279. ආකාසෙ සෙය්‍යං කප්පමි ධාරෙමි පඨවිං ඉමං,
පාණෙසු මෙ ඉසාරියං සයනස්ස ඉදං ඵලං.
5280. පඤ්චකප්පසහස්සමිති අට්ඨ ආසුං මහාවරා,¹
චතුරතීංසෙ කප්පසතෙ චතුරො ව මහබ්බලො.
1281. පටිසම්භිද්‍ය -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉද්ධං සුදං ආයසමා සයනදායකො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිද්ධාති.

සයනදායකතෙරස්ස අපද්‍යනං තතියං.

54. ගණ්ඩාදකිය² තේරාපද්‍යනං

1282. පදුමුනතරබුද්ධස්ස මහාබොධිමහො අහු,
විවිතතං සට්ඨාදාය ගණ්ඩාදකමද්දසහං.
1283. නතාපනකාලෙ බොධියා² මහාමෙසො පවස්සාථ,
නිත්තාදො ව මහා ආසි³ අසනියා ඵලතතියා.
1284. තෙනෙවාසනිවෙගෙන තත් කාලකතො අහු,⁴
දෙවලොකෙ සිතො සතො ඉමං ගාථං අනාසහං.
1285. “අතො බුද්ධා! අහො ධම්මො! අහො නො සඤ්ඤාපදා!
කලෙබ්බං මෙ පතීතං දෙවලොකෙ රමාමහං.”
1286. උබ්බිද්ධං භවතං මය්‍යං සතභුමං සමුග්ගතං,
කඤ්ඤාසතසස්සාති පරිවාරෙනාති මං සද්ද.
1287. ආබාධා මෙ න විජ්ජනති සොකො මය්‍යං න විජ්ජති,
පරිලාහං න පස්සාමි පුඤ්ඤකමසසිද්ධං ඵලං.
1288. අට්ඨවිසෙ කප්පසතෙ රාජා සංවසිතො අහු,
සතතරතනසමපතො චක්කවතාති මහබ්බලො.
1289. පටිසම්භිද්‍ය -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉද්ධං සුදං ආයසමා ගණ්ඩාදකියො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිද්ධාති.

ගණ්ඩාදකියතෙරස්ස අපද්‍යනං චතුසං.

55. ඔපවයහ⁵ තේරාපද්‍යනං

1290. පදුමුනතරබුද්ධස්ස ආජාතියමද්දසහං,
නිය්‍යාදෙකාන සමුද්දෙධි⁶ අගමාසිං සකං සරං.
1291. දෙවලො නාම නාමෙන සඤ්ඤානො අග්ගසාවකො,
වරධමමස්ස දායාදො ආගච්ඡි මම සතතිකං.

1. මහාතෙජා, මජ්ඣ. මහාවිරා, ස්‍යා. PTS.

2. නතාපනකාලෙ ව බොධියා, සිමු.

3. අසු, PTS.

4. අහා, මජ්ඣ.

5. ඔපවයහ, බහුසු.

6. සමුද්දෙධි, PTS.

1279. අහසෙහි ගහනය කරමි. මේ පාපිටිය (ඊශවරකයෙන්) දරමි. සත්ත්වයන් කෙරෙහි මාගේ අභිපත්තිය පවතී. ශයනදානයාගේ මේ විපාකය යි.

1280. මෙයින් පන්දහස්වන කපෙහි මහාවර නමින් රජවරු අට දෙනෙක් වූහ. තුන්දහස්සිවුසියවන කපෙහි මහත් බල ඇති රජවරු සිය දෙනෙක් වූහ.

1281. පිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ශයනදායකස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේකි.

ශයනදායකස්ථවිරාදානය නෙ වැනි යි.

54. ගඤ්ඤාදකිංසථවිරාදානය

1282. පළමුතර බුදුරජානන් වහන්සේගේ මහාබොධියට පූජාවෙන් විය. විසිතුරු කලයක් ගෙන මම එහි සුවද පැන් දිනිමි.

1283. බොධිය නාවනකල්හි මහවැසි වැස්සේ ය. ගෙන පුපුරණ කල්හි මහත් ශබ්ද ද විය.

1284. ඒ අසනිවෙගයෙන් (=ගෙන පහරින්) එහි ම කලුරිය කෙලෙමි. (මම එකෙණෙහි) දෙව්ලොව උපන්නෙමි මේ ගාථාව කිමි:

1285. “සමීඤ්ඤන් වහන්සේ ආශව්සිගහ. ධම්ම ආශව්සී ය. අපගේ ශාස්තෘසම්පන්නිය ආශ්වසී ය. මාගේ සිරුර (සෙණපහරින්) ඇද වැටිනි. එයින් වුහ වූ මම දෙව්ලොව සිත් අලවා වසමි.”

1286. පැන තැගුනා වූ මාගේ සත්ත්ව චිත්ත උස් ව නැගුනේ ය. හැම කල්හි සියක් දහසක් කතෘවෝ මා පිරිවරන්.

1287. මට ආබාධයෝ නො වෙත්. මට ගොකයෙක් ද තැන. පරි-ලාභයක් (=තෑමක්) නො දකිමි. පුණ්‍යකම්මාගේ මේ විපාකය යි.

1288. දෙදහස්අටසියවන කපෙහි සතරැවනින් යුත් වූ මහත් බල ඇති සංඛසිත නම් සක්විතිරජෙක් වීමි.

1289. පිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ගඤ්ඤාදකිංසථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේකි.

ගඤ්ඤාදකිංසථවිරාදානය සිවුවැනි යි.

55. ඔපවයහස්ථවිරාදානය

1290. මම පළමුතර බුදුරජානන් වහන්සේට ආජානිය අභවයකු දිනිමි. බුදුරජානන් වහන්සේට (ඒ අභවයා) දක්වා දී සවකිය ගෘහයට ගියෙමි.

1291. උතුම් ධම්මට දායාද වූ (පළමුතර) ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අග්‍රත්‍යාවක වූ නමින් දෙවල නම් වූ තෙරණුවෝ මා වෙත පැමිණියහ. (පැමිණ මෙසේ කීහ):

1292. “සප්පතනානාමො භගවා ආජානෙය්‍යො න කප්පති,
තව සම්බසමඤ්ඤාය අභිවාසෙසි වක්ඛමා.”
1293. අගඝාපෙතො වාතජවං සිකුචං සිසවානනං,
පදුමුනතරබුද්ධස්ස ඛමනියමදසහං.
1294. යං යං යොහුපපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,¹
ඛමනියා වාතජවා² චිත්තා³ නිබ්බතතරො⁴ මම.
1295. ලාභා තෙසං සුලභිංව යෙ ලභනතුපසම්පදං,
පුනපි පඤ්ඤාපාසෙය්‍යං බුද්ධො ලොකෙ සචෙ භවෙ.
1296. අධ්වංසිකතිකඛනතුංහං රාජා ආභි මහබ්බලො,
වාතුරනෙතා විජ්ජාචි ජලේසඤ්ඤා⁵ ඉස්සරො.
1297. ඉදං පච්ඡිමකං මය්‍යං වරිමො වතනතෙ භවො,
පනෙතාසම් අවලං යානං භික්ඛා ජයපරාජයං.
1298. වතුනතියසහස්සමචි මහාතෙජෝසි බතනියො,
සතතරතනසම්පනෙතා වක්ඛවතති මහබ්බලො.
1299. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඛප්පමෙය්‍යා පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

ඛප්පමෙය්‍යාසම්පදානං අපදානං පසදමං.

56. සපරිවාරාසනිකේරාපදානං

1300. පදුමුනතරබුද්ධස්ස පිණ්ඩපාතං අදසිතං,
ගන්තො තං භොජනධානං⁶ මලලිකාති පරිකම්පිං.⁷
1301. තමහාසනමචි ආසිනො බුද්ධො ලොකගගනායකො,
අකිත්තසි පිණ්ඩපාතං උජ්ඣුතො සමාභිතො:
1302. “යථාපි හදදකෙ බෙතෙන ඛිජං අප්පමි රොපිතං,
සමමා ධාරං පචෙච්ඡනෙන ඵලං තොසෙති කස්සකං.
1303. තපෙචායං පිණ්ඩපාතො සුබෙතෙන රොපිතො තස්ස,
භවෙ නිබ්බතනමානං භි⁸ ඵලතො තොසසිස්සති”⁹
1304. ඉදං වන්තා සබ්බුද්ධො ජලජ්ඣතරනාමකො,
පිණ්ඩපාතං ඵවික්ඛාන¹⁰ පකකාමි උත්තරාමුඛො.

1. දෙවෙ ව මානුසෙ භවෙ, සිමු. භවිතො සබ්බද මම, PTS
2. ඛමනියා වාතජවා, මජ්ඣ. ඛමනියො වාතජවො, සෙ. ආජානියා වාතජවා, සං.
3. චිත්තො, P T S. සෙ. චිත්තා, මජ්ඣ. 4. නිබ්බතතො, මජ්ඣ. සෙ.
5. ජලේද්ධස්ස, සං. 6. කිලිඨකධානං, මජ්ඣ. සෙ.
7. පරිකම්පිනා, මජ්ඣ. PTS. සෙ. 8. නිබ්බතනමානමි, මජ්ඣ. P T S.
9. ඵලතො කප්පසිස්සති, මජ්ඣ. 10. ගහෙතාන, මජ්ඣ. සෙ.

1292. “භාග්‍යවත්ත සපතනනාරයන, (=පාත්‍රය සහිත අටපිරිකරවර උසුලන්නෝ ය. උන්වහන්සේට) ආජාතීය අග්‍ර වෙමේ කැප නොවේ. පසැස් ඇත්තා වූ බුදුරජු ඔබගේ අදහස දැන එය පිළිගත්ත” කියා යි.

1293. ඉක්බිති මම වාතවෙගය ඇති ශිෂ්‍ර ව ගමන් යන වාතනයක් වූ සෛකාවයා අගය කොට (විකුණා) පදුමුනාර බුදුරජානන් වහන්සේට යොග්‍ය වූ පිරිකරක් දිනිමි.

1294. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යොනියක උපදිමි නම්, මට රිසි වූ විසිතුරු වූ වාතජවයෝ (සෛකාවයෝ) උපදිත්.

1295. (ඒ බුදුන් වෙත) යම්කෙනෙක් උපසම්පදාව ලබන් ද, (ඔවුනට) එය ලාභයෙකි, මනා ලාභයෙකි, ඉදින් බුදුකෙනෙක් ලෙමිති (පහළ) වන්නෝ නම්, නැවත ද පසිරුපාසනය කරන්නෙමි.

1296. මම අටපිරිවරක් මහත් බල ඇති සතරමහ දිවසින් හා සිටු මහ සසුරු කෙළවර කොට ඇති පාඨිපියෙහි අභිපතී වූ සතුරු රජුන් ජය ගන්නා සුළු වූ ජලේද්‍රව්‍යයට අභිපතී වූ සක්විතීරජ වීමි.

1297. මෙය මාගේ පශ්චිමදෙහය යි. පැසිම උපත වේ. ජය පරාජය දෙක හැර නිශ්චලස්ථානය(=නිවණ) ට පැමිණියෙමි වෙමි.

1298. සුනිස්දහස්වන කපෙති මහත් බල ඇති සත්රුවනින් යුත් මහත් තෙජස් ඇති සක්විති රජෙක් විය.

1299. පිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ඛපවයන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේකි.

ඛපවයනස්ථවිරාවදානය පස්වැනි යි.

56. සපරිවාරාසනස්ථවිරාවදානය

1300. මම පදුමුනාර බුදුරජානන් වහන්සේට පිණිඬපාත දානයක් දිනිමි. ඒ වළඳන ස්ථානයට ගොස් බෝලිද්ද මලින් පිරිකෙමි කෙළෙමි. (සැරසීමි)

1301. ලොකයෙහි අග්‍රතායක වූ සෘජුගුණ ඇති සත්වුන් වූ බුදුරජු ඒ අසුනෙහි වැඩගුන්නානු එ ම පිණිඬපාතය (පිළිබඳ අනුසස්) වදාළහ:

1302. “යම්සේ මනා කෙතක රොපණය කළ ස්වරූප වූ ද බිජයක් මැතැවින් වැසිඳුකර වස්තා කල්පි එලය ගොවියා සතුටු කෙරේ ද,

1303. එසේ ම තා විසින් මනා කෙතෙහි රොපණය කරණ ලද මේ පිණිඬපාත(කම්)ය තෙම නවයෙහි උපදින්නා වූ තා එලයෙන් සතුටු කරන්නේ ය.”

1304. පදුමුනාර නම් වූ බුදුරජු මෙය වදාළා පිණිඬපාතය පසසා උතුරුදෙසට මුහුණ ලා වැඩියහ.

1305. සංවුතො පාතිමොකකසමිං ඉන්ද්‍රියෙසු ව පඤ්චසු,
පච්චෙකමනුසුතො විහරාමි අනාසිවො.

1306. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සප්පිවන්තො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සප්පිවන්තො අපද්‍යනං ඡට්ඨං.

57. පඤ්චදිපකත්ථෙරාපද්‍යනං

1307. පදුමුතනරබුද්ධස්ස සබ්බභූතානුකම්පිතො,
සුසංකප්පිනා¹ සද්ධිමෙම උජ්ජිදිට්ඨි අහොසහං.

1308. පදිපද්‍යනං පාදාසිං පරිවාරෙත්ථාන බොධියං,
සදද්‍යනො පදිපාති අකරිං තාවදෙ අහං.

1309. යං යං යොනුපපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,
ආකාසෙ උකකං ධාරෙන්නි දිපද්‍යනසිද්ධං ඵලං.

1310. තිරොකුඛධං තිරොසෙලං සමනිග්ගස්ස පබ්බතං,
සමන්නා යොජනසතං දස්සනං අනුතොමහං.

1311. චතුත්තිංසෙ කප්පසතෙ සතචක්ඛුසනාමකා,
රාජා'තෙසු මහාතෙජා චක්ඛවත්ති මහබ්බලා.

1312. තෙන කම්මාවසෙසෙන පතො'මහි ආසවකකියං,
ධාරෙමි අත්තිමං දෙහං දිපදිඤ්ඤස්ස සාසතෙ.

1313. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පඤ්චදිපකො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

පඤ්චදිපක*ත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං සන්නමං.

58. ධජද්‍යගකත්ථෙරාපද්‍යනං

1314. පදුමුතනරබුද්ධස්ස බොධිමහි පාදපුත්තමෙ,
හට්ඨා හට්ඨන විතෙතන ධජමාරොපසිං අහං.

1315. පතින²පත්තාති ගණ්ඨිනා ඛනිද්ධා ජඛබ්බිං අහං,
අනොසුද්ධං ඛනිසුද්ධං අභිමුත්තමනාසවං,
සම්මුඛා විස සම්බුද්ධං අවඤ්ඤං බොධිමුත්තමං.

1316. පදුමුතනරො ලොකවිදු ආනුතීනං පටිග්ගතො,
භික්ඛුසංසෙ සිතො සත්ථා ඉමා ගාථා අනාසථ:

1. සද්දගිනාන, මජ්ඣ. සෙ. 2. සත්ත, සෙ. අ. පන, P T S.

* පදිපද්‍යනං ?

1305. ප්‍රාතිමොක්ඛයෙහි ද පසිඳුරන් විෂයයෙහි ද සංවාත වූයෙහි ප්‍රකම්භවෙකයෙහි යෙදුනෙහි ආසුච රතීත ව වෙසෙමි.

1306. පිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සපරිවාරාසනසථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙශනා කළ සේකි.

සපරිවාරාසන සථවිරාවදානය සවැනි යි.

57. පසුවදිපකසථවිරාවදානය

1307. මම සිසුල සත්තියන් කෙරෙහි හිතානුකම්පි වූ පදුමුතර බුදුරජානන් වහන්සේගේ සද්ධම්මයෙහි මනා ව පිහිටා සාත්‍ර වූ දූෂිටි ඇත්තෙමි විමි.

1308. බොධිය වට කොට ප්‍රදිපදානයක් දිනිමි. (පහන් පුජාවක් කෙළෙමි). එකෙකෙහි (කම්ඵල) අදහමින් පහන් දැල්විමි.

1309. දිව්‍ය වූ හෝ චක්‍රණ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද, (ඒ පුණ්‍යකම් හෙතුවෙන්) අතසෙහි දඹුවැටපහන් දරන්. ප්‍රදිපදානයාගේ මේ විපාකය යි.

1310. පමිතය ද ඉක්මවා බිත්තියෙන් පිටත ද ගල්පව්වෙන් පිටත ද භාත්පස යොදුන් සියක් තැන වූ ඩයල්ල දඬිනය කරමි.

1311. තුන්දහස්සිවසියවනකපෙති සතවකු යන නම් ඇති මහාතෙජස් ඇති මහත් බල ඇති සක්විතිරජවරු වූහ.

1312. ඒ කම්මාගේ අවගෙම විපාකයෙන් ආසුවක්ඛයයට පැමිණියෙමි වෙමි. සම්මෙඝාසකයෙහි අනනිමගිරිය (=අනනිම ආනමය) දරමි.

1313. පිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් පසුවදිපකසථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේකි.

පසුවදිපකසථවිරාවදානය සත්වැනි යි.

58. ධවජදායකසථවිරාවදානය

1314. මම පදුමුතර බුදුරජානන් වහන්සේගේ උතුම් බෝරුකෙහි සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතින් ම ධජයක් නැමිමි.

1315. (බොධියෙන්) වැටුනු කොළ ගෙණ බැහැර ලිමි. ඇතුළත පිරිසිදු පිටත ද පිරිසිදු වූ අභිමුක්ත (නිශ්චයබුද්ධිසහිත) වූ ආසුච රතීත වූ බුදුරජානන් වහන්සේ හමුයෙහි වදින්නාක් වෙන් උතුම් බොධිය වැන්දෙමි.

1316. පුජාවන් පිළිගන්නා වූ නොහොත් ලෝවැස්සන්ගේ පුජාවතට ගෙයක් වැනි වූ ශාස්තෘ වූ පදුමුතර බුදුරජානන් වහන්සේ හික්කු සඬ්ඝයා මැද වැඩහිද මේ ගාථාවන් වදාලසේක:

1317. “ඉමිනා ධජදනෙන උපධ්‍යානෙන චූතයං,
කප්පානං සන්තප්පස්සං දුග්ගතිං සො න ගච්ඡති.
1318. දෙවෙසු දෙවසොහග්ගා¹ අනුභොසානප්පකං,
අනෙකසත්තකිත්තුඤ්ච රාජා රට්ඨො හවිස්සති,
උග්ගතො නාම නාමෙන වකකවහති හවිස්සති.
1319. සමපතතිං අනුභොජිතා සුකකමුලෙන වොදිතො,
තොතමස්ස හගවතො සාසනෙ‘භිරුසස්සති.’”
1320. පඨානපභිතනෙනා‘මහි උපසන්නො නිරුපධි,
ධාරෙමි අනතිමං දෙහං සමමාසලුභසාසනෙ.
1321. එකපඤ්ඤාසසනස්සෙ කප්පෙ උග්ගතිකවග්ගො,
පඤ්ඤාසතිසනස්සෙ² ධ්වනියො මෙඝසවග්ගො.
1322. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ධජදාසංකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ධජදාසංකංකොරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

59. පදුමකෝරාපදානං

1323. වතුසච්චං පකාසෙනො වරධිමමපවතනකො³,
වස්සගෙ අමතං වුට්ඨිං නිබ්බාපෙනො මහාජනං.
1324. සද්දණං⁴ පදුමං ගය්‍යා අසිසිකොසෙ සිතො අහං,
පදුමිනතරමුතිස්ස හට්ඨො උනඛිට්ඨමිතර.
1325. ආගච්ඡෙනෙ ව පදුමෙ අබ්බුතො ආසි තාවදෙ,
මම සඛිකප්පමඤ්ඤාය පගගණති වදනං වරො.
1326. කරසෙට්ඨන පගගය්‍ය ජලජං පුප්ඵමුතතමං,
භික්ඛුසංඝෙ සිතො සත්ථා ඉමා ගාථා අභාසථ:
1327. “යෙනිදං පදුමං බිහතං සබ්බඤ්ඤමිහි විනායකෙ⁵,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුණංථ මම භාසතො.
1328. නිංස කප්පාති දෙවිඤ්ඤ දෙවරජං කරස්සති,
පථව්‍යා රජං සත්තසතං වසුධං ආවසිස්සති.
1329. තත්ථ පත්තං ගණෙත්ථාන⁶ වකකවහති හවිස්සති,
ආකාසතො පුප්ඵවුට්ඨි අභිවසිස්සති තදා.
1330. කප්පසත්තසහස්සමහි ඔකකාකාකුලසිමහවො,
ගොතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.

1. සොහාග්ගා, P T S. සෙ. 2. පඤ්ඤාසසනසහස්ස, මජ්ඣ. P T S. සෙ.

3. වරධිමමවකකපවතනකො, P T S. 4. සධ්දා, P T S. සෙ. අ.

5. සබ්බඤ්ඤානමනායකො, ස.ස. P T S. සෙ.

6. ගණෙත්ථාන, සී මු

1317. “මේ ධර්මපුරුෂයෙක් ද උපසංඛාතයෙන් ද යන මේ දෙකින් හෙතෙම කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දිගතිසං නො යයි.

1318. දෙවියන් අතර බොහෝ වූ දිව්‍යසෞභාග්‍යය (=සම්පත්) අනුභව කරන්නේ ය. නොයෙක් සියගණන්වාරයන්හි රටෙහි රජ වන්නේ ය. උග්ගත නම් වූ සක්විතිරජෙක් ද වන්නේ ය.

1319. කුශලමූලයෙන් මෙතෙසන ලද්දේ සම්පත් අනුභව කොට ගෙනම බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්තෙහි සිත් අලවා වාසය කරන්නේ ය” (කියා සි).

1320. උපකාන්ත වූයෙමි උපධි රහිත වූයෙමි ප්‍රඥාන්විතයීයෙහි මෙහෙයු සිතැත්තෙමි යෙමි. සම්ඥානාසනයෙහි අත්තිමශරීරය දරමි.

1321. පණස්ඵක්දහස් වන කපෙහි උග්ගත නම් රජෙක් වීම. (එසේ ම) පණස්දහස් කපෙහි මෙස නම් රජෙක් වීම.

1322. පිළිසැබියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්ත කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ධර්මදායකස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේකි.

ධර්මදායකස්ථිරාවදානය අටවැනි යි.

59. පද්මස්ථවිරාවදානය

1323. උග්ගත ධම්මකායක පදුමුතතර බුදුරජ තෙමි වඩාසූන්‍යය දෙසමින් මහාජනයාගේ (කෙලෙසගිනි) නිවමින් අමාවැසි වස්සමි.

1324. නවුප සතිත පියුමක් ගෙන මුදුන්මැදිරියක සිටි මම සතුටු වූයෙමි පදුමුතතර බුදුරජානන් වහන්සේට (පූජා පිණිස) අභංසති දමිමි.

1325. එකෙණෙහි පියුම පහතට ගැටෙන කල්හි ආගමයියෙක් විය. වාදිවර වූ බුදුරජනු මාගේ අදහස දැන එය පිළිගත්ත.

1326. උතුම් පියුම දකුණුඅතින් ගෙන බුදුරජනු බික්සගන මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළහ:

1327. “විනායක (නිවණට පමුණුවන්නා) වූ සම්ඥාන් වහන්සේ කෙරෙහි යමකු විසින් මේ පියුම (උඩට) දමන ලද ද, මම ඔහු ප්‍රකට කොට කියමි. එසේ කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

1328. නිස්සපත් මුළුල්ලෙහි ගනුදෙවෙත්ඳ ව දෙවිරජය කරන්නේ ය. සත්තිසවරත් පාටිවිරාජය (කරුණික) පොලොවෙහි වාසය කරන්නේ ය.

1329. එහි පියුම පත් ගැණ (එම පත් ගණනින්) සත්විතිරජ වන්නේ ය එකල්හි අභසින් මල්වැසි වසින්තේ ය.

1330. (මෙයින්) කල්ප ලක්ෂයක් ඉක්ම ගිය කල ධර්මකාය කුලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ගෙනම නම වූ නාසනානු ප්‍රොටි පහල වින්නාය.

1331. තස්ස ධම්මෙසු දායාදෙ ඔරසො ධම්මනිමිතො,
සබ්බාසචෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සන්තාසචො.”
1332. නික්ඛුත්ඛාන කුච්ඡිතො සමපජානො පතිස්සතො,
ජාතියා පඤ්චවස්සො’හං අරහත්තමපාපුණ්ණං.
1333. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඉන්ධං සුද්ධං ආයස්මා පදුමො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පදුමකෝරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

60. අසනබොධියකෝරාපද්‍යනං

1334. ජාතියා සත්තවස්සො’හං අදදසං ලොකත්‍යායකං,
පසන්නවිතෙනා සුමනො උපගච්ඡිං නරුත්තමං.
1335. නිස්සංඝාහං හගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස නාදිතො,
හට්ඨො හට්ඨන විතෙන්න රොපසිං බොධිමුත්තමං.
1336. අසනො නාමධෙයොන්ධරණීරුහපාදපො,
පඤ්ච වස්සෙ පරිවරිං අසනං බොධිමුත්තමං.
1337. පුප්ඵිතං පාදපං දිස්වා අබ්භුතං ලොමහංසනං,
සකං කමමං පකිත්තෙතෙනා බුද්ධසෙට්ඨං උපාගමිං.
1338. නිස්සංඝා තදා සො සමුද්ධො සසමුදා අග්ගපුග්ගලො,
හික්ඛුසංඝෙ නිසීදිත්වා ඉමා ගාථා අභාසථා:
1339. “යෙනායං රොපිතා බොධි බුද්ධසුජා ව සකකතා,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුණොථ මම භාසතො.
1340. නිංස කප්පාති දෙවෙසු දෙවරජ්ජං කරිස්සති,
වතුසට්ඨිකකත්තුං සො වක්ඛවන්ති භවිස්සති.
1341. තුසිතා හි වච්ඡිකාන සුක්ඛමුලෙන වොදිතො,
දො සමපන්ති අනුභොසා මනුස්සතෙන රමිස්සති.
1342. පධානපභිතතෙනා සො උපසන්නො නිරුප්පි,
සබ්බාසචෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සන්තාසචො.”

1331. උත්තන්තේනේ ධම්මෙති දායද වුයේ භෞරස බුද්ධපුත්‍ර වුයේ ධම්මෙන් නිර්මිත කලාක් වැනි වුයේ සියලු ආසුරයන් ප්‍රකාණ පරිඤ්චයෙන් (දැන) දුරු කොට ආසුර රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය” (කියායි).

1332. සිහිනුවණින් යෙදි මවුකුසින් බිහි ව උත්තන්තියෙන් පස් හැවිරිදි කල්හි මම රහත් බවට පැමිණියෙමි.

1333. ප්‍රතිසම්මද්වෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පද්ම ස්වරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් යි.

පදමස්ථිරාවදානය නවවැනියි.

60. අසනබොධියස්ථිරාවදානය

1334. උත්තන්තියෙන් සත්හැවිරිදි වූ මම (නිසං) බුදුරජානන් වහන්සේ දිට්ඨි. පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් සහිත වූයෙමි තථාගතයන් වහන්සේ වෙත ඵලමුනෙමි.

1335. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ තාදිගුණ ඇති නිසං බුදුරජානන් වහන්සේට සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතින් (උත්තන්තේසේ පියාබෝරුකින් ඵලයක් ගෙණ) උතුම් බොධියක් රොපණය කෙලෙමි.

1336. එය නමින් අසන (=පියා) නම් වූ බොධිවෘක්ෂය යි. ඒ උතුම් බෝරුක පස්වසක් පරිවරණය (=පොෂණය) කෙලෙමි.

1337. ආශ්වාසී වූ ලොමුදහගන්වන්නා වූ පිපුනු පියාබෝරුක දැක සවකියකමිය ප්‍රකාශ කරන්නෙමි බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත ඵලමුනෙමි.

1338. එකල්හි සියල්ල තෙමේ ම දැනගන්නා වූ අග්‍රපුද්ගල වූ ඒ නිසං සමීඤ්ඤානෙමි හික්කුසබ්බසා මැද වැඩිනිද මෙම ගාථාවන් වදාලසේක:

1339. “යමෙකු විසින් මෙම බොධිය රොපණය කරණ ලද ද, බුද්ධ පූජාව මැනවින් කරණ ලද ද, මම ඔහු (කවරෙක් දැයි) ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. එය ප්‍රකාශකරන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු:

1340. නෙතෙම නිස්කපක් දෙවියන් අතුරෙහි දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. සුසංචාරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය.

1341. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ නුමින දෙව්ලොවින් ව්‍යුත ව දිව්‍යමනුෂ්‍යසම්පත් දෙක අනුභව කොට මිනිසත්බැවිහි සිත් අලවා වසන්නේ ය.

1342. වීර්‍යයෙන් මෙහෙයන ලද සිත් ඇති උපශාන්ත වූ උපබ් රහිත වූ හෙතෙම සියලු ආසුරයන් ප්‍රකාණපරිඤ්චයෙන් දැන (දුරු කොට) ආසුර රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය” (කියායි).

1343. විවෙකමනුසුනො'හං උපසන්නො නිරුපති,
නාගොච ඛණ්ඩනං ඡේඛාං විහරාමි අනාසවො.
1344. දේවනවුතෙ ඉතො කප්පො බොධිං රොපෙසනං තද,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බොධිරොපසංසිද්ධං ඵලං.
1345. චතුස්සත්තනි'තො කප්පො දණ්ඩසෙතොති විසුසුතො,
සත්තරත්තනසම්පන්නො චක්කවත්ති තද අහුං.
1346. තෙසත්තනිමිති'තො කප්පො සත්තානෙසුං මහීපතී,
සමනනගෙමි නාමෙන රාජානො චක්කවත්තිතො.
1347. පණ්ණවිසති'තො කප්පො පුණ්ණකො නාම බහනියො,
සත්තරත්තනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
1348. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අසනබොධියො ඵෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

අසනබොධියත්ථෙරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

විජනී සතරංසී ච සයනො'දකි වානියො
පරිවාරො පදිපඤ්ච ධජො පදුමපුජකො
බොධී ච දසමො වුතෙනා ගාථා දේව නවුති තථා.

විජනිවගො ජංඛො.

61. සංකච්ඡානිසංචයො¹ත්ථෙරාපදානං

1349. පවනං කාතනං දිස්වා අපසද්දමනාච්චලං,
ඉසීනං අනුචිණ්ණංච ආහුතීනං පටිග්ගනං.
1350. ථූපං කඤ්ඤානු පුලිනං² නානාපුප්ථං සමොකිරිං.
සමුලො විය සමුලුඬං නිමිතං අභිවඤ්ඤං.
1351. සත්තරත්තනසම්පන්නො රාජා රට්ඨමිති³ ඉස්සරො,
සක්කමමාහිරඥො'හං ථූපපුජාසිද්ධං ඵලං.
1352. එකනවුතෙ ඉතො කප්පො යං පුප්ථමිතිරොපසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ථූපපුජාසිද්ධං ඵලං.
1353. අසීතිකප්පො'නනගෙසො චක්කවත්ති අනොසනං,
සත්තරත්තනසම්පන්නො චතුදිපමි ඉස්සරො.
1354. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සංකච්ඡානිසංචයො ඵෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සංකච්ඡානිසත්ථෙරස්ස අපදානං පස්මං.

1. සංකච්ඡානිසංචයො.

2. වෙළුනා PTS. සෙ අ.

3. රට්ඨමිති, මජ්ඣ. සි මු.

1343. විවෙකයෙහි යෙදුනු උපශාන්ත වූ උපබිරහිත වූ මම හසකිරාජයෙකු මෙන් බුදුමු සිදු ආසුව රනිත ව වෙසෙමි.

1344. මෙයින් දෙඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි මම ඒ පියා බොධිය රොපණය කෙළෙමි. (ඒ හේතුවෙන්) දාගනියක් නො දනිමි. බොධිරොපණයෙහි මේ විපාකය යි.

1345. මෙයින් සුසංඛතාවන කපෙහි වූ එකල්හි සත්ථුවනින් යුත් දණ්ඩයෙකු නම් සක්විතිරජෙක් වීම.

1346. මෙයින් නෙසංඛතාවන කපෙහි පාමිවිශවර වූ සංගනනොමි නම් වූ සක්විතිරජවරු සක්දෙනෙක් වූහ.

1347. මෙයින් පසවිසුටන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති පුණ්ණික නම් සක්විතිරජෙක් වීම.

1348. ප්‍රතිසම්මදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අසනබොධියසංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

අසනබොධියසංවිරාවදානය දසවැනියි.

උද්දනය:

විජනි සතරංසි සයන - උදක වාහිය පරිවාර ද,
පදිප ධජ පදුම පූජක - බොධිය දැසි වත් දසෙක් මේ,
දෙයනුගයකින් බැඳ - මෙහි එය කියන ලද්දේ.

විජනිවග්ගිය සවැනියි.

61. සංකප්පිතනිකායසංවිරාවදානය

1349, 1350 සාමන් විසින් සෙවුනාලද සවලා වූ ශබ්ද ඇති කාලසීමා රහිත මහවනයක් දැක දෙවිමනිසුන්ගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ බුදු-රජානන් වහන්සේ උදෙසා වැලිසෑයක් කොට නොයෙක් මල් විසිරවීම. නිර්මිත බුදුරදන් ඉදිරියෙහි මෙන් මම ඒ සෑය වැන්දෙමි.

1351. සමයිය කමයෙන් සතුටු වූ මම (ඒ පිණිසින්) සත්ථුවනින් යුක්ත ව රටෙහි අභිපත රජ වීම. සතුපසුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1352. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි (සෑයට) යම් පුෂ්පපූජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දාගනියක් නො දනිමි. ස්තුපපූජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1353. මම අසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුක්ත ව සිවුමහදිවසින්හි අභිපති වූ අනාගතස නම් සක්විතිරජෙක් වීම.

1354. ප්‍රතිසම්මදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සංකප්පිතනිකාය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

සංකප්පිතනිකාය සංවිරාවදානය පළමුවැනියි.

62. අවොසුපඵයන්ථොපදානං

1355. විහාරා අභිනික්ඛමම් අබ්බුට්ඨානිසං¹ චබ්බකමෙ,
චතුසස්චං පකාසෙතොනා දෙසෙති² අමතං පදං.
1356. සිඛිස්ස භිරමඤ්ඤාය බුද්ධිසෙට්ඨස්ස නාදිතො,
නානාපුප්ඵං ගහෙතොන ආකාසමති සමොකිරිං.
1357. තෙන කමෙමන දිපදිඤ්ඤ ලොකජෙට්ඨ නරාසභො³
පනෙතො'මති අවලං ණානං හිත්වා ජයපරාජයං.
1358. එකතිස්ස ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමතිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵපූජාසිදං එලං.
1359. ඉතො විසතිකප්පමති සුමමො නාම බන්ධනියො,
සත්තරතනසමපනෙතො චක්ඛවතති මහබ්බලො.
1360. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධිස්ස සාසනං,
ඉත්ථං සුදං ආයසමා අවො⁴පුප්ඵියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අවොසුපඵයන්ථොසං අපදානං දුතියං.

63. පච්චාගමනියන්ථොපදානං

1361. සිංඛුයා නදියා තිරෙ වාක්ඛවාකො අතං තදා,
සුද්ධිසෙට්ඨාලභකෙඛා'ගං පාපෙසු ච සුසඤ්ඤතො.
1362. අදදසං විරජං බුද්ධං ගච්ඡන්තං අතිලඤ්ඤසෙ,
තුණ්ණකු න සාලං⁵ පග්ගස්ස විපසංඝිසංඝාතිරොපසිං.
1363. “යස්ස සද්ධා තථාගතෙ අවලා සුප්පතිට්ඨිනා,
තෙන චිත්තප්පසාදෙන දුග්ගතිං සො න ගච්ඡති.”
1364. සමාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
විහංගමෙන සනෙතන සුඛිජං රොපිතං මයා.
1865. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමතිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵපූජාසිදං එලං.
1366. සුචාරදස්සනා නාම අට්ඨෙතෙ එකතාමකා,
කප්පෙ සත්තරසෙ ආසුං චක්ඛවතති මහබ්බලා.
1367. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධිස්ස සාසනං,
ඉත්ථං සුදං ආයසමා පච්චාගමනියො⁶ ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පච්චාගමනියන්ථොසං අපදානං තතියං.

1. අබ්බුට්ඨාසි, PTS. අ. අබ්බුට්ඨාසි ච සෙ. 2. දෙසෙතොනා, PTS. සෙ. අ.

3. “දිපදිඤ්ඤ, ලොකජෙට්ඨ, නරාසභ,” ඉති සබ්බිථ.

4. අවො, PTS. සෙ.

5. මාලා, සෙ.

6. සද්ධාගමනිය, සෙ.

62. අවොපුප්ඵයස්ථවිරාවද්‍යනය

1355. (සිඛි බුදු රජ තෙම) විහාරයෙන් නික්ම සක්මනෙහි සිට වතුසායනය ප්‍රකාශ කරන්නේ අමානපදය (=නිජාණධම්මය) දෙශනා කරයි.

1356. තාදිගුණ ඇති සිඛි නම් බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ හඬ අසා නොයෙක් මල් ගෙණවුන් අහසෙහි විසිරවීම්.

1357. ද්විපදෙනාම වූ ලොකජොෂ්ඨ වූ නරශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ කෙරෙහි කරුණලද එම කම්මය හෙතු කොට ගෙන ජය පරාජය දෙක හැර නිශ්චල ස්ථානයට (නිවන්ට) පැමිණියෙමි වෙමි.

1358. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් මල්පූජාවක් කෙළෙමි ද, ඒ හේතු කොට ගෙන දුගතියක් නො දනිමි. මල්පූජාවේ මේ විපාකය සි.

1359. මෙයින් විසිවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සුමේධ නම් සක්විතිරජෙක් වීම.

1360. ප්‍රතිසම්මතදවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් අවොපුප්ඵයස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

අවොපුප්ඵයස්ථවිරාවද්‍යනය දෙවැනියි.

63. පච්චාගමනියස්ථවිරාවද්‍යනය

1361. මම එකල සිංඤ්ඤානදීතීරයෙහි හුදු සෙවෙල් අනුභව කරන්නා වූ පාපයන් කිරීමෙන් වැළකුනා වූ සක්වාලිහිණියෙක් වීමි.

1362. (එකල්හි) කෙලෙස්මල නැත්තා වූ අහස්මගෙහි ගමන් කරන්නා වූ බුදුරජු දිවිමි. (දැක) තුනින් සල්මලක් ගෙනවුත් ඒ විපස්සි බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

1363. “යමෙකුගේ ශ්‍රද්ධානොමෝ තථාගනයන් වහන්සේ විෂයයෙහි නිශ්චල ව පිහිටියා ද, තෙතෙම ඒ චිත්තප්‍රසාදය හෙතු කොට ගෙන දුගතියකට නො යේ” යි (විපස්සි බුදුරජ තෙම වදාළේ ය.)

1364. ඒකාන්තයෙන් බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ මනා පැමිණීමෙක් විය. (සක්වා)ලිහිණියෙකු වූ මා විසින් මනා (කුශල) භිජයක් රොපණය කරණලදී.

1365. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් මලක් පිදුයෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පපූජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1366. සතළොස්වනකපෙහි සුවාරදසකයා නම් එකනම ඇති මහාබලවන් වූ සක්විතිරජවරු අටදෙනෙක් වූහ.

1367. ප්‍රතිසම්මතදවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් පච්චාගමනියස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

පච්චාගමනියස්ථවිරාවද්‍යනය තෙවැනියි.

64. පරපසසාදකතෙරාපද්‍යනං

1368. උසනං පවරං චිරං මහෙසිං චිජ්ඣාපිනං,
සුවණ්ණවණ්ණං සමුද්ධං කො දිස්වා නපසිදති.
1369. හිමවා 'වාපරිමෙය්‍යා සාගරො'ව දුරුත්තරො,
තපෙව කුතං බුද්ධස්ස¹ කො දිස්වා නපසිදති.
1370. වසුඛා යථා අපමෙය්‍යා චිත්තා වනවටංසකා,
තපෙව සීලං බුද්ධස්ස කො දිස්වා නපසිදති.
1371. අනිලජො'ව අසබ්බොතො² යථාකාසො අසබ්බෙයො,
තපෙව ඤාණං බුද්ධස්ස කො දිස්වා නපසිදති.
1372. ඉමාහි වතුගාථාහි³ බ්‍රාහ්මණො සෙතසව්‍යයො,
බුද්ධසෙට්ඨං ඵමිත්තාන ඤිද්ධස්සං අපරාජිතං.
1373. වතුනවුතිකප්පාහි දුග්ගතිං නුපපජ්ජථ,⁴
සුගතිස්ස සුසම්පන්නිං⁵ අනුතොසි⁶ අනප්පකං.
1374. වතුනවුතෙ ඉතො කප්ප ඵමිත්තා ලොකනායකං,
දුග්ගතිං නාභිජාතාමි ථොමනාය ඉදං ඵලං.
1375. වතුදදසමහි කප්පමහි වතුරො ආසුමුග්ගතා⁷
සත්තරත්තසම්පන්නා චක්කවත්තී මහබ්බලා.
1376. පටිසම්භිද -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්වා පරපසසාදකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අගාසිත්ථාහි.

පරපසසාදකතෙරස්ස අපද්‍යනං චතුස්සං.

65. භිසද්දයකතෙරාපද්‍යනං

1377. චෙස්සතු නාම නාමෙන ඉසීතං තතියො අනු,
කානනං වනමොග්ගා චිත්තා පුරිසුත්තමො.
1378. භිසං මූලාලං ගණිත්වා අගමං⁸ බුද්ධසත්තිකං,
තං ව බුද්ධස්ස පාද්‍යං පසන්නො සෙති පාණ්ණිති.
1379. කරෙන ව පරාමට්ඨො චෙස්සතුචරබුද්ධිනා,
සුබාගං නාභිජාතාමි සමං තෙන තතුත්තරං.
1380. චරිමො වත්තතෙ මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
හත්ථිනාගෙන සන්නතන කුසලං රොට්ඨිතං මයා.

1 දෙවදෙවස්ස, සෙ. 2 අනිලඤ්ජසාස-බුද්ධො, PTS

3. වතුහි ගාථාහි, PTS සෙ. 4. නුපපජ්ජනා, PTS සෙ.

5. සුගතිං සුබසම්පන්නී, මජ්ඣ.

6. අනුතොසි, සෙ. අනුතොසි, PTS

7. ආසුං උග්ගතා, සෙ. PTS. 8. අගමිම, සෙ

64. පරප්පසාදකස්ථිරාවදානය

1368. ශ්‍රේණි වූ උතුම් වූ චිර වූ භරත වූ කෙලෙස්සතුරන් ජය ගන්නාසුදු වූ සමානිත වූ බුදුරජා දැක කවරෙක් (නම්) නො පහදී ද?

1369. ප්‍රමාණ කළ නො හැකි හිමවත්තවත් යම්කෙ ද, භරණය කළ නො හැකි සාගරය යම් කෙ ද, බුදුරජානන් වහන්සේගේ ධ්‍යානය ද එසේ ම ය. (උන්වහන්සේ) දැක කවරෙක් නම් නො පහදී ද?

1370. විසිතුරු වන අරම් නමැති බුදුන්මල්කඩ ඇති පෙළොව යම් කෙ ප්‍රමාණ නො කට හැකි ද, බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශිලය ද එසේ ම ය. (උන්වහන්සේ) දැක කවරෙක් නම් නො පහදී ද?

1371. නො කැලඹිය හැකි සසුර යම් කෙ ද, පමණ කළ නො හැකි අහස යම් කෙ ද, බුදුරජානන් වහන්සේගේ ඝෘණය ද එසේ ම ය. (උන්වහන්සේ) දැක කවරෙක් නො පහදී ද?

1372. සෙන නම් වූ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ මේ සිවු ගසින් පස්මරුන් දිනු සිද්ධාසු නම් වූ බුද්ධශ්‍රේණියන් වහන්සේට සතුහි කොට-

1373. සිවු අනු කපන් මුළුලෙහි දුගතික නුපන්ගේ ය. සුගතින්හි බොහෝ වූ මනා සම්පත් අනුභව කෙළේ ය.

1374. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි ලොකනයක වූ බුදුරජානන් වහන්සේ පසසා (ඒ හේතුමෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පැසසීමෙහි මේ විපාකය සි.

1375. තුදස්වන කපෙහි සඤ්චාරිතයින් සුන් වහන් බල ඇති උග්ගන නම් වූ සංක්ෂිප්තරජවරු සිවුදෙනෙක් වූහ.

1376. ප්‍රතිසම්පිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමෙන් පරප්පසාදක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලෙස්සේ සි.

පරප්පසාදකස්ථිරාවදානය සිවුවැනිසි.

65 නිසදායකස්ථිරාවදානය

1377. (එක් කපක වූ) බුදුවරයන් අතුරෙහි නෙවැන්නෙක් නමුත් වෙසෙසු නම් වී ය. මුරුමොහනම් වූ ඒ බුදුරජා තෙම මහවනයට පිවිස එහි විසි ය.

1378. නෙවම්ල ද නෙවම්ලද ද ගෙන බුදුරජානන් වහන්සේගේ සම්පයට ගියෙහි. පහන් වූයෙහි සියසොසින් එය බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

1379. උතුම් නුවණැති වෙසෙසු බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් තමන් වහන්සේගේ ග්‍රිහස්තයෙන් පරාමිතිය කරුණ (=පිරිමදින) ලද්දාවූ මම ඒ හා සමාන සැපයක් නො දනිමි. එයට වැඩි සැපයක් නම් කොසින් ද?

1380. සියලු භවයෝ කසන ලදහ. වෘගේ මේ අනිම් භවය මේ. එකල හසනිරාජයකු වූ මා විසින් කුසල් බිජුටටක් රොපණය කරුණලදී.

1381. එකතියෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි භිසද්දනසසිදං එලං.
1382. සමොධානා ව රුජානො සොලස මනුජාගිපා,
කප්පමි තෙරසෙ ආසුං වකකවනති මහබ්බලා.
- 1383 පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගිසද්දයග්ගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ගිසද්දයකතෙරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

66. සුවිනනිතතෙරාපද්‍යනං

1384. ගිරිදුග්ගවරො ආසිං අභිජානොව කෙසරි,
මිගසංසං වගිකාන ජ්වමි පබ්බතනනෙර.
1385. අක්ඛදස්සි භු භගවා සබ්බඤ්ඤ වදනං වරො,
මමුද්ධරිතුකාමො සො ආගච්ඡි පබ්බතනනමං.
1386. පසදඤ්ච මිගං හනච්චා හකඛිතුං සමුපාගමිං,
හගවා තමති සමයෙ භිකක්ඛානො¹ උපාගමි.
1387. වරමංසාති පග්ගස්ස අද්දසිං තස්ස සඤ්ඤානො,
අනුමොදි මනාචිරො නිබ්බාපෙතො මමං තද්ද.
1388. තෙන විනතපපසාදෙන ගිරිදුග්ගං පච්ඡිසනං,
පීතිං උපපාදගිකාන තත්ථ කාලකතො අහං.
1389. එතෙන මංසද්දතෙන විනතස්ස පඤ්ඤිති ව,
පඤ්ඤරසෙ කප්පසතෙ දෙවලොකෙ රමිං අහං.
1390. අවසෙසෙසු කප්පෙසු කුසලං නිවිතං² මයා,
තෙනෙව මංසද්දතෙන බුද්ධානුස්සරණෙන ව.
1391. අට්ඨතියමති කප්පමති අට්ඨ දිශාසුනාමකා,
සට්ඨිමතිතො කප්පසතෙ දුට්ඨෙ වරුණනාමකා.
1392. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුවිනනිතො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුවිනනිතතෙරස්ස අපද්‍යනං ජට්ඨං.

1. සිකායානො, සෙ. 2. කාරිතං, සෙ. PTS. විනනිතං, මජ්ඣං, කරිතං, සත.

1381. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමයක් කෙලෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. නෙළුමුදුකයාගේ මේ විපාක ය යි.

1382. තෙලෙස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති සමොධාන නමින් මුහුර්තවන වූ සොලොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1383. ප්‍රතිසමහිදුවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් ගිසදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් දෙයනා කල සේක් යි.

ගිසදායකසංවරාවදානය සමුදානිසි.

66. සුවිනතිතසංවරාවදානය

1384. (මම) විගිෂ්ට ජන්ම ඇති කෙශරසිංහ රාජයෙකු වැනි දුගී-යන්හි හැසිරෙන නෙසාදයෙක් (=වැද්දෙක්) වීම. මාග සමූහයා මරාගෙන කළ අතරෙහි ජීවත් වෙමි.

1385. සමූහ වූ වාදිවර වූ ඒ අකුදසානි භාග්‍යවත්තෙම මා (පවින්) නගා සිටුවනු කැමැත්තේ උතුම් පමිනසට වැඩියේය.

1386. පසදමාගයකු (නිත්මුවකු) මරා අනුභව කිරීමට එළඹියෙමි. එසමයෙහි භාග්‍යවත් තෙමේ පිටු සිහින් (එතැනට) වැඩියේය.

1387. උතුම් මස්ගෙණ (මම) ඒ ගාසනාගන් වහන්සේට දිනිමි. මහා වීර වූ බුදුරජානන් වහන්සේ එකල්හි සිත නිමිත් අනුමොදනා කුලසේක.

1388. මම ඒ විනාප්‍රසාදයෙන් යුතු ව ගිරිදුගියට පිවිසියෙමි. ප්‍රීතිය උපදවා එහි කපරිය කෙලෙමි.

1399 මේ මස්දන හේතු කොට ගෙන ද, විනාප්‍රණිතින් (=ප්‍රණීතා-වන්) හේතු කොට ගෙන ද, එක්දහස් පන්සිය කපක් දෙව්ලොවෙහි සිත් අලවා විසිමි.

1390, 1391. අවශෙෂ කල්‍යාණන්හි ද මා විසින් කුසල් රැස් කරණ ලදි. එම මාංශදුතයෙන් ද බුදුගුණ සිහි කිරීමෙන් ද, අටතිස්වන කපෙහි දීඝායු නම් වූ රජවරු අට දෙනෙක් වූහ. මෙයින් කල්‍ය සදහසකින් පෙර වරදාන නමින් රජවරු දෙදෙනෙක් වූහ.

1392. ප්‍රතිසමහිදුවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් සුවිනතිත සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

සුවිනතිතසංවරාවදානය සමුදානිසි.

67. වන්ද්‍යයකතේරාපද්‍යනං

1393. පක්ඛිජාතො නදා ආසිං සුවණ්ණො ගරුලාඛිපො,
අදදසං විරජං බුද්ධං ගච්ඡන්තං ගනුමාදනං.
1394. ජනිත්වා ගරුලං¹ වණ්ණං මාණවකං අධාරසිං,
එකං වන්දං මයා දින්නං දිපදිඤ්ඤා නාදිනො.
1395. නඤ්ඤා දුස්සං පටිග්ගයා බුද්ධා ලොකග්ගනායකො,
අනන්තප්‍රිකේඛි සිතො සත්ථා ඉමං ගාථං අභාසථා:
1396. “ඉමිනා වන්දනෙන විතකස්ස පණ්ණිඛි ව,
පනාය ගරුලං යොතිං දෙවලොකෙ රමිස්සති.”
1297. අඤ්ඤාසි තු භගවා ලොකජේට්ඨො නරාසපො,
වන්දනං පසංසිත්වා පක්කාමි උත්තරාමුඛො.
1398. භවෙ තිබ්බත්තමානමිති හොනති මෙ වන්දකමපදා,
ආකාසෙ ඡදනං හොති වන්දනස්සිදං ඵලං.
1499. අරුණකා²සත්ත ජනා චක්කවන්ති මහබ්බලා,
ඡත්තිංසනිමිති කප්පමිති ආසිංසු මනුජාඛිපා.
1400. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා වන්ද්‍යයග්ගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වන්ද්‍යයකතේරස්ස අපද්‍යනං සත්ථමං.

68. අමබද්‍යයකතේරාපද්‍යනං

1401. අංගාමදස්සි භගවා නිසින්නො පබ්බතන්තරෙ,
මෙත්තාය අථරී ලොකං අප්පමාණං නිරුපසි.
1402. කපි අහං නදා ආසිං හිමවන්නෙ නගුත්තමෙ,
දිස්වා අනොමං අමිතං බුද්ධා විතතං පසාදසිං.
1403. හිමවන්නස්ස අවිදුරෙ³ අමබාසුං ඵලිනො නදා,
තතො පක්කං ගහෙනාන අමබං සමුද්ධං අදං.
1404. තමෙම බුද්ධො විශාකාසි අංගාමදස්සි මහාමුනි,
“ඉමිනා මුද්දනෙන අමබද්‍යනෙන චුතයං.
1405. සත්තපඤ්ඤාස කප්පාති දෙවලොකෙ රමිස්සති,
අච්ඡෙසෙසු කප්පසු චොතිණ්ණං සංසරිස්සති.
1406. බෙපෙඤා පාපකං කමමං පරිපක්කාය බුද්ධියා,
විනිපාතමග්ගන්තාන⁴ කිලෙසෙ ක්කාපසිස්සති.”
1407. දමෙන උත්තමෙනානං දමිතො⁵මිති මහෙසිනා,
පන්නො⁶මිති අවලං⁵ ධානං හිත්වා ජයපරාජයං.

1. ගරුලා, මජ්ඣ. PTS.

2. අරුණවා, මජ්ඣ. 3. අවිදුරෙ හිමවන්නස්ස (සබ්බත්)

4. විනිපාතාදියාග්ගන්තා, PTS. සෙ. 5. අමතා, මජ්ඣ.

67. වක්ඛදායකස්ථිරාවදානය

1393. (මම) පසම්මොනියෙහි උපන්ගේ මනා පැහැ ඇති ගුරුථ රජෙක් වීමි. එකල්හි ගකම්බාදන පමිනසට වසින්තා වූ බැහැර කල කෙලෙස් රජස් ඇති බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1394 (දක) ගුරුථ වෙස හැර මාණවක වෙසක් දැරීමි. තාදිගුණ ඇති දිව්පදොනම බුදුරජානන් වහන්සේට මා විසින් එක් වසායක් දෙනලදි.

1395. ලොකයෙහි අසහාය නායක වූ ශාසනා වූ බුදුරජ තෙම එ වසාය පිළිගෙන අතසෙහි සිටියේ මේ ගාථාව දෙසිය:

1396 “මේ වසාදානය හේතු කොට ගෙන ද ව්‍යාප්තියක් හේතු කොට ගෙන ද ගුරුථ අත්ත වැර දෙව්ලොව සිත් ඇලවා වසන්තෝය.”

1397. ලොකපොසව වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ අනාමදක්ඛ නාගාවන් තෙමේ වසාදානය පසසා උතුරු දිගට මුහුණ ලා වැඩියේය.

1398. හවයෙහි උපදින කල්හි මට වසාදානපත් (ඇති) වේ. අතසෙහි වියනන් ඇති වේ. වසාදානයෙන් මේ විපාක ය සි.

1499. සතිස්වන කපෙහි මුහුර්තයින් වූ මහත් බල ඇති අරාජක නම ඇති සක්විතිරජවරු සන්දෙනෙක් වූහ.

1400. ප්‍රතිසම්මුද්‍යෝ - පෙ - බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුරෙන් වක්ඛදායකස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

වක්ඛදායකස්ථිරාවදානය සන්වැහිසි.

68. අමබදායකස්ථිරාවදානය

1401. හිමවත් පමිනානනරයෙහි වැඩගුන් උපතිරිනින වූ අනොමදක්ඛ බුදුරජතෙම අප්‍රමාණ වූ (සංඛ) ලොකයෙහි පෙමිණිය පැතිරවිය.

1402. එකල්හි මම උතුම් හිමවත් පමිවෙහි වදාලෙක් වීමි. අලාමක වූ අපමණ ගුණ ඇති (රත්තනෝය) දක එ බුදුරජානන් කෙරෙහි සිත පැහැදවීමි.

1403. එකල්හි හිමවතට නුදුරු නැති පලගන් අමරුක් වූහ. එසින් අභිගෙහියක් මිවදායක් සහිතව බුදුරජානන් වහන්සේට දිනිමි.

1404, 1405. අනොමදක්ඛ බුදුරජානන් වහන්සේ මට මෙසේ ප්‍රකාශ කළසේක: “මේ මිවද දානයෙන් ද අබදානයෙන් ද යන දෙකින් මෙතෙම සන් පණස් කපන් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත් ඇලවා වසන්තෝය. සෙසු කලපයන්හි (දිව්‍යමුහුර්ත දෙගනියෙහි) විශ්‍රවශයෙන් සැරිසරන්නෝය.

1406. මිරිපැසුනු නුවණින් පමිකම ගෙවා දුගතියකට නොගොස් කෙලෙස් දවන්නෝය.” (කියායි.)

1407. මම මහර්මන් වහන්සේ විසින් උත්තම වූ දමනයෙන් (රහත් බැවින්) දමනය කරණ ලද්දේ වෙමි. ජය පරාජය දෙක හැර නිශ්චලයථානයට (නිවණට) පැමිණියේ වෙමි.

- 1408 සත්තසත්තනිකපසතෙ අමබ්බස් සනාමකා,
වතුදදසා තෙ රාජානො වක්කවන්ති මහබ්බලා.
1409. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසනං.
ඉත්ථ සුදං ආයසමා අමබ්බදාසකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

අමබ්බදාසකත්ථෙරස්ස අපදානං අව්ඛමං.

69. සුමනත්ථෙරාපදානං

1410. සුමනො නාම නාමෙන මාලාකාණෙ අහං තදා
අදදසං චිරජං බුද්ධං ලොකානුනිපට්ඨග්ගහං.¹
1411. උනො හත්ථෙහි පග්ගස්ස සුමනං පුප්ඵමුත්තමං,
බුද්ධියා අභිරොපෙසිං සිබ්බනො ලොකවත්තුනො.
1412. ඉමාය පුප්ඵපුජාය වෙනනාපණ්ඩිති ව,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵපුජාසිදං ඵලං.
1413. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමිඤ්ඤොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵපුජාසිදං ඵලං.
1414. ඡබ්බිසතිමහි කප්පමහි වත්තාරොසුං² මහායසා,
සත්තරත්තසම්පන්නා රාජානො වක්කවන්තිනො.
1415. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසනං,
ඉත්ථ සුදං ආයසමා සුමනො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සුමනත්ථෙරස්ස අපදානං නවමං.

70. පුප්ඵවබ්බෙගාටියත්ථෙරාපදානං

1416. අභිතරුපං සිහංව අභිජාතංව කෙසරිං,
ව්‍යග්ඝ්ඝහංව පචරං ගරුලග්ගංව පක්ඛිනං.*
1417. සිබ්බං නිලොකසරණං අනෙජං අපරාජිතං,
නිසිත්තං සමණානග්ගං භික්ඛුසංඝපුරකඛිනං.
1418. වබ්බෙගාටකෙ ධූපෙත්වාන අනොජං පුප්ඵමුත්තමං,
සහ වබ්බෙගාටකෙනෙව බුද්ධිසෙට්ඨං සමොභිජිං.
1419. තෙන චිත්තප්පසාදෙන දිපදිඤ්ඤ නරාසහෙ³
පතෙතාමහි අවලං ධානං හිත්වා ජයපරාජයං.
1420. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
1421. සම්පුරණණ නිසංකපමහි දෙවභුතිසනාමකා,
සත්තරත්තසම්පන්නා පඤ්චාසුං වක්කවන්තිනො.
1422. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසනං.
ඉත්ථ සුදං ආයසමා පුප්ඵවබ්බෙගාටියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්ථාති.

පුප්ඵවබ්බෙගාටියත්ථෙරස්ස අපදානං දසමං

1. ආනුභිතා පට්ඨග්ගහං P T S. සෙ. 2. වත්තාරොසුං, P T S. සෙ.

* “අභිත රුපං සිහං ව ගරුලග්ගංව පක්ඛිනං,
ව්‍යග්ඝ්ඝහංව පචරං අභිජාතංව කෙසරිං.”-

ඉති බුද්ධිතපොත්ථකෙසු දිස්සතෙ.

3. දිපදිඤ්ඤ නරාසහ, (සබ්බත්ථ)

1408. සන්දහස්සන්ධියවන කපෙහි මහත් බල ඇති අමබව්‍ය නම් වූ ඒ තුළස් සන්ධිති රජවරු වූහ.

1409. ප්‍රතිසමභිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් අමබදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

අමබදායකසංවිග්චදානය අවවාහිසි.

69. සුමනසංවිග්චදානය

1410. මම එකල්හි නමින් සුමන නම් වූ මල්කරුවෙක් වීම. (ඒ මම) කෙලෙස් රජස් රහිත ලොකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නාවූ නොහොත් පුජාවනට ගෙයක් වැනි වූ ඔබ්බ බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1411. ඥෙහිත් උතුම් සමන් මල් ගෙණ ඔබ්බ බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

1412. මේ මල්පුජාව හේතු කොට ගෙණ ද චිත්තප්‍රණීධීන් (ප්‍රාචීන-වන්) හේතු කොට ගෙණ ද දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1413. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් මලක් පිදුයෙමි ද ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1414. සවිසිවන කපෙහි මහත් යශස් ඇති සන්රුවතින් යුත් සක්විතිරජවරු සිටුදෙනෙක් වූහ.

1415. ප්‍රතිසමභිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් සුමන සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

සුමනසංවිග්චදානය නවවාහිසි.

70. පුප්ඵවබ්බෙගාටියසංවිග්චදානය

1416. උත්තම ජන්මවත් අහිත සංභාවය ඇති කෙශර සිංහ-රාජයෙකු මෙන් ද, උතුම් ව්‍යාප්‍රයෙකු මෙන් ද, පක්ෂීන් අතුරෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගුරුලකු මෙන් ද,

1417, 1418. කෙලෙස් රහිත වූ පස්මරුන් දිනුවා වූ ශ්‍රමණයනට අග්‍ර වූ භික්ෂුසංඝයා පිරිවරා හුන් තිලොවට පිළිසරණ වූ ඔබ්බ බුදුරජා-නන් වහන්සේට උතුම් කටුකරඬු මල් ගොටුවක තාා ගොටුව ද සමග පිදිමි.

1419. ද්විපදෙනාම වූ නරශ්‍රේෂ්ඨ බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි එම චිත්තප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙණ ජයපරාජය දෙක ම (හැර) නිශචලසංභාවයට (නිවණට) පැමිණියේ වෙමි.

1420. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කම්යක් කෙලෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1421. තිස්කපක් සම්පූර්ණ වූ කල්හි සන්රුවතින් යුත් දෙවඟුනි නම් සක්විතිරජවරු පස්දෙනෙක් වූහ.

1422. ප්‍රතිසමභිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් පුප්ඵවබ්බෙගාටිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

පුප්ඵවබ්බෙගාටියසංවිග්චදානය දසවාහිසි.

උද්දනා:

සකච්ඡන්ති අවොපුප්ඵ පච්චානිතමනෙන ච
පරප්පසාදී භික්ඛදා සුචින්නී වත්ථදායකො
අබ්බදාසී ච සුමනො පුප්ඵවංඝගාටියො¹ ච
ගාථකසහනනී වුභතා ගණිතා අත්ථදස්සිති.

සකච්ඡන්තිතවග්ගො සන්නිමො.

71. නාගසමාලවේරාපද්‍යනං

1423. ආපාටලිං¹ අනං පුප්ඵං උච්චිතස්මිං මහාපථො,²
චුපමති අභිරොපෙසිං සිඛිනො ලොකබ්බකුතො.
1424. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තදා,
දුගගතිං නාභිජාතාමි චුපපුජාසිදං එලං.
1425. ඉතො පණ්ණරසෙ කප්පෙ භුමියො නාම බතතියො,
සහතරතනසමපනො චකකචතති මහබ්බලො.
1426. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නාගසමාලො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්තාති.

නාගසමාලවේරස්ස අපද්‍යනං පබ්බං.*

72. පදසංඝදාකවේරාපද්‍යනං

1427. අක්කන්තං ච පදං දිස්වා තිස්සස්සාදිවච්චකුතො
හට්ඨො හට්ඨන චිහෙතන පාදෙ චිත්තං පසාදසිං.
1428. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සංඝදාකමලිං තදා,
දුගගතිං නාභිජාතාමි පදසංඝදාසිදං එලං.
1429. ඉතො සහතථගො කප්පෙ සුමමියො නාම බතතියො,
සහතරතනසමපනො චකකචතති මහබ්බලො.
1430. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පදසංඝදාකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්තාති.

පදසංඝදාකවේරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

1. අපාටලිං, සබ්බත්. 2. උච්චිතං සුමහාපථො, සබ්බත්.
* ථෙරගාථට්ඨකථායා පනස්ස ථෙරස්ස විසදිසං අපද්‍යනං දිස්සති.

උද්දාය:

සකච්ඡන්දිය ආවොසුපථිය - පච්චාගමනීය ද,
පරප්පවාදිය භිසදය - සුචින්නිය වන්දායකය.
අමබදායක සුමනය - පුප්ඵවකොපිය දස
හි එක්සැත්තැවකින් - පිඩුකොට මෙහි කියන ලදී.

සකච්ඡන්දියවගීය සන්වැගිසි

71. නාගසමාලසංවිරාද්දනය

1423. මම (නගරවාසීන්ගේ වැලඹි පිදුම සදහා) නගරවැද පීඨියෙහි (ගඬොල් ආදියෙන්) නිමවනලද සිඛි බුදුරජුන්ගේ සතුපයෙහි ආදර සහිතව පළොල්මලක් ගෙන පිදීම.*

1424. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් හෙළෙමි ද, (ඒ හේතුපෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ස්තුපපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1425. මෙයින් පසළොස්වන කපෙහි සන්රැවනින් යුත් මහත් බල ඇති භූමිය නම් සක්විති රජෙක් වීම.

1426. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නාගසමාල සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

නාගසමාලසංවිරාද්දනය පළමුවැගි සි.

72. පදසඤ්ඤානසංවිරාද්දනය

1427. නිසස බුදුරජානන් වහන්සේගේ ඇත්මුහු පදලක් දෑක සතුටු වූයේ සතුටු සිතින් ඒ ශ්‍රීපාදයෙහි සිත පැහැදවීම.

1428. මෙයින් දෙඅනුචත කපෙහි වූ එකල්හි (ශ්‍රීපාදය පිළිබඳ) යම් සංඥාවක් ලැබීම ද, (ඒ හේතුපෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පදසංඥාවෙහි (සිරිපාසවනත් පිදීමෙහි) මේ විපාකය සි.

1429. මෙයින් සත්වන කපෙහි සන්රැවනින් යුත් මහත් බලඇති සුමෙධ නම් සක්විති රජෙක් විය.

1430. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පදසඤ්ඤාන සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

පදසඤ්ඤානසංවිරාද්දනය දෙවැගි සි.

* අඵකථාව බලනු.

73. බුද්ධසඤ්ඤාකතේරාපද්‍යනං¹

1431. දුමග්ගෙ පංසුකුලිකං ලග්ගං දිස්වාන සජ්ඣතො,
තතො තමඤ්ඤිං කතො පංසුකුලං අවන්දනං.
1432. දො නවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
1433. ඉතො චතුස්සකෙ කප්පෙ දුම්භාරොසි බහනියො²
චාතුරතොනා විජ්ඣාමි චක්කවහනි මහබ්බලො.
1434. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයසමා බුද්ධසඤ්ඤාගො පෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

බුද්ධසඤ්ඤාකතේරස්ස අපද්‍යනං තතිසං.

74. භිසාලවද්‍යයකතේරාපද්‍යනං

1435. කානතං චනමොග්ගං වසාමි විපිනෙ³ අහං,
විපසං අද්දසං බුද්ධං ආනුතීනං පටිග්ගතං.
1436. භිසාලවද්‍යො පාදසිං උදකං හත්ථොධොවනං,
වන්දිතා සිරසා පාදෙ පකකාමිං උත්තරාමුඛො.
1437. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ භිසාලවමද්ධං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුඤ්ඤකම්මසිද්ධං ඵලං.
1438. ඉතො තතියකෙ කප්පෙ භිසාලවමධනනියො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවහනි මහබ්බලො.
1439. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයසමා භිසාලවද්‍යයකො පෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

භිසාලවද්‍යයකතේරස්ස අපද්‍යනං චතුස්සං.

75. එකසඤ්ඤාකතේරාපද්‍යනං

1440. ධර්මො නාමාසි නාමෙන විපසිසිස්සග්ගසාවකො,
එකා භික්ඛා මයා දින්නා ලොකානුත්තරිග්ගතො.
1441. තෙන විත්තස්සාදෙන දිපදිනෙකො නරාසභො,⁴
දුග්ගතිං නාභිජානාමි එකභික්ඛාසිද්ධං ඵලං.

1. සඤ්ඤාකතේරාපද්‍යනං, සෙ. P T S. අ.

2. දුම්භාරො සුබහනියො P T S. සෙ

3. විපිනෙ, අ. PTS.

4. දිපදිනෙ නරාසභ, සිමු. මජ්ඣ.

73. බුද්ධසඤ්ඤාකසම්මිරාවදානය

1431. ගසක් මුදුනෙහි ලැගුනු බුදුරජානන් වහන්සේගේ පවුල් සිවුර දැක ඉක්බිති එයට ඇඳිලි බැඳ මම ඒ පවුල්සිවුර වැන්දෙමි.

1432. මෙයින් දෙඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධ ස ය යන හැඟීමෙහි මේ විපාකයයි.

1433. මෙයින් සිවුවැනි කපෙහි සිවුමක සයුර කෙළවර කොට ඇති පොළවට අඬපති වූ සතුරුරජුන් ජයගන්නා වූ මහත් බලඇති දුමසාර නම් සක්විති රජෙක් විය. (=විමි).

1434. ප්‍රතිසමභිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බුද්ධසඤ්ඤා ක සම්මිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

බුද්ධසඤ්ඤාකසම්මිරාවදානය නෙවැනිසි.

74. භිසාලවදායකසම්මිරාවදානය

1435. මම මහවනයට පිවිස (එ ම) වනයෙහි වසමි. ලෝවැසියන්ගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ නොහොත් පූජාවට ගෙයක් වැනි වූ විපසි බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1436. (උත්වහන්සේට) අත ඥාන දිය ද නෙළුම ද පිදිමි. (ඉක්බිති) භිස නමා (උත්වහන්සේගේ) ත්‍රිපාදයන් වැඳ උතුරුදිගට මුහුණ ලා ගියෙමි.

1437. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි නෙළුම දිනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මේ ඒ පුණ්‍යකමියාගේ විපාක ය යි.

1438. මෙයින් තෙවන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති භිස නම් සක්විතිරජෙක් විය (=විමි).

1439. ප්‍රතිසමභිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් භිසාලවදායක සම්මිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

භිසාලවදායකසම්මිරාවදානය සිවුවැනිසි.

75 එකසඤ්ඤාකසම්මිරාවදානය

1440. විපසි බුදුරජානන් වහන්සේගේ නමින් ධණ්ඩ නම් වූ අග්‍රශ්‍රාවකයෙක් විය. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගැනීමට සුදුසු (දක්ෂිණාතී) වූ උත්වහන්සේ කෙරෙහි මා විසින් එක භික්ෂාවක් දෙනලදී.

1441. දවිපදෙතනම වූ තරශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ කෙරෙහි වූ ඒ විනතප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙන දුගතියක් නො දනිමි. එක භික්ෂාවෙහි මේ විපාකය යි.

1442. වතනාලීසෙ ඉතො කපප වරුණො නාම බතනියො
සතතරතනසමපතො වකකවතති මහබ්බලො.

1443. පටිසමහිද -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ජිහ්සස්සද්ධො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

ජිහ්සස්සද්ධාකෙත්ථස්ස අපද්‍යනං පස්සමං.

76. තිණසන්තරද්‍යයකත්ථොපද්‍යනං

1444. තිමවනතස්ස අවිදුරෙ මහාජාතස්සරො අහු,
සතපතෙති සිඤ්ඤො නානාසකුණමාලයො.

1445. තමති තහාතා පිත්ථා ව අවිදුරෙ වසාමහං,
අදදසං සමණානගං ගච්ඡන්තං අනිලඤ්ඤෙ.

1446. මම සකිකපමඤ්ඤය සත්ථා ලොකෙ අනුතතරො,
ව්‍යවහතො ඔරුතිත්ථාන භූමියට්ඨාසි තාවදෙ.

1447. විසාණෙන තිණං ගග්ග නිසිදනමද්දසහං,
නිසිදි හගවා තත්ථ නිසෙසා ලොකගතායකො,¹

1448. සකං විතතං පසාදෙත්ථා අවඤ්ඤො ලොකනායකං,
පතිකුටිකො,² අපසකති³ නිජ්ඣායනො මහාමුනිං.

1449. තෙන විතතපසාදෙන නිමමාණං උපපජ්ජහං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි සන්තරස්ස ඉදං ඵලං.

1450. ඉතො දුතියක කපප මිහසමවතබතනියො,
සතතරතනසමපතො වකකවතති මහබ්බලො.

1451. පටිසමහිද -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා තිණසන්තරද්‍යයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

තිණසන්තරද්‍යයකත්ථොපද්‍යනං ඡව්ඨං.

77. සුවිද්‍යයකත්ථොපද්‍යනං

1452. තිංසකපසතස්සමති සලුබ්බො ලොකනායකො,
සුමෙබ්බො නාම නාමෙන බතනිංසවරලකිණො.

1453. කස්ස කඤ්ඤවණ්ණස්ස දිපදිඤ්ඤා තාදිතො,
පඤ්ච සුවි මයා දින්නා සිබ්බනත්ථාය විචරං.

1. ලොකනිකායකො, PTS.

2. පතිකුටිකො, මජ්ඣ. උකකුටිකො, සහ. පටිකකුටිකො, සෙ.

3. අවසකති, සෙ. PTS.

1442. මෙයින් සතළිස්වන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් වූ මහත් බල ඇති වරුන් නම් සක්විති රජෙක් විය (=වීම).

1443. ප්‍රතිසමෙද්ධවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එකසැකසැක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

එකසැකසැකසථවිරාවදානය පස්වැනියි.

76. තිණසංචරදායකසථවිරාවදානය

1444. හිමවතට නුදුරු තනි පිසුම්මලින් ගැවසිගත් නානා පක්ෂින්හට වාසස්ථාන වූ මහාජාතකාරයක් (ඉබේ හට ගත් මහවිලක්) විය.

1445. මම (තවුසෙක් ව) ඒ විලෙහි නා පැත් බි (විලට) නුදුරු තනි වසමි. (එහි දී) අහස්මගෙහි යන ශ්‍රමණයනට අග්‍ර වූ බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1446. ලොකයෙහි නිරුහහර වූ ගාන්ධාරීන් වහන්සේ මාගේ අදහස දැන අහසින් බැස එකෙකෙහි භූමියෙහි වැඩසිටි සේක.

1447. මම අහසින් තෘණ (කපා) ගෙණ නිසිදනයක් (=තණඇතිරියක් කොට) දිනිමි. තිණ බුදුරජානන් වහන්සේ එහි වැඩනුන් සේක.

1448. සිය සිත පහදවා ලොකනායක වූ බුදුන් වැන්දෙමි. (ඉක්බිති) මහාමුනින් වහන්සේ සිති කරමින් (සිරුරෙන්) හැකිඑතෙමි පසුබැස ගියෙමි.

1449. එම විහනප්‍රසාදය හේතු කොටගෙණ මම නිමාණරති දෙව ලොව උපනිමි. දුගතිකන් නො දනිමි. මෙය තණඇතිරිය පිදීමේ විපාකයයි.

1450. මෙයින් දෙවැනි කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති මහ නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1451. ප්‍රතිසමෙද්ධවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් තිණසංචරදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

තිණසංචරදායකසථවිරාවදානය සවැනියි.

77. සුවිදායකසථවිරාවදානය

1452. තිස්දහස්වන කපෙහි උතුම් දෙනිස් මහපුරිස්ලකුණු ඇති නමින් සුමෙධ නම් වූ ලොකනායක වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ලොව පහළ වූ සේක.

1453. තාදිගුණ ඇති කසුන්වන් වූ දවසදෙසු වූ ඒ බුදුරජානන් වහන්සේට සිවුර මසනු පිණිස මා විසින් හිදි (කවු) පසක් දෙනලදී.

1454. තෙනෙ'ව සුච්ඡිදනෙන නිපුණත්ථිපසාකං,
නිකං ලුහුඤ්ච ඵාසුඤ්ච ඤාණං මෙ උදපජ්ජථ.
1455. දිපදාබ්භනි නාම රාජානො චතුරො අහං,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1456. කිලෙසා කාපිතා මයාං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
ධාරෙමි අනනිමං දෙහං සම්මාසමුද්ධාසාසිතො.
1457. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසනං,
ඉත්ථං සුදං ආයසමා සුච්ඡියමො ථෙරො ඉමා ගථායො අනාසිත්ථාති.

සුච්ඡියසංකප්පරසා අපද්‍යනං සන්නමං.

78. පාටලීපුප්ඵයත්ථෙරාපද්‍යනං

1458. සෙට්ඨිපුත්තො තද ආසිං සුබුමාලො සුබ්බෙත්තො
උච්ඡිඤ්ච පාටලීපුප්ඵං කත්වා තං අභිසංහරිං.
1459. සුච්ඡිණ්ණච්ඡිණ්ණං සමුද්ධං ගච්ඡන්තං අනන්තරාපණං,
කඤ්චනගසිසසඤ්ඤාසං දන්තනිංස¹ වරලක්ඛණං.*
1460. හට්ඨා හට්ඨන චිත්තෙන පුප්ඵෙන² අභිපුජ්ඣං,
නිසං ලොකවිදුං නාථං තරදෙවං නමස්සහං.
1461. දොනවුත්තෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මකරිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵපුජ්ඣයිදං ඵලං.
1462. ඉතො තෙසට්ඨිකප්පමති අභිසම්මන්තාමකො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
1463. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා පාටලීපුප්ඵියො ථෙරො ඉමා ගථායො අනාසිත්ථාති.

පාටලීපුප්ඵියත්ථෙරසා අපද්‍යනං අට්ඨමං.

79. සිතඤ්ජලියත්ථෙරාපද්‍යනං

1464. මිහලුදො පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤා කාන්තො අහං,
තත්ථදදසාසිං සමුද්ධං නිසං පවරලක්ඛණං.
1465. කසාහං³ අඤ්ජලිං කත්වා පකකාමිං පාචිනාමුබ්බො,
අවිදුරෙ නිසින්නාසා නිසකො පණ්ණසස්ථෙරො.
1466. තතො මෙ අසනිපාතො මත්ථකෙ නිපති තද,
සො'හං මරණකාලමති අකාසිං පුත්තරඤ්ජලිං.

1. බන්තංස, මජ්ඣං.

2. පුප්ඵෙති, මජ්ඣං. සෙ.

3. තත්ථාහං, මජ්ඣං. PTS.

* අයං ගථා අසමි අපද්‍යනෙ පඨමගථාවසෙන පොත්තෙසු දිස්සතෙ.

1454. ඒ හිදිකවුදන හේතු කොට ගෙන ම සියුම් අතීයන් විශෙෂ-
යෙන් දක්නා සුළු වූ තිසුණු වූ ගිහි වූ පහසු වූ නුවණ මට උපන්නේ ය.

1455. සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අවිපදාධිපති නම් වූ
සිවුරජ කෙනෙක් වූහ.

1456. මාගේ කෙලෙස් දවනලදී. සියලු හවයෝ නසන ලදහ.
සම්බුද්ධසත්තෙහි පශ්චිමගිරිය දරමි.

1457. ප්‍රතිසමන්දාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන
කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුවිදායක සමිටියන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

සුවිදායක සමිටියාවදානය සන්වැනිසි.

78. පාටලිපුපථියසමිටියාවදානය

1458. එකල්හි මම සියුමැලි වූ සුට සේ වැඩිනු සිටුවුනුයෙක් වීම.
පළොල්මලක් ඔබොක්කුවෙහි ලා ඵය ගෙන ගියෙමි.

1459, 1460. අතුරු අවුනෙහි (විවිධයෙහි) වඩින්නා වූ සටර්ණවර්ණ වූ
රත්ඇඟවක් මෙන් බබලන දෙතිස් මහපුරස්ලකුණු ඇති තරලෙෂඨ වූ
(අනාථ) නාථ වූ සියල්ල අවබෝධ කළ නිසා බුදුරජානන් වහන්සේට
සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතින් ඒ මලින් පිදිමි. උන්වහන්සේට නමස්කාර ද
කෙලෙමි.

1461. එකල්හි මෙයින් දෙඅනුවන කපෙහි යම් කමයක් කෙලෙමි
ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. පුෂ්පජුරාවෙහි මේ විපාකයයි.

1462. මෙයින් තෙසැටවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල
ඇති අතිසම්මත නම් සක්විතිරජෙක් වීම.

1463. ප්‍රතිසමන්දාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන
කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පාටලිපුපථිය සමිටියන් වහන්සේ
මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

පාටලිපුපථියසමිටියාවදානය අවවැනිසි.

79. භික්ඛූජලියසමිටියාවදානය

1464. මම පෙර මහවනයෙහි මුවවැද්දෙක් වීම. එහිදී උතුම් ලකුණු
ඇති නිසා බුදුරජානන් වහන්සේ දිටිමි.

1465. නුදුරු තන්හි සිය පන්ඇතිරියෙහි වැඩිනුන් උන්වහන්සේට
මම ඇදිලි බැඳ පෙරදිගට මුහුණ ලා ගියෙමි.

1466. එකල්හි මාගේ හිස මත සෙනක් වැටින. ඉක්බිති මැරෙණ
කල්හි ද මම නැවත ඇදිලි කෙලෙමි.

1467. දොනවුනෙ ඉතො කසො අඤ්ඤාං අකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අඤ්ඤාං ඉදං ඵලං.
1468. චතුපඤ්ඤාසකප්පමි මිගකොතු සනාමකො,
සත්තරතනසමපන්නො චක්කවග්ගි මහබ්බලො.
1469. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා සිතඤ්ඤාලිපයා පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සිතඤ්ඤාලිපයෙවරස්ස අපද්‍රව්‍යං නවමං.

80. නිපදුම්යවෙරාපද්‍රව්‍යං

1470. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බමොත්තපාරගු,
දන්නො දන්නපරිවුතො නගරා නික්කමි ජිනො.
1471. නගරෙ හංසවතියා අහොසිං මාලිකො තදා,
යං තත්ථ උත්තමං. පුප්ථා තිණි පුප්ථාති¹ අග්ගතිං.
1472. අඤ්ඤාං චිරජං බුද්ධං පටිමග්ගන්තරාපණේ,
සො'ගං² දිස්වාන සමබුද්ධං ඵලං විනොසහං තදා.
1473. “කිමෙම ඉමෙහි පුප්ථාති රඤ්ඤා උපතතෙහි³ මෙ,
ගාමං වා ගාමකෙබ්බතං වා සහස්සං වා ලතෙය්‍යගං.
1474. අදන්නදමකං ධීරං සබ්බසත්තසුඛාවහං,
ලොකතාථං පුජසිත්වා ලච්ඡාමි අමතං බතං.”
1475. ඵවාහං වින්තයිත්තාන සකං විතතං පසාදසිං,
තිණි ලොභිතකෙ ගය්‍ය ආකාසෙ උක්ඛිපිං⁴ තදා.
1476. මයා උක්ඛිතනමත්තමි ආකාසෙ පත්ථරිංසු⁵ තෙ,
ධාරිංසු මත්තකෙ තත්ථ උද්ධංවණ්වා අබොමුඛා.
1477. යෙ කෙච්ඡි මනුජා දිස්වා උක්ඛුට්ඨං සමපවත්තසු,
දෙවතා අන්තප්‍රික්කමෙහි සාධුකාරං පවත්තසු:

1. පදමුපුප්ථා, මජ්ඣ. 2. සහ, සෙ. 3. උපතිතෙහි, සබ්බත්ථ.
4. උක්ඛිපි, සෙ 5. උක්ඛිපිංසු සෙ.

1467. මෙයින් දෙයානුවන කපෙති වූ එකල්හි යම් ඇදිලි (බැඳීමක්) කෙලෙම් ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. අක්ඛලිකමයාගේ මේ විපාකය යි.

1468. සුප්‍රණස්වන කපෙති සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති මහකෙනු නම් සක්විතිරජෙක් වීම.

1469. ප්‍රතිසම්බද්ධවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රයමත් සිතක්කල්පය සභවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

සිතක්කල්පයසභවිරාවදානය නමවැනියි.

80. තිපදුමියසභවිරාවදානය

1470. සියලු බමුණන්ගේ පරතෙරට ගිය දැමුනා වූ දැමුනවුන් විසින් පිරිවරණ ලද පස්මරාන් දිනු පදුමුගතර නම් බුදුරජානන් වහන්සේ නුවරින් තික්මුහු සේක.

1471. එකල්හි මම හංසවනිනගරයෙහි මල්කරුවෙක් වීම. එහි (මල් රැසෙහි) උතුම් මල් වී ද, ඒ මල්වලින් (ඉතා යොහාවක්) මල් තුණක් ඇරගනිමි.

1472. අතුරු අවුණෙහි පෙරමගට එන කෙලෙස් රජස් විරහිත බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි. එකල්හි ඒ මම බුදුරජානන් වහන්සේ දැක මෙසේ සිතීම:

1473. “රජුට පිරිනමනලද මේ මල්වලින් මට කවර ප්‍රයෝජන ද ? ඉදින් ප්‍රයෝජනයක් වනොත් මම ගමක් හෝ ග්‍රාමකෛත්‍රයක් හෝ ලබන්නෙමි.

1474. නොදැමුනවුන් දමනය කරන්නාවූ ප්‍රාඥ වූ සියලු සතුහට සැප එළවන්නා වූ බුදුරජානන් වහන්සේ (මේ මලින්) පුදා අමාතයනය (=තිවණ) ලබන්නෙමි” යි කියා යි.

1475. මම මෙසේ සිතා සියහිත පැහැදවිමි. එකල්හි ලෙහෙවන් මල් තුණක් ගෙණ අහසෙහි දැමිමි.

1476. මා විසින් උඩට ඉසිනලද හෙණෙහි ඒ කුසුමයෝ අහසෙහි පැතුරුණාහුය. (තථාගතයන් වහන්සේගේ හිස) මතුයෙහි වූ එහි නැටි උඩුකුරු ව මල් අබොමුබ ව අහසෙහි නැවතුනාහු ය.

1477. යම් කිසි මිනිස් කෙනෙක් එය දැක (සිටියාහු ද ඔහු) ප්‍රීතිසොමා පැවැත්වූවාහු ය. (එසේ ම) අහසෙහි දෙවියෝ ද සාධුනාද පැවැත්වූහ.

1478. “අච්ඡරං ලොකෙ උප්පන්නං බුද්ධසෙට්ඨස්ස වාහසා,
සබ්බෙ ධම්මං සුඤ්ඤ්ඤාම පුප්පානං වාහසා මයං.”
1479. පදුමුහනරො ලොකවිදු ආනුනීනං පටිග්ගහො,
වීරියං හි සිතො සත්ථා¹ ඉමා ගාථා අභාසථා:
1480. “යො සො බුද්ධං අසුප්පෙසි රත්තපදෙමහි² මාණවො,
තමහං කින්නසිස්සාමි සුඤ්ඤාථ මම භාසතො.
1481. කිංස කප්පසහස්සාති දෙවලොකෙ රමිස්සති,
කිංස කප්පාති දෙවිකෙදු දෙවරජං කරිස්සති.
1482. මහාච්ඡාටිකා නාමං ව්‍යමහං හෙස්සති තාවදෙ,
තිසොජනසතුබ්බධං දියසිසිසනවිත්තං.
1483. චත්තාරි සතසහස්සාති නිය්‍යුහා ව සුමාපිතා,
කුටාගාරවරුපෙතා මහාසයතවොසිතා.
1484. කොට්ඨසතසහස්සායො පරිවාරෙස්සන්ති අච්ඡරා,
කුසලා තවමහිතස්ස වාදිතෙපි පදකකිණා.
1485. එතාදිසෙ ව්‍යමහවරෙ නාරිගණසමාකුලෙ,¹
වසසිස්සති පුප්ථවස්සො දිබ්බො ලොභිතකො සදා.
1486. භිතතිබිලෙ නාගදන්තෙ දාරාබාහාය³ තොරණෙ,
චක්කමත්තා ලොභිතකා ඔලම්බිස්සන්ති තාවදෙ.
1487. පතෙනන පහාසස්සුඤ්ඤො⁴ අන්තොව්‍යමහවරෙ ඉධ,
අත්ථිත්තා පාරුපිත්තා කුචට්ටිස්සන්ති තාවදෙ.
1488. භවනං පරිවාරෙත්වා සමන්තා සතයොජනං,
තෙ විසුද්ධා ලොභිතකා දිබ්බගක්ඛං පවායරෙ.
1489. පඤ්චසත්තතික්ඛනතුඤ්ඤ වක්කවන්ති හවිස්සති,
පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණන්තානො අසංඛිගං.
1490. සමපතනියො දුට්ඨෙ භුත්වා අතීති අනුපදදවො,
සමපතෙන පරියොසානෙ නිබ්බාණං එස්සසිස්සති.”
1491. සුද්ධිට්ඨා වත මෙ බුද්ධො වාණිජ්ජං සුප්පයොජනං,
පදමානි⁵ තිණි පුප්පෙත්වා අනුහොසිං තිසමපදං.
1492. අජ්ජ මෙ ධම්මප්පත්තස්ස විප්පමුත්තස්ස සබ්බසො,
සුපුප්පිතං ලොභිතකං ධාරසිස්සති මත්තකෙ.

1. සන්තො, සෙ. 2. රත්තපදමෙහි, සිමු. 3. දාරාබාහෙ, සෙ.
4. පත්තං පිඤ්ඤෙරෙන, සෙ. 5. පදමානි, සෙ. P T S.

1478. “බුදුරජානන් වහන්සේගේ බලයෙන් ලොකයෙහි ආශ්‍රිතයී වූ දෑ පහළ විය. අපි සියල්ලෝ (උන්වහන්සේට එ) මල්පිදිමේ බලයෙන් ධර්මය අසන්නෙමු” ය කියායි

1479. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ නොහොත් පූජාවන් රැස් වීමට ගෙයක් වැනි වූ විවිධයෙහි වැඩසිටි ශාසනා වූ පදුමුතතර බුදුරජානන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක:

1480. “යම් ඒ මාණවකයෙක් තෙම රත්පියුම්වලින් බුදුරජානන් වහන්සේ පිදි ද, මම හේ කවරෙක්දැයි ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. එසේ පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

1481. මෙනෙම කප් තිස්දහසක් දෙවිලොව සිත් අලවා වසන්නේ ය. තිස්සකසක් මුළුල්ලෙහි ශක්‍රදෙවෙනු ව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

1482. එකල්හි තුන්සියක් යොදුන් උස ඇති එක්සියපණස් යොදුන් පුළුල ඇති මහාවික්‍රාන්ති නම් (සඳුලුසහිත) විමනෙක් පහළ වන්නේ ය.

1483. එහි සුනිර්මිත දොරයෝ භාරලක්‍ෂයක් වෙති. කුචගෙවලින් යුක්තයහ. මහාසයනයන්ගෙන් නිමවන ලදහ.

1484. නාත්‍යාගිතයන්හි දක්‍ෂ, වාදනයෙහි ද හුරුපුරුදු කෙළලක්‍ෂයක් අප්සරාවෝ පිරිවරන්නාහු ය.

1485. දිව්‍යාප්සරා සමූහයා විසින් ගැවසීගත් මෙබඳු උතුම් විමනෙහි ගැම කල්හි දිව්‍යමය වූ ලෙහෙවන් මල්වැසි වසී.

1486. එකල්හි බිත්තියෙහි වූ ඇණවල ද නාදනිවල ද උඵවසුවල ද තොරන්හි ද චක්‍රප්‍රමාණ වූ ලෙහෙවන් පුෂ්පයෝ එල්බෙන්නාහු ය.

1487. එකල්හි මල් පෙත්තෙන් පෙත්ත වැසෙන සේ වූ මේ විමානය තුළ (ඒ මලින් ම කළ ඇතිරි) අතුරා (පොරෝණා) පොරොවා හෝනාහු ය.

1488. හවනය වටා භාත්පස යොදුන් සියයක් ඒ පිරිසිඳු ලෙහෙවන් පුෂ්පයෝ දිවසුවද පතුරුවත්.

1489. පන්සැතකැවරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය. මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් (මෙනෙකැසි) ගිණිය නො හැකි ය.

1490. (දිව්‍ය මනුෂ්‍ය) දව්විධ සමපත් අනුභව කොට උවදුරු රහිත වූයේ උපද්‍රව නැත්තේ පශ්චිමනවය පැමිණි කල්හි නිවණ පහස්නේය-අවබෝධ කරන්නේය” කියායි

1491. මා විසින් බුදුරජානන් වහන්සේ මැනැවින් දක්නාලදි. වණික් කමිය මැනැවින් යොදන ලදි. තුන්පියුමක් පුදා දිව්‍ය මනුෂ්‍ය නිමාණ යන ත්‍රිවිධසමපත්තිය අනුභව කෙළෙමි.

1492. අද නිමාණධර්මයට (සාක්‍ෂාත් කිරිම වශයෙන්) පැමිණියා වූ සමාකාරයෙන් (කෙළෙසුන්ගෙන්) මිදුනා වූ මාගේ හිස මතුයෙහි මැනැවින් පිපුනු ලෙහෙවන් පියුමක් පවත්නේ ය.

1493. මම කමමං¹ කපේනනස්ස පදුමුතතරසඤ්චනො,
සත්තපාණසහසසානං ධම්මාභිසම්මො අහු.
1494. සතසහස්සො ඉතො කප්පෙ යං බුද්ධමභිසුඡ්ඡයිං,
දුගගතිං නාභිජානාමි තිණණං පදුමානිදං² එලං.
1495. කිලෙසා කාපිතා මයහං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරිකම්ණා නන්ධිදානි පුනබ්බවො.
1496. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා නිපදුම්මො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නිපදුම්මයොරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

උද්දානං:

නාගසමාලො පදසඤ්ඤා සසඤ්ඤාලවදයකො
එකසඤ්ඤා තිණදදො සුචි පාටලිපුප්ඵයො
සිතඤ්ඤාලි තිපදුම් ගාථායො පඤ්චසත්තති.

නාගසමාලවග්ගො අවසිමො.

81. නිමිරපුප්ඵයත්ථෙරාපදානං

1497. වඤ්ඡාගානදීථීරෙ අනුසොතං වජාමහං,
නිසින්නං සමණං දිසවා විප්පසන්නමනාවිලං.
1498. තත්ථ³ චිත්තං පසාදෙකා එවං විනොසහං තදා,
“තාරසිස්සති තිණෙණායං දනොතායං දම්සිස්සති.
1499. අස්සාසෙස්සති අස්සත්ථො සනොතා ව සමසිස්සති,
මොවසිස්සති මුනොතා ව නිබ්බාපෙස්සති නිබ්බුතො”.
1500. එවං සං⁴ චිත්තසිකාන සිද්ධත්ථස්ස මහෙසිනො,
ගහෙකා නිමිරං පුප්ඵං මත්ථකෙ ඔකිරිං අහං.
1501. අඤ්ඤාලිං පග්ගහෙකාන කත්වාන ව පදකම්ණං,
වන්දිතා සඤ්චනො පාදෙ පකකාමිං අපරං දිසං.

1 ධම්මො, සෙ.

2 තිණිපදුමානිදං, (සබ්බත්ථ)

3. තස්ස, සෙ PTS.

4. එවාහං, සබ්බත්ථ.

1493. පුද්බුතනර බුදුරජානු මාගේ කමිය ප්‍රකාශ කරණ කල්හි සිත්දහසක් ප්‍රාණීන්හට බමාහිසමය විය.

1494. මෙයින් සියක්දහස්වන කපෙහි බුදුරජානු මාගේ පූජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. පියුම් තුණ පිදීමේ මේ ප්‍රතිඵලයයි.

1495. මාගේ කෙලයයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. සියලු ආසුවයෝ ඝෂය කරණ ලදහ. දැන් නැවත ඉපදීමෙන් නැත.

1496. ප්‍රතිසමග්‍යවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආශ්‍රමන් නිපදුමිය ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

නිපදුමියස්ථිරවද්‍යනය දසවැනි යි.

උද්‍යනය:

නාගසමාල පදසඤ්ඤක - බ්‍රහ්මසඤ්ඤක ආලූවදයක,
එකසඤ්ඤක තිණදද - සුවි පාටිලුපථිය,
සිතඤ්ඤි තිපදුමි වන්දස - පන්සැත්තෑ ගසෙක් වේ.

නාගසමාලවගීය අවවාහි යි.

81. නිමිරපුප්ඵයස්ථිරවද්‍යනය

1497. මම වෘකාකා නදිතීරයෙහි යටිහොයට (=ගහ බැස යන අතට තැන් තැන්වල ලැගුම් ගණිමින්) යමි. (එකල්හි) වැඩහුන් සන්-සිදුවන ලද පථි ඇති පැහැදුනු නො කැළඹුනු සිත් ඇති බුදුරජානන් දැක-

1498. මම එහි සිත පහදවා මෙසේ සිතීමි: “මේ (සඵල) තෙම (සසරසයුරින්) එතෙර වූයේ (සෙස්සන් ද) එතෙර කරවන්නේ ය. මේ (සඵල) තෙමේ දහන වූයේ (සෙස්සන් ද) දමනය කරන්නේ ය.

1499. තෙමේ අස්වැසුනේ (සෙස්සන් ද) අස්වසන්නේ ය. තෙමේ ශාන්ත වූයේ (සෙස්සන් ද) ශාන්ත කරන්නේ ය. තෙමේ මිදුනේ (සෙස්සන් ද) මුදුවන්නේ ය. තෙමේ නිවුනේ (සෙස්සන් ද) නිවණට පමුණුවන්නේ ය” කියායි.

1500. මම මෙසේ සිතා සිඬාණ්ඩු බුදුරජානන් වහන්සේට නිමරමල් (=විහිදි නිල් රැසින් වනය අඳුරු වූවාක් මෙන් කරණ මල් වර්ගයක්) බුදු-රජානන් වහන්සේගේ මත්තෙහි විසිරවීමි.

1501. ඇඳිලි බැඳ පැදකුණු කොට බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශ්‍රී පාදයන් වැඳ බටහිරදිගට ගියෙමි.

1502. අචිරං ගතමත්තං මං මිගරාජා විකෙඨයි¹,
පරාතමනුගච්ඡන්තො තඤ්ච උපතීං අහං.
1503. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමතිරොපසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
1504. ඡපඤ්ඤසමති කප්පමති සතෙතවාසුං මහායසා,
සත්තරතනසමපන්නා චකකචන්ති මහබ්බලා.
1505. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුද්ධං ආයසමා නිමිරප්‍රප්‍රියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති

නිමිරප්‍රප්‍රියකේරසං අපද්‍යනං පඨමං.

82. ගතසඤ්ඤකතේරාපද්‍යනං

1506. ජාතියා සත්තවස්සො'හං පබ්බජං අනගාරියං,
අවඤ්ඤං සඤ්ඤා පාදෙ විප්පසන්නෙන වෙනසා.
1507. සත්ත නබ්බලිකිපුප්ඵ ආකාසෙ උකම්පිං අහං,
තිස්සං බුද්ධිං සමුද්දියා අනන්තගුණසාගරං.
1508. සුගතානුගතං² මග්ගං පුජේත්වා තට්ඨමානසො
අඤ්ඤාලිඤ්ච තදා'කාසිං පසන්නො සෙති පාණිති.
1509. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
1510. ඉතො අට්ඨමකෙ කප්පෙ තයො අග්ගිසිඛා අහුං,
සත්තරතනසමපන්නා චකකචන්ති මහබ්බලා.
1511. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයසමා ගතසඤ්ඤකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්ථාති.

ගතසඤ්ඤකතේරසං අපද්‍යනං දුතියං.

83. නිපන්නඤ්ජලියතේරාපද්‍යනං

1512. රුක්ඛමුලෙ නිසින්නො'හං ව්‍යාඛිතො පරමෙන ච,
පරමකාරුඤ්ඤාපන්නො'මි අරඤ්ඤා කානතෙ අහං.
1513. අනුකම්පං උපාදය තිසෙසා සත්ථා උපෙසි මං,
සො'හං නිපන්නාකො සන්නො සිරෙ කඬාන අඤ්ජලිං.

1502. නොබෝ චේලාවක් ගියා වූ මා සිංහසෙක් පෙළී ය. මම ප්‍රපාතය අනු ව යන්නෙමි එහි ම වැටුනෙමි.

1503. මෙයින් සිටුඅනුවන කපෙහි යම් මල්පුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුඬාපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1504. සපණස්වන කපෙහි මහත් යහස් ඇති සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සක්විතිරජවරු නිදෙනෙක් වූහ.

1505. ප්‍රතිසමනිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමෙන් නිමිරපුප්පතිය ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

නිමිරපුප්පතියස්ථිරාවදානය පළමුවැනියි.

82. ගතසඤ්ඤාසථිරාවදානය

1506. උත්පතියෙන් සත්භාවිෂ්ඨ වූ මම අනගායකිසංඛ්‍යාත ශාසනයෙහි පැවිදි මිමි. පැහැදුනු සිතින් (යුතු ව) ශාක්‍ය්‍යාත් වහන්සේගේ ශ්‍රීපාදයන් වැදිමි.

1507. මම අනන්තගුණසාගරයක් වූ නිසං බුදුරජානන් වහන්සේ උදෙසා (නගුලෙන් සැබිමෙහි හටගත්*) නාඛලිකී පුෂ්ප (ලාඛලිකී= ලියනහලා මල්) සතක් අහසෙහි දැමිමි.

1508. සතුටු සිත් ඇත්තෙමි බුදුරජුන් විසින් අනුගමනය කළ ආයාසී මාගියට පහන්සිත් ඇත්තෙමි පුද සියතින් ඇදිලි කෙළෙමි.

1509. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කාමීයක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුඬාපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1510. මෙයින් අවචාති කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අභිසිඛ නම් සක්විතිරජවරු නිදෙනෙක් වූහ.

1511. ප්‍රතිසමනිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමෙන් ගතසඤ්ඤාන ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

ගතසඤ්ඤානස්ථිරාවදානය දෙවැනි යි.

83. නිපන්නාඤ්ජලියස්ථිරාවදානය

1512. මම (රුකඛ්‍මුලිකඛනය සමාදන් ව) රුකඛ්‍මුල්හි හුන්තෙමි තදින් රොගී වූයෙමි මහවෙනෙහි අනිශය දුෂිතභාවයට පත්වූයෙමි වෙමි.

1513. නිසං බුදුරජානන් වහන්සේ අනුකම්පා උපදවා මා වෙත එළඹිසේක. මම වැදනොත්තේ ම සිරසෙහි ඇදිලි කොට-

1514. පසන්නාවිතො සුමනො සබ්බසන්නානමුත්තමං,
සමුද්ධං අභිවාදෙත්වා තත් කාලකතො අහං.
1515. දොනවුතො ඉතො කප්පෙ යං වඤ්ඤා පුරිසුත්තමං,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි වඤ්ඤාය ඉදං ඵලං.
1516. ඉතො පඤ්චමකෙ කප්පෙ පඤ්ඤවාසුං මහාසිඛා,
සත්තරත්තසමපන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1517. පටිසම්භිදා කතං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා භික්ඛනඤ්ඤාලියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

භික්ඛනඤ්ඤාලියකේරස්ස අපද්‍යනං නතිසං.

84. අධොපුප්‍රප්‍රියකේරාපද්‍යනං

1518. අභිභූ නාම සො භික්ඛු සිඛිතො අග්ගසාවකො,
මහානුභාවො තෙවිජජා හිමවන්නං උපාගමී¹.
1519. අගථෙ හිමවන්නමි රමනීයස්සමෙ ඉසි,
වස්මි අපමඤ්ඤාසු ඉද්ධිසු ච තදා වසී.
1520. පක්ඛජාතො විසාකාසෙ පබ්බතං අභිවත්තසිං²,
අධොපුප්ථං ගතෙත්වාන ආගච්ඡී³ පබ්බතං අහං.
1521. සත්ත පුප්ථානි ගණ්ඨිත්වා මත්තකෙ ඔකිරිං අහං,
ආලොකිතෙ ච විරෙන⁴ පක්කාමිං පාවිතාමුබ්බො.
1522. ආවාසං අභිසමොහාසිං පත්තාන අස්සමං අහං,
බාරිභාරං ගතෙත්වාන පාවිසිං⁵ පබ්බතන්නරං.
1523. අජගරො මං පිලෙසි සොරරූපො මහබ්බලො,
පුබ්බකමමං සරිත්වාන තත් කාලකතො අහං.
1524. එක්ඛිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ථමිතිරොපසිං,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි පුප්ථපුජාසිදං ඵලං.
1525. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං,

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අධොපුප්‍රප්‍රියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

අධොපුප්‍රප්‍රියකේරස්ස අපද්‍යනං චතුස්සං.

1. තදගමී, සෙ. මජ්ඣං.

2. අභිපත්තිං, සෙ. PTS. අභිමත්තිං, මජ්ඣං.

3. අගච්ඡී, මජ්ඣං.

4. සිරෙන, සෙ.

5. පායාසී, සෙ. මජ්ඣං.

1514. පහන්සින් ඇත්තෙමි සොමිනස් සහිත වූයෙමි සියළු සත්තට උතුම් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ වැද මම එහි කලුරිය කෙළෙමි.

1515. මෙයින් දෙයානුවත කපෙහි යම් පුරුෂොත්තම වූ සමීඤ්ඤකෙනෙකුන් වැන්දෙමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධවන්දනාවෙහි මේ විපාකය යි.

1516. මෙයින් පස්වත කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති මහාසිංහ නමු වූ සක්විතිරජවරු පස්දෙනෙක් වූහ.

1517. ප්‍රතිසම්භිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිපහනඤ්ඤිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

නිපහනඤ්ඤිය සංවරාවදානය තෙවැනි යි.

84. අධ්‍යාප්පථිය සංවරාවදානය

1518. සිහි බුදුරජානන් වහන්සේගේ අග්‍රශ්‍රාවක වූ මහානුතාව ඇති ත්‍රිවිද්ධවෙන් යුත් අහිංසු නම් ප්‍රසිද්ධ භික්ෂු තෙමේ හිමවතට එළඹියේ ය.

1519. එකල්හි මම අප්‍රාමාණ්‍ය ආලම්බනයන් හි ද සාද්ධිත්ති ද වර්ධ්‍යානා සාමියෙක් වූයෙමි රමණීය අසපුටක වසමි.

1520. මම (උන්වහන්සේ විසූ) කඳු පහලින් ලල් ගෙන පැමිණියෙමි. (පැමිණ) අතසෙහි පක්ෂියෙකු මෙන් පමිතයට නැගෙමි.

1521. මල් සතක් ගෙන මම (උන්වහන්සේගේ) මහාකයෙහි විසිර මිමි වීර වූ අහිංසු ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ විසින් (ඒ දෙස) බලන ලද කල්හි (මම) පෙරදිගට මුහුණ ලා ගියෙමි.

1522. (ගොස් මාගේ) ආවාසයට පැමිණියෙමි. ආශ්‍රමයට පැමිණ මම පිරිකරවර ගෙන කඳු අතරට ගියෙමි.

1523. (එහි දී) ඝොරසවරූප වූ මහත් බල ඇති පිඬුරෙක් මා පෙළිය. පෙර කල (ඒ පුෂ්පපුජා)පුණ්‍යකමය සිහි කොට මම එහි ම කලුරිය කෙළෙමි.

1524. මෙයින් එක්තිස්වත කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1525. ප්‍රතිසම්භිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ මේ අයුරින් ආයුෂමත් අධ්‍යාප්පථිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

අධ්‍යාප්පථිය සංවරාවදානය සිවුවැනි යි.

85 රංසිසඤ්ඤාකථේරාපද්‍යනං

1526. පබ්බතෙ හිමවග්ගමහි වාසං කප්පෙසහං පුරෙ,
අජිත්තනරවාසො¹භං¹ වසාමි පබ්බතනනරෙ.
1527. සුවණ්ණවණ්ණං සලුඛං සතරංසිංච භානුමං,
වනනනරගතං දිසවා සාලරාජං²ව පුප්ඵිතං.
1528. රංසා³ විතතං පසාදෙඤා විපසෙසියං මහෙසිනො,
පගගගා අඤ්ඤාලිං වජ්ඣං සිරසා උකක්ඛිමි⁴. අහං.
1529. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි රංසිසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
1530. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා රංසිසඤ්ඤාකථො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

රංසිසඤ්ඤාකථේරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

86. දුතියරංසිසඤ්ඤාකථේරාපද්‍යනං

1531. පබ්බතෙ හිමවග්ගමහි වාසවීරධරො අහං,
විකිකමඤ්ච සමාරාලොභා නිසීදිං පාවිතාමුබො.
1532. පබ්බතෙ සුගතං දිසවා පුස්සං කොතරතං තදා,
අඤ්ඤාලිං පගගගෙඤාන රංසා⁴ විතතං පසාදසිං.
1533. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤාමලීං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි රංසිසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
1534. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා රංසිසඤ්ඤාකථො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

දුතියරංසිසඤ්ඤාකථේරස්ස අපද්‍යනං ඡට්ඨං.

87. ඵලදයකථේරාපද්‍යනං

1535. පබ්බතෙ හිමවග්ගමහි බුරාජිතධරො අහං,
පුස්සං ජිනවරං දිසවා ඵලගඤ්ඤා ඵලං අදං.
1536. යමහං ඵලමද්ධං විපසකොතන වෙනසා,
හවෙ නිබ්බහනමානමහි ඵලං නිබ්බතනතෙ මම.
1537. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං අහං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ඵලදයසිද්ධං ඵලං.
1538. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා ඵලදයකථො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ඵලදයකථේරස්ස අපද්‍යනං සතනමං.

1 අජිත්තනවට්ඨොභං, PTS

2 රංසො, මජ්ඣං. PTS. සො.

3 සිරසකක්ඛිමිකො, මජ්ඣං.

4 රංසො, සබ්බිකො.

85. රංඝසංකෘතිය සම්ප්‍රදායිකතාවය

1526. මම පෙර ශ්‍රීමත්පතිවෙහි වාසය කෙළෙමි. අඳුන්ද්‍රවිසම උතුරාසඵ කොට ඇති මම කඳු අතරෙහි වෙසෙමි.

1527. සියගණන් රැස් ඇති තීරු වැනි වූ පිපුනු සල්ලාකක් වැනි වනගත වූ ස්වර්ණවර්ණ ඇති බුදුරජානන් වහන්සේ දැක-

1528. ඒ විපස්සී බුදුරජානන් වහන්සේගේ රක්ෂිතයෙහි සිත පහදවා මම ඇදිලි බාද උක්කුටික වෙහෙස නමා වැන්දෙමි.

1529. මෙයින් එක්සතුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් (පුණ්‍ය) කම්යක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. රක්ෂිතසංකෘතියේ (පාඨාදී පිළිවෙල) මේ විපාකය යි.

1530. ප්‍රතිසම්මතියෙන් -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් රංඝසංකෘතිය සම්ප්‍රදායන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

රංඝසංකෘතිය සම්ප්‍රදායිකතාවය පස්වැනි යි.

86. දුතියරංඝසංකෘතිය සම්ප්‍රදායිකතාවය

1531. වාහැරි සිවුරු දරන්නා වූ මම ශ්‍රීමත්පතිවෙහි සක්මනට නැගුනේ නැගෙනහිර දිගට මුහුණ ලා හුන්නෙමි.

1532. එකල්හි ශ්‍රීමත්පතිවෙහි දී බ්‍යානකෙහි ඇලුනා වූ පුංඤ්ඤ බුදුරජානන් වහන්සේ දැක ඇදිලි බාද (බුදු)රැස්හි සිත පාහැදවීමි.

1533. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි (බුද්ධරක්ෂිත පිළිබඳ) යම් සංඥාවක් ලැබුයෙහි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (බුද්ධ)රක්ෂිත සංකෘතියේ (සිත පාහැදවීම) මේ විපාකය යි.

1534. ප්‍රතිසම්මතියෙන් -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් රංඝසංකෘතිය සම්ප්‍රදායන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

දුතියරංඝසංකෘතිය සම්ප්‍රදායිකතාවය සවැනි යි.

87. ඵලදායක සම්ප්‍රදායිකතාවය

1535. කුර සහිත අඳුන්ද්‍රවිසම දරන්නා වූ මම පලතුරු ගත් අත් ඇත්තෙමි ශ්‍රීමත්පතිවෙහි දී පුංඤ්ඤ බුදුරජානන් වහන්සේ දැක පලතුරු දිනිමි.

1536. මම පාහැදි සිහින් යම් පලතුරු දෙකක් දිනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) නවයෙහි උපදින කල්හි මට පලතුරු ලැබේ.

1537. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි මම යම් පලතුරු දෙකක් දිනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පලතුරුදානයෙන් මේ විපාකය යි.

1538. ප්‍රතිසම්මතියෙන් -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් ඵලදායක සම්ප්‍රදායන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

ඵලදායක සම්ප්‍රදායිකතාවය සත්වැනි යි.

88. සදදසඤ්ඤාකතේරාපදානං

1539. පබ්බතෙ ගිමිවනකමගි වසාමි පණ්ණසත්තරෙ,
පුස්සස්ස ධම්මං හණ්ණො සද්දෙ චිත්තං පසාදසිං.

1540. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුඤ්ඤාකම්මසසිදං එලං.

1541. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සදදසඤ්ඤාකො¹ ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සදදසඤ්ඤාකතේරස්ස අපදානං අබ්ඪමං.

89. බොධිසිඤ්ඤාකතේරාපදානං

1542. විපස්සස්ස භගවතො මහාබොධිමහො අහු,
පබ්බජ්ජපගතො සන්තො උපගමිං මහං අහං¹.

1543. කුසුමොදකමාදාය බොධියා ඔකිරිං අහං,
“මොව්ධස්සති තො මුහොතා නිබ්බාපෙස්සති නිබ්බතො”.

1544. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං බොධිමිසිඤ්ඤාසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බොධිසිඤ්ඤාසිදං² එලං.

1545. තෙතතිංසෙ ව්‍යානමානමිති කප්පෙ ආසුං ජනාධිපා,
උදකාසෙවනා නාම අට්ඨතෙ චක්කවත්තතො.

1546. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බොධිසිඤ්ඤාකො³ ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

බොධිසිඤ්ඤාකතේරස්ස අපදානං නවමං.

90. පදුමප්‍රපථියතේරාපදානං

1547. පොකඛරවනං පට්ටෙඨා හඤ්ඤාන්තො පදුමානනං,
අදදසං පුස්සස්මබුද්ධං ඛනතිංසවරලකඛණං.

1548. පදුමප්‍රපථං ගහෙනාන ආකාසෙ උකඛිපිං අහං,
පසන්නකම්මං කතාන⁴ පබ්බජිං අනගාරිසං.

1549. පබ්බජිතාන කායෙන මතස්ස සංවුතෙන ව,
වජ්‍රවවරිතං හිතා ආජිවං පරිසොධසිං.

1 මහා තදා, මජ්ඣ. 2. බොධිසඤ්ඤාසිදං PTS. 3. බොධිසඤ්ඤාකො PTS.

4. පාපකම්මං කරිත්ථාන, අ. සිමු.

88. සදදසඤ්ඤාසඨවිරාවදානය

1539. (මම) ශ්‍රීමතෙහි පන්ඥානිරයක වසමි. (එකල්හි) දහම් දෙසන්නා වූ පුංඤ්ඤා බුදුරජානන් වහන්සේගේ (මධුර)සාරයෙහි සිහි පැහැදවිමි.

1540. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කම්මයක් කෙළෙමි ද, (එ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඒ පුණ්‍යකම්මයාගේ මේ විපාකය යි.

1541. ප්‍රතිසම්මදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සදදසඤ්ඤාසඨවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාලසේක් යි.

සදදසඤ්ඤාසඨවිරාවදානය අවවාදි යි.

89. බොධිසඤ්ඤාසඨවිරාවදානය

1542. විපස්සී බුදුරජානන් වහන්සේගේ මහාබොධියට පූජාවක් විය. (එකල) පැවිදි ව සිටි මම ඒ පූජාවට එළඹියෙමි.

1543. මම මල් හා (සුවද)පැන් ගෙන (ඒ කිණිහිරි)බොධියට ඉස්සෙමි. (ඉස මෙසේ සිතීමි): “සමීඥතෙම (සසර දුකින්) මිදුනේ අප ද (ඉන්) මුදුවන්නේ ය. (කෙළෙස්ගින්නෙන්) නිවුනේ (අප ද ඉන්) නිවීමට පමුණුවන්නේ ය” කියායි.

1544. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි (කිණිහිරි) බොධියට යම් (සුවද පැන්) ඉසීමක් කෙළෙමි ද, (එ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බොධියට පැන් ඉසීමේ මේ විපාකය යි.

1545. තෙතිස්වන කප පවත්නා කල්හි උද්භාසෙවන නම් ජනාධිපති වූ ඒ අට සක්විතිරජවරු වූහ.

1546. ප්‍රතිසම්මදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බොධිසඤ්ඤාසඨවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාලසේක් යි.

බොධිසඤ්ඤාසඨවිරාවදානය නවවාදි යි.

90. පදුමපුපඵයසඨවිරාවදානය

1547. මම නෙළුම් පනයට (=පොකුණකට) පිවිසියෙමි මල් බිඳින්නෙමි (=නෙලන්නෙමි) දෙතිස්මහපුරිස්ලකුණෙන් යුත් පුංඤ්ඤා බුදුරජානන් වහන්සේ දිටිමි.

1548. මම නෙළුම්මල් ගෙන (ඒ බුදුරජුන් උදෙසා) අහසට දමිමි. ඒ ප්‍රසන්නකම්මය කොට අනගායනිසඛ්ඛායාන ශාසනයෙහි පැවිදි වීමි.

1549. පැවිදි ව සංවරණය කළා වූ කයින් ද සිතින් ද යුතුව වාග් දුශ්චරිතය හැර ආච්චය පිරිසිදු කෙළෙමි.

1550. දොනවුතො ඉතො කප්පෙ යං පුඤ්චමභිථොපයි,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.

1551. පදුමානාසනාමා අට්ඨාරස මනිපති,
අට්ඨාරසසු කප්පෙසු අට්ඨනාලීසමාසිසුං.

1552. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා පදුමපුප්ඵියො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

පදුමපුප්ඵියත්ථෙරසස් අපද්‍යනං දසමං.

උද්දනං:

නිමිර නඩගලීපුප්ඵී නිපන්නාඤ්ඤලිකො අබො
දො රංසිසඤ්ඤා ඵලදො සද්දසඤ්ඤා ව සෙවකො
පදුමපුප්ඵී ව ගාථායො ඡප්පඤ්ඤස පතිනතිනා.

නිමිරපුප්ඵියවග්ගො නවමො.

91. සුධාපිණ්ඩියත්ථෙරාපද්‍යනං

1553. පුජාරහෙ පුජයතො බුද්ධා යදි ව සාවකෙ
පපඤ්ඤමනිකකතො නිණ්ණසොකපරිද්දව.

1554. තෙ තාදිසෙ පුජයතො නිබ්බුතො අකුතොහසෙ,
න සකකා පුඤ්ඤං සංඛාතුං ඉදමෙවතමපි¹ කෙනෙචි.

1555. චතුත්තමපි දීපානං ඉස්සරං යො'ධි කාරයෙ,
ඵකිස්සා පුජනායෙනං කලං නාගසති සොලසිං.

1556. සිද්ධස්ස නරග්ගස්ස වෙතියෙ ඵළිතන්නරෙ,
සුධාපිණ්ඩියා මයා දින්නො විප්පසන්නෙන වෙනසා.

1557. චතුත්තමො ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පටිසම්භාරසිද්ධං ඵලං.

1558. ඉතො තිංසතිකප්පමි පටිසම්භාරසවග්ගො,
සන්නරතනසමපන්නා තෙරස වසාවතතිනො.

1559. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා සුධාපිණ්ඩියො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සුධාපිණ්ඩියත්ථෙරසස් අපද්‍යනං පඨමං.

1550. මෙයින් දෙඅනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පජාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1551. කල්ප අවලෝසක පද්මානාය නම් වූ අවලෝස රජකෙනෙක් වූහ. (එසේ ම) අටසාලිස් රජකෙනෙක් ද වූහ.

1552. ප්‍රතිසම්මතවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පද්මප්‍රසාදය යථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

පද්මප්‍රසාදයසථවිරාවදානය දසවැනි යි.

උද්‍යානය:

තිමිරය නඩගලි - පුරවිසතිපන්නාඤ්ඤාලිකා

අබො පුරවිස රංගිසඤ්ඤාක - සද්දසඤ්ඤා ද සේවක ය

පද්මපුරවිස දස - සපණස් ගයකින් බැඳී.

තිමිරපුරවිසවගීය නවවැනියි.

91. සුධාපිණ්ඩයසථවිරාවදානය

1553, 1554. පිඳිමට සුදුසු වූ නණ්හාදි කෙලෙස් ඉක්මවූ තරණය කළ (=නැති කළ) සොකපරිදෙව ඇති බුදුරජුන් කෙරෙහි හෝ සම්මත් කෙරෙහි හෝ පුදන්තනුව (හෙවත් කෙලෙස් පිරිනිවණින්) පිරිනිවිසි නැති එවැනි උතුමන් කෙරෙහි පුදන්තා වූ ඔවුනට (ලැබෙන) පිණ මෙපමණ ය යි කිසිවකින් පමණ කිරීමට (=මැනීමට) නො හැකි ය.

1555. යමෙක් මේ ලෙවිහි සිවුමහදිවසිනට ඉසුරු රජය කරවන්නේ නම්වූ එය මොවු එක පිදුමක සොළොස්වැනි කලාවකට ද නො අති.

1556. සිද්ධාසු බුදුරජානන් වහන්සේගේ සැයෙහි පැළුම් අතර මා විසින් පැහැදිසිතින් සුණ්‍යපිඩක් දෙනලදී. (පැළුම් අතරෙහි සුණ්‍ය වහා සකසන ලදී.)

1557. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පින්කමක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පිළිසකරෙහි (=ප්‍රතිසංස්කරණයෙහි) මේ විපාකය යි.

1558. මෙයින් නිස්වන කපෙහි සත්ථවතින් යුත් පටිසම්බාර නම් වූ තෙළෙස් සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1559. පිළිසිඛියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුධාපිණ්ඩය යථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

සුධාපිණ්ඩයසථවිරාවදානය පළමුවැනි යි.

92. සුචිනිතතෙරාපදානං

1560. නිසසසා ලොකනාථසා සුඛාපිඨ¹මදසහං,
හට්ඨො හට්ඨෙන චිතෙනන බුද්ධිසාදිච්චරාක්ඛනො.
1561. අට්ඨනිංසෙ ඉතො කප්පෙ රාජා ආසිං මහාරුචි,
භොතො ච විජුලො ආසි සයනං ච අනස්සකං.
1562. පිඨං බුද්ධිසා දන්තාන විපපසන්නෙන වෙතසා,
අනුභොමි සකං කම්මං පුබ්බෙ සුකතමත්තනො.
1563. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පිඨමදදිං නදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පිඨදානසසිදං ඵලං.
1564. අට්ඨනිංසෙ ඉතො කප්පෙ තසො තෙ චක්කවත්තිනො,
රුචි උපරුචි වෙච මහාරුචි තතියකො.
1565. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධිසා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුචිනිතො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුචිනිතතෙරස්ස අපදානං දුතියං.

93. අඛඨවෙලකතෙරාපදානං

1566. නිසසසාහං හගවතො උපඤ්ඤාසංමදසහං,
පරමකාපඤ්ඤාපතෙතාමිති² දුග්ගතෙකින³ සමපපිතො.
1567. උපඤ්ඤාසං දන්තාන කප්පං සග්ගමිති මොදහං,
අවසෙසෙසු කප්පෙසු කුසලං කාරිතං⁴ මයා.
1568. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දුසංමදදිං නදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි දුසංදානසසිදං ඵලං.
1569. ඵකුතප්පණ්ණිකප්පමිති රාජානො චක්කවත්තිනො,
සමනාච්ඡදනා⁵ නාම ඛන්තිසාසු ජනාතිපා.
1570. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධිසා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අඛඨවෙලකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති

අඛඨවෙලකතෙරස්ස අපදානං තතියං.

1. පුබ්බෙ පිඨ, PTS. සුඛාපිඨ, සිවු.

2. කාරුඤ්ඤා, සසා. සෙ.

3. දුග්ගතෙන, මජ්ඣ.

4. භීරිතං, P T S.

5. ඵකුණපඤ්ඤාස, සිවු.

6. සමනතඛදනා, PTS. සෙ.

92. සුචිනතිතස්ථවිරාදිදානය

1560. මම භිරුගොතෙහි වූ සියල්ල දත් කිසිබුදුරජානන්වෙකු වූ වූයෙමි තුටුසිතින් ම (සිලිටි දෑවමුවා අතති) පිරිසිදු පුටුවක් පිදිමි.

1561. මෙයින් අටතිස්වන කපෙහි මහාරූචි නම් රජෙක් වීම. (ඔහුට) බොහෝ වූ සයනාසන ද මහත් වූ නොග ද විය.

1562. පිරිසිදු සිතින් බුදුරජානන් වහන්සේට පුටුවක් දී තමා විසින් පෙර මැනැවින් කළ (ඒ සාධකය පුණ්‍ය)කමය අනුභව කරමි.

1563. මෙයින් දෙඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පුටුවක් දිනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පිඨදානයාගේ මේ විපාකය සි.

1564. මෙයින් අටතිස්වන කපෙහි රූචි ය, උපරූචි ය, මහාරූචි ය යන සක්විති රජවරු තිදෙනෙක් වූහ.

1565. පිළිසිඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුචිනතිතස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

සුචිනතිතස්ථවිරාදිදානය දෙවැනියි.

93. අභිඝ්ඤානස්ථවිරාදිදානය

1566. මම කිසි බුදුරජානන් වහන්සේට සිවුරු පිණිස රෙදි කැබැල්ලක් දුන්නෙමි. (එකල) දුගදින් යුත් මම අතිශයින් කාපණ්‍යාවයට (දුකට) පත් වූයෙමි වෙමි.

1567. මම (සිවුරු පිණිස මේ) රෙදිකැබැල්ල පුදා කලාසක් මුළුල්ලෙහි සවගියෙහි සතුටු වීම. සෙසු කලාසයන්හි මා විසින් කුසල් කරණ ලදී.

1568. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් වස්ත්‍රයක් දුන්නෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වස්ත්‍රදානයාගේ මේ විපාකය සි.

1569. එකුත්පණස්වන කපෙහි ජනාධිපති වූ සමගනවස්දන නම් දෙලොස් සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

1570. පිළිසිඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අභිඝ්ඤානස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

අභිඝ්ඤානස්ථවිරාදිදානය තෙවැනියි.

94 සුචිද්‍යසකපේරාපද්‍යනං

1571. කමොරොහං පුරෙ ආසිං ඛන්ධුමාසං පුරුත්තමෙ,
සුචිද්‍යනං මයා දින්නං විපසසිස්ස මහෙසිනො.
1572. චජ්රග්ගසමං ඤාණං හොති කමෙමන තාදිසා¹,
විරාගො'මහි විමුක්තො'මහි පත්තො'මහි ආසවකකයං.
1573. අතීතෙ ච භවෙ සබ්බෙ චත්තමානෙ ච'නාගතෙ,
ඤාණෙන විචිතිං සබ්බං සුචිද්‍යනසිද්ධං ඵලං.
1574. ඵකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සත්තාසුං චජ්රවිහයා²,
සත්තරත්තසමපන්නා චකකචන්ති මහබලා.
1575. පටිසම්භිද්‍ය -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා සුචිද්‍යසකා පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති

සුචිද්‍යසකපේරස්ස අපද්‍යනං චතුස්ථං.

95. ගන්ධිමාලියපේරාපද්‍යනං

1576. සිද්ධාත්ථස්ස භගවතො ගනිචුපං අකාසකං,
සුමනෙහි පටිච්ඡන්තං බුද්ධානුච්ඡිකං කතං³.
1577. කඤ්චකතගසීයසඬකාසං බුද්ධං ලොකග්ගනායකං,
ඉඤ්චරං'ව ජලිතං ආදින්නං'ව හුත්වාසනං.
1578. ව්‍යගස්සභං'ව පචරං අභිජාතං'ව කෙසරිං,
නිසින්නං සමණානග්ගං භික්ඛුසංඝපුරකකිතං,
චඤ්චා සඤ්චනො පාදෙ උක්කාමිං උත්තරාමුඛො.
1579. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ ගනිමාලං යතො අදං,
බුද්ධො කතස්ස කාරස්ස ඵලෙනාහං විසෙසනො,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
1580. චත්තාරිසමිති ඵතුනෙ කප්පෙ ආසිංසු සොලසි,
දෙවගනිසනාමා තෙ රාජානො චකකචන්තිනො.
1581. පටිසම්භිද්‍ය -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා ගනිමාලියො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ගනිමාලියපේරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

1. තාදිසං, සබ්බස්ථ. 2. චජ්රසමා, PTS. සෙ 3. අහං, PTS. සෙ.

94. සුවිදයකසථවිරාවදානය

1571. මම පෙර බඩුමා නම් උතුම් පුරයෙහි කඹුරෙක් විමි. මා විසින් විපසෙහි බුදුරජානන් වහන්සේට හිදි (=ඉදිකටු) දනක් දෙනලදී.

1572. එබඳු කමීය කරණ කොට ගෙන විදුරග වැනි (සියුම්) නුවණ ඇති වේ. පහ වූ රාගය ඇත්තෙහි වෙමි. කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුනෙහි වෙමි. ආසුරක්කයට පැමිණියෙහි වෙමි.

1573. අතීතභවයෙහි ද වතීමානභවයෙහි ද අනාගතභවයෙහි ද සියල්ල නුවණින් සොයා දැන ගනිමි. හිදිදනෙහි මේ විපාකය සි.

1574. මෙයින් ඵකානුවන කපෙති සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති චජීර නම් වූ සත්සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1575. පිළිසිඹියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුවිදයක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සුවිදයකසථවිරාවදානය සිවුවැනසි.

95. ගනුමාලියසථවිරාවදානය

1576. මම සිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට (සඳුන් - අගිල් - කපුරු කස්තුරි ආදිය වඩා) සුගනුස්තුපයක් කෙළෙමි. බුදුරජානන් වහන්සේට සුදුසු සේ කරණ ලද එය සමන්මල්වලින් වසන ලදී.

1577, 1578. රත්ඇඟවක් වැනි වූ ලොකයෙහි අසහාය නායක වූ සමීඤ වූ උදල උපුල් මලක් වැනි වූ ඇවිළු හින්තක් වැනි, ශ්‍රේණි ව්‍යාසුයෙකු මෙන් උතුම් වූ, විශිෂ්ට ජන්ම ඇති කෙශර සිංහයෙකු වැනි, භික්ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද, ශ්‍රමණයන්ට අග වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ද බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශ්‍රීපාදයුග්මය ද වැද උතුරාදිගට මුහුණ ලා ගියෙමි.

1579. යම් කෙයකින් සිවුඅනුවන කපෙති යම් ගදමල් පුජාවක් කරණලද ද, බුදුරජුන් විෂයයෙහි කරණ ලද ඵ් පුණ්‍යකමීයාගේ විපාකය හේතු කොට ගෙන මම විශෙෂයෙන් දුගතියක් නොදනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1580. එකුත්සනලිස්වන කපෙති දෙවගඩු නම් වූ ඵ් සොළොස් සක්විතිරජ කෙනෙක් වූහ.

1581. පිළිසිඹියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ගනුමාලිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

ගනුමාලියසථවිරාවදානය පස්වැනසි.

96. නිපුපථියතෝරාපද්‍යනං.

1582. මගලුදෙදු පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤ කානතෙ අහං,
පාටලිං හරිතං දිස්වා තිණි පුප්ථානි ඔක්ථං.
1583. සත්ත¹ පත්තානි ගණනිවා බහි ඡබ්බසහං නදා,
අනෙතාසුභං බහිසුභං සුවිමුත්තං අනාසවං.
1584. සමමුඛා විය සමමුඛං විපසසිං ලොකනායකං,
පාටලිං අභිවාදෙවා නත්ත කාලකතො අහං.
1585. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං බොධිමභිසුජ්ඣිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බොධිසුජාසිදං ඵලං.
1586. සමන්තපාසාදිකා නාම තෙරසාසිංසු රාජිතො,
ඉතො තෙතතිංසකප්පමභි චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1587. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා නිපුපථියො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථානි.

නිපුපථියතෝරසං අපද්‍යනං ඡබ්බං.

97. මධුපිණ්ඩිකතෝරාපද්‍යනං.

1588. විපිනෙ² කානතෙ දිස්වා අප්පසද්දෙ නිරාකුලෙ,
සිද්ධස්ථං ඉසිතං සෙට්ඨං ආහුත්තිතං පටිග්ගහං.
1589. නිබ්බුත්තනං³ මහානාගං නිසභාජානියං යථා,
ඔසධිංච විරොචනතං දෙවසම්ඝනමසිසිතං,
විත්ති මෙ පහුතා ආසි⁴ ඤ්ඤං උප්පජ්ඣි තාවදෙ.
1590. වුට්ඨිතස්ස සමාධිමහා මධුං දන්තාන සඤ්ඡතො,
වන්දිවා සඤ්ඡතො පාදෙ පක්කාමිං පාචිතාමුඛො.
1591. චතුත්තිංසමභි කප්පමභි රාජා ආසිං සුදස්සනො,
මධු භිසෙභි සවති භොජනමභි ච තාවදෙ,
මධුවස්සං පට්ඨසිත්ථ පුබ්බකමමසිසිදං ඵලං.
1592. චතුත්තිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං මධුං අද්දිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි මධුදානසිසිදං ඵලං.
1593. චතුත්තිංසෙ ඉතො කප්පෙ චත්තාරො හෙ සුදස්සනා,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1594. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා මධුපිණ්ඩිකො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථානි.

මධුපිණ්ඩිකතෝරසං අපද්‍යනං සත්තමං.

1. සත්ත, සිමු. පතිත, මජ්ඣ. සුක්කපණ්ණානි, සත්ත.

2. විපිනෙ, PTS.

3. නිබ්බුත්තං තං, සෙ. 4. මමාහු තාවදෙ, මජ්ඣ. මෙ පාහුණං තාව, සිමු.

96. තිජ්ජපථියස්ථවිරාවදානය

1582. මම පෙර මහවෙතෙහි වැද්දෙක් වීම. (විසංඝි බුදුරජුන්ගේ) නිල්වන් වූ පළොල්බොධිය (=පාටලී බොධිය) දැක (එයට) මල් තුණක් විසරවීම (පිදිමි).

1583-84. මම එකල්හි වැටුනු බෝකොළ (අවුලා) ගෙණ පිටත දූමිමි. ඇතුළත පිරිසිදු වූ පිටත ද පිරිසිදු වූ (කෙලෙසුන්ගෙන්) මැනැවින් ඔදුනු, ආසුට රහිත වූ ලොකනායක වූ විසංඝි බුදුරජුන් ඉදිරියෙහි දී මෙන් පළොල් බොධිය වැද මම එහි කළුරිය කෙළෙමි.

1585. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් බොධිපූජාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බොධිපූජාවෙහි මේ විපාකයයි.

1586. මෙයින් තෙත්ස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති සමගහපාසාදික නම් වූ සක්විතිරජවරු තෙලෙස් දෙනෙක් වූහ.

1587. පිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් තිජ්ජපථිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

තිජ්ජපථියස්ථවිරාවදානය සඟවැනිසි.

97. මධුපිණ්ඩිකස්ථවිරාවදානය

1588-1589. අලපංඛද ඇති, නිරාකූල වූ මහවනයෙහි දී සෘෂිත්ට ශ්‍රෙෂ්ඨ වූ ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ තොතොත් පූජාවන්ට ගෙයක් වැනි වූ නිවී ගිය අඤ්චාචි ඇති අතිශ්‍රෙෂ්ඨ වූ උතතම ආජානීය-යකු වැනි ඔසයි තරුව මෙන් බබළන්නා වූ දිව්‍යසමුක්ඛා විසින් නමසකාර කරණලද සිද්ධාචාරී බුදුරජානන් වහන්සේ දැක මට මහත් ප්‍රීතියක් වී ය. එකෙණෙහි නුවණ ද උපන්නේ ය.

1590. සමාධියෙන් නැගී සිටි ඒ බුදුරජානන් වහන්සේට මි දී ඒ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශ්‍රියාදයුග්මය ද වැද නැගෙනහිර දෙසට මුහුණ ලා ගියෙමි.

1591. සුන්ස්වන කපෙහි සුදසසන නම් රජෙක් වීම. එකල්හි (අනුභව කරණ) තොජනයෙහි ද තෙළුමැති වැගිරේ. මිවැසි ද වැස්සේ ය. පූජිකමයාගේ මේ විපාකය යි.

1592. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහිවූ එකල්හි යම් මිපැති දතක් දිනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මධුදානයාගේ මේ විපාකයයි.

1593. මෙයින් සුන්ස්වන කපෙහි සත්ථවතින් යුත් මහත් බල ඇති ඒ සුදසසන නම් සිවුසක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1594. පිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මධුපිණ්ඩික ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

මධුපිණ්ඩිකස්ථවිරාවදානය සත්වැනිසි.

98. සෙනාසනද්‍යයකඤ්චරාපද්‍යනං

1595. සිඬාස්ස හගවතො අද්දසිං පණ්ණසස්සරං,
සමන්තා උපහාරං¹ ව කුසුමං ඔකීරිං අහං.
1596. පාසාදෙ'වං ගුණං² රමමං³ අනුභොම් මහාරතං⁴,
මහග්ගාති ව පුප්ඵාති සයනෙ'තිසවනාති⁵ මෙ.
1597. සයනෙ'හං කුච්චාම් විවිතො පුප්ඵසස්සෙන,
පුප්ඵචුට්ඨි ව සයනෙ අභිවස්සති තාවදෙ.
1598. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පෙ අද්දසිං පණ්ණසස්සරං,
දුග්ගතිං නාභිජානාම් සස්සරස්ස ඉදං ඵලං.
1599. කිණ්ණසස්සරා නාම සතො'නෙ වකකචනතීනො,
ඉතො තෙ පඤ්චමෙ කප්පෙ උප්පජ්ජංසු ජනාතිපා.
1600. පටිසම්භිද් -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සෙනාසනද්‍යයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

සෙනාසනද්‍යයකඤ්චරස්ස අපද්‍යනං අබ්බමං.

99. වෙය්‍යාවච්චකඤ්චරාපද්‍යනං

1601. විපක්ඛස්ස හගවතො මහාභුරිගණො⁶ අනු,
වෙය්‍යාවච්චකරො ආසිං සබ්බකිලේචසු ව්‍යාවටො.
1602. දෙය්‍යබමෙමා ව මෙ නත්ති සුගතස්ස මහෙසිනො,
අවඤ්ඤි සඤ්චුතො පාදෙ විප්පසන්නෙන වෙතසා.
1603. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ වෙය්‍යාවච්චං අකාසහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාම් වෙය්‍යාවච්චසසිදං ඵලං.
1604. ඉතො ව අට්ඨමෙ කප්පෙ රාජා ආසිං සුචිතනිතො,
සත්තරතනසම්පන්නො වකකචනතී මහබ්බලො.
1605. පටිසම්භිද් -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

වෙය්‍යාවච්චකඤ්චරස්ස* අපද්‍යනං නවමං.

100. බුද්ධ්‍යාවධානඤ්චරාපද්‍යනං

1606. විපක්ඛිතො හගවතො අහොසිං සංබ්බමමකො,
නිවවුට්ඨිනසුතොමති සුගතස්ස මහෙසිනො.
1607. උපධ්‍යානඵලං පස්ස ලොකනාථස්ස තාදිනො,
සට්ඨි කුරියසහස්සාති පරිවාරෙත්ති මං සද්ද.

1. උපකාරිං, PTS. උපකාරි, පෙ.

2. පාසාදෙ ව ගුණං, PTS සෙ. පාසාදෙ චතුරො, පෙ.

3. රමමම, පෙ 4. මහාරතෙ, පෙ 5. සයනෙ'තිහරනති, පෙ.

6. මහාසුගතණො, සිවු මජ්ඣ. PTS.

* ථෙරනාථච්චක, සා සසස්සඤ්චරාමන දසසිතං.

98. සෙනාසනදායකස්ථිරාවදානය

1595. මම සිද්ධාසී බුදුරජානන් වහන්සේට පන්ඥානිරයක් දිනිමි. භාත්පස අසෙනියකුසුම් ද විසිරවිමි.

1596. මෙබඳු ගුණ ඇති සිත්කලු මහාථී වූ පහසක් ලබමි. මාගේ ඇදෙහි මහගු පුෂ්පයෝ වැගිරෙත්.

1597. මම විසිතුරු වූ මල් අතුල සයනයෙහි තිදමි. ඵකෙනෙහි සයනයෙහි මල්වැහි ද වසින්නේ ය.

1598. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි පන්ඥානිරයක් දිනිමි ද, (ඵ හේතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඇතිරිදනෙහි මේ විපාකයයි.

1599. මෙයින් පස්වැනි කපෙහි ජනාධිපති වූ නිණසාරක නම් සත් සත්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1600. පිළිසිඹියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් සෙනාසනදායක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

සෙනාසනදායකස්ථිරාවදානය අටවැනියි.

99. වෙය්‍යාවච්චකස්ථිරාවදානය

1601. විපසසී බුදුරජානන් වහන්සේගේ (නකනිමත්) මහාප්‍රාඥ සමූහයා විය. මම ඵකල්හි සියලු කටයුතුවල යෙදවූ වතාවත් කරන්නෙක් වීමි.

1602. මහර්ෂී වූ බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිය යුතු දෙයක් මට නැත. පිරිසිදු සිතින් බුදුරජානන් වහන්සේගේ සිරිපා වැන්දෙමි.

1603. මම මෙයින් ඵන්අනුවන කපෙහි (බුදුරජුන්ට) වතාවත් කෙළෙමි ද, (ඵ හේතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වතාවත් කිරීමෙහි මේ ප්‍රතිඵලයයි.

1604. මෙයින් අටවැනි කපෙහි සත්රුවතින් යුත් මහත් බල ඇති සුවිනිශ්චිත නම් සක්විති රකෝ වීමි.

1605. පිළිසිඹියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් වෙය්‍යාවච්චක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් යි.

වෙය්‍යාවච්චකස්ථිරාවදානය නවවැනි යි.

100 බුද්ධුපට්ඨාකස්ථිරාවදානය

1606. (මම) විපසසී බුදුරජුන්ගේ (කාලයෙහි) සක් පිඹින්නෙක් වීමි. මහර්ෂී වූ සුගතයන් වහන්සේට නිතර (සක් පිඹීමෙන්) උවදානෙහි යෙදුනෙමි වෙමි.

1607. තාදිගුණ ඇති ලොකනාථයන් වහන්සේට උවදාන් කිරීමෙහි විපාකය දකු. හැමකල්හි සැටදහසක් තුය්‍යයෝ මා පිරිවරන්.

1608. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ උපට්ඨතිං මහාඉසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි උපට්ඨානස්සිදං ඵලං.

1609. චතුර්විසෙ¹ ඉතො කප්පෙ මහානිග්ගසාසනාමකා,
සොළසාසිංසු රාජානො චක්ඛවතති මහබ්බලා.

1610. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බුද්ධපට්ඨානො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

බුද්ධපට්ඨානකෙට්ඨරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

සුඛාසුචිනති වෙලඤ්ච සුචි ච ගතිමාලියො,
තිප්පජ්ජියො මධු සෙනා - වෙය්‍යාවච්චො චුපට්ඨකො²,
සමසට්ඨි ච ගාථායො අස්මිං චග්ගෙ පක්ඛතතිනා.

සුඛාසුචිනියවග්ගො දසමො.

අථ වගගුද්දානං:

බුද්ධවග්ගො හි පට්ඨමො සීහාසන සුභුති ච,
කුණ්ඩානො උපාලි ච චිජනී සකචිනති ච,
නාගසමාලො තිමිරො සුඛාවග්ගෙන තෙ දස,
චතුර්දසසතං ගාථා පඤ්චපඤ්ඤසමෙව ච.

බුද්ධවග්ගදසකං.

පට්ඨසතකං සමන්තං.

101. භික්ඛාදායකකෙට්ඨරාපදානං

1611. සුචණ්ණචණ්ණං සමුද්ධං ආහුතිනං පටිග්ගහං,
පවතා අභිනික්ඛන්තං චතා නිබ්බතමාගතං.

1612. කටචුර්භික්ඛං පාදසිං සිද්ධත්ථස්ස මග්ගසිනො,
පඤ්ඤස්ස³ උපසන්නස්ස මහවීරස්ස තාදිතො.

1613. පදෙනානුපදං යන්තා⁴ නිබ්බාපෙනො⁵ මනාජනං,
උලාරා විතති මෙ ජාතා බුද්ධො ආදිච්චාඤ්ඤිති⁶.

1614. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දාහමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි භික්ඛාදායකස්සිදං ඵලං.

1615. සත්තාසීතිමතිතො කප්පෙ මහාරණ්ණසනාමකා,
සත්තරතතසම්පන්නා සත්තෙව චක්ඛවතතිතො.

1616. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා භික්ඛාදායකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

භික්ඛාදායකකෙට්ඨරස්ස අපදානං පට්ඨමං.

1. චතුරවුතෙ, PTS.

2. ච ධම්මකො, PTS. 3. පඤ්ඤස්ස, සිමු.

4. යන්තා, සිමු. 5. නිබ්බාපන්නා, PTS.

6. විතති මෙ පාසුණා නාව බුද්ධස්සාදිච්චබ්බඤ්ඤානො, ස්‍යා PTS සෙ 6.

බඤ්ඤාන, මජ්ඣ.

1608. මෙයින් එක්අනුචත කපෙහි වහර්මි වූ බුදුරජාන්ට (සක් පිඹිමෙන් යම්) උච්චානක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. උච්චාන් කිරීමෙහි මේ විපාකය සි.

1609. මෙයින් සුනිස්චත කපෙහි වහන් බල ඇති මහානිංගසාස නම් වූ සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1610. පිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජාන්ගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බුදුබසබ්බාසාසථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

බුදුබසබ්බාසාසථිරාවදානය දසවැනි සි.

උද්දාය:

සුඛා සුචින්නී චේල ද - සුචි ද ගකම්මාලිය,
තිප්පසීය මධුසකසුත - වෙයොවච්චුපට්ඨාසක
මේ වගෙහි පවසන ලද - සමසැටගසෙක් වන්නේ.

සුඛාසින්නියවතිය දසවැනි සි.

යලි මහිඋද්දාය සි:

බුදුවන පළමු ය - යලි සිහසුන් සුතුනිය
කුණකිබාන ද උපාලිය - විජනිය සකච්ඡිනිය ද
නාගසමාලය තිමිරය - සුඛාවත ද සි දසසකි
ගිතුදස් සියයකි - පස්පණසක් ද වන්නේ

ප්‍රථමමහිදායකය සි.

ප්‍රථමගනාය සමාපත සි.

101. භික්ඛාදායකස්ථිරාවදානය

1611. මම ස්වණ්ණික වූ ලොකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ නොතොත් පුජාවනට ගෙයක් වැනි වූ වතලැහැබින් තික්මුතා වූ කාණ්ණවෙන් තික්ම නිවණට පැමිණියා වූ ප්‍රඥවෙන් උපනාන වූ සම්බුදුරජ (දිට්ඨ).

1612. තාදිගුණ ඇති මහාචර වූ ඒ සිඛානී බුදුරජානන් වහන්සේට සැන්දක් පමණ වූ භික්ඛාවක් දිනිමි.

1613. සුයභිබ්බු වූ බුදුරජානන් වහන්සේ පියෙන් පිය අනු ව (පසුපස්සෙන්) යන මහාජනයා (දගම්වැස්සෙන්) නිවන කල්හි මට මහත් ප්‍රීතියෙක් විය.

1614. මෙයින් සිවුඅනුචත කපෙහි වූ එකැහි යම් දනක් දිනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. භික්ඛාදානය ගේ මේ විපාකය සි.

1615. මෙයින් සත්අසුචත කපෙහි සත්රැවනින් යුත් මහාජෙත්ථු නම් සත් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1616. සිවු පිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් භික්ඛාදායක සථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

භික්ඛාදායකස්ථිරාවදානය පළමුවැනි සි.

102. ඤාණසංඤ්ඤාකම්පේරාපද්‍යනං

1617. සුචණ්ණවණණං සමුද්ධං නිසනාජානියං යථා,
නිධා පභින්නමානසිහං කුඤ්ඤරං'ම මහෙසීනං.
1618. ඔනාසන්නං දිසා සබ්බා උචරාජං'ව පූරිතං,
රට්ඨං පටිපජ්ජන්නං ලොකජේට්ඨං අපසසිසං.¹
1619. ඤාණෙ චිත්තං පසාදෙචා පග්ගහෙත්වාන අඤ්ඤිං,
පසන්නචිත්තො සුමනො සිද්ධස්මිං අභිවාදසිං.
1620. චතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඤාණසංඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
1621. තෙසන්නතිමහි'තො කප්පෙ සොළසා'සුං නරුත්තමා,
සත්තරත්තසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1622. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඤාණසංඤ්ඤාකම්පේරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

ඤාණසංඤ්ඤාකම්පේරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

103. උප්පලහත්ථියම්පේරාපද්‍යනං

1623. නිවරායං නිවාසි'තං අහොසිං මාලිකො තදා,
අද්දසං පිරජං බුද්ධං සිද්ධස්මිං ලොකනායකං.
1624. පසන්නචිත්තො සුමනො පුප්ඵහත්ථමදසකං,
යත්ථ යත්ථපපජ්ජාමි තස්ස කම්මස්ස වාහසා.
1625. අනුහොමි ඵලං ඉට්ඨං පුබ්බෙ සුක්කමත්තනො,
පරික්ඛින්නො සුමලෙලහි පුප්ඵද්‍යනසසිද්ධං² ඵලං.
1626. චතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමහිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
1627. චතුතවුතුපාදය ධූපෙචා වත්තමානකං,
පඤ්චරාජසතා තත්ථ නජ්ජපමි³ සතාමකා.
1628. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උප්පලහත්ථියො පේරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

උප්පලහත්ථියම්පේරස්ස අපද්‍යනං තතියං.

1. අපසසිසං, සිමු.

2. සසඤ්ඤාය, PTS සෙ.

3. නජ්ජපම, මජ්ඣ. සෙ.

102. ඤාණසංඤ්ඤාසංවිතරාදායන

1617-1618. මම සංකප්පෙති වූ උතුම් ආරාධනයක මෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ත්‍රිමදගලිතමානසිගහසන්තුලයෙහි ඇත්රජකු වැනි මහර්ෂි වූ පුත්සද මෙන් සියලු දිගුත් බබුළුවන්තා වූ ලොකපෝෂ වූ විවිධ පිළිපත්තා වූ සිද්ධාසී බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1619. (උත්තන්සේගේ) නුවණෙහි සිත පහදවා ඇදිලි බැඳ සොම්නස් වූයෙමි පහන් සිත් ඇත්තෙමි සිද්ධාසී බුදුරජානන්ව අභිවාදනය කෙළෙමි.

1620. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කම්යක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධභූතය පැහැදි සිතින් මෙනෙහි කිරීමේ මේ විපාකය සි.

1621. මෙයින් තෙසැත්තාවන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ සක්විති රජවරු සොළොස් දෙනෙක් වූහ.

1622. සිවු පිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ඤාණසංඤ්ඤා සංවිතරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

ඤාණසංඤ්ඤාසංවිතරාදායන දෙවැනිසි.

103. උපපලහන්තියංවිතරාදායන

1623. එකල්හි මම නිවරා නගරයෙහි වෙසෙන මල්කරුවෙක් වීමි. පහ වූ කෙළෙස් රජස් ඇති ලොකනායක වූ සිද්ධාසී බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1624. මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයෙමි (උත්තන්සේට) උතුල් මල් මිටක් දිනිමි. ඒ කම්යාගේ විපාකයෙන් යම් යම් භවයක උපදිමි ද,

1625. මනා වූ මලලයන් විසින් පිරිවරණ ලද්දෙමි පෙර තමා කළ පින් කමිහි ඉෂට්ඨිපාක අනුනම් කරමි. පුෂ්පදායයාගේ මේ විපාකය සි.

1626. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පජායක් කෙළෙමි ද ඒ හේතු වෙන් දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1627. මෙම භවය හැර සිවුඅනුවන කපෙහි පටන් ම නිෂ්පූපම නම් පන්සියයක් රජවරු වූහ.

1628. පිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උපපලහන්තිය සංවිතරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

උපපලහන්තියංවිතරාදායන තෙවැනිසි,

104. පදපුජකතේරාපදානං

1629. ~~සිද්ධස්ස~~ හගවතො ජාතිපුප්ඵමදාසනං,
පාදෙසු සත්තපුප්ඵානි තාසෙතොකිරිතානි¹ මෙ.
1630. තෙන කමෙත'හං අජ් අතිහොමි කරාමරෙ,
ධාරෙමි අනනිමං දෙනං සමාසලුඛාසාසනෙ.
1631. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමහිරොපඤ්ඤා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵපුජාසිදං ඵලං.
1632. සමනගග්ගිනාමාසුං තෙරස චකකවතනිනො,
ඉතො පඤ්චමකෙ කප්පෙ චාතුරන්තා ජනාසිපා.²
1633. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා පදපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථානි.

පදපුජකතේරස්ස අපදානං භික්ඛා.

105 මුට්ඨිපුප්ඵයතේරාපදානං

1634. සුදස්සනොති නාමෙන මාලාකාරො අහං නදා,
අදදසං විරජං බුද්ධං ලොකජෙට්ඨං නරාසනා.
1635. ජාතිපුප්ඵං ගතෙත්වාන පුජ්ඤං පදුමුත්තරං,
විසුභ්චකුටු සුමනො දිබ්බවකුටුං සමජ්ඣගං.
1636. ඵනිස්සා පුප්ඵපුජාය චිත්තස්ස පඤ්ඤිධිති ච,
කප්පානං සත්තසස්සං දුග්ගතිං නුපපජ්ඣං.
1637. සොළසාසිංසු රාජානො දෙබ්බිකාඤ්ඤාමකා,
ජිත්තිංසමිති ඉතො කප්පෙ චකකවතනි මහබ්බලා.
1638. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා මුට්ඨිපුප්ඵයො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථානි.

මුට්ඨිපුප්ඵයතේරස්ස අපදානං පඤ්චමං

1. තාසෙන කාරිතානි, PTS. භාසෙනාකිරිතානි, පෙ.

2. ගණ්ඨපා, PTS. සෙ.

104. පදසුජකසථවිරාවදානය

1629. මම සිද්ධාසී බුදුරජානන් වහන්සේට සමන් මල් පිදිමි.
(උත්තරාසේනේ) ග්‍රිපාදයෙහි මා විසින් මල් සතක් සතුටින් විසුරුවන ලදි.

1630. එම පුණ්‍යකමය හේතු කොට ගෙන අද දෙව්මිනිසුන් අතුරෙහි අතිශයින් බබළමි. සම්බුදුසසුනෙහි අනනිම ගරිරය දරමි.

1631. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පුණ්‍යපුජාවක් කෙළෙමි ද,
(ඒ හේතුවෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. පුණ්‍යපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1632. මෙයින් පස්වෙනි කපෙහි සිවුමහදවසිත හා සිවුසසුර කෙළවර කොට ඇති (පාවිටියෙහි) ජනාධිපති වූ සමානගණන නම් වූ තෙළෙස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1633. පිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පදසුජක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

පදසුජකසථවිරාවදානය සිවුවැනසි.

105. මුට්ඨිපුප්ඵයසථවිරාවදානය

1634. එකල්හි මම නමින් සුදසසන නම් වූ මල්කරුවෙක් වීමි.
ලොකප්‍රේමය වූ නරඥෙය වූ පහ වූ කෙළෙස් මල ඇති බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1635. (මම) දෑසමත් මල් ගෙන පළමුතර බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි. ඒ හේතුවෙන් පිරිසිදු ඇස් ඇතිවේ සොම්නස් වූයේ දිවැස ද ලැබීමි.

1636. මම මේ පුණ්‍යපුජාව හේතු කොට ගෙන ද විනාශාශ්‍රයින් හේතු කොට ගෙන ද කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියක නැටන්මි.

1637. මෙයින් සතිස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති පළමුතර නම් වූ සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1638. සිවු පිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මුට්ඨිපුප්ඵය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

මුට්ඨිපුප්ඵයසථවිරාවදානය පස්වැනසි.

106. උදකපුජකතෝරාපදානං

1639. සුචණ්ණෙවණ්ණං සමුද්ධං ගච්ඡන්තං අනිලඤ්ජසෙ,
සතාසනං'ව ජලිතං ආදිත්තං'ව හුතාසනං.
1640. පාණිනා උදකං ගය්‍ය ආකාසෙ උකඛිපිං අහං,
සමපට්ඨස් මහාචරො බුද්ධො කාරුණිකො ඉසි¹.
1641. අන්තලිකෙකි සිතො සත්ථා පදුමුත්තරතාමකො,
මම සබ්බසමඤ්ඤාය ඉමං ගාථං අභාසථා:
1642. “ඉමිනොදකදනෙන පීතිඋප්පාදනෙන ව,
කප්පසතසතසසමහි² දුග්ගතිං නුපපජ්ජති”³.
1643. තෙන කමමන දිපදිනෙදු ලොකජෙට්ඨා නරාසහෙ,
පතෙනාමහි අවලං ධානං භික්ඛා ජයපරාජයං.
1644. සහසසරාජනාමෙන තයො තෙ වක්කවත්තනො,
පඤ්චසට්ඨිකප්පසතෙ වාතුරන්තා ජනාතිපා.
1645. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උදකපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

උදකපුජකතෝරාපදානං ජමසිං.

107. නලමාලියතෝරාපදානං

1646. පදුමුත්තරබුද්ධස්ස ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
තිණ්ණරො⁴ නිසින්නස්ස උපසන්නස්ස තාදිනො.
1647. නලමාලං ගහෙත්වාන ඛක්ඛිත්වා විජ්ජිං අහං,
බුද්ධස්ස උපනාමෙහිං දිපදිනෙදු තාදිනො.
1648. පටිග්ගහෙත්වා සබ්බඤ්ඤා විජ්ජිං ලොකතායකො,
මම සබ්බසමඤ්ඤාය ඉමං ගාථං අභාසථා:
1649. “යථා මෙ කායො නිබ්බානි පරිලාභො න විජ්ජති,
තථෙව නිවිධගහීති විතතං තථ විමුච්චතු.”
1650. සබ්බෙ දෙවා සමාගච්ඡං යෙ කෙවි වත්තිසසිනා⁵
‘සොස්සාම බුද්ධවචනං භාසයන්තං ව දායකං’.
1651. නිසින්නො භගවා තත්ථ දෙවසංඝපුරකකිනො,
දායකං සමපහංසෙන්නො ඉමා ගාථා අභාසථා:

1. මසි, PTS. සෙ.

2. සහස්සමහි, මජ්ඣ.

3. නුපගච්ඡති, PTS.

4. තිණ්ණරො, PTS. සෙ. තිණ්ණත්ථරො, පෙ.

5. දුමනිසසිනා, PTS. සෙ.

106. උදකසුජ්ඣසම්මරාවදානය

1639-1640. මම අහස්මගෙහි වහින්නා වූ රන්වන් වූ ඇවිලගත් දිලිසෙන ගිනිකඳක් වැනි වූ පූජාසක්කාරයන්ට ආසන (සථාන) වූ බුදුරජානන් වහන්සේට අතින් දිය ගෙණ අහසෙහි උඩට දූමිමි. මහාවීර වූ කාරුණික සාමි වූ බුදුරජ තෙම එය පිළිගත්තේ ය.

1641. අහසෙහි වැඩ සිටියා වූ පදමුග්ගාර නම් ශාසනා තෙමේ මේ ගාථාව වදාළේ ය:

1642. “මේ ජලදානයෙන් ද ප්‍රීතිය ඉපදවීමෙන් ද (මෙතෙම) කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියක නූපදි” (කියා සි.)

1643. දව්වදෙනනම වූ ලොකජෝෂඨ වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ කෙරෙහි කරණ ලද ඒ කමිය හේතු කොට ගෙණ ජය - පරාජය (දෙක) හැර නිශ්චලසථානය (=නිවණ)ට පැමිණියෙමි වෙමි.

1644. සදනස්පත්සියවන කපෙහි සිවුමහදිවසින හා සිවු මහ සමුදුරු කෙළවර කොට ඇති පොළොවට අභිපති වූ ජනශ්‍රෙෂ්ඨ වූ ඒ සහසස්පාඨ නම් සක්විති රජවරු තිදෙනෙක් වූහ.

1645. ප්‍රතිසම්මදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අග්‍රිත් ආයුෂ්මත් උදකසුජ්ඣ සම්මරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

උදකසුජ්ඣසම්මරාවදානය සමැනිසි.

107. නළමාලියසම්මරාවදානය

1646-1647. නාදීගුණ ඇති දව්වදෙනනම වූ ලොකජෝෂඨ වූ තණ ඇතිරියක වැඩහුන්නා වූ පදමුග්ගාර බුදුරජානන් වහන්සේට බටමලක් ගෙණ විජිතියක් බැඳ පිළිගන්විමි.

1648. ලොකනයක වූ බුදුරජානන් වහන්සේ විජිතිය පිළිගෙණ මාගේ අදහස දැන මෙම ගාථාව වදාළ සේක:

1649. “යම් සේ මාගේ සිරුර නිවේ ද, පරිලාභයක් නො වේ ද, එසේ ම ඔබගේ සිත (රාග - දෝෂ - මොහ - යන) ත්‍රිවිධාශනියෙන් (නිවේවා) කෙලෙසුන්ගෙන් ද මිදේවා” (කියා සි.)

1650. වනය ඇසුරු කලා වූ යම් කිසි දෙවිකෙනෙක් වූවාහු ද, ඒ සියලු දෙව්වරු ‘දායකයාහට දෙනනා කරන්නා වූ බුද්ධවචනය අසමු’ය සි රැස්වූවාහු ය.

1651. එහි දිව්‍ය සමුහයා විසින් පිරිවරණ ලද ව වැඩහුන්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දායකයා සතුටු කරමින් මේ ගාථාවන් වදාළ සේක:

1652. “ඉමිනා විජනිදුනෙන විහතස්ස පණ්ඩිති ව,
සුඛබ්බො නාම නාමෙන වකකවනති භවිස්සති.
1653. තෙන කම්මාවසෙසෙන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
මාලුතො නාම නාමෙන වකකවනති භවිස්සති.
1654. ඉමිනා විජනිදුනෙන සම්මානවිපුලෙන ව,
කප්පකතසහස්සමිති දුගගතිං නුපප්පති.”
1655. නිංසකප්පසහස්සමිති සුඛබ්බො අට්ඨතිංස තෙ,
ඵකුනතිංසසහස්සෙ අට්ඨ මාලුතනාමිකො.
1656. පටිසම්භිදා වහස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නලමාලියො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

නලමාලියපෙරස්ස අපද්‍යනං¹ සත්තමං.

සත්තමභාණ්ඩාරං නිමිතිං.

108. ආසනුපට්ඨාපකපෙරාපද්‍යනං

1657. කානතං වතමොගග්ගා අප්පසද්දං නිරාකුලං,
සිහාසනං මයා දිනතං අකුද්දසිස්ස වාදිතො.
1658. මාලානත්ථං ගගෙඤ්ඤා කඤ්ඤා ව නං පදකම්භිණං,
සත්ථාරං පසිරුපාසිඤ්ඤා පකකාමිං උත්තරාමුඛො.
1659. තෙන කම්මෙන දිපදිඤ්ඤා ලොකජෙට්ඨා නරාසනෙ,
සනතිබ්බාපෙම් අත්තානං² භවා සබ්බෙ සමුගතා.
1660. අට්ඨාරසෙ³ කප්පසතෙ යං දුතමදදිං තදා,
දුගගතිං නාභිජානාමි සිහාසනසිද්ධං ඵලං.
1661. ඉතො සත්තකප්පසතෙ සනතිබ්බාසන බහතියො,
සත්තරතනසම්පන්නො වකකවනති මහබ්බලො.
1662. පටිසම්භිදා වහස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආසනුපට්ඨාපක¹පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

ආසනුපට්ඨාපකපෙරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

1. නලමාලිය පෙරස්සාපද්‍යනං, මජ්ඣ.

3. අට්ඨාරස, මජ්ඣ.

2. සනතිබ්බාපෙසිමත්තානා, සෙ.

4. ආසනුපට්ඨාපක, මජ්ඣ.

1652. මේ “විජිනිදන හේතු කොට ගෙන ද විභතපුණ්ණිය හේතු කොට ගෙන ද නමින් සුඛබත නම් වූ සක්විති රජෙක් වන්නේ ය.

1653. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ එම කම්යාගේ ඉතිරි විපාකය වශයෙන් නමින් මාලුන නම් වූ සක්විතිරජෙක් වන්නේ ය.

1654. මෙම විජිනිදන හේතු කොට ගෙන ද මහත් වූ සත්කාරය හේතු කොට ගෙන ද කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දාගනියක නුපදින්නේ ය”.

1655. තිස්දහස්වන කපෙහි ඒ සුඛබත නමින් අටතිස් රජකෙනෙක් වූහ. එකුත්තිස්දහස්වන කපෙහි මාලුන නමින් අට රජකෙනෙක් වූහ.

1656. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද ෂබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නලමාලිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් සි.

නලමාලියසථවිරාවදානය සන්වැනිසි.

සන්වැනි බණවර නිමසේ ය.

108. ආසනුපට්ඨාපකසථවිරාවදානය

1657. අල්පබද ඇති නිකුල වූ මහවනයට පිවිස තාදිගුණ ඇති අසදසසි බුදුරජානන් වහන්සේට මා පිසින් සිහසුනක් පුදන ලදී.

1658. මල්මටක් ගෙන ඒ ශාස්තෘන් වහන්සේ පැදකුණු කොට ඇසුරු ද කොට උතුරුදිගට මුහුණ ලා ගියෙමි.

1659. දව්පදොන්නම වූ ලොකජෝෂ්ඨ වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ කෙරෙහි කරණ ලද එම පුණ්‍යකම්ය හේතු කොට ගෙන ආත්මය (=නිවණ) ලබමි. සියලු භවයෝ නසන ලදහ.

1660. එක්දහස් අටසියවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් දනක් දිනිමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දාගනියක් නො දනිමි. සිහසුන්දනෙහි මේ විපාකය සි.

1661. මෙයින් සත්සියවැනි කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සනතිබ්බාපක නම් සක්විති රජෙක් වී ය.

1662. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද ෂබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආසනුපට්ඨාපක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් සි.

ආසනුපට්ඨාපකසථවිරාවදානය අටවැනිසි.

109. බිලාලිදායකථෙරාපදානං

1663. හිමවන්තසං අවිදුරෙ වසාමි පණ්ණසකුරෙ,
සාසෙසු භගධමාපනොතො සෙය්‍යසිලො වහං තදා.
1664. බණන්තාලු කලමොති බිලාලි තකකලාති ව,
කොලං භල්ලාතකං බිලං ආභිනා¹ පටියාදිතං.
1665. පදුමුනතරො ලොකවිදු ආනුතීතං පටිග්ගහො,
මම සබ්බපපමඤ්ඤාය ආගච්ඡි මම සතතිකං.
1666. උපාගතං මහානාගං දෙවදෙවං තරාසභං,
බිලාලිං පග්ගතෙකාන පතනමති ඔකිරිං අහං.
1667. පරිභුඤ්ඤා මහාවිරො තොසයනොතො මමං තදා,
පරිභුඤ්ඤානාන සබ්බඤ්ඤා ඉමං ගාථං අභාසථ.
1668. “සකං චිත්තං පසාදෙනා බිලාලිං මෙ අදා තුවං,
කප්පානං සතසහසං දුග්ගතිං නුපගච්ඡසි.”²
1669. වතුපඤ්ඤාසිතො කපෙප සුමෙධලිය සවහසො⁵,
සතතරතනසමපනොතො වකකවන්ති මහබ්බලො.*
1670. වර්ගං වත්තතෙ මය්‍යං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
ධාරෙමි අනතිමං දෙහං සමමාසමුද්ධාසාසනෙ.
1671. පටිසම්භිදා චතසොභා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං පුදං ආයසමා බිලාලිදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

බිලාලිදායකථෙරසං අපදානං නවමං.

110. රෙණුපුප්පකථෙරාපදානං

1672. පුචණ්ණවණ්ණං සමුද්ධං සතරංසිංච හානුමං,
ඔහාසෙනනං දිසා සබ්බා උචරාජංච පූරිතං.
1673. පුරකකතං සාවකෙහි සාගරෙතෙච³ මෙදිනිං,
නාගං පග්ගස්ස රෙණුහි විපසසිස්සාතිරොපසිං.
1674. එකනට්ඨතෙ ඉතො කපෙප යං රෙණුමතිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාතිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.

1. ආභනා, සිමු. ආභරිනා, සෙ.

2. නුපපජ්ඣසි, මජ්ඣ. සෙ.

* අයං ගාථා අසමිං අපදානෙ අට්ඨමගාථාවසෙන සිහලකකරවුදිත පොඤ්ඤා දිසසති.

3. සාගරෙනෙව, PTS. සෙ.

109 බිලාලිදායකස්ථවිරාවදානය

1663. (මම) හිමවතට නුදුරු තන්හි පන්ඇතිරියක වසමි. එකල්හි අතරෙහි ගිජුවට නො පැමිණියෙමි (නිරතුරු) පන් ඇතිරියෙහි හෝතා වන ඇත්තෙමි වෙමි.

1664. ඒ මා විසින් කලබ්බ බිලාලි තකකල යන අල වගී සාරා ඩෙබර බදුලු බෙලි යන ගෙඩි කඩා ගෙනවුත් ආහාරයක් පිළියෙල කරණ ලදී.

1665. පූජාවන් පිළිගන්නා වූ නොහොත් පූජාවතට භාජන වූ පදමුනතර බුදුරජානන් වහන්සේ මාගේ අදහස් දැන මා සමීපයට වැඩි සේක.

1666. (එසේ සමීපයට) එළඹ සිටියා වූ මහොත්තම වූ දෙවියනට දෙවි වූ තරග්‍රෙණු වූ බුදුරජානන් වහන්සේ (දැක) බිලාලි අල ගෙන පාත්‍රයෙහි බැහිමි.

1667. එකල්හි මහාවීර වූ බුදුරජානන් වහන්සේ මා සතුටු කරමින් වැළඳු සේක. සමීඥයන් වහන්සේ වළඳු ඉක්බිති මේ ගාථාව වදාල සේක:

1668. “තෙපි සිය සිත පහදවා මට බිලාලි (අල) දුන්නහු ද (ඒ හේතුවෙන්) කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියකට නො පැමිණෙන්නේ ය.”

1669. මෙයින් සුපණස් වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සුමේඛලිය නම් වූ සක්විති රජෙක් වී ය.

1970. මේ මාගේ අන්තිම (භව) ය වේ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. සම්බුදුසසුනෙහි අන්තිම දෙහය දරමි.

1671. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද, අභවිමොක්ඛයෝ ද, පබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමක් බිලාලිදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් සි.

බිලාලිදායකස්ථවිරාවදානය නවවැනි සි.

110. රෙණුපුජකස්ථවිරාවදානය

1672-1673. රන්වන් වූ සියක්රස් ඇති හිරු වැනි වූ ද, සියලු දිගුන් බබුළුවන පුත්සද වැනි වූ ද, සසුරුවලින් පිරිවැරූ පොළොව මෙන් සම්මන් විසින් පිරිවරණ ලද විපසසි බුදුරජානන් වහන්සේ දිට්ඨි. (දැක) නාමල් ගෙන (එහි) රෙණුවලින් විපසසි බුදුරජානන් වහන්සේ පිදිමි.

1674. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි (යම් නාමල්) රොන් පූජාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාකය සි.

* “අනිශ්චිත්ත අලෙප්ප වූයේ ලද දෙයින් සතුටු වූයේ ආලික (අල) ආදියෙන් යැපෙයි” යනු අලිකපාසි.

1675. පණ්ණාසාලියනා කප්පො පරණු නාමාසි බන්ධයො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.

1676. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡ්ලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා රෙණුසුඡ්ඡකො පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

රෙණුසුඡ්ඡකානේරස්ස අපද්‍යනං දස්මං.

උද්දානං:

භික්ඛාද්‍යසි ඤාණසඤ්ඤා භන්ඩයො පදසුඡ්ඡකො,
මුට්ඨිපුප්ඵි උදකදො නලමාලි උපට්ඨකො¹
බ්ලාලිඳ්‍යසි රෙණු ච ගාථායො ඡ ච සට්ඨි ච.

ගික්ඛාද්‍යසිවග්ගො මහාදස්මො.

111. මහාපරිවාරනේරාපද්‍යනං*

1677. විසස්සි නාම භගවා ලොකජේට්ඨො නරාසිහො,
අට්ඨසට්ඨිසහස්සෙහි පාවිසි බ්බුමං තදා.

1678. නගරා අභිනික්ඛමම අගමං දීපවේසිං,
අදදස්සං චිරජං බුද්ධං ආනුනිනං පටිග්ගතං.

1679. චුල්ලාසිතිසහස්සාති සකඛා මය්ගං උපනතිකෙ,
උපට්ඨගන්ති සක්කච්චං ඉන්ද්‍රංච නිදස්සා ගණො.

1680. භවතා අභිනික්ඛමම දුස්සං පග්ගස්සා'හං තදා,
සිරස්සා අභිවාදෙසිං තං වාද්‍යසිං මහෙසිනො.

1681. “අහො බුද්ධො අහො ධම්මො² අහො තො සද්දුසම්පදා
බුද්ධස්ස ආනුභාවෙන වසුඛා'යං පකම්පථ.

1682. තං ච අච්ඡරිසං දිස්වා අබ්භූතං ලොමහංසනං,
බුද්ධො චිත්තං පසාදෙසිං දිපදිඤ්ඤි නාදිනෙ.

1683. සොහං චිත්තං පසාදෙනා දුස්සං දන්තාන සඤ්ඤො,
සරණඤ්ඤා උපාගඤ්ඤිං සාමජෙවා සපරිජ්ජනො.

1684. එක්කවුතෙ ඉතො කප්පො යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.

1685. ඉතො පණ්ණරසෙ කප්පො සොලසා'සුං සුමාහනා,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලො.

1686. පටිසම්භිද්‍ය -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාපරිවාරෙ පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

මහාපරිවාරනේරස්ස අපද්‍යනං පස්මං.

1. නිවාසකො සෙ. PTS. 2. අහො ධම්මො, සිමු.

* මහාපරිවාරකානේරාපද්‍යනං, මජ්ඣ.

1675. මෙයින් පන්සාලක් වන කපෙහි සන්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති රෙණු නම් සක්විති රජෙක් විය.

1676. සිවුපිළිසිසියාවෝ ද, අභට්ටොක්කයෝ ද, පබ්බතියාවෝ ද සාක්කන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් රෙණුසුත්ත සම්පරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

රෙණුසුත්තසම්පරාවද්‍යනය දසවැනි සි.

උද්දනය:

හික්කාද්ධි ස්‍රාණසංඝෝ - හත්තිය පද පූජක
මුට්ඨපුප්ඵලදකද - නලමාලී උපධාන
බ්ලාලිද්ධි රෙණු සි - සසාටත් ගමන් බැඳියේ.

හික්කාද්ධිවග්ගීය එකොළොස් වැනි සි.

111. මහාපරිවාරසම්පරාවද්‍යනය

1677. ලොකප්‍රාණ්ණ වූ නරලෙහ් වූ විසංඝි නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එකල්හි අටසාදනසක් හිසෙන් සමග බඩුම නගරයට පිවිස සේක.

1678. හුවරින් නික්ම දිප්‍ර පෞරාණිකයාට ගියෙමි. (එහිදී) කෙලෙස් රජස් විරහිත ලොකයාගේ පූජාවන් ප්‍රිතිගන්තා වූ නොහොත් පූජාවනට ගෙයක් බදු වූ බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1679. දසුදහසක් අවශ්‍ය යක්කයෝ මා සම්පයෙහි නවතිසාවැසි දිව්‍යසමුහයෝ ගනුයාට වෙන් (වට) සකසා දිවැවැත් කෙරෙත්.

1680. මම එකල්හි හමනගෙන් නික්ම වස්ත්‍රයක් ද ගෙණ බුදුරජුන්ට හිස නමා වැන්දෙමි. එම වස්ත්‍රය ද දුනිමි.

1681. අහෝ! බුදුරජ තෙම ආශ්වය්‍යීය ය. ඔමිය ද ආශ්වය්‍යීය. අපගේ ශාක්‍යසම්පන්නිය ද ආශ්වය්‍යීය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ ආනුභාවයෙන් මේ පාරිවිය ද කම්පිත විය.

1682. ආශ්වය්‍යී වූ ලොම දහා ගන්වන්නා වූ එම විසංඝි දහා තාදි ගුණ ඇති දිව්‍යදේවතාව වූ බුදුරජුන් කෙරෙහි සිත පැහැද පිණි.

1683. ඒ මම සිත පහදවා ශාක්‍යයන් වහන්සේට වස්ත්‍රය පුද ඇමතිගන් සහිත වූ පිරිවරජනයා සමග සරණගත ද වීමි.

1684. මෙයින් එක් අද්දුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පුණ්‍යකමියක් කෙලෙඳි ද (ඒ තේතුපවන්) දගනියක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාක සි.

1685. මෙයින් පසළොස්වන කපෙහි සන්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සුමාගන නම් සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1686. සිවුපිළිසිසියාවෝ ද, අභට්ටොක්කයෝ ද, පබ්බතියාවෝ ද සාක්කන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් මහාපරිවාර සම්පරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

මහාපරිවාරසම්පරාවද්‍යනය පළමුවැනි සි.

112. සුමඛගලකේරාපද්‍යනං

1687. අකඨ්ඨස්සී ජනවරො ලොකජෙට්ඨො නරාසහො,
විහාරා අභිනික්ඛමම නලාකං උපසඛකමී.
1688. නනාකා පිනා ව සමුද්දො උත්තරිකේකච්චරො,
අට්ඨාසි හගවා තත්ථ විලොකෙනො දිසොදිසං.
1689. හවනෙ උපවිට්ඨොහං අද්දසං ලොකනායකං.
හට්ඨො හට්ඨන චිත්තෙන අපොසෙසිං අහං තදා.
1690. සතරංසිංච ජොතනනං පභාසනනංච කඤ්චනං,
තචෙව ගීතෙ ව යුත්තොභං¹ පඤ්චඛගුරියමති ව².
1691. යං යං යොනුපපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,
සබ්බෙ සත්තන අතිහොමි විපුලො හොති මෙ යසො.
1692. “නමො තෙ පුරිසාර්ඤ්ඤා නාමො තෙ පුරිසුත්තම,
අත්තානං තොසසිඛාන පරෙ තොසෙසි කං මුත්තෙ.”
1693. පරිග්ගය්‍යා³ නිසීදිකා භාසං කකාන සුබ්බතො⁴,
උපට්ඨතිකා සමුද්දො තුසිතං උපපජ්ජ හං.
1694. සොලසෙතො කප්පසතෙ දවි - නව ඵකච්ඡිනතිකා,
සත්තරතතසමපනා වකඤ්චනති මහබ්බලා.
1695. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුමඛගලො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුමඛගලකේරස්ස අපද්‍යනං දුතීයං.

113. සරණගමනියකේරාපද්‍යනං

1696. උභින්නා දෙවරාජ්ජනං සඛගාමො පමුපට්ඨිතො⁵
අහොසි සමුපබ්බුලොහා මහාසොසො පටන්තථ.
1697. පදුමුත්තරො ලොකට්ඨ ආනුතිනං පටිග්ගතො,
අන්තප්‍රිකේඛ ඩිතො සත්ථා සංචෙජෙසි මහාජනං.
1698. සබ්බෙ දෙවා අත්තමනා නික්ඛිත්තකච්චාමුඛා,
සමුද්දොමභිවාදෙතා ඵකග්ගාසිංසු තාවදෙ.

1. නවමගීතෙ පසුග්ගාහං, මජ්ඣං. 2. පඤ්චගුරියසහමති ව,
3. පටික්ඛනෙකා, PTS සෙ. පරිග්ගතෙ, මජ්ඣං. 4. සුබ්බතො, සීමු.
5. සඛගාමො සමුපට්ඨිතො, මජ්ඣං.

112. සුමඛගලසථවිරාදදානය

1687. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ අක්කදසී බුදුරජානන් වහන්සේ විහාරයෙන් නික්ම තඬාගසක් වෙත එළඹී සේක.

1688. භාග්‍යවන් සඵල තෙම (එහි) නා (පැත්) හි එයින් ගොඩ නැග (හඳුනා පමණක් හැඳීමෙන්) එක සිවුර ඇත්තේ දිශානුදිශාවන් බලමින් එහි වැඩ සිටියේ ය.

1689-1690 (රුක් දෙවි වූ) මම භවනයෙහි හුන්නෙමි එකල්හි සුයතියා මෙන් බබලන සවණියක් මෙන් දිලිසෙන ලොකනායකයන් වහන්සේ දිවිමි. (දැක) සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතින් අත්පොළසන් දිනිමි. (ඒ හේතුවෙන්) නාභායෙහි ද, ගීතයෙහි ද, පඤ්චාසිතිකතුයතියෙහි ද යෙදුනා වූ මම-

1691. දිව්‍ය වූ හෝ යළි මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි නම් (යසසින්) සියලු සත්ත්වයන් ඉක්ම වමි. මාගේ යසස විශාල වේ.

1692. පුරුෂශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්ස! ඔබ වහන්සේට නමස්කාර වේවා. පුරුෂොත්තමයන් වහන්ස! ඔබවහන්සේට නමස්කාර වේවා. සඵලයන් වහන්ස! නුඹ වහන්සේ තමා තුටු කොට අනුබුදු තුටු කරණ සේක්වා.

1693. මහා වුත ඇත්තේ (තථාත්‍යයන් වහන්සේ) පිරිවරා ගෙන හිඳ (උත්චන්ද්‍රයන් ද) සතුටු කොට මම බුදුරජානන් වහන්සේට උවැටැත් කොට තුබින භවනයෙහි උපතිමි.

1694. මෙයින් එක්දහස් හසියවන කපෙහි සත්රැවනින් යුත් මහත් බල ඇති එකවිනනිත නම් එකොලොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1695. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද, අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද, ෂඩ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ මේ අසුරින් ආයුෂ්මත් සුමඛගල සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සුමඛගලසථවිරාදදානය දෙවැනි සි.

113. දුතියසරණගමනියසථවිරාදදානය

1696. දෙව්රජුන් දෙදෙනකුන්ගේ සංග්‍රාමයක් එළඹ සිටියේ ය. (පෙරමුණෙහි) රැස් වූයේ විශ්. මහත් සොමාව ද පැවැත්තේ ය.

1697. ලොකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ නොහොත් පුජාවතට ගෙයක් බඳු වූ තුන්ලෝ දත් ශාසනා වූ පළමුකාර බුදුරජතෙම අහසෙහි වැඩ සිටියේ මහාජනයා සංවේගයට පත් කෙළේ ය.

1698. එකෙකෙහි සියලු දෙව්වරු සතුටු වූවාහු බැහැර කරණ ලද සුදැළුම් හා ආයුධ ඇත්තාහු බුදුරජානන් වහන්සේට වැඳ එකතව සිටියාහු ය.

1699. අමහං සඛකප්පමඤ්ඤාය වාචාසනිමුදිරිසි,
අනුකම්පකො ලොකවිදු නිබ්බාපෙසි මනාජනං.
1700. “පද්ධවිනෙතො මනුෂො එකපාණං¹ විනෙදයං,
තෙන චිත්තප්පදෙසෙන අපායං උපපජ්ජති.
1701. සඛනාමසිසෙ නාගො‘ව ඛහු පාණෙ විගෙඨයං,
නිබ්බාපෙථ සකං චිත්තං මා හඤ්ඤිකො පුතප්පුතං”
1702. දවිත්තමිසි යකඛරාජ්ජනං සෙනායො විලිහිතා අහු,
සරණඤ්ච උපාගවුජුං ලොකජෙට්ඨං සුතාදිනං.
1703. සඤ්ඤාපෙඤාන ජනතං උද්ධරි පන² වකමුමා,
පෙකඛමානොව දෙවෙහි පක්කාමි උත්තරාමුබ්බො.
1704. පඨමං සරණං ගඤ්ඤිං³ දිපදිඤ්ඤා තාදිනො,
කප්පානං සතසහස්සං දුගගතිං නුපපජ්ජ ‘හං.
1705. මහාදුඤ්ඤිතාමා ව⁴ සොලසා‘සු රථෙසනා,
නිංසකප්පසහස්සමිති රාජානො වක්කවත්තනො.
1706. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සරණගමනියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

සරණගමනියකෙවරස්ස අපදාගං තතියං.

114. එකාසනියත්ථරාපදානං

1707. වරුණො නාම නාමෙන දෙවරාජා අහං තදා,
උපට්ඨන්තසිං සලබ්බං සයොග්ගවලවංහනො.
1708. නිබ්බුතෙ ලොකතාථමිති අත්ථදස්සිතරුත්තමෙ,
තුරියං සබ්බමාදිය අගමං බොධිමුත්තමං.
1709. වාදිතෙන ව තථෙවන සමමතාලසමානිතො,
සමමුඛා විස සලබ්බං උපට්ඨං බොධිමුත්තමං.
1710. උපට්ඨතිඤ්ඤා තං බොධිං ධරණීරුහපාදපං,
පලලංකං ආභුජිඤ්ඤා තත්ථ කාලකතො අහං.
1711. සකකම්මාතීරඤ්ඤො‘හං පසන්නො බොධිමුත්තමෙ,
තෙන චිත්තප්පදෙත නිමිත්තං උපපජ්ජහං.

1. පාණි, සිමු. 2 පදමුද්ධරි, මජ්ඣ. 3. ගවිඤ්, මජ්ඣ.
4. මහාසුචිඤ්ඤා නාම, PTS.

1699. බුදුරජානන් වහන්සේ අපගේ අදහස් දැන ශ්‍රේෂ්ඨ වචන ප්‍රකාශ කළ සේක. හට ගත් අනුකම්පා ඇත්තේ මහාජනයා (දුක්ගිහි හැර) නිවු සේක. (කෙසේ ද ? යත්:)

1700. එක ප්‍රාණියකු දු නසන්නා වූ පුද්ගලයෙකු සිත් ඇති මනුෂ්‍ය-තෙමේ එම පුද්ගලයෙකුගේ හේතු කොට ගෙන අපායයෙහි උපදී.

1701. සුදුපෙරමුණෙහි බොහෝ ප්‍රාණීන් නසන්නා වූ ඇතැකු මෙන් සිය සිත නිවවු. නැවත නැවත තො නසවු” (සි නියා සි).

1702. දෙ - යක්ෂ්‍යයන්ගේ ම සේනාවෝ විසමයට පත්වූහ. තාදිගුණ ඇති ලොකනයකයන් වහන්සේ සරණ කොට ගියහ.

1703. පසැස් ඇති බුදුරජානන්වරයා ජනසමූහයට කරුණු අවබෝධ කරවා (පවිත්) ගොඩ ගත්තේ ය. දෙවියන් විසින් බලනු ලබන්නේ ම උතුරුදිගට මුහුණ ලා වැසියෝ ය.

1704. පළමු කොට දව්‍යදානාම වූ තාදිගුණ ඇති බුදුරජානන් වහන්සේගේ සරණ ගියෙමි. (ඒ හේතුවෙන්) මම කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියෙහි නූපත්මි.

1705. තිස්දහස්වන කපෙහි රාජ්‍යධුරවනනයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මහා දුෂ්ටයා නම් සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1706. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද, අභ්‍යවිමෝක්ෂයෝ ද, අභිනිශ්චයෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුමත් සරණගමනය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සරණගමනයසංවරාදානය නෙවැනි සි.

114. එකාසනියසංවරාදානය

1707. එකල්හි නමින් වරුණ නම් වූ දිව්‍යරාජයෙක් ව මම බල වාහන සහිත ව බුදුරජානන් හට උපාධාත් කෙළෙමි.

1708. අනාදසසි බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි සියලු තුය්‍යයන් ගෙන උතුම් බෝරුක වෙත එළඹියෙමි.

1709. වාදිතයෙන් ද, නාත්‍යයෙන් ද, කුච්ඡාලම් ආදියෙන් ද සුභත වූයේ බුදුරජානන් වහන්සේ ඉදිරියට මෙන් උතුම් බොධිය වෙත එළඹියෙමි.

1710. මම ඒ බොධියට උපාධාත් කොට පලහ බැඳ ගෙන එහි කථරිය කෙළෙමි.

1711. සවනිය පින්කම් වලින් පැහැදුනු මම උතුම් බොධිය කෙරෙහි ද පැහැදුනේ එම පහත් සිහිත් නිමාණයන් දෙවලොව උපන්නි.

1712. සට්ඨි කුරියසනස්සානි පරිවාරෙත්ති මං සදා,
මනුස්සොසු ව දෙවෙසු වත්තමානං භවාහවෙ.
1713. සුඛානු නාම නාමෙන වතුකතිංසාසු බන්ධියා,
සත්තරත්තසමපන්නා පඤ්ච කපපසතෙ ඉතො.
1714. නිවිධගති නිබ්බුතා මයං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
ධාරෙමි අත්තිමං දෙනං සමමාසමුද්ධිසාසතො.
1715. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා එකාසනියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

එකාසනියත්ථෙරස්ස අපදානං වතුකං.

115 සුවණ්ණපුප්ඵියත්ථෙරාපදානං.

1716. විපස්සි නාම භගවා ලොකජෙට්ඨා නරාසහො,
නිසින්නො ජනකායස්ස දෙසෙති අමතං පදං.
1717. තස්සාගං ධම්මං සුත්තාන දිපදිඤ්ඤා තාදිනො,
සොණ්ණපුප්ඵානි වත්තාරි බුද්ධියා අභිරොපයි.
1718. සුවණ්ණව්ඡදනං ආසි යාවතා පරිසා තදා,
බුද්ධිභා ව සුවණ්ණානා ආලොකො විපුලො අහු
1719. උදග්ගවිනොතා සුමනො වෙදජානො කතඤ්ඤි,
විතතිසඤ්ජනො තෙසං දිට්ඨධම්මසුඛාවහො.
1720. ආයාචිත්තාන සමුද්ධං වජ්ඣිත්තාන ව සුඛතං,
පාමොජ්ජං ජනසිත්තාන සකං භවනුපාගමි.
1721. නවනෙ උපවිට්ඨා'හං බුද්ධිසෙට්ඨං අනුස්සරිං,
තෙන විත්තප්පඤ්ඤෙන තුසිතං උපපජ්ජහං.
1722. එකත්ථුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපයි,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං එලං.
1723. සොලසා'සිංසු රාජානො නෙමිසමමන නාමකා,
තෙතාලීසෙ ඉතො කප්පෙ වකකවත්ති මහබ්බලා.
1724. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුවණ්ණපුප්ඵියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සුවණ්ණපුප්ඵියත්ථෙරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

1712. මිනිසුන් අතුරෙහි ද දෙවියන් අතුරෙහි ද කුඳමහත් හවයෙහි (ඉපද)පවත්නා වූ මා සැටදහසක් තුය්‍යායෝ හැම දා පිරිවරන්.

1713. මෙයින් පත්සියවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් නමින් සුඛානු නම් සූර්‍ය් රජකෙනෙක් වූහ.

1714. මා විසින් ත්‍රිවිධාත්‍යනු නිවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. සම්බුදුසසුනෙහි අනන්ත ශරීරය දරමි.

1715. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යිමොක්‍ෂයෝ ද ඡායාසුඛ්‍යෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ ආයුරින් ආයුෂමත් එකාසනිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

එකාසනියසථවිරාවදානය සිවුවැනි සි.

115 සුවණ්ණපුප්‍රප්‍රියසථවිරාවදානය

1716. ලොකජ්‍යොෂ්ඨ වූ තරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ විපසසි භාග්‍යවත් තෙමේ වැඩහුන්නේ ජනසමූහයාට අමානපදය (නිව්‍යානධර්මය) දෙශනා කරසි.

1717. මම තාදිගුණ ඇති ද්විපදෙතතම වූ උන්වහන්සේගේ ධර්මය අසා රත්මල් සතක් බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

1718. එකල්හි යම් තාක් පිරිස වී ද, ඒ තාක් (පැතුරුණු) රත් පියස්සක් විය. බුද්ධරශ්මිය ද සවණීරශ්මිය ද මුගු ව අලෝකය මහත් විය.

1719. ඔදවැහි සිත් ඇති සොමනස් සහිත වූ හටගත් සතුට ඇති ප්‍රීතිය උපදවන්නා වූ ඔවුනට මෙලොව සුව ගෙණ දෙන්නා වූ මම-

1720. බුදුරජානන් වහන්සේ අයැද මනා වූහ ඇති උන්වහන්සේ වැඳ සතුට උපදවා සාකිස හවනයට ගියෙමි.

1721. හවනයෙහි හුන් මම බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ සිති කෙළෙමි. මම ඒ විතතප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙණ තුමින හවනයෙහි උපන්මි.

1722. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් මල්පුප්‍රාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුප්‍රාවෙහි මේ විපාකය සි.

1723. මෙයින් තෙසාලිස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති නෙමිසමමන නම් සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1724. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යිමොක්‍ෂයෝ ද ඡායාසුඛ්‍යෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ ආයුරින් ආයුෂමත් සුවණ්ණපුප්‍රප්‍රිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සුවණ්ණපුප්‍රප්‍රියසථවිරාවදානය පස්වැනි සි.

116. විතකපුජකතේරාපදානං

1725. වසාමි රාජායතනෙ සාමච්චො සපරිජ්ජනො,
පරිනිබ්බුතෙ හගවති සිඛිනෙ ලොකබ්බුතෙ¹.
1726. පසන්නවිතොනා සුමනො විතකං අගමාසකං,
තුරියං තස්ම වාදෙතො ගඤ්චාලං සමොකිරිං.
1727. විතමති පුජං කතාන² වන්දිතා විතකං අහං,
පසන්නවිතොනා සුමනො සකං හවනුපාගමිං.
1728. හවනෙ උපවිට්ඨො³ හං විතපුජං³ අනුසාරිං,
තෙන කමෙමන දිපදිඤ්ඤ ලොකජෙට්ඨා නරාසභෙ.
1729. අනුහොත්තාන සමපතතිං දෙවෙසු මනුජෙසු ව,
පතොමති අවලං ණානං හිත්වා ජයපරාජයං.
1730. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි විතපුජාසිද්ධං ඵලං.
1731. එකුතතිංසෙ කප්පමති ඉතො සොලස රාජානො,⁴
උග්ගතා නාම තාමෙන වකකවතති මහබ්බලා.
1732. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලතිඤ්ඤ සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා විතකපුජතො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්තා.

විතකපුජකතේරස්ස අපදානං ජමං.

117. බුද්ධසඤ්ඤකතේරාපදානං

1733. යද චිපසි ලොකගො ආග්‍රසංඛාරමොස්සජී,
පඨවී සමපකම්පිත්ථ මෙදිති ජලමෙබලා.
1734. ඔතතං විත්තං⁵ මස්සං සුචිතිතවටංසකං,⁶
හවනමපි පකම්පිත්ථ බුද්ධස්ස ආග්‍රසංඛයෙ.
1735. තාසො මස්සං සමුප්පන්නො හවනෙ සමපකම්පිතෙ,
උප්පාතො⁷ නු කිමත්ථාය ආලොකො විපුලො අහු.
1736. චෙසසවණො ඉධාගමව නිබ්බාපෙසි මහාජනං,
“පාණ්ඩුතෙ⁸ හයං නත්ථි එකග්ගා තොථ සංවුතා.
1737. අහො බුද්ධො අහො ධම්මො⁹ අහො තො සඤ්ඤා සමපදා,
යසම් උප්පජ්ජමානමති පඨවී සමපකම්පති.”
1738. බුද්ධානුභාවං කිත්තෙත්වා කප්පං සග්ගමති මොදනං,
අවසෙසෙසු කප්පෙසු කුසලං වරිතං¹⁰ මයා.

1. සිඛිනො ලොකබ්බුතො. සීවු. ස්‍යා.

2. විතක පුජං කතා, PTS. සෙ.

3. විතකපුජං, සීවු.

4. රාජිනො, සීවු.

5. විතතං, සෙ. PTS

6. සුචිතිකං, PTS. සෙ

7. උප්පාදො, සබ්බත්ථ.

8. පාණ්ඩුතං PTS. සෙ.

9. ධම්මො, ඉතිපි.

10. කාරිතං, PTS. සෙ. කාරිතං, සීවු.

116. විතකපුජකස්ථවිරාවදානය

1725-1726. මම ඇමැතියන් සහිත වූයෙහි පිරිවරජනයා සමග වූයෙහි රාජායතනයෙහි වසමි. ලොකබණ්ඩු වූ සිහි බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි පහන් සිත් ඇත්තෙහි සොමිනස් දැනින වූයෙහි විතකය වෙත ගියෙහි. එහි තුය්‍යවිදානය කර සුවද මල් ඉස්සෙමි.

1727. මම සැයෙහි පුජාව කොට විතකය ද වැද පහන් සිත් ඇත්තෙහි සොමිනස් දැනින වූයෙහි සවනිය හවනයට ගියෙහි.

1728. හවනයෙහි හුන්නා වූ මම විතකපුජාව සිහි කෙළෙහි. දිව්‍යදෙවතාව වූ ලොකප්‍රජාපති වූ නරඥප්‍රජාපති වහන්සේ කෙරෙහි කළ ඒ කුශලකම්ය හේතු කොට ගෙණ-

1729. දිව්‍ය මනුෂ්‍ය දෙගතියෙහි සමපත් අනුභව කොට ජය පරාජය දෙක හැර නිශ්චලස්ථානයට (නිවණට) පැමිණියෙහි වෙමි.

1730. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙහි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. විතකපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1731. මෙයින් එක් තිස්වන කපෙහි නමුත් උගහන නම් වූ මහත් බල ඇති සොළොස්සක්විනි රජකෙනෙක් වූහ.

1732. සිවුපිළිසිහියාවෝ ද දඹවිමොක්‍ෂයෝ ද මහතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුච්ඡන් විතකපුජක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

විතකපුජකස්ථවිරාවදානය සමෑහිසි.

117. බුද්ධසංඝඤ්ඤකස්ථවිරාවදානය

1733. යම් කලෙක්හි විපස්සී බුදුරජනෙහි ආශුසංඝකාරය අත්හළේ ද, (එකල්හි) සසුරු මෙවුල් කොට ඇති (සසුරෙන් වට වූ) පෘථිවිය කමපිති වී ය.

1734. විසිතුරු මළින් සැරසූ මාගේ දිගුවිසල් හවනය ද නවාගනයන් වහන්සේගේ ආශුසංඝකාරය හරණ කල්හි කමපන වී ය.

1735. මාගේ හවනය කමපිත වූ කල්හි තැනි ගැණීම ද ඇති විය. කුමක් සඳහා ආලොකය මහත් වූයේ ද? උත්පාතය (=මනාභූතවිකාරය) වූ යේ ද?

1736-1737. ටෙට්ටුමත්ත තෙම මෙහි පැමිණ මනාජනයා සන්සිඳවී ය. (කෙසේ ද? යන්න:) එකක සිත් ඇත්තෝ සංවරයෙන් යුක්ත වූහ. ප්‍රාණීන් කෙරෙහි බියක් නැත. යම් බුදුකෙනෙකුන් උපදානා කල්හි මනාපෘථිවිය කමපිත වී ද, ඒ බුදුරජනෙහි ආශව්‍යය ය. යමෙක් ද ආශව්‍යයීයක. අපගේ ශාස්තෘසම්පන්නය ද ආශව්‍යයීය' (නිසාසි).

1738. මම බුදුගුණ පපසා කපක් සංගීයෙහි සතුටු වීම. සෙසු කල්පයන්හි මා විසින් කුසල් කරණ ලදී.

1739. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤාමලහිං තද්ද,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
1740. ඉතො වුද්දසකප්පමහි රාජා ආසිං පතාපවා,
සමිතො නාම නාමෙන වක්කවන්ති මහබ්බලො.
1741. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බුද්ධසඤ්ඤාකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

බුද්ධසඤ්ඤාකත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං සත්තමං.

118. මග්ගසඤ්ඤාකත්ථෙරාපද්‍යනං

1742. පදුමුත්තරබුද්ධස්ස සාවකා වතවාරිනො,
විප්පනට්ඨා බුහාරඤ්ඤා අකාව අනුසුයරෙ.
1743. අනුසුරිත්ථා සමුද්ධං පදුමුත්තරනාමකං,
තස්ස තෙ මුනිනො පුත්තා විප්පනට්ඨා මහාවතෙ.
1744. භවතා ඔරුහිත්ථාන අගමං භික්ඛුසන්තිකං¹,
තෙසං මග්ගඤ්ඤා ආවිකම්. භොජනඤ්ඤා අද්දස 'හං.
1745. තෙන කමෙත දිපදිඤ්ඤා ලොකප්ථෙට්ඨා නරාසහෙ,
ජාතිසා සත්තවස්සො'හං අරහත්තමපාපුණ්ණිං.
1746. සවක්ඛු නාම නාමෙන ආදස වක්කවන්තිනො,
සත්තරත්තසම්පන්නා පඤ්චකප්පසතෙ ඉතො.
1747. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මග්ගසඤ්ඤාකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මග්ගසඤ්ඤාකත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

119. පච්චුපට්ඨානසඤ්ඤාකත්ථෙරාපද්‍යනං

1748. අත්ථදස්සිමහි සුගතෙ නිබ්බුතෙ සමනන්තරා,
යක්ඛයොතිං උපපජ්ජිං යසං පතොතා ව'හං තද්ද.
1749. දුලලං වත මෙ ආසිං දුප්පභාතං දුරුට්ඨිතං,
යං මෙ නොගෙ විජ්ජමානෙ පරිනිබ්බාසි වක්ඛමා.

1739. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් බුද්ධසංඥවත් (බුද්ධිය යන හැඟීමක්) ලැබුයෙමු ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගත්තියක් නොදනිමි. බුද්ධසංඥවෙහි (බුදුරජානන් වහන්සේගේ ගුණ සිහි කිරීමෙහි) මේ විපාකය සි.

1740. මෙයින් තුදස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති නමින් සමික නම් වූ ප්‍රතාපවත් රජෙක් වීම.

1741. ප්‍රතිසමතිදුවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බුද්ධසංඥාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

බුද්ධසංඥාන ස්ථවිරවද්‍යනය අවවාහිසි.

118. මහගසංඥානස්ථවිරවද්‍යනය

1742. පදමුතනර බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ වනසෙහි හැසිරෙන්නාහු මහවෙනෙහි මංමුලා වූවාහු අකියත් මෙන් ඒ මේ අත හැසිරෙත්.

1743. පදමුතනර බුදුරජානන් වහන්සේ ද උන්වහන්සේගේ ඒ මහවෙනෙහි මංමුලා වූ ශ්‍රාවකයන් ද සිහි කොට-

1744. මම භවනයෙන් බැස ඒ හිඤ්ඤත් වෙතට පැමිණියෙමි. මම උන්වහන්සේලාට මාගිය ද කිමි. බොජ්න් ද දුන්නෙමි.

1745. දව්වදෙනනම වූ ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ කෙරෙහි කළ ඒ පුණ්‍යකම්ය හේතු කොට ගෙන උත්පතතියෙන් සත්හැවිරිදි වූ මම රහත්බවට ද පැමිණියෙමි.

1746. මෙයින් පන්සියවන කපෙහි සත්ථැවතින් යුත් නමින් සවකු නම් වූ දෙළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1747. ප්‍රතිසමතිදුවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මහගසංඥාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

මහගසංඥාන ස්ථවිරවද්‍යනය අවවාහිසි.

119. පච්චුපට්ඨානස්ථවිරවද්‍යනය

1748. යසසට පත් වූ මම අකුදස්සි බුදුරජුන් පිරිනිවීමට අනතුරු ම යක්‍ෂයෝනියෙහි උපන්මි. එකල්හි (මම මෙසේ සිහිමි)-

1749. මාගේ සමපත් පවත්නා කල්හි යම් ගෙයකින් බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවී සේක් ද, එය මට අලාභයකි. නපුරු පහත් වීමකි, නපුරු (හිරු) නැඟීමකි.

1750. මම සබ්බසමඤ්ඤාන සාගරො නාම සාවකො,
මුද්ධරිතුකාමො සො ආගච්ඡි මම සන්නිකං¹.
1751. “කිනත්‍ර සොච්ඡි මා භාසි වර ධම්මං² සුමෙධස,
අනුසදිනතා බුද්ධින සබ්බසං ඛිජ්ජප්පදා.
1752. යො ව පුජෙය්‍ය සම්බුද්ධං තිට්ඨන්තා ලොකනායකං,
ධාතුං සාසපමන්තං හි නිබ්බුතස්සාපි පූජෙය.
1753. සමෙ චිත්තසසාදමිති සමං පුඤ්ඤං මහග්ගනං,
තසමා ථූපං කරිත්වාන පුජෙහි ජිනධාතුයො”.
1754. සාගරස්ස වචො සුත්වා බුද්ධිථූපං අකාසහං,
පඤ්ච වස්සෙ පරිවරිං මුනිත්තො ථූපමුත්තමං.
1755. තෙන කමමන දිපදිජෙද ලොකප්‍රවේනී නරාසතෙ,
සමපතනිං අනුභොජාන අරහතනං අපාපුණිං.
1756. ගුපිපඤ්ඤා ව චන්දාරො සත්තකසසතෙ ඉත්තො,
සත්තරතනසමපනතා චක්කවතහි මහබලා.
1757. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අවසිමෙ,
ජලිනිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථා සුදං ආසසමා පච්චුපමිධානසඤ්ඤානො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

පච්චුපමිධානසඤ්ඤානපඤ්ඤාන අපද්‍යනං නවමං.

120. ජාතිපූජකප්‍රේරාපද්‍යනං

1758. ජායන්තස්ස චිප්පසිස්ස ආලොකො විජුළො අනු,
පඨවී ව පකම්පිත්ථ සසාගරා³ සපබ්බතා.
1759. නෙමිත්තා ව විසාකංසු බුද්ධො ලොකෙ හවිස්සති,
අග්ගො ව සබ්බසත්තානං ජතනං උද්ධරිස්සති.
1760. නෙමිත්තානං සුණිත්වාන ජාතිපූජමකාසහා,
ඵදිසා පූජනා නත්ථි යාදිසා ජාතිපූජනා.
1761. සංවරිත්වාන⁴ කුසලං සකං චිත්තං පසාදසිං,
ජාතිපූජං කරිත්වාන තත්ථ කාලකතො අහං.

1. සන්නිකෙ, PTS. සෙ. ථෙ. 2. වරධම්ම, සෙ.

3. සසාගර, සිමු.

4. සංවරිත්වාන, PTS. සෙ. සංවරිත්වාන, සිමු.

1750. (මෙසේ සිතන්නා වූ) මාගේ අදහස සාගර නම් ශ්‍රාවකයෙක් තෙමේ දැන ගෙන හෙ තෙමේ මා දුකින් ගොඩ ගනු කැමැත්තේ මාගේ සම්පයට පැමිණියේ ය.

1751. “නුවණැත්තානෙති, කවර තෙසින් යොන කෙරෙහි ද? බිය නො වනු මැනව. බම්බෙහි හැසිරෙන්න. බුදුරජුන් විසින් සියලු දෙනාට කුශලභිජසම්පන්නිය නැවත නැවත දෙන ලදී.

1752. යමෙක් ජීවමාන වූ ලොකනායක බුදුරජුන් පුදන්නේ නම්, එසේ ම පිරිනිවි බුදුරජුන්ගේ අබ්බංගි පමණ වූ බාහුන් වහන්සේ නමකුදු පුදන්නේ නම්-

1753. විහනප්‍රසාදය සම වූ කල්හි පිණ ද සමාන ය. මහත් බවට ගියේ ද මේ. එතෙසින් සැයක් කොට සමීඝ්ඛාතුන් පුදනු මැනව”.

1754. සාගර ශ්‍රාවකයන් වහන්සේගේ වචනය අසා මම සමීඝ (බාහු නිදන් කොට) සැයක් කෙළෙමි. බුදුරජුන්ගේ ඒ උතුම් සැය පස්වසක් ම පරිවරණය කෙළෙමි.

1755. දව්‍යදොහනව වූ ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ කෙරෙහි කල එ ම පුණ්‍යකම්ය හේතු කොට ගෙන සම්පත් අනුනව කොට රහත්බවට පැමිණියෙමි.

1756. මෙයින් සත්භික්ෂුවක කපෙහි සන්ථාවතින් යුත් මහත් බල ඇති භූමිපඤ්ඤා නම් සිවු සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1757. ප්‍රතිසම්බුද්ධවෝ ද අභව්‍යවිමෝක්ඛයෝ ද මහිඤ්ඤවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පච්චුප්පොත්තසංඤ්ඤාන සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

පච්චුප්පොත්තසංඤ්ඤාන සථවිරාදි දානය නවමැනි යි.

120. ජාතිපූජකසථවිරාවදානය

1758. විපස්සී බුදුරජානන් වහන්සේ ලොව පහළ වූ කල්හි සාගර සහිත පමිත සහිත පාරිච්ඡික කම්මිත වී ය.

1759. නිමිත්තපාඨකයෝ මෙසේ පැවසූහ: (කෙසේ ද? යත්) “සියලු සත්ත්වයන් අතුරෙන් ශ්‍රෙෂ්ඨ වූ සමීඝ තෙම ලොව පහළ වන්නේ ය. ජනසමූහයා සසරසයුරින් නගා සිටුවන්නේ ය.”

1760. මම නිමිත්තපාඨකයන්ගේ වචනය අසා (උත්සන්නිය නිමිති කොට පැවැත්වූ) ජාතිපූජාව කෙළෙමි. (බුදුරජුන්ගේ උපත පිළිබඳ ව පවත්වන) ජාතිපූජාව යම් බඳු නම්, එබඳු උතුම් පූජාවක් ලෙවිති නැත.

1761. කුසල් රැස් කොට සිත පැහැදවිමි. එහි දී එ ම ජාතිපූජාව කොට කලුරිය කෙළෙමි මෙමි.

1762. සං සං යොනුපපජ්ජාමි දෙවනතං අථ මානුසං,
සබ්බෙ සත්තෙ අතිහොමි ජාතිපුජාසිද්ධං එලං.
1763. ධාතියො¹ මං උපට්ඨන්ති මම විත්තවසානුගා,
න තා² සකෙකාන්ති කොපෙතුං ජාතිපුජාසිද්ධං එලං.
1764. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සං පුජමකරිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි ජාතිපුජාසිද්ධං එලං.
1765. සුපාටිවාටියා නාම චතුරතීංස ජනාතිපා,
ඉතො තතිසකප්පමහි චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1766. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා ජාතිපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිද්ධාති.

ජාතිපුජකත්ථරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

උද්දනං:

පරිවාර සුමඛගලා සරණාසන ප්‍රපථකා,
විකපුජ් බුද්ධසඤ්ඤා මග්ගුපට්ඨාන ජාතිනා,
ගාථායො නවුති වුත්තා ගණිතායො විනාපිති.

මහාපරිවාරවග්ගො ද්වාදසමො.

121. සෙරෙය්‍යකත්ථෙරාපද්‍යනං

1767. අජ්ඣායකො මනනබරො තිණ්ණං වෙදන පාරගු,
අබ්බොකාසෙ ධිතො සත්තො අද්දසං ලොකනායකං.
1768. සීහං සථා වතවරං ව්‍යග්ගරාජංව නිත්තසං,
තිධා පභින්නමාතඛගං කුඤ්ඤරංව මහෙසිනං.
1769. සෙරෙය්‍යකං ගහෙචාන ආකාසෙ උක්ඛිපිං අහං,
බුද්ධස්ස ආනුභාවෙන පරිවාරෙනති සබ්බතො³.
1770. අභිට්ඨාසි මහාථීරො සබ්බඤ්ඤා ලොකනායකො,
සමන්තා ප්‍රපථච්ඡදනා⁴ ඔක්ඛිට්ඨ නරාසහං.
1771. තතො සා ප්‍රපථකඤ්චුකා⁵ අනෙතාවණො ඛතිමුඛො,
සත්තාහං ඡදනං හුකා⁶ තතො අනන්තරධායථ.

1. ධාතුයො ම, සෙ. PTS.

2. තෙ, PTS.

3. සබ්බසො, මජ්ඣ.

4. ඡදනං, PTS. සෙ.

5. සපුපථ, PTS.

6. කචා, සිමු.

1762. දිව්‍ය වූ කෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද, සමපතනයෙන් සියලු සත්ත්වයන් ඉක්මවමි, ජාතිපූජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1763. මාගේ චිත්තාචාරයට අනුව පවතින්නා වූ කිරිමවුරු මට උවටැත් කෙරෙත්. (ඒ සත්‍රිහ) මා කෝප කිරීමට නො හැක්කාහු වෙත්. ජාතිපූජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1764. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පින්කමක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ජාතිපූජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1765. මෙයින් තෙවන කල්පයෙහි මහත් බල ඇති ජනාධිපති වූ සුපාටිවායිය නම් වූ සුතිස් සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1766. ප්‍රතිසමනිදුවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ජාතිපූජක ස්වරියත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

ජාතිපූජකස්මිතිවදානය දසවැනි සි.

උදදානය:

පරිවාර සුමඛල සරණ ආසන පුපථික,
විතපුජ බුභිසඤ්ඤි මග්ග උපට්ඨාන ජාති සි,
දසවනක් පිඩු කොට මෙහි අභ්‍යුගයකින් බැලුනේ.

මහාපරිවාරවග්ගීය දෙළොස් වැනි සි.

121. සෙරෙය්‍යක ස්වරාවදානය

1767. මේද හදාරන්නා වූ මන්ත්‍ර දරන්නා වූ වෙදත්‍රයෙහි පරතෙරට ගිය-

1768. (මම) එළිමහන්තන්හි සිටියෙමි වතයෙහි හැසිරෙණ සිංහයකු වැනි වූ නැති නො ගන්නා ව්‍යාභුරාජයකු වැනි වූ මාතඛන කුලයෙහි වූ ත්‍රිමදගලිත හසතිරාජයකු වැනි වූ මහර්ෂි ලොකතායක බුදුරජන් දිටිමි.

1769. මම කවුකරඹුමල් ගෙණ දහසෙහි දෑමිමි. බුදුරජන්ගේ ආනුභාවයෙන් (පුෂ්පයෝ) හැම දෙයින් පිරිවරත්.

1770. මහාවීර වූ ලොකතායක සඵඤ්ඤත් වහන්සේ අදිටන් කළසේක. (ඒ අදිටන්බලයෙන්) නරශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ හාත්පස මල් වියන්හු විසිරුණහ.

1771. ඉක්බිති ඇතුළට ගිය නැටි ඇති පිටතට හැරුණු මල් ඇති ඒ පුෂ්ප කඤ්චකය (මල්වියන) සතියක් මුළුල්ලෙහි සෙවෙනියක් වී එනතින් අතුරුදහන් විය.

1772. නං ව අච්ඡරියං දිස්වා අබ්භුතං ලොමහංසනං,
බුද්ධෝ විතතං පසාදෙසිං සුගතෙ ලොකනායකො.
1773. තෙන විතතපසාදෙන සුක්කමුලෙන චොදිතො,
කප්පානං සතසතස්සං දුග්ගතිං නුපපජ්ජහා.
1774. පණණරසසතස්සමති කප්පානං පඤ්චවීස තෙ,
විතතිමාලාසනාමා¹ ව චක්කවත්තී මහබ්බලා.
1775. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අධිමම,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධාස්ස සාසනං.
- ඉත්ථ සුදං ආයසමා සෙරෙය්‍යකො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සෙරෙය්‍යකානේරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

122. පුපථුප්පියතේරාපද්‍යනං

1776. ගිම්මනාසායාපිදුරෙ කුකාකුටො² නාම පබ්බතො,
වෙමජේඤ්ඤා නස්ස චසති බ්‍රාහ්මණො මනනපාරගු.
1777. පඤ්ච සිස්සසහස්සාති පරිවාරෙනති මං සදා,
පුබ්බට්ඨාසී ව තෙ ආත්තං මනෙනසු ව විසාරදා.
1778. බුද්ධො ලොකෙ සමුප්පන්නො නං විජානාථ නො හමං,
අසීති ව්‍යඤ්ජනානස්ස බතතිංස වරලක්ඛණා,
බ්‍යාමප්පහො ජනවරො ආදිවෙවාච විරොචති.
1779. සිස්සානං වචනං සුත්වා බ්‍රාහ්මණො මනනපාරගු,
අස්සමා අභිනිකම්ම දිසං පුච්ඡති සිස්සකෙ,³
යමති දෙසෙ මහවිරො චසති ලොකනායකො.
1780. තානං දිසං නමසසිස්සං⁴ ජිනං අප්පට්ඨග්ගලං,
උදග්ගවිතෙනා සුමතො පුජෙසිං⁵ තං තථාගතං.
1781. එථ සිස්සා ගමිස්සාම දක්ඛිස්සාම තථාගතං,
වඤ්ඤා සඤ්ඤා පාදෙ සොස්සම ජිනසාසනං.
1782. එකානං අභිනිකම්ම ව්‍යාධිං පටිලභිං අහං,
ව්‍යාධිතා පිළිතො සනෙනා සාලං වෙසසිතුං⁶ ගමිං.
1783. සබ්බෙ සිස්සෙ සමානෙත්වා අපුච්ඡං තෙ තථාගතං⁷,
කීදිසං ලොකනායස්ස ගුණං පරමබුද්ධිනො.

1. විතමාලා, PTS. විතමාලා, මජ්ඣ.

2. කුකාකුරො, මජ්ඣ.

3. බ්‍රාහ්මණො, PTS. සෙ.

4. නති දිස්වාන පසසිස්සං, PTS.

5. පුජෙස්සං ච, PTS. 6 වො සෙසිතුං, සිමු.

7. තථා අහං, PTS. සෙ.

1772. විසමාජනක වූ ලොවුදහ ගත්වන්නාවූ ඒ ආශ්වාසීය දෑක සුගත වූ ලොකතායක වූ බුදුරජුන් තෙරෙහි සිත පැහැදවීම්.

1773. මම ඒ විහතප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙන කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දෙහි කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දිගහියක නො උපතිමි.

1774. එක්දහස්පන්සියවන කපෙහි මහත් බල ඇති විගතමාල නම් පස්විසි සත්විහිරජකෙනෙක් වූහ.

1775. ප්‍රතිසමිද්ධවෝ ද අභවිමොක්ෂයෝ ද ෂබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් සෛරයාක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

සෛරයාකසම්මිතවදනය පළමුවැනි සි.

122. සුපථුපිය සංවිරාවදනය

1776. ශිවවතට නුදුරු නන්ති කුසාකුට නම් පථිතයක් විය. ඒ පථිතය අතුරෙහි මන්ත්‍රයන්හි පරතෙරට ගිය බ්‍රාහ්මණයෙක් විය.

1777. හැම කල්හි ම පන්දහසක් ශිෂ්‍යයෝ මා පිරිවරන්. ඔහු හැම පළමු උදෑසන කැගිටිනසුලු වුවාහු මන්ත්‍රයන්හි විහාරදයෝ ද වූහ.

1778. (ඒ ශිෂ්‍යයෝ මෙසේ කිහි:) “බුදුරජ තෙම ලොව පහල විය. උන්වහන්සේට අසුවක් අනුව්‍යාය්‍යන් ඇත. මහාසුරාපලක්ෂණයෝ දෙතිසක් වෙති. බ්‍රාහ්මපුතා ඇති ඒ ජිනෙඤ්ඤාන් වහන්සේ හිරු මෙන් බබලන සේක. පින්වතුන් වහන්ස, අපගේ වචනය දැනගනු මැනැව්” (කියා සි).

1779. මන්ත්‍රයන්හි පරතෙරට ගිය බමුණු තෙමේ ශිෂ්‍යයන්ගේ වචනය අසා අසපුමෙන් නික්ම ශිෂ්‍යයන්ගෙන් ලොකතායක වූ මහා-වීරයන් වහන්සේ යම් දිශාවක වැඩවෙසෙන සේක් නම් ඒ (බුදුන් වැඩ වසන) දිශාව විවාරයි.

1780. මම ඒ දිශාවට ද අප්‍රතිපද්ගල වූ පස්මරුන් දිනුවා වූ උන්වහන්සේට ද නමස්කාර කරන්නෙමි සි (කියා සි.) ඔද වැඩි සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් සහිත වූයෙහි ඒ තථාගතයන් පිදිමි. (එසේ කොට ශිෂ්‍යයනට මෙසේ කීම).

1781. “ශිෂ්‍යයෙනි, එවූ යන්නෙමු. ඒ තථාගතයන් දකින්නෙමු. ශාක්‍යයන් වහන්සේගේ සිරිපා වැද බුද්ධිමය අසන්නෙමු” (කියා සි).

1782. (එහෙත්) නික්ම එක් දිනකින් මම රොහි විමි. රොහයෙන් පෙළුනෙහි ශයනය කරන්නට ශාලාවකට ගියෙමි.

1783. සියලු ශිෂ්‍යයන් රැස් කරවා “තථාගතයන් කෙබඳු ද? පරම බුද්ධිමත් ලොකතායන් වහන්සේගේ ගුණ කෙබඳු ද?” යි ඔවුන්ගෙන් විචාලෙමි.

1784. තෙ මෙ පුට්ඨා ව්‍යාකරිංසු යථා දස්සාවිතො තථා,
සක්කවිචං¹ බුද්ධිසෙට්ඨං තං දස්සෙත්තං මම සමමුඛො.
1785. තෙසානං චචනං සුත්වා සකං චිතතං පසාදසිං,
පුපෙථහි ථූපං කත්වාන තත්ථ කාලකතො අහං.
1786. තෙ මෙ සරිරං කාපෙත්වා අගමුං² බුද්ධිසන්නිකො,
අඤ්ජලිං පගගතෙත්වාන සත්ථාරං අභිවාදෙත්තං.
1787. පුපෙථහි ථූපං කත්වාන සුගතස්ස මනෙහිනො,
කප්පානං සතසහස්සං දුගගතිං නුපපජ්ජහං.
1788. චතතාරීසසහස්සමහි කප්පො සොළස බතතියා,
නාමෙන'ග්ගිසමා නාම චක්කවත්ති මහබ්බො.
1789. විසෙ කප්පසහස්සමහි රාජානො චක්කවත්තිනො,
සත්ථාසත්ථාසත්ථාමා ච අට්ඨතිංස මහිපති.
1790. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා පුසථුපිපියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පුසථුපිපියෙත්ථරස්ස අපදානං දුතිසං.

123. පායාසදායක*ත්ථෙරාපදානං

1791. සුවණ්ණවණ්ණං සමබුද්ධං³ බතතිංසවරලක්ඛණං,⁴
පචනා අභිනික්ඛන්තං භික්ඛුසංඝපුරක්ඛනං.
1792. මහව්වා⁵ කංසපාතියා චෛස්ථිත්වා පායසං අහං,
ආහුතිං සිට්ඨිකාමො සො උපතෙසිං⁶ බලිං අහං.
1793. භගවා තමහි සමයෙ ලොකපෙට්ඨො නරාසභො,
චිඛකමං සුසමාරුලෙභා අමබරෙ අතිලායනෙ.
1794. තං ච අචර්ජයං දිසවා අබ්භුතං ලොමංසනං,
ථපසිත්වා කංසපාතිං විපසසිං අභිවාදෙසිං.
1795. නුවං දෙවො'හි සබ්බඤ්ඤා සදෙවෙ සහමානුසෙ,
අනුකම්පං උපාදාය පටිගණ්හ මහාමුති.
1796. පටිග්ගතෙහි භගවා සබ්බඤ්ඤා ලොකනායකො,
මම සබ්බකප්පමඤ්ඤාය සත්ථා ලොකෙ මහාමුති.

1. කුකකුට්ඨ, PTS.

2. අගමංසු, PTS. සෙ.

* පායසදායක, මජ්ඣ. 3. සුවණ්ණවණ්ණං සමබුද්ධො, මජ්ඣ.

4. ලක්ඛණො... අභිනික්ඛන්තො... පුරක්ඛන්තො, මජ්ඣ.

5. සහත්ථා, PTS. සෙ.

6. අගමාසි, PTS. සෙ.

1784. මා විසින් විමර්ශන ලද ඔහු යම් සේ බුදුරජුන් දක්නා සුලු වූවාහු නම් එසේ ම විඤ්ඤා කලාහු ය. මාගේ හමුයෙහි ඒ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ මැනවින් (වචනයෙන්) දැක්වූහ.

1785. මම ඔවුන්ගේ වචනය අසා සිත පැහැදවීම. මම එහි මල්වලින් සැයක් කොට කළුරිය කෙළෙමි.

1786. ඔහු මාගේ සිරුර දවා බුදුරජුන් සමීපයට ගියාහු ය. ඇදිලි බැඳ ගාස්නාන් වහන්සේට අභිවාදනය කලාහු ය.

1787. මම සුගත වූ මහර්මි බුදුරජානන් වහන්සේට මල්වලින් සැයක් කොට කලපලක්කයක් මුළුල්ලෙහි දුගතික නො උපනිමි.

1788. සතළිස් දහස්වන කපෙහි නමින් අග්නිම මා මහත් බල ඇති සොළොස් සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1789. විසිදහස්වන කපෙහි සභාසභා නම් වූ පෘථිවිභවර වූ අටතිස් සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1790. ප්‍රතිසමන්ද්‍රවෝද අභට්ටමොක්කයෝද පඩිතිඤ්ඤවෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අග්‍රරින් ආශ්‍රමන් පුසථුපිය සචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදල සේක් සි.

පුසථුපියසචරාවදනය දෙවැනි සි.

123. පායාසදායකසචරාවදනය

1791-1792. මහලොහොතලියක කිරිවතක් බහාගෙන දනක් දෙනු කැමැත්තා වූ ඒ මම ඒ පූජාව දෙතිස්මහපුරිස් ලකුණින් සුත් සචණ්ඩණ් වූ භික්ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද අරණින් නික්මුනා වූ විපසී බුදුරජුන් වෙත පැමිණවීම.

1793. ලොකජෝෂ්ඨ වූ නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ භාග්‍යවත් තෙමේ එකල්හි වාසුපථය වූ අහසෙහි (මවන ලද) සක්මනට නැගුනේ වේ.

1794. විසමය ජනක වූ ලොමුදහ ගන්වන ඒ ආශ්වයසීය දක ලොහොතලිය (පසෙක) තමා විපසී බුදුරජුන්හට අභිවාදනය කෙළෙමි. මෙසේ ද කිමි:

1795. “දෙවි මිනිසුන් සහිත ලොවෙහි නුඹ වහන්සේ සඵඤ ද දෙව ද වන සේක. මහාමුනි වූ බුදුරජානන් වහන්ස, අනුකම්පා උපදවා මෙය පිළිගත මැනව” (කියා සි).

1796. ලොකයෙහි ගාස්නා වූ මහාමුනි වූ ලොකනායක වූ භාග්‍යවත් සඵඤ තෙමේ මාගේ අදහස දැන එය පිළිගත්තේ ය.

1797. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දනමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පායාසස්ස ඉදං ඵලං.
1798. එකතාලිසිතො කප්පෙ බුද්ධො නාමාසි බතතිසො,
සතතරතනසම්පන්නො චක්කවතති මහබ්බලො.
1799. පටිසම්බදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡල්ලිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පායාසද්‍යයග්ගො පේරො ඉමා ගථායො අභාසිත්ථාති

පායාසද්‍යයකථෙරස්ස අපද්‍යනං තතියං.

124. ගඤ්ඤාදකිසථෙරාපද්‍යනං

1800. නිසජ්ජ පාසාදවරෙ විපස්සිං අදදසං ජනං,
කකුඛං විලසනනංච සබ්බඤ්ඤං තමනාසකං¹.
1801. පාසාදස්සාවිදුරෙ ච ගච්ඡති ලොකනායකො,
පතා නිද්ධාවතෙ තස්ස යථා ච සතරංගිතො².
1802. ගඤ්ඤාදකඤ්ච පග්ගස්සා බුද්ධසෙට්ඨං සමොක්ඛිරිං,
තෙන චිත්තප්පසාදෙන තත්ථ කාලකතො අහං.
1803. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ගඤ්ඤාදකමාක්ඛිරිං³,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.
1804. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ සුගඤ්ඤො නාම බතතිසො,
සතතරතනසම්පන්නො චක්කවතති මහබ්බලො.
1805. පටිසම්බදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡල්ලිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගඤ්ඤාදකියො* පේරො ඉමා ගථායො අභාසිත්ථාති.

ගඤ්ඤාදකිසථෙරස්ස අපද්‍යනං චතුත්ථං.

125. සම්මුඛාත්ථිකථෙරාපද්‍යනං

1806. ජායමාතෙ විපස්සිමහි නිමිත්තං ව්‍යාකරිං අහං,
නිබ්බාපයඤ්ච ජනනං බුද්ධො ලොකෙ හට්ඨස්සති.
1807. යසම්ඤ්ච ජායමානස්මිං දසසහස්සි පකම්පති,
සො‘දුති හගවා සත්ථා ධම්මං දෙසෙති චක්ඛුමා.
1808. යසම්ඤ්ච ජායමානස්මිං ආලොකො විජුලො අසු,
සො‘දුති හගවා සත්ථා ධම්මං දෙසෙති චක්ඛුමා.

1. සබ්බඤ්ඤානුමනාසමං, PTS. 2. සතරංගිමහි නිබ්බුතෙ, PTS. සෙ. ස්‍යා.

3. ගඤ්ඤාදකං සමොක්ඛිරිං, PTS. සෙ. ගඤ්ඤාදකසමොක්ඛිරිං ස්‍යා.

* සුගඤ්ඤාදකියො, සිමු.

1797. මෙයින් එකානුවන කපෙහි වූ එකල්හි මම යම් දනක් දිනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. කිරිබන්දනෙහි මේ විපාකය යි.

1798. මෙයින් එක්සාලිස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති බුද්ධ නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1799. ප්‍රතිසමන්දවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පායාසදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

පායාසදායකසංවරවදානය නෙවැනි යි.

124. ගඤ්ඤාදකිය සංවරාවදානය

1800. උතුම් පහයෙහි හිද බබලන කුඹුක්ගසක් වැනි මොහදුරු දුරු කරන්නා වූ පස්මරුන් දිනූ විපසෙහි බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1801. පහයට නුදුරෙහි බුදුරජානන් වහන්සේ වඩනා කල්හි සුයසියාගේ (ප්‍රනාව) මෙන් උන්වහන්සේගේ ප්‍රභා විසිදෙයි.

1802. සුවද පැන් ද ගෙණ බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේට ඉස්සෙමි. මම ඒ විතනප්‍රසාදයෙන් යුතු ව කලුරිය කෙළෙමි.

1803. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් සුවද පැනක් ඉස්සෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1804. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සුගති නම් සක්විති රජෙක් විය.

1805. ප්‍රතිසමන්දවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුගඤ්ඤාදකිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවෙන් වදාළ සේක් යි.

ගඤ්ඤාදකිය සංවරාවදානය සිවුවැනි යි.

125. සමමුඛාත්ථික සංවරාවදානය

1806. මම විපසෙහි බුදුරදුන් ලොව පහළ වන කල්හි (ඇති වූ) නිමිති බලා මෙසේ පැවසිමි: (කෙසේ ද යත්:) “ජනසමූහයා (කෙළෙස් ගින්නෙන්) නිවමින් බුදුරජ තෙම ලොව පහළ වන්නේ ය.

1807. යම් උතුමෙකු උපදින කල්හි දසදහසක් ලෝද ද, කමින වී ද, දෑන් ඒ ශාස්තෘ වූ පසැස් ඇති භාග්‍යවන් තෙමේ දහම් දෙසයි.

1808. යම් උතුමෙකු උපදින කල්හි මහත් ආලෝකය වී ද, දෑන් ඒ ශාස්තෘ වූ පසැස් ඇති භාග්‍යවන් තෙමේ දහම් දෙසයි.

1809. යසම් ව ජායමානසම් සරිතායො න සජ්ජිසුං,
සොද්‍යති භගවා සත්ථා ධම්මං දෙසෙති වකඛුමා.
1810. යසම් ව ජායමානසම් අවිචග්ගි න පජ්ජලි,
සොද්‍යති භගවා සත්ථා ධම්මං දෙසෙති වකඛුමා.
1811. යසම් ව ජායමානසම් පකම්සංඝො න සඤ්චරි,
සොද්‍යති භගවා සත්ථා ධම්මං දෙසෙති වකඛුමා.
1812. යසම් ව ජායමානසම් වාතකකුක්කො න වායති,
සොද්‍යති භගවා සත්ථා ධම්මං දෙසෙති වකඛුමා.
1813. යසම් ව ජායමානසම් සබ්බරතතානි ජොතිසුං,
සොද්‍යති භගවා සත්ථා ධම්මං දෙසෙති වකඛුමා.
1814. යසම් ව ජායමානසම් සත්තාසුං¹ පදවික්කමා,
සොද්‍යති භගවා සත්ථා ධම්මං දෙසෙති වකඛුමා.
1815. ජාතමනො ව සමුද්ධො දිසා සබ්බා විලොකයි,
වාචාසභිමුද්දිරෙසි එසා බුද්ධාන ධම්මතා.
1816. සංවෙජ්ඣතො ජනනං ඵවිතො ලොකනායකං,
සමුද්ධං අභිවාදෙතො පක්කාමිං පාවිනාමුබ්බො.
1817. එකනවුතො ඉතො² කප්පෙ යං බුද්ධමිතිථොමසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ථොමනාය ඉදං ඵලං.
1818. ඉතො නවුතිකප්පමිති සමමුඛාථවික්කවගො,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.
1819. පඨවිදුද්දුගි³ නාම එකුතනවුතිමිතිතො,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.
1820. අට්ඨාසිතිමිතිතො කප්පෙ ඔභාසො නාම ඛතතියො,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.
1821. සත්තාසිතිමිතිතො කප්පෙ ඤජිතමෙජ්ඣවගො,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.
1822. අගගිහිබ්බාපනො නාම කප්පානං ජලසීතියා,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.
1823. ගතිපමෙජ්ඣතො නාම කප්පානං පඤ්චසීතියා,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.
1824. රාජා වාතසමො නාම කප්පානං වුලලසීතියා,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.
1825. රතනපජ්ජලො නාම කප්පානං තෙඅසීතියා,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.

1. සත්තෙසු, PTS. සෙ.

2. එකනවුතිතො, මජ්ඣ.

3. පඨවිදුද්දුගි, කසබ්බ.

1809. යම් උතුමකු උපදින කල්හි ගඬහාවෝ නො ගැලුවාහු ද, දැන් ඒ ශාඤ්ඤා වූ පසැස් ඇති භාග්‍යවත් තෙමේ දහම් දෙසයි.

1810. යම් උතුමකු උපදින කල්හි අවිවිසෙහි ගිහි නො දැල්විති ද, දැන් ඒ ශාඤ්ඤා වූ පසැස් ඇති භාග්‍යවත් තෙමේ දහම් දෙසයි.

1811. යම් උතුමකු උපදින කල්හි පක්ෂිසමූහයා (ඒ මේ අත) නො හැසිරිති ද, දැන් ඒ ශාඤ්ඤා වූ පසැස් ඇති භාග්‍යවත් තෙමේ දහම් දෙසයි.

1812. යම් උතුමකු උපදින කල්හි වාතසකකායා නො හමා ද, දැන් ඒ ශාඤ්ඤා වූ පසැස් ඇති භාග්‍යවත් තෙමේ දහම් දෙසයි.

1813. යම් උතුමකු උපදින කල්හි සියලු රත්තයෝ බැබළුනාහු ද, දැන් ඒ ශාඤ්ඤා වූ පසැස් ඇති භාග්‍යවත් තෙමේ දහම් දෙසයි.

1814. යම් උතුමකු උපදින කල්හි සජාපදෙතික්‍රමයෝ වූවාහු ද, දැන් ඒ ශාඤ්ඤා වූ පසැස් ඇති භාග්‍යවත් තෙමේ දහම් දෙසයි.

1815. උපන්නා හා ම සමඟ තෙමේ සියලු දිගුන් බැලී ය. අභිත වචන පැවසී ය. මෝ බුදුවරයින්ගේ ධර්මයා යි.

1816. (මෙසේ) ජනතාව සංවෙශයට පමුණුවා ලොකනායකයන් වහන්සේට සතුහි කොට සමඟයන් වහන්සේ වැද නැගෙනහිරට මුහුණ ලා ගියෙහි.

1817. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් බුද්ධ සතුහියක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධ සතුහියෙහි මේ විපාකය යි.

1818. මෙයින් අනුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සමමුඛාචරික නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1819. මෙයින් එකුන් අනුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති පඨවිදුඤ්ඤා නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1820. මෙයින් අටාසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති ඛනාස නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1821. මෙයින් සත්අසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සජිතවෙස්දන නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1822. මෙයින් සසඅසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අගභිනිබ්බාපන නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1823. මෙයින් පස්අසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති ගතිපවෙස්දන නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1824. මෙයින් සුඅසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති වාතසම නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1825. මෙයින් තෙසාසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති රතනපස්සල නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1826. පදවිකකමනො නාම කප්පානං ථෙට්ඨිකිනිසා,
සත්තරතනසමපනො චකකවතති මහබ්බලො.
1827. රාජා විලොකනො නාම කප්පානං ථෙට්ඨිකිනිසා,
සත්තරතනසමපනො චකකවතති මහබ්බලො.
1828. ගිජ්ඣාමරා'ති නාමෙන කප්පෙ'සිතිමති බතතිසො,
සත්තරතනසමපනො චකකවතති මහබ්බලො.
1829. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා සමමුඛාථවිනො පෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සමමුඛාථවිනොපරස්ස අපද්‍යන පඤ්චමං.

126. කුසුමාසනියපෙරාපද්‍යනං

1830. නගරෙ ධක්ඛාචනියා අගොසිං බ්‍ර.හමිණො තදා,
ලකඛණෙ ඉතිහාසෙ ච සතිසංක්ඛු සකෙට්ඨෙන.
1831. පදකො වෙය්‍යාකරණො¹ නිමිතො කොට්ඨෙදා අහං,
මනො ච සිසෙස වාචෙසිං නිණ්ණං වෙදන පාරගු.
1832. පඤ්ච උප්පලනත්වානි පිඨියං² ධම්මානි මෙ,
ආනුතීං සිට්ඨිකාමො'හං පිතුමාතුසමාගමෙ.
1833. තදා විපසම්භගවා භික්ඛුසමසපුරකකිනො,
ඔභාසෙතො දිසා සබ්බා ආගප්ථති නරාසගො.
1834. ආසනං පඤ්ඤපෙචාන නිමනොත්වා මහාමුතී,
සත්ථරිචාන තං පුප්ථං අභිනෙසිං³ සකං සරං.
1835. යං මෙ අඤ්ඤ සකෙ ගෙහෙ ආර්ථසං පච්චුප්පිති,
තාහං බුද්ධස්ස පාදසිං පසනො සෙති පාණ්ණිති.
1836. භුතතාපිං කාලමඤ්ඤය පුප්ථහත්ථං⁴ අදාසනං,
අනුමොදිතාන සබ්බඤ්ඤ පකකාමි උත්තරාමුඛො.
1837. ථකනවුතෙ ඉතො⁵ කප්පෙ යං පුප්ථමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි පුප්ථදනසි'දං ථලං.
1838. අනන්තරා ඉතො කප්පෙ රාජා'හං චරදස්සනො,
සත්තරතනසමපනො චකකවතති මහබ්බලො.
1839. පටිමභිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං,

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා කුසුමාසනියො පෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

කුසුමාසනියපෙරස්ස අපද්‍යන පඤ්චමං.

1. පදකො, වෙය්‍යාකරණො, සි.මු.

2. පිඨියං, මජ්ඣ. PTS.

3. අභිනෙසිං, සි. මු.

4. ථකනත්ථං, PTS, සෙ.

5. ථකනවුතො, මජ්ඣ.

1826. මෙයින් දෙයාසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති පදවිකකමන නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1827. මෙයින් එක් අසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති විලෝකන නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1828. අසුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත්බල ඇති නමින් ගිජිසාර නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1829. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සමමුඛාචරික සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

සමමුඛාචරිකසථවිරාවදානය පස්වැනියි.

126. කුසුමාසනියසථවිරාවදානය

1830. මම එකල්හි නිසංක්‍රොශාසත්‍රය හා (කවීනට හිත වූ) කෙටන ශාසත්‍රය සහිත ලක්ෂණශාසත්‍රයෙහි ද, ඉතිහාසයෙහි ද දක්ෂ වූයෙමි බන්‍යාවනි තගරයෙහි බමුණෙක් වීමි.

1831. පදපාඨ දන්තෙමි ව්‍යාකරණශාසත්‍රය දන්තෙමි නිමිති-ශාසත්‍රයෙහි ද දක්ෂ වූයෙමි චෛදත්‍රයෙහි පරතෙරට ගියෙමි ශිෂ්‍යයනට මන්ත්‍ර කියවීමි.

1832. මම දෙමාපියන් හමුවෙහි (ඔවුනට) පුදනු කැමැත්තෙමි වීමි. එ සඳහා මා විසින් උපුල් මිටි සහක් අස්නක තබන ලදී.

1833. එකල්හි තරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ විපසසි බුදුරජ තෙමේ හික්‍රෂසඛසයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ සියලු දිගුන් බබුළුවන් වැඩම කරයි.

1834. බුදුරජානන් වහන්සේ පවරා ඒ මල් අතුරා අසුනක් පණවා සිය ගෙදරට වැඩම කරවීමි.

1835. සවකිය ගෘහයෙහි මට එළවා ලියම් ආනාරයක් ඇද්ද එය මම පහන් සිතැත්තෙමි සියතින් ම බුදුරජුහට පිදීමි.

1836. මම වලඳ අවසන් වූ උත්වසන්සේට සුදුසු කලැයි දැන මල් මටක් ද පිරිනැමීමි. සමීඥයන් වහන්සේ අනුමොදනා කොට උත්තරදිශාති-බුබ ව වැසි සේක.

1837. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පුෂ්පදානයක් දිනීමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පදානයෙහි මේ විපාකය සි.

1838. මෙයින් ඉක්බිති අනුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති චරදසකන නම් සක්විතිරජෙක් විය.

1839. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කුසුමාසනිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

කුසුමාසනියසථවිරාවදානය සවැනියි.

127. එලදායකපේරාපදානං

1840. අඤ්ඤායකො මනාධරො තිණ්ණං වෙදන පාරගු,
හිමවනනසායද්දරෙ වසාමි අසුමෙ අහං.

1841. අග්නිපුත්තකුච මෙ අඤ්ඤා පුණ්ණිකප්පලානි ව,
පුටකෙ නිකම්පිකාන දුමගෙහ ලග්ගිතං මයා.

1842. පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආහුතිනං පටිග්ගතො,
මුද්ධාරිකුකාමො සො හිතබ්බෙනා මං උපාගමි.

1843. පසනාච්ඡිකො සුමනො එලං බුද්ධසංදුසහං,
විතතිසඤ්ජනනො මග්ගං දිට්ඨධම්මසුඛාවගො.

1844. සුවණ්ණවණ්ණං සබ්බෙදො ආහුතිනං පටිග්ගගො,
අනනලිකෙඛ ධිනො සත්ථා ඉමං ගාථං අභාසථා:

1845. “ඉමිනා එලදනෙන වෙනනා පණ්ණිසිති ව,
කප්පානං සතසහසං දුග්ගතිං නුපගච්ඡති”¹.

1846. තෙනෙව සුකකමුලෙන අනුභොකාන සමපදා,
පනොමි අවලං ථානං හිතා ජයපරාජයං.

1847. ඉතො සත්තසතෙ කප්පෙ² රාජා ආසිං සුමධගලො,
සත්තරතනසමපනො වක්කවතති මහබ්බලො.

1848. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධසං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා එලදායකො පේරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

එලදායකපේරසං අපදානං සභගමං.

128. ඤාණසඤ්ඤාකපේරාපදානං*

1849. පබ්බතෙ හිමවනනමි වසාමි පබ්බතනනරෙ,
පුලිනං සොහනං දිස්වා බුද්ධසෙට්ඨං අනුසාරිං.

1850. “ඤාණෙ උපනිධා³ නඤ්ඤා සබ්බාමං⁴ නඤ්ඤා සඤ්ඤා,
සබ්බං ධම්මං අභිඤ්ඤාය ඤාණෙන අබ්බව්වති.

1851. නමො තෙ පුරිසාපඤ්ඤා නමො තෙ පුරිසුත්තම,
ඤාණෙන තෙ සමො නඤ්ඤා සාවතා ඤාණමුත්තමං”⁵.

1852. ඤාණෙ විතතං පසාදෙත්වා කප්පං සග්ගමි මොදහං,
අවසෙසෙසු කප්පෙසු කුසලං කරිතං⁶ මයා.

1853. එකනවුතෙ ඉතො⁷ කප්පෙ යං සඤ්ඤාමලිති තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඤාණසඤ්ඤාසිදං එලං.

1. නුපගච්ඡති, සෙ. නුපපච්ඡති, මජ්ඣ.

2. සත්තකප්පසතෙ, PTS. සෙ.

3. උපනිධා, සෙ.

4. සබ්බාරං, මජ්ඣ.

5. බුද්ධකමෙ PTS. සෙ.

6. වරිතං, මජ්ඣ.

7. එකනවුතිතො මජ්ඣ.

* ඤාණසඤ්ඤාකපේරාපදානං, මජ්ඣ.

127. ඵලදායකස්ථවිරාවදානය

1840. වෙද හදාරන්නා වූ මන්ත්‍රධර වූ වෙදත්‍රයෙහි පරතෙරට ගිය මම හිමවතට නුදුරෙහි අසසුවක වසමි.

1841. මාගේ අගනිහොත්‍රයක් ද ඇත. මා විසින් ඇටඔපල මූලක බහා ගසක් මුදුනෙහි එල්ලන ලදී.

1842. ලොකයාගේ පූජාවන්ට භාජන වූ ඒ පදමුත්තර බුදුරජ තෙමේ මා (සසරින්) ගොඩ නගනු කැමැත්තෙන් පිටු පිණිස ගැසිරෙමින් මා වෙත එළඹියේ ය.

1843-1844. මම පහග් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් සහිත වූයෙමි බුදුරජුන්ට එම එල පිදිමි. මාගේ ශ්‍රීතිය ඇති කරන්නා වූ මේ ලොව මා සුව ඵලවන්නාවූ රන්වන් වූ ලෝවැස්සාගේ පූජාවන් පිළිගන්නාවූ ශාඤ්ඤා තෙමේ අගසෙහි වැඩ සිටියේ මේ ගාථාව වදලේ ය:

1845. මෙ ම ඵලදාය හේතු කොට ගෙන ද විත්තප්‍රණිධීන් හේතු කොට ගෙන ද කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියකට නො එළඹේ ය (කියායි.)

1846. එ ම කුශලමූලය හේතු කොට ගෙන සමපත් අනුභව කොට ජය - පරාජය හැර අවලස්ථානය (නිවණ) ට පැමිණියෙමි වෙමි.

1847. මෙයින් දැන් සියවන කපෙහි සන්තරුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සුමඛල නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

1848. ප්‍රතිසමිතිදවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂ්මත් ඵලදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

ඵලදායකස්ථවිරාවදානය සන්වැනි සි.

128. ඤාණසංඤ්ඤාකස්ථවිරාවදානය

1849. හිමවත් පව්වෙහි හදුඅතුරෙහි වෙසෙමි. ශොභන වූ වැලිතලාවක් දැක බ්‍රහ්මශ්‍රෙණියන් වහන්සේ සිහි කෙලෙමි:

1850. “නුවණෙහි (සැසදීමට) උපමාවක් නැත. ශාඤ්ඤාන් වහන්සේට සංග්‍රාමයකුදු නැත. සියලු ධර්මයන් මොනොවට දැන නුවණින් නිශ්චයට පැමිණේ.

1851. පුරුෂශ්‍රෙණියන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නම්සකාර වේවා, පුරුෂොත්තමයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නම්සකාර වේවා. උතුම් නුවණ යම් තාක් ද, (ඒ තාක් නුවණැති) ඔබවහන්සේට නුවණින් සම කෙතෙක් නැත.”

1852. බ්‍රහ්මඥනයෙහි සිත පහදවා කපක් මුළුල්ලෙහි මම සවගියෙහි සතුටු වීම. සෙසු කල්පයන්හි මා විසින් කුසල් කරණ ලදී.

1853. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් (බ්‍රහ්ම) ඥාන-සංඥාවක් ලැබුයෙමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. බ්‍රහ්මඥාන-සංඥාවෙහි මේ ප්‍රතිඵලය සි.

1854. ඉතො තෙසන්තනිකපො¹ එකො පුලිනපුපථියො,
සත්තරතනසමපනො වකකවතී මහබ්බලො.

1855. පටිසමහිද -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ඤාණසඤ්ඤානො පෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

ඤාණසඤ්ඤානාකාරස්ස අපද්‍යනං අබ්බමං.

129. ගනිපුපථියකේරාපද්‍යනං*

1856. සුවණ්ණවණ්ණො සමබුද්ධො විපස්සී දකඛිණාරහො,
පුරකකතො සාවකෙහි ආරාමා අභිනිකම්භි.

1857. දිසවාන'හං බුද්ධසෙට්ඨං සබ්බඤ්ඤං තමනාසකං,
පසන්නවිතො සුමනො ගනිපුපථං² අපුප්පිං.

1858. තෙන විතතපසාදෙන දිපදිඤ්ඤා තාදිනො,
හට්ඨා හට්ඨෙන විතතන පුත වජ්ඣං තථාගතං.

1859. එකනවුතෙ ඉතො කපො යං පුප්ථමභිරොපසිං,
දුග්ගන්තං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.

1860. එකතාලිසි'තො කපො වරණො³ නාම බතතිශො,
සත්තරතනසමපනො වකකවතී මහබ්බලො.

1861. පටිසමහිද -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ගනිපුපථියො⁴ පෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

ගනිපුපථියකේරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

130. පදුමපුප්ථියකේරාපද්‍යනං

1862. හිමවන්තස්ස අවිදුරෙ ගොතමො නාම පබ්බතො,
නානාරුකෙඛහි සඤ්ඤානො මහාභුතගණාලයො.

1863. වෙමජ්ඣමහි ව තස්සාසි අස්සමො අභිනිමිතො,
පුරකකතො සසියෙසහි වසාමි අස්සමෙ අහං.

1864. “ආයනතු මෙ සිස්සගණො පදුමං ආහරනතු මෙ,
බුද්ධපුජං කරිස්සාම දිපදිඤ්ඤා තාදිනො”

1865. එවතති තෙ පටිසුප්පා පදුමං ආහරිංසු මෙ,
තත්ථ⁵ නිමිත්තං කත්වා'හං බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.

1. සත්තරිකපෙමහි, මජ්ඣ. 2. ගණි පුප්ථං, සිවු. 3. වරණො, PTS.

4. ගණිපුප්ථියො, සිවු.

5. තථා, සිවු.

* ගණිපුප්ථියකේරාපද්‍යනං සිවු.

1854. මෙයින් තෙසාඤ්ඤාන කපෙති සන්තරාමනින් යුත් මහත් බල ඇති පුලිනපුප්පිය නම් එක් සක්විතිරජෙක් විය.

1855. ප්‍රතිසම්මතද්වේ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ඤාණසංඤ්ඤාන සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

ඤාණසංඤ්ඤාන සංවරාවදානය අවමැනිසි.

129. ගනිපුප්පිය සංවරාවදානය

1856. දක්ෂිණාභී වූ සචණ්ඩණී වූ විපසි බුදුරජානන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන් විසින් පිරිවැරැණෙනු ආරාමයෙන් තික්මුනු සේක.

1857. මම මොහදුරු දුරු කරන්නා වූ සඵඤ වූ බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ දෑක පහන් සිත් ඇත්තෙම් සොම්නස් සහිත වූයෙම් පූවදමල් පිදිමි.

1858. දව්පදෙනනම වූ තාදීගුණ ඇති බුදුරජන් කෙරෙහි (ඇතිකරගත්) ඒ විතනප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙණ සතුටු වූයෙම් සතුටු සිතින් නැවත තථාගතයන් වැන්දෙමි.

1859. මෙයින් එක්අනුචත කපෙති යම් මල් පුජාවක් කෙලෙම් ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතිසක් නොදනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1860. මෙයින් එක්සාලිස්වන කපෙති සන්තරාමනින් යුත් මහත් බල ඇති වරණ නම් සක්විතිරජෙක් වීම.

1861. ප්‍රතිසම්මතද්වේ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ගනිපුප්පිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් සි.

ගනිපුප්පිය සංවරාවදානය නවමැනිසි.

130. පද්මපුජක සංවරාවදානය

1862. භිමවතට නුදුරෙහි නානාවාසයන්ගෙන් ගැවසී ගත් මහාභූත සමුහයාට වාසස්ථාන වූ ගෞතම නම් පථිකයක් විය.

1863. ඒ මධ්‍යයෙහි නිර්මිත කරණ ලද ආශ්‍රමයක් විය. මම සවකිය ශිෂ්‍යයන් විසින් පිරිවරණ ලද්දෙම් අසිපුවෙහි වෙසෙමි.

1864. “මාගේ ශිෂ්‍ය සමුහයෝ පැමිණෙත්වා ! මට පිසුම් ගෙණ එත්වා! දව්පදෙනනම වූ තාදීගුණ ඇති බුදුරජානන් වහන්සේට පුජා කරන්නෙමු.”

1865. ඔහු එසේ යයි මට පිළිවදන් දී පිසුම් ගෙණාහ. එසේ ම මම (බුදුරජානන් වහන්සේ උදෙසා) තිඛිත්තක් කොට ඒ සඵඤයන් වහන්සේට පිදිමි.

1866. සිසෙසු තද සමානෙතො සාධුකං අනුසාසනං,
මා බො භූමෙහ පමජ්ඣත් අප්පමාදෙ සුබාවගො.
1867. එවං සමනුසාසිතො තෙ සිසෙසු¹ වචනකම්මෙ,
අප්පමාදගුණේ සුතෙනා තද කාලකතො අහං.
1868. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
1869. එකපඤ්ඤාසකප්පමිති රාජා ආසිං පළුකම්මො,
සතතරතනසම්පන්නො වකකචනති මහබ්බලො.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා පළුමපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පළුමපුජකවේරසං අපද්‍යනං දසමං.

උද්දානං:

සෙරෙය්‍යකො පුප්ඵථුපි පායාසො‘දකි² ථොමකො,
ආසනී ඵලසඤ්ඤා ව ගතිපළුමපුජමියො,
පඤ්චතතරසනා ගාථා භණ්ණිතා අත්ථදසසිති.

සෙරෙය්‍යකවග්ගො තෙරසමො.

131. සොහිතවේරාපද්‍යනං

1870. පළුකම්මරො නාම ජිනො ලොකජෙට්ඨො නරාසහො,
මහතො ජනකායස්ස දෙසෙති අමතං පදං.
1871. තස්සාහං වචනං සුත්වා වාචාසගිමුදිරිසිං³,
අඤ්ඤාපි පග්ගතෙත්වාන එකගො ආසනං තද.
1872. යථා සමුද්දො උදග්ගිතමග්ගො,
තෙරු නගානං පවරො සිලුච්චයො,
තථෙව යෙ විතතවසෙන වතතරෙ,
න බුද්ධඤ්ඤාසංසු කාලං උපෙනති තෙ.
1873. ධම්මෙ විහිං⁴ ථිපෙත්වාන බුද්ධො කාරුණිකො ඉසි,
හිතබ්බසංසෙ නිසිදිත්වා ඉමා ගාථා අභාසථ:
1874. “යො සො ඤ්ඤං පකිහොගසි බුද්ධමිති ලොකනායකො,
කප්පානං සතසහස්සං දුග්ගතිං න ගමිස්සති⁵.
1875. කිලෙසෙ ක්කාපසිත්වාන එකගො සුසමාහිතො,
සොහිතො නාම නාමෙන තෙස්සති සන්ත්‍රිසාවකො”

1. තෙ සිසෙසු, සිමු.

2. පායසොගන, මජ්ඣ.

3. වාචාසගිමුදිරිතං, සිමු. මජ්ඣ.

4. ධම්මෙසිං, මජ්ඣ.

1866. එකල්හි ශිෂ්‍යයන් රැස් කරවා මම මනා කොට අනුශාසනා කෙළෙමි: “තෙපි පමා නො වවු. අප්‍රමාදය සුව ඵලවන්නේ වෙයි” (කියායි.)

1867. වචනක්‍ෂම (=කිකරු) වූ සචක්‍ය ශිෂ්‍යයනට මෙසේ අනුශාසනා කොට එකල්හි මම අප්‍රමාදී ගුණයෙහි යෙදුනෙමි කළුරිය කෙළෙමි.

1868. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් මල්පුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1869. එක්පණස්වන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති ජළුතනම තම සක්විතිරජෙක් වීම.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් පද්‍රමපුජක සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

පද්‍රමපුජකසචරිාවදානය දසවැනියි.

උද්දානය:

සෙරෙය්‍යක පුපඵළුපි පාසාසි උදකි පොමක
ආසනි ඵලසඤ්ඤි ගකි පද්‍රමපුජය වත්
පසක් වැඩි සියක් ගසින් මෙහි කියවිති.

සෙරෙය්‍යකවග්ගීය කෙළෙස්වැනියි.

131. සොහිනසචරිාවදානය.

1870. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරඥෙෂ්ඨ වූ පද්‍රමනතර බුදුරජානන් වහන්සේ මහත් වූ ජනයමුත්‍යාට අමාතපදය (නිවන්) දෙශනා කරණ සේක.

1871. මම උන්වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද උතුම් වචන අසා එකල්හි ඇදිලි බැඳගෙන එකඟ සිත් ඇත්තෙමි වීම. බුදුනුවණ ද මෙසේ පැසසීමි:

1872. “යම් සේ මහසසුර ජලාශයනට අග්‍ර වේ ද, සිතෙරු පථිතය පථිතයනට අග්‍ර වේ ද, එසේ ම යම් කෙනෙක් සවෙනන වශයෙන් පවතින් නම්, ඔහු බුදුනුවණින් කලාවකට ද නො පැමිණෙත්. (හැම නුවණට වඩා බුදුනුවණ අග්‍රය” කියායි.)

1873. එකල්හි කාරුණික සෑම වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ධම්මාය පිහිටුවා භික්‍ෂුසංඝයා මැද වැඩහිද මේ ගාථාවන් වදාළ සේක:

1874. “ලොක නායක බුදුරජුන් විෂයෙහි වූ නුවණ යමෙක් ප්‍රශංසා මුඛයෙන් පැවසී ද, (ඒ හේතුවෙන්) තෙතෙමි කලාපලක්‍ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියකට නො යන්නේ ය.

1875. එකඟ ව සන්සුන් ව කෙළෙස් දවා නමින් සොහින තම වූ ශාස්තෘශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය” (කියායි).

1876. පඤ්ඤාසෙ කප්පසහස්සෙ සතොවාසුං සමුග්ගතා,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1877. කිලෙසා කොපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,¹
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.
1878. පටිසම්භිද-පෙ-කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සොහිතො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සොහිත්තසේරස්ස අපදානං සම්මං.

132. සුදස්සනිත්ථේරාපදානං

- 1879 විතජ්ඣානදියා² නිරෙ පිලකෙබ්බා³ එළිතො අහු,
තාතං රුක්ඛං ගවෙසනො අදදසං ලොකනායකං.
1880. කෙතකං පුප්ඵිතං දිසවා චණ්ඨෙ ඡේදාන'හං තදා,
බුද්ධියා අභිරොපෙසිං සිබ්බො ලොකබ්බසුතො.
1881. යෙන ඤාණෙන පතො'සි අච්චුතං අමතං පදං,
තං ඤාණං අභිපුජෙමි බුද්ධිසෙවධි මහාමුති.
1882. ඤාණමිති පූජං කතාන පිලකබ්බං⁴ අදදසං අතං,
පටිලදොමිති තං පඤ්ඤං⁵ ඤාණපූජාසිදං එලං.
1883. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඤාණපූජාසිදං එලං.
1884. ඉතො තෙරසකප්පමිති ද්වාදසාසුං එළුග්ගතා,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.
1885. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුදස්සනො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුදස්සනිත්තසේරස්ස අපදානං දුතිසං.

133. චන්දනපුජකත්ථේරාපදානං

1886. චන්දනාගානදීනිරෙ අහොසිං කින්නරො තදා,
පුප්ඵභකෙබ්බා ච'හං ආසිං පුප්ඵතිච්ඡනො තථා⁶.
1887. අත්ථදස්සි තු භගවා ලොකජෙට්ඨො තරාසහො,
විජිනග්ගෙන⁷ නියසාසි හංසරාජාච අච්චිතෙර.
1888. “තමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤා චිත්තං තෙ සුවිසොධිතං,
පසන්නමුබ්බතොතො'සි⁸ විප්පසන්නමුබ්බජ්ජියො.

1. සමුග්ගතා, PTS. සෙ.

2. විතජ්ඣානදී, PTS. විතතා. මජ්ඣ. සිමු. විතතාය, සා.

3. පිලකබ්බ, මජ්ඣ. 4. පිලකබ්බ, මජ්ඣ. 5. පඤ්ඤා, PTS. සෙ.සා.

6. ච'හං, PTS. සෙ.

7. පාචනග්ගෙන, PTS. සෙ.

8. මුබ්බවණ්ණො'සි, PTS. සෙ.

1876. මෙයින් පණස්දහස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති යසුගහන නම් සත් සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1877. මා විසින් කෙලයයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ වනසන ලදහ. පැමිණෙන ලද ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ඇත්තාහ. මේ අයුරින් බුදුසසුන කරණලදී.

1878. ප්‍රතිසම්භිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් සොහින ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සොහිනස්ථවිරාවදානය පළමුවැනියි.

132. සුදස්සනස්ථවිරාවදානය

1879. විතසා නදී තීරයෙහි පුළිලගස්ක් පල ගත්තේ විය. මම එ ම ගස සොයන්නෙමි ලොකතායක වූ බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1880. එකල්හි මම පිපුනු වැටකේගසක් දක (එයින් මලක්) නවුවෙන් කඩා ලොකවැඩු වූ සිව් බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි. (කෙසේ ද යත්:)

1881. “මහවුනින් වහන්ස, බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ අව්‍යුහ නම් වූ අමාතපදසංඛ්‍යාන නිවණට යම් නුවණක් කරණ කොට ගෙන පැමිණිසේක් ද, එ ම නුවණට පුදමි” (නිසායි.).

1882. ඒ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සම්මතභූත විෂයෙහි පුද කොට පුළිල ගස දිවිමි. (ඒ පුජානේතුවෙන්) ඒ ප්‍රඥව ලැබුයෙමි වෙමි. ඤාණ පුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1883. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් මලක් පිදුයෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඤාණපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1884. මෙයින් තෙළෙස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති ඵලුගහන නම් දෙළොස් සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

1885. ප්‍රතිසම්භිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් සුදස්සන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සුදස්සනස්ථවිරාවදානය දෙවැනියි.

133. වන්දනපුජකස්ථවිරාවදානය

1886. එකල්හි මම වන්දනාගා නදීතීරයෙහි කිදුරෙක් වීමි. මම මල් අනුහව කරන්නෙමි එසේ ම මල්වුවා හඳුනා ඇත්තෙමි ද වීමි.

1887. නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ අසාදස්සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද අහසෙහි ගාසරාජයකු මෙන් වතනිසින් නික්මුනු සේක. (ඒ දුටු මම මෙසේ කීමි:)

1888. “පුරුෂශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේට තමස්කාර වේවා. ඔබ ප්‍රසන්න වූ මුඛය හා නෙත්‍ර ඇතිසේක. අතිශයින් පහත් වූ මුහුණ හා ඉන්ද්‍රියයන් ඇතිසේක.”

1889. ඔරොහිකාන ආකාසා භූරිපඤ්ඤා සුමෙධසො,
සඤ්ඤාපිං පඤ්ඤානින පලලඤ්ඤාන උපාසිති.
1890. විලිනං වඤ්ඤාදාය අගමාසිං ජනනතිකං,
පසන්නවිනේනා සුමනො බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
1891. අභිවාදෙනාන සමුද්ධං ලොකජෙට්ඨං නරාසනං,
පාමොජ්ජං ජනසිකාන පකකාමිං උත්තරාමුඛො.
1892. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ වඤ්ඤං යං අසුජ්ඣං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.
1893. වතුදදසෙ කප්පසතෙ ඉතො ආසිංසු තෙ තසො,
රොහිතා¹ නාම නාමෙන වකකවතති මහබ්බලා.
1894. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වඤ්ඤාසුජ්ඣො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වඤ්ඤාසුජ්ඣොරස්ස අපදානං තතියං.

අට්ඨමහාණවාරං.

134. පුප්ඵජදනියත්ථෙරාපදානං

1895. සුනඤ්ඤා නාම නාමෙන බ්‍රාහ්මණො මන්තපාරගු,
අජ්ඣායකො යාජයොගො² වාජපෙය්‍යං අයාජසී.
1896. පදුමුත්තරො ලොකවිදු අගො කාරුණිකො ඉසි,
ජනතං අනුකම්පනේනා අමිතෙර වඤ්ඤාමි තදා.
1897. වඤ්ඤාමිකාන සමුද්ධො සබ්බඤ්ඤා ලොකනායකො,
මේතනාය අථරි සතෙන අප්පමාණං නිරූපයි.
1898. වණේට්ඨ ජේතාන පුප්ඵාති බ්‍රාහ්මණො මන්තපාරගු,
සබ්බෙ සිසෙස්ස සමානේතා ආකාසෙ උක්ඛිපාපසී.
1899. යාවතා නගරං ආසි පුප්ඵානං ජදනං තදා,
බුද්ධස්ස ආනුභාවෙන සත්තාහං න විගච්ඡථ.
1900. තෙනෙව සුකකමුලෙන අනුභොතාන සම්පදා,
සබ්බාසට්ඨෙ පරිඤ්ඤාය නිණ්ණො ලොකෙ විසතතිකං.
1901. ඵකාදසෙ කප්පසතෙ පඤ්චතිංසා'සු බතතියා,
අමිතරංස සතාමා තෙ වකකවතති මහබ්බලා.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුප්ඵජදනියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පුප්ඵජදනියත්ථෙරාපදානං අපදානං වතුත්ථං.

1889. (ඉක්කිති) මහාප්‍රාඥ වූ මහා නුවණැති සථීඥ තෙමේ අහසින් බැස සහල සිවුර අතුරා පසිඳිකයෙන් (අසරම්භය ගොතා) වැඩහුන්නේ ය.

1890. මුරුණු සදුන් ගෙණ බුදුරජුන් වෙත ගියෙමි. පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස්සතිත වූයෙමි සථීඥයන් වහන්සේට පිදිමි.

1891. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ තරලෙෂ්ඨ වූ බුදුරජානන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට සතුට උපදවා උත්තරදිශාහිමුඛ ව ගියෙමි.

1892. එක්දහස්අටසියවන කපෙහි යම් සදුන් පුජාවක් කෙළෙමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දැනිමි. බ්‍රහ්මපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

1893. මෙයින් එක්දහස්හාරසියවන කපෙහි නමින් රොහිත නම් වූ මහත් බල ඇති ඒ සක්විති රජවරු තිදෙනෙක් වූහ.

1894. ප්‍රතිසමතිදාවෝ-පෙ-බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුෂමත් වඤ්ඤාප්පක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

වඤ්ඤාප්පකස්ථවිරාවදානය තෙවැනි සි.

අවවැනි බණවරසි.

134. පුපඵජදන ස්ථවිරාවදානය

1895. මනත්‍රයන්හි පරතෙරට ගිය වෙද හදාරන්නා වූ යාග කිරීමෙහි යෙදුනු, නමින් සුභඤ නම් බමුණු තෙමේ මහායාගයක් කෙළේ ය.

1896. අග්‍රකාරුණික වූ සෘෂි වූ පදමුඛාර සථීඥ තෙමේ ජනසමු-භයාට අනුකම්පා කරන්නේ එකල්හි අහසෙහි සක්මන් කෙළේ ය.

1197. උපති විරහිත ලොකනායක වූ සථීඥ බුදුරජ තෙමේ අහසෙහි සක්මන් කොට අප්‍රමාණ සතකයා කෙරෙහි මෛත්‍රිය පැතිරවීය.

1898. මනත්‍රයන්හි පරතෙරට ගිය බමුණුතෙම මල් නටුවෙන් නෙළා සියලු ශිෂ්‍යයන් රැස් කරවා අහසෙහි ලැවී ය.

1899. එකල්හි තගරය යම් නාක්ඛි නම්, එතාක් අහස මල්වියනක් මෙන් විය. බුද්ධානුභාවයෙන් එය සතියක් මුළුල්ලෙහි (ඉවත් ව) නො ගියේ ය.

1900. එ ම කුශල මූලය හේතු කොට ගෙණ සමපත් අනුභව කොට සියලු ආසුවයන් (ප්‍රභාණ්පරිඥාවශයෙන්) දූත ලොකයෙහි විසඟන්නා සංඛ්‍යාත තෘෂණාව තරණය කරණලදි.

1901. එක්දහස්එක්වන කපෙහි මහත් බල ඇති අම්බරංස නම් වූ ඒ පත්තිස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුෂමත් පුපඵජදනිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

පුපඵජදනියස්ථවිරාවදානය සිවුවැනි සි.

135. රහොසඤ්ඤානිදේරාපද්‍යනං

1902. නිමිචනාසාරිද්දරෙ වසභො නාම පබ්බතො,
තසමිං පබ්බතපාදමති අසසමො ආසි මාපිතො.
1903. නිඤ්ඤි සිසුසහසාරි වාවෙසිං බ්‍රාහ්මණො¹ තදා,
සංහරිත්වා² තෙ සිසෙසු එකමනනං උපාපිසිං.
1904. එකමනනං නිසීදිත්වා බ්‍රාහ්මණො මනනපාරගා,
බුද්ධිවෙදං³ ගවෙසනෙනා ඤ්ඤෙ විතනං පසාදපිං.
1905. තත්ථ විතනං පසාදෙත්වා නිසීදිං පණ්ණසකුරෙ,
පලලභිකමාභුජිත්වා තත්ථ කාලකතො අහං.
1906. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤමලහිං තදා,
දුගගතිං නාභිජානාමි ඤ්ඤාසඤ්ඤාසිදං ඵලං.
1907. සත්තවිසතිකප්පමති⁴ රාජා සිජ්ඣගෙ අහුං,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවතති මහබ්බලො.
1908. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධිසු සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා රහොසඤ්ඤානො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

රහොසඤ්ඤානිදේරසු අපද්‍යනං පඤ්චමං.

136. චම්පකපුප්පිසදේරාපද්‍යනං

1909. කණ්ණිකාරංච ජොතනනං නිසිනනං පබ්බතනනෙර,
ඕනාසෙනනං දිසා සබ්බා ඕසග්ගිං විස තාරකං.
1910. තයො මාණවකා ආහුං සතෙ සිප්පෙ සුසිකඛිතා,
බාරිභාරං ගහෙත්වාන අනෙතති මම පච්ඡතො.
1911. පුටකෙ සත්ත පුප්පාති නිකඛිතතාති තපසසිතා,
ගහෙත්වා තාති ඤ්ඤමති වෙසසභුසසාභිරොපසිං.
1912. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්පමිහිරෙපසිං,
දුගගතිං නාභිජානාමි ඤ්ඤාපුජාසිදං ඵලං.
1913. එකුතතිංසෙ කප්පමති චිපුලාහ සතාමකො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවතති මහබ්බලො.
1914. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධිසු සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චම්පකපුප්පියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

චම්පකපුප්පිසදේරාපද්‍යනං ජබ්බං.

1. බ්‍රාහ්මණ

2. සංසාවෙත්වාන, PTS සෙ. සංසාවෙත්වාන, සඤා.

3. බුද්ධිවෙදා, PTS. සෙ.

4. සත්තවිසමති කප්පමති, PTS. සෙ.

135. රහොසඤ්ඤාසංවිතාවදානය

1902. හිමවතට නුදුරෙහි වසන නම් පඵතයක් විය. එම පඵත පාදයෙහි (මට) අසපුවක් මැවිනි.

1903. එකල්හි බමුණෙක් වූ මම තුන් දහසක් සිසුනට ඉගැන්විමි. ඒ සිසුන් රැස් කරවා විවෙකසාත්‍යක හුන්නෙමි.

1904. මනත්‍රයන්හි පරතෙරට ගිය බ්‍රාහ්මණ වූ මම එකත්පසෙක හිඳ බ්‍රහ්මථීය සොයන්නෙමි (මෙනෙහි කරන්නෙමි) බ්‍රහ්මඤ්ඤායෙහි සිත පැහැදවිමි.

1905. ඒ මම එහි සිත පහදවා ගෙණ පන්ඥාහිරියක හුනිමි. එහි පලක් බැඳගෙණම කලුරිය කෙලෙමි ද වෙමි.

1906. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි බ්‍රහ්මඤ්ඤාය පිළිබඳ සංඥාවක් ලැබුයෙමි ද, යම් (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඤානසංඥාවෙහි මේ විපාකය යි.

1907. සත්විසිවැනි කපෙහි සන්දර්චනින් යුත් මහත් බල ඥාති සිව්බර නම් සත්විතිරජෙක් වීමි.

1908. ප්‍රතිසම්භිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් රහොසඤ්ඤා සංවිතයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

රහොසඤ්ඤාසංවිතාවදානය පස්වැනි යි.

136. වම්පකපුපථීයසංවිතාවදානය

1909. සුපිපි කිණිතිරිඳුකක් මෙන් බාලන කඳුඅතුරෙහි හුන්නා වූ ඔසසි තාරකාවක් මෙන් සියලු දිගුන් ආලෝකවත් කරණ (බුදුරජන් දිවිමි.)

1910. සවකිය බ්‍රාහ්මණධම් සක්කාත ශිල්පයෙහි මැනවින් හික්මුනු මාණවකයෝ තිදෙනෙක් වූහ. ඔහු පිරිකරබර ගෙණ මා පසුපසින් එත්.

1911. තවුසකු විසින් ගොටුවක තබන ලද මල් සතක් ගෙණ ඒ මල් වෙසසතු බුදුරජන්ගේ සමීඤ්ඤායෙහි පිදිමි.

1912. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඤාණපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1913. එකුන්තිස් වන කපෙහි සන්දර්චනින් යුත් මහත් බල ඥාති විපුලාන නම් සත්විති රජෙක් වීමි.

1914. ප්‍රතිසම්භිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් වම්පකපුපථීය සංවිතයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

වම්පකපුපථීයසංවිතාවදානය සවැනි යි.

137. අත්ථසද්දසංකෙත්ථරාපද්‍යනං

1915. විසාලමාලෙ ආසීනො අද්දසං ලොකනායකං,
බිණ්ණසවං බලපානනං භික්ඛුසබ්බපුරකකතං.
1916. සතසහස්සා තෙවිජ්ජා ජලභිඤ්ඤා මහිඳ්ධිකා,
පරිවාසෙත්ති සමුද්ධං කො දිසවා නප්පසීදති.
1917. ඤ්ඤෙ උපතිධා යස්ස න විජ්ජති සදෙවතෙ,
අනන්තඤ්ඤං සමුද්ධං කො දිසවා නප්පසීදති.
1918. ධම්මකායඤ්ච දිපෙන්නං කෙවලං රතනාකරං,
විකොපෙත්තුං¹ න සකෙකානති කො දිසවා නප්පසීදති.
1919. ඉමාහි තිහි ගාථාහි ගාරදෙසරගච්ඡියො²,
පද්මනතරං ඵවිචාන සමුද්ධං අපරාජිතං.
1920. තෙන විත්තප්පසාදෙන බුද්ධසත්ථවතෙන ව,
කප්පානං සතසහස්සං දුගගතිං නුපපජ්ජතං³.
1921. ඉතො තිංසස කප්පසතෙ සුමිත්තො නාම බතතියො,
සත්තරතනසම්පන්නො වකකවතති මහබ්බලො.
1922. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අත්ථසද්දසංකො පෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාහි.

අත්ථසද්දසංකෙත්ථරස්ස අපද්‍යනං සන්ගමං.

138. එකපසාදනියත්ථරාපද්‍යනං

1923. ගාරදෙස ඉති මෙ නාමං තෙසමො ඉති මං විදු,
කුසලාකුසලං එසං අගමං බුද්ධසන්තිකං.
1924. මෙත්තවිත්තො කාරුණිකො අත්ථදස්සි මහාමුති,
අස්සාසයන්නො සතෙන සො ධම්මං දෙසෙති වකබුමා.
1925. සකං විතතං පසාදෙත්වා සිසෙ කත්වාන අඤ්ජලිං,
සත්ථාරං අභිවාදෙත්වා පකකාමිං පාවිනාමුබො.
1926. සත්තරසෙ කප්පසතෙ රාජා ආසිං මහිපති,
අමිත්තනාපතො නාම වකකවතති මහබ්බලො.
1927. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකපසාදනියො පෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාහි.

එකපසාදනියත්ථරස්ස අපද්‍යනං අබ්බිමං.

1. විකපෙත්තුං, මජ්ඣං. 2. ගාරදෙවහස වච්ඡලො, මජ්ඣං.
3. නුපපජ්ජතං, සීගු.

137. අක්ඛංකසංඝාතපට්ඨානවදානං

1915. විහාර ලෙස පිටි පැතිරී ගිය මල් ඇති වෙනෙහි හුන්නෙමි ලොකනායක වූ ඝමිණිසුච වූ බලප්‍රාණා වූ භික්ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි.

1916. ත්‍රිවිද්‍යාවෙන් යුත් ශබ්දික වූ මහත් සාද්ධි ඇති සියක් දහසක් රහත්තු සමීඥයන් වහන්සේ පිරිවරන්. එය දැක කවරෙක් නො පහදී ද ?

1917. යමකුගේ නුවනෙහි සසඳා දැක්විය හැකි උපමාවක් දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි නැද්ද, අනන්‍යඤ්ඤ ඇති ඒ සමීඥයන් වහන්සේ දැක කවරෙක් නො පහදී ද.

1918. හුදු රත්නාකරයක් මෙන් දක්වන දහමකය ද විකොපනය කරන්නට නො හැකි වෙත්. (එබඳු උත්මතන්සේ) දැක කවරෙක් නො පහදී ද ?

1919. භාරද සරත්චන්ද්‍ර (නම් වූ මම) පස්මරුන් දිනු පළමුතර බුදුරජානන් මේ තුන් ගසින් සතුන් කොට-

1920. මම ඒ විහතප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙන ද, බුදුරජානන් වහන්සේට සතුන් කිරීම හේතු කොට ගෙන ද, කල්පලක්ෂයක් මුළුලෙහි දුගතියක නො උපන්නි.

1921. මෙයින් තුන් දහස්වන කපෙහි සන්රැවතින් යුත් මහත් බල ඇති සුමිත්ත නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

1922. පටිසම්භිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් අක්ඛංකසංඝාත පට්ඨානන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අක්ඛංකසංඝාතපට්ඨානවදානං සන්වැනි සි.

138. ඵකපසාදනියසට්ඨානවදානං

1923. භාරද යනු මාගේ (කුලදත්තිය) නාමය සි. කෙසෙම යන (ගොත්‍රනාමයෙහිද) මා දැනගනිත්. කුසල් අකුසල් කුමැසි සොයමින් බුදුරජානන් සමීපයට පැමිණියෙමි.

1924. මෙමුත්තියෙන් යුත් කාරුණික වූ පසැස් ඇති මහාමුනි වූ ඒ අක්ඛංකසංඝාත සමීඥ නෙම සහයයන් අස්වසමින් දහම් දෙසසි.

1925. සිය සිත පහදවා මුදුනෙහි ඇදිලි බැඳ ගාන්‍යායාන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට නැගෙනහිර දෙසට ගියෙමි.

1926. සතලොස්වන කප්පියෙහි මහත් බල ඇති මිහිපති වූ අමිත්තනා-පන නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

1927. ප්‍රතිසම්භිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් ඵකපසාදනිය පට්ඨානන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ඵකපසාදනියසට්ඨානවදානං අමවැනි සි.

139. සාලපුප්ඵදයකතේරාපද්‍යනං

1928. මිගරාජා තද ආසිං අභිජාතො සුකෙසරී,
ශිරිද්‍රුගං ගවෙසනෙනා අදද්දසිං ලොකනායකං.
1929. අයං නුබො මහාවීරො නිබ්බාපෙති මහාජනං,
යනනුනාහං උපාසෙය්‍යං දෙවදෙවං නරාසනං.
1930. සංඛං සාලසං භඤ්ජිතා සකොසං¹ පුප්ඵමාහරිං,
උපාගනන්තා සමුද්ධං අද්දසිං පුප්ඵමුත්තමං.
1931. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵද්‍යනසිද්ධං එලං.
1932. ඉතො ව නවමෙ කප්පෙ විශ්වෙන සනාමකා,
තයො ආසිංසු රාජාතො වකකවන්ති මහබ්බලා.
1933. පටිසම්භිද්ධං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා සාලපුප්ඵදයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සාලපුප්ඵදයකතේරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

140. පියාලඵලදයකතේරාපද්‍යනං

1934. පාරාධකො² තද ආසිං පරපාණුපරොධකො³,
පබ්බාරෙ සෙය්‍යං කප්පෙමි අවදුරෙ සිබ්බසුඤ්ඤො.
1935. සායං පානඤ්ච පස්සාමි බුද්ධං ලොකග්ගනායකං,
දෙය්‍යබමෙමා ව මෙ නන්ථි දිපදිඤ්ඤස්ස තාදිතො.
1936. පියාලඵලමාදය අගමං බුද්ධසන්තිකං,
පටිග්ගතෙසි භගවා ලොකජේටෙඨා නරාසනො.
1937. තතො පරං උපාදය පරිවාරිං⁴ විනායකං,
තෙන විතතපසාදෙන තත්ථ කාලකතො අකං.
1938. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං එලං අදද්දිං අහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඵලද්‍යනසිද්ධං එලං.
1939. ඉතො පණ්ණරසෙ කප්පෙ තයො ආසුං පියාලිතො,
සත්තරතනසම්පන්නා වකකවන්ති මහබ්බලා.
1940. පටිසම්භිද්ධං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා පියාලඵලදයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

පියාලඵලදයකතේරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

සොහිනවග්ගො වුද්දසමො.

1. සකොසං, PTS.

2. පාරාධකො, සිවු. පරාධකො, PTS.

3. පරමානුපරෙධකො, PTS. සෙ.

4. පරිවාරිං, සිවු.

139 සාලප්පඵදායකසථවිරාවදානය

1928. එකල්හි විශිෂ්ට ජන්ම ඇති මනා කෙසරු ඇති සිහරපෙක් වීම්. ගිරිද්වයක් සොයන්නෙමි බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි. (දැක මෙසේ සිතීම.)

1929. මේ මහාවිරයන් වහන්සේ මහාජනයා (කෙලෙස් ගින්නෙන්) නිවති. මම දෙවැනිදෙව වූ තරඟෙහි වූ ඒ බුදුරජුන් වෙත එළඹෙන්නෙමි නම් මැනවැයි.

1930. සල් අත්තක් බිඳ මිණි නුවුතු (සල්) මලක් ගෙණ ආමි. සම්බුදුරජුන් වෙත එළඹ එම උතුම් පුෂ්පය පිදීමි.

1931. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් මල්පුජාවක් කෙලෙමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පදානයෙන් මේ විපාකය සි.

1932. මෙයින් තවවන කපෙහි මහත් බල ඇති ඩුරොවන තම්බු තුන් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1933. ප්‍රතිසම්පදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂ්මත් සාලප්පඵදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සාලප්පඵදායක සථවිරාවදානය නවවැනි සි.

140. පිසාලඵලදායකසථවිරාවදානය

1934. එකල්හි (මම) පරපණ නසන වැද්දෙක් වීමි. සිබි බුදුරජානන් වහන්සේට නුදුරෙහි ගිරි ගුහාවක සයනය කරමි.

1935. ලොකයෙහි අසහාය නායක වූ බුදුරජුන් සමස හා උදාසන ද දකිමි. ද්විපදෙනනම වූ තාදිගුණ ඇති උන්වහන්සේට දෙයබමියකුදු මට නැත.

1936. පියල් ගෙඩියක් ගෙණ (මම) බුදුරජුන් වෙතට ගියෙමි. ඉක්බිති එය පිළිගැනීම සඳහා බුදුරජුන්හට පැවැරිමි.

1937. ලොකප්‍රේමය වූ තරඟෙහි වූ භාග්‍යවත් තෙමේ එය පිළිගත්තේය. මම ඒ විතතප්‍රසාදයෙන් යුතුව එහි ම කළුරිය කෙලෙමි.

1938. මම මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදානයක් දිනිමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදානයෙන් මේ විපාකය සි.

1939. මෙයින් පසලොස්වන කපෙහි සත්ථවතින් යුත් මහත් බල ඇති පිසාල නම් තුන් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1940. ප්‍රතිසම්පදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂ්මත් පිසාලඵලදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පිසාලඵලදායකසථවිරාවදානය දසවැනි සි.

තුළස්වැනි සොහිත වර්ගය සි.

උද්දානං:

සොභිතො සුදස්සනො ව චන්දනො පුප්ඵල්දනො
රතො වලපකපුප්ඵ ව අත්ඨසන්දස්සකෙන ව
එකපසාදී¹ සාලදඳො දසමො ඵලදායකො
ගාථායො සත්තති දො ව ගණිතායො විභාවිති.

සොභිතවග්ගො බුද්දසමො.

141. අතිජනනියතෝරාපදානං

1941. පරිනිබ්බුතෙ භගවති අත්ඨසසිනරුත්තමෙ,
ඡන්තාතිජන්තං² කාරොකා පුප්ඵමි අභිරොපසිං.
1942. කාලෙන කාලං ආගන්වා නමස්සිං සඤ්ච වෙතියං³,
පුප්ඵල්දනං කඤ්ඤා ඡන්තමි අභිරොපසිං.
1943. සත්තරසෙ කප්පසතෙ දෙවරජං අකාරසිං,
මනුස්සත්තං න ගච්ඡාමි පුප්පජාසි දං ඵලං.
1944. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අතිජනනියො⁴ ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අතිජනනියතෝරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

142. ඵමහාරොපකතෝරාපදානං.

1945. නිබ්බුතෙ ලොකනාථමි ධම්මදස්සිනරාසතෙ,
ආරොපෙසිං ධජ්ඣන්තං බුද්ධසංඛස්ස වෙතියෙ.
1946. නිස්සංඝිං මාපසිත්වාන පුප්පසෙඨං සමාරුතිං,
ජාතිපුප්ඵං ගහෙත්වාන පුප්ඵමි අභිරොපසිං.
1947. අහො බුද්ධා අහො ධම්මා අහො තො සඤ්චසම්පදා,
දුග්ගතිං නාතිජානාමි පුප්පජාසි දං ඵලං.
1948. චතුත්ථුතෙ ඉතො කප්පෙ පුප්පඛිඛරනාමකා,
සොලසාසිංසු රාජානො චකකචන්ති මහබ්බලා.
1949. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඵමහාරොපකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ඵමහාරොපකතෝරස්ස අපදානං දුතියං.

1. එකදුස්ස, PTS. එකරුසි, සෙ. සතා.

3. ලොකනාසකා, PTS. සෙ. මජ්ඣ.

2. ඡන්තාතිජන්තං, සිවු.

4. අතිජනනියො, සිවු.

උද්භ්වය:

සොහිත සුදස්සන - වන්දන පුළුල්වන
රතො වමසකපුප්ඵි - අත්සන්කරණය සහ
එකපසාදි සාලද - එලදියකැසි වන්දස
එය දෙසැන්තූගයකින් - පිඩු කොට මෙහි කියනලදී.

සොහිත වගීය තුළ ස් වැනි යි.

141. අනිජනනිය සථවිරාවදානය

1941. භාග්‍යවන් වූ අක්කදස්සි බුදුරජුන් පිරිනිව් කල්හි (උන්වහන්සේගේ) ධාතුචෙත්‍යයෙහි ඡත්‍රය චතුරයෙහි ඡත්‍රයක් කරවා පිදිමි.

1942. කලින් කල අවුත් ගන්‍යාගන් වහන්සේගේ චෙත්‍යයට නමසකාර කෙළමි. මල්වියනක් ද කොට ඡත්‍රයෙහි (මහ) නගා තැබිමි.

1943. (ඒ හේතුමෙන්) සතලොස් කල්පයක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි. මිනිසන් බවට නො ගියෙමි. ස්ත්‍රපුපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1944. පිළිසිඹිකාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් අනිජනනිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අනිජනනිය සථවිරාවදානය පළමුවැනි යි.

142. එමහාරොපක සථවිරාවදානය

1945. ධම්මදස්සි බුදුරජුන් පිරිනිව් කල්හි ඒ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ චෙත්‍යයෙහි ධවජසාමන්‍ය (=කොහි ගස)ක් නැංවිමි.

1946. ඉණ්මගක් සාදවා උතුම් සැයට නැගුනෙමි. දෑසමත් මල් ගෙණ සැයෙහි පිදිමි.

1947. බුදුහු ආශ්වාය්‍යයන, ධම්ම ආශ්වාය්‍යය. අපගේ ශාසනාසම්පන්නය ද ආශ්වාය්‍යය. (එනි පුජානේතුමෙන්) දුගතිකක් නො දනිමි. පුපුපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1948. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි මහත් බල ඇති පුප්ඵිබර නම් වූ සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1949. ප්‍රතිසමන්දාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් එමහාරොපක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එමහාරොපක සථවිරාවදානය දෙවැනි යි.

143. වේදිකාරකත්වරාපද්‍යනං

1950. නිබ්බූතෙ ලොකනාථමහි පියදසසි නරුත්තමෙ,
පසන්නවිතො හුමනො චුත්තාවේදිමසාසනං.
1951. මණ්හි පරවාරෙත්ථා අකාසිං වේදිමුත්තමං,
වේදිකාස මහං කත්ථා තත්ථ කාලකතො අහං.
1952. සං සං සොත්ථපපජ්ජාමි දෙවත්තං අථ මාත්‍රසං,
මණ්හි ධාරෙත්ථා අකාසෙ පුඤ්ඤකම්මසසිදං ඵලං.
1953. සොලසෙ 'තො කප්පසතෙ මණ්පසභාසතාමකා,
ඛත්තිංසාසිංසු රාජාතො වකකවත්ති මහබ්බලා.
1954. පටිසම්භිදං -පෙ- කතං බුද්ධිසං සාසනං.
ඉත්ථං සුදං ආයසමා වේදිකාරකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වේදිකාරකත්වරසං අපද්‍යනං තතිසං.

144. සපරිවාරියත්වරාපද්‍යනං

1955. පද්මත්තරෙ නාම ජිනො ලොකජෙට්ඨො නරාසභො,
ජලිත්ථා අග්ගිකකතො'ව සම්බුද්ධො පරිනිබ්බුතො.
1956. නිබ්බූතෙ ව මහාවිරෙ ථුපො විත්ථාරිකො අත්‍ර,
අභොරත්තං¹ උපට්ඨෙත්ති ධාතුගෙහෙ වරුත්තමෙ.
1957. පසන්නවිතො හුමනො අකං වජ්ජනවේදිකං,
දීයති බුමකකතො ව² ථුපාත්‍රච්ඡිකො තදං.
1958. භවෙ නිබ්බන්ධානමහි දෙවත්තෙ අථ මාත්‍රසෙ,
ඔමත්තං මෙ න පසාමි පුබ්බකම්මසසිදං ඵලං.
1959. පඤ්චදසෙ කප්පසතෙ ඉතො අධ්වජතා අත්‍ර,
සබ්බෙ සමත්තානාමා තෙ වකකවත්ති මහබ්බලා.
1960. පටිසම්භිදං -පෙ- කතං බුද්ධිසං සාසනං.
ඉත්ථං සුදං ආයසමා සපරිවාරියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සපරිවාරියත්වරසං අපද්‍යනං වතුත්ථං.

145. උමමාපුපථියත්වරාපද්‍යනං

1961. නිබ්බූතෙ ලොකනාථමහි* අත්‍රත්තං පටිග්ගතෙ,
සිද්ධාත්ථමහි භගවති මහාථුපමතො අත්‍ර.
1962. මහෙ පවත්තමානමහි සිද්ධාත්ථසං මහෙසිතො,
උමමාපුපථං ගහෙත්ථාත්ථ ථුපමහි අභිරොපසිං.

1. දුරතොව, මජ්ඣං. ථපදකං. සෙ. සතා.
2. දිසාති ථුපකකතො, කත්ථි. * ලොකමහිතෙ, මජ්ඣං.

143. වෙදිකාරක සංවිරාදනය

1950. ලොකනායක වූ පියදසෙහි බුදුරජුන් පිරිනිවි කල්හි මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයෙමි මුතුමුවාවෙදිකාවක් කෙළෙමි.

1951. ඕණ්ණියෙන් පිරිවර කොට උතුම් වෙදිකාවක් (පිළක්) කෙළෙමි. මම ඒ වෙදිකාපුජාව කොට එහි කලුරිය කෙළෙමි.

1952. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද (ඒ හේතු-වෙන්) අහසෙහි ඕණ්ණිරුවන්හු දරන්. පුණ්‍යකම්යාගේ මේ විපාකය යි.

1953. මෙයින් සොළොස්කප්පියෙහි මහත් බල ඇති මණ්ඩපහාස නම් දෙතිස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1954. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආශ්‍රමෙන් වෙදිකාරක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

වෙදිකාරක සංවිරාදනය නෙවැනි යි.

144. සංවර්වාදිය සංවිරාදනය

1955. ලොකජෝශ්‍ය වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ පදමුනතර නම් බුදුහු හිනිකදක් මෙන් බබලා පිරිනිවන් පෑ සේක.

1956. මහාවීර වූ බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි (උන්වහන්සේගේ දා නිදන් කළ) මහත් සැයෙක් විය. අති උතුම් දූගෙයට (සැදූහැනියෝ) දිවැරදෙකි උවැටැන් කෙරෙන්.

1957. පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයෙමි (එහි) සඳුන් වෙදිකාවක් කෙළෙමි. එකල්හි සැයට සුදුසු වූ සඳුන් දුම් ද දින.

1958. භවයෙහි දිවඅත්ඛේති හෝ මිනිසත්ඛේති හෝ උපදනා කල්හි මාගේ ලාමක බවක් නො දකිමි. පුළුකම්යාගේ මේ විපාකය යි.

1959. මෙයින් එක්දහස් පන්සියවන කපෙහි මහත් බල ඇති සමනල නම් වූ ඒ සියලු සක්විති රජවරු අටදෙනෙක් වූහ.

1960. ප්‍රතිසමතිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආශ්‍රමෙන් සප්තිවාදිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සප්තිවාදිය සංවිරාදනය සිවුවැනි යි.

145. උමමාපුප්පිය සංවිරාදනය

1961. ලෝවැස්සන්ගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ නොහොත් පුජාවකට පාත්‍ර වූ ලොකනායක වූ සිද්ධාසී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි මහාවෛත්‍ය පුජාවක් විය.

1962. සිදුහත් බුදුරජුන්ට පුජාව පවත්නා කල්හි (මම) දියබෙරලිය මල් ගෙණ සැයට පිදිමි.

1963. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරුපසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ථූපපුජාසිදං ඵලං.
1964. ඉතො ව නවමෙ කප්පෙ සොමදෙවසනාමකා,
පඤ්චාසීති 'සු රුජාතො වකකවනති මහබ්බලො.
1965. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උමමාපුප්ඵයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.
උමමාපුප්ඵයග්ගෙරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

146. අනුලෙපද්‍යයකතේරාපද්‍යනං

1966. අතොමදසසිමුතිතො බොධිවෙදිමකාස'හං,
සුධාය පිණ්ඩං දන්වාන පාතිකමමකාස හං¹.
1967. දිස්වා නං සුකතං කමමං අතොමදසසි නරුතතමො,
භික්ඛුසංසෙ සිතො සත්ථා ඉමා ගාථා අනාසථ:
1968. "ඉමිතා සුධාකමමන වෙතනාපණ්ඩිති ව,
සමපතතිං අනුභොක්වාන දුක්ඛස්සන්තං කරස්සති."
1969. පසන්න මුඛවණ්ණොමි ඵකග්ගො සුසමාසිතො,
ධාරෙමි අනතිමං-දෙහං සමමාසමුද්ධාසාසනෙ.
1970. ඉතො කප්පසතෙ ආසිං පරිපුරණණ අනුතතෙ,
රුජා සබ්බසග්ගො නාම වකකවනති මහබ්බලො.
1971. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අනුලෙපද්‍යයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.
අනුලෙපද්‍යයකතේරස්ස අපද්‍යනං ජම්භං.

147. මග්ගද්‍යයකතේරාපද්‍යනං

1972. උත්තරිත්වාන නදිකං වනං ගච්ඡති වක්ඛුමා,
කමදදසාසිං සමබුද්ධං සිද්ධස්මිං වරලකකිණං.
1973. කුඤ්ඤපිටකමාද්‍යය සමං කන්වාන නං පථං,
සත්ථාරං අභිවාදෙත්වා සකං විතතං පසාදසිං.
1974. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකාරිං නදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි මග්ගද්‍යනසිදං ඵලං.
1975. සත්තපඤ්ඤසකප්පමිති ඵකො ආසිං ජනාබ්වපො,
නාමෙන සුප්පබුද්ධොති තායකො සො නරිස්සරො.
1976. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මග්ගද්‍යයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.
මග්ගද්‍යයකතේරස්ස අපද්‍යනං සත්තමං.

1. පාණිකමම, මජ්ඣං. පාතිකමම, අධිකපා.

1963. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පූජාවක් කෙළෙමි ද, එහේතු වෙන් දුගතියක් නොදනිමි. ස්තූපපූජාවෙහි මේ විපාකය යි.

1964. මෙයින් නවවන කපෙහි මහත් බල ඇති සොමදෙව නම් වූ පස්අසු සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1965. ප්‍රතිසමභිදාවෝ-පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් උමාපුප්ඵය ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උමාපුප්ඵයස්ථිරාවද්‍යනය පස්වැනි යි.

146. අනුලෙපද්‍යයක්ස්ථිරාවද්‍යනය

1966. මම අනොමදංසි බුදුරජානන් වහන්සේගේ බොධියට (පරිමණකුල වූ) වෙදිකාවක් කරවිමි. (එසේ ම) මම පුණ්ණයෙන් අලෙවි පිඩු දී (මතියෙන්) මටහම් කෙළෙමි.

1967. ශාසනා වූ අනොමදංසි තරශ්‍රෙණි තෙම මැනවින් කරණ-ලද එකමය දෑක භික්ෂුසංඝයා මැද හිද මේ ගාථාව වදාළේ ය.

1968. (මෙනෙම) මේ පුණ්ණවම් හේතු කොට ගෙන ද විහතප්‍රණිතිය හේතු කොට ගෙන ද සමපත් අනුවන කොට දුක් කෙළවර කරන්නේය (කියායි).

1969. (මම) පහන් වූ මුව පැහැ ඇත්තෙමි වෙමි. එකඟ වූයෙමි සත්ත්‍රත් වූයෙමි සම්බුදුසංඝයෙහි අනන්ති ශරීරය දරමි.

1970. මෙයින් නො අඩුව කප් සියයක් සම්පූර්ණ වූ කල්හි සබ්බසන නම් සක්විති රජෙක් වීම.

1971. ප්‍රතිසමභිදාවෝ-පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් අනුලෙපද්‍යයක් ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අනුලෙපද්‍යයක්ස්ථිරාවද්‍යනය සවැනි යි.

147. මග්ගද්‍යයක්ස්ථිරාවද්‍යනය

1972. පසැස් ඇති බුදුරජ තෙම කුඩා ගහකින් එතරව වනයට යයි මම උතුම් ලකුණු ඇති එ සිද්ධාසී සම්බුදුරජුන් දිටිමි.

1973. උදුල්ල හා කුඩය ද ගෙන ඒ මග සම කොට ශාසනාන් වහන්සේ වැද සියසිත පැහැද වීම.

1974. මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙළෙමි ද, (එහේතු වෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. මාගීද්‍යායාගේ මේ විපාකය යි.

1975. සත්පණ්ණවන කපෙහි ජනාධිපති වූ නමින් සුප්පබුද්ධ නම් වූ තරශ්‍රෙණි වූ එක් සක්විති රජෙක් වීම.

1976. ප්‍රතිසමභිදාවෝ-පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් මග්ගද්‍යයක් ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මග්ගද්‍යයක්ස්ථිරාවද්‍යනය සත්වැනි යි.

148. එලකදායකතේරාපදානං

1977. යානකාරො පුරෙ ආසිං දුරුකමෙම සුසිකඛිතො,
වජ්‍රනං එලකං කන්ධා අදාසිං ලොකබ්බුතො.
1978. පභාසති ඉදං ව්‍යවහං සුවණ්ණස්ස සුතිමිතිං,
හත්ථියානං අස්සයානං දිබ්බයානං උපට්ඨිතං.
1979. පාසාදා සිවිකා වෙච නිබ්බතනන්ති යදිච්ඡකං,
අකෙකාහං රතනං මය්හං එලකස්ස ඉදං එලං.
1980. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ එලකං යමහං දදිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි එලකස්ස ඉදං එලං.
1981. සත්තපඤ්ඤාසකප්පමහි වතුරො නිමමිතවහයා,
සත්තරතනසමපන්නා චකකවන්ති මහබ්බලා.
1982. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එලකදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

එලකදායකතේරස්ස අපදානං අවසං.

149. වටංසකියතේරාපදානං

1983. සුමෙධො නාම නාමෙන සයමනු අපරාජිතො,
විවෙකමනුබුද්ධනෙතා අජේකාගාහි මහාවතං.
1984. සලලං පුපථිතං දිස්වා ගන්තිත්වාන¹ වටංසකං,
බුද්ධස්ස අභිරොපෙසිං සමමුඛා ලොකනායකං.
1985. තිංසකප්පසහස්සමහි යං පුපථමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.
1986. උභනවිසෙ කප්පසතෙ සොලසාසිංසු නිමමිතා,
සත්තරතනසමපන්නා චකකවන්ති මහබ්බලා.
1987. පටිසම්භිදා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වටංසකියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වටංසකියතේරස්ස අපදානං නවමං.

150. පලලචකදායකතේරාපදානං

1988. සුමෙධස්ස භගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිතො,
පලලචෙකා හි මයා දිතො සඋත්තර සපච්ඡදො.
1989. සත්තරතනසමපන්නො පලලචෙකා ආසි සො තදා,
මම සබ්බකප්පඤ්ඤාය නිබ්බතන්ති සදා මම.

148. එලකදායක සථවිරාවදානය

1977. පෙර දාවකමිති මැනැවින් තික්මුහු වඩුවෙක් වීම්. (මම) සඳුන් පුරුවක් කොට ලොකබිඳු වූ බුදුරජානන් වහන්සේට දුනිමි.

1978. (ඒ හේතුවෙන්) රතීන් නිම වූ මේ විමන බවලයි. හස්තිශාන ද අශ්වශාන ද දිව්‍යමය ශාන ද එලඹී සිටියේ වෙයි.

1979. ප්‍රාසාදයෝ ද සිටිකාවෝ ද රිසි පමණ උපදිත්. මාහට තහවුරු රුවන් වෙයි. සඳුන් පුරුව දීමෙහි මේ විපාකයයි.

1980. මම මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් පුරුව දනක් දිනිමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුරුව දනෙහි මේ විපාකයි.

1981. සත්පණස් වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති නිමමන නම් සිටු සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1982. ප්‍රතිසම්ප්‍රදායෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂ්මත් එලකදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාල සේකි.

එලකදායකසථවිරාවදානය අවවාහි යි.

149. වටංසකිය සථවිරාවදානය

1983. සියල්ල තෙමේ ම දන්තා වූ අපරාජිත වූ නමින් සුමේධ නම් වූ (සමීඤ තෙම) විවෙක සුව වඩනුයේ මහවනයට පිවිසියේ ය.

1984. ලොකනායකයන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි පිපුනු සලල ගසක් දැක කඩා මල්කඩක් ගොහා බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

1985. තිස් දහස්වන කපෙහි යම් මලක් පිදුයෙමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බ්‍රහ්මපුරාවෙහි මේ විපාකයි.

1986. එකුන්විසිවන කප්පියෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති නිමමන නම් වූ සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

1987. ප්‍රතිසම්ප්‍රදායෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂ්මත් වටංසකිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාල සේකි.

වටංසකියසථවිරාවදානය නවවාහි යි.

150. පලලකදායක සථවිරාවදානය

1988. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ තාදිගුණ ඇති සුමේධ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උඩුවියන් සහ ඇතිරි සහිත පලගක් මා විසින් දෙන ලදී.

1989. එකල්හි එය සත්රුවනින් යුත් පලගෙක් විය. මාගේ අදහස දැන (ඒ අනුව) හැම කල්හි මට එබඳු (පශ්ඨික) උපදී.

1990. නිංසකපසහසසමහි පලලඛකමදදිං තද, දුගහනිං නාහිජානාමි පලලඛකසස ඉදං එලං.
1991. විසකපසහසසමහි සුමණ්ණානා තයො ජනා, සතතරතනසමපනනා වකකවතති මහබ්බලො.
1992. පටිසම්භිදා - පෙ- කතං බුද්ධිසස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා පලලඛකදයකො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාඤ්ඤාති.
- පලලඛකදයකතෙත්ථරසස අපද්‍යනං දසමං.**

උද්දනං:

ජනනං එවෙහා ව වෙදි ව පරිවාරමවුප්පජ්ඣො
අනුලෙපො මගගද්ධි එලකද්ධි වටංසකො
පලලඛකද්ධි ගාථායො ජපඤ්ඤාස පකිත්තිනා.

ජනනවග්‍යො පණ්ණරසමො.

151. බබ්බුජ්චකතෙත්ථරාපද්‍යනං

1993. වන්දං විමලං සුඛං විසසකතමනාපිලං,
නාඤ්ඤවපරිකකිණං තිණ්ණං ලොකෙ විසතතිකං.
1994. නිබ්බාපයනනං ජනනං තිණ්ණං තාරයතං වරං¹,
වනසමිං ක්කායමානං තං එකග්ගං සුසමාහිතං.
1995. බබ්බුජ්චකපුප්ථාති ලග්ගෙචා සුතනකෙනහං²,
බුද්ධිසස අභිරොපෙසිං සිබ්බො ලොකබබ්බුතො.
1996. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරං තද,
දුගහනිං නාහිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං එලං.
1997. ඉතො සතතමකෙ කප්පෙ මනුජ්ඤෙ බුතායසො,
සමනවකත්ථ නාමාසිං වකකවතති මහබ්බලො.
1998. පටිසම්භිදා වතසොං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සවජ්ඣකතා කතං බුද්ධිසස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා බබ්බුජ්චකො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාඤ්ඤාති.
- බබ්බුජ්චකතෙත්ථරසස අපද්‍යනං පඨමං.**

1. මුනි, PTS. සෙ. සා.

2. සුතනකෙ අගං. සිමු.

1990. තිස්දහස්වන කපෙහි වූ එකල්හි (යම්) පලගත් දුනිම ද එ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. බුහුසුභාවෙහි මේ විපාකයි.

1991. විසිදහස්වන කපෙහි සත් රුවනින් සුඛ මහත් බල ඇති සුවණ්ණාන නම් තුන් සත්විනි රජකෙනෙක් වූහ.

1992. ප්‍රතිසම්මතදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආශ්‍රමෙන් පලලබ්ධියක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පලලබ්ධියකසංවරාවදානය දසවැනිසි.

උද්දානය:

ඡන්දන එතෙ වෙදී පරිවාර උමමසුපති
අනුලෙප මහෙදයී එලකදයී වටංසක
පලලබ්ධිය වත් දස සපණ්ණගසින් බැඳිසේ.

ඡන්දනවතිය පසලොස්වැනි සි.

151. බණ්ඩුච්ඡායසංවරාවදානය

1993-1994. (උපකෙලන පිරිහින) වණ්ණාමෙන් නිමිල වූ, (කෙලෙස් කිලිපි නො මැති බැවින්) පිරිසිදු වූ පැහැදුනාවූ, (කෙලෙස් මගින්) නො කැලඹුණා වූ, හිඤ්ඤා සම්බන්ධ නාමණ්ඩු හා නවය (එල විශෙෂයෙන් හාත්පසින් ම) සත් සපණ්ණ ලද්ද වූ, ත්‍රිවිධ ලොකයෙහි ඇල්ම නැති කළ ජනසමුත්තා කෙලෙස් ගිහිනෙන් නිවන්නාට සසර සසුරින් එතෙර වූ, එසේ එතෙර වූවන් අතුරෙන් උතුම් ද වූ පෙනෙහි යාන කරන්නා වූ ඒ එකහ වූ සන්තූන් වූ සිති බුදුරජුන් දුටිමි.

1995. මම බදුවදමල් හුලකින් එල්වා ඒ සිති බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

1996. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමිසක් කෙළෙම් ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුහුසුභාවෙහි මේ විපාක යි.

1997. මෙයින් සත්වැනි කපෙහි මනුජෙත්‍ර වූ වැඩුනු සසස් ඇති මහබලවත් සමහනවකු නම් සත්විනි රජෙක් වීම්.

1998. ප්‍රතිසම්මතදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙසේ ආශ්‍රමෙන් බණ්ඩුච්ඡාය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

බණ්ඩුච්ඡායසංවරාවදානය පලවූවැනි සි.

152. තමබපුපථියතේරාපදානං

1999. පරකමායනෙ සුතො අපරාධං අකාසනං,
වතනතං අතිධාවිසං හසගෙරවසමපිනො.
 2000. පුපථිනං පාදපං දිසවා පිණ්ඩඛං සුනිමිතං,
තමබපුපථං ගහෙනාන බොධියං ඔකිරිං අහං.
 2001. සමමජ්ඣාන තං බොධිං පාටලිපාදපුත්තමං,
පලලඛකං ආභුජ්ඣාන බොධිමුලෙ උපාවිසිං.
 2022. ගතමග්ගං ගවෙසනො ආගවජ්ජං මම සන්තිකං,
තෙ ව දිසවාන'ගං තත්ථ ආවජ්ජිං බොධිමුත්තමං.
 2003. වජ්ඣා ව අහං බොධිං විප්පසනෙතන වේතසා,
අනෙකතාලෙ පපතිං ගිරිදුග්ගෙ හයානකෙ.
 2004. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුපථමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි බොධිපුජාසිදං ඵලං.
 2005. ඉතො ව තතියෙ කප්පෙ රාජා සුසංඤ්ඤානො¹ අහං,
සත්තරතනසමපනො වකකවතති මහබ්බලො.
 2006. පටිසම්භිදා වතස්සා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉන්දං සුදං ආයස්මා තමබපුපථියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

තමබපුපථියතේරස්ස අපදානං දුතියං

153. විටිසමමජ්ජකතේරාපදානං

2007. උදෙනතං සතරංසිංච පිතරංසිංච² භානුමං,
පණ්ණරසෙ යථා වජ්ඣං නියානතං ලොකනායකං.
 2008. අට්ඨසට්ඨිසහස්සාති සබ්බෙ භිණ්ණාසවා අහු,
පරිවාරිංසු සමබුද්ධිං දිපදිදං නරාසහං.
 2009. සමමජ්ඣාන තං විටිං නියනො ලොකනායකෙ,
උස්සාපෙසිං ධජං තත්ථ විප්පසනෙතන වේතසා.
 2010. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ධජං අභිරොපසිං,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි ධජදනසිදං ඵලං.
 2011. ඉතො වතුත්තෙ කප්පෙ රාජා'හොසිං මහබ්බලො,
සබ්බාකාරෙන සමපනො සුබ්බජො ඉති විසුත්තො.
 1790. පටිසම්භිදා වතස්සා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉන්දං සුදං ආයස්මා විටිසමමජ්ජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

විටිසමමජ්ජකතේරස්ස අපදානං තතියං.

152. නමබ්‍රහ්මසමාසවිරාදදානය

1999. අනුනට බැලවෙන කිරීමෙහි යෙදුනාවූ මම අපරාධයක් කෙළෙමි. (ඒ හේතුවෙන්) භසජනක අරමුණුවලින් නැති ගැණුනෙමි වනයට පලාගියෙමි.

2000. පොතුරු බැදි (=වලුබර) මැනැවින් සැදුණු පිපුණු ගසක් දැක (එහි) තබවන් මල් ගෙණ බොධිය සමීපයෙහි ඉසිමි.

2001. ඒ උතුම් පළොල්බෝමුල හැමද ඒ බෝමුලෙහි පලන බැද (අසරමිණිය ගොතාගෙණ) හුනිමි.

2002. (අපරාධ කොට) මා පලාගිය මග සොයා යන්නෝ මාගේ සමීපයට පැමිණියාහුය. මම එහි ඔවුන් දැක උතුම් බොධිය සිහිපත් කෙළෙමි.

2003. මම පැහැදි සිනින් බොධිය වැද (යන්නෙමි) 'බොහෝ තල්ලාන් පමණින් ගිණිය යුතු (ගැඹුරු) වූ භයානක ගිරිදුගියෙක්හි පතිත වීම.

2004. මෙයින් එක් අසුවන කපෙහි යම් මල්පුරාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බොධිපුරාවෙහි මේ විපාක යි.

2005. මම මෙයින් තෙවනු කපෙහි සන්දර්චනින් යුත් මහත් බල ඇති සුසංකෘත නම් සක්විතිරජෙක් වීම.

2006. පිළිසිඹියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් නමබ්‍රහ්මසමාසවිරාදයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නමබ්‍රහ්මසමාසවිරාදදානය දෙවැනි යි.

153. විපිසමමජ්ජකසමාසවිරාදදානය

2007. උද වන්නා වූ සුසංඝාත මෙන් ද, රත්වන්රස් ඇති හිරු මෙන් ද, පණරුසි දින සල මෙන් ද, තිත්වෙන්නා වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

2008. අටසැටදහසක් වූ සියල්ලෝ ක්ෂීණාස්ත්‍රවයෝ වූහ. (ඔහු) දව්පදෙතනම වූ නරඥෙෂ්ඨ වූ බුදුරජුන් පිරිවැරැහ.

2009. බුදුරජුන් තිත්මෙන කල්හි (මම) ඒ විවිය හැමද එහි පිරිසිදු සිනින් ධජයක් එසවිමි.

2010. මෙයින් එක්අසුවන කපෙහි යම් ධජයක් පිදුයෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ධජදානයාගේ මේ විපාක යි.

2011. මෙයින් සිවුවන කපෙහි සමාකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ සුඛය යි ප්‍රසිද්ධ රජෙක් වීම.

2012. ප්‍රතිසමනිදාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂමත් විපිසමමජ්ජක සමාසවිරාදයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

විපිසමමජ්ජකසමාසවිරාදදානය තෙවැනි යි.

154. කකකාරුපුරකපේරාපදනං

2013. දෙවපුගො අහං සනො පුරසිං සිඛිනායකං,
කකකාරුපුරං පගගා බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2014. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුගගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.
2015. ඉතො ව නවමෙ කප්පෙ රාජා සත්තුනබ්බො අහු,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2016. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කකකාරුපුරකො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කකකාරුපුරකපේරස්ස අපදනං වතුත්ථං.

155. මඤ්ජරවපුරකපේරාපදනං

2017. දෙවපුගො අහං සනො පුරෙස්සිං සිඛිනායකං,
මඤ්ජරවෙන පුපේථන බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2018. සත්තාහං ඡදනං ආසි දිබ්බං මාලං තථාගතෙ,
සබ්බෙ ජනා සමාගන්තො නම්සසිංසු තථාගතං.
2019. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුරසිං,
දුගගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.
2020. ඉතො ව දසමෙ කප්පෙ රාජා තොසිං ජුතිංඤ්ජරො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2021. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මඤ්ජරවපුරකො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මඤ්ජරවපුරකපේරස්ස අපදනං පඤ්චමං.

156. කදම්බපුප්ඵයපේරාපදනං

2022. තිව්වනගස්ස අවිදුරෙ කුඤ්ඤාමො නාම පබ්බතො,
නමි පබ්බතපාදමි සත්තබුද්ධා වසන්ති තෙ.
2023. කදම්බං පුප්ඵිනං දිස්වා දිට්ඨරාජං ව උගගතං,
උභොගපේථි පගගා සත්තබුද්ධො සමොක්ඛිටිං.
2024. චතුත්ථිතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං¹,
දුගගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.
2025. දො නවුතෙ ඉතො කප්පෙ සත්තාහු පුසේනාමකා²,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2026. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කදම්බපුප්ඵයො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කදම්බපුප්ඵයපේරස්ස අපදනං ඡව්ඨං.

154. කකකාරුපුප්ඵකසථවිරාවදානං

2013. දිව්‍යපුත්‍රයෙක් වූ මම සිති බුදුරජුන් පිළිම. කැකිරි මලක් ද ගෙන ඒ බුදුරජුන්හට පිරිනැමිමි.

2014. මෙයින් එක් නිස්චය කපෙහි යම් මලක් පිළියෙමි ද (ඒ හේතු-වෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. බුද්ධපුරාටෙහි මේ විපාක සි.

2015. මෙයින් තවමත කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සත්‍යතම නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2016. ප්‍රතිසමනිදාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් කකකාරුපුප්ඵක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

කකකාරුපුප්ඵකසථවිරාවදානං සිමුවැනි සි.

155. මඤ්චරවපුප්ඵක සථවිරාවදානං

2017. දිව්‍යපුත්‍රයෙකු වූ මම සිති බුදුරජුන් පිළිම. මදරා ලිපින් ද ඒ බුදුරජුන් පිළිම.

2018. සන්දිනක් මුළුල්ලෙහි ම තථාගතයන් කෙරෙහි (පිදු ඒ) දිව ලද්දේ විසනක් (මෙන්) විස. සියලු ජනයෝ එක් ව තථාගතයන් වහන්සේට නමස්කාර කළාහු ය.

2019. මෙයින් එක් නිස්චය කපෙහි යම් මල්පුරාවක් කෙලෙමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. බුද්ධපුරාටෙහි මේ විපාක සි.

2020. මෙයින් දසවැනි කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති ජුනිකිර නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2021. ප්‍රතිසමනිදාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් මඤ්චරවපුප්ඵකසථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

මඤ්චරවපුප්ඵකසථවිරාවදානං පස්වැනි සි.

156. කදම්බපුප්ඵක සථවිරාවදානං

2022. හිමවතට නුදුරෙහි කුකකුට නම් පථිතයෙක් විස. ඒ පථිත-පාදයෙහි (පස්) බුදුවරු සත්තමක් වෙසෙත්.

2023. උද වූ සදු වැනි ව (බබලන) පිපුනු කොළොම් ගසක් දැක (මල්) දෙහොතින් ගෙන සත් පස්බුදුවරයන් කෙරෙහි පිළිම.

2024. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් මල්පුරාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. බුද්ධපුරාටෙහි මේ විපාක සි.

2025. මෙයින් දෙඅනුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති පුප්ඵ නම් වූ සත් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2026. ප්‍රතිසමනිදාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් කදම්බපුප්ඵක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

කදම්බපුප්ඵකසථවිරාවදානං සවැනි සි.

157. නිණසුලකපේරාපද්‍යනං.

2027. හිමවන්තය්‍ය අවිදුරෙ භුතගණො නාම පබ්බතො,
වසතෙ'කො ජනො තත්ථ සසම්මු ලොකනිස්සටො.
2028. නිණසුලෙ ගතෙචාන බුද්ධස්ස අභිරොප්ඨං,
එකුනසතසතස්සං කප්පං¹ න විනිපාතිකො.
2029. ඉතො එකාදසෙ කප්පෙ එකො'සිං ධරණ්‍රැගො
සත්තරතනසම්පන්නො වකකවන්ති මහබ්බලො.
2030. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අවසිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නිණසුලංකා පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

නිණසුලකපේරස්ස අපද්‍යනං සත්තමං.

158. නාගපුප්ඵියපේරාපද්‍යනං.

2031. සවච්ඡා නාම නාමෙන බ්‍රාහ්මණො මන්තපාරගු,
පුරකකතො සසිස්සෙති වසති පබ්බතන්තරෙ.
2032. පදුමුන්තරො නාම ජනො ආහුතීතං පටිග්ගතො,
මමුඤ්ඤිකාමො සො ආගච්ඡී මම සන්තීකං.
2033. වෙහාසමිති වඩ්ඤමති ධූපෙති² ජලතෙ නථා,
තාසං මම විදිත්වානං³ පක්කාමි පාවිනාමුබ්බො.
2034. නාසුම අච්ඡිද්ධං දිස්වා අබ්භුතං ලොමහංසනං,
නාගපුප්ථං ගතෙචාන ගතමග්ගමිති ඔකිරිං.
2035. සතසගස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ථං ඔක්ඛිදං අහං⁴,
තෙන විතතප්පසාදෙන දුග්ගතිං නුපප්පතං.
2036. එකතීංසෙ කප්පසතෙ⁵ රාජා ආසිං මහාදමො,
සත්තරතනසම්පන්නො වකකවන්ති මහබ්බලො.
2037. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අවසිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නාගපුප්ඵියො පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

නාගපුප්ඵියපේරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

1. සහස්සං කප්පානා, PTS. සෙ. සහස්සකප්පං, සිමු.

2. ධූපාය, මජ්ඣං.

3. දිස්වාන, PTS.

4. පුප්පච්ඡිද්ධොපසි, PTS.

5. එකතීංසෙ ඉතො කප්පෙ, ස්‍යා.

157. නිශ්සල්ලකසම්මිරාවදානය

2027. නිමවනට හුදුරෙහි සුනහන නම් පමිතසෙක් විය. එහි සියල්ල තෙමේ ම දුනහන් ලොව හා නො ගැටුනු එක් සිඬි නම් පසේබුදුවරයෙක් වැඩ වෙසෙයි.

2028. බෝලිද්ද එල් ගෙණ ඒ බුදුරජානනට පිරිනැමිමි. (ඒ හේතුමෙන්) එකන්සියදහස් කපක් මුළුලෙහි දුගතිසභාව නො ගියෙමි වෙමි.

2029. මෙයින් එකොලොස්වන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් වහන් බල ඇති ධරණීරූප නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2030. ප්‍රතිසමිතිදවෝ ද අභවමිමොයයෝ ද අසිතිඤ්චෝ ද සාකාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිශ්සල්ලක සම්මිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

නිශ්සල්ලකසම්මිරාවදානය අවමැහි සි.

158. නාගපුප්ඵයසම්මිරාවදානය

2031. මහායාන්ති පරතෙරට ගිය නමින් සමච්ඡ නම් වූ බමුණෙක් සාකිය ශිෂ්‍යයන් සමග පමිතානතරයෙහි වෙසෙයි.

2032. ලොකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ පදුමිගාර නම් ඒ සමඤ්චෙ මා (සසරසසුරින්) ගොඩ නගනු කැමැත්තේ හා සමිපයට පැමිණියේ ය.

2033. (පැමිණ) අහසෙහි සක්වන් කරයි. දුමඬු. එසේ ම ඇවිලෙයි. (එසේ කොට) මාගේ සතුව දැන ප්‍රාචීන දිගාභිමුඛ ව වැඩියේ ය.

2034. විසමය ජනක වූ ලොමුදහ ගන්වන්නා වූ ඒ ආගමයෙහි දක නාමල් ගෙණ (උන්වහන්සේ) වැඩියා වූ මගෙහි විසිර වීම.

2035. මෙයින් සියදහස්වන කපෙහි මහ යම් විනාශසාදකයෙකින් මල් විසිරවීම ද, ඒ විනාශසාදය හේතුකොට ගෙන මම් දුගතිසභාව නො පැමිණියෙමි.

2036. තුන්දහස් එක්සිය වන කපෙහි සත්ථුවනින් ආයුෂ වූ මහත් බල ඇති මහාරථ නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2037. පිළිසැඬියාවෝ ද අභවමිමොයයෝ ද අසිතිඤ්චෝ ද සාකාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නාගපුප්ඵය සම්මිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

නාගපුප්ඵයසම්මිරාවදානය අවමැහි සි.

159. පුනතාගපුපථියතේරාපදානං

2038. කානතං චතමොගයන චසාමි ලුදදකො අහං,
පුනතාගං පුපථිනං දිසවා බුද්ධසෙට්ඨං අනුස්සරිං.
2039. තං පුපථං විවිතිනාන සුගතිං ගතිං සුභං,
ථූපං කරිතා පුලිතෙ බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2040. දො නවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුපථමභිපූජසිං,
දුගතිං තාභිජාතාමි බුද්ධපූජාසිදං ඵලං.
2041. ඵකමිති නවුතෙ කප්පෙ ඵකො ආසිං තමොනුදො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2042. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සමච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුනතාගපුපථියො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාති.

පුනතාගපුපථියතේරස්ස අපදානං නම්මං.

160. කුමුදදායකතේරාපදානං

2043. භිමවන්තස්ස අවිදුරෙ මහාජාතස්සරො අහු,
පදුමුපලසඤ්ජනෙනා පුණ්ඩරිකසමොත්ථො¹.
2044. කුකුළො² නාම නාමෙන තත්ථාසිං සකුණො තදා,
සීලවා බුද්ධිසම්පන්නො පුඤ්ඤපුඤ්ඤාසු කොවිදො.
2045. පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආනුතීනං පටිග්ගහො,
ජාතස්සරස්සාවිදුරෙ සඤ්චරිත්ථ මහාමුති.
2046. ජලජං කුමුදං ඡේතා³ උපනෙසිං මනෙසිනො,
මම සඛකප්පමඤ්ඤාය පටිග්ගහි මහාමුති.
2047. තඤ්ච දානං දදිතාහං සුඤ්ඤාමුලෙන වොදිතො,
කප්පානං සත්තසහස්සං දුගතිං නුපපජ්ජිතං.
2048. සොලසෙනො කප්පසතෙ ආසුං මරුණතාමකා,
අට්ඨ ඵතෙ ජනාතිපා චක්කවත්ති මහබ්බලා.
2049. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සමච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුමුදදායකො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාති.

කුමුදදායකතේරස්ස අපදානං දසමං.

1. සමොතතො, PPS. සෙ. 2. කකුළො, PTS. සෙ. 3. ගහෙනා, PTS.

159. පුනාගපුප්ඵයස්ථවිරාවදානය

2038. වැද්දෙක් වූ මම මහවනයට පිවිස වෙසෙමි. පිපුනු දෙම ගසක් දැක බුඬග්‍රෙහස්ථන් වහන්සේ සිහි කෙලෙමි.

2039. වැල්ලෙහි සැයක් කොට ඒ මල් නෙලා ගුහ වූ සුවද කැඳිනු සුගඬවත් ඒ මල් බුදුරජානන්ව පිරිනැමිමි.

2040. මෙයින් පෙර දෙයාච්ඡවන කපෙති යම් මලෙකින් බුදුරජානන් පිදිම ද, (ඒ පිණින) දුගතියක් නො දනිමි. මේ බුඬපුජාවෙහි ඵලය සි.

2041. මෙයින් එකානුවන කපෙති සත්ථුවන්හි ආසාදන මහත් බල ඇති කමොහුද නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2042. සිවුපිළිසිඬයාවෝ ද අමටමොක්‍ෂයෝ ද අබහිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් පුනාගපුප්ඵය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පුනාගපුප්ඵයස්ථවිරාවදානය නමවැනි සි.

160. කුමුදදායකස්ථවිරාවදානය

2043. හිමවතට නුදුරෙහි රත්පිහුම්වලිනුත් උපුල්වලිනුත් ගැවසී ගත් හෙළපිහුමින් වැසුනු මහත් වූ සමයංජාත (තෙමේම හටගත්) විලෙක් විය.

2044. එකල්හි සිල්වත් වූ බුඬ්ඛමත් වූ කුසල් අකුසල් මේ මේ ස සි දැන ගැණීමෙහි දක්‍ෂ වූ කුකුණු නම් පක්‍ෂියෙක් වීමි.

2045. ලොකයාගේ පුජාවන් පිළිගැණීමට සුදුසු වූ නොහොත් පුජාවන් (රැස්වන) ගෙයක් වැනි වූ මහාමුනි වූ පදමුගනර බුදුරජානන් වහන්සේ ඒ සමයංජාත විලට නුදුරෙහි සක්විතෙහි සෙදනු සේක.

2046. ජලයෙහි හටගත් කුමුදුපලක් කසා බුදුරජානන් වෙත එළැමිමි. මහාමුනි වූ බුදුරජානු මාගේ අදහස දැන එය පිළිගත්හ.

2047. මම ඒ කුසලමූලයෙන් මෙතෙසන ලද්දෙමි කල්‍යාණ ලක්‍ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියක නො උපනිමි.

2048. මෙයින් එක්දහස්කසිය වන කපෙති මහත් බල ඇති පිරුණු නම් ජනාසිවති වූ අට සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

2049. සිවුපිළිසිඬයාවෝ ද අමටමොක්‍ෂයෝ ද අබහිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් කුමුදදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කුමුදදායකස්ථවිරාවදානය දසවැනි සි.

උද්දාහරණ:

බඩුප්ඵලො තමබුප්ඵලා වීථි කකකාරපුප්ඵලො
මතුරුවො කදමිච්ච සුලකො නාගපුප්ඵලො
පුතනාගො කොමුදි ගාථා ඡප්පඤ්ඤාස පකිත්තානි.

බඩුප්ඵලකමග්ගො සොලසමො

161. සුපාරිචරියතෝරාපදානං

- 205¹. පදුමො නාම නාමෙන දිපදිසො නරාසහො,
පවනා අභිනිකාමම ධම්මං දෙසෙසි වහබුමො.
2051. යකකානං සමයො ආසි අවිදුරෙ මගෙසිනො,
යෙන කිවෙවන සමපතනා අප්පාදෙකිංසු තාවදෙ.
2052. බුද්ධස්ස භිරමඤ්ඤාස අමතස්ස ව දෙසනං,
පසන්නවිනෙතො සුමනො අපෙඨාදෙභා¹ උපට්ඨතිං.
2053. සුචිණ්ණස්ස ඵලං පස්ස උපට්ඨානස්ස සච්ඡිනො,
තිංසකපසතස්සෙසු දුග්ගතිං නුපපජ්ජතං.
2054. උනනාසෙ කප්පසහෙ සමලබ්බතනාමකො,
සත්තරතනසමපතනා වකකවතති මහබ්බලො.
2055. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සමජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා සුපාරිචරියො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වානි.

සුපාරිචරියතෝරස්ස අපදානං පඨමං.

162. කණ්ටෙරපුප්ඵලතෝරාපදානං

2056. සිද්ධානො නාම නගවා ලොකජෙට්ඨා නරාසහො,
පුරකකතො සාවකෙභි නගරං පටිපජ්ජථ.
2057. රඤ්ඤා අනෙතපුරෙ ආසිං ගොපකො අභිසම්මනො,
පාසාදෙ උපට්ඨෙය්හං අදදසං ලොකනායකං.
2058. කණ්ටෙරං ගගෙභාන භික්ඛුසංඝෙ සමොක්ඛිං,
බුද්ධස්ස විසුං කථාන තතො භියො සමොක්ඛිං.
2059. වතුනදුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපයිං²,
දුග්ගතිං නාච්ජානාමි පුප්ඵපුජාසිදං ඵලං.
2060. සත්තාච්ඡිනිමිතො කප්පෙ වතුරො ආසුං මඬිඤ්ඤා,
සත්තරතනසමපතනා වකකවතති මහබ්බලො.
2061. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සමජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා කණ්ටෙරපුප්ඵලො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වානි.

කණ්ටෙරපුප්ඵලතෝරස්ස අපදානං දුතියං.

1. අපෙඨාදෙභාන, සෙ. 2. පුප්ඵමච්ඡුප්ඵලං, මජ්ඣ.

උද්භ්‍යාස:

බඤ්ඤාමි තමනපුප්පි - විවිධකකාරාපුප්පිය
මතුරව කදම්බේ සුලික නාගපුප්පිය
පුත්තනාගකුමුදි දසවත් සපණස්ගසින් දක්විත.

බඤ්ඤාවක වග්ගිය සොලොස් වැනි යි.

161. සුපාරිචරියසංවිරාවදානය

2050. දැවදෙනතම වූ නරග්‍රෙණ්ඩ වූ පසැස් ඇති නමින් පද්ම නම් බුදුරජුනු නමින් විහරණය කළ උපවනයෙන් නික්ම (අවුත්) දහම් දෙසූහ.

2051. බුදුරජුනට නුදුරෙහි යාඝ්ණිකාගමයෙන් විය. එකල යම් කරුණකින් ඔහු එහි පැමිණියානුද (ඒ කරුණු සපුරනුවෝ) බුදුරජුන් දෙස සාවධාන වූ බලා හුන්න.

2052. (මම) බුදුරජුන්ගේ කට තබ ද දහම් අමා දෙසුම ද දැන, පහත් සිත් ඇත්තෙම අත්පොළසන් දී ඔබට උපට්ඨත් කෙළෙමි.

2053. ශාක්‍යයන් වහන්සේට මැනවින් කරුණ ලද උපස්ථානයාගේ විපාකය බලනු මැනව. ඒ විණෙන් මම නිස්දහස් කපක් මුළුල්ලෙහි දුගතියකට නො වන්නි.

2054. දෙදහස්තවසිය වන කපෙහි සත්ථුවනින් ආශ්‍ය මහත් බල ඇති සමලබ්බක නම් සත්විනි රජෙක් වීම්.

2055. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අපටවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුපාරිචරිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගථාවන් වදාළ සේකි.

සුපාරිචරියසංවිරාවදානය පළමුවැනි යි.

162. කණ්චෙරපුප්පියසංවිරාවදානය

2056. ලොකජ්‍යෙස වූ නරග්‍රෙණ්ඩ වූ සිද්ධාස්මි නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන් විසින් පිරිවරන ලද්ද නගරයට පිළිපත් සේක.

2057. මම එකල්හි රජුගේ සාධුසමමන වූ අනන්‍යාසුරපාලකයා වීම්. පහසෙහි හුන් මම ඒ ලොකතායකයන් වහන්සේ දිවිමි.

2058. කණ්චෙරමල් ගෙණ භික්‍ෂුසංඝයා විෂයෙහි ඉස්සෙමි. එයින් වැඩි කොටස බුදුරජුන්ගට වෙන් කොට විසුළෙමි. (පිදිමි.)

2059. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පූජ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පූජ්පපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2060: මෙයින් සත්අනුවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති මහිඤ්ඤා නම් සිවු සක්විනි රජකෙනෙක් වූහ.

2061. ප්‍රතිසමභිද්ධවෝ ද අපටවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කණ්චෙරපුප්පිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගථාවන් වදාළ සේකි.

කණ්චෙරපුප්පියසංවිරාවදානය දෙවැනි යි.

163. බ්ජ්ජකද්දයකතේරාපද්‍යනං

2062. නිසසසස බො භගවතො පුබ්බෙ ඵලමද්දසහං,
නාළිකෙරඤ්ච පාදසිං බ්ජ්ජකං අභිසම්මතං.
2063. බුද්ධස්ස නමහං දත්වා නිසසසස භූ මහෙසිනො,
මොදමහං කාමකරී උපපජ්ජිං යදිච්ජකං¹.
2064. දො නවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දනමදදිං නද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඵලද්දනස්සිදං ඵලං.
2065. ඉතො තෙරසකප්පමහි රාජා ඉද්දසමො අනුං²,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවතති මහබ්බලො.
2066. පටිසම්භිද්ද චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බ්ජ්ජකද්දයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

බ්ජ්ජකද්දයකතේරස්ස අපද්‍යනං තතිං.

164. දෙසසුජකතේරාපද්‍යනං

2067. අක්ඛදස්සි භූ භගවා ලොකජෙට්ඨා නරාසහො,
අබ්බුග්ගන්ථාන වෙහාසං ගච්ඡතෙ අනිලඤ්ඤෙ.
2068. යමහි දෙසෙ සිතො සත්ථා අබ්බුග්ගඤ්ඤි මහාමුති,
නාහං දෙසං අපුජෙසිං පසන්නො සෙති පාණ්ණිති.
2069. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ අදදසං යං මහාමුතී,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි දෙසපුජාසිදං ඵලං.
2070. ඵකාදසෙ කප්පසතෙ ගොසුජාන සනාමකො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවතති මහබ්බලො.
2071. පටිසම්භිද්ද චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා දෙසසුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

දෙසසුජකතේරස්ස අපද්‍යනං වතුථං.

1. යම්මජකං, සිමු.

2. අනු, සිමු.

163. බජ්ජදායකස්ථවිරාවදානය

2062. මම පෙර නිසා බුදුරජානන් වහන්සේට පොල් ද අභිසමභ ඛාදා (රස කැවිලි) ද දිනිමි.

2063. මම මහර්ම වූ නිසා බුදුරජානන් වහන්සේට එය දී කැමති සේ භවිසමභන් ලබනුයෙමි කැමැති ද කරණ සුල්ලෙමි ප්‍රමුදිත වෙමි.

2064. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් දනක් දිනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. මේ නාලිකොරඵලදානයාගේ විපාකය යි.

2065. මෙයින් තෙලෙස්වන කපෙහි සත්ථුවනින් ආස්‍ය මහත් බලැති ඉඤ්ඤා නම් සක්විති රජෙක් වීම්.

2066. සිවුපිළිසිඬයාවෝ ද අමටවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් බජ්ජදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

බජ්ජදායකස්ථවිරාවදානය තෙවැනි යි.

164. දෙසසුජකස්ථවිරාවදානය

2067. ලොකජෝග්‍ය වූ නරඥ්‍ය වූ අසුජක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනසට නැගී අතස්මභ වඩිනා සේක.

2068. මහාමුනි වූ ගස්‍යාන් වහන්සේ යම් දෙසක සිට අනසට නැගුනු සේක් ද මම පතන් සිත් ඇත්තෙමි සියතින් ඒ දෙස පිදීමි.

2069. එක්දහස් අටසියවන කපෙහි යම් බුදුවරයන් වහන්සේ නමක් දුටුයෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. දිසාපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2070. එක්දහස් එක්සියවන කපෙහි සත්ථුවනින් ආස්‍ය මහත් බල ඇති ගොසුජාන නම් සක්විති රජෙක් වීම්.

2071. සිවුපිළිසිඬයාවෝ ද අමටවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් දෙසසුජක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

දෙසසුජකස්ථවිරාවදානය සිවුවැනි යි.

165. කණ්ණිකාරච්ඡදනියදෙවරාපද්‍යනං

2072. ධෙසසුගු නාම සමුද්ධො ලොකජේටෙයා නරාසිනො,
දිවාත්‍රිහාරාය මුනි ඔගානිත්ථ¹ මනාවනං.
2073. කණ්ණිකාරං ඔවිනිතා ඡතනං කතානහං තද,
පුප්ඵච්ඡදනං කතාන බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2074. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං එලං.
2075. ඉතො විසතිකපාමති මසාණාණාහා අධ්වබ්බතියා,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවතති මහබ්බලා.
2076. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කණ්ණිකාරච්ඡදනියො² ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

කණ්ණිකාරච්ඡදනිය³පන්ථස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

166. සප්පිද්‍යයකදෙවරාපද්‍යනං

2077. සුසෙසා නාමාථ භගවා ආනුනිතං පටිග්ගතො,
ගච්ඡතෙ විපියං විරො නිබ්බාපෙනො මනාජනං.
2078. අනුසුබ්බෙන භගවා ආගච්ඡි මම සත්තිකං.
තතොහං⁴ පතනං පග්ගස්ස සප්පිදෙනෙලං අද්දසහං.
2079. ථෙව නවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සප්පිමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සප්පිදනසිද්ධං එලං.
2080. ඡපාඤ්ඤාසෙ ඉතො කප්පෙ එකො ආසිං සමොද්දහා,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවතති මහබ්බලො.
2081. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සප්පිද්‍යයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සප්පිද්‍යයකදෙවරස්ස අපද්‍යනං ඡබ්බං.

167. යුපිකාසුප්පියදෙවරාපද්‍යනං

2082. චෛත්‍යානානදිභීරෙ අනුසොතං චජාමහං,
සසම්මාං අඤ්ඤං තත්ථ සාලරාජං⁵ ඵුලලිතං.
2083. පුප්ඵං යුපිකමාද්‍යය උපගච්ඡි මහාමුනිං,
පසන්නාවිතො සුමනො බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.

1. ඔගානසි, මජ්ඣං. ඔගානිතා, PTS.

2. ඡතනියො, මජ්ඣං.

3. ඡතනිය, මජ්ඣං.

4. තතොතං, මජ්ඣං.

5. පුප්ඵිතං, PTS.

165. කණ්ණිකාරච්ඡදනියසථවිරාවදානය

2072. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ චූ නරඥෙෂ්ඨ චූ සියල්ල මැනවින් දක් වෙසෙසු බුදුරජුහු දිවාගිහරණය පිණිස මහවනයට බැස ගත්හ.

2073. එකල්හි මල කිණ්ණිරි මල් නෙලා ඡත්‍රයක් තබා මල් වියනක් කොට බුදුරජුන් පිදිමි.

2074. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් පුෂ්පපුෂ්පාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මේ බුද්ධපුෂ්පාවෙහි විපාකය සි.

2075. මෙයින් විසිවන කපෙහි සක්රාවතීන් ආසාද මහත් බල ඇති සොණණාන නම් අට සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2076. සිවුපිළිසිසිංහවෝ ද අෂටවිමොක්‍ෂයෝ ද පබ්බතඥවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කණ්ණිකාරච්ඡදනිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කණ්ණිකාරච්ඡදනියසථවිරාවදානය පස්වැනි සි.

166. සප්පිදායකසථවිරාවදානය

2077. ලෝවැස්සන්ගේ පුෂ්පත්තාර පිළිගැණීමට සුදුසු වූ මහවිර වූ සුසං නම් නාගයවත්තු මහජනයා නිවමින් දිව්‍යෙහි වසීති.

2078. පිළිවෙළින් නාගයවත්තු මා වෙතට වැඩියහ. ඉක්බිති මම පාත්‍රය ගෙණ ගිතෙල් පුරවා දිනිමි.

2079. එයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ගිතෙල් දනක් දිනිමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ගිතෙල් දනෙහි මේ විපාකය සි.

2080. මෙයින් සප්තස්වන කපෙහි සක්රාවතීන් ආසාද මහත් බල ඇති සමමාදාන නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2081. සිවුපිළිසිසිංහවෝ ද අෂටවිමොක්‍ෂයෝ ද පබ්බතඥවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සප්පිදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සප්පිදායකසථවිරාවදානය සවැනි සි.

167. සුථිකානුප්පිකසථවිරාවදානය

2082. මම වජ්‍රභාග ගා තෙර පහළට ගමන් කරමි. එහිදී පිපුනු සල්ලාකක් වැනි බුදුරජුන් දිවිමි.

2083. මම සිහිද්ද මලක් ගෙණ මහාමුනි වූ බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි. පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි එය බුදුරජුන්ගට පිරිනැමිමි.

2084. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිසුජ්ඣං,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි බුද්ධිසුජායිදං ඵලං.
2085. සත්තසට්ඨිමති'තො කප්පෙ ඵකො සමුද්ධරො අහුං,
සත්තාරතතසම්පන්නො චක්කවහති මහබ්බලො.
2086. පටික්ඛිදා -පෙ- කතං බුද්ධියා සාසානං.
- ඉත්ථං සුදං ආසස්මා සුට්ඨිකාපුප්ඵියො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අන සිත්වාති.
සුට්ඨිකාපුප්ඵියත්ථරස්ස අපදානං සත්තමං.

168. දුස්සදායකත්ථෙරාපදානං

2087. නිවරායං පුරෙ රමෙම රුජපුත්තො අහං තදා,
පණණාකාරං ලභිත්වාන උපසන්නස්ස'දාසහං.
2088. අභිවාසෙසි භගවා වත්ථං ගත්තෙන ආමසි,
සිද්ධත්ථො අභිවාසෙත්වා වෙහාසං නතමුග්ගමි.
2089. බුද්ධියා ගච්ඡමානස්ස දුස්සා බාවහති පච්ඡන්තො,
තත්ථ චිත්තං පාසාදෙසුං බුද්ධො නො අග්ගපුග්ගලො.
2090. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යංදු ස්සමදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි දුස්සදායකසිදං ඵලං.
2091. සත්තසට්ඨිමති'තො කප්පෙ චක්කවහති තදා අහුං,
පටිසුද්ධොති නාමෙන මනුජ්ඣෙය් මහබ්බලො.
2092. පටික්ඛිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙම,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසානං.
- ඉත්ථං සුදං ආසස්මා දුස්සදායකො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.
දුස්සදායකත්ථෙරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

169. සමාදායකත්ථෙරාපදානං

2093. නගරෙ බ්බුමතිසා මහාපුග්ගතණො අහු,
තෙසානං පට්ඨෙ ආසිං මම බ්බවරං ව තෙ.
2094. තෙ සබ්බෙ සිත්තිපාතෙත්වා පුඤ්ඤකමෙම සමාදායි,
මාලං කස්සාම සම්පස්ස පුඤ්ඤකෙබ්බතමනුත්තරං.
2095. සාමු'ති තෙ පටිසුත්වා මම ඡන්දවසානුගා,
නිට්ඨාපෙසුං¹ ච තං මාලං විපස්සියා අදමහසෙ.

2084. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පුභසසුඡාටක් කෙළෙහි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතිසක් නොදනිමි. බුද්ධසුඡාටෙහි මෙ විපාකය යි.

2085. මෙයින් සක්සැටවන කපෙහි සක්ථවතින් ආර්ය මගන් බල ඇති සමුදධර නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2086. පිළිසිසිසාලෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුභිකාපුප්පය සඵට්ඨයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේකි.

සුභිකාපුප්පයසඵට්ඨවදානය සන්ධානි යි.

168. දුක්ඛදායකසඵට්ඨරාවදානය

2087. මම එකල්හි රමය වූ නිවරා නගරයෙහි රාජවත්තයෙක් වීම. මම පවුරක් කොට දුන් වස්ත්‍රයක් ලැබ උපශාන්ත වූ බුදුරජුන්හට පිළිගන්වීම.

2088. භාග්‍යවත් තෙමේ ඒ (වස්ත්‍රය) ඉවැසිය. එය අන්ත් සපය කෙළේ ය. සිද්ධානී භාග්‍යවත් තෙමේ එය ඉවසා (=පිළිපාණ) අහසට නැංගේ ය.

2089. බුදුරජුන් අහසෙහි වසින කල්හි දුහුල් වස්ත්‍රයෝ පසුපසින් දිවෙත්. එහිදී බුදුරජුන් අපගේ අග්‍රපද්ගලයන් වහන්සේ සිහි පැහැදවීම.

2090. මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි වූ එදවස් යම් වස්ත්‍රයක් දැනිතිද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතිසක් නොදනිමි. වස්ත්‍රදානයාගේ මේ විපාකය යි.

2091. මෙයින් සක්සැටවන කපෙහි වූ එදවස මගන් බල ඇති මනුෂ්‍යෙකු වූ පටිසුද්ධ නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2092. පිළිසිසිසාලෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් දුක්ඛදායක සඵට්ඨයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේකි.

දුක්ඛදායකසඵට්ඨවදානය අවධානි යි.

169. සමාදායක සඵට්ඨරාවදානය

2093. බණ්ඩුමනි නගරයෙහි මගන් උවසු මුළුවෙක් වූහ. මම ඔවුන්ගේ ගණදෙටු වීම. ඔහුද මාගේ සහවරයෝ වූහ.

2094. ඒ සියල්ලන් රැස් කරවා 'නිරුහතර පුණ්‍යකොත්‍ර වූ සමසයාට මාලකයක් කරවන්නෙමු'යි පින්කමෙහි සම්මාදම් කරවීම.

2095. මාගේ අදහස් අනුව ගියා වූ ඔහු 'මැනවැ'යි පිළිවදන් දී ඒ මාලකය නිම වූහ. අපි විසසයි බුදුරජුන්හට එය දුනුහ.

2096. එකනවුනෙ ඉතො කප්පෙ යං මාලමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි මාලද්දාසසිදං ඵලං.
2097. එකුතසට්ඨිකප්පමිති¹ එකො ආසි ජනාතිපො,
ආදෙසො නාමි, නාමෙත වක්කවන්ති මහබ්බලො.
2098. පටිසම්භිද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- දුක්ඛං සුද්ධං ආසස්මා සමාදප්පමා පේරෙ ඉමා ගථායො අනාසිත්වාති.

සමාදප්පනසේරස්ස අපදනං නමමං.

170. පඤ්චබ්ගුලියසේරාපදනං

2099. කිසස්සා නාමාසි හතවා ලොකමජ්ඣෙයා නරුසතො,
පටිසන්තං ගනිකුටිං විහාරකුසලං මුතිං.
2100. සුගතිමාලමාදාස අගමාසිං ජිනනතිකං,
අප්පසඤ්ඤා'ව සම්බුද්ධො පඤ්චබ්ගුලියසිදං.
2101. දො නවුනෙ ඉතො කප්පෙ යං ගනිමිතිරෙපසිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි පඤ්චබ්ගුලියසිදං ඵලං.
2102. දො සත්තනිමිති'තො කප්පෙ රාජා ආසි සසම්පපො,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවන්ති මහබ්බලො.
2103. පටිසම්භිද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- දුක්ඛං සුද්ධං ආසස්මා පඤ්චබ්ගුලියො පේරෙ ඉමා ගථායො අනාසිත්වාති.

පඤ්චබ්ගුලියසේරස්ස අපදනං දසමං.

උද්දානං:

සුපාරිච්චා' කණ්චෙරි බජ්ජකො දෙසපුජකො
කණ්ඨිකාරෙ සප්පිදදෙ සුචිකො දුස්සදායකො
මාලොව පඤ්චබ්ගුලිකො වතුපඤ්ඤාස ගාථකාති.

සුපාරිච්චෙදයෙහි සත්තරසමො.

171. කුමුදමාලියසේරාපදනං

2104. පබ්බතෙ හිමවන්තමිති මහාජාතස්සරෙ අහු,
තත්ථජො රක්ඛිතො ආසිං සොරරූපො මහබ්බලො.
2105. කුමුදං පුප්ඵතෙ තත්ථ වක්කමන්තාති ජායරෙ,
ඔව්තාමි ව තං පුප්ඵං බලිතො සමිති තදා.

1. එකුතසත්තනිකප්පම, මජ්ඣං.

2096. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි වූ උදවස යම් මාලකයක් දුනිමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුනතියක් නො දනිමි. මාලකදායකයාගේ මේ විපාකය යි.

2097. එකුන් සැටවන කපෙහි මහත් බල ඇති ජනාධිපති වූ ආදෙය්‍ය නම් වූ සක්විති රජෙක් වීම.

2098. සිවුපිළිසිඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් සමාදායක සථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි

සමාදායකසථිරාවදානය නවවැනි යි.

170. පඤ්චබහුලියසථිරාවදානය

2099. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ නිසස නම් බුදුරජයෙක් විය. මම ග්‍රෙෂ්ඨ විහරණයෙහි දක්‍ෂ වූ ගදකිත්‍රියට පිටිසෙනා සමීඤ්ඤත් වහන්සේ දිවිමි.

2100. සුවදමළ ගෝණ බුදුරජානන් වහන්සේ වෙතට ගියෙහි. නිශභබ්‍දව ම බුදුරජුන්ගේ කයෙහි පසහුල් දිනිමි.

2101. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි යම් සුගති පූජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුනතියක් නො දනිමි. පසහුල් දිලෙහි මේ විපාකය යි.

2102. මෙයින් දෙසැත්තැවන කපෙහි සත්රුවනින් ආසා මහත් බල ඇති සසම්පත නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2103. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද ෂඩ්චිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් පඤ්චබහුලිය සථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

පඤ්චබහුලියසථිරාවදානය දසවැනි යි.

උද්දානය:

සුපාරිච්ඡාදි කණ්ඩෙරි - බජ්ජක දෙසපුජක
කණ්ඩාර සප්පිදද - සුමිකා දුස්සදායක
මාලද පඤ්චබහුලික - සිවුපණස් ගසින් බැඳියේ.

සුපාරිච්ඡෙදයවග්ගි සතළොස් වැනි යි.

171. කුමුදමාලියසථිරාවදානය

2104. හිමවත් පථවෙහි මහත් වූ සවයංජාත විලෙක් විය. මම එය අසල උපන් මහ බලැති බිහිසුණු රකුසෙක් වීම.

2105. ඒ විලෙහි කුමුදු පිපේ. ඔහු රියසක් පමණක් හටගනීත්. ඒ මල් කෙළමි. එකල්හි දශබලයන් වහන්සේගේ (සහ) පිරිසක් වූය.

2106. අක්කදසසි භු භගවා දිපදිදෙදු නරුසතො,
පුප්ථං සමොචිතං දිසවා ආගච්ඡි මම සනතිං.
2107. උපාගතඤ්ච සමුද්ධං දෙවදෙවං නරුසතං,
සබ්ගම පුප්ථං පග්ගස්ස බුද්ධස්ස අභිරුපසිං.
2108. යාවතා හිමවනතනා පරිසංසා තද අනු,
තාවච්ඡදනං මපනනා අගමාසි තථාගතො.
2109. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ යං පුප්ථමභිරුපසිං,
දුග්ගතී නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.
2110. ඉතො පණ්ණරසෙ කප්පෙ සතතාගෙසුං ජනාබිපා,
සග්ගසරථිනාමා තෙ වකකවනති මහබ්බලා.
2111. පටිසම්භිදු වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමේ,
ඡළභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා කුමුදමාලියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කුමුදමාලියකෙට්ඨරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

172. නිසෙස්සන්දියකට්ඨරාපද්‍යනං

2112. උග්ගාඤ්ඤාදස්ස භගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස භාදිකො,
ආරුහත්ථාය පාසාදං නිසෙස්සන්ති භාරිතා මයා.
2113. තෙන විනගප්පසාදෙන අනුභොජිත සම්පදා,
ධාරෙම අනතිමං දෙනං සමමාසමුද්ධසාසනෙ.
2114. ඵකතිංසමිති කප්පානං සතස්සමිති තසො අනු,
සමිහුලා නාම රාජානො වකකවනති මහබ්බලා.
2115. පටිසම්භිදු වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමේ,
ඡළභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා නිවස්සන්දියකට්ඨරා ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නිසෙස්සන්දියකට්ඨරස්ස අපද්‍යනං ද්විතියං.

173. රතනපුප්ථියකට්ඨරාපද්‍යනං

2116. මිහපුද්දො පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤ කානතෙ අහං,
මපසසිං අදදසං බුද්ධං දෙවදෙවං නරාසතං.
2117. රතනිකං පුප්ථිතං දිසවා කුට්ඨං ධරණීරුහං,
සමුද්‍රං පග්ගතොති උපතෙසිං මනෙසිනො.
2118. ඵකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ථමභිරුපසිං,
දුග්ගතී නාභිජානාමි පුප්ථදනසිදං ඵලං.

2106. දව්පදානනම වූ නරාසන වූ අකුදසසි භාග්‍යවත්තූ නෙළු මල් දැක මා වෙත වැඩියහ.

2107. දෙවියනට දෙවි වූ නර්මිත වූ එළඹ සිටි කථාගතයන් වෙත පැමිණ මල් ගෙණ ඒ බුදුරජුන්හට පිදිමි.

2108. එකල්හි (එහි රැස් වූ) ඒ පිරිස තිමවන කෙළවර දක්වා විස. එතෙක් දුර මල්වියන් ඇති සේක් කථාගතයන් වහන්සේ වැඩි සේක.

2109. එක්දහස් අටසියවන කපෙහි යම් පුෂ්පජුවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුරාවෙහි මේ විපාකයයි.

2110. මෙයින් පසළොස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති ජනාධිපති වූ සහසාරථ නම් ඒ සත් සක්විතිරජ කෙනෙක් වූහ.

2111. පිළිසිඬියාවෝ ද අමටිමොක්‍ෂයෝ ද මඩනිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කුමුදමාලිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

කුමුදමාලියසථවිරාවදානය පළමුවැනසි.

172 නිසෙසණ්දයක සථවිරාවදානය

2112. ලොවට දෙවු වූ තදිගුණ ඇති කොණ්ඩසූරු නාග්‍යවතුන් වහන්සේට නැතිම සඳකා මා විසින් හිණෙක් කරණ ලදී.

2113. ඒ චිත්තප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙන සමපත් වළද සම්බුදු සස්තෙහි අනතිම සිරුර දරමි.

2114. එක්විස්දහස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති සම්බුදුල නම් තුන් සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

2115. පිළිසිඬියාවෝ ද අමටිමොක්‍ෂයෝ ද මඩනිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිසෙසණ්දයක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

නිසෙසණ්දයක සථවිරාවදානය දෙවැනසි.

173. රතනිසුපථිය සථවිරාවදානය

2116. මම පෙර මහවෙතෙහි (හැසිරෙණ) මුවවැද්දෙක් වීම. (එකල්හි) දෙවියනට දෙවි වූ නර්මිත වූ විසසසි බුදුරජුන් පිටිමි.

2117. රතු මල් ඇති පිෂුකු කෙළිදගසක් දැක ඒ මල් නවු සනිතව ම තෙලා ගෙණ බුදුරජුන්හට පිරිනැමිමි.

2118. මෙයින් එක්අනුචත කපෙහි යම් පුෂ්පජුවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පජුවෙහි මේ විපාකයයි.

2019. ඉතො ව අට්ඨමෙ කප්පෙ සුප්පසංහතාසනාමග්ගො,
සත්තරතනසම්පන්නො රාජානොසිං මහබ්බලො.

2120. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා රහනිපුප්ඵියො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

රහනිපුප්ඵියකෙත්ථරස්ස අපදානං තනිසං.

174. උදපානදායකකෙත්ථරාපදානං

2121. විපස්සිතො භගවතො උදපානො කතො මයා,
පිණ්ඩපාතඤ්ඤා දක්ඛාන නිශ්ශාතෙසිං අහං තදා.

2122. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි උදපාතස්සිදං ඵලං.

2123. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උදපානදායකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

උදපානදායකකෙත්ථරස්ස අපදානං චතුසං.

175. සිහාසනදායකකෙත්ථරාපදානං

2124. නිබ්බුතෙ ලොකනාථමහි පදුමුත්තරනායකෙ,
පසන්නවිගෙනා සුමනො සිහාසනමදාසහං.

2125. පනුතගකම්මාලෙහි¹ දිට්ඨධම්මෙ සුඛාවතෙ,
තත්ථ පූජං කරිසිංහන² නිබ්බාසති බහුජ්ජනො.

2126. පසන්නවිගෙනා සුමනො චන්දිනා ඛොබ්බුතහම-,
කප්පානං සතස්සස්සං දුග්ගතිං නුප්පජ්ජහං.

2127. පණ්ණරසසහස්සමහි කප්පානං අට්ඨ ආසු තෙ³,
බිලුම්මස සනාමා ව රාජානො චක්කවිතතිනො.

2128. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සිහාසනදායකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සිහාසනදායකකෙත්ථරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

1. බහුති ගකම්මාලෙහි, මජ්ඣං.

2. සුජ්ඣා කතාන, මජ්ඣං.

3. ආසුතො, සෙ.

2119. මෙයින් අවමානි කපෙති සන්ද්‍රාවනන් ආසා මහත් බලාහි සුසංසතන නම් සක්විතිරජෙක් වීම්.

2120. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අපව්‍යමාසයෝ ද ඡඩ්භිඤ්චෝ ද සාසනන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් රතනිපුප්‍රිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේකි.

රතනිපුප්‍රියසථවිරාවදානය නෙමැතිසි.

174. උදපානදායසථවිරාවදානය

2121. මා විසින් විසෙසි බුදුරජානන් වහන්සේට ලිදන් කරණ ලදී. මම එකල්හි පිණ්ඩපාතය ද දී (ඒ ලිද ද) පිරිනැමිම්.

2122. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් (උදපානදාන සංකරාන) කම්යක් කරණ ලද ද, ඒ හේතුමෙන් දුගතිසක නො දනිමි. ලිදක් පිදීමෙහි මේ විපාකය සි.

2123. සිවුපිළිසිඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

උදපානදායස භවිරාවදානය සිවුමැතිසි.

175. සිහාසනදායසථවිරාවදානය

2124. පදුමනගර බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි මම පහන්සින් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි සිහසුනක් පිදිමි.

2125. මෙ ලොව සුව ඵලවන ඒ සිංහාසනයෙහි බොහෝ ගදින් මලින් පූජා පවත්වා බොහෝ ජනයා (දුක් ගිණිනෙන්) නිවෙසි.

2126. මම පහන්සින් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි උතුම් බෝගිය වැද (ඒ හේතුමෙන්) කලා ලක්‍ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතිසක නො උපනිමි.

2127. පසලොස්දහස්වන කපෙහි සිලුවිධය නම් ප්‍රසිඬ වූ අට සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

2128. සිවුපිළිසිඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සිහාසනදායස සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේකි.

සිහාසනදායස භවිරාවදානය පස්මැතිසි.

176. මහගදහනිකපේරාපදානං

2129. අනොමදසසි හගවා දිපදිකො නරාසනො,
දිට්ඨාබ්මමසුබ්බත්ථාය අබොධාසමිති වසිකමි.
2130. පසන්නවිතෙතො සුමනො වජ්ඣකා පුප්ඵමොක්ඛිං,
උද්ධිතෙ පාදෙ පුප්ඵාති සිසමුද්ධති¹ තිට්ඨරො.
2131. විසකපසසහස්සමිති ඉතො පඤ්ච ජනා අනු,
පුප්ඵව්ජදනියා නාම වකකවනති මහබ්බලා.
2132. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සවජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහගදහනිතො පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

මහගදහනිකපේරස්ස අපදානං ඡබ්බිං.

177. එකදිපිසපේරාපදානං

2133. පදුමුතතරස්ස ඔනිතො සලලෙ බොධිමුත්තමෙ,
පසන්නවිතෙතො සුමනො එකදිපං අදාසිතං.
2134. හවෙ නිබ්බන්ධනමානමිති නිබ්බන්ධන පඤ්ඤාසඤ්චයෙ,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි දිපදානසිද්ධං ඵලං.
2135. සොලසකපසසහස්ස ඉතො තෙ වතුරො ජනා,
වද්දාහා නාම නාමෙන වකකවනති මහබ්බලා.
2136. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සවජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකදිපියො පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

එකදිපිසපේරස්ස අපදානං සත්තමං.

නවමං භාණ්ඩාරං.

178. මණිසුජකපේරාපදානං

2137. ඔරෙන ගිමවන්තස්ස නදිකා² සමපවන්තථ,
තස්සා වානුපබ්බන්ධනමිති සසමහා වසතෙ තදා.
2138. මණිං පග්ගස්ස පලලඤ්ඤා සාබ්බුචිත්තං මනොරමං,
පසන්නවිතෙතො සුමනො බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2139. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං මණිං අභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි බුද්ධසුජාසිද්ධං ඵලං.
2140. ඉතො ව ද්වාදසෙ කප්පෙ සතරංසි සතාමකා,
අට්ඨි තෙ ආසුං රාජාතො වකකවනති මහබ්බලා.
2141. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සවජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මණිසුජකො පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

මණිසුජකපේරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

176. මහාදනතිකසංවිරාදදානය

2129. අපදනනම වූ නරදින වූ අනොමදාසි භාග්‍යවන්තු දිට්ඨිමත්ත-සුඛය (=දිට්ඨිමත්තෙහි සිරුරු සුඛය) මග්ගස ඵලිකෙනෙහි සක්විත් කලහ.

2130. පහන් සිත් ඇත්තෙහි සොමිනස් වූයෙහි (එම උන්වහන්සේ) වැද වල් පිහුරුපාලිමි. (සක්වන් කිරීම සඳහා ඒ බුදුරජානු පාළසෙ වූ කල්හි (ඒ මුසුම් උපුල් ආදී) වල් (වසිරි) උන්වහන්සේගේ නිස මතු-යනි බලමින් සිටිසි.

2131. මෙසින් විසිදායවන කපෙහි පුසාවස්දානය නම් මහබල ඇති පස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2132. සිවුපිළිසිඬියාවෝ -ප- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමට මහාදනතික සංවිරායන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

මහාදනතිකසංවිරාදදානය අවමැනිසි.

177. එකදිපිය සංවිරාදදානය

2133. පුදුමකාර බුදුරජුන්ගේ සලලොරුකෙහි පහන් සිත් ඇත්තෙහි සොමිනස් වූයෙහි මම් එක් පහනක් දැල්විමි.

2134. භවයෙහි උපදානා කල්හි නිපන් පින් රැසෙහි (විපාක වශයෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. පුද්ගදානයාගේ මේ විපාකයයි.

2135. මෙසින් සොලොස්දහස්වන කපෙහි මහබල නම් වූ මහන් බල ඇති සිවු සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

2136. සිවුපිළිසිඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

එකදිපියසංවිරාදදානය අත්වැනිසි.

නවමැනි බණවර සි.

178. මණ්ඩුප්පක සංවිරාදදානය

2137. හිමවනා මොබ පෙදෙසෙහි (එක්) නදියක් ගඟ බැස්සේය. එකල්හි ඒ ගංඳුරු සමීපයෙහි පුදුමකාර බුදුරජානන් වහන්සේ වැඩ වසන සේක.

2138. මැනවින් විසිතුරු මනරම් වූ මණ්ඩුප්පකක් ගෙණ පහන් සිත් ඇත්තෙහි සොමිනස් වූයෙහි බුදුරජුන්ගේ පිරිනැමිමි.

2139. මෙසින් සිවු අනුවන කපෙහි යම් මණ්ඩුප්පකක් පිදෙයම් ද, (ඒ හේතුමත්) දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2140. මෙසින් සොලොස්වන කපෙහි මහබල ඇති සතරැස් නම් වූ අට සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2141. සිවුපිළිසිඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමට මණ්ඩුප්පක සංවිරායන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

මණ්ඩුප්පකසංවිරාදදානය අවමැනිසි.

179. නිකිච්ඡකඤ්චරාපද්‍යනං

2142. නගරෙ ඛණ්ඩමනිකා වෙජේජා ආසිං දුසිකබ්බො,
ආතුරානං සදුකකානං මහාජනසුඛාවග්ගො.¹
2143. ව්‍යාධිතං සමණං දිස්වා සීලවනතා මහාජ්ඣිං,
පසන්නවිතොනා සුමනො හෙසජ්ජමදදිං තදා.
2144. අරොගො ආසි තෙනෙව සමණො සංවුත්ඤ්ඤො,
අසොකො නාම නාමෙත උපට්ඨාකො විපසසිතො.
2145. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යමොසධිමද්දසනං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි හෙසජ්ජසු ඉදං ඵලං.
2146. ඉතො ව අට්ඨමෙ කප්පෙ සබ්බොසබ්බසනාමකො,
සන්නරතනසම්පන්නො චකකචන්ති මහබ්බලො.
2147. පටිසම්භිද්ද චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුහිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආයස්මා නිකිච්ඡකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

නිකිච්ඡකඤ්චරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

180. සබ්බසට්ඨානඤ්චරාපද්‍යනං

2148. වෙස්සභුමහි භගවති අහොසාරාමකො අතං,
පසන්නවිතොනා සුමනො උපට්ඨිං සංඝමුත්තමං.
2149. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි උපට්ඨානසසිදං ඵලං.
2150. ඉතො තෙ සන්නමෙ කප්පෙ සන්නෙවාසං සමොදකා,
සන්නරතනසම්පන්නො චකකචන්ති මහබ්බලො.
2151. පටිසම්භිද්ද චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුහිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආයස්මා සබ්බසට්ඨානකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සබ්බසට්ඨානඤ්චරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

උද්දානං:

කුමුදෙ අථ නිස්සංඤ්ඤි රතතිකො උදපානදෙ,
සීභාසති මග්ගදදෙ එකදිපි මණ්ඩපදෙ,
නිකිච්ඡකො උපට්ඨාකො එකුත්තඤ්ඤස ගාථකාති.

කුමුදවග්ගො අට්ඨාරසමො.

179. නිකිච්ඡකසථවිරාවදානං

2142. මම බබ්බුමනි නගරයෙහි රොහි වූ දුක්ඝතින මහාජනයාට සුව ගෙන දෙන්නා වූ (වෛද්‍යශාස්ත්‍රයෙහි) මෑතැවුන් හික්මුනු වෛද්‍යවරයෙක් වීම.

2143. එකල්හි සිල්වත් වූ මහත් ගුණ ඇති රොහි වූ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ නමක් දැන පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි බෙහෙතක් දුනිමි.

2144. විපසසි බුදුරජුන්ගේ උපසායක වූ අසොක නම් සන්ත්‍රත් ඉදුරන් ඇති ඒ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ එම බෙහෙතින් ම නිරෝග වූහ.

2145. මම මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් ඖෂධයක් දුනිමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බෙහෙත්දහෙති මේ විපාකය සි.

2146. මෙයින් අවමැති කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සබ්බොසධ නම් වූ සක්විතිරජෙක් වීම.

2147. සිවුපිළිසිහියාටත් -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිකිච්ඡක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

නිකිච්ඡකසථවිරාවදානං නවමැනිසි.

180. සබ්බුපට්ඨාකසථවිරාවදානං

2148. වෙසසතු බුදුරජුන්ගේ කාලයෙහි මම ආරාමිකයෙක් (අරමෙහි උච්චාත් කරන්නෙක්) වීම. පහන්සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි උතුම් සබ්බසාට උච්චාත් කෙලෙමි.

2149. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙලෙමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. සහනට උච්චාත් කිරීමේ මේ විපාකය සි.

2150. මෙයින් සත්මැති කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සමොදාන නම් සත් සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

2151. සිවුපිළිසිහියාටත් -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සබ්බුපට්ඨාක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

සබ්බුපට්ඨාකසථවිරාවදානං දසමැනිසි.

උද්දාය:

කුමුදනිසෙණේ රතනික උදපානද
සිහාසනි මහාදද එකදීපි මණ්පද
නිකිච්ඡකපට්ඨාකැසි දසවතෙකුත්පණස් හි.

කුමුදමගිය අටළොස් මැනිසි.

181. කුට්ඨප්පථයතෝරාපදානං

2152. සුචණ්ණචණ්ණං සලුඛං සතරංසිංච උග්ගතං,
දිසං අනුචිලොකෙනතං ගච්ඡන්තං අනිලඤ්ඤසෙ.
2153. කුට්ඨං පුප්ඵිතං දිසවා සංචිත්තසමොත්තං,
රුක්ඛතො ඔව්භික්ඛාන පුස්සස්ස අභිරොපසිං.
2154. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
2155. ඉතො සතතරසෙ කප්පෙ තයො ආසිංසු පුප්ඵිතා¹,
සතතරතනසමපන්නා වක්ඛවන්ති මහබ්බලො.
2156. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුට්ඨප්පථයො පෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාති.

කුට්ඨප්පථයතෝරස්ස අපදානං පඨමං.

182. බ්‍රහ්මජීවකතෝරාපදානං

2157. සිද්ධිමත්ථා නාම සලුඛං සසම්භු සබ්බි වණ්ණනො,
සමාධිං සො සමාපන්නො නිසීදි පබ්බතන්තරෙ.
2158. ජාතස්සරෙ ගවෙසන්නො දකුජං පුප්ඵමුත්තමං,
බ්‍රහ්මජීවකපුප්ඵාති අද්දසං සමනන්තරං.
2159. උතො තත්ථෙහි ජග්ගස්ස උපගච්ඡිං මහාමුතිං,
පසන්නවින්නො සුමනො සිද්ධිත්ථස්සාභිරොපසිං.
2160. වතුනවුතෙ ඉතො² කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵපුජාසිදං ඵලං.
2161. ඉතො වතුදදසෙ³ කප්පෙ ඵකො ආසිං ජනාධිපො,
සමුදදකප්පො නාමෙත වක්ඛන්ති මහබ්බලො.
2162. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බ්‍රහ්මජීවකො පෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාති.

බ්‍රහ්මජීවකතෝරස්ස අපදානං දුතියං.

1 ආක්ඛං සුපුප්ඵිතා, මජ්ඣං.

2. වතුනවුත්තො, මජ්ඣං.

3 වතුදදසෙ, මජ්ඣං.

181. කුටජප්‍රපථය සංවිරාදදානය

2152. උදා වූ භිරුමෙන් අභසෙහි වහින්නා වූ දිශා විලෝකනය කරන්නා වූ සාක්ෂිවරුන් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ (දිවිමි).

2153. දිගුපුළුල් ලෙස පැතිරී ගිය පිපුණු කෙළිදහසක් දැක ඒ ගසින් මල් නෙලා පුසුසු බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

2154. මෙයින් දෙ අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2155. මෙයින් සතලොස්වන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති පුසමින නම් තුන් සක්විතිරජකෙනෙක් වූහ.

2156. සිවුපිළිසිඳියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කුටජප්‍රපථය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

කුටජප්‍රපථය සංවිරාදදානය පළමුවැනියි.

182. බබ්බුජිවක සංවිරාදදානය

2157. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කලා වූ සත්පුරුෂයන් විසින් වර්ණනා කරණ ලද සිද්ධාන්ත නම් ඒ බුදුරජානු සමාසියට සවිවැදිනාහු පථිතය අතුරෙහි වැඩ හුන්හ.

2158. සංවයාජාන විලෙක්හි ජලයෙහි හටගන්නා වූ උතුම් මල් සොයන්නෙමි (ඒ නො දැක) ඉක්බිති ව බදුවදමල් දිවිමි.

2159. (ඒ මල්) දෝතින් ගෙණ මහාමුනි වූ බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි. පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි සිද්ධාන්ත බුදුරජුන්හට එය පිරිනැමිමි.

2160. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2061. මෙයින් තුදස් වන කපෙහි ජනාබිපත වූ සමුදදකසා නම් මහත් බල ඇති සක්විති රජෙක් වීමි.

2162. සිවුපිළිසිඳියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බබ්බුජිවක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

බබ්බුජිවක සංවිරාදදානය දෙවැනියි.

183. කොටුමුඛරියතේරාපද්‍යනං

2163. කණිකාරං¹ ච ජොතනනං නිසින්නං පබ්බතනනෙර,
අසාමෙයාං² ච උද්ධං විත්තං³ ධරණිං යථා.
2164. පුජිතං⁴ දෙවසබ්බෙහ නිසනාජානිදං යථා,
හට්ඨා හට්ඨන විතෙනන උපගමි⁵ නරුතතමං.
2165. සත්ත පුප්ඵානි පග්ගස්ස කොටුමුඛරසමාකුලං,
බුද්ධස්ස අභිරොපෙසිං සිඛිනො ලොකබ්බකුතො.
2166. එකනිසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුජසිං⁶,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං එලං.
2167. ඉතො විසතිකප්පමති මහාමොලසනාමකො,
එතො ආසිං⁴ මහාතෙජො වකකවනති මහබ්බලො.
2168. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කොටුමුඛරියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.
කොටුමුඛරියතේරසං අපද්‍යනං තනිසං.

184. පඤ්චගජ්ජියතේරාපද්‍යනං

2169. නිසෙසා නාමාසි හගවා ලොකජෙට්ඨා නරාසහො,
පුරකකතො සාවකෙහි රට්ඨං පටිපජ්ජථ.
2170. පඤ්ච උප්පලනත්ථා ව චතුරො ජයිතා මයා,
ආනුනිං දුකුකාමොහං පග්ගණ්ඨං වතසිද්ධියා⁵.
2171. සුචණ්ණවණ්ණං සලබ්බං ගමිත්තං අනනරාපණෙ,
බුද්ධිරංසාභිපුට්ඨොමි⁶ පුජෙසිං දිපද්‍රතනමං.
2172. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං එලං.
2173. ඉතො තෙරසකප්පමති පඤ්චාසුසහසමවතා,
සත්තරතනසමපන්නා වකකවනති මහබ්බලො.
2174. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පඤ්චගජ්ජියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.
පඤ්චගජ්ජියතේරසං අපද්‍යනං චතුත්ථං.

1. උද්ධතං, PTS. උබ්බතං, සෙ.

2. පුජිතං, මජ්ඣ.

3. මහිසෙට්ඨං, මජ්ඣ.

4. ආසි, මජ්ඣ.

5. භිතසිද්ධියා, සක.

6. බුද්ධිරංසිති පුට්ඨොමි, මජ්ඣ. බුද්ධිරංසිති පුට්ඨොමි, PTS.

183. කොටුමාරියසථවිරාවදානය

2163-2164. පමින අතුරෙහි (පිපුනු) කිණිතිරැකක් වෙන් බබලන වැඩහුන්නා වූ පමණ කල නොහැකි (ජලය ඇති) සසුර මෙන් අපමණ ගුණ ඇති පැතුරුණා වූ පොලොව මෙන් නිශ්චල අනිශ්‍රේෂ්ඨ ආජානියයකු මෙන් දිව්‍යසමුත්තයා විසින් පුදන ලද (සිව් බුදුරජුන්) දිව්‍ය. (දැක) සොමිතස් වූයෙහි සතුටු සිතින් නරොත්තම වූ උන්වහන්සේ වෙත එළඹියෙමි.

2165. කොටුමාර නම් වසනු වහියෙහි ගැවසී තුබුනු මල් සතක් ගෙණ ලොකබිඬු වූ බුදුරජානන් වහන්සේට දූජා කෙළෙමි.

2166. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් පූජ්‍යපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුමෙන්) දුගතිසක් නොදනිමි. බ්‍රහ්මපුජාවෙහි මේ විපාක සි.

2167. මෙයින් විසිවැනි කපෙහි මහත් බල ඇති මහාතෙල නම් මහාතෙජස් ඇති එක් සක්විතීරජෙක් වීමි.

2168. සිවුපිළිසිසියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් භෝටුමාරිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කොටුමාරියසථවිරාවදානය නෙවැනි සි.

184. පඤ්චගන්ථියසථවිරාවදානය

2169. ලොවට දෙටු වූ නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ භාග්‍යවත් වූ කිසි නම් බුදුවරයෙක් විය. (උන්වහන්සේ) සම්මත් විසින් පිරිවරණ ලද්දහු විවිධට පිළිපත් සේක.

2170. මා විසින් උපුල්මල් මිටි පසක් ද හතරක් ද (හෙවත් උපුල් මිටි නවයක්) තබන ලදී. මම (ඒ මල්) ව්‍යාභිද්ධිය සඳහා බුදුරජුන්ගට දෙනු කැමැත්තෙමි (තුබු තැනින්) ගනිමි.

2171. ඇතුළු මිටියෙහි ගවන් කරන්නා වූ සාක්වණ්ණ වූ බුදුරජුන් (දිව්‍ය.) මම බුදුරැසින් වැනවින් පහස්සා ලද්දෙමි ද වෙමි. දව්‍යදානනම වූ ඒ බුදුරජුන් පිදිමි.

2172. මෙයින් දෙසාසුචන කපෙහි යම් පූජ්‍යපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුමෙන්) දුගතිසක් නොදනිමි. බ්‍රහ්මපුජාවෙහි මේ විපාක සි.

2173. මෙයින් කෙළෙස් වන කපෙහි සක්වැටිතින් යුත් මහත් බල ඇති උසහ නම් වූ පස් සක්විති කෙනෙක් වූහ,

2174. සිවුපිළිසිසියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පඤ්චගන්ථිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පඤ්චගන්ථියසථවිරාවදානය සිවුවැනි සි.

185. ඉසිමුගගදායකතෙජ්රාපදානං

2175. උදෙනං සතරංසිංච සිතරංසිංච¹ භානුමං,
කකුඛං පිලසනනංච පදුමුතතරතායකං.
2176. ඉසිමුග්ගානි පිංසෙකා² මඩුබුද්දෙ අනිලකෙ,
පාසාදෙච සිතො සතො අදාසිං ලොකවත්ථුතො.
2177. අට්ඨසතසතසානි අනෙසුං බුද්ධිසාවකා,
සබ්බසං පතනපුරං නා³ තතො වාපි බහුතතරං.
2178. තෙන විතප්පසාදෙන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
කප්පානං සතප්පසං දුග්ගතිං නුපපජ්ජතං.
2179. වග්ගාර්ඝ්ඤි සතසෙස කප්පානං අට්ඨතිංස තෙ,
ඉසිමුගගසනාමා තෙ⁴ වකකවනති මනබ්බලා.
2180. පටිසම්භිදා වතසෙසා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිසං සාසනං.
- ඉධං සුදං ආයස්මා ඉසිමුගගදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.

ඉසිමුගගදායකතෙජ්රාස අපදානං පසවමං.

186. බොධිඋපට්ඨාකතෙජ්රාපදානං

2181. නගරෙ රමවනියා ආසිං මුරජවාදකො,
නිවුපට්ඨාතසුතොමිති ගතොහං බොධිමුත්තමං.
2182. සායං පානං උපට්ඨිකා සුක්කමුලෙන වොදිතො,
අට්ඨාරසකප්පසතෙ දුග්ගතිං නුපපජ්ජතං.
2183. පඤ්චදසෙ⁵ කප්පසතෙ ඉතො ආසිං ජනාධිපො,
මුරජො⁶ නාම නාමෙන වකකවනති මහබ්බලො.
2184. පටිසම්භිදා වතසෙසා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිසං සාසනං.
- ඉධං සුදං ආයස්මා බොධිඋපට්ඨාකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.

බොධිඋපට්ඨාකතෙජ්රාස අපදානං ජට්ඨං.

187. එකවිනතිකතෙජ්රාපදානං

2185. යද දෙවො දෙවකායා වචනෙ ආසුසම්ඛයා,
තයො සද්දා නිච්ඡරනති දෙවානං අනුමොදනං.
2186. ඉතො තො සුගතිං ගමිත් මනුස්සානං සතව්සතා,
මනුස්සානුතො සද්ධිමෙම ලහ සද්ධිමනුත්තරං⁷.

1. විතරංසිංච, මජ්ඣං.

2. පිංසෙකා, මජ්ඣං සංදිකා සෙ. සංදෙකා, PTS. ඉතිමුග්ගානිමසෙතතො, සා.
3. සුතරතො, මජ්ඣං. PTS. සෙ. 4. මනිසම්භතනාමා, සා. PTS. සෙ.
5. පඤ්චදස, මජ්ඣං. 6. දමකො, සා. 7. ලහ සද්ධං අනුත්තරං, මජ්ඣං.

185. ඉසිමුගගදායක සංවරාදානය

2175. උදා වන්නාවූ සුඤ්ඤා මෙන් ද, (උද මු) අතිශයින් දිස්න රැස් ඇති හිරු මෙන් ද, මල්ගෙඩිදලුවලින් හොඳනා කුඹුක්ගසක් මෙන් ද බබළන්නාවූ පළමුකාර බුදුරජාණන් (දිව්‍ය.)

2176. සාමමුදා (සාමන් පරිභෝග කරණ මු) අබරා නිමැසි (වැස්සන් නැති) බුදුදක මධු (කණම්) ද (ගෙන) පහසෙහි සිටියෙමි ම ලොකබඤ්ඤ වූ බුදුරජාණන්හට දුනිමි.

2177. එහි අවලක්‍ෂයක් බුද්ධිශාවකයෝ වූහ. ඒ මුං හා මී ඒ හැමදෙනා වහන්සේගේ ම පාත්‍ර පුරාසිටියේ එසිනුදු වැඩිතරම් විස.

2178. ඒ විතනප්‍රසාදය හේතුකොටගෙන කුහල මූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දෙමි කල්ප ලක්‍ෂයක් ඵළුල්ලෙහි (මම) දුගතිසක නො උපනිමි.

2179. සතළිස දහස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති ඉසිමුගග නම් වූ ඒ අටතිස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2180. සිවුපිළිසිඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ඉසිමුගගදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ඉසිමුගගදායකසංවරාදානය පස්වැනියි.

186. බොධිඋපට්ඨාන සංවරාදානය

2181. මම අමරවග්ග නාගයෙහි මිනිසුබෙර වයන්තෙක් විමි. මම උතුම් ගෝඨිය වෙහෙට ගියෙමි නිතර උව්වානෙහි සෙදුනෙමි වෙමි.

2182. උදය සවස එළඬ (උව්වාන් හොට) ඒ කුහල මූලයෙන් මෙතෙසන ලද්දෙමි එක්දහස අටසිය කපක් මිම දුගතියෙක නො උපනිමි.

2183. මෙසින් එකදහස පන්සිය පන කපෙහි ජනාතිපති වූ මහත් බල ඇති මුරජ නම් සක්විතිරජෙක් විමි.

2184. සිවුපිළිසිඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බොධිඋපට්ඨාන සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

බොධිඋපට්ඨානසංවරාදානය සවැනියි.

187. එකවිනනික සංවරාදානය

2185. යම් කලෙක්හි ආයු විජිති යැමෙන් දෙවියෙක් දෙවිලොවින් මුත වෙ ද, (එකල්හි) අනුමොදනය කරන්නා වූ දෙවියන්ගේ ත්‍රිවිධ ශබ්ද කෙනෙක් පිට ව යෙත්. (කෙසේ ද යත්:)

2186. “පින්වත, මෙසින් ව්‍යුත ව මනුෂ්‍යයන්ගේ සහභාවය වූ දුගතියට යනු මැනවි. මිනිස් ව සසුනෙහි උතුම් වූ ශුඛාව ලබව.

2187. සා තෙ සද්ධානිවිධස්ස¹ මූලජාතා පනිට්ඨිතා,
යාවජ්චං අසංහිරා සද්ධිමෙමි සුප්පවෙදිතෙ.
2188. කායෙන කුසලං කඛා වාචාය කුසලං ඛන්දං,
මනසා කුසලං කඛා අව්‍යාපජ්ඣං² නිරුප්පිං.
2189. තතො ඔපබ්බං පුඤ්ඤං කඛා දුතෙන තං ඛන්දං,
අඤ්ඤාපි මට්ඨෙමි සද්ධිමෙමි බුහුමව්‍රසෙ නිවෙසග්.
2190. ඉමාය අනුකම්පාය දෙවා දෙවා යද පිදු,
චචන්තං අනුමොදනානි එහි දෙවපුරං පුන³.
2191. සංවෙගො මෙ⁴ තදා ආසි දෙවසංඝෙසං සමාගතෙ,
කං සු නාම අහං යොතිං ගමිස්සාමි ඉතො වුතො.
2192. මම සංවෙගමඤ්ඤං සමණො භාවිතීන්ද්‍රියො,
මමුඤ්ඤානුකාමො සො ආගච්ඡි මම සනාතිකං.
2193. සුමතො නාම නාමෙන පදුමිනතරසාවකො,
අත්ථමමානුසාසිතො සංවෙජ්ජෙමි මමං තදා.
2194. කස්සා හං චචනං පුඤ්ඤා බුද්ධා විතතං පසාදිං,
තං භිරමතිවාදෙතො තත්ථ කාලකතො අහං.
2195. උපපජ්ජිං ස තතෙව සුක්කමුලෙන වොදිතො,
කස්සානං සතසතස්සං දුග්ගතිං නුපපජ්ජතං.
2196. පටිසම්භිදා චතස්සං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලිභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකවිනතිකො පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.

එකවිනතිකපථරස්ස අපදානං සත්තමං.

188. තිකණ්ණේප්පජ්ජියඤ්ඤාපදානං

2197. දෙවගුතො අහං සතො අච්ඡරාහි පුරහංගතො,
පුබ්බකම්මං සරත්ථාන බුද්ධසෙට්ඨමනුස්සරිං.
2198. තිකණ්ණේප්පජ්ජං පග්ගග්ගා සකං විතතං පසාදිං⁵,
බුද්ධමහි අභිරොපෙසිං විපස්සිමහි තරාසතෙ.
2199. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ථමභිරොපසිං⁶,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.
2200. තෙසනනතිමහිතො කප්පෙ චතුරාසුං රමුත්තමා,
සතතරතනසමපන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.
2201. පටිසම්භිදා චතස්සං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලිභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තිකණ්ණේප්පජ්ජියඤ්ඤා පෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.

තිකණ්ණේප්පජ්ජියඤ්ඤාපදානං අපදානං අට්ඨමං.

1. නිවිධස්සං, සිවු. 2. අබ්‍යාපජ්ජං, මජ්ඣං. අව්‍යාපජ්ජං,
3. දෙව පුනප්පුතා, මජ්ඣං. 4. සංවිග්ගාහං, සං. 5. පසාදියං, මජ්ඣං.
6. එකනවුතො කප්පෙ යං පුප්ථමභිරොපසිං, මජ්ඣං.

2187. “තාගේ ඒ ශ්‍රද්ධා තොමෝ මනා සේ පවසන ලද සඬාමයෙහි බැස-
ගත්හි හටගත් මුල් ඇත්හි මැනවින් පිහිටියා දිවි ඇතිතාක් නිශ්චල වේවා.

2188. කසින් ද, වචනයෙන් ද, සිතින් ද, බොහෝ කුසල් කොට
නිදන් වූ (කෙලකොපති රහිත බැවින්) පිරිසිදු වූ-

3189. (ආත්මනාව සමපත් හා භවභෝග සමපත් උපදානා) ඔපතික වූ
ඒ බොහෝ කුසල් ද කොට පරිත්‍යාගයෙන් යුතුව අනෙක් මිනිසුන් ද
බ්‍රහ්මචර්ය සංකල්පය සඬාමයෙහි පිහිටුවනු මැනව” කියා සි.

2190. යම් කලෙක නුවණැති දෙව්වරු වුන වන්නා වූ දෙවියා දන
ගණින් ද “දෙව්පුරයට නැවත එනු මැනවැ”යි කියා මේ අනුකම්පාවෙන්
අනුමොදනය කෙරෙත්.

2191. දිව්‍ය සමුහයා රැස් වූ එකල්හි මට සංවේගයෙන් ඇති විය.
(කෙසේ ද ? යත්:) “මම මෙයින් වුන ව කිනම් යෝනියකට (උත්පත්ති
වශයෙන්) යත්තෙමි ද” (කියා සි.)

2192-2193. වචන ලද ඉදුරන් ඇති ශ්‍රමණයෙක් තෙම මාගේ දුක
දන මා ඒ දුකින් නොබිහිවනු කැමැත්තේ මාගේ සම්පයට පැමිණියේ ය.
එකල්හි ඒ සද්‍රවුනන් බුදුරජානන් වහන්සේගේ සුමන නම් ශ්‍රාවක තෙම
අභියෝග හා ධර්මයෙන් අනුශාසනා කොට මා සංවේගයට පත් කෙළේ ය.

2194. මම උන්වහන්සේගේ වචනය අසා බුදුරජුන් කෙරෙහි සිත
පැහැදිවිමි. ඒ ප්‍රාඥයන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට මම එහි කලුරිය
කෙළෙමි.

2195. ඒ මම එකී කුසල මූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දෙමි ඒ
දෙව්ලොවෙහි උපනිමි. කල්ප ලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතිසක නො උපනිමි.

2196. සිවුපිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන
කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එකවිනනික සංවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකවිනනිකසංවිරාවදානය සන්වැනි සි.

188. නිකණ්ණිපුපඵයසංවිරාවදානය

2197. දෙවි වූ මම අපසරාවන් විසින් පිරිවරණ ලද්දෙමි පෙර
කරණ ලද කම්ය සිහි කොට බුද්ධිශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ සිහිපත් කෙළෙමි.

2198. සිහින් මිදිමල් තුණක් ගෙණ සිය සිත පහදවා තරර්ෂන වූ
විපසංගි බුදුරජුන් කෙරෙහි පිදිමි.

2199. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් ප්‍රභවජාචාරීන් කෙළෙමි ද,
(ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

2200. මෙයින් තෙසැත්තැවන කපෙහි සන්ධර්චනින් ආසා වූ මහත්
බල ඇති රමුනනම නම් සිවු සක්විතිරජ කෙනෙක් වූහ.

2201. සිවුපිළිසැඬියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන
කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිකණ්ණිපුපඵය සංවිරයන් වහන්සේ
මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිකණ්ණිපුපඵයසංවිරාවදානය අමවැනි සි.

189. එකචාරියකේරාපදානං

2202. නාවතියෙසසු දෙවෙසු මහාරහස්සා තද අහු,
බුද්ධො ව ලොකෙ නිබ්බාති මයං වමන සරාගිනො.
2203. තෙසං සංවෙගජානානං සොකසලලසමබ්බිතං,
සමලෙන උපත්ථො අගමං බුද්ධසන්තිකං.
2204. මජ්ඣරවං ගහෙතාන සංඝතිතං¹ අභිනිමිතිං,
පරිනිබ්බාණකාලමභි බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2205. සබ්බෙ දෙවානුමොදිංසු අවජ්ජරායො ව මෙ තදා,
කප්පානං සතසතස්සං දුග්ගතිං නුපපජ්ජහං.
2206. සට්ඨිකප්පසහස්සමභි ඉතො සොලස තෙ ජනා,
මහාමලලජනා නාම චක්කවත්තී මහබ්බලා.
2207. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකචාරියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

එකචාරියකේරස්ස අපදානං නවමං.

190. නිවණ්ඨස්ත්‍රපථියකේරාපදානං

2208. අභිභූතො පනිජ්ඣානනි² සබ්බෙ සමගම්ම තෙ මමං³,
තෙසං නිජ්ඣායමානානං පරිලාභො අජායථ.
2209. ඝග්ගෙ, නාම නාමෙන බුද්ධස්ස සාවකො තදා,
බිම්බදස්සිස්ස මුනිනො ආගමිඡ මම සන්තිකෙ.
2210. යෙ මෙ බද්ධවරා ආසුං තෙ මෙ පුප්ථං අදුං තදා,
තාහං පුප්ථං ගහෙතාන සාවකෙ අභිරොපසිං.
2211. සොහං කාලකතො තත්ථ පුනාපි උපපජ්ජහං,
අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ විනිපාතං න ගච්ඡහං.
2212. තෙරසෙතො කප්පසතෙ අට්ඨාසුං බුමහෙතුතො,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවත්තී මහබ්බලා.
2213. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නිවණ්ඨස්ත්‍රපථියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නිවණ්ඨස්ත්‍රපථියකේරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

කූටජො බහුජ්චි ව කොටුමරිකහස්සො
ඉසිමුග්ගො ව බොඬි ව එකචාරී තික්කණ්ණිකො
එකචාරී තිවණ්ඨි ව ගාථා ආසට්ඨි කිත්තිතා.

කූටජස්ත්‍රපථියවග්ගො එකුනවිසතිමො.

1. සමභිතා, මජ්ඣ. සමභිතා, සන. 2. අභිභූ. වොපනිජ්ඣානනි, PTS.
3. අභිභූ. ථෙරො, පනිජ්ඣාම සබ්බෙ සමගම්ම තෙ මයං, සන.

189. එකචාරියසම්මරාවදානය

2202. එකල්හි තමනිසා වැසි දෙවියන් අතර මහත් සොමයක් විය. (කෙසේද? යත්:) “බුදුරජානන් වහන්සේ ලොකයෙහි පිරිනිවන් පානා සේක. අපිදු (මේ තාක් ම) රාග සතිතයෝ වමු” (කියා සි).

2203. සංවෙගයට පත් ගොක නමැති උල් ඇනුනු ඒ (දෙවියන් අතුරෙන්) මම චිත්ත බලයෙන් දැඩි වූයෙමි බුදුරජුන් සම්පයට ගියෙමි.

2204. මවන ලද සියුම් වූ මදුරා (මල්) ගෙණ පිරිනිවන් පාන වේලෙහි බුදුරජුන්හට පිදිමි.

2205. එකල්හි සියලු දෙවියෝ ද අප්සරාවෝ ද මාගේ පිණ අනු-මෝදන් වූහ. (ඒ හේතු වෙන්) මම කල්ප ලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතිසක් නො දනිමි.

2206. මෙයින් සැටදහස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති මහාමලලජන නම් සොළොස් සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

2207. සිවුපිළිසැඟියාවෝ -පෙ- බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එකවරිය සම්මරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

එකවරියසම්මරාවදානය නවවැනි සි.

190. නිවණපිපුපටිසම්මරාවදානය

2208. ඒ සියල්ලෝ රැස් වැ සොවින් මැඩුනෝ ලං වැ මා දෙස බලත්. එසේ ලං වැ බලන ඔවුන්හට සිත්හි දැවිල්ල ඇති විය.

2209. එකල්හි බමමදහසි බුදුරජානන් වහන්සේගේ සුනඤ්ඤ නම් ශ්‍රාවක තෙමේ මා වෙත පැමිණියේ ය.

2210. එදා යම් කෙනෙක් මාගේ සහවරයෝ වූ හු ද, ඔවුහු මට මල් දුන්නාහු ය. මම ඒ මල් ගෙණ (සුනඤ්ඤ නම්) ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ කෙරෙහි පිදිමි.

2211. (ඉක්බිති) කලුරිය කලා වූ මම ඒ දෙව්ලොවෙහි ම උපතිමි. කප් එක්දහස් අවසියක් ම දුගතිසකට නො ගියෙමි.

2212. මෙයින් එක්දහස් තෙසියවන කපෙහි සත්රුවනින් ආසාද වූ මහත් බල ඇති බුමිකොතු නම් අට සක්විති කෙනෙක් වූහ.

2213. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද භගිනිඥවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිවණපිපුපටිසම්මරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

නිවණපිපුපටිසම්මරාවදානය දසවැනි සි.

උද්දානය:

කුටර බනුජ්ඣී - කොටුමරික හත්ථි

ඉසිමුග්ග බොහි ද - එකවිනත් තිකණ්ණික ද

එකචාරී නිවණපි දහ - දෙසැට ගයෙකින් බැඳියේ.

කුටරජුපටිසම්මය එකැන්විසිවැනි සි.

191. නමාලපුප්ඵයථෙරාපදානං

2214. චුලලාසිනිසහස්සානි ඵමහා සොචණ්ණමයා අහු,
දෙවලට්ඨිපටිහාගං විමානං මෙ සුනිමිතිං.
2215. නමාලපුප්ඵං පග්ගස්සා විස්සසනොන චෙතසා,
බුද්ධස්ස අභිරොපෙසිං සිඛිනො ලොකබ්බුතො.
2216. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මකරං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
2217. ඉතො විසතිමෙ කප්පෙ චඤ්ඤානොනාති එකකො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවතනි මහබ්බලො.
2218. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නමාලපුප්ඵයො ථෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

නමාලපුප්ඵයථෙරස්ස අපදානං පඨමං.

192. තිණසන්තරදායකථෙරාපදානං*

2219. යං දායවාසිකො¹ ඉසි තිණං ලාඝති සඤ්ඤානො,
සබ්බෙ පදකම්මොචනතා² පුථව්සා³ නිපතියාසු තෙ.
2220. තමහං තිණමාදාය සන්තරං ධරණ්ණතතමෙ,
තිණෙව තාලපතතානි ආහරිත්ථානහං තදා.
2221. තිණෙත ඡදනං කතා සිද්ධසම්පන්න අදායහං,
සත්තාහං ධාරග්ගං තස්ස සඤ්ඤානො දෙවමානුසා.
2222. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං තිණං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි තිණදානසිද්ධං ඵලං.
2223. පඤ්චපට්ඨිමගිතො කප්පෙ චතතාරෙද්ධං මහද්ධනා,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවතනි මහබ්බලො.
2224. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තිණසන්තරදායකො ථෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

තිණසන්තරදායකථෙරස්ස අපදානං දුතියං.

* තිණසන්තරකථෙර අපදානං, මජ්ඣ.

1. යදා චතවාසි, මජ්ඣ.

2. සබ්බෙ පදකම්මොචනතා, මජ්ඣ. 3. පථව්සා, මජ්ඣ.

191. නමාලපුප්පියසඨවිරාවදානය

2214. මට කප්පරාකක් (දිව්‍යවාසයක්) වැනි විමනක් මැනවින් මැවින. එහි සමන්තය වූ සුවාසුදහසක් සාමාන්‍යයෝ වූහ.

2215. නමඵ මලන් ගෙණ පහන් සිතීන් ලොකබන්ධු වූ ඔබ්බුදුරජන්හට පිදිමි.

2216. මෙයින් එක්තිස්සන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පුළුප පුජාවක් කෙලෙම් ද (ඒ හෙතුමොත්) දුගතිකක් නොදනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2217. මෙයින් විසිවෙනි කපෙහි සත්ථුවනින් ආභ්‍ය වූ මහත් බල ඇති වසදනිත නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2218. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභට්ටමොසයෝද පබ්බතඤ්ඤාවෝද සාමාන්‍ය කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුමෙන් නමාලපුප්පිය සඨවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

නමාලපුප්පියසඨවිරාවදානය පළමුවැනි යි.

192. තිණසභාරදායකසඨවිරාවදානය

2219. වන වැසි තවුසෙක් බුදුරජානන් වහන්සේට (සෙවෙනියක් කරණ පිණිස) යම් තෘණයක් කරා ද, ඒ සියලු තෘණ දැමිණිවැඩි මැපොලොවෙහි වැටින.

2220. මම ඒ තෘණ ගෙණ වැඩ වසන ඒ උතුම් බිම ඇතිවීමි. එකල්හි මම තල්පත් තුණක් ද ගෙණ අවුත්,

2221. ඔද්ධානී බුදුරජන්හට තෘණයෙන් සෙවෙනියක් නොට දිනිමි. දෙවිමිනිස්සු (සමවනින් හුන්) ගාසගාත් වහන්සේට සතියක් ම එය දූරුහ.

2222. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එදවස් යම් තණ (සෙවෙනියක්) දිනිමි ද ඒ හෙතුමොත් දුගතිකක් නොදනිමි. තණ (සෙවෙනි) දැනෙහි මේ විපාකය යි.

2223. මෙයින් පන්සැටවන කපෙහි සත්ථුවනින් ආභ්‍ය වූ මහත් බල ඇති මහදාන නම් සිවු සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

2224. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභට්ටමොසයෝද පබ්බතඤ්ඤාවෝද සාමාන්‍ය කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුමෙන් තිණසභාරදායක සඨවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

තිණසභාරදායකසඨවිරාවදානය දෙවැනි යි.

193. බණ්ඩුපුලලියතෝරාපදනං

2225. පුංඤ්ඤා බො හගවතො ථූපො ආසි මහාවතෙ,
කුඤ්ඤරෙහි තද හිනො: පරුලනපාදපො¹ තභිං.

2226. විසමඤ්ච සමං කචා සුඛාපිණ්ඩං අදසහං,
තිලොකගරුතො තස්ස ගුණෙති පරිනොසිතො.

2227. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මකරං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සුඛාපිණ්ඩසසිදං එලං.

2228. සත්තසත්තතිකප්පමති ජිනසෙනාසුං සොලස,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.

2229. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බණ්ඩුපුලලියො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

බණ්ඩුපුලලියතෝරස්ස අපදනං තතිසං.

194. අසොකපුත්තතෝරාපදනං

2230. නිවරායං² පුරෙ රමෙ රාජ්ජයානමහු තද,
උය්‍යානපාලො තත්ථාසිං රඤ්ඤා බුද්ධවරො අහං.

2231. පදුමො නාම නාමෙන සයම්භු සප්පහො අහු,
තිසින්නං පුණ්ඩරිකමති ඡායා න ජහි තං මුනිං.

2232. අසොකං පුප්ඵිතං දිස්වා පිණ්ඩිභාරං සුදස්සනං,
බුද්ධස්ස අභිරොපෙසිං ජලජ්ඣතමනාමිතො.

2233. චතුහවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.

2234. සත්තතිංසමතිතො කප්පෙ සොලස අරුණඤ්ඤා³,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලා.

2235. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අසොකපුත්තො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අසොකපුත්තතෝරස්ස අපදනං චතුත්ථං.

1. පරුලනා පාදපො, මජ්ඣ, සංරුලනා පාදපො PTS. සෙ.

2. නිවරායං, මජ්ඣ. නිපුරායං, ස්‍යා. 3. අරුණඤ්ඤා මජ්ඣ.

193. බණ්ඩුලලිය ස්ථිරාවදානය

2225. මහවෙහෙති පුංඤ්ඤානායකවරයන් වහන්සේගේ ස්තූපයක් විය. එය එකල්හි ඇතුන් විසින් බිඳින ලද්දේ වැඩුණු ගස් ඇත්තේ ද විය.

2226. ඒ තිලෝගුරු වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ගුණසෙන් සතුටු වූ මම (ඒ සැසෙහි) විසමතැන් සම කොට පුණ්‍යපිඬු දිනිමි. (පුණ්‍යපිරිසම කෙළෙමි.)

2227. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එදවස යම් පිළිසකරක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතිසත් නො දනිමි. පුණ්‍ය පිඬු දනෙහි මේ විපාකය සි.

2228. සත්සාත්තාවන කපෙහි සත්රුවනින් ආසා වූ මහත් බල ඇති ජිනසෙන නම් සොළොස් සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

2229. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අමටමොසයෝ ද මහතිඤ්ඤාවෝ ද සාකෘත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බණ්ඩුලලිය ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

බණ්ඩුලලිය ස්ථිරාවදානය කෙටැහි සි.

194. අසොකපුජක ස්ථිරාවදානය

2230. එකල්හි රමය වූ නිවරා පුරයෙහි රාජොද්‍යානයක් විය. මම එහි රජුගේ සහවර වූ උයන්පල්ලෙක් වීමි.

2231. නමුත් පද්ම නම් වූ ප්‍රනාසනික සම්බුදු වරයෙක් විය. හෙළ පිහුමෙහි සෙවන වැඩුණත් ඒ බුදුරජුන් නො හළේය.

2232. පිපුණු දකුණික එ අසොක ගසක් දැක (එයින්) මල්පොකුරක් පද්ම නම් වූ බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

2233. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පුණ්‍යපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතිසත් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

2234. මෙයින් සත්තිස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අරාජකපුජක නම් සොළොස් සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

2235. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අමටමොසයෝ ද මහතිඤ්ඤාවෝ ද සාකෘත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අසොකපුජක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අසොකපුජක ස්ථිරාවදානය සිවුමැති සි.

195. අබ්බකාලකඤ්චරාපදානං

2236. අබ්බකාලං පුප්පිතං දිස්වා මාලාවරං සකොසකං¹,
ඔව්චිතිකාන තං පුප්පං අගමං බුද්ධිසත්තිකං.
2237. සිද්ධකොට්ඨා තමහි සමයෙ පටිලිනො² මහාමුනි,
මුහුත්තං පතිමානෙකා ගුහායං පුප්පමොක්ඛි³.
2238. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්පමහිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං⁴ එලං.
2239. ඡන්දනිංසමහි ඉතො කප්පෙ ආසෙකො දෙවගජ්ජිතො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2240. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං පුදං ආයස්මා අබ්බකාලකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අබ්බකාලකඤ්චරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

196. කිසලයපුප්පකඤ්චරාපදානං

2241. නගරෙ ද්වාරවතියා මාලාවච්ඡො මමං අහු,
උදපානො ච තඤ්ච පාදපානං විරොහනො.
2242. සබ්බලෙන උපත්ථෙධො සිද්ධකොට්ඨා අපරාජිතො,
මමානුකම්පමානො සො ගච්ඡතෙ අනිලඤ්ඤෙ.
2243. අඤ්ඤං කිඤ්චි න පස්සාමි පුජායොග්ගං මහෙසිනො,
අසොකපල්ලවං දිස්වා ආකාසෙ උක්ඛිපිං අහං.
2244. බුද්ධිස්ස තෙ කිසලයා ගච්ඡතො යනති පච්ඡතො,
සොහං දිස්වාන තං ඉද්ධිං⁴ අහො බුද්ධිසුල්ලාරතා.
2245. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පෙ පල්ලවං අහිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං එලං.
2246. සත්තව්සෙ⁵ ඉතො කප්පෙ එකො ඵ්ඨස්සරො⁶ අහු,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2247. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං පුදං ආයස්මා කිසලයපුප්පකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කිසලයපුප්පකඤ්චරස්ස අපදානං ඡට්ඨං.

1. සමොගමං, ස්‍යා.
2. පතිලිනො, මජ්ඣං.
3. පුප්පදිගස්සිද්ධං, එලං, මජ්ඣං.
4. නාහං දිස්වාන සංවිජිං, මජ්ඣං.
5. සත්තතිංසෙ, මජ්ඣං.
6. එකස්සරො, මජ්ඣං.

195. අබ්බකාලකසථවිරාවද්දනං

2236. පිටුනු රුකානුන ගස්ස දක එහි උතුම් මල් කොටු සහිතව ම නෙලා ඒ මල් ගෙණ (සිද්ධායී) බුදුරජුන් වෙත ගියෙමි.

2237. එ සමයෙහි මහාමුනි වූ සිද්ධායී බුදුරජුනු විවෙක සුවයෙන් හුන්හ. (මම උන්වහන්සේට) මොහොතක් බුහුමන් දක්වා ඒ මල් ගුහාවෙහි විසිර වීමි.

2238. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් යුග්ම පූජාවක් කෙලෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විරාකය සි.

2239. මෙයින් සතිස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති දෙවනජ්ජින නම් එක් සක්විති රජෙක් විය.

2240. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අමටවිමොක්ඛයෝ ද පබ්බතියාවෝ ද සාක්ඛාත් කරණ ලදහ.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් අබ්බකාලක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

අබ්බකාලකසථවිරාවද්දනං පස්වැනි සි.

196. කිසලයසුජකසථවිරාවද්දනං

2241. දවාරමති නගරයෙහි මාගේ ප්‍රපොඤ්ඤායෙක් විය. ගස්වල වැඩිමට ජලය සපයන ලිඳෙක් ද එහිම විය.

2242. ස්වාමයෙක් නහවුරු බවට පත් පස්මරුන් දිනු ඒ සිද්ධායී බුදුරජුනු මට අනුකම්පා කරණුවෝ අතස් වගෙහි වසිති.

2243. මහර්මින් වහන්සේට පිඳිමට සුදුසු අන් කිසිවක් නො දනිමි. මම හෝපළ (දල) දක එය ගෙණ අහසෙහි දුමිමි.

2244. ඒ අසොක පලවයෝ වහින්නා වූ බුදුරජුන් පසුපසින් යෙත්. මම ඒ විසමය දක “බුදුරජානන් වහන්සේගේ උදරබව ආශවයසීයා” සි සිතිමි.

2245. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් හෝපළ පිඳිමින් කෙලෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විරාකය සි.

2246. මෙයින් සතිවිසිවෙනි කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති එකසාර නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2247. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අමටවිමොක්ඛයෝ ද පබ්බතියාවෝ ද සාක්ඛාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්න කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් කිසලයසුජක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

කිසලයසුජක සථවිරාවද්දනං සවැනි සි.

197. නිද්දුකදායකතෝරාපදානං

2248. ගිරිදුග්ගවරො ආසිං මකකටො පාමවෙගිකො,
එලිනං නිද්දුකං දිසවා බුද්ධිසෙට්ඨං අනුසාරිං.
2249. නිකඛිතිකා කතිපාහං විවිතිං ලොකනායකං,
පසන්නාවිතො සුමනො සිද්ධස්මිං නිභවන්නග්ගා.
2250. මම සබ්බසාමඤ්ඤාය සන්ථා ලොකෙ අනුන්නරො,
බිණ්ණසවසහස්සෙති ආගච්ඡි මම සන්නිකං.
2251. පාමොජ්ජං ජනසිත්තාන ඵලහත්ථො උපාගමිං,
පටිග්ගහෙසි හගවා සබ්බඤ්ඤා චදනං චරො.
2252. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි ඵලදානස්සිද්ධං ඵලං.
2253. සත්තපඤ්ඤාසකපාමති උපනිද්දු සනාමකො,
සත්තරතනසමපනො චකකවනති මහබ්බලො.
2254. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නිද්දුකදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නිද්දුකදායකතෝරස්ස අපදානං සන්නමං.

198. මුට්ඨිපුප්පකතෝරාපදානං

2255. සුමෙධො නාම හගවා ලොකජෙට්ඨා නරාසනො,
පච්ඡිමෙ අනුකම්පාය පබානං පද්ධි ජිනො.
2256. තස්ස චබ්බමමානස්ස දිපදිදුස්ස තාදිනො,
ගිරිතෙලස්ස පුප්ථානං මුට්ඨිං බුද්ධිස්ස රොපසිං.
2257. තෙන විත්තපාසාදෙන සුකකමුලෙන වොදිනො,
තිංසකපසහස්සාති දුග්ගතිං නුපපජ්ජහං.
2258. තෙවිසතිකපාසතෙ සුනෙලො නාම බන්ධියො,
සත්තරතනසමපනො එකො ආසිං මහබ්බලො.
2259. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මුට්ඨිපුප්පකො පථරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මුට්ඨිපුප්පකතෝරස්ස අපදානං අ මං.

197. නිද්දානදායකස්ථවිරාවදානය

2248. මම ජවමෙහයෙන් යුත් ගිරිද්වීයකි හැසිරෙන වළරෙක් වීමි.
(එකල්හි) ගෙහි හටගත් තිඹිරි ගසක් දැක බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ සිහි
පත් කෙළෙමි.

2249. පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයෙමි ත්‍රිභවානතගත
සිද්ධානී බුදුරජුන් කිහිපදිනක් ම සෙවිමි.

2250. ලොකයෙහි නිරුතතර ශාසනා වූ ඒ සිද්ධානී බුදුරජුහු
මාගේ අදහස දැන රහතුන් දහසක් සමග මා වෙත වැඩියහ.

2251. සතුට උපදවා ඒ තිඹිරිගෙහි ගත් ඇතැතිව (බුදුරජුන් වෙත)
එළඹියෙමි. ශ්‍රේෂ්ඨ සමීඥ වූ භාග්‍යවත්තූ එය පිළිගත්හ.

2252. මෙසින් සිටු අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් එළදානයක්
දුනිමිද (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. එළදානයාගේ මේ
විපාකය සි.

2253. සත්පණ්ණවන කපෙහි සත්ථුවනින් ආසා වූ මහත් බල ඇති
උපනඤ නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2254. සිවුපිළිසැඬියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්ත කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිද්දානදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ
මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

නිද්දානදායක ස්ථවිරාවදානය සන්වැනි සි.

198. මුට්ඨිසුජකස්ථවිරාවදානය

2255. පස්මරැන් දිනු ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරමිහ වූ සුමේධ නම්
භගවත්තූ පස්විම ජනානුකම්පාවෙන් ප්‍රබන්ධිසරීය වැඩුහ.

2256. (දවසෙක) සක්මන්හි යෙදෙන දව්‍යදෙතනම වූ තාදිගුණ ඇති
ඒ බුදුරජුන්හට ගිරිනිල් මල්මටක් පිදිමි.

2257. ඒ විනතප්‍රසාදයෙන් කළ කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන
ලද්දෙමි කප් තිස්දහසක් මුළුල්ලෙහි දුගතියක නූපනිමි.

2258. දෙදහස් තුන්සිය වන කපෙහි සත්ථුවනින් ආසා වූ මහත්
බල ඇති සුතෙල නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2259. සිවුපිළිසැඬියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්ත කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මුට්ඨිසුජක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාල සේකි.

මුට්ඨිසුජකස්ථවිරාවදානය අවවැනි සි.

199. කිංකණිපුප්ඵයකෝරාපදානං¹

2260. සුමඛගලොති නාමෙන සයමු අපරාජිනො,
පවතා නිකම්භාන නගරං පාඨිසී ජිනො.
2261. පිණ්ඩවාරං වරිකාන නිකම්ම නගරා මුති,
කතකිලෙවාව සලුඥො සො වසී වනමනනරො.
2262. කිංකණිපුප්ඵං පගග්ගා බුද්ධස්ස අභිරොපසිං,
පසන්නවිනොතො සුමනො සයමුස්ස මහෙසිනො.
2263. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
2264. ජලාසිතිමභිතො කප්පෙ අපිලාපිස² නාමකො,
සත්තරතනසමපනොතො වකකවන්ති මහබ්බලො.
2265. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං පුදං ආයස්මා කිංකණිපුප්ඵයො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

කිංකණිපුප්ඵයකෝරස්ස අපදානං නවමං.

200. සුථිකාපුප්ඵයකෝරාපදානං³

2266. පදුමුතතො නාම ජිනො ආනුතීනං පටිග්ගහො,
පවතා නිකම්භාන විහාරං යාති වකබුමා.
2267. උතො හතේභි පගග්ගා සුථිකං පුප්ඵමුතමං,
බුද්ධස්ස අභිරොපෙසිං මෙතත්තිතස්ස නාදිතො.
2268. තෙන විතප්පසාදෙන අභිභොනාන සමපදා,
කප්පානං සතසතස්සං දුග්ගතිං නුපපජ්ඣං.
2269. ඉතො පඤ්ඤාසකප්පෙසු ඵකො ආසිං ජනාබිපො,
සම්මතනනිදොතො නාම වකකවන්ති මහබ්බලො.
2270. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං පුදං ආයස්මා සුථිකාපුප්ඵයො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සුථිකාපුප්ඵයකෝරස්ස අපදානං දසමං.

1. කිංකණිකපුප්ඵයකෝරාපදානං, මජ්ඣං.

2. අපිලාපිස, මජ්ඣං.

3. සුථිකාපුප්ඵයකෝරාපදානං, මජ්ඣං.

199. කිංකණිපුප්‍රපථය සංවිරාමදානය

2260. සියල්ල තමන්ම අවබෝධ කළා වූ පස්මරුන් දිඟු අපරාජිත වූ සුමඛල බුදුරජානු විහාරයෙන් නික්ම නුවරට පිවිසියහ.

2261. කොට නිම වූ සියලු බුදුකිස ඇති සමඟ මුහුණ පිටු පිණිස හැසිර නුවරින් නික්ම වනතුරෙහි වූහ.

2262. (එ දවස්) පහන් සිත් ඇත්තෙමි සතුටු වූයෙමි කිංකණි පුප්‍රපථයෙන් ගෙණ සියල්ල තමන්ම දකවා වූ මහරජු වූ බුදුරජානු විහාරයෙන් එළඹිමි.

2263. මෙයින් සිටි අනුවන කපෙහි යම් පුප්‍රපථයකින් කෙලෙමි ද (ඒ හෙතෙමන්) දුගතියක් නොදනිමි. බ්‍රහ්මචාරියෙහි මේ විපාක සි.

2264. මෙයින් සඅනුවන කපෙහි සත්ථුවනින් ආසාද වූ මහත් බල ඇති අපිලාපිය නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2265. සිවුපිළිසැකියාවෝද අමටවිමොක්‍ෂයෝද අබිනිශ්චයෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්න කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් කිංකණිපුප්‍රපථය සංවිරාමයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කිංකණිපුප්‍රපථය සංවිරාමදානය නමටැහි සි.

200. යුපිකාපුප්‍රපථය සංවිරාමදානය

2266. ලොකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ පස්මරුන් ජයගත් පසාස් ඇති පද්මවතර බුදුරජානු විහාරයෙන් නික්ම විහාරයට වසිති.

2267. උතුම් ඕනිද්ද මල් දෙතින් ගෙණ මෙන්සින් ඇති නාදී ගුණ යුත් බුදුරජානු පිදිමි.

2268. ඒ විහතප්‍රසාදයෙන් සමපත් අනුනව කොට මම කල්‍යාණයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියක නො උපනිමි.

2269. මෙයින් පණස්වෙනි කපෙහි මහත් බල ඇති ජනාධිපති වූ සමනනාඥන නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2270. සිවුපිළිසැකියාවෝද අමටවිමොක්‍ෂයෝද අබිනිශ්චයෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්න කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් යුපිකාපුප්‍රපථය සංවිරාමයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

යුපිකාපුප්‍රපථය සංවිරාමදානය දහටැහි සි.

උද්‍යානං:

තමාලි තිණසජ්ජාතො බණ්ඩුළලි අසොකියො
අබ්බකාලකි කිසලයො තිඤ්ඤො තෙලපුප්‍රප්‍රසිද්ධො
කිම්බණ්ණිකො යුට්ඨිකො ච ගාථා පඤ්ඤාස අට්ඨ ච.

තමාලපුප්‍රප්‍රසිද්ධතෙහි විසතිමො.

අප වග්ගද්‍යානං:

තිකකාද්‍යසී පරිවාතො සෙරෙයො සොතිතො තථා
ඡතො ච බ්‍රහ්මචරිථො ච¹ පුපාරිචරියොපි ච
කුමුදො කුටරො චෙව තමාලි දසමො කතො.
ඡසතාති ච ගාථානං ඡසට්ඨි ච තතුතතරිං.

තිකකාචග්ගද්‍යානං.

දුතියං සතතං සමතො.

201. කණිකාරපුප්‍රප්‍රසිද්ධතෙහි රාජදානං

2271. කණිකාරං පුප්‍රප්‍රසිද්ධං දිසො ඔතිතිකානතං තදා,
තිසසස අභිරොපෙසිං ඔසතිණ්ණසො තාදිතො.
2272. ථෙතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්‍රප්‍රමිතිරොපෙසිං,
දුග්ගතිං නාහිජාතාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
2273. පඤ්ඤානිසෙ ඉතො කප්පෙ අරුණපාණිති විසසුතො,
සතතරතතසමපතො චකකචතති මහබ්බලො.
2274. පටිසම්භිදා චතසො විමොකකාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡකතා කතං බුද්ධිසො සාසනං.

ඉත්ථං පුද්ධං ආයසමා කණිකාරපුප්‍රප්‍රසිද්ධො පෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

කණිකාරපුප්‍රප්‍රසිද්ධතෙහි රාජදානං අපද්‍යානං පඤ්ඤානං.

202. මිනෙලපුප්‍රප්‍රසිද්ධතෙහි රාජදානං

3275. පුප්‍රප්‍රසිද්ධතෙහි සතරංසි පතාපවා,
විකිකමතං සමාරුලොහො මෙතතවිතො සිතිසතො.
2276. පසතතවිතො පුමතො වජ්‍ජිකා² ඤ්ඤාමුතතමං,
මිනෙලපුප්‍රප්‍රසිද්ධං පග්ගසො බුද්ධිසො අභිරොපෙසිං.
2277. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්‍රප්‍රමිතිපුජාසිද්ධං,
දුග්ගතිං නාහිජාතාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.

1. ඡතකකුච බ්‍රහ්මචරිථො, මජ්ඣං.

2. වොමෙහි, සසා.

උද්භ්‍යාසය:

තමාලි තිණසංචාර - බණ්ඩුපුලි අසොකිය
අසොකලකි කිසලය - තිණක තෙලපුප්පිය
කිසිකණ්ණික යුටික ද සි - දසවත් අටපණස් හි.

තමාලපුප්පිය වතීය විසිවැනිසි.

යළි වගෙහි උද්භ්‍යාසය:

හිකකාදසි පරිවාර - සෙරෙයා සොහිත සහ
ජනන බඩුජව - සුපාරිවරිය ද
කුමුද කුටර සහ - තමාලිවග දසි දස
සසිය සසාට ගසෙකි - ඉන් වැඩියෙකුද වේ ම ය.

හිකකාවතිදහකය සි.

දවතිය ගතකය සමාපතසි.

201. කණ්ණිකාරපුප්පිකා සංවර්ධනය

2271. මම එකල්හි පිපුණු කිණ්ණිති රුකක් දක වතුරොසයන්
තරණය කලා වූ තාදි ගුණ ඇති නිසා බුදුරජානන් වහන්සේට
(ඒ මල් තෙලා) පිදිමි.

2272. මෙයින් දෙඅනුවන කපෙහි යම් පුෂ්ප පූජාවක් කෙළෙම් ද,
(ඒ හේතුමෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාක සි.

2273. මෙයින් පන්තිස්වන කපෙහි සත්රුවනින් ආසා වූ මහත් බල
ඇති අරුණපාණ්ණිය සි ප්‍රකට වූ සක්විති රජෙක් වීමි.

2274. සිවුපිළිසිටියාවෝ ද අභව්‍යමොක්ඛයෝ ද භවිතියෝ ද සාක්ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්න කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කණ්ණිකාරපුප්පිය සංවරයන් වහන්සේ
මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කණ්ණිකාරපුප්පිය සංවර්ධනය පළමුවැනි සි.

202. මිනෙලපුප්පිකා සංවර්ධනය

2275. හිරු මෙන් ප්‍රභාපවත් වූ සංඝවණ්ණි වූ මෙන් සිත් ඇති සිව්
භාග්‍යවත්හු සක්මනට නැගුනහ.

2276. එදවස් මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙහි
ශ්‍රේෂ්ඨයුග ඇති බුදුරජානන් වැඳ මිනෙල පුෂ්පයන් ගෙණ (එම)
බුදුරජානන්ව පිදිමි.

2277. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් පුෂ්ප පූජාවක් කෙළෙම් ද,
(ඒ හේතුමෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාකය සි.

2278. එකුතනිංසෙ කප්පමහි සුමෙඛබ්බසං¹ නාමකො,
සත්තරත්තසමපනො වක්කවනති මහබ්බලො.

2279. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලහිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා මිනෙලපුප්‍රප්‍රීයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථති.

මිනෙලපුප්‍රප්‍රීයකේරසස අපද්‍යනං දුතියං.

203. කිබ්බිණිකපුප්‍රප්‍රීයකේරාපද්‍යනං*

2280. කඤ්චනගනිසසබ්බකායො සබ්බඤ්ඤ ලොකනායකො,
ඕදකං දහමොනග්ග සිත්ථාසි ලොකනායකො.

2281. පග්ගග්ග කිබ්බිණි-² පුප්ථං උපසංඝායාහිරොපසිං,
උදග්ගවිතො සුමනො දිපදිඤ්ඤා තාදිතො.

2282. එකතචුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ථමහිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.

2283. සත්තවිසතිකප්පමහි රාජා හිමරථො අහු,
සත්තරත්තසමපනො වක්කවනති මහබ්බලො.

2284. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලහිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා කිබ්බිණිකපුප්‍රප්‍රීයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථති.

කිබ්බිණිකපුප්‍රප්‍රීයකේරසස අපද්‍යනං තතියං.

204. තරණිසකේරාපද්‍යනං

2285. අකථදසසිතු භගවා දිපදිඤ්ඤ තරාසතො,
පුරක්ඛතො සාවකෙහි ගම්භාතිරමුපාගමි.

2286. සමතිකතිකා කාකපෙය්‍යා ගම්භා ආති දුරුත්තරා,
උත්තාරසිං හිකබ්බසම්භං බුද්ධං ව දිපදුත්තමං.

2287. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි තරණාය ඉදං ඵලං.

2288. තෙරසෙතො කප්පසතෙ පඤ්ච සංඝොගාමි³ අහු,
සත්තරත්තසමපනො වක්කවනති මහබ්බලො.

1. සුමෙඝසන නාමකො, මජ්ඣ.

2. කිබ්බිණි, මජ්ඣ.

* කිබ්බිණිකපුප්‍රප්‍රීයකේරාපද්‍යනං, මජ්ඣ.

3. සබ්බොගවා, මජ්ඣ.

2278. එතුන්තිස්වන කපෙහි සත්ථුවනින් ආසාද වූ මහත්ඛල ඇති සුමේධයක නම් වූ සක්විති රජෙක් වීම්.

2279. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභව්‍යමාත්‍යයෝද පබ්බතවෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මිහෙලපුප්ඨය සභිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මිහෙලපුප්ඨය සභිරාවදානය දෙවැනි යි.

203. කිඩ්ඛිණිකපුප්ඨයසභිරාවදානය

2280 රන් ඇඟවක් මෙන් බබලන සමීඤ වූ ලොකනායක බුදුරජානන්වහන්සේ සිසිල් දිය සහිත විලකට බැස ජලස්නානය කෙළේය.

2281. මම කිඩ්ඛිණික මල් ගෙණ ඔදවැසි සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි ද්විපදෙනම වූ තාදීගුණ ඇති විපසෙහි බුදුරජානන්වහන්සේ පිළිමි.

2282. මෙයින් එක් අයුරක කපෙහි යම් පුෂ්ප පුෂ්පවත් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුමෙන්) දාහනයන් නොදනිමි. බුද්ධපුරාවෙහි මේ විපාකය යි.

2283. සත්විසවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් ඛල ඇති ගිමරළු නම් සක්විති රජෙක් වීම්.

2284. ප්‍රතිසමභිද්‍යාවෝද අභව්‍යමාත්‍යයෝද පබ්බතවෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කිඩ්ඛිණිකපුප්ඨය සභිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කිඩ්ඛිණිකපුප්ඨය සභිරාවදානය තෙවැනි යි.

204. තරණියසභිරාවදානය

2285. ද්විපදෙනම වූ තරණියවූ භාග්‍යවත් අකුද්දසෙහි බුදුරජානන්වහන්සේ ශ්‍රාවකයන් විසින් පිරිවරණ ලදසේක් ගෘහෙරට ඵලඹි සේක.

2286. මම මුඛවිට දක්වා සමච්ඡිද්‍ර පිරුණු කපුටුවනට පවා ඉවුරෙහි සිට පැත්ත පානය කළ හැකි සේ දියෙන් පිරිහිය තරණිය කොට එතර යාම දුෂ්කර වූ (ඒ ගනින්) ද්විපදෙනම වූ බුදුරජානන්වහන්සේ හික්කු සබ්බසාද එතර කරවීම්.

2287. එක්දහස් අටසියවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කම්යක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුමෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. (ගනින්) තරණිය කරවීමෙහි මේ විපාකය යි.

2288. මෙයින් එක්දහස් තෙසියවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් ඛල ඇති සබ්බසාද නම් පස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2289. මම මේ පහවීම හවසනි බමුණු කුලයෙහි උපනිමි. යහළුවන් තිදෙනකු සමග ශාක්කාශාසනයෙහි පැවිදි වීමි.

සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද අබහිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් තරණිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

තරණිය සථවිරාවදානය සිවුවැනි සි.

205. නිගගුණකුපුපථිය සථවිරාවදානය

2290. මම විපසෙහි බුදුරජානන් වහන්සේගේ ආරාමකයෙක් මිමි. (ඒ මම) නික මල් ගෙණ බුදුරජානන් වහන්සේට පිදිමි.

2291. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

2292. මෙයින් පන්තිස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති ජනාබිපති වූ මහාපතාප නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2293. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද අබහිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිගගුණකුපුපථිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිගගුණකුපුපථිය සථවිරාවදානය පස්වැනි සි.

206. උදකදායක සථවිරාවදානය

2294. මම පැහැදුනු ඉදුරන් ඇති කෙලස් කැලඹිලි නැති වළඳන්තා වූ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ දැක ඒ සිඳ්ධාභි බුදුරජුන්ගේ කළයෙන් දිය ගෙණවූන් දුනිමි.

2295. මම අද පහ වූ සැක ඇතියෙමි පිරිසිදු වූයෙමි නිමිල වූයෙමි වෙමි. (ඒ හෙතුවෙන්) නවයෙහි උපදානා කල්හි යහපත් විපාක ඇති වේ.

2296. මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ජලදානයක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. උදකදායකයාගේ මේ විපාකය සි.

2297. මෙයින් එක් සැටවනු කපෙහි සත්ථවනින් යුත් මහත් බල ඇති මිමල නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2298. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද අබහිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උදකදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උදකදායක සථවිරාවදානය සවැනි සි.

207. සලලමාලියකේරයාපද්‍යනං

2299. කණ්ඩාරංච ජොතනනං නිසිනනං පබ්බතනනෙර,
මහාසෙතනං දිසා සබ්බා සිද්ධස්මා නරසාරපිං.
2300. ඛනුමඤ්ඤං කතාන උසුං සන්තස්සා'හං තදා,
පුප්ථං සචණ්ඩං ඡේතාන බුඬස්ස අභිරොපසිං.
2301. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සං පුප්ථමභිපුප්ථං,¹
දුග්ගතිං නාතිජානාමි බුඬපුජාසිදං ඵලං.
2302. එකපඤ්ඤාසි'තො කප්පෙ එකො ආසිං පුනිඤ්ඤො,
සත්තරතනසමපනො වක්කවහති මහබ්බලො.
2303. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුඬස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආසස්මා සලලමාලියං ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාති.

සලලමාලියකේරස්ස අපද්‍යනං සන්තමං.

208. කොරණ්ඩපුප්ථියකේරාපද්‍යනං

2304. අක්කනනඤ්ච පදං දිස්වා වක්කාලඛ්ඛාර භුසිතං,
පදෙනා'නුපදං යනො විපස්සිස්ස මනෙසිනො.
2305. කොරණ්ඩං පුථිතං දිස්වා සමුලං පුජිතං මයා,
හට්ඨො හට්ඨෙන විතෙතන අවඤ්ඤං පදමුත්තමං.
2306. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සං පුප්ථමභිපුප්ථං,
දුග්ගතිං නාතිජානාමි පදපුජාසිදං ඵලං.
2307. සත්තපඤ්ඤාසකප්පමභි එකො විතමලො අනු,
සත්තරතනසමපනො වක්කවහති මහබ්බලො.
2308. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුඬස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආසස්මා කොරණ්ඩපුප්ථියං ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාති.

කොරණ්ඩපුප්ථියකේරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

207. සලලමාලිය සථවිරාවදානය

2299. කිණ්ණිති රුකක් මෙන් බබලමින් පව්කයන් අතුරෙහි හුන් සියලු දිගුන් හෙළි කරන්නා වූ සිද්ධානම් බුදුරජාණන් දිවිමි.

2300. එකල්හි මම දුන්න නිසැක කොට තිය යොදා (විදා) නවු සහිත මලක් කඩා බුදුරජාණන්හට පිදිමි.

2301. මෙයින් සිදු අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පජුෂාවක් කෙළෙමිද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. බුද්ධජුෂාවෙහි මේ විපාකය යි.

2302. මෙයින් එක් පණස්වනු කපෙහි සන්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති ජුනිකිර නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2303. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අප්පට්ඨමාසයෝද මුනිභූවෝද ආසාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් සලලමාලිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සලලමාලිය සථවිරාවදානය අවමැනි යි.

208. කොරණසුප්ඵය සථවිරාවදානය

2304. සක් ලඟුණෙන් බබලන නවන ලද ත්‍රිපාද ස්වභාව දැක (මම ඒ) විපසක් බුදුරජාණන්ගේ පියවර ස්වභාව අනුව යන්නෙමි-

2305. පිපුණු කොරණක වාසයක් දැක සතුටු වූයෙමි මුලසිට ම ඇති ඒ සියලු මල් මා විසින් (බුදුරජාණන්හට) පෑදන ලදී. සතුටු සිතින් ම උතුම් පා වැන්දෙමි.

2306. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පජුෂාවක් කෙළෙමිද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. පියවර ස්වභාව පිදිමෙහි මේ විපාකය යි.

2307. සත්පණස්වන කපෙහි සන්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති විනමල නම් එක් සක්විති රජෙක් වීමි.

2308. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අප්පට්ඨමාසයෝද මුනිභූවෝද ආසාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් කොරණසුප්ඵය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කොරණසුප්ඵය සථවිරාවදානය අවමැනි යි.

209. ආධාරදායකතෙරාපදානං

2309. ආධාරකං මයා දින්නං සිඛිනො ලොකබ්බුනො,
ධාරෙමි පඨවිං¹ සබ්බං කෙවලං චසුධං ඉමං.
2310. කිලෙසා කුමාපිතා මයං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
ධාරෙමි අනතිමං දෙහං සමමාසබ්බෙභිසාසනෙ.
2311. සත්තවිසෙ ඉතො කප්පෙ අහෙසුං චතුරො ජනා,
සමන්තවරණා² තාම චක්කවත්ති මහබ්බලා.
2312. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආධාරදායකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.
ආධාරදායකතෙරස්ස අපදානං නවමං.

210. වාතාතපනිවාට්ඨසතෙරාපදානං*

2313. කිසස්සානු භගවතො දෙවදෙවස්ස තාදිනො,
ඵකච්ඡන්තං මයා දින්නං විප්පසන්තෙන වෙනසා.
2314. නිවුතං හොති මෙ පාරං කුසලස්සු'පසමපදා,
ආකාසෙ ඡන්තං ධාරෙන්නි පුබ්බකම්මස්සිදං ඵලං.
2315. වර්මං වත්තතෙ මයං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
ධාරෙමි අනතිමං දෙහං සමමාසබ්බෙභිසාසනෙ.
2316. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඡන්තමදදිං තදා,
උග්ගතිං නාභිජාතාමි ඡන්තදානස්සිදං ඵලං.
2317. දොසත්තතිමහිතො කප්පෙ අට්ඨාසිංසු ජනාබ්පා,
මහානිද්දානාමෙන රාජානො චක්කවත්තිනො.
2318. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වාතාතපනිවාට්ඨසො* පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වාතාතපනිවාට්ඨසතෙරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

කණිකාරො මනෙලඤ්ච කිබ්බිණි තරණෙන ච
නිගගුණබ්බුප්ථි දකදෙ සලලො ච කුර්ණකිකො
ආධාරකොතපවාරි³ අට්ඨතාලීස ගාථකා.

කණිකාරපුට්ඨසවග්ගො එහිවිසතිමො.

1. පඨවිං, මජ්ඣං.

2. සමන්තවරණ, මජ්ඣං.

* පාපච්චාරිකතෙරාපදානං, මජ්ඣං.

3. පාපවාරි, මජ්ඣං.

209. ආධාරදායක සංවිරාමදානය

2309. ලොකබඩු වූ ඔබ්බේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ආධාරකයක් (පාත්‍රාධාරයක්) පුදන ලදී. මම (ඒ හෙතුමෙන්) ධනය සහිත මේ මුළු පොළොවම දරමි.

2310. මා විසින් සියලු කෙළෙස් දවන ලදී. සියලු හවයෝ චන්දන ලදහ. සම්බුදු සසුනෙහි අනනිම ශරීරය ද දරමි.

2311. මෙයින් සත්විසිවනු කපෙහි මහත් බල ඇති සමනත-වරණ නම් සිවු සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2312. සිවුපිලිසිඬියාවෝද අපට්ඨමොක්ඛයෝද ෂඩ්භිඤ්චෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුමක් ආධාරදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ සේකි.

ආධාරදායක සංවිරාමදානය නවවැනි යි.

210. වාතානපනිවාරිය සංවිරාමදානය

2313. දෙවියනට දෙව වූ තාදී ගුණ ඇති නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේ පැහැදුනු සිතීන් එක් ඡත්‍රයක් මා විසින් පුදන ලදී.

2314. ඒ හෙතුමෙන් මාගේ පව් වැළැක්කේ විය. (නමා වෙත) කුශලයන්ගේ පැමිණීම විය. අහසෙහි ඡත්‍ර දරන්. පූජී (ඡත්‍රදානය) කම්සාගේ මේ විපාකය යි.

2315. (මා විසින්) සියලු හවයෝ නසන ලදහ. මෙය මාගේ අනනිම හවයයි. සම්බුදු සසුනෙහි අනනිම ශරීරය ද දරමි.

2316. මෙයින් දෙසානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඡත්‍රදානයක් දුනිම ද, (ඒ හෙතුමෙන්) දුගතිසත් නො දනිමි. ඡත්‍රදානයාගේ මේ විපාකය යි.

2317. මෙයින් දෙසැත්තැවන කපෙහි ජනාතිපති වූ මහානිදාන නම් අට සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2318. සිවුපිලිසිඬියාවෝද අපට්ඨමොක්ඛයෝද ෂඩ්භිඤ්චෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුමක් වාතානපනිවාරිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ සේකි.

වාතානපනිවාරිය සංවිරාමදානය දසවැනි යි.

උද්දාය:

කණ්ණායාර භිකූල - කිඬුකිඬු සහ තරණ ද
නිගුණිකපුට්ඨ උදකද - සලලකුරුකිඬු ද ආධාරක
ආනපවාරි යයි දස - අටසාලිස් ගසින් බැඳී.

කණ්ණායාරජ්ජවසයා එක්විසිවැනි යි.

211. හන්දියකතේරාපද්‍යනං

2319. සිද්ධසංස්ස භගවතො දිපදිඤ්ඤා¹ තාදිනො,
තාගසෙට්ඨා මයා දිනො ජිසාදනො උරුලුභවා.
2320. උතතමත්ථං අනුභොමි සන්තිපදමනුතතරං,
අග්ගද්‍යනං² මයා දිනං සබ්බලොකතිතෙසිනො.
3321. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං නාගමදදිං³ තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි නාගද්‍යනසිද්ධං ඵලං.
2322. අට්ඨසත්තතිකප්පමිති සොලසා'සිංසු බතතියා,
සමනනපාසාදිනා නාම චක්කවත්ති මහබ්බලා.
2323. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිසං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හන්දියග්ගො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

හන්දියකතේරසං අපද්‍යනං පඤ්චමං.

212. පානබ්දියකතේරාපද්‍යනං

2324. ආරඤ්ඤකසං⁴ ඉසිනො චිරරත්තනපසිනො,
බුද්ධිසං⁵ භාවිතතසං අද්‍යසිං පානබිං අභං.
2325. තෙන කමමන දිපදිඤ්ඤා ලොකපේට්ඨ නරාසභ,
සබ්බං යානං⁶ අනුභොමි සුබ්බකමමසිද්ධං ඵලං.
2326. චතුනවුතෙ⁷ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පානබිසං ඉදං ඵලං.
2327. සත්තසත්තති'තො කප්පෙ අට්ඨ ආසිංසු බතතියා,
සුසානා නාම නාමෙන චක්කවත්ති මහබ්බලා.
2328. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිසං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පානබ්දියග්ගො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පානබ්දියකතේරසං අපද්‍යනං දුතියං.

1. දිප්පදිඤ්ඤා, මජ්ඣ.

4. ආරඤ්ඤකසං, මජ්ඣ.

2. නාගද්‍යනං.

5. බමමසං, ස්‍යා. ක.

7. චතුනවුතෙ.

3. ද්‍යාමදදිං, සීමු.

6. දිබ්බසානා, මජ්ඣ.

211. හත්ථිදායක සංවර්තාවදානය

2319. තාදී ගුණ ඇති ද්විපදෙනාම වූ සිද්ධානී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට රාජවාහනසොග්‍රහ වූ උඩට නැගුනු මහත් දළ ඇති ඇත්රජෙක් මා විසින් පුදන ලදී.

2320. (ඒ හෙතුවෙන්) නිරුතතර උතකමානීය වූ ශාන්තිපදය අනුභව කරමි. සම්මොක්තිවෙනමින් වහන්සේට මා විසින් අග්‍රදානයක් දෙන ලදී.

2321. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් හස්තිනාගයකු දිනිම ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. හස්තිනාගයා දන් දීමෙහි මේ විපාකය යි.

2322. අට සැත්තැවන කපෙහි මහත් බල ඇති සමනාපාසාදික නම් සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2323. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද ඡඩ්භිඤ්ජෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් හත්ථිදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

හත්ථිදායක සංවරාවදානය පළමුවැනි යි.

212. පානඨිදායක සංවරාවදානය

2324. මම බොහෝ කලක් තපස්කම් කළ වෘද්ධ වූ වස්තාලද සිත් ඇති අරණෙහි වසන සාම්මරයකුහට පාවහනක් දුනිමි.

2325. ද්විපදෙනාම වූ ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරඥෙෂ්ඨයන් වහන්ස, ඒ පුණ්‍යකම් හෙතුවෙන් සියලු යානයන් (ලබා) පරිභෝග කරමි.

2326. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කම්යක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පාවහන් දනෙහි මේ විපාකය යි.

2327. මෙයින් සත්සැත්තැවනු කපෙහි මහත් බල ඇති සුසාන නම් වූ අට සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2328. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද ඡඩ්භිඤ්ජෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් පානඨිදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පානඨිදායක සංවරාවදානය දෙවැනි යි.

213. සච්චසඤ්ඤාකපේරාපදානං

2329. මෙසසනු නමහි සමගෙ භික්ඛුසඤ්ඤාපුරකකතො,
දෙසෙති අරියසච්චානි තිබ්බාපෙනො මහජනං.
2330. පරමකාරුඤ්ඤාපතොතමහි සමිතිං අගමාසහං,
සොහං නිසින්නකො සතොතා ධම්මමස්සොසිං සඤ්ඤො.
2331. තස්සාහං ධම්මං පුත්වාන දෙවලොකමගච්ඡහං,
තිංසකපානි දෙවෙසු අවසිං තත්තං පුරෙ.
2332. එකතිංසෙ¹ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤමලහිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සච්චසඤ්ඤාසිදං එලං.
2333. ඡබ්බිසමහි ඉතො කප්පෙ එකො ආසිං ජනාගිපො.
එහාපුඤ්ඤානාමෙන වක්කවන්ති මගබ්බලො.
2334. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලුහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා සච්චසඤ්ඤාකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සච්චසඤ්ඤාකපේරස්ස අපදානං නතිසං.

214. එකසඤ්ඤාකපේරාපදානං

2335. දුමග්ගෙ පංසුකුලිකං ලග්ගං දිස්වාන සඤ්ඤො,
අඤ්ඤාලිං පග්ගපෙත්වාන පංසුකුලං අවඤ්ඤං².
2336. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤමලහිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.
2337. පඤ්ඤවිසෙ ඉතො කප්පෙ එකො ආසිං ජනාගිපො,
අමිතාපොති නාමෙන වක්කවන්ති මගබ්බලො.
2338. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලුහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා එකසඤ්ඤාකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

එකසඤ්ඤාකපේරස්ස අපදානං චතුස්ථං.

1. එකතිංසෙ මජ්ඣං.

2. අවඤ්ඤං.

213. සච්චසංඝඤ්ඤානි සභිවිරාවදානං

2329. එසමයෙහි භික්ඛුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද වෙස්සන්තු බුදුරජ තෙම කෙලෙස් ගිහි නිවමන් මහාජනයාට ආයතීයත්‍යයන් දෙශනා කෙරෙයි.

2330. එකල්හි මම අතියය දුකට පත්වූයෙමි වෙමි. (ඒ බුදුරජුන් දහම දෙසන) සමාගමයට ගියෙමි. එහි හුන් මම බුදුරජුන්ගේ ධර්මය ඇසිමි.

2331. මම උත්තරාත්තරයේගේ ධර්මය අසා දෙව්ලොවට (උපපත්ති වශයෙන්) ගියෙමි. මම පෙර දෙව්ලොවෙහි තිස්කපක් විසිමි.

2332. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ධර්මසංඥාවක් ලැබුයෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දැනිමි. චතුරාර්ය්‍යසත්‍ය සංඥාවෙහි මේ විපාකය යි.

2333. මෙයින් සවිසිවැනි කපෙහි ජනාධිපති වූ මහත් බල ඇති එකපුස්ස නම් වූ එක් සක්විති රජෙක් විමි.

2334. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමත් සච්චසංඝඤ්ඤානි සභිවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සච්චසංඝඤ්ඤානි සභිවිරාවදානං තෙවැනි යි.

214. එකසංඝඤ්ඤානි සභිවිරාවදානං

2335. ගසක් මුදුනෙහි එල්ලෙන්නා වූ තථාගතයන් වහන්සේගේ පසුල් සිවුර දැක මම ඇඳිලි බැඳ ඒ පසුල් සිවුර වැන්දෙමි.

2336. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පාශුකුල විවර සංඥාවක් ලැබුයෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දැනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2337. මෙයින් පස්විසිවෙනි කපෙහි ජනාධිපති වූ මහත් බල ඇති අභිනාභ නම් සක්විති රජෙක් විමි.

2338. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමත් එකසංඝඤ්ඤානි සභිවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකසංඝඤ්ඤානි සභිවිරාවදානං සිවුවැනි යි.

215. රංසිසඤ්ඤාන සංවිතරාවදානය

2339. උදවන්තා වූ ශිරාමෙන් ද එසේම (උදව්) පැතිරීගිය රැස් ඇති ශිරාමෙන් ද, යනපත් ජන්ම ඇති උතුම් ව්‍යාභුරාජයකු මෙන් ද කළ අතුරෙහි (වැඩිහුන් බුදුරජන් දිවිමි.)

2340. කළ අතුරෙහි ඒ බුද්ධානුභාවය බබලයි. මම බුද්ධිරයමියෙහි සිත පහදවා කල්‍යාණත් සංගීයෙහි සතුටු වීම.

2341. සෙසු කල්‍යාණත් මා වසින් මැනවින් කුසල් කරණ ලදි. ඒ විනාශසාදයෙන් ද බුද්ධානුස්සතිභාවනාවෙන් ද,

2342. මෙයින් නිස්දහස්වනු කපෙති එදා යම් සංඥාවක් ලැබුයෙමි ද ඒ හෙතුවෙන් දුගතියක් නොවී දැනිමි. බුද්ධිසඤ්ඤාවෙහි මේ විපාකය යි.

2343. සත්පණස්වග කපෙති ජනාබිපති වූ නමින් සුජාත නම් මහත් බල ඇති සක්විතිරජෙක් වීම.

2344. සිටුපිළිසියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද පබතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් රංසිසඤ්ඤාන සංවිතරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

රංසිසඤ්ඤාන සංවිතරාවදානය පස්වැනි යි.

216. සංඝානිත සංවිතරාවදානය

2345. මනාව වැඩුනු ඇසකු පෝරැක්හි හරිඞ්ණි (=කොළපාට) රතමියෙහි සිහියෙන් යුතුව හුන්වොමි එකම (බුද්ධානුස්සති සංඥාව) ලැබිමි.

2346. මෙයින් එක්පස්වනු කපෙති වූ එකල්හි යම් (බුද්ධානුස්සති) සංඥාවක් ලැබුයෙමි ද, ඒ බුද්ධානුස්සතිසංඥා බලයෙන් මාගේ ආයුචක්‍ෂය විය. (රහත් වීම.)

2347. මෙයින් හෙළෙස්වනු කපෙති සත්පරිච්ඡිත් යුත් මහත් බල ඇති බන්ධන නම් ක්‍රමයෙක් වීම.

2348. සිටුපිළිසියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද පබතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සංඝානිත සංවිතරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සංඝානිත සංවිතරාවදානය සවැනි යි.

217. තාලවණ්ටදයකතේරාපද්‍යනං

2349. තාලවණ්ටං මයා දිනනං නිසසසසා' දිව්වබ්බුනො,
ගිමනනිබ්බාපනන්දාය පරිප්‍රාතොපසන්නියා.
2350. සන්නිබ්බාපෙම් රුගග්ගිං දෙසග්ගිඤ්ච තද්දත්තරිං,
නිබ්බාපෙම් ච මොහග්ගිං තාලවණ්ටසයිදං එලං.
2351. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
ධාරෙම් අනනිමං දෙහං සමමාසබ්බුද්ධසාසනං.
2352. චෝ තවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි බුද්ධිජ්ජාසයිදං¹ එලං.
2353. තොසට්ඨිමහි ඉතො කප්පෙ මහානාම සනාමකො,
සත්තාරතනසමපන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2354. පටිසම්භිදා චතසොසා විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තාලවණ්ටදයකො පේරො ඉමා ගාථාසො
අභාසිත්ථාහි.

තාලවණ්ටදයකතේරසස අපද්‍යනං සත්තමං.

218. අනනග්ගසඤ්ඤාකතේරාපද්‍යනං

2355. කුසාවකං ගජොධාන උප්ප්ඛායසසා'හං පුරෙ,
මනනං ච අනුසිංඛාමි කණ්ඩහෙදසසා² පත්තියා.
2356. අඤ්ඤං පිරජං බුද්ධිං ආහුතීතං පටිග්ගහං,
උසහං පවරං අග්ගං නිසසං බුද්ධිං ගණ්ණත්තමං.
2357. කුසාවක පණ්ණිකං අනකමනනං නරුත්තමං,
සමුග්ගතා මහාවීරං ලොකජෙට්ඨං නරාසහං.
2358. දිස්වා තං ලොකපජේජාහං විමලං වන්දසන්නිහං,
අවන්දිං සන්ත්තො පාදෙ විපසන්නොති වෙනසා.
2359. වතුනවුතෙ³ ඉතො කප්පෙ යං අදාසිං කුසාවකං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි කුසාවකසයිදං එලං.
2360. සත්තතිංසෙ ඉතො කප්පෙ එකො ආසිං ජනාතිපො,
සුභිසො නාම නාමෙන චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2361. පටිසම්භිදා චතසොසා විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අනනග්ගසඤ්ඤාකො පේරො ඉමා ගාථාසො
අභාසිත්ථාහි.

අනනග්ගසඤ්ඤාකතේරසස අපද්‍යනං අම්ඨමං.

1. තාලවණ්ටසයිදං, මජ්ඣං.

2. ගන්ධාදෙසසා, මජ්ඣං.

3. වතුනවුතෙ, මජ්ඣං.

217. තාලවණටදායක ස්ථිරාවදානය

2349. ග්‍රිෂමය නිවීම පිණිස ද දූවීම සන්සිදෙනු පිණිස ද මා විසින් තිසස බුදුරජුන්හට තල්වැටක් (විජිතිපතක්) ප්‍රදාන ලදී.

2350. රාගාභ්‍යාස නිවමි. එයින් අබික වූ දෝෂාභ්‍යාසය ද නිවමි. එසේ ම මොහාභ්‍යාසය ද නිවමි. විජිතිපතක් දනෙහි මේ විපාකය යි.

2351. මාගේ කෙලෙස් දවන ලදී. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. (දැන්) සම්බුදුසසුනෙහි අනන්ත ශරීරය දරමි.

2352. මෙයින් දොසානුචත කපෙහි වූ එකල්හියම් කමියක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුඬිසුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2353. මෙයින් තෙසාවචනු කපෙහි සන්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති මහානාම නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2354. සිට්‍රිපිළිසැඬියාවෝ ද අභට්ටමොක්ඛයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් තාලවණටදායක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

තාලවණටදායක ස්ථිරාවදානය සන්වැනි යි.

218. අනකනාසඤ්ඤාන ස්ථිරාවදානය

2355. මම පෙර උපාධිපායයන්හට දලකඩක් ගෙණ (ගියෙමි.) (එකල මම) ති පහර බිඳී යනසේ (ජලපනය කරණ) මනත්‍රයකුදු ඉගෙණ ගනිමි.

2356. ලොකයාගේ පූජාවතට භාජන වූ තෙලෙස් රජස් විරහිත ශ්‍රෙෂ්ඨ වූ උතුම් වූ ගණප්‍රධාන වූ තිසස නමැති බුදුවරයන් වහන්සේ දිවිමි.

2357. ලොව පහල වූ ලොකප්‍රජාශ්‍රම වූ භරග්‍රෙෂ්ඨ වූ පදවිනිභාරය (සක්මන්) කරන්නා වූ බුදුරජානන් වහන්සේට ඒ වස්ත්‍රය (පියවිලි කොට) අතුරණ ලදී.

2358. (ඒ මන වඩනා) ලොකයට ප්‍රදීපයක් වැනි වූ නිමිල වන්ද්‍යයා හා සමාන වූ බුදුරජුන් දැක පැහැදි සිතින් ඒ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පා වැන්දෙමි.

2359. මෙයින් සිවුඅනුචත කපෙහි යම් මහලු පිළියක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මහලු පිළියක් දීමෙහි මේ විපාකය යි.

2360. මෙයින් සත්තිස්වනු කපෙහි ජනාධිපති වූ මහත් බල ඇති සුනාඤ්ඤ නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2361. සිට්‍රිපිළිසැඬියාවෝ ද අභට්ටමොක්ඛයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අනකනාසඤ්ඤාන ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් යි.

අනකනාසඤ්ඤාන ස්ථිරාවදානය අවවැනි යි.

219. සපපිදායකතේරාපදානං

2362. තිසිනො පාසාදවතර නාටිගණපුරකකතො,
වතාධිතං සමණා දිස්වා අභිනාමෙසගං¹ සරං.
2363. උපවිමයා මහාචාරං දෙවදෙවං නරාසනං,
සපපිතෙලං මයා දිනනං සිද්ධානිසං මහෙසිනො.
2364. පසාදාදරථං දිස්වා විප්පසන්නමුඛිඤ්ඤං,
වඤ්ඤා සඤ්ඤා පාදෙ අනුසංසාචසිං පුරෙ.
2365. දිස්වා මං ඤාපසන්නතනං² ඉද්ධියා පාරමිකතො,
නතං අබ්බුත්තම් ධිතො ගංසරාජාව අමිතර.
2366. වතුනංතෙ ඉතො කප්පෙ යං දනමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි සපපිතෙලසිද්ධං ඵලං.
2367. ඉතො සත්තරසෙ කප්පෙ සුභිදෙද්ධං³ සනාමනො,
සත්තරතතසමපතො වකකවන්ති මහබ්බලො.
2368. පටිසම්භිදා වතසොං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා සපපිදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

සපපිදායකතේරසං අපදානං නවමං.

220. පාපනිවාරියතේරාපදානං

2369. පියදසෙසස්ස භගවතො වකකමං සොධිතං මයා,
නලකෙහි පටිච්ඡන්තං වාතාතපනිවාරණං.
2370. පාපං විචජ්ජනන්තස්ස කුසලසසුපසමපදා,
කිලෙසානං පහානාය පදතිං සඤ්ඤාසතො.
2371. ඉතො ඵසාදසෙ කප්පෙ අභිඤ්ඤවොති විසුත්තො,
සත්තරතතසමපතො වකකවන්ති මහබ්බලො.
2372. පටිසම්භිදා වතසොං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා පාපනිවාරියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

පාපනිවාරියතේරසං අපදානං අසමං.

උද්දානං:

හන්ති පාතධි සච්චඤ්ච ඵකසඤ්ඤාදි ව රංසියො
සණ්ඨිතො නාලවණ්ටි ව⁴ තථා අකකන්තසඤ්ඤාතො
සපපි පාපනිවාරී ව වතුපඤ්ඤාස ගාථකාහි.

හන්තිවග්ගො බාවිසන්තිමො.

1. අභිමානෙසා, සිමු.
2. සුපසන්නතනං, සතා.
3. දුභිදෙව, සතා තුභිදෙව, ක.
4. නාලවණ්ටඤ්ඤා, මජ්ඣ.

219. සප්පියක සථවිරාවදානය

2362-2363. මම සත්‍රියවුනසා විසින් පිරිවරණ ලද්දෙමි උතුම් ප්‍රාසාද-
යෙහි හුන්නෙමි රෙහි මහණකු දක සවකිය ගාතයට පවුණුවා ගනිමි.
මහාපිරවු දෙව්‍යනට දෙවි වු නරඥෙසු වු වැඩුත්තා වු ඒ බිදායාම
බුදුරජන්හට මා විසින් හිතෙල් දෙන ලදී.

2364. පැනදි මුහුණ හා ඉදුරන් ඇති සංසිදුහු කාය - විනා දරා
ඇති උන්වහන්සේ දක ඒ ශාක්‍යාග් වහන්සේගේ පා වැද ඉදිරියෙහි
සිටගෙණ ප්‍රශංසා කෙලෙමි.

2365. අනිසන් පහන් බැම ඇති සාද්ධියෙහි කෙලපැමිණි ප්‍රඥ වු
ඒ සමඥනෙම අතයෙහි (යන) හස්තයා මෙන් අතයට නැංගේය.

2366. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වු එකල්හි යම් (හිතෙල්) දනක්
දැනිම ද, (ඒ තෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දැනිම. හිතෙල් දනෙහි මේ
විපාකය යි.

2367. මෙයින් සහලොස්වන කපෙහි සත්ථවනින් යුත් මහත් බල
ඇති ජුතිදෙව තම සක්විති රජෙක් වීමි.

2368. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභවප්‍රමොක්‍ෂයෝද ඡබතිඥවෝද සාක්‍යාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සප්පියක සථවිරයන් වහන්සේ මම
ගාථාවන් වදාල සේක් යි.

සප්පියක සථවිරාවදානය නවවැනි යි.

220. පාපනිවාරිය සථවිරාවදානය

2369. බවපදුරින් වැසිනිය අවිසුල වලහන සක්වනන් මා විසින්
පියදසසි බුදුරජන් සදහා පිරිසිදු කරණ ලදී.

2370. පම වලහනු පිණිස ද කුසල් රැස් කිරිම පිණිස ද කෙලෙස්
දුරුකිරිම පිණිස ද බුදුසසුනෙහි විශ්ව වැසිමි.

2371. මෙයින් එකාලොස්වන කපෙහි සත්ථවනින් යුත් මහින්
බල ඇති අගතිදෙව යයි ප්‍රසිද්ධ සක්විති රජෙක් වීමි.

2372. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභවප්‍රමොක්‍ෂයෝද ඡබතිඥවෝද සාක්‍යාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පාපනිවාරිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාල සේක් යි.

පාපනිවාරිය සථවිරාවදානය දසවැනි යි.

උද්දානය:

හන් පානයි සවම - එකසඤ්ඤිය රාසිය

සණ්ඨිතය තාලවණ්ටිය - අකකනන සඤ්ඤක ද
සප්පි පාපනිවාරිය දැයි - සිවුපණස් ගසින් බැදිසේ.

හසතිවගිය ගෙ මිසි වැනි යි.

221. ආලම්බනදායකත්වරාපද්‍යනං

2373. අක්ඛදායකි¹ භගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
ආලම්බනං මයා දින්නං දිපදිඤ්ඤස්ස තාදිනො.
2374. ධරණී පටිපජ්ජාමි විජුලං සාගරස්සරං,
පාණෙනු ව ඉස්සරියං වතෙනති වත්ථධාය ව.
2375. කිලෙසා කාපිතා මස්සං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
කිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
2376. ඉතො දොසට්ඨිකප්පමි නිසො ආසිංසු බන්ධිතා,
ඵනාපසිති තාමා තෙ වක්කවන්ති මහබ්බලා.
2377. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉක්ඛං සුදං ආයස්මා ආලම්බනදායකො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

ආලම්බනදායකත්වරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

222. අජිනදායකත්වරාපද්‍යනං

2378. ඵකතිංසෙ² ඉතො කප්ප ගණසත්ථා අහොසනං,
අදදං විරජං බුද්ධං ආනුතිනං පටිශ්ශනං.
2379. වම්බනිංසං මයා දින්නං සිබ්බෙනා ලොකබ්බුතො,
තෙන කට්ටෙන දිපදිඤ්ඤා ලොකජෙට්ඨා නරාසනෙ.
2380. සම්පන්නං අනුභොජාන කිලෙසෙ කාපසිං අහං,
ධාරෙමි අනතිමං දෙහං සම්මාසම්බුද්ධිසාසනෙ.
2381. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්ප අජිතං යමදස්ථං,
දුශ්ශතිං නාභිජානාමි අජිතස්ස ඉදං ඵලං.
2382. ඉතො පඤ්චමකෙ කප්ප රාජා ආසිං සුදායකො,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවන්ති මහබ්බලා.
2383. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉක්ඛං සුදං ආයස්මා අජිනදායකො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

අජිනදායකත්වරස්ස අපද්‍යනං දුතිසං.

1. අක්ඛදායකි, සිවු.

2. ඵකතිංසෙ, මජ්ඣං.

3. දච්චදිඤ්ඤා, මජ්ඣං.

221. ආලම්බනදායක ස්ථවිරාවදානං

2373. (අටලෝ දහමිනි කමපා නො වන බැවින්) තාදී ගුණ ඇති, ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ ද්විපදොත්තම වූ අක්ඛණ්ඩ ඛුද්‍රජ්ජන්හට මා විසින් ආලම්බනප්‍රකාශයක් (වැහිරෙණ පුරුවනක්) පුදන ලදී.

2374. සසුර කෙටුර කොට ඇති මහත් වූ පාපිය රජයෙහි, ධනය කෙරෙහි ද ප්‍රාණීන් කෙරෙහි ද ආබිජන්‍යය පවත්වමි.

2375. මා විසින් කෙළෙස්සු දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ පැමිණෙන ලදහ. ඛුද්‍රජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

2376. මෙයින් දෙසැටවනු කපෙහි මහත් බල ඇති ඵකාපක්ඛින නම් ඒ තුන් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2377. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යවොක්ඛයෝ ද පබ්භිඤ්ඤෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. ඛුද්‍රජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආලම්බනදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ආලම්බනදායක ස්ථවිරාවදානං පළමුවැනි යි.

222. අජිනදායක ස්ථවිරාවදානං

2378. මෙයින් ඵක්තිස්වන කපෙහි මම ගණාවාසී වූයෙහි වෙමි. කෙළෙස් රජස් විරහිත ලොකසාලත් පුජාවන් පිළිගන්නා වූ සීඛි ඛුද්‍රජ්ජන් දිවිමි.

2379. ලොකබන්ධු වූ සීඛි ඛුද්‍රජ්ජන්හට මා විසින් සම්භවයක් දෙන ලදී. ද්විපදොත්තම වූ ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරප්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ කෙරෙහි කළ ඒ කමය කරණ කොට ගෙණ-

2380. මම සමපත් අනුනව කොට ටකලෙස් ද දැවිමි. සම්බුදු සසුනෙහි (මේ) අනනිම ශරීරය ද දරමි

2381. මම මෙයින් ඵක්තිස්වනු කපෙහි යම් අයුත් දිව්සමක් දිනිම ද, (ඒ හෙතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. අයුත් දිව්සම දැනෙහි මේ විපාක යි.

2382. මෙයින් පස්වනු කපෙහි සත්ථවරානන් යුත් මහත් බල ඇති සුදායක නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2383. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යවොක්ඛයෝ ද පබ්භිඤ්ඤෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. ඛුද්‍රජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අජිනදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අජිනදායක ස්ථවිරාවදානං දෙවැනි යි

223. දව්වරතනියතෙරාපදානං*

2384. මගලුද්දෙ පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤා කානතෙ අනං,
අදදසං චිරජං බුද්ධිං ආනුතීනං පටිගගහං.
2385. මංසපෙසි මසා දිනනා විපසඤ්ඤා මහෙසිනො,
සදෙවකසමිං ලොකසමිං ඉස්සරං කාරයාමහං.
2386. ඉතිනා මංසදානෙන රතනං නිබ්බතනතෙ මම,
දුට්ඨෙමෙ රතනා ලොකෙ දිට්ඨධම්මස්ස පතතියා.
2387. තෙනා සපබ්බ අනුපොමි මංසදානස්ස සහන්තියා,
ගතනඤ්ච මුදුකං මයහං පඤ්ඤා නිපුණවෙදිනි¹.
2388. එකනවුතෙ ඉතො² කප්පෙ යං මංසමදදිං අහං,
දුගගතිං නාභිජානාමි මංසදානස්සිදං එලං.
2389. ඉතො චතුස්සකෙ කප්පෙ එකො ආසිං ජනාබිපො,
මහාරොගින නාමො සො චකකට්ඨානි මහබ්බලො.
2390. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමම,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා දව්වරතනියො ථෙට්ඨො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

දව්වරතනියතෙරස්ස අපදානං තතියං.

224. ආරක්ඛදායකතෙරාපදානං

2391. සිද්ධත්ථස්ස භගවතො වෙදි කාරාපිතා³ මයා,
ආරකෙකා ච මයා දිනෙනා සුගතස්ස මහෙසිනො.
2392. තෙන කම්මවිසෙසෙන න පස්සො⁴ භයහෙරවං,
කුතිඤ්චි උපපතනස්ස කාසො මයහං න විජ්ජති.
2393. චතුනවුතෙ ඉතො⁵ කප්පෙ යං ට්වදිං කාරසිං අහං,⁶
දුගගතිං නාභිජානාමි වෙදිකාය ඉදං එලං.
2394. ඉතො ඡට්ඨමි කප්පමි අපසෙසන සනාමිනො,
සත්තරතනසම්පන්නො චකකට්ඨානි මහබ්බලො.
2395. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමම,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආරක්ඛදායකො ථෙට්ඨො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ආරක්ඛදායකතෙරස්ස අපදානං චතුත්ථං.

* දව්වරතනියතෙර, මජ්ඣං.

1. නිපුණවෙදිනී, මජ්ඣං.

2. එකනවුතියො, මජ්ඣං.

3. වෙදිකා කාරිකා, ස්ථා.

4. ක පසසි, මජ්ඣං.

5. චතුක්ඛවුතියො, මජ්ඣං.

6. පුරෙ, මජ්ඣං.

223. දවිරතනිය සථවිරාවදානය

2384. මම පෙර මහවෙනෙහි මුම වැද්දෙන් වීම්. ලොකයාගේ පූජාවන් මිළිගන්නා වූ කෙටලස් මල නැති බුදුරජුන් දිවිමි.

2385. විපසෙහි බුදුරජුන්ගේ මා විසින් මස් කැබැල්ලක් පුදන ලදි. මම (ඒ හෙතුවෙන්) දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි ආධිපත්‍යය කරමි.

2386. මෙම මස් දන කරණ කොට ගෙන මට (කාය-විත්ත සමපන්න සංකියාන) රුවන් උපදි. මේ රුවන් දෙක ලෙවිති නිවන් ලැබීමට උපකාර වේ.

2387. මම ඒ සියලු සමපත් අනුභව කරමි. මස් දනෙහි ශක්තිය කරණ කොට ගෙන මාගේ හරිතය ද මාදාය. සියුම් දෙය අවබෝධ කරගත හැකි ප්‍රඥාව ද වේ.

2388. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මම යම් මස් දනක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මස් දනෙහි මේ විපාකය යි.

2389. මෙයින් සිවුපනු කපෙහි ජනාධිපති වූ මහත් බල ඇති මහාගෙගින නම් සක්විති රජෙක් වීම්.

2390. සිවුපිළිසිඬයාලෝ ද අමටවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂඩ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් දවිරතනිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

දවිරතනිය සථවිරාවදානය තෙවැනි යි.

224. ආරාමදායක සථවිරාවදානය

2391. මා විසින් සිදුහත් බුදුරජුන්ගේ වෙදිකාවක් කරවන ලදි. මා විසින් මහර්මි වූ බුදුරජුන්ගේ ආරක්‍ෂාවක් ද පදන ලදි.

2392. ඒ කම්බියෙහි කරණකොට ගෙන භයජනක අරමුණක් නො දකිමි. කොති උපන්නේ නමුදු මට න්‍රාසයක් විද්‍යමාන නැත.

2393. මම මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් වෙදිකාවක් කරවිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වෙදිකා දනෙහි මේ විපාකය යි.

2394. මෙයින් සවනු කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අපසෙහන නම් සක්විති රජෙක් වීම්.

2395. සිවුපිළිසිඬයාලෝ ද අමටවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂඩ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආරාමදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ආරාමදායක සථවිරාවදානය සිවුවැනි යි.

225. අව්‍යාධිකතේරාපදානං*

2396. විපක්ඛිණ්ණ භගවතො අග්ගිසාලමදසහා,
ව්‍යාධිතානඤ්ච ආවාසං උණ්ණාදකපටිග්ගහං.
2397. තෙන කමෙමනයං මග්ගා අත්තනාවො සුනිමිතො,
ව්‍යාධාහං නාභිජානාමි පුඤ්ඤකමෙසසිදං ඵලං.
2398. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සාලමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අග්ගිසාලාසිදං ඵලං.
2399. ඉතො සත්තමකෙ කාප්පෙ ඵකො'සිං අපරාජිතො,
සත්තරතනසමපග්ගො වක්කවතති මහබ්බලො.
2400. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සචජිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අව්‍යාධිකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අව්‍යාධිකතේරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

226. අඛේකාලපුප්ඵියතේරාපදානං

2401. නාරදො ඉති මෙ නාමං කස්සපො ඉති මං විද්ධි,
අද්දසං සමණානග්ගං විපක්ඛිං දෙවසක්කතං.
2402. අනුබ්‍යඤ්ජනධරං බුද්ධං ආහුතිනං පටිග්ගහං,
අඛේකාලපුප්ඵං පග්ගස්ස බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2403. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුජසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
2404. වතුසත්තාතිතො කප්පෙ රොමස්සො නාම බතතිසො,
ආමුත්තමාලාහරණො සයොග්ගබලවාහනො.
2405. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සචජිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අඛේකාලපුප්ඵියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අඛේකාලපුප්ඵියතේරස්ස අපදානං ඡමං.

* අව්‍යාධික, මජ්ඣං.

225. අව්‍යාධික ස්ථිරාවද්‍යනය

2396. මම විපක්‍ෂී බුදුරජුන්හට ගිනිහල්ගෙයක් දිනිමි. රොහිත්භට නිවාස ස්ථානයක්ද, උණුදිය වත්කරන භාජනයක්ද දිනිමි.

2397. ඒ කමිස ගෙතුකොට ගෙණ මට මේ ආත්මභාවය මොනොටට මැවුන. මම ව්‍යාධිය (කුමැසි) නො දනිමි. පුණ්‍යකමියාගේ මේ විපාකය සි.

2398. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ශාලාවක් දුනිමි ද, (ඒ ගෙතුමෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. අග්නිභාලාදානයෙහි මේ විපාකය සි.

2399. මෙයින් සත්වනු කපෙහි සත්වුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අපරාජිත නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2400. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභට්ටමොක්කයෝද පඩිහිඳුවෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අව්‍යාධික ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අව්‍යාධික ස්ථිරාවද්‍යනය පස්වැනි සි.

226. අබ්‍යාධික ස්ථිරාවද්‍යනය

2401-2402. භාරද යනු මගේ නමයි. මට කාශ්‍යප යයි ද නියති. ශ්‍රමණයනට අග වූ දෙවියන් විසින් සතකාර කරණ ලද අනුවාසකුත්ත දරන්නා වූ ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ විපක්‍ෂී බුදුරජුන් දිවිමි. මම රුකතුන මල් ගෙණ ඒ බුදුරජුන්හට පිදිමි.

2403. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පපූජාවක් කෙලෙව් ද, (ඒ ගෙතුමෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාකය සි.

2404. මෙයින් සුසැත්තුවනු කපෙහි සවණේ සිව්කා ආදි යානයන්ද, මහාභාතය සෙවකාදි බලයන්ද, හසනි අනු රථ සඬ්ඛ්‍යාත වාහනයන්ද, යන මොවුන්ගෙන් යුක්තවූයෙහි පැළැඳි මාලාහරණ ඇත්තෙහි රොසිය නම් රජෙක් වීම.

2405. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභට්ටමොක්කයෝද පඩිහිඳුවෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අබ්‍යාධික ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අබ්‍යාධික ස්ථිරාවද්‍යනය පස්වැනි සි.

227. සොවණ්ණවටංසකියතේරාපද්‍යනං*

2406. උය්‍යානභූමි නිත්‍යන්තො අද්දසං ලොකනායකං,
වටංසකං ගහෙත්වාන සොවණ්ණං සාධුතිමිත්තං.
2407. ඩිසං තතො සමොරුය්‍යා¹ හත්ථකිකුගතො අහං,
බුද්ධස්ස අභිරොපෙසිං ඕබ්භතා ලොකබන්ධුනො.
2408. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමිපුප්පසිං²,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං³ එලං.
2409. සත්තථිසෙ ඉතො කප්පෙ එකො ආසිං ජනාධිපො,
මහාපතාප නාමෙන වක්කවන්ති මහබ්බලො.
2410. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සොවණ්ණවටංසකියො පේරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

සොවණ්ණවටංසකියතේරස්ස අපද්‍යනං සත්ථමං.

228. මිඤ්ජවටංසකියතේරාපද්‍යනං

2411. නිබ්බුතෙ ලොකනාථමහි සිඛිමහි වදනං වරෙ,
වටංසකෙහි ආකිණ්ණං බොධිපුප්පමකාසහං.
2412. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්පමකරං තද්,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බොධිපුජාසිද්ධං එලං.
2413. ඉතො ජබ්බිසතිකප්පෙ අහුං මමසබ්බා නාමකො,
සත්තරත්තසමපන්තො වක්කවන්ති මහබ්බලො.
2414. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මිඤ්ජවටංසකියො පේරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

මිඤ්ජවටංසකියතේරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

229. සුභතාවෙලියතේරාපද්‍යනං

2415. අභිතො නාම නාමෙන මාලාකාරො අහුං⁴ තද්,
ආවෙලං පග්ගහෙත්වාන රඤ්ඤො දුභං වජාමහං.
2416. අසමපන්නමහි රාජානං අද්දසං ඕබ්භායකං,
හට්ඨො හට්ඨෙන විතෙතන බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2417. එකතිංසෙ⁵ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමිපුප්පසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං එලං.

* වටංසකියතේරාපද්‍යන සිවු. 1. සමොරුය්‍යා, මජ්ඣ.

2. පුප්ඵමසිරොපසිං, මජ්ඣ. 3. පුප්ඵපුජාසිද්ධං, මජ්ඣ. 4. අහං, මජ්ඣ.

5. එකතිංසෙ, මජ්ඣ.

227. සොවණණවටංසකිය සථවිරාවදානය

2406. උදුන භූමියට නික්ම වඩනා වූ මම ලොකනායක වූ (ඕඕ) බුදුරජුන් දිවිමි. මැනවින් කොට නිමවන ලද සවණ්ණේ වූ (හිස පළඳනා) කඩාමල්කඩක් ගෙණ,

2407. ඇතුළට සිටි මම වහා එයින් බැස ලොකබණ්ඩු වූ ඕඕ බුදුරජුන්ගේ (ඒ මාලාව) පිදිමි.

2408. මෙයින් එක්තිස්වනු කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2409. මෙයින් සත්තිස්වනු කපෙහි ජනාධිපති වූ මහත් බල ඇති මහාපතාස නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2410. සිද්ධිප්‍රිතිසියාවෝද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝද ඡායාභව්‍යෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් සොවණණවටංසකිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සොවණණවටංසකිය සථවිරාවදානය සන්වැනි යි.

228. මිඤ්ජවටංසකිය සථවිරාවදානය

2411. වාදින් අතුරෙහි උතුම් වූ ඕඕ බුදුරජුන් පිරිනිවි කල්හි මම කඩාමල්කඩින් ගැවසීගත් බොධිපුජාවක් කෙළෙමි.

2412. මෙයින් එක්තිස්වනු කපෙහි වූ එකල්හි යම් පුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බොධිපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2413. මෙයින් සතිවනු කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති මෙඝබ්‍ය නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2414. සිද්ධිප්‍රිතිසියාවෝද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝද ඡායාභව්‍යෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් මිඤ්ජවටංසකිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මිඤ්ජවටංසකිය සථවිරාවදානය අටවැනි යි.

229. සුක්කතාවෙලිය සථවිරාවදානය

2415. එකල්හි මම අශ්ව නම් මල්කරුවෙක් වීමි. හිසෙහි පළඳින මාලාවක් රජුට දීම සඳහා මම ගෙණ යමි.

2416. රජු වෙත පැමිණීමට පෙර ඕඕ බුදුරජානන් වහන්සේ දිවිමි. සොම්නස්වූයෙමි සොම්නස් සිහින් එය බුදුරජුන්ගේ පිදිමි.

2417. මෙයින් එක්තිස්වනු කපෙහි යම් පුෂ්ප පුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2418. පඤ්චවිසෙ ඉතො කප්පෙ රුජාහොසිං මහබ්බලො,
වෙහාග්‍රො නාම නාමෙන චකකචනති මහබ්බලො.
2419. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුභාගාචෙට්ඨියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුභාගාචෙට්ඨියොථෙරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

230. එකච්ඡදියඤ්ථරාපද්‍යනං

2420. උසනං පවරං වීරං වෙසසංඝං විජ්ඣාපිතං,
පසන්නාවිතෙනා සුමනො බුද්ධිසෙට්ඨං අව්ඤ්ඤං¹.
2421. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ව්‍යදහාය ඉදං ඵලං.
2422. චතුච්ඡතිකප්පමති විගතානිඤ්ඤානාමකො,
සත්තරතනසම්පන්නො චකකචනති මහබ්බලො.
2423. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකච්ඡදියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

එකච්ඡදියඤ්ථරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

උද්‍යනං:

ආලම්බනඤ්ච අජිනං මංසදා රක්ඛදායකො
අව්‍යාධි අබ්බකාලං² දොණණං මිඤ්ඤං ආචේල ව්‍යදනං
පඤ්චපඤ්ඤාස ගාථායො ගණිතා අත්ථදස්සිති.

ආලම්බනදායකවග්ගො පනමිසතිමො.

231. උද්‍යාසනදායකඤ්ථරාපද්‍යනං

2424. ආරාමආරා නික්ඛමම ඵලකං ඤ්ඤාරිං අනං,
උදකඤ්ච උපට්ඨාසිං උත්තමත්ථස්ස පතතියං.
2425. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ආසනෙ වොදකෙ ඵලං.
2426. ඉතො පණණ්ණරසෙ කප්පෙ අභිසාමසම්චාරයො,
සත්තරතනසම්පන්නො චකකචනති මහබ්බලො.

2418. මෙයින් පස්විසිවනු කපෙහි මහත් බල ඇති මෙහෙර නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2419. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුඛතාවෙලිය සචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සුඛතාවෙලිය සචරාවදානය නවවැනි සි.

230. එකවන්දිය සචරාවදානය

2420. ශ්‍රෙෂ්ඨ වූ උතුම් වූ පස්වරුන් ජයගත් මෙඤ්ඤු බුදුරජුන්හට මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි වැන්දෙමි.

2421. එක්තිස්වනු කපෙහි යම් කමයක් කෙලෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වන්දනාවෙහි මේ විපාකය සි.

2422. සුවිසිවනු කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති විගතානඤ නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2423. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එකවන්දිය සචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකවන්දිය සචරාවදානය දසවැනි සි.

උද්දානය:

ආලම්බන ය අජින ය - මංසද ආරක්කද ය
අව්‍යාධි අසංකාල සහ - සොණණමිඤ්ඤ ආවෙලවන්දනය
පස්පණස් ගයකින් - මෙම තෙවිසි වනු වග වේ.

ආලම්බනදායක වර්ග තෙවිසිවැනි සි.

231. උදකාසනදායක සචරාවදානය

2424. මම අරම දෙරින් නික්ම උත්තමානිය වූ නිවණට පැමිණීම පිණිස (වැඩහිඳීමට) පුරාවක් ඇතිරීම. පැන් ද එළවා තැබීම.

2425. මෙයින් එක්තිස්වනු කපෙහි දී යම් කමයක් කෙලෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. අසුන හා දිය එළවා තැබීමෙහි මේ විපාකය සි.

2426. මෙයින් පසළොස්වනු කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අභිසාම නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2427. පටිසම්භිද්‍ය වනයො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උදකාසනදයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

උදකාසනදයකත්ථරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චං.

222. භාජනදයකත්ථරාපද්‍යනං¹

2428. නගරෙ බබ්බුමනියා කුමහකාරො අහං නදා,
භාජනං අනුපාලෙසිං භික්ඛුසඤ්ඤා තාවදෙ.

2429. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ භාජනං අනුපාලෙසිං,
දුගගතිං නාභිජානාමි භාජනයා ඉදං එලං.

2430. තෙපඤ්ඤාසෙ ඉතො කප්පෙ අභිගහජාලි නාමකො,
සත්තරතනසම්පන්නො වකඛවතති මහබ්බලො.

2431. පටිසම්භිද්‍ය වනයො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා භාජනදයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

භාජනදයකත්ථරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

233. සාලප්පිසත්ථරාපද්‍යනං*

2432. අරුණමනියා නගරෙ අහොසිං පුට්ඨකො අහං,
මම ආරෙන ගච්ඡන්තං සිබ්බිතං අග්ගසං ජිනං.

2433. බුද්ධියා පතනං පගග්ග සාලප්පරං² අදසහං,
සම්මග්ගතස්ස බුද්ධියා විප්පසන්නෙන වෙනසා.

2434. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං ඛජ්ජකමදසහං.³
දුගගතිං නාභිජානාමි සාලප්පසසිදං එලං.

2435. ඉතො වුග්ගසකප්පමිති අහොසිං අමිතිඤ්ඤලො,
සත්තරතනසම්පන්නො වකඛවතති මහබ්බලො.

2436. පටිසම්භිද්‍ය වනයො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සාලප්පියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සාලප්පිසත්ථරස්ස අපද්‍යනං තතියං.

1. භාජනපාලකත්ථරාපද්‍යනං, මජ්ඣං.

2. සාලප්පරං, මජ්ඣං.

3. යං පුරුමභිදසහං, මජ්ඣං.

*. සාලප්පවිසත්ථරාපද්‍යනං, සිඞ්ඛ. මජ්ඣං.

2427. සිවුපිළිසිඬයාවෝද අභව්විමොක්ඛයෝද ඡබ්භිඤ්චෝද සාක්ඛාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උදකාසනදායක සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උදකාසනදායක සචරාවදානය පළමුවැනි සි.

232. භාජනදායක සචරාවදානය

2428. මම එකල්හි බඩුමැනි නගරයෙහි කුමහකාරයෙක් (=කුමලෙක්) වීමි. එකෙකෙහි හිඤ්ඤාසංයාම භාජන සැපයීම කෙලෙමි.

2429. මෙයින් එක්අනුචත කපෙහි යම් භාජන සැපයීමක් කෙලෙමි ද, (ඒ ගෙනුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. භාජන දානයෙන් මේ විපාකය සි.

2430. මෙයින් නොපණස්වනු කපෙහි සත්රැවනින් යුත් මහත් බල ඇති අනනජාලි නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2431. සිවුපිළිසිඬයාවෝද අභව්විමොක්ඛයෝද ඡබ්භිඤ්චෝද සාක්ඛාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් භාජනදායක සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

භාජනදායක සචරාවදානය දෙවැනි සි.

233. භාලසුපිය සචරාවදානය

2432. මම අරැණමැනි නගරයෙහි පූජ සාදන්ගෙක් වීමි. (එකල්හි) මාගේ ගෙදෙරින් වඩිනා සිඬි බුදුරජුන් දිවිමි.

2433. මම බුදුරජුන්ගේ පාත්‍රය ගෙණ සමමග්ග වූ ඒ බුදුරජානන් වහන්සේට පැහැදි සිහින් හල් පූ දිනිමි.

2434. මෙයින් එක්තිස්වනු කපෙහි මම යම් බාදායක් දිනිමි ද, (ඒ ගෙනුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. හල් පූ දානයෙහි මේ විපාකය සි.

2435. මෙයින් තුදස්වනු කපෙහි සත්රැවනින් යුත් මහත් බල ඇති අමිනඤ්ඤ නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2436. සිවුපිළිසිඬයාවෝද අභව්විමොක්ඛයෝද ඡබ්භිඤ්චෝද සාක්ඛාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් භාලසුපිය සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

භාලසුපිය සචරාවදානය තෙවැනි සි

234. කිලඤ්ජදායකත්වරූපද්‍යනං

2437. නිවණ්‍යං පුරෙ රමෙම නලකාරො අහං නදා,
බිදබ්‍යෙසෙ ලොකපජ්ජොතෙ පසන්නා ජනතා නහිං.
2438. පුජ්ඣං ලොකනාථස්ස කිලඤ්ජං පරියෙසති,
බුද්ධිපුජං කරොන්තානං කිලඤ්ජං අදදිං අහං.
2439. චතුනවුතෙ ඉතො¹ කප්පෙ යං කම්මකරිං නදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි කිලඤ්ජස්ස ඉදං ඵලං.
2440. සත්තසත්තතිකප්පමි රාජා ආසිං ඡුතිධිරො,²
සත්තරත්තසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2441. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කිලඤ්ජදායකො පටෙරා ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාහි.

කිලඤ්ජදායකත්වරූපද්‍යනං අපද්‍යනං චතුක්ථං.

235. චෙදිකාරකත්වරූපද්‍යනං

2442. විපසින්නො හගචතො බොධියා පාදපුත්තමෙ,
පසන්නචිතෙනා සුමනො කාරෙසිං චෙදිකං අහං.
2443. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ කරෙසිං චෙදිකං අහං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි චෙදිකාය ඉදං ඵලං.
2444. ඉතො එකාදසෙ කප්පෙ අගොසිං සුඤ්ඤාමො,
සත්තරත්තසම්පන්නො චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2445. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චෙදිකාරකො පටෙරා ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාහි.

චෙදිකාරකත්වරූපද්‍යනං අපද්‍යනං පඤ්චමං.

236. චණ්ණකාරකත්වරූපද්‍යනං

2446. නගරෙ අරුණවතියා චණ්ණකාරො අහං නදා,
චෙතිසෙ දුස්සහණකාති නාතාචණ්ණං රජෙසහං³.
2447. එකතිසෙ ඉතො කප්පෙ යං චණ්ණං රජසිං නදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි චණ්ණද්‍රව්‍යසිද්ධං ඵලං.

1. චතුක්ථවුතො, කප්පො, මජ්ඣං. 2. ඡලද්ධිරො, මජ්ඣං.

3. රජෙමහං, සහං.

234 කිලඤ්ඤාන සංවිරාචදානය

2437. (ප්‍රාකාරත්‍රසකින් පරිශීලන බැවින්) නිවරා නම් වූ රමා නගරයෙහි මම එකල්හි නලකරුවෙක් (=කුචපොත්තෙක්) වීම. සිද්ධාසී වුදුරජුන් කෙරෙහි පැහැදුනු ජනසමූහයෝ එහි වූහ.

2438. ලොකානාථයන් වහන්සේට පිදීම සඳහා කළාලයක් සොයයි. මේ ඒ බුඬිසුජාට කරනවුන්ට කළාලයක් දිනිමි.

2439. මෙයින් සිවුඅනුවනු කපෙහි දී යම් කම්යක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. කළාලදානයාගේ මේ විපාකය යි.

2440. සන්සැත්තුවනු කපෙහි සන්තුවනින් යුත් මහත් බල ඇති ජුනිකිර නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2441. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභව්‍යවෝද භවතිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. වුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමෙන් කිලඤ්ඤාන සංවිරායන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කිලඤ්ඤාන සංවිරාචදානය සිවුවැනි යි.

235. වෙදිකාරක සංවිරාචදානය

2442. විපාසී වුදුරජුන්ගේ උතුම් බෝරුකට මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි වෙදිකාවක් කෙළෙමි.

2443. මම පෙයින් අනුවන කපෙහි වෙදිකාවක් කරවුයෙමි ද, (ඒ හෙතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වෙදිකාදානයාගේ මේ විපාකය යි.

2444. මෙයින් එකොළොස්වනු කපෙහි සන්තුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සුජියසාම නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2445. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභව්‍යවෝද භවතිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. වුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමෙන් වෙදිකාරක සංවිරායන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

වෙදිකාරක සංවිරාචදානය පස්වැනි යි.

236. වණ්ණකාර සංවිරාචදානය

2446. මම එකල්හි අරුණවති නගරයෙහි වණ්ණකාරයෙක් (රත්-පොවත්තෙක්) වීම මම සැපයෙහි වත්බඩු තන්වන් කොට පෙවීම.

2447. මෙයින් එක්තැවැනු කපෙහි යම් සාමය පෙවීමක් (පින් පිණිස) කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි.

2448. ඉතො තෙව්සතිකප්පෙ වන්දපමසනාමකො¹,
සත්තරතනසමපනෙනා චක්ඛවනති මහබ්බලො.

2449. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සමජ්ඣතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චණ්ණිකාරතෙ ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

චණ්ණිකාරතෙරස්ස අපදානං ජම්බං.

237. පියාලපුප්ඵයතේරාපදානං.

2450. මහලුද්දො පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤා කාතනෙ අහං,
පියාලං පුප්ඵතං දිස්වා ගතමග්ගෙ බිසිං අහං.

2451. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුප්ඵං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.

2452. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සමජ්ඣතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පියාලපුප්ඵයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පියාලපුප්ඵයතේරස්ස අපදානං සන්තමං.

238. අමබයාගදායකතේරාපදානං.

2453. සකෙ සිප්පෙ අප්පථෙධො අගමං කාතනං අහං,
සමුද්ධං යනනං දිස්වාන අමබයාගං අදාසහං.

2454. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දාතමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අමබයාගසිදං ඵලං.

2455. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සමජ්ඣතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අමබයාගදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අමබයාගදායකතේරස්ස අපදානං අමබමං.

1. චණ්ණසමසනාමකො, මජ්ඣං, වන්දපම, සනා.

2448. මෙයින් පනවිලියුනු කපෙති තන්තුවෙන් සුන් මහත් බල ඇති වස්තුවකු නම් සත්විති රජෙක් වේ.

2449. සිවුපිළිසිඟියාවෝද අභවිමොක්ඛයෝද පඩිහිඳුවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමෙන් මණණකාර සම්මිරසන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මණණකාර සම්මිරාවදානය සවැනි යි.

237. පියාලපුප්ඵය සම්මිරාවදානය

2450. මම මර පහවනෙහි මුටු වැද්දෙක් වීම. මම පිපුණු පියල් ගසක් දැක බුදුරජන් වැඩිය මොති (ඒ මල් ගෙණ) (මගීම් වගසෙන්) අතුළෙමි.

2451. මෙයින් එක්අනුවන කපෙති යටි පුප්පුප්ඵයක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධජාතෙහි මේ විපාකය යි.

2452. සිවුපිළිසිඟියාවෝද අභවිමොක්ඛයෝද පඩිහිඳුවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමෙන් පියාලපුප්ඵය සම්මිරසන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පියාලපුප්ඵය සම්මිරාවදානය සන්වැනි යි.

238. අමබසගෙදායක සම්මිරාවදානය

2453. සෙකිය (තකිව්නකරණදී) ගිලායෙහි දක්ෂ වූ මම වනයට ගියෙමි. මම (මග) පතින්නා වූ බුදුරජන් දැක අමබසක් දිනිමි.

2454. මෙයින් එක්අනුවන කපෙති යටි දැක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. අමබනෙහි මේ විපාකය යි.

2455. සිවුපිළිසිඟියාවෝද අභවිමොක්ඛයෝද පඩිහිඳුවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමෙන් අමබසගෙදායක සම්මිරසන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අමබසගෙදායක සම්මිරාවදානය අවවැනි යි.

239. ජගතිකාරකපෝරාපදානං

2456. නිබ්බූතෙ ලොකතාප්පති අසිද්ධං චාරුතතමෙ,
ජගති කාරිතා මග්ගං බුද්ධස්ස ථූපමුත්තමෙ.

2457. අධාරසෙ කප්පසනෙ යං කම්මකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ජගතිතා ඉදං ඵලං.

2458. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ජගතිකාරකානාං ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ජගතිකාරකපෝරස්ස අපදානං නවමං.

240. වාසිදායකපෝරාපදානං

2459. කම්මාරොගා පුරෙ ආසිං නිධරායං පුරුත්තමෙ,
ඵකා වාසි මයා දින්නා සසම්මං අපරාජිතං.

5460. වතුනවුතෙ¹ ඉතො කප්පෙ යං වාසිදද්දිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි වාසිදායකසිදං ඵලං.

5461. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වාසිදායකානාං ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වාසිදායකපෝරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

උදකාසන භාජනං සාලපුට්ඨි² කිලඤ්ඤො
වෙදිකා වණ්ණකාරො ව පියාල අමබයාගදො
ජගති වාසිදායා ව ගාථා තිස්ස ව අට්ඨ ව.

උදකාසනවග්ගො වතුමිසතිමො.

241. කුචරදායකපෝරාපදානං

2462. මගලලෙදා පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤා කානතෙ අතං,
හරිත්ථා³ කුචරමාදාය සබ්බස්ස අද්දිං අතං.

2463. ඵකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දානමද්දිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කුචරස්ස ඉදං ඵලං.

2464. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුචරදායකානාං ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කුචරදායකපෝරස්ස අපදානං පඨමං.

1. වතුනවුතිතොකපෙප, මජ්ඣ.

2. සාලපුට්ඨි සිවු, මජ්ඣ.

3. හරිත්ථා, සිවු, මජ්ඣ.

239. ජගතිකාරක සංවර්තාවදානය

2456. අකුසලසංඛ්‍යා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කල්හි මා විසින් ඒ බුදුරජාණන්ගේ උතුම් සායෙහි පිළිදගැනීම කරවන ලදී.

2457. මෙයින් එක්සිය අටළොස්වන කපෙහි යම් කමියක් කරණ ලද ද, (ඒ හෙතෙමා වෙත්) දුගතිසක් නො දනිමි. පිළිදගැනීම කරවීමෙහි මේ විපාකය යි.

2458. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභව්‍යවිමොක්ඛයෝද අබ්බිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ජගතිකාරක සංවර්තයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ජගතිකාරක සංවර්තාවදානය නවවැනි යි.

240. වාසිදායක සංවර්තාවදානය

2459. මම පෙර උතුම් නිවරා පුරයෙහි කමුරෙක් වීම. මා විසින් සියල්ල දත් පස්මරුන් දිනූ බුදුරජාණන් උදෙසා එක් වැකැත්තක් දෙන ලදී.

2460. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් වැකැත් දැක් දිනිමිද, (ඒ හෙතෙමා වෙත්) දුගතිසක් නො දනිමි. වැකැත් දෙකෙහි මේ විපාකය යි.

2461. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභව්‍යවිමොක්ඛයෝද අබ්බිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් වාසිදායක සංවර්තයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

වාසිදායක සංවර්තාවදානය දසවැනි යි.

උද්‍යාය:

උදකාසන භාජන - සාලපුට්‍රී කිලඤ්ඤා
වෙදිකා වණ්ණකාර - පියාල අබ්බසාගද
ජගති වාසිදායක දැසි දස - අටතිස් ගසින් බැඳීමේ.

උදකාසන වර්ග සූචි වැනි යි.

241. තුවරදායක සංවර්තාවදානය

2462. මම පෙර මහවෙහෙයෙහි මුවවැද්දෙක් වීම. මම තුවරඇට (බදුනකින්) ගෙණවුන් සබ්බසාධ දුනිමි.

2463. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් දැක් දිනිමිද, (ඒ හෙතෙමා වෙත්) දුගතිසක් නො දනිමි. තුවර දෙකෙහි මේ විපාකය යි.

2464. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභව්‍යවිමොක්ඛයෝද අබ්බිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් තුවරදායක සංවර්තයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

තුවරදායක සංවර්තාවදානය පළමුවැනි යි.

242. නාගකෙසරියපේරාපද්‍යනං

2465. ධනං අදොජ්ඣා කකාන වනමජේඤාගතිං අහං,
කෙසරං ඔසටං¹ දිස්වා සතපතනං සමුවසිතා.
2466. උතො හන්ති පගග්ගා සිරෙ කකාන අඤ්ජලිං,
බුද්ධියා අභිරොපෙසිං නිසසසස ලොකබ්බුතො.
2467. දොනවුතො ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුප්පසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
2468. තෙසනනතිමිති කප්පමිති සකන කෙසරනාමකො,
සතතරතනසමපතනා වකකවනාති මහබ්බලො.
2469. පටිසම්භිදා වතසො ටිමොකකාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සවජිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා නාගකෙසරියො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නාගකෙසරියපේරසස අපද්‍යනං දුතිසං.

243. නළිනකෙසරියපේරාපද්‍යනං

2470. ජාතස්සරස්ස චෙමජේඤා වසාමි ජලකුකකුටො,
අථදද්දසං² දොවතෙදවං ගච්ඡන්තමිතිලඤ්ජසෙ.
2471. කුණ්ඩන කෙසරිං³ ගග්ගා විප්පසනෙන වෙතසා,
බුද්ධියා අභිරොපෙසිං නිසසසස ලොකබ්බුතො.
2472. දොනවුතො ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුප්පසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
2473. තෙසනනතිමිති කප්පමිති සතපතනසතාමකො⁴,
සතතරතනසමපතනා වකකවනාති මහබ්බලො.
2474. පටිසම්භිදා වතසො ටිමොකකාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සවජිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා නළිනකෙසරියො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නළිනකෙසරියපේරසස අපද්‍යනං තතිසං.

244. විරවිපුප්පියපේරාපද්‍යනං⁵

2475. ඛණ්ඩවසගස්සෙහි නිග්ගාති ලොකනායකො,
විරවිපුප්ඵං පගග්ගා⁶ බුද්ධියා අභිරොපසිං.
2476. එකනවුතො ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුප්පසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.

1. ඔගතා, මජ්ඣ.

2. අද්දසාහං මජ්ඣ.

3. කෙසරං, සසා.

4. සතතකෙසරනාමකො, මජ්ඣ.

5. විරවිපුප්පියපේරාපද්‍යනං, මජ්ඣ.

6. විරවිපුප්පමාදය, මජ්ඣ.

212. නාගකෙසරිය සංවිරාමදානය

2165. මම (මුත් මැරීම සඳහා) දුන්න නිසා කෙටි සරසාගෙණ වනයට ඇතුළු වීම. මනාව පිටුපස කුඩා වලක් දැක උඩට නැගුණු පිළිවක්

2166. අෙතින් ගෙණ තිසෙහි ඇදීලී බැඳගෙන ලොකබඩු වූ නිසා බුදුරජුන්ගේ පිදීම.

2167. මෙයින් දෙදෙනුවන කපෙහි යම් පුප්පුපුරාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිකක් නො දනිමි. බුද්ධපුරාවෙහි මේ විපාකය යි.

2168. නෙසැත්තැවනු කපෙහි සතරුවනින් යුත මහත් බල ඇති කෙසර නම් සත්වනි රජෙක් වීම.

2169. සිද්ධප්පිසිසාචෝද අපව්විලෝකයෝද මහතිඥවෝද සාකාන්ත කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමන නාගකෙසරිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවක් වදාළ සේකි.

නාගකෙසරිය සංවිරාමදානය දෙවැනි යි.

213. නාලිනකෙසරිය සංවිරාමදානය

2170. (මම) සමානාත්ම වලක් මැද දිනකුලලෙක්ව වසමි. ඉක්බිති (එහිදී) අහසෙහි වහින්නා වූ බුදුරජුන් දුටුවෙමි.

2171. භූමින් හෙළම වැල් ගෙණ පැහැදී සිටින් ලොකබඩු වූ නිසා බුදුරජුන්ගේ පිදීම.

2172. මෙයින් දෙදෙනුවන කපෙහි යම් හෙළමුවල් පිදීමක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිකක් නො දනිමි. බුද්ධපුරාවෙහි මේ විපාකය යි.

2173. නෙසැත්තැවනු කපෙහි සතරුවනින් යුත මහත් බල ඇති සතපගන නම් සත්වනි රජෙක් වීම.

2174. සිද්ධප්පිසිසාචෝද අපව්විලෝකයෝද මහතිඥවෝද සාකාන්ත කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමන් නාලිනකෙසරිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවක් වදාළ සේකි.

නාලිනකෙසරිය සංවිරාමදානය තෙවැනි යි.

214. විරවිජුපථිය සංවිරාමදානය

2175. ලොකනායක වූ (සිද්ධාසී) බුදුරජානන් වහන්සේ මාගියෙහි වහින සේක. එකල්හි (මම) විරවිජුපථයන් ගෙණ (එම) බුදුරජුන්ගේ පිදීම.

2176. මෙයින් එක්දෙනුවන කපෙහි යම් පුප්පුපුරාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිකක් නො දනිමි. බුද්ධපුරාවෙහි මේ විපාකය යි.

2477. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා විරවුප්පකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

විරවුප්පකත්ථරස්ස අපදානං චතුස්ථං.

245. කුටිබුපකත්ථරාපදානං

2478. ඕද්ධස්සස්ස භගවතො අහොසිං කුටිගොපකො,
කාලෙන කාලං බුපෙසිං පසනො සෙහි පාණ්හි.

2479. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං¹ එලං.

2480. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුටිබුපකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

කුටිබුපකත්ථරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

246. පතනදායකත්ථරාපදානං

2481. පරමෙන දම්මපෙන ඕද්ධස්සස්ස මහෙසිනො,
පතනදානං මයා දිත්තං උජ්ඣුතස්ස තාදිනො.

2482. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දුනම්ඳදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පතනදායකසිදං එලං.

2483. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පතනදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

පතනදායකත්ථරස්ස අපදානං ඡට්ඨමං.

247. බාහුපුජකත්ථරාපදානං

2484. නිබ්බුතෙ ලොකතාප්මහි ඕද්ධස්සමහි නරුත්තමෙ,
එකා බාහු මයා ලභ්වා දිපදිඤ්ඤා² තාදිනො.

2485. නාතං බාහුං ගගෙකාන බුද්ධස්සාදිවච්චක්ඛුනො,
පඤ්චවස්සෙ පරිවරිං තිට්ඨන්තං ච නරුත්තමං.

1. බුපදායකසිදා, මජ්ඣං.

2. දිපිපදිඤ්ඤා, මජ්ඣං.

2477. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡඩ්භිඤ්ඤෝ ද සාකෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමයේ ඔරසිසුපතිය සචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

විරසිසුපතිය සචරාවදානය සිවුවැනි සි.

245. කුටිබ්බපක සචරාවදානය

2478. මම සිද්ධානි බුදුරජානන් වහන්සේගේ ගදකිළියෙහි වතාවත් කරන්නෙක් වීම. කළින් කළ පහත් සිතැත්තෙමි සියතින් දුම් ගැසීමි.

2479. මෙයින් සිවුඅනුපත කපෙහි යම් කමයක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධජාතෙහි මේ විපාකය සි.

2480. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡඩ්භිඤ්ඤෝ ද සාකෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමයේ කුටිබ්බපක සචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කුටිබ්බපක සචරාවදානය පස්වැනි සි.

246. පතනදායක සචරාවදානය

2481. (කාය-ච්චි-මනෝ වසකතාවන්ගෙන් තොර බැවින්) සෘජු ගුණ ඇති (අටලෝ දහමහි නො සැලෙන බැවින්) තාදී ගුණ සුත් උතුම් වූ දම්මයෙන් සුත් සිද්ධානි බුදුරජානන් වහන්සේගේ මා විසින් පාත්‍රදානයක් (=පාත්‍රයක්) දෙන ලදී.

2482. මෙයින් සිවුඅනුපත කපෙහි යම් (පාත්‍ර) දානයක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පාත්‍රදානයෙන් මේ විපාකය සි.

2483. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡඩ්භිඤ්ඤෝ ද සාකෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමයේ පතනදායක සචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පතනදායක සචරාවදානය සවැනි සි.

247. බාතුපුජක සචරාවදානය

2484. ලොකනාථ වූ සිද්ධානි බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි තාදී ගුණ ඇති අවිපදෙන්නම් වූ බුදුරජානන්ගේ එක් බාතූන් වහන්සේ නමක් මා විසින් ලබන ලදී.

2485. මම ආදිවබ්බු වූ ඒ බුදුරජානන්ගේ බාතූව රැගෙන ජීවමාන බුදුරජානන්ව මෙන් අවුරුදු පසක් සේවය කෙලෙමි.

2486. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ධාතුං පුජසිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ධාතුපට්ඨගතෙ එලං.

2487. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලනිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ධාතුපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාහි.

ධාතුපුජකතේරස්ස අපදානං සත්තමං.

248 සත්තලිපුපථපුජකතේරාපදානං¹

2488. සත්ත සත්තලිපුපථානි සීසෙ කතානතං තදා,
බුද්ධිස්ස අභිතරාපෙසිං වෙස්සතුග්ගි නරුතතමෙ.

2489. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුපථමභිතරාපසිං²,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුපථපුජාසිදං³ එලං.

2490. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලනිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සත්තලිපුපථපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාහි.

සත්තලිපුපථපුජකතේරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

249. බිම්බිජාලියතේරාපදානං

2491. පදුමුනාරො නාම ජිනො සයම්භු අග්ගපුග්ගලො,
චතුසච්චං පකාසෙති දීපෙති අමතං පදං.

2492. බිම්බිජාලිකපුපථානි⁴ පුප්ථ කතානතං තදා,
බුද්ධිස්ස අභිතරාපෙසිං දීපදිඤ්ඤා නාදිතො.

2493. අට්ඨසට්ඨිමනිතො කප්පෙ චතුරෙ කිඤ්ඤාසරා,
සත්තරතනසම්පන්නා චකකචනති මහබ්බලා.

2494. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලනිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බිම්බිජාලියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාහි.

බිම්බිජාලියතේරස්ස අපදානං නවමං.

1. සත්තලිපුපථකතේරාපදානං, මජ්ඣං.

2. යං පුපථමභිතරාපසිං, මජ්ඣං.

3. බුද්ධිපුජාසිදං, මජ්ඣං.

4. බිම්බිජාලිකපුපථානි, මජ්ඣං.

2486. මෙයින් සිටුපිළිසිසාමෝද අමටමොයායෝද අභිභිඤ්චෝද සායාන කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

2487. මෙයින් අයුරින් ආයුමෙන් බාහුසුඡන සමරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

බාහුසුඡන සමරාවදානය සන්වැනි සි.

248. සන්නලිපුපඵසුඡක සමරාවදානය

2488. මෙයින් බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

2489. මෙයින් පක්ඛිස්වත්ත කරපති යම් පුපුඡාමක් කෙළෙමි ද, (එ' හෙතෙමන්) දායකයක් ගො දනිමි. පුපුඡාමෙහි මේ විපාකය සි.

2490. සිටුපිළිසිසාමෝද අමටමොයායෝද අභිභිඤ්චෝද සායාන කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුමෙන් සන්නලිපුපඵසුඡක සමරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සන්නලිපුපඵසුඡක සමරාවදානය අටවැනි සි.

249. බිමබ්භාලිය සමරාවදානය

2491. සියල්ල හෙමම්ම අමබොධ කළා වූ අග්‍රපුද්ගල වූ පදුමුත්තර බුදුරජානෙහි වතුසාහසය දෙගහා කරයි. දායක පදය (=නිවණ) දක්වයි.

2492. එකල්හි එම රත්කරමි වල් කඩා නාදිතුණ ඇති දම්පදොත්තමවූ පදුමුත්තර බුදුරජානන් වහන්සේ සිදිමි.

2493. මෙයින් අපසාවත්ත කරපති සත්ථවතින් යුත් මහත් බල ඇති කිංකරුමාසර නම් සිටු සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2494. සිටුපිළිසිසාමෝද අමටමොයායෝද අභිභිඤ්චෝද සායාන කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුමෙන් බිමබ්භාලිය සමරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

බිමබ්භාලිය සමරාවදානය නවවැනි සි.

250. උද්දලදාසකකේරාපද්‍යනං¹

2495. කකුසුතො නාම නාමොදා සයමහු අපරාජිතො,
පවතා නිකබ්බිකාන අනුපාතො මහානදිං.

2496. උද්දලකං ගහෙකාන සයමහුසස අද්දසං,
සංඝකසුප්ප්භූතසස පසන්නාමානසො ඩද්ද².

2497. එකතංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුජ්ඣිං,
දුග්ගතං නාභිජානාමි පුප්ඵද්දනසිද්ධං ඵලං.

2498. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලිතිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා උද්දලදාසකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අහාසිත්ථාති.

උද්දලදාසකකේරසස අපද්‍යනං දසමං.

උද්දනං:

නුවර නාග නළුතා විරපි කුටිබුපතො
පතොතා ධාතු සතනලියො බිමබි උද්දලකෙන ව
සතනතිංසති ගාථායො ගණිතායො විහාපිති.

නුවරදාසකවගො පඤ්චවිසතිමො.

251. ථොමකේරාපද්‍යනං

2499. දෙවළොකෙ සිතො සනොතො විපසිසිසං මහෙසිතො,
ධම්මං සුඤ්ඤා මුද්දිතො ඉමං වාචමහාසහං³.

2500. නමො තෙ පුරිසාරඤ්ඤ නමො තෙ පුරිසුත්තම,
බහුං ජනං⁴ තාරයසි දෙසෙතො අමතං පදං.

2501. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං වාචමහාණ්ණං ඩද්ද,
දුග්ගතං නාභිජානාමි ථොමනාය ඉදං ඵලං.

2502. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලිතිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ථොමකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අහාසිත්ථාති.

ථොමකකේරසස අපද්‍යනං පඨමං.

1. උද්දලදාසකකේරාපද්‍යනං, මජ්ඣ.

2. අහං, මජ්ඣ.

3. වාචං අහාසහං, මජ්ඣ.

4. බහුජ්ජනං, මජ්ඣ.

250. උද්දලදායක සංවිධානවදාන

2495. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ පස්මරුන් ජයගත් කකුසඬ නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩවසන විහාරයෙන් නික්ම මහානදියට වැඩියේ ය.

2496. මම එකල්හි ඇසල (මල්) ගෙණ සන්සුන් වූ පාප් ගුණ ඇති බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇත්තෙමි පිළිඹිබු.

2497. මෙයින් එක්තිස්වනු කපෙහි යම් පුණ්ණපුරාණයක් කෙළෙමිද, (ඒ හෙතෙමින්) දුගතිගත් නො දනිමි. පුණ්ණපදානෙහි මේ විපාකය යි.

2498. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභව්‍යමොක්ඛයෝද අබ්බිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් උද්දලදායක සංවිධානයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

උද්දලදායක සංවිධානවදාන දසවැනි යි.

උද්දාන:

භූමිපදාන නලින - විරචි කුටිබ්බක
පහන ධාතු සතතලිය - බිම්බි උද්දල
මෙවග වූ දසවන් - සන්තිස් ගයින් බැඳියේ.

භූමිපදාන වර්ග පස්විසි වැනි යි.

251. ථොමක සංවිධානවදාන

2499. දෙවිලොව සිටියේ ම විපස්සී බුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්මය අසා සතුටු වූයෙමි මම මේ වචනය කිමි.

2500. පුරුෂශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නම්කාර වේවා. පුරුෂොත්තමය, ඔබවහන්සේට නම්කාර වේවා. ඔබ අමා පදය (=ධර්මය) දෙසෙමින් බොහෝදෙන (සසර සයුරින්) එතර කෙරෙහිය (කියා යි.)

2501. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහිදී යම් (බුදුරජාණන් වහන්සේ සතුන්) වචනයක් කීවෙමි ද, (ඒ හෙතෙමින්) දුගතිගත් නො දනිමි. බුද්ධසතුන් කරණයෙහි මේ විපාකය යි.

2502. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභව්‍යමොක්ඛයෝද අබ්බිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් ථොමක සංවිධානයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ථොමකසංවිධානවදාන පළමුවැනි යි.

252. එකාසනදායකත්ථොපදානං

2503. විජතිකා දෙවවණ්ණං සහරියො ඉධාගමි,
අභිකාරං කතතුකාමො බුද්ධසෙට්ඨස්ස සාසනෙ.
2504. දෙවලොකා නාම නාමෙන පදුමුත්තරසාවකො,
තස්ස භික්ඛා මයා දින්නා විප්පසන්නෙන වෙනසා.
2505. සතසතස්සො ඉතො¹ කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පිණ්ඩපාතසසිදං එලං.
2506. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං දුදං ආසස්වා එකාසනදායකා ථෙරො ඉමා ගාථායො අහාසිත්වාති.

එකාසනදායකත්ථොපදානං අපදානං දුතිසං.

253. විතකපුප්පකත්ථොපදානං

2507. ආනපජ්ඣ නාම සම්බුද්ධා සසම්භූ අපරජතො,
අරඤ්ඤෙ පරිනිබ්බාසි අමනුස්සමන් කාතතෙ.
2508. දෙවලොකා ඉධාගන්ත්වා විතං කත්වානතං තදා,
සරිරං තත්ථ ක්ඛාපෙසිං සකකාරඤ්ඤා අකාසනං.
2509. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.
2510. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං දුදං ආසස්වා විතකපුප්පකා ථෙරො ඉමා ගාථායො අහාසිත්වාති.

විතකපුප්පකත්ථොපදානං අපදානං චතුස්ථං.

254. තිච්චමපකපුප්පකත්ථොපදානං

2511. තිමචන්තස්ස අචුද්දර² ටිහායා³ නාම පබ්බතො,
තස්ස චෙමජෙකි වසති සම්මොහො භාවිතිජ්ඣිසො.
2512. දිස්වාන තස්සොපසම්මං විප්පසන්නෙන වෙනසා,
තිණි වම්පකපුප්පාති ගහෙකාන සමොසිරිං.

1. සතසතස්සතො කප්පෙ, මජ්ඣං.

2. තිමචන්තස්සචුද්දර, මජ්ඣං.

3. විතතො, මජ්ඣං.

252. එකාසනදායක සංවිරාමදානය

2503. බුද්ධිප්‍රසංයමයන් වහන්සේගේ සසුනෙහි බුද්ධත්වය කරණ කැමැත්තෙහි බිරිය සහිත වූයෙහි දෙව් පෙස නැර මෙහි පැමිණියෙහි.

2504 (එකල්හි) දෙව්ලෙ නම් පද්මිනීන් බුදුරජාණන් ශ්‍රාවණයක් විය. මොවුන් දන්තවත්තෙහි පහන් සිහින් හිතාවක් දෙන ලදී.

2505. මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි වූ එකල්හි සම්භවයක් කරණ ලද ද, (ඒ නෙතුමෝ) දුගතිකන් නොදනිමි. විශ්වසානදායකයාගේ මේ විපාකය සි.

2506. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අනුමිතොක්කයෝද ප්‍රතිභාවෝද සංකෘත කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් දායකයා විකාසනදායක සංවිරාමයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකාසනදායක සංවිරාමදානය දෙවැනි සි.

253. විකාසනදායක සංවිරාමදානය

2507. සියල්ල නොවි ම අවබෝධ කළා වූ පස්වරුන් දිසු ආනන්ද නම් සම්බුදු රජ නොවෙ අමනුෂ්‍ය පරිගණිත වනයෙහි පිරිනිවන් පා වදාළේය.

2508. මම එකල්හි දෙව්ලොවින් පෙති පැමිණ විකාසකයන් ගෙට (බුද්ධ) ශරීරය එහි දැමිමි. සත්කාර ද කෙලෙමි.

2509. පමයින් එක්දහසක කපෙහි වූ එකල්හි සම්භවයක් කෙලෙව් ද, (ඒ නෙතුමෝ) දුගතිකන් නොදනිමි. බුද්ධිප්‍රජාවෙහි මේ විපාකය සි.

2510. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අනුමිතොක්කයෝද ප්‍රතිභාවෝද සංකෘත කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් දායකයා විකාසනදායක සංවිරාමයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

විකාසනදායක සංවිරාමදානය තෙවැනි සි.

254. නිවමපකප්‍රපථය සංවිරාමදානය

2511. නිවමයට නුදුරුකි බිඳක නම් පමනයක් විය. ඒ පමනයෙන් මිසියෙහි පසක ලද බුදුරජාණන් දැන් ප්‍රමිණයක් තෙමේ පමසෙසි.

2512. දන්තවත්තගේ සංගතයන් වූ දැඩි පැහැදි සිහින් සසු මල් වූණක් ගෙණ පසරමි. (පිඳිමි.)

2513. එකනවුතෙ ඉතො කපො යං පුප්ඵමනිපුප්ඵං,
දුග්ගන්තං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං එලං.

2514. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සම්මතතා කතා බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නිවම්පකපුප්ඵියො ට්ඨරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාති.

නිවම්පකපුප්ඵියට්ඨරස්ස අපද්‍යනං වගුඤ්ඤං.

255. සත්තපාටලියඤ්ඤාපද්‍යනං

2515. කණ්ණිකාරංච ජොහනා නිසිනාං පබ්බතනනරෙ,
සත්තපාටලිපුප්ඵාති බුද්ධියා අභිරෙපසිං.

2516. එකනවුතෙ ඉතො කපො යං පුප්ඵමනිපුප්ඵං,
දුග්ගන්තං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං එලං.

2517. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සම්මතතා කතා බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සත්තපාටලියො ට්ඨරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාති.

සත්තපාටලියඤ්ඤාපද්‍යනං පඤ්චමං.

256. උපාහනද්‍යයකඤ්ඤාපද්‍යනං

2518. අකොසි වෘද්ධො නාම සබ්බෙද්ධියානුජො කද,
ඵකොපාහනො මසා දිනො බොධිං සම්පජ්ජ මෙ නුවං.

2519. එකනවුතෙ ඉතො කපො යං පුප්ඵමනිපුප්ඵං,
දුග්ගන්තං නාභිජානාමි උපාහනසිද්ධං එලං.

2520. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සම්මතතා කතා බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උපාහනද්‍යයකො ට්ඨරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාති.

උපාහනද්‍යයකඤ්ඤාපද්‍යනං ජලමං.

2513. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පපුෂ්පාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුෂ්පාවෙහි මේ විපාකය සි.

2514. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ශබ්දිකවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිවමෙහාපුප්පිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිවමෙහාපුප්පිය සථවිරාවදානය සිවුවැනි සි.

255. සත්තපාටලිය සථවිරාවදානය

2515. පමිතානාරයෙහි වැඩනුන්නාවූ පිපුණු කිණිහිරි රුකක් මෙන් බබළන බුදුරජානන්ව පළොල් මල් සතක් පිදිමි.

2516. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පපුෂ්පාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුෂ්පාවෙහි මේ විපාකය සි.

2517. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ශබ්දිකවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සත්තපාටලිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සත්තපාටලිය සථවිරාවදානය පස්වැනි සි.

256. උපාහනදායක සථවිරාවදානය

2518. එකල්හි වැඩන නම් බුද්ධිපුත්‍රයෙක් විය. මා විසින් උත්වහන්සේට එක් පාවහන් සහලක් දිනිමි. (දී මෙසේ පැනිමි.) එම්බා පාවහන් සහල “ඔබ මා (ශ්‍රාවක) බොධියට පමුණුවන්න”යි (කියාසි).

2519. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පාවහන් සහලක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පාවහන් දැනෙහි මේ විපාකය සි.

2520. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ශබ්දිකවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උපාහනදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උපාහනදායක සථවිරාවදානය සවැනි සි

257. මඤ්ජරිසුජ්ඣනාඤ්චරාපදානං

2521. මඤ්ජරිකං කරිකාන රවියං පටිපජ්ජානං,
අදදසං සමණානුකං භික්ඛුසංඝපුරකකතං.
2522. පසන්නවිතතා සුමනො පරමාය ව පිතිසං,
උතො හතෙති පහසං බුද්ධියං අභිරොපසිං.
2523. ඛේනවුතො ඉතො කප්පො යං පුප්ඵමභිසුජ්ඣනං,
දුග්ගතං නාභිජානාමි පුප්ඵජ්ජානාසිදං ඵලං.
2524. ඉතො තෙසනනතිකප්පො ඵකො ආසිං මභිපති,
ජොතිසො නාම නාමෙන චකකචනාති මහබ්බලො.
2525. පටිසම්භිදා චතසොං විමොහබාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සචජිකතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයාසො මඤ්ජරිසුජ්ඣනා ථොමො ඉධි ගාථාසො අභාසිත්ථාති

මඤ්ජරිසුජ්ඣනාඤ්චරාපදානං අපදානං සංගතමං.

258. පණ්ණාසකාඤ්චරාපදානං

2526. පබ්බතෙ තිමචනනමිති වාකවිරබ්බරො අහං,
අලොභපණ්ණාසකාඤ්චරා නිසමෙසු ව සංවුතො.
2527. පානරාසෙ අනුපායනා බිද්ධපණ්ණා උපායමි මං,
නාහං බුද්ධියං පාදාසිං පසනො සෙති පාණ්ණිති.
2528. චතුරාවුතො¹ ඉතො කප්පො යං පණ්ණාසදදං හදා,
දුග්ගතං නාභිජානාමි පණ්ණාසදනසිදං ඵලං.
2529. සතනමිසතිකපමති රාජා ආසිං සද්දත්තිසො²,
සතනරතනසම්පනො චකකචනාති මහබ්බලො.
2530. පටිසම්භිදා චතසොං විමොහබාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සචජිකතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයාසො පණ්ණාසකාඤ්චරා ථොමො ඉධි ගාථාසො අභාසිත්ථාති

පණ්ණාසකාඤ්චරාපදානං අපදානං අසංගතමං.

1. චතුරවුතිතො, මජ්ඣං.

2. සද්දත්තිසො, මජ්ඣං.

257. මඤ්ජුස්සක සථවිරාවදානය

2571. මම මල් කළමින් කොට ගෙණ විසියට යිමිසියෙමි. (එහි දී) බිත්සන්න විසින් පිරිවැරුණු ශ්‍රමණාග්‍ර වූ බුදුරජානන් වහන්සේ) දුටිමි.

2572. පරම දිගියෙන් පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයෙමි (මල් කළම) අෙතින් ගෙණ බුදුරජුන්හට පිදිමි.

2573. මෙසින් දෙසානුවන කපෙහි යම් මල් පිදුමක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිසක් නොදනිමි. පූජාපුජාවෙහි මේ විපාකය සි.

2574. මෙසින් හෙසාත්තාවන කපෙහි පාවිසිවර වූ මහත් බල ඇති ජොනිය නම් සත්විති රජෙක් වීම.

2575. සිවුපිළිසිඹයාටම ද අපටවිමොකයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මඤ්ජුස්සක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මඤ්ජුස්සක සථවිරාවදානය යන්වැනි සි.

258. පණ්ණදායක සථවිරාවදානය

2576. මම ශිව්වහෙති වැහැරී සිවුරු දරන ලුණු රහිතව කොළ අනුභව කරන්නා වූ ශීල සංවෘත තවුසෙක් වෙමි.

2577. පෙරසන පැමිණි කල්හි සිද්ධාභි නවාගත තෙම මා වෙත වැඩියේ ය. මම පහන් වූයෙමි සියතින් (ලුණුරහිතව පිසූ ගොළ) බුදුරජුන්හට පිදිමි.

2578. මෙසින් සිව්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පණ්ණදායකක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිසක් නොදනිමි. පණ්ණදායාගේ මේ විපාකය සි.

2579. සත්විසිවන කපෙහි සත්රාවතින් යුත් මහත් බල ඇති යද්දනිය නම් සත්විති රජෙක් වීම.

2580. සිවුපිළිසිඹයාටම ද අපටවිමොකයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පණ්ණදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පණ්ණදායක සථවිරාවදානය අවමැනි සි.

259. කුරිදයකතෝරාපද්‍යනං

2531. චිපිනවාථි සලුඳො රුක්ඛමුලෙ චසී තදා,
පණණසාලං කරිකාන අදසිං අපරජතෙ.
2532. එකනවුතෙ ඉතො¹ කප්පෙ යං පණණකුරිකං අදං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කුරිද්‍යසසිදං එලං.
2533. අට්ඨවිසෙ² ඉතො කප්පෙ සොළසාසිංසු රුජාතො³,
සබ්බසාඅභිවසුභි වුවවරෙ වකකවතතිතො.
2534. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුරිද්‍යගො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කුරිදයකතෝරසස අපද්‍යනං නවමං.

260. අග්ගජපුප්ඵයතෝරාපද්‍යනං*

2535. සුචණ්ණවණණං සලුඳො නිසිඤාං පබ්බතනාතරෙ,
ඔහාසයනතං රංසියා⁴ සිඛිහං සිබිතං යථා.
2536. අග්ගජං පුප්ඵමාදය උපගම්මි නරුහනමං,
පසන්තවිතො සුමනො බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2537. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමතිපුජසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.
2538. පඤ්චවිසතිකප්පමි අගොසිං අමිනමගො⁵,
සත්තරතනසමපනො වකකවතති මහබ්බලො.
2539. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අග්ගජපුප්ඵයො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අග්ගජපුප්ඵයතෝරසස අපද්‍යනං දසමං.

උද්දතං:

පොමකෙකාසන විතකං වච්ඡතො සත්තපාටලි
පානතො⁶ මඤ්ජරි පණණං කුරිදො අග්ගපුප්ඵයො
ගාථායො ගණිතා⁷ වෙත් එකතාළිසමෙව ව.

පොමකවග්ගො ජබ්බසතිමො.

1. එකනවුතිතො, මජ්ඣං. 2. අට්ඨතිංසෙ, සනා. 3. රුජිතො, සිමු.
* අග්ගජපුප්ඵයතෝරාපද්‍යනං, මජ්ඣං. 4. රංසියා, සනා. 5. අමිනොගො, මජ්ඣං.
6. පානති, මජ්ඣං. 7. ගණිතා, සිමු.

259. කුට්ඨයක සථවිරාවදානය

2531. වනයෙහි කැසිරෙන්නා වූ සමිඳු තෙමේ එකල්හි රුක්ඛුලක විසිය මම පස්මරාන් දිනු උන්වහන්සේට පත්සලක් කරවා දිනිමි.

2532. මෙයින් එක්අනුවනු කපෙති යම් පණ්ණාසිකයක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. කුට්ඨයකගේ මේ විපාකය සි.

2533. මෙයින් අටවිසිවනු කපෙති සබ්බකාසුභවස්ස නම් සොළොස් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2534. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අපට්ටිමොක්ඛයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කුට්ඨයක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කුට්ඨයක සථවිරාවදානය නවවැනි සි.

260. අග්ගජජුපට්ඨය සථවිරාවදානය

2535. කදු අතුරෙහි වැඩහුන්නා වූ සවණ්ණවණ්ණ වූ රශ්මිය කරණ කොට ගෙන ගිනි කදක් මෙන් බබළන සිහි බුදුරජුන් (දුටිමි.)

2536. මම අග්ගජ නම් වූ මල් ගෙන බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි. පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි (එය) බුදුරජුන්හට පිදිමි.

2537. මෙයින් එක්තිස්වනු කපෙති යම් පූජ්‍යජාතක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධාසුභවෙහි මේ විපාකය සි.

2538. පස්විසිවනු කපෙති සන්තරාවතින් යුත් මහත් බල ඇති අමිත නම් සක්විති රජෙක් වීම්.

2539. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අපට්ටිමොක්ඛයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අග්ගජජුපට්ඨය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අග්ගජජුපට්ඨය සථවිරාවදානය දසවැනි සි.

උද්දානය:

ථොමක එකාසන - විනක වමපක සත්තපාටලී

උපාහත මඤ්ඤාරි - පණ්ණ කුට්ඨ අග්ගජුපට්ඨය

එක්සාළස් ගයකින් - මේ වග නිම කරණ ලදී.

ථොමකවග්ගීය සවිසි වනු සි.

261. ආකාසුකම්පියතේරාපදානං

2540. සුවණ්ණමණ්ණං සිද්ධංථං ගවජනාං අනන්තපණ්ණ,
ජලජග්ගෙ දුට්ඨෙ ගග්ග උපගච්ඡිං නරසනං.
2541. එංඤ්ච පුප්ථං පාදෙසු බුද්ධසෙවයං නිකම්පි,
එඤ්ච පුප්ථං පග්ගග්ග ආකාසෙ උකම්පිං අනං.
2542. වතුනට්ඨතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ථමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ථදානසසිදං එලං.
2543. ඉතො බතතිසකප්පමි¹ එකො ආසිං මිඨිපති,
අනන්තවරො² නං මිකකමගති මහබලො.
2544. පටිසම්භිදා වතසංඝා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආකාසුකම්පියං පට්ඨෙ ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාති.

ආකාසුකම්පියතේරංඝං අපදානං පඨමං.

262. තෙලමකම්පියතේරාපදානං

2545. සිද්ධංථමි හතමති නිබ්බුතමි නරසනෙ,
බොධියා චෙදිකායානං තෙලං මකෙකසිං තාවදෙ.
2546. වතුනට්ඨතෙ ඉතො කප්පෙ යං තෙලං මකෙකසිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි මකෙකාය ඉදං එලං.
2547. වහුට්ඨසෙ ඉතො කප්පෙ සුමජ්ඣි නාප බතතිසො,
සතතරතනසම්පනෙනා වකස්වතති මහබලො.
2548. පටිසම්භිදා වතසංඝා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තෙලමකම්පියං පට්ඨෙ ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාති.

තෙලමකම්පියතේරංඝං අපදානං දුතිසං.

263. අභිභවන්ද්‍රියතේරාපදානං

2549. නිසංඝං බො හතමතෙ, බොධියා පාදපුත්තමෙ,
අභිභවන්දං මයා දින්නං ධරණීරුහපාදපෙ.
2550. දොනට්ඨතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ථමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බොධිපුජාසිදං එලං.

1. ජනතිසකප්පමි, මජ්ඣ.

2. අනන්තවරො, මජ්ඣ.

261. ආකාංශකම්මය සංවිරාමදානය

2540. ඇතුළු වීරියෙහි වඩනා වූ සංවිතරාමෝ වූ නරඥෙෂු වූ සිද්ධානි බුදුරජුන් (දිට්ඨි). අනු ජලජපමාදායකාංගෙහි උන්වහන්සේ වෙත එළඹියෙමි.

2541. එක මලක් බුදුරජුන්ගේ ට්‍රිපාදයට පිදිමි. එකක් ගෙණ අනසට දමමි.

2542. මෙයින් සිදුඅනුචක්‍ර කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතු වෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පදානයාගේ මේ විපාකයයි.

2543. මෙයින් දෙතිසවනු කපෙහි පාවිච්ඡාර වූ මහත් බල ඇති අනාලිකබවර නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2544. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අපට්ටොසාසෝ ද ඡායාසුචෝ ද සායාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආකාංශකම්මය සංවිරාමෝ වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ආකාංශකම්මය සංවිරාමදානය පළමුවැනි යි.

262. තෙලමකම්මය සංවිරාමදානය

2545. නරඥෙෂු වූ සිද්ධානි බුදුරජුන් පිරිනිවි කල්හි මම (උන්වහන්සේගේ) බොසි වෙදිකාවෙහි තෙල් ගැල්වීමි.

2546. මෙයින් සිදුඅනුචක්‍ර කපෙහි යම් තෙල් ගැල්වීමක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතු වෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. තෙල් ගැල්වීමෙහි මේ විපාකය යි.

2547. මෙයින් සිවුසිවනු කපෙහි සන්තරාවණන් යුත් මහත් බල ඇති සුචස්වි නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2548. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අපට්ටොසාසෝ ද ඡායාසුචෝ ද සායාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් තෙලමකම්මය සංවිරාමෝ වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

තෙලමකම්මය සංවිරාමදානය දෙවැනි යි.

263. අසිසචන්ද්‍රිය සංවිරාමදානය

2549. නිසස බුදුරජුන්ගේ උතුම් බෝරාක මුල මා වසින් අසිචන්ද්‍රාකාරයෙන් නොයෙක් වර්ෂයන්හි මල් පුදන ලදි.

2550. මෙයින් දෙයානුචක්‍ර කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතු වෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

2551. පඤ්චවිසෙ ඉතො කප්පෙ දෙවලො නාම බ්‍යතිසො,
සත්තරතතසම්පන්නො චක්කට්ඨාති මහබ්බලො.
2552. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අඛිඤ්චිද්ධො පෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.
අඛිඤ්චිද්ධොපරස්ස අපද්‍යනං තතීසං.

264. පදිපියන්තොරාපද්‍යනං*

2553. දෙවභූතො අහං සන්නො ඔරුස්සා පඨවිං තද,
පදිපෙ පඤ්ච පාදස්සි පසන්නො සෙහි පාණ්ණි.
2554. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පදිපමිදං තද,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි දිපද්‍යනස්සිදං ඵලං.
2555. පඤ්චපඤ්ඤසකෙ කප්පෙ ඵකො ආසිං මහිපති,
සමග්ගචක්ඛු නාමෙන චක්කට්ඨාති මහබ්බලො.
2556. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පදිපිසො පෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.
පදිපියන්තොරස්ස අපද්‍යනං චතුසං.

265. බ්‍රාහ්මද්‍යයකන්තොරාපද්‍යනං

2557. ශ්‍රිමවන්තස්ස අවිදුරෙ ගේවසො නාම පබ්බතො,
තමහි පබ්බතපාදමහි සමණො භාවිතිජ්ඣියො.
2558. බ්‍රාහ්මකෙ¹ ගගෙඤ්ඤ සමණස්ස අද්‍යස්හං,
අනුමොදි මහාවීරෙ සයම්භූ අරරජ්ඣො.
2559. බ්‍රාහ්ම තෙ මමං² දින්නා විප්පසන්නෙන චේතසා,
හපෙ නිබ්බත්තමානමහි ඵලං නිබ්බත්තතං තච.
2560. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං බ්‍රාහ්මද්‍යයහං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි බ්‍රාහ්මද්‍යං ඉදං ඵලං.
2561. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බ්‍රාහ්මද්‍යයකො පෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.
බ්‍රාහ්මද්‍යයකන්තොරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

1. බ්‍රාහ්මයො, මජ්ඣං.

2. මම, මජ්ඣං.

* පදිපද්‍යයකන්තොරාපද්‍යනං, මජ්ඣං.

** අපරණ්දිපියන්තොරාපද්‍යනං, මජ්ඣං.

2551. මෙයින් පස්විසිවනු කපෙහි සත්ථානින් යුත් මහත් බල ඇති දෙවල නම් සක්විති රජෙක් වීම්.

2552. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අමටමොක්කයෝද ෂබ්භිඤ්චෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අඛ්චංශය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අඛ්චංශය සථවිරාචදානය නෙවැහි සි.

264. පදිපිය සථවිරාචදානය

2553. එකල්හි දෙවියකු වූ මම පොලොවට බැස පහන් වූයෙමි සියතින් ම පහන් පසක් පිදිමි.

2554. මෙයින් සිවුඅනුවනු කපෙහි යම් ප්‍රදීප දුජාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. ප්‍රදීපදානයාගේ මේ විපාකය සි.

2555. පස්පණස්වනු කපෙහි පාච්ඡිකර වූ සමගතවකවු නම් මහත් බල ඇති සක්විති රජෙක් වීම්.

2556. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අමටමොක්කයෝද ෂබ්භිඤ්චෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පදිපිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පදිපිය සථවිරාචදානය සිවුවැහි සි.

265. බිලාලිදායක සථවිරාචදානය

2557. හිමවතට නුදුරෙහි රොමය නම් පමිතයක් විය. ඒ පමිත පාදයෙහි රක්තා ලද ඉඳුරන් ඇති සමිතපාපි වූ පස්ඛුදුරයෙක් විය.

2558. මම බිලාලි නම් අල ගෙණ ගොස් ඒ ශ්‍රමණයන් වහන්සේට දුනිමි. සියල්ල තෙමේ ම දත් මනාචීර වූ පස්මරුන් දිනු ඒ පස්ඛුදුරජ-තෙම අනුමොදනාව කෙළේය.

2559. තොප විසින් මට පැහැදි සිතින් බිලාලි අල දෙන ලද ද, (ඒ හෙතුවෙන්) භවයෙහි උපදනා කල්හි තොපටද එහි එල නිපදේවා (කියාසි.)

2560. මම මෙයින් සිවුඅනුවනු කපෙහි යම් බිලාලි දනක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. බිලාලිදානයාගේ මේ විපාකය සි.

2561. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අමටමොක්කයෝද ෂබ්භිඤ්චෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බිලාලිදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

බිලාලිදායක සථවිරාචදානය පස්වැහි සි.

266. මච්ඡදායකත්වරාපදානං

2562. වඤ්ඤානානදිනිර උකක්ඛසො ආසනං තදා,
මහනතං මච්ඡං පග්ගස්ස සිද්ධිසම්මුතීනො අදං.

2563. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං මච්ඡමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි මච්ඡදානසංසිදං ඵලං.

2564. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

• ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මච්ඡදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාඤ්ඡාති.

මච්ඡදායකත්වරසං අපදානං ඡබ්බං.

267. ඡවහංසකත්වරාපදානං

2565. වඤ්ඤානානදිනිර ආසං චතවරෙ තදා,
සිද්ධිසම්මදාසං බුද්ධිං ගච්ඡන්තමනිලඤ්ඤසෙ.

2566. අඤ්ඤාලිපග්ගහෙවානි උල්ලාසකතො මහාමුතීං,
සකං චිත්තං පසාදෙවා අවඤ්ඤං නායකං අහං.

2567. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යම්මඤ්ඤං නරසහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි වඤ්ඤාය ඉදං ඵලං.

2568. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඡවහංසකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාඤ්ඡාති.

ඡවහංසකත්වරසං අපදානං සත්තමං.

268. සලලපුප්ඵිකත්වරාපදානං

2569. වඤ්ඤානානදිනිර අගොතිං කින්නරො තදා,
විපසංගිමදාසං බුද්ධිං රංසිජාලසමාකුලං.

2570. පසන්නචිත්තො සුමතො පරමාය ව පිනියා,
පග්ගස්ස සලලං පුප්ඵං විපසංගිං ඔකිරිං අහං.

2571. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමිනිපුප්ඵිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.

2572. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සලලපුප්ඵිකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාඤ්ඡාති.

සලලපුප්ඵිකත්වරසං අපදානං අබ්බමං.

266. මධ්‍යදායක සංවිරාමදායකය

2562. මම එකල්හි වන්දනාගා නදිතිරයෙහි කබරැස්සෙක් (පක්ෂි-
විනෙසෙක්) වීම්. මහත් වනයාසතු ගෙණ සිද්ධානු බුදුරජුන්හට දුනිමි.

2563. මෙයින් සිදුඅනුවන කපෙහි යම් මනසාදනයක් දිනිමි ද,
(ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මනසාදනයාගේ මේ විපාකය යි.

2564. සිවුපිළිසිසාචෝද අභව්විමොක්ඛයෝද ඡබ්බිඤ්චෝද සාක්ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මධ්‍යදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මධ්‍යදායක සංවිරාමදායකය සම්මානි යි.

267. ඡවහංසක සංවිරාමදායකය

2565. එකල්හි මම වන්දනාගා නදිතිරයෙහි වැද්දෙක් වීමි. අහස්-
මගෙහි වසින්තා වූ සිද්ධහත් බුදුරජුන් දිවිමි.

2566. මම හොමුනි වූ ඒ බුදුරජුන් බලමින් ආදිලි බැද සිය සිහ
පහදවා ලොකනායක වූ උන්වහන්සේට වැදීමි.

2567. මෙයින් සිදුඅනුවන කපෙහි යම් බුදුවරයෙකුට වැන්දෙමි ද,
(ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වන්දනාවෙහි මේ විපාකය යි.

2568. සිවුපිළිසිසාචෝද අභව්විමොක්ඛයෝද ඡබ්බිඤ්චෝද සාක්ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ඡවහංසක සංවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ඡවහංසක සංවිරාමදායකය සන්මානි යි.

268. සලලසුපථිය සංවිරාමදායකය

2569. මම එකල්හි වන්දනාගා නදිතිරයෙහි කිදුරෙක් වීමි. (එහිදී)
රහමජාලාවන්ගෙන් ගැවසිගත් විපසෙහි බුදුරජුන් දිවිමි.

2570. මම පහන් සිතැත්තෙමු සොමිනස් වූයෙමු මහත් වූ ලිහියෙන්
සලල (=හොර) ලද ගෙණ ඒ විපසෙහි බුදුරජුන්හට විසරවීම. (=පිදීම.)

2571. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පප්පාචක් කෙළෙමි ද,
(ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුදුප්පාචෙහි මේ විපාකය යි.

2572. සිවුපිළිසිසාචෝද අභව්විමොක්ඛයෝද ඡබ්බිඤ්චෝද සාක්ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සලලසුපථිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සලලසුපථිය සංවිරාමදායකය අමමානි යි.

269. උපානතාසයඤ්චරාපදානං

2573. ශ්‍රීමත්තසා චෙමජේඤ්ඤා සරෙ ආසි සුනිමිතො,
තත්ථාහං රතතසො ආසිං හෙය්ඤ්ඤා නයානතො.
2574. අනුකම්පකො කාරුණිකො විපස්සි ලොකනායකො,
මුද්දාරිතුකාමො සො ආගමි මම සනතිකෙ¹.
2575. උපාගතං මහාචරං දෙවදෙවං නරාසිහං,
ආසයා අභිනිකම්ම අවඤ්ඤං සන්ත්තො අහං.
2576. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං චඤ්ඤං පුරිඤ්ඤානමං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි චඤ්ඤාය ඉදං ඵලං.
2577. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උපානතාසයො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අහාසිත්ථාති.

උපානතාසයඤ්චරස්ස අපදානං නවමං.

270. තරණියඤ්චරාපදානං

2578. සුචණ්ණචණ්ණො සම්බුද්ධො විපස්සි දකඛණාරහො,
නදිතිරෙ සිතො සත්ථා භික්ඛසංඝපුරකතො.
2579. නාචා න විජ්ජතෙ තත්ථ සන්තාරණි මහණ්ණචෙ,
නදියා අභිනිකම්ම තාතරසිං ලොකනායකං.
2580. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං තාතරසිං නරඤ්ඤානමං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි තරණිය ඉදං ඵලං.
2581. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තරණියො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අහාසිත්ථාති.

තරණියඤ්චරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

උකෙට්ඨි තෙල චඤ්ඤා ච දිපඤ්ඤා ච බිලාලිද්දෙ
මචේථා ජවො සලලද්දෙ රතතසො තරණො දස
ගාථායො චේත්ථ සංඛාතා තාලීසං චෙකමෙව ච,

අංකාසුක්කපියවග්ගො සන්තප්පිනිමො.

269. උපාගතාසය සථවිරාවද්‍යනය

2573. හිමවත මැද මැනවින් නිම කළ විලක් විය. මම එහි අනුන් වෙහෙසන සුලු හයාතක රතුසෙක් වීමි.

2574. අනුකම්පාව ඇති කරුණාවන් වූ ඒ විපසෙහි බුදුරජ තෙම මා (ඒ දරුණු ජීවිතයෙන්) ගොඩලනු කැමැත්තේ මාගේ සම්පයට පැමිණියේ ය.

2575. මම එසේ පැමිණියා වූ මහාවිර වූ දෙවියනට දෙවි වූ තර-ශ්‍රෙණි වූ (උන්වහන්සේ දිට්ඨි) (දැක) වසන තැනින් නික්ම යාස්සාත් වහන්සේට වැන්දෙමි.

2576. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි පුරුෂොත්තම වූ බුදුරජුන්හට යම් වැදීමක් කෙළෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වැදීමෙහි මේ විපාකය යි.

2577. සිවුපිළිසිඳියාවෝද අභටවිමොක්‍ෂයෝද ඡබහිඤ්චෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උපාගතාසය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උපාගතාසය සථවිරාවද්‍යනය නමවැනි යි.

270. තරණිය සථවිරාවද්‍යනය

2578. දක්‍ෂිණාති වූ සවණ්වණ් වූ හිසුසංඝයා විසින් පිරිවරන ලද ශාස්තෘ වූ විපසෙහි බුදුරජ තෙම ගාතෙරෙහි සිටියේ ය.

2579. වහගත තරණය කරණ නැවක් එහි නො විය. මම ගහින් නික්ම අවුත් ලොකනායක වූ ඒ බුදුරජුන් එතර කරවීමි.

2580. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි බුදුරජුන් ගහින් එතර කිරිම සබ්බාත යම් පින්කමක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුදුරජුන් එතර කිරීමෙහි මේ විපාකය යි.

2581. සිවුපිළිසිඳියාවෝද අභටවිමොක්‍ෂයෝද ඡබහිඤ්චෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් තරණිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

තරණිය සථවිරාවද්‍යනය දසවැනි යි.

උද්දානය:

උකෙකපි කෙලවඤ්ඤි - දිපද හා බිලාලිද
මච්ඡජල සලලද - රක්කස තරණ සි දස
එක්සාලිස් ගයකින් - මෙම වග කියා නිම වීනි.

ආකාශොත්තෙක්‍ෂප වගිය සන්විසිවනු යි.

271. සුවණ්ණබ්බෙඛාගනියත්ථෙරාපදා. 0

2582. එකාසනං අභමදං පසන්නා සෙහි පාණ්ණි,
බ්බෙඛාගනඤ්ච පාදසිං උත්තමත්ථස්ස පත්තිසා.
2583. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ බ්බෙඛාගනදදසනං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි බ්බෙඛාගනස්සිදං එලං.
2584. ඉතො තෙසරිසිමෙ කප්පෙ අසමා නාම බත්තිසො,
සත්තරත්තසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2585. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථ සුදං ආසස්වා සුවණ්ණබ්බෙඛාගනිපයා ථෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

සුවණ්ණබ්බෙඛාගනියත්ථෙරස්ස අපදානං පඤ්චං.

272. නිලමුට්ඨිදායකත්ථෙරාපදානං

2586. මම සංකප්පමඤ්ඤාය සත්ථා ලොකග්ගනායකො,
මනොමයෙන කායෙන ඉද්ධියා උපසංඝමි.
2587. සත්ථාරමුපසංකප්පනං චඤ්ඤා පුරිසුත්තමං,
පසන්නවිපන්නා සුමනො නිලමුට්ඨිදාසනං.
2588. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි නිලමුට්ඨිදා² ඉදං එලං.
2589. ඉතො කොළඝකප්පමි නාද්ධිසො³ නාම බත්තිසො,
සත්තරත්තසම්පන්නා චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2590. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථ සුදං ආසස්වා නිලමුට්ඨිදායතො ථෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

නිලමුට්ඨිදායකත්ථෙරස්ස අපදානං දුතියං.

273. ච්චෙභ්ගාටස්සියත්ථෙරාපදානං⁴

2591. මහාසමුද්දං නිස්සාස චසනෙ පබ්බතනාතෙර,
පච්චුග්ගන්ධාන කත්ථාන ච්චෙභ්ගාටකදදසනං.
2592. සිද්ධස්ස මහෙසුතො සබ්බසත්තානුකම්පිතො,
පුප්ඵච්චෙභ්ගාටකං දත්වා කප්පං සග්ගමි මොදනං.

2. නිලමුට්ඨිදා, මජ්ඣං. 3. නාද්ධිසො, මජ්ඣං. බග්ගිසො, සො.

* ච්චෙභ්ගාටකිසත්ථෙරාපදානං, මජ්ඣං.

271. සුවණණබ්බොහනිය සථවිරාවදානය

2582. උත්තමායිය වූ නිවන් ලබනු චිත්තිය මෙ සිහන් එක් අසුතක් දිනිමි. බ්බොහන (=මෙව්ව)සක් ද දිනිමි.

2583. මෙයින් එක්අනුචත කපෙති මෙ යම බ්බොහන දානයන් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුමෙන්) දුගතියන් නොදනිමි. බ්බොහන දානයෙන් මේ විපාකය සි.

2584. මෙයින් හෙසුරුවන කපෙති සත්ථවතින් යුත් මහත් බල ඇති අසම නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2585. සිංචප්පිසිසාමෝද අභව්වමාසයෝද ඡඩනිසුමෝද සාසාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුමෙන් බ්බොහනිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සුවණණබ්බොහනිය සථවිරාවදානය පළමුවැනි සි.

272 නිලමුට්ඨදායක සථවිරාවදානය

2586. ලොකනායක වූ ශාසනා පොමේ මාගේ දදගහ දුන මනෝ-මය වූ නයින් හෙවත් විනන ගතියට තැරවූ සිරුරින් යුතුව සාදාසෙන් (මා වෙත) එළඹියේ ය

2587. මෙ වාසි එළඹියා වූ පුරුෂොත්තම වූ ශාසනාගේ වහන්සේට වැද පහන් සිත් දැක්වනම් සොමනස් වූයෙහි තල මටක් දිනිමි.

2588. මෙයින් එක්අනුචත කපෙති වූ පහළති යම් නිලදායකන් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුමෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. නලමටක් දීමෙහි මේ විපාකය සි.

2589. මෙයින් සොලොස්වනු කපෙති සත්ථවතින් යුත් මහත් බල ඇති නන්දිය නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2590. සිංචප්පිසිසාමෝද අභව්වමාසයෝද ඡඩනිසුමෝද සාසාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුමෙන් නිලමුට්ඨදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිලමුට්ඨදායක සථවිරාවදානය දෙවැනි සි.

273. වබ්බොහනිය සථවිරාවදානය

2591. බ්බොහන බුදුරජ තෙම වහසසුර ඇසුරු කොට ඇති කද අතරක වැඩ වෙසෙයි. මේ (වල්) පොවුටක් සාදා හෙණ දන්වනන්සේට පෙර නමන් කොට එය පිළිගැන්වීම.

2592. මේ සියලු සන්තියනට හිතානුකූලයා ඇති සිද්ධත් බුදුරජුන් හට මල්පොටුට පිළිගන්වා (ඒ හෙතුමෙන්) කලසයක් වූ එල්ලෙහි සවති-සෙති සතුටු වීම.

2593. වඩුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ වබ්බොටකමදං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි වබ්බොටකසිද්ධං ඵලං.

2594. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වබ්බොටකිංසො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අනාසිද්ධාහි.

වබ්බොටකියපෙරස්ස අපද්‍යනං තනියං.

274. අබ්භඤ්ජනදයංකපෙරාපද්‍යනං

2595. කොණ්ඩඤ්ඤාස්ස භගවතො චිත්තරාගස්ස තාදිනො,
ආකාසසම්මිග්ගස්ස¹ නිපපඤ්ඤාස්ස ක්කාසිතො.

2596. සබ්බමොභාවචනතස්ස සබ්බලොකභිතෙසිතො,
අබ්භඤ්ජනං මයා දින්නං දිපදිඤ්ඤාස්ස සඤ්චතො.

2597. අපරිමෙයෙය ඉතො කප්පෙ අබ්භඤ්ජනමදං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අබ්භඤ්ජනසිද්ධං ඵලං.

2598. ඉතො පඤ්ඤාපෙ කප්පෙ චරප්පො නාම බ්බතියො,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්ඛවහාති මහබ්බලො.

2599. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අබ්භඤ්ජනදයංකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අනාසිද්ධාහි.

අබ්භඤ්ජනදයංකපෙරස්ස අපද්‍යනං චතුස්සං.

275. එකඤ්ජලියපෙරාපද්‍යනං

2600. උදුම්භෙර වසන්තස්ස නිසතෙ පඤ්ඤසක්කරෙ,
වුත්ථානාපසා මයා දින්නො සම්මන්ත්තං මහෙසිතො.

2601. නික්ඛස්ස දිපදිඤ්ඤා ලොකනාථස්ස තාදිනො,
අඤ්ජලිං පග්ගහෙතාන සන්තරිං පුප්ඵසන්තරං.

2602. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කරිං පුප්ඵසන්තරං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සන්තරස්ස ඉදං ඵලං.

1. අකාසසම්මිග්ගස්ස, අට්ඨ.

2593. මෙයින් සිවුඅනුචත කපෙහි වූ එකල්හි (එසේ) මල් ගොවුවක් පිදුයෙමි ද, (ඒ හෙතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මල් නොවුවක් පිදීමෙහි මේ විපාකය සි.

2594. සිවුපිළිසිඬිකාවෝද අමටමොක්කයෝද අඛණ්ඩවෝද සාකාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් චංඛොටකිය සචරියත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

චංඛොටකිය සචරියාවදානය තෙවැනිසි.

274. අඛණ්ණදානයක සචරියාවදානය

2595-2596. විහාරානි වූ තාදි ගුණ ඇති ආකාශය සමච පැතුරුණු (මෙක්) සිත් ඇති ප්‍රමාද මහරණ නැති ධ්‍යාන කරන්නා වූ සියලු මූලාදිමි ඉක්ම වූ සකද ලොක නිකෙහි භාවයෙන් යුත් දව්‍යදෙන්නම වූ භාග්‍යවත් කොණ්ඩඤ්ඤ බුදුරජුන්ට මා විසින් ආලෙපන කෙළයක් දෙන ලදී.

2597. මෙයින් අසඬිය කල්‍යාණට පමර වූ එකල්හි (යම්) ආලෙපන කෙළයක් දිනිම ද, (ඒ හෙතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ආලෙපන කෙළ දානයෙන් මේ විපාකය සි.

2598. මෙයින් පසලොස්වන කපෙහි සන්තරුටිනින් යුත් මහත් ටල ඇති විරසු නම් සක්විති රජෙක් වීම.

2599. සිවුපිළිසිඬිකාවෝද අමටමොක්කයෝද අඛණ්ඩවෝද සාකාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අඛණ්ණදානයක සචරියත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අඛණ්ණදානයක සචරියාවදානය සිවුවැනිසි.

275. එකඤ්ජලිය සචරියාවදානය

2600. දිමුල් ගස් කෙටෙනහි තියමන කොළ ඇතිරියක වසන්නා වූ මහරම් වූ නිසස බුදුරජානන් වහන්සේට මා විසින් විසුටෙ තැනක් දෙන ලදී.

2601. ලොකනාථ වූ තාදි ගුණ ඇති ඒ නිසස බුදුරජානන් වහන්සේට ඇදිලි බාද මල් ඇතිරියක් අතුලෙමි.

2602. මෙයින් දෙයානුචත කපෙහි යම් මල් ඇතිරියක් සුජා පකළෙමි ද, (ඒ හෙතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මල් ඇතිරිය දීමෙහි මේ විපාකය සි.

2603. ඉතො වුද්දකප්පමි අහොසිං මනුජාතිපො,
එකඤ්ඤිතො නාම වකකවතති හෙබ්බලො.

2604. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදා ආයස්මා එකඤ්ඤිතො පට්ඨෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

එකඤ්ඤිතසංකරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

276. පොඤ්ඤායනපොඤ්ඤායනං

2605. සන්තාරං ධම්මමාරබ්භ සංඝඤ්ඤාපි මහෙසිනං¹,
පොඤ්ඤානං මයා දින්නං දක්ඛිණස්සෙය අනුත්තරෙ

2606 එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි පොඤ්ඤාසංසිදාං ඵලං.

2607. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදා ආයස්මා පොඤ්ඤායනො පට්ඨෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති

පොඤ්ඤායනසංකරස්ස අපදානං ජලං.

277. විතකපුජකපොඤ්ඤායනං

2608. වඤ්ඤානාතදිතිරෙ අනුසොභං වජ්ජමං,
සත්ත මාලුච්ඡපථාති විතමාරොපසිං² අහං.

2609. වතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ විතකං යං අපුජසිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි විතපුජාසිදාං³ ඵලං.

2610. සත්තසම්මතීතො කප්පෙ පටිජ්ඣාසනාමිකා,
සත්තරත්තසම්පන්නා සත්තාසුං වකකවතතිතො.

2611. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදා ආයස්මා විතකපුජකො පට්ඨෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

විතකපුජකසංකරස්ස අපදානං සත්තමං.

1. මහෙසිනො, සීවු. 2. විතකමාරොපසිං, සීවු. 3. විතකපුජාසිදා, සීවු.

2603. මෙසින් තුදස්වන කපෙහි මිත්‍රජාබ්ථනි වූ මහත් බල ඇති එකඤ්ඤික නම් සක්විති රජෙකිනි මිමි.

2604. සිවුපිළිසිඹියාවෝද අභව්‍යමොක්ඛයෝද ෂඩ්භිඤ්චෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් එකඤ්ඤිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකඤ්ඤිය සථවිරාවදානය සස්වැහි සි.

276. පොත්ථිකදායක සථවිරාවදානය

2605. මහර්මි වූ බුදුරජුන් ගා බමිය ගා සඤ්ඤා ගා ඇරබ අනුතතර දක්ඛණාභී බුදුරජුන් හෙරෙහි මා විසින් නියද වතක් දෙන ලදී.

2606. මෙසින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි (එම වස්ත්‍රදායක කිරිම වශයෙන්) යම් කම්යක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (බුඩුතුරුණු සදහා දුන්) ඒ නියද වස්ත්‍රදායකයාගේ මේ විපාක සි.

2607. සිවුපිළිසිඹියාවෝද අභව්‍යමොක්ඛයෝද ෂඩ්භිඤ්චෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් පොත්ථිකදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පොත්ථිකදායක සථවිරාවදානය සස්වැහි සි.

277. විතකපුජක සථවිරාවදානය

2608. මම වස්ත්‍රභානා ගා ඉටුරෙහි යටි ගා බලා යමි. (එහි දී) මාලුට මල් සතක් ගෙන (වැලිවලින් සැයක් කොට එම) විතකයට පිදිමි.

2609. මෙසින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් විතක පුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. විතක පුජාවෙහි මේ විපාක සි.

2610. මෙසින් සත්සැටවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් සච්ඡග්ග යන නම් ඇති සත් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2611. සිවුපිළිසිඹියාවෝද අභව්‍යමොක්ඛයෝද ෂඩ්භිඤ්චෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් විතකපුජක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

විතකපුජක සථවිරාවදානය සත්වැහි සි.

278. ආලුචදායකතෙජරාපදානං

2612. පබ්බතෙ සම්මන්තමහි මහාසිඤ්ඤා සුදස්සනා,
තත්ථද්දසං විතරුගං සප්පහාසං සුදස්සනං.
2613. පරමොපසමෙ යුත්තං දිස්වා විමතිනමානසො,
ආලුචං තස්ස පාදාසිං පසන්නො සෙහි පාණ්ණිති.
2614. එකනිංසෙ ඉතො කප්පෙ යමාලුචමදං¹ තදා,
දුග්ගතිං තාහිජානාමි ආලුචස්ස ඉදං එලං.
2615. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආලුචදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

ආලුචදායකතෙජරස්ස අපදානං අවසිමං.

279. එකපුරුකිරිකතෙජරාපදානං

2616. ගණමනසා නාම නාමෙත සසම්භූ සුබ්බතො² තදා,
පුරුකිරිකං මයා දිත්තං විප්පසන්නෙන වෙනසා.
2617. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ පුරුකිරිකමදං තදා,
දුග්ගතිං තාහිජානාමි පුරුකිරිකසිදා එලං.
2618. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකපුරුකිරිකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

එකපුරුකිරිකතෙජරස්ස අපදානං නමමං.

280. තරණියතෙජරාපදානං

2619. මහාපථමහි විසමෙ සෙතු කාරාපිතො මයා,
තරණිත්ථාය ලොකස්ස පසන්නො සෙහි පාණ්ණිති.
2620. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සෙතු කාරාපිතො මයා,
දුග්ගතිං තාහිජානාමි සෙතුදනසිදා එලං.
2621. පඤ්චපාඤ්ඤාසිතො කප්පෙ එතො ආසිං සමොගගමා,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්ඛවතති මහබ්බලො.
2622. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තරණියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

තරණියතෙජරස්ස අපදානං දසමං.

1. ඵලමදදි, මජ්ඣ.

2. සප්පහා, සසා.

278. ආලවදායක සංවිරාදදානය

2612-2613. හිමවන් පණ්ඩිතෙහි සුදර්ශනිය වූ මහාසිංඛු නම් නදියකි. පැහැපත් වූ ඉතා සන්සුන් බැව්හි යෙදුනු සුදස්සන නම් රහතන් වහන්සේ දැක විසමිත වූ සිත් ඇත්තෙමි පහන් සිතින් යුතුව සියතින් ම උන්වහන්සේට අල (කැබැල්ලක්) පිළිගැන්විමි.

2614. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් ආලව දානයක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ආලව (=අල) දතෙහි මේ විපාක සි.

2615. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආලවදායක සංවිරාදයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ආලවදායක සංවිරාදදානය අවවාදි සි.

279. එකපුණ්ඩරික සංවිරාදදානය

2616. එකල්හි මනා වුන ඇති සියල්ල තෙමේ ම අමබොධ කරගත් නමුත් රොමස නම් බුදුවරයෙක් විය. මා විසින් පැහැදි සිතින් (උන්වහන්සේට) පිසුමක් දෙන ලදි.

2617. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පිසුමක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුණ්ඩරිකදානයාගේ මේ විපාක සි.

2618. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එකපුණ්ඩරික සංවිරාදයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකපුණ්ඩරික සංවිරාදදානය නවවාදි සි.

280. තරණිය සංවිරාදදානය

2619. මා විසින් ලෝවැස්සන්ගේ ගමනානම්තය පිණිස පහන් සිත් ඇත්තේ විසම වූ මහමගෙහි සියතින් ම හෙයක් (=ඒදණ්ඩක්) කරවන ලදි.

2620. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මා විසින් යම් හෙයක් කරවන ලද ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. හෙය දීමෙහි මේ විපාක සි.

2621. මෙයින් පස්පණස්වන කපෙහි සත්ථුවතින් යුත් මහත් බල ඇති සමොගධි නම් සක්විති රජෙකිමි වීම.

2622. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් තරණිය සංවිරාදයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

තරණිය සංවිරාදදානය දසවාදි සි.

උද්භවං:

සුවණණං නිලමුට්ඨි ව චබ්බොටබ්බස්ස අස්සල්ලි
පොසකො චිත මාලුට්ඨො එකඤ්ඤාචරි සෙතුනා
දොවතනාළිසගාථායො ගණිතායො විහාචිති.

සුවණණබ්බොහනවග්ගො අට්ඨවිසතිමො.*

281. පණණදායකතේරාපදනං

2623. පණණසාලෙ නිසිනෙතාමති පණණභොජනනොජනො,
උපවිට්ඨිඤ්ච මං සතතං උපාගච්ඡි මහාමුති.¹
2624. සිද්ධානුචා ලොකපජ්ජානො සබ්බලොකනිකිච්ඡකො,
තස්ස පණණං මයා දින්නං නිසින්නං² පණණසජ්ජරෙ.
2625. වතුනවුතෙ ඉතො³ කප්පෙ යං පණණමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි පණණදනස්සිදං ඵලං.
2626. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදා ආයස්මා පණණදායකො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පණණදායකතේරස්ස අපදනං පට්ඨමං.

282. ඵලදායකතේරාපදනං

2627. සිනෙරුකමසනෙතාසො ධරණිධරසාදිසො,
වුට්ඨිතිනා සමාධිමනා භික්ඛාය මමුපට්ඨිනො.
2628. හරිතතං ආමලකං අමබ ජමුඛු විචිටකං,
කොලං හල්ලාතතං ඩිලලං ථාරුසකථලාති ව.
2629. සිද්ධානුචස්ස මහෙසිස්ස සබ්බලොකානුකම්පිනො,
තඤ්ච සබ්බං මයා දින්නං විප්පසනෙතන වෙතසා.
2630. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි ඵලදනස්සිදං ඵලං.
2631. සතතපඤ්ඤාසිතො කප්පෙ එකපණ්ණා නාම බතතියො,
සතතරතනසම්පනෙතා චක්ඛවතති මහබ්බලො.
2632. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඵලදායකො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ඵලදායකතේරස්ස අපදනං දුග්ගිසං.

* එකාදසමං සාණ්චාරං, මජ්ඣං.

1. මහාඉසි, මජ්ඣං. 2. නිසින්නස්ස, සසා. 3. වතුනනවුතිනො, මජ්ඣං.

උද්‍යනය:

සුචර්ණ නිල මුට්ඨි - වසේගාටබහස්ස අසුල්ලි
 රොක්ක විත මාලුව - එක පුණ්ඩරික සෙතු දස
 දෙසාලිස් ගයකින් - මෙම වග නිම කරණ ලදි.

සමානිමේකාහන වර්ග අවබෝධයයි.

281. පණණදායක සංවිරාච්ඡනය

2623-2624. මම පණ්ණොපන අනුභවයෙහි (කොළ බුද්ධිමෙහි) යෙදුනෙමි පන්සලක හුන්නෙමි වෙමි. මුළු ලොවට වෙදකු වැනි වූ ලොව බබුළු-වන්තා වූ සිද්ධානි සමීඤ්ඤත් වහන්සේ (එසේ) හුන් මා වෙත එළඹ සේක. එළඹ කොළ ඇතිරියෙහි වැඩහුන් උන්වහන්සේට (කෑම සඳහා තවන ලද) කොළයක් මා විසින් දෙන ලදි.

2625. මෙයින් සිදුඅනුවනු කපෙහි යම් (කෑමට පිළියෙල කළ) කොළයක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පණ්ණදායකයාගේ මේ විපාක යි.

2626. සිදුපිළිසිඬියාවෝද අභව්වමොක්ඛයෝද අබ්භිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් පණණදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පණ්ණදායක සංවිරාච්ඡනය පළවැනි යි.

282. එලදායක සංවිරාච්ඡනය

2627. සිතෙරු පමිතය මෙන් ශාන්ත වූ මහමෙර මෙන් සඹර වූ ඒ සිද්ධානි භාග්‍යවත් කෙමේ සමාධියෙන් නැගිට පිඬු පිණිස මා වෙත එළඹියේ ය.

2628-2629. අරළු, නෙල්ලි, අඹ, දඹ, බුළු, කෙර, බදුලු, බෙලි, බොරළු දමනු යන ගෙඩි දස ඒ සිසල්ල මුළු ලොවට අනුකම්පා කරන්නා වූ සිදුහන් බුදුරජන් හට පැහැදි සිතින් මා විසින් දෙන ලදි.

2630. මෙයින් සිදුඅනුවනු කපෙහි වූ එකල්හි යම් පලතුරු දනක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පලතුරු දනෙහි මේ විපාක යි.

2631. මෙයින් සත්පණස්වනු කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති එකකු නම් සත්විති රජෙකිමි වීම.

2632. සිදුපිළිසිඬියාවෝද අභව්වමොක්ඛයෝද අබ්භිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් එලදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එලදායක සංවිරාච්ඡනය දෙවැනි යි.

283. පච්චුග්ගමනියතේරාපදානං

2633. සීහං යථා චනචරං නිසභාජානියං යථා,
කක්ඛං විලසන්නංච ආගච්ඡන්නං නරාසහං.
2634. සිඬාසා ලොකපජ්ජානං සබ්බලොකතිස්සිච්ඡිකං,
අකාසිං පච්චුග්ගමනං විප්පසන්නෙන වෙනසා.
2635. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ පච්චුග්ගච්ඡිං නරාසහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පච්චුග්ගමනෙ ඉදං එලං.
2636. සත්තමිසෙ ඉතො කප්පෙ එකො ආසිං ජනාතිපො,
සපජ්ජාපරාති නාමෙන චකකචනති මහබ්බලො.
2637. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉසං සුදං ආයසමා පච්චුග්ගමනියො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිසාති.

පච්චුග්ගමනියතේරස්ස අපදානං නතියං.

284. එකපුපථියතේරාපදානං

2638. දක්ඛිණමති දුචාරමති පිසාවො ආසහං තදා,
අද්දසං විරජං බුද්ධං පිතරංසිංච භානුමං.
2639. විපසිස්ස නරග්ගස්ස සබ්බලොකගිංතසිනො,
එකපුපථං මයා දින්නං දිපදිඤ්ඤා නාදිතො.
2640. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සං පුප්ථමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.
2641. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉසං සුදං ආයසමා එකපුපථියො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිසාති.

එකපුපථියතේරස්ස අපදානං චතුස්ථං.

283. පච්චුග්ගමනිය සංවිරාමදානය

2633-2634. වහසෙනි (එකඟාව) හැසිරෙන්නා වූ සිංහයකු මෙන් ද ශ්‍රේෂ්ඨ ආජානියයකු මෙන් ද බබලන්නා වූ කුඹුක් ගසක් මෙන් ද (කෙලාන රොගයෙන් පෙළෙන) සකල ලොකයාට පවේද්‍යවරයකු මෙන් ද ලොව බබුළුවන්නා වූ කරශ්‍රේෂ්ඨ වූ (ඉදිරියට) වහින සිද්ධහත් බුදුරජා (දැක) පැහැදි සිහින් පෙර ගමන් කෙළෙමි.

2635. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි බුදුරජාන්තට පෙර ගමන් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පෙරගමන් කිරීමෙහි මේ විපාක යි.

2636. මෙයින් සත්විසිවෙනි කපෙහි ජනාබ්‍යවති වූ මහත් බල ඇති සපරිවාර නම් සක්විති රජෙකිමි විමි.

2637. සිවුපිළිසිඹයාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්කාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පච්චුග්ගමනිය සංවිරාමයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පච්චුග්ගමනිය සංවිරාමදානය නෙවැහි යි.

284. එකපුපථිය සංවිරාමදානය

2638. මම එකල්හි දකුණු දොරවුවෙහි පිසාවයෙකිමි විමි. (එනි)ද පිතවණ් රස් ඇති (උදවන) හිරු වැනි වූ කෙලෙස් රජස් නැති බුදුරජාන් දිවිමි.

2639. සමීලාකතිකෙමි වූ කරශ්‍රේෂ්ඨ වූ දව්‍යදෙත්තම වූ තාදි ගුණ ඇති විපසි බුදුරජාන්තට මා විසින් එක් මලක් දූදන ලදී.

2640. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මු එකල්හි යම් පුභද්‍රායක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධජාවෙහි මේ විපාක යි.

2641. සිවුපිළිසිඹයාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්කාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එකපුපථිය සංවිරාමයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකපුපථිය සංවිරාමදානය සිවුවැහි යි.

235. මහවජ්‍ජපථියතෙජ්ජරාපදානං

2642. නමමද්‍යනදියා නිරො සසම්බු අපරප්ථො,
සමාධිං සො සමාපනො විපසනො අනාවිලො.
2643. දිස්වා පසනො සුමනො සමබ්බුද්ධං අපරප්ථො,
තානං මහවජ්‍ජපථන සසම්බුං පූජසිං තදා.
2644. එකනවුතො ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපූජසිං,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි බුද්ධිපූජාසිද්ධං ඵලං.
2645. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහවජ්‍ජපථියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මහවජ්‍ජපථියතෙජ්ජරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

236. උපට්ඨාකදායකතෙජ්ජරාපදානං

2646. රථිසං පටිපජ්ජනං ආහුතිනං පටිග්ගහං,
දිපදිද්දං මහානාගං ලොකජෙට්ඨං තරසහං.
2647. පකෙකාසාපිය නස්සාහං සබ්බලොකභිතෙසිනො,
උපට්ඨාකො මයා දිනො සිද්ධිත්ථස්ස මහෙසිනො.
2648. පටිග්ගගෙත්ථා සමබ්බුද්ධො නියාතෙසි මහාමුති,
උට්ඨාය ආසනා තමො පක්කාමි පාවිතාමුබ්බො.
2649. වතුනවුතො ඉතො කප්පෙ උපට්ඨාකමදං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි උපට්ඨානසිද්ධං ඵලං.
2650. සත්තපඤ්ඤාසිතො කප්පෙ බලසෙන සනාමකො,
සත්තරතනසම්පනො චක්කවතති මහබ්බලො.
2651. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උපට්ඨාකදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

උපට්ඨාකදායකතෙජ්ජරස්ස අපදානං ඡට්ඨමං.

285. මසවසුප්පිය සථවිරාවදානය

2642. නඹ්ඳ නඳි තිරයෙහි පස් මරුන් දිනූ බුදුවරයෙක් විය. නොකැලඹුනා වූ පහන් සිත් ඇති හෙතෙම සමාඛියට සමවැදුනේ විය.

2643. පහන් වූ සොමනස් වූ මම අපරුජිත වූ එම සඵඤ්ඤාත් වහන්සේ දැක එකල්හි එම බුදුරජුන් හට මසව නම් වූ මලින් පිදිමි.

2644. මෙයින් එක්අනුවනු කපෙහි යම් පුෂ්පජාචක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

2645. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද භවිහිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් මසවසුප්පිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මසවසුප්පියසථවිරාවදානය පස්වැනි යි.

286. උපට්ඨාකදායක සථවිරාවදානය

2646. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ දච්ඡදෙග්ගතම වූ නරඥෙකු වූ විවියට පිවිසෙන බුදුරජුන් (දිවිමි.)

2647. මම (උපසංඛායකයකු) කැඳවා සර්වලොක හිතෙහි වූ ඒ සිද්ධහත් බුදුරජුන් හට මා විසින් (ඒ) උපසංඛායකයා දෙන ලදී.

2648. මහාමුනි වූ සඵඤ්ඤා නෙමේ (උපසංඛායකයා) පිළිගෙන (ආරසු මට පාවා දුනි) ඉක්බිති එම අසුනෙන් නැගිට ප්‍රාචීන දිශාහිමුඛව (=නැගෙනහිරට මුහුන ලා) වැහිසේ ය.

2649. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි උපසංඛායකයකු දිනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (උපසංඛායකදායකයෙහි) උච්චානෙහි මේ විපාක යි.

2650. මෙයින් සත්පණස්වනු කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති බලසේන නම් සක්විති රජෙකිමි වීමි.

2651. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද භවිහිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමන් උපට්ඨාකදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උපට්ඨාකදායක සථවිරාවදානය සවැනි යි.

287. අපද්‍යනියතෝරාපද්‍යනං

2652. අපද්‍යනං සුගතානං කිත්තසිං'නං මහෙසිනො,
පාදෙ ව සිරසා වන්දිං පසනො සෙහි පාණිති.
2653. දොනවුතො ඉතො කප්පෙ අපද්‍යනං පකිත්තසිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි කිත්තනාස ඉදං ඵලං.
2654. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡත්‍රහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉසං සුදං ආයස්මා අපද්‍යනිමයා ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිජාති.

අපද්‍යනියතෝරස්ස අපද්‍යනං සත්තමං.

288. සත්තාහපබ්බජිතතෝරාපද්‍යනං

2655. විපස්සිස්ස භගවතො සමේසා සත්තාහමානිතො,
ව්‍යසනං මෙ අනුප්පන්නං ඤාතිනෙදෙ පුරෙ අනු.
2656. පබ්බජ්ජමුපගන්මාන ව්‍යසනුපසමාය'නං
සත්තාහාහිරතො තස්ස සන්ච්ඡසාසනකම්‍යතා.
2657. එකනවුතො ඉතො කප්පෙ යමහං පබ්බජං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි පබ්බජ්ජාය ඉදං ඵලං.
2658. සත්තාහට්ඨිමිතිතො කප්පෙ සත්ත ආසුං මහිපති,
සුනික්ඛමාති ඤායන්ති වක්ඛවන්ති මහබ්බලා.
2659. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡත්‍රහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉසං සුදං ආයස්මා සත්තාහපබ්බජිතො ථෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිජාති.

සත්තාහපබ්බජිතතෝරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

289. බුද්ධුපට්ඨාකතෝරාපද්‍යනං

2660. වෙට්ඨෙති¹ මෙ නාමං පිතුසන්නං මමං තදා,
මම හත්ථං ගතෙත්වාන උපානසි මහාමුනිං.
2661. ඉමෙ මං උද්දිසිස්සන්ති බුද්ධා ලොකග්ගතායකා,
තෝ'හං උපට්ඨිං සක්කවිමං පසනො සෙහි පාණිති.

1. වොට්ඨෙතිති. මජ්ඣං. වෙට්ඨෙතිති, සහ.

287. අපදානිය සථවිරාවදානය

2652. මම මහරජී වූ බුදුරජුන්ගේ කථාගතයන්ගේ අපදානය පැවසිමි. පහත් වූයෙම් සියතින් ශ්‍රිපාදයන් ද හිස නමා වැන්දෙමි.

2653. මෙයින් දෙසානුවන කපෙති යම් සුගතාපදානයක් පැවසූ-යෙමි ද, (ඒ හෙතුච්ඡේද) දුගතියක් නො දනිමි. අපදාන කීර්තනයෙහි (=කථාගතවර්තය පැසසීමෙහි) මේ විපාක යි.

2654. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අමටවිමොක්ඛයෝ ද ශබ්දභූතවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් අපදානිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අපදානිය සථවිරාවදානය සන්වැනි යි.

288. සත්තාගපබ්බජිත සථවිරාවදානය

2655. මා විසින් මිපසෙහි බුදුරජුන්ගේ ශ්‍රාවක සමූහ තෙමේ සත්කාර හා බුහුමන් කරණ ලද්දේ විය. මට ආපදාවක් පැමිණියේ ය. පෙර ඤාතින් අතර හෙදයක් ඇති විය.

2656. මම ඒ උවදුරින් සන්සිද්ධ වීණිස බුදුසස්සෙහි රිසියෙන් පැවිදිව සතියක් එහි ඇලුනෙමි විසිමි.

2657. මෙයින් එක්අනුවන කපෙති වූ එකල්හි යම් හෙයකින් මම් පැවිදි වූයෙමි ද (ඒ පැවිදි වීම හෙතු කොට හෙණ) දුගතියක් නො දනිමි. පැවිද්දෙහි මේ විපාක යි.

2658. මෙයින් සත්සැටවනු කපෙති පාටිච්ඡේද වූ මහත් බල ඇති සුභික්ඛම නම් වූ සත් සත්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2659. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අමටවිමොක්ඛයෝ ද ශබ්දභූතවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් සත්තාගපබ්බජිත සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සත්තාගපබ්බජිත සථවිරාවදානය අවවැනි යි.

289 බුදුබුදුපට්ඨාක සථවිරාවදානය

2660-2661. මාගේ නම චෙට්ඨකජී ය. එකල්හි මාගේ පියතම මේ ලොකාග්‍රන්ථයක වූ බුදුවරු මට දනම් දෙසන්නාහුයයි කියා මාගේ අත ගෙණ බුදුරජුන් වෙත පැමිණි විය. මම පහත් වූයෙමි සියතින් උන්-වහන්සේට මැනවින් උපසංඛා කෙලෙමි.

2662. එකතියෙ ඉතො කපෙස බුද්ධො පරිවරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි උපට්ඨානසසිදං එලං.
2663. තෙව්සමිහි ඉතො කපෙස චතුරො ආසු බතතිසා,
සමනුපට්ඨාකා¹ නාම චක්කචතති මහබ්බලා.
2664. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා බුද්ධුපට්ඨාකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති
බුද්ධුපට්ඨාකපෙරස්ස අපදානං නවමං.

290. පුබ්බබගමියපෙරාපදානං

2665. චුල්ලාසිතිසහස්සාති පබ්බජිතො අකිඤ්චනා,
තෙසං පුබ්බබගමො ආසිං උත්තමත්ථස්ස පතතිසා.
2666. සරුගා සහවා² වෙනෙ විපසන්තමනාපිලා,³
උපට්ඨතිංසු සක්කච්චං පසන්තා සෙහි පාණ්ණිති.
2667. ඛණ්ණසවා චන්තදෙසා කතකිච්චා අනාසවා,
එරිංසු⁴ මෙතනවිනේතන සයමහු අපරුජිතා.
2668. තෙසං උපට්ඨතිත්ථාන සමුද්ධානං පතිස්සතො,
මරණඤ්ච අනුප්පතො දෙවත්තඤ්ච අගමනසෙ.
2669. චතුනවුතෙ ඉතො කපෙස සා සීලමනුපාලසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සඤ්ඤමස්ස ඉදං එලං.
2670. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා පුබ්බබගමියො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.
පුබ්බබගමියපෙරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

පණණං එලං පච්චුග්ගමං⁵ එකපුප්ඵි ව මසවා
උපට්ඨාකා පදානඤ්ච පබ්බජ්ජා බුද්ධුපට්ඨාකො
පුබ්බබගමො ව ගාථායො අට්ඨානාසීති කිත්තිත්වාති.

පණණදායකවග්ගො එඤ්ඤාතිංසතිමො.

1. සමනුපට්ඨාකා. සි.මු. 2. සමොහා, සා.
3. විපසන්තමනාපිලා, සි.මු. 4. එරිසු, සි.මු. 5. උග්ගමියො, සි.මු.

2662. මෙසින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි බුදුරජුන්හට පරිවරණය (=වතාවත්) කෙළෙම් ද, (ඒ හෙතෙවත්) දුගතියක් නො දනිමි. උච්චාත් කිරීමෙහි මේ විපාක යි.

2663. මෙසින් තෙවිසිවන කපෙහි මහත් බල ඇති සමණුපට්ඨාන නම් සිවු සක්වති රජකෙනෙක් වූහ.

2664. සිවුපිළිසිසියාවෝ ද අභව්වමොක්ඛයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් පුද්ගලපට්ඨාන සංචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පුබ්බධගමිය සංචරාවදනය නවවැනි යි.

290. පුබ්බධගමිය සංචරාවදනය

2665. උග්ගමාණීය වූ නිවන් ලැබීම පිණිස අසුභාරදහසක් දෙනා (කිසිදු වංශාවක් පතා මැයි බැවින්) අකිඤ්චන වූ පැවිද්දෝ වූහ. මම ඔවුනතුරෙන් පුරොගාමියා වීමි.

2666. පැහැදුනු නො කැලඹුනු මොවුනු රාග සතිකයෝ ය. හවො-තපහනිය නැති නො කොළෝය. පහන් සිත් ඇති (රහත්නට) සියතින් ම මැනවින් උච්චාත් කළානුය.

2667. ඤාය කළ ආශ්‍රම ඇති, දුරු හළ කෙළෙස් දෙස් ඇති, රහත් බවට පත්, සිසල්ල කෙටීම අවබෝධ කළා වූ පස්මරුන් දිනු (උත්වහන්සේ) හැමදෙන (අප කෙරෙහි) මෙන් සිත පැතිර වූහ.

2668. ඒ සිසල්ල සමුද්‍රවරයන් වහන්සේට උච්චාත් කොට එළඹ සිටි සිහි ඇතිව මරණයට පැමිණියවෝ දෙවතියට ද ගියෙමු.

2669. මෙසින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් සිලයක් රැකියෙමි ද, (ඒ හෙතෙවත්) දුගතියක් නො දනිමි. සංයමියාගේ මේ විපාක යි.

2670. සිවුපිළිසිසියාවෝ ද අභව්වමොක්ඛයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් පුබ්බධගමිය සංචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පුබ්බධගමිය සංචරාවදනය දසවැනි යි.

උද්දාය:

පණ්ණ ඵල පවුච්ඡගමිය - එකපුප්ඵ මාඝව
උපට්ඨාන අපදාන - පබ්බජ්ජා බුද්ධිපට්ඨාන
පුබ්බධගමි ද දසවත් - අටසාමිස් ගයෙක් වේ.

පණ්ණසූයක වග්ගීය එකුන්තිස්වනු යි.

291. විතකසුජකඤ්චරාපද්‍යනං.

2671. අජිතො නාම නාමෙන අහොසිං බ්‍රාහ්මණො තදා,
ආහුතීං සිට්ඨිකාමො'හං නානාපුළ්ඵං සමානසිං.

2672. ජලනතං විතකං දිසවා සිඛිතො ලොකබ්‍රහ්මනො,
තං ව පුළ්ඵං සමානෙනාං විතකෙ ඔකිරිං අතං.

2673. එකතියෙ ඉතො කප්පෙ යං පුළ්ඵමභිපුජසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බ්‍රහ්මසුජාසිදං එලං.

2674. සතතවිසෙ ඉතො කප්පෙ සතතාසුං මනුජාතිපා,
සුපජ්ජලිතතාමාං තෙ චකකචනාති මහබ්බලො.

2675. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතා බ්‍රහ්මස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා විතකසුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්තාති.

විතකසුජකඤ්චරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

292. සුපඵඛාරකඤ්චරාපද්‍යනං.

2676. චාකමිරධරො අසිං අජිනුහතරවාසනො,
අභිඤ්ඤාපඤ්චනිබ්බතතා වඤ්ඤා පරිමජ්ජකො.

2677. විපසංසිං ලොහපජ්ජොතං දිසවා අභිගතං මම,
පාරිච්ඡන්තකපුළ්ඵාති ධාරෙසිං සඤ්චිතො අතං.

2678. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුළ්ඵමභිධාරසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ධාරණාය ඉදං එලං.

2679. සතතාසිතිමභිතො කප්පෙ එතො අසිං ටතිපති,
සමග්ගධාරණො නාම චකකචනාති මහබ්බලො.

2680. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතා බ්‍රහ්මස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුපඵඛාරකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්තාති.

සුපඵඛාරකඤ්චරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

291. විනයසූත්තක සංචරිතවදානය

2671. එකල්හි මම අජිත නම් බමුණෙකිමි වීමි. පූජාවක් කරණු කැමැත්තෙනම් නොයෙක් මල් රැස් කෙළෙමි.

2672. සිඬි බුදුරජානන් වහන්සේගේ සැය දෑක මම ඒ සියලු මල් ගෙනවුත් එසිත් සැය පිදිමි.

2673. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් පුෂ්පපූජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ තෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාකසි.

2674. මෙයින් සත්විසිවන කපෙහි මනුජායිතෙහි වූ මහත් බල ඇති පුෂ්පපූජිත නම් සත් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2675. සිද්ධප්‍රසිසිද්ධියාවෝ ද අභ්‍යවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමත් විනයසූත්තක සංචරිතයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

විනයසූත්තක සංචරිතවදානය පළමුවැනි සි.

292. පුෂ්පධාරක සංචරිතවදානය

2676. (මම) වැහැරී සිවුරු දරණ, එකස් කොට හැඳගත් අළුත් දිවි සම් ඇති, ඉපද වූ පඤ්චාභිඤ්ඤ ඇති, සද පිරිමැදීමෙහි සමත් (=ඉදුමත්) තවුසෙකිමි වීමි.

2677. මා සම්පෘට වැසියා වූ මුළු ලොවට පහනක් බඳු වූ විපසසි බුදුරජුන් දෑක මම ඒ භාක්‍ෂායාත් වහන්සේට පරසතු මල් (ගෙනවුත් කුඩයක් කොට) දැරිමි.

2678. මෙයින් එක්අනුවත කපෙහි යම් මල් සැතක් දැරැයෙමි ද, (ඒ තෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පවර්ණය (=මල්කුඩය) ක් දැරීමෙහි මේ විපාක සි.

2679. මෙයින් සත්අනුවත කපෙහි පාඨවිඤ්චර වූ මහත් බල ඇති සමග්ගධාරණ නම් එක් සක්විත්තෙකිමි වීමි.

2680. සිද්ධප්‍රසිසිද්ධියාවෝ ද අභ්‍යවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුමත් පුෂ්පධාරක සංචරිතයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පුෂ්පධාරක සංචරිතවදානය දෙවනු සි.

293. ඡන්තදායකතෙත්ථාපදානං

2681. පුහොතා මම පබ්බජිතො කාසායවසනො තද,
සො ව බුද්ධිත්තං සම්පවොතා තිබ්බුතො ලොකපුජිතො.
2682. විචිතනොතා සකං පුත්තං අගමිං පච්ඡන්තො අහං,
තිබ්බුතස්ස මහත්තස්ස විතකං අගමාසහං.
2683. පගගස්ස අඤ්ඤාලිං තප්ප වජ්ඣො විතකං අහං,
සෙතච්ඡන්තඤ්ච පගගස්ස ආරොපෙසිං අහං තද.
2684. චතුත්ථුතො ඉතො කප්පෙ යං ඡන්තමභිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඡන්තදානසසිදං එලං.
2685. සඤ්චචිසෙ ඉතො කප්පෙ සහන් ආසුං ජනාබිපා,
මහාරහ සනාමා තෙ චකකචන්ති මහබ්බලා.
2686. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡින්නා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඡන්තදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්තාති.

ඡන්තදායකතෙත්ථරස්ස අපදානං තතියං.

294. සදදසඤ්ඤාකතෙත්ථරාපදානං

2687. අනුග්ගතමහි ආදිචෙව පනාදෙ විජුලො අහු,
බුද්ධිසෙට්ඨස්ස ලොකමහි පාතුනාවො මහෙසිනො.
2688. සදදමස්සොසතං තප්ප න ව පස්සාමි තං ජිනං,
මරණෙ ව අනුප්පත්තො බුද්ධිසඤ්ඤාමනුස්සරං.
2689. චතුත්ථුතො ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤාමංතිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිසඤ්ඤාසිදං එලං.
2690. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡින්නා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සදදසඤ්ඤාකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්තාති.

සදදසඤ්ඤාකතෙත්ථරස්ස අපදානං චතුත්ථං.

293. ජනාදායක සංවිරාමදානය

2681. එකල්හි මාගේ ජුත්ත තෙමේ කසාවත් හැඳගත් පැවිද්දෙක් විය. තෙතෙම ශ්‍රාවක බොධිය (රහත් බව)ට පැමිණියේ ලොකයා විසින් පුදනු ලැබුවෙක් ව පිරිනිවන් පෑයේ ය.

3682. මම සිය පුත්‍ර සොයමින් පසුපසින් ගියෙමි. මම පිරිනිවන් පෑ රහතන් වහන්සේගේ සැය වෙත පැමිණියෙමි.

2683. මම එහි ඇඳිලි බැඳගෙන සැය වැඳ එකල්හි ගෙවතවස්ත්‍රයක් ද ගෙන (සැයට) නැංවිමි.

2684. මෙයින් සිවුඅඟුවනු කපෙහි යම් ජත්‍රපූජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ජත්‍රදායයාගේ මේ විපාක සි.

2685. මෙයින් පස්විසිවෙනි කපෙහි ජනාතිපති වූ මහත් බල ඇති මහාරහ නම් තුන් සක්විති රජ කෙනෙක් වූහ.

2686. සිවුපිළිසිඟියාවෝද අභට්ටමොක්කයෝද ෂබ්භිඤ්චෝද සාක්කාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ජනාදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ජනාදායක සංවිරාමදානය නෙවැනි සි.

29. සද්දසකකුක සංවිරාමදානය

2687. හිරු උදාවන්නටත් පෙර ජිනාදාය මහත් විය. (මෙය) මහර්ෂි වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ලොව පහළවීම සි.

2688. (හිලන්ව ඇඳෙහි වැහිර සිටි) මම එහි ශබ්දය ඇසිමි. ඒ බුදුරජන් නො දිටිමි. මරණය ලං වූ කල්හි ද බුද්ධ යන නාමය මෙනෙහි කෙළෙමි.

2689. මෙයින් සිවුඅඟුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් බුද්ධ යන හැඟීමක් ලැබුයෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධසංඤ්චගේ මේ විපාක සි.

2690. සිවුපිළිසිඟියාවෝද අභට්ටමොක්කයෝද ෂබ්භිඤ්චෝද සාක්කාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සද්දසකකුක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සද්දසකකුක සංවිරාමදානය සිවුවැනි සි.

295. ගොසිසනිකේඛපකපේරාපද්‍යනං

2691. ආරාමආරා නිකම්ම ගොසිසං සංඝං මයා,
අනුභොමි සකං කම්මං පුබ්බකම්මසිද්ධං එලං.
2692. ආජාතියා වාතප්පා සිකම්මා සිසවාහනා,
අනුභොමි සබ්බමේතං ගොසිසස්ස ඉදං එලං.
2693. අහො කාරං පරමකාරං සුබ්බතොත සුභතං මයා,
සබ්බස්ස කතස්ස කාරස්ස න අඤ්ඤං කල්මයස්සති.
2694. වතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සිසං සංඝරිං අහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සංඝරස්ස ඉදං එලං.
2695. පඤ්චසත්තනිකස්මති සුප්පනිච්ඡිත නාමකො,
එකො ආසිං මහාතෙජෝ වකකවතනි මහබ්බලො.
2696. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡල්ලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා ගොසිසනිකේඛපකො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

ගොසිසනිකේඛපකපේරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

296. පාදපුර්කපේරාපද්‍යනං

2697. පබ්බතෙ ගිම්මන්තමති අහොසිං කින්නරො තදා,
අද්දසං විරජං බුද්ධං පිතරංසිංච භානුමං.
2698. උපෙතං තමහං¹ බුද්ධං විපස්සිං ලොකනායකං,
වන්දනං තගරඤ්චාපි පාදෙ ඔසිඤ්චහං තදා.
2699. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පාදමභිපුර්කිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පාදපුර්කාසිද්ධං එලං.
2700. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡල්ලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා පාදපුර්කො පේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පාදපුර්කපේරාපද්‍යනං ඡම්ඨං.

295. ගොසිසනිකෙබපක සථවිරාවදානය

2691. මා විසින් (හික්කුසබ්බසා) අරම් දෙරින් නික්මෙන (මබ්බසතික) මගෙහි ගවහිස් කබලක් අතුරුණ ලදි. (ආජානිය අඟව වාහනාදිය ලැබීමෙන්) එකල තමා කල සවකිය කමයේ විපාකය විදිමි. පූජි කමයාගේ මේ විපාකය යි.

2692. ආජානිය අඟවයෝ ද වාහවෙගයෙන් දුටු වාහජව අඟවයෝ ද සෙසකව (සිනුදෙගයේ උපත්) අඟවයෝ ද යන මේ සියලු ශිෂුවාහන (සමපත්) අනුනව කරමි. ගව හිස් කබල (සබ්බසාගේ ගමන් පහසුව සඳහා) දූමිමෙහි මේ විපාකය යි.

2693. පුණ්‍යකමිය ආගවය්‍යිසි. මා විසින් සරු කෙතෙහි උතුම් පින්-කමක් කරණ ලදි. සබ්බසා විමසගෙහි කරණ ලද උපකාරය සසඳන විට අනික් සන්කාරයක් (එයින්) කලාවකට ද නො අගි.

2694. මම මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් ගව හිස් කබලක් අතුලෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (ගමන් පහසුව ඇතිවන සේ සබ්බසා සඳහා ගෙරි හිස් කබල) ඇතිරීමේ මේ විපාකය යි.

2695. පත්සැත්තුවන කපෙහි මහත් බල ඇති අනිශය හෙදවත් සුසානිට්ඨින නම් එක් සක්විහි රජෙක් වීම.

2696. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභව්‍යමොක්ඛයෝ ද ෂබ්භිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ගොසිසනිකෙබපක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ගොසිසනිකෙබපක සථවිරාවදානය පස්වැනි යි.

296. පාදපුජක සථවිරාවදානය

2697. එකල්හි මම හිමවත් පව්වෙහි කිදුරෙක් වීමි. එහි රත්වත් රස් ඇති උදා හිරු මෙන් බබලන බුදුරජුන් දිටිමි.

2698. (තමා සිටින තැනට) වැහියා වූ ලොකනායක වූ ඒ මිපසසි බුදුරජුන් දෑක මම සිරිපා මුල සඳුන් ද තුවරලා ද ඉස්සෙමි.

2699. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් ශ්‍රීපාද පූජාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. සිරිපා පිදිමෙහි මේ විපාකය යි.

2700. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභව්‍යමොක්ඛයෝ ද ෂබ්භිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පාදපුජක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

පාදපුජක සථවිරාවදානය සවැනි යි.

297. දෙසකිත්තකපේරාපදානං

2701. උපසාලාක නාමො'හං අගොසි බ්‍රාහ්මණො තදා,
කාතනං චනමොගාලාං ලොකජෙට්ඨං තරාසහං.
2702. දිස්වාන චඤ්ඤං පාදෙසු ලොකානුත්පට්ඨහං,
පසන්නවිතනං මං ඤාතො බ්‍රහ්මො අන්තර්ධායථ.
2703. කාතනා අභිතිකම්ම බුද්ධිසංච්ඡිද්ධාසුරං,
තා දෙසං කිත්තසිත්වාන කප්පං සග්ගමි මොදහං.
2704. දොහවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දෙසමභිතිත්තසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කිත්තතාය ඉදං ඵලං.
2705. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා දෙසකිත්තකො පේරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්තාති.

දෙසකිත්තකපේරස්ස අපදානං සත්තමං.

298. සරණගමනියපේරාපදානං

2706. පබ්බතෙ හිමවනනමිති අගොසි ලුද්දකො අහං,
විපසං අද්දසං බුද්ධං ලොකජෙට්ඨං තරාසහං.
2707. උපාසිත්වාන සමබුද්ධං වෙය්‍යාවච්චමකාසහං,
සරණඤ්ච උපාගමිදි දිපදිඤ්ඤා තාදිනො.
2708. ඵකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සරණං සමගච්ඡිතං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සරණගමනපථලං.
2709. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සරණගමනියො පේරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්තාති.

සරණගමනියපේරස්ස අපදානං අව්ඨමං.

299. අමබ්බිණ්ණියපේරාපදානං

2710. ඡොමසො නාම නාමෙත දානවො ඉති විස්සුතො,
අමබ්බිණ්ණි මයා දින්නා¹ මිසසිස්ස මගෙසිනො,
2711. ඵකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ සමමබ්බිදදිදං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අමබ්බිදාසසිදං ඵලං.

1. අමබ්බිණ්ණියා මයා දින්නා, ස්‍යා.

297. දෙසකිනනක සථවිරාවද්දනය

2701. එකල්හි මම උපසාදනක නම් බමුණෙක් වීම්. මහවනයට පිවිසි ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ පරම පුරුෂ වූ ලොකසායේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ

2702. බුදුරජුන් දැක සිරිපා වැන්දෙමි. පහන් සිත් ඇති මා දැන බුදුරජ කෙමි අතුරුදහන් විය.

2703. වනයෙන් තික්ම බුඛග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ සිහි කෙළෙමි. (බුදුරජුන් වැඩියාවූ) ඒ දෙසට පසසා මම කලාසක් මුළුල්ලෙහි සවගියෙහි සතුටු වීම්.

2704. මෙසින් දෙයානුවන කපෙහි (බුදුරජුන් වැඩියාවූ ඒ) යම් දෙසකට පැසසුයෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පැසසීමෙහි මේ විපාකය සි.

2705. සිවුපිළිසිඟියාවෝද අභවිමොක්‍ෂයෝද ෂබ්භිඤ්චෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අග්‍රරින් ආයුෂමත් දෙසකිනනක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

දෙසකිනනක සථවිරාවද්දනය සන්වැනි සි.

298. සරණගමනිය සථවිරාවද්දනය

2706. මම හිමවත් පව්වෙහි වැද්දෙක් වීම්. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ කර-ග්‍රෙෂ්ඨ වූ මිපසසි බුදුරජුන් දිවිමි.

2707. මම සම්බුදුරජුන් වෙත එළඹ වතාවත් කෙළෙමි. දඬුපද්‍යෙනම වූ තාදි ගුණ ඇති (=අටලෝදනමින් නොසැලෙන) බුදුවරයන් වහන්සේ සරණ ද ගියෙමි.

2708. මම මෙසින් එක්අනුවන කපෙහි බුදුරජුන් සරණ කොට ගියෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මේ සරණගමනයෙහි විපාකය සි.

2709. සිවුපිළිසිඟියාවෝද අභවිමොක්‍ෂයෝද ෂබ්භිඤ්චෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අග්‍රරින් ආයුෂමත් සරණගමනිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සරණගමනිය සථවිරාවද්දනය අවවැනි සි.

299. අඞ්චිකිය සථවිරාවද්දනය

2710. එකල්හි නමින් ගේමස නම් වූ මම දනව යයි ප්‍රකට වූයෙමි වීම්. ඒ මා පිසින් මිපසසි බුදුරජුන්හට අඞ්චකියක් දෙන ලදි.

2711. මෙසින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් අඞ්චකියක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනමි. අඞ්චකිය මේ විපාකය සි.

2712. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අමබ්බිණ්ඩස්සා ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අමබ්බිණ්ඩස්සෙරස්ස අපදානං නවමං.

300. අනුසංසාවකපේරාපදානං

2713. පිණ්ඩාය වරමානාතං විපස්සිං අදදසං ජිනං,
උච්චකතිකං පාදාසිං දිපදිඤ්ඤා තාදිනො.

2714. පසන්නවිතොසා සුමනො අභිවාදෙසතං තදා,
අනුසංසාවසිං බුද්ධං උත්තමසස්ස පතතියා.

2715. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ අනුසංසාවසිං අහං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි අනුසංසාවනාථං.

2716. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අනුසංසාවකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අනුසංසාවකපේරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

විතකං පාරිජතොතා ව සද්දා ගොසිසස්සාරං
පදං පදෙසං සරණං අමොගං සංසාවකො පි ව
සන්නතාලීස ගාථායො ගණිතායො විභාවිති.

විකකපුරකවග්ගො නිසංඛිමො.

අථ වග්ගදානං:

කණ්ණිකාරො හප්පිදදෙ ආලම්භ්ඤ්ඤාසතං
තුචරං ථොමකො වෙච උකෙඛපං සිසුපධානං
පණ්ණෙදො විතපුජි ව ගාථායො වෙච සබ්බස්සො
වතතාරි ව සතානිහ එකපඤ්ඤාසමෙච ව.
පඤ්චවිසසතා සබ්බා දාසතතති තදුත්තරි,
තිසතං අපදානානං ගණිතා අත්ථදසසිති.

තතිසං සතකං¹ සමන්තං.

2712. සිට්ඨිප්‍රිසිඛියාවෝද අභට්ටමොක්ඛයෝද ඡබ්භිඤ්චෝද සාක්ඛාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අමබ්‍රිණ්ඩිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අමබ්‍රිණ්ඩිය සථවිරාවද්‍යනය නවවැනි යි.

300. අනුසංඝාවක සථවිරාවද්‍යනය

2713. මම පිඬු පිණිය හැසිරෙන්නා වූ විපසි බුදුරජන් දිට්ඨි. දව්පදෙතනම වූ තාදී ගුණ ඇති (ඒ බුදුරජන්හට) සැන්දක් පමණ වූ හික්කාව දිනිමි.

2714. මම එකල්හි පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි වැන්දෙමි. උනන්දුවාදිය වූ නිවණට පැමිණීම පිණිය බුදුරජන් පැසසිමි.

2715. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මම (බුදුරජන්) පැසසිමි. (ඒ හෙතෙමන්) දුගතියක් නො දනිමි. පැසසීමෙහි මේ විපාකය යි.

2716. සිට්ඨිප්‍රිසිඛියාවෝද අභට්ටමොක්ඛයෝද ඡබ්භිඤ්චෝද සාක්ඛාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අනුසංඝාවක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අනුසංඝාවක සථවිරාවද්‍යනය දසවැනි යි.

උද්‍යානය:

විතක පාරිව්ජනන සද්ද ගොසිසසන්ධර
පද පථෙස් සරණ ද අමබ සහ සංඝාවක ද
සන්සාළිස් ගයෙක් ගැණිනි ගණන් දනුවන්

විතකපුජක වගීය නිස්වණු යි.

යළි වගී උද්‍යානය:

කණ්ණිකාර හන්දිද දාලමඩු 'දකාසන,
තුටුර පොමක සහ උකෙබ්බ සිසුපබාන ද.
පණ්ණද විතකපුජ්දසි සැම ලෙසින් ඇති මෙහි හී,
සතරෙක් ද සියයක් එක්පණසෙක් ද යළි එහි,
පස්විසි සියක් හා දෙකැත්තැවකි උතුරා,
අපද්‍යන තෙසියක් මෙහි මෙතෙක් ගසින් කියන ලදී.

තෙවෙනි සියය නිමසේ ය.

301. පද්‍යමකෙසරියවේරාපද්‍යනං

2717. ඉසිසබ්බෙ අහං පුබ්බෙ ආසිං මාහබ්‍රහ්මාරණො,
මකෙසීනං පසාදෙන පද්‍යමකෙසරමොකිරිං.
2718. පච්චෙකජ්ඣනසෙට්ඨපු ධුතරාගෙසු කාදිසු,
තෙසු චිත්තං පසාදෙනා කාසං සගගමිති මොද්දහං.
2719. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ කෙසරං ඔකිරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං එලං.
2720. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචජ්ඣකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පද්‍යමකෙසරියො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

පද්‍යමකෙසරියවේරස්ස අපද්‍යනං පද්ධමං.

302. සබ්බගන්ථියවේරාපද්‍යනං

2721. ගඤ්ඣාලං මයා දින්නං විපස්සිස්ස මහෙසීනො,
අද්දසිං උජ්ඣුතස්ස කොසෙය්‍යං වන්ඛුතතමං.
2722. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ගඤ්ඣදදිං¹ පුරෙ,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ගඤ්ඣතස්සිද්ධං එලං.
2723. ඉතො පණ්ණරසෙ කප්පෙ ඤ්චෙලො නාම බන්තියො,
සන්තරතනසම්පන්නො වක්ඛවන්ති මහබ්බලො.
2724. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචජ්ඣකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සබ්බගන්ථියො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

සබ්බගන්ථියවේරස්ස අපද්‍යනං දුතිස්සං.

303. පරමනනදායකවේරාපද්‍යනං

2725. ඤ්ඤිකාරං'ව ජොතන්නං උදයන්නං'ව භානුමං,
විපස්සිමදදසං බුද්ධං ලොකජෙට්ඨං නරාසහං.
2726. අඤ්ජලිමපගගෙනානා අභිනෙසිං² සකං සරං,
අභිනෙකානා³ සමුද්ධං පරමන්නං අද්දසහං.

1 වන්ඛුදදිං, සිමු.

2 අභිනෙසිං, සිමු.

3 අභිනෙකාන, සිමු.

301. පද්මකෙසරිය සංවිරාමදානය

2717. මම පෙර පසේබුදුවරුන් වහන්සේ මැද මාහඬ හසති කුලයෙහි උපන් ඇතෙක් වීමි. පසේබුදුවරුන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදි මෙන් පිහුම් කෙසුරු විසිර වීමි.

2718. පිඬු හළ රාග ඇති තාදි ගුණ යුත් (=අටලෝ දහමින් නො සැලෙන) ඒ පසේබුදුවරුන් වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා මම කල්පයක් බ්‍රහ්මලොකි සංවිතියෙහි සතුටු වීමි.

2719. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි පිහුම් කෙසුරු විසිරවීමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්, දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධාසුරුවෙහි මේ විපාක සි.

2720 සිටුවිලිසිඬියාවෝද අභට්ටමොක්කයෝද අඛභිඤ්චෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පද්මකෙසරිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පද්මකෙසරිය සංවිරාමදානය පළමුවැනි සි.

302. සංඛගණිය සංවිරාමදානය

2721. විපසෙහි බුදුරජුන්හට මා විසින් සුවද මල් දෙන ලදි. (=එසේ ම කායවඤ්ඤාදියෙන් තොර බැවින්) සෘජු වූ උන්වහන්සේට උතුම් කොසෙය්‍ය වස්ත්‍රයක් (හැම සුවද ගත්වා) දිනිමි.

2722. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ ඒ අතීතයෙහි යම් ගනිදානයක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ගනිදානයෙහි මේ විපාක සි.

2723. මෙයින් පසළොස්වන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල ඇති සුවෙල නම් සක්විත් රජෙකිමි වීමි.

2724. සිටුවිලිසිඬියාවෝද අභට්ටමොක්කයෝද අඛභිඤ්චෝද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සංඛගණිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සංඛගණිය සංවිරාමදානය දෙවැනි සි.

303. පරමනාදායක සංවිරාමදානය

2725. කිණ්ඨි රුකක් මෙන් ද උදවන භිරු මෙන් ද බබලන ලොකජොසම වූ නරග්‍රෙෂ්‍ය වූ විපසෙහි බුදුරජුන් දිවිමි.

2726. මම ඇදිලි බැද (ඒ බුදුරජුන්) සිය ගෙදරට පමුණුවා සම්බුදුරජුන්හට වරබොජුන් දිනිමි.

2727. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ පරමනාං දදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පරමනාසයිදං එලං.

2728. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පරමනාදායකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පරමනාදායකත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං තතිසං.

304. ධම්මසඤ්ඤාකත්ථෙරාපද්‍යනං

2729. විපස්සිනො භගවතො මහාබෝධිමහො අහු,
රුක්ඛට්ඨයෙව¹ සමුද්ධො ලොකජෙට්ඨ නරසතෙ.

2730. භගවා තමති සමයෙ භික්ඛුසංඝපුරකවතො,
වතුසච්චං පකාසෙති වාචාසභිමුදිරයං.

2731. සංඛිතෙතන ව දෙසෙනො විජ්ජාරෙන ව දෙසයං²,
විචට්ටච්ඡදො සමුද්ධො නිබ්බාපෙසි මහජනං.

2732. තස්සාහං ධම්මං සුත්වාන ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
වජ්ඣනා සඤ්ඤා පාදෙ පකාමාමි උත්තරමුඛො.

2733. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ධම්මසුඤ්ඤිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ධම්මසඤ්ඤාසයිදං එලං.³

2734. තෙතතිංසමති ඉතො කප්පෙ එකො ආසිං මජ්ඣති,
සුභවා නාම නාමෙන වකඛවතති මහබ්බලො.

2735. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ධම්මසඤ්ඤාකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ධම්මසඤ්ඤාකත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං වතුත්ථං.

305. එලදායකත්ථෙරාපද්‍යනං

2736. හානිරථිනදිතිරෙ අහොසි අස්සමො තදා,
තමහං අස්සමං ගච්ඡිං එලහත්ථො අපෙකඛවා⁴.

2737. විපස්සිං තසා අදදකම්. පිතරංසිං'ව භානුමං,
යං මෙ අපි එලං සබ්බං අද්දසිං සඤ්ඤා අහං.

1. රුක්ඛට්ඨස්සෙව සමුද්ධො, මජ්ඣං.

2. දෙසසි, ස්‍යා.

3. ධම්මසට්ඨසයිදං එලං, මජ්ඣං. ධම්මසට්ඨසයිදං එලං, සිමු.

4. අපෙඛවා, සිමු.

2727. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි උතුම් ආහාරදානයක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. උතුම් ආහාරදානයාගේ මේ විපාක යි.

2728. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමෙන් පරමනදායක සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

පරමනදායක සචරිච්චදානය තෙවැනි යි.

304. ධම්මසංඤ්ඤාන සචරිච්චදානය

2729. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරඥෙෂ්ඨ වූ සම්බුදුරජුන් බෝරුක්වුල්හි සිටියදීම (නොහොත් බුදුරජුන් බෝරුක්වුල සිටින කල්හි) මෙන් සිතා (සිදුකරණ) විපසෙහි බුදුරජුන් පිළිබඳ මහාබෝධි පූජාවක් විය.

2730. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්‍ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද්දහු අතිත වචනයෙන් චතුස්සාත්‍යය වදාරණ සේකි.

2731. විසුල කෙලෙස් සෙවෙහි ඇති ඒ සම්බුදුරජ තෙම සැකෙවින් ද විතර විසින් ද (දහම්) දෙසමින් මහාජනයා නිවණට පැමිණ විය.

2732. මම ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරඥෙෂ්ඨ වූ තාදි ගුණ ඇති උත්තමත්-සේගේ ධර්මය අසා (එම) ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පා වැද උතුරුදිගට මුහුණ ලා ගියෙමි.

2733. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ධර්මයක් ඇසු-යෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ධර්මසංඤ්ඤෙහි මේ විපාක යි.

2734. මෙයින් තෙතිස්වනු කපෙහි මහත් බල ඇති පෘථිවිභවර වූ සුනම්‍යා නම් සක්විති රජෙකිමි වීමි.

2735. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමෙන් ධම්මසංඤ්ඤාන සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ධම්මසංඤ්ඤාන සචරිච්චදානය සිවුවැනි යි.

305. එලදායක සචරිච්චදානය

2736. එකල්හි භාගිරම් නදිතීරයෙහි අසපුවක් විය. මම පලතුරු ගත් අත් ඇත්තෙමි බලාපොරොත්තු සහිත වූයෙමි ඒ අසපුවට ගියෙමි.

2737. එහි දී රත්වන් රස් ඇති (උදවන ශිරු මෙන් බබළන්නා)වූ විපසෙහි බුදුරජුන් දිවිමි. මා ලඟ යම් එල වර්ගයක් වී ද ඒ සියලු එල මම ඒ බුදුරජුන්ගට දිනිමි.

2738. එකනවුතෙ ඉතො කප්ප යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඵලදානසිද්ධං ඵලං.

2739. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඵලදායකො ථෙරො ඉමා ගාථාස්සො අභාසිත්ථාති.

ඵලදායකත්වරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

306. සම්පසාදකත්වරාපදානං

2740. නමො තෙ බුද්ධවීරහු විසුමුතෙතාහි සබ්බසි,
ව්‍යසනං හි¹ අනුප්පතොතා තස්ස මෙ සරණං භව.

2741. සිද්ධත්වො තස්ස ව්‍යාකාහි ලොකෙ අප්පට්ඨග්ගලො,
මහොද්ධිසමො සඛෙසා අප්පමෙය්‍යො අනුත්තරො.

2742. තත්ථ නිං වීරජේ බෙතො අත්තනඵලදායකො,
සඛෙසා චිත්තං පසාදෙති² සුඛිජං වාපි³ රොපහං.

2743. ඉදං වක්ඛාන සබ්බඤ්ඤා ලොකජේට්ඨො නරුසහො,
මමෙවං⁴ අනුසාසිත්වා වෙහාසං තහමුග්ගමි.

2744. අවිරං ගතමත්තමහි සබ්බඤ්ඤාමහි නරුසහො,
මරණං සමනුප්පතොතා තුසිතං උපපජ්ජහං.

2745. තදාහං වීරජේ බෙතො අත්තනඵලදායකො,
සඛෙසා චිත්තං පසාදෙත්වා කප්පං සග්ගමහි මොදහං.

2746. වතුනවුතෙ ඉතො⁵ කප්ප පසාදමලිහි තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පසාදස්ස ඉදං ඵලං.

2747. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සම්පසාදකො ථෙරො ඉමා ගාථාස්සො අභාසිත්ථාති.

සම්පසාදකත්වරස්ස අපදානං ජට්ඨං.

1. බ්‍යසනමහි, මජ්ඣ. 2. පසාදෙත්වා, මජ්ඣ. 3. වාප, මජ්ඣ.
4. මමෙව, මජ්ඣ. 5. වතුනනවුතිතො, මජ්ඣ.

2738. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පලතුරු දහක් දිනිම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. එලදනසාගේ මේ විසාක සි.

2739. සිවුපිළිසිඳියාවෝද අභවිමොක්ඛයෝද භවිතියුවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එලදයක සමවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එලදයක සමවිරාවදනය පස්වැනි සි.

306. සමපසාදක සමවිරාවදනය

2740. බුද්ධවිරයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වේවා. ඔබ සියලු සකසා බාතු ආයතනයන්ගෙන් උදුනේ වෙහි ය. මම දුකට පැමිණියෙමි වෙමි. ඒ මට පිහිට වනු මැනවි.

2741. ලොකයෙහි අනුපම පුද්ගල වූ සිද්ධාත්ති බුදුරජ තෙමේ ඔහට මෙසේ වදාළේ ය. සමස තෙමේ මහසසුර මෙන් ගැඹුරු ගුණ ඇත්තේ ය. අපමණ ගුණ ඇත්තේ ය. අනුතතර වූ ගුණ ඇත්තේ ය.

2742. අතනන විපාක දෙන්තාවු (කෙලෙස්) රජස් රහිත (පුණ්‍ය) ක්ෂේත්‍රය වූ සමසයා කෙරෙහි සිත පහදවනු මැනව. එහි කුසල් නැමැති මනා බිජුවට ද රොපනය කරණු මැනව (කියාසි.)

2743. ලොකජ්‍යෙෂ්‍ය වූ නරග්‍රෙෂ්‍ය වූ සමස තෙමේ මෙය වදාරා මට මෙසේ අනුශාසනා කොට අපසට නැංගේ ය.

2744. නරග්‍රෙෂ්‍ය වූ බුදුරජුන් වැසි නොබෝ වෙලාවකින් මම මරණයට පත්වූයෙමි කුසිතයෙහි උපතිමි.

2745. එකල්හි මම (කෙලෙස්) රජස් විරහිත අතනන එලදයක වූ සමසයා කෙරෙහි සිත පහදවා කල්පයක් සවතියෙහි සතුටු වීමි.

2746. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි (සමසයා කෙරෙහි) යම් ප්‍රසාදයක් ලැබුයෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (සමසයා කෙරෙහි) පැහැදීමෙහි මේ විසාක සි.

2747. සිවුපිළිසිඳියාවෝද අභවිමොක්ඛයෝද භවිතියුවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සමපසාදක සමවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සමපසාදක සමවිරාවදනය සවැනි සි.

307. ආරාමදයකකේරාපද්‍යනං.

2748. සිද්ධකම්මස්ස භගවතො ආරාමො රෙට්ඨො මයා,
සඤ්චර්මායෙසු රුකෙකිසු උපසන්නෙසු පකම්මිසු.
2749. අද්දසං විරජං බුද්ධං ආහුතීනං පටිග්ගහං,
ආරාමං අතීනාමෙසිං ලොකජෙට්ඨං නරසහං.
2750. හට්ඨා හට්ඨන චිත්තෙන ඵලං පුප්ඵකුච්ඡසහං¹,
තතො ජාතප්පසාදෙ ඔ² තං වතං පරිණාමෙසිං.
2751. බුද්ධස්ස යමිදං දුසිං විප්පසන්නෙන චෙතසා,
භවෙ තිබ්බන්තමානමහි තිබ්බන්තති ඵලං මම.
2752. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යමාරාමං දදිං³ තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ආරාමස්ස ඉදං ඵලං.
2753. සන්නතිංසෙ ඉතො කප්පෙ සන්නාසුං මුදුසිතලා,
සන්නරතතසම්පන්නා වකකවන්ති මහබලා.
2754. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආරාමදයකො පේරෙ ඉමා ගාථායො අහාසිත්ථාති.

ආරාමදයකකේරස්ස අපද්‍යනං සන්නමං.

308. අනුලෙපදයකකේරාපද්‍යනං.

2755. අකම්මදස්සිස්ස මුතීනො අද්දසං සාවකං අහං,
නවකමමං කරෙන්නස්ස සීමාය උපගච්ඡහං.
2756. නිට්ඨිතෙ නවකමෙම ව අනුලෙපදසහං,
පසන්නවිතොනා පුමනො පුඤ්ඤකෙකිසෙතෙ අනුන්තරෙ.
2757. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අනුලෙපසිදං ඵලං.
2758. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අනුලෙපදයකො පේරෙ ඉමා ගාථායො අහාසිත්ථාති.

අනුලෙපදයකකේරස්ස අපද්‍යනං අබ්බිමං.

1. ඵලං පුප්ඵච්ඡසහං, මජ්ඣං. 2. පසාදෙ ව, සිවු.

3. යං ආරාමමදං තදා, මජ්ඣං.

307. ආරාමදායක සථවිරාවදානය

2748. මා විසින් සිදුහත් බුදුරජුන්හට ආරාමයක් රොපණය කරණ ලදී. ගණසා සෙවනලු රුක්හි පක්ෂීන් (කැදලිතුලට මී) සන්ඝුන් වහ (සවස්) කල්හි

2749. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ (කෙලෙස්) රජස් විරහිත බුදුරජුන් දිටිමි. දැක ලොකජොසා වූ නරඥෙසා වූ බුදුරජුන්හට අරම පිළිගැන්විමි.

2750. මම සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතින්ම ගෙහිද මල්ද (උන්වහන්සේට) පිදිමි. ඉක්බිති හටගත් ප්‍රසාද ඇත්තෙමි ම එම වහ (අරම) පිරිනැමිමි.

2751. පැහැදි සිතින් බුදුරජුන්හට යම් ඒ ආරාමදායකක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) භවයෙහි උපදින කල්හි මට එලවමි නොහොත් කුශල විපාකය උපදී.

2752. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ආරාමදායකක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ආරාමදායකයාගේ මේ විපාක යි.

2753. මෙයින් සත්තිස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති මුද්ගිතල නම් සත් සත්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2754. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභට්ටමොක්කයෝද අබිතිඤ්චෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආරාමදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ආරාමදායක සථවිරාවදානය සත්වැනි යි.

308. අනුලෙපදායක සථවිරාවදානය

2755. මම අසදසුඬි බුදුරජුන්ගේ ශ්‍රාවකයකු දිටිමි. සීමාවක නවකම් කරද්දී මම එතැනට එලඹියෙමි.

2756. පහත් සිත් ඇත්තෙමි යොමිනස් වූයෙමි නිරුතතර වූ පුණ්‍ය-කෛත්‍ර සබ්බාත සබ්බසා කෙරෙහි පැහැදි සිතින් නවකම් නිමි කල්හි මම එහි සුණ්‍ය ආලෙප කෙලෙමි.

2757. මෙයින් එක්දහස් අටසිය කපෙහි වූ එකල්හි යම් (සුඛාලෙපන) කම්යක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. අනුලෙප දානයාගේ මේ විපාක යි.

2758. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභට්ටමොක්කයෝද අබිතිඤ්චෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අනුලෙපදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

අනුලෙපදායක සථවිරාවදානය අටවැනි යි.

309. බුද්ධසඤ්ඤාකත්ථේරාපදානං.

2759. උදෙනතං සතරංසිං'ව පිතරංසිං'ව භානුමං,
වනන්තරගතං සන්තං ලොකජේට්ඨං තරුසතං.
2760. අඤ්ඤං සුපිනනෙනත සිද්ධංචං ලොකනායකං,
තත්ථ විතතං පසාදෙචා සුගතිං උපපජ්ජතං.
2761. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤමලිභිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
2762. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බුද්ධසඤ්ඤාකත්ථේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

බුද්ධසඤ්ඤාකත්ථේරස්ස අපදානං නවමං.

310. පබ්බාරදායකත්ථේරාපදානං.

2763. පියදස්සිතො හගවතො පබ්බාරො සොඛිතො මයා,
සට්ඨකඤ්ඤා උපට්ඨාසිං පරිනොගාය තාදිතො.
2764. තං මෙ බුද්ධො විශාකාසි පියදස්සි මහාමුනි,
සහස්සකණ්ණො සතපෙණ්ණං ධජාලං හරිතාමයො.
2765. නිබ්බතතිස්සති සො යුපො රතනඤ්ඤා අනප්පකං,
පබ්බාරදානං දන්තාන කප්පං සග්ගමිති මොදනං.
2766. ඉතො බ්‍රහ්මිංසකප්පමිති සුසුභද්ධා නාම බ්‍රහ්මයො,
සතතරතනසමපන්නො චක්කවතාති මහබ්බලො.
2767. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පබ්බාරදායකත්ථේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පබ්බාරදායකත්ථේරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දතං:

කෙසරං ගතං මහනඤ්ඤා ධම්මසඤ්ඤා ඵලෙන ව,
පසාදාරාමදස්සි ව ලෙපකො බුද්ධසඤ්ඤාකො,
පබ්බාරදෙ ව ගාථායො ඵකපඤ්ඤාස කිත්තිතා.

පද්‍රමකෙසරියවග්ගො¹ ඵකතිංසතිමො.

309. බුද්ධසංඝඤ්ඤාන සංචරිතවදානං

2759-2760. සියක් රැස් ඇති රන්වන් රැසින් යුත් උදාවන හිරු වැනි වනයට පිවිසි ලෝකජෝෂාව වූ නරඥෙකු වූ සිද්ධානං බුදුරජුන් සිහිනෙන් දිවිහි. මම එහි (=බුද්ධාලම්බනයෙහි) සිත පහදවා සුගතියෙහි උපනිමි.

2761. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි බුද්ධාරම්මණයක් ලැබුයෙමි ද, (ඒ හෙතෙමත්) දුගතියක් නොදනිමි. බුද්ධසංඝඤ්ඤාවෙහි (=බුද්ධාලම්බන ප්‍රීතියෙහි) මේ විපාක යි.

2762. සිවුපිළිසිඹියාවෝද අභවිමොක්ඛයෝද අබහිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බුද්ධසංඝඤ්ඤාන සංචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

බුද්ධසංඝඤ්ඤාන සංචරිතවදානං නවවැනි යි.

310. පබ්බාරදායක සංචරිතවදානං

2763. මා විසින් සිදුහත් බුදුරජුන්හට ගල්පාහෙක් පිරිසිදු කරණ ලදි. භාදි ගුණ ඇති බුදුරජුන්ගේ පරිභොගය පිණිස (පැත්) කලයක් ද එළවා තැබිමි.

2764-2765. වහාමුනි වූ සියදසහි බුදුරජ තෙමේ මට ඒ කරුණ මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය. (කෙසේදැන්?) “දහසක් කඩ (බෙදුම්) ඇති ගොලාකාර වූ සියයක් මුදුන් ඇති බජයන්ගෙන් යුත් වූ කොළවත් වූ ඒ මහාප්‍රාසාදය ද අපමණ වූ රුවන් ද නිපදින්ගේය” කියායි. (මෙසේ) මම පබ්බාර (=ගල්තල) දානය දී කලපයක් සවරියෙහි සුව වින්දෙමි.

2766. මෙයින් දෙතිස්වන කපෙහි මහත් බල ඇති සත්ථුවකින් යුත් සුසුදා නම් සක්විති රජෙකිනි වීම.

2767. සිවුපිළිසිඹියාවෝද අභවිමොක්ඛයෝද අබහිඤ්ඤාවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පබ්බාරදායක සංචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

පබ්බාරදායක සංචරිතවදානං දසවැනි යි.

උදාහරණ:

කෙසරගකු අනාද බමමසඤ්ඤි එලද
පාසාදාරාමදාසි ලෙපක බුද්ධසංඝඤ්ඤාන
පබ්බාරදාසි දසවත් එක්පණස් ගසිති බැදිසේ.

පද්මකෙතරිය වග්ගීය එක්විස් වනු යි.

311. ආරක්කදයකතේරාපද්‍යනං

2768. ධම්මදස්සිස්ස මුනිනො වති කාරුපිතා මයා,
ආරකෙකා ව මයා දිනොතා දිපදිඤ්ඤා¹ තාදිනො.
2769. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ යං කම්මමකරිං තදා,
තෙන කම්මවිසෙසෙන පතොතා මෙ ආසවකකයො.
2770. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡ්ලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආරක්කදයකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.
ආරක්කදයකතේරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

312. භෝජනදයකතේරාපද්‍යනං

2771. සුජාතො සාලලට්ඨිව යොහංඤ්ජනම්මුග්ගතො,
ඉඤ්ඤලට්ඨිරිවාකාසෙ විරොචති සදා ජිනො.
2772. තස්ස දෙවාතිදෙවස්ස චෙසස්භුස්ස මහෙසිනො,
අදාසිං භෝජනමහං විප්පසනෙතන වෙනසා.
2773. තං මෙ බුද්ධා අනුමොදි සසම්මා අපරාර්ථනො,
'හවෙ නිබ්බතනමානමහි ඵලං නිබ්බතනතු තව.'
2774. ඵකතිංසෙ² ඉතො කප්පෙ යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි භෝජනස්ස ඉදං ඵලං.
2775. පඤ්චවිසෙ ඉතො භස්සෙ ඵතො ආසිං අමිත්තගො³,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවතති මහබ්බලො.
2776. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡ්ලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා භෝජනදයකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.
භෝජනදයකතේරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

313. ගතිසංඤ්ඤාකතේරාපද්‍යනං

2777. ආකාසෙ ව⁴ පදං නන්ති අමඛිරෙ අතිලඤ්ඤසෙ,
භිද්ධස්මං ජිනමදදකම් ගච්ඡන්තං නිදිවබ්බතණ්⁵.
2778. අතිලෙනෙරිතං දිස්වා සම්මාසම්බුද්ධවිවරං,
විතති මෙ තාවදෙ ජාතා⁶ දිස්වාත ගමනං මුතෙ⁷.

1. දිපදිඤ්ඤා, මජ්ඣ. 2. ඵකතිංසෙ, මජ්ඣ. 3. අමිත්තගො, මජ්ඣ.

4. ආකාසෙව, මජ්ඣ.

5. නිදිවබ්බතණ්, ස්‍යා.

6. විතති මමාහු තාවදෙ, මජ්ඣ.

7. මුති, මජ්ඣ.

311. ආරක්කදායක සංවරාදායනය

2768. ඔමමදසසි බුදුරජානන් වහන්සේට මා විසින් වැටක් කරණ ලදී. කාදි ගුණ ඇති දායදෙනාගෙන් වහන්සේට මා විසින් ආරක්කාද ද දෙන ලදී.

2769. එක්දහස් අටසියවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කම්යක් කෙළෙම් ද, ඒ කම්විශේෂය කරණකොට ගෙණ මා විසින් රහත්බව ලබන ලදී.

2770. සිවුපිළිසිඬයාවෝද අභට්ටමායායෝද පබ්බතවෝද සායාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සඤ්ඤා කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආරක්කදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ආරක්කදායක සංවරාදායනය පළමුවැනි යි.

312. භොජනදායක සංවරාදායනය

2771. මැනවින් වැඩුන කරුණ සල්ගසක් මෙන් ද උස්ව නැගුනා වූ නොහනකවාක්කයක් මෙන් ද, අහසෙහි දේදුන්නක් මෙන් ද බුදුරජානම භාම කල්හි බබළයි.

2772. මහරජ වූ දෙවැනියෙකු වූ ඒ බෙහෙසු බුදුරජානන් වහන්සේට පහන් සිතින් බොජුනක් දිනිමි.

2773, එය (පිළිගත්) සියල්ල කෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ පස්මරුන් ජයගත් බුදුරජානම “භවයෙහි උපදනා කල්හි ඔබහට (මෙහි) පුණ්‍ය පලය නිපදේවා”යි මට අනුමෙවෙහි බණ දෙසීය.

2774. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් දහක් දිනිමි ද, (ඒ තෙතුවෙන්) දහනියක් නො දනිමි. භොජනදායකයාගේ මේ විපාක යි.

2775 මෙයින් පස්විසිවන කපෙහි සන්තරුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අමිත්තන නම් සක්විති රජෙක් වීම්.

2776. සිවුපිළිසිඬයාවෝද අභට්ටමායායෝද පබ්බතවෝද සායාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සඤ්ඤා කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් භොජනදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

භොජනදායක සංවරාදායනය දෙවැනි යි.

313. ගහසකුඤ්ඤා සංවරාදායනය

2777. ගබ්බා ඇදගන්නා බැවින් අමබර නම් වූ වායුමාගීය වූ හෙයින් අභිලක්ෂ්‍ය නම් වූ දෙව්ලොවට මිදෙක් බඳු හෙයින් ත්‍රිවිමාලිගණ නම් වූ ගුවනෙහි වසන්නා වූ සිද්ධහත් බුදුරජානන් දිවිමි. (එතෙත) ඒ අහස්හි (උත්තමත්සේනේ) පියවරක් ද නැත.

2778. සුලගින් සැලෙන සම්මාසම්බුදු සිවුර දැක උන්වහන්සේගේ ගමන ද දැක බුදුරජානන් කෙරෙහි එකඟණකි මට සතුට උපත.

2779. වතුනවුතෙ ඉතො කපෙස යං සඤ්ඤමලභිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිදං ඵලං.
2780. පටිසම්භිද චතස්සා විමොක්ඛාපි ච අවසීමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගතස ඤ්ඤාන ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.
ගතස ඤ්ඤානථෙරස්ස අපද්‍යනං තතිසං.

314. සත්තපදුම්මයථෙරාපද්‍යනං

2781. නදිකුලෙ වසාමහං නෙසාදෙ නාම බ්‍රාහ්මණො,
සත්තපතෙති පුපෙථභි සම්මජ්ඣනාන අස්සමං.
2782. සුවණ්ණවණ්ණං සලබ්බද්ධං සිද්ධාසම්භං ලොකනායකං,
දීඝවා වතෙන¹ ගච්ඡන්තං භාසො මෙ උපපජ්ජථ.
2783. පච්චුග්ගන්තිනා සලබ්බද්ධං ලොකජෙට්ඨං තරුසහං,
අස්සමං අතිනාමෙත්වා ජලජගෙහති ඔතිරිං.
2784. වතුනවුතෙ ඉතො කපෙස යං පුපථමභිරොපයි,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.
2785. ඉතො තෙසන්තමෙ කපෙස වතුරෙ පාදපාචරා,
සත්තරතනසම්පන්නා වක්කවන්ති මහබ්බලා.
2786. පටිසම්භිද චතස්සා විමොක්ඛාපි ච අවසීමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා තතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සත්තපදුම්මො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.
සත්තපදුම්මයථෙරස්ස අපද්‍යනං වතුත්ථං.

315. සුපථාසනදියඤ්ඤාථෙරාපද්‍යනං

2787. සුවණ්ණවණ්ණං සලබ්බද්ධං සතරංසිංව² භානුමං,
අවිදුරෙන ගච්ඡන්තං සිද්ධාසම්භං අපරජිතං.
2788. තස්ස පච්චුග්ගමිතිනා පච්චෙසෙතිනා අස්සමං,
සුපථාසනං මයා දින්නං විප්පසන්නෙන වෙතසා.
2789. අඤ්ජලිමපග්ගහෙතිනා වෙදජ්ඣතො තදා අහං,
බුද්ධො වින්තං පසාදෙත්වා තං කමමං පරිණාමයිං.
2790. යං මෙ අත්ථි කතං පුඤ්ඤං සයම්බුමහපරජිතෙ,
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන විමලො භොමි සාසනෙ.

1. නහෙන, සිමු: මජ්ඣං.

2. පිතරංසිංව, මජ්ඣං.

2779. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් (බුදුරජුන්ගේ ගමන පිළිබඳ) සංඥාවක් ලැබිමි ද, (ඒ හෙතෙවත්) දුගතියක් නො දනිමි. මේ බුද්ධානුඥාවෙහි (=බුද්ධානුස්සාවියෙහි) විපාක යි.

2780. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද භවතීඥාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමෙන් ගතසංඝායාන සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ගතසංඝායාන සංවරාවදානය නෙවැහි යි.

314. සත්තපදමිය සංවරාවදානය

2781. මම ගං ඉවුරෙහි නෙසාද නම් බමුණෙක් ව පියුම්වලින් අසපුව හැමද වෙසෙමි.

2782. වනහිසින් වසින ලොවට ගුරු වූ රත්වන් වූ සිද්ධහත් බුදුරජුන් දැක මට ප්‍රීතිය පහල විය.

2783. ලොකජෝෂ්ඨ වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ සම්බුදුරජුන් වෙත පෙරගමන් කොට අසපුව ද පිළිගන්වා උතුම් නෙළුම්වලින් පිදිමි.

2784. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පජායක් කෙලෙඹ ද, (ඒ හෙතෙවත්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධජායාවෙහි මේ විපාක යි.

2785. මෙයින් එක්විසිවන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති පාදපාචර නම් සිවු සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2786. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද භවතීඥාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමෙන් සත්තපදමිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

සත්තපදමිය සංවරාවදානය සිවුවැහි යි.

315. පුප්ථාසනදායක සංවරාවදානය

2787. නුදුරෙන් වසින්නා වූ රත්වන් වූ සියක් රැස් ඇති හිරු මෙන් (බබළන්නා වූ) පස්මරුන් දිනු සිද්ධාභි බුදුරජුන් දිවිමි.

2788. උන්වහන්සේට පෙරගමන් කොට (මාගේ) අසපුවට පමුණුවා පැහැදි සිතින් මා විසින් පුෂ්පාසනයක් දෙන ලදි.

2789. එකල්හි මම හටගත් ප්‍රීති සිත් ඇත්තෙමි ඇදිලි බැඳ බුදුරජුන් කෙරෙහි සිත පහදවා ඒ (ප්‍රසාදමය) පුණ්‍යකමිය මුහුකුරුවා ලිමි.

2790. පස්මරුන් දිනු බුදුරජුන් කෙරෙහි මා විසින් කරණ ලද යම් පින්කමක් ඇද්ද, ඒ සියලු ම කුශලය හෙතු කොට ගෙන ශාසනයෙහි පිරිසිදු (රහත්) වූවෙක් වෙමි.

2791. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ පුප්ඵාසනමදං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵාසනසයිදං ඵලං.

2792. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුප්ඵාසනද්‍යයග්ගො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පුප්ඵාසනද්‍යයග්ගාථෙරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

316. ආසනත්ථිකත්ථෙරාපද්‍යනං

2793. වෙනිසං උතතමං නාම භික්ඛො ලොකබ්බුතො,
අරඤ්ඤෙ ඉරිතො¹ වතෙ අකාභින්නාමහං තදා.

2794. පවතා නික්ඛම්භාන දිට්ඨං සිභාසනං මයා,
ඵකංසං අඤ්ජලිං කත්වා ඵවිස්සං.² ලොකනායකං.

2795. දිවසභාගං ඵවිත්ථාන බුද්ධං ලොකග්ගනායකං,
ගට්ඨං ගට්ඨෙන විතෙතන ඉමං වාවුච්ඡිරිසිං.

2796. “නමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤා නමො තෙ පුරිසුතනම,
සබ්බඤ්ඤාසි මහාචර ලොකජෙට්ඨ නරුසහ”.

2797. අභිත්ථිත්ථා සිබ්බං නිමිත්තකරණෙනහං,
ආසනං අභිවාදෙත්වා පක්ඛාමි උතතරුමුක්ඛො.

2798. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ සත්ථවිං³ වදනා වරං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ථොමනාය ඉදං ඵලං.

2799. සතතවිසෙ ඉතො කප්පෙ අතුලා⁴ සතත අස්සු තෙ,
සතතරතනසම්පන්නා චක්ඛවතති මහබ්බලා.

2800. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආසනත්ථිකග්ගො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ආසනත්ථිකාථෙරස්ස අපද්‍යනං ජට්ඨං.

1. ඉරිතො, මජ්ඣං.

2. සත්ථවිං, මජ්ඣං.

3. සං ඵවිං, මජ්ඣං.

4. අතුලා, මජ්ඣං.

2791. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි (යම්) පුෂ්පාසනදායකයක් දිනිම් ද, (ඒ හෙතෙවන්) දුගතියක් නො දනිමි. පුෂ්පාසනදායකයාගේ මේ විපාක යි.

2792 සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද භරිහිඤ්චෝ ද සාකෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පුෂ්පාසනදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පුෂ්පාසනදායක සංවරාවදානය පස්වැනි යි.

316. ආසනානුචික සංවරාවදානය

2793. ලොකබනු වූ සිඬි බුදුරජුන් පිළිබඳ උනන්දු නම් සැයෙක් විය. එකල්හි මම ජනසඤ්චාර විරහිත (පාළු) මහවෙනෙහි මංචුලා වූයෙමි (ඒ මේ අත) ඇවිදිමි.

2794. වනයෙන් තික්ම (යන) මා විසින් ශ්‍රෙණි (=බුද්ධ) ආසනය දක්නා ලදි. (උතුරුසළුව) සකස් කොට ඇදිලි බැඳ ලොකනායක වූ බුදුරජුන්හට සතුහි කෙළෙමි.

2795. ලොකයෙහි අසහාය නායක වූ බුදුරජුන්හට දවහල මුළුල්ලෙහි සතුහි කොට සොමිතස් වූයෙමි සොමිතස් වූ සිහින් ම මේ වචන කිමි:

2796. “පුරුෂශ්‍රෙණියෙන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේට නමස්කාර වෙවා. ලොකජ්‍යෙණියෙන් වහන්ස, තරශ්‍රෙණියෙන් වහන්ස, මහාචාර්යන් වහන්ස, මුඛත් සමීඤ්චෙහු ය” කියා යි.

2797. මම බුද්ධාසනය නිමිති කිරීමෙන් සිඬි බුදුරජුන්හට සතුහි කොට බුද්ධාසනය වැඳ උතුරුදිගට මුහුණ ලා තික්මුනෙමි.

2798. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි බුදුරජුන්හට සතුහි කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතෙවන්) දුගතියක් නො දනිමි. සතුහි කිරීමෙහි මේ විපාක යි.

2799. මෙයින් සත්තිස්වන කපෙහි සත්රුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අනුලා නම් සත් සත්විනි රජකෙනෙක් වූහ.

2800. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද භරිහිඤ්චෝ ද සාකෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ආසනානුචික සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ආසනානුචික සංවරාවදානය සවැනි යි.

317. සද්දසඤ්ඤානිකේරාපදානං

2801. සද්දසානො මහාවීරෙ දෙසෙනො අමතං පදං,
පරිවුතො සාවකෙහි වසති සරමුත්තමෙ.
2802. තාය වාචාය මධුරය සඛනණ්ණාති¹ මහාජතං,
සොසසා ව විජුලො ආසි ආසංසො² දෙවමානුසෙ.
2803. නිගෙසාසසද්දං සුක්කාන සිද්ධසංස මහෙසිනො,
සද්දෙ විතතං පසාදෙචා අවජ්ඣං ලොකනායකං.
2804. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤාමලහි තද,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
2805. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සද්දසඤ්ඤානො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සද්දසඤ්ඤානිකේරසං අපදානං සතනමං.

318. තීරංසියකේරාපදානං

2806. කෙසරිං අභිජානංව අග්ගිකකුක්ඛංව පබ්බතෙ,
ඕහාසෙනනං දිසා සබ්බා³ සිද්ධාසම් පබ්බතනනරෙ.
2807. සුරියස්ස ව ආලොකං චන්ද්‍රලොකං තපෙව ව,
බුද්ධාලොකඤ්ච දිස්වාන විතති මෙ උදපජ්ජථ.⁴
2808. තයො ආලොකෙ දිස්වාන බුද්ධඤ්ච⁵ සාවකුත්තමං,
ඵකංසං අජ්ඣං කචා සත්ථං ලොකනායකං.
2809. තයො හි ආලොකකරා ලොකෙ ලොකතමොනුද,
චන්ද්‍ර ව සුරියො වාපි බුද්ධො ව ලොකනායකො.
2810. ඔපම්මවුපදස්සෙචා කිත්තිතො මෙ මහාමුති,
බුද්ධස්ස වණ්ණං කිත්තෙචා කප්පං සග්ගමිති මොදහං.
2811. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං බුද්ධමහිකිත්තසිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි කිත්තනාය ඉදං ඵලං.
2812. ඵකපට්ඨිමිතිතො කප්පෙ ඵකො ඤ්ණබ්බගෙ අහු,
සත්තරතනසම්පන්නො වක්කවහති මහබ්බලො.
2813. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තීරංසියො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

තීරංසියකේරසං අපදානං අට්ඨමං.

1. සඛනණ්ණන, සිමු. 2. ආසි සො, මජ්ඣ. 3. දිසාසින්නා, සසා.
4. උපපජ්ජථ, සිමු. 5. සම්බුද්ධා, මජ්ඣ.

317. සදදසංඝාදායක සංවිරාදදායක

2801. මහා දූකම් ඇති මහාචාර්ය වූ සිද්ධහත් බුදුරජානෙම අමාදහම් දෙස-
මින් ශ්‍රාවක සංඝයා විසින් පිරිවරණලදු ව උන්නම විහාරයෙහි වැඩ වෙසෙයි.

2802. ඒ මිහිරි බසින් මහාජනයාට සඬග්‍රහ කෙරෙයි. දෙවි
මිනිසුන් අතුරෙහි පැතිරී ගිය දෙසුම් හඬ ද මහත් විය.

2803. මෙසේ සිද්ධහත් බුදුරජුන්ගේ මහත් ශබ්දයෙහි සිත පහදවා
ලෝකනායක වූ බුදුරජුන් වැන්නෙමි.

2804. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි (බුදුරජුන්ගේ මිහිරි
හඬෙහි) යම් ශබ්දසංඥාවක් ලැබුයෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිගත් නො
දනිමි. බුද්ධසංඥාවෙහි මේ විපාක යි.

2805. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභවමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සදදසංඝාදායක සංවිරයන් වහන්සේ
මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සදදසංඝාදායක සංවිරාදදායක සන්වැනි යි.

318. නිරංසිය සංවිරාදදායක

2806. ශ්‍රෙෂ්ඨජන්ම ඇති කෙශරසිංහයකු වැනි වූද, පථිතයෙහි
(දිලියෙන) ගිනිකඳක් වැනි වූද, සියලු දිගුන් බබුළුවන්නා වූ කළ
අතුරෙහි (වැඩනුන්) සිද්ධහත් බුදුරජුන් (දිවිමි.)

2807. බුද්ධාලෝකය ද, සුසංඝාලෝකය ද එසේ ම චන්ද්‍රාලෝකය ද, දෑක
මට ප්‍රීතිය පහල විය.

2808. මම තුන් එළිය දෑක අළුත් දිවිසම එකස් කොට ශ්‍රාවකෝත්තම වූ
ලෝකනායක වූ බුදුරජුන්හට සතුහි කෙළෙමි.

2809. ලොමිහි ලොවදුරු දුරු කරන්නා වූ එළිය පතුරුවන්නෝ තිදේ-
නෙක් වෙති: චන්ද්‍රයා ද සුසංඝයා ද ලෝකනායක වූ බුදුරජ ද යන
මේ තිදෙනා යි.

2810. මා විසින් (මෙසේ) උපමා දක්වා මහාමුනි වූ බුදුරජ පසසන ලදි.
බුදුරජුන්ගේ ගුණ ප්‍රකාශ කොට කල්පයක් මුළුල්ලෙහි සවගියෙහි සතුටු වීමි.

2811. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් බුදුගුණ වැණුමක් කෙළෙමි ද,
(ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිගත් නො දනිමි. බුදු ගුණ පැවසීමෙහි මේ විපාක යි.

2812. මෙයින් එක්සැටවන කපෙහි සත්ථුවනින් යුත් මහත් බල
ඇති ඤාණධර නම් සත්විනි රජෙක් වීමි.

2813. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභවමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිරංසිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිරංසිය සංවිරාදදායක අවවැනි යි.

319. කඤ්ඤිපුප්ඵයථෙරාපදානං

2814. සිනුයා නදියා තීරෙ අහොසිං කසාකො තදා,
පරකමමායතෙ සුතො පරහතං අපසිකො.
2815. සිනුමසුවරතො'හං සිද්ධං ජතමදාසං,
සමාගිතා තිසින්නංව සතපතංව පුප්ඵතං.
2816. සතත කඤ්ඤිපුප්ඵානි වණ්ණෙ ඡේතානහං තදා,
මන්තො අභිරුපෙසිං බුද්ධාදිවච්චනුතො.
2817. සුවණ්ණවණ්ණං සබ්බෙද්ධං අනුකුලෙ සමාගිතං,
තීරා පභින්නමාතඛිතං කුඤ්ඤරංව දුරසදං.
2818. තමහං උපගන්තාන නිපකං භාවිතින්ද්‍රියං,
අඤ්ඤිං පග්ගහෙතාන අවන්දිං සන්ත්තො අහං.
2819. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුප්ඵසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
2820. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධාස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කඤ්ඤිපුප්ඵයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කඤ්ඤිපුප්ඵයථෙරාසං අපදානං නවමං.

320. කුමුදමාලියථෙරාපදානං

2821. උසහං පටරං වීරං මහෙසිං විජ්ජාමිනං,
මිපසෙහිතං මහාවීරං අභිජානංව කෙසරිං.
2822. රට්ඨං පටිජ්ජනං ආනුභීතං පටිග්ගහං,
ගහෙතා කුමුදං මාලං බුද්ධිසෙට්ඨං සමොක්ඛිං.
2823. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුප්ඵසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
2824. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධාස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුමුදමාලියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කුමුදමාලියථෙරාසං අපදානං දසමං.

උද්දානං:

ආරක්කදො භොජනදො ගතසිඤ්ඤා පද්ධියො
පුප්ඵාසනි සංකපිකො සද්දසඤ්ඤා තීරංසිකො
කඤ්ඤිකො කුමුදි ව සතතපඤ්ඤාස ගාථකා.

ආරක්කදායකවග්ගො බනනිංසනිමො.

319. කන්දලිපුප්පය සංවරාදනය

2814-2815. එකල්හි (මම) සිංඛ්‍යාදිතිරයෙහි අනුන්ගේ මෙනෙ කිරීමෙහි යෙදුනු ගොවියෙක් වීම. අනුන්ගෙන් ලැබෙන බතක් නොසෙවූවෙහි වීම. සිංඛ්‍යා ගංඉවුර දිගේ ගමන් කරන්නා වූ මම පිපුණු නෙළුම් මලක් මෙන් සමාසියෙන් යුතුව හුන් භිදුහන් බුදුරජුන් දිවිමි.

2816. මම එකල්හි කදලනෙයියමල් සතක් නවුවෙන් කඩා හිරුගොන්නි වූ බුදුරජුන්ගේ හිසමත නගාලිමි.

2817. සුදුසු තන්හි හෙවත් සුදුසු අරමුණෙහි එකඟ වූ සිත් ඇති සවණ්වණ් වූ ත්‍රිමදගලිත ගැහැරුණකු වැනි වූ දුරුසද වූ (=ගුණයෙන් කිසිවකු විසින් ලංවිය නොහැක්කා වූ)

2818. ප්‍රඥාවන් වූ වැඩු සැදහැ ඇ දුරුරන් ඇති ඒ බුදුරජුන් වෙත එළඹ මම ඒ බුදුන් ඇඳිලි බැඳ වැන්දෙමි.

2819. මෙයින් සිවුඅනුගත කපෙහි යම් පුණ්‍යප්ප්‍රචක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිප්ප්‍රචවෙහි මේ විපාක සි.

2820. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්‍හිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් කන්දලිපුප්පය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

කන්දලිපුප්පය සංවරාදනය නවවැනි සි.

320. කුමුදමාලිය සංවරාදනය

2821-2822. ශ්‍රෙණි වූ උතුම් වූ චිර වූ මහර්මි වූ පස්මරාන් දිනු විශිෂ්ට ජන්ම ඇති සිංහයකු වැනි වූ ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ මහමගට පිළිපත් විපස්සි බුදුරජුන් (දිවිමි.) දැක කුමුදමල් ගෙණ (එසින්) බුද්ධිශ්‍රෙණියන් වහන්සේ පිදිමි.

2823. මෙයින් එකානුගත කපෙහි යම් පුණ්‍යප්ප්‍රචක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිප්ප්‍රචවෙහි මේ විපාක සි.

2824. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්‍හිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් කුමුදමාලිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

කුමුදමාලිය සංවරාදනය දසවැනි සි.

උද්‍යානය:

ආරක්ක ද හොජන ද ගතසඤ්ඤි පදමිය
පුප්පාසනී සන්ධික සද්දසඤ්ඤි තිරසිංක
කන්දලික කුමුදිදුසි හි සත්පණසෙක් මි.

ආරක්කාදායක වරයා දෙතිස්වනු සි.

321. උමමාපුප්ඵයතෝරාපද්‍යනං*

2825. සමාහිතං සමාපන්නං සිද්ධස්මපරුජිතං,
සමාබ්නා උපවිට්ඨං අදද්දසාතං නරුන්නමං.
2826. උමමාපුප්ඵං ගහෙකාන බුද්ධස්ස අභිරූපසිං,
සබ්බෙ පුප්ඵා එකසිස්ස උද්ධවණ්ටා¹ අබොමුඛා.
2827. සුචින්නා විශ් නිට්ඨනෙන ආකාසෙ පුප්ඵසක්කරො,²
තෙන චිත්තස්ස සාදෙන භුසිතං උපපජ්ජනං.
2828. චතුනවුතෙ ඉතො³ කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුජ්ජිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජ්ජාසිදං එලං.
2829. පඤ්චපඤ්ඤාසිතො කප්පෙ එකො ආසිං මහිපති,
සමහනවජ්ජනො නාම චක්කවත්ති මහබ්බලො.
2830. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආයස්මා උමමාපුප්ඵයො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

උමමාපුප්ඵයතෝරස්ස අපද්‍යනං පබ්බමං.

322. පුලිහිපුජ්ඣතෝරාපද්‍යනං

2831. කකුඛං විලසන්නංව නිසභාජානිසං යථා,
ඔසබ්බංව විරෙවන්නං ඔභාසන්නං නරුසභං.
2832. අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වාන අවජ්ඣිං සඤ්චනො අහං,
සන්තාරං පරිවණ්ණෙසිං සකකමෙමන තොසිතො.⁴
2833. සුසුද්ධං පුලිනං ගග්ගා ගතමග්ගෙ සමොකිරිං,
උච්ඡග්ගෙන ගහෙකාන විපස්සිස්ස මහෙසිතො.
2834. තතො උපස්සිපුලිනං විපසකෙනෙන වෙතසා,
දිවාචිභාරෙ ඔසිඤ්චිං දිපදිඤ්ඤා තාදිතො.
2835. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ පුලිනං යමසිඤ්චහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුලිනස්ස ඉදං එලං.
2836. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආයස්මා පුලිහිපුජ්ඣො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පුලිහිපුජ්ඣතෝරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

* උමාපුප්ඵයතෝරාපද්‍යනං, මජ්ඣං. I. උද්ධවණ්ටා, මජ්ඣං.

2. පුප්ඵසක්කරං, මජ්ඣං. 3. චතුනවුතො, මජ්ඣං. 4. තොසසිං, මජ්ඣං.

321. උම්මාපුප්පිසවතීය සථවිරාවදානය

2825. අරමුණෙහි පිහිටු වූ සිතැති සමවතට සමවත් පස්මරුන්ගෙන් නො පැරදුනු සමාධියෙන් හුන් සිදුහත් බුදුරජුන් දිවිමි.

2826. (දැක) දිසබෙරලිය මල් ගෙණ බුදුරජුන් පිදිමි. හැම මල් සමසිස් උඩුහුරු කවු ඇති ව යටිමිණි ව සිටියේ ය.

2827. ඉතා විසිතුරුව අහසෙහි මල් ඇතිරියක් මෙන් සිටි කල්හි (ඒ පිළිබඳව ඇති වූ) එම විනතප්‍රසාදය හෙතු කොට ගෙන මම නුසිත දෙව් ලොව උපතීමි.

2828. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් ප්‍රභවපුරාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුරාවෙහි මේ විපාක සි.

2829. මෙයින් පස්පණස්වන කපෙහි පෘථිවිභවර වූ මහත් බල ඇති සමනනවස්දන නම් සක්විති රජෙක් වීමි.

2830. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභවවිමොක්‍ෂයෝද ෂබ්බිඤ්චෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උම්මාපුප්පිස සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උම්මාපුප්පිසසථවිරාවදානය පළමුවැනි සි.

322. පුලිහපුප්පිසසථවිරාවදානය

2831. බබලන කුඹුක් ගසක් වැනි වූ ද, ශ්‍රෙණි ආජානිතයකු බඳු වූ ද, ඔසවි තාරකාව මෙන් දිලියෙන ප්‍රභාභවර වූ නිරශ්‍රෙණි බුදුරජුන් දිවිමි.

2832-2833. (දැක) මම ඇදිලි බැඳ ශාක්‍ෂාත් වනන්සේ වැන්දෙමි. බුදුරජුන් පැසසීමි. සිය පින්කම්න් තුටු වූයෙමි පිරිසිදු වැලි ගෙන ඔබොක්කුවෙහි ලා ගෙන හොස් විපසෙහි බුදුරජුන් වැඩි මහෙහි දුමීමි.

2834. ඉක්බිති වෙසෙසින් පහන් වූ සිතත් ඉන් අඩක් වැලි බුදුරජුන් දහවල් වසන තන්හි තෘදිගුණ ඇති නටාගතයන්හට පුරාවක් ලෙස විසුලෙමි.

2835. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මම යම් වැලි ඉසීමක් කෙළෙම් ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වැලි ඉසීමෙහි මේ විපාක සි.

2836. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභවවිමොක්‍ෂයෝද ෂබ්බිඤ්චෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පුලිහපුප්පිස සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පුලිහපුප්පිසසථවිරාවදානය දෙවැනි සි.

323. හාසජනකතේරාපදනං

2837. දුමග්ග පංසුකුලකං¹ ලග්ගා දිසවාන සන්චුතො,
අඤ්ජලිමපගගෙනොතන භියෙය්‍යා උච්චාරිතං මයා.
2838. දුරතො පතිදිසවාන² භාසො මෙ උදපජ්ජ්ථ,³
අඤ්ජලිමපගගෙනොතන භියෙය්‍යා විතතං පසාදං.
2839. එකනවුතෙ ඉතො කපෙප යං සඤ්ඤාමලහිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිදා එලං.
2840. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං දුදා අයසමා හාසජනකො පෙතෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

හාසජනකතේරසං අපදනං තතිසං.

324. යඤ්ඤාසාමිකතේරාපදනං

2841. ජාතිසා සත්තචස්සොහං අහොසිං මනනපාරගු,
කුලවංසං⁴ අධාරෙසිං යඤ්ඤා උස්සාහිතො මයා.
2842. චුලලාසිතිසහස්සාති පසු හඤ්ඤානති මෙ තදා,
සාරථමභූපතීනාති⁵ යඤ්ඤත්ථාය උපට්ඨිතා.
2843. උක්කාමුඛපහවෙය්‍යාච බදිරභිහාරසනතිතො,
උදයනෙතොච සුරියො පුණ්ණමාසෙව වජ්ඣිමා.
2844. සිද්ධිකොට්ඨා සබ්බසිද්ධිත්ථා නිලොකමතිතො හිතො,
උපගන්තොතන සම්බුද්ධො ඉදං වචනමබ්බවි-
2845. “අහිංසා සබ්බපාණානං කුමාර මම රුච්චති,
පේය්‍යා ච අතිවාදා ච මජ්ජිකා ච ආරති.
2846. රහි ව සමචරියාය බාහුසච්චං කතඤ්ඤාතා,
දිවෙය්‍ය ධම්මෙ පරත්ථ ච එතෙ ධම්මා පසංඝියා.
2847. එතෙ ධම්මෙ භාවසිත්ථා සබ්බසත්තහිතෙ රතො,
බුද්ධා විතතං පසාදෙත්වා භාවෙහි මග්ගමුත්තමං”.
2848. ඉදං වක්ඛාන සබ්බඤ්ඤා ලොකජෙට්ඨො නරසතො,
මම්මෙවමනුසාසිත්වා වෙහාසමුග්ගතො ගතො.
2849. පුබ්බෙ විතතා විසොධෙත්වා පමජා විතතං පසාදං,
තෙන විතතපසාදෙන තුස්සිතං උපපජ්ජහං.

1. පංසුකුලකං, ස්‍යා. 2. පන දිසවාන, මජ්ඣං. 3. උපපජ්ජ්ථ, සිමු.
4. කුලවංසං, මජ්ඣං. 5. සාරසමි, හි උපතීනාති, මජ්ඣං.

323. භාසජනකස්ථවිරාවදානය

2837. භාසායන් වහන්සේගේ පසුල් සිවුර යස්මුද්දාක ඵල්බොහු දෑක මා විසින් ඇඳිලි බැඳ (එය) වඩාත් ඕසවන ලදී.

2838. ආපසු හැරී නැවත එය දැක්මෙන් මට සතුට පහළ විය. (ඉක්බිති) බුදුනෙති ඇඳිලි බැඳ වඩාත් සිත පැහැදවීම්.

2839. මෙයින් එක්අයුචන කතෙහි වූ එකල්හි (බුදුරජාණන්ගේ පසුල් සිවුර පිළිබඳ) යම් පහන් හැඟීමක් ලැබුයෙමි ද, (ඒ හෙතෙවන්) දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධචර්ය පිළිබඳ පහන් හැඟීමෙහි මේ විපාක සි.

2840. සිවුපිළිසිඹයාවෝද අභව්විමොක්ඛයෝද ඡබ්බිඤ්චෝද සාසාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්ලමත් භාසජනක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේකි.

භාසජනකස්ථවිරාවදානය තෙවැනි සි.

324. යඤ්ඤසාම්කස්ථවිරාවදානය

2841. උපතින් සන්තැවිවිදි වූ මම වෙදයෙහි පරතෝර පතුයෙමි කුල පරපුර දරිමි. මා විසින් යාගයක් අරඹන ලදී.

2842. එකල්හි මා විසින් අසුසාරදාසකක් සිවුපාවෝ මරණු ලැබෙත්. (ඒ සිවුපාවෝ) යාගය පිණිස යුපසංමනය වෙත පමුණුවන ලද්දහු පසෙක සිටියාහුය.

2843-2844. උදන්මුවා පහළ සමණියකට බඳවූ ද උදාවන හිරු වැනි වූ ද පසලොස්වක් දිනයෙහි සඳු වැනි වූ ද කිහිරිතුරු මෙන් බබළන පැහැපත් මුහුණු ඇත්තේ සතුටු වූ තුන්ලෝවාසින් විසින් පදන ලද (නිලොවට) හිත වූ මුදන් පමුණුවා ගත් සියලු අභිමනාභී ඇති සිද්ධන් බුදුරජ තෙම (එතැනට) එළබ මේ වචන වදාළේය:

2845-2846. “කුමර සම්පන්නට භිංසා නො කිරීම මට රිසියේ. එසේම සොරකමින් දුරුවාරයෙන් ලක්පැන් පිමෙන් වැලැක්මත්, සමවරයාවෙහි ඇල්ම ද, බහුමාන බව හා කානඥ බව ද, (මට රිසියේ). මේ ධර්මයෝ මෙලොවහි ද පරලොවහි ද ප්‍රශංසා කරගුණ්නෝ වෙත්.

2847. මේ ධර්මයන් වඩා සම්පන්නට හිත වැඩෙහි ඇළවෙන් බුදු-රජාණන් කෙරෙහි සිත පනදවා උතුම් මත (=ප්‍රතිපත්තිය) වඩව”

2848. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරජ්‍යෙෂ්ඨ වූ සමුද්ධ තෙම මෙය වදාළ මට මෙසේ අනුශාසනා කොට අහස් නැග තික්ම ගියේය.

2849. පළමු ම සිත මුර්ච්ඡි කොට පසුව සිත පැහැද වීම්. මම ඒ විනතප්‍රසාදයෙන් තුසිත දෙවිලොව උපතිමි.

2850. චතුනවුතො ඉතො කප්පෙ යද්‍ය විතතං පසාදසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
2851. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා සඤ්ඤාසාමිකො පෙරෙ ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාති.

සඤ්ඤාසාමිකපඤ්ඤා අපද්‍යනං චතුස්මං.

325. නිම්භනසඤ්ඤාකප්පරාපද්‍යනං

2852. චෛත්‍යාග්‍යානදීතිරෙ චසාමි අස්සමෙ අහං,
සුචණ්ණමිග මද්දකම්භං වරන්තං විපිතෙ අහං.
2853. මිගෙ විතතං පසාදෙත්වා ලොකප්පට්ඨමනුස්සරං,
තෙන විතත්‍යසාදෙන අඤ්ඤා බුද්ධො අනුස්සරං.
2854. අබ්භතීතා ච යෙ බුද්ධා චත්තමානා අනාගතා,
ඵවමෙව විරෙවනති මිගරූථව තෙ තසො.
2855. චතුනවුතො ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤමලහිං තද්‍ය,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.
2856. සත්තවිසෙ ඉතො කප්පෙ ඵකො ආසිං මහිපති,
අරඤ්ඤාසංගො නාමෙන චකකචනා මහබ්බලො.
2857. පටිසම්භිද්‍ය චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා නිම්භනසඤ්ඤාතො පෙරෙ ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාති.

නිම්භනසඤ්ඤාකප්පරාපද්‍යනං අපද්‍යනං පඤ්චමං.

326. අන්තසංසාවකප්පරාපද්‍යනං

2858. සුචණ්ණවණ්ණං සම්බුද්ධං ගච්ඡන්තං අන්තරූපණේ,
කඤ්චනගසිසසංඝාසං බතනිංසවරලක්ඛණං.
2859. සිද්ධස්මිං සබ්බසිද්ධස්මිං අනෙජමපරජනං,
සම්බුද්ධං අතිනාමෙත්වා භොජසිං තං මහාමුත්තිං.
2860. මුනි කාරුණිකො ලොකෙ ඔහාසසි මිමං තද්‍ය,
බුද්ධො විතතං පසාදෙත්වා කප්පං සග්ගමති මොදනං.

2850. මෙයින් සිවුඅනුවන භාෂෙහි වූ එකල්හි යම් (බුදුරජන් කෙරෙහි) සිත පැහැද වීමක් කෙළෙමිද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. බුදුන් සිහි කොට තිබූ පැහැදු වීමෙහි මේ විපාක සි.

2851. සිවුපිළිහිඬියාවෝද අභව්විමොක්ඛයෝද භවතීඥවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් යඤ්ඤාසාමික සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

යඤ්ඤාසාමික සථවිරාවදානය සිවුවැහි සි.

325. නිමිත්තසඤ්ඤාන සථවිරාවදානය

2852. මම චක්‍රහානා නදිතීරයෙහි අසසුවක වෙසෙමි. මම වනයෙහි සැසිරෙන රන්වන් මුවකු දිවිමි.

2853. ඒ රන්වන් මුවා කෙරෙහි සිය පහදවා බුදුරජන් සිහි කෙළෙමි. ඒ සිත් පැහැදීමෙන් අන් බුදුවරුන් සිහි කෙළෙමි.

2854. “අනිත්තයෙහි යම් බුදුකෙනෙක් වුවාහුද චතීමානයෙහි හා අනාගතයෙහි යම් බුදුකෙනෙක් වෙන් ද, ඒ තෙකල්හි වූ බුදුවරු මේ සවණීමානරුජයා මෙන් බබලන්” යයි සිහි කෙළෙමි.

2855. මෙයින් සිවුඅනුවන භාෂෙහි වූ එකල්හි යම් බුදුවරයන් වහන්සේ කෙනකුන් සිහිත් සිහිපත් කෙළෙමිද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. ඒ බුදුවරුන් සිහිපත් කිරීමෙහි මේ විපාක සි.

2856. මෙයින් සන්විසිවන කපෙහි පාවිච්ඡාර වූ මහත් බල ඇති අරඤ්ඤසංගත නම් රජෙකිමි වීමි.

2857. සිවුපිළිහිඬියාවෝද අභව්විමොක්ඛයෝද භවතීඥවෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිමිත්තසඤ්ඤාන සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිමිත්තසඤ්ඤාන සථවිරාවදානය පස්වැහි සි.

326. අනාගසාංඝාවක සථවිරාවදානය

2858. අතුරු අවුණෙහි (අනන්තරාජනයෙහි) වසින්තා වූ කසුන් ඇඟැවක් මෙන් බබලන දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණු යුත් රන්වන් බුදුරජන් (දිවිමි).

2859. සමානිථයන් සිදු කළ කමපාවන් නොමැති පස්මරුන් පරදවා ජය ගත් සිදුහත් බුදුරජන් වැඩ ම කරවා මහාමුනි වූ සභිඥයන් වහන්සේ වැළඳ වීමි.

2860. එකල්හි ලොචිති කාරුණික වූ බුදුරජ තෙම මාවෙන ආලෝකය පැතිර විය. මම බුදුරජන් කෙරෙහි සිත පහදවා කල්පයක් සවගීයෙහි සතුටු වීමි.

2861. මෙයින් සිවුඅනුචත කපෙහි වූ එකල්හි යම් දනක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතෙවත්) දුගතියක් නො දනිමි. භික්ෂාදානයාගේ මේ විපාක යි.

2862. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභට්ටිමොක්ඛයෝද ෂබ්බිඤ්චෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අග්ගරිත් ආයුෂමත් අහනසංඝාවභ සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අහනසංඝාවභ සථවිරාවදානය සවැනි යි.

327. නිගගුණධිපුප්පියසථවිරාවදානය

2863. යම් කලෙක්හි ආයු පිරිහී යෑමෙන් දෙවියෙක් දෙවිලොවින් ව්‍යුත ව යේ ද, (එකල්හි) අනුමොදනය කරන්නා වූ දෙවියන්ගේ ත්‍රිවිධ ශබ්දකෙනෙක් නිකුත් ව යෙත්:*

2864. “පින්වත, මෙයින් සැව මනුෂ්‍යයන්ගේ සහභාවය වූ සුගතියට යනු මැනව. මිනිස් ව සසුනෙහි උතුම් වූ ශුඛාව ලබනු මැනව. (1)

2865-2866-2867. තාගේ ඒ ශුඛා තොමෝ (නපාගත) ප්‍රතිදින වූ (කුශල)සද්ධම්මයෙහි නිශ්චය විසින් බැසගන්නා ලද්දී හටගත් මුල් ඇත්ති (තොප) දිවි ඇති තාක් නොසැලැකී වේවා. කයින් කුසල්, වචනයෙන් කුසල් බොහෝ කොට - සිහින් ව්‍යාපාද රහිත කෙලනොපබ් රහිත කුසල් කොට - තවද දන් දීමෙන් ඒ ඔපබ්බ (අත්බැව් සපුටට හා සම්පත් හවසට හිතවූ) පින් බොහෝ කොට - අත් මිනිසුන් ද කුශලධම්මයෙහි, බුහුමවයසියෙහි පිහිටුවනු මැනව”. (2)

2868. යම් කලක දෙව්වරු ව්‍යුත වන දෙවියකු දනින් ද “දෙව්පුරයට නැවත එනු මැනවැ”යි (3) (ඔහුට) මෙබඳු අනුකම්පාවෙන් අනුමොදනය කෙරෙත්.

2869. දිව්‍ය සමූහයා රැස් වූ එකල්හි “මම මෙයින් සැව කිනම් ශෝකියකට (උත්පතති වශයෙන්) යෙමි දැ”යි මට සංවෙගයක් ඇතිවිය.

2870. වඩන ලද (ශුඛාදි) ඉඳුරන් ඇති ශ්‍රමණයෙක් හෙම මාගේ සංවෙගය දූත මා එයින් උදුරණු කැමැත්තේ මවෙන ආයේ ය.

2871. එකල්හි සුමන නම් වූ ඒ පුද්ගලානර බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක තෙම අභියෙත් හා ඛම්මයෙන් අනුශාසනා කොට මා සංවිග්න (උත්සාහවත්) කෙළේය.

[දෙළොස්වන බණවර යි.]

2872. මම උන්වහන්සේගේ වචනය අසා බුදුරජුන් කෙරෙහි සිත පැහැද වීමි. ඒ වීරයන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට මම එහි කලුරිය කෙළෙමි වෙමි.

* ඉමහි (1, 2, 3) අභිකවලින් ත්‍රිවිධ ශබ්ද දැක්වෙති.

2873. උපපජ්ජිසං¹ තජේච ඥානමුලෙන වොදිනො,
වසනොනා මාතුකුච්ඡිමිති පුත ධාරිසං² මාතුයා.
2874. තමා කායා චිත්තාන නිදසෙ උපපජ්ජිහං,
එත්තනතරෙ න පසාමි දෙමනස්සමහං තදා.
2875. කාචිංසා චිත්තාන මාතුකුච්ඡිං සමොක්කමිං,
නික්ඛමිත්තාන කුච්ඡමා කණ්ණපුක්කමජානහං.
2876. ජාතියා සත්තවස්සොච³ ආරාමං පාටිසිං අහං,
ගොතමස්ස හගවතො සකාපුත්තස්ස භාදිනො.
2877. විජාරිතො⁴ පාචචනෙ බාහුජ්ඣාදුමිති සාසනෙ,
අද්දසං සාසනකරෙ භික්ඛවො තත්ථ සඤ්ඤානො.
2878. සාවජ්ඣි නාම නගරං රජා භත්තාසි කොසලො,
රජේන නාගසුතෙනන උපෙති බොධිමුත්තමං.
2879. තස්සාහං නාගං දිස්වාන පුබ්බකමමනුස්සරිං,
අඤ්ඤාලිං පගගෙත්තාන සමයං අගමාසහං.
2880. ජාතියා සත්තවස්සොච පබ්බජිං අනගාරිසං,
යො සො බුද්ධං උපට්ඨාසි ආනාදො නාම සාවකො.
2881. ගතීමා ඛිනිමා වෙච සතිමා ච බහුසුඤ්ඤා,
රඤ්ඤා විතතං පසාදෙතො නියාදෙසි මහාජ්ඣි.
2882. තස්සාහං ධම්මං සුඤ්ඤාන පුබ්බකමමනුස්සරිං,
තජේච සිතකො සනොනා අරහත්තමපාපුණිං.
2883. එකංසං විවරං කත්වා සිරෙ කත්වාන අඤ්ඤාලිං,
සමුද්ධමතිවාදෙත්වා ඉමං වාචමුදීර්ඝිං.
2884. පුමුත්තාරබුද්ධස්ස දිපදිද්දස්ස⁵ සඤ්ඤානො,
නිගුණිපුප්ඵං පගගන්ත සිහාසනෙ ධරෙසහං.
2885. තෙන කමමහා දිපදිද්ද ලොකපෙට්ඨා නරාසන,
පතෙතාමති අවලං ථානං භික්ඛා ජයපරාජයං.

1. උපපජ්ජි, මජ්ඣං. උපපජ්ජිස්සං, සී. සබ්බත්ථ.

2. ධාරෙති, සබ්බත්ථ 'ධාරිසං' කම්මත්ථවසෙන ගහෙනබ්බං.

3. ජාතියා සත්තවස්සොච, ස්‍යා.

4. විජාරිතො, මජ්ඣං.

5. දිපදිද්දස්ස, මජ්ඣං.

2873. (එකි) කුශල මූලයෙන් මෙහෙයන ලද මම ඒ දෙව්ලොව ම උපන්නි. නැවත මවුකුසෙහි වසනෙමි මවු විසින් දරණ ලදිමි.

2874. මම ඒ මිනිසන් බැවින් සැව තව්නිසා දෙව්ලොව උපන්නි. එකල්හි මම මෙදුතුරෙහි දොමනසක් නො දක්මි.

2875. තව්නිසා දෙව්ලොවින් සැව මවුකුසක උපන්නි. මවුකුසින් බිහිව මම කලු-සුදු හෙවත් පව්-පින් දැනගනිමි.

2876. මම උපතින් සන්තැවිදි වසස් ඇත්තෙමි ම අරමට පිවිසියෙමි. තාදී ගුණ ඇති භාගාවත් වූ ගොතම ශාක්‍යපුත්‍රයන් වනන්සේගේ -

2877. පැතුරුනාවූ බොහෝ දෙනාට අයත් වූ ප්‍රචචන සංඛ්‍යාත ඒ ශාසනයෙහි ශාක්‍යානුගේ ශාසනය පිළිපදින හික්කුන් දිටිමි.

2878. එහි සැවැත් නම් නුවර බොහොල් නම් රජෙක් විය. හේ ඇතු යෙදූ රියෙන් උතුම් බොධිය වෙත එළඹියේ ය.

2879. මම ඒ රජුගේ ඇතා දැක පූජිකමිය සිහි කෙළෙමි. මම ද ඇදිලි බැඳ සභාරූපවීමට ගියෙමි.

2880. උපතින් සන්තැවිදි වූයෙමි ම සසුන් වන්නි. (එකල) යමෙක් බුදුරජුන්හට උවටැත් කෙළේ ද ඒ මේ ආනන්ද නම් ශ්‍රාවක තෙමේ යි.

2881. (සිටි පියෙහි ම සිට පද සැටදහසක් වුව ද බුදුරජුන් වදළ නියායෙන් ම දැන ගැණුමෙහි සමත් බැවින්) ගතිමත් වූ ද, (බුද්ධ වචනය ඉගෙන ගැණුමිහි විශ්‍යය ද, සජ්ඣායනය කිරීමෙහි විශ්‍යය ද, සිත්හි ලා දැරුමිහි විශ්‍යය ද, ශාක්‍යාන් වනන්සේට උවටන්හි විශ්‍යය ද, අන් හැම දෙනට ම වඩා අධිකව ඇති බැවින්) ධාතිමත් වූ ද, (අන් හැම දෙනට ම වඩා බුදුවදන් සිත්හි ලා දැරීමෙහි සිහි ඇති බැවින්) සමාතිමත් වූ ද, (මෙම සසුනෙහි භාණ්ඩාගාරික පයඨාපනියෙහි ම සිට බුදුවදන් උගත් බැවින්) බහුශ්‍රාව වූ ද, ඒ මහානුභාව ඇති ආනන්ද සථවිර තෙම රජුගේ සිත පහදවමින් දමි දෙසිය.

2882. මම උන්වහන්සේගේ ධර්මය අසා පූජිකමිය සිහි කෙළෙමි. එහි ම සිටියේ රහත් බවට ද පැමිණියෙමි.

2883. (ඉක්බිති) සිවුර එකස් කොට හිසෙහි ඇදිලි බැඳ සම්බුදුරජුන් වැඳ මේ වචනය කිමි:

2884. මම ශාක්‍යා වූ ද්විපදෙනනම වූ පළමුතර බුදුරජුන්ගේ සිහසුනෙහි (බුද්ධාසනයෙහි) සිදුවරමල් ගෙන තැබිමි.

2885. ද්විපදෙනනම වූ, ලොකජෝෂ්ඨ වූ, තරශ්‍රෙණියන් වනන්ස, ඒ (කුශල) කමිය කරණකොට ගෙන ජය-පරාජය දෙක හැර නිශ්චල ස්ථානය වූ නිවණට පැමිණියෙමි වෙමි.

2886. පඤ්චවිසසනස්සමභි කප්පානං මනුජාඤ්චා,
අබ්බුදුනිරබ්බුදුනි අට්ඨ'ට්ඨා'සිංසු බතතිසා.

2887. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා නිගගුණසිප්පට්ඨියො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

නිගගුණසිප්පට්ඨියකේරස්ස අපදානං සන්තමං.

328. සුමනාවෙලියකේරාපදානං

2888. වෙස්සභුස්ස හගවතො ලොකජේට්ඨස්ස භාදිනො,
සබ්බෙ ජනා සමාගමම මහාපුජං කරෙනති තෙ.

2889. සුඛාය පිණ්ඩං කතාන ආවෙලං සුමනායහං,
සීහාසනස්ස පුරතො අභිරොපෙසහං තදා.

2890. සබ්බෙ ජනා සමාගමම පෙක්ඛනති පුප්ඵමුත්තමං,
කෙති'දං පුජිතං පුප්ඵං බුද්ධසේට්ඨස්ස තාදිනො.

2891. තෙන විත්තප්පසාදෙන නිම්මාණං උපපජ්ජහං,
අනුභොසිං¹ සකං කමමං පුබ්බෙ සුඤ්ඤාමත්තනො.

2892. යං යං යොනුපපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,
සබ්බෙසානං පියො හොමි පුප්ඵපුජාසි'දං ඵලං.

2893. නාභිජානාමි කායෙන වාචාය උද වේතසා,
සංයතානං තපස්සීනං කතං අනෙකාසිනං මයා.²

2894. තෙන සුවරිතෙනාහං විත්තස්ස පණ්ඩිති ච,
සබ්බෙසං පුජිතො හොමි අනනෙකාසසි'දං ඵලං.

2895. ඵකතියෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුජසිං,
දුග්ගතියං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසි'දං ඵලං.²

2896. ඉතො ඵකාදසෙ කප්පෙ සහස්සාරො'සි බතතිසො,
සත්තරතනසම්පන්නො චක්ඛවතරි මහබ්බලො.

2897. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා සුමනාවෙලියො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

සුමනාවෙලියකේරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

2886. පස්විසිදහස් කපෙක අබ්බුද-තිරබ්බුද වූ ගණන් විසින් මහා ආයු ඇති ව කපකට අට අට බැගින් මනුජාතිපති වූ ඝෛත්‍රිය රජහු වූහ.

2887. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද භඩ්ඞ්ඤවෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිගගුණකිපුපථිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිගගුණකිපුපථිය ස්ථවිරාචදානය සන්වැනි සි.

328. සුමනාවෙලියස්ථවිරාචදානය

2888. තාදී ගුණ ඇති ලොකජොසස වූ වෙසසකු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඒ සියලු ජනයෝ එක්ව මහා පූජාවක් කෙරෙත්.

2889. මම එකල්හි සුණු පිඩක් සමත් මල්දම් සහිත කොට බුද්ධාසනය ඉදිරියෙහි නගා ලිමි.

2890. “තාදී ගුණ ඇති බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට කවරකු විසින් මේ මල් පුදන ලදද”යි සියලු දෙනා එක්ව උතුම් මල් දෙස බලත්.

2891. මම ඒ විතතප්පසාදය හෙකු කොට ගෙණ නිමාණරතී දිව්‍ය-ලොකයෙහි උපන්නි. පෙර තමා විසින් කරණ ලද පුණ්‍යකමිය (පිළිබඳ විපාකය) අනුභව කෙලෙමි.

2892. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද (ඒ හැම තැනෙහි ම) සියලු දෙනාට ප්‍රිය වෙමි. පුෂ්පපූජාවෙහි මේ විපාක සි.

2893. සන්තූන් ඉඳුරන් ඇති තවුසනට කසින් හෝ වචනයෙන් හෝ වැලි සිහින් හෝ මා විසින් කළ නිඤුවක් නො දනිමි.

2894. මම එම සුවර්තයෙන් ද, විතතප්පණ්ඩි හෙකුයෙන් සියලු දෙනා විසින් පුදන ලද්දෙමි වෙමි. (තවුසනට) ආක්‍රොශ නො කිරීමෙහි මේ විපාක සි.

2895. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් පුෂ්පපූජාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙකුවෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාක සි.

2896. මෙයින් එකොළොස්වන කපෙහි සත්රුවතින් යුත් මහත් බල ඇති සහසාරාණ්ණික සක්විති රජෙකිමි වීමි.

2897. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද භඩ්ඞ්ඤවෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සුමනාවෙලිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සුමනාවෙලිය ස්ථවිරාචදානය අවවැනි සි.

329. සුපථනතියථෙරාපදානං

2898. සිද්ධාසුසං භගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
සම්මං පකාසගන්තස්ස නිබ්බාපෙනතස්ස පාණිනො.
2899. ජලජං ආහරිත්වාන සතපත්තං මනොරමං,
පුප්ඵස්ස ඡන්තං කත්වාන බුද්ධස්ස අභිරොපසිං.
2900. සිද්ධාසො ව ලොකේදු ආනුතීනං පටිග්ගහො,
භික්ඛුසංඝෙස සිතො සත්ථා ඉමං ගාථං¹ අභාසථා:
2901. “යො මෙ චිත්තං පසාදෙත්වා පුපථනන්තං අධාරසි²
තෙන චිත්තපසාදෙන දුග්ගතිං සො න ගච්ඡති.”
2902. ඉදං වත්වාන සම්බුද්ධො සිද්ධාසො ලොකනායකො,
උග්ගොජෙත්වාන පරිසං වෙහාසං නහමුග්ගමි.
2903. වුට්ඨිතෙ නරදෙවමහි සෙනච්ඡන්තමපි වුට්ඨති,
පුරතො බුද්ධසෙට්ඨස්ස ගච්ඡති ඡන්තමුත්තමං.
2904. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඡන්තමහිරොපසිං,
දුග්ගතිං නාගිජානාමි පුපථනන්තසි³දං ථලං.
2905. චතුසත්තභික්ඛුසමහි අට්ඨි ජලසිධා අනු,
සත්තරතනසම්පන්නා චක්ඛවන්ති මහබ්බලා.
2906. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභික්ඛුසං සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුපථනතිග්ගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පුපථනතියථෙරස්ස අපදානං නමමං.

330. සපරිවාරඡන්තදායකථෙරාපදානං

2907. පදුමුග්ගරො ලොකේදු ආනුතීනං පටිග්ගහො,
ආකාසෙ ජලවුට්ඨි'ව චස්සති බම්මවුට්ඨියා.
2908. නමදදසාසිං සම්බුද්ධං දෙසෙනතං අමතං පදං,
සකං චිත්තං පසාදෙත්වා අගමාසිං සකං සරං.
2909. ඡන්තං අලඞ්ඛනං ගස්ස උපගච්ඡිං නරුත්තමං,
හට්ඨො හට්ඨෙන විනොත්ත ආකාසෙ උක්ඛිපිං අහං.
2910. සුසභගභිතයානංව දනෙතාව සාවකුත්තමො,
උපගන්ත්වාන සම්බුද්ධං මත්ථකෙ සම්පතිට්ඨති.
2911. අනුකම්පකො කාරුණිකො බුද්ධො ලොකග්ගනායකො,
භික්ඛුසංඝෙස නිසීදිත්වා ඉමා ගාථා අභාසථා:

1. ඉමා ගාථා සිමු.

2. අධාරසි, මජ්ඣ. අකාරසි, සිමු.

329. පුපථජනනිය සථවිරාවදානය

2898-2899. තාදී ගුණ ඇති ලොකජ්‍යෙහි වූ සත්ත්වයන් නිවණට පමුණුවන්නා වූ සත්ත්වයෙකුගේ කරන්නා වූ භාග්‍යවත් වූ සිද්ධාන්තී බුදුරජුන්ගේ දියෙහි ගටගත් මනරම් තෙවම් මල් ගෙණවුන් පුපථ-චන්ත්‍රයක් (=මල්කුඩයක්) නගා ලිමි.

2900. ලොකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ ත්‍රිවිධ ලොකය ම අව-බෝධ කළ ශාක්‍යා වූ සිද්ධාන්තී බුදුරජ තෙමේ භික්ෂු සංඝයා මැද වැඩ හුන්නේ මේ ගාථාව වදාළේය:

2901. “යමෙක් මා කෙරෙහි සිත පහදවා මල් කුඩයක් දැරී ද, හෙතෙම ඒ සිත පැහැදවීම කරණ කොට ගෙණ දුගතියකට නොයයි.”

2902. ලොකනායක වූ සිද්ධාන්තී සම්බුදුරජ තෙමේ මෙය වදාරා පිරිස යවා අහසට නැංගේය.

2903. නරදෙව වූ බුදුරජුන් අහස් නැගී කල්හි සේසත ද නැංගේය. බුදුරජුන්ගේ ඉදිරියෙහි මහගු ඡත්‍රය ද යෙයි.

2904. මෙහින් සිටු අනුවත කළෙහි යම් ඡත්‍රයක් පිදුයෙමි ද, ඒ හෙතෙමින් දුගතියක් නො දනිමි. පුපථචන්ත්‍ර පුජාවෙහි මේ විපාක යි.

2905. සුසැත්තුවන කළෙහි සත්ථවතින් යුත් මහත් බල ඇති ‘ජලසීල’ නම් අට සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2906. සිවුපිළිසැඟිඤ්ඤාවෝ ද අභවමොක්‍ෂයෝ ද භූමිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී. මෙහි මේ අයුරින් පුපථජනනිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

පුපථජනනිය සථවිරාවදානය නවවැනි යි.

320 සපරිවාරජනනදායක සථවිරාවදානය.

2907. ලොකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ සද්වුත්තර බුදුරජ තෙමේ අහස් ජලමෙහෙයක් මෙන් දහම් වහරේ (වැසි) වස්වයි.

2908. අමාපදාය (නිවණ) දෙසන්නා වූ සම්බුදුරජුන් දිට්ඨි. දැක තම සිත පහදවා සිය ගෙට ගියෙමි.

2909. සැරසු ඡත්‍රයක් ගෙණ නරොත්තම වූ බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි. සතුටු වූයෙමි සොම්නස් සිතින් මම එය අහස්හි නගා ලිමි.

2910. එය මැනවින් සකස් කළ යානයක් මෙන් ද, උතුම් ශ්‍රාවකයකු මෙන් ද සම්බුදුන් වෙත එළඹ භික්ෂ මතුයෙහි උඩ පිහිටියේ ය.

2911. ලොවට අනුකම්පා කරන්නා වූ කාරුණික වූ ලොකානුනායක බුදුරජ තෙමේ භික්ෂුසංඝයා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළේය:

2912. “යෙන ඡන්තමිදං දින්නං අලඛකං මනොරමං,
තෙන විත්තපසසාදෙන දුග්ගතිං සො න ගවජති.
2913. සත්තකඛභතුඤ්ච දෙවෙසු, දෙවරජ්ජං කරිස්සති,
බහතිංසකඛභතුං රාජා ව¹ චකකචන්ති හවිස්සති.
2914. කප්පසත්තසහස්සමහි බහුකාකිතුලසමභවො,
ගගානිගමා නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.
2915. තස්ස ධම්මෙසු දයාදො ඔරසො ධම්මතිමිකො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සන්තාසවො.”
2916. බුද්ධස්ස ගිරමඤ්ඤාය වාචාසභිමුදිරිතං,
පසන්නවිතොගා සුමනො භියොසා භාසං ජනෙසහං.]
2917. ජභිකා මානුසිං යොතිං දෙවයොතිං² සමජ්ඣිතං,
විමානමුත්තමං මයං අබ්භුග්ගතං මනොරමං.
2918. විමානා නිකම්මන්තස්ස සෙනවජන්තං ධරියති,
තද්ද සඤ්ඤං පටිලභිං පුබ්බකම්මසසි’දං ඵලං.
2919. දෙවලොකා වචිකාන මනුස්සත්තඤ්ච ආගමිං,
ඡන්තිංසකඛභතුං චකකචන්ති සත්තකප්පසතමහි’ තො.
2920. තමා කායා වචිකාන ආගඤ්ඤිං භිදසං පුරං,
සංසරිකා’ නුපුබ්බෙන මානුස්සං පුතරුගමිං.
2921. ඔකකන්තං මාතුකුච්ඡිං මං සෙනවජන්තමධාරයුං,
ජාතියා සත්තවස්සො’ හං පබ්බජිං අනගාරියං.
2922. සුනිග්ගො නාම නාමෙන බ්‍රාහ්මණො මන්තපාරගු,
ඵලිකං ඡන්තමාදාය සාවකග්ගස්ස සො අද්.³
2923. අනුමොදි මහාවීරො සාමිපුතොගා මහාකපි,
සුකා’ නුමොදන් තස්ස පුබ්බකම්මමනුස්සරිං.
2924. අඤ්ඤ ලිමපග්ගහෙවාන සකං වින්තං පසාදසිං,
සරිකා පුරිමං කම්මං අරහත්තමපාපුණිං.
2925. උට්ඨාය ආසතා තමා සිරෙ කතාන අඤ්ඤ ලිං,
සබ්බුද්ධිමහිවාදෙකා ඉමං වාවමුදිරසිං:
2926. සත්තසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ බුද්ධා ලොකෙ අනුත්තරො,
පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආහුතීන් පටිග්ගහො.

1. බහතිංසකඛභතුඤ්ච රාජා, මජ්ඣං, 2. දිබ්බං යොතිං, මජ්ඣං, දිබ්බයොතිං, ස්‍යා.

3. තද්ද, මජ්ඣං.

2912. “යමකු විසින් අලඛකාර කරණ ලද මනරම් වූ මේ ඡත්‍රය දෙන ලද ද, ඒ විනාශකාරයෙන් හෙතෙම දුගතියට නො යයි.

2913. හේ දෙව්ලොවෙහි සත්වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. දෙතිස් වරක් සක්විති රජ වන්නේ ය.

2914. කල්පලක්ෂයකින් මතුයෙහි ඔක්කාන කුලයෙහි උපදින්නා වූ ගෞතම නම් වූ ශාඝ්‍යා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

2915. උන්වහන්සේගේ ධර්මයෙහි දායාද වූ ධර්මයෙන් ම කොට නිම කළාක් වැනි ඔහුරස බුද්ධිපුත්‍රයෙක් ව සියලු ආභූතයන් ප්‍රභාණපරිඤ්චයෙන් දැන රහත් ව පිරිනිවෙන්නේ ය.”

2916. වදාරණ ලද ඒ අභිත වචන බුදුරජුන්ගේ හඬ යයි දැන මම පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි වැඩියක් ම සතුට ඉපදිමි.

2917. මිනිස් අත්බව හැර දෙව් අත්බවට පැමිණියෙමි. මට මනරම් වූ උතුම් විමනෙක් පහළ විය.

2918. විමානයෙන් නික්මෙන්නා වූ මට සේසතක් දැරෙයි. එකල්හි (පෙරකදපිළිවෙළ)සිහි ලැබිමි. පූජිකමයාගේ මේ විපාක යි.

2919. දෙව්ලොවින් සැවැ මිනිසත්බවට ද පැමිණියෙමි. මින් සත්සය වන කපෙහි සවරක් සක්විති රජ වීම.

2920. ඒ මිනිසත්බවින් සැවැ දෙව්ලොවට පැමිණියෙමි. පිළිවෙළින් (එහි) හැසිරූ නැවත මිනිසත්බවට පැමිණියෙමි.

2921. මවුකුස්ති පිළිසඳු ගත් මට සේසතක් දැරූහ. මම උපතින් සත්හැවිරිදි වූයෙමි සසුන් වන්මි.

2922. වෙදපාරප්‍රාභා වූ ඒ සුනංඤ නම් බමුණු තෙමේ පළිතු ඡත්‍රයක් ගෙන අග්‍රශ්‍රාවකයන් වහන්සේට දුන්නේ ය.

2923. මහාචර වූ ද මහාකථක වූ ද ශාරිපුත්‍රසම්චර තෙමේ අනුමොදනා කෙළේය. උන්වහන්සේගේ අනුමොදනාව අසා පූජී කමිය සිහි කෙළෙමි.

2924. ඇදිලි බැඳගෙන සිය සිත පැහැදිමි. පූජී (කුශල) කමිය සිහි කොට රහත් බවට පැමිණියෙමි.

2925. මම ඒ අස්නෙන් නැගිට දෙතොත් මුදුනේ තබා ආදරයෙන් බුදුරජුන් වැඳ මෙම වචන කීම:

2926. මෙයින් සියක් දහස් වන කපෙහි ලොවිහි හැමට ම උතුම් වූ චතුරාය්‍යසිත්‍යය අවබෝධ කළා වූ (ත්‍රිවිධ) ලොකය මැනවින් දන් ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ පදමුත්තර බුදුරජතෙම (ලොව පහළ විය.)

2927. නසා ජනනං මයා දින්නං විචින්නං සමලබ්බකතං,
උභො හතොති පග්ගණි සසමභු අග්ගපුග්ගලො.
2928. අහො බුද්ධො අහො ධම්මො අහො තො සඤ්ඤා සමපදා,
එකවජ්ඣනසා දුනෙන දුග්ගතිං නුපපජ්ජ' හං.
2929. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බො සමුත්තා,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
2930. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලිභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධාසා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සපරිවාරජනනදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සපරිවාරජනනදායකත්වස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

උම්මාපුප්ඵඤ්ඤා පුලිතං හාසො යඤ්ඤා නිමිත්තකො,
සංසාවකො නිගුණිකි ව සුමනං පුප්ඵජ්ඣනකො,
සපරිවාරජනෙතා ව ගාථා සත්තසතුත්තරා.

උම්මාපුප්ඵසවග්ගො තෙනතිංසතිමො.

331. ගනිබ්බපියත්ථෙරාපදානං

3931. සිද්ධත්ථස්ස හගවතො ගනිබ්බපමදසහං,
සුමනෙති පටිච්ඡන්තං බුද්ධානුච්ඡිකඤ්ඤා වං.
2932. කඤ්චනගනීයසඛාසං සබ්බෙභිං ලොකනායකං,¹
ඉන්ද්‍රිවරං ජලිතං ආදින්නං වුත්තාසනං.
2933. ව්‍යග්ඤ්ජහං ව පවරං අභිජානං ව කෙසරිං,
නිසින්නං සමණානගගතිකබ්බසසිසපුරකකතං.
2934. දිස්වා විතතං පසාදෙත්වා පග්ගහෙත්වාන අඤ්ජලිං,
වන්දිත්වා සඤ්ඤා පාදෙ පකකාමිං උත්තරාමුක්ඛො.
2935. චතුත්තමො ඉතො කප්පො යං ගනිමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ගනිපුජාසිද්ධං ඵලං.
2936. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලිභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධාසා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ගනිබ්බපියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ගනිබ්බපියත්ථෙරස්ස අපදානං පඨමං.

1. බුද්ධං ලොකනනායකං, මජ්ඣං.

2927 මා විසින් විසිතුරු වූ මනාව අලඛකාර කරණ ලද ඡත්‍රයක් උන්-
වහන්සේට දෙන ලදී. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ අග්‍රප්‍රද්ගල වූ
සඵලතෙම දෙහොනින් එය පිළිගත්තේ ය.

2928. බුදුරජතෙම ආශවයඝී සි. ධම්ම ආශවයඝී සි. අපගේ ශාස්තෘ
සමපතනිය ද ආශවයඝී සි. මම එක ඡත්‍රයක් දීම හෙතුකොට ගෙන
දුගතියක නො ඵලවත්මි.

2929. මෙයින් කෙලෙස් දූවිත. සියලු හව නැසිත. සියලු ආසුට
පරිඤ්ඤායෙන් දැන රහත් ව වෙසෙමි.

2930 සිවුපිළිසිඬයාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද අබතිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සප්පිමාරජ්ඣනදායක සථවිරයන් වහන්සේ
මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සප්පිමාරජ්ඣනදායක සථවිරාවදානය දසවැනි සි

උද්දානය:

උමමාපුප්පිය පුලිත හාස යඤ්ඤ නිමිත්තක.
සංසාවක නිගුණඝී සුමන පුප්ප්ව්ජනනක
සප්පිමාරව්ජනන දාසි එක්සියසතෙක් හි වෙසි.

උමමාපුප්පියවග්ගීය තෙතිස් වනු සි.

331. ගනඛුපිය සථවිරාවදානය

2931. මම සිද්ධහත් බුදුරජන්හට සුවද ද දිනිමි. සමත් මලින් මුසු එය
බුදුරජන්හට නිසි ද වෙසි.

2932. කසුන් ඇඟවක් මෙන් බබලන නිලුපුල් මලක් මෙන් දිලියෙන
ඇවිලෙන ගින්නක් වැනි වූ-

2933. ව්‍යාභ්‍රතීහසකු මෙන් ද අභිජාන කෙශරසිංහයකු මෙන් ද
ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ශ්‍රමණයනට අග්‍ර වූ භික්ෂුසංඝයා පිරිවරාගෙන හුන්නා වූ
(එම සිද්ධහත් බුදුරජන්)-

2934. දැක සිත පහදවා ඇදිලි බැඳ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සිරිපා
වැඳ උත්තරදිශාභිමුඛ ව (උතුරු දෙසට හැරී) ගියෙමි.

2935. සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් සුවද දැයක් දිනිමි ද (එ
හෙතුවෙන්) දුගතියත් නො දනිමි. ගනඛුප පිදිමෙහි මේ විපාකය සි.

2936. සිවුපිළිසිඬයාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද අබතිඤ්චෝ ද
සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ගනඛුපිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ
සේක් සි.

ගනඛුපියසථවිරාවදානය පළමු වැනි සි.

332. උදකපුප්ඵකපේරාපදානං

2937. සුවණ්ණවණ්ණං සලබ්බං ගව්ඡන්තං අනිලඤ්ජෙ,
සතාසනංව ජලිතං ආදින්නංව හුතාසනං.
2938. පාණිනා උදකං ගය්‍ය ආකාසෙ උකඛිපිං අහං,
සමපට්ඨි මහාථීරො බුද්ධො කාරුණිකො ඉසි.
2939. අත්තලිකෙහි සිතො සන්තා පදුමුභිඛරතාමකො,
මම සබ්බසමඤ්ඤාය ඉමං ගාථමහාසථා:
2940. “ඉමිනා දකදානෙන පීතිඋප්පාදානෙන ව,
කප්පසතසහස්සමපි දුග්ගතිං නුපපජ්ජසි.”
2941. තෙන කමෙමන දිපදිඤ්ඤා ලොකජේට්ඨ ධාරසන,
පතෙතාමහි අවලං ධානං භික්ඛා ජයපරාජයං.
2942. සහස්සරාජනාමෙන තයො ව වසකවතනිතො,
පඤ්චසට්ඨිකප්පසතෙ වාතුරන්තා ජනාබිපා.
2943. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලිතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා උදකපුප්ඵකො ථේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

උදකපුප්ඵකපේරසං අපදානං දුතියං.

333. පුත්තාගපුප්ඵයපේරාපදානං

2944. කාන්තං වතමොගය්‍ය වසාමි ලුදදකො අහං,
පුත්තාගං පුප්ඵිකං දිස්වා බුද්ධසෙට්ඨං අනුස්සරං.
2945. තං පුප්ඵං ඔව්චිත්තාන සුගඤ්ඤං ගන්තිතං සුතං,
ථූපං කර්මා¹ පුලිකෙ බුද්ධස්ස අභිරුපසිං.
2946. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමිහිපුප්ඵං,
දුග්ගතිං නාභිජාතාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.
2947. ඵකමහි තවුතෙ කප්පෙ ඵකො ආසිං තමොනුදෙ,
සත්තරතනසමපතො වත්තවතති මහබ්බලො.
2948. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලිතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා පුත්තාගපුප්ඵයො ථේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පුත්තාගපුප්ඵයපේරසං අපදානං තතියං.

332. උදකපුජක සචරිච්චදානය

2937. දිලියෙන ගින්න බඳු වූ ද ඇවිලාත් අයනිය වැනි වූ ද අහසෙහි වඩින්නා වූ රත්වත් වූ සම්බුදු රජුන් දුටිමි.

2938 (දැක) මම අතින් දියගෙන අහසෙහි ඉසිමි. මහාචර වූ කාරුණික වූ සමීඤ්ඤ සාමි තෙමේ එය පිළිගත්තේ ය.

2939. අහසෙහි වැඩහිටියා වූ පදමුගාර නම් ශාසනා තෙමේ මාගේ අදහස දැක මේ ගාථාව වදාළේය:

2940. “මේ ජලදානය හෙතුකොට ගෙන ද මා කෙරෙහි ප්‍රීතිය උපදවීම හෙතුකොට ගෙන ද කල්‍යාණයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියක නූපදනෙහි ය”.

2941. දව්‍යදෙවනම වූ, ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ තරශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්ස, එම කමිය හෙතුකොට ගෙන ජය පරාජය කැර අවලසිථානය වූ නිවණට පැමිණියෙමි වෙමි.

2942. එක්සිය හැටපස් වන කපෙහි සිදුසුසුර හා (සිදුමහ දිවසින් කෙලවර කොට ඇති) පාවිලියෙහි අභිපති වූ ජනාතිපති වූ සහසාරාජ නම් වූ තුන් සක්විති රජකෙනෙක් වූහ.

2943. සිවුපිළිසිඳියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡායාසුච්ඡාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් උදකපුජක සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

උදකපුජක සචරිච්චදානය දෙවැනි සි.

333. සුනහාගපුජවීය සචරිච්චදානය

2944. වැද්දෙක් වූ මම මහවනයට පිවිස වෙසෙමි. පිපුණු දෙය ගසක් දැක බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ සිහිපත් කෙළෙමි.

2945. වස්ති සුතු (එතෙසින්ම) සුවදැනි ඒ මල් තෙලා වැල්ලෙහි සැයක් කොට බුදුරජුන්ගට පිදිමි.

2946. මෙයින් දෙඅනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දැනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක සි.

2947. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි අඳුරු දුරුකරන්නා වූ සත්-රුවතින් සුත් මහත් බල ඇති එක් සක්විති රජෙකිමි මිමි.

2948. සිවුපිළිසිඳියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡායාසුච්ඡාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශුෂමත් සුනහාගපුජවීය සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සුනහාගපුජවීය සචරිච්චදානය තෙවැනි සි.

334. එකදුසංදයකවේරාපදානං

2949. නගරෙ හංඝවතියා අහොසිං තිණ්හාරකො,
තිණ්හාරෙන ජිවාමි තෙන පොසෙමි දරකෙ.
2950. පදුමුතතරො නාම ජිනො සබ්බබ්මොතපාරගු,
තමකිකාරං නාසෙචා උප්පජ්ඣ ලොකතායකො.
2951. සකෙ සරෙ නිසිදිචා එවං විනොසහං තදා,
බුද්ධො ලොකෙ සමුප්පන්නො දෙය්‍යාබ්මො ව නජි මෙ.
2952. ඉදං මෙ සාටකං එකං නජි මෙ කොචි දායකො,
දුතෙඛා තිරසසම්පසො රොපසිස්සාමි දකිමිණං.
2953. එවා' හං විනාසිචාන සකං විනාං පසාදසිං,
එකං දුස්සං ගහෙචාන බුද්ධසෙට්ඨස්සදසහං.
2954. එකං දුස්සං දදිචාන උක්කුට්ඨිං සම්පවත්තසිං,
යදි බුද්ධො භුවං චිර තාරෙහි මං මහාමුනි.
2955. පදුමුතතරො ලොකවිදු ආහුතීනං පටිග්ගහො,
මම දානං පකිතෙනතො අකා මෙ අනුමොදනං.
2956. “ඉමිනා එකදුසංසාන වෙනතාපණ්ණිති ව,
කප්පසතහස්සාති විනිපාතං න ගච්ඡති.
2957. ඡතතිංසකඛතභං දෙව්වෙදො දෙවරජ්ජං කරිස්සති,
තෙතතිංසකඛතභං රාජා ව චකකවතති හවිස්සති.
2958. පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණනාතො අසංඛිතං,
දෙව්ලොකෙ මනුස්සො වා සංසරන්නො භුවං භවෙ.
2959. රුපවා ගුණසම්පන්නො අතචකකතාදෙහවා,
අතෙඛානං අමිතං දුස්සං ලභිස්සාසි යදිච්ඡකං.”
2960. ඉදං වචාන සම්බුද්ධො ජලජ්ජතමනාමකො,
තහං අබ්බුග්ගමි ධීරො හංසරුජාච අබ්බරෙ.
2961. යං යං යොනුපපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,
හොතෙ මෙ උතතා නජි එකදුස්සස්සිදං එවං.
2962. පදුඛාරෙ පදුඛාරෙ දුස්සං නිබ්බත්තතෙ මම,
හෙට්ඨාදුස්සමහි තිට්ඨාමි උපරිච්ඡදනං මම.
2963. චකකවාලමුපාදාස සකානතං සප්ඛතං,
ඉච්ඡමානො ව' හං අජ්ජ දුස්සාහි ඡාද්දසය්‍ය'හං.

334. එකදුස්සදායක ස්වපිරාවදානය

2949. (එකල්හි) මම ගාසමභි නාරයෙහි තාණ්හාරකයෙක් (හණ වෙලෙඳෙක්) මිමි. තාණ්හාරක කමියෙන් ජිවත් වෙමි. එසින් ම අභුදරාවන් පොෂණය කරමි.

2950. සියලු ධම්මාග්ගේ පරතොට ගියා වූ ලොකනායක වූ පදුමුත්තර බුදුරජාණන් (පමාන නමැති) ගණදුර නසා ලොව පහළ විය.

2951. එකල්හි සාමියා ගාසමෙහි හිද වෛස් සිහිමි. “බුදුරජාණන් ලොව පහළ විය මට (දැන්වනාගේසේනට) දියයුතු දෙයක් ද නැත.

2952. මේ මාගේ එක ම ස්වමය සි. මට කිසි දෑසකසෙක් (දෙන කෙනෙක්) නැත. නිරයෙහි සපයීම (අප ගතවීම) දැකය. දක්ෂිණාවක් (දහ වෙතනාමය කුසල් බිජුවටක්) රොපනය කරන්නෙමි.”

2953. මම මෙවස් සිතා සිය සිත පැහැදවිමි. (මා සතු) එක ම වස්ත්‍රය ගෙණ බුද්ධ ශ්‍රේණියත් වහන්සේට පිදිමි.

2954. මට එක ම වස්ත්‍රය දී අත්පොළසන් හඬ පැවැත්විමි “ඉදින් විරයන් වහන්සේ ඔබ වහන්සේ බුදුවරයෙක් වනසේක් නම් මහාමුනින් වහන්සේ මා සසර සයුරින් එතර හැරණු මැන වැ” සි යිමි.

2955. ලොකනායකේ පුරාවන් පිළිගන්නා වූ පදුමුත්තර බුදුරජාණන් මෙම මාගේ දානය පසසමින් මට අනුමොදනාවක් කෙළේය:

2956. “මේ එකම වස්ත්‍රදානය හෙතු කොට ගෙන ද විහත ප්‍රණිවිත් හෙතු කොට ගෙන ද කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි දුගතියකට නොයයි.

2957. ගනුදෙව්නෙ ව සනිස් වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. තෙතිස් වරක් සක්විති රජ වන්නේ ය.

2958-2959. හැරණු ලබන ප්‍රදේශරාජ්‍ය (වේතෙහාසි) ගණන් වශයෙන් හිණිය නො ගැතිය. ඔබ හවයෙහි මිනිස් ලොට හෝ දෙවිලොව හෝ සැරි සරන්නෙහි නම් රූපසම්පන්න වූ ගුණවත් නො මැඩලියහෙන සිරුරු ඇති (අනුත් මිසින්) ගෙණ අවසන් කොට නොලිය ගැනි අපමණ වූ වස්ත්‍ර සම්පත් සිත් වූ පරිදි ලබතෙහිය.”

2960. සිර වූ පදුමුත්තර නම් බුදුරජාණන් මෙම වචනය වදාර ආකාශයෙහි යන ගංසරුජයකු මෙන් අහස් නැගුනේය.

2961. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද, එකල්හි මාගේ හොඳ සම්පන්නියෙහි අඩුබවක් නැති. එක වස්ත්‍රයක් දීමෙහි මේ විපාක සි.

2962. සියවරක් පාසා (පියවිලි අයුරින්) මට වස්ත්‍ර පහළ වේ. වස්ත්‍රය (වසන්) යට සිටිමි. මාගේ හිස මතුසෙහි නිරතුරුව ම වසනක් මේ.

2963. වන සහිත වූ ද, පථිත සහිත වූ ද වක්‍රවාට පථිතය පටන් කොට ඇති ඒ සියල්ල මම කැමැති වන්නෙමි නම් වස්ත්‍රයෙන් වසන්නෙමි.

2964. තෙනෙනව එකදුසොන සංසරනොනා හවාහවෙ,
සුවණ්ණවණ්ණොනා හුවොන සංසරම් හවාහවෙ.
2965. විපාකං එකදුසොසං නාස්සිතං කත්ථිකධං,
අයං මෙ අනත්තා ජාති විපච්චති ඉධාපි මෙ.
2966. සතසහසො ඉතො කසො යං දුස්සම්ඳදිං තදා,
දුග්ගතිං නාතිජාතාමි එකදුසොසයිදං ඵලං.
2967. කිලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො'ව බබ්බතං ඡේත්වා විහරම් අනාසවො.
2968. පටිසම්භිදා වතසො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිසා සාසනං.
- ඉත්ථං දුදං ආයංගමා එකදුසොදායො ඵෙරෙ ඉමා නාථායො අභාසිත්ථාති.

එකදුසොදායහසෙවරසා අපද්‍යනං වතුත්ථං.

335. චූඨිනකමපියනෙරාපද්‍යනං

2969. විපසං නාම සලබ්බෙදො ලොකජෙට්ඨො නරාසනො,
බිණ්ණසවෙති සහිතො සම්භාරාමෙ වසී තදා.
2970. ආරාමචාරා නිකම්ම උපසං ලොකනායකො,
සහ සතසහසොති අට්ඨබිණ්ණසවෙති තු¹.
2971. අජනෙන නිවත්ථො'හං වාකචිරධරො' පි ව,
කුසුමොදකමාදාය² සලබ්බො උපසංගමිං.
2972. සකං විතතං පසාදෙත්වා වෙදජාතො කතඤ්ඤි,
කුසුමොදකමාදාය² බුද්ධිමබ්බුකකිරිං අහං.
2973. තෙන කමෙමන සලබ්බෙදො ජලජ්ඣනමනාමකො,
මම කමමං පකිත්තොති අගමා යෙන පඤ්ඤං.
2974. චූඨිතා පඤ්චසහසො යෙති පුප්පසතං තදා,³
අසිංහෙයාසහසො හි දෙවරජං අකාරසිං.
2975. අසිංහෙයාසහසො හි චක්ඛවතති අහොසතං,
අවසෙසෙන කමෙමන අරහතනමපාපුණිං.
2976. දෙවරජා යදා හොමි මත්තජාතිපති යදා,
තමෙව නාමයෙයං මෙ චූඨිතො නාම හොම'හං.

2964. ඒ එක් වස්තුවක් දිවෙහි විපාකය වශයෙන් කුදු මහත් හවයන්හි සැරිසරන්නෙමි ඒ කුදු මහත් හවයන්හි සවණිවන්ත ම සැරිසරමි.

2965. එක වස්තුවක් දිවෙහි ලද ඒ විපාකය යිසි නැතැන්නි අවසන් බවට නො යයි. මේ මාගේ අනන්ත ජාතියයි. මෙහිදු ඒ කුසලය මට විපාක දෙයි.

2966. මෙයින් කල්ප ලක්ෂයකට පෙර ද එකල්හි යම් වස්තුවක් දුනිම ද ඒ හෙතෙවන් දුන්නයක් නො දනිමි. එක් වස්තුවක් දිවෙහි මේ විපාක යි.

2967. මෙයින් කෙලයෙහි දවන ලදහ. සියලු හවයෝ හසන ලදහ. බැමි සිද ගත් හැකිරාජයකු මෙන් ආසුට රතීතවුයම වෙතෙමි.

2968. සිවුපිළිසිඬයාවෝ ද අපටමිසමායායෝ ද පටිතිසුරෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුමත් එකදුඝාදයක් සටටයන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාල සේකි යි.

එකදුඝාදයක සඵලිකාවදානය බුදුවැනි යි.

335. චූඨිතකමපිගසඵලිකාවදානිය

2969. එකල්හි ලොකජෝෂ්ඨ වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ විපසි බුදුරජ තෙම රහතුන් විසින් පිරවරන ලද්දේ සඬසාරාමයෙහි විසිස.

2970. ලොකනායක වූ විපසි බුදුරජ තෙමේ අටලයකින් රහතුන් සමග අරමදෙරින් නික්මෙයි.

2971. (එකල) අනුත්ථිවිසම පෙරෙහි වැහැරි සිවුරු දරන්නා වූ මම වනුක්මල් (නම්බා ගත් වණිවත්) දිය ගෙණ සම්බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි.

2972. මම තුටු වූයෙමි සිය සිත පහදවා කළ දැදිලි ඇත්තෙමි වනුක්මල් (නම්බා ගත් වණිවත්) ජලය ගෙණ බුදුරජුන් (උදෙසා) උඬ ඉසිමි.

2973. ඒ කමියෙන් පදමුහුර නම් සමඥයන් වහන්සේ මාගේ කුහල කමිය පසසා අභිමත තන්හි වැඩි සේක.

2974-2975. මම එකල්හි යම් සුවද දූසකින් බිදු පන්දහසක් පිදුයෙමි ද (ඒ හෙතෙවන්) මම දෙදහස් පන්සිය වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරමිමි. දෙදහස් පන්සිය වරක් සක්වති රජ වීම. ශෙෂ වූ කමියෙන් රහත්බවට පැමිණියෙමි.

2976. යම් කලෙකිහි ගත්‍රදෙවනුයා වෙමි ද, යම් කලෙකිහි මිනිස්-ලොව රජ වෙමි ද, මට ඒ නම ම විය. මම 'චූඨිත' නම් වෙමි.

2977. දෙවදුතසා සන්තසා අථාපි මානුසසා වා,
සමන්තා ව්‍යාමතො මයාං පුඤ්ඤාං ව පවසාති.
2978. භවා උග්ගාටිතා මයාං කිලෙසා කාපිතා මම,
සබ්බාසට්ඨරිකිත්තො පුඤ්ඤාං ඉදං ඵලං.
2979. චන්දනසොව මෙ කාසා තථා ගඤ්ඤා පවායති,
සාරිරිකා මමං¹ ගඤ්ඤා අසිංකොසෙ පවායති.
2980. දිබ්බගඤ්ඤා සමපට්ඨනං පුද්ගලකමමං මඛිනං,
ගඤ්ඤා සන්තාන ජානනති පුඤ්ඤාං ආගතො ඉධ.
2981. සාධාපලාස කට්ඨාති තිණාති පි ව සබ්බසො,
මම සබ්බසමඤ්ඤාය ගඤ්ඤා සමපට්ඨතෙ බිත්තො.
2982. සන්තසහසො ඉතො කපප චන්දනං අභිජුජ්ඣං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුඤ්ඤාං ඉදං ඵලං.
2983. පටිසම්භිදා වතසොං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනා.
- ඉත්ථං පුද්ගලායා පුඤ්ඤාං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ ඉධ ගාථායො අනාසිත්ථාති.

පුඤ්ඤාං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ ඉධ ගාථායො අනාසිත්ථාති.

336. පහබ්බරත්ථරාපද්‍යනං

2984. පුද්ගලායා හතවංතා² ලොකපට්ඨසා නාදිතො,
විපිනෙ චෙතිසං ආසි වාලමිගසමාකුලෙ.
2985. න කොචි විසති ගන්තුං චෙතිසං අභිව්‍යදිතුං,
තිණකට්ඨලතොනඤ්ඤං පලුගං ආසි චෙතිසං.
2986. වතකම්මකො තද අසං පිඤ්ඤාපනාමගෙන' හං³,
අද්දසං විපිනෙ ඵුපං දුග්ගං තිණලතාකුලං.
2987. දිස්වානාතං බුද්ධිජුජ්ඣං ගරුචිතනං උපට්ඨතිං,
“බුද්ධිසට්ඨසා ඵුපො'යං පලුගො අච්ඡිති වතන.
2988. නච්ඡිතං නප්පතිරුපං ජානනසා ගුණාගුණං,
බුද්ධිජුජ්ඣමසොබෙතා අද්දසං කමමං පයොජ්ජෙ.”
2989. තිණා කට්ඨඤ්ඤා⁴ චලලඤ්ඤා සොබ්බිකාන චෙතිසෙ,
ව්‍යදිතා අට්ඨවාදාති පතිකුට්ඨො අගච්ඡිතං.

1. සාරිරිකා මම, මෙස.

2. පුද්ගලායා හතවංතා, මෙස.

3. පිඤ්ඤාපනාමගෙන, මෙස.

4. තිණකට්ඨකුල, මෙස.

2977. දෙවි වූ ද ඉන්ද්‍රිය වූ ද මාගේ හාත්පස බබයක් පමණ තැන (සුවද) වැසී බිඳු වස්තෙයි.

2978. මා මිනිස් නවයෝ නසන ලදහ. මාගේ කෙලකයෝ දවන ලදහ. සියලු ආශ්‍රමයන් ප්‍රතික්ෂේප කළෙමි මම. (සුවද) බිඳු ඉසීමෙහි මේ විපාකයි.

2979. මාගේ සිරුරින් සදුන් සුවදට බඳු සුවද පැතිරෙයි. මාගේ සිරුරින් මිනිසෙකු සුවද අභිභව්‍යතාත් (උතුරු දෙසට) පැතිරේ.

2980. පුණ්‍යකම්මට අනුකූල ව මා සිරුරින් ගමන දිවසුවද ආශ්‍රාණය කොට “පුණ්‍යකම්ම මෙහි පැමිණියේ ය” ජනයෝ දනිති.

2981. අකු කොළ දර තණ යන මේ දෑ හැම ලෙසින් ම මාගේ අදහස දැනගෙන (මෙන් මා ගත්) කෙණෙහි සුවද මිනිදුවයි.

2982. මෙයින් කල්පකායකට පෙර සදුන් දිය පිදුයෙමි ද, (ඒ හෙබුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (සුවද) බිඳු ඉසීමෙහි මේ විපාක යි.

2983. සිද්ධිප්‍රිතිශ්ලාශවත් ද අභව්‍යවෝග්‍යයෝ ද පබ්බතවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සදුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමයන් පුණ්‍යකම්මය සම්මරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

පුණ්‍යකම්මය සම්මරාදානය පස්වැනි යි.

336. පහබ්බර සම්මරාදානය

2984. තාදි ගුණ ඇති ලෙ.කර්මයන් වූ පසුබ්බර බුදුරජානන් සතුපයක් වණ්ඤානයන්ගෙන් ගැවසීගත් මහවනයෙහි විය.

2985. සැය වදිනු සදහා යාමට කිසිවෙක් සමත් නො විය. වෛරාග්‍යය තණ දර ලිය යන මෙයින් ගැවසී ගත් බිදිගිය එකක් විය.

2986. එකල්හි මම පියවුකුන් පරපුරෙහි ආ සිරිත අනුව වනකාර්මකයෙක් (වනයෙහි ලම්භ කරන්නෙක්) වීම. වනයෙහි තෘණ ලතාවන්ගෙන් ගැවසී ගත් බිදු වැටුණු එම සැය ද දිවිටි.

2987. මම බුදුරජානන් (දැනිදන් කළ) ඒ සැය දැක ගරු සිතක් ඉපද වීම: “බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ මේ සැය වෙහෙහි බිදු වැටුනේ සිවුනා වෙයි.

2988. බුද්ධිසතුපය පනාසෙ යා අන්‍යාකම් කරන්නේ නම් නොද නොහොද දන්නට එ නොමැතව, නුසුදුසු” (සි සිනිමි.)

2989. මම වෛරාග්‍යයෙහි වූ තණ ද දර ද වැල් ද පිරිසිදු කොට අටවරක් වැද (පිටුනොපා) ඇකිළී ගියෙමි.

2990. තෙන කමෙමන සුකතෙන වෙතනාපණ්ණිති ව,
ජනිතා මානුසං දෙහං නාවතිංසමගජ්ඣං.
2991. තත්ථ මෙ සුකතං ව්‍යමනං සොවණ්ණං සප්පහස්සරං,
සට්ඨිසොජනමුලෙඛං තිංසයොජනව්‍යුත්තං.
2992. තිස්සනාති ව වාරාති දෙවජ්ජමකාරසිං,
පඤ්චවිසතිකතතුඤ්ඤා වකකවනාති අහොස'හං.
2993. භවාහවෙ සංසරතො මහාහොගං ලභාමහං,
හොගෙ මෙ උගතතා නන්ති සොධනාය ඉදං ඵලං.
2994. සිව්භා හත්ථකඛකෙන විපිතෙ ගච්ඡතො මම,
යං යං දිසාහං ගච්ඡාමි සරණං සමපජ්ජතෙ¹ වතං.
2995. බාණ්ණං වා කණ්ණං වා වාපි නාහං පස්සාමි වකබුනා,
පුඤ්ඤකමෙමන සංසුතො සයමෙවාරජිතරො.
2996. කුට්ඨං ගණොකා කිලාසො ව අපමාරො විතච්ඡිකා,
දද්දු කච්ඡු ව මෙ නන්ති සොධනාය ඉදං ඵලං.
2997. අඤ්ඤමපි මෙ අච්ඡරියං බුද්ධිප්පමි සොධිතො,²
නාතිජානාමි මෙ කායෙ ජාතං පිලකඛික්ඛුකං.
2998. අඤ්ඤමපි මෙ අච්ඡරියං බුද්ධිප්පමි සොධිතො,
දුට්ඨෙ භවෙ සංසරාමි දෙවතො අථ මානුසෙ.
2999. අඤ්ඤමපි මෙ අච්ඡරියං බුද්ධිප්පමි සොධිතො,
සුවණ්ණවණ්ණො සබ්බත්ථ සප්පහාසො භවාමහං.
3000. අඤ්ඤමපි මෙ අච්ඡරියං බුද්ධිප්පමි සොධිතො,
අමනාපං විචජ්ජති මනාපං උපතිට්ඨති.
3001. අඤ්ඤමපි මෙ අච්ඡරියං බුද්ධිප්පමි සොධිතො,
විසුද්ධං හොති මෙ විතතං ඵකග්ගං සුසමාතිතං.
3002. අඤ්ඤමපි මෙ අච්ඡරියං බුද්ධිප්පමි සොධිතො,
ඵකාසතෙ නිසීදිතො අරහත්තමපාපුණ්ණං.
3003. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාතිජානාමි සොධනාය ඉදං ඵලං.
3004. පටිසම්භදා වතස්සෙ විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං පුදා ආයස්මා පහඛකංථො පේරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති.

පහඛකරතත්ථස්ස අපද්‍යනං ජලිඨං.

1. සමපතෙ, මජ්ඣං.

2. බුද්ධිප්පස සොධිතො, සිමු.

2990. මැනවින් කළ එම නමුත් හෙතු කොට ගෙන ද විනාශයට ගියේ (සිතීන් කළ පැතුම්) හෙතු කොටගෙන ද, මම මිනිස් සිරුර හැර තවත්කා දෙවිලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ගියෙමි.

2991. එහි මම මැනවින් කරණ ලද විමානය රුවන්මුඛය. පැහැ විහිදෙන්නේය. සැට යොදන් උසය. නිස් යොදන් පුළුල් ය.

2992. මම තෙසිය වරක් දෙවර්ජය කරමි. පස්විසි වරක් සක්විති රජ විමි.

2993. මම කුඳු මහත් භවයන්හි සැරිසරමින් හෙතෙහි හොඟ ලැබිමි. මාගේ හොඟ සම්පන්නයෙහි අඩුබවක් නම් නැත. (වෛනය) පිරිසිදු කිරීමෙහි මේ විපාක යි.

2994. සිව්කාව (දෙලාව)කින් හෝ ඇතු පිරිත් හෝ වනයෙහි ගමන් කරන්නා වූ මම යම් යම් දිශාවකට යෙමි ද වනය ම මට පිහිට සලසයි.

2995. එහි මම කණු හෝ කටු හෝ ඇසින් නො දකිමි. දුණය-කම්යාගේ විපාකය හා යෙදුනේ (එම කණු හටු) වූවු ම ඉවත් වෙති.

2996. කුෂට ගණන කිලාස ද, අප්පාර (=විමාස්මාර) විනාශකා නම් කුෂට විශේෂය ද, දද කැසිලි ද මට නැත. (වෛනය) පිරිසිදු කිරීමෙහි මේ විපාක යි.

2997. බුදුරජුන්ගේ සැය පිරිසිදු කිරීමෙහි මට (ප්‍රාබුහු) අනෙකුදු ආශ්වාසියක් වෙයි: මාගේ සිරුරෙහි ආගන්තුක වූ සාමාන්‍ය පිළිකා බිඳකුදු නො දකිමි.

2998. බුදුරජුන්ගේ සැය පිරිසිදු කළ කල්හි (ලද) අනෙකුදු ආශ්වාසියක් වෙයි: දිව්‍ය වූ ද මනුෂ්‍ය වූ ද භව පදනෙහි පවණක් හැරි සරමි.

2999. බුදුරජුන්ගේ සැය පිරිසිදු කිරීමෙහි අනෙකුදු ආශ්වාසියක් වෙයි: මම හැම තැනින් රත්වත් වූයෙමි ද පැහැවත් වූයෙමි ද වෙමි.

3000. බුදුරජුන්ගේ සැය පිරිසිදු කිරීමෙහි අනෙකුදු ආශ්වාසියක් වෙයි: නො කැමැති ද බැහැර වේ. කැමැති ද එළඹ සිටී.

3001. බුදුරජුන්ගේ සැය පිරිසිදු කිරීමෙහි අනෙකුදු ආශ්වාසියක් වෙයි: මාගේ සිත එකක වූ මැනවින් සමාධියට පත් වූ පිරිසිදු එකක් වේ.

3002. බුදුරජුන්ගේ සැය පිරිසිදු කිරීමෙහි අනෙකුදු ආශ්වාසියක් වෙයි: එක අසුනෙහි ම හිඳ රත්ව බවට පැමිණියෙමි.

3003. මෙයින් සියක් දහස් වන කැපහි වූ එකල්හි යම් කම්යක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතෙමත්) දුගතියක් නො දකිමි සැය පිරිසිදු කිරීමෙහි මේ විපාක යි.

3004. ප්‍රතිසම්ප්‍රදායෝ - උප සංඝාත කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුෂ්මත් පාඨකාර ස්වරූපත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළසේක් යි.

පහඹකර ස්වරූපවදානය සමැති යි.

337. තිණකුට්ඨයකටේරාපදානං

3005. තනරෙ බඤ්චමනියා අපොභිං පරිඤ්ඡකො,
පරිකම්මායනෙ සුතො පරිහතං අපසිකො.
3006. රහොගතො නිසිදිකො එවං විනොසහං තද,
“ඛිදො ලොකෙ සමුප්පන්නො අභිකරො ව නඤ්ච මෙ.
3007. කාලො ගභිං¹ සොබෙත්වා බණො මෙ පටිපාදිතො,
දුකො නිරයසම්පසො අප්පකුකුතං හි පාණිනං”.
3008. එවාහං විනාසිකාන කම්මසාමිං උපාගමිං,
එකාහං කම්මං යාවිකා විපිනං පාවිසිං අහං.
3009. තිණකට්ඨකුට්ඨෙ වලලිකුට්ඨෙ ආහරිකාන’ හං තද,
තිදණකිකෙ ධරෙකාන අකං තිණකුට්ඨං අහං.
3010. සබ්බසාත්ථාය කුට්ඨං නිශ්ශාතොකාන හං අහං,
තද්දෙසෙව ආගතො කම්මසාමිං උපාගමිං.
3011. තෙන කම්මෙන සුකතෙන තාවතිංසමගච්ඡහං,
තස්මෙ සුකතං වෘත්තං තිණකුට්ඨකාය නිමිත්තං.²
3012. සහසාකණ්ඩං සතපොණ්ඩු ධජාලු හරිතාමයං,³
සතසහසානියසුහා වෘත්තෙ පාතුහමිංසු මෙ.
3013. යං යං යොනුපපජ්ජාමි දෙවතාං අථ මානුසං,
මම සබ්බප්පමකුකුය පාසාදෙ උපනිට්ඨති.
3014. හයං වා ඡ්චතිතතං ලොමහංසො න විජ්ජති,
තාසං මම න ජාතාමි තිණකුට්ඨකායි’දං එලං.
3015. සීහවෘග්ගා ව දිපි ව අවජ්ඣොකතරච්ඡකා,
හතෙබ්බ මං පරිවජේජනති තිණකුට්ඨකායි’දං එලං.
3016. සිරිංසපා⁴ ව භුතා ව අභිකුමාණකිරකසා,
තෙ පි මං පරිවජේජනති තිණකුට්ඨකායි’දං එලං.
3017. න පාපසුපිතසා’හං⁵ සරාමි දසානං මම,
උපට්ඨිතා සති මයං තිණකුට්ඨකායි’දං එලං.
3018. තායෙව තිණකුට්ඨකාය අනුභොකාන සමපද,
ගොතමසා හගවතො ධම්මං සච්ඡිකරිං අහං.

1. කාලො මෙ ගභිං, මජ්ඣං.

2. කුට්ඨකාය සුනිමිත්තං, මජ්ඣං.

3. සහසාකණ්ඩං සතපොණ්ඩු ධජාලුහරිතාමයං, සිඬු. 4. සරිංසපා, මජ්ඣං.

5. න පාපසුපිතසානි, මජ්ඣං.

337. තිණකුට්ඨයක ස්වරාවද්‍යනය

3005. මම බණ්ඩුවන නගරයෙහි අනුන්ගේ බැල මෙනෙ කිරීමෙහි යෙදුනෙමි අනුන්ගේ ගත් වැටුප් බලාපොරොත්තු වන්නෙමි අනුන්ගේ බැලමෙනෙකරුවෙක් වීමි.

3006. මම එකල්හි රහසිගතව හිඳ මෙසේ සිතීමි. “බුදුරජානම ලොව පහළ විය, මට පිණික් ද නැත:

3007. මාගේ ගතිය පිරිසිදු කර ගන්නට මේ කාලය යි. මට (අපව්‍යයාණ විනිර්වෘත්ත) සුදුසු මොහොත පිළියෙල විය. පින් නො කළ සතුනට නිරයෙහි පහසු දුකය” කියා යි.

3008. මම මෙසේ සිතා මට වැඩ දෙන ස්වමියා වෙත එළඹියෙමි. මම එක දිනක වැඩ ඉල්වා ගෙන වනයට පිවිසියෙමි.

3009. මම එකල්හි තණ ලී වැල් ද ගෙනවුත් ත්‍රිදණ්ඩකයෙහි (=කහර සිටින සේ එකට බැඳී දඩු තුණෙහි) තබා තෘණකුට්ඨක් කෙළෙමි.

3010. මම සමාසය පිණිස කළ තෙල කුට්ඨ පිළිගත්වා එදවස්හි ම කම්සාවමියා වෙත එළඹියෙමි.

3011. මම මැනවින් කළ ඒ කම්සා හෙතු කොට ගෙන තව්තිසා දෙව්ලොවට ගියෙමි. එහි මට (සමාසයට පිළිගත්වූ) තෘණකුට්ඨ වෙනුවට මැනවින් කළ විමානසක් මැවුනේ විය.

3012. එහි කොටස් දහසය. ගොලාකාර මුදුන් සියයකි. බර බහුලය. නිල්වන්ය. ඒ මාගේ විමානයෙහි සියක් දහසක් ශිවර පහළ වූහ.

3013. දිව්‍ය වූ හෝ මුහුර්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝගියක උපදිමි ද, (ඒ සියලු තැන්හි) මාගේ අදහසට අනුව ප්‍රාසාදයක් එළඹ සිටී.

3014. හයක් හෝ හැත්තෑණ්ණක් ලොමුදක ගැණුමක් හෝ නො වේ. ඔදුන් (ආසාදය) මම නො දනිමි. මෙය තෘණකුට්ඨ ද්‍රවයෙහි විපාක යි.

3015. සිංහයෝ ද වෘක්‍ෂයෝ ද චලස්ස ද වාකයෝ ද කළුසිංහ ද මේ සියලු චන්ද්‍රිකායෝ මා කෙරෙහි ඉවත් වෙත්. තෘණකුට්ඨ-ද්‍රවයෙහි මේ විපාක යි.

3016. සර්පයෝ ද භූතයෝ ද නාගයෝ ද කුම්භාණ්ඩයෝ ද රකුසෝ ද යන ඔහු ද මා කෙරෙහි ඉවත් වෙත්. තෘණකුට්ඨ ද්‍රවයෙහි මේ විපාක යි.

3017. මට පටිපු සිතින පෙණුමක් ගැණ මම නො දනිමි. මාගේ සිතිය එළඹ සිටියා ය. තෘණකුට්ඨද්‍රවයෙහි මේ විපාක යි.

3018. ඒ තෘණකුට්ඨද්‍රවය හෙතු කොට ගෙන ම සමපත් අනුතව කොට මම භෞතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ ධර්මය ද ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළෙමි.

3019. එකනවුතෙ ඉතො කසෙය් යං කම්මකරං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි තිණකුටිකාසි' දං ඵලං.

3020. උට්ඨමතිදා වතසෙයා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයතො තිණඤ්ඤාසංකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාහි.

තිණඤ්ඤාසංකොරස්ස අපදානං සනතමං.

338. උත්තරෙතඤ්ඤාසංකොරොපදානං

3021. නගරෙ භංගමනියා අතොසිං බ්‍රාහ්මණො තදා,
අජ්ඣායකො මනනධරො තිණණං ථෙදාන පාරගු.

3022. පුරකඛතො සසිසෙසති ජාතීමා ව සුසිකඛිතො,
තොයාභිසෙවනත්ථාය නගරං නික්ඛමං තදා.

3023. පළමුත්තරො නාම ජතො සබ්බධම්මාන පාරගු,
බිණ්ණසචසගස්සෙති නගරං පාවිසි ජතො.

3024. සුචාරුරූපං දිසවාන අනෙජ්ඣාරිතං¹ විය,
පරිවුත්තමරහනෙනති දිසවා විතතං පසාදසිං.

3025. සිරසි² අඤ්ජලිං කවා නමසිසිචාන සුබ්බතං,
පසන්නවිතෙනා සුමතො උත්තරීයමදසහං.

3026. උතො හත්ථෙති පග්ගස්ස සාට්ඨං උක්ඛිපිං අහං,
යාවතා බුද්ධපරිසා තාව ඡාදෙසි සාට්ඨකා.

3027. පිණ්ඩාචාරං චරන්තස්ස මහාභික්ඛුගණාදිතො,
ඡදං කරෙතොනා අට්ඨාසි භාසයෙනො මමං තදා.

3028. ඝරතො නික්ඛමන්තස්ස සග්ගෙහු අග්ගපුග්ගලො,
විවිසංව ධිතො සත්ථා අකා මෙ³ අනුමොදනං.

3029. “පසන්නවිතොනා සුමතො යො මෙ පාදසි සාට්ඨං,
නම්හං කිත්තබ්බස්සාමි සුඤ්ඤාථ මම භාසතො:

3030. නිංසකපසගස්සාති දෙවලොකෙ රම්ඤ්ඤාති,
පඤ්ඤාසනනිගුං දෙවිඤ්ඤා දෙවරජං කරිස්සති.

3031. දෙවලොකෙ වසන්තස්ස පුඤ්ඤාකම්මසම්බුධිතො,
සමන්තා යොජනසහං දුස්සච්ඡන්තං භවිස්සති.

3032. ඡතතිංසකධනුං රාජා ව වක්ඛවන්ති භවිස්සති,
පදෙසරජං විපුලං ගණනාතො අසංඛියං.

1. ආනෙඤ්ජාරිතං, මජ්ඣං.

2. සිරසමා, මජ්ඣං.

3. අකාසි අනුමොදනං, ස්‍යා.

3019. මෙයින් එක් අනුවන කපෙති වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙළමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් යො දනමි. තාණකුට්ඨකයෙහි මේ විපාක සි.

3020. ප්‍රතිසම්බිදුවෝ ... සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිණකුට්ඨකයා සභිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලසේක් සි.

නිණකුට්ඨකයා සභිරාවදානය සන්වැනි සි.

338. උත්තරෙය්‍යදායක සභිරාවදානය

3021. එකල්හි (මම) පායමැති නගරයෙහි වෙදගදරන්නා වූ මනුෂ්‍ය දරන්නා වූ වෙදගුයෙහි පරතෙරට ගිය බමුණෙක් වමි.

3022. මැනවින් හික්මුනු ජාතිමත් (=කුලමත්) වූ මම සමකීය ශිෂ්‍යයන් විසින් පෙරවූ කරණ ලද්දකු ජලසන්නාය පිණිස නුවරින් නික්මුනෙමි.

3023. සියලු (දහසකු) යම්යන්ගේ පරතෙරට ගියා වූ පස්මරැන් දිනු පළමුතර බුදුරජ තෙමේ රහතුන් සමග නගරයට පිවිසියේ ය.

3024. රහතුන් විසින් විවරන ලද විරාගයෙන් කරණ ලද්දක් බදු මනොඥ රූප ඇති (බුදුරජුන්) දෑක සිත පැහැදවිමි.

3025. හිසෙහි ඇඳිලි බැඳ මනා මුත ඇති (බුදුරජුන්ට) වැඳ පහන් සිත් ඇත්තෙමි. සොම්නස් සහිත වූයෙමි මම උතුරැසඵව පිදිමි.

3026. මම සඵව දෙහෙ. නිත් පගණ උඩව දෑමිමි. සඵව බුදුපිරිස යම්තාක් ද ඒ නාක් (පැත්තරි විසතකින් මෙන් බුදුපිරිස) වැසිය.

3027-3028. එකල්හි මුදු පිණිස හැසිරෙන්නා වූ ගෘහයෙන් නික්මෙන්නා වූ මහා හික්මුසමසාගේ ආදිම වූ බුදුරජුන්ට සෙවෙතියක් (=විසතක්) කරමින් මා සතුටු කරවමින් (ඒ සඵව) අගසෙහි සිටියේය. සියල්ල තෙමේ ම අථබොධ කළා දු අග්‍රපද්ගල වූ භාසනා පනමේ විවිධයෙහි සිටියේ ම මට අනුමොදනා කෙළේය:

3029. “පහන් සිත් ඇත්තේ සොමනය සහිත වූයේ යමෙක් මට සඵමක් පිළිගැන්වූයේ ද මම හෝ ඔවුරෙක්දැ සි කියන්නෙමි. එසේ කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

3030. මෙතෙම කප් නිසි දහසක් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිටි අලවා වසන්නේ ය. පණස් වරක් ශබ්දදෙවෙනු ම දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

3031. පුණ්‍යකමියාගේ ලොකයෙන් යුතු වූයේ දෙව්ලොව වසන්නෙකුට භාවපස සියක් යොදුන් විශාල සෙවෙතියක් (=විසතක්) වන්නේ ය.

3032. සකිස් වරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය. (ලබන්නා වූ) මහත් ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් හිණිය නො හැකිය.

3033. භවෙ සංසරමානස්ස සුඤ්ඤකම්මසම්බන්ධො,
මනසා පඤ්චං සබ්බං නිබ්බන්ධිස්සති තාවදෙ.
3034. කොසෙය්‍යභවබලියානි බොමකප්පාසිකානි ව,
මහග්ගානි ව දුස්සානි පටිලච්ඡතස්ස නරො.¹
3035. මහසා පඤ්චං සබ්බං පටිලච්ඡතස්ස නරො,
එකදුස්සස්ස විපාකං අනුභොග්ගති සබ්බදා.
3036. සො පච්ඡා පබ්බජ්ජමාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
තොතමස්ස භගවතො ධම්මං සච්ඡිකරිස්සාදි.”
3037. අතො මෙ සුක්කහං කමමං සබ්බඤ්ඤස්ස මහෙසිතො,
එකානං සාපකං දන්වා පතෙතාමහි අමතං පදං.
3038. මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා චසතො සුඤ්ඤකො සරෙ,
ධාරෙති දුස්සඡදනං සමන්තා ව්‍යාමතො මම.
3039. අවිඤ්ඤානං නිවාසෙමි විවරං පච්චයඤ්ච’හං,
ලාභී² අන්තස්ස පානස්ස උත්තරෙය්‍යසිද්ධං එලං.
3040. සතසහස්සෙ ඉතො ඤපො යං කමමකරං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි වන්දනසිද්ධං එලං.
3041. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව දට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උත්තරෙය්‍යදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

උත්තරෙය්‍යදායකත්වස්ස අපද්‍යනං අව්ඨමං.

339. ධම්මසවණීයත්ථරාපද්‍යනං

3042. පදුමුග්ගණ නාම ජිනො සබ්බබ්මාන පාරගු,
වතුසච්චං පකාසෙතො සන්තාරෙහි බහුං ජනං.
3043. අහං තෙන සමයෙන ජට්ඨෙලා උග්ගතාපතො,
ධුතතො වාකවීරුනි ගච්ඡාමි අඞ්ඞෙරෙ තදා.
3044. බුද්ධිසෙට්ඨස්ස උපරි ගනතුං න විසතාමහං,
පකඛිව සෙලමාසජ්ජ³ ගමනං නාලභිං⁴ තදා.
3045. නිමෙ ඉදං භූතපුබ්බං ඉරියස්ස විකොපනං,
දකෙ යථා උමුමුජ්ජන්වා එවං ගච්ඡාමි අඞ්ඞෙරෙ.

1. පටිලච්ඡතිස්ස නරො, මජ්ඣ.

2. ලාභිමිති, සත්ථ.

3. සෙලමාසජ්ජ,

4. නා ලභාමහං, මජ්ඣ.

3033. පුණ්‍යකම්මිපාකයෙන් යුක්ත ව භවයෙහි සැරිසරන්නා වූ මොහුට සිහින් පහත සියල්ල එකෙකෙහි නිපැයෙන්නේ ය.

3034. නොසෙය්‍ය ද, කම්බිලි ද, කොමුපිලි ද, කපුපිලි ද, යන අනති වස්ත්‍ර මේ මිනිස් තෙම ලබන්නේ ය.

3035. මේ මිනිස් තෙම සිහින් පහත සියල්ල ලබන්නේ ය. එක වස්ත්‍රයක් පිඳීමේ විපාකය හැම කල්හි අනුනව කරන්නේ ය.

3036. කුහල මූලයෙන් මේතෙයන ලද හෙතෙම පසුව පැවිදිව ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ ධර්මය අවබෝධ කරන්නේ ය" කියායි.

3037. මහරජ වූ බුදුරජුන් සදහා ම, විසින් පැනවින් කරණ ලද කම්‍ය ආශ්වාසීයකි. මම එක සඵලක් පුදා (ඒ හෙබුවෙන්) නිවණට පැමිණියෙමි වෙමි.

3038. මඩුවක හෝ රුක්මූලක හෝ තිස්සෙයක හෝ වසන්නා වූ මට භාත්පස බමයක් තන්හි රෙදි විසතක් දරයි.

3039. මම නො පිතවන (=වචනයෙන් හිමියෙල නො කරවන) ලද සිවුරු හඳිමි. ප්‍රත්‍යය ද (ලබමි.) ආහාර පාන ද ලබන්නෙක් වෙමි. උතුරුසඵදනෙහි මේ විපාක යි.

3040. මෙයින් සියන් දහස් වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කම්‍යෙන් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙබුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වස්ත්‍රදානකාලේ මේ විපාක යි.

3041. ප්‍රතිසම්බද්ධවෝ ද... සාකාන් කරණ පදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අසුරින් ආසුෂ්මත් උත්තරෙය්‍යදායක සඵට්ඨයන් වහන්සේ මේ යාථාවන් වදාල සේක් යි.

උත්තරෙය්‍යදායක සඵට්ඨාවදානය අවමානි යි.

339. ධම්මසවණීය සඵට්ඨාවදානය

3042. සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගිය පදුමුණකර බුදුරජ තෙම වකුසුකාය දෙන්නා කරමින් බොහෝ දෙන (සසරසසුරින්) එතර කෙලේ ය.

3043. මම එකල්හි උග්‍ර තපස් ඇති ජට්ඨයෙක් (ජට්ඨික වැටුසෙක්) වූයෙමි වැහැරි සිවුරු සලමින් අහසෙහි යමි.

3044. මම බුද්ධිශ්‍රේණියෙන් වහන්සේගේ මතුයෙහි යන්නට නො හැකි වෙමි. එකල්හි පට්ඨකයක හැපුනු පක්‍ෂියකු මෙන් ගමන නො ලැබිමි.

3045. මාගේ ගමනට මෙබඳු අවහිර වීමක් පෙර නො වූ විරු ය. (පෙර) ජලයෙහි කිම්දගෙණ මෙන් මෙසේ අහසෙහි යමි.

3046. උලාරහුතො මනුජො තෙට්ඨාසීතො භවිස්සති,
හඤ්ජමෙන ගට්ඨෙසිස්සං අපි අත්ථං ලභෙය්‍යහං.
3047. ඔරොහනො අනාලිකාං සද්දමං ස්‍යාසී සඤ්චනො,
අතිවතං කපෙනස්ස නමහං උගහිං තද.
3048. අතිවසඤ්ඤාමුග්ගස්ස අගමාසිං මමස්සමං,
යාවතාසුං වසිත්වාන තප්ප කාලකතො අහං.
3049. වරිමෙ වහනමානමහි තං ධම්මසවණං සරිං,
තෙන කමෙතෙ සුකතෙන භාවතිංසමගච්ඡහං.
3050. තිංසකපාසහස්සාති දෙවලොතෙන රමිං අහං,
එකපඤ්ඤාසකධනතුඤ්ච දෙවරජමකාරසිං.
3051. එකසත්තතිකධනතුඤ්ච චක්කවහති අහොසහං,
පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණනාතො අසඛිස්සං.
3052. පිතු ගෙහෙ¹ නිසීදිත්වා සමණො භාවිතීඤ්ඤිතො,
ගාථාය පරිදීපෙතො අතිවතමුද්දහරි.²
3053. අනුස්සරම් තං සඤ්ඤං සංසරෙනො භවාහවෙ,
ත කොටිං පටිවජ්ඣාමි නිබ්බාණං අවුත්තං පදං.
3054. අතිව්වා වත සබ්බාරු උප්පාදවසඛම්මිතො,
උප්පජ්ජිත්වා නිරුජ්ඣානි තෙසං වූපසමා සුඛො.
3055. සහ ගාථං සුණ්ණිත්වාන පුබ්බකමං අනුස්සරිං,
එකාසනෙ නිසීදිත්වා අරහත්තමපාපුණිං.
3056. ජාතියා සත්තවස්සාහං අරහත්තමපාපුණිං,
උපසමපාදස්මි බුද්ධො ගුණමඤ්ඤාය චක්ඛුමා.
3057. දුරකොච අහං සනො කර්ණේයං සමාපසිං,
කිං මෙ කර්ණේයං³ අජ්ජ සක්‍යපුත්තස්ස සාසනෙ.
3058. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මකරිං තද,
දුගහතිං නාභිජානාමි සභ්බමසවණේ එලං.
3059. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අයස්මා ධම්මසවණිගො පෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

ධම්මසවණිගපෙරස්ස අපදානං නවමං.

1. සරෙ, සිවු

2. අතිවතමුද්දහරි, සහ.

3. කර්ණේයං, මජ්ඣං.

3046. “උදාර චූ චන්ද්‍රායංකෝ සං (පොඳුලාවෙහි) පුන්. හි වන්තෝ ය. එකානන්තයෙන් හේ කවරක් දැයි සොයන්නොමි. ඔට එයින් අභිමාදායින් ලබන්නෙමි නම් මැනවි” (යසි සිතිමි.)

3047. මම අතසින් බස්නමි අතිත්‍යාය දෙවනා කරන්නා වූ බුදු-රජුන්ගේ ශබ්දය ඇසිමි. එකල්හි මම එය උගතිමි.

3048. අතිත්‍යායංශ්‍යව ඉතෙණ චායෝ අසද්දවං ගියෙමි. එහි ආයු ඇතිතාක් වැස මම කලුරිය කෙළේ වෙමි.

3049. මුත්‍රිය වන්නා ඒ අවයවාවෙහි ඒ ධ්වංගවන්තය සිති කෙළෙමි. මැනවින් කරණ ලද එම කමය හෙතුකොට තෙණ මම නවත්වා දෙවලාවට ගියෙමි.

3050. මම සාලා නිජ් අහසක් දෙවලාව සිත් අදවා විසිමි. එක් පණස් වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය ද කෙළෙමි.

3051. මම එක්සැත්තැ වරක් සක්විතිරජු මි. (ලබ්‍රා අද) පිහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය (පමිනෙකැසි) ගණන් විටින් ගිණිසි තො හ සිත.

3052. මියාතෝ නාහංසෙති වැඩි නිද වැඩි දුරින් ඇති ඉවිණ තො ගාථායෙකින් අතිස බව (අතිත්‍යානාව) දැන්වමින් වදාළේය.

3053. කුදු වහන් හවසෙති සැරසරවන් එම අතිත්‍යායංශ්‍යව සිති හරමි. (එහෙත් සසර) කෙළවර වූ අමාත පදය වූ නිවණ තො විඳිවිදිමි.

3054. “එකානන්තයෙන් සංසාරයෙන් අතිත්‍යායත. ඇතිවන නා නැති වීම සවහාවය කොට ඇත්තැක. උපද නිරුඳ්ධි තොත්. ඒ සංසාරයන්ගේ සන්තිදීම (අනුත්‍යාදනිරෝධය) සැප සි”

3055. මේ ගාථාව අසන්නා හා ම ප්‍රමිකමිය සිති තොළෙමි. එම අනුතෙති ම නිද රහත් බවට පැමිණියෙමි.

3056. මම උත්පත්තියෙන් සන්තැවිවිදි වූ. යම් රහත් බවට පැමිණියෙමි. පසැස් ඇති සමීඤ්ඤ මාගේ ගුණ දැන මා උපසම්පදා තොළේය.

3057. ලදරු මියෙති ම වූ මට කටයුතු දැ අවයන් කෙළෙමි ශාක්‍ය-පුත්‍ර වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසනෙහි අද මා විසින් කටයුතු කිව?

3058. මෙයින් සියදහස් වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමයක් කෙළෙමි ද, ඒ හෙතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. සද්ධම්මවණ්ණයෙහි මේ විපාක සි.

3059. පුත්තිසම්මද්දවෝ ද අභවිජ්ජොසංකරෝ ද පඤ්ඤාමෝ ද ආත්මාත් කාතයත. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ධම්මසංඝෝය ආරාමයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකසි.

340. උකතිපනපදුමිගපේරාපදානං

3060. නගරෙ භංසමනියා අභොසිං මාලිකො තදා,
ඕතාතිනා¹ පදුමසරං සතපතෙන² ඔවිනාමහා.
3061. පදුමුතතරො නාම ජනො සබ්බධම්මාන පාරගා,
සහ සතසහසොති සනතචිතෙනති තාදිති.
3062. ඩිණාසවෙති සුඤ්ඤි ජලභිඤ්ඤාහි සො තදා,³
මම වුද්ධිං සමකොසං ආනව්ඡි මම සනතිකෙ.⁴
3063. දිස්සානහා දෙවදෙවං සයම්හා ලොකනායකං,
වණො ඡේනා සතපතනං උකතිපිං අමබරෙ තදා.
3064. යදි බුඤ්ඤා තුචං චිර ලොකප්පෙය්ඨා නරාසනො,
සයං ගතඤ්ඤා සතපතනා මත්තකෙ ධාරස්නතු තෙ.
3065. අබ්බිඨති මහාවිරො ලොකප්පෙය්ඨා නරසනො,
බුඤ්ඤා ආනුභාවෙන මත්තකෙ ධාරසිංසු තෙ.
3066. තෙන කමෙමන සුකතෙන වෙතනාපඤ්ඤිති ව,
ජතිනා මානුසං දෙහා තාවතිංසමගච්ඡතා,
3067. තස්ස මෙ සුකතං ව්‍යමනං සතපතනනති වුච්චති,
සට්ඨිසොජනමුබ්බෙධං නිංසයොජනවිත්තං.
3068. සහස්සකඛනතුං දෙවිඤ්ඤා දෙවරජං අකාරසිං,
පඤ්චසතනතිනනතුඤ්ඤා චකකචනති අභොසහං.
3069. පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණනානො අසංඛිසං,
අනුපභාමි සකං කමමං පුබ්බෙ සුකතමාගතො.
3070. තෙතනවකපදුමවන අනුනානාන සමපදා,
ගොතමස්ස භගවතො ධම්මං සච්ඡිකරිං අහං.
3071. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්හං නවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොච බ්බතං ඡේනා විහරාමි අනාසවො.
3072. සතසහසො ඉතො කාසො යං පුප්ඵමිච්ඡුජ්ජිං,
දුග්ගතිං නාතිජානාමි එකපදුමසිද්ධං ඵලං.
3073. පටිසම්භිදා චතසො විමොක්ඛාපි ව අබ්බිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උකතිපනපදුමියො පේරො ඉමා ගාථාසො
අභාසිත්ථාති.

උකතිපනපදුමියපේරස්ස අපදානං දසමං.

1. ඕගාතෙතා, මජ්ඣං. 2. සතපතනං, මජ්ඣං.
3. ජලභිඤ්ඤාහි කාසිති, මජ්ඣං. 4. සතතිකං, මජ්ඣං.

340. උකතිනපදමිය සථවිරාවදානය

3060. මම භංසමග්ගි නගරයෙහි මල්කරුවෙක් වීම. එකල්හි පියුම් විලකට බැස පියුම් නෙළමි.

3061-3062. සියලු බමියන්ගේ පරතෙරට ගිය පළමුකාර නම් සව්ඤ්ඤා තෙම තාදි ගුණ ඇති සන්තුවන් සිත් ඇති ශුඛ වූ භවිතඤ්ඤා ඇති සිය දහසක් කම්මානුවන් සමග මාගේ අභිවාදනය ගැණ සොයමින් මා සම්පයට පැමිණියේ ය.

3063. මම දෙවියනට දෙවි වූ නමා ම සියල්ල අවබෝධ කළ ලොකනායක වූ බුදුරජුන් දැක එකල්හි පියුම් නවුයෙන් කඩා අහසෙහි දූමිමි:

3064. “විරයන්වහන්ස, ඉදින් ඔබ ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරඥෙෂ්ඨ වූ සව්ඤ්ඤා වෙති නම් පදමයෝ තුමු ම නොය් ඔබ වහන්සේගේ මහනකයෙහි දරන්වා සි” (කියාසි).

3065. ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරඥෙෂ්ඨ වූ මහාවීර වූ බුදුරජු තෙමේ (එසේ වීමට) ඉටිය. බුද්ධානුභාවයෙන් ඒ පදමයෝ උන්වහන්සේගේ මුදුනෙහි දැරූහ.

3066. මම මැනවින් කරුණු ලද කම්ස හා විනාශශීලීන් හෙතු-කොට ගෙණ මිනිස් සිරුර හැර තව්නිසා දෙව්ලොවට ගියෙමි.

3067. එම දෙව්ලොවෙහි මට කරුණු ලද විමානය “සතපතන” යයි කියනු ලැබේ. එය සැටයොදුන් අප්ප්‍රය. නිස්සොදුන් උසය.

3068. ශක්‍ර දෙවෙඤ්ඤා ව දහස් වරක් දිව්‍යරූපය කෙළෙමි. මම පන්-සැත්තැ වරක් සක්විතිරජ වීමි.

3069. කරවන ලද මහත් වූ ප්‍රදේශ රූපය (මෙතෙකැයි) ගණන් විසින් ගිණිය නො හැකිය. පෙර නමා විසින් මැනවින් කරුණු ලද සවකිය කම්(විපාක)ය අනුභව කරමි.

3070. ඒ එක පියුම පිදීමෙන් (එහි විපාක) සමපත් අනුභව කොට මම ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ බමිය සාක්ෂාත් කෙළෙමි.

3071. මාගේ හෙලනයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. බැලුම් සිදි ඇතකු මෙන් ආසුව රහිත ව වෙසෙමි.

3072. මෙයින් ලක්ෂයක් වන කපෙහි ප්‍රභව (පදම) පූජාවක් කෙළෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිකයන් නො දනිමි. එය පියුමක් පිදීමෙහි මේ විපාකයි.

3073. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අමටමොක්කයෝ ද භවිතඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරුණු ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණු ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමෙන් උකතිනපදමිය සථවිරයන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උකතිනපදමිය සථවිරාවදානය දසමැති යි.

උද්ගතං:

ගනිබ්බපො ච උද්ගං¹ පුනතාගඵකදුසසිකො,
 පුසිකො ච පහඞ්කරො කුට්ඨෙ උත්තරිසකො.
 සචණ්ඨි එකපදමි ගාථායො තත්ථ පිණ්ඩිතා,
 එකං ගාථාසතඤ්චච චතුතාලීසමෙව ච.

ගනිබ්බපියවග්ගො² චතුතනිංසනිමො.

341. එකපදමියකරාපදනං

3074. පදමුත්තරො නාම ජනො සබ්බමාන පාරගු,
 හවාතවෙ විහාවෙනො තාරෙසි ජතනං බ්බුං.
3075. හංසරජා තදු හොමි දිජානං පචරො අහං,
 ජාතස්සරං සමොගස්ස කිලාමි හංසකිලිතං.
3076. පදමුත්තරො ලොකමිදු ආනුතිනං පටිග්ගහො,
 ජාතස්සරස්ස උපරි ආගමි තාවදෙ ජනො.
3077. දිසවානහං දෙවදෙවං සයමුං ලොකනායකං,
 වණ්ඨෙට්ඨ ඡේතාන පදුමං සතපතනං මනොරමං.
3078. මුඛකුණ්ඩන පග්ගස්ස පසනො ලොකනායකො,
 උක්ඛිපිකාන ගගනෙ බුද්ධසෙට්ඨමපුජයිං.
3079. පදමුත්තරො ලොකමිදු ආනුතිනං පටිග්ගහො,
 අත්තලිකෙකි ධිතො සත්ථා අකා මෙ අනුමොදනං:
3080. “ඉමිනා එකපදමෙන වෙතනාපණ්ණිති ච,
 කප්පානං සතසහස්සං විනිපාතං න ගච්ඡයි.”
3081. ඉදං වකාන සලබ්බදො ජලජ්ඣතමනාමකො,
 මම කමමං පකිත්තෙතා අගමා යෙන පඤ්චං.
3082. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තදු,
 දුග්ගතිං තාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.
3083. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
 ජලතිකුඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකපදමියො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

එකපදමියකරස්ස අපදනං පඨමං.

1. ගණිබ්බකපුජනි ච, PTS. සෙ.

2. ගණිබ්බකවග්ගො, PTS. ම. සෙ.

උද්ඝාතය:

ගනිබ්බප උදක ජානාග එකදසක
 චූඨිත පහකකර කුටිද උතතරියක
 සවණී එකපදමී එහි පිඬුකල ගි
 එක්සිය සුසාලිසැති දන්තේ.

ගනිබ්බපිය වගීය සුනිස් වැනි යි.

311. එකපදමයසථවිරාවදානය

3074. සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගිය පදමුග්ගාර සමීඤ්ඤානෙමේ කුදු මහත් භවයන් ප්‍රකාශ කරණයේ බොහෝ ජනයා සසර සයුරින් එතෙර කෙළේය.

3075. එකල්හි මම පසම්පාදන උතත වූ හංසරුජයෙක් වෙමි. ස්වයංජාත විලකට බැස හංසක්‍රීඩා කරමි.

3076. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ ත්‍රිපිඨලොකයන් මැනවින් දැනවද ල පදමුග්ගාර බුදුරජ තෙම එකෙණෙහි එම ස්වයංජාත විල මතුයෙහි (අහසින් එතැනට) වැසීයේ ය.

3077. මම දෙවියනට දෙවි වූ සංසම්මා වූ ඒ බුදුරජුන් දැක මහරම් වූ සියපත් පියුමක් නවුවෙන් කඩා-

3078 බුදුරජුන් කෙරෙහි පහන් වුයෙමි තුහින් ගෙණ ඔසවා අහසෙහි වැඩ සිටි එම බුද්ධශ්‍රේණියන් වහන්සේට පිදීම.

3079. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ ශාසනා වූ පදමුග්ගාර බුදුරජ තෙම අහසෙහි වැඩ සිටියේ මානට මේ අනුමොදනාව කෙළේය:

3080. “මේ එක ම පියුම පිදීම හෙතුවෙන් ද, විතත ප්‍රණීති හෙතුවෙන් ද කල්පලක්කයක් චුළුලෙහි විනිපාත සංකීර්ණ දුගතියකට නොයන්නෙහි ය”.

3081. පදමුග්ගාර නම් වූ සමීඤ්ඤානෙමේ මේ අනුමොදනා වදාරා මාගේ කමය පිළිබඳ තොරතුරු පවසා වැසීයේය.

3082. මෙයින් පෙර ලක්කයන් වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමයක් කෙලෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දැනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාක යි.

3083. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අපට්ටමාසයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්කන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් එකපදමය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකපදමය සථවිරාවදානය පළමු වැනි යි.

342. නිලපපලමාලියතේරාපදානං*

3084. වඤ්ඤාගානදීතීරෙ අතොසිං වානරෙ තදා,
අද්දසං චිරජං බුද්ධං නිසින්නං පබ්බතන්නරෙ.
3085. ඔනාසෙනාං දිසා සබ්බා සාලරුජංව දුලලිතං,
ලක්ඛණ්ණිකාඤ්ඤාපෙතං දිසවා අත්තමනො අහුං.
3086. උදග්ගවිනොතා සුමනො පිතියා හට්ඨමානසො,
නිණ්ණි උපපලපුප්ඵානි මත්තකෙ අභිරුපසිං.
3087. පුප්ඵානි අභිරුපෙතො විපස්සි සස මහෙසිනො,
සගාරවො ගමිනිනා¹ පක්කමිං² උත්තරාමුඛො.
3088. ගවජනො පතිකුට්ඨො විපස්සනොන චෙතසා,
සෙලනනරෙ පතිනිනා³ පාපුණ්ණිං ජිවිතකම්මං.
3089. තෙන කමෙමන සුඤ්ඤාන චෙතනාපණ්ඩිති ව,
ජහිනිවා මානුසං දෙහං තාවතීංසං අගවජ්ඣං.
3090. සතානං නිණ්ණිකම්මානුඤ්ඤා දෙවරජ්ජමකාරසිං,
සතානං පඤ්ඤාකම්මානුඤ්ඤා චක්කවත්ති අගොසනං.
3091. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමිපුජසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං එලං.
3092. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නිලපපලමාලියො තේරෙ ඉමා ගාථාසො
අභාසිත්ථාති.

නිලපපලමාලියතේරස්ස අපදානං දුතියං.

343. ධජදායකතේරාපදානං

3093. නිග්ගො නාම අග්ග සත්ථා ලොකජේට්ඨො නරාසනො,
තස්සොපබ්බතියෙ දිසවා ධජදායෙතිතං මයා.
3094. තෙන කමෙමන සුඤ්ඤාන චෙතනාපණ්ඩිති ව,
ජහිනිවා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගවජ්ඣං.
3095. සතානං නිණ්ණිකම්මානුඤ්ඤා දෙවරජ්ජමකාරසිං,
සතානං පඤ්ඤාකම්මානුඤ්ඤා චක්කවත්ති අගොසනං.

* නිලපපලමාලියතේරාපදානං, මජ්ඣං.

1. හට්ඨමාන, මජ්ඣං.

2. පක්කමිං, මජ්ඣං.

3. පටතිනිවා, ස්ථා.

342. තිලසලමාලිය සථවිරාවදානය

3084. මම එකල්හි වසුභානා නදීතිරයෙහි වසුරෙක් වීමි. කපු අතුරෙහි වැඩහුන් කෙළෙස් රජස් නැති බුදුරජන් දිවිමි.

3085. දස දික් බබුළුවන පිටි ගිය උතුම් සල්ලකක් වැනි (දෙතිස් මහා පුරිස්) ලකුණින් අසු අනුවාසඤ්ඤානායනායෙන් යුත් බුදුරජන් දැක තුටු වීමි.

3086. ඔද වැඩි සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි ප්‍රියියෙන් පිනාගියෙමි. උපුල් මල් තුණක් මතුයෙහි නගා පිදිමි.

3087. විපසෙහි බුදුරජන්හට මේ මල් පුදා ගෞරව සහිතව ගොස් උතුරුදිග බලා ගියෙමි.

3088. පැහැදි සිත්හි හැකිළි යන්නෙමි ගලතුර වැටි ජීවිතඝායට පැමිණියෙමි.

3089. මැහැවින් කරණ ලද ඒ කම්ම හෙතු කොට ගෙණ ද විභතප්‍රණිතින් හෙතු කොට ගෙණ ද, මිනිස් සිරුර හැර මම තව්නිසා දෙව්ලොවට ගියෙමි.

3090. මම තුන්සියක් වර දිව්‍යරාජ්‍යය කෙළෙමි. පන්සියක් වර සක්විති රජ වීමි.

3091. මෙයින් අනුචක්වන කපෙහි යම් ප්‍රභවස්ථවන් කරණ ලද ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිසක් නො දැනිමි. බුද්ධපුරායෙහි මේ විපාකයි.

3092. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභට්ටිමොසයෝ ද ඡන්දිභ්‍යාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අගුරින් ආයුෂ්මත් තිලසලමාලිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේකි.

තිලසලමාලිය සථවිරාවදානය දෙවැනි යි.

343. ධජදායකසථවිරාවදානය

3093. ලොකජෝශ්ඨ වූ නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ නිශ්ශ නම් ශාක්‍ෂා තෙමේ ලොව පහළ විය. උත්තමත්සේගේ උපතික්‍ෂය (=සකකොපති සබ්බාත පඤ්චසංකයාගේ නිරොධය වූ නිරුපතිශ්‍රෙෂ්ඨ පරිනිච්ඡාණය) දැක මා විසින් ධජයක් නගන ලදි.

3094. මැහැවින් කළ ඒ කම්ම හෙතු කොට ගෙණ ද විභතප්‍රණිතින් හෙතු කොට ගෙණ ද මම මිනිස් සිරුර හැර තව්නිසාවට ගියෙමි.

3095. මම තුන්සිය වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරවීමි. පන්සිය වරක් සක්විති රජ වීමි.

3096. පදෙසරජං විපුලං ගණනානො අසබ්බියං,
අනුහොමි සකං කම්මං පුබ්බෙ සුකතමත්තනො.
3097. දේනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ධජද්‍යයසිදං ඵලං.
3098. ඉච්ඡමානො'වහං අජ්ජ සකාන්තං සපබ්බතං,
බොමදුස්සෙන ඡාදෙය්‍යං තද මය්‍යං කතෙ ඵලං.
3099. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ධජද්‍යයග්ගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ධජද්‍යයකතෙරස්ස අපද්‍යනං තතියං.

344. තිතිබ්බිණ්ඤ්ජුජ්ඣකතෙරාපද්‍යනං

3100. භිමවන්තස්සාච්ඡරෙ භුතගණො නාම පබ්බතො,
තත්ථදදසං පංසුකුලං දුමග්ගමහි විලග්ගිතං.
3101. තිණි තිබ්බිණ්ඤ්ජුපථාති ඔව්චිකා අහං තද,
හට්ඨො හට්ඨෙන විතෙතන පංසුකුලමජුජ්ඣං.
3102. එකතියෙසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි තිණ්ණං පුපථාතිදං ඵලං.
3103. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තිතිබ්බිණ්ඤ්ජුජ්ඣකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

තිතිබ්බිණ්ඤ්ජුජ්ඣකතෙරස්ස අපද්‍යනං චතුත්ථං.

345. නලාභාරකතෙරාපද්‍යනං

3104. භිමවන්තස්ස අච්ඡරෙ භාසිතො නාම පබ්බතො,
සයම්භු නාරදො නාම රුක්ඛමුලෙ වසී තද.
3105. නලාභාරං කර්තෘන තිණෙන ඡාදසිං අහං,
වසිකමං සොධසිත්තාන සයම්භුස්ස අද්දසහං.
3106. චතුදදසසු කප්පෙසු දෙවලොකෙ රමිං අහං,
චතුසත්තතිකකතතුඤ්ඤා දෙවරජ්ජමකාරසිං.

3096. මා ලත් ප්‍රදේශ රාජ්‍යය (මේ පවණයයි) ගිණිය නො හැකිය. පෙර තමා විසින් මොනොවට කළ සමකිය නම්පලය අනුභව කරමි.

3097. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙලෙමි ද, ඒ හෙතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. ධර්ද්‍රව්‍යයාගේ මේ විපාක යි.

3098. අද මම කැමැත්තෙමි නම් කඳු වන සහිත වූ ලොකය කොමුපිළියෙන් වසන්නෙමි. මේ එදා මා විසින් කළ කමේ විපාක යි.

3099. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අපටවිමොක්‍ෂයෝ ද මඩගිඤ්ඤවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්‍යෙන් ධර්ද්‍රව්‍යයා ස්වරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ධර්ද්‍රව්‍යයා ස්වරාවද්‍රව්‍යය තෙවැනි යි.

344. තිතිඛතිඤ්ජුජක ස්වරාවද්‍රව්‍යය

3100. හිමවතට නුදුරෙහි ඥානග්‍රන්ථ නම් පවිතයෙක් ඇත. එහි දී ගස් මුදුනක එල්බුනු පවුල් සිවුරක් (පාංශුකුල චිවරයක්) දිවිමි.

3101. මම එකල්හි සතුටු වූයම් කවුකිතිරි මල් තුණක් කඩා සොමිනස් සිතින් පවුල් සිවුර පිදිමි.

3102. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙලෙමි ද, ඒ හෙතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. කවුකිතිරි මල් තුණක් පිදීමෙහි මේ විපාක යි.

3103. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අපටවිමොක්‍ෂයෝ ද මඩගිඤ්ඤවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්‍යෙන් තිතිඛතිඤ්ජුජක ස්වරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

තිතිඛතිඤ්ජුජක ස්වරාවද්‍රව්‍යය සිවුවැනි යි.

345. නිලාගාරිකස්වරාවද්‍රව්‍යය

3104. හිමවතට නුදුරෙහි භාෂිත නම් පවිතයෙක් ඇත. එකල්හි නාරද නම් බුදුරජ තෙම රුක්මුලක වැඩවසිය.

3105. මම බටකිළියක් කොට එහි තණ (=බටකොළ) සෙවිති කෙලෙමි. මම සක්මණක් ද පිරිසිදු කොට නවාගතයන් වහන්සේට දිනිමි.

3106. මම තුදස් කපක් දෙව්ලොව සිත් අලවා විසිමි. සුසැත්තැ වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි.

3107. සත්තඤ්ඤානිකඛනතුඤ්ඤා¹ වක්කවන්ති අහොසභං,
පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණනානො අසඛිබ්බං.
3108. උබ්බිඤ්ඤං භවතං මග්ගං ඉඤ්ඤාපට්ඨිව උග්ගතං,
සහසස්ථමං අතුලං විමානං සපභස්සරං.
3109. දො සමපනති අනුභොධා සුකකමුලෙන වොදිතො,
ගොතමස්ස භගවතො සාසනෙ පබ්බජිං අහං.
3110. පබ්බාතපභිතතෙතොමති උපසනෙතො නිරුපති,
තාගොව ඛකිතං ඡේතා විහරති අනාසවො.
3111. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නලාගාචිග්ගො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

නලාගාචිකඤ්ඤාසරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

346. වමපකපුපට්ඨියතෙරාපද්‍යනං

3112. හිමවන්තස්ස අවිදුරෙ වාපලො² නාම පබ්බතො,
බුද්ධො සුදස්සනො නාම විහාසි පබ්බතන්තරෙ
3113. පුප්ථං හෙමවතං³ ගග්ගා ගච්ඡං වෙහාසෙනතං,
අද්දසං විරජං බුද්ධං ඔසතිණ්ණමතාසවං.
3114. සත්ත වමපකපුප්ථාති සීසෙ කඛානතං තද්ද,
බුද්ධස්ස අභිරුපෙහිං සසමහුස්ස මහෙසිනො.
3115. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ථමභිපුප්ථං,⁴
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
3116. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වමපකපුපට්ඨියො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

වමපකපුපට්ඨියතෙරාපද්‍යනං ඡට්ඨමං.

347. පදුමපුජකතෙරාපද්‍යනං

3117. හිමවන්තස්ස අවිදුරෙ ගෙමග්ගො නාම පබ්බතො,
බුද්ධොපි සමනවො නාම අබ්බොකාසෙ වසී තද්ද.
3118. භවතා නිකම්භිකාන පදුමං ධාරසීං අහං,
එකාහං ධාරසීකාන පුත භවතමුපාගමිං.

1. වතුසත්තනිකඛනතුඤ්ඤා, මජ්ඣ.

3. හෙමවතං, මජ්ඣ.

2. ජාපලො, සෘ. ජාපලො, මජ්ඣ.

4. දුප්ථමභිපුප්ථං, මජ්ඣ.

3107. මම සත්සැත්තුවරක් සක්විති රජු වීම. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණනින් ගිණිය නො හැකි ය.

3108. පානනාගා වූ මාගේ භවනය දේදන්නක් මෙන් උස් ව තැගුනේ ය. දහසක් වැම් ඇති අනුපම වූ ඒ විමානය පැහැ විඛිදුවන්නේ ය.

3109. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලදයෙහි දිවිබි (දිව්‍ය-මනුෂ්‍ය) සමපත් අනුභව කොට මම භෞතම බුදුරජුන්ගේ සසුනෙහි පැවිදි වීම.

3110. විශ්වීයෙහි මෙහෙයන ලද සිත් ඇත්තෙහි වෙමි. එසේ ම උපශාන්තයෙහි. උපති රහිතයෙහි. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

3111. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නලාභාදික සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නලාභාදික සංවිරාචදානය පස්වැනි යි.

346. චම්පකපුප්ඵයසංවිරාචදානය

3112. හිමවතට නුදුරෙහි වාපල නම් පඵතයෙක් ඇත. සුදංඝන නම් බුදුරජු තෙම එහි පඵත අතුරෙහි විසි ය.

3113. හිමවත්ති හටගත් මල් ගෙණ අනසින් යන්නා වූ මම කෙලෙස් රජස් නැති ඔසයන් හරණය කළ ආසුව විරහිත බුදුරජුන් දිවිමි.

3114. එකල්හි මම සපුමල් සතක් හිසෙහි තබා සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළ බුදුරජුන්ට පිදිමි.

3115. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් ප්‍රජා පූජාවක් කෙලෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විපාක සි.

3116. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් චම්පකපුප්ඵය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

චම්පකපුප්ඵය සංවිරාචදානය සවැනි යි.

347. පදුමපූජකසංවිරාචදානය

3117. හිමවතට නුදුරෙහි රොමස නම් පඵතයෙක් ඇත. එකල්හි සමනම නම් පස්බුදුරජු තෙමේ ද අභ්‍යවකාශයෙහි (ඵළිමහතෙහි) වැඩ විසිය.

3118. මම භවනයෙන් නික්ම අවුත් උත්තන්නේට පියුමක් දැරිමි. එක් දිනක් එය දරමින් සිට යළි භවනයට එළඹියෙමි.

3119. එකතවුනෙ ඉතො කප්පෙ යං සුප්ථචිත්තජායං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිජායදං ඵලං.

3120. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පදුමසුඡ්ඤා පෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

පදුමසුඡ්ඤාකතෝරස්ස අපදානං සත්තමං.

348. තිණ්ණුට්ඨිදායකතෝරාපදානං

3121. හිමවනනස්ස අපිදුරෙ උම්භිකො නාම පබ්බතො,
උපනිස්සො නාම සම්බුද්ධො අබ්බතාකාසමිති වඩ්ඪමි.

3122. මහලුදො තද ආසිං අරඤ්ඤා කානතෙ අහං,
දිසවාන තං දෙවදෙවං සයමභුං අපරාජිතං.

3123. විප්පසනෙනන විතෙනන තද තස්ස මහෙසිනො,
තිසිද්ධන්තං බුද්ධස්ස තිණ්ණුට්ඨිමදාසනං.

3124. දන්වාන දෙවදෙවස්ස හිසො චිත්තං පසාදසිං,
සම්බුද්ධමභිවාදෙත්වා පක්කාමං උත්තරාමුඛො.

3125. අවිරං ගතමත්තං මං මගරාජා අග්ගෙඨසී,¹
සිහෙන පාතිතො² සනෙනා තස්ස කාලකතො අහං.

3126. ආසනෙන මෙ ඤානං කමමං බුද්ධිසෙට්ඨං අනාසමෙ,
සුමුත්තො සරවෙගොව දෙවලොකමගච්ඡිතං.

3127. යුපො තත්ථ සුභො ආසි පුඤ්ඤකම්මාභිතිමමිතො,
සහස්සකණ්ණො සතහෙණ්ණු ධජාලු හරිතාමයො.

3128. පහා නිද්ධාවතෙ තස්ස සතරංසිව උග්ගතො,
ආකිණ්ණො දෙවකඤ්ඤාහි ආමොදිං කාමකාමිතං.

3129. දෙවලොකා වර්ණාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
ආගන්ත්වාන මනුස්සත්තං පනෙනාමිති ආසවකකයං.

3130. එකතවුනෙ ඉතො කප්පෙ තිසිද්ධමදාසනං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි තිණ්ණුට්ඨිසසිදං ඵලං.

3131. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තිණ්ණුට්ඨිදායකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

තිණ්ණුට්ඨිදායකතෝරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

1. අපොථසි, මජ්ඣං.

2. පොච්ඡිතො, මජ්ඣං.

3119. මෙයින් එක් අනුමත කපෙහි යම් ප්‍රභවප්‍රජාවක් කෙළෙම් ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුදුසුන්ටෙහි මේ විපාක යි.

3120. සිදුපිළිපිබියාවෝ ද අපවට්ඨානායෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුමත් පද්මපුෂ්පය යව්‍රයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පද්මපුෂ්පය යව්‍රයාවදානය සන්වැනි යි.

318. නිශ්චුට්ඨිදායකයව්‍රයාවදානය

3121. හිමවතට නුදුරෙහි ලබන නම් පව්නයෙක් ඇත. එහි උපතිසා නම් බුදුරජානන ඵලිකෙහි සක්වන් කෙළේය.

3122. එකල්හි මම මහවනයෙහි මුවවැද්දෙක් වීම්. දෙවියනට දෙවි වූ සියල්ල නෙමෙව් අවබෝධ කළ පස්වරැන් දිනු ඒ බුදුරජුන් දැක-

3123. එකල්හි මම පැහැදි සිත්හි ඒ බුදුරජුන්හට වැඩ හිදීම පිණිස තණ ඔටක් දිනිමි.

3124. දෙවැනිදෙව වූ බුදුරජුන්හට එය දි බෙනෙවන් සිත පැහැදවීම්. ඉක්බිති සම්බුදුරජුන් වැඳ උතුරු දෙස බලා ගියෙමි.

3125. එසේ ගිය පනාච්ච වෙලාවකින් සිංහයෙක් මා පෙළී ය. සිංහයා විසින් බිම හෙලන ලද මම එහි කලුරිය කෙළෙමි.

3126. ආසුර රහිත වූ බුදුබ්‍රහ්මයන් වහන්සේ විෂයෙහි මරණා-සන්නයෙහි ම මා විසින් කළ කමිය (හෙතුකොට ගෙන) මම දුනුයෙන් මුදන ලද වෙගවත් හියක් මෙන් දෙව්ලොව ගියෙමි.

3127. එහි (මාගේ) පුණ්‍යකමියෙන් නිර්මිත පානන ප්‍රාසාදයක් විය. එහි සහස්‍ර භාන ඇතැන්ය. සියයක් ගොලාකාර මුදුන් ඇත්තේය. (මුදුන්වල එල්ලෙන) යුර බහුල ය. නිල්මුවා පැහැ ඇත්තේ ය.

3128. උදු වූ හිරු වෙන් ඒ ප්‍රාසාදයාගේ රත්මිය ද පැහිරෙයි. මම එහි දිව්‍යකන්‍යාවන් විසින් පිරවන ලදයෙහි කාමකාමිව සතුටු වීමි.

3129. ඒ කුහල කමියෙන් මෙහෙයන ලදයෙහි දෙව්ලොවින් සැවැ මිනිසත්ඛට පැමිණ ආසුරකයට (=රහත්ඛට) පැමිණියෙමි වෙමි.

3130. මම මින් සිවුඅනුවන කපෙහි නිසිදනයක් දනිමි. ඒ හෙතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. තණමිටෙහි මේ විපාක යි.

3131. සිදුපිළිපිබියාවෝ ද අපවට්ඨානායෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුමත් නිශ්චුට්ඨිදායක යව්‍රයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිශ්චුට්ඨිදායක යව්‍රයාවදානය අවවැනි යි.

349. නිඤ්ඤාභල්ලදායකතෝරාපද්‍යනං

3132. කණ්ණිකාරංව ජොතනනං නිසින්නං පබ්බතනනරෙ,
අද්දසං විරජං බුද්ධං ඔසතිණ්ණමනාසවං.
3133. නිඤ්ඤාං සඵලං දිසවා හිඤ්ඤාන සකොටකං,¹
පසන්නාවිතො සුමනො චෙස්සගුස්ස අද්දසනං.
3134. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලමද්දිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි ඵලද්‍යනසාදිදං ඵලං.
3135. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නිඤ්ඤාභල්ලදායකො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

නිඤ්ඤාභල්ලදායකතෝරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

350. එකඤ්ජලියතෝරාපද්‍යනං

3136. රෙවතො² නාම සබ්බෙදො නදිකුලෙ වසී තදා,
අද්දසං විරජං බුද්ධං පිතරංසිංව භානුමං.
3137. උක්කාමුඛපභව්ඨංව බද්දිරභාරසන්නිහං,
ඔසතිංව විරෙවනනං එකඤ්ජලිමකාසහං.
3138. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යමඤ්ජලිමකාසහං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි අඤ්ජලියා ඉදං ඵලං.
3139. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකඤ්ජලියො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

එකඤ්ජලියතෝරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

උද්‍යනං:

පද්‍රව්‍ය උපාලමාලි බජෝ කිංකිණිකො තලො
වම්බකො පද්‍රව්‍යො මුට්ඨි නිඤ්ඤාකඤ්ජලි තථා
ජ ව සට්ඨි ව ගාථායො ගණිතායො විභාවිති

එකපද්‍රව්‍යවග්‍යො පඤ්චතිංසනිමො.

349. නිද්දකඵලදායකසථවිරාවදානය

3132. පමිත අතුරෙහි වැඩනුන්නා වූ කිණිහිරි රුකක් මෙන් බබලන කෙලෙස් රජස් නැති ඔහු තරණය කළ ආසුව රහිත වූ වෛසාකයා බුදුරජුන් දිවිමි.

3133. පල ගත් කිණිහිරි ගසක් දැක පල කිණිහිරි සහිත ව කඩා පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිතස් වූයෙමි මම වෛසාකයා බුදුරජුන්හට දිනිමි.

3134. මෙසින් එක් අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් නිහිරිපල දහක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. එලදානයාගේ මේ විපාක සි.

3135. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිද්දකඵලදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිද්දකඵලදායක සථවිරවදානය නවවැනි සි.

350. එකඤ්ජලියසථවිරාවදානය

3136. එකල්හි රෙවත නම් සමීඤ්ඤ තෙම ගඟනාතිරයෙහි වැඩ විසිය. කෙලෙස් රජස් විරහිත වූ පිතවණ්ණී රජ ඇති උදා හිරු බඳු වූ ඒ බුදුරජුන් දිවිමි.

3137. කඹුරුඋදුන ලා පිරිසිදු කළ සවණියක් මෙන් ද, ඇවිලෙන කිහිරිතුරු මෙන් ද ඔසගි කාරකාව මෙන් ද බබලන (ඒ බුදුරජුන් දැක) මම එක් වරක් ඇදිලි කෙලෙමි.

3138. මෙසින් සිවු අනුවන කපෙහි මම යම් ඇදිලි බැඳීමක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඇදිලි බැඳීමෙහි මේ විපාක සි.

3139. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එකඤ්ජලිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

එකඤ්ජලිය සථවිරවදානය දසවැනි සි.

උදානය:

පදුම් උපාල මාලි බජ කිඛකිණ්ණික නළ
වමපක පදුම මුට්ඨි නිද්දක එකඤ්ජලි
හි සසාටකැසි ගිණුවෝ
ගැණුම් දත් නුවණැත්තෝ.

එකපදමයවග්ගිය පන්තිස් වැනි සි.

351. සද්දසඤ්ඤාකවෙරාපද්‍යනං

3140. මිහළඌ පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤා කානතො අහං,
තත්ථද්දසාසිං සමුද්ධං දෙවසමස්සුරකකිනං.
3141. චතුසච්චං පකාසෙනනං උඤ්චරන්තං මහාජනං,
අසොසාසිං මුද්ධං වාවං කරවිකරුතොපමං.*
3142. බ්‍රහ්මසාරයා මුනිනො සිව්නො ලොකබ්‍රාහ්මනො,
සොසෙ විතනං පසාදෙනා පනෙනාමහි ආසවකකියං.
3143. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මකරං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි පසාදස්ස ඉදං එලං.
3144. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා සද්දසඤ්ඤාපට්ඨා පෙරෙ ඉමා ගාථාසො
අභාසිත්වාති.

සද්දසඤ්ඤාකවෙරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

352. යවකලාපියවෙරාපද්‍යනං

3145. නගරෙ අරුණවතියා ආසිං යාවසිකො¹ තදා,
පඤ්ඤා දිස්වාන සමුද්ධං යවකලාපමවත්ථරිං.
3146. අනුකම්පකො කාරුණිකො සිව් ලොකග්ගනායකො,
මම සබ්බසම්ඤ්ඤාය නිසීදි යවසත්ථරෙ.
3147. දිස්වා නිසින්නං විමලං මහාකාසිං විනායකං,
පාමුජ්ජං² ජනපිත්වාන තත්ථ කාලකතො අහං.
3148. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මකරං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි යවත්ථරෙ ඉදං එලං.
3149. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා යවකලාපියො පෙරෙ ඉමා ගාථාසො
අභාසිත්වාති.

යවකලාපියවෙරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

1. යවසිකො, සබ්බත්ථ. 2. පාමොජ්ජ, මජ්ජ. * කරවිකරුදෙපමං, මජ්ජ.

351. සද්දසකුසලකවර්ගවදානය

3140-3141. මම පෙර මහාවනයෙහි මුවවැද්දෙන් විමි. එහි දී දිව්‍යසමුහයා විසින් පිරිවරන ලද වහුසුන්‍යාය දෙයනා කරමින් මහාජනයා සසර සසුරින් නොබි නහන සම්බුදු රජුන් දිවිමි. කොටුල් හබව බල මිහිරි වචන ඇසිමි.

3142. බ්‍රහ්මසාරය ඇති ලොකබහු වූ සිති බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශබ්දයෙහි සිත පහදවා ආශ්‍රවායායට පැමිණියෙමි වෙමි.

3143. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙලෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (බ්‍රහ්මසාරයෙහි) පැහැදීමෙහි මේ විපාක සි.

3144. සිවුපිළිපිඬියාවෝ ද අපටමොක්‍කයෝ ද පඩිතිඥවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආශ්‍රමෙන් සද්දසකුසල සඵලයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

සද්දසකුසල සඵලවදානය පළමුවැනි සි.

352. යවකලාපිය සඵලවදානය

3145. එකල්හි මම අරුණමහි නගරයෙහි යව (හණ) වෙලෙඳෙක් විමි. මහ දී බුදුරජුන් දෑක (උන්වහන්සේට වැඩ හිදිම සදහා) යව මිවියක් ඇතිරිමි.

3146. අනුකම්පා ඇති කාරුණික වූ සිති බුදුරජ තෙම මාගේ අදහස දැන යව ඇතිරියෙහි වැඩ හුන්නේ ය.

3147. එසේ වැඩ හුන්නා වූ නිර්මල වූ මහාධ්‍යාන ඇති අසහාය නායක වූ (බුදුරජුන්) දෑක සතුව උපදවා මම එහි කලුරිය කෙලෙමි.

3148. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙලෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. යවඇතිරි දනෙහි මේ විපාක සි.

3149. සිවුපිළිපිඬියාවෝ ද අපටමොක්‍කයෝ ද පඩිතිඥවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආශ්‍රමෙන් යවකලාපිය සඵලයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

යවකලාපිය සඵලවදානය දෙවැනි සි.

353. කිංසුකපුජනිතේරාපදානං

3150. කිංසුකං පුජ්ථං දිස්වා පග්ගහොතින අඤ්ඤාං,
බුද්ධං සරිත්වා සිද්ධස්මිං ආකාසෙ අභිපුජ්ඣං.
3151. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුජ්ථමභිපුජ්ඣං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
3152. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කිංසුකපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාහි.

කිංසුකපුජනිතේරස්ස අපදානං තතීයං.

354. සකොටකකොරණ්ඩදායනිතේරාපදානං

3153. අනකන්තකුට පදං දිස්වා සිඛිනො ලොකබ්බුතො,
ඵකංසං අජ්ඣං කත්වා පදසෙට්ඨං අවඤ්ඤං.
3154. කොරණ්ඩා පුජ්ථං දිස්වා පාදපං ධරණීරුහං,
සකොටකං ගහොතින පදෙ චක්ඛමපුජ්ඣං.¹
3155. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පදපුජාසිද්ධං ඵලං.
3156. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සකොටකකොරණ්ඩදායකො² ථෙරො ඉමා
ගාථායො අභාසිත්වාහි.

සකොටකකොරණ්ඩදායනිතේරස්ස අපදානං චතුත්ථං.

355. දණ්ඩදායනිතේරාපදානං

3157. කානනං චනමොග්ගො වෙථං ඡේත්වානහං තදා,
ආලම්බනං ගහොතින³ සම්ඝස්ස අද්දං අහං.
3158. තෙන විතතප්පසාදෙන සුබ්බතෙ අභිවාදිය,
ආලම්බනමපි දත්වාන පක්ඛමිං උතතරමුත්ථො.

1. පදවක්ඛං අපුජ්ඣං, මජ්ඣං.

2. සකොටකකොරණ්ඩදායකො, මජ්ඣං.

3. කරිත්වාන, මජ්ඣං.

353. කිංසුකපුප්භසථවිරාවදානං

3150. පිපුනු කාල ගසක් දෑක ඇදිලි බැඳගෙන සිඳායා බුදුරජුන් සිහිපත් කොට ඒ මල් අහසෙහි (ගසේ තිබියදී ම බුදුරජුන්ගට) පිදිමි.

3151. මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පජාවක් කෙළෙම් ද (ඒ හෙතෙමන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

3152. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්ලමන් කිංසුකපුප්භ සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කිංසුකපුප්භ සථවිරාවදානං තෙවැනි යි.

354. සකොටකකොරණඛදායකසථවිරාවදානං

3153. සිඬි බුදුරජානන් වහන්සේගේ තබන ලද පියවර දෑක මම අඳුන්දිවිසම එකස් කොට ශ්‍රෙණි ග්‍රිපාදය වැන්දෙමි.

3154. පිපුනු කටුකරඬු රුකක් දෑක නිණිනි සනිතට මල් ගෙණ පියවරෙහි (ග්‍රිපාදයෙහි) චක්‍රලක්ෂණය පිදිමි.

3155. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙළෙම් ද, (ඒ හෙතෙමන්) දුගතියක් නො දනිමි. ග්‍රිපාදය පිදීමෙහි මේ විපාක යි.

3156. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්කාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්ලමන් සකොටකකොරණඛදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සකොටකකොරණඛදායක සථවිරාවදානං සිවුවැනි යි.

355. දණඛදායකසථවිරාවදානං

3157. එකල්හි මම වනයට වැද හුණලියක් කපා එල්බගන්නා දණඛක් (සැරයටියක්) සංඝයාට දුනිමි.

3158. ඒ විහනප්‍රසාදය හෙතුකොට ගෙණ මනා වුත ඇති සංඝයා වැද සැරයටිය ද දී උතුරු දිගට මුහුණ ලා ගියෙමි.

3159. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දණ්ඩමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි දණ්ඩද්‍යනසිද්ධං ඵලං.

3160. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළුභික්ඛුසු සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා දණ්ඩද්‍යයකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

දණ්ඩද්‍යයකානෙත්ථරස්ස අපද්‍යනං පසාදමං.

356. අමබ්බසාගුද්‍යයකත්ථරාපද්‍යනං

3161. සන්තරංසි නාම සම්බුද්ධො සයම්භු අපරුජතො,
වුට්ඨතිත්වා සමාතිමතා භික්ඛාය මං උපාගමි.

3162. පච්චෙකබුද්ධං දිස්වාන අමබ්බසාගුං අද්දසහං,
විප්පසන්නමනං තස්ස විප්පසන්නෙන වෙතසා.

3163. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අමබ්බසාගුසිද්ධං ඵලං.

3164. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළුභික්ඛුසු සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා අමබ්බසාගුද්‍යයකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

අමබ්බසාගුද්‍යයකත්ථරස්ස අපද්‍යනං ඡට්ඨං.

357. සුපුට්ඨසුජ්ඣත්ථරාපද්‍යනං

3165. දිවාපිහාරා නික්ඛන්තො විපස්සි ලොකනායකො,
භික්ඛාය විවරන්තො සො මම සන්තිකමුපාගමි.

3166. තතො පතීතො සුමනො බුද්ධිසෙට්ඨස්ස තාදිතො,
ලොණසුපුට්ඨං දත්වා කප්පං සග්ගමති මොදහං.

3167. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සුපුට්ඨකම්මද්දසහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුට්ඨස්ස ඉදං ඵලං.

3168. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළුභික්ඛුසු සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා සුපුට්ඨසුජ්ඣත්ථරාපද්‍යනො පෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සුපුට්ඨසුජ්ඣත්ථරස්ස අපද්‍යනං සන්නමං.

3159. මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් සැරයටි දතක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. සැරයටි දනෙහි මේ විපාක යි.

3160. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් දණ්ඩදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

දණ්ඩදායකසථවිරාවදානය සස්වාහිසි.

356. අමබයාගුදායකසථවිරාවදානය

3161. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කොටගත් පස්මරුන් දිනු සතරංසි නම් පසේබුදුතෙමේ සමාධියෙන් නැගිට මා වෙත පිඩුපිණිස එළඹියේ ය.

3162. මම පිරිසිදු සිත් ඇති ඒ පසේබුදුරජුන් දැක උන්වහන්සේට පැහැදි සිතින් ම අභි කැඳක් දුනිමි.

3163. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. අභිකැඳ පිදීමෙහි මේ විපාක යි.

3164. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් අමබයාගුදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අමබයාගුදායකසථවිරාවදානය සස්වාහිසි.

357. සුපුටකපුප්කසථවිරාවදානය

3165. දිවාච්ඡාරණයෙන් නික්මුනු ඒ විපසසි බුදුරජානන් වහන්සේ පිඩුපිණිස ගැසිරෙන සේක් මාගේ සම්පයට එළඹි සේක.

3166. ඉක්බිති සතුටු වූ සොම්නස් වූ මම නාදි ගුණ ඇති බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේට ලුණුපලාවක් දී කලපයක් සවරියෙහි සතුටු වීම.

3167. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මම (යම්) ලුණුපලා දතක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (ලුණු) පලාදනෙහි මේ විපාක යි.

3168. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමන් සුපුටකපුප්ක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සුපුටකපුප්කසථවිරාවදානය සස්වාහිසි.

358. මඤ්චදායකතේරාපදානං

3169. ඩිපඝභිනො හගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
එකං මඤ්චං මයා දින්නං පසන්නෙන සපාණිනා.
3170. හත්ථියානං අස්සයානං දිබ්බයානං සමජ්ඣගං,
තෙන මඤ්චකදානෙන පතෙතාමහි ආසවකකයං.
3171. එකනට්ඨතෙ ඉතො කප්පෙ යං මඤ්චමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි මඤ්චදානසිද්ධං ඵලං.
3172. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා මඤ්චදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මඤ්චදායකතේරස්ස අපදානං අවමං.

359. සරණගමනියතේරාපදානං

3173. ආරුහිමහ තද නාවං හික්ඛු වාජ්වකො වහං,
නාවාය භිජ්ජමානාය හික්ඛු මෙ සරණං අදා.
3174. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං ව මෙ සරණං අදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි සරණගමනෙ ඵලං.
3175. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා සරණගමනියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සරණගමනියතේරස්ස අපදානං නවමං.

360. පිණ්ඩපාතිකතේරාපදානං

3176. නිස්සො නාවාසි සලුඥො විහාසි විපිනෙ තදා,
තුසිතා හි ඉධාගනත්වා පිණ්ඩපාතමදාසහං.
3177. සලුඥාමහිවාදෙත්වා තිස්සං නාම මහායසං,
සකං චිත්තං පසාදෙත්වා තුසිතං අගමාසහං.
3178. දොනට්ඨතෙ ඉතො කප්පෙ යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි පිණ්ඩපාතසිද්ධං ඵලං.
3179. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා පිණ්ඩපාතිකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පිණ්ඩපාතිකතේරස්ස අපදානං දසමං.

358. මඤ්චදායකසංවිරාමදානය

3169. ලොවට දෙමු වූ තාදී ගුණ ඇති විපස්සී බුදුරජුන්ගට පහන් සිතින් සියතින් ම මා විසින් එක් මඤ්චකයෙක් දෙන ලදී.

3170. (එයින්) හඤ්චානසන් ද, අභවයානසන් ද, දිව්‍යමය යානසන් ද ලැබිමි. ඒ මඤ්චදානයෙන් ම ආප්‍රවක්‍ෂයට ද පැමිණියෙමි වෙමි.

3171. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් මඤ්චදායකක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මඤ්චදානයාගේ මේ විපාක යි.

3172. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් මඤ්චදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ භාවාවන් වදාල සේකි.

මඤ්චදායකසංවිරාමදානය අවවාහිසි.

359. සරණගමනියසංවිරාමදානය

3173. එකල්හි ආජීවකයෙක් වූ මම ද භික්‍ෂුනමක් ද නැවතට නැගුනෙමු. නැව බිඳෙන කල්හි භික්‍ෂුතෙම මට සරණ දුන්නේ ය.

3174. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි මට යම් සරණයක් දුන්නේ ද (ඒ සරණගතවීම හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. සරණගමනයෙහි මේ විපාක යි.

3175. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සරණගමනිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ භාවාවන් වදාල සේකි.

සරණගමනියසංවිරාමදානය නවවාහිසි.

360 පිණ්ඩපාතිකසංවිරාමදානය

3176. තිස්ස නම් සම්බුදු වරයෙක් විය. එකල්හි උන්වහන්සේ වනයෙහි විසූ සේක. මම තුසිතයෙන් මෙහි පැමිණ (උන්වහන්සේට) පිණ්ඩපාතදානයක් දුනිමි.

3177. මහත් වූ ගුණ සොෂ ඇති තිස්ස නම් බුදුරජුන්ගට සිය සිත පහදවා වැද මම (ආපසු) තුසිත දෙව්ලොවට ගියෙමි.

3178. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පිණ්ඩදානයක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පිණ්ඩපාතදානයාගේ මේ විපාක යි.

3179. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පිණ්ඩපාතික සංවිරයන් වහන්සේ මේ භාවාවන් වදාල සේකි.

පිණ්ඩපාතිකසංවිරාමදානය දසවාහිසි.

උද්දනං:

සද්දසඤ්ඤා යවසිකො කිංසු කොරණඛප්පථියො
ආලම්බනො අමබ්‍යාගු සුපුටි මඤ්චදායකො
සරණ පිණ්ඩපාතො ච ගාථා තාලීසමෙව ච.

සද්දසඤ්ඤානිවග්ගො ඡන්දිංසනිමො.

361. මන්දරවජ්‍රපථියතේරාපද්‍යනං

3180. කාවතීංසා ඉධාගන්ත්වා මබ්‍යලො නාම මාණවො,
මන්දරවං ගගෙනානා විපක්ඛිංසා මගෙසිනො.
3181. සමාධිනා නිසින්නස්ස මන්දකෙ ධාරසිං අහං,
සත්තාහං ධාරසිනාන දෙවලොකං පුතාගමිං.
3182. ඵකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිජුජ්ඣං,
දුග්ගහිං නාභිජානාමි බුද්ධිජුජ්ඣං ඵලං.
3183. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා මන්දරවජ්‍රපථියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

මන්දරවජ්‍රපථියතේරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

362. කකකාරුපුපථියතේරාපද්‍යනං

3184. යාමා දෙවා ඉධාගන්ත්වා ගොතමං සිරිවච්ඡසං,
කකකාරුපුපථිං¹ පග්ගස්සා බුද්ධිස්ස අභිරොපමිං.
3185. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං බුද්ධිමභිජුජ්ඣං,
දුග්ගහිං නාභිජානාමි බුද්ධිජුජ්ඣං ඵලං.
3186. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා කකකාරුපුපථියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

කකකාරුපුපථියතේරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

363. භිසම්මුලාලදායකතේරාපද්‍යනං

3187. පුස්සො නාමාසි සමුද්දො සබ්බමොතපාරගු,
විවෙකකාමො සප්පඤ්ඤා ආගච්ඡ මම සන්තිකෙ.
3188. තස්මිං විතතං පසාදෙත්වා මහාකාරුණිකෙ ජිනෙ,
භිසං මුලාලං පග්ගස්සා බුද්ධිසට්ඨස්සදාසහං.

1. කකකාරුමාලං, මජ්ඣ.

උද්දාය:

සද්දසඤ්ඤාදී යවසික කිංසු කොරණධජ්ජපථය
ආලමබන අමබසාගු සුපුටි මඤ්චදායක
සරණ පිණ්ඩපාත ද හි සාමිසෙක් මෙහි මේ.

සද්දසඤ්ඤානවග්ගීය සනිස්මැනිසි.

361. මන්දරවජ්ජපථයස්ථවිරාවදානය

3180-3181. මඤ්චල නම් මානවක වූ මම මදරා මල් ගෙණ තව්තිසා දෙව්ලොව සිට මෙහි පැමිණ සමාධියෙන් වැඩ හුන් විපස්සී බුදුරජාණන් මහත්මයාණනි දර්ශිම. (එය බුදුරජාණන්ගේ මල්කුඩයක් මෙන්) සත්යයන් දරා සිට නැවත දෙව්ලොව ගියෙමි.

3182. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පජාතක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුතතියක් නො දනිමි. බුද්ධිජාතෙහි මේ විපාක සි.

3183. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂමත් මන්දරවජ්ජපථය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මන්දරවජ්ජපථයස්ථවිරාවදානය පළමුවැනිසි.

362. කාකාරාජ්ජපථයස්ථවිරාවදානය

3184. (මම) යාම දෙව්ලොව සිට මෙහි පැමිණ ග්‍රිමත් වූ ගෝතමයන් වහන්සේ දැක) කැකිරිමල් ගෙණ ඒ බුදුරජාණන්ගේ පිදිමි.

3185. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි යම් බුද්ධිජාතක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුතතියක් නො දනිමි. බුද්ධිජාතෙහි මේ විපාක සි.

3186. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂමත් කාකාරාජ්ජපථය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කාකාරාජ්ජපථයස්ථවිරාවදානය දෙවැනිසි.

363. නිසම්මුලාලදායකස්ථවිරාවදානය

3187. සිසුලු ධම්මයන්ගේ තෙරපත් පුස්ස නම් සමීඤ්චරයෙක් විය. විවෙකය කැමැති සප්‍රාඥ වූ උන්වහන්සේ මාගේ සමීපයට පැමිණිසේක.

3188. පස්මරුන් ජයගත් මහාකාරුණික වූ ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා මම නෙළුමුඳල හා දඬු ගෙණ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට දිනිමි.

3189. දොනවුනෙ ඉතො කප්පෙ යං භිසමදදිං තදා,
දුග්ගතං නාභිජානාමි භිසදානසිද්ධං ඵලං.

3190. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා භිසම්මාලදායකො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

භිසම්මාලදායකත්ථෙරස්ස අපදානං තනිසං.

364. කෙසරපුප්ඵයත්ථෙරාපදානං*

3191. විජ්ජාධරෙ තදා අසිං හිමවනනමති පබ්බතෙ,
අඤ්ඤං පිරජං බුද්ධං වසිකමනතං මහායසං.

3192. නිඤ්ඤි කෙසරපුප්ඵානි¹ සීසෙ කථානතං තදා,
උපසඛිකමම සමුද්ධං ථෙවස්සාදා අභිජුජසිං.

3193. එකතීංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.

3194. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කෙසරපුප්ඵයො² ථෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

කෙසරපුප්ඵයත්ථෙරස්ස අපදානං වතුත්ථං.

365. අබ්බකාලපුප්ඵයත්ථෙරාපදානං

3195. පදුමො නාම සමුද්ධො චිත්තකුටෙ වසී තදා,
දිස්වාත තමහං බුද්ධං සසමුග්ගං අපරාජිතං.³

3196. අබ්බකාලං පුප්ඵිතං දිස්වා ඔව්භිත්ථානතං තදා,
උපගන්ඛාත සමුද්ධං පුජෙසිං පදුමං ජිතං.

3197. එකතීංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමිභිජුජසිං,
දුග්ගතං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.

3198. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අබ්බකාලපුප්ඵයො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

අබ්බකාලපුප්ඵයත්ථෙරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

1. කෙසරපුප්ඵානි, සිමු.

3. උපගන්ඛනං, සිමු.

2. කෙසරපුප්ඵයො, සිමු.

* කෙසරපුප්ඵයත්ථෙරාපදානං, සිමු.

3189. මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් නෙඵඞ්ල දතක් දුනිමි ද (ඒ නෙතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. නෙඵඞ්ල දතෙහි මේ විපාක සි.

3190. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් හිසමුලාලදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

හිසමුලාලදායකස්ථවිරාවදානය නෙවෙනිසි.

364. කෙසරපුප්ථියස්ථවිරාවදානය

3191. එකල්හි (මම) හිමවත් පථවෙහි විදුඬුරයෙක් වීම. (එහිදී) මහත් ශයස් දැති කෙලෙස් රජස් නැති සක්මන් කරන්නා වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

3192. දොඩමල් තුණක් හිස මත තබාගෙන වෙසාහු බුදුරජුන් වෙත ඵලඞ් පිදිමි.

3193. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙලෙම් ද (ඒ නෙතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක සි.

3194. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කෙසරපුප්ථිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කෙසරපුප්ථියස්ථවිරාවදානය සිවුවැනිසි.

365. අබ්බෙකාලපුප්ථියස්ථවිරාවදානය

3195. එකල්හි චිත්‍රකුට පථිතයෙහි පදුම නම් බුදුරජුනෙමේ වැඩ විසි ය. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කලා වූ අපරාජිත වූ බුදුරජානන් වහන්සේ දැක-

3196. එකල්හි පිපුණු රුකකුන ගසක් දැක මම ඒ මල් නෙලා පස්මරුන් දිනු පදුම බුදුරජුන් වෙත ඵලඞ් පිදිමි.

3197. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙලෙම් ද (ඒ නෙතුටෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක සි.

3198. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් අබ්බෙකාලපුප්ථිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අබ්බෙකාලපුප්ථියස්ථවිරාවදානය පස්වැනිසි.

366. කදම්බප්‍රප්‍රියකේරාපද්‍යනං

3199. සුවණ්ණවණ්ණං සලබ්බෙධං ගච්ඡන්තං අන්තරුපණ්ණං,
කක්ඛනගභිසංඝකාසං බන්ධංසවරලකභිණං.
3200. නිසල් පාසාදවරෙ අද්දසං ලොකනායකං,
කදම්බප්‍රප්‍රප්‍රියං පග්ගස්ස විපස්සිං අභිජුජ්ඣං.
3201. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිජුජ්ඣං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිජුජාසිද්ධං ඵලං.
3202. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කදම්බප්‍රප්‍රියකේරො ථෙරො ඉමා ගාථාස්සො අනාසිත්ථාති.

කදම්බප්‍රප්‍රියකේරස්ස අපද්‍යනං ඡට්ඨං.

367. උද්දලප්‍රප්‍රියකේරාපද්‍යනං

3203. අනුකම්මො¹ නාම සලබ්බෙධො ගභිභාකුලෙ වසී තදා,
උද්දලකං ගහෙකාන පුජ්ඣං අපරුජිතං.
3204. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිජුජ්ඣං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිජුජාසිද්ධං ඵලං.
3205. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උද්දලප්‍රප්‍රියකේරො ථෙරො ඉමා ගාථාස්සො අනාසිත්ථාති.

උද්දලප්‍රප්‍රියකේරස්ස අපද්‍යනං සත්තමං.

368. එකවම්බකප්‍රප්‍රියකේරාපද්‍යනං

3206. උපසන්නො ච සලබ්බෙධො වසති පබ්බතන්තරෙ,
එකං වම්බකමාදය² උපගච්ඡිං නිරුත්තමං.
3207. පසන්නාවිතො සුමනො පච්චෙකමුනිමුත්තමං,
උත්තානකේති පග්ගස්ස පුජ්ඣං අපරුජිතං.
3208. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිජුජ්ඣං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිජුජාසිද්ධං ඵලං.
3209. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකවම්බකප්‍රප්‍රියකේරො ථෙරො ඉමා ගාථාස්සො අනාසිත්ථාති.

එකවම්බකප්‍රප්‍රියකේරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

1. සුජාතො, සකා.

2. එකවම්බකමාදය, මජ්ඣ.

366. කදම්බප්‍රපටියසථවිරාවද්‍යනය

3199-3200. මම උතුම් පහසෙක තිද ඇතුල් විවියෙහි වඩනා වූ සවණ්ණි වූ දෙතිස් ලකුණෙන් විසිතුරු වූ කසුන් ඇඟයක් බඳු ලොකතායක වූ බුදුරජුන් දිට්‍ම. ඒ විසසි බුදුරජුන්හට කොළොම් මල් ගෙණ පිදිමි.

3201. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් ප්‍රභවපුජාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

3202. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවනිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් කදම්බප්‍රපටිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ භාවාවන් වදාළ සේකි.

කදම්බප්‍රපටියසථවිරාවද්‍යනය සමාවැනිසි.

367. උද්දලප්‍රපටියසථවිරාවද්‍යනය

3203. අනොම නම්* සම්බුදු රජ තෙමේ ගංඉදිරෙහි වැඩ විසිය. මම එකල්හි ඇසල මල් ගෙණ පස්මරුන් දිනූ උන්වහන්සේට පිදිමි.

3204. මෙයින් එක්යස්වන කපෙහි යම් ප්‍රභවපුජාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

3205. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවනිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උද්දලප්‍රපටිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ භාවාවන් වදාළ සේකි.

උද්දලප්‍රපටියසථවිරාවද්‍යනය සමාවැනිසි.

368. එකවම්පකප්‍රපටියසථවිරාවද්‍යනය

3206. උපසන්න නම් සම්බුදු රජ තෙමේ කඳු අතුරෙහි වෙසේ. (මම) එක් සපුමලක් ගෙණ තරොන්නම වූ ඒ බුදුරජුන් වෙත පළඹියෙමි.

3207. පනත්සින් ඇත්තෙම් සොම්නස් වූයෙම් පස්මරුන් දිනූ පසේ බුදුරජුන්හට (ඒ මල්) දෙහොතින් ගෙණ පිදිමි.

3208. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් ප්‍රභවපුජාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

3209. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවනිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් එකවම්පකප්‍රපටිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ භාවාවන් වදාළ සේකි.

එකවම්පකප්‍රපටියසථවිරාවද්‍යනය අමාවැනිසි.

* පසේබුදු?

369. තිමිරජුපටිපථයෝරාපද්‍යනං

3210. වඤ්ඡාගානදීනිරො අනුසොතං වජාමහං,
අද්දසං විරජං බුද්ධං සාරොජංව පුලලිකං.
3211. පසන්නවිතොතා පුමනො උච්චිකමුනිමුත්තමං,
ගහෙකා තිමිරං පුප්ඵං මත්තෙක ඔකිරිං අහං.
3212. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමහිපුජසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
3213. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තිමිරජුපටිපථො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

තිමිරජුපටිපථයෝරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

370. සලලජුපටිපථයෝරාපද්‍යනං

3214. වඤ්ඡාගානදීනිරො අගොසිං කින්නරො නදා,
කසාද්දසං දෙවදෙවං චිකිකමන්තං කරාසහං.
3215. ඔවිතිත්තාන සලලං පුප්ඵං බුද්ධස්ස'ද්දසහං,
උපසිඞ්ඞි මහාවිරො සලලං දෙවගනිකං.
3216. පටිග්ගහෙකා සමබුද්ධො විපස්සි ලොකනායකො,
උපසිඞ්ඞි මහාවිරො පෙක්ඛමානස්ස මෙ සතො.
3217. පසන්නවිතොතා පුමනො වත්ථිත්තා දිපදුත්තමං,
අඤ්ජලිපග්ගහෙකාන පුත්ත පබ්බතමාරුභිං.
3218. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමහිපුජසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.
3219. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සලලජුපටිපථො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සලලජුපටිපථයෝරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

උද්‍යනං:

මංශුරවඤ්ච කකකාරු තිස කෙසරපුප්ඵයො
අඤ්ඤාලකො කදම්බි ව උද්‍යාල එකවම්පකො
තිමිරං සලලඤ්ඤව ගාථා තාලීස එව ව.

මංශුරවජ්ජපටිපථයො සන්නතිංසතිමො.

369. නිමිරපුප්ඵය සථවිරාවදානය

3210. මම චක්ඛුණාගා නදිනිරයෙහි යටිහොසට යමි. (එකල්හි) මම පිපුනු සල්ලාකක් බඳු ව බබලන්නාවූ බුදුරජුන් දිටිමි.

3211. පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි මම නිමිරමල් ගෙණ පසේබුදුරජුන්ගට මසාකයෙහි විසුරුවා පිදිමි.

3212. මෙයින් එක්අභ්‍යවන කපෙහි යමි පුෂ්පපුෂ්පාවක් කෙලෙමි ද, (ඒ හෙතෙවෙත්) දුගතිකක් නො දනිමි. බුද්ධපුෂ්පාවෙහි මේ විපාක යි.

3213. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිමිරපුප්ඵය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

නිමිරපුප්ඵය සථවිරාවදානය නවවැනි යි.

370. සලලපුප්ඵය සථවිරාවදානය

3214. එකල්හි මම චක්ඛුණාගා නදිනිරයෙහි කිදුරෙක් වීමි. එහි සක්මණෙහි යෙදෙන දෙවියනට දෙවි වූ බුදුරජුන් දිටිමි.

3215. මම සලලමල් නෙලා එම බුදුරජුන්ගට දිනිමි. බුදුරජ තෙමේ දිව්‍යමය සුවද ඇති ඒ සලල මල් ආශ්‍රාණය කෙළේය.

3216. ලොකනායක වූ මහාමිර වූ ධම්මසි සම්බුදුරජතෙමේ මා බලා සිටියදී ම එය ආශ්‍රාණය කෙළේ ය.

3217. (ඉක්බිති) පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි බුදුරජුන් වැද නැවත ද ඇදිලි බැඳ පඵතයට නැංගෙමි.

3218. මෙයින් එක්අභ්‍යවන කපෙහි යමි පුෂ්පපුෂ්පාවක් කෙලෙමි ද (ඒ හෙතෙවෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුෂ්පාවෙහි මේ විපාක යි.

3219. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සලලපුප්ඵය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සලලපුප්ඵය සථවිරාවදානය දසවැනි යි.

උද්දානය:

මඤ්චව කකකාරා භිස කෙසිරපුට්ඨය
අභිකාලක කදම්බි උද්දාලි එකමවසක
නිමිර සලල යයි හි සාමුසෙක් ම වන්නේ.

සත්තිස්වැනි මඤ්චපුට්ඨය වග්ගය යි.

371. බොධිව්‍යඤ්ඤාපද්‍යනං

3220. පාටලිං හරිතං දිසවා පාදපං ධරණීරුහං,
එකංසං අඤ්ජලිං කතවා අව්‍යද්ධං පාටලිං අහං.
3221. අඤ්ජලිං පග්ගහෙතාන ගරුං කතාන මානසං,
අනෙතාසුඛං ඛතිසුඛං සුච්ඡිත්තමනාසවං.
3222. විපසසිං ලොකමහිතං කරුණාඤ්ඤාසාගරං,
සමුඛවා විස සමුද්ධං අව්‍යද්ධං පාටලිං අහං.
3223. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං බොධිමභිව්‍යද්ධං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ව්‍යද්ධාය ඉදං ඵලං.
3224. පටිසම්භිදා වතසෙසා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්තං සුදං ආයසමා බොධිව්‍යඤ්ඤා පේරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්තාති.

බොධිව්‍යඤ්ඤාපද්‍යනං අපද්‍යනං පඨමං.

372. පාටලිපුප්ඵයපද්‍යනං

3225. විපසසි නාම හගවා සයමගු අග්ගපුග්ගලො,
පුරකකතො සසිසෙහති බබ්බුමං පාටිසි ජිනො¹.
3226. තිණි පාටලිපුප්ඵාති උච්ඡ්ඛො ධුප්පතාති මෙ,
සීසං නනාතුකාමොව² නදීතිත්තං අගච්ඡ'හං.
3227. නිකම්මෙ බබ්බුමතිතා අදදසං ලොකනායකං,
ඉද්දිවරංව ජලිතං අදිතතංව සුතාසනං.
3228. ව්‍යගස්සහංව පවරං අභිජාතංව කෙසරිං,
ගච්ඡන්තං සමණාන'ඤ්ඤා භික්ඛුසමසපුරකකතං.
3229. තසමා පසතො සුගතෙ කිලෙසමලබොවතෙ,
ගතෙතා තිණි පුප්ඵාති බුද්ධියෙට්ඨමපුප්ඵසිං.
3230. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුප්ඵසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බුද්ධිපුප්ඵසිදං ඵලං.
3231. පටිසම්භිදා වතසෙසා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්තං සුදං ආයසමා පාටලිපුප්ඵයො පේරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්තාති.

පාටලිපුප්ඵයපද්‍යනං අපද්‍යනං දුතියං.

I. පාටිසි බබ්බුමං ජිනො, මජ්ඣං.

2. නනාසිතුකාමොව, මජ්ඣං.

371. බොධිවංශක සංවිරාමදානය

3220. මම පලාවන් වූ පළොල් රුකක් දැක එකස් කොට ඇඳිලි බැඳ එ පළොල් බොධියට වැන්දෙමි. (පළොල්රුක විපක්‍ෂී බුදුරජානන් වහන්සේගේ බොධිය යි).

3221-3222. ඇඳිලි බැඳගෙන සිටින්නේ ද ගරු කොට ඇතුළත පිරිසිදු වූ පිටත ද පිරිසිදු වූ මැනවින් (සියලු කෙලෙසුන්ගෙන්) මිදුනා වූ ආසුව රනිත වූ ලෝමැස්සන් විසින් පුදන ලද කරුණාවට හා ඥානයට සානරයක් වැනි වූ විපක්‍ෂී බුදුරජුන් හමුයෙහි මෙන් (මම) එ පළොල් බොධියට වැන්දෙමි.

3223. මම මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් බොධිවංශකාවක් කෙලෙමි ද, (එ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බොධිවංශකාවෙහි මේ විපාක යි.

3224. සිටිපිළිසිඹියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් බොධිවංශක සංවිරාමත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් යි.

පළමුවැනි බොධිවංශක සංවිරාමදානය යි

372. පාටලිපුප්ඵය සංවිරාමදානය

3225. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ අග්‍රපුද්ගල වූ පස්මරුන් දිනූ විපක්‍ෂී නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංකීය ගිණියාන් විසින් පිරිවරන ලද සේක් බඩුම නගරයට පිවිසි සේක.

3226. මා විසින් පළොල් මල් තුණක් හිඟෙහි තබන ලද්දේය. මම සිය නහනු කැමැත්තෙමි ගංතෙරට ගියෙමි.

3227-3228. බඩුමෙහි නගරයෙන් නික්ම වසින්නා වූ මහනිල් මලක් මෙන් බබලන ඇවිලනන් ගින්නක් බඳු වූ ව්‍යාපුරාජයකු මෙන් වූ උතුම් වූ විශිෂ්ට ජන්ම ඇති සිංහරාජයකු බඳු වූ ශ්‍රමණයනට අග්‍ර වූ භික්‍ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරන ලද ලොකනායක වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

3229. කෙලෙස්මල දෙනා වූ එ බුදුරජුන් කෙරෙහි පැහැදුනෙමි පළොල් මල් තුණ ගෙන බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ පිදිමි.

3230. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙලෙමි ද, (එ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

3231. ප්‍රතිසම්මිද්ධෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පාටලිපුප්ඵය සංවිරාමත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේක් යි.

දෙවැනි පාටලිපුප්ඵය සංවිරාමදානය යි.

373. නිලපපලමාලියඤ්ඤාපද්‍යනං¹

3232. චඤ්ඤාගාතදීනීරෙ අභොසිං වානරො තදා,
අදදසිං වරජං බුද්ධිං නිසින්නං පබ්බතන්නරො.
3233. ඔභාසෙනතං දිසා සබ්බා සාරුථංව පුලලීතා,
ලක්ඛණබ්‍යාසස්සුපෙතං දිස්වා අත්තමනො² අහං.
3234. උදග්ගවිනෙතා සුමනො පීනිතා ගඨස්මානසො,
තීණි උප්පලප්පානි මහාකෙ අභිරොපසිං.
3235. පුජසිත්වාන පුප්පානි පුස්සස්සාහං මගෙසිනො,
සගාරවො හවිත්වාන පක්කාමිං උත්තරමුඛො.
3236. ගච්ඡෙනො පටිකුටිකො විප්පසන්නෙන වෙනසා,
සෙලන්නරො පනිත්වාන පාපුණ්ණිං ජිවිතකකිං.
3237. තෙන කමෙමන සුකතෙන වෙනතාපඤ්ඤිති ව,
ජනිත්වා පුරිමං ජාතිං තාවතිංසමගච්ඡතං.
3238. සතානං තීණිකබ්‍යාසාදා දෙවරජමකාරසිං,
සතානං පඤ්ඤාකබ්‍යාසාදා චක්කචතනි අභොස'තං.
3239. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්පමිතිපුජසිං,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
3240. පටිසම්භිදා වතස්සො විප්පමාකාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුද්ධං ආයස්මා නිලපපලමාලියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

නිලපපලමාලියඤ්ඤාපද්‍යනං තනියං.

374. පට්ටිපුප්ඵියඤ්ඤාපද්‍යනං

3241. යදා නිබ්බාසි³ සම්බුද්ධො මහෙසි පදුමිනගග්ගො,
සමාගමම ජනා සබ්බෙ සරිරං නිහරන්ති තෙ.
3242. නිහරන්තෙ සරිරමිති වජ්ජමානාසු හෙරිසු,
පසන්නවිනෙතා සුමනො පට්ටිපුප්ඵං අපුජසිං.⁴
3243. සතස්සග්ගස්ස ඉතො කප්පෙ යං පුප්පමිතිපුජසිං,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි සරිරපුජතෙ ඵලං.

1. තීණිපපලමාලියඤ්ඤාපද්‍යනං, මජ්ඣ. 2. දිස්වානාත්තමනො, මජ්ඣ.

3. නිබ්බාසි, මජ්ඣ. 4. පට්ටිපුප්ඵියඤ්ඤාපද්‍යනං, සීල.

373. නිලපපලමාලිය සථවිරාවදානය

3232. මම චක්‍ර භාගා නදිතිරයෙහි චාතරයෙක් වීම, එකල්හි කළ අතුරෙහි වැඩහුන්නා වූ තෙලෙස් රජස් නැති බුදුරජුන් දිවිමි.

3233. සියලු දිගුන් බබළුවන්නා වූ පිපුණු සල්ලාකකට බළ වූ (දෙතිස්මහපුරිස්) ලකුණින් හා අනුච්ඡාදනයන්ගෙන් යුත් (උත්වහන්සේ) දෑක සොම්නස් වූ මම-

3234. ඔද වැඩි සිත් ඇත්තෙහි සොම්නස් වූයෙහි ප්‍රියියෙන් පිණිස-
ගිය සිත් ඇත්තෙහි උපුල් මල් තුණක් අතස්ති විසු රුවා පිදිමි.

3235. මම පුංඤ බුදුරජුන්ට ඒ මල් පුදා ගෞරව සහිතව උතුරු දෙසට මුහුණ ලා ගියෙමි.

3236. පැහැදි සිතින් හැකිළී (බුදුන්ට ඔවු නොපා) යන්නෙහි කළ අතුරෙහි වැටී ජීවිතක්‍ෂයට පත්විමි.

3237. ඒ සුකාත කමීය තෙහු කොට ගෙණ මම පලමු ජාතිය-
එම ආත්මභාවය හැර නම්නියා දෙව්ලොවට උත්පතති වශයෙන් ගියෙමි.

3238. මම තුන්සියවරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි. පන්සියවරක් සක්විතිරජ වීමි.

3239. මෙසින් දෙසානුවන කපෙති යම් සුභපුප්ථවන් කෙලෙමි ද,
(ඒ හෙතුවෙන්) දූතතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුප්ථවති මේ විපාක සි.

3240. සිවුපිළිසිහියාවෝ ද අභවපිපොක්‍ෂයෝ ද පබතිඥාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් නිලපපලමාලිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

නිලපපලමාලිය සථවිරාවදානය නෙවෙති සි.

374. පට්ටිසුපථිය සථවිරාවදානය

3241. යම් කලෙක්හි මහර්ම වූ පළමුගතර බුදුරජ තෙම පිරිනිවන් පෑයේ ද, (එකල්හි) සියලු ජනයෝ එකතුව උත්වහන්සේගේ දෙහය ගෙණ යත්.

3242. ගරුරා ගෙණ යද්දි බෙර වයද්දි පහන් සිත් ඇත්තෙහි සොම්නස් වූයෙහි මම රතුලොත්මල් පිදිමි.

3243. මෙසින් සියක්දහස් වන කපෙති යම් සුභපුප්ථවන් කෙලෙමි ද,
(ඒ හෙතුවෙන්) දූතතියක් නො දනිමි. බුද්ධිදෙහය පිදි කර මේ විපාක සි.

3244. ස්වානතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3245. කිලෙසා කොපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොච බන්ධනං ජේත්වා විහරාමි අනාසවො.
3246. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලහිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පට්ඨිපුප්ඵියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පට්ඨිපුප්ඵියෙත්ථරස්ස අපද්‍යනං වතුසං.

375 සත්තපණ්ණීයත්ථෙරාපද්‍යනං

3247. සුමනො නාම සමුද්දො උප්පජ් ලොකනායකො,
පසන්නවිතො සුමනො සත්තපණ්ණීයපුජසිං.
3248. සතසගස්සො ඉතො කප්පෙ සත්තපණ්ණීයපුජසිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි සත්තපණ්ණීයසිද්ධං¹ ඵලං.
3249. *ස්වානතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 3250.* කිලෙසා කොපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොච බන්ධනං ජේත්වා විහරාමි අනාසවො.
3251. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලහිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සත්තපණ්ණීයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සත්තපණ්ණීයෙත්ථරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

376. ගතිමුට්ඨියත්ථෙරාපද්‍යනං

3252. විතකෙ කරියමානෙ නානාගතෙ සමාහටෙ,
පසන්නවිතො සුමනො ගතිමුට්ඨියපුජසිං.
3253. සතසගස්සො ඉතො කප්පෙ විතකං යං අපුජසිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි විතපුජාසිද්ධං ඵලං.

1. සත්තපණ්ණීයපුජාසිද්ධං ඵලං, මජ්ඣං.

* 3249-3250. උප්පට්ඨාපියා, ආගතං, මජ්ඣං.

3244. එකානන්තයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3245. මා විසින් කෙළෙස්සු දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. හස්තිසතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රිත රහිතව වෙසෙමි.

3246. සිවුපිළිසිඹයාවෝ ද අපවිට්‍ඨොක්‍ෂයෝ ද ශබ්දිකයෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පටිපුප්ඵය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

පටිපුප්ඵය සංවරාදානය සිවුවැනි සි.

375. සත්තපණ්ණිය සංවරාදානය

3247. ලොකනායක වූ සුමන නම් සම්බුදුරජ තෙමේ ලොව පහළ විය. මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි රුක්ඛත්තන මල් පිඳිමි.

3248. මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි යම් රුක්ඛත්තන මල් පූජාවක් කෙළෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. රුක්ඛත්තන මල් පිඳීමෙහි මේ විපාක සි.

3249. එකානන්තයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලද්දහු වෙති. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3250. මා විසින් කෙළෙස්සු දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. හස්තිසතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රිත රහිතව වෙසෙමි.

3251. සිවුපිළිසිඹයාවෝ ද අපවිට්‍ඨොක්‍ෂයෝ ද ශබ්දිකයෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සත්තපණ්ණිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සත්තපණ්ණිය සංවරාදානය පස්වැනි සි.

376. ගතිමුට්ඨිය සංවරාදානය

3252. නොයෙක් සුවද වම් රැස් කොට සැයක් (=විහකයක්) කරණු ලබන කල්හි මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි සුවද මටක් පිඳිමි.

3253. මෙයින් ලක්‍ෂයක් වන කපෙහි යම් විහක පූජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. විහක පූජාවෙහි මේ විපාක සි.

3254. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.
3255. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව බ්බන්තං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
3256. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සවජ්ඣතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගනිමුට්ඨියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ගනිමුට්ඨියත්ථෙරස්ස අපදනං ඡට්ඨං.

377. විතකපුජකත්ථෙරාපදනං.

3257. පරිනිබ්බතෙ භගවහි ඡලජ්ඣනම නාමකෙ,
ආරොපිතමහි විතකෙ සාලපුප්ඵමපුජසිං.
3258. සතසගස්සො ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමිච්ඡුජසිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි විතපුජාසිදං ඵලං.
3259. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.
3260. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව බ්බන්තං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
3261. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සවජ්ඣතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා විතකපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති

විතකපුජකත්ථෙරස්ස අපදනං සත්තමං.

378. සුමනිතාලවණ්ටියත්ථෙරාපදනං.

3262. සිද්ධස්ස භගවතො තාලවණ්ටමද්දසහං,
සුමනෙහි පටිච්ඡන්තං ධාරයාමි මහාරහං.
3263. චතුරාලිතෙ ඉතො කප්පෙ තාලවණ්ටමද්දසහං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි තාලවණ්ටසිදං ඵලං.
3264. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.

3254. එකානතයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සමීපයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙක් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3255. මා විසින් හෙලනයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. හස්තියකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුට රහිතව වෙසෙමි.

3256. සිවුපිළිසිඹියාවෝද අභවවිමොක්‍ෂයෝද භබ්බිසුවෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් ගනිමුට්ඨය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

ගනිමුට්ඨය සංවරාවදානය සංවැනි සි.

377. විතකපුජක සංවරාවදානය

3257. පළමුතර නම් බුදුරජුන් පිරිනිව කළහි (උන්වහන්සේගේ දෙහය) විතකයට නැගූ විට මම සල්මල් පිදිමි.

3258. මෙයින් ලක්‍ෂයක් වන කපෙහි යම් පුජපසුජාවක් කෙළෙමිද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. විතක පුජාවෙහි මේ විපාකයි.

3259. එකානතයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සමීපයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙක් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3260. මා විසින් හෙලනයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. හස්තියකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුට රහිතව වෙසෙමි.

3261. සිවුපිළිසිඹියාවෝද අභවවිමොක්‍ෂයෝද භබ්බිසුවෝද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් විතකපුජක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

විතකපුජක සංවරාවදානය සංවැනි සි.

378. සුමනතාලවණ්ඩිය සංවරාවදානය

3262. මම සමන්මලින් වසා කළ මාතෘග්නි විජ්ඣිතයක් දරමි. මම ඒ විජ්ඣිත සිද්ධානී තාත්‍යවතුන් වහන්සේට දනිමි.

3263. මම මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් විජ්ඣිතයක් දිනිමිද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. විජ්ඣිත දතෙහි මේ විපාකයි.

3264. එකානතයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සමීපයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙක් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3265. කිලෙසා කුමපිතා මයහං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොච බකිනං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

3266. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමො,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදා ආයස්මා සුමනනාලවණවිසො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

සුමනනාලවණවිසොත්ථරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

379. සුමනදාමියත්ථරාපදානං

3267. සිද්ධත්ථස්ස භගවතො නාග, නකස්ස තපස්සිනො,
කතාන සුමනදාමං ධාරසිං පුරතො සිතො.

3268. චතුනට්ඨතො ඉතො කප්පෙ යං දාමමහිධාරසිං,¹
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සුමනාධාරණෙ² ඵලං.

3269. සමාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨියා සනතිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.

3270. කිලෙසා කුමපිතා මයහං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොච බකිනං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

3271. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමො,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදා ආයස්මා සුමනදාමියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුමනදාමියත්ථරස්ස අපදානං නවමං.

380. කාසුමාරිඵලදායකත්ථරාපදානං

3272. කණ්ණිකාරංච ජොතනනං නිසින්නං පබ්බතනනරො,
අග්ගසං විරජං බුද්ධං ලොකජෙට්ඨං නරාසනං.

3273. පසන්නවිනෙතා සුමනො සිතර කතාන අඤ්ජලිං,
කාසුමාරිඵලං ගස්ස බුද්ධිසෙට්ඨියාදසනං.

3274. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඵලදායසිද්ධං ඵලං.

3275. සමාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨියා සනතිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.

1. යං දාමං ධාරසිං තදා, මත්සං. 2. සුමනාධාරණෙ ඵලං, මත්සං.

3265. මා විසින් කෙලෙසයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තිසතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

3266. සිද්ධිප්‍රිතිසිද්ධාවෝ ද අභවවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අසුරින් ආශ්‍රමෙන් සුමනකාලවණ්ඩ සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සුමනකාලවණ්ඩ සථවිරාවදානය අවමැහි සි.

379. සුමනදාමීය සථවිරාවදානය

3267. (වතුර්මානීඤ නළයෙන් කෙලෙස් හසට සේදී යන සේ) සාකාන්තය සලාච්ඡි තපොගුණ ඇති සිද්ධාච්ඡි බුදුරජානන් වහන්සේට පෙරවම සිටියෙමි සමන්මල් දමක් කොට දැරිමි.

3268. මෙයින් සිද්ධිඅනුවන කපෙහි යම් (සමන්මල්) දමක් දැරැයෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. සුමන මල්දම දැරීමෙහි මේ විපාක සි.

3269. එකාන්තයෙන් බුද්ධිශ්‍රෙණියෙන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

3270. මා විසින් කෙලෙසයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තිසතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

3271. සිද්ධිප්‍රිතිසිද්ධාවෝ ද අභවවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අසුරින් ආශ්‍රමෙන් සුමනදාමීය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

සුමනදාමීය සථවිරාවදානය නවමැහි සි.

380. කාසුමාරිඵලදායක සථවිරාවදානය

3272. කුදු අතුරෙහි වැඩ හුන් කිණිහිරැකක් මෙන් බබලන්නාවූ කෙලෙස් රජස් විරහිත ලොවට දෙවු වූ තරශ්‍රෙණිය වූ බුදුරජානන් වහන්සේට දිනිමි.

3273. පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි හිසෙහි ඇදිලි බැඳී ඇත්දෙමට පල ගෙණ බුද්ධිශ්‍රෙණියෙන් වහන්සේට දිනිමි.

3274. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදායකක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිසක් නො දනිමි. ඵලදායකයාගේ මේ විපාක සි.

3275. එකාන්තයෙන් බුද්ධිශ්‍රෙණියෙන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

3276. කිලෙසා කාපිතා මය්හං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව බකිතං ඡේත්වා විහරාමි අතාසවො.

3277. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කාසුමාපිථලදායගො ථෙරො ඉමා ගාථාසො
අනාසිත්වාහි.

කාසුමාපිථලදායකමග්ගො අපදානං දසමං.

උද්දානං:

බොධි පාටලී උප්පලී පට්ඨි ව සත්තපණ්ණිගො
ගකිමුට්ඨි ව විතකො තාලං සුමනදමකො
කාසුමාරි ඵලී වෙව ගාථා ඵකුතසට්ඨිකා.

බොධිවදාකමගගො අට්ඨතිංසනිමො.

381. අවණ්‍වථලදායකමග්ගො අපදානං.

3278. සතරංසි නාම හගවා සයමනු අපරාජනො,
විවෙකකාමො සමුද්දොගො ගොවරයා'තිනිකිමි.

3279. ඵලහත්ථො අහං දිස්වා උපගමිං නරාසහං,
පසන්නවිතෙනා සුමනො අවණ්‍වං අදදිං ඵලං.

3280. වතුනමුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලමදදිං අහං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි ඵලදානසිද්ධං ඵලං.

3281. සමාගහං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

3282. කිලෙසා කාපිතා මය්හං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව බකිතං ඡේත්වා විහරාමි අතාසවො.

3283. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අවණ්‍වථලදායගො ථෙරො ඉමා ගාථාසො
අනාසිත්වාහි.

අවණ්‍වථලදායකමග්ගො අපදානං පස්මං.

3276 (මා විසින්) කෙලකයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තියකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිත ව වෙසෙමි.

3277. සිවුපිළිසිඬිකාවෝ ද අභව්වමොක්කයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමෙන් කාසුමාජිපලදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවක් වදාළ සේක් සි.

කාසුමාජිපලදායක ස්ථවිරාදානය දසවැනි සි.

උද්දානය:

බොධි පාටලි උප්පලි - පට්ඨි සත්තපණ්ණියි
ගඤ්චුට්ඨි විතක - තාල සුමනදාමක
කාසුමාර්ථලි දසවන් - එකුන්සැට ගි වනුයේ.

බොධිවඤ්ඤා වගීය අවනිස්ථවැනි සි.

381. අවණ්ටපලදායක ස්ථවිරාදානය

3278. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ පස්මරුන් දිනූ භාග්‍ය-වන් වූ සභරංසි නම් සම්බුදුරජ තෙමේ විවෙකය කැමැත්තෙන්ම පිඬු පිණිස නික්මගියේ ය.

3279. මම බුදුරජුන් දෑක එළ ගත් අත් ඇත්තෙමි (උන්වහන්සේ වෙත) එළඹිසෙමි. පහන්සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයෙමි නැටි රහිත පල දිනිමි.

3280. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙති මම යම් එළදායකන් දිනිමි ද, (එ් තෙවුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. එළදායකයෝ මේ විපාක සි.

3281. එකානතයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිපිඬුවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

3282. (මා විසින්) කෙලකයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තියකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිත ව වෙසෙමි.

3283. සිවුපිළිසිඬිකාවෝ ද අභව්වමොක්කයෝ ද භබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමෙන් අවණ්ටපලදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවක් වදාළ සේක් සි.

අවණ්ටපලදායක ස්ථවිරාදානය පළමුවැනි සි.

382. ලබ්‍රජදයකතෙරාපද්‍යනං

3284. නගරෙ බබ්‍රමනියා ආසිං ආරුමිකො තද,
අදදසං විරජං බුද්ධං ගච්ඡන්තං අතිලඤ්ඤසෙ.
3285. ලබ්‍රජස්ස ඵලං ගස්ස බුද්ධසෙට්ඨස්සදසනං,
ආකාසෙ සිතතො සත්තො පටිගණ්ඨි මහායසො.
3286. විතතිසඤ්ජනං මස්සං දිට්ඨධම්මසුඛාවහං,
ඵලං බුද්ධස්ස දන්තාන විප්පසනෙනන වෙතසා.
3287. අභිගච්ඡිං තද පිතිං විපුලඤ්ච සුබ්‍රතනමිං,
උප්පජ්ජතෙට්ඨ රතනං නිබ්බතතස්ස නහිං තහිං.
3288. ඵකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාහිජාතාමි ඵලදනසසිදං ඵලං.
3289. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
නිසස්සා විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3290. කිලෙසා කුමපිතා මස්සං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොට්ඨ බබ්‍රතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
3291. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලහිඤ්ඤා සච්ඡිත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ලබ්‍රජදයකො පෙරෙ ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාහි.

ලබ්‍රජදයකතෙරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

383. උදුමබරථලදයකතෙරාපද්‍යනං

3292. මිනතානදියා තිරෙ පිහාසි පුරිසුත්තමො,
අදදසං විරජං බුද්ධං ඵකග්ගං සුසමාහිතං.
3293. තසමිං පසන්නමනසො කිලෙසමලබොවතෙ,
උදුමබරඵලං ගස්ස බුද්ධසෙට්ඨස්සදසනං.
3294. ඵකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාහිජාතාමි ඵලදනසසිදං ඵලං.
3295. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
නිසස්සා විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

382. ලබුජදයක ස්ථවිරාවද්දනය

3284. එකල්හි මම බයුමුහි නගරයෙහි ආරාමිකයෙක් (=අරමෙහි වතාවත් කරන්නෙක්) වීමි. අහසෙහි විසින්නා වූ කෙලෙස් රජස් රහිත බුදුරජුන් දිවිමි.

3285. මම දෙල්ගෙඩි ගෙණ බුදුරජුන්හට දිනිමි. මහත් යහස් ඇති සජ්ඣ තෙම අහසෙහි වැඩසිටියේ ම එස සිලිගත්තේ ය.

3286. මට සතුට උපදවන මෙලොවදී ම සුට එළවන එ පලදන පැහැදි සිතින් බුදුරජුන්හට දි,

3287. එකල්හි මහත් වූ ලිහිය ද උතුම් වූ සැපය ද ලැබිමි. ඒ ඒ තන්හි උපන්නා වූ තමන්හට රුවන් නිපයේ ම ය.

3288. මෙසින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් එලද්දනයක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. එලද්දනයාගේ මේ විපාක යි.

3289. එකානන්තයෙන් බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

3290. මා විසින් කෙලෙසෝ දවන ලදහ. සියලු හටයෝ නසන ලදහ. හසියකු මෙන් බැලුම් සිද අසුචි රහිතව වෙසෙමි.

3291. සිවුපිලිසිඛියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්ඤාවෝ ද සාසනාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂමත් ලබුජදයක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

ලබුජදයක ස්ථවිරාවද්දනය ගෙවෙහි යි.

383. උදුමබරප්ලදයක ස්ථවිරාවද්දනය

3292. පුරුෂොත්තම වූ බුදුරජතෙම ඕනනා ගංතෙරෙහි වැඩ වීසි ය. යන්හුන් වූ කෙලෙස් රජස් විරහිත එකහ වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

3293. කෙලෙස්මල දේනා වූ උන්වහන්සේ කෙරෙහි පහත්සිත් ඇත්තෙමි මම දිඹුල් පල ගෙණ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට දිනිමි.

3294. මෙසින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් එලද්දනයක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. එලද්දනයාගේ මේ විපාක යි.

3295. එකානන්තයෙන් බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

3296. කිලෙසා කොපිතා මය්හං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොව ඛකිනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.

3297. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උදුමාරථලදායකො පථරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

උදුමාරථලදායකමනො අපදානං නනිසං.

334. පිලක්ඛථලදායකමනොපදානං

3298. වනනොන බුද්ධං දිස්වාන අසුදස්සිං මනායසං,
පසන්නාවිනොනා සුමනො පිලක්ඛියා ඵලං අදා.¹

3299. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඵලදායසිද්ධං ඵලං.

3300. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨියා සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.

3301. කිලෙසා කොපිතා මය්හං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොව ඛකිනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.

3302. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පිලක්ඛථලදායකො පථරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

පිලක්ඛථලදායකමනො අපදානං චතුස්මං.

335. ථාරුසථලදායකමනොපදානං*

3303. සුවණ්ණවණ්ණං සලබ්බාදා ආනුතිතං පටිග්ගතා,
රවියං පටිපජ්ජන්තං ථාරුසථලමදසිතං.

3304. ඵකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලමදදිං අනං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඵලදායසිද්ධං ඵලං.

3305. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨියා සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.

1. පිලක්ඛියාදදිං ඵලං, මජ්ඣ. * ථාරුසදායකමනොපදානං, මජ්ඣ.

3296. (මා විසින්) කෙලකයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තියකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආප්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

3297. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් උදම්බරාදායක සම්පරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

උදම්බරාදායක සම්පරාදානය තෙවෙනි සි.

394. පිලකබ්ඵලදායක සම්පරාදානය

3298. වනයෙහිදී මහත් කිරිනි ඇති අක්කුසු බුදුරජුන් දක පහන්සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි පුලිලගෙහි දුනිමි.

3299. එක්දහස් අටසියවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදානයක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුමොත්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදානයාගේ මේ විපාක සි.

3300. එකානනයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3301. (මා විසින්) කෙලකයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තියකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආප්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

3302. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් පිලකබ්ඵලදායක සම්පරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

පිලකබ්ඵලදායක සම්පරාදානය සිවුවෙනි සි.

395. ථාරුසඵලදායක සම්පරාදානය

3303. ලොකයාගේ සුජාවන් පිළිගන්නා වූ රන්වන් වූ පාභියෙහි වහින්නා වූ බුදුරජුන් දක මම උත්තමන්සේට බොරමදමුනු (=උගුරැස්ස) ගෙහි දිනිමි.

3304. මෙයින් එක්දහසවන කපෙහි යම් ඵලදානයක් දිනිමි ද (ඒ හෙතුමොත්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදානයාගේ මේ විපාක සි.

3305. එකානනයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3306. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගොව ඛනිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

3307. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සවජ්ඣතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුද්දං ආයස්මා ඵාරුසඵලදයග්ගො පේරො ඉමා ගාථාසො
අහාසිත්වාති.

ඵාරුසඵලදයකපේරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

386. චලලිඵලදයකපේරාපදානං

3308. සබ්බෙ ජනා සමාගමම අගමිංසු වනං තද,
ඵලමනේසමානා තෙ අලහිංසු ඵලං තද.

3309. තත්ථදදසාසිං සමබුද්ධං සසමභුං අපරාජිතං,
පසන්නවිත්තො සුමනො චලලිඵලමදසනං.

3310. ඵකතියෙසෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලමදදිං තද,
දුග්ගතීං තාහිජානාමි ඵලදනසිද්ධං ඵලං.

3311. සවානතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨියා සනතිකෙ,
තිස්සො විජජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

3312. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගොව ඛනිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

3313. පටිසම්භිද්ද වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සවජ්ඣතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුද්දං ආයස්මා චලලිඵලදයග්ගො පේරො ඉමා ගාථාසො
අහාසිත්වාති.

චලලිඵලදයකපේරස්ස අපදානං ජට්ඨං.

387. කදලිඵලදයකපේරාපදානං

3314. කණ්ණිකාරංව ජලිතං පුණ්ණමාසෙව¹ වද්දිමං,
ජලනතං දීපරුකංව අදදසං ලොකනායකං.

3315. කදලිඵලං පග්ගස්ස අද්දසිං සංචුත්තො අහං,
පසන්නවිත්තො සුමනො වද්දිත්වාන අපකකමිං.

3316. ඵකතියෙසෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තද,
දුග්ගතීං තාහිජානාමි ඵලදනසිද්ධං ඵලං.

1. පුණ්ණමාසෙව, මජ්ඣං.

3306. මා විසින් කෙලකයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තියකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභූත රතීතව වෙසෙමි.

3307. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද ඤාණාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂමත් ථාරාසඵලදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ථාරාසඵලදායක සථවිරාවදානය පස්වැනි සි.

386. වලලිඵලදායක සථවිරාවදානය

3308. සියලු ජනයෝ එක්ව එකල්හි වහසට ගියාහු ය. එකල්හි ඵල සොයන්නා වූ ඔවුහු ඵල ලැබුවාහු ය.

3309. එහි දී සියල්ල කෙමේ ම අවබෝධ කර ගන්නා වූ පස්මරුන් දිනු සම්බුදුරජාන් දිවිමි. (දක) උන්වහන්සේට මම පහන්සින් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි ලියපලක් දිනිමි.

3310. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදායකන් දුනිමි ද (ඒ හෙතුටෙන්) දගනියක් නො දනිමි. ඵලදායකයාගේ මේ විපාක සි.

3311. එකානන්තයෙන් බුඬබ්ලෙෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණිමෙන් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3312. මා විසින් කෙලකයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තියකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභූත රතීතව වෙසෙමි.

3313. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද ඤාණාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආයුෂමත් වලලිඵලදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

වලලිඵලදායක සථවිරාවදානය සවැනි සි.

387. කදලිඵලදායක සථවිරාවදානය

3314. කිණ්ඨිරි රුකක් මෙන් ද පඤ්ඤ රුසි සල මෙන් ද බබලන ඇවිලගත් ප්‍රදීපවෘක්ඛයක් බඳු වූ බුදුරජාන් දිවිමි.

3315. මම කෙසෙල්පලයක් ගෙණ පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි බුදුරජාන්තට දුනිමි. (ඉක්බිති) වැද ඉවත්ව ගියෙමි.

3316. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් ඵලදායකන් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුටෙන්) දගනියක් නො දනිමි. ඵලදායකයාගේ මේ විපාක සි.

3317. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
 භික්ඛො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

3318. කීලෙසා ක්කාපිතා මය්හං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
 නාගොව බ්බන්තං ඡේත්වා විහරාමී අනාසවො.

3319. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
 ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදා ආයස්මා කදලිප්ලදයකො පෙරො ඉමා ගාථායො
 අභාසිත්වාති.

කදලිප්ලදයකඤ්ඤා අපද්‍යනං සන්නමං.

388. පනසප්ලදයකඤ්ඤාපද්‍යනං

3320. අජජ්ඣො නාම සම්බුද්ධො හිමවනෙන වසී තදා,
 වරණෙන ව සමපනෙනා සමාඛිකුසලො මුනි.

3321. කුමහමත්තං ගහෙත්වාන පනසං ජීවජීවකා,
 ඡත්තපණේණ ධරෙත්වාන අද්ධං සද්දුතො අහං.

3322. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ප්ලමදදිං තදා,
 දුගතීං නාහිජාතාමි ප්ලද්ධසසිදං පලං.

3323. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
 භික්ඛො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

3324. කීලෙසා ක්කාපිතා මය්හං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
 නාගොව බ්බන්තං ඡේත්වා විහරාමී අනාසවො.

3325. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
 ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදා ආයස්මා පනසප්ලදයකො පෙරො ඉමා ගාථායො
 අභාසිත්වාති.

පනසප්ලදයකඤ්ඤා අපද්‍යනං අට්ඨමං.

389. සොණකොට්ඨිසඤ්ඤාපද්‍යනං

3326. විපස්සිතො පාවචනෙ එකං ලෙණං මයා කතා,
 වාතුද්දිසස්ස සබ්බස්ස බ්බුමාරාජධානියා.

3327. දුස්සෙහි භූමිං ලෙණස්ස සන්ථර්ඛා පටිච්චජං,
 උදග්ගවිනෙතා සුමනො අකාසිං පණ්ඨිං තදා.

3317. එකානනයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3318. මා විසින් කෙලශයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තිකතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

3319. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් **කදලිථලදයක** සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ සේකි.

කදලිථලදයක සථවිරාචදානය අවවාහි සි.

338. පනසථලදයකසථවිරාචදානය

3320. එකල්හි අජිත්ත නම් සම්බුද්ධ තෙමේ හිමවතෙහි විසිය. ඒ මුනි තෙමේ (පසලොස්) වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූයේ සමාධියෙහි දක්‍ෂවූයේ ද වේ.

3321. කුඩා පමණ වූ ජීවජීවක නම් පනාපලක් ගෙණවූත් පණ්චස්-ත්‍රයෙහි තබා මම ශාක්‍යයන් වහන්සේට දුනිමි.

3322. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදායකත් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිකත් නොදනිමි. ඵලදායකයාගේ මේ විපාක සි.

3323. එකානනයෙන් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3324. මා විසින් කෙලශයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. හස්තිකතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිත ව වෙසෙමි.

3325. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් **පනසථලදයක** සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ සේකි.

පනසථලදයක සථවිරාචදානය අවවාහි සි.

339. සොණකොට්ඨිස සථවිරාචදානය

3326. විපසෙහි බුදුරජානන්ගේ සසුන පවත්නා කල්හි සිවුදිනින් වසින සම්ඝයාට බබ්බුම රුජඛාතියෙහි මා විසින් ලෙණක් කරවන ලදී.

3327. ලෙණෙහි සිම වසත්‍රවලින් අතුරු (සම්ඝයාට) පිදිමි. එකල්හි ඔදවැහි සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි (මෙබඳු) ප්‍රාණීනාවක් ද කෙලෙමි.

3328. ආරාධයෙය්‍යං සමබ්බුද්ධො පබ්බජ්ඣං උභෙය්‍යං,
අනුත්තරංඤ්ඤා නිබ්බාණං උපසංයං සංගතිමුත්තමං.
3329. තෙනෙව සුක්කමුලෙන කප්පං¹ නමුත්ති සංසරිං,
දෙවතුතො මනුස්සො වා කතපුඤ්ඤා විරොවතං.
3330. නතො කම්මාවසෙසෙන ඉධ පච්ඡිමකෙ භවෙ,
වම්පායං අග්ගසෙට්ඨස්ස ජාතොභි ඵකපුත්තකො.
3331. ජාතමත්තස්ස මෙ සුඤ්ඤා පිතු ඡන්දො අයං අහු,
දදාමහං කුමාරස්ස විසකොට්ඨි අනුත්තමං.
3332. වතුරඤ්ජුලා ව මෙ ලොමා ජාතා පාදතලෙ උභො,
සුබ්බමා මුද්දසමථස්සා තුලපිටුසමා සුභා.
3333. අතීතා නමුත්ති කප්පා අයමෙකොව² උත්තරි,
තාතිජාතාඤ්ඤි නිබ්බන්තො පාදෙ භුම්ඨා අසංසරන්තො.
3334. ආරාධිතො මෙ සමබ්බුද්ධො පබ්බජං අනුගාරිසං,
අරහත්තංඤ්ඤා මෙ පත්තං සිත්තිතුතොභි නිබ්බුතො.
3335. අග්ගො ආරභ්විට්ඨිසානං³ නිද්දිට්ඨො සබ්බදස්සිතා,
බිණ්ණසමො ව⁴ අරහා ඡලභිඤ්ඤා මභිද්ධිකො.
3336. ඵකතටුතො ඉතො කප්පෙ යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාතිජාතාඤ්ඤි ලෙනදානස්සිදං ඵලං.
3337. සමාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3338. කිලෙසා ඤාපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොව බකිතං ඡේඛා විහරාමි අනාසවො.
3339. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3340. ථෙරෙ කොට්ටිසො⁵ සොණො හිතබ්බසමස්ස අග්ගතො,
පඤ්ඤා පුට්ඨො විශාකාසි අනොත්තමො මනාසරෙති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සොණො කොට්ටිසො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සොණකොට්ටිසඤ්ජරස්ස අපදානං නමමං.

1. කප්ප, මජ්ඣං. 2. අයං ඵකාව, මජ්ඣං. 3. ආරභ්විට්ඨිසානං, මජ්ඣං.
4. බිණ්ණසමොභි, මජ්ඣං. 5. කොට්ටිසො, මජ්ඣං.

3328. මම බුදුරජුන් සතුටු කරන්නෙමි. පැවිද්ද ද ලබන්නෙමි. අනුත්තර වූ උත්තම ශාන්තිසංකප්පාන නිවණ ද සාධී කරන්නෙමි.

3329. කුසලමූලයෙන් ම අනුකල්පයක් සැරිසැරිමි. කරණ ලද පින් ඇති මම දෙවි වූයෙමි හෝ මිනිස් වූයෙමි හෝ බැබළුමි.

3330. ඉක්බිති අවශෙෂ කමිටිපාකයෙන් අනතිම භවයෙහි මේ වමසා නගරයෙහි අගපිටුහුගේ එක ම පුත්‍රව උපන්නෙමි වෙමි.

3331. මා උපන් පමණක් ම අසා පියතුමානට මේ බදු අදහසෙක් විය. “මම කුමරුන්ට නො අඩුව විසිකෙලක් (බන්ධ) දෙමැසි” (කියා සි).

3332. මාගේ දෙපතුල්හි සිසුනි වූ මොලොක් පහස් ඇති පුළුන් කෙඳි බදු කොබතා සිටු අහුල් දිගු ලෝමයෝ හටගත්හ.

3333. අනුකපක් ඉක්මන. මේ ඉතිරි කල්පය සි. (මේ අනුඵක්කපතුල) නො අතුල බිමෙහි පා තැබූ බවක් නො දනිමි.

3334. මා විසින් සම්බුදුරජනෙම තුටු කරණ ලදි. අනගාරිය සංකප්පාන සසුනෙහි පැවිදි වීමි. මා විසින් රහත්බව ලබනලදි. කෙලයදහයෙන් නිවුනෙමි සිසිල් වූයෙමි වෙමි.

3335. ආරබ්බ වියදී ඇති මහණුන් අතුරෙන් මම අග්‍රය සි බුදුරජුන් විසින් දක්වන ලද්දෙමි වෙමි. මහත් සාද්ධි ඇති ෂබ්බිඤ්ඤ ඇති ආසුට ඤාය කල රහත් නමක් ද වෙමි.

3336. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් දතක් දුනිනි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ලෙනක් දීමෙහි මේ විපාක සි.

3337. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට මාගේ ශුභනමනෙක් ම විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදු සසුන කරණ ලදි.

3338. මා විසින් කෙලයයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. තසනියතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුට රහිතව වෙසෙමි.

3339. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභට්ටමොඤ්ඤයෝ ද ෂබ්බිඤ්ඤවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදු සසුන කරණ ලදි.

3340. අනවතප්ප මහවිල් තෙර දී පැණ විවාරණ ලද සොණ-කොට්ඨිස සථවිර තෙමේ බික්සහන ඉදිරියෙහි විසදිය.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සොණකොට්ඨිස සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාල සේකි.

සොණකොට්ඨිස සථවිරාදාහය නවවැනි සි.

390. පුබ්බකමමපිලොතිකාපද්‍යනං

3341. අනොනනකසරාසනො රමණීයෙ සිත්තලෙ,
නානාරතනපජේතො නානාගකිවනනනරෙ.
3342. මහතා භික්ඛුසංඝෙන පරෙතො ලොකනායකො,
ආසිනො ව්‍යාකරී තස්ස පුබ්බකමමාති අත්තනො.
3343. සුණාථ භික්ඛවො මය්‍යං යං කමමං පකතං මයා,
පිලොතිකස්ස කමමස්ස බුද්ධිතොපි විපච්චති*.
3344. මුහාලි නාමහං ධුතොනා පුබ්බෙ අඤ්ඤාසු ජාතිසු,
පච්චෙකවුද්ධං සරභා¹ අබ්භාචිහ්ඛිං අදුසකං.
3345. තෙන කමමපිපාකෙන නිරසෙ සංසරිං චිරං,
ඛුච්චස්සසහස්සාති දුකඛං වෙදෙසිං වෙදනං.
3346. තෙන කුමමාවසෙසෙන ඉධ පච්ඡමකෙ භවෙ,
අබ්බකකාතං මයා ලද්ධං සුඤ්ඤිකාය කාරණං.
3347. සබ්බාභිභුස්ස බුද්ධස්ස නිද්දො නාමාසි සාවතො,
තං අබ්බකකාය නිරසෙ චිරං සංසරිතං මයා.
3348. දසවස්සසහස්සාති නිරසෙ සංසරිං චිරං,
මුත්තස්සනාවං ලද්ධාහං අබ්බකකාතං ඛුචං ලභිං.
3349. තෙන කමමාවසෙසෙන විඤ්ඤමානාපිකා මමං,
අබ්බකකාසි² අභුතෙන ජනකායස්ස අග්ගතො.
3350. බ්‍රාහ්මණො සුභවා ආසිං අහං සක්කතපුජිතො,
මහාවතෙ පඤ්ඤාසනෙ මනොන වාචෙමි මාණවෙ.
3351. නස්ථාගතො ඉති භිමො පඤ්ඤාභිඤ්ඤා මහිදුසිතො,
තඤ්ඤාභමාගතං දිස්වා අබ්භාචිහ්ඛිමදුසකං.
3352. තතොහං අවචං සියෙස්ස කාමහොති අයං ඉසි,
මය්‍යමපි භාසමානස්ස අනුමොදිංසු මාණවා.
3353. තතො මාණවකා සබ්බෙ භික්ඛමානා⁴ කුලෙ කුලෙ,
මහාජනස්ස ආහංසු කාමහොති අයං ඉසි.

* සුණාථ භික්ඛවො මය්‍යං කමමං පකතං මයා,
එකං අරඤ්ඤිකං භික්ඛුං දිස්වා දික්ඛං පිලොතිකං.
පජ්ඣිතං පඨමං බුද්ධං බුද්ධිතොය මයා තද,
පිලොතිකස්ස කමමස්ස බුද්ධිතොපි විපච්චති
ගොපාලකො පුරෙ ආසිං ගාමිං පාජේති ගොවරං,
විවිහතිං උදකං ආවිලං ගාමිං දිස්වා නිවාරයි.
තෙන කමමපිපාකෙන ඉධ පච්ඡමකෙ භවෙ,
පිටාසිතො යදිමජකං න හි පාතුං ලභාමිහං සසා.

1. සුරති, මජ්ඣ.

2. සංසරිත, මජ්ඣ.

3. අබ්භාචිහ්ඛි, මජ්ඣ.

4. භික්ඛමානා, මජ්ඣ.

390. පුබ්බකමමපිලොභිකාවදානය

3341. නොයෙක් රත්නයෙන් බබලන නානාපිඬු පුග්ගක පුෂ්පයෙන් ගැවසිගත් (හිමාලය) වනයෙහි අනවනජනමිල සමීපයෙහි වූ සිත්කලු ගල්කලාවෙක්හි,

3342. මහත් වූ හිඤ්ඤාසමුත්තයා විසින් පිරිවරන ලද බුදුරජානන් වහන්සේ වැඩහුන් සේත්, එහි දී නමන්වහන්සේගේ පූජිකමය ප්‍රකාශ කල සේක.

3343. මහණෙනි, මා විසින් යම් කමයක් කරන ලද ද මාගේ (ඒ කමය) අසවු. විපාකාවශෙෂකමය බුදුබැව් ලැබු කල්හි ද විපාක දේ.

3344. පෙර මම අප්‍රකට වූ (තුදු) ජාතියට අයත් මුනාලි නම් බුඬියෙක් වීම. (එකල්හි) කෙලෙසයන්ගෙන් නිදු නොකටයුතු වූ සරභු නම් පසේබුදුන් වහන්සේට නිදු කෙලෙමි.

3345. ඒ කම්විපාකයෙන් බොහෝ කලක් නිරයෙහි සැරිසැරිමි. බොහෝ දහස් ගණන් හවුරුදු දුක්වෙදනා වින්දෙමි.

3346. ඒ කම්යාගේ අවශෙෂවිපාකවශයෙන් මේ අනන්ත භවයෙහි සුඤ්ඤා නම් පරිව්‍රාජිකාව නිසා මා විසින් නිදු වචන ලබන ලදි.

3347. සබ්බාහිභු නම් බුදුරජුන්ගේ නිදු නම් ශ්‍රාවකයෙක් විය. උන්වහන්සේට නිදු කොට මා විසින් බොහෝ කාලයක් නිරයෙහි සැරිසරණ ලදි.

3348. හවුරුදු දසදහසක් පමණ වූ දීඝිකාලයක් නිරයෙහි සැරි සැරිමි. මිනිසත්බව ලත් මම බොහෝ නිදු ලැබීමි.

3349. ඒ කම්යාගේ ශෙෂ වූ විපාකයෙන් විඤ්චානාමිඤ්ඤා නොමෝ ජනසමුහයා දුදිරයෙහි මට අභූතයෙන් වොදනා කලාය.

3350. මම බොහෝ දෙනා විසින් සත්කාර කරණ ලද්ද වූ පුදන ලද්ද වූ බමුහුඬු බමුණෙක් වීම. මහවෙහෙහි පන්සියක් මානවකයන්ට මනත්‍ර හදාරවමි.

3351. මහත් සෘද්ධි ඇති පඤ්චාභිඤ්ජාහි වූ හිම සෘෂිතෙම එහි පැමිණියේය. මම (එසේ) පැමිණියහු දෑක නිදු නොකටයුතු වූ ඔහුට නිදු කෙලෙමි.

3352. ඉක්බිති මම ශිෂ්‍යයන්හට 'මේ සෘෂිතෙම කාමහොගියෙකැ'යි කීමි. මාණවකයෝ ද මා කි වචනයට සතුටු වූවාහු ය.

3353. ඉක්බිති මාණවකයෝ හැමදෙන ගෙයක් පාසා පිඬු සිහමන් 'මේ සෘෂිතෙම කාමහොගියෙකැ'යි මහජනයාට කීහ.

3354. තෙන කම්මවිපාකෙන පඤ්චතික්ඛුසනා ඉමෙ,
අබ්බකඛාතං ලභං සබ්බෙ සුඤ්චිකාය කාරණා.
3355. වෙමාභුතාතරං පුබ්බෙ ධනගෙතු හතිං අහං,
පකඛිපිං ගිරිදුග්ගසමිං සිලාය ව අපිංසසිං.
3356. තෙන කම්මවිපාකෙන දෙවදත්තො සිලං බිපි,
අභ්‍යුට්ඨං පිංසසි පාදෙ මම පාසාණසකරා.
3357. පුරෙහං දුරකො හුච්චා කිලමානො මහාපථෙ,
පචෙවකඛුභිං දිස්වාන මග්ගෙ සකලිකං බිපිං.¹
3358. තෙන කම්මවිපාකෙන ඉධ පච්ඡිමකෙ හවෙ,
වධස්ථං මං දෙවදත්තො අභිමාරෙ පයොජසි.
3359. හස්ථාරොහො පුරෙ ආසිං පචෙවකඛුතිච්ඡිතමං,
පිණ්ඩාය විවරනතං තං ආසාදෙසිං ගජේනතං.
3360. තෙන කම්මවිපාකෙන හන්තො නාලාගිට් ගජො,
ගිට්ඨිකජෙ පුරවරෙ දුරුණො මං උපාගමි².
3361. රාජාහං පඤ්චවො³ ආසිං සතතිනා පුරිසං හතිං,
තෙන කම්මවිපාකෙන නිරයෙ පච්චිසං භුසං.
3362. කම්මුතො තස්ස සෙසෙන ඉද්දාති සකලං මම,
පාදෙ ඡපිං පකොපෙසි⁴ න හි කම්මං විනස්සති.
3363. අහං කෙවට්ටගාමසමිං අහුං කෙවට්ටදුරකො,
මච්ඡකෙ ඝාතිතෙ දිස්වා ජනසිං සොමනස්සකං.
3364. තෙන කම්මවිපාකෙන සීසදුකං අහු මම,
සබ්බෙ සකකා ව හඤ්ඤිංසු යදා හති විඩ්ඛිතො⁵.
3365. පුස්සාස්සාහං පාවචනෙ සාවකෙ පරිනාසසිං,
යවං බාදථ භුඤ්ජථ මා ව භුඤ්ජථ සාලයො.⁶
3366. තෙන කම්මවිපාකෙන තෙමාසං බාදිතං යවං,
නිමනතිතො බ්‍රාහ්මණෙන චෙරඤ්ජායං වසිං⁷ තදා.
3367. නිබ්බුද්ධො වතනමානමහි මලලුප්පතං නිහෙඨසිං⁸,
තෙන කම්මවිපාකෙන පිටඤ්ඤකං මමං අහු.

1. දසා, සා. 2. සමුපාගමි, මජ්ඣ. 3. පතතිකො සා. 4. පකපෙසි, මජ්ඣ. 5. විඩ්ඛිතො, මජ්ඣ. 6. සාලියො, සිමු. 7. වස, සිමු. 8. නිහෙඨසි, සා.

3354. ඒ කම්මිපාකයෙන් මේ හැම පන්සියක් හික්කුණු සුඤ්ඤා පිරිවැජ්ජය නිමිති කොට නිසු ලැබුන.

3355. පෙර මම (එක පියකුට දාව දෙමවුකුසින් උපන්) වෙමානික සොහොයුරු ධනය නෙතුකොට ගෙන නැසිමි. ගිරිදුගීයක හෙළිමි ගලකින් ද තැළිමි.

3356. ඒ කම්මිපාකය නෙතු කොට ගෙන දෙවිදන් තෙමේ මට ගලක් පෙරළිය. (ඉන් නැගුනු) ගල් පතුරක් මාගේ පයෙහි මහාගිල්ල තැළී ය.

3357. පෙර මම කුල දරුවෙක් ව මහමගෙහි ක්‍රියා කරමින් මග (වහිනා) පසේබුදු නමක් දැක නල්කාබැල්ලක් (උන්වනන්සේ දෙසට) ලිමි.

3358. ඒ කම්මිපාකයෙන් මේ අනනිම හටයෙහි දෙවිදන් තෙමේ මා මැරීම පිණිස දුනුවායන් යෙදවී ය.

3359. මම පෙර ඇතැරුවෙක් විමි. පිඬු පිණිස හැසිරෙන පසේබුදු-නමක් දැක ඇතැ ගලා උන්වනන්සේ ගවා ලැවිමි.

3360. ඒ කම්මිපාකයෙන් ගිවිබ්බජ නම් උතුම් නගරයෙහිදී (මත් වී) ප්‍රානන වූ දරුණු නාලාගිවි ඇතැ මා වෙත එළැඹියේ ය.

3361. මම පෙර පාපිවිඤ්ච වූ රජෙක් විමි. සැහකින් ගසා පුරුෂයකු මැරිමි. ඒ කම්මිපාකයෙන් බොහෝ කලක් නිරයෙහි පැසුනෙමි.

3362. ඒ කම්මයාගේ ශෛව වූ විපාකයෙන් මෙකල මාගේ පාදයෙහි සිඬිය සියල්ල (ඇතුළත ලේ තැල්ම නිසා) පුද්ග්‍රාය විය. කම්ම නැති නො වේ.

3363. මම කෙටුල් ගමක කෙටුල් දරුවෙක් විමි. නසන ලද මසුන් දැක සොම්නය ඉපදවිමි.

3364. ඒ කම්මිපාකයෙන් මාගේ හිසෙහි දුක් වෙදනාවක් ඇති විය. යම් කලෙක්හි විඬුබහ තෙමේ යුද කෙළේ ද, එකල්හි සියලු ශාක්‍යයෝ ද නැසුනාහු ය.

3365. පුංසු බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි ශ්‍රාවකයන්හට යව කටු බුද්ධි, හැල් නො බුද්ධි සි නිසු කෙලෙමි.

3366. බමුණකු විසින් ආරාධනය කරණ ලද්දෙමි චෙරඤ්ජාවෙහි විසිමි. එකල ඒ කම්මිපාකයෙන් තෙමසක් යව අනුතට කරණ ලදී."

3367. (පෙර) මලලසුඬියක් පවත්නා කල්හි මලලපුත්‍රයකු පෙළිමි. ඒ කම්මිපාකයෙන් මාගේ පිටෙහි දුකබවෙදනාවක් විය.

3368. කිකිච්ඡකො අහං ආසිං සෙට්ඨිපුතතං විරෙවසිං,
තෙන කම්මවිපාකෙන හොති පකඛ්ඤ්ඤා මම.
3369. අවවාහං ජොතිසාලො සුගතං කාසාපං තදා,
කුතො භු බොධි මුණ්ඩස්ස බොධි පරමදුලලහා.
3370. තෙන කම්මවිපාකෙන අවරිං දුක්ඛාරං බහුං,
ඡබ්බස්සානුරුවෙලායං තතො බොධිමපාපුණිං.
3371. නාහං එතෙන මග්ගෙන පාපුණිං බොධිමුත්තමං,
කුමමග්ගෙන ගවෙසිස්සං පුබ්බකම්මෙන වාරිතො.
3372. පුඤ්ඤපාපපරික්ඛිණො සබ්බසන්තාපවජ්ජිතො,
අසොකො අනුපායාසො නිබ්බාසිස්සමනාසවො.
3373. එවං ජිතො වියාකාසි භික්ඛුසඛිස්සං අග්ගතො,
සබ්බාභිඤ්ඤාලප්පතො අනොනතෙන මහාසිරො.

ඉසං සුදං භගවා අනතතො පුබ්බවජිතං පුබ්බකම්මපිලොභිකං¹
නාම ධම්මපරියායං අහාසි.

පුබ්බකම්මපිලොභිකං නාම බුද්ධාපදානං දසමං.

උද්දානං:

අවණ්ටං ලබුජ්ඤෙව උදුමබරපිලකඛු ව
එරු වලලි ව කාදලී පතසො කොට්ඨිසකො
පුබ්බකම්මපිලොභි ව අපදානං මගෙසිතො
ගාථායො එකනවුති ගණ්ණිනායො විහාපිති.

අවණ්ටපදායකො එකුතවතනාලිසතිමො.

391. පිළිඤ්චවච්ඡතේරාපදානං

3374. නගරෙ භංසමනියා ආසිං දොවාරිකො අහං,
අකෙඛානං අමිතං හොගං සරෙ සන්තිවිතං මම.
3375. රහො ගතො කිසිදිකා සමපහංසික² මානසං,
කිසජ්ජ පාසාදවරෙ එවං විනොසකං තදා.
3376. බහු³ මෝඛිගතා හොනා පීතං අනොපුරං මම,
රුජාපි සන්තිමනොසි ආනිකො, පඨවිස්සරො⁴.

1. කම්මපිලොභිකං, මජ්ඣං.

2. පහංසිකාන, මජ්ඣං.

3. පහු, මජ්ඣං.

4. පඨවිසසරො, මජ්ඣං.

3368. මම පෙර වෙදෙක් විමි. (ධනලොභයෙන්) එක් සිවුපුතකු විරෙක කරවිමි. ඒ කම්මයෙන් මට ලොභිතපතබැඳිකා (=ලේ අතිසාර) රොගය වැළඳුනේ වේ.

3369. (පෙර) ජොතිපාල මානවක වූ මම එකල්හි කාශ්‍යප බුදු-රජානන් වහන්සේට 'මුණ්ඩයාට (හිස මුඩු කළහුට) සමෙබ්බාති ඥානයක් කොසින් ද ? සමෙබ්බාති ඥානය ඉතා දුලිභය' යි කිමි.

3370. ඒ කම්මිපාකයෙන් උරාවෙලායෙහි සාවුරුද්දක් බොහෝ දුෂකරනුයා කෙලෙමි. ඉන් පසු සමාස්සමෙබ්බාතිට පැමිණියෙමි.

3371. පූච්ඡකම්මයෙන් (සැප) වලක්වන ලද්දේ නොමගින් බුදුවට සොයන්නෙමි මම ඒ නොමගින් උතුම් සමාස්ස සමෙබ්බාතිට නොපැමිණියෙමි.

3372. පින්පටි ගෙවා ලුයෙමි කෙලෙස් නැවුල් බැහැර කෙලෙමි ශොක රහිත වූයෙමි උපායාස රහිත වූයෙමි ආශ්‍රව රහිත වූයෙමි පරිනිඵාණයට පත්වන්නෙමි.

3373 සියලු අභිඤ්ඤානට පත් සච්ඡෙදයන් වහන්සේ අනවතප්ත මහවිල් තෙරෙහි දී බික්සහන හමුයෙහි මෙසේ වදාළ සේක.

මෙහි මේ අයුරින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ පූච්ඡ වර්තය (දැක්වෙන) පුබ්බකම්මපිලොභික නම් වූ ධම්මදෙශනාව වදාළ සේකි.

පුබ්බකම්මපිලොභික නම් වූ බුද්ධාවදානය දසවැනි යි.

උද්‍යානය:

අවණ්ට ලබුජ උදුමිර පිලකඩු
එරු වලලී කදලී පනස කොට්ඨිසක
පුබ්බකම්මපිලොභි සම්බුදුසිරිත ද වේ
මෙහි ගි එක් අනුවක් පඩුවන් ගණන ලද වේ.

අවණ්ටප්ල වර්ගය එකුත්සාලිස්වැනි යි.

391. පිළිඤ්චවච්ඡ සංවිරාවදානය

3374. මම භංගවතී නගරයෙහි දොරවුපාලයෙක් විමි. මාගේ ගෘහ-යෙහි නිරවුල් වූ අපමණ භොග සම්පත් ද විය.

3375. මම එකල්හි පහයෙහි විවෙකව කිඳු සිත පහදවා මෙසේ සිතීමි.

3376. මා විසින් බොහෝ භොගසම්පන්නහු ලබන ලදහ. මාගේ ඇතුළුවර සමාඥය. පාචිනීභවර වූ ආනඤ්ඤ රජතෙමේ ද (බුදුරජුන් ප්‍රධාන සම්ඝයාට දානය සිදුහා) ආරාධනය කෙළේය.

3377. අයඤ්ච බුද්ධො උප්පන්නො අභිච්ඡුප්පන්නිකො මුති,
සංවිජ්ජනති ව මෙ හොගා දානං දස්සාමි සන්ත්තො.
3378. සදුමෙන රුජපුත්තෙන දින්නං දානවරං ජිනෙ,
හසීතාගෙ ව පලලඛික අපස්සොනඤ්ච'නප්පකං.
3379. අහමිදි දානං දස්සාමි සබ්බෙූ ගණවරුත්තමෙ,
අදින්නපුබ්බමඤ්ඤෙසං හවිස්සං ආදිකමිමිකො.
3380. විනොතානා බහුවිධං යාගෙ යස්ස දුබං ඵලං,
පරිකකාරදානමදදකම්. මම සබ්බාප්පුරණං.
3381. පරිකකාරානි දස්සාමි සබ්බෙූ ගණවරුත්තමෙ,
අදින්නපුබ්බමඤ්ඤෙසං හවිස්සං ආදිකමිමිකො.
3382. නලකාරෙ උපාහමම ඡත්තං කාරෙසිං නාවදෙ,
ඡත්තසතසහස්සානි ඵකතො සන්නිපාතසිං.
3383. දුස්සසතසහස්සානි ඵකතො සන්නිපාතසිං,
පත්තසතසහස්සානි ඵකතො සන්නිපාතසිං.
3384. වාසියො සත්ථකෙ වාපි සුවියො නබජේදකෙ¹,
හෙට්ඨා ඡත්තෙ ලග්ගාපෙසිං² කාරෙකා තදනුවඡ්චෙ.
3385. විමුප්පනෙ ඩාලවණෙට මොරහත්ථෙ ව වාමරෙ,
පරිස්සාවනෙ තෙලබරෙ³ කාරසිං තදනුවඡ්චෙ.
3386. සුවිසරෙ අංසබකෙ අථොපි කායබකිනෙ,
ආධාරකෙ ව දුක්ඛෙ කාරසිං තදනුවඡ්චෙ.
3387. පරිභොගභාජනෙ ව අථොපි ලොහථාලකෙ,
හෙසජේජ පුරසිකාන හෙට්ඨාඡත්තෙ ධූපෙසහං.
3388. වචං උසිරං ලට්ඨිමධුං පිප්ථල මරිචානි ව,
හරිතනිං සිඛනිවෙරං⁴ සබ්බං පුරෙසිං භාජනෙ.
3389. උපාහනෙ⁵ පාදකායො අථො උදකපුඤ්ජනෙ,
කත්තරදණෙකි පුක්කතෙ කාරසිං තදනුවඡ්චෙ.
3390. ඔසධඤ්ජනනාළී ව⁶ සලාකා ධම්මකුත්තරා,
කුඤ්චිකා පඤ්චවණෙණති සිබ්බිතෙ කුඤ්චිකාසරෙ.
3391. ආයොගෙ බුමනෙත්තෙ ව අථොපි දීපධාරකෙ,
තුමබ්බකෙ ව කරණෙකි ව කාරසිං තදනුවඡ්චෙ.

1. කබජේදකෙ, මජ්ඣං. 2. භවාපෙසිං, මජ්ඣං. 3. තෙලබාර, මජ්ඣං.
4. සිඛනිවෙරං, මජ්ඣං. 5. උපාහනා, මජ්ඣං. 6. ඔසධං අඤ්ජනාපි ව, සහ.

3377. සඵඤ්ඤායෙහි ලෝ වැඩ සදහා පහළ වන්නේ වේ. මේ ඵ් සඵඤ්ඤායෙහි ලෝ පහළ විය. මාගේ නොගඟේ ද විද්‍යාන වෙන්. ශාස්තෘන් වහන්සේට දනක් දෙන්නෙමි.

3378. පද්ම නම් රාජපුත්‍රයා විසින් බුදුරජානන් වහන්සේ කෙරෙහි උතුම් වූ දායකත් දෙන ලදී. (ඵ් දනෙහි) භක්තිරාජයන් ද, පයඝිඛකයන් ද හේන්තු වන පුරු ද යන බොහෝ දේ වෙයි.

3379. මම ද උතුම් වූ සමස්ත කෙරෙහි දනක් දෙන්නෙමි. අනුන් විසින් නො දුන් විරු (දූ දීමෙහි) ආදිකර්මකයෙක් වන්නෙමිසි-

3380. යම් යම් දූ දීමෙහි සුබවිපාක නන් අයුරින් සිතා මාගේ අදහස් පුරා ලභ පරිත්තාරදායක දිවිමි.

3381. ගණවරොත්තම වූ සමස්ත කෙරෙහි පිරිකර දෙන්නෙමි. අනුන් විසින් නො දුන් විරු (දූ දීමෙහි) ආදිකර්මකයෙක් වන්නෙමිසි-

3382. එකෙණෙහි කුලපොත්තන් (=වටවලින් කමානන කරන්නන්) වෙත එලඹ ඡත්‍ර කරවිමි. ඡත්‍ර ලක්ෂ්‍යයන් එක්රැස් කෙළෙමි.

3383. වසු ලක්ෂ්‍යයන් ද එක්රැස් කෙළෙමි. පාත්‍ර ලක්ෂ්‍යයන් ද එක්රැස් කෙළෙමි.

3384. වෑ ද කුඩා පිහි ද, හිදි ද, නියකපන සැත් ද, ඊට සුදුසු ලෙස කරවා ඡත්‍රයෙහි එල්බවිමි.

3385. පවන්අතු ද, විජිනිපත් ද, මොණරපියාපත් ද, සෙමර-වල් ද, පෙරහන්කඩ ද, තෙල්බදුන් ද, එයට සුදුසු ලෙස කරවිමි.

3386. හිදිගුලා ද, අස්බන් ද, යළි කාබන් ද, (පාත්‍රාධාරාදි) මැනවින් කළ ආධාරක ද එයට සුදුසු ලෙස කරවිමි.

3387. පරිභොගයට ගන්නා බදුන් ද, එසේ ම ලොභොතලී ද බෙහෙත් පුරවා ඡත්‍ර යට තැබිමි.

3388. වදකසාය, සැවැත්ත (විමුක්තානන) මුල් ය, වැල්මි ය, කිප්පිලි ය, ගම්මිරිස් ය, අරඵ ය, හිතුරු ය යන මේ සියල්ල බදුන්හි පිරවිමි.

3389. වහන් ද, මිරිවැසි ද, එසේ ම දිය පිස්තුවන් ද, මැනවින් කළ සැරයටි ද, එයට සුදුසු ලෙස කරවිමි.

3390. බෙහෙත් අඳුන් නාළිකා ද (බෙහෙත් ගැමි ආදිය සදහා ගන්නා) ලභ ද, දම්කොතුරු (=බිබරු) දකෙහි (යතුරු) ද පස්වණින් මසා කළ කෙසිගුලා හෙවත් යතුරු කොපු ද,

3391. ආයෝගපට්ට ද, දුම් (බොන) කෝට ද පහන් එල්ලන කොකු ද තිඹ තම් මානපාත්‍ර ද කරඹු ද එයට සුදුසු ලෙස කරවිමි.

3392. සණ්ඨාසෙ පිඨඵලෙ වෙව අපොඨි මලහාරකෙ,
හෙසජ්ජථවිකෙ වෙව කාරසිං තදනුච්ඡවෙ.
3393. ආසඤ්ඤො පිඨකෙ ව පලලඛෙක වතුරොමසෙ,
තදනුච්ඡවෙ කාරසිංහා තෙට්ඨාත්තෙන ඨපෙසහං.
3394. උණණාභිසි නුලභිසි අපොඨි පිසිකාභිසි¹,
බිමොහනෙ² ව සුක්කනෙ කාරසිං තදනුච්ඡවෙ.
3395. කුරුච්ඡෙදෙ මඩ්ඞිසිත්ථ තෙලං හත්ථප්පතාපකං,
සිපාටි ඵලකෙ සුචි මඤ්චමඤ්ථරණෙන ව.
3396. සෙනාසනෙ පාදපුඤ්ජ සයනාසනදණ්ඩකෙ,
දන්තපොණෙ ව අඟ්ගි සීසාලෙපතගඤ්ඤකෙ.
3397. අරණී පලාලපිඨෙ³ ව පත්තපිඨානථාලකෙ,
උදකස්ස කට්ඨජ්ඣ ව වුණණකා රජනමඛණං⁴.
3398. සමමජ්ජනං⁵ උදපත්තං තථා වසසිකසාටිකං,
නිසීදනං කණ්ණුජාදී අථ අන්තරවාසකං.
3399. උත්තරසඛගසඛසාටි නඤ්ඤං මුඛසොධනං,
බිලඛගලොණං පහුතං ව මඩ්ඞඤ්ච දඛිපානකං.
3400. ධූපං සිඤ්ඤං පිලොතිඤ්ච මුඛපුඤ්ජනසුත්තකං,
දානඛං නාම යං අජ්ඣ යං ව කප්පති සඤ්ඤානො.
3401. සබ්බමෙතං සමානෙත්වා ආනන්දං උපසඤ්ඤි,
උපසඤ්ඤමම රජානං ජනෙතාරං මසෙසිනො⁶,
සිරසා අභිවාදෙත්වා ඉදං වචනමබ්බවිං.
3402. එකතො ජානසංවඤ්ඤා උභින්නං එකතො මනං⁷,
සාධාරණා සුඛදුක්ඛ උභො ව අනුවත්තකා.
3403. අජ්ඣ වෙනසිකං දුක්ඛං තවාධෙය්‍යං අර්ඤම,
යදී සකෙකාසි තං දුක්ඛං විනොදෙය්‍යාසි බතතිස.
3404. තව දුක්ඛං මමං⁸ දුක්ඛං උභින්නං එකතො මනං⁹,
නිට්ඨිතතති විජානාති මමාධෙය්‍යං සචෙ තුවං.
3405. ජානාති මෙ මහාරජ දුක්ඛං මෙ දුක්ඛනොදයං,
පහු සමානො ගජ්ජසු එකං තෙ දුච්චරං වරං.

1. පිඨකාභිසි, ස්‍යා. 2. බිමොහනෙ, ස්‍යා. 3. ඵලපිඨෙ, මජ්ඣං.
4. රජනමඛණං, මජ්ඣං. 5. සමමුජ්ජනං, ස්‍යා. 6. මහෙසිනා, සීඝ්‍ර. මහායසා, ස්‍යා.
7. යජ්ජ, ස්‍යා. 8. මම 9. මනො, මජ්ඣං.

3392. අඬු ද, කතුරු ද, යළිද මල හරනා හඬු (=කන්හැඳි) ද බෙහෙත් පති ද එයට සුදුසු ලෙස කරවීම.

3393. දික්හහලා පුටු ද, කුඩා පුටු ද, පලහ ද මම එයට සුදුසු ලෙස කරවා ඡත්‍රයට තැබීම.

3394. එළලොම් පිර වූ බිසි ද, පුලුන් පිර වූ බිසි ද, යළිද පුටු බිසි ද මැනවින් කරණ ලද මෙව්ව ද එයට සුදුසු ලෙස කරවීම.

3395. (ඇඟ ඉළීමට ගන්නා) කුරුඳුගල් ද, මිඉරි ද (තල) තෙල් ද එසේ ම ඇඟ ඉළීමට ගන්නා (ඉරි ඇඳ කොරොත් කළ) අත්වන අතුරු කබල ද (මට කළ) ගල්පතුරු ද, පුවරු ද, හිඳි ද, ඇඳ අතුරුණු ද,

3396. සෙනසුන් ද, පාබිසි ද, යහන්දඬු ද, දහැරි ද, දත් කටු ද හිසෙහි ගල්වන ගඩු (තෙලොඳිය) ද,

3397. ගිනිගානා දඬු ද, පිදුරු පුටු ද, පාත්‍රයන් වහන පියන් හා නලි ද, දිය ගන්නා පිණිස යොදන කිණිසි ද, සුණුවහි ද පඬුඔරු ද,

3398. මුසුන් ද, දියබලන් ද, එසේ ම වැසියළු ද, හිඳිනා ඇතිරි ද, කස්පිළිසත් පටි ද, යළි හඳුනාකඩ ද,

3399. උතුරුසහසිවුරු හා සහලසිවුරු ද, නඟ්‍ය කරණ යුගහැඳි ද, මුවඳොනා බලුන් ද, ඇඹුල් කාබි ද, ලුණු ද, බොහෝ වූ මී ද, දිහියෙන් කළ පානවහි ද,

3400. දුම් නහනා ද්‍රව්‍ය ද, ඉරි ද, මහලුපිළි ද, මුව පිස්නා හා හු දැසි (මෙසේ) දිය යුතු යමක් ඇත් ද, යමක් ශාස්ත්‍රාත් වගන්සේටත් කැප ද.

3401. මේ සියල්ල රැස් කරවා මහර්මී වූ බුදුරජුන්ගේ පියා වූ ආනන්ද රජු වෙත එළඹියෙමි. එළඹ හිස නමා වැඳ මේ වචනය කිමි.

3402. (අප දෙදෙන) එක්ව ඉපද එක්ව ම වැඩුනෝ වෙමු. දෙදෙනාගේ සිත ද එක්ව ම පවතී. (දෙදෙනා පිළිබඳ සුවදක් දෙක) දෙදෙනාට ම සාධාරණ ය. (දෙදෙනා ම ඔවුනොවුනට) අනුව පවතින්නෝ වෙමු.

3403. සතුරන් මහින්නා වූ රජතුමනි, මාගේ සිතෙහි නොප අයත් හෙවත් නොප විසින් මැඩලිය යුතු දුකක් ඇත. සෂ්ත්‍රියයානෙහි, ඉදින් හැකිවෙහි නම් ඒ දුක දුරු කරන්නෙහිය කියා සි.

3404. ඔබගේ දුක මාගේ දුකය, දෙදෙනාගේ ම සිත එක්බලය, ඉදින් තාගේ දුක මා අයත් නම් හෙවත් මා විසින් මැඩලිය හැක්කක් නම් එය අවසන් විය සි දැන ගනුමි.

3405. මහරජතුමනි, මාගේ දුරු කළ නො හැකි දුක දැනගනු මැනව, එය බිබ්බන්සේගේ බැහැර කළ නො හැකි එක් වරයක් වෙයි. එය කිරීමෙහි පොහොසත් වන්නේ නම් කියනු මැනව.

3406. යාවතා විජිතං අසී යාවතා මම ජිවිතං,
එතෙහි යදි තෙ අනේඛා දසසාමි අවිකම්පිතො.
3407. ගජ්ජිතං බො තසා දෙව භිවජ්ඣා තං බහුගජ්ජිතං,
ජාතිසාමි තුවං අජ්ජ සබ්බධම්මෙ ජතිට්ඨිතං.
3408. අතිබාලතා නිවිලෙහි දදමානස්ස මෙ සතො,
කිතොන මෙ පිළිතෙනතො ජනීතං තෙ කපේහි මෙ.
3409. ඉවජාමහං මහාරජ බුද්ධසෙට්ඨමනුත්තරං,
හොජසිසාමි සම්බුද්ධං වජ්ජං මෙ මාත්‍ර ජිවිතං.
3410. අඤ්ඤං තෙහං වරං දමි මා යාවිසො තථාගතං,¹
අදෙසොසා කසසි බුද්ධො මණිජොතිරසො යථා.
3411. නත්‍ර තෙ ගජ්ජිතං දෙව යාව ජිවිතමනනතො,²
ජිවිතං දදමානෙන සුතතං දතං තථාගතං.
3412. ධම්මාසො මහාවීරො අදෙසොසා කසසි ජිවිතො,
ත මෙ පටිසසුතො බුද්ධො වරස්ස අමිතං ධනං.
3413. විනිවජ්ජයං පාසුණාම පුච්ඡිසාම විනිවජ්ජයෙ,
යථාසන්නං³ කපේසන්නා පටිපුච්ඡාම තං තථා.
3414. රඤ්ඤා තතො ගහෙත්වාන අගමාසිං විනිවජ්ජයං,
පරතො අකබ්ඤ්ඤාතං ඉදං වචනම්බුධිං.
3415. භුණ්ණතු මෙ අකබ්ඤ්ඤා ජිවිතම්පි පචාරසී⁴,
ත කිඤ්චි ධම්මානා රාජා වරමද්දසි මෙ⁵.
3416. තස්ස මෙ වරදින්නාස්ස බුද්ධසෙට්ඨං වරිං අතං,
සුදිනොතා හොති මෙ බුද්ධො අථවා⁶ සංසයං මම.
3417. සොස්සාම තව වචනං භූමිපාලස්ස රාජතො,
උභින්නං වචනං සුඛා ඡිඤ්ඤාමොත්ථ සංසයං.
3418. සබ්බං දෙව තසා දින්නං ඉමස්ස සබ්බගාහිකං⁷,
ත කිඤ්චි ධම්මානා ජිවිතම්පි පචාරසී.

1. අයාවිසො තථාගතො, සා.

3. යථාසන්නං, මජ්ඣ.

5. ජිවිතම්පි පචාරසී, මජ්ඣ.

2. ජිවිතමනීතං, සා.

4. රාජා වරමද්දසි මෙ, මජ්ඣ.

6. ඡිඤ්ඤා, මජ්ඣ.

7. සබ්බගාහිකං, සා.

3406. විජ්ඣා යම් තාත් ඇද්ද, මාගේ ජීවිතය යම් තාත් ඇද්ද, ඉදින් මෙකී දෙසින් ඔබට ප්‍රයෝජන තම් කම්පා නො වූයෙම් ම (එය) දෙන්නෙමි.

3407. දෙවයන් වහන්ස, ඔබ විසින් මෙසේ ගජිනා කරණ ලදී. එබඳු බොහෝ ගජිනාසත් (ඇතැම් විට) බොරු වන්නේය. අද ඔබ සියලු බමියන්හි පිහිටියෙන් දැයි දන්මි.

3408. (ඇති) යමක් දෙන්නා වූ මා (ඔබ) දැයි ලෙස පෙළහෙකිය. මා පෙළීමෙන් ඔබට ඇති ප්‍රයෝජනය කීම්? ඔබ විසින් පහත ලද්ද මට කියව.

3409. මහරජතුමනි, මම අනුහතර වූ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ කැමැත්තෙමි. සම්බුදුරජුන් වලඳවන්නෙමි. මෙය වැරදුනහොත් මාගේ ජීවිතය නතමක් වේවා.

3410. මම ඔබට අනික් වරයක් දෙමි. තථාගතයන් වහන්සේ නො ඉල්ලනු මැනව. දූරගමණක් බඳු බුදුරජ තෙම කිසිවෙකුට නො දිය යුත්තෙකි.

3411. දෙවයන් වහන්ස, ඔබ විසින් තමාගේ දිවි වුව ද දෙමැසි ගජිනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? ජීවිතය දෙන්නහු විසින් බුදුරජුන් දීම සුදුසුය.

3412. බුදුරජ තෙම (වෙන් කොට) තැබිය යුතු ය. සඵල තෙම කිසිවකුට නො දිය යුතු වේ. මා විසින් බුදුරජුන් දෙමැසි පිළිවදන් නො දෙන ලදී. අපමණ වූ බන්ධන ඉල්ලනු මැනව.

3413. අභිකරණයට පැමිණෙමු. අභිකරණයෙහි දී විමාරන්නෙමු. (එවිට අභිකරණ නායකයෝ) ඇති පරිදි (භාරුණු) කියන්නාහුය. එය එසේ (අභිකරණයෙන් ම) විමාරමු.

3414. රජුගේ අත ගෙණ විනිශ්චයට ගියෙමි. විනිසකරුවන් ඉදිරියෙහි මේ වචනය කීම්:

3415. විනිසකරුවෝ මඛඝ අසන්නවා, කිසිවක් නො තබා මට රජ තෙම වරයක් දුන්නේය. ජීවිතය පවා පැවරිය.

3416. මට වර දුන් ඔහුගෙන් මම බුදුරජුන් ඉල්ලමි. මට බුදුරජ තෙම මැනවින් දෙන ලදී. නො එසේ නම් මාගේ සැකයෙකි.

3417. කාගේ වචනය ද පාවිච්ඡාලක වූ රජුගේ වචනය ද අසමු. දෙදෙනාගේ ම වචන අසා මෙහි සැක දුරු කරමු.

3418. දෙවයන් වහන්ස, කිසිවක් තබා නො ගෙණ සියල්ල ම ගහයුතු සේ කොට සියල්ල ඔබවහන්සේ විසින් මොහුට දෙනලද ද? ජීවිතය ද පැවරී ද?

3419. කිව්ජ්ජනෙතොච භුතාන යාචී වරමනුත්තරං¹,
ඉමං සුදුකම්මං ඤාතො අද්ධං සබ්බගාමිකං.
3420. පරාජයො තවා² දෙව, අස්ස දෙයෙහි තථාගතො,
උභින්නං සංසයො ජිනො යථාසත්තමහි³ නිට්ඨං.
3421. රාජා තත්තෙව යතාන අකකදස්සෙහදබ්බි,
සමො මසනමි දෙය්‍යාථ පුත බ්බුභං ලභාමහං.
3422. පුත්තො තව සබ්බස්සං භොජ්ඣො තථාගතං,
පුත දෙය්‍යාසී සබ්බෙභිං ආනන්දස්ස යසස්සිනො.
3423. අකකදස්සෙ'තිවාදො ආනන්දස්සො ඛතතිසං,
භුට්ඨො පමුදිනො භුතො සබ්බෙභිමුපසංකමිං.
3424. උපසංකමම සබ්බෙභිං ඔසති'නිකමනාසවා,
සිරසා අභිවාදො ඉදං වචනමබ්බිං.
3425. වසීසතසහස්සෙහි අභිවාසෙහි වනබ්බිම,
හාසයනො මමං⁴ විතතං නිවෙසනමුපෙති මෙ.
3426. පදබ්බුත්තරො ලොකවිදු ආනුතීතං පටිග්ගහො,
මම සබ්බස්සමඤ්ඤාය අභිවාසෙහි වනබ්බිමා,
3427. අභිවාසනමඤ්ඤාය අභිවාදිය සන්තො,
හට්ඨො උදග්ගවිතොහං නිවෙසනමුපාගමිං.
3428. භික්ඛාමචො සමානෙතො ඉදං වචනමබ්බිමා,
සුදුලලහො මයා ලභො මහි' ජොතිරසො යථා.
3429. කෙන භං පුජ්ඣස්සාම අස්සමෙය්‍යො අනුපමො,
අනුලො අසමො ධිරො ජිනො අස්සට්ඨග්ගලො.
3430. තථා සමසමො චොව අද්ධියො නරාසහො,
දුක්ඛද්ධං අභිකාරං හි බ්බුභානුච්ඡිකං මයා.
3431. නානාප්‍රපේථ සමානෙතො කරොම පුප්ථමණ්ඩපං,
බ්බුභානුච්ඡිකං එතං' සබ්බපුජා හවිස්සති.

1. යාවජ්ජවමනුත්තරං, සහ.

2. භාවං, මජ්ඣං.

3. යථාසත්තමහි, මජ්ඣං.

4. මම විතතං, මජ්ඣං.

3419. (තම තෙම) දුකට පැමිණියෙක් ම උතුම් වරයක් ඉල්ලිය. අතිශයින් දුකට පත් වූයේ දැන (කැමති සියල්ලන් ම දෙමැති) සම්ප්‍රාතික කොට (වරයක්) දුනිමි.

3420. දෙවයන් වහන්ස, පරාජය ඔබවහන්සේට ය. බුදුරජ තෙම ඔහුට දිය හුණුය. දෙදෙනාගේ ම සැක පැහැදිලි ලදී. සත්පුරුෂබලය වූ පරිදි බලියෙහි පිහිටුව.

3421. රජ තෙම එහි ම සිටගෙන විනිසකරුවනට මෙය කිය. සහයෙහි, මට ද තෙපි (වරයක්) දෙන්නහු නම් නැවත මම බුදුරජුන් ලබමි.

3422. තාගේ අදහස් සම්පූර්ණ කොට ගෙන නිවාහනයන් වලදවා ආනයන රජුනට නැවත බුදුරජුන් දෙන්නෙහි ය.

3423. විනිසකරුවනට ද රජතුමාට ද වැද සතුටු වූයේම ප්‍රමුද්‍රිත වූයේම බුදුරජුන් වෙත එළඹියේම.

3424. වතුරොසයන් තරණය කළා වූ ආසුර රහිත වූ සම්බුදුරජුන් වෙත එළඹ සිය නමා වැද මේ වචනය කිමි.

3425. පසැස් ඇතිසාණන් වහන්ස, රහතුන් ලක්ෂයක් දෙනා වහන්සේ සමග (මාගේ දහය) ඉවසා වදාළ මැනව. මාගේ හිත සතුටු කරමින් මාගේ නිවසට වහිනු මැනව.

3426. ලෝවැස්සන්ගේ පූජාසන්කාරයන් පිළිගන්නා වූ තුන්ලොව ම මැනවින් දකුටා වූ පසැස් ඇත්තා වූ පදමුනකර බුදුරජ තෙම මාගේ අදහස දැන (ඒ ආරාධනය) ඉටුසිය.

3427. මම ආරාධනය පිළිගත් බව දැන ශාසනයන් වහන්සේ වැද සතුටු ව ඔදවැඩි සිත් ඇත්තෙමි සිය නිවසට එළඹියෙමි.

3428. මම භූතාමාත්‍යයන් රැස් කරවා මේ වචන කිමි. දූරහ මිඤ්චිත වැඩි අතිදුලිත වසනුමක් මා විසින් ලබන ලදී.

3429. බුදුරජානන් වහන්සේ පමණ කළ නොහැකි ගුණ ඇති සේක. උපමාරහිත වූ ගුණ ඇති සේක. අතුල්‍ය වූ සම්මුද්‍රිත අතිකතු නොමැති බැවින් අසම නම් වන සේක. මහ නුවණැති සේක. පස්මරුන් දිනු සේක. අප්‍රතිද්‍රව්‍ය වන සේක. ඒ බුදුරජුන්ට කුමකින් පුදන්නෙමු ද?

3430. එසේ ම ඒ බුදුරජානන් වහන්සේ අසම සමය හ. අද්‍රව්‍ය හ. තරලෙෂ්‍ය හ. මා විසින් ඒ බුදුරජුන්ට සුදුසු වූ පූජාවක් කිරීම දූෂකරය.

3431. නොයෙක් මල් රැස් කොට ප්‍රමාදමත්වසක් කරමු. මේ සියලු පූජා බුදුරජුන්ට සුදුසු වන්නිය.

3432. උප්පලං පදුමං වාපි වසසිකං අභිමුත්තකං,
වමපකං නාගප්පථඤ්ච මණ්ඩපං කාරසිං අහං.
3433. සතාස්තසහසානි ඡන්තව්ඡායාය පඤ්ඤපිං,
පච්ඡිමං අසකං මය්හං අභිකං සහමය්හති.
3434. සතාස්තසහසානි ඡන්තව්ඡායාය පඤ්ඤපිං,
පටියාදෙඤ්ච අනතපාතං කාලමාරොචසිං අහං.
3435. ආරොචිතමහි කාලමහි පදුමුත්තරො මහාමුති,
වසි සතසහසොහි නිවෙසනමුපෙසි මෙ.
3436. ධාරෙනනමුපරිච්ඡන්තො¹ සුප්පලප්පථමණ්ඩපෙ,
වසි සතසහසොහි නිසිදි පුරිසුත්තමො.
3437. ඡන්තසතසහසානි සතසහසාමාසනං,
කපපියං අනවජ්ඣඤ්ච පටිගණහාහි වකඤ්ච.
3438. පදුමුත්තරො ලොකවිදු අහුතීනං පටිගහනො,
මමං කාරෙකුකාමො සො සමපට්ටිච්ඡි මහාමුති.
3439. භික්ඛුනො එකමෙකස්ස පචෙවකං පත්තදාසනං,
ජහිංසු පුබ්බකං² පතනං ලොතපත්තමධාරස්සං.
3440. සත්තරත්තනිඤ්චං බුද්ධො නිසිදි පුප්පථමණ්ඩපෙ,
බොධසන්තො බහු සන්තො ධම්මවකකං පවත්තසී.
3441. ධම්මවකකං පච්ඡන්තනෙනො³ හෙට්ඨනො සුප්පථමණ්ඩපෙ,
වුල්ලාහිත්තසහසානං ධම්මාභිසමයො අහු.
3442. සත්තමෙ දිවසෙ පත්තන පදුමුත්තරො මහාමුති,
ඡන්තව්ඡායාය මාසිනො ඉමා ගාථා අභාසථ:
3443. අනුත්තකං දානවරං යො මෙ පාදසි මාණවො,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුණොථ මම භාසනො.
3444. තඤ්ච අස්සා රථා පතති සෙනා ව වතුරභිති,
පරිවාරෙස්සනති'මං⁴ නිච්චං සබ්බදානස්සිදං ඵලං.
3445. ගජේයානං අස්සයානං සිව්කා සඤ්චානිකා,
උපට්ඨස්සනති'මං නිච්චං සබ්බදානස්සිදං ඵලං.
3446. සට්ඨිථසහසානි සබ්බාලභිකාරහුසිතා,
පරිවාරෙස්සනති'මං නිච්චං සබ්බදානස්සිදං ඵලං.
3447. සට්ඨිතුරියසහසානි⁵ ගෙරියො සමලභිකතා,
වජ්ජසිස්සනති'මං නිච්චං සබ්බදානස්සිදං ඵලං.

1. ධාරෙනං උපරිච්ඡන්තං. මුජස්.

2. සුමනකං, මුජස්. සමනතං, සහ.

3. පච්ඡන්තනෙනං, මුජස්.

4. හං, සහ.

5. සට්ඨිතුරියසහසානි, මුජස්.

3432. උපුල්, පිටුම්, දූසමන්, යොහොඹු (=කෝඹු), සපු, හා යන මලින් මම මණ්ඩපයක් කරවිමි.

3433. ඡත්‍රයන්ගේ සෙවනෙහි ලක්‍ෂයක් අසුන් පැණවිමි. මාගේ අනන්තිම ආසනය අසිරාසියක් අගනේ ය.

3434. මම සන්සෙවනෙහි ලක්‍ෂයක් අසුන් පණවා තිබිමි. ආහාර-පාන ද පිළියෙල කරවා (සුදුසු) කලායි දැන්විමි.

3435. කාලය ආරොවනය කළ කල්හි පදුමුහතර බුදුරජ තෙමේ ලක්‍ෂයක් රහතුන් සමග මාගේ නිවසට එළඹියේ ය.

3436. මුදුන් සත් දරණ සුපුල් මල්බුවාමඩුවෙහි පුරුෂොත්තම වූ බුදුරජ තෙමේ ලක්‍ෂයක් රහතුන් සමග වැඩහුන්නේ ය.

3437. ඡත්‍ර ලක්‍ෂයකි. අසුන් ලක්‍ෂයකි. බුදුරජානන් වහන්ස, මේ කැපය, නිවරදය. පිළිගනු මැනව.

3438. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ ඒ මහාමුනි වූ පදුමුහතර බුදුරජ තෙමේ මා (සසර සයුරින්) එතෙර කරණු කැමැත්තේ එය පිළිගත්තේ ය.

3439. මම එක එක හික්කුහට වෙත වෙතම පාත්‍ර දුනිමි. පළමුවෙන් තුඩුහු පාත්‍ර ඉවත් කොට හළහ. (හැමදෙනා වනන්සේ ම) ලොහපාත්‍ර දැරුවාහු ය.

3440. බුදුරජ තෙමේ දිවැරැ සතක් පුෂ්පමණ්ඩපයෙහි වැඩහුන්නේ ය. බොහෝ සත්තට දහම් අවබෝධ කරවමින් දම්සක් පැවැත්වී ය.

3441. පුෂ්පමණ්ඩපය තුළ දම්සක් පවත්වන කල්හි සුමසුදහසක් ප්‍රාණීන්හට බමාහිසමය වී ය.

3442. සත්වැනි දින පැමිණි කල්හි පදුමුහතර බුදුරජ තෙමේ ඡත්‍රවර්ෂායෙහි වැඩහුන්නේ මේ ශාථාවන් වදාළේ ය:

3443. “යම් මාණවකයෙක් මට කිසිවකින් නො අඩු වූ උතුම් දහසක් දුන්නේ ද, මම හේ කවරෙක් දැයි කියන්නෙමි. කියන්නා වූ මාගේ (වචනය) අසවු.

3444. ඇත්තු ද අශ්වයෝ ද රිය ද පාබල සෙනහ ද යන සිවුරහ සෙනහ මොහු නිහර පිරිවරන්නාහුය. සඵදානයාගේ මේ විපාක යි.

3445. කසිකානය අශ්වයානය දෝලාය පල්ලැක්කිය යන මෙකී යානයෝ නිරතුරුව මොහු වෙත එළඹී සිටිත්. සඵදානයාගේ මේ විපාක යි.

3446. සියලු ආහරණයන්ගෙන් සරසන ලද සැටදහසක් රථයෝ නිරතුරුව මොහු පිරිවරන්නාහුය. සඵදානයාගේ මේ විපාක යි.

3447. සැටදහසක් තුය්‍යියෝ ද මැනවින් අලඹකාර කරණ ලද හෙරිනු ද මොහුට නිරතුරුව ම වැසුම් කරන්නාහුය. සඵදානයාගේ මේ විපාක යි.

3448. ඡලාසිනිසහස්සානි නාරියො සමලඛකතා,
විචිතතවජානරණො ආවුහතමණිකුණ්ඩලා¹.
3449. අලාරපමනා හසුලා සුසඤ්ඤ තනුමජ්ඣමා,
පරිවාරෙස්සනති²මං නිව්චං සබ්බදානස්සිදං ඵලං.
3450. තිංසකපසහස්සානි දෙවලොකෙ රථිස්සති,
සහස්සකඛනතුං දෙවිඤ්ඤ දෙවරජං කරිස්සති.
3451. සහස්සකඛනතුං රාජා ව චකකවතති භවිස්සති,
පදෙසරජං විජුලං ගණනානො අසංඛිතං.
3452. දෙවලොකෙ වසනතස්ස පුඤ්ඤකම්මසම්ඛිනිනො,
දෙවලොකපරිසරානං රතනජ්වනං ධරිසති².
3453. ඉවජිස්සති යදා ඡායං³ ඡදනං දුස්සපුප්ඵං,
ඉමස්ස විහතමඤ්ඤාය නිබ්බානං ඡාදයිස්සති.
3454. දෙවලොකා වටිනානා සුකකමුලෙන වොදිතො,
පුඤ්ඤකම්මෙන සංසුතො බ්වහම්බධු භවිස්සති.
3455. කප්පසහස්සස්සවති ඔක්කානාකුලසම්භවො,
ගොතමො නාම නාමෙන⁴ සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
3456. සබ්බමෙන අභිඤ්ඤාය ගොතමො සකාපුඛගවො,
භික්ඛුසංඝෙ නිසීදිතො ඵතදග්ගෙ ධූපෙස්සති.
3457. පිළිඡවච්ඡ⁵ නාමෙන තෙස්සති සජ්ජිකාවකො,
දෙව්නං අසුරානඤ්ච ගතිබ්බානං ව සකකතො.
3458. භික්ඛුනං භික්ඛුනීනං ව ගිහීනං ව තප්ථව සො,
පියො හුතාන සබ්බෙසං විහරිස්සතතාසවො.⁶
3459. සතසහස්සො කතං කම්මං ඵලං දස්සෙසි මෙ ඉධ,
සුමුතො සරවෙගොව කිලෙසෙ කාප්පති මම⁶.
3460. අතො මෙ සුඛතා කම්මං පුඤ්ඤාකම්මගො අනුතතරො,
යත්ථ කාරං කරිත්වාන පතොනාමති අඵලං පදං.
3461. අනුතතං දනවරං අදසි යො හි මාණවො,
ආදි පුබ්බඛගමො ආසි තස්ස දානස්සිදං ඵලං.
3462. ඡතෙත සුතතෙ දත්තාන⁷ සංඝෙ ගණවරාහතමෙ,
අට්ඨානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුච්ඡිතෙ මම.
3463. සීතං උණං ත ජානාමි රජොජලලා න ලිමපති,
අනුපදදවො අනිති ව හොමි අපවිතො සදා.

1. ආවුහතමණිකුණ්ඩලා, මජ්ඣ. 2. ධරිසති, මජ්ඣ. 3. යදායං, සහ.

4. ගොතනන, මජ්ඣ. 5. පිළිඡවච්ඡ, මජ්ඣ. 6. කාප්පිස්සති, සීග්.

7. ඡතෙත ව සුතතෙ දත්තා, මජ්ඣ.

3448-3449. මැනවින් අලඛකාර කරණ ලද සංසුද්ධතාක් සහිත වසිතුරු වසනුහරණ ඇත්තානු පලදින ලද මිනිසොබාල් ඇත්තානු දිග ඇසිපිය ඇත්තානු සිතා සහිත දිව්වානු මැනවැසි හැදින්විය යුතු ගරුචයව ඇත්තානු සිහින් කපිප්පදෙහ ඇත්තානු තිරතුරුව ම මොන පිරිවරන්නානු ය. සම්පදානසාගේ මේ විපාක යි.

3450. කප්තිස්දාසක් කල් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්තේ ය. දහස්වරක් දෙවෙනුව දිව්වාරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

3451. දහස්වරක් සක්විති රජ වන්නේ ය. (කරවනු ලබන) මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් (මෙපමණය යි) ගිණිය නො හැකිය.

3452. පුණ්‍යකම්යාගේ (විපාකය නා) යෙදී දෙව්ලොව වසන්නා වූ මොහුව දෙව්ලොව තෙලවර කොට රුවන්සැතක් (=සංඝමයකුබයක්) දරේ.

3453. යම් කලෙක පිළිපුස්මුවා සෙවෙති සේයාවක් ඉස්නේ නම් (එකල්හි) මොහුගේ සිහ දෑත (මෙන්) තිරතුරුව ම සෙවන කරන්නේ ය.

3454. කුහලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ දෙව්ලොවින් සැව පුණ්‍යකම්-විපාකය හා යෙදුනේ බ්‍රාහ්මණයෙක් වන්නේ ය.

3455. පෙයින් කල්පලක්ෂයකින් මතුයෙහි බහුතායා කුලයෙහි උපදින්නා වූ ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම් වූ භාසනා තෙමේ ලොව පහල වන්නේ ය.

3456. භාසාකුලයෙහි වූ ගොතම බුදුරජ තෙමේ සියල්ල දෑත හික්කුසංඝයා මැද වැඩහිද (මොහු) එතදග්‍රසානසෙහි කවන්නේ ය.

3457. දෙවියන් විසින් ද අසුරයන් විසින් ද ගකම්යෙන් විසින් ද සන්ඛාර කරණ ලද පිළිඤ්චවෘත්තිය නම් බුද්ධිශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

3458. එසේ ම තෙතෙමේ මහණුන් හට ද මෙහෙණන් හට ද ගිසියන් හට ද යන සියල්ලාට පිය ව ආශ්‍රිත රහිතව වාසය කරන්නේ ය” යි.

3459. මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙති කරණ ලද කම්යාගේ විපාකය මට මෙහි දී දැක්විය. දුනුදියෙන් මිදුනු භිවෙගය මෙන් මාගේ කෙලෙස් දැවී ය.

3460. නිරුතතර වූ පුණ්‍යකොණ්ඩයෙහි මා විසින් මැනවින් කරණ ලද පුණ්‍යකම්ය ආගමයකි යි. යම් පින්තෙතක පින්කම් කොට අවල වූ නිවාණපදයට පැමිණියෙහි වෙමි ද එහෙයිනි.

3461. යම් මාණවකයෙක් තෙම කිසිවක් නො අඩු වූ උතුම් දතක් දුන්නේ ද, (එහි) පලමු ප්‍රමුඛයා විය. ඒ දානයාගේ මේ විපාක යි.

3462. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද ගණප්‍රධාන වූ සංඝයා කෙරෙහි ද ඡත්‍රයක් පුදා මාගේ ඒ කම්යට පුදුසු වූ අනුසස් අටක් අනුභව කරමි.

3463. ගිතොපණ්ණන් නො දනිමි. දැලිකුණු නො තැවරේ. උවදුරු විපක් නැති වේ. හැමකල්හි පුදන ලද්දෙක් වෙමි.

3464. සුබ්බවෘත්තකො හොමි විසදං හොති මානසං,
ඡත්තසත්තසහසානි හවෙ සංසරතො මම.
3465. සබ්බාලඛකාරස්සත්තානි තස්ස කම්මස්ස වාතසා,
ඉමං ජාතං ධර්මොපාන මත්තකෙ ධාරයනති මෙ.
3466. කසමා¹ ඉමාය ජාතියා නත්ති මෙ ඡත්තධාරණා,
මම සබ්බං කතං කම්මං විමුත්තිඡත්තපතතියා.
3467. දුස්සානි සුත්තෙන දන්වා සබ්බෙ ගණවරුතනමෙ,
අට්ඨානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවෘත්තකෙ මම.
3468. සුවණ්ණවණ්ණානි විරජො සප්පහාසො පතාපවා,
සිතිඤ්ඤා හොති මෙ ගතතං හවෙ සංසරතො මම.
3469. දුස්සසත්තසහසානි සෙතා පිතා ව ලොකිතා,
ධාරෙනති මත්තකෙ මයං දුස්සදානසිද්ධං ඵලං.
3470. කොසෙය්‍යකම්බලියානි බොමකප්පාසිකානි ව,
සබ්බත්ථ පටිලහාමි තෙසං නිස්සද්දතො අහං.
3471. පතෙන සුගතෙ දන්වාන සබ්බෙ ගණවරුතනමෙ,
දසානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවෘත්තකෙ මම.
3472. සුවණ්ණථාලෙ මණ්ඨාලෙ රජතෙ පි ව ථාලකෙ,
ලොකිතඛිකම්මෙය ථාලෙ පරිභුඤ්ජාමි සබ්බදා.
3473. අනුපද්දවො අනීති ව හොමි අපවිතො සදා,
ලාභී අත්තස්ස පානස්ස වත්තස්ස සයනස්ස ව.
3474. න විතස්සානති මෙ හොතා සිතවිතෙනා හවාමහං,
ධම්මකාමො සදා හොමි අප්පකෙලසො අනාසවො.
3475. දෙවලොකෙ මනුස්සො වා අනුබ්බා ඉමෙ භුණා,
ජායා යථාපි රුකඛස්ස සබ්බත්ථ න ඡහන්ති මං.
3476. විත්තබ්බිතසම්බද්ධා සුකතා වාසිසො බහු,
දන්වාන බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සබ්බස්ස ව තථෙවහං,
අට්ඨානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවෘත්තකෙ මම.
3477. සුරො හොම'විසාරි ව වෙසාරජේසු පාරමි,
තිති විරියවා හොමි පහනිතමතො සදා.
3478. කිලෙසවෘත්තං ඤාණං සුබ්බං අතුලං සුචිං,
සබ්බත්ථ පටිලහාමි තස්ස නිස්සද්දතො අහං.

3464-3465. සියුම් සිට ඇත්තෙමි වෙමි. සිත පිරිසිදු වේ. හවයෙහි සැරිසරන්නා වූ මට මේ ජාතිය හැර (අනෙක් හැම ජාතියක දී ම) ඒ කම්මාගේ බලයෙන් සියලු අලංකාරයන්ගෙන් යුක්ත වූ සියක්දහසක් ඡත්‍ර මාගේ හිසට දරන්.

3466. ඉහානමයෙහි මාගේ ඡත්‍රධාරණයක් නැත්තේ මන්ද? මා විසින් කරන ලද කම් සියල්ල විමුක්තිඡත්‍රලාභයට (=තිවන් ලැබීමට) හෙතු වූ බැවිනි.

3467. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද ගණප්‍රධාන වූ සංඝයා කෙරෙහි ද වසු දී මාගේ ඒ කම්යට සුදුසු වූ අනුසස් අටක් අනුභව කරමි.

3468. සංඝ්වණ්ණ වූයෙමි රජස් රහිත වූයෙමි ප්‍රභා සහිත දූයෙමි ප්‍රනාපවත් වූයෙමි වෙමි. හවයෙහි සැරිසරන්නා වූ මාගේ සිරුර සිතීදු වේ.

3469. සුදුවන් වූ ද කහවන් වූ ද ලෙහෙවන් වූ ද සියක්දහසක් වසු මාගේ මසාකයෙහි දරන්. වසුරුනායාගේ මේ විපාක සි.

3470. කොසෙය්‍යවසුය කම්බල වසුය කොමුපිළිය කපුපිළිය යන මේ වසු ඒ කම්මාගේ ඵලයෙන් මම සියලු තන්හි දී ම ලබමි.

3471. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද ගණප්‍රධාන වූ සංඝයා කෙරෙහි ද පාත්‍ර දී මාගේ ඒ කම්යට සුදුසු වූ අනුසස් දසයක් අනුභව කරමි.

3472. රත්තලි ද මිණිතලි ද රිදීතලි ද පියුම්රාමිණිමුවාතලි ද හැම කල්හි පරිනොග කරමි.

3473. උවදුරු රහිත වූයෙමි විපත් රහිත වූයෙමි හැම කල්හි (සියල්ලන් විසින්) පුදන ලද්දෙමි වෙමි. ආහාරපාන වසු සයනාසන ලබන්නෙක් ද වෙමි.

3474. මාගේ හොගයෝ විනාශ නොවෙත්. මම නැවතුනා වූ සිත් ඇත්තෙමි වෙමි. හැම කල්හි ධර්මය කැමැති වෙමි. කෙලෙස් නැති වූයෙමි ආප්‍රව රහිත වෙමි.

3475. දෙව්ලොවිහි ද මිනිස්ලොවිහි ද මෙකි ගුණයෝ මා අනුව ම ගියාහු ගසේ සෙවන (ගස නොහරින්නාක්) මෙන් සියලු තන්හි දී මා අතහැර නොදමන්නාහුය.

3476. මම විසිතුරු බකිනගන්ගෙන් බැඳුනු මැනවින් කල බොහෝ පිතිය ද බුද්ධිමත්වීමෙන් වහන්සේට හා ඵසේ ම සංඝයාට ද පුද,

3477. සුර වූයෙමි සසල නො වූයෙමි විසාරදබැවිහි කෙල පැමිණියෙමි වෙමි. හැම කල්හි (කෙලෙස් වසභව යා නොදී) දැඩි කොට ගත් සිත් ඇත්තෙමි නුවණ හා විශ්වී ඇත්තෙමි ද වෙමි.

3478. මම සියුම් වූ අතුල පිරිසිදු වූ කෙලෙස් සිදීමේ නුවණ ද ඒ පුණ්‍යකම් බලයෙන් සියලු තන්හි දී ලබමි.

3479. අකකකසෙ අථරුසෙ සුඛොතෙ සත්තෙ ඛන්ත,
පසන්නවිතො දඬාන ඩුඤ්ඤි සබ්බෙ ව ව.
3480. පඤ්චානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්චිකෙ මම,
කල්යාණවිතො විරියං ඛනතිඤ්ඤි මෙත්තසත්තං.
3481. තණ්හාසලලස්ස ජිනනතො පඤ්ඤසත්ථං අනුත්තරං,
වජිරෙන සමං ඤ්ඤං තෙසං නිස්සන්දො ලභෙ.
3482. සුචියො සුගතෙ දඬා සබ්බෙ ගණවරුත්තමෙ,
පඤ්චානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්චිකෙ මම.
3483. න සංසයො කඛ්ඛවෙජ්ඤෙ අභිරුපො ව භොගවා,
තිකඛපඤ්ඤෙ සද්දං භොමි සංසරතො භවාහවෙ.
3484. ගමහිරං නිපුණං ධානං අත්ථං ඤ්ඤෙන පස්සසිං,
වජිරග්ගසමං ඤ්ඤං භොති මෙ තමසාතනං.
3485. නඛවෙජ්ඤෙන සුගතෙ දඬා සබ්බෙ ගණුත්තමෙ,
පඤ්චානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්චිකෙ මම.
3486. දුසිද්දසෙ ගවසෙස්ස ව භතකෙ ආරකඛකෙ ඛන්ත¹,
නහාපිතෙ භතතකෙ සුදෙ සබ්බතෙව ලහාමහං.
3487. විඬුපතෙ සුගතෙ දඬා තාලවණ්ණෙව ව සොහතෙ,
අට්ඨානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්චිකෙ මම.
3488. සීතං උණං න ජානාමි පරිලාභො න විජ්ඣති,
දරථං නාභිජානාමි විත්තසන්නාපතං මම.
3489. රාගගති දෙසමොගගති මානගති දිට්ඨිඅගති ව,
සබ්බගති නිබ්බුතා මයං තස්ස නිස්සන්දො මම.
3490. මොරහතෙව වාමරියො දඬා සබ්බෙ ගණුත්තමෙ,
උපසන්නතිලෙසො'හං විහරාමි අතඛගණො.
3491. පරිස්සාවතෙ සුගතෙ දඬා ඛම්මකාරුත්තමෙ²,
පඤ්චානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්චිකෙ මම.
3492. සබ්බෙසං සමතිකකමව දිබ්බං ආයුං ලහාමහං,
අප්පසයොනා සද්දං භොමි වොරපච්චන්තිකෙති වා.

1. කාටකෙ ඛන්ත, මජ්ඣං. 2. දඬා සුගතෙ ඛම්මකාරුත්තමෙ, ස්‍යා.

3479. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද සම්මාන කෙරෙහි ද පහන්සිත් ඇත්තෙම් කොරොස් නො වූ රථ නො වූ නිසුණු භාජ බොහෝ අපි මැනවින් දී,

3480-3481. මාගේ ඒ කම්සට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් අනුභව කරමි: කලාණ විභ්වය ද, විසංසය ද, ක්ෂාන්තිය ද, මෙන් අවිය ද, තණ්හානමැති මුල සිදුකාලද බැටින් අනුතතර වූ ප්‍රයෝග්‍යය වූ විදුරුසම නුවණ ද ඒ කුහලකම් බලයෙන් ලබමි.

3482. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද සම්මාන කෙරෙහි ද හිදි (කටු) දී මාගේ ඒ කම්සට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් අනුභව කරමි:

3483. කුදුමහත් භවයෙහි සැරියරන්තෙම් හැම කල්හි සැක නැත්තෙම් කුකුස් සිදුකෙම් මනා රු ඇත්තෙම් භෝගසම්පත් ඇත්තෙම් නිසුණු පැණවත් වූයෙම් ද වෙමි.

3484. ගැඹුරු වූ ද සියුම් වූ ද නැත් හා අරුත් නුවණින් දුටුවෙම්, මාගේ මොහුර නසන්නා වූ විදුරු අගක් මෙන් සියුම් නුවණ වෙමි.

3485. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද තියසැත් දී මාගේ ඒ කම්සට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් අනුභව කරමි:

3486. බොහෝ දැඩිදස්සත් ද ගවයන් හා අභයයන් ද බැලයන් ද ආරක්කයන් ද නැවැටියන් ද මේවඩුවන් ද සුදයන් ද මම (භවයෙහි) සියලු තත්හිදී ම ලබමි.

3487. ගොහන වූ පිථිනිපත් ද (තල්පත්හි කළ) වටාපත් ද බුදුරජුන් කෙරෙහි ද (උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද දී) මාගේ කම්සට සුදුසු වූ අනුසස් අටක් අනුභව කරමි:

3488. ගිවොණයන් නො දනිමි. (සිරුරෙහි හෝ සිතෙහි) දහයක් නැත. මාගේ කාස විත්ත සත්‍යාපකර දරපියක් නො දනිමි.

3489. මාගේ ඒ කුහලකම්යාගේ විපාකයෙන් රාගාගතිය දෝෂාගතිය මොහාගතිය මානාගතිය දෂ්ටාගතිය යන සියලු අග්නීභූත නිවි ගියහ.

3490. මොණරපියාපත් ද, සෙමෙරවලිග ද, බුදුරජුන් කෙරෙහි හා උතුම් සහගණ කෙරෙහි දී මම සන්තිදුක් කෙලෙස් ඇත්තෙම් කෙලෙස් රහිත ව වෙසෙමි.

3491. බුදුරජුන් කෙරෙහි හා උතුම් සහගණ කෙරෙහි පෙරහන් දී මාගේ කම්සට සුදුසු වූ පඤ්චාසංසයක් අනුභව කරමි:

3492. මම සෙසු සියල්ලන්ගේ ආයුෂ ඉක්මවා දිව්‍යමය ආයුෂ ලබමි. හැමකල්හි සොරුන් පිසින් හෝ පසම්තුරන් පිසින් හෝ බලයෙන් මැඩලිය නොහෙත්තේ වෙමි.

3493. සකේන වා විසෙන වා විහංසමි න කුබ්බතො,
අනතරා මරණං නාඤ්ඤි තෙසං නිස්සංඤ්ඤා මම.
3494. තෙලධරො¹ සුගතො දඬා සමෙස ගණවරුතතමෙ,
පඤ්චානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්ඡිකෙ මම.
3495. සුචාරුරුපො සුගතො² සුසමුග්ගතමානසො,
දවිහබ්බිතමතො හොමි සබ්බාරහෙබ්බි රහබ්බිතො.
3496. සුචිතරො සුගතො දඬා සමෙස ගණවරුතතමෙ,
නිණානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්ඡිකෙ මම.
3497. වෙතොසුබ්බං කායසුබ්බං ඉරියාපථජං සුබ්බං,
ඉමෙ ගුණෙ පටිලහාමි³ තස්ස නිස්සංඤ්ඤා අහං.
3498. අංසබ්බෙකි⁴ ජිනෙ දඬා සමෙස ගණවරුතතමෙ,
නිණානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්ඡිකෙ මම.
3499. වෙතොසදුණඤ්ඤා විඤ්ඤි සරාමි දුභිසං භවං,
සබ්බත්ථ සුවච්ඡි හොමි තස්ස නිස්සංඤ්ඤා අහං.
3500. කායබ්බෙකි ජිනෙ දඬා සමෙස ගණවරුතතමෙ,
ජානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්ඡිකෙ මම.
3501. සමාධිසු න කම්පාමි ටසි හොමි සමාධිසු,
අභෙජ්ජපරිසො හොමි ආදෙය්‍යවච්ඡතො සදා.
3502. උපට්ඨිතසති හොමි තාසො මග්ගං න විජ්ජති,
දෙවලොකෙ මනුසෙස වා අනුබ්බා ඉමෙ ගුණා.
3503. ආධාරකෙ ජිනෙ දඬා සමෙස ගණවරුතතමෙ,
පඤ්චවණ්ණෙහි දයාදො⁵ අවලො හොමි කෙනවි.
3504. යෙ කෙවි මෙ සුතා බම්මා සතිඤ්ඤාපඨබ්බොධිතා,
බ්බා මෙ න විතස්සනති භවනති සුචිතිච්ඡිතා.
3505. භාජනෙ පරිනොගෙ ව දඬා බුද්ධෙ ගණ්ඨතතමෙ,
නිණානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවච්ඡිකෙ මම.
3506. සොණණ්ණමයෙ මණ්ණිමයෙ අපො පි ඵලිකාමයෙ,
ලොභිතබ්බිකමයෙ වෙව ලහාමි භාජනෙ අහං.

1. තෙලධරො, මජ්ඣ. 2. සුගතො, මජ්ඣ. 3. පටිලහෙ, මජ්ඣ.
4. අංසබ්බෙකි, මජ්ඣ. 5. පඤ්චවණ්ණෙහි හයාභාවො, මජ්ඣ.

3493. අවසානික හෝ වසානික හෝ වෙහෙසකුට නො හෙරේ. ඒ පුණ්‍යවිපාකයෙන් මාගේ (නිසමිත ආයුෂ නො හෙරී) අතරතුර මරණය-කුළු කැත.

3494. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද, උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද තෙල්-ගුලා දී මාගේ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් අනුභව කරමි.

3495. මහගර රූ ඇත්තෙමි මනොඥ හඬ ඇත්තෙමි මැනවින් සමාඛිගත සිත් ඇත්තෙමි නො කැලඹුනු සිත් ඇත්තෙමි සියලු ආරක්ෂා-වත්තෙන් රැකුනෙමි ද වෙමි.

3496. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද හිදි-ගුලාවක් දී මාගේ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් තුණක් අනුභව කරමි.

3497. විනතසුඛය ද කායසුඛය ද ඉරියාපථ සුඛය ද යන මේ ත්‍රිවිධතුණයන් ඒ පුණ්‍යඵලයෙන් මම ලබමි.

3498. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද අස් (=අංස)කඩ දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් තුණක් අනුභව කරමි.

3499. වෛතාපරිසඤ්ඤා (පරසින් දන්නා නුවණ) ලබමි. දෙවෙනි භවය ද සිහි කෙරෙමි. මම ඒ පුණ්‍යඵලයෙන් හැම භවයෙහි ම මනා ඡරි ඇත්තෙමි වෙමි.

3500. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද කාබාන් දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් සසක් ලබමි.

3501. සමාඛින්නි කමපා නො වෙමි. (එසේ ම) සමාඛින්නි වසී වෙමි. නො බෙදුනු පිරිස් ඇත්තෙමි වෙමි. හැමකල් අනුන් විසින් පිළිගත යුතු වචන ඇත්තෙමි වෙමි.

3502. එළඹ සිටි සිහි ඇත්තෙමි වෙමි. මට තැනි ගැන්මක් තැන. මේ ගුණයෝ දෙව්ලොව හෝ මිනිස්ලොව හෝ මා අනුව ම එති.

3503-3504. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද (පාත්‍ර තබන) ආධාරකයන් දී පස්අඟුරකින් ලත් දායාද ඇත්තෙමි හෙවත් අනුසස් පසක් ලද්දෙමි වෙමි: කිසිවකින් කමපා නො වෙමි. මා විසින් අසන ලද යම් කිසි බව කෙනෙක් වෙත් ද ඒ බව්‍යෝ සිහිය හා නුවණ පොබයන්නෝ වෙති. සිත්හි ලා දරණ ලද්දේ නො තැසෙත්. මැනවින් නිශමිත වූවානු වෙත්.

3505. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද පරිභොග භාජනයන් දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් තුණක් අනුභව කරමි.

3506. මම රන්මුවා වූ ද මිණිමුවා වූ ද යළි පිළිමිණිමුවා වූ ද පිසුම් රාමිණිමුවා වූ ද බඳුන් ලබමි.

3507. හරියා දසදාසි ව හන්ඨසාරථපතනිකා,
ඉමේ පතිබ්බතා වෙව පරිභොගානි සබ්බදා.
3508. විජ්ජා මනනපදෙ වෙව විවිධෙ ආගමෙ බ්‍රහ්ම,
සබ්බං සිප්පං නිසාමෙමි පරිභොගානි සබ්බදා.
3509. ථාලකෙ සුගතෙ දන්තා සබ්බෙහි ගණවරුතනමෙ,
නිණ්ණානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවඡ්චිකෙ මම.
3510. සොණණ්ණමයෙ මණ්ණිමයෙ අපොපි ඵලිකාමයෙ,
ලොභිතබ්බකමයෙ වෙව ලභාමි ථාලකෙ අහං.
3511. අස්සන්ඨකෙ¹ ඵලමයෙ අපො පොකඛරපතනකෙ,
මධුපාතකසංඛෙ ව ලභාමි ථාලකෙ අහං.
3512. වතෙන ගුණෙ පටිපතති ආචාරකිරියාසු ව,
ඉමෙ ගුණෙ පටිලභෙ තස්ස නිස්සන්දතො අහං.
3513. හෙසජ්ජං සුගතෙ දන්තා සබ්බෙහි ගණවරුතනමෙ,
දසානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවඡ්චිකෙ මම.
3514. ආයුචා බලචා චිරො වණ්ණචා යසචා සුභි,
අනුපද්දවො අනිති ව හොමි වාපවිතො² සදා,
න මෙ පියවියොගන්ඨි තස්ස නිස්සන්දතො මම.
3515. උපාහතෙ ජිනෙ දන්තා සබ්බෙහි ගණවරුතනමෙ,
නිණ්ණානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවඡ්චිකෙ මම.
3516. හන්ඨයානං අස්සයානං සිවිකා සන්දමානිකා,
සට්ඨිසතසහස්සානි පරිවාරෙනති මං සදා.
3517. මණ්ණිමයා කම්බලිකා³ සොණණ්ණරජතපාදකා,
තිබ්බතතනති පද්ධාරෙ භවෙ සංසරතො මම.
3518. නියාමං පතිධාවනති ආගුආචාරසොධනං,⁴
ඉමෙ ගුණෙ පටිලභෙ තස්ස නිස්සන්දතො අහං.
3519. පාදකෙ සුගතෙ දන්තා සබ්බෙහි ගණවරුතනමෙ,
ඉද්ධිපාදකමාරුග්ග විහරාමි යදිච්ඡකං.
3520. උදපුඤ්ජනකෙ වොලෙ⁵ දන්තා බුද්ධා ගණ්ණතනමෙ,
පඤ්චානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවඡ්චිකෙ මම.
3521. සුවණ්ණවග්ගණා විරජො සප්පහාසො පතාපවා,
සිනිඬං තොති මෙ ගතනං රජොජලලං න ලිමපති,
ඉමෙ ගුණෙ පටිලභෙ තස්ස නිස්සන්දතො අහං.

1. අස්සන්ඨකෙ, මජ්ඣං. අස්සන්ඨකෙ, සං. 2. අපවිතො, මජ්ඣං.
3. තමබ්බියො, මජ්ඣං. 4. නියමං පටිධාවනති ආචාරගුණසොධනා, සීවු.
5. උදපුඤ්ජනවොලෙ, මජ්ඣං.

3507. භායධ්මෝ ද දාසිදාසයෝ ද හස්සි අභි රථ පාබල සෙනහ ද
පතිවුතාසනිහු ද හැම කල්හි පරිභොග වස්තුහු වෙත්.

3508. විදුමනට ද මනුපදයනට ද විවිධ වූ ආගමධර්මයනට ද සියලු
ශිලපයනට ද කන් සොමු කරමි. එ සිප්පු හැම කල්හි පරිභොගයෝ වෙත්.

3509. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද හලි දී මාගේ
ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස්තුණක් අනුභව කරමි:

3510. රුවන්මුවා වූ ද මිණිමුවා වූ ද යළි පිළිමිණිමුවා වූ ද පියුම්-
රාමිණිමුවා වූ ද තලි මම ලබමි.

3511. ලුහුපලමුවා හලි ද යළි පොකුරුපත් ද මිනි බොහ සක් ද
යන තලි මම ලබමි.

3512. වතාවත් ගුණෙහි ද ආචාරක්‍රියාවන්හි ද පිළිපැදුම යන මේ
ගුණ ඒ පුණ්‍යකමි බලයෙන් මම ලබමි.

3513. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද බෙහෙත් දී
මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස්තුණක් දසයක් ලබමි.

3514. ආයු ඇත්තෙමි බල ඇත්තෙමි මිරගුණ ඇත්තෙමි සිව්පැහැ
ඇත්තෙමි කිරිනිමත් වූයෙමි සැප ඇත්තෙමි උවදුරු රහිතයෙමි විපත්
රහිතයෙමි හැම කල්හි (අනුත් විසින්) සුදන ලද්දෙමි වෙමි. ඒ
පුණ්‍යකමියෙන් එලයෙන් මට පියවිප්‍රයෝග දුකෙක් නැත.

3515. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද පාවහන් දී
මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස්තුණක් අනුභව කරමි:

3516. හස්සි අභි යාන ද ජෙලා ද පල්ලැන්නි දෑසි මේ යානයෝ
සැටලක්කයක් මා හැම කල්හි පිරිවරත්.

3517. භවයෙහි සැරිසරන්නා වූ මට පියවරක් පාසා මිණියෙන්
කරණ ලද්ද වූ ද කැබිලි සෙන් කරණ ලද්ද වූ ද රනින් කරණ ලද්ද වූ ද
විදියෙන් කරණ ලද්ද වූ ද පාදකාවෝ (=පාවහන්) තිපදිත්.

3518. ඔහු කමිනිකාමස අනුව පවිටු ආචාරයන්ගේ ශෝධන සඳහා
පවතිත්. ඒ පුණ්‍යබලයෙන් මම මේ ගුණ ලබමි.

3519. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද මිරිවැහි දී
කැමැති තාක් සෘද්ධිමය මිරිවැහි නැති වෙසෙමි.

3520. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද දිශපිස්නා
දී මාගේ කමියට සුදුසු වූ අනුසස්තුණක් ලබමි.

3521. සවණ්ණික වූ රජය රහිත වූ ප්‍රහාසහිත වූ ප්‍රතාපවත් වූ
මාගේ පිරුරු සිහිද ද වෙ දැලිකුණ ද නො නැවරේ. ඒ පුණ්‍යබලයෙන්
මම මේ ගුණ ලබමි.

3522. කතතරදණ්ණෙ සුගතෙ දඬා සබ්බෙ ගණ්ණානමෙ,
ජාතිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවල්ලිකෙ මම.
3523. සුභතා මය්හං බහු භොගානි තාපසා මය්හං න විජ්ජති,
අප්පසකො සද්ධං භොමි සබ්බාරකෙඛති රක්ඛිතො,
බලිතමපි¹ න ජානාමි අහතනං මානසං මම.
3524. ඔසබං අඤ්ජන් දඬා බුද්ධෙ සබ්බෙ ගණ්ණානමෙ,
අට්ඨානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවල්ලිකෙ මම.
3525. විසාලතසතො භොමි සෙතපිතො ව ලොභිතො,²
අනාපිලපසන්නකෙඛා සබ්බරොගවිචජ්ජතො.
3526. ලහාමි දිබ්බතසනං පඤ්ඤාවකඛුං අනුතතරං,
ඉමෙ ගුණෙ පටිලභෙ තස්ස නිස්සංඤ්ජතො අහං.
3527. කුඤ්චිකෙ සුගතෙ දඬා සබ්බෙ ගණ්ණවරුනතමෙ,
බම්මආරවිවරණං ලහාමි ඤ්ඤාකුඤ්චිකා.
3528. කුඤ්චිකාතං සරෙ දඬා බුද්ධෙ සබ්බෙ ගණ්ණානමෙ,
ආනිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවල්ලිකෙ මම,
අප්පකොඛො අනාසාසො සංසරතො හවෙ අහං.
3529. ආයොගෙ සුගතෙ දඬා සබ්බෙ ගණ්ණවරුනතමෙ,
පඤ්චානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවල්ලිකෙ මම.
3530. සමාධිසු න කම්පාමි වසි භොමි සමාධිසු,
අනෙජ්ජපරිසො භොමි ආදෙය්‍යවචතො සද්ධං,
ජායති නොගසම්පත්ති හවෙ සංසරතො මම.
3531. ධුමතෙතො ජිනෙ දඬා සබ්බෙ ගණ්ණවරුනතමෙ,
නිණාතිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවල්ලිකෙ මම.
3532. සති මෙ උජ්ජකා භොති සුසම්බකා නහාරවො,³
ලහාමි දිබ්බතසනං⁴ තස්ස නිස්සංඤ්ජතො අහං.
3533. දීපට්ඨානෙ⁵ ජිනෙ දඬා සබ්බෙ ගණ්ණවරුනතමෙ,
නිණාතිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවල්ලිකෙ මම.
3534. ජාතිමා අභිගසම්පතො පඤ්ඤවා බුද්ධිසම්මතො,⁶
ඉමෙ ගුණෙ පටිලභෙ තස්ස නිස්සංඤ්ජතො අහං.
3535. නුමබ්බෙ ව කරණෙඛි ව දඬා බුද්ධෙ ගණ්ණානමෙ,
දසාතිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුවල්ලිකෙ මම.
3536. සද්ධංගුණතා⁷ සුබසම්බිති මහාසසවා තථා ගති,
විපතතිචිතතො⁸ සුබුමාලො සබ්බතිපරිචජ්ජතො.

1. බලිතං මි., සිඬු. 2. සෙතපිතසලොභිතො, සිඬු. 3. නහාරවො, මජ්ඣං.
4. දිබ්බසනං, සා. 5. දීපට්ඨානර, මජ්ඣං. 6. බුද්ධිසම්මතො, මජ්ඣං.
7. සුසුභතා, මජ්ඣං. 8. විභතතිතතො, සා.

3522. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද සැරයටි දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් සයක් ලබමි.

3523. මට බොහෝ පුත්‍රයෝ වෙත්. මාගේ තැනි ගැත්මෙක් නැත. සියලු ආරක්‍ෂාවන්ගෙන් රැකුනෙම් හැම කල්හි බලාත්කාරයෙන් නො මැඩලිය හැක්කෙක් වෙමි. පැකිලීමකුත් නොදනිමි. මාගේ සිත ප්‍රාන්ත නො වෙයි.

3524. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද ඔසු අඳුන් දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් අටක් අනුභව කරමි.

3525. සුදුවන් වූ ද කහවන් වූ ද ලෙඛෙවන් වූ ද මහත් ඇස් ඇත්තෙම් වෙමි. සියලු රෝගයන්ගෙන් වෙන් වූ නොකැලැඹුනු පහන් ඇස් ඇත්තෙම් වෙමි.

3526. අනුත්තර වූ දිව්‍ය ද පැණැස ද ලබමි. මම ඒ පුණ්‍යඵලයෙන් මේ ගුණ ලබමි.

3527. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද යතුරු දී දහම් දොර හරණා නුවණ නැමැති කෙසිඳු ලබමි.

3528. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද කෙසිගුලා දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් දෙකක් අනුභව කරමි. මම භවයෙහි සැරිසරන්නෙම් ක්‍රොධ රහිතයෙම් ආයාස රහිතයෙම් ද වෙමි.

3529. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද ආයෝගපට්ට (එළි සිටින පුවරු හෝ පටි) දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් අනුභව කරමි.

3530. සමායින්හි කමපා නො වෙමි. සමායින්හි වසනව වෙසෙමි. නො කිදෙන පිරිස් ඇත්තෙම් වෙමි. හැම කල්හි පිළිගත සුඛ වචන ඇත්තෙම් ද වෙමි. භවයෙහි සැරිසරන්නා වූ මට භෝගසම්පත් උපදී.

3531. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද දුම්නල දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් තුණක් අනුභව කරමි.

3532. මාගේ සිහිය සෘජු වේ. මැනවින් සම්බක වූ තහර ඇත්තේ ඒ පුණ්‍යඵලයෙන් මම දිවැස් ලබමි.

3533. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද පහන්මලා දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් තුණක් අනුභව කරමි.

3534. ජාතිමත් වෙමි. සම්පූර්ණ වූ ශරීරාවයට ඇත්තෙම් වෙමි. බුද්ධිසම්මත ප්‍රඥා ඇත්තෙම් වෙමි. ඒ පින්බෙලෙන් මේ ගුණ ලබමි.

3535. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද (ධාන්‍යමාන) ලස්බඳුන් ද කරඬු ද දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු දසඅනුසස්ක් ලබමි.

3536. හැම කල්හි ආරක්‍ෂා සහිත යෙම් සැපයෙන් යුක්තයෙම් මහත් වූ කිරිති ඇත්තෙම් එසේ ම මනා වූ ගති ඇත්තෙම් විපතීන්ගෙන් වෙන් වූයෙම් සියුම් ලී වූයෙම් සියලු උවදුරු බැහැර කරණ ලදයෙම්.

3537. විපුලෙ ච ගුණේ ලාභී සමාවවරණං¹ මම,
සුවිවජ්ජනට්ඨෙතො තුමෙකෙ ච කරණකිකෙ.
3538. ලභාමි චතුරො වණේණ හත්ථසාරතනාති ච,²
තාති මෙ ත විහස්සන්ති තුමෙදුතෙ ඉදං ඵලං.
3539. අඤ්ජනනාප්‍රියො³ දන්වා බුද්ධො සබ්බෙ ගණ්ණතනමෙ,
පඤ්චාතිසංසෙ අනුභොමි කමමානුච්ඡිකෙ මම.
3540. සබ්බලකකිණ්ණමපනො ආයුපඤ්ඤසමාභිනො,
සබ්බායාසවිතිමවුතො කායො මෙ භොති සබ්බදා.
3541. තනුධාරෙ සුතිසිතෙ සබ්බෙ දන්වාන පිපථලෙ,
කිලෙසකන්තනං ඤාණං ලභාමි අතුලං සුචං.
3542. සණ්ඨාසෙ සුගතෙ දන්වා සබ්බෙ ගණවරුතනමෙ,
කිලෙසලුඤ්චනං⁴ ඤාණං ලභාමි අතුලං සුචං.
3543. නන්ත්‍රකෙ සුගතෙ දන්වා සබ්බෙ ගණවරුතනමෙ,
අට්ඨාතිසංසෙ අනුභොමි කමමානුච්ඡිකෙ මම.
3544. සද්ධං සීලං කිරිඤ්චාපි අපො ඔත්තප්පියං ගුණං,
සුතං වාගඤ්ච ඛන්ති ච පඤ්ඤං මෙ අට්ඨමං ගුණං.
3545. පීඨකෙ සුගතෙ දන්වා සබ්බෙ ගණවරුතනමෙ,
පඤ්චාතිසංසෙ අනුභොමි කමමානුච්ඡිකෙ මම.
3546. උච්චෙ කුලෙ පජායාමි මහාගොගො භවාමහං,
සබ්බෙ මං අපවායන්ති කින්ති අභිසුග්ගතා මම.
3547. කප්පසතසහස්සාති පලලඛකා චතුරස්සකා,
පරිවාරෙන්නි මං තිච්චං සංවිහාගරතො අහං.
3548. භිසියො සුගතෙ දන්වා සබ්බෙ ගණවරුතනමෙ,
ජාතිසංසෙ අනුභොමි කමමානුච්ඡිකෙ මම.
3549. සමගතො අපචිනො⁵ මුද්දකො වාරුදස්සනො,
ලභාමි ඤාණපරිවාරං භිසිදානසසිදං ඵලං.
3550. තුලිකා විකන්තායො කට්ඨස්සා විතතකා ඛනු,
වරපොඤ්ඤකෙ කමෙලෙ ච ලභාමි විප්පිකෙ අහං.
3551. පාවාරිකෙ ච මුද්දකෙ මුද්දකාජිනවෙණ්ණියො,
ලභාමි විවිධත්ථාරෙ භිසිදානසසිදං ඵලං.

1. සමාවචලනා, මජ්ඣ. 2. හත්ථසාරතනාති ච, මජ්ඣ.

3. මලනරණියො, මජ්ඣ. හත්ථලිලඛිතකො, සං. PTS.

4. කිලෙසලුඤ්චනං, මජ්ඣ.

5. සමසුගතොපචිනො, මජ්ඣ.

3537-3538. මහත් ගුණලාභී වූයෙහි සම වූ පා ඇත්තෙහි මාගේ මැනවින් බැහැර කළ සසල ගති ද වෙයි. මිණුම් බඳුන් ද කරඬු ද වණි සතරකින් යුත් තත්ත්වයන් ද ලබමි. මාගේ ඒ සමපත් විනාශ නොවේ. තුබ්බ නම් වූ ධාන්‍යමාණභාජනදානයෙහි මේ විපාක යි.

3539. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද අඳුන්ගුලා දී මාගේ ඒ කම්යට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් අනුභව කරමි.

3540. සියලු ලක්ෂණයන්ගෙන් යුක්තයෙහි ආයුෂ්‍යයෙන් හා ප්‍රඥාවෙන් ද සට්ඨායන, සියලු ආයාසයන්ගෙන් වෙන් වූ කයක් හැම කල්හි මට ඇත්තේ ය.

3541. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද සියුම් දහර ඇති මුවනන් වූ කතුරු දී කෙලෙස් සිද්ධතා වූ පිරිසිදු වූ අතුලය නුවණ ලබමි.

3542. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද හඬු දී අතුලය වූ පිරිසිදු වූ කෙලෙස් සිද්ධතා නුවණ ලබමි.

3543. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද තන්‍යද්‍රව්‍ය දී මාගේ ඒ කම්යට සුදුසු වූ අප්‍රකාශයක් ලබමි.

3544. ශ්‍රද්ධාව ද ඕලය ද ලජ්ජාව ද භය ද ශ්‍රැතය ද ත්‍යාගය ද ඤානතිය ද අටවැනි වූ ප්‍රඥාව ද යන මොහු යි.

3545. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද පුටු දී මාගේ ඒ කම්යට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් ලබමි.

3546. මම උසස් කුලයෙහි උපදිමි. මහත් භාග ඇත්තෙහි වෙමි. සියල්ලෝ මට ගරුබුහුමන් කෙරෙත්. මාගේ කීර්ති නොමෝ උස්ව පැන නැංගා ය.

3547. කල්‍යාණ සිද්ධතා ස්වල්පයෙහි වතුරප්‍රක පශ්චාත්තයෝ නිතර මා පිරිවරත්. මම දානසංවිතාගයෙහි යෙදුනෙහි ද වෙමි.

3548. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද බිසි දී මාගේ ඒ කම්යට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් අනුභව කරමි.

3549. සම වූ සිරුරු ඇත්තෙහි වෙමි. (බොහෝ දෙනා විසින්) පුදක ලද්දෙහි වෙමි. මාදු සිරුරු ඇත්තෙහි වෙමි. මනහර දැකුම් ඇත්තෙහි වෙමි. නැණවන් පිරිවර ද ලබමි. බිසිදෙනෙහි මේ විපාක යි.

3550. මම පුළුන් පිරවූ මෙව්ව ද සිංහාදිත්තේ රු ඇති පලස් ද මැණික් ඇල්ලූ පට්ටසු ද විශමතෙන් විසිතුරු එළොම් ඇතිරි ද නියදින් කළ උතුම් වස්ත්‍ර ද නානා විධකමල ද ලබමි.

3551. මොළොක් උතුරුසළ ද මාදු අඳුන්දිවිසම් ද නොයෙක් අතුරුණු ද ලබමි. භිසිදානයෙහි මේ විපාක යි.

3552. යතො සරාමි අත්තානං යතො පතොතා'සම් විඤ්ඤානං
අනුචේතා කුමාරකොට්ඨි භික්ඛුනස්සිදං ඵලං.
3553. බිමොහනෙ ජිනෙ දායා සබ්බෙ ගණවරුනතමෙ
භානිසංසෙ අනුහොමි කම්මානුච්ඡිකෙ මම.
3554. උණණික පද්මකෙ ව අපථා ලොහිතවන්දනෙ,
බිමොහනෙ උපබ්බි¹ උත්තමඛිතං සදා මම.
3555. අට්ඨභිකෙ මග්ගවරෙ සාමඤ්ඤෙ වතුරෙ ඵලෙ,
තෙසු ඤාණං උපනෙතා² විහරෙ සබ්බකාලිකං.
3556. දුතෙ දමෙ සඤ්ඤාමෙ ව අපමඤ්ඤාසු රුපිසු,
තෙසු ඤාණං උපනෙතා³ විහරෙ සබ්බකාලිකං.
3557. වතො ගුණෙ පටිපත්තිආචාරකිරියාසු ව,
ඤාණං උපදතිත්වාන විහරෙ සබ්බදා අහං.
3558. වඩ්ඪකම වා පබාතෙ වා විරියෙ බොධිපක්ඛියෙ,
තෙසු ඤාණං උපනෙතා විහරාමි යට්ඨිකං.
3559. සීලං සමාධි පඤ්ඤා ව විමුක්ති ව අනුත්තරං,
තෙසු ඤාණං උපනෙතා විහරාමි සුඛං අහං.
3560. ඵලපිට්ඨෙ⁴ ජිනෙ දායා සබ්බෙ ගණවරුනතමෙ,
භානිසංසෙ අනුහොමි කම්මානුච්ඡිකෙ මම.
3561. සොණණමයෙ මණ්ඩමයෙ දන්තසාරමයෙ බහු,
පලලඛකසෙට්ඨි වින්දුමි ඵලපිට්ඨස්සිදං ඵලං.
3562. පාදපිට්ඨෙ ජිනෙ දායා සබ්බෙ ගණවරුනතමෙ,
භානිසංසෙ අනුහොමි කම්මානුච්ඡිකෙ මම.
3563. ලභාමි බහුකෙ යානෙ පාදපිට්ඨස්සිදං ඵලං,
දාසිදාසා ව හරියා යෙ වඤ්ඤෙ අනුජීවිතො,
සම්මා පරිවරතො මං පාදපිට්ඨස්සිදං ඵලං.
3564. තෙලානබ්බඤ්ජනෙ⁵ දායා සබ්බෙ ගණවරුනතමෙ,
පඤ්ඤානිසංසෙ අනුහොමි කම්මානුච්ඡිකෙ මම.
3565. අව්‍යාධිතා රුපවතා බීජං බමමනිසනානි,
ලාභිතා අත්තපානස්ස ආයුපඤ්ඤාමකං මම.
3566. සප්පිතෙලඤ්ඤා දායාන සබ්බෙ ගණවරුනතමෙ,
පඤ්ඤානිසංසෙ අනුහොමි කම්මානුච්ඡිකෙ මම.

1. බිමොහනෙ උපබ්බි, මජ්ඣ.

2. තෙසු ඤාණං උපනෙතා, මජ්ඣ.

3. උපනෙතා, මජ්ඣ.

4. පලලපිට්ඨ, සීලු.

5. තෙලදබ්බඤ්ජනෙ, මජ්ඣ.

3552. යම් කලක පටන් නමා සිහි කෙරෙමි ද, යම් කලක පටන් නුවණැති බවට පැමිණියෙමි ද (එතැන් පටන් ම) නො සිස් වූයෙමි බ්‍යාන නමැති මඤ්චය ඇත්තෙමි හෙවත් බ්‍යානලාභී වෙමි. භිසිදානසාගේ මේ විපාක සි.

3553. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද කන්වසින් (=කොට්ට) දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් සයක් අනුභව කරමි.

3554. ලොම් පිරවූ ද පියුම්පොත් පිරවූ ද රත්සඳුන් සුඹුළු පිරවූ ද බිමොහන (=කොට්ට) හැම ද මා ගිස තබමි.

3555. අභොධික වූ උතුම් මාගීයනට ද සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයනට ද (පැමිණ) එහි හැමකල්හි ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂාඥනය ඵලවා වෙසෙමි.

3556. දීමෙහි ද (කායචිත්ත) දමඵයෙහි ද සංයමයෙහි හෙවත් සංභුන්බමිහි ද අප්‍රමාණ්‍යධම්(සිටුවඹිභරණ)යන්හි ද රූපාවචර බ්‍යාන-යන්හි ද යන තෙල බමියන්හි හැමකල් නුවණ මෙහෙයා වෙසෙමි.

3557. මම වතාවත්හි ද ගුණයන්හි ද පිළිවෙත්හි ද ආචාරක්‍රියාවන්හි ද හැමකල් නුවණ පිහිටුවා වෙසෙමි.

3558. සක්මන්හි ද පදනන්වැරෙහි ද බෝපැකිදහම්හි ද යන මෙහි නුවණ ඵලවා කැමැති සේ වෙසෙමි.

3559. ගිල සමාධි ප්‍රඥ අනුගතරවිමුක්ති යන කෙල දහම්හි නුවණ මෙහෙයා මම සුවසේ වෙසෙමි.

3560. ඵලකපිඨ බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් දෙකක් ලබමි.

3561. රත්මුවා මිණිමුවා වූ ද දළමුවා හරමුවා වූ ද බොහෝ උතුම් පසඞ්කයන් ලබමි. ඵලපිඨදානයාගේ මේ විපාක සි.

3562. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද පාසුවූ දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් දෙකක් ලබමි.

3563. බොහෝ යානයන් ලබමි. පාසුවූ දතෙහි මේ ද විපාකයෙකි. දුසිදස්සෝ ද බිරිසෝ ද තදන්‍ය අනුච්ඡිහු ද මට මැනවින් පරිවරණය කෙරෙත්. මේ ද පාසුවූ දතෙහි විපාකයෙකි.

3564. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද ඇඟ ගල්වන තෙල් දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් ලබමි.

3565. මාගේ නිරෝග බව ද රුමින් බව ද වනා බමිය වැටහෙන බව ද ආහාරපානලාභී බව ද ආයුපඤ්චමකය (ආයු-වණි-සැප-බල-ප්‍රඥ) ද වෙයි.

3566. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද හිතෙල් ද තලතෙල් ද දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් ලබමි.

3567. එමවා රූපසම්පන්නා පහංගිකනුජො සදා,
අවසාගි විසදො හොමි සප්පිනෙලසිදං එලං.
3568. මුඛසංඛිතකං දඬා බුද්ධි සමෙස ගණ්හනමෙ,
පඤ්ඤානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුච්චිකෙ මම.
3569. විසුඬකණෙඤ්ඤා මධුරසරෙ කාසසාසව්චජ්ඣො,
උප්පලගණො මුඛතො උපවායති මෙ සදා.
3570. දඬං දඬාන සම්පන්නා බුද්ධි සමෙස ගණ්හනමෙ,
භුඤ්ජාමි අමතං විතතං¹ වරං කායගතාසනිං.
3571. චණ්ණගඤ්ඤාසොපතං මධුං දඬා ජනෙ ගණෙ,
අනුපමං අදාලිසං පිචෙ මුතතිරසං අහං.
3572. සථාභූතං රසං දඬා බුද්ධි සමෙස ගණ්හනමෙ,
චතුරෙ එලෙ අනුභොමි කම්මානුච්චිකෙ මම.
3573. අනතං පානඤ්ඤා දඬාන බුද්ධි සමෙස ගණ්හනමෙ,
දසානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුච්චිකෙ මම.
3574. ආයුමා බලවා සිරෙ චණ්ණවා යසවා සුඛි,
ලාභි අනතස්ස පානස්ස සුරෙ පඤ්ඤාණවා සදා,
ඉමෙ භූමෙ පටිලහෙ සංසරනො හවෙ අහං.
3575. ධුරං දඬාන සුතතෙ සමෙස ගණවරුතනමෙ,
දසානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුච්චිකෙ මම.
3576. සුගඤ්ඤො යසවා සීඝ්‍රපඤ්ඤා ච කිත්තිමා,
තික්ඛිපඤ්ඤා භුරිපඤ්ඤා භාසගමිතිරපඤ්ඤවා.
3577. චෙජුලලචනපඤ්ඤා සංසරනො හවාහවෙ,
තසස්ස ච වාතසා'දාති පතො සන්තිසුඛං සිවං.
3578. සවාගතං වත මෙ ආසි මම බුද්ධස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සා විජ්ජා අනුපානො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3579. කිලෙසා කාපිතා මයහං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො'ව බකිනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
3580. පටිසම්භිදා වහස්සා ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතා බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා පිළිඤ්චවෙජා ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පිළිඤ්චවජ්චකොරහස් අපදානං පඨමං.

3567. හාම කල්හි බල ඇත්තෙමි රුමන් වූයෙමි ඔදවැසිසිරුර ඇත්තෙමි නිරොග ද පාඨාපත් ද වෙමි. ගිතෙල් හා තලතෙල් දීමෙහි මේ විපාක සි.

3568. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද මුවඳෙතා ඔසුවක් දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ අනුසස් පසක් ලබමි.

3569. පිරිසිදු කණ්ඞය (=උගුර) ඇත්තෙමි මිහිරි සවර ඇත්තෙමි කාශයාසාදියෙන් තොර වෙමි. හාමකල්හි මාගේ මුත් රිදුල්මල් සුවද වීහිදේ.

3570. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද ගණපාමොක් සහගණ කෙරෙහි ද සමාභි වූ දිහි දී උතුම් වූ කායගතාසනි සංඛ්‍යාත අමාත ධනය අනුනව කරමි.

3571. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද සහගණ කෙරෙහි ද චණ්ඨකිරිසයෙන් යුත් මිදී මම අනුපම වූ අතුලය වූ විමුක්තිරසය බොමි.

3572. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද ඵලසුමාදි-ප්‍රකාති රසයක් දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ (සෝවන් ආදී) සිවු ඵලයන් අනුනව කරමි.

3573. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද ආහාර පාන දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ දස අනුසසක් අනුනව කරමි.

3574. මම ආසු ඇත්තෙමි බල ඇත්තෙමි නුවණැත්තෙමි සිවිපාඨා ඇත්තෙමි යසස් ඇත්තෙමි සැප ඇත්තෙමි ආහාරපාන ලබන්නෙමි පැණ ඇත්තෙමි ගුරුයෙමි ද වෙමි. හාමකල්හි භවයෙහි සැරි සරන්නෙමි මේ ගුණ ලබමි.

3575. බුදුරජුන් කෙරෙහි ද උතුම් සහගණ කෙරෙහි ද (සුවද) දුම් දී මාගේ ඒ කමියට සුදුසු වූ දස අනුසසක් ලබමි.

3576-3577. මම කුදුමහත් භවයෙහි සැරි සරන්නෙමි සුවදවත් සිරුරු ඇත්තෙමි කිරිත්මත් වූයෙමි යශස් ඇත්තෙමි ගිහු තිකෂණ භූරි හාසු ගමකිරි ප්‍රඥ ඇත්තෙමි විපුල ජවන ප්‍රඥ ඇත්තෙමි ඒ පුණ්‍යකම් බලයෙන් ම දැන් නිමාණසංඛ්‍යාත ශාන්තිසුබයට පැමිණියෙමි ද වෙමි.

3578. ඵකාන්තයෙන් බුදුරජානන් වහන්සේගේ සමීපයට මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. මා විසින් බුදුරජානන් වහන්සේගේ සස්ත කරණ ලදි.

3579. මා විසින් කෙලශයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. හසනිරාජයකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙහෙමි.

3580. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අමටිමොක්‍ෂයෝ ද අබිඤ්චෝ ද මා විසින් සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසේ ආසුමත් පිළිඤ්චවෘත්ත සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

පිළිඤ්චවෘත්තවදානය පළමුවැනි සි.

391. සෙලනේරාපදානං.

3581. නගරෙ හංසවතියා විට්ඨසාමි අගොසිහං,
මමං¹ ඤාති සමානෙකා ඉදං වචනමබ්බමං.
3582. බ්‍රද්ධො ලොකෙ සමුප්පන්නො පුඤ්ඤකෙට්ඨනමනුත්තරං,²
ආසි සො³ සබ්බලොකස්ස ආනුතිනං පටිග්ගහො.
3583. බතතියා තෙගමා වෙච මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණා,
පසන්නචිත්තා සුමනා පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3584. හත්ථාරෙතා අණිකට්ඨා රථිකා පතතිකාරකා,
පසන්නචිත්තා සුමනා පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3585. උග්ගා ව රුජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
පසන්නචිත්තා සුමනා පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3586. ආලාරිකා කප්පකා ව⁴ න්‍යාපකා මාලකාරකා,
පසන්නචිත්තා සුමනා පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3587. රජකා පෙසකාරු ව වම්මකාරු ව න්‍යාපිකා,
පසන්නචිත්තා සුමනා පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3588. උසුකාරු හමකාරු වම්මිකා වෙච⁵ තච්ඡකා,
පසන්නචිත්තා සුමනා පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3589. කම්මාරු සොණණකාරු ව තිපුලොහකරු තථා,
පසන්නචිත්තා සුමනා පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3590. හතකා වෙටකා වෙච දසකම්මකරු බහු'
යථාසකෙත ථාමෙන පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3591. උදහාරු කට්ඨහාරු කස්සකා තිණ්හාරකා,
යථාසකෙත ථාමෙන පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3592. පුප්ඵිකා මාලිකා වෙච පණ්ණිකා ඵලහාරකා,
යථාසකෙත ථාමෙන පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3593. ගණිකා කුම්භදුසි ව පුච්ඡිකා මච්ඡිකාපි ව,
යථාසකෙත ථාමෙන පුගබ්බමං අකංසු තෙ.
3594. ඵථ සබ්බෙ සමාගන්තවා ගණං බබ්බාම ඵකතො,
අතිකාරං කරිස්සාම පුඤ්ඤකෙට්ඨතෙන අනුත්තරෙ.

1. මම, මජ්ඣං. 2. පුඤ්ඤකෙට්ඨතො අනුත්තරො, මජ්ඣං.

3. ආසිසො, සිමු. ආධාරො PTS. 4. ආලාරිකා ව සුදු, සහ

5. මමකාරා ව, මජ්ඣං.

391. සෙලසථවිරාවදානං

3581. මම භාසවනි නගරසෙහි විවිසවාමයෙක් (විදිගත ප්‍රධානෙක්) විමි. මාගේ ඤාතින් කැඳවා මේ වචනය කිමි.

3582. අනුත්තර වූ පුණ්‍යසෛත්‍ර වූ බුදුරජ තෙම ලොව පහල විය. හේ සකල ලොකයාගේ සත්කාරපුජාවට භාජන විය.

3583. කැත්තු ද නියමගම්වැස්සෝ ද බමුණුමහසල්හු ද පහන්සිත් ඇත්තාහු මුළු අධිකාර කලහ.

3584. ඇතැරුවෝ ද බලඇණිවල නිහඬකයෝ ද ඊය පදවන්නෝ ද පසින් ගමන් කරන්නෝ ද යන මොහු පහන්සිත් ඇත්තාහු සොමිනස් වූවාහු මුළු අධිකාර කලහ.

3585. (ඤාත්‍රියතට දව ගුදසත්‍රින්ගේ කුසින් උපන්) උග්ගයෝ ද ඤාත්‍රියයෝ (=රාජපුත්‍රයෝ) ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද පහන්සිත් ඇත්තාහු සොමිනස් වූවාහු මුළු අධිකාර කලහ.

3586. අරක්කැලියෝ ද සළුවඩන්නෝ ද දිගුවඩන්නෝ ද මල්කරුවෝ ද යන මොහු පහන්සිත් ඇත්තාහු සොමිනස් වූවාහු මුළු අධිකාර කලහ.

3587. රජකයෝ ද පෙහෙරු ද සොම්මරු ද කරණුවැලියෝ ද යන ඔහු පහන්සිත් ඇත්තාහු සොමිනස් වූවාහු මුළු අධිකාර කලහ.

3588. කිවඩුවෝ ද ලියනවඩුවෝ ද සොම්මරු ද ලිවඩුවෝ ද යන ඔහු පහන්සිත් ඇත්තාහු සොමිනස් වූවාහු මුළු අධිකාර කලහ.

3589. එසේම කමුරෝ ද රත්තැරුවෝ ද ඊයම්වාඩ කරන්නෝ ද ලෝකරුවෝ ද යන ඔහු පහන්සිත් ඇත්තාහු සොමිනස් වූවාහු මුළු අධිකාර කලහ.

3590. බැලයෝ ද ගැත්තෝ ද යන බොහෝ දහ් කම්කරුවෝ තමන්ගේ බලපමණින් මුළු අධිකාර කලහ.

3591. දිග ගෙණෙන්නෝ ද දර ගෙණෙන්නෝ ද ගොවියෝ ද තණ-ගෙණෙන්නෝ ද තමතමන්ගේ බලපමණින් මුළු අධිකාර කලහ.

3592. මල් ගෙණ එන්නෝ ද මල් ගොතන්නෝ ද කොළ එකතු කරන්නෝ ද ගෙඹිවග්ගී ගෙණ එන්නෝ ද යන ඔහු තමතමන්ගේ බල පමණින් මුළු අධිකාර කලහ.

3593. ගණිකාවෝ ද කළදස්සෝ ද පුවෙලෙදියෝ ද මාළුවෙලෙදියෝ ද යන ඔහු තමතමන්ගේ බලපමණින් මුළු අධිකාර කලහ.

3594. “එවු, පියල්ලෝ එක්රැස් ව එකට ගතබකිතය කරමු. නිරුත්තර වූ පුණ්‍යසෛත්‍රයෙහි පින්කමක් කරන්නෙමු (යයි මම ඔවුනට කිමි.

3595. තෙ මෙ සුඤාන වචනං ගණං බන්ධිසු තාවදො,
උපධානසාලං සුකතං භික්ඛුසංඝස්ස කාරසුං.
3596. නිධාපෙඤාන තං සාලං උදගො භූට්ඨමානසො,
පරෙතො තෙහි සබ්බෙහි සමුද්ධං උපසංකමිං.
3597. උපසංකමම සමුද්ධං ලොකනාථං නරාසනං,
වජ්ඣනා සංඤ්ඤා පාදෙ ඉදං වචනමබුච්ඡිං.
3598. ඉමෙ නිශ්ඤි සතා චීර පුරිසා එකතො ගණො,
උපධානසාලං සුකතං නිශ්ශාදෙනති¹ තචං² මුති.
3599. භික්ඛුසංඝස්ස පුරතො සමපට්ඨන්තා වක්ඛුමා,
නිශ්ඤං සතානං පුරතො ඉමා ගාථා අභාසථ:
3600. “නිසතං පි ව ජෙට්ඨො ව අනුචතති:සු ඒකතො,
සමපතතිං හි³ කරිඤාන සබ්බෙ අනුභවිස්සථ.
3601. පච්ඡිමහවෙ⁴ සමපතෙන සිතිහ:වමනුතතරං,
අජරං අමතං සනතං නිබ්බාණං එස්සසිස්සථ.”
3602. එචං බුද්ධො විසාකාසි සබ්බඤ්ඤා සමඤ්ඤතතරො,
බුද්ධස්ස වචනං සුඤා සොමනස්සං පවෙදසිං.
3603. නිංසකපසසහස්සානි දෙවලොකෙ රමිං අහං,
දෙවාධිපො පඤ්චසතං දෙවරජ්ජමකාරසිං.
3604. සහස්සකකතං රාජා ව වක්ඛවතති අහොසනං,
දෙවරජං කරොනනස්ස මහාදෙවා අවජ්ඣසුං.
3605. ඉඬ මානුසකෙ රජෙ⁵ පරිසා ගොනති බක්ඛවා,
පච්ඡිමහවෙ සමපතෙන වාසෙට්ඨො නාම බ්‍රාහ්මණො.
3606. අසිතිකොට්ඨිවසො තස්ස පුතො අහොසහා,
සෙලො ඉති මම. නාම. ජලුබ්බෙ පාරමිබ්බතො.
3607. ජඛ්ඝාපිහාරං විවරං සසිස්සෙහි පුරකකතො,
ජවාබාරිකහරිතං කෙණ්ණිං නාම තාපසං.
3608. පටිසත්තානුතිං දිස්වා ඉදං වචනමබුච්ඡිං;
ආවාහො වා විවාහො වා රාජා වා තෙ නිමනතිතො.
3609. ආනුතිං සිට්ඨකාමො’හං බ්‍රාහ්මණෙ දෙවසම්මතෙ,
න නිමනෙතම් රාජානං ආනුති මෙ න විජ්ජති

1. නිශ්ශාදෙනති, මජ්ඣ. 2. භූට්ඨ, මජ්ඣ. 3. සමාපතති හි, ස්‍යා.

4. පච්ඡිමෙ හවෙ, මජ්ඣ. 5. රජා, මජ්ඣ.

3595. එකෙකෙහි ඔහු මාගේ වචනය අසා සමූහ වශයෙන් රැස් වූහ තෙවන් ගණනකින් බැඳුනාහුය. ඩික්සනට උච්චන්භලක් ද මැනවින් කරවූහ.

3596. ඔද වැසි සිතැත්තෙමි සතුටු සිතැත්තෙමි ඒ ශාලාව නිමවා එකී හැම දෙනා සමග බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි.

3597. ලොකනාථ වූ තරලෙඝා වූ සම්බුදුරජුන් වෙත එළඹ, ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සිරිපා වැද මේ වචන කිමි:

3598. වීරයන් වහන්ස, මුනින් වහන්ස, මේ තෙසිසක් පමණ වූ පුරුෂයෝ එක්රැස් ව මොනොවට කරණලද උච්චන්භල ඔබවහන්සේට පිළිගන්වන්.

3599. පසැස් ඇති බුදුහු ඩික්සනට පෙරවුවැ සිට (එය) පිළිගෙන තෙසිසක් දෙනා ඉදිරියෙහි මේ ගාථාවන් වදාළහ:

3600. “මේ තෙසිසදෙන ද එහි ප්‍රධාන හෙමේ ද (එක් ව බුදු-නොවුනට) අනුවහිනී වූහ. එසේ ම තෙපි සියල්ලෝ (මේ පුණ්ණය) කොට සමපත් අනුභව කරන්නහුය.

3601. අනනම් භවය පැමිණි කල්හි නිරුත්තර සීඝ්‍රභාවය වූ අජර වූ අමර වූ ශාන්ත වූ නිවණ ද සාක්ෂාත් කරන්නහු ය”.

3602. ශ්‍රමණයන් අතුරෙහි උතුම් වූ සච්ඡෙ වූ බුදුරජු මේ දක්වූ අශ්‍රීත් වදාළහ. මම බුදුරජුන්ගේ වචනය අසා සොම්නස පැවසිමි.

3603. මම කල්‍යාණ භික්ෂුසභ්‍යන් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත් අලවා විසිමි. දෙව්බ්‍රහ්මා ව පත්සිය වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි.

3604. මම දහස්වරක් සක්විතිරජ විමි. දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නා වූ මට මහදෙව්වරු ද වැන්දහු ය.

3605-3606. මේ මනිස්සරජයෙහි පිරිස සබදකම් ඇත්තෝ ම වූහ. අනනම් භවය පැමිණි කල්හි අසුකෝටියක් තැන්පත් බන්ධන ඇති වාසෙට්ඨ නම් බමුණෙක් විය. මම ඒ වාසෙට්ඨ බමුණාගේ පුත්‍ර වීමි. සෙල යනු මගේ නම සි. ඡබ්බිධ වෙදබ්‍රහ්මයෙහි පරතෙරට ගියෙමි ද වෙමි.

3607-3608. සවකිය ශිෂ්‍යයන් විසින් පෙරවූ කරණ ලද ව ජඣ්‍යාච්ඡාරය කරන්නා වූ (=සක්මන් කරණ) මම දළමුවුළු හා තවුසපිරිකර බරින් යුත් පිළියෙල කරණ ලද පුජොපහාර ඇති කොණ්ඨ නම් තවුසා දැක “ආවාහයෙක් හෝ වේ ද, විවාහයෙක්හෝ වේ ද, තා විසින් රජතෙමේ හෝ නිමනත්‍රණය කරණ ලද්දේ වේ දැ”යි මේ වචන කිමි.

3609. මම දෙවියන් ය සි සමමත බමුණන් කෙරෙහි පූජාවක් කරණු කැමැත්තෙමි. රජුට නිමනත්‍රණය නො කෙළෙමි. මාගේ යාගයෙක් ද නැත.

3610. න වැසි මයාං ආවාහො විවාහො මෙ න විජ්ඣති,
සකායානං නානුජිත්තො සොට්ඨා ලොකෙ සදෙව්නො.
3611. සබ්බලොකතිත්තා සබ්බසත්තසුඛාවතො,
සො මෙ නිමනතිතො අජ්ඣ තස්සොතං පටියාදතං.
3612. තිමිරරුසකවණ්ණොහො අප්පමෙයො අනුපමො,
රුපෙනාසදිසො බුද්ධො සවානතාය නිමනතිතො.
3613. උක්කාමුබ්බහට්ඨො'ව බද්ධිභාරසනතිතො,
විජ්ජුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3614. පබ්බතයෙහ යථා අවච්ඡි පුණ්ණමායෙව වැසිණි,
නලගතිවණ්ණසංඝාසො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3615. අසමිතිතො හයාතිතො භවනතකරණො මුනි,
සිත්තපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3616. කුසලො බුද්ධිමමෙහි අප්පසයො පරෙති සො,
නාගුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3617. සඤ්චමාමාරකුසලො බුද්ධිනාගො අසාදිසො,
උසගුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3618. අනන්තවණ්ණො අමිතාසො විවිධතස්සබ්බලකඛණො,
සකගුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3619. වසී ගණී පතාපි ව තෙජසසී ව දුරසදො,
බ්‍රහ්මුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3620. පතතධමමා දසබලො බලාතිබලපාරගු,
ධරණුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3621. සීලවිවිසමාතිණ්ණො ධම්මවිසුද්ධානොතිතො,
උද්ධුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3622. දුරසදො දුප්පසහො අවලො උග්ගතො බ්‍රහ්මා,
තෙජ්ජුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.
3623. අනන්තසදුණො අසමසමො අතුලො අග්ගතා ගතො,
ගගනුපමො මහාවීරො සො මෙ බුද්ධො නිමනතිතො.

*

3610-3611. මාගේ ආවාතයෙන් ද නැත. (එසේ ම) මාගේ විවාහයෙන් ද නැත. භාග්‍යයකට පත්ව ඇති කරන්නා වූ, දෙවියන් සහිත ලෝකයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ, සියලු ලෝවැස්සකට හිත පිණිස (හැසිරෙන්නා වූ) හැම සත්ත්ව සුව ඵලවත්තා වූ ඒ බුදුහු අද මා විසින් නිමන්ත්‍රණය කරණ ලදහ. මේ පිළියෙල කිරීම උත්තරත්සව සඳහා ය.

3612. නිසිරි පල බඳු පැහැ ඇති, පමණ තො කළ හැකි ගුණ ඇති, උපමාමිත්‍යානික්‍රාන්ත වූ රූපයෙන් අසදූහ වූ බුදුරජහු සෙට දවසට පවරණ ලදහ.

3613. උදන් මුවෙහි ලා තැවූ සවණියක් මෙන් (පැහැපත්) කිහිරිහුරු මෙන් (දිලියෙන) විදුලියක් වැනි වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3614. කදුමුදුකක පෙනෙන ගිනිසිලක් වැනි වූ පුණ්‍රසිද්ධියෙහි සදු වැනි වූ බටහසින් හටගත් ගින්නක බඳු පැහැ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3615. බිය නැති බිය දක්මවූ හවයා කෙළවර කරන්නා වූ මොහෙයා ගුණ ඇති සිහරජකු වැනි මහාචීර වූ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3616. දක්‍ෂ වූ බුද්ධගුණතෙතියෙන් අනුන් විසින් මැඩලිය නොහෙන හස්තිරාජකු වැනි වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3617. සඬාමාචාරයෙහි දක්‍ෂ වූ අසදූහ වූ වෘෂභොපම වූ මහාචීර වූ ඒ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයාගේ මා විසින් පවරණ ලදහ.

3618. අප්‍රමාණ වණි ඇති අපරිමිත යශස් ඇති විවිත්‍ර වූ සකල ලක්‍ෂණ සුඛානුශාසන වැනි වූ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3619. (ධ්‍යානයෙන්) වසි වූ ශ්‍රාවක සමූහයා ඇති ප්‍රතාපවත් වූ තෙජස් ඇති (ගුණයෙන් කිසිවකුටත්) ලංචිය නොහැක්කා වූ මහාචීර වූ බ්‍රහ්මාපම වූ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3620. පැළණියා වූ නිජාණ ධම්ම ඇති දශබලධාරී වූ බලයන් ඉක්ම වූ මහත් බලයන්ගේ පවා පරතෝරට ගිය මහපොළොව වැනි වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3621. සිල්නැමැති රල සුත් ධම්මයාගෙන් කැළඹුනු සසුර වැනි මහාචීර වූ ඒ බුදුරජනම මා විසින් පවරණ ලදහ.

3622. නොලංචිය හැකි, බලයෙන් මැඩලිය නොහෙන, නිශ්චල වූ උස්ව නැංගා වූ, වැඩෙන මහමෙර වැනි, මහාචීර වූ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදී.

3623. අනන්‍යාඥන ඇත්තා වූ අසමසම වූ අතුලය වූ ශ්‍රේෂ්ඨතියට ගියා වූ ආකාශය වැනි වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජහු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3624. පතිට්ඨා හඤ්ඤානං තාණො සරණගාමිනං,
අස්සාසකො මහාචරො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3625. ආසමො බුද්ධිමනනානං පුඤ්ඤකෙතිතනං සුබ්බිතං,
රතනාකරො මහාචරො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3626. අස්සාසකො වෙදකරො සාමඤ්ඤඵලදායකො,
මෙඤ්ජුපමො මහාචරො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3627. ලොකවක්ඛු මහාතෙජො සබ්බතමිච්ඡොදනො,
සුරිසුපමො මහාචරො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3628. ආරමමණවිමුනතිසු සනාචදස්සනො මුති,
මඤ්ජුපමො මහාචරො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3629. බුද්ධො¹ සමුස්සිතො ලොකෙ ලහකණ්ඨි අලහකනො,
අප්පමෙය්‍යො මහාචරො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3630. යස්ස ඤාණං අප්පමෙය්‍යං සීලං යස්ස අනුපමං,
විමුනති අසද්දිසා යස්ස සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3631. යස්ස ඕති අසද්දිසා ථාමො යස්ස අවිනතිශො,
යස්ස පරකකමො ජෙට්ඨො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3632. රුහො ඤෙසො ව මොහො ව විසා සබ්බෙ සමුහතා,
අගදුපමො මහාචරො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3633. කිලෙසව්‍යාධි² බහුදුකඛසබ්බතමිච්ඡොදනො³,
වෙජ්ජුපමො මහාචරො සො මෙ බුද්ධො නිමනනිතො.
3634. බුද්ධො'ති හො යං වදෙසි සොසොපෙසො සුදුලලහො,
බුද්ධො බුද්ධො'ති සුඤ්ඤාන පිති මෙ උපපජ්ජ.
3635. අබ්බන්තරමගණනාති පිති මෙ බති නිව්ජරෙ,
සො'හං පිතිමනො සනොතා ඉදං වචනමබ්බවි:
3636. “කතං නු බො සො භගවා ලොකජෙට්ඨො නරසහො,
තත්ථ ගනාමා නමස්සිස්සං සාමඤ්ඤඵලදායකං.”
3637. පග්ගග්ග දකඛිණං බාහුං වෙදජාතො කතඤ්ජුලී,
ආවිකඛි මෙ ධම්මරජං සොකසලාචිතොදනං.

1. බුද්ධො, මජ්ඣං. 2. කෙලසව්‍යාධි, මජ්ඣං.

3. සබ්බතමිච්ඡොදනො, සීලු.

3624. බිසෝන් තැනි ගන්නවුනට පිහිට වූ, සරණයන්නවුනට ආරක්ෂා ස්ථාන වූ (සන්නිලෝකයට) අස්වැසිල්ලක් වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජනු මා විසින් නිමනුණ කරන ලදහ.

3625. බුද්ධිමත්තට වාසස්ථානයක් වූ සුව සොයන්නවුනට පින්කෙතක් වූ (ගුණරුවන් පිරිණ) රත්නාකරයක් වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජනු මා විසින් නිමනුණ කරන ලදහ.

3626. (කෙසෙල් තැවල් නැති කොට) ලොව අස්වසන්නා වූ (දුක් දෙමුක් නසා) සතුට ඇති කරන්නා වූ (සොවන් ආදී) ශ්‍රාමණ්‍යඵලදායක වූ (අමාවැසි වස්වන) මහාමෙහෙසක් වැනි වූ ඒ බුදුරජනු මා විසින් නිමනුණ කරන ලදහ.

3627. ලොවට ඇසක් වැනි වූ මනාවෙස්ස් ඇති සියලු අඳුරු දුරු කරණ සුසංඝා වැනි වූ ඒ බුදුරජනු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3628. ආලම්බනවිමුක්තිවිෂයයෙහි සම්භාව කාශ්‍ය මේ මේ ය සි දක්නා වූ වන්ද්‍යා වැනි වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජනු මා විසින් නිමනුණ කරන ලදහ.

3629. (ලෝකයෙහි ගුණයෙන්) වැඩි සිටි (යශසින්) උස් ව තැනි (මහ-සුරිස්) ලකුණින් අලංකාර වූ අපමණ ගුණ ඇති මහාචීර වූ ඒ බුදුරජනු මා විසින් නිමනුණ කරන ලදහ.

3630. යමකුගේ ඤාණය පමණ කළ නොහැකි ද, යමකුගේ ශීලය උපමා විෂයාතිත්‍යානන ද, යමකුගේ විමුක්තිය අසදාශ ද, ඒ බුදුරජනු මා විසින් නිමනුණ කරන ලදහ.

3631. යම් කෙනෙකුන්ගේ නුවණ අසදාශ ද, යම්කෙනෙකුන්ගේ චලය අවිනාශ ද, යම් කෙනෙකුන්ගේ පරාක්‍රමය ජ්‍යෙෂ්ඨ ද, ඒ බුදුරජනු මා විසින් නිමනුණ කරන ලදහ.

3632. යම් කෙනෙකුන් විසින් රාගය ද දෝෂය ද මොහය ද යන සියලු විෂයෝ තසන ලදහ ද, මාමධයක් වැනි වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජනු මා විසින් නිමනුණ කරන ලදහ.

3633. කෙලෙස්ලෙඩ ද බොහෝ දුක් ද සියලු (මොහො) අඳුරු ද දුරු-කරන්නා වූ වෙදකු වැනි වූ මහාචීර වූ ඒ බුදුරජනු මා විසින් පවරණ ලදහ.

3634. පින්වත, බුද්ධි යන යම් වචනයක් නියති ද, තෙල ශබ්දය පවා අතිශයින් දුලිභ ය. බුද්ධිය බුද්ධිය යන මේ වචන අසාමට ප්‍රීතිය හටගත්තේ ය.

3635. සිහින් නොදැරිය හැක්කා වූ මාගේ ප්‍රීතිය පිටත පැතිරෙයි. ප්‍රීතියින් ඇති ඒ (තෙල නම් වූ) මම මේ වචනය කිමි:

3636. “ලෝකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නරජෙෂ්ඨ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොහි ද? සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලදායක වූ උත්තරන්තේට එහි ගොස් නමස්-කාර කරන්නෙමි” යි.

3637. කෙණිය තවුස්සෙමේ මාගේ දකුණු අත ගෙණ හටගත් සොමිකස් ඇත්තේ කරණ ලද ඇදිලි ඇත්තේ සෝනුල් පහ කරණ බුදුරජනු අරඹයා මෙසේ කිය:

3638. “උදෙනතං’ව මහාමෙසං නිලං අඤ්ඤානසන්නිහං,
සාගරං විස දිස්සන්නං පස්සසෙතං මහාවතං.
3639. එත්ථ සො වසතෙ බුද්ධො අදන්නදමකො මුනි,
විනයනොතා ව වෙනෙසෙස ඛොධෙනො ඛොධිපකම්යෙ.
3640. පිපාසිතො’ව උදකං භොජනං’ව ජ්ඣවුත්තො,
ගාචී යථා වච්ඡගිද්ධා එවාහං විවිතිං ජිහං.
3641. ආචාරඋපචාරඤ්ඤා ඛම්මානුච්ඡවිසංවරං¹,
සිකඛාපෙසිං සකෙ සිසො ගච්ඡන්තො ජිනසන්නිකං.
3642. දුරුසද්ද හගවනොතා සිහා’ව එකවාලිනො,
පදෙ පදං නිකම්පන්නා ආගච්ඡෙය්‍යාථ මාණවා.
3643. ආසිවිසො යථා සොරො මිගරජා’ව කෙසරී,
මනොතා’ව කුඤ්ඤෙරෙ දන්තී එවං බුද්ධා දුරුසද්ද.
3644. උක්කාසිතඤ්ඤා ඛිපිතා අජ්ඣුපෙකම්ය මාණවා,
පදෙ පදං නිකම්පන්නා උපෙථ බුද්ධසන්නිකං.
3645. පටිසල්ලාහගරුකා අප්පසද්දා දුරුසද්දා,
දුරුපසසිකමා බුද්ධා ගරු භොතති සදෙවකෙ.
3646. යද්ද’හං පඤ්ඤං පුච්ඡාමි පටිසම්මොදයාමි වා,
අප්පසද්දා තද්ද භොථ මුනිභුතා’ව තිට්ඨථ.
3647. යං සො දෙසෙති සද්ධම්මං² ඛෙමං නිබ්බාණපත්තිසා,
තමෙවත්ථං නිසාමෙථ සද්ධම්මසමණං සුඛං.”
3648. උපසඤ්ඤාම සම්බුද්ධං සම්මොදිං මුනිතා අහං,
තං කථං විනිසාරෙත්වා ලක්ඛණෙ උපධාරසිං.
3649. ලක්ඛණෙ දොව්³ කඛිඛාමි පස්සාමි තිංසලකඛණෙ,
කොසොභිතවත්ථගුහං ඉද්ධියා දස්සාමි මුනි.
3650. ජිව්හං නින්නාමසිනිනා ඤාණණසොතො ව නාසිකො,
පටිමසි නලාටන්නං කෙවලං ඡාදාසී ජිනො.

1. ඛම්මානුච්ඡවිසංවරං, සිද්ධ.

2. සම්බුද්ධා, මජ්ඣ.

3. දොව ව, මජ්ඣ.

3638. “නැග එන්නා වූ මහවලාවක් වැනි, අඳුනක් බඳු නිල් වූ සයුරක් සේ පැනෙන තෙල මහවනය දක්නෙහි ද ?

3639. මෙහි නොදැමුනවුන් දමනය කරන්නා වූ, මොහෙය් ගුණ ඇති, විනය ජනයන් නික්මවන, බෝපැකිදම් (බොධිපාක්ෂික ධම්) පිළිවිදුවන (=ප්‍රතිවේධ කරවන) ඒ බුදුරජුන් වැඩ වෙසෙති.

3640. මම, පැන් පවස ඇත්තකු දිය සොයන්නාක් මෙන් ද, සාදකින් පෙළනකු බොජුන් සොයන්නාක් මෙන් ද, වස්සා කෙරෙහි හිඳු වූ දෙනෙක් ඒ වස්සා සොයන්නාක් මෙන් ද මෙසේ බුදුරජුන් සෙවිමි.

3641. ආචාර උපාචාර දත්තා මම බුදුන් හමුවට යන සිය සිසුන් දහමට තිසි සංවරයෙහි ලා හික්මවිමි.

3642. එකලාව හැසිරෙන සිහරජුන් මෙන් බුදුවරු නොලංචිය හැකි සැහැවි ඇත්තාහ මාණවකයින්, (තෙපි) පියෙහි පිය තබන්නාහු (පියවර මනිමින්) එවූ.

3643. සොර වූ ආසිප්පයකු මෙන් ද කෙරුසිංහරාජයකු මෙන් ද දළ ඇති මත් වූ ඇත්රජකු මෙන් ද මෙසේ බුදුවරු ලංචිය නොහැක්කෝ ය.

3644. මාණවකවරුනි, (තෙපි) කසින්නා වූ ද කිව්සින්නා වූ ද, (ශබ්ද) නවතා පියෙහි පිය තබන්නාහු බුදුරජුන් වෙත එළඹෙවූ.

3645. (බුදුවරු) විවෙකය ගරුකරන්නෝ ද, නිශ්ශබ්දතාව කැමැත්තෝ ද, කොලංචිය හැක්කෝ ද, දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි ගුරු වූ උතුමෝ ද වෙත්.

3646. යම් කලෙක්හි මම ප්‍රශ්න විචාරමි ද, පිළිසඳර හෝ කපා කෙරෙමි ද, එකල්හි නිශ්ශබ්ද වවු. මොහෙය්ගුණ ඇතියන් මෙන් ව සිටිවු.

3647. ඒ බුදුරජුන් නිවන් පැමිණීම පිණිස පවත්නා වූ කෛම (=නිහිය) වූ යම් ධර්මයක් දෙශනා කෙරෙත් ද ඒ ධර්මානුසාරී අසවු. අභිමුඛවණය සැප ය.”

3648. මම බුදුරජුන් වෙත එළඹ ඒ මුනිඥයන් වහන්සේ හා පිළිසඳරෙහි යෙදුනෙමි. ඒ පිළිසඳර කපාව කිව්වා (උත්තමත්සේශේ) මහපුරිස් ලකුණු පරික්ෂා කෙලෙමි.

3649. (එසේ පරික්ෂා කරන්නා වූ මම) මහාපුරුෂ ලක්ෂණ තිසක් දකිමි. මහාපුරුෂ ලක්ෂණ දෙකක් පමණක් (නොපෙනෙන්නා බැවින්) සැක කරමි. (එයින්) කොසොතිනවත්තුයන් බුදුන් සාද්ධිබලයෙන් පෙන්නුන.

3650. (දෙවෙනි කොපෙණෙන ලක්ෂණය දක්වන්නාහු) දිව පිටතට ඇද කන් නැගාසිදුරු පිරිමැද්දහ. බුදුරජුන් සම්පූර්ණ ශ්‍රවණ තල දිවෙන් වැසුහ.

3651. තස්සානං ලක්ඛණේ දිස්වා පරිපුර්ණේන සවාසඤ්ඤානේ,
බ්‍රහ්මෝති නිවසිං ගතත්තාන සහ සිසෙසති පබ්බජිං.
3652. සතෙති තිභි සභිතො පබ්බජිං අනගාරිසං,
අභිමාසෙ අසමපන්නෙ සබ්බෙ පත්තාමහ නිබ්බුතිං.
3653. එකතො කමමං කත්වාන පුඤ්ඤකෙමිතො අනුත්තරේ,
එකතො සංසරිත්වාන එකතො විනිවත්තසුං.
3654. ගොපානසියො දත්වාන පුග්ගමෙම වසී¹ අහං,
තෙන කමෙමහ සුකතෙන අවසිහෙතු ලභාමහං.
3655. දිසාසු පුජිතො තොමි හොහා ව අමිතා මම,
පතිට්ඨා හොමි සබ්බෙසං තාසො මම න විජ්ජති.
3656. ව්‍යාධියො මෙ න විජ්ජන්ති දිසාසුං පාලයාමි ව,
සුමුමච්ඡවිකො තොමි අවාසෙ පඤ්ඤේ² වසෙ.
3657. අවසි ගොපානසී දත්වා පුග්ගමෙම වසී අහං,
පටිසම්භිද්දර්හන්තඤ්ඤා එතං මෙ අපරට්ඨමං.
3658. සබ්බවොසිතවොසානො කතකිච්චො අනාසවො,
අවසිගොපානසී නාම තච පුතො මහාමුති.
3659. පඤ්ඤාමහාති දත්වාන පුග්ගමෙම වසී අහං,
තෙන කමෙමහ සුකතෙන පඤ්ඤානෙතු ලභාමහං.
3660. අවලො තොමි මේතනාය අනුනිබ්බහා භවාමහං,
අපදය්‍යවචනො තොමි න ධංසෙමි යථා අහං.
3661. අනන්තං හොති මෙ විතතං අවලො තොමි කස්සචි,
තෙන කමෙමහ සුතතෙන විමලො තොමි සාසනෙ.
3662. සගාරවො සප්පතිසස්සා කතකිච්චො අනාසවො,
සාවකො තෙ මහාචාරී භික්ඛු තං වන්දතෙ මුති.
3663. කත්වා සුතතපල්ලභිකං සාලායං පඤ්ඤාපෙසහං,
තෙන කමෙමහ සුකතෙන පඤ්ඤා නෙතු ලභාමහං.
3664. උච්චෙ කුලෙ පජාතිත්වා මහාභොගො භවාමහං,
සබ්බසමපන්නිකො තොමි මචේර්ථං මෙ න විජ්ජති.
3665. ගමිනෙ පඤ්ඤෙ මයහං පල්ලභිකො උපතිට්ඨති,
සහ පල්ලභිකසෙවෙසිත ගච්ඡාමි මම පඤ්ඤං.

3651. මම උන්වහන්සේගේ (අසුචක්) අනුවාසාදන සහිත වූ සම්පූර්ණ දෙතිස්මහපුරිස් ලකුණු දෑ සම්පූර්ණයි තීරණය කොට සිසුන් සමග පැවදි වීම.

3652. භූන්සියක් (සිසුන්) සමග සසුන් වනිමි. අඛමසක් නො පැමිණි කල්හි ම අපි නැම නිවණට පැමිණියමහ.

3653. (සියල්ලෝ) නිරුහාර වූ පැණාසෙත්තුයෙහි එක් ව පින්කම් නොව සමග ව සසරෙහි හැසිර සමග ව ම සසරගමන නැවැත් වූහ.

3654. සහසොගතා ධම්මෙහි වැඩි වූ මම ගොතැයි දී මැනවින් කළ ඒ කමිය කරණකොට ගෙණ අනුසස් අටක් ලබමි.

3655. දිශාවන්හි පුදනු ලබන්නෙමි වෙමි. මාගේ හොගයෝ ද අප-මණයහ. සියලුදෙනාහට ම පිහිට වෙමි. මට නැති ගැත්තෙක් නැත.

3656. මට රොගයෝ නොවෙති. දිඝ්භූ රකිමි. (=බොහෝකල් ජීවත් වෙමි.) සියුම් සිහි ඇත්තෙමි වෙමි. කැමැති නිවසයෙහි ම වසමි.

3657. සහසොගතා ධම්මෙහි වැඩි වූ මම ගොතැයි දී (වෙසේ) අප-අනුසසක් ලැබීමි. මාගේ මේ අටවන අනුසසින් බැහැර වූ අනෙක් අනුසස සිවුපිළිසිඬියාවන් සහිත රහත්ව වයි.

3658. මහවුනින් වහන්ස, සියලු වැස තිබූ බණ්ඩරස් ඇත්තා වූ සිවුමගින් කරණ ලද කටයුතු ඇත්තා වූ ආසුර රහිත වූ මුඛවහන්සේගේ ධුත තෙමේ අට්ඨගොපානයි තම ද වේ.

3659. සමුත්ථම්මෙහි වැඩි වූ මම වැමි පසක් දී මැනවින් කරණ ලද ඒ කමිය හෙතුකොට ගෙණ හෙතු (අනුසස්) පසක් ලබමි.

3660. මම මෙත්රියෙන් නොසැලෙමි. පිරිපුන් අහසසහ ඇත්තෙමි වෙමි. පිළිගතයුතු වචන ඇත්තෙමි වෙමි. මම (වැමි බඳු ව) නො සැලෙමි.

3661. මාගේ සිත හුන්න නො වේ. කුමකට වුව ද නිශ්චල වෙමි. මැනවින් කරණ ලද ඒ කමිය හෙතුකොට ගෙණ සසුනෙහි නිමිල වූවෙකිමි වෙමි.

3662. බුදුරජානන් වහන්ස, ගෞරව සහිත වූ (සාමයකු ඇතැයි) යටත් පැවතුමි ඇති, කරණ ලද කටයුතු ඇති, ආසුර රහිත වූ, මුඛ වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ, මහණ ඒ මුඛවහන්සේ වදිසි.

3663. මම මනාව තිමි කිස ඇති පලයක් ශාලායෙහි පැණවීමි. මැනවින් කළ ඒ කමිහෙතුවෙන් මම හෙතු (අනුසස්) පසක් ලබමි.

3664. මම උසස් කුලයෙහි ඉපිද මහත් නොගහමපත් ඇත්තෙමි වෙමි. සියලු සමපනතින් ආශීර්‍ය වෙමි. මාගේ මුසුරුකමෙක් නො මැන.

3665. ගමනක් (ශැමට) සිතු කල්හි පලගෙක් එළඹ සිටී. ඒ උතුම් පලග සමග මිමි කැමිති තැනට යෙමි.

3666. තෙන පලලඞ්ඤාදානෙන නමං සබ්බං විනොදසිං,
සබ්බාභිඤ්ඤාබලපානො ථෙරො ව්‍යදාති තං මුතී.
3667. පරකිච්චනනකිච්චාති සබ්බකිච්චාති ඥාබ්බිං,
තෙන කමෙමන සුකතෙන පාවිසිං අනගං පුරං.
3668. පරිනිවසිතසාලං හි'පරිභොගමදසනං,
තෙන කමෙමන සුකතෙන සෙට්ඨනං අජ්ඣුපාගතො.
3669. යෙ තෙව් දමකා ලොකෙ හත්ථී අසෙස දමෙනති යෙ,
කරිත්වා කාරණා නානා දරුණෙන දමෙනති තෙ.
3670. නගෙවං තං මහාවීර දමෙසි තරතාරියො,
අදුණෙඛන අසඤ්ඤා දමෙසි උතතමෙ දමෙ.
3671. දානස්ස වණ්ණෙ කිත්තොනො දෙසනාකුසලො මුතී,
එකං පසාදං¹ කපෙතොව බොබෙසි නිසතෙ මුතී.
2672. දානා මයං සාරථිනා සුචිමුත්තා අනාසවා,
සබ්බාභිඤ්ඤාබලපානා නිබ්බුතා උපතිකකියෙ.
3673. සතසතස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං දානමදදිං තදා,
අතිකකනතා හයා සබ්බෙ සාලාදානස්සි'දං එලං.
3674. සවාගතං වත මෙ ආසි මම බුද්ධස්ස සනතිකෙ,
නිස්සො විජ්ජා අනුප්පාදතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3675. කිලෙසා කුමාපිතා මස්සං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නානොව බකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
3676. පටිසම්භිදා වතස්සෙ විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදා ආයස්වා සෙලො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාති

සෙලකෝරාපදානං දුතියං.

3666. ඒ පසසිකදානය හෙතු කොට ගෙන සියලු අදුර දුරු කෙළෙමි. සියලු අභිඤ්ඤාලයනට පත් ඒ සචරිත තෙමේ, මුනිඤ්ඤාත් වහන්ස, ඔබවහන්සේ වදි.

3667. මෙරමා පිළිබඳ කටයුතු ද, තමා පිළිබඳ කටයුතු ද සියලු කිය පිළු කෙළෙමි. මැනවින් කරණ ලද ඒ කමිය හෙතු කොට ගෙන අනසපුරය. (=නිවර්ණ) ට පිවිසියෙමි.

3668. මම නිමග්ගි කිය ඇති ශාලාව (බුදුරජුන්ගට) පරිනොගයට දුනිමි. මැනවින් කරණ ලද ඒ කමිය හෙතු කොට ගෙන ශ්‍රේණි බවට පැමිණියෙමි වෙමි.

3669. යම (ඇත් - අස් ආදී සතුන්) දමනය කරණ කෙනෙක් කිසියම් ඇත් අස් කෙනකුත් දමනය කෙරෙත්. නොයෙක් හිරිහැර කොට දරුණු ගුණයෙන් ඔවුන් (එසේ) දමනය කෙරෙත්.

3670. මහාමරියාණෙනි, මුඛ සක්‍රියුරුභයන් මෙසේ දමනය නො කෙරෙහි ය. දඬු නො ගැණීමෙන් අපි නො ගැණීමෙන් ඔවුන් උනාතම දමාපයෙහි (=රහත්බැවිහි) දමනය කෙරෙහි ය.

3671. දෙශනායෙහි දක්‍ෂ වූ බුදුරජතෙමේ දානයාගේ අනුසස් පවසන්නේ එක් පැණයක් දෙන්නේ ම තෙසිය නටුසත් ධර්මාවබෝධය කරවී ය.

3672. සාරපි වූ බුදුරජුන් විසින් අපි දමනය කරණ ලද්දෝ වෙමු. (කෙළෙසුන්ගෙන්) මැනවින් මිදුනෝ වෙමු. ආසුර රහිතයෝ වෙමු. සියලු අභිඤ්ඤාලයනට පැමිණියාහු උපධික්‍ෂයෙහි පිරිනිවිසෝ වෙමු.

3673. මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් දතක් දුනිම ද (ඒ හෙතුවෙන්) සියලු භික්ෂු ඉක්මවන ලද්දහුය. ශාලාදානයාගේ මේ විපාක සි.

3674. බුදුරජුන් වෙත එළඹීම එකානායෙන් මට යහපත් පැමිණීමෙන් විය. මා විසින් පැමිණෙනලද ත්‍රිපිඤ්චෝ වෙති. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

3675. මා විසින් තෙලොසෝ දවන ලදහ. සියලු නවයෝ නසන ලදහ. හස්තිරාජයකු මෙන් කෙළෙස් බැඳුම් සිද. ආසුර රහිතව වෙසෙමි.

3676. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භවිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් සෙල සචරියන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදල සේක් සි.

සෙලසචරිාවදානය දෙවැනි සි.

393. සබ්බකිභවතියෙත්ථරාපදානං

3677. කණ්ණිකාරංච ජොතනනං¹ දීපරාක්ඛංච උජ්ජලං²,
ඔසඬිංච විරෝචනනං විජුජ්ඣං ගගනෙ සථා.
3678. අසමිතං අනුත්තාසිං³ මිගරාජංච කෙසරිං,
ඤ්ඤාලොකං පකාසෙනං මද්දනනං නිඤ්ඤෙ ගණේ.
3679. උඤ්ඤානං ඉමං ලොකං ජිජ්ඣානං සබ්බසංසයං,
ගජ්ජනනං⁴ මිගරාජංච අද්දසිං ලොකනායකං.
3680. ජවාජනධරො ආසිං බ්‍රහ්මා උජු පතාපවා,
වාසවීරං ගනෙත්වාන පාදමුලෙ අවත්ථිං.
3681. කාලානුසාරිසං ගයන අනුලිම්පිං තථාගතං,
සමුද්ධම්මනුලිම්පෙත්වා සත්ථිං ලොකනායකං.
3682. සමුඤ්ඤාසිං⁵ ලොකං ඔසතිණ්ණං⁶, මහාමුතී,
ඤ්ඤාලොකෙන ජොතෙසි තාවට්ඨං⁷ ඤ්ඤාමුත්තමං.
3683. ධම්මවක්කං පටතෙනසි මද්දසෙ පරනිඤ්ඤෙ,
උසතො ජිතසඬිනාමො සමපකම්පෙසි මෙදිතිං.
3684. මහාසමුද්දෙ උගමිතො චෙලනනමිති පභිජ්ජරෙ,
තථෙච තච ඤ්ඤාමිති සබ්බදිට්ඨි පභිජ්ජරෙ.
3685. සුමුමච්ඡිකජාලෙන සරමිති සමපතානිකො,
අනෙත්තාජාලගතා පාණා පිළිකා හොනති තාවදෙ.
3686. තථෙච නිඤ්ඤා ලොකෙ පුථුපාසණ්ණිජ්ජසිඬා,
අනෙත්තාඤ්ඤාමරෙ භුක්ඛං පරිචන්තනති මාරිස.
3687. පතිට්ඨා වුග්ගතං ඔසෙ ඤාං හි තාවො අචක්ඛනං,
සංචිට්ඨිතං සරණං මුත්තපපිතං⁸ පරාසණං.
3688. එකවීරො අසද්ධිසො කරුණාමෙත්තසංඤ්ඤා⁹,
සුඤ්ඤො අසමො¹⁰ සනෙත්තා වසි තාදි ජිතඤ්ජසො.
3689. භිතරං විගතසම්මොත්තො අනෙජො අකථංකමි,
මුඬිකො¹¹ වන්තදෙත්තො¹² හිමමලො පයත්තො¹³ සුචි.

1. ජලිතං, මජ්ඣං.

2. ජොතිතං, සයා.

3. අනුත්තාසිං, මජ්ඣං.

4. අසමිතං, සයා.

5. ඔසතිණ්ණං, සයා.

6. පවරා, සයා. වජිර, PTS.

7. පුග්ගතනං, මජ්ඣං.

8. මුත්තපපිතං, මජ්ඣං. අසද්ධිසො, මජ්ඣං. අසද්ධිසො, සයා.

9. අසමො සුසමො සනෙත්තා, මජ්ඣං.

10. භුක්ඛං, මජ්ඣං.

11. සංචිට්ඨො, මජ්ඣං.

393. සබ්බකාමිකසම්මතවදානය

3677. පිපුණු කිණිතිරිකක් මෙන් බබලන්නා වූ ප්‍රදීපවෘක්කයක් මෙන් දිලියෙන්නා වූ ඔබ්බි තාරකාවක් මෙන් ආලෝකවත් වූ අතසෙහි විදුලියක් බඳු වූ-

3678. බිය නොමැති තැනැත්තෙකු මෙන් නොමැති කෙශරසිංහරාජයකු වැනි වූ තිඤ්ඤානසාධකයක් මෙන් වූ ඤාණාලෝකය ප්‍රකට කරන්නා වූ-

3679. මෙම ලෝකයා (දුකිනි) නොබලන සියලු සැක සිද්ධතා සිංහ රාජයකු මෙන් ගුහරන ලෝකතායක වූ බුදුරජුන් දිවිම.

3680. (එකල්හි) මම ජලා සහ අඳුන් දිවිසම් දරන්නෙකිම වීම, වැඩෙන්නා වූ සෘජු වූ ප්‍රකාශවත් දූෂෙකිම වීම, වැහැරී සිටින ගෙණ ඒ (බුදුරජුන්ගේ) පාමුල අතුලෙමි.

3681. කසාවත් කප්පාල් කෙවත් කසාවත් අභිල් ගෙණ බුදුරජුන් ආලෝප කෙලෙමි. තථාගතයන් (එසින්) අලෙප කොට ලෝකතායක වූ උත්තරාශ්වස්ව සතුති කෙලෙමි.

3682. චතුරොස්කරණය කළ උතුමාණෙනි, මහාමුනිසුයාණෙනි, මුඛ මේ ලෝකයා (සසරදුකින්) ගොඩ ලන්නුය. ඤාණාලෝකයෙන් ආලෝක කරන්නුය. ඔබගේ උත්තරාශ්වස්ව ද අනාවාසයි.

3683. දම්සක් පවත්වනු ය. අනාගතීඤ්ඤාත් මෙතනු ය. දින්න ලද සඤ්ඤාම ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ඔබ පාටිච්ඡය කපා කෙරනු ය.

3684. මහසමුදරෙහි තරඹයෙන් වෙරලෙහි (ගැටී) බිඳෙති. එසේ ම දෘඪිනු මුඛගේ නුවණෙනි (ගැටී) බිඳෙති.

3685. විලක් සිසුම් ඇස් ඇති දූලකෙන් අතුල කල්හි එකෙණෙනි දූලතුලට ගිය ප්‍රාණිනු (මහසායෝ) පෙළුනානු වෙන් ද,

3686. එසේ ම ලෝකයෙහි අනාපාඨණක ධර්මයන් ඇසුරු කළ තිඤ්ඤාත් නිද්ධානත් වහන්ස, මුඛවහන්සේගේ උතුම් නුවණ ඇතුලත පෙරලෙත්.

3687. චතුරොස්කර නම් වූ සැබෑපහරෙහි ගසාගෙන යන්නවුනට පිහිට වූ මුඛ වනාහි නො නැයනට ද පිහිට (වනු)ය. හසින් පිහිතයනට ද පිහිට (වනු)ය. (ලෝකයා විසින්) අත්හැර දමන ලද අනාපාඨනට ද පිහිට (වනු) ය.

3688. අසභාය ජීර වූ අසදාශ වූ කරුණා ලෙළු සඤ්ඤා ඇති උතුම් සිල් ඇති අසම වූ ශාන්ත වූ (ධ්‍යාන) වහි වූ තාදිගුණ ඇති දින්න ලද මායීය ඇති-

3689. ප්‍රාඥ වූ, පහ කළ මොහො ඇති, නිදෙස් වූ, සැක (=විකිල්ල) දුරුකළ, වැස තිම වූ බබසර ඇති, නිමිල වූ, අනුමිත් දෙවා හළ, එහෙයින් ම පිරිසිදු ඔබ වමාරා හළ දෙස් ඇත්තනු ය.

3690. සඛිතාතිගො ගතමදො¹ තෙව්පො නිනවනනගො,
සීමාතිගො ධම්මගරු කතජො හිනවසුපො².
3691. තාරකො චො යථා තාචා නිඛිවසොසකාරකො,
අසමිතිනො යථා සිනො ගජරාජාව දපටිනො.
3692. පොමෙඤ්ඤා දසගාථාහි පදමුහනනං චිතායසං,
වඤ්ඤා සඤ්ඤා පාදෙ භුණ්ති අට්ඨාසගං තද.
3693. පදමුහනරො ලොකවිදු ආහුතිනං පටිග්ගකො,
භික්ඛුසබ්බෙස සිතො සත්ථා ඉමා ගාථා අභාසථ.
3694. “යො මෙ සීලඤ්ඤා ඤාණඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤාපි පකිත්තං³,
තමගං කිත්තසිසොමි සුණාථ මම භාසතො.
3695. සට්ඨිකප්පසගස්සාති දෙවලොකෙ රමිස්සති,
අඤ්ඤා දෙවෙ අභිගොඤ්ඤා⁴ ඉස්සරං කාරසිස්සති.
3696. සො පච්ඡා පබ්බජිතාන සුකතමුලෙන වොදිතො,
ගොතමස්ස භගවතො සාසනෙ පබ්බජස්සති.
3697. පබ්බජිතාන කාසෙන පාපකමමං විචජ්ජය,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සතනාසවො⁵.
3698. යථාපි මෙසො ථනං තප්පෙති මෙදිතිං ඉමං,
තප්ථෙ භිං මහාජිර ධම්මෙන තප්පසි මමං.
3699. සීලං පඤ්ඤාඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ථෙත්ථා ලොකනායකං,
පතෙනාමහි පරමං සනතිං නිබ්බාණං පදමච්ඡිතං.
3700. අහො නුත ස භගවා චිරං තිවෙස්සය චක්ඛුමො,
අඤ්ඤාතඤ්ඤා විජාතෙය්‍යං චුසෙය්‍යං අමතං පදං.
3701. අයං මෙ පවජිමා ජාති භවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
3702. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං බුද්ධිමහිපොමසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කිත්තනාය ඉදං ථලං.

1. ගතමදො, සනා.

2. ගතජොතිතවඛුතො, මජ්ඣ.

3. සද්ධිමඤ්ඤාපි වඤ්ඤා, මජ්ඣ.

4. අඤ්ඤා දෙවෙ'ගිතො, මජ්ඣ.

5. නිබ්බාසිස්සතනාසවො, මජ්ඣ.

3690. කෙළෙස් ඇලුම ඉක්ම වූ නැසුමා වූ මද ඇති ත්‍රිපිණු ඇති තුන්ලෝවුදුන් පත් (ලොකික) සීමාව ඉක්ම ගිය බමිගරුක වූ කාත-කාතය වූ ඔබ (සත්තිලොකය ව) නිතමාගී ඇත්තෙහි ය.

3691. ඔබ නැවතට (ගවන්මග පෙන්වන) තරුවක් මෙන් වෙහි ය. අස්වැසිලි කරණ නිබානයක් ධුරු දෙති ය. සිංහයකු මෙන් බිය රහිත වෙහි ය. හස්තිරාජයකු මෙන් ගර්විත වෙහි ය.

3692. මම එකල්හි (මෙසේ) දසගයකින් මහායශස් ඇති පදමුනතර බුදුරජානන් වහන්සේට භතුහි කොට (ඒ) ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පා වැද තුණ්ණිමතුනව සිටියෙමි.

3693. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ ශාස්තෘ වූ පදමුනතර බුදුරජානෙම බික්සහන මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළේ සි:

3694. “යමෙක් මාගේ ශිලය ද ඥානය ද බමිය ද පැසසි ද, හේ (කවරෙක් දැයි) මම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. (එය) පවසන්නා වූ මාගේ (වචනය) අසවු.

3695. (හෙතෙම)කල්ප සැටදහසක් දෙවිලොව සිත් අලවා වසන්නේ ය. අනෙක් දෙවියන් මැඩගෙණ ආතිපත්‍යය කරවන්නේ ය.

3696. හෙතෙම පසුව පැවිදිව ඒ කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි ද පැවිදි වන්නේ ය.

3697. පැවිදිව, කසින් පවිකම් දුරු කොට සියලු ආසුවයන් (ප්‍රභාණ පරිඥවශයෙන්) දැන ආසුව රහිතව පිරිනිවන් පානේ ය”

3698. යම් සේ වැසිවලාවක් ගුහුරු වස්මින් මේ පොළොව නැපනියට පත් කෙරේ ද, එසේ ම මහාචීරයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ බමියෙන් මා තුටු කල සේක.

3699. මම ශිලය ද ප්‍රඥාව ද බමිය ද ලොකනායකයන් වහන්සේ ද පසසා අමාතපදය වූ උතුම් වූ නිමාණ නමැති ශාන්තියට පැමිණියෙමි වෙමි.

3700. පසැස් ඇති ඒ නාග්‍යවන් තෙමේ බොහෝ කල් වැඩ සිටින්නේ නම් එකාන්තයෙන් ඉතා යෙහෙකි. (එවිට සියල්ලෝ) නො දන් දෙය දැනගන්නාහු ය. අමාතපදය (නිවණ) සපයී කරන්නාහු ය. (= ලබන්නාහු ය)

3701. මේ මාගේ පශ්චිම ජාතිය සි. සියලු භවයෝ නෘත ලදහ. සියලු ආසුවයන් (ප්‍රභාණ පරිඥවශයෙන්) දැන ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

3702. මෙසින් සියක්දහස් වන කපෙති බුදුරජානන් වහන්සේට යම් පැසසීමක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (බුදුරජුන් පැසසීමෙහි මේ පිටාක සි.

3703. කිලෙසා කුමාපිතා මෙතං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරික්කම්භා නන්දිදානි පුතඛතවා.
3704. ස්වාගතං වත මෙ ආසි මම බුද්ධස්ස සනතිමෙක,
තිස්සො විජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3705. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සබ්බකිත්තනිකො ථෙට්ඨො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.
සබ්බකිත්තනිකසේරස්ස අපදානා තතියං.

394. මධුදායකත්ථෙරාපදානං

3706. සිනුයා තදියා තීරෙ පුකතො අස්සමො මම,
තත්ථ වාචෙමහං සිස්සෙ ඉතිහාසං සලකම්භං.
3707. ධම්මකාමා චිත්තා තෙ සොතුකාමා පුසාසනං,
ඡලසෙග පාරම්ප්පන්නා සිනුකුලෙ වසන්ති තෙ.
3708. උප්පාතගමනෙ චෙව ලකඛණෙසු ව කොවිදා,
උත්තමත්ථං ගවෙසන්නා වසන්ති පටතො¹ තදා.
3709. සුමෙධො තාම සමුද්ධො ලොකෙ උප්පජ්ජ තාවදෙ,
අමාකං අනුකම්පනො උපගමිති විනායකො.
3710. උපාගතං මහාචීරං සුමෙධං ලොකනායකං,
තිණසඤ්ජාරකං කතා ලොකජෙට්ඨස්ස'දාසහං.
3711. පටනානො² මධුං ගස්ස බුද්ධසෙට්ඨස්ස'දාසහං,
සමුද්ධො පරිභුඤ්ජා ඉදං වචනමබ්බි:
3712. “යො තං අදාසි මධුං මෙ පසන්නො සෙහි පාණ්ණිති,
තමහං කිත්තසිස්සාමි පුණාථ මම භාසතො.
3713. ඉමිනා මධුදානෙන තිණසඤ්ජාරකෙන ව,
තිංසකපසසතස්සාති දෙවලොකෙ රමිස්සති.
3714. තිංසකපසසතස්සමහි ඔක්කාකකුලසමභවො,
භොතමො නාම නාමෙහ³ සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.

1. චිපිතො, මජ්ඣං.

2. විපිනානො, මජ්ඣං.

3. භොතෙතො, මජ්ඣං.

3703. මා විසින් කෙලෙසෙත් දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. සියලු ආයු වයෝ ක්‍ෂය කරණ ලදහ. දන් නැවත ඉපදීමෙන් නැත.

3704. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් පහත්සේගේ සම්පයට එකානනයෙන් මාගේ පැමිණීම යහපත් පැමිණීමෙන් විය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3705. සිදුපිළිසැඟියාවෝ අභට්ටමොක්‍ෂයෝ ද අබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂමත් 'සබ්බකිංචනික' ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ භාවාවන් වදාල සේකි.

සබ්බකිංචනිකස්ථවිරාවදානය තෙමැති යි.

394. මධුදායක ස්ථවිරාවදානය

3706. සිද්ධානදිතිරයෙහි මැනවින් කරණ ලද මාගේ අසපුවෙක් විය. එහි දී මම ලක්‍ෂණශාස්ත්‍රය සහිත ඉන්ද්‍රාභාෂය සිසුනට උගන්වමි.

3707. ඛමිකාමි වූ විනිත වූ අනුශාසනය අසනු කැමැත්තා වූ අබ්බත වෙදයෙහි පරතෙට ගියා වූ ඒ ගිණියෝ සිද්ධානදිතිරෙහි වෙසෙති.

3708. (භූතයන් පිළිබඳ අසවාභාවික වෙනස්වීම් බලා ශුභාශුභ ප්‍රකාශකරණ) උත්පාතශාස්ත්‍රයෙහි ද (අබ්බ) ලක්‍ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි ද දක්‍ෂ වූ උත්තමානීය සොයන්නා වූ ඔහු එකල්හි වෙනෙහි වෙසෙත්.

3709. සුමෙධ නම් සම්බුදුරජ තෙම ලොව පහළ විය. අපට අනුකම්පා කරන්නා වූ ඒ බුදුරජ තෙමි එකෙණෙහි ම (අප වෙත) එළඹියේ ය.

3710. එසේ එළෙඹියා වූ මහාවීර වූ සුමෙධ නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ (දිට්ඨි). දැක මම තණඇතිරියක් කොට ලොකපෝෂී වූ බුදු රජුන්ට දුනිමි.

3711. මම වනයෙන් මි ගෙණ (අවුත්) බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට දුනිමි. සම්බුදුරජ තෙම එය වලඳ මේ වචනය වදාළේය:

3712. “යමෙක් තෙම පැහැදුනේ සියතින් මට ඒ මඩු (= මිපැණි) දනයක් දුන්නේ ද, මම හේ (කවරෙක්දැයි) පවසන්නෙමි. එසේ පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

3713. මේ මධුදායක හෙතු කොට ගෙණ ද තිණසඬාර (=තණ ඇතිරි) දනය හෙතු කොට ගෙණ ද කප්තිස්දහසක් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්නේය.

3714. මෙයින් කල්‍යාණිස්දහසෙකින් මතුයෙහි ඔක්කාකතුලයෙහි උපදනා වූ නමින් ගෞතම වූ ශාස්තෘ තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

3715. නසුසු බිමෙමසු දයාදෙ ඔරසො බිමනිමිනො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤා නිබ්බාසිසුන'නාංවො.
3716. දෙවලොකා ඉංගනනා මාතුකුච්ඡිං උපාගතො,
මධුටසුං පච්ඡිකිත්ථ ඡාදං මධුනා මහි.¹
3717. මහි නිකකනනමහනමහි කුච්ඡිං ව සුදුහතරං,
තත්‍රාපි මධුටසුං මෙ වසුතො නිව්වකාලිකං.
3718. අභාරා අභිනිකකමෙ පබ්බජං අනගාරිසං,
ලාභී අනාසු පානසු මධුදුතසි'දං ඵලං.
3719. සබ්බකාමසම්ඥො'හං භවිතා දෙවමානුසෙ,
තෙනෙව මධුදුතෙන පතොනාමි ආසවකකයං.
3720. වුට්ඨමහි දෙවෙ වතුරඛුලෙ තිණේ
සමුප්පට්ඨො¹ බරණ්ණිරුහෙ සඤ්ඤානො,²
සුඤ්ඤා සරෙ මණ්ඩපරුකාමුලො³
වසාමි නිව්වං සුඛිතො අනාසවො.
3721. මජ්ඣෙ මහතො හිතො ව⁴ භවෙ සබ්බෙ අභිකකමි,⁵
අජු මෙ ආසවා භිණා නඤ්ඤානි පුතබ්බවො.
3722. තිංසකපපසහසුමහි යං දුතමදදිං තදා,
දුග්ගාහිං නාභිජාතාමි මධුදුත'සිදං ඵලං.
3723. කිලෙසා කාපිතා මයං භවා සබ්බෙ සමුතතා,
සබ්බාසවා පරිකම්භා නඤ්ඤානි පුතබ්බවො.
3724. සවාගතං වත මෙ ආසි මම බුද්ධසු සනතිකෙ,
තිසසු විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධසු සාසනං.
3725. පටිසම්භිදා වතසසු විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධසු සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා මධුදුතකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මධුදුතකාමොරසං අපද්‍යනං වතුකං.

1 සුප්පට්ඨො, සා. 2 වප්පදෙස, සා. 3 මණ්ඩපරුකාමුලකො, මජ්. 4. මජ්ඣෙ මහං භවා අසු, සා. PTS. 5. යෙ භවෙ සමතිකකමි, සා. PTS.

3715. (මෙතෙම) උන්වහන්සේගේ ධර්මයෙහි දායාදී (අසිහිකරුවෙක්) ව ධර්මයෙන් නිර්මිත කළාක් වැනි ඥානය බුද්ධිසුත්‍රයෙන් ව සියලු ආසුවයන් (ප්‍රභාණපරිඤ්චකයෙන් පිරිසිදු) දූත ආශ්‍රව රහිතව පිරිනිවන් පානේ ය" යි.

3716. දෙව්ලොවින් (පෙරලා) මෙහි පැමිණ මවුකුසට (පිළිසිදිම වශයෙන්) පැමිණි කල්හි ඕනියෙන් පොළොව වසමින් මිනි වැස්සක් වැස්සේ ය.

3717. මා ඉතා දුකසේ බිහි විය යුතු මවුකුසින් නික්මුණු කෙනෙහි එහි දී ද නිරතුරු ව මිවැසි වසයි.

3718. ගිහිගෙන් නික්ම (අනගායනී සංඛ්‍යාත) සසුනෙහි පැවිදි වීම. ආහාර පාන සුලභ වූවෙන් ද වීම. මධුදානයාගේ මේ විපාක යි.

3719. මම දෙව්මිනිස් දෙගහියෙහි සියලු කාමසම්පන්නත්තෙන් සමාධිමයෙන් ව ඒ මධුදානාලයෙන් ම ආසුවක්‍යයසංඛ්‍යාත නිවණට ද පැමිණියෙමි වෙමි.

3720. වැසි වස්තා කල්හි ද, සිවුඅතුල් (උස් ව වැඩුනු) තණබිමිහි ද, සුප්‍රමිත වාක්‍යයෙන් වැසුනා වූ තන්හි ද, ජන ගාභය, මණ්ඩපය, වාක්‍යමූලය, යන මේ තන්හි ද නිතර ආසුව රහිතව සුබ්‍රහ යෙමි වෙසෙමි.

3721. මහත් වූ හෙවත් ප්‍රණීත වූ ද මධ්‍යම වූ ද හිත වූ ද සියලු භවයන් ඉක්ම වීම. අද මාගේ ආසුවයෝ ක්‍යය වූහ. දැන් නැවත ඉපදීමෙන් තැන.

3722. මෙයින් නිස්දහස් කපකින් පෙර වූ එකල්හි යම් දහන් දුනිම ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුනගියක් නො දැනිම. මධුදානයාගේ මේ විපාක යි.

3723. මා විසින් කෙලයයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. සියලු ආසුවයෝ ද ක්‍යය කරණ ලදහ. දැන් නැවත ඉපදීමෙන් නැත.

3724. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට එකානන්තයෙන් මාගේ යහපත් පැමිණීමෙන් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3725. සිවුපිළිඹියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අභිභිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් මධුදානයා ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මධුදානයා ස්ථවිරාදානය සිවුවැනි යි.

395. පද්ධමකුට්ඨාගාරියඤ්චපදානං

3726. පියදසසි නාම හගචා සසම්භු ලොකතායකො,
විවෙකකාමො සමුද්ධො සමාධිකුසලො මුනි.
3727. වනසණ්ඨං සමොගස්ස පියදසසි මහාමුනි,
පංසුකුලං පඤ්චකා නිසීදි පුරිසුත්තමො.
3728. මිහපුද්දො පුරෙ ආසිං විමිනෙ¹ කාහනෙ අහං,
පසදං මිගමෙසනො ආභිණ්ණාමි අහං තදා.
3729. තඤ්ඤාසාසිං සමුද්ධං ඔසනිණ්ණමනාසවං,
පුප්ඵිකං සාලරුජංව සතරංසංව උග්ගතං.
3730. දිසාන'හං දෙවදෙවං පියදසසිං මහාසං,
ජාතසාරං සමොගස්ස පද්ධමං ආහරිං තදා.
3731. ආහරිකාන පද්ධමං සතපතනං මනොරමං,
කුට්ඨාගාරං කරිකාන ඡාදසිං පද්ධමෙත'හං.
3732. අනුකම්පකො කාරුණිකො පියදසසි මහාමුනි,
සතතරතතිඤ්චං බුද්ධො කුට්ඨාගාරෙ චසී ජනො.
3733. පුරාණං ජඤ්ඤිකාන නවෙන ඡාදසිං අහං,
අඤ්ඤිං පග්ගෙකාන අට්ඨාසිං තාවදෙ අහං.
3734. වුට්ඨිකා සමාධිමො පියදසසි මහාමුනි,
දිසා අනුච්චොකෙනො නිසීදි ලොකතායකො.
3735. තදා සුදසස්සො නාම උපට්ඨාකො මහිද්ධිකො,
විත්තමඤ්ඤාය බුද්ධස්ස පියදසසිස්ස සඤ්ඤානො.
3736. අසීනියා සහස්සෙහි භික්ඛුහි පරිවාරිනො,
වනනො සුබමාසිනං උපෙසි ලොකතායකං.
3737. යාචනා වනසණ්ඨමහි අභිවඤ්චා ච දෙවතා,
බුද්ධස්ස විත්තමඤ්ඤාය සබ්බෙ සනතිපතුං තදා.
3738. සමාගතෙසු යකෙකෙසු කුමහණ්ඨ සහ රතකසෙ,
භික්ඛුසබ්බෙ ච සමපනො ගාථා'මා ව්‍යාහරි² ජනො.
3739. “ගො මං සතතාහං පුජෙසි ආවාසඤ්ච අකාසි මෙ,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුඤ්ඤාථ මම භාසනො.

1. අරඤ්ඤා, මජ්ඣං.

2. ගාථා පබ්භාහරි, මජ්ඣං. ගාථා සබ්භාහරි, සකා.

395. පසුමකුටාගාරියස්ථිතාවදානය

3726. තෙමේ ම සියල්ල අවබෝධ කලා වූ ලොකනායක වූ සඵල වූ මොකෙසාගුණ යුත් වූ සමාධියෙහි දක්ෂ වූ පියදස්සි භාග්‍යවත් තෙමේ විවෙක කැමැත්තේ (විස)

3727. මහාමුනි වූ පුරුෂොත්තම වූ ඒ පියදස්සි බුදුරජ තෙම වන ලැහැවට පිවිස පවුල්සිටුර අතුට වැඩහුන්නේ ය.

3728. මම පෙර මහවෙතෙහි මුවවැද්දෙහිමි විමි. මම එකල්හි පස දමාගසකු (= තිත්මුවකු) සොයන්නෙමි ඇවිදිමි.

3729. එහි දී වතුරොක්කසයන් තරණය කළ ආසුර රහිත වූ පිටියා වූ ශාලවෘක්කරජයකු වැනි වූ උඩට නැගී ආ හිරු වැනි වූ සම්බුදුරජන් දිටිමි.

3730. මම දෙවැනිදෙව වූ මහත් යකස් ඇති ඒ පියදස්සි බුදුරජන් දැක එකල්හි සායංජාත විලකට බැස පියුම් ගෙණ ආමි.

3731. මම සියක් පත් ඇති මනරම් වූ පියුම් ගෙණවුන් කුළුගෙයක් කොට (එය) පියුමෙන් වැසිමි. (සෙසුලි කෙළෙමි.)

3732. පස්මරුන් ජයගත් (සවිසන්තට) අනුකම්පා කරන්නා වූ කාරුණික වූ මහාමුනි වූ පියදස්සි බුදුරජ තෙම දවරු සතක් ඒ කුළුගෙයි පිසීය.

3733. මම පරණ (පියුම්) අස් කොට අලුත් පියුමින් (ඒ කුළුගෙය නැවත) වැසිමි (=සෙසුලි කෙළෙමි). එකෙණෙහි මම ඇඳිලි බැඳ ගෙණ සිටියෙමි.

3734. ලොකනායක වූ පියදස්සි බුදුරජ තෙම සමාධියෙන් නැගිට දස දිගුන් පිළිවෙලින් බලමින් වැඩහුන්නේ ය.

3735. එකල්හි පියදස්සි බුදුරජන්ගේ සුදස්සන නම් උපසථායක තෙමේ ඒ බුදුරජන් සිත දැන,

3736. අසුදහසක් භික්ෂූන් පිහිත් පිරිවරණ ලද්දේ වනයෙහි සුවසේ වැඩහුන් ලොකනායක වූ බුදුරජන් වෙත එළඹියේ ය.

3737. එකල්හි වනලැහැබෙහි අභිගාහිත වූ යම් තාක් දෙව්වරු වෙන් නම් ඒ සියලු දෙව්වරු ද බුදුරජානන් වහන්සේගේ සිත දැන එහි රැස් වූහ.

3738. කුමාණ්ඩයන් ද, රකුසන් සහිත වූ යකුන් ද රැස් වූ කල්හි, බික්කනන ද පැමිණි කල්හි බුදුරජ තෙමි මේ ගාථාවන් වදාළේය:

3739. “යමෙක් තෙම සහියක් මුළුල්ලෙහි මා පිදී ද, (එසේ ම) මට ආපාසයක් කරවී ද, හේ (කවරෙක්දැයි) මම පවසන්නෙමි. එය පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

3740. සුද්දදසං සුනිපුණං ගමහිරං සුසසකාසිතං,
සද්දණෙන කිත්තසිසාමි සුණාථ මම භාසිතො.
3741. චතුදදසාති කපාති දෙවරජ්ජං කරියාති,
කුටාගාරං බ්‍රහ්ම තස්ස¹ පද්මපුප්ඵති² ඡාදිතං,
ආකාසෙ ධාරසිසාති පුප්ඵකමමසි³දං ඵලං.
3742. චතුඛිතසං කපසසතෙ වොකිණ්ණං සංසරියාති,
තස්ස පුප්ඵමයං ව්‍යමනං ආකාසෙ ධාරසිසාති.
3743. යථා පද්මපත්තමහි තොසං න උපලිප්ඵති,
තපෙවිමසා සද්දණමහි කිලෙසා තොපලිප්ඵරො.
3744. මහසා විනිවට්ටොති පඤ්චනීවරණෙ අසං,
විත්තං ජනෙනා ඛෙකමම අගාරා පබ්බජියාති,
තතො පුප්ඵමයෙ ව්‍යමනෙ ධාරෙතො නිකමිසියාති.
3745. රුකඛමුලෙ වසන්තස්ස නිපකස්ස සතිමතො,
තස්ස පුප්ඵමයං ව්‍යමනං³ මත්තෙ ධාරසිසාති.
3746. විවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච පච්චයං සයනාසිතං,
දන්තාන භික්ඛුසමස්සා නිබ්බාසිසාති⁴ තාසමා.
3747. කුටාගාරෙන වරතා⁴ පබ්බජ්ජං අභිනිකමි⁵,
රුකඛමුලෙ වසන්තමහි⁵ කුටාගාරං ධරිසති.
3748. විවරෙ පිණ්ඩපාතෙ ච චෙතනාමෙ න විජ්ජති,
පුඤ්ඤකමමන සංයුතො ලහාමි පරිනිට්ඨිතං.
3749. ගණනාතො අසිංඛෙය්‍යා කප්පකොටි ඛද්‍ර මම,
රිහනකා තෙ අතික්කන්තා පමුත්තා ලොකකායකා.
3750. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ පියදසසි විතායකො,
තමහං පසිරුපාසිති⁶ ඉමං යොතිං උපාගතො.
3751. ඉබ්බදදසාසි සමුද්ධං⁶ අනොමං නාම වකුට්ඨං,
තමහං උපගන්තොන පබ්බජං අනගාරිසං.
3752. දුක්ඛස්සන්තනෙරා බුද්ධො මහං මෙ දෙසසි ජිනො,
තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤිතොන පත්තොමහි අවලං පදං.
3753. තොසසිතින සමුද්ධං පගානමං සක්කපුභවං,
සබ්බාසමෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසමො.

1. මහත්ත'ස්ස, ජෙසං.

2. පද්මපුප්ඵති, මජ්ඣං.

3. පුප්ඵමයං ව්‍යමනං ධාරෙතො, මජ්ඣං.

4. වරණා, සිමු. PTS, වරිතෙ සසා.

5. වසන්තමහි, මජ්ඣං.

6. ඉබ්බ පසාමි, මජ්ඣං.

3740. ඉතා දුකසේ (කලාතුරකින්) දැකිය හැකි වූ ඉතා සිහුම් වූ ද ගැඹුරු වූ ද ඒ පුණ්‍යකම්‍ය මැනවින් ප්‍රකාශිත ය. එය නුවණින් (බලා) පවසන්නෙමි. (එසේ) පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

3741. “(මෙ තෙම) තුදස්සකපක් (මුළුල්ලෙහි) දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. ඔහු පියුමක් වෙන් වැසුනු මහන් වූ කුළුණෙක් අතස්ති දරන්නේ ය. පුෂ්පකම්‍යයේ මේ විපාක සි.

3742. සුවසිභව් සියයක් (කල් මුළුල්ලෙහි) දෙවිමිනිස් දෙගතිසෙති ඔබ මොබ සැරිසරන්නේ ය. ඒ සියලු තනි දී (මට) මල්මුවා විමතක් අහසෙහි පහලවන්නේ ය.

3743. යම්සේ පියුම්පතෙහි දිය නො වැසේ ද, එසේ ම මොහුගේ නුවණෙහි කෙලෙසෝ නො තැවරෙත්.

3744. මෙ තෙම පඤ්චවරණයන් සිතින් නතා හැර (= බැහැර කොට) සසුන්ගතවීමෙහි සිත් උපදවා ගිහිනෙන් (නික්ම) පැවිදි වන්නේ ය. ඉක්බිති මල්මුවා විමතක් දරමින් නික්මෙන්නේ ය.

3745. ප්‍රාඥ වූ සිතියෙන් යුත් වූ රුක්මුල්හි වසන්නා වූ (මොහුට) එහිදී මල්මුවා විමතක් මුදුනෙහි දරන්නේ ය.

3746. මෙතෙම විවර පිණ්ඩපාත (ගිලාන) ප්‍රත්‍යය සෙයාසන යන සිවුපසය බික්සහනට දී ආසුව රහිතව පිරිනිවන් පානේ ය සි.

3747. කුළුණෙහිත් පැවිද්දට නික්මුනෙමි. රුක්මුල්හි වසන කල්හි කුළුණෙය (ද) දුරේ.

3748. විවරයෙහි ද පිණ්ඩපාතයෙහි ද මාගේ වෙහනාවක් නැත. (කරණලද) පින්කම හා සෙදුනෙමි (ඒ විවර ආදිය) අනුතව ලබමි.

3749. මා විසින් ගණන් වශයෙන් (මෙතෙකැයි) ගිණිය නො හැකි බොහෝ කෙළගණන් කල්පයෝ ඉක්මවන ලදහ. මා විසින් හිස් ලෙස ඒ කල්පයෝ ඉක්මවන ලදහ. බුදුවරු අකතාර දමන ලදහ.

3750. අටලොස් සිය වැනි කපෙහි හෙවත් (මෙයින්) එක්දහස් අවසිය වන කපෙහි පියදසා නම් බුදුරජ තෙම ලොව පහල විය. මම උන්වහන්සේ ඇසුරු කොට මේ යෝනිය (=ජන්මය) ට එළඹියෙමි වෙමි.

3751. මෙහි දී පසාස් ඇති අනාම නම් වූ සම්බුදුරජුන් දිවිමි. මම උන්වහන්සේ වෙත එළඹ අනායාසී සම්බ්‍යාන සසුනෙහි පැවිදීමි.

3752. පස්මරුන් ජය ගත් දුක් කෙලවර කරන්නා වූ බුදුරජ තෙම මට (ප්‍රතිපත්ති) මානීය දෙශනා කෙළේ ය. උන්වහන්සේගේ ධර්මය අසා නිවණට පැමිණියෙමි.

3753. සැකිකුලන්ලක වූ මොහුමි සම්බුදුන් තුටු කොට සියලු ආසු-වයන් (ප්‍රත්‍යණ පරිඤ්චයෙන්) දැන ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

3754. අධාරසෙ කප්පසතෙ යං බුද්ධිමහිප්පජ්ඣිං,
දුක්ඛානිං නාභිජානාමි බුද්ධිප්පජාසි'දං ඵලං.
3755. කිලෙසා කොපිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා නාමදිනි පුනබ්බවො.
3756. ස්වාගතා වත මෙ ආසි මම බුද්ධස්ස සනතිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3757. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අධිකිමෙ,
ජලිනිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං අයස්වා පද්‍රව්‍යාසානාමිග්‍යො ගම්මො ඉමො ගාමාග්‍යො අභාසිත්තානි.

පද්‍රව්‍යාසානාමිග්‍යො අපද්‍රව්‍යං පසාදමං.

366. බාහුලජේරාපද්‍රව්‍යං*

3758. භිමවන්තස්ස අවිදුරෙ සොගිතො නාම පබ්බතො,
අස්සමො සුකතො මය්‍යං සකසිස්සෙහි මාපිතො.
3759. මණ්ඩපා ව බහු තත්ථ පුජාතා සිද්ධවාරකා,
කපිත්තා ව බහු තත්ථ පුජාතා ජවජ්චකා¹.
3760. නිගුණකිත්‍යො බහු තත්ථ බදරාමලකානි ව,
ථාරස්සකා අලාබ්‍ඛි ව පුණ්ඩරිකා ව පුජාතා.
3761. ආලකා² බෙලුවා තත්ථ කදලි මාතුලුඛිකා,
මහාතාමා බහු තත්ථ අජ්ජුණා ව පියබ්බුකා.
3762. කොසමබා සලලා නිපා නිග්‍රොධා ව කපිත්තා,
ඵදිසො අස්සමො මය්‍යං සසිස්සොගං තභිං වසිං.
3763. අනොමදස්සි හගවා සයම්භු ලොකනායකො,
ගවෙසං පටිසල්ලානං මමස්සමමුපාගමි.
3764. උපෙතමහි මහාවිරෙ අනොමදස්සිමහායසෙ,
බ්‍රහ්මෙත ලොකනායස්ස වාතාබ්‍යාධො සමුච්ඡිති.
3765. විවරන්තො අරඤ්ඤමහි අද්දසං ලොකනායකං,
උපගන්ත්වාන සමුද්ධං වකමුත්තං මහායසං.
3766. ඉරියඤ්චාපි දිස්වාන උපලකෙඛස'හං තදා,
අසංසයං හි බුද්ධස්ස ව්‍යාධි තො උපපජ්ජති³.

1. මමපකා නාම ජකතකා, ස.හ. 2. ආලකා, මිජ්ඣ. අලකකා, ස.හ.

3. උදපජ්ජති, මිජ්ඣ.

* බාහුලජේරාපද්‍රව්‍යං, මිජ්ඣ.

3754. එක්දහස් අටසිය වැනි කපෙහි බුදුරජුන්හට යම් පූජාවක් කෙළෙම් ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදැනිමි. බුද්ධපූජාවෙහි මේ විරාක සි.

3755. තෙලයයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. සියලු ආයුධයෝ ඝෂය කරණ ලදහ. දැන් නැවත ඉපදීමක් නැත.

3756. (බුදුරජුන් වෙතට) මාගේ පැමිණීම එකානනයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාණායහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3757. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අෂට විමොක්ඛයෝද, ෂඩ්භිඤ්චෝද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් පද්‍රමකුටාභාජිය ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පද්‍රමකුටාභාජිය ස්ථිරාවදානය පස්වැනි සි.

366. බකකුලස්ථවිරාවදානය

3758-3759 හිමවතට නුදුරෙහි සොඟින නම් පඵතයක් විය. එහි මානට මැනවින් කරණ ලද අසපුවක් විය. ඒ අසපුව සවකීය ශිෂ්‍යයන් විසින් මවන ලද්දකි. එහි මණ්ඩපයෝ ද බොහෝ වූහ. එහි පිපුණු සින්දුවාර වාක්ඛයෝ ද එසේ ම පිපුණු ජීවජීවක වාක්ඛයෝ ද කපිත් (= දිවුල්) වාක්ඛයෝ ද බොහෝ වූහ.

3760. නිකායස් ද බෙබර හා තෙල්ලිගස් ද බොරළුමනු (=උගුරුස්ස) ගස් ද ලඹ ද පිපුණු සුදුතෙමම් ද එහි බොහෝ ය.

3761. ආලක නම් ගස් ද බෙලි කෙසෙල් නාරන් උක් කුඹුක් පුවතු ගස් ද එහි බොහෝ ය.

3762. කොහොඹ ය, සලල (=හොර) ය, කොළොම් ය, නුග ය, හිවුළු ය යන මේ වාක්ඛයෝ ද එහි බොහෝ වෙති. මාගේ අසපුව මේබදු ය. ශිෂ්‍යයන් සහිතව මම එහි විසිමි.

3763. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කර ගත් ලොකනායක වූ අනොමදසසි භානාවන් තෙමේ සැහැල්ලු පැවැත්ම (=විවෙකය) සොයන් නේ මාගේ අසපුවට එළඹියේ ය.

3764. මහත් යශස් ඇති අනොමදසසි බුදුරජුන් එළඹි කල්හි ඝෂණයකින් ඒ ලොකනායක වූ බුදුරජුන්ගේ (සිරුරෙහි) වානාබාධයක් හටගැණින.

3765 - 3766. මම අරණෙහි හැසිරෙන්නෙමි ලොකනායකයන් වහන්සේ දැක මහත් යශස් ඇත්තා වූ ද පසැස් ඇත්තා වූ ද ඒ සම්බුදු රජුන් වෙත එළඹ උන්වහන්සේගේ පැවැත්ම දැක එකල්හි සියල්ල ස්වයමභූඥනයෙන් දන් අපගේ බුදුරජුන්හට නිසැකයෙන් ම ව්‍යාධියෙන් උපනැයි සැලකිමි.

3767. බිප්පං අසාමමාගච්ඡි මම සිසාන සනතිකෙ,
හෙසජ්ජං කතතුකාමෝහං සිසො ආමනනසිං තද.
3768. පටිසුඤ්චා මෙ වාකාං සිසා සබ්බෙ සගාරවං,
එකජ්ඣං සනතිපතිංසු සඤ්චාරවතා මම.
3769. බිප්පං පබ්බතමාරුග්ග සබ්බොසබ්බමාසනං
පාතිසයොගං කතාන¹ බුද්ධිසෙට්ඨසාදසනං.
3770. පරිභුතෙන මහාවීරෙ සබ්බඤ්ඤාලොකනායකෙ,
බිප්පං වාතො වූපසම් සුගතස්ස මහෙසිනො.
3771. පසාභං දරටං දිසවා අනොමදසසි මහායසො,
සකාසනෙ නිසිදිචා ඉමං ගාථා අභාසට්ඨ.
3772. “යො මෙ පාදසි හෙසජ්ජං ව්‍යාඤ්ඤව සමසි මම,
තමහං කිතතසිසාමි සුණාට මම ගාසතො.
3773. කප්පසතසහසාති දෙවලොකෙ රමිසාති,
වාදිතො තුරියෙ තුඤ්ඤ මොදිසාති සදා අභං.
3774. මනුසාලොකමාගනචා සුකකමුලෙන වොදිතො,
සහසාකඛනතුං රජා ව චකකවනති හට්ඨසාති.
3775. පඤ්චපඤ්ඤසකප්පමහි අනොමො නාම බතතිසො,
වාතුරනොනා විජිතාපි ජලේමණ්ඩසා² ඉසාරො.
3776. සතතරතනසමපනොනා වකකවනති මහබ්බලො,
තාවතිංසෙපි බොහෙචා ඉසාරං කාරසිසාති.
3777. දෙවතුතො මනුසො වා අප්පාඛාබො භවිසාති,
පරිග්ගහං විවජ්ජෙචා ව්‍යාධිං ලොකෙ තරිසාති.
3778. අපරිමෙයො ඉතො කප්පො ඔකකානකුලසමිහෙවො,
ගොතමො නාම නාමෙන³ සථා ලොකෙ හට්ඨසාති.
3779. තස්ස බමෙමසු දායාදො ඔරසො බමෙතිමමිතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිසාතනාසවො.
3780. කිලෙසෙ කාපසිචාන තණ්හාසොනං තරිසාති,
බිකකුලො⁴ තාම නාමෙන හෙසාති සඤ්චාරවතො.
3781. ඉදං සබ්බං අභිඤ්ඤාය ගොතමො සකාසප්‍රබ්බවො,
භිකකුසලෙස නිසිදිචා එතදග්ගෙ ධරෙසාති.”

1. පාතිසයොගං කතා, සිමු.

2. ජලේදිපසා, සා.

3. ගොතෙන, මජ්ඣ.

4. බාකුලා, මජ්ඣ.

3767. (ඉක්බිති) වහා අසපුටට පැමිණියෙහි. එකල්හි මම මාගේ සිසුන් සමීපයෙහි දී බෙහෙදක් කරණු කැමැත්තෙහි සිසුන් ඇමතීමි.

3768. සියලු ශිෂ්‍යයෝ ගෞරව සහිත වුවාහු මාගේ වචනයට පිළි-
වදන් දී එක් රැස් වූහ. මාගේ ශාස්තෘගෞරවය හෙතු කොට
ගෙණ-

3769. මම වහා පමිතයට නැග සියලු ශිෂ්‍යයා සෙවිමි. මම ඒ ඔහු
බිමට සුදුසු කොට බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට දුනිමි.

3770. මහාචාර්ය සමීද වූ ලොකනායක බුදුරජානන් වහන්සේ ශිෂ්‍යයා
වැලඳු කල්හි මහර්මි බුදුරජානන් වහන්සේ වාතාලායය වහා සන්තිදුන් ය.

3771. මහත් යහස් ඇති අනොමදසසි බුදුරජානන් වහන්සේ කාය දර්ශය
(=කලානනය) සන්තිදුනා දැක සිය අසුනෙහි හිඳ මේ ගාථාවන්
වදාළ සේක:

3772. “යමෙක් මට බෙහෙත් දුන්නේ ද, මාගේ රෝගය සන්තිදුනි ද,
හේ (කචරෙක්දසි) මම පවසන්නෙමි. පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

3773. (හේ මේ හෙතුවෙන්) කල්පලක්‍ෂයක් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත්
අලවා වසන්නේ ය. ඒ දෙව්ලොවෙහි වාසයෙහි ද නුයෑයෙහි ද මෙතෙම
හැමකල්හි සතුටු වන්නේ ය.

3774. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ මිනිස්ලොවට (උත්තරාත්ති
වශයෙන්) අවුත් දහස් වරක් සන්තිනිරජ වන්නේ ය.

3775 - 3776. පස්පණ්ණවන කපෙහි සිවුමහදිවසින් හා සිවුසගුරු
කෙළවර කොට ඇති පෘථිවියට අධිපති වූ (සතුරු රජවරුන්) ජයගන්නා
සුලු වූ ජලබ්දිපයට අධිපති වූ සන්තරුවනින් යුත් මහත් බල ඇති අනොම
නම් ඝෛරියයෙක් වූයේ තව්තිසාව ද කළඹා අධිපතියා කරවන්නේ ය.

3777. දෙව් වූයේ ද මිනිස් වූයේ ද ආබාධ රහිත (නිරෝග) වූ වෙක්
වන්නේ ය. ගිහිගෙය හැර දමා ලොවිහි වූ ව්‍යාධි (දුඃඛ) ය ඉක්මවන්නේ ය.

3778. මෙසින් අපරිමෙයා කල්පයෙහි (කල්පලක්‍ෂයකින් මතුයෙහි)
ඔකකාක කුලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘන්
වහන්සේ ලොව පහළ වන සේක.

3779. උත්තරාත්තිගේ ධර්මයෙහි දයාද වූ ඔරස (බුද්ධිසුත්‍ර) වූ
ධර්මයෙන් නිර්මිත කලාක් වැනි වූ (හෙතෙම) සියලු ආසුරයන් (ප්‍රහාණ
පරිඥා වශයෙන්) දැන ආසුර රහිතව පිරිනිවන් පානේ ය

3780. කෙලෙස් දවා තෘෂ්ණාව නමැති සැබවහර ද තරණය කරන්-
නේ ය. නමින් ‘බක්කුල’ නම් වූ ශාස්තෘ ශ්‍රාවකයෙක් ද වන්නේ ය.

3781. ශාක්‍යකුල ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේ සියල්ල දැන
භික්ෂුසංඝයා මැද වැඩහිඳ (මොහු) එතදශ්‍රස්ථානයෙහි තබන්නේ ය.”

3782. අනොමදස්සි භගවා සසම්මා ලොකනායකො,
විවෙකානුච්චොකෙතොනා මම'ස්සමමුපාගමි.
3783. උපාගතං මහාවිරං සබ්බඤ්ඤා ලොකනායකං,
සබ්බොසබ්බෙන තප්පෙසිං පසන්නො සෙති පාණිති.
3784. තස්ස මෙ සුකතං කම්මං සුබ්බෙන නිජසම්පදා,
බ්බෙපෙතුං තෙව සකෙකාමි තදා හි සුකතං මම.
3785. ලාභා මම සුලභා මෙ යො'හං අද්දකම් නායකං,
තෙන කම්මාවසෙසෙන පතෙනාමහි අවලං පදං.
3786. සබ්බමෙනං අභිඤ්ඤාය භොතමො සකාසුඛවො,
තිකුසලෙස නිසිදිකා එතදග්ගෙ ධ්වපෙසි මං.
3787. අපරිමෙයො ඉතො තප්පෙ යං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි හෙසස්ස ඉදං එලං.

3788. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සම්මහතා,
සබ්බාසවා පරිනම්ණො නප්පිදාති සුතඛවො.
3789. සවාගතං වත මෙ ආසි මම බුද්ධස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3790. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡුද්ධිඤ්ඤා සමුජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉති. සුදං ආසවා බුක්ඛලො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිජාති.

බුක්ඛලොක්ඛරස්ස අපදානං ඡවං.

397. ගිරිමානඤ්ඤාපරපදානං.

3791. හරිශා මෙ කාලකතා පුතො ඡීවරිකං භුතො,
මාත්ව පිතා ව භාත්වා වෘජ්ඣනිකමහි බ්බෙරො.
3792. තෙන සොකෙන සන්තතොනා කිසො පණ්ණි අනොසකා,
වින්නකොපො ව මෙ ආසි තෙන සොකෙන අට්ටිතො.
3793. සොකසලපරෙතො'හං වතනනමුප්පසකම්මං,
පවතනඵලං භුක්ඛිතා රුක්ඛමුලෙ වසාමහං.
3794. සුමෙධො තාම සමුද්ධො දුකඛස්ස'නතකරෙ ජිනො,
මමුද්ධිකුකාමො සො ආගච්ඡි මම සනතිකෙ.

3782. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කලා වූ ලොකනායක වූ අනොමදසසි භාග්‍යවත් තෙමේ විවෙකසුවය බලාපොරොත්තු වන්නේ මාගේ අසපුවට එළඹියේ ය.

3783. එළඹියා වූ මහාවිර වූ ලොකනායක වූ සඵඤ්ඤාත් වහන්සේ පහත් සිතැත්තෙමි සියතින් සියලු ඉෞෂධයෙන් සන්නපිණය කෙළෙමි.

3784. ඒ මාගේ මැනවින් කළ කමය සාරවත් කෙතක (ඇති වූ) බිජ්ජමපන්නය (අස්මාන්ත) මෙන් (සරය) අවසන් කරන්නට නො හැක්කෙමි.

3785. යම්බඳු වූ මම ලොකනායකයන් වහන්සේ දුටුයෙමි ද එය මට ලාභයෙනි. මාගේ යහපත් ලැබීමෙනි. ඒ කමියාගේ අවශෙෂ විපාක-යෙන් අවලපදය වූ නිවණට පැමිණියෙමි වෙමි.

3786. ශාක්‍යකුලප්‍රෙෂස් වූ භෞතම බුදුරජ තෙමේ මේ සියල්ල දැන බික්සහන මැද හිඳ මා එතද්‍රුසථානයෙහි තැබී ය.

3787. මෙයින් අපරිමෙයා කල්පයෙහි හෙවත් කල්පලක්‍ෂයකින් පෙර වූ එකල්හි යම් කමියක් කෙළෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දැනිමි. බෙහෙසත් දැන්හි මේ විපාක යි.

3788. (මා විසින්) කෙලෙසෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. සියලු ආභ්‍රවයෝ ක්‍ෂය කරණ ලදහ. දැන් නැවත ඉපදීමක් නැත.

3789. බුදුරජුන් වෙත මාගේ පැමිණීම එකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ පැමිණෙන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3790. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද ශබ්දිකාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අසුරින් ආග්‍රමත් බකකුල සඨවිරයන් වහන්සේ මේ භාෂාවන් වදල සේකි.

බකකුලසඨවිරාවදානය සමෑති යි.

397. ගිරිමානඤ්ඤා සඨවිරාවදානය

3791. මාගේ භාග්‍ය්‍යාව කල්පය කලා ය. පුත්‍ර තෙමේ ද සොහොනට ගියේ ය (=මළේ ය). මව ද පියා ද සොහොයුරා ද (තීර්ථ) එකම විතකයෙහි (=දරසැයෙහි) දූවෙන්.

3792. මම ඒ ශොකයෙන් තැවුනෙමි කාශවුයෙමි වෙමි. ඒ ශොකයෙන් පෙළුනෙමි මාගේ විනතක්‍ෂෙපය (=සිත්පෙරළීම) ද විය.

3793. මම ඒ සෝහුලින් පෙළුනෙමි වනයට එළඹියෙමි. ස්වයං-පතින එළ අනුභව කොට මම රුක්චූල්හි වසමි.

3794. පස්මරුත් ජය ගත්තා වූ දුක් කෙලවර කරන්නා වූ සුමෙධ නම් ඒ බුදුරජතෙම මා (සසරසසුරෙන්) ගොඩලනු කැමැත්තේ මාගේ සම්පයට පැමිණියේ ය.

3795. පදසද්දං සුණ්ණිකාන සුමෙධස්ස මහෙසිනො,
පගගහෙකාන'හං සීසං උලොකෙසිං මහාමුනිං.
3796. උපගච්ඡි මහාවීරෙ¹, පිති මෙ උපපජ්ජථ,
තද්ද'සි මෙකග්ගමනො දිසවා තං ලොකනායකං.
3797. සතිං පටිලභිකාන පණ්ණමුට්ඨිමදසහං,
නිසීදි හගවා තත්ථ අනුකම්පාය වකුමුඛා.
3798. නිසජ්ජ තත්ථ හගවා සුමෙධො ලොකනායකො,
ධම්මං මෙ කථසී බුද්ධො සොකසලලවිනොදනං.
3799. “අනවභිතා තතො ආග්ගං අනනුඤ්ඤාතා ඉතො ගතා,
යථා'ගතා තථා ගතා තත්ථ කා පරිදෙවතා.
3800. යථාපි පචිකා සත්තා වස්සමානාය වුට්ඨිතා,
සහණ්ඩා උපගච්ඡන්ති වස්සස්සාපතනාය තෙ.
3801. වස්සෙ ව තෙ ඔරම්බෙ සම්පයනති යදිච්ඡකා,
ඵවං මාතා පිතා තුස්සං තත්ථ කා පරිදෙවතා.
3802. ආගන්තුකා පාහුණකා චලිතෙරිතකම්පිතා,
ඵවං මාතා පිතා තුස්සං තත්ථ කා පරිදෙවතා.
3803. යථාපි උරගො ජණ්ණං හිනා ගච්ඡති සන්තථං,
ඵවං මාතා පිතා තුස්සං සන්තනුං ඉධ කීසරෙ.”
3804. බුද්ධස්ස ගිරිමඤ්ඤාය සොකසලලං විවජ්ජිං,
පාමොජ්ජං ජනසිත්තාන බුද්ධසෙට්ඨම්මච්ඡිතං².
3805. චඤ්ඤාන මහානාගං ගිරිමඤ්ඤරිමසුජ්ජිං³,
දිබ්බගකොන සම්පන්නාං⁴ සුමෙධං ලොකනායකං.
3806. සුජ්ජිකාන සමුද්ධං සිරෙ කකාන අඤ්ඤාලි,
අනුස්සරං ගුණගානි සත්ථවිං ලොකනායකං.
3807. නිත්තිණ්ණොසි⁵ මහාවීර සබ්බඤ්ඤා ලොකනායක,
සබ්බෙ දතෙත උද්ධරසි ඤාණෙන නිමං මහාමුතෙ.
3808. විමනිං දොලුතකං වාපි සඤ්ඡිඤ්ඤා මහාමුනි,
පටිපාදෙසි මෙ මග්ගා තථ ඤාණෙන වකුමුඛ.
3809. අරතා සිද්ධිපත්තා ව⁶ ඡලභිඤ්ඤා මහිද්ධිකා,
අනතලික්ඛවරා සිරා පරිවාරෙනති තාවදෙ.

1. උපාගතෙ මහාවීරෙ, මජ්ඣ.

3. සුජ්ජිං ගිරිමඤ්ඤරි, මජ්ඣ.

5. නිත්තිණ්ණොසි, කත්ථවි,

2. බුද්ධසෙට්ඨං අවඤ්ඤා, මජ්ඣ.

4. දිබ්බගතාං සම්පන්නාං, මජ්ඣ.

6. විසිප්පත්තා ව, මජ්ඣ.

3795. සුමෙධ බුදුරජුන්ගේ පාහඬ අසා මම හිස ඔසවා බුදුරජුන් දෙස බැලීමි.

3796. මහාචාර්ය වූ බුදුරජුන්ගේ සම්පයට පැමිණියේ ය. මට ප්‍රීතිය පහළ විය එකල්හි ඒ ලෝකතායක වූ බුදුරජුන් දෑක එකඟයින් ඇත්තෙමි විම.

3797. මම සිහිය ලබා (උන්වහන්සේට) කොළ මටක් දුනිමි. පසැස් ඇති භාග්‍යවත් තෙමේ අනුකම්පාවෙන් එහි වැඩ හුන්නේ ය.

3798. භාග්‍යවත් වූ සුමෙධ බුදුරජුන්ගේ එහි වැඩ හිඳ මට (මාගේ) සෝහුල බැහැර කරන්නා වූ ධූමිය වදාළේ ය:

3799. “(ඒ භාග්‍යවත්) කැඳවීමක් නොමැත්තෝ ව ඒ අතීත ලෝකයෙන් (මෙහි) පැමිණියාහු ය. එසේ ම අනුදැනීමක් නොකරණ ලද්දහු මෙලොවින් පරලොවට ගියාහු ය. යම් සේ (ඇරඹුමක් නොමැතිව) මෙලොවට පැමිණියාහු ද, එසේ ම (අනුදැනීමක් නොමැතිව) පරලොවට ගියාහු ය. එහි කවර නම් වැලපීමක් ද?

3800. යම් සේ මහිජනයෝ වැසි වස්තූ කල්හි බඩු සහිතව වැසි නො වැටෙන තැනකට ඔහු එළඹෙත් ද,

3801. ඔහු වැසි නැවතුනු කල්හි කැමති තැනකට ගෙත්. ඔබගේ දෙමාපියෝ ද එසේ වෙති. එහි කවර නම් වැලපීමක් ද?

3802. (ලොවවැසි හැම සත්හු ම මෙලොවට) ආගතතුගයෝ වෙති. අමුත්තෝ වෙති. සැලෙන කම්පා වන පියවි ඇත්තෝ වෙති. තාගේ දෙමාපියෝ ද එබඳු වෙති.

3803. යම් සේ සපියෙක් ජිණ්ඩු සවනිය සැවය හැර දමා යේ ද, එසේ ම තාගේ දෙමාපියෝ සිය සිරුර මෙ ලොවහි හැර දමත්.”

3804. මම බුදුරජානන් වහන්සේගේ වචනය අසා සෝහුල දුරු කෙළෙමි. ප්‍රමොදය උපදවා බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වැන්දෙමි.

3805-3806. ඒ බුදුරජුන්ගේ වැඳ දිව්‍යමය සුවදින් සුන් ගිරිනිල්මල් කලඹක් පිදීමි. පුදා ලෝකතායක වූ සුමෙධ බුදුරජුන්ගේ සිරසෙහි ඇදිලි බැඳ අග වූ ගුණ සිහි කරමින් පැසසීමි.

3807. මහාචාර්යන් වහන්ස, ලෝකතායකයන් වහන්ස, ඔබ හවතරණය කළහු ය. මහාමුනින් වහන්ස, ඔබ නුවණින් සවිසතුන් දුකින් ගොඩලන්නෙහි ය.

3808. මහාමුනින් වහන්ස, ඔබ විමනිය ද, දොළහක සංඛ්‍යාත සැකය ද සිදිනෙහි ය. පසැස් ඇත්තානන් වහන්ස, ඔබ ඔබගේ නුවණින් මාගේ මාගීය පිළියෙල කෙරුණෙහි ය.

3809. එකෙණෙහි (ධ්‍යාන) සිද්ධියට පත් ඡබ්බිඤ්ඤ ඇති මහරත්න-මත් ප්‍රාඥ වූ ආකාශමාරී වූ රහත්හු පිරිවරත්.

3810. පටිපන්නා ව සෙබා ව ඵලට්ඨා සන්නි සාවකා,
සුරෙදයෙව පදුමා පුප්ඵන්ති තව සාවකා.
3811. යථා සමුද්දො අකෙබ්බො¹ අතුලො ව දුරුත්තරො,²
ඵලං ඤ්ඤොන සමපන්නො අප්පමෙයොසි චක්ඛුමි.
3812. චජ්ඣිකාහං ලොකජිනං චක්ඛුමන්නං මහායසං,
පුපු දිසා නමස්සන්නො පටිකුට්ඨො අගඤ්ජහං.
3813. දෙවලොකා චජිකාන සමපජානො පඤ්ඤානො,
ඔක්කමිං මාතුයා කුච්ඡිං සකාචන්නො හවාහවෙ.
3814. අගාරු අභිනිකම්ම පබ්බජිං අතගාරියං,
ආතාපි තිපකො ක්කාසි පටිසල්ලාතගොචරො.
3815. පටානං පදභිකාන නොසසිකා මහාමුනිං,
චජ්ඣෙව'බ්බසනා මුත්තො විචරුමි අහං සදා.
3816. විවෙකමනුසුත්තොමහි උපසන්නො නිරුපධි,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරුමි අනාසවො.
3817. තිංසකප්පසත්තස්සමහි යං බුද්ධමහිපුජසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
3818. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්හං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
සබ්බාසවා පරිකඤ්ඤා නජ්ඣිති පුනබ්බවො.
3819. සවාගතං චත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්නිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3820. පටිසම්භිදා චතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සචජ්ජතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ගිට්ඨානානෙදා ථෙරො ඉමා ගාථායො අහාසිත්වාති.

ගිට්ඨානානුකේතනස්ස අපදානං සත්තමං.

1. මහාසමුද්දොවකෙබ්බො, මජ්ඣං. 2. අතුලොපි දුරුත්තරො, මජ්ඣං.

3810. (ආයතී මාගියට) පිළිපත්තෝ ද සජාශෙකෙයෝ ද (ගුණ-
විදශීක වශයෙන්) අතීත්ඵලස්ථයෝ ද (ඒ පිරිසෙහි) වෙත්. ඔබ
වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ හිරු උදාවන කල්හි (පිබිඳෙන) පියුම් මෙන්
ප්‍රබෝධ වෙත්.

3811. පසැස් ඇත්තානන් වහන්ස, යම් සේ සමුදුර නො කැලඹිය
හැක්කේ ද, තුලනය (= අතීකත් හා සැසඳීම) කළ නො හැක්කේ ද, ඔබ
එසේ වූ නුවණින් යුතු වෙති ය. පමණ කළ නො හැකි (නුවණැත්තේ)
වෙති ය.

3812. මම සියලු දිගුන්හි හිඳ තෙදියන දිනු මහත් වූ යශස් ඇති
බුදුරජුන් වදිමින් (එ දෙසට) නැමුනෙම් ගියෙමි.

3813. (මම ඒ පිනිත්) කුදු මහත් හවයන්හි සැරිසරමින් දෙවි-
ලොවින් ව්‍යුතව සමාස් ප්‍රඥාවෙන් යුතු වූයෙම් එලඹ සිටි සිහි ඇත්තෙම්
මවුකුසින් බිහි වීම.

3814. (ඉක්බිති වැහිටියට පැමිණ) ගිහිගෙන් නික්ම සසුනෙහි
පැවිදි වීම. කෙලෙස් තවන විශ්ඨයෙන් යුතු වූයෙම් පැණැතියෙම් ධ්‍යාන
කරණ සුළු වූයෙම් විවෙකස්ථානයන් ඇසුරු කෙළෙමි.

3815. විශ්ඨය කොට බුදුරජුන් තුටු කොට මෙසකුටය (= වැසිවලාව)-
කින් මිදුනු සදු මෙන් මම හැමකල්හි හැසිරෙමි.

3816. සන්තූන් වූයෙම් කෙලෙස් උපධි රහිත වූයෙම් විවෙකයෙහි
යෙදුනෙම් වෙමි. සියලු ආසුවයන් (ප්‍රභාණ්ටරිඥ වශයෙන්) දැන ආසුව
රහිතව වෙසෙමි.

3817. මෙයින් තිස්දහස් කරකින් මත්තෙහි යම් සම්බුදුවරයකු මොන-
වට පිදුයෙම් ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිස්සක් නො දැනීම. බුද්ධිපූජාවෙහි මේ
විපාක යි.

3818. මා විසින් කෙලෙසයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ.
සියලු ආසුවයෝ ඝෂය කරණ ලදහ. දැන් නැවත ඉපදීමෙන් නැත.

3819. බුද්ධිශ්‍රේණියෙන් වෙන මාගේ පැමිණීම එකානතයෙන් යහපත්
විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ පැමිණෙන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ
ලදි.

3820. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අමටවිමොක්ඛයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසේ මේ අසුරින් අසුමත් ගිව්මානාද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ
භාජාවන් වදාළ සේකි.

ගිව්මානාදස්ථවිරාචදානය සන්වැනි යි.

398. සලලමණ්ඩපියතේරාපදානං

3821. නිබ්බූතෙ කාකුසන්ධිමහි බ්‍රාහ්මණමහි වුසිමනි,
ගතෙතො සලලං මාලං මණ්ඩපං කාරසිං අහං.
3822. තාවතීංසගතො සනෙතො ලහාම වාමහමුත්තමං,
අඤ්ඤෙ දෙවෙ'තිරොවාමි පුඤ්ඤකමමසසිදං ඵලං.
3823. දිවා වා යදි වා රතනිං වඩකමනෙතො සිතො ව'හං,
ඡනෙතො සලලපුපෙථනි පුඤ්ඤකමමසසිදං ඵලං.
3824. ඉමසමිං යෙව කප්පමහි යං බුද්ධමනිපුරසිං,
දුග්ගතීං නාහිජානාමි බුද්ධපුරාසිදං ඵලං.
3825. කිලෙසා කාපිතා මය්‍යා හවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා ජරිකකිණි විහරාමි අනාසවො.
3826. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
නිසේසා විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3827. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සමජ්ඣතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සලලමණ්ඩපියො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සලලමණ්ඩපියතේරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

399. සබ්බදායකතේරාපදානං

3828. මහාසමුද්දං ඕගස්ස හවනං මෙ සුනිමිමනං,
සුනිමිතා පොකඛරණී වකකවාකුපකුජිතා.¹
3829. මඤ්ජුකෙහි සඤ්ජනනා පදුමුපලකෙහි ව,
කදි ව සඤ්ජෙන තත්ථ සුපතිත්ථා මනොරමා.
3830. මවජ්ඣකවජ්ජසඤ්ජනනා නානාදිජසමොත්ථනා,
මසුරකොඤ්ඤාහිරුදා කොකිලාදිහි වග්ගුති.
3831. පාරෙවතා රට්ඨිතංසා වකකවාකා තදිවරා,
දිඤ්ඤා සාළිකා වෙත්ථ පමපකා², ජීවජ්ඣකා.
3832. හංසා කොඤ්ඤාහිතදිතා³ කොසියා පිඕගලා බහු,
සත්තරතුනසමපන්නා මණිමුත්තිකවාලුකා.
3833. සබ්බසොණණමයා රුක්ඛා නානාගකිසමේරිතා,
උජ්ජොතෙනති දිවාරතනිං හවනං සබ්බකාලිකං.

1. වකකවාකපකුජිතා, මජ්ඣ.

2. පමකා, මජ්ඣ.

3. කොඤ්ඤාපි නදිතා, මජ්ඣ.

398 සලලමණ්ඩපිය සථවිරාවදානං

3821. වෑස නිමවන ලද බමසර ඇති, බහා තබන ලද පව් ඇති, කකුසද බුදුරජුන් පිරිනිව් කල්හි මේ සලල මල් ගෙන මණ්ඩපයක් කරවිමි.

3822. (ඒ පිතින්) තච්ඡිසා දෙව්ලොවට ගියෙහි උතුම් විමනක් ලබමි. අනෙක් දෙවියන් මැඩගෙන බබලමි. පුණ්‍යකම්යාගේ මේ විපාක සි.

3823. ඉදින් දිවල් හෝ රාත්‍රි හෝ සක්මන් කරන්නාවූ ද සිටියා වූ ද මම සලල මල්වලින් වැසුනෙහි වෙමි. පුණ්‍යකම්යාගේ මේ විපාක සි.

3824. මේ කටෙහි ම යම් බුදුවරයකු පිදුයෙහි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුරාවෙහි මේ විපාක සි.

3825. මා විසින් කෙලහයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. සියලු ආසුරයෝ ක්‍ෂය කරණ ලදහ. දැන් යළි ඉපැදීමක් නැත. ආසුර රජකව වෙසෙමි.

3826. බුද්ධග්‍රෙෂ්ඨයන් වෙත මාගේ පැමිණීම එකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාථායහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

3827. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසේ මේ අසුරින් ආයුෂමත් සලලමණ්ඩපිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

සලලමණ්ඩපිය සථවිරාවදානං අවට්ඨාහි සි.

399. සබ්බදායක සථවිරාවදානං

3828 - 3829-3830. මහසමුදුර සම්පයෙහි මව භවනයක් මැවිනි. (ඒ අසල) සක්වාඨව් ඇති මන්දලක මලින් හා පියුමින් හා උපුලින් හා ගැවසීගත් පොකුණක් මැවිනි. ඒ පෙදෙසෙහි සිත්කලු මනා තොට ඇති මස්කැසුබුවන්ගෙන් ගැවසීගත් මුළුදුන් තන් විහගණා ඇති නදියක් ගලා බස්තිය. එහි මොණර හා කොස්වාලිහි කොවුල් ආදී පක්‍ෂීන්ගේ මතරම් නදින් එපෙදෙස දෙබ්මලුය.

3831. පරෙව්, රවිහංස, සක්වා ලිහිණි, (ගඬුවන්හි හැසිරෙන) නදිවර, දියකිරල, සැලලිහිණි උණහපුළු (ජිවජිව අනුකරණයෙන් හඬන්නාවූ) ජිවංජිවක යන මොහු එහි බොහෝ වූහ.

3832 - 3833. එහි රැව් දෙන හංසයෝ ද, කොස්වා ලිහිණියෝ ද, බකමුහුනෝ ද, පිඬහලයෝ ද, යන මේ පක්‍ෂීහු බොහෝ වූහ. සක්රැවතින් සුන් මිණි මුතු සහිත වැලි ද, තොයෙක් සුවද හමන කැම රන්මුවා වූ ගස් ද, ඒ භවනය දිව රැ හැමකල්හි බබුලුවන්.

3834. සට්ඨානුරයසහසායානි සායං පානො පවජරෙ,
සොලසිනිසහසායානි පරිවාරෙතති මං සදා.
3835. අභිනිකම්ම හවතා සුමෙධං ලොකතායකං,
පසන්නවිනො සුමනො වජ්‍යසිං තං මහායසං.
3836. සමුද්ධං අභිවාදෙත්වා සසබ්බං තං නිමන්නසිං,
අභිවාසෙසි සො ධිරො සුමෙධො ලොකතායකො.
3837. මම ධම්මකථං කත්වා උයොරජෙසි මහාමුනි,
සමුද්ධං අභිවාදෙත්වා හවතං මෙ උපාමමි.
3838. ආමන්නසිං පරිජනං සබ්බෙ සන්නිපතාථ වො,
සුබ්බන්තසමයං බුද්ධො හවතං ආගමිස්සති.
3839. ලාභා අමහං සුලභං නො යෙ වසාම තවනතිකෙ,
මයමපි බුද්ධසෙට්ඨස්ස පූජං කස්සාම සජ්ඣතො.
3840. අන්නං පාතං පට්ඨපෙත්වා කාලමාරොවසිං අහං,
වසිසත්තසහසෙසති උපෙසි ලොකතායකො.
3841. පඤ්චභිකෙහි තුරියෙහි පච්චුග්ගමනමකාසහං,
සබ්බසොචණ්ණමයෙ පීඨේ නිසීදි පුරිසුත්තමො.
3842. උපරිවජ්ඣනං ආසි සබ්බසොචණ්ණමයං තද,
චීජනියො පවායනති භික්ඛුසම්බස්ස අන්නරෙ.
3843. පසුතෙන'න්නපානෙන භික්ඛුසංඝමතප්පසිං,
පච්චෙකුද්දස්සසුගලෙ භික්ඛුසම්බස්ස' දාසහං.
3844. යං වදන්ති සුමෙධොති ලොකානුතිපට්ඨගහං,
භික්ඛුසම්බෙස නිසීදිත්වා ඉමා ගාථා අභාසථ.
3845. “යො මං¹ අනෙතන පානෙන සබ්බෙ ඉමෙ ව තප්පසි,²
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුඤ්ඤාථ මම භාසමො.
3846. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ දෙවලොකෙ රම්බස්සති,
සහස්සකඛන්දං රාජා ව වක්ඛවන්ති හවිස්සති.
3847. උපගච්ඡති³ යං යොතිං දෙවතනං අථ මානුසං,
සබ්බදා සබ්බසොචණ්ණං ඡදන්තං ධාරයිස්සති.
3848. නිංසකප්පසහස්සමහි ඔක්කාකතුලසමොවො,
ගොතිමො තාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.

3834. සැටදහසක් ත්‍යාගීයෝ සවස්සි ද උදසන්ති ද වැයෙන්. හැම කල්හි සොළොස් දහසක් සක්‍රිහු මා පිරිවරත්.

3835. මම භවනයෙන් තික්ම පහන්සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් ඇත්තෙමි මහත් යශස් ඇති ලොකනායක වූ ඒ සුමේධ බුදුරජුන් වැන්නෙහි.

3836. සම්බුදුරජුන් වැඳ සංඝයා සහිත ඒ බුදුරජුන් නිමනුණය කෙළෙහි. (මාගේ නිමනුණය) ලොකනායක වූ ප්‍රාඥ වූ ඒ බුදුරජුන් තෙම ඉවසී ය.

3837. බුදුරජුන් තෙම මට බමිකථාවක් කොට (මා පින්දහමිනි) යෙදවී ය. ඒ සම්බුදුරජුන් වැඳ මාගේ භවනයට එළඹියෙහි.

3838. “පෙරවරු කල්හි බුදුරජුන් තෙම මාගේ භවනයට වඩනේ ය. තෙපි සියල්ලෝ රැස්වෙමු” ය යි පිරිවර ජනයාට ඇමතී.

3839. “යම් තෙයකින් ඔබ සමීපයෙහි වෙසෙමු ද, ඒ අපට මනා-ලැබීමෙකි. යහපත් ලාභයෙකි. අපි ද ශාඤ්ඤාව බුදුරජුන්ගේ පූජාවක් කරන්නෙමු” යි.

3840. මම ආහාර - පාන පිළියෙල කොට තබා කාලය දැන්විමි. ලොකනායක වූ බුදුරජුන් තෙම රහතුන් සියදහසක් සමග වැඩියේ ය.

3841. මම පසහතුරු සහිතව පෙරගමන් කෙළෙහි. පුරුෂොත්තම වූ බුදුරජුන් තෙම සියල්ල රුවන්මුවා වූ පුටුවෙහි වැඩහුන්නේ ය.

3842. එකල්හි සියල්ල රුවන්මුවා වූ උඩුවියනක් විය. බික්සහන අතුරෙහි විජිනිපත්තු පවත් සලත්.

3843. බොහෝ වූ ආහාරපානයෙන් භික්ෂුසංඝයා සන්තප්තිය කෙළෙහි. මම වෙත වෙත ම වස්ත්‍ර යුග්මය බැගින් බික්සහනට දිනිමි.

3844. ලොකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ සුමේධ ය යි යමකුට කියත් ද, (ඒ බුදුරජුන් තෙම) භික්ෂුසංඝයා වැඳ හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

3845. “යමෙක් මා ද මේ සියල්ලන් ද ආහාරයෙන් හා පානයෙන් නැහැ කෙළේ නම් හේ (කවරෙක්දැයි) මම පවසන්නෙමි. එසේ පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

3846. (හෙතෙම) අටළොස්සියක් කප් දෙව්ලොවෙහි සිත් අලවා වසන්නේ ය. දහස්වරක් සවික්ති රජ ද වන්නේ ය.

3847. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් උපතකට යේ ද, හැමදා සම්භවණීමය වූ විසනයන් දරන්නේ ය.

3848. තිස්දහස් කපකින් මතුයෙහි ඔක්කාක කුලයෙහි උපදනා වූ නමින් භොගම නමි වූ ශාඤ්ඤා තෙමේ ලොව පහල වන්නේ ය.

3849. තසං ධම්මෙසු දායාදො ඔරසො ධම්මනිම්මිනො,
සබ්බාසථෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සත්තාසථො¹.
3850. තිකමුසබ්බෙ නිසීදිතා සිහතාදං තදිස්සති.
චිතකෙ ඡන්තං ධාරෙනති හෙට්ඨාඡන්තමති ඩය්‍යථ.
3851. සාමඤ්ඤං මෙ අනුප්පන්නං කිලෙසා කොපිතා මයා²,
මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා සන්නාපො මෙ න විජ්ජති.
3852. තිංසකප්පසහස්සමති යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සබ්බදානසිද්ධං ථලං.
3853. කිලෙසා කොපිතා මයා හවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසථා පරිකම්ණා විහරාමි අනාසථො.
3854. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සත්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3855. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සබ්බදායතනා ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති³

සබ්බදායතනෙවරස්ස අපද්‍යානං නවමං.

400. අජිතථෙරාපද්‍යානං

3856. පදුමුහනරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගා,
අජෙකාගහෙත්වා⁴ හිමවන්තං නිසීදි ලොකනායකො.
3857. නා'හං අදදකම්මිං සබ්බෙද්ධං නපි සද්දං සුණොමහං,
මෙ හකම්මං ගවෙසනො ආභිණ්ඩාමි වතෙ තදා.
3858. තස්ථ'දදසාසිං සබ්බෙද්ධං ඛන්තිස්සවරලක්ඛණං⁴,
දිස්වාන චිත්තමාපජ්ජි⁵ සතො කො නාම'යං හථෙ'
3859. ලක්ඛණාති විලොකෙත්වා මම විජ්ජා අනුස්සරිං,
සුතං හි මෙ'තං වුද්ධානං පණ්ඩිතානං සුභාසිතං.
3860. කෙසං යථා තං වචනං අයං බුද්ධො හවිස්සති,
යනනුතානං සකකරෙය්‍යං ගතිං මෙ සොධසිස්සති.
3861. බිප්පං අස්සමමාගන්තවා මධුතෙලං ගතිං අහං,
කොළිමෙකං ගහෙත්වාන උප්පට්ඨං නරුසහං.⁶
3862. තිදණ්ඩකෙ ගහෙත්වාන අබ්බාකාසෙ ධූපෙසහං,
පදීපං පජ්ජලෙත්වාන⁷ අට්ඨස්සිත්තං අවඤ්ඤං.

1 නිබ්බාසිස්සත්තාසථො, මජ්ඣ. 2 මෙ, සිමු. 3 අජෙකාගහෙත්වා, මජ්ඣ.

4 දව්‍යතිස්සවරලක්ඛණං, මජ්ඣ. 5 චිත්තමාපජ්ජි, මජ්ඣ.

6 විනායකා, මජ්ඣ. 7 පජ්ජලිත්වාන, මජ්ඣ.

3849. (හෙතෙම) උන්වහන්සේගේ ධර්මයෙහි දශාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කලාත් වැනි වූ ඔෆරස බුද්ධි සුත්‍රයෙක් මේ. සියලු ආසුරයන් (ප්‍රභාණ පරිඤ්චා වශයෙන්) දැන ආසුර රහිතව පිරිනිවන් පාහේ ද වේ.

3850. බික්සහන මැද හිඳ අභිනතාද කරන්නේ ය. (ඔහුගේ මෙසිරුර තැන්පත් කළ) විතකයෙහි පවා ඡත්‍රයක් දරන්. ඒ ඡත්‍රය යටදී ආදහනය වන්නේ ය”

3851. මා විසින් දැන් පැමිණෙන ලද (සෝවන් ආදී වූ) සතරමග නුවණ ශ්‍රාමණ්ඩල ඇත්තේ ය. මා විසින් කෙලසයෝ දවන ලදහ. මණ්ඩපයක හෝ වාක්ෂමුලයක හෝ සිටි මට සන්නාපයක් ඇති නො වේ.

3852. තිස්දහස් කපතට පෙර වූ එකල්හි යම් දනක් දුනිමි ද, ඒ හෙතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. සම්මද්‍යනයෙන් මේ විපාක සි.

2853. මා විසින් කෙලසයෝ දවන ලදහ. හවයෝ නසන ලදහ. සම්ම-සුචයෝ ක්‍ෂය කරණ ලදහ. අනාසුචයෙමී වෙසෙමි.

3854. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙත මාගේ පැමිණීම එකානනයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

2855. සිවුපිළිසිඬියාවෝද අභවමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසේ මේ අසුරින් ආයුෂමත් සබ්බදයක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සබ්බදයක සංවිරාජද්‍යනය නවවැනි සි.

400. අජිතසථවිරාවද්‍යනය

3856. සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගිය ලොකතායස්ක වූ පදමුත්තර නම් බුදුරජ කෙම හිමවතට පිවිස වැඩහුන්නේ ය.

3857. මම බුදුරජුන් නො දිටිමි. (උන්වහන්සේගේ) ශබ්දය ද නො අසමි. එකල්හි මාගේ ආහාරය සොයමින් චිත්තයෙහි ඇඞ්දිමි.

3858. එහි දී දෙතිස් මහජුරිස් ලකුණින් යුතු වූ බුදුරජානන් වහන්සේ දිටිමි. දැක “මේ සත්‍යා සිතමි එන්නේද” කි සිතක් ලැබිමි.

3859. ලක්‍ෂණ බලා මාගේ චිද්‍රාව සිහි කෙළෙමි. “මා විසින් වැඩ වූ පණ්ඩිතයන්ගේ මේ සුභාසිතය අසන ලදී මැ” කි.

3860. “ඔවුන්ගේ ඒ වචනයට අනුව මේ කෙම බුදුවරයෙක් වන්නේ ය. මම උන්වහන්සේට සත්කාර කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක. එසින් මාගේ ගතිය ද පිරිසිදු වන්නේ ය” කි සිහිමි.

3861. මම වහා අසපුවට ගොස් මිතෙල් ගතිමි. සැළියක් ද ගෙණ බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි.

3862. මම ත්‍රිදණිය (පිරිවැජ්ජුව) ගෙණ එළිමහනෙහි තැබිමි. මම පුහුනු දල්වා අවවරක් වැන්දෙමි.

3863. සත්තරතනිඤ්චං බුද්ධො නිසිදි පුරිසුත්තමො,
තතො රත්තා විවසානෙ වුට්ඨාසි ලොකනායකො.
3864. පසන්නවිතො සුමනො සත්තරතනිඤ්චං අහං,
දීපං බුද්ධස්ස පාදාසිං පසන්නො සෙති පාණ්ණිති.
3865. සබ්බෙ වතා ගක්ඛමයා පබ්බතෙ ගඤ්චාදනො,
බුද්ධස්ස අනුභාවෙන¹ උපගච්ඡං තද ජනං².
3866. යෙ කෙවි පුප්ඵගක්ඛාසෙ පුප්ඵිතා ධරණීරුහා,
බුද්ධස්ස අනුභාවෙන සබ්බෙ සන්තිපතුං තද.
3867. යාවතා හිමවන්තමිති නානා ව ගරුලා උභො,
ධම්මඤ්ච සොදුකාමා තෙ ආගච්ඡං බුද්ධසන්නිකං.
3868. දෙවලො නාම සමණො බුද්ධස්ස අග්ගසාවකො,
වසිසතසහස්සෙති බුද්ධසන්නිකුපාගමි.
3869. සදුමුත්තගේ ලොකවිදු ආහුතීතං පටිග්ගනො,
හිතබ්බසබ්බෙ නිසිදිත්වා ඉමා ගාථා අභාසථ.
3870. යො මෙ දීපං පදීපෙසි පසන්නො සෙති පාණ්ණිති,
තමතං කිත්තසිස්සාමි සුණාථ මම භාසකො.
3871. සට්ඨිකපසහස්සානි දෙවලොකෙ රඡිස්සති,
සහස්සකකතුං රාජා ව වක්කවන්ති හවිස්සති.
3872. ජන්තිංසකඛතතුං දෙවිනෙදු දෙවරජං කරිස්සති,
පඨවිං සත්තසතං විපුලං රජං කරිස්සති,
පදෙසරජං විපුලං ගණනාකො අසඹිති.
3873. ඉමිතා දීපදුතෙත දිබ්බවක්ඛු හවිස්සති,
සමන්තතො අට්ඨකොසං³ පසිසිස්සති අයං සද.
3874. දෙවලොකා වචන්තස්ස නිබ්බන්තන්තස්ස ජන්තුනො,
දිවා වා යදි වා රත්තිං පදීපං ධාරිසිස්සති.
3875. ජායමානස්ස සත්තස්ස⁴ පුඤ්ඤකම්මසම්භින්නො,
යාවතා නගරං තොති තාවතා ජොතසිස්සති.
3876. උපපජ්ඣති යං යොතිං දෙවත්තං අථ මාහුසං,
අස්සෙව දීපදුතස්ස අට්ඨදීපථලෙන හි,
න ජසිස්සන්ති' මං⁵ ජන්තු දීපදුතසිසිදං ථලං.
3877. කප්පසතසහස්සමිති ඔක්කාකකුලසමහවො,
ගොතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.

1. ආනුභාවෙන, සබ්බත්ථ, 2. ආගච්ඡං බුද්ධසන්නිකං, මජ්ඣං.
3. අභිච්ඡෙදාසං, සිවු. 4. අසි, මජ්ඣං. 5. උපට්ඨස්සන්ති මං ජන්තු, සං.

3863. පුරුෂොත්තම චු බුදුනු ද දවරු සතක් එහි වැඩහුන් සේක.
රැය අවසන්හි ලොකනායකයන් වහන්සේ ඉන් නැගී සිටි සේක.

3864. මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි බුදුරජුන්හට
ප්‍රසන්නව ම දවරු සතක් සියතින් පහන් පිදිමි.

3865. එකල ගනිමාදන පඵතයෙහි සුවදවත් වූ (ගැබ්මය) සියලු
වනසෝ බුද්ධානුභාවයෙන් බුදුරජුන් වෙත එළඹියහ.

3866. එකල්හි වෘක්ෂයෝ පිම් ගියහ. වෙනෙහි ඇති සියලු ප්‍රභවගැබ්මයෝ
බුද්ධානුභාවයෙන් එක්රැස් වූහ.

3867. හිමවත නාගරූප යම් පමණ වෙද්ද, ඒ පසම්බුරු දෙවග
දහම් අසනු කැමැත්තාහු බුදුරජුන් වෙත පැමිණියහ.

3868. බුදුරජානන් වහන්සේගේ අග්‍රත්‍යාවක වූ දෙවල නම් ශ්‍රමණ
තෙමේ රහතුන් සිසදහසක් සමග බුදුරජුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය.

3869. ලොකසාගේ පූජාවන් පිළිගැනීමට සුදුසු වූ පදුමුත්තර බුදු-
රජ තෙමේ භික්ෂුසඤ්ඤා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක:

3870. “යමෙක් පහන් වූයේ සියතින් ම මට ප්‍රදීපයක් දැල්වූයේ ද, හේ
(කවරෙක්ද සි) මම පවසන්නෙමි. එය පවසන්නා වූ මාගේ වචනය
අසවු.

3871. හෙතෙම කල්ප සැටදහසක් දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්නේ ය.
දහස් වරක් සත්විහිරජ වන්නේ ය.

3872. සතිය වරක් දෙවෙණුව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. සත්සිය
වරක් පොළොවෙහි මහන් වූ රජය කරවන්නේ ය. (ලබන) මහන් වූ
ප්‍රදෙශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් නො ගිණිය හැකිය

3873. මේ ප්‍රදීපදානය හෙතු කොට ගෙන දිවැස් ඇත්තේ වන්නේ ය.
(එසේ ම) මෙතෙම හැම කල්හි භාන්පස = ක්‍රොශ අටක් දුර දක්නේ ය.

3874. දෙව්ලොවින් ව්‍යුහ වන්නා වූ ද (අත්තැනක) උපදින්නා වූ ද
මේ සත්ත්වහට දිව්‍යානිදු රැසිදු ප්‍රදීපයක් දරන්නේ ය.

3875. (මේ ප්‍රදීපදානය) පුණ්‍යකම්යෙන් සුක්ත ව උපදනා වූ
සත්ත්වයා (උපදනා) නගරය යම්තාක් වේ ද, එතාක් බබලන්නේ ය.

3876. මෙ තෙම මේ ප්‍රදීපදානයගේ ම අභ්‍යුපදීපඵලයෙන් දිව්‍ය වූ
හෝ යම් යෝනියක උපදී නම් (කිසිදු) සත්ත්වයෙක් මොහු ජය
නො ගන්නේ ය. ප්‍රදීපදානයගේ මේ විපාක සි.

3877. කල්ප සියදහසකින් මතුයෙහි බන්ධනාන කුලයෙහි උපදින්නා
වූ නමින් භෞතම නම් භාෂනා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

3878. තස්ස ධම්මෙසු දායාදෙ ඔරසො ධම්මනිම්මිතො,
සබ්බානංවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සන්ධාසවො.
3879. තොසසිත්වාන සම්බුද්ධං ගොතමං සත්තපුඛවං,
අජිතො තාම තාමෙන තෙස්සති සඤ්ඤාචකො.
3880. සට්ඨකප්පසහස්සාති දෙවලොකෙ රම්. අහං,
නත්‍රාපි මෙ දීපසිතං ජොතතෙ සබ්බකාලිකං.
3881. දෙවලොකෙ මනුස්සො වා නිද්ධාවන්ති පනා මම,
බුද්ධිසෙට්ඨං සරිත්වාන භියො තාසං ජනෙසහං.
3882. භුසිතා'හං චත්තිත්ත ඔක්කමං මාභුකුච්ඡයං,
ජායමානස්ස සත්තස්ස ආලොකො විජුලො අනු.
3883. අභාරු අභිතික්කමම පබ්බජං. අනගාරියං,
බාමජං උපසඤ්ඤමම සිස්සන්තං අජ්ඣුපාගමිං.
3884. භිමවන්තො වසන්තො'හං අස්සොසිං ලොකනායකං,
උත්තමඤ්ඤං ගවෙසන්තො උපගච්ඡං විතායකං.
3885. දන්තො බුද්ධො දමේනාපි ඔසතිණ්ණො නිරුපති,
නිබ්බාණං කප්ඨි බුද්ධො සබ්බදුක්ඛපාමොචනං.
3886. තා මෙ ආගමනං සිද්ධං තොසිතො හි මහාමුනි¹,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3887. සත්තසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ² යං දීපමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි දීපදන්තසිද්ධං ඵලං.
3888. කිලෙසා කොපිතා මය්හං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණො විතරම් අනාසවො.
3889. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3890. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අජිතො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

අජිතකේරසස් අපදානං දසමං.

1. තොසිතොතං මහාමුනිං, මජ්ඣ. තොසිතොතං මහාමුනි, සීග්‍ර.

2. සත්තසහස්සිතො කප්පෙ, මජ්ඣ.

3878. උන්වහන්සේගේ බව්වෙහි දායාද වූ බව්වෙන් නිර්මිත කළාක් වැනි වූ ඔරාස බුද්ධිමත් වූ (මෙතෙම) සියලු ආසුරයන් (ප්‍රභාණ පරිඥ වශයෙන්) දැන ආසුර රහිතව පිරිනිවන් පාහේ ය.

3879. ශාක්‍යකුල ශ්‍රේණි වූ ගෞතම බුදුරජාණන් සතුටු කොට නමින් අජිත නම් වූ ශාක්‍යාශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

3880. මම කල්ප සාරදායකක් දෙවලොවැරමණය කෙළෙමි. එහි ද මට සාමිකාරිකව ප්‍රදීප සියයක් බබළයි.

3881. දෙවිලොවෙහි වූව ද, මිනිස්ලොවෙහි වූව ද මාගේ ප්‍රභාණව පැතිරෙත්. බුද්ධිශ්‍රේණියෙන් වහන්සේ සිහි කොට වැඩියක් ම සතුට ඉපදවිමි.

3882. මම තුළුත දෙවිලොවින් ව්‍යුහව මුදුකුසෙහි උපතිමි. ඒ මුදුකුසින් බිහිවන්නා වූ මාගේ මහත් වූ ආලෝකයෙක් විය.

3883. මම හිහිගෙන් නික්ම සසුනෙහි පැවිදි වීම. බාවණි තවුසා වෙත එළඹ ශිෂ්‍යබවට ද පැමිණියෙමි.

3884. හිමවංගනි වසන්නා වූ මම ලෝකනායක වූ බුදුරජාණන් (ගෙණ) ඇසිමි. උත්තමාණීය වූ නිවන සොයන්නෙමි විනයක වූ ඒ බුදුරජාණන් වෙත එළඹියෙමි.

3885. බුදුරජාණන් දැමුනේ ය. අනුන් දමනය කරන්නේ වතුරෙහියත් තරණය කෙළේ ය. (සකකුඳු) උපති විරහිත ය. ඒ සමඟ තෙම සියලු දුක් මුදන නිවන ද වදාළේ ය.

3886. උන්වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම සිහි විය. මහාමුනි තෙම තුස්වන ලද්දේ ය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබන ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3887. මෙයින් සියක් දහස් වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ප්‍රදීපයක් පිදිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගහියක් නො දනිමි. දීපදායකයාගේ මේ විපාක යි.

3888. මා විසින් කෙලෙසයෝ දවන ලදහ. හැම හවයෝ තසන ලදහ. සියලු ආසුරයෝ ප්‍රතිණ කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3889. බුද්ධි ශ්‍රේණියෙන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම එකැතින් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාණනය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3890. සිවුපිළිසිහිසාවෝ ද අශ්ව විමෝක්‍ෂයෝ ද භවිතියෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අසුරින් ආසුරයන් අජිත ස්වරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

අජිතස්වරාවදනය දසවැනි යි

උද්භ්වනං:

පිළිඤ්චවෘත්තං සෙලො ව සබ්බකිනති මධ්දිඤ්ඤො,
කුටාගාරී බක්කුලො ව හිරි සලලසව්හයො,
සබ්බදො අජිතො චෙව ගාථායො ගණිතා ඉහ,
සතාති පඤ්ච ගාථානං විසති ව නදුතතරි.

පිළිඤ්චවෘත්තයෝ වන්තාලිසතිමො.

අප වග්ගදානං:

පද්මාරකකදො චෙව උමමා¹ ගණ්ඨාදකෙන ව,
එකපදම සද්දසඤ්ඤා මඤ්ජරං බොධි වද්දකො,
අවණ්ටකච පිළිඤ්ච ගාථායො ගණිතා පි ව,²
චතුස්සතති ගාථායො එකාදස සතාති ව

පද්මවග්ගදානං.

චතුස්සං සතකං ස්මරතා³.

1. උමා, මජ්ඣං. 2. ඉහ, මජ්ඣං.
3. චතුස්සතකං සමන්තා, මජ්ඣං.

උද්දාය:-

පිළිඡඳවල් සෙල සබ්බකිනන් මඩුඤ්ඤ
කුටාභාරී ඛකකුල ගිරිමානඤ්ඤ සලල
සබ්බද අජින දස චේ - පන්තිසේත් මතු විසි ගියෙක.

පිළිඡඳවල්වග්ගිය සතළිස් වැනි සි.

යළි වග්ගදාය:-

පදුමාරකඛද, උමමාගඤ්ඤාදක ද,
එකපදුමසග්ගසඤ්ඤාද, මඤ්ඤර බොධිවඤ්ඤක,
අවණ්ඨ ද පිළිඡඳ - මෙහි ගිණු ගි ගණන,
එක්දහස් එක්තිසේක - යළිද සු සැත්තැවෙක.

පදුමවග්ගී දහස ය සි.

වතුඤ්ඤාගතකය සමාපන සි.

පිටියබ්බා

අතිබාලනං නිපිලෙසි	558
අතිමුත්තා අසොකා ව	24
අතිතා නට්ඨි කප්පා	546
අතීතෙ ව හවෙ සබ්බෙ	234
අතීතෙ සබ්බබ්බුද්ධො ව	4
අත්තකාරමයං එතං	40
අථද්දසං සක්කමුතීං	72
අථද්දසාසිං සමබ්බුද්ධං	114
අථ පඤ්චසතකකිත්තුං	156
අථ බුද්ධාරද්දනානි	2
අත්ථදසසිමිති සුගතෙ	262
අත්ථදසසිසා මුතීනො	174, 446
අත්ථදසසිසා හගවතො	370
අත්ථදසසි ජිනවරෙ	254
අත්ථදසසි ඩු හගවා	154, 202, 204
	314, 322, 352, 384
අත්ථි චේතසිකං දුක්ඛං	556
අදනනදමකං නාදිං	142
අදනනදමකං ධිරං	26
අදදසං විරජං බුද්ධං	198, 216
	366, 446
අද්දසං සුපිනනේතන	448
අබ්බතෙ අද්ධිකජ්ඣෙ	10
අබ්බගමිණිං තදා පිතීං	538
අබ්බව්හි මහාවීරො	496
අබ්බවාසනමඤ්ඤාය	68, 560
අබ්බවාසෙසි හගවා	318
අබ්බවාසෙසි සො ධිරෙ	62
අනන්තකදුණො අසමසමො	586
අනන්තවණේණො අමුත්තසසො	586
අනන්තරං ඉතො කප්පෙ	276
අනවභිතා තතො ආතුං	614
අනිච්චසඤ්ඤාමුග්ගස්ස	494
අනිච්චා වත සබ්බාරා	114, 494
අනිලජොව අසබ්බොහො	200
අනිලෙනෙරිතං දිස්වා	450
අනුකමපං උපාදය	232
අනුකමප මහාවීර	62
අනුකමපකො කාරුණිකො	410
	472, 510, 604
අනුකමපාය මෙ සත්ථා	104

පිටියබ්බා

අනුග්ගතමිති ආදිච්චෙ	432
අනුපද්දවො අනීති ව	566
අනුපුබ්බවිහාරස්ස	54
අනුපුබ්බෙන හගවා	316
අනුබ්බසඤ්ඤානධරං බුද්ධං	374
අනුභොනාන සමපනති	258
අනුභොමි ඵලං ඉඨං	242
අනුමොදි මහාවීරෙ	56, 110
	112, 474
අනුසිට්ඨා මහාවීර	50
අනුසාරාමි තං සඤ්ඤං	494
අනුසාරිකා සමබ්බුද්ධං	262
අනුතකං දුතවරං	562, 564
අනෙකසතසහස්සා	94
අනොතනනසරාසනෙන	548
අනොමදසසි හගවා	32, 36, 56
	168, 204, 326, 608, 612
අනොමදසසි මුතීනො	36, 136
	164, 298
අනොමො නාම සමබ්බුද්ධො	522
අනනලිකෙකි සිතා තත්ථ	36
අනනලිකෙකි සිතො සත්ථා	154, 246
	478
අනනං පානඤ්ච දක්ඛන	580
අපදනං සුගතානං	426
අපරිමෙය්‍යසිලෙසු	136
අපරිමෙය්‍යසුපාදය	70, 76
අපරිමෙය්‍ය ඉතො කප්පෙ	38, 58
	119, 134, 138, 414
අපරිමෙය්‍ය කතං කමමං	40, 52
අපරිමෙය්‍යසිතසබ්බකප්පො	46
අප්පමාදරතං දිස්වා	120
අප්පිච්ඡා නිපකා එතෙ	28
අප්පිච්ඡා නිපකා ධිරා	46
අබ්බතීතා ව යෙ බුද්ධා	86, 464
අබ්බනනරමගණනාති	588
අභනනං හොති මෙ විතනං	592
අභිගනානාන සබ්බඤ්ඤා	88
අභිඤ්ඤාපාරමිප්පනනා	28
අභිත්ථිත්ථා සිබ්බතං	454
අභිබ්බමනසඤ්ඤානං	46

පිටිමිබ්බා

පිටිමිබ්බා

අභිභූතො පතිජ්ඣනති	338
අභිභූ නාම සො භික්ඛු	224
අභිභොනති න නසසාහා	128
අභිරුහ මහාවිර	140
අභිවාදිය සමුද්ධං	154
අභිවාදෙඤාන සමුද්ධං	286
අභිසම්මතකො ගග්ග	130, 162
අභිතරුපං සිහං ව	206
අභිතරුපො තත්ථාසිං	90
අමතං මයා අධිගතං	44
අමබද්ධසී ව සුමනො	208
අමබා සාලා ව තිලකා	24
අමතං සබ්බසම්ඤ්ඤාය	256
අයං නාතො මහාවිරො	32
අයං නු බො මහාවිරො	292
අයං භාගිරිපි ගබ්බා	38
අයං මෙ පච්ඡිමා ජාති	598
අයඤ්ච පාසිකො භික්ඛු	68
අයඤ්ච බුද්ධො උප්පන්නො	554
අරඤ්ඤං වනමොගග්ග	116
අරඤ්ඤා කුටිකං කඤ්චා	172
අරණී පලාලපිඨෙ ව	556
අරහා සිද්ධිප්පත්තා ව	614
අරුණකා සත්තජනා	204
අරුණවතියා නගරෙ	380
අරොගො ආසී තෙනෙව	328
අලභිකතො පරිසාහි	148
අවවාහං ජොතිපාලො	552
අවඤ්ඤා පාරිවරියා	74
අවණං ලබුජ්ඣෙව	552
අවසෙසෙසු කප්පෙසු	202, 364
අවජ්ජාතිවුතො ලොකො	154
අවිඤ්ඤානං නිවාසෙමි	492
අව්‍යාධිතා රූපවතා	578
අසකබරා අපබ්බාරා	24
අසබ්බතා ගවෙසනො	40
අසනො නාමධෙයොන	194
අසම්පන්නමහි රාජානං	376
අසමභිතො අනුත්‍රාසිං	596
අසමභිතො හයාභිතො	586

අභිතො නාම නාමෙත	376
අසිතිකප්පත්තනායසො	196
අසිතිකොටිං ඡබ්බෙඤ්චා	122, 130
අසිතිකොටි ඡබ්බෙඤ්චා	38
අසිතිකොටි නිවයො	584
අසිතිකබ්බතං දෙවිනෙදා	122, 124, 132
අසිතියා සහසොහි	604
අසොකං පුප්ඵිතං දිස්වා	342
අසම්මානං න පසාමි	58
අසාමසාපිදුරමහි	28
අසාත්තකෙ ඵලමයෙ	572
අසාත්තො හරිතොභාසෙ	364
අසා පුඤ්ඤවිපාකෙන	152
අසාසකො වෙදකරො	588
අසාසෙසාති අසාත්තො	220
අහං කෙවට්ටගාමසමිං	550
අහං තෙන සමයෙන	492
අහඤ්ච පරිසා වෙව	160
අහමපි කාරං කසාමි	128
අහමපි දානං දසාමි	168, 554
අහමපි පුබ්බභූතෙසු	2
අහමපි හිමවන්තමහි	102, 224
අහො කාරං පරමකාරං	434
අහො නුත ස හගවා	598
අහො මෙ සුකතං කම්මං	40, 492
	564
අහො බුද්ධො අහො-	186, 252
ධම්මො	260, 294, 476
අහොසි වන්දනො නාම	398
අහිංසා සබ්බපාණානං	462
අලාරපමා හසුලා	38, 70, 130, 564
අංසබ්බෙහි ජිනෙ දඤ්චා	570
ආ	
ආකාසං මිනිත්‍රං සකකා	34
ආකාසෙ ව පදං නජී	450
ආකාසෙ සෙය්‍යං කප්පෙමි	186
ආගච්ඡන්තො ව පද්ධමෙ	192
ආගතතුකා පාහුණකා	614
ආගතඤ්චා ව සමුද්දො	92
ආචාරූපවාරඤ්ඤා	590
ආජාතියා වාතජවා	434

පිට්ඨකයා

ආතාපී නිපකො වාපි	94, 96
ආදියා මෙ නමස්සාමි	96
ආධාරකා මයා දින්නා	358
ආධාරකෙ ජනෙ දන්තා	570
ආපාටලිං අභං පුප්ථං	208
ආබාධා මෙ න විජ්ජනති	186
ආමන්තනා හොති සත්ථායමජෙකි	14
ආයනත්‍ර මෙ සිස්සගණා	280
ආයාචිත්තාන සමුද්ධං	258
ආයාමෙන වතුබ්බිස	98
ආයුචා බලවා සිරෙ	580
ආයුචා බලවා විරෙ	572
ආයොගෙ ධුමනෙනෙත ව	554
ආයොගෙ සුගතෙ දන්තා	574
ආරකඛ්ඨෙද භොජනෙද	458
ආරඤ්ඤකස්ස ඉසිනො	360
ආරකඛං පට්ඨපෙක්ඛාන	68
ආරකඛත්ථාය භණ්ඩස්ස	76
ආරඤ්ඤකා ධුතඛරු	46
ආරභ්වපිරියො පභිතතෙනා	58
	114, 168, 182
ආරභ්වපිරියො පරමිකපතතිසා	20
ආරභ්වො ව අයං පඤ්ඤා	178
ආරමමණ්ඩමුත්තස්ස	588
ආරාධිත්තා සමුද්ධං	40, 122, 130
ආරාධයෙය්‍යා සමුද්ධං	546
ආරාධිතො මෙ සමුද්ධං	546
ආරාමථාරා නිකඛිමම	94, 378
	434, 482
ආරුහිමන තද නාවං	516
ආරොපිතමි කාලමි	68, 562
ආරොපිතා ව තෙ පුප්ථා	172
ආරොපිතෙ ව විතකෙ	174
ආලමිනඤ්ච අජිනං	378
ආලුචා ව කලමා ව	26
ආවාසං අභිසමොසිං	224
ආවාසං සතසතසෙසන	68
ආසනං පඤ්ඤපෙක්ඛාන	276
ආසනිකො පිඨකෙ ව	68, 556
ආසනෙන මෙ කතං කවමං	506

පිට්ඨකයා

ආසයානුසයං ඤානා	52
ආසයො බුද්ධිමන්තානං	588
ආසාදිතො මයා බුද්ධො	82
ආසාවතී නාම ලතා	74
ආසිපිසං ව කුපිතං	82
ආසිපිසො යථා ඤාතො	590
ආහරිත්තාන පද්ධං	604
ආහුතීං සිට්ඨිකාමොහං	114, 584
ආලකා ඉසිමුක්ඛා ව	24
ආලකා බෙලුචා තත්ථ	608
ආලාරිකා කප්පකා ව	582
ඉ	
ඉච්ඡමානොවහං අජ්ජ	502
ඉච්ඡාමකං මහාරාජ	558
ඉච්ඡස්සති යද ඡායං	564
ඉට්ඨං කතනං පියං ලොකෙ	152
ඉතො අට්ඨමකෙ කප්පෙ	90, 222
ඉතො ඵකාදසෙ කප්පෙ	160, 308
	470
ඉතො කප්පසතෙ ආසිං	298
ඉතො ගන්තා අයං පොසො	94
ඉතො ව අට්ඨමෙ කප්පෙ	238
	324, 328
ඉතො ව තතියෙ කප්පෙ	304
ඉතො වතුපාකෙ කප්පෙ	210, 304
ඉතො වතුද්දසෙ කප්පෙ	330
ඉතො ව දසමෙ කප්පෙ	306
ඉතො ව ආදසෙ කප්පෙ	326
ඉතො ව නවමෙ කප්පෙ	292, 298
	306
ඉතො ව සතනමෙ කප්පෙ	160
ඉතො වුතො අයං පොසො	176
	180
ඉතො වුද්දසකප්පමි	262, 416
ඉතො තතියකෙ කප්පෙ	210
ඉතො නිංසතිකප්පමි	230
ඉතො නිංසෙ කප්පසතෙ	290
ඉතො තෙරසකප්පමි	284, 314
	332
ඉතො තෙ සට්ඨිකප්පමි	214
ඉතො තෙ සතනතිකප්පෙ	280
	400

පිටියකතා

ඉතො නෙ සත්තමෙ කප්පෙ	328
	452
ඉතො නෙ විසතිකප්පෙ	384
ඉතො දුතිසකෙ කප්පෙ	80, 212
ඉතො දොසට්ඨිකප්පමහි	370
ඉතො නට්ඨිතිකප්පමහි	274
ඉතො පඤ්ඤාසකප්පෙසු	348
ඉතො පඤ්චමකෙ කප්පෙ	224
ඉතො පඤ්චසතෙ කප්පෙ	64
ඉතො පණණරසෙ කප්පෙ	252
280, 292, 322, 378, 414, 440	
ඉතො බතතිංසකප්පමහි	404, 448
ඉතො හො සුගතිං ගච්ඡ	334, 466
ඉතො විසකප්පසතෙ	172
ඉතො විසතිකප්පමහි	198, 316
	332
ඉතො විසතිමෙ කප්පෙ	340
ඉතො සත්තකප්පසතෙ	248
ඉතො සත්තමකෙ කප්පෙ	208, 302
	374
ඉතො සත්තරසෙ කප්පෙ	330
ඉතො සත්තසතෙ කප්පෙ	278
ඉදං පච්ඡිමකං මය්ගං	58, 188
ඉදං මෙ අමතං හොගං	68
ඉදං මෙ ආසනං විර	122
ඉදං මෙ සාපකං එකං	480
ඉදං චත්තාස සමුද්ධො	84, 124
188, 472, 480, 498	
ඉදං චත්තාස සබ්බඤ්ඤා	114, 444
ඉදං චත්තාස නෙ දෙවා	104
ඉදං විමංසමානා නෙ	28
ඉදං පාදෙසු කුසලා	48
ඉබ්බසාසිං සමුද්ධං	606
ඉබ්බ මානුසකෙ රජෙ	584
ඉද්දනිලං මහානිලං	126
ඉමං සත්ථං භාවයිත්වා	122
ඉමසමිං හද්දකෙ කප්පෙ	106
ඉමසං මච්චුකාලමහි	166
ඉමා ගාථා එවිත්තාන	34
ඉමාය අනුකම්පාය	336, 466
ඉමාය ප්‍රපච්ඡජාය	206

පිටියකතා

ඉමාහි චතුර්ගාථාහි	200
ඉමාහි තිති ගාථාහි	290
ඉමිනා එකදුසොන	480
ඉමිනා එකපදුමෙන	498
ඉමිනා දහදුනෙන	478
ඉමිනා ධජානෙන	192
ඉමිනා පුලිනදුනෙන	176
ඉමිනා එලදුනෙන	278
ඉමිනා මඩුදුනෙන	600
ඉමිනා මංසදුනෙන	372
ඉමිනොදකදුනෙන	246
ඉමිනා රුමදුනෙන	70
ඉමිනා වසදුනෙන	204
ඉමිනා විජතිදුනෙන	182, 248
ඉමිනා සුඛාකමමන	298
ඉමෙ තිණි සතා විරා	584
ඉමෙ මං උද්දිසිසුනති	426
ඉරියඤ්ඤාපි දිසමාන	608
ඉසිමුග්ගාති පිංසෙත්වා	334
ඉසිසමෙස අහං පුබ්බෙ	440
ඉසිතං සිලගතෙකින	32

ජ

ජති ච ගණොඛා ච උපද්දවො ච	16
-------------------------	----

උ

උඤ්ඤාමුඛපහට්ඨං	508
උඤ්ඤාමුඛෙ පහට්ඨං	462, 586
උඤ්ඤාසිතඤ්ඤා බිජිතං	590
උඤ්ඤාපි තෙල චන්ද්‍ර ච	410
උඤ්ඤා කුලෙ පජායාමි	576
උඤ්ඤා කුලෙ පජාසිත්වා	592
උග්ගාසා තිණි සරණෙ	132
උග්ගා ච රාජපුත්තා ච	582
උච්චිතො පඤ්චරතනං	174
උච්චිතං සෙලමාරුග්ග	184
උච්චාය අභිතික්කමම	112
උච්චාය ආසනා තමනා	474
උතතමත්ථං අනුසොමි	360
උතතමෙ දමපෙ දනෙනා	168
උතතරාසඛගසඛසාපිං	556
උතතරිත්තාන නදිකං	298

පිට්ඨකයා

උනනානකුලා නදිකා	24
උදකාසන භොජනං	386
උදකෙ අභිනි න සණ්ඨානි	82
උදකොරොහනා කෙවි	30
උදකච්ඡිනනා ජනනෙ	60
උදකච්ඡිනනා සුමනො	258, 500
	528
උදහාරා කට්ඨකාරා	582
උදෙන්නං ව මහාමෙසං	590
උදෙන්නං සතරංසිංව	304, 334
	364, 448
උද්දාලකං ගහෙකාන	394
උද්දාලකා ව කුට්ඨා	24
උද්ධට්ඨිකොව සප්පො	54
උද්ධරන්නං ඉමං ලොකං	596
උණණාහිසි තුලහිසි	556
උණණිකෙ පදුමකෙ ව	578
උපගච්ඡි මහාචාරො	614
උපගන්තාන සමුද්ධං	62
උපට්ඨතිං මහාචාරං	180
උපට්ඨතිනා තං බොධිං	256
උපට්ඨානබලං පසං	238
උපට්ඨිතසනි භොමි	570
උපට්ඨදුස්සං දකාන	232
උපනිස්සසදිසෙහෙව	52
උපපජ්ජස්සං තන්ත්ව	468
උපපන්නස්ස දෙවත්තං	62
උපවත්තනෙ සාරවතෙ	178
උපට්ඨං මහාචාරං	56, 184, 368
උපසඬකම සමුද්ධං	560, 584
	590
උපසන්නො ව සමුද්ධො	522
උපසාලකකතාමොහං	436
උපාගතං මහාචාරං	172, 410, 600
උපාගතඤ්ඤ සමුද්ධං	322
උපාගතං මහානාගං	250
උපාගතෙ ව සමුද්ධො	140
උපාසිනාන සමුද්ධං	436
උපාලි සොණො හඳුදො	182
උපාහතෙ ජනෙ දකා	572
උපාහතෙ පාදකායො	554
උපෙතං තමහං බුද්ධං	434

පිට්ඨකයා

උපෙතමහි මහාචාරෙ	608
උප්පජ්ජං ස තන්ත්ව	336
උප්පලං පදුමං වාපි	552
උප්පානගමනෙ චෙව	600
උප්පානෙ සුපිනෙ වාපි	32
උප්පානෙසු නිමිතෙනසු	28, 78
උබ්බිඬං හවනං තස්ස	180
උබ්බිඬං හවනං මය්සං	186, 504
උභින්නං දෙවරාජ්ජනං	254
උභොකුලෙසු නදියා	24
උභොපි පබ්බජස්සාම	46
උභො හන්තෙති පග්ගස්ස	102
	182, 206, 330, 348, 388, 490
උමාපුප්ඵං ගහෙකාන	460
උමාපුප්ඵඤ්ඤ පුලිනං	476
උසහං පවරං චිරං	200, 378, 458
උසානභූමිං නියානෙනා	376
උසොසාජිතා මයා වෙතෙ	168
උසුකාරා හමකාරා	582
උලාරභුතො මුහුරො	494
උලාරො හගවා හෙසො	128

උභ

උභනතිංසෙ කප්පසතෙ	312
උභනච්ඡෙස කප්පසතෙ	300

ඵ

ඵකං දුස්සං දදිකාන	480
ඵකංසං අජනං කකා	162
ඵකංසං චිවරං කකා	146, 468
ඵකවානඤ්ඤ වමනං	84
ඵකඤ්ඤ පුප්ඵං පාදෙසු	404
ඵකතාලීසකප්පමහි	172
ඵකතාලීසිතො කප්පො	272, 280
ඵකතිංසමහි කප්පානං	322
ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පො	198, 202
	206, 208, 224, 258, 272
	284, 288, 292, 302, 306, 308
	316, 328, 332, 340, 350, 362
	370, 392, 430, 450, 454, 470
ඵකතො කමමං කකාන	592
ඵකත්ථං මමං දෙථ	100

පිට්ඨකයා

පිට්ඨකයා

එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ	140
142, 144, 158, 174, 196, 198	
210, 226, 228, 234, 236	
238, 240, 250, 252, 258, 262	
272, 274, 276, 278, 280	
292, 304, 320, 322	
324, 328, 336, 352, 356	
374, 386, 388, 402, 422, 430	
442, 490, 524, 526	
එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ	158
එකපඤ්ඤාසකප්පමිති	282
එකපඤ්ඤාසකප්පසො	192
එකපඤ්ඤාසිතො කප්පෙ	174
එකමති නවුතෙ කප්පෙ	310, 478
එකමනනා නිසිදිනා	288
එකවීරො අසදිසො	596
එකවීසතිකප්පමිති	100, 108
එකවීසතිකකනතුඤ්ච	110
එකසට්ඨමිතිතො කප්පෙ	354
එකසතනතිකකනතුඤ්ච	494
එකා ව කඤ්ඤා ව්‍යාධිති	166
එකාදසෙ කප්පසතෙ	286, 314
එකාසනං අභමදං	412
එකානං අභිනිකමම	268
එකුනතිංසෙ කප්පමිති	232, 288
	352
එකුනසට්ඨිකප්පමිති	320
එතාදිසෙ ව්‍යමනවරෙ	218
එතාසං සඤ්චානානං	48
එතිස්සා ප්‍රපථපුරාය	244
එතෙත මංසදනෙත	202
එතෙතෙව උපාසෙත	176
එතෙසං පටිසො නන්ධි	86
එතෙසං පකකමනනානං	30
එතෙ ධම්මෙ භාවසිනා	462
එතෙ සබ්බෙ අතිකකමම	80
එතෙහමෙහති සම්පනනා	78
එතතෙක ලොකබාහුමිති	10
එත් සො වසතෙ බුද්ධො	590
එථ සබ්බෙ සමාගනත්වා	582
එථ සිස්සා ගමිස්සාම	268

එදිසා තෙ මහාවීර	48
එවං අවිනතිසා බුද්ධා	12
එවං කිත්තසි සමුද්ධො	66
එවං ජනො විශාකාසි	550
එවං දුතිශෙන සභා මමස්ස	16
එවං බුද්ධො විශාකාසි	584
එවං මෙ විහරන්තස්ස	120
එවං විහරමානොහං	148
එවං සංවින්නසිනාන	220
එවං සබ්බමගසම්පනෙන	28
එවං සමනුසාසිනා	282
එවාහං වින්නසිනාන	68, 122
	216, 480, 488
එවාහං තත්ථ වාරෙඡි	120
එස බුද්ධො මහාවීරො	184
එසෙව ධම්මො යදි තාවදෙව	44

ඔ

ඔකකනනං මාතුකුච්ඡං මං	474
ඔකකාකං තොසසිනාන	166
ඔකකිත්තවකචු න ව පාදලොලො	18
ඔවිතිනාන සලලං	524
ඔතතං විජ්ඣං මස්සං	258
ඔපමමුපදස්සෙත්වා	456
ඔතාසෙනනං දිසා සබ්බං	242, 500
	528
ඔරුස්ස හත්ථිකකිකිමා	94
ඔරෙන හිමවනනස්ස	326
ඔරොපසිනා ගිහිබ්‍යඤ්ඤානානි	16
ඔරොපිතො ව මෙ භාරො	52
ඔරොහනෙතා අනනලිකකා	494
ඔරොහිනාන ආකාසා	286
ඔලොකමයා උදුමා	4
ඔසබං අඤ්ඤානං දනා	574
ඔසබඤ්ඤානනාලී ව	554
ඔහාරසිනා ගිහිබ්‍යඤ්ඤානානි	20

ක

කකුබං විලසනනංව	460
කකුසකො නාම තාමෙන	394
කඤ්චනගතිසසම්මාසං	180, 234
	476

පිට්ඨකා

කඤ්චනගතිසසිකාසො	352
කට්ඨජුභිකං පාදසිං	240
කණ්ඩෙරං ගහෙත්වාන	312
කණ්ඨිකාරං ඔවතිචා	316
කණ්ඨිකාරං පුප්ඵිකං දිස්වා	110, 350
කණ්ඨිකාරං ච ජලිකං	542
කණ්ඨිකාරං ච ජොතනතං	228, 332
356, 398, 440, 509, 534, 596	
කණ්ඨිකාරා කණ්ණිකා ච	24
කණ්ඨිකාරෙ මිනෙලඤ්ච	358
කණ්ඨිකාරො හත්ථිදදෙ	438
කතඤ්ඤලි නමස්සන්ති	68
කතතරදණ්ණි සුගතෙ	574
කතා දලනමධිට්ඨානං	10
කතානි හමමිසං තත්ථ	60
කතා සුකතපලලිකං	592
කදම්බං පුප්ඵිකං දිස්වා	306
කදලිඵලං පග්ගස්ස	542
කපි අහං තද ආසිං	204
කප්පං වා තෙ කිත්තයනතා	52
කප්පරාක්කා බහු අත්ථි	6
කප්පසතසහස්සමහි	66, 70, 88
90, 92, 94, 104, 108, 112,	
122, 130, 146, 150, 152, 162	
192, 474, 564	
කප්පසතසහස්සාති	38, 576
කප්පපතො සතසතහස්ස	96
කච්චලා දුකුලා චිතා	4
කමමාරා සොණණ්ණකාරා ච	582
කමමාරොහා පුරෙ ආසිං	234, 386
කමමුනො තස්ස සෙසෙන	550
කරසෙට්ඨෙන පග්ගස්ස	192
කරෙති ච පරාමට්ඨො	200
කසමා ඉමාස ජාතියා	566
කස්සපස්ස ච බුද්ධස්ස	178
කහං නු ඛො සො භගවා	588

කා

කානිකං වතමොගස්ස	210, 248
310, 478, 512	
කාතකා අභිතිකම්ම	436

පිට්ඨකා

කාමා හි විත්‍රා මධුරා	
මනොහරං	16
කායබඤ්ඤා ජනෙ දඬා	336, 466
කායෙ විසං න කමති	158
කාරසිස්සති ඉස්සාරියං	90
කාලෙන කාලං භගවති	294
කාලො ගතීං සොබෙඤ්ඤා	488
කාලානුසාරියං ගස්ස	596

කි

කිංසුකං පුප්ඵිකං දිස්වා	512
කිංකිච අණ්ණං රතෙධස්ස	110
කිංකණිපුප්ඵං පග්ගස්ස	348
කිංච්චප්පනොච හුඬාන	560
කිංතරා වාතරා වෙච	26
කිංතනු සොචසි මාහාසි	264
කිංචෙ ඉමෙහි පුප්ඵිති	216
කිලෙසවෙච්ඡන්දනං ඤාණං	566
කිලෙසව්‍යාධි බහුදුකම්	588
කිලෙසා කාපිතා මස්සං	56, 58, 62
86, 214, 220, 284, 358, 366	
476, 482, 496, 530	
කිලෙසෙ කාපසිචාන	282

කි

කිංතො සතසහස්සෙන	70
කිදිසං තෙ මහාචාර	42
කිලමානා ච තෙ සිස්සා	30

කු

කුකුත්ථකා කුලිරකා	26
කුකුත්ථො තාම නාමෙන	310
කුකුත්ථකානං සරෙ දඬා	574
කුකුත්ථකෙ සුගතෙ දඬා	574
කුට්ඨං පුප්ඵිකං දිස්වා	330
කුට්ඨො බහුජ්ඣි ච	338
කුට්ඨං ගණ්ණා කිලාසො ච	486
කුණ්ඩසාගතකච්චානා	160
කුඤ්ඤපිට්ඨමාදුස	298
කුමුදං පුප්ඵිකෙ තත්ථ	320
කුමුදෙ අථ තිස්සෙණි	328
කුමුදෙ කුට්ඨො වෙච	350
කුමනමතනං ගහෙතාන	544
කුමනණ්ණා ච සමාගනණ්ණා	126

පිටිබ්බකා

පිටිබ්බකා

කුමභිලා මකරා වෙත්ත	24
කුමභිලා සුංසුමාරා ච	26
කුරුටිඤ්ඤ මඩුසින්ද	556
කුසලො බුද්ධබමෙහි	586
කුසාවකං ගතෙත්තාන	366
කුසාවකං පඤ්ඤානං	366
කුසුමොදකමාදය	228

කු

කුටාගාරසහසානි	60
කුටාගාරෙ ච පාසාදෙ	68
කුටාගාරෙන චරතා	606

කෙ

කෙටකා කඤ්ඤි වෙච	24
කෙතකං පුප්ඵිතං දිසවා	284
කෙන තං පුරිසස්සාම	560
කෙසරං ගනුවනකඤ්ඤ	448
කෙසරං අභිජානංච	456

කො

කොට්ඨසනසහසාං සො	218
කොණ්ඩකඤ්ඤස්ස භගවතො	322
	414

කොහු බො භගවා හෙතු	36
කොරණ්ඩං පුප්ඵිතං දිසවා	356
	510

කොලීයතා ඉද්ධියා සෙට්ඨියා	48
කොසජ්ජං භග්ගො දිසවා	12
කොසමබ්බා සලලා නිපා	608
කොසිකා පොට්ඨසිසා ච	26
කොසියො නාම තාමෙන	118
කොසුමිකා සලලා නිපා	26
කොසෙය්‍යකමබ්බලියානි	492, 566

ක

කජ්ජං හොජ්ජං සායනීයං	6
කණ්ණිකා නාමාසි නාමෙන	210
කණ්ණනාලු කලමිකානි	250
කතතිසො නීතරිකාන	166
කතතිසා අවිහිංසාය	84
කමසසු කිං මහාචාරී	82

කා

කාරියො පුරිසිකාන	156
------------------	-----

කි

කිංකි: රතීං කාමසුඛඤ්ඤාලොකෙ	18
----------------------------	----

කිංකි: රතීං හොති සහායමජ්ඣෙකි	14
කිප්පං අසුමමාගච්ඡිං	610
කිප්පං පබ්බතමාරුක්ඛ	610

කි

කිණ්ණසච්ඡෙදසංඝොති	56, 108, 162
කිණ්ණසච්චෙති සුඤ්ඤාති	36

කෙ

කෙටෙහි: පාපකං කුමමං	204
---------------------	-----

ක

කමිකා භාගිරිපි නාම	92
කමිකෙනා පතිකුටිකො	500, 528
කජ්ජනො තෙ මහාචාරී	50
කජ්ජනං බො තයා දෙව	558

කණ්ණනාමො අසුමෙධියා	606
කණ්ණිකා කුමකද්ධි ච	582
කණ්ණිකා ලාසිකා වෙච	8
කතමග්ගං ගවෙසනෙනා	304
කතිපවෙජ්ඤනො නාම	274

කනිබ්බුපො ච උදකං	498
කනිබ්බා ච සමාගනනා	128
කනිමාලං මයා දින්නං	440

කනිා ච පබ්බතෙය්‍යා සෙ	162
කණ්ණිකදකඤ්ඤා පග්ගස්ස	272
කමිකං ගණ්ණනානි පද්ධමා	26

කමතෙ පඤ්ඤා මය්‍යං	592
කමිකරං නිපුණං අත්ථං	156
කමිකරං නිපුණං ධානං	568

කමිකරෙ උට්ඨිකා උභෙ	48
කරුලාච සමාගනනා	126
කරුලො යථා ඔපතති	72
ගවෙසමානො පසෙසය්‍ය	72

කි

කිරිදුග්ගවරො ආසිං	202, 346
කිරිසාරොති නාමෙන	276

කො

කොපානසියො දකුණ	592
----------------	-----

ක

කරතො නිකමනනස්ස	490
----------------	-----

ච

චකකවනනිස්ස සනනස්ස	130
චකකවාලපරියනනං	52
චකකවාලමුපාදය	480

පිට්ඨකයා

වඩකමිනාන සම්බුද්ධෝ	286
වඩකමෙ වා පටිනෙ වා	578
වඩොටකෙ ධර්මපාන	206
වතනාර්ථයෙහි සහසංඝ	334
වතනාලියෙ ඉතො කප්පෙ	212
වතුනතිංසතිකකතානුකූල	94
වතුනතිංසසහසංඝයෙහි	188
වතුනතිංසෙ ඉතො කප්පෙ	236
වතුනතිංසෙ කප්පසතෙ	190
වතුදාසයෙහි කප්පයෙහි	200, 236
වතුදාසස්ස කප්පෙස්ස	502
වතුදාසාති කප්පාති	606
වතුදාසෙ කප්පසතෙ	286
වතුදාසා පොකඛරකොසො	8
වතුදාසො අප්පටිසො ව ගොති	14
වතුනවුති කප්පාති	200
වතුනවුතුපාදය	242
වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ	242
244, 294, 298, 300, 306, 312	
318, 326, 340, 342, 344	
346, 354, 356, 360, 386, 400	
418, 420, 424, 428, 432, 434	
452, 454, 460, 464, 466	
වතුදාසකකතානුං සො	154
වතුදාසා නමෙසසිනා	90
වතුපඤ්ඤාසහසංඝාති	112
වතුබ්බිසහසංඝාති	28
වතුබ්බිසෙ කප්පසතෙ	606
වතුසොජනවුබ්බිදො	126
වතුරඬුලා ව මෙ ලොමා	546
වතුච්ඡෙ ඉතො කප්පෙ	240, 404
වතුසච්චං පකාසෙතො	66
	192, 510
වතුසට්ඨිකකතානුං දෙවිඤ්ඤ	108
වතුසත්තතිකකතානුං සො	170, 180
වතුසත්තතිකප්පයෙහි	472
වතුසත්තතිතො කප්පෙ	196
වන්දං ව පිමලං සුඛං	302
වන්දනං පූජයිතො	176
වන්දනසොච මෙ කායා	484

පිට්ඨකයා

වන්දනාගානදිභිරෙ	220, 284, 316
408, 416, 464, 500, 524, 528	
වමපකා සලලා නිපා	24
වමමධංකං මයා දින්නං	370
වරණෙන ව සමපන්නො	80
වරිමං වත්තනෙ මයං	250, 358
වරිමා පත්තනෙ මයං	110
වරිමෙ වත්තමානබ්බි	132, 494
වරිමො වත්තනෙ මයං	200
වා	
වාරුචණ්ණොච සොනාමි	160
වි	
විත්තකුල සුචිත්තනං මෙ	182
විත්තබ්බිකසබ්බෙදා	566
විතකං පාරිච්ඡින්නො ව	438
විතකෙ කර්මයානෙ	530
විතති පූජං කතො	258
විනෙතනාන බහුවිධං	554
විරමි ගභං ධාරෙන්නි	74
වි	
විවරං පිණ්ඩපානකුල	606
විවරෙ පිණ්ඩපානෙ ව	606
වු	
වුතුපපානකුසලො	78
වුලලාසිත්ථසහසංඝාති	34, 252, 340
	428, 462
වෙ	
වෙතොඤ්ඤානුකූල විතුමි	570
වෙනිසං උත්තමං නාම	454
වෙනොසුබං කායසුබං	570
ඡ	
ඡන්නං අලඛකං ගයං	472
ඡන්නං ඵණො ව වෙදී ව	302
ඡන්නසහසංඝසංඝාති	562
ඡන්තිංසකකතානුං දෙවිඤ්ඤ	480
ඡන්තිංසකකතානුං රාජා ව	490
ඡන්තිංසයෙහි ඉතො කප්පෙ	344
ඡගොන සුත්තෙ දකුණ	564
ඡපඤ්ඤාසයෙහි කප්පයෙහි	222
ඡපඤ්ඤාසෙ ඉතො කප්පෙ	316
ඡබ්බිසතිකෙ කප්පයෙහි	206

පිටිපිටිකා

පිටිපිටිකා

ජවාලානං යථා කට්ඨං	118
ජවාලාතුපමො කුංඞි	118
ජලාසිඨිමභිතො කපෙප	348
ජලාසිඨිසහසානි	70, 130, 564

ජ

ජඝ්ඤා මණ්ඩයා ආසි	126
ජඝ්ඤාවිහාරං විවරං	584
ජවාජ්ඣාමග්ගෙ ආසිං	596
ජවාහාරෙත හරිතො	40
ජනනාසරං අග්නිසාලං	68
ජලජං ආහරිකාන	472
ජලජං කුමුදං ඡේතා	310
ජලනතං චිතකං දිසා	430
ජලනතං දීපරුකකංච	32
ජභිකා ගරුලං වණණං	204
ජභිකා මානුසිං යොනිං	474

ජා

ජාතමනසං මෙ සුකා	546
ජාතමනො ව සමුද්ධො	274
ජාතරූපං යථා කුටං	120
ජාතසාරසං වෙමජෙක	388
ජාතසාරෙ ගවෙසනො	330
ජාතිපුප්ඵං ගහෙකාන	244
ජාතිමා අභිසංඝනො	574
ජාතියා පඤ්චවස්සාහං	136
ජාතියා සතතවස්සාන	134
ජාතියා සතතවස්සාච	468
ජාතියා සතතවස්සාහං	194, 222, 462, 494
ජානාති මෙ මහාරජ	556
ජායනතසං විපසිසං	284
ජායමානෙ විපසිමභි	272

කා

කාසි කාතරතා සිරා	28, 46
------------------	--------

ජී

ජීග්චජිසානති තං විඤ්ඤා	118
ජීවනං නිත්‍යාමසිකාන	590

ඤ

ඤාණමභි පුජං කකාන	284
ඤාණෙ උපනිධා තස්සි	278
ඤාණෙ උපනිධා යසං	290

ඨ

ඨපනියො මහාවීරො	558
----------------	-----

ඨා

ඨානවකිකමිතො කෙවි	30
------------------	----

ඨා

ඨානමානො නිහග්ගිති	52
-------------------	----

ඨා

තං ච අච්ඡරියං දිසා	270
තං දෙවා පසිරුපාසනති	74
තං පුප්ඵං විචිතිකාන	310
තං මෙ බුද්ධො විශාකාසි	100, 112, 448
තං මෙ බුද්ධො අනුමොදි	450
තං විඤ්ඤා පච්චිසානති	118
තං මො වද්ධම් හද්දනො	54
තං සබ්බං අනුමොදිතා	162
තඤ්ඤා අච්ඡරියං දිසා	252, 268, 308
තඤ්ඤා දානං දදිකාහං	310
තඤ්ඤා දුස්සං පටිගග්ග	204
තඤ්ඤා සබ්බං සුඤ්ඤාම	150
තණ්හාසලලසං ජනනතො	568
තත්‍ර හි ව්‍යථං පවරං	116
තස්ස විතතං පසාදෙකා	60, 130, 220, 228
තස්ස කිං විරජෙ බෙහෙන	444
තස්සද්දසාසිං සමුද්ධං	32, 542, 604
තස්ස පතනං ගණකාන	192
තස්සද්දසාසිං සමණං	132
තස්ස භුකා පිටිකාන	62
තස්ස මෙ අහු සභිකපා	68
තස්ස මෙ සුකතං ව්‍යථං	486
තස්ස රජා කරිකාන	106
තස්ස රූපිගභුමියං	4
තස්සාගතො ඉසිභිමො	548
තස්සාපි හවතං මයං	60, 100
තතො උපසිප්පලිනං	460
තතො ඔපගිකං පුඤ්ඤං	336, 466
තතො පතීතො සුමනො	514
තතො පරං උපාදාය	292

පිටියකිනා

නකො මං වනතිරනං	92
නකො මෙ අසනිපාතො	214
නකො සනනමකෙ වසෙස	88
නකො සා පුඨකඤ්චකා	266
නකොහං අවචං සිසෙස	548
නථාගතං ජේතමනෙ	
වසනනං	2, 12
නථා පඤ්චමිනා නෙමි	124
නථා සමසමො වෙච	560
නථෙච ජරිලා තමපි	120
නථෙච නිං මහාචීර	18, 50, 78
නථෙච නිං සකාපුතන	50
නථෙච තිස්සියා ලොකෙ	42, 48
	598
නථෙච බහුකා සනනා	48
නථෙච හද්දකෙ කපෙප	60
නථෙචායං පිණ්ඩපාතො	188
නථෙචායං සාරිපුතො	38
නථෙචාහං මහාචීර	36, 46, 72
නථෙචීමෙ වතුබිඤ්ඤා	48
නදපි මං මහාචීර	84
නද විපසසි හගවා	276
නද පුදසසනො නාම	604
නදහං විරජේ බෙහෙන	444
නදහං සබ්බඤ්ඤාවතෙ මහෙසි	2, 12
නනුබාරෙ පුනිසිතෙ	576
නපපිනා පරමනෙතන	6
නමපි සකකා අසෙසෙන	38
නමෙච බුද්ධො විශාකාසි	204
නමො කායා වමිනාන	142, 168
	468, 474
නමොසනමහි ආසිනො	188
නමහි නහානාපිනා	212
නමද්දසාසිං සමුද්ධං	42, 146, 472
නමකිකාරපිහිනා	132, 134
නමහං උපගනනාන	458
නමහං තිණමාදය	340
නමාලපුප්ථං පගගග	340
නමාලී තිණසන්ධාරො	350
නයො ආලොකෙ දිසාන	456
නයො මාණවකා ආසුං	288
නයො හි ආලොකකරා	456

පිටියකිනා

නව දුකං මම දුකං	556
නව පුද්ගෙන ඤාණෙන	36
නසනති තිස්සියා සබ්බෙ	50
නසමිං විහාරං පසාදෙනා	518
නසමිං පසනමනසො	538
නසමිං පසනොනා සුගතෙ	526
නසමිං මහාකාරුණිකෙ	138
නසසා කඤ්චනවණ්ණසසා	212
නසසා වචකමමානසා	346
නසසා ඡනනා මයා දිනනා	476
නසසා දෙවනිදෙවසා	450
නසසා බිමෙච්ඡු දායාදෙ	38, 66
	70, 146, 474, 602
නසසා පච්චුග්ගමිනාන	452
නසසා මෙ වරදිනනාසා	558
නසසා මෙ පුකතං වාමනං	406
නසසා රඤ්ඤා අහං පුතො	80
නසසා හිතෙන මාසා	178
නසසාහං අඤ්ඤාලිං කකා	214
නසසාහං බමමඤ්ඤාය	110, 178
නසසාහං බමමං පුනාන	258, 362
	442
නසසාහං නාගං දිසවාන	468
නසසාහං ලකඛණෙ දිසවා	592
නසසාහං වචනං පුනාන	282, 356
නසසාහං වාගසා අඤ්ඤා	54
නා	
නාය වාචාය මධුරාය	456
නායෙච තිණකුටිකාය	488
නාරකො නිං යථා නාචා	598
නාලවණ්ඩං මයා දිනනං	386
නාච අච්චුග්ගතො තෙරු	36
නාචනිංසා ඉධාගනනා	518
නාචනිංසා වමිනාන	468
නාචනිංසෙසු දෙවෙසු	338
නාසු නාසෙව භූමිසු	4
නාසො මයං සමුපපතො	260
නාහං බමමං පුණ්ණිකාන	64
නාහං ධාතුං ගතෙකාන	390
නි	
නිංසකකිත්තුඤ්ඤා දෙවිසෙ	136
නිංසකපසකසාමහි	106, 172, 212
	248, 300, 302, 600, 60

පිටිබ්බකා

තිංසකපාසහසානි 70, 88, 130
166, 218, 490, 491, 564, 584

තිංසකපාසහසානො 364
තිංසකපානි දෙව්දො 64, 192

තිංසකපානි දෙවෙසු 194
තිකණ්ණිපුප්ඵං පහසා 336
තිකිච්ඡිකො අනං ආසිං 552
තිට්ඨනතු සොණණපලලකා 8
තිණං කට්ඨඤ්ච වලලිඤ්ච 484

තිණසන්ධාරකා නාම 238
තිණසුලෙ ගහෙඤාන 308
තිණෙන ඡදනං කථා 340
තිථියෙ නිගතිනාන 78
තිථියෙ සමපමඤ්ච 52
තිදණ්ඩකෙ ගහෙඤාන 622

තිදසා සො චට්ඨිනාන 88, 92
තිනුකං සඵලං දිසවා 508

තිනුකාති පියාලාති 26
තිපඤ්ඤසෙ ඉතො කප්පෙ 140

තිමබරුසකචණ්ණානො 120, 586
තිමිරතභිගලිපුප්ඵී 230

තිසොජනසහසාමිති 82

තිරොකුඛිං තිරොසෙලං 190

තිවරායං පුරෙ රමෙම 382

තිවරායං නිවාසිතං 242

තිස්සස්ස බො භගවතො 314, 404

තිස්සස්ස භු භගවතො 358

තිස්සස්ස දිපදිනුස්ස 414

තිස්සස්ස ලොකනාථස්ස 232

තිස්සස්සානං භගවතො 194, 232

තිස්සො තද සො සමුද්ධො 194

තිස්සො නාම අනු සපා 500

තිස්සො නාමාසි භගවා 320, 332

තිසතංපි ව ජෙට්ඨො ව 584

තිසතාති ව වාරති 486

ති

තිණ්ණි කපානි දෙවෙසු 176

තිණ්ණි කිඛිකිණ්ණිපුප්ඵාති 502

පිටිබ්බකා

තිණ්ණි කෙසරිපුප්ඵාති 520

තිණ්ණි පාටලිපුප්ඵාති 526

තිණ්ණි සිස්සසහසානි 288

තිවරායං පුරෙ රමෙම 318, 342

තිහි විජාති සමපනනං 156

තු

තුට්ඨො ච ගොතමො බුද්ධො 164

තුණ්ණික කෙසරිං ගයන 388

තුච්චකෙ ව කරණෙඤ්ච 574

තුවං චකක්ඛි සබ්බෙසං 154

තුවං දෙවොසි සබ්බඤ්ඤා 270

තුවං සඤ්ඤා ච කෙතු ච 34

තුවරනාගනලිනා 394

තුසිතා සො චට්ඨිනාන 108

තුසිතා හි ඉධාගනනා 88

තුසිතා හි චට්ඨිනාන 148, 150

164, 194

තු

තුලිකා විකතිකායො 576

තෙ

තෙ ජට්ඨා බාරිහරිතා 32

තෙහතිංසමිති ඉතො කප්පෙ 442

තෙහතිංසෙ වනනමානමිති 228

තෙ තාදිසෙ පුජයතො 230

තෙන කමමිපිපාකෙන 150, 548

තෙන කමමිපිසෙසෙන 372

තෙන කමමාවසෙසෙන 190, 548

තෙන කමමෙන දිපදිනු 360, 468

478

තෙන කමමෙන දිපදිනු 198

246, 248, 262, 264

තෙන කමමෙන භගවා 146

තෙන කමමෙනයං මය්ගං 374

තෙන කමමෙන සමුද්ධො 482

තෙන කමමෙන සුකතෙන 8, 124

148, 486, 488, 496, 500, 528

558

තෙන කමමෙනයං අජ්ජ 244

තෙන කමමෙනයං ධිර 84

තෙන කාලෙන යෙ කෙවි 128

පිටියිබ්බා

තෙන විහ්නපසසාදෙන	62, 100
106, 110, 202, 206, 210	
212, 268, 280, 290, 322, 334	
346, 348, 470, 512,	
තෙන ආරෙන පවිසිනා	6
තෙන පලලබ්බදුතෙන	594
තෙන යානෙනයං පොසො	166
තෙන සුවරිතෙනාහං	470
තෙන සොතෙන -	
සනතතෙනා	612
තෙනෙව එකදුසෙසන	482
තෙනෙව සංවෙගමුබෙන සිර	12
තෙනෙව සමොධිමුබෙන සිර	2
තෙනෙව සුක්කමුලෙන	278, 286
	546
තෙනෙව සුච්ඡිදුතෙන	214
තෙනෙවෙකපදුමෙන	496
තෙනෙව්සනිවෙගෙන	186
තෙපඤ්ඤසෙ ඉතො කපෙස	380
තෙපි මං පරිවාරෙනති	66
තෙ මෙ උමහං පවෙච්ඡිංසු	100
තෙ මෙ පුට්ඨා ව්‍යාකරිංසු	100, 270
තෙ මෙ සරිරං ක්‍රිපෙතා	270
තෙ මෙ සුකින වචනං	584
තෙරසෙතො කපසසතෙ	338, 352
තෙලබරෙ සුගතෙ දතා	570
තෙලානබ්බඤ්ඤතෙ දතා	578
තෙවිසමති ඉතො කපෙස	428
තෙවිසතිකපසසතෙ	346
තෙසං උපේජාතමානානං	60
තෙසං පජා හවිසසනති	168
තෙසං සංවෙගජානානං	338
තෙසං හාසසරෙතානං	90
තෙසනනතිමතිතො කපෙස	98, 196
	242, 336
තෙ සබ්බෙ සනතිපාතෙතා	318
තෙසාහං වචනං සුකා	270
තෙහං අරඤ්ඤ දිසිවාන	100
තෙහං සබ්බෙ අනුභොමි	372
තෙති සිසෙසති පරිවුතො	32, 48
තෙතිඤ්ඤ ජලතිඤ්ඤ ව	48

පිටියිබ්බා

තෙවිජේ ඉද්ධිපානෙනාමති	134
තො	
තොසසිඤ්චාපි සමුද්ධං	152
තොසසිකාන සමුද්ධං	606
තොසිතො මෙ මහාචාරො	150
ථා	
ථාමථා රුපසමපනෙනා	580
ථි	
ථුපං කකින ලුනං	196
ථෙ	
ථෙරො කොට්ටිසො සොණො	546
ථො	
ථොමකෙකාසනවිතකං	402
ථොමෙතා දසගාථාති	598
ද	
දවිහ්නමපි සකිරාජ්ජනං	256
දෙවනවුතෙ ඉතො කපෙස	196
208, 210, 214, 216, 222, 224	
226, 228, 230, 232, 306	
310, 314, 316, 320, 330, 332	
342, 350, 358, 388, 400, 404	
414, 436, 478, 502, 516, 520	
දෙව භාතරො හවිසසනති	104
දෙව සමපතති අනුභොතා	102
	114, 166, 504
දෙවසනනතිමතිතො කපෙස	358
දකඛිණමති දුමාරමති	422
දතා දතබ්බකා දතං	10
දතාන දෙවදෙවසස	508
දතනා මසං සාරචිනා	594
දතෙනා දතනපරිකිණෙණා	148
දතෙනා දතනපරිවාරො	116
දතෙනා බුද්ධො දමෙනාචි	626
දකා මයං හති ආසි	104
දධිං දතාන සමපනනං	580
දමෙත උතතමෙතාහං	204
දසවට්ඨකධනනුං සො	152
දසඤ්චට්ඨකධනනුං සො	116
දසවසසහසසානි	548
දසසද්ද අභිවිතනං	108
දසසු ලොකධාතුසු	38
ද	
දතසස වණෙණ	
කිතෙනතෙනා	594
දරකොව අහං සතෙනා	494
දසිදුසෙ ගවසෙස ව	568

පිටසංඛතා

පිටසංඛතා

දි

දෙ

දිට්ඨිවිසුකානි උපානිවහෙනා	18
දිට්ඨා අභං ධම්මවරං	72
දිපදුබ්බති නාම	214
දිබ්බගඤ්ඤං පච්ඡායනං	180
දිබ්බගඤ්ඤං සම්පව්‍යානං	484
දිබ්බවක්ඛු විසුද්ධං මේ	54
දිබ්බවක්ඛුසම්මා සුඤ්ඤා	6
දිවසභාගං ඵවික්ඛාන	454
දිවා වා යදිවා රතනි	120, 150
දිවාචිතාරා නික්ඛන්තො	514
දිස්වා විතතං පසාදෙඤ්ඤා	476
දිස්වා නං ලොකපඤ්ඤා	366
දිස්වා නං සුක්ඛං කම්මං	298
දිස්වාන නසංසාරසම්මං	396
දිස්වානං බුද්ධසෙවසිං	280, 484
දිස්වානං දෙවදෙවං	32, 496
	498, 604
දිස්වා මං සුප්පසන්නතං	368
දිසා දසවිධා ලොකෙ	10
දිසාසු පුජිතො භොමි	132, 592
දිසො දිසං පක්ඛමති	30

දි

දිපට්ඨානෙ ජිනෙ දඤ්ඤා	574
----------------------	-----

දි

දුක්ඛස්සන්තකරො බුද්ධො	606
දුජ්ජසො නාම නාමෙත	180
දුමග්ගෙ පංසුකුලකං	462
දුමග්ගෙ පංසුකුලිකං	210, 362
දුමග්ගෙ පබ්බතග්ගෙ වා	8
දුරාසද භගවන්තො	590
දුරාසදො දුප්පසභො	568
දුරෙ භවෙ පජානාමි	8
දුස්සංඛතා පබ්බජනාපි ඵනෙ	16
දුස්සංසතසහස්සානි	554
දුස්සානි සුගතෙ දඤ්ඤා	566
දුස්සෙති භූමිං ලෙණස්ස	544

දි

දුරතො පතිදිස්වාන	462
දුරතොව මමං දිස්වා	44

දෙශ්‍යධම්මො ව මේ නන්ති	134
	238
දෙවදන්තෙ ව වධකෙ	86
දෙවපුත්තො අභං සන්තො	306
දෙවභූතස්ස සන්තස්ස	484
දෙවභූතො අභං සන්තො	336, 406
දෙවරාජා යදු භොමි	482
දෙවරාජෙන පත්තබ්බං	70
දෙවලො නාම නාමෙත	186, 396
දෙවලොකගතො සන්තො	132
දෙවලොකා ඉධාගන්තො	396, 602
දෙවලොකා වටික්ඛාන	88, 112
	130, 136, 168, 474, 506, 564
දෙවලොකෙ සිතො සන්තො	394
දෙවලොකෙ වසන්තස්ස	490, 564
දෙවලොකෙ මනුස්සො වා	66, 566
දෙවා තත්ථ සම්මාගන්තො	120
දෙවානං ගිරමඤ්ඤා	88
දෙවානං අබ්බො භොමි	10
දෙවා සත්තරතනෙති	126
දෙවෙති සුපිතො යකෙධා	128
දෙවෙසු දෙවසොභග්ගං	192

දු

ධනුං අඤ්ඤාකං කඤ්ඤාන	388
ධනුමඤ්ඤාකං කඤ්ඤාන	356
ධම්මකාමා විනිතා තෙ	600
ධම්මකායඤ්ඤා දිපෙනං	290
ධම්මවක්ඛං පවත්තෙති	596
ධම්මවක්ඛං පවත්තෙත්තෙත	562
ධම්මදස්සිස්ස බුනිතො	450
ධම්මමෙසෙ පවස්සන්තො	10
ධම්මරූපං උපාගමම	178
ධම්මාගදං ගවෙසන්තො	72
ධම්මෙ විධිං සුපෙක්ඛාන	282
ධම්මොසධං පිටික්ඛාන	72
ධරණිං පටිපජ්ජාමි	370
ධරණිවිධි සුගමතිරං	58
ධරෙතූං පඨවිං සක්කා	34

පිටියබ්බා

පිටියබ්බා

බා

බානියො මං උපවිතනි	266
බාතු ආවේණිකා	126
බාරෙනනුපරිව්තෙන	562

බි

බිඳුරු විගතසමොහො	596
------------------	-----

බු

බුටං දකුණු සුගතෙ	580
බුටං සිසං පිලෝතිකුට	556
බුමනෙතෙන ජනෙ දකුණ	574

න

න කො වි විසති ගතතුං	484
නබ්වේදනෙ සුගතෙ	568
නගරං රෙණුවතී නාම	108
නගරු අභිනිකම්ම	252
නගරු නිකම්මිකාන	132
නගරෙ අමරවතියා	334
නගරෙ අරුණවතියා	382, 510
නගරෙ වජ්‍රවතියා	132, 134
නගරෙ බඤ්ඤවතියා	276
නගරෙ ආරවතියා	344
නගරෙ බක්ඛුමතියා	318, 328, 380, 488, 538
නගරෙ හංසවතියා	66, 128, 216, 480, 490, 496, 552, 582
නව්‍යනං නප්පතිරුපං	484
න වජ්‍රී මයාං ආවාහො	586
නත්ති බාහිරකෙ සුද්ධි	40
නත්තිකෙ සුගතෙ දකුණ	576
න තෙ පසාති තං යකං	128
න තෙ බිජං පව්‍යනති	106
නදියා පාරිමෙ තීරෙ	140
නදිකුලෙ වසාමහං	452
න පාපසුපිනසාංහං	142, 488
නමමදනදියා තීරෙ	424
නත්‍ර තෙ ගජ්ජනං දෙව	558
න මං මිත්තා අමිත්තා වා	106
නමසාමානො අට්ඨාසිං	122
න මෙ ඉදං භුතපුබ්බං	492
න මෙ සුතො වා දිට්ඨො වා	122

නමො තෙ පුරිසාජ්ඣකු 116, 254, 278, 284, 394, 454	
නමො තෙ බුද්ධිවිරජු	444
නසිතා අමග්ගකී ව	26
නරු නාහං ව ගකුබ්බා	8
නවපුතෙන ජනෙකාන	166
න විනසානති මෙ නොහා	566
න සංසයො කබ්බිමඡ්ඤ	568
නහානා පිනා ව සමුද්ධා	254
නහාපතකාලෙ බොධියා	186
නහෙවං තං මහාචර	50, 594
නලකාරං උපාගම	554
නලමාලං ගතෙකාන	246
නලාගාරං කරකාන	502

නා

නාහං දුට්ඨමහං දිසා	8
නාගසතසහසානි	80
නාගසමාලො තිමිරෙ	240
නාගසමාලො පදසකුඤ්ඤ	220
නාහා නත්ති සමාගනනා	126
නාහොව පුපාති විවජ්ජිකා	18
නාදෙනො පබ්බතං සෙලං	10
නානා පුපෙඨ සමාගතකා	561
නානා බහු තෙකසකා	4
නානා වණ්ණෙති පුපෙඨති	164
නාභිජානාමි කායෙන	470
නාරදෙ ඉති මෙ නාමං	290, 374
නාවා න විජ්ජතෙ තත්ති	410
නාහං උතෙන මග්ගෙන	552
නාහං කොපෙමි ආජීවං	118

නි

නිකම්ම බක්ඛුමතියා	526
නිකම්මිකා අගාරමහා	108
නිකම්මිකා කභිපාහං	346
නිකම්මෙනනානුපබ්බජ්	88
නිකම්මිකාන කුච්ඡිමහා	194
නිකගෙ පටිකමෙම ව	76
නිගුණකියො බහු තත්ති	608
නිග්ගානත්ති අමිත්තානා	76
නිග්ගාසසද්ධං සුකාන	456
නිට්ඨපෙකාන තං පුපථං	180
නිට්ඨාපිතො මයාදමො	68

පිටුබලකා

නිට්ඨාපෙක්ඛාන තං සාලං	584
නිට්ඨිතෙ නවකමෙම ච	446
නිතතිණ්ණොසි මහාචීර	614
නිබ්බන්ධිසාති තෙ ව්‍යමහං	92
නිබ්බන්ධිසාති යොනිමති	180
නිබ්බන්ධිසාති සො යුපො	448
නිබ්බාපයනනං ජතනං	302
නිබ්බායනෙන ච සමුද්ධො	176
නිබ්බුතෙ ලොකනාථමති	98, 106
	324
නිබ්බුතතනං මහානාගං	236
නිබ්බුතෙ ච මහාචීරෙ	296
නිබ්බුතෙ ලොකනාථමති	156, 158
	174, 256, 294, 296, 376, 390, 394
නිබ්බුද්ධො චතනමානමති	500
නිමමලො හොමහං අජ්ජ	354
නිමනනසිඛා සමුද්ධො	56
නිමනෙනඛා සමසරතනං	156
නිශාමං පතිධාවනති	572
නිරයා සො චිච්චාන	58
නිරුත්තියා සුකුසලො	76
නිලොලුපො නික්කුහො	
නිපට්ඨපාසො	18
නිවුතං හොති මෙ පාරං	358
නිසෙය්‍යණ්ණං මාපසිචාන	294
නිසජ්ජ පාසාදවරෙ	272, 522
නිසජ්ජ තත්ථ භගවා	614
නිසහො නාම සමණො	132
නිසිනනං කාලමඤ්ඤය	68
නිසිනෙනා පාසාදවරෙ	368
නිසිනෙනා භගවා තත්ථ	246
නිසීදි තත්ථ භගවා	122

නි

නීලා පිතා ලොභිතා	4
නිහරනෙන සරිරමති	528

නෙ

තෙකා සකි සුචිතතා	4
තෙමිතතා ච විශාකංසු	264
තෙමිතතානං සුණ්ණිචාන	264

පිටුබලකා

නො

නො වෙ තං නිජකිපෙක්ඛාන	82
නො වෙ ලහෙථ නිජකං සතායං	16

ප

පකෙකාසාපිය තස්සාහං	424
පකඛජාතො විශාකාසෙ	224
පකඛිජාතො තද ආසිං	204
පකාසිතෙ පාවචනෙ	90, 104
පකිතෙනතොච සබ්බෙසං	136
පගග්ග අඤ්ඤාදිං තත්ථ	432
පගග්ග කිංකිණිං පුපථං	352
පගග්ග තිණි සරණෙ	134
පගග්ග දකඛිණං චාත්තං	588
පචෙචකං බුද්ධිසෙට්ඨස්ස	126, 128
පචෙචකජිනසෙට්ඨසු	440
පචෙචකබුද්ධං දිස්වාන	514
පචෙචකබුද්ධානං සමාගතානං	12
පචෙචකබුද්ධානං සුභාසිතාති	22
පචෙචකබුද්ධො තෙකසතෙ	6
පචෙචකබුද්ධාති ජිනෙති දුන්නා	22
පචුත්තනචාන සමුද්ධො	170, 452
පච්ඡමහවෙ සමපතෙන	132, 354
පඤ්චරූපලහන්තී	176, 272, 332
පඤ්චකප්පසහස්සමති	102, 186,
	584
පඤ්චනිසෙ ඉතො කප්පෙ	350
	354
පඤ්චමහාති දචාන	592
පඤ්චදසෙ කප්පසතෙ	293, 334
පඤ්චපඤ්ඤසකිනතුඤ්ච	58
පඤ්චපඤ්ඤසකෙ කප්පෙ	406
පඤ්චපඤ්ඤසිතො කප්පෙ	416
පඤ්චවිසතිකිකිනතුඤ්ච	152, 162
පඤ්චවිසතිකප්පමති	106, 402
	434
පඤ්චවිසතිකප්පාති	104
පඤ්චවිසසතා සබ්බා	438
පඤ්චවිසෙ ඉතො කප්පෙ	406
පඤ්චසට්ඨිමතිතො කප්පෙ	340

පිටියබ්බා

පිටියබ්බා

පඤ්චසන්නතිකඛින්නුඤ්ච	132, 136
	218
පඤ්චසිසංසහසසාති	268
පඤ්චසීලාති ගොපෙතා	136
පඤ්චාතිසංසෙ අනුගොමි	568
පඤ්ඤාය අගගතිකඛින්නො	78
පඤ්ඤාසකඛින්නො දෙවිපෙඤ්ඤා	112
පඤ්ඤාසෙ කප්පසහසෙස	284
පටිගගගෙතා හගවා	144
පටිගගගෙතා සබ්බඤ්ඤා	246
පටිගගගෙතා සමුද්ධො	70, 166
	424, 524
පටිගගගෙසි හගවා	174, 270
පටිගගගති මහාවිජරා	154
පටිපන්නා ව සෙබා	616
පටිපන්නා ඵලධා ව	46
පටිපන්නානුති දිසවා	584
පටිසුඤ්ඤා මෙ වාක්‍යං	610
පටිසන්ධිං න පසාමි	74
පටිසමභිදා අනුප්පන්නා	182
පටිසමභිදා චතසො	56, 64, 92
	248, 250, 252, 254, 258, 262
	284, 266, 268, 270, 272, 302
	304, 308, 310
පටිසමභිදා වනුප්පන්නං	152
පටිසලොකගරුකා	590
පටිසලොකං	
කානමරිඤ්චමානො	20
පඨමං සරණං ගඤ්ඤිං	256
පඨමා කඤ්චනමයා	124
පඨමා වෙචරියා භූමි	4
පඨවිදුඤ්ඤි නාම	274
පඨවියං පතිට්ඨාය	46, 48
පඨවිකම්පකා ඵතෙ	30
පඨවිසදිසො කංඨි	48
පණ්ඩිතෙ පරිපුච්ඡිතා	10
පණ්ණං ඵලං පච්චිගගමං	428
පණ්ණනාලිපිතො කප්පො	252
පණ්ණඤ්ඤෙ විතපුජ්ච	438
පණ්ණරසසහසාමති	268, 324
පණ්ණවිසතිතො කප්පො	196
පණ්ණසාලෙ නිසින්නොමති	420

පන්නධිමෙමා දසබලො	586
පන්නාහං පටිසලලිත	144
පනෙතන පන්නසඤ්ඤානො	218
පනෙතන සුගතෙ දසාන	566
පතිට්ඨා හසභිතානං	588
පතිට්ඨා වුග්ගතං ඔසෙ	596
පතිතපන්නාති ගණ්ඨිතා	190
පථව්‍යා පබ්බතෙ වෙච	10
පථව්‍යා රජ්ජං තිසතං	180
පදං අනුපදඤ්ඤාපි	76
පදකො වෙය්‍යාකරණො	276
පදසද්දං සුඤ්ඤිතාන	614
පදවිකකම්මනො නාම	276
පදිපදනං පාදසිං	190
පද්ධතිවිනෙතා මනුජො	256
පද්ධතාරෙ පද්ධතාරෙ	480
පද්ධප්පථං ගගෙතාන	228
පද්ධමාසාසනාමා	230
පද්ධම් උප්පලමාලි	508
පද්ධමනතරං හගවන්නං	110
පද්ධමනතරනාථසං	148
පද්ධමනතරමුද්ධාසං	74, 152, 182
	186, 188, 190, 262, 468
පද්ධමනතරසමුද්ධං	86, 168
පද්ධමනතරසං මුනිනො	326
පද්ධමනතරසං හගවතො	60, 100
	108, 112
පද්ධමනතරො නාම ජනො	90
	102, 124, 216, 282, 296, 308
පද්ධමනතරො ලොකවිදු	64, 68
	90, 170, 172, 176, 190, 218, 250
	254, 278, 286, 310
පද්ධප්පලසඤ්ඤානා	28
පද්ධමෙන රාජපුතෙතන	554
පද්ධමො නාම නාමෙන	312, 342
පද්ධමො නාම සමුද්ධො	520
පදෙතානුපදං යන්නං	240
පදෙසරජ්ජං විපුලං	122, 124, 480
	496, 502
පදෙසරජ්ජං සහසං	170
පඛාතපභිතතොමති	192, 504

පිටිපිටිකතා

පඬානපතිතතෙතාසි	162
පඬානපතිතතෙතා සො	90, 94
	112, 152, 194
පඤ්ඤා දිසවාන කාසාවං	86
පනතගං සො ගහෙතාන	72
පබ්බජ්ජපගන්තාන	426
පබ්බජ්ජපගතො සතෙතා	178
පබ්බජිතාන කාසෙන	148, 228, 598
පබ්බජිතාන තුං තඤ්ඤ	102
පබ්බජිතා ව තෙ සබ්බෙ	116
පබ්බතග්ගෙ යථා අවච්ඡි	586
පබ්බතෙ සුගතං දිසවා	226
පබ්බතෙ හිමවනනමහි	226, 228
	278, 320, 400, 418, 434
පබ්බාරං සෙවයනනසස	114
පභා නිදාච්ඡතෙ තසස	506
පභා නිග්ගච්ඡතෙ තසස	108
පභා පතිතතිතා මග්ගං	10
පභාසති ඉදං ව්‍යමනං	300
පමාදං භයතො දිසවා	12
පරකම්මායතෙ යුතෙතා	304
පරකම්මවතනකම්මවානි	594
පරමකාරුඤ්ඤාසහෙතාමහි	362
පරමෙන දම්මපඤ්ඤ	390
පරමොපසමෙ යුතනං	418
පරාජයො තවං දෙව	580
පරිකබ්බාරානි දසසාවි	554
පරිග්ගහන නිසිදිසවා	254
පරිනිවසිත සාලංගි	594
පරිනිබ්බුතෙ භාවති	292, 532
පරිපුණ්ණානි ගොපෙතා	136
පරිබ්බාජා එකසිබා	66
පරිභුතෙන මහාවිරෙ	610
පරිභුඤ්ජිතාන සම්මුද්ධො	144
පරිභුඤ්ජි මහාවිරො	152, 250
පරිභොග්ගභාජතෙ ව	554
පරිවාරසුමධනලා	266
පරිසායවතෙ සුගතෙ	568
පරිලක්කකච්ඡතබ්බලොමා	30
පලලභෙකන නිසජ්ජාය	28
පවතතිතං බමමකකං	40, 54
පවතං කානතං දිසවා	196

පිටිපිටිකතා

පවතාතො මධුං ගග්ග	600
පවතා නිකම්මිතාන	454
පවාලංසා පවාලවණ්ණං	4
පටිවේකමනුසුතෙතා	58, 146
පසසඬං දරථං දිසවා	368, 610
පසද්දකම්මං හන්ති	202
පසද ව වරාහා ව	26
පසන්තවිතතං දිසවාන	148
පසන්තවිතෙතා සුමතො	98, 116
	224, 242, 258, 278, 296, 326
	400
පසන්තමුඛතෙතොසි	44
පසන්තමානසං දිසවා	178
පසන්තමුඛවණ්ණොවති	298
පතාස පඤ්ඤාවරණානි වෙතසො	20
පතිණසබ්බාවරණා ජනිඤ්ඤ	22
පසුතගකම්මාලෙගි	324

පා

පාකාරං පරිබඤ්ඤාපි	76
පාටලිං හරිතං දිසවා	526
පාසිනා පාටුසා මච්ඡා	24, 26
පාණිනා උදකං ගග්ග	246, 478
පානරාසෙ අනුසාතෙත	400
පාතොව සන්තිපතිතා	30
පාදපිඨෙ ජනෙ දකා	578
පාදපුඤ්ඤනකෙ වොලෙ	572
පාදෙ පාදං නිකම්මපනතා	32
පාපං පිච්ඡන්තනාය	368
පාපං සත්තං පරිවජ්ජයෙථ	18
පාපමිතෙතාපතිසායං	58
පාමොජ්ජං ජනසිතාන	346
පාරාධකො තද ආසිං	292
පාරෙවතා රවිහංසා	26, 618
පාචාරිකෙ ව මුද්දකෙ	576
පාසාදසායාපිදුරෙ ව	272
පාසාද සිවිකා වෙව	300
පාසාදිකො ඉරියති	42
පාසාදෙ'වං ගුණං රමමං	238

පිඨරං පුරසිතාන	154
පිණ්ඩවාරං වරිතාන	348

පිටිබ්බකා

පිණ්ඩවාරං වරනනසා	490
පිණ්ඩපාතං වරනනසා	42
පිණ්ඩපාතඤ්ච පාදසීං	110
පිණ්ඩාය වරමානාහං	438
පිතු අත්ථාය සො බුද්ධො	66
පිතුගෙහෙ නිසිදිනි	434
පිපාසිකොව උදකං	590
පියදසසිසා හගවතො	368, 448
පියදසසි ව හගවා	116, 604
පියාලඵලමාදය	292
පිළිඤ්චවර්තනාමෙන	564

ප්‍ර

පිඨා බුද්ධසා දන්ඩන	232
පිඨකෙ සුගතෙ දන්ඩා	576

පු

පුඤ්ඤකම්මාහිතිබ්බතතා	60
පුඤ්ඤපාපපරික්ඛණො	552
පුට්ඨෙ සත්ත පුප්ථානි	228
පුත්තඤ්ච දුරං පිතරඤ්ච මාතරං	18
පුත්තා මයං බහු භොනති	574
පුත්තො මම පබ්බජිතො	432
පුත්තාහං ගිරිපුත්තාහං	24
පුතාපි තුසිතෙ කායෙ	176
පුප්ථං යුජිකමාදය	316
පුප්ථං කෙමවතං ගයා	504
පුප්ථච්ඡත්තං ගහෙත්වාන	102
පුප්ථනතු පාදපා සබ්බෙ	8
පුප්ථානං පුප්ථමානානං	32
පුප්ථානි අභිරොපෙනා	500
පුප්ථාහිතිණ්ණො සුචිත්තා	8
පුප්ථාසනං පඤ්ඤපෙත්වා	122
පුප්ථාසනෙ නිසිදිනි	114
පුප්ථිකා මාලිකා වෙව	582
පුප්ථිතං පාදපං දිස්වා	194, 304
පුප්ථෙහි ථූපං කත්වාන	270
පුබ්බකම්මපිලොති ව	552
පුබ්බකම්මෙත සංයුතො	178
පුබ්බෙ විත්තං විසොධෙත්වා	462
පුබ්බෙ මයං සුතං ආසී	92
පුරකබ්බං සාවකෙහි	250
පුරකබ්බො සසිසෙසති	490
පුරතො බාරිං පෙසෙනති	30

පිටිබ්බකා

පුරාණං ඡබ්බසිත්වාන	604
පුරෙතං දුරකො හුත්වා	550
පු	
පුජ්ඣං ලොකනාථසා	382
පුජ්ඣිත්වාන පුප්ථානි	528
පුජ්ඣිත්වාන සම්බුද්ධං	34, 614
පුජාරතං න පසාමි	86
පුජාරතෙ පුජයතො	230
පුජිතං දෙවසම්පෙත	332
පුරෙත්වා තථ සම්බලපං	560

පෙ

පෙසෙනා සිරිකං තාගං	80
--------------------	----

පො

පොකබරවතං පව්ටෙයා	228
පොරුණකම්මසධිරො	78

ඵ

ඵලං මූලඤ්ච පණ්ණඤ්ච	118
ඵල පිටෙ ජනෙ දන්ඩා	578
ඵලහත්ථා අහං දිස්වා	536

ථූ

ථූසාසා බො හගවතො	342
ථූසාසාහං පාවචතො	550
ථූසො නාමාථ හගවා	316
ථූසො නාමාසි සම්බුද්ධො	518
ථූසිතා පඤ්චසහසා	482

චූ

චූඨමඤ්ඤානුල සම්මානො	62
චූඨමයාරසා මුනිපො	510
චූඨමණො සුතවා ආසිං	548

ඛ

ඛනුජ්චො තම්බපුජ්ච	312
ඛහුසුසුතො ව මෙධාපී	54
ඛහුසුසුතං ධම්මබරං හජෙථ	18
ඛහුසුසුතො ධම්මබරො	80
ඛහු නාවා සමානෙත්වා	92
ඛහු මෙධිගතා භොගා	552

ඞ

ඞ්චෙබ්බාගතෙ ජනෙ දන්ඩා	578
ඞ්චෙජාලිකපුප්ථානි	392
ඞ්ලාලිකෙ ගහෙත්වාන	406

පිටියකො

බිලාලි තෙ මමං දිනනා	406
බුද්ධිය ආනුභාවො සො	463
බුද්ධිය ගච්ඡමානස්ස	318
බුද්ධිය ගිරමඤ්ඤය	312, 374
බුද්ධිය තමහං දඤා	314
බුද්ධිය තෙ කිසලයා	344
බුද්ධිය පතනං පගගස්ස	380
බුද්ධිය යමිදංදසිං	446
බුද්ධිසෙට්ඨස්ස උපරි	492
බුද්ධොති හො යං චදෙසි	588
බුද්ධො ලොකෙ සමුප්පන්නො	582

බො

බොති පාටලි උප්පලි	536
-------------------	-----

බ

භගවන්තං ජුතීමන්තං	114
භගවා වානුකමපි මං	164
භගවා තඤ්ඤා ආගඤ්ඤි	104
භගවා තමති සමසෙ	36, 146
	270, 442
භජන්ති සෙවන්ති ච කාරණඤ්ඤා	22
භතකා වෙටකා වෙට	582
භයං වා ඡමෙතිත්තනං	488
භරියා මෙ කාලකතා	612
භවනතු වෙලවිතානා	6
භවනං පරිවාරෙත්වා	218
භවනා අභිනික්ඛමම	252
භවනා ඔරුහිත්වාන	262
භවනා නික්ඛමිත්වාන	504
භවතෙ උපවිට්ඨොහං	254, 258
භවා උගස්සාටිතා මස්සං	484
භවාහවෙ සංසරන්නො	122
	124, 486
භවෙ තිබ්බත්තමානමති	204, 296
	326
භවෙ සංසරමානස්ස	492
භවෙ සාතං න වින්දාමි	72

භා

භාගිරපිනදිත්තේර	412
භාජනෙ පරිභොගෙ ච	570
භාතරං මෙ උපට්ඨිත්වා	180

පිටියකො

භි

භික්ඛාදාසී ඤාණසඤ්ඤා	252
භික්ඛාදාසී පරිවාරෙ	350
භික්ඛුතො එකමෙකස්ස	562
භික්ඛුසමස්ස පුරතො	584
භික්ඛුසමෙස නිසීදිත්වා	80, 124
භික්ඛුතං භික්ඛුනීත්තඤ්ඤා	564
භික්ඛුතං සතසහස්සං	170
භික්ඛිබ්බිලෙ නාගදන්නෙ	218
භිසං මුලාරං ගභානීත්වා	200
භිසාලවඤ්ඤා පාදසිං	210
භිසිසො ඥානෙන දඤා	576

භු

භුඤ්ජන්තා සමණං දිස්වා	354
භුත්තාචිං කාලමඤ්ඤය	276

භු

භුට්ඨඤ්ඤා ච චන්තාරෙ	264
---------------------	-----

භෙ

භෙරියො සබ්බා චජ්ජන්තු	8
භෙසජ්ජං සුගතෙ දඤා	572

භො

භොජනං විවිධං සෙට්ඨං	10
---------------------	----

ම

මච්චුකාලමති සමපන්නෙ	136
මඤ්ඤරිකා කර්ණාන	400
මඤ්ඤට්ඨකං ලොභිතකං	4
මච්ඡකච්ඡපසඤ්ජන්තා	618
මජ්ඣෙ මහනෙත භිනෙ ච	602
මණ්ඩපා ච ලහු තඤ්ඤා	608
මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ චා	492
මණ්ණිං පගගස්ස පලලඛකං	326
මණ්ණිමයා කමලිකා	572
මණ්ණිමයා ච පලලඛකා	98
මණ්ණිති පරිවාරෙත්වා	296
මඤ්ඤවං ගහෙත්වාන	338
මඤ්ඤවඤ්ඤා කකකාරු	524
මඤ්ඤකෙති සඤ්ජන්තා	618
මනසා දුතං මයා දින්නං	8
මනසා පඤ්ඤං සබ්බං	492

පිටියබ්බා

මනසා විනිවට්ටෙනි	606
මනුස්සලොකං ආගන්තුකා	150, 176
මනෝමයෙසු කායෙසු	104
මම උග්ගජ්ජනං සුභා	140
මම කමමං කපේන්තසා	220
මම කමමං පකිත්තෙනො	122
මම කමමං සරිනිත	56, 80
මමඤ්ච ගුණමඤ්ඤාය	336, 466
මම සංවෙගමඤ්ඤාය	164
මම සබ්බාපමඤ්ඤාය	88, 94, 116
166, 176, 184, 212, 264, 346	
මම සබ්බං අභිඤ්ඤාය	170
මමෙව අනුචතතනති	106
මමොපමං කරිනිත	134
මයමපි පුරං කසාම	126, 128
මයා උක්ඛිතතමන්තමති	216
මසි නික්ඛන්තතමන්තමති	602
මංසපෙසි මයා දින්නා	372
මහව්වා කංසපාතියා	270
මහතා භික්ඛුසබ්බෙත	548
මහන්තබ්බමා ඛන්ධමමකායා	22
මහාජනාසමගමම	124
මහාදුක්ඛිතාමා ව	256
මහාපථමති විසමෙ	418
මහාරහමති සයනෙ	6
මහාරහං ව්‍යමනසෙට්ඨං	166
මහාරහමති සයනෙ	6
මහාවිජාරිකං නාම	218
මහාසමුද්දං නිසාය	412
මහාසමුද්දං ඔගයා	618
මහාසමුද්දෙ උදකං	34
මහාසමුද්දෙ උභමයො	40, 596
මහාසමුද්දෙවකෙබ්බානො	184
මහෙ පටන්තමානමති	296
මා	
මානුයා නාම ගොතෙත්ත	38
මාමකො හොති යො රඤ්ඤා	78
	126
මා මෙ කදපි පාපිච්ඡා	54
මාලාහන්ථං ගහෙනාන	248
මා වො බණ්ණං විරුධෙථ	84

පිටියබ්බා

මි	
මිගරුජා තද ආසිං	292
මිගරුජා යථා සීතො	50
මිගො අරඤ්ඤමති යථා අබ්බො	14
මිත්තාමට්ටෙව සමානෙනා	560
මිත්තෙ සුභජේ	
අනුකමපමානො	14
මිගලදො තද ආසිං	506
මිගලදො පුරෙ ආසිං	214, 236
510, 604	
මිගෙ විත්තං පසාදෙතා	464
මු	
මුඛිකුණේඛිත පග්ගයා	498
මුඛිසොධිතකං දතා	580
මුනාලි නාමහං ධුත්තො	548
මුති කාරුණිකො ලොකෙ	464
මෙ	
මෙනතං උපෙකකං කරුණං	
විමුත්තිං	20
මෙනතවිත්තො කාරුණිකො	290
මෙනතාවිතාරිනො ඵනෙ	30
මො	
මොරහජේ වාමරිගො	568
මොහනිකාරපකිත්තො	162
යං	
යං කිඤ්චි කුසලං කමමං	8
යං දයවාසිකො ඉසි	340
යං මෙ අත්ථි සකෙ ගෙහෙ	276
යං මෙ අත්ථි කතපුඤ්ඤං	452
යං මෙ අත්ථි සකෙ ගෙහෙ	116
යං යං යොතිං සංසරති	104
යං යං යොනුපපජ්ජාමි	58, 100
138, 156, 160, 188, 190, 254	
266, 296, 470, 480, 488	
යං සො දෙසෙති සද්ධිමමං	590
ය	
යකකා තත්ථ සමාගන්තුකා	128
යකකානං සමයො ආසි	312
යනනුතාහං උත්තමත්ථං	42
යමති දෙසෙ සීතො සත්ථා	314

පිට්ඨකයා

පිට්ඨකයා

යසම්ඤ්ච ජායමානසම්.	272, 274
යසස ඤාණං අපාමෙය්‍යං	588
යසස ධිති අසද්දිසා	588
යසස සද්ධා තථාගතෙ	198
යතො සරුම් අත්තානං	578
යථාණ්ඩජා ව සංසෙදා	162
යථා අත්ථගතෙ සුරිසෙ	162
යථා පදුමපත්තමති	606
යථාපි උදුකෙ ජාතා	48
යථාපි උරගො ජිණ්ණං	614
යථාපි වෘක්ඛ චිම්බ්‍රො	48
යථාපි පටිකා සන්තති	614
යථාපි පදුමං නාම	74
යථාපි පදුමං ජලජං	48
යථාපි හදදකෙ බෙහෙත	188
යථාපි භූමි අවලා	82
යථාපි මෙඝො ඵනස්සං	598
යථාපි රම්මකෙ මාසෙ	50
යථාපි රාජා බලවා	79
යථාපි ව්‍යාධිතො පොසො	40
යථා බලාකා සොනිමිති	74
යථාභූතං රසා දන්තා	580
යථා භූතට්ඨිතො	72
යථා මෙ කායො නිබ්බාති	216
යථා විසාදෙ පුරිසො	74
යථා සකෙත ථාමෙන	52, 134
යථා සමුද්දො අකෙබ්‍යාණො	616
යථා සමුද්දො උද්ධිතමය්‍යො	282
යථා සාරවිකො පොසො	42
යථා සුචිසරෙ සුචි	62
යථා සුලාචුතො පොසො	72
යථොදයනො ආදිවෙවා	162
යදා කුප්පනති ඉසයො	82
යදා කුචං සන්‍යමුතො	74
යදා දෙවො දෙවකායා	334, 486
යදා නිබ්බාසි සමුද්දො	528
යදා විපස්සි ලොකගෙහා	258
යදාහං පඤ්ඤං පුච්ඡාමි	590
යදිච්ඡාමි අහං වස්සං	158
යදි බුද්ධො කුචං විර	496
යදි රුපිනී හවෙය්‍ය	54
යමහං පඨමං දිස්වා	54
යමහං ඵලමද්දාමි	226

යා

යානකායෙ පුරෙ ආසිං	300
යාමා දෙවා ඉධාගන්තවා	518
යාවතා දෙවතා භූමවා	150
යාවතා නගරං ආසි	286
යාවතා බුද්ධබෙහෙතමති	8, 46, 52
	80
යාවතා බුද්ධබෙහෙතසු	2
යාවතා බුද්ධභණ්ණිකං	80
යාවතා බොධියා මූලෙ	86
යාවතා රුපිනො සත්තා	154
යාවතා ව්‍යාසණ්ණිමති	604
යාවතා විජිතං අත්ථි	558
යාවතා හිමවන්තනතා	322

සු

සුථා විනිස්සවො සනොතා	120
සුපො තත්ථ සුභො ආසි	506

යෙ

යෙ කෙවි ගණිතො ලොකෙ	50
යෙ කෙවි දමකා ලොකෙ	594
යෙ කෙවි පාණ්භූතත්ථි	162
යෙ කෙවි මනුජා දිස්වා	216
යෙ කෙවි පාදපා සබ්බෙ	148
යෙ කෙවි මෙ සුතා බම්මා	570
යෙ ව ඵනරති අත්ථි	6
යෙ ව බිණ්ණසවා තත්ථ	106
යෙ බම්මා හෙතුසහවා	44
යෙන ජත්තමිදං දින්නං	474
යෙන ඤාණෙන පනෙතාසි	31, 284
යෙන ඤාණෙන සම්බුද්ධො	34
යෙනායං ජොතිතා සෙය්‍යා	108
යෙනායං රෙපිතා බොධි	194
යෙනිදං ආසනං දින්නං	150, 170
යෙනිදං ඵමිතං ඤාණං	154, 162
යෙනිදං පදුමං බිත්තං	192
යෙනිදං පදුමං දින්නං	90
යෙ මෙ බඬුවර ආසුං	338
යෙ වසනති සමෙකාසරං	144
යෙසං කතං සුචිදිතං	8
යෙසං සොකාවධානත්ථි	84, 134

පිට්ඨකයා

ශෙසඤ්ච චෙතනා අත්ථි	154
ශෙ සත්තා සඤ්ඤිතො අත්ථි	8

සො

සො කොච්ඡි මනුෂ්‍යො භාරං	52
සො කොච්ඡි විතසෙ පඤ්ඤං	80
සො ච පුජෙය්‍ය සමුද්ධං	264
සොජනං තෙපි වසේසස්සං	126, 128
සො තං අද්ධං මධුං මෙ	600
සො පුප්ඵමභිරුපෙසි	152
සො මං පුප්ඵත පුජෙසි	36
සො මං සත්තාහං පුජෙසි	604
සො මෙ ආවරිතො ආසි	54
සො මෙ විතතං පසාදෙත්වා	472
සො මෙ පච්ඡිමකෙ කාලෙ	176
සො මෙ පාදාසි නෙසස්සං	610
සො මෙ සීලඤ්ච ඤාණඤ්ච	598
සො සො ජතතං අධාරෙසි	94
සො සො ඤාණං පක්ඛනෙසි	282
සො සො තාරෙසි සමුද්ධං	92
සො සො බුද්ධං අපුජෙසි	218
සො සො බුද්ධං උපට්ඨාසි	144
සො සො බුද්ධස්ස පාදාසි	70
සො සො සංඝං අපුජෙසි	58
සො සො සංඝං අහොජෙසි	116
සො සො හට්ඨෙන විතෙනන	116
සො සො හාසං ජනෙත්වාන	148

ර

රංසාහ විතතං පසාදෙත්වා	226
රඤ්ඤා අනෙතපුරෙ ආසි	31
රඤ්ඤා හත්ථෙ ගහෙත්වාන	558
රජස්ස රජනියෙ ච	118
රජකා පෙසකාරං ච	582
රජනියෙ න රජනති	28
රතතිකං පුප්ඵතං දිසවා	322
රතතිඤ්චං න ජානාමි	32
රතනපජ්ජලො නාම	274
රතනාමසජ්ජනඤ්ච	148
රති ච සමචරියාස	462
රථියං පටිපජ්ජනං	424, 458
රථියං පටිපත්තස්ස	142
රමමකං නාම නගරං	62

පිට්ඨකයා

රසෙසු ගෙට්ටං අකරං අලොලො	20
රහො ගතො තිසිදිත්වා	132, 488
	552

ඛ

රුගඤ්ච දෙසඤ්ච පතාස මොහං	20
රාගගිද්ධසෙමොහග්ගි	568
රාගරතෙතා සුඛසීලො	102
රාගුපසංහිතා විධානං	118
රාහො දෙසො ච මොහො ච	152
	588
රාජා තත්ථෙව ධම්මාන	560
රාජා වාතසමො නාම	274
රාජා විලොකනො නාම	276
රාජාහං පඤ්චො ආසිං	550

රු

රුකඛමුලෙ නිසිතෙතාහං	222
රුකඛමුලෙ වසන්තස්ස	606

රු

රුපදකෙඛා අහං අජ්ජ	76
රුපවා ගුණසම්පන්නො	480

රෙ

රෙවතො නාම සමුද්දො	508
-------------------	-----

රෙ

රොමසො නාම නාමෙත	418, 436
-----------------	----------

ල

ලකඛණාති විලොකෙත්වා	622
ලකඛණෙ දොව කඛධාමි	590
ලකඛණෙ ඉතිහාසෙ ච	28
ලකෙඛ ධම්මමානමිති	36, 40
ලබ්ථස්ස ඵලං ගස්ස	538
ලභාමි දිබ්බතයනං	574
ලභාමි වතුරෙ වණ්ණෙ	560
ලභාමි බහුකෙ යාතෙ	578

ලා

ලාහා තෙසං සුලභංච	188
ලාහාලාහෙ න සජ්ජාමි	84
ලාහාලාහෙ සුඛෙ දුකෙ	10

පිටියබ්බා

පිටියබ්බා

ලො

වි

ලොකවිකල්ප මහානෙජෝ 588

ලොකානුකම්පාය ඉමානි කෙසං 22

ව

ව්‍යග්ඤ්ඤානං ව පවරං 234, 476

විවරනෙතා අරඤ්ඤමභි 608

විවිතතථවනං සුකතං 4

විවිතනෙතා සකං පුතතං 432

විජ්ජාධරු දෙවතා ව 32

විජ්ජාධරු තද ආසිං 520

විජ්ජාචා දෙවවිණ්ණං 396

විතතා මාලාදමෙභි 6

විතජා නදියා තීරෙ 284

විතතිසඤ්ජනතං මය්‍යං 538

විජාරිතෙ පාවචනෙ 468

විජාරිතෙ බාහුජඤ්ඤ 66

විකිණ්ණකඛ්ඛා සමුද්දො 180

විබුජනෙ තාලවණ්ච 554

විබුජනෙ සුතනෙ දචා 568

විතතා නදියා තීරෙ 538

විනායෙ බකුතෙ වාපි 76

විනායෙ පාරමිං පතො 76

විනායෙ පාරමිං පචා 70

විනායෙ පාරමිසුතො 86

විනායො ආසයො මය්‍යං 86

විනිව්ජයං පාපුණාම 558

විනිපාතං අගනචාත 180

විපසකනෙතන විතොතන 506

විපසිං ලොකපජෝතං 430

විපසිං ලොකමිතිතං 526

විපසිනො පාවචනෙ 544

විපසිනො ගගවතො 238, 324

382, 442, 516

විපසිසු නිරග්ගසු 158

විපසිසු ගගවතො 140, 238

354, 374, 426

විපසි නාම ගගවා 252, 258, 526

විපසි නාම සමුද්දො 482

විපාකං එකදුස්සස්ස 482

විපිට්ඨි කචාත සුඛං ව දුකං 20

විපිනවාරි සමුද්දො 402

විපිනෙ කාතනෙ දිස්වා 236

විපිනෙ පනතසෙය්‍යමභි 90

විපුලෙ ව ගුණෙ ලාභී 576

විමතිං දොළහකං වාපි 614

වා

වාකවීරධරු ආසිං 430

වාදිතෙත ව නචෙවත 256

වායමිචාතයං පොසො 178

වාසියො සත්තකෙ වාපි 554

පිටියබ්බා

විමානා නිකම්මනනසා	474
විමුක්තිපුප්ඵං ඵසනෙතා	46
විරිසං මෙ ධුරබොරයනං	92, 112
	146
විරෙවෙනෙතා ගක්කිකුටිං	108
විලිනං වජ්ජනාදය	286
විවාදං භයනො දිසවා	12
විවෙකමනුසුතෙතාමිති	170
විවෙකමනුසුතෙතාහං	142, 196
විසංඛම්මධුනාදෙන	10
විසඬා යෙ පාවචනෙ	128
විසමඤ්ච සමං කක්ඛා	342
විසාණෙන තිණං ගය්‍ය	212
විසාලනසතො හොමි	574
විසාලමාලෙ ආසිනො	290
විසුඬාකණ්ණො මධුරසරෙ	580
විසුඬාකෙලාසනිහො	120
විසුඬාසිලා සුචිසුඬාපඤ්ඤා	22
විසුඬානං අයං වංසො	118
විහාරං අභිනිකම්ම	198

විජතිං පග්ගහෙකාන	182
විජති සතරංසි ව	196
විජනනරෙ අනුප්පතනං	42
විසකප්පසහසාමිති	302, 326
විසෙ කප්පසහසාමිති	270

ප්‍රි

ප්‍රිට්ඨමි දෙවෙ චතුරඛ්‍යලෙ	
තිණෙ	602
ප්‍රිට්ඨිකා සමාඛිභා	604
ප්‍රිට්ඨිනං කාලමඤ්ඤය	144
ප්‍රිට්ඨිනසා සමාඛිභා	236
ප්‍රිට්ඨිනො තරදෙවමිති	472
ප්‍රිථො සමුසානො ලොකෙ	588

මෙ

වෙට්ඨෙරිති මෙ නාමං	426
වෙදිසො සතන කක්ඛාන	128
වෙපුලලචනපඤ්ඤා	580
වෙමජ්ඣමිති ච තසාසි	280
වෙමානුභාතරං පුබ්බෙ	550

පිටියබ්බා

වෙසානුමිති භගවති	328
වෙසානුසා භගවතො	470
වෙසානු තමිති සමයෙ	362
වෙසානු නාම නාමෙන	200
වෙසානු නාම සමුද්ධො	316
වෙසානුකො ඉධාගමම	260
වෙහාසමිති වඛ්ඤමයි	308

සංවරිකාන කුසලං	264
සංගවච්ඡුසු විරාගසඤ්ඤා	14
සංවුතා ජසු ආරෙසු	28
සංවුතො පාතිමොකම්මිති	164
සංවුතො පාතිමොකම්මසම්මි	190
සංවෙසො මෙ තද ආසි	336
	466
සංවෙජ්ඣාන ජතනං	374
සංසග්ගජානසා භවනති සෙනහා	14
සංසාරසොතං සංජිජිං	72
සකකා සමුද්දෙ උදකං	34
සකාපුතො මහානාගො	176
සකානං කුලකෙතුසා	94
සකානං නිජ්ජිජනනො	80
සකං විතනං පසාදෙකා	182, 212
	250, 290, 482
සකං දිට්ඨිං ජතිකාන	114
සකකම්මාභිරථොහං	256
සකකම්මාභිරථො සො	152
සකවිනති අවොපුප්ඵි	208
සකදිට්ඨිං විනොදෙකා	64
සකිං පිතං හලාහලං	84
සකෙ සරෙ නිසිදිකා	480
සකෙ සිප්පෙ අප්පථථො	384
සකිනාතිගො හතමදෙ	598
සකිසසානාය කුටිකං	488
සකිවිතනපුච්ඡිතං පඤ්ඤං	150
සකිවිතෙනන ච දෙසෙතො	442
සකිවිතෙනනපි පුච්ඡතො	150
සකිවිතෙනන ¹ සුඤ්ඤාන	64
සකිගණිසං ගණං භිකා	56
සකිනාතිගො හතමදෙ	598
සකිනා ඵසො පරිතනං	
ඵත්ථ සොබ්‍යං	18

පිටකඛනා

පිටකඛනා

සතාරවො සප්පතිස්සො	592
සවකඛු නාමි නාමෙන	262
සවෙ ච න. පාපුණ්ණති	48
සවෙ ලභෙථ තිපකං සංභංසං	16
සවෙ චසෙසසාභාරං	108
සවෙ හි කොච්ඡි දෙවො වා	52
සංඝද්දායෙත්වාන ජනනා	256
සංඝිකප්පසහසාමිති	60, 182, 338
සංඝිකප්පසහසාමිති	38, 70, 130
	258, 562, 598
සංඝිකුරියසහසාමිති	160
සංඝිරථසහසාමිති	562
සංඝායෙ පිටථලෙ වෙච	558
සංඝායෙ සුගතෙ දන්තා	576
සත්තකම්මත්තුඤ්ඤාදෙවෙසු	142
සත්තකම්මත්තුඤ්ඤාදෙවෙසු	474
සත්තකඤ්ඤාප්පථානි	458
සත්තමම්මකප්පථානි	504
සත්තතාමිතිතො කප්පො	174
සත්තතිංසමිතිතො කප්පො	342
සත්තනමිතිති පුප්පථ	222
සත්තපඤ්ඤාසකප්පමිති	92, 204
	298, 300, 346, 356, 364
සත්තපඤ්ඤාසිතො කප්පො	420, 424
සත්තප්පථානි ගණනිකා	224
සත්තප්පථානි පහංගා	332
සත්තමෙ දිවසෙ පනෙන	562
සත්තතිංසෙ ඉතො කප්පො	446
සත්තයොජනමුඛිඤ්ඤා	128
සත්තයොජනිකා ආසි	178
සත්තරතනිජ්ඣෙවං බුද්ධො	66, 562
සත්තරතනසම්මනෙතො	158, 196
	300
සත්තරසෙ කප්පසකෙ	290, 294
සත්තවිසතිකම්මත්තුං සො	116
සත්තවිසතිකප්පමිති	288, 352, 400
සත්තවිසෙ ඉතො කප්පො	144, 358
	430, 444, 454, 464
සත්තසංඝිමිතිතො කප්පො	318, 416
	426
සත්තසත්තතිකම්මත්තුඤ්ඤා	58, 166
	504

සත්තසත්තතිකප්පමිති	342
සත්තසත්තතිකප්පසකෙ	206
සත්තසත්තතිතො කප්පො	360
සත්තසත්තලිප්පථානි	392
සත්තතාමිතිමිතිතො කප්පො	240, 374
	312, 430
සත්තතාගං අභිනිකම්මම	88
සත්තතාගං ඡදනං ආසි	306
සත්තපාභොසි සප්පඤ්ඤා	148
සත්තරං ධම්මමාර්ගිකා	416
සත්තරමුපසකිකන්තං	412
සත්තකප්පං සුචිතං	86
සත්තෙන වා විසෙත වා	570
සත්තං කඤ්ඤාසහසාමිති	98
සත්තකප්පසහසාමිති	102
සත්තපනාජනනං පහංගා	104
සත්තරංගි නාම භගවා	536
සත්තරංගි නාම සම්බුද්ධො	514
සත්තසහසාපලලකිකං	170
සත්තසහසා නෙවිජ්ජා	290
සත්තසහසා නෙවිජ්ජා	94
සත්තසහසො ඉතො කප්පො	110, 124
	130, 172, 178, 220, 308, 474
	482, 484, 496, 498, 528, 530
	594, 598,
සත්තසහසො කතං කම්මං	92, 130
	564
සත්තසහසාපාදාය	74, 80
සත්තතං තිණිකම්මත්තුඤ්ඤා	500
	528
සත්තසත්තසහසාමිති	562
සත්ති පටිලභිකාන	614
සත්තිපට්ඨානකුසලා	46
සත්තිපට්ඨානමට්ටාලං	78
සත්ති මෙ උජ්ජකා හොති	574
සත්තති තිති සතිතො	592
සද්දමස්සොසහං තත්ථ	432
සද්දසඤ්ඤාදි ගවසිකො	518
සද්ධං සීලං නිරිඤ්ඤාපි	576
සද්ධම්මාචාරකුසලො	586
සද්ධායාගං පබ්බජිතො	164
සද්දණ්ඩං පද්ධමං ගස්ස	192

පිටියබ්බා

පිටියබ්බා

සද්‍ය බන්ධනා මහාවීර	82
සද්‍ය භූතනා පුබ්බසමෙති	574
සද්‍යුච්ඡිතිකා එතෙ	32
සදෙවකස්ස ලොකස්ස	34
සදෙවමානුසා සබ්බෙ	82
සද්‍යුලභිනාන සංයෝජනාති	18
සනති අඤ්ඤාපි නියුක්තා	60
සනති ආරඤ්ඤා නායා	94
සනතිජ්‍යො සන්නමනා සමාධි	22
සන්නපත්තාති ගණිතියා	236
සනතිබ්බාපෙම් රුගගති	366
සපත්තනභාගේ හගවා	188
සමෝධිං බුද්ධිසෙට්ඨානං	2
සබ්බං දෙව නයා දින්නා	558
සබ්බං මණ්ඩයං ආසි	126
සබ්බකාමසමිද්ධොගං	602
සබ්බමති ලොකමති මමං ධරෙතියා	12
සබ්බමෙතං අභිඤ්ඤාය	40, 70 564
සබ්බමෙතං සමානෙතියා	556
සබ්බමොභාතිවත්තස්ස	414
සබ්බලකබණ්ඩසමපන්නා	576
සබ්බලොකමති යෙ සත්තා	8
සබ්බවොසිතවොසානො	592
සබ්බසොණ්ණමයා රුක්ඛා	618
සබ්බලොකතිනජාය	586
සබ්බාභිභුස්ස බුද්ධිස්ස	548
සබ්බාලබ්බාරුත්තනාති	566
සබ්බාසු හවයොනීසු	170
සබ්බෙකංසුං බුද්ධිපුං	128
සබ්බෙ ජනා සමාගමම	470, 542
සබ්බෙ දෙවානුමොදිංසු	338
සබ්බෙ දෙවා නුට්ඨමනා	86
සබ්බෙ දෙවා අත්තමානා	102, 254
සබ්බෙ දෙවා සමාගච්ඡිං	246
සබ්බෙ මිභා උත්තසන්නි	50
සබ්බෙසං විත්තමඤ්ඤාය	52
සබ්බෙසං සමතික්කමම	568
සබ්බෙ සබ්බමම මනෙත්තනා	98
සබ්බෙ සිසෙස්ස සමානෙතියා	268
සබ්බෙසු භූතෙසු නිබ්බයදණ්ඩං	14
සබ්බලෙන උපජ්ඣඥො	344
සබ්බලෙති පරිනොගං	80

සමපත්තිං අනුභොක්ඛාන	192, 370
සමපත්තියො දුට්ඨෙ භූතියා	218
සමපුන්නෙ නිංසකපමති	206
සමබුද්ධං අභිමනෙත්තියා	138
සමබුද්ධමතිවාදෙතියා	516
සමමජ්ජනං උදපත්තං	556
සමමජ්ජනිං ගහෙත්තියා	34
සමමජ්ජනිකා නං විපිං	304
සමමජ්ජනිකා නං බොධිං	304
සමමතො මනුජ්ජනං සො	66
සමබුබ්බො විය සමබුද්ධං	236
සමගනෙතා අපචිතො	576
සමතිත්තිකා කාකපෙය්‍යා	352
සමනතගතිනාමාසුං	244
සමනතපාසාදිකා නාම	236
සමනතායෝජනසතං	62
සමසන්නතිවිත්තො කපො	98
සමාගතා බහු බුද්ධා	12
සමාගතතෙසු යකෙසු	604
සමාධිමා බුට්ඨතිතියා	32
සමාධිනා නිසින්නස්ස	518
සමාධිමති පුකුසලො	54
සමාධිසු න කම්පාමි	570 574
සමාපත්තිනියකුසලො	54
සමාසිතං සමාපන්නං	460
සමුච්චරසිමං ලොකං	34, 596
සමෙ විත්තපසාදමති	264
සමොධානා ව රාජානො	202
සයං කමමං කරිත්තියා	120
සයනෙතං නුට්ඨාමි	238
සයමභූං නං විමානෙතියා	84
සයමෙවබුද්ධිතං මහාඉසීනං	12
සරාගා සහවා වෙනෙ	428
සරිරකිවං කතියාන	124
සලලං පුප්පිතං දිසවා	300

සො

සවාගතං වන මෙ ආසි	56, 198, 530
	580, 594
සවාහං ධම්මං ගවෙසනො	44
සවාහං යසමනුහවිං තෙසං	136

පිටසංඛතා

පිටසංඛතා

ස

සවණේ එකපදුමි	498
සවවෙජ්, නාම නාමෙන	308
සසාගරනොනා පඨවි	82
සහගාථං සුණ්ණිකාන	494
සහස්සකඛනතුං දෙවිකෙ 38	496
සහස්සකඛනතුං චක්කවතනි	70
සහස්සකඛනතුං රාජා ව 130,	564
	584
සහස්සකඛනං සතතෙණ්ඩු	488
සහස්සරාජනාමෙන	246, 478
සහස්සසුත්තභගවානි.	60
සහස්සලොකං ඤාණෙන	64
සහස්සවට්ටිං පාදසිං	62
සහස්සාරුති චක්කානි	34
සහ සුතෙනහං සිසං	136

සා

සාබං සාලස්ස හඤ්ජිකා	292
සාබා පලාසකට්ඨානි	484
සාගරස්ස වවො සුත්වා	264
සාතං තත්ථ න විනුමි	82
සාතෙ සද්ධා නිව්ට්ඨස්ස 336,	466
සාමුඛි තෙ පටිසසුත්වා 60,	318
සාමුඛි සො පටිසසුත්වා	44
සාමණෙරොව සො සනොනා	180
සායං පාතං උපට්ඨිකා	334
සායං පාතඤ්ඤා පසාමි	292
සාවකගෙහි පරිවුතො	146
සාවකගුණෙනාපි චුස්සෙන	54
සාවකා බුද්ධො පුච්ඡන්ති	6
සාවකෙන හි පත්තබ්බං	54
සාවකො තෙ මහාචර	42
සාවජ්ඣ නාම නගරං	468
සාසනෙ තෙ පතිට්ඨාය	52
සාසනෙ දිප්පමානමති	110
සාසනෙන විරුද්ධානං	84
සාසිනො ලොකනාපේන	124

සි

සිබ්බං නිලොකසරණං	206
සිබ්බො තත්ථ නව්වනතු	8

සිබ්බස්ස ගිරමඤ්ඤාය	198
සිභගතිකඛසුචිණ්ණාහො	120
සිභසාටකං චච්චරඤ්ඤා	76
සිද්ධිත්ථං ලොකපඤ්ඤානං 138,	422
සිද්ධිත්ථං සබ්බසිද්ධිත්ථං	464
සිද්ධිත්ථමති හගවති	404
සිද්ධිත්ථස්ස නරගස්ස	230
සිද්ධිත්ථස්ස හගවතො 98,	138
158, 160, 174, 180, 234, 238	
244, 360, 372, 390, 446	476
	534
සිද්ධිත්ථස්ස මනෙසිතො 412,	420
සිද්ධිත්ථො ව ලොකවිදු	472
සිද්ධිත්ථො තමති සමයෙ 140,	344
සිද්ධිත්ථො තස්ස ව්‍යාකාසි	444
සිද්ධිත්ථො නාම හගවා	312
සිද්ධිත්ථො නාම සමුද්ධො	330
සිද්ධිත්ථො ලොකපඤ්ඤානො	420
සිද්ධිත්ථො සබ්බසිද්ධිත්ථො	462
සිද්ධිමුත්තවරනොනානං	458
සිද්ධියා නදියා තිරෙ 198,	458, 600
සිද්ධි සරස්සතී වෙව	48
සිනෙරුසමසනොනාහො	420
සියා භුබො තව එතං	118
සිරසි අඤ්ජලිං කකා	490
සිරිසපා ව භූතා ව	488
සිව්කා හත්ථිකඛකෙන	486
සිසානං වචනං සුත්වා	268
සිසෙස්ස තද සමානෙත්වා	282
සිසෙස්සති සමපරිවුතො	154

සි

සිසං තතො සමොරුග්ග	376
සිතං උණහං න ජානාමි 564,	568
සිතඤ්ඤා උණහඤ්ඤා බුද්ධං පිපාසං 16	
සිලං පඤ්ඤාඤ්ඤා බමමඤ්ඤා	598
සිලං පාකාරකං තත්ථ	78
සිලං සමාධිපඤ්ඤා ව	578
සිලවා වතසමපනොනා	28
සිලවිසිසමාකිණ්ණො	586
සිහං සථා වනවරං	266, 429
සිහරාජාවසමතිතො	30, 120

පිට්ඨකයා

සිහව්‍යග්‍යා ව දිපි ව	26, 488
සිහාසනෙ ව වසනෙන	98
සිහො යථා දුඨබලී පසයන	20
සිහොව සද්දෙසු අසන්නසනෙනා	20

සුමුමව්විකො කොමි	566
සුමුමව්විකජාලෙන	154, 596
සුමුමව්විකෙන ජාලෙන	36
සුගතානුගතං මග්ගං	222
සුගතිදෙකො යසවා	580
සුගතිමාලමාදය	320
සුගොපිතං මේ සරණං	134
සුචාරුදස්සනා නාම	198
සුචාරුරූපං දිසවාන	490
සුචාරුරූපො සුගද්ද	570
සුචිණ්ණං මේ පඤ්චසීලං	138
සුචිණ්ණස්ස ඵලං පස්ස	312
සුචිත්තා විස නිට්ඨිකො	460
සුජාතො සාලලට්ඨිව	460
සුඤ්ඤතං අනිත්තකඤ්ඤ	74, 178
සුඤ්ඤතපාණිත්තකඤ්ඤානිමිත්තං	21
සුණංථ හිත්තවො මග්ගං	548
සුණනාමු මේ අකධදස්සා	558
සුත්තනනං අනිච්චමො ව	78
සුදස්සනොති නාමමා	244
සුදස්සනො නාම පාසාද්ද	108
සුදස්සනො මහාවිරො	456
සුදිට්ඨො වත මේ බුද්ධො	218
සුද්දද්දං සුනිපුණං	606
සුක්කං මුනිනො වාක්‍යං	44
සුධාය පිණ්ඩං කකිත	470
සුධා සුචිත්ති වෙලඤ්ච	240
සුධොතං රජකෙනාහං	130
සුතඤ්ඤ නාම නාමෙන	286, 338
	474
සුපාරිවාරියා නාම	266
සුපාරිවාරි කණ්වෙරි	320
සුපුට්ඨිකො සාලරාජා	50
සුභානුරූපො ආයාසි	44
සුභුති උපවානො ව	144
සුපුලලං පද්මං ගග්ග	90, 152

පිට්ඨකයා

සුපුලලො සාලරාජා ව	120
සුබාහු නාම නාමෙන	258
සුමිහලොති නාමෙන	348
සුමනො නාම නාමෙන	206, 336
	666
සුමෙබලො කොසියො ව	82
සුමෙධං හගවනනාහං	62
සුමෙධස්ස හගවනො	106, 300
සුමෙධො නාම හගවා	346
සුමෙධො නාම නාමෙන	300
සුමෙධො නාම සමුද්ධො	64
	172, 600
සුරියස්ස ව ආලොකං	456
සුවණ්ණං තිලමුට්ඨි ව	420
සුවණ්ණව්ව්දනං ආසි	258
සුවණ්ණථාලෙ මිණ්ණිථාලෙ	566
සුවණ්ණවණ්ණං සමුද්ධං	138
142, 214, 226, 240, 242, 246,	
250, 270, 330, 332, 402, 452,	
458, 464, 478, 522, 540	
සුවණ්ණවණ්ණං සිද්ධිත්ථං	404
සුවණ්ණවණ්ණො හගවා	350
සුවණ්ණවණ්ණො විරජො	566, 572
සුවණ්ණවණ්ණො සබ්බත්ථ	132
සුවණ්ණවණ්ණො සමුද්ධො	278
	280, 410
සුචිතිතා ව තෙ සිස්සා	46
සුචිත්තනා සරමුඛා	4
සුසංඛතභිතයානං ව	472
සුසුද්ධං පුලිතං ගග්ග	460

සුචිසරෙ අංසබකො	554
සුචිසරෙ සුගතෙ දකු	570
සුචියො සුගතෙ දකු	568
සුරො කොමට්ඨසාරි ව	566

සෙට්ඨිපුත්තො තද ආසිං	214
සෙතච්ඡිත්තොපසොතිතො	112
සෙනාසනෙ පාදපුඤ්ඤ	556
සෙරෙය්‍යකං ගතෙත්තාන	266
සෙරෙය්‍යකො පුප්ඵුප්ඵි	282

පිටුබලකා		පිටුබලකා	
හ		හරිතකා ආමලකා	
හංසරාජා නදා හොමි	498	හාසිසිනාන සමබ්‍රහ්මා	178
හංසා කොඤ්ඤාතිනාදිතා	618	හි	
හංසා කොඤ්ඤා මයුරා ව	26	හිනා මානුසකං යොගං	156
හට්ඨා හට්ඨන විනේනන	214, 446	හිමවනනං උපාදය	38
හත්ථාරොහා අභිකම්බා	582	හිමවනනස්ස අවිදුරෙ 24, 118, 156	
හත්ථාරොහො පුරෙ ආසිං	550	204, 212, 250, 268, 280, 306	
හත්ථි අස්සා රථා පතති	38, 70	308, 310, 388, 396, 406, 502	
	130, 562	හිමවනනස්ස වෙමජේකි	310
හත්ථිකම්බගතො ආසිං	94	හෙ	
හත්ථි පානගිසව්වඤ්ච	368	හෙමජාලෙන සඤ්ඤානො	4
හත්ථියානං අසසයානං	98, 516, 562	හෙමාසනෙ නිසිදිනා	150
හත්ථෙති තමහං ගය්‍යා	104		
හරිතකං ආමලකං	420		